

New Testament

Zimé Language

Zimé - Bible - New Testament

Matiyo	3	
Mark	82	
Luk	131	
Já	214	
Tuko Gir	274	
Rome	349	
1 Korinte	383	
2 Korinte	418	
Galat	439	
Efesî	451	
Filipi	462	
Kolosî	470	
1 Tesalonik	478	
2 Tesalonik	485	
1 Timote	489	
2 Timote	499	
Tite	506	
Filemô	510	
Hebre	512	
Jak	537	
1 Piyer	546	
2 Piyer	555	
1 Já	561	
2 Já	570	
3 Já	571	
Jude	573	
Tak Suno	576	

Zimé - Bible - New Testament

Matiyo

Matiyo 1

Mui Jesu kona

(Wei Luk 3.23-38)

- 1 Maktub ma ni sem sum ma ni mui Jesu kona, mi ni zu se'd aso David ta er, mi ni zu se'd aso Abraham ba er,
- 2 Abraham gi ni ba Isak; Isak gi ni ba Jakob; Jakob gi ni ba au Juda ka njurokom;
- 3 Juda gi ni ba Fares ka Zara (yokona gi ni Tamar); Fares gi ni ba Esrom; Esrom gi ni ba Aram;
- 4 Aram gi ni ba Aminadab; Aminadab gi ni ba Naason; Naason gi ni ba Salmô;
- 5 Salmô gi ni ba Bowas (yam gi ni Rahab bra); Bowas gi ni ba Obed (yam gi ni Rut); Obed gi ni ba Isai;
- 6 Isai gi ni ba vuduk David; David gi ni ba Salomô (yam gi ni ma aso Uri ra bra);
- 7 Salomô gi ni ba Robowam; Robowam gi ni ba Abiya; Abiya gi ni ba Asaf;
- 8 Asaf gi ni ba Josafat; Josafat gi ni ba Joram; Joram gi ni ba Oziyas;
- 9 Oziyas gi ni ba Jowatam; Jowatam gi ni ba Akaz; Akaz gi ni ba Ezekiyas;
- 10 Ezekiyas gi ni ba Manase; Manase gi ni ba Amô; Amô gi ni ba Josiyas;
- 11 Josiyas gi ni ba au Jekoniyas ka njurokom ka kim ma tà la'a ado Israel kona ta kana lak i Babilon na.
- 12 Gafi na, i li ma ado Israel kona ta i Babilon na, i se gi, Jekoniyas ta vra'a Salatiyel; Salatiyel gi ni ba Zorobabel;
- 13 Zorobabel gi ni ba Abiyud; Abiyud gi ni ba Eliyakim; Eliyakim gi ni ba Azor;
- 14 Azor gi ni ba Sadok; Sadok gi ni ba Akim; Akim gi ni ba Eliyud;
- 15 Eliyud gi ni ba Eleyazar; Eleyazar gi ni ba Matan; Matan gi ni ba Jakob;
- 16 Jakob gi ni ba Josef ma ni nji Mari ma vra'a Jesu ma sem se Kristi na.
- 17 Tà etl ndri kandaka ni numa tan, car fa i tu Abraham net mba do'o ka David na, bubu ka ado na, ni ader sum gu'b wa fi'di; car i lo uci aso David ta net, gag

uci ma tà la'ana ta kana i Babilon da, ni ader sum gu'b wa fi'di; car i tu la'a ma tà la'ana ta kana i Babilon da net, gag tà vra'a ti Kristi na, tà ni ader sum gu'b wa fi'di er.

La vra'a aso Jesu Kristi

(Wei Luk 2.1-7)

18 Vra'a aso Jesu Kristi ra ni kandaka hîyâ tan. Josef gi 'dum yam Mari; ka ma tà bei tap ka ndri 'bo na gi, ti ka uri ning da to'o gi, ni ka gidang aso Ngisa Lu na.

19 Josef ma go 'dumba na, ni su ma lorom 'bei, mi ba ma num ge handa kuzur i wanda mi; mi ba se, num 'barra ni gugum tan jen bei la ba'a.

20 I dugo li ma mi go sar ni sar tan 'bo na, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na ze turum i irim i ir misin i sema: “Josef, mui David na, gir wulak mi, ve wei mu ra Mari 'de; walama uri ma ti ve na, ni ka gidang aso Ngisa Lu na.

21 Ti go ta vra'a vei ma nji, a go ta 'dam se Jesu; walama ni num gi go ta si'd sum mum ma fa suno i duk buburo mana ra.”

22 Tuko numa gir kandaka numa tan, ni wa la ma Busumra na in he bu ma jok vin Lu na gi, ta gir ti tan net i sema:

23 “We, vei wei ra go ta ve uri, ti go ta vra'a vei ma nji, tà go ta ting sem se Emanuwel,” (in ni i sema: Lu na ke kama).

24 Ka ma Josef dla'a afi i wa sen na dla'a na, mi ge ni jang ma ta ve ni wei mum ba, ni kandaka ma bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na sakam numa tan.

25 Tan to'o gi, mi tap kanda ma ma mi, gag ti vra'a vei ma nji. Josef ting ti sem se Jesu.

Matiyo 2

Sum we ko nini car fa i ir zu mba we Jesu

1 Tà vra'a Jesu ni i Betlehem, i wa angga Judee, ni uci ma *Herod gi ni vuduk ma tong ma i wa angga tanda ra. Ka ma tà vra'am ma, sum we ko ma sinna ni ma we ciciu ko kandaka numa tan, tà car fa i ir zu, mba i Jerusalem.

2 Tà ca'b i sema: “Vuduk aso Juif ko ma tà vra'am ma, mi ni iya su? Walama ma we fa ciciu mum ba fa i ir zu gi, ma mba walama sak vin gufma ka'd i kuforum.”

3 I dugo li ma vuduk *Herod hum kandaka numa tan na, vin dukrum 'be jir, ka sum ko ma karam i lo za Jerusalem ma pet er.

4 Mi car tok sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta ma i duk lilau sum ko mum ma, ca'bna ti la li ma tà go ta vra'a Kristi na hina na.

5 Tà kor ham hina i sema: “Ni i Betlehem, za ma i wa angga Judee. We, hîyâ gi ni la ma bu ma jok vin Lu na ndal guci ti i waram ba i sema:

6 ‘Nang Betlehem, i wa angga ma Judee ra, a ni za ma ga'a i duk za ko ma i wa angga ma Judee ra mi se, walama ni i lo nang gi, vuduk ma tong 'dau go ta ze fa hina. Ni num gi go ta pol han sum man ma ni ado Israel kona.’ ”

7 *Herod 'de fa sum we ko numa i he'dem gafi pipe'e jen, walama ca'bna 'bei ko'o ko'o se, tan na, ciciu ra ze tunda suno ni si'de su?

8 Mi saknga tà ta Betlehem, mi in ti hana i sema: “Tei, ta langi vei na 'bei jen jen gi, ii gi feinum fa da na, homi fa mba ini han, walama han ta sak vin gufan ka'd i kuforom bra.”

9 I dugo li ma tà hum la aso vuduk nga hum ma, tà car ta. We man na, ciciu ma tà wanda fa kufo i ir zu ra go ta i kufona kek, gag ti ta car i wa li ma vei na bar hina na.

10 I dugo li ma tà we ciciu ra tan numa, tuna elna, tà frêi ti 'bor.

11 Tà car ser i za. Tà la'a irna we vei na ka yam tan numa na gi, tà sak vin gufna ka'd i kuforom 'bigi, i se gi, tà but tuko ko ma tà mba ti ham ma suno, walama gam ti de'b 'bor: tà ham gineu lor, ka mbur ma sisi 'bei vinin, ka *mir.

12 I dugo li numa, Lu na tak hana i ir misin i se, tà hom i he'd *Herod mi se; tà am vari ma 'dang gi, tà tana anggana.

Tà ne ka Jesu i Ejipte

13 I dugo li ma tà tana ta na, we man na, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na ze turum i ir Josef, i ir misin, in ti ham i sema: “Car afi, am vei na ka yam, ne ta kana i Ejipte, suku kana hina jen, gag ni nan gi ta in hau i se gi, a hom fa 'bo. Walama *Herod ba ma lang vei na i se num cim.”

14 Josef car am vei na ka yam ka durki, ta kana i Ejipte.

15 Mi sukum hina kek, gag fat mat *Herod. La tanda ra gir tan, ni i zu la ma Busumra na in ka vin bu ma jok vin Lu na gi, gir ti ni tan net i sema: “Han 'de fa vei man na suno i Ejipte.”

Tà ci ado ciciki na

16 I dugo li ma *Herod we se, sum we ko numa 'bum tingim ni i du na, mi car fang darki hir hir; mi ge sin walama ta ci ado ciciki ma njufko ma i Betlehem ma, ka tàna ma i di'il za ko ma ngui ti i wana na pet er, tàna ko ma ndak kim ho'b ka tàna ko ma ndak kim mi na er. Ni i zu la ma mi hum i vin sum we ko

ma car fa i ir zu na, mba in ham la ma guci i wa ciciu ra, ka bar ma tà wanda ti fa na.

17 Tuko numa gir tan, ni walama 'bar ti la ma Lu na in kufo dei he Jeremi, bu ma jok vin Lu na, ta ndak ti tan net i sema:

18 “Tà tum war i lo za ma Rama, su go ci'i, go ge ti hor bra. Ni Rasel gi go ci'i i wa adonda numa, ti ba ma se su tlaunda mi er; walama tà mat suno i ira cei.”

Tà car i Ejipte homna aso

19 I dugo li ma *Herod mat cei da na, we man na, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na ze turum i ir Josef i ir misin i Ejipte in ti ham i sema:

20 “Car, am vei na ka yam, hom kana i wa angga Israel, tàna ma go lang vei na i se, tàna cim ma, mat cei da.”

21 Josef car am vei na ka yam, hom kana i wa angga Israel.

22 Li ma mi hum i sema: Arkilawus gi suk vuduk ka i tan bam *Herod i Judee na, mi gir wulak ma ta suk i lo leu mum ba. I dugo li ma Lu na in ham la i ir misin da tan na, mi car am vinim suno sukum i lo leu ma Galile ra.

23 Mi suk karam ni i lo za ma tà 'dam se Nazaret na. Mi gir kandaka numa tan ni walama 'bar ti la aso sum ko ma jok vin Lu na ma in kufo dei ra, ta ndak ti i linda net i sema: “Tà go ta 'dam se, ma *Nazaret na.”

Matiyo 3

Er aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mark 1.1-8; Luk 3.1-18; Jâ 1.19-28)

1 Ka bar ko numa, Jâ ma gir sum baptem ma ze ka turum suno, car go ge er i lo gob ma Judee na i sema:

2 “Joki sar ma bei, walama Tiza ma afi na mba tul da.”

3 Jâ gi ni su ma Esai, bu ma jok vin Lu na, in laram i sema: “Der su go 'de li i gobo, i sema: Hini la vari aso Busumra na, blasi ir vari ko mum ma ciciki na suno bei las las.”

4 Ka ni Jâ na, barau mum ma mi go sak i turum ba, tà cinda ni ka ngisa jambal bra, mi 'dam ti lorom ka 'dike bra, mi go kam ni jer bra, mi go ti ni mbur yem ma i gob pa bra.

5 I dugo li numa, sum ma Jerusalem, ka tàna ma Judee pet, ka tàna ma i wa angga ma i der sina ma Jurdê ra pet, tà busuk fa mba i he'dem.

6 Tà in zu buburo ko mana na suno i ir sum pet, i se gi, Jâ girna ti baptem i lo sina ma Jurdê ra bra.

⁷ I dugo li ma Jâ we *Farisî kona ka *Sadusê kona go mba i he'dem bor, walama mi girna baptem ba na, mi in hana i sema: “Hei ado ke'ei ra, tan na, ni sa gi in fa hei i se, hei nei i ba bol aso Lu ma go ta mba ra su?”

⁸ 'Bari vra'a sin mii ma gir ra tak he sum ma se, hei joki sar ma bei da.

⁹ Koti bei ii ta sari wa turi i se, Abraham gi ni muiri da na, sari tan mi. Wa numa gi, han go in hei suno kpas, walama Lu na ndak ma fang goi ko ma ka'd hîyâ ni mui Abraham ko er.

¹⁰ Ce'd na ge ka'd i zu ago kona net net da, gi ni ago mani mani gi vra'a ni vra'a ma bei mi na, tà go ta tumum suno ganau gam wa ku.

¹¹ Nan, han go giri baptem ni ka mbi, walama tak se, hei joki sar ma bei da; gi ni num ma go ta mba i kiran na bra na, num laram tong kalan: gi ni tabrak mum ma i sem ma era na, han ndak ma la'am mi er. Mi go ta giri baptem ni ka Ngisa Lu na, ni ka ku bra.

¹² Mi ka tim mum ma fo'o tuko na i bum mel, walama fo'o ti aferem ma suno gi, bar irim ma bra. Irim ma, mi go ta la'am sak i lo zinga mum ba bra, aferem ma, mi go ta yam suno ni ka ku ma hina mat mi ra bra.”

Baptem aso Jesu

(Wei Mark 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ I dugo li numa, Jesu car fa Galile, mi tam i vin sina ma Jurdê ra i he'd Jâ, walama mi girim baptem.

¹⁴ Na gi, Jâ ba ma telem, mi in ham i sema: “Hau gi gir nan baptem 'de se, ni mama gi, a hom mba ni i he'd nan hak 'de su?”

¹⁵ Jesu car kor ham hina i sema: “Bar gir kandaka numa tan cem hîyâ. Walama kandaka numa tan na gi, ma ta giri ti tuko kona ka lina 'bei gei.” I dugo li numa, mi 'baram mi gir.

¹⁶ Jesu bra na, i dugo li ma Jâ girim baptem ba na, mi zam fa suno i duk mbi na zak. We man na, li ma afi duk Lu na ngo'o suno i waram, mi we Ngisa Lu na go sir fa mba i waram kandaka ni gugu tan.

¹⁷ We man na, der ra car fa afi duk Lu na dei, go in fa la i sema: “Hîyâ gi ni Vei man ma han bam ma, turan go elen ni ka num.”

Matiyo 4

Seitan tuk Jesu

(Wei Mark 1.12-13; Luk 4.1-13)

¹ I dugo li numa gi, Ngisa na pol Jesu ta karam i go'bo, walama Seitan ta tukum.

² I dugo li ma Jesu tel turum me bar ka fata gufi'di, ka durki gufi'di, bei ma ti tuko na, me girim.

³ I dugo li numa, Seitan car hu'd i he'dem in ham i sema: “A gi ni Vei aso Lu na gasi na, in he goi ko hîyâ tà fang hau tuko ti.”

⁴ Gi, Jesu car kor ham hina i sema: “Maktub pa in i sema: ‘Sura go ta ke ka irim ma, ni ka tuko ti teu go'o mi, ni ka la ma ze fa i vin Lu na pet na gi, sura go ta si'd ti.’ ”

⁵ Seitan hom karam i lo za ma tong ma ka irim 'danga, car tingim afi i wa za ma tong ma aso Lu ra 'del,

⁶ car in ti ham i sema: “A gi ni Vei Lu na gasi na, yet fa afi dei mba sak ka'da, walama Maktub pa in i sema: ‘Lu na ta am vinim he sum sin ko mum ma afi na, tà ta mba 'damu afi ka 'bana tan cika'd, walama seu ta pe i wa goi joko.’ ”

⁷ Jesu hom kor ham hina i sema: “Maktub pa in gafi dla i sema: ‘Kot 'bei a ta tuk Busumra na Lu mu na.’ ”

⁸ Seitan hom jok karam i wa goi ma jika'd 'bor dla, tak ham tiza ko ma i wa angga ra, ka tong manda ra ndâ,

⁹ car in ti ham i sema: “Kandaka se, a gi sak vin gufu ka'd i kuforon da na, han ta hau tuko ko hîyâ pet.”

¹⁰ I dugo li numa, Jesu car kor ham hina i sema: “Seitan, tau kana li ma 'dang! Walama Maktub pa in i sema: ‘A sak vin gufu ka'd he ni Busumra na Lu mu na, ni num ka'dau gi a ta gir ham sin.’ ”

¹¹ I dugo li numa, Seitan car 'baram. We man na, sum sin ko ma fa afi duk Lu na car mba i he'dem gir ham sin.

Jesu ting zu sin mum ba i Galile

(Wei Mark 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² I dugo li ma Jesu hum se, tà ve Jâ danggai na, mi car tam i Galile.

¹³ Mi car i Nazaret ta sukum i Kapernahum, ni za ma tong ma suk i vin sina ma Galile ra, i wa angga Zabolô ka Neftali,

¹⁴ Mi gir tan ni walama 'bar ti la ma bu ma jok vin Lu na Esai, in da ndak ti net i sema:

¹⁵ “Angga Zabolô ka angga Neftali, i der sina ma Jurdê ra, Galile ma aso sum ko ma we Lu mi na.

¹⁶ Sum ma suk i li ma ndufun na, tà we ti'de ma tong. Tàna ma suk i lo li ma mat na, ka ndangsu mat na, ti'de ra ze fa i he'dna.”

17 Ni ka bar numa dei gi, Jesu ting zu ma go ge ti er ra i sema: “Joki sar ma 'bei, walama Tiza ma afi na mba tul da.”

Jesu 'de sum ciu ko fi'di

(Wei Mark 1.16-20; Luk 5.1-11)

18 I dugo li ma Jesu go tra i der sina ma Galile ra na, mi we ado yoko ho'bo, ni Simô ma tà 'dam se Piyer ra ka njurum Andre. Tà go sak ziu ma ciu i duk sina ra, walama tà ni sum ciu.

19 Jesu in hana i sema: “Mbei fa i zuran, han ta fangi ni sum ko ma ciu sum.”

20 I dugo li numa wat, tà car 'bar ziu ko mana na zak, tà ta i zurum.

21 Mi hom hu'd kufo gafi tan ndu'b ma, mi we ado yoko ma nini ho'b dla, ni Jak ma vei aso Zebede na ka njurum Jâ. Ka bamna Zebede tum, tà suk i lo il mana na, tà go jak ir ziu mana ra. Jesu car 'dana.

22 I dugo li numa wat, tà car 'bar il la ka bamna gi, tà car ta karam.

23 Jesu lang i wa angga Galile ka landa pet, mi hat sum i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, mi ge ti er la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na, mi si'd sum ga'b kona pet, ka njef ga'b ko mani mani ma i duk sum ma pet na, mi fanga 'bei.

24 Laram nde li i wa angga Siri pet, tà tok fa ham sum ko ma dak nga pet, ka sum ko ma go li ca ka ga'b ko 'dang 'danga pet, ka sum ko ma ka ngisa ma buburo i wana na, ka sum ko ma nde pipi na, ka sum ko ma kas gudu gudu na bra gi, mi si'dna.

25 Lilau sum 'bor ta i zurum; sum ma car fa Galile, ka angga ma tà 'danda se, Za ko ma lingi zu gu'bu, ka Jerusalem, ka Judee, ka sum ma car fa i wa angga ma i kir Jurdê i 'ba ma sinda tum er.

Matiyo 5

Er ma ge i wa goi afi

1 Li ma Jesu we lilau sum ma tan na, mi ur sukum afi i wa goi ra cilang. Sum hat ko mum ma car mba i he'dem.

2 I dugo li numa gi, mi am zu ma go hatna ka la ca i sema:

El ma kanau kanau ra

(Wei Luk 6.20-23)

3 “ Sum ko ma go we tuna ka'dona se, tàna ni sum ko ma ca i lo ngisana na, tuna go ta elna, walama Tiza ma afi na ni ma mana.

4 “Sum ko ma go ci'i ka lona ma i du ra ku'd ku'd na, tuna go ta elna, walama Lu na go ta so'o lona.

- 5 “Sum ko ma go tra ka edlem lom lom ma, tuna go ta elna, walama angga ra go ta ke ni ma mana.
- 6 “ Sum ko ma me tuko gir ma i du gei na go girna, kandaka me tuko ti wase vin co'o ma go gir sum numa tan na, tuna go ta elna, walama tà go ta upu.
- 7 “Sum ko ma go we cica minkona na, tuna go ta elna, walama Lu na go ta we cicana bra.
- 8 “ Sum ko ma lona 'babu lat lat na, tuna go ta elna, walama tà ta we Lu na.
- 9 “ Sum ko ma go min minkona saknga i tu ndri na, tuna go ta elna, walama Lu na go ta 'dana se, tà ni adorom.
- 10 “Sum ko ma go li ca ni wa vin Lu ma tà go gir ra, tuna go ta elna, walama Tiza ma afi na ni ma mana.
- 11 “Hei ma sum go iri wase, tà go lii ca, tà go tum kas la ma buburo pet i turi ni walama se, hei ni sum hat ko man na, turi eli,
- 12 giri lo el, frêiyi ti, walama vari sem ma tong 'bor go goli kana afi. Gi ni sum ko ma jok vin Lu ma fa kufori na era, tà gir kana ni tan 'bigi, i se gi, hei hîyâ 'bo.”

Avu ka ti'de

(Wei Mark 9.50; Luk 14.34-35)

- 13 “Hei gi kei kandaka ni avu aso sum ko ma i wa angga ra tan. Na gi, kandaka se, el avu na gi pat suno na, gir karam ni mama gi, mi ta fang ti ella su? Tuko ma su gir karam cei. Tà sakam suno he sum tra i waram.
- 14 “Hei gi ni ti'de aso sum ko ma i wa angga ra. Za ma min i li ma wa dong afi na, hina vi'i mi.
- 15 Su gi ting ku i lo lampe da na, mi hom am tim kumo'o i wanda mi se. Mi ting ku ra hina, mi ga'bpa ni afi i li ma ga'b lampe ra, walama ti 'de ti'de he sum ko ma i za na pet.
- 16 Ni kandaka numa tan er gi, 'bari ti'de mii ra ti 'de li i kufo sum er, walama tà we ti tuko gir mii ma 'bei na gi, tà ta pit ti Bei ma suk afi na.”

Hat aso Jesu ma guci i wa vin gat ta

- 17 “Koti 'bei, ii sari se, nan mba ni walama ci vin gat ta, ka hat aso sum ko ma jok vin Lu na suno. Han mba ni walama cina suno mi, han mba ni walama 'bar zuna ze suno i ir ti'de 'bei.
- 18 Ni ma turum gasi, han go in hei, gag ka ma afi ra ka angga ra ta 'deng era na, tuko ko ma ndal tan ndife'd ndife'd ma guci i wa vin gat ta, 'dau era go ta 'deng suno mangar ori mi, gag tuko ko pet go ta ndak ti net net.

¹⁹ Ni wa numa gi, su ma gi ci vin gat ko ma ciciki ndife'd ndife'd na suno gi, go hat sum nini ko se, tà gir ni tan 'de na, i lo Tiza ma afi na, tà go ta kot bum numa ndak ni sura mi. Su ma gi ting irim i wa bra gi, go hat ti sum nini ko walama tà gir ni tan bra na, i lo Tiza ma afi na, tà go ta kot bum numa ni su ma tong.

²⁰ Walama han go in hei suno kpas: kandaka se, tuko gir mii ma i du gei na gi 'bei kal aso sum ko ma hat vin gat ta ka *Farisî kona mi na, ii go ta gei sei i lo Tiza ma afi na mi.”

Hat aso Jesu ma guci i wa cim duk

²¹ “Ii humi la ma tà in he muiri kona kufo i sema: ‘A ci su mi, sa sa ma gi ci su na, la ra vam i kufo bu ma li bol la da.’

²² Gi ni nan na, han go in hei suno kpas, sa sa ma lorom go cim i wa njurum ma, la ra vam i kufo bu ma li bol la da; sa sa ma gi in he njurum se ‘hau, a lukru’ na, mi ndak ma ta karam i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona; sa sa ma gi in he njurum se ‘hau, a sùm’ ma, mi ndak ma tà gam i lo zra ma ka ku ra.

²³ Kandaka se a gi mba ka tuko ma he Lu na i li ma fal tuko vursu na gi, loru gi nde wa la ma bu njur mu go gir karau ra na,

²⁴ a 'bar tuko mu numa i li ma fal tuko vursu na jen, a ta fe njuru, mini la tanda 'bigi se gi, a hom fa mba am tuko mu numa he Lu na 'bo.

²⁵ “Kandaka se, a gi ta li bol ka su ma 'dau na da na, a min ir la ra sak karam i vari wat, mi na, bu ma 'dau numa go ta hau he bu ma li bol la, bu ma li bol la bra na, go ta hau he su ma go kot zu danggai kona, a ta ze danggai.

²⁶ Ni ma turum gasi, han go in hau, a go ta sak afi mi, gag a ta po'o la ra 'dekem 'dekem, sisi era go ta ke mi.”

Hat aso Jesu ma guci i wa hu'd ma gir

²⁷ “Ii humi la ma tà in kufo i sema: ‘A gir hu'd mi.’

²⁸ Gi ni nan na, han go in hei suno kpas, sa sa ma gi kot ma ka ir 'babu tan gag gag nga, mi gir hu'd kanda ka lorom ma i du ra da.

²⁹ Kandaka se, iriu ma 'ba kati ra gi go 'buu, ma ta gau i duk buburo ra na, patta ganda suno, walama iriu gi 'deng 'dau na, 'bei kal ma tà ta gau i lo zra ma ka ku ra ka tongru ndâ na.

³⁰ Kandaka se, 'bu ma kati ra gi go 'buu, ma ta gau i duk buburo ra na, tumba ganda suno, walama 'bu gi es 'dau na, 'bei kal ma tà ta gau i lo zra ma ka ku ra ka tongru ndâ na. ”

Hat aso Jesu ma guci i wa ma ma oi suno

(Wei Mat 19.9; Mark 10.11-12; Luk 16.18)

31 “Tà in kufo i sema: ‘Su ma gi oi mâtam da na, mi handa maktub ma guci i wa bus mana ra i 'banda, i se gi, ti tanda 'bo.’

32 Gi ni nan na, han go in hei suno kpas, sa sa ma gi oi mâtam suno, gi ni wa la aso hu'd ma gir mi na, mi fangga ni bu ma gir hu'du, su ma gi ve ma ma njuffa oinda suno ra na, bum numa gir ni hu'd er.”

Hat aso Jesu ma guci i wa sur tu

33 “Gafi dla, ii humi la ma tà in he muiri ko ma kufo dei na i sema: ‘A sur i wa dosom mi, a ve ni i zu la mu ma a sur ti turu i kufo Busumra na.’

34 Gi ni nan na, han go in hei, suri turi mi; suri turi ka sem afi ra mi, walama afi ra ni jinga vuduk aso Lu.

35 Sur ka wa angga ra mi er, walama wa angga ra gi ni tuko ma Lu na ting sem hina i wa. Sur turu ka sem Jerusalem mi er, walama ni lo za ma tong ma aso vuduk ma tonga.

36 A sur turu ka warau mi er, walama a ndak ma fang ngisa warau 'babu wase wura ka'doru mi er.

37 Ini se hâ'â na, ni hâ'â bra, ori na, ni ori bra. La ma 'dang ma ii kori hina kal wa la ko hîyâ na, ni la ma car fa i tu num ma buburo na se.”

Hat aso Jesu ma guci i wa cukur ma sa'a

(Wei Luk 6.29-30)

38 “Ii humi la ma tà in kufo i sema; ‘Su ma gi ha'b ir minim ma na, tà go ta ha'b ham mum ba bra. Su ma gi kas se'd minim ma na, tà go ta kas ham mum ba bra.’

39 Gi ni nan na, han go in hei suno kpas, su ma go gir kari buburo na, va'dinum mi. Kandaka se, su gi tum gomnloru ma 'ba kati ra na, fang 'ba ma gur ra ham hina wat bra.

40 Kandaka se, su gi ta karau i vin bol se, num ve barau mu ma ga'a ra na, fok ham ma tong ga er.

41 Kandaka se, su gi vau ka gidang i se, hau ta karam ndak kilométré 'dau na, ta karam gag kilometre ho'bo.

42 Sa sa ma gi ceneu tuko na, ham; sa sa ma gi ba ma nde bal tuko i 'bu na, sa'am mi.”

Bei sum bibile ko mii na

(Wei Luk 6.27-28,32-36)

43 “Ii humi la ma tà in hei kufo i sema: ‘A ta ba miniu bra, num ma ni bu bibile mu na, a va'dam bra.’

44 Gi ni nan na, han go in hei suno kpas, bei sum bibile ko mii na bra, ceni Lu na i wa sum ko ma go lii ca na bra.

45 Ni kandaka numa tan se gi, ii go ta kei ti ni ado aso Bei ma suk afi na 'bo, walama mi 'bar fat mum ba go kap i wa sum buburo kona tum er.

46 Kandaka se, ii gi bei ni sum ko ma bei na teu teu na, vari sei ma ii go ta fei na, ni nimi su? Sum ko ma ve tar ra go gir ni kandaka numa tan bel mi su?

47 Kandaka se, ii gi go gei ni de'b njuroki teu teu na, ni nimi gi ii giri kali ti sum ma 'danga su? Sum ko ma we Lu mi na era, tà go gir ni tan bel mi su?

48 Wa numa gi, fangi ni sum ko ma zu 'bei mii ze suno te'd, kandaka ni Bei ma suk afi na ni bu ma zu 'bei mum ze suno te'd numa tan bra.”

Matiyo 6

Hat aso Jesu ma guci i wa tuko he ma he sum ca

1 “Koti 'bei ii ta giri du gei mii ra ni i ir sumra na, walama tà wei ti go'o. li gi giri kandaka numa tan na, ii go ta fei vari sei i 'ba Bei ma suk afi na mi.

2 “Li ma a gi am tuko he sum ca da na, a ge ti dufrum i dereu kandaka ni sum ko ma 'bu ir li na go gir i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na wase, i ir vari kona tan mi. Tà go gir tan ni walama sum pitna ti. Ni ma turum gasi, han go in hei, numa gi ni vari sem mana ma tà fe ra da.

3 Gi ni hau na, li ma a gi am tuko he sum ma suno da na, kot 'bei su ma 'dang we tuko numa karau,

4 walama tuko ma a he pe'e jen numa na, Bau ma go we tuko ma i li ma pipe'e na, num gi go ta hau vari seu 'bo.”

Hat aso Jesu ma guci i wa cen ma cen Lu na

(Wei Luk 11.2-4)

5 “Li ma ii gi go ceni Lu na da na, giri kandaka ni sum ko ma 'bu ir li na tan mi, walama tàna na, tà ba ma car ni ka semna afi i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na wase, i ir vari ko gau gi, cen ti Lu na, walama sum wana ti. Ni ma turum gasi, han go in hei, numa gi ni vari sem mana ma tà fe ra da.

6 Gi ni hau na, li ma a gi ba ma cen Lu na da na, ze za ndu'b vin za ra i warau, i se gi, cen ti Bau ma suk i li ma pipe'e na. Bau ma go we tuko ma i li ma pipe'e cuku'd na, num gi go ta hau vari seu 'bo.

7 “Li ma ii gi go ceni Lu na da na, zuli la hina kandaka ni sum ko ma we Lu mi na tan mi, walama tà go sar i lona se, tàna zul la 'bor tan yang yang gi, Lu na ta hum ti vinna atuko zak kam.

8 Goyi tuko gir mana na mi, walama li ma ii bei ceni 'bo era na, Bei we tuko ma ii go dauwi caram ma cei net da.

9 li ceni ni kandaka hîyâ tan: 'Bamma ma suk afi na, 'bei walama seu 'de ka 'bei;

10 'bei walama Tiza mu na mba, 'bei walama sum ma i wa angga ra gir ni ba mu ra, kandaka ma go gir kana afi na tan er.

11 Hama tuko ti maa ma ti furum ma.

12 Sak hama buburo ko maa na suno, kandaka ma ma go sak buburo aso sum ko ma gir kama buburo na suno na tan er.

13 'Barma ma sak i duk 'bu ra mi, 'batma suno i 'ba num ma buburo na 'bat ori.' [Walama, Tiza na, ka gidang ga, ka sem ci'i ra, ka lana kpanga, ni ma mu gag gag kanau. *Amin!]

14 "Kandaka se, ii gi saki buburo aso sum ko ma go gir kari na suno na, Bei ma suk afi na go ta sak hei buburo ko mii na suno bra,

15 ii gi saki buburo aso sum ko ma gir kari na suno mi na, Bei go ta sak hei buburo ko mii na suno mi ni tan bra."

Hat aso Jesu ma guci i wa tel tu me

16 "Li ma ii gi go teli turi me da na, pati iri ka darki ulus ulus kandaka ni sum ko ma 'bu ir li na tan mi. Tà go gir tan walama sum we ti se, tana tel tuna me. Ni ma turum gasi, han go in hei, numa gi ni vari sem mana ma tà fe ra da.

17 Gi ni hau na, li ma a gi go tel turu me da na, mbus iriu suno, a sat mbur i warau,

18 numa gi, sum we se, hau tel turu me mi kam. 'Bar ni Bau ma suk i li ma pipe'e na wau 'dau. Num bu ma we tuko ma i li ma pipe'e na, mi ta hau ti vari seu 'bo."

Tuko fe ma afi

(Wei Luk 12.33-34)

19 "Toki tuko fe ko mii na i wa ndri ka'd ini i wa angga ra mi. Ni li ma njifi go 'deng tuko hina er, tuko go mbal hina kpisili er, ni li ma sum kir go culo'o ir za ra gi, kir ti tuko hina er.

20 Toki tuko fe ko mii na ni afi, ni li ma njifi go 'deng tuko hina mi er, tuko go mbal hina kpisili mi er, ni li ma sum kir go culo'o ir za ra gi, kir ti tuko hina mi er.

21 Walama i dugo li ma tuko fe ko mu gi hina na, ni i dugo li numa gi, loru go ta ke hina er."

Ti'de aso tu

(Wei Luk 11.34-36)

22 “Ir ke kandaka ni lampe aso tu tan. Kandaka se, iriu gi 'bei njâ njâ na, turu pet na go 'de ti ti'de 'bei er.

23 Kandaka se, iriu gi 'bei njâ njâ mi na, turu pet era na, suk ni i duk ndufun bra. Kandaka se, ti'de ma 'de li i loru ra gi fang ndufun da na, ndufun tanda ra go ta ke ni wura zot zot. ”

Sar ma guci i wa Lu ka gineu

(Wei Luk 16.13)

24 “Su ndak ma tap sum za ho'b gi, gir hana sin mi; wa 'bei mi na, mi va'd ma nini 'dau, mi ba ma nini 'dau bra, mi suk ka ma nini 'dau bra, mi kot ma nini 'dau i irim njok bra. li ndaki ma giri sin he Lu na er, giri sin he gineu er ho'bcu'b ma mi.”

Lo ma ting i wa Lu na

(Wei Luk 12.22-31)

25 “Numa tan gi, han go in hei, koti 'bei ii ta tlawi turi i wa tuko ti ka tuko ce ma ii go ta si'di ti turi, ka barau ma ii go ta saki i turi ra. Tan na, maska ra landa tong kal tuko ti na mi su? wase tleu tu ra landa tong kal barau ra mi su?

26 Wei luko ko ma go dla'a afi i duk Lu na: tà hina jo'o arau mi er, tà hina fal arau mi er, tà hina sak tuko i lo zinga mi tum era gi, Bei ma suk afi na go hana tuko ti. Tan na, hei lari tong 'bor kal luko kona mi su?

27 Tan na, i dukri na, ni sa gi ndak ma go ta suk ni ka tlawi kandaka numa tan gi, baram go ta ti jika'd 'bor i wa angga ra su?

28 “li go tlawi turi wa la aso barau ma sak i tu ni wa nimi su? Wei las tuko ko ma i go'b ma tà go las sa: tà go gir sin mi er, tà hina ci barau mi er.

29 Na gi, han go in hei suno kpas, gi ni Salomô ka gangrang mum ba pet era na, mi sak barau ma ndal 'bei kandaka ni las tuko kona tan 'dau mi.

30 Kandaka ma Lu na go sak barau he tla'b ko ma go car ni furum 'dau ori gi, siu ku go ta yana suno na tan na, mi go ta sak hei barau i turi kal 'bo 'de mi su? Hei sum ko ma he tu la mii ra ni nde ori hîyâ.

31 Koti 'bei, ii ta tlawi turi i sema: ‘Tan na, ma ta tii ni nimi se su? wase ma ta cei ni nimi se su? wase ma ta saki ni nimi gi i tuma se su?’ tlawi turi tan mi.

32 Tuko ko numa pet na, ni sum ko ma we Lu mi ma i wa angga ra gi go langa. Walama Bei ma suk afi na we tuko ko ma ii go dauwi cana na er.

33 'Bei kal la, ii langi ni Tiza aso Lu na, ka tuko gir mum ma i du gei na gi kufo 'bigi, i se gi, mi ta ting hei tuko ko numa pet hina i wa ting 'bo.

34 Tlawi turi wa tuko ma go ta gir siu na mi, walama siu ra ni num bum ba na gi we tuko ma go ta gir hina na tar. Lica ma fat tanda ra, ti ndak ni wa tunda tar.”

Matiyo 7

Ke'ei la i wa minkori mi

(Wei Luk 6.37-38,41-42)

- 1 “Koti 'bei, ii ke'ei la i wa minkori gi, Lu ta hom ka'a ti la hei i wari gafi bra na mi.
- 2 Lu na go ta li hei bol la kandaka ma ii go giri ka minkori numa tan, tim ma ii go gucii ti tuko he minkori na, ni ka num er gi Lu na go ta guci ti hei balam 'der bra.
- 3 Tan na, ni wa nimi gi a go we ni dul viya ma ga'a ndife'd ma i ir miniu na hak 'de gi, a 'bar bile ago ma tong ma i iriu gukruk nga ta'a su?
- 4 Hau ka bile ago ma tong i iriu gukruk se, ni mama gi a in he miniu se, ‘ 'Bar ta'a han am hau dul viya ma ga'a ndife'd ma i iriu na' su?
- 5 Hau su ma 'bu ir li na, a am ni bile ago ma tong ma i iriu gukruk numa suno 'bigi, i se gi, iriu ta we li 'bei pu'dak, i se gi, a ta am ti dul viya ma ga'a ndife'd ma i ir miniu na 'bo.
- 6 “Tuko ma 'bei ma tà tingim ka irim 'dang guci ti ni wa Lu na, koti 'bei ii ta heinum he ni einako walama tà hom fang zuna eti ti joko. Koti 'bei, ii ta saki mor ko mii na ka'd i kufo kosong kona gi, tà dre'bem ka'd ka semna.”

Cen, lang, to'o vin za

(Wei Luk 11.9-13)

- 7 “Ceni, tà ta hei; langi, ii ta fei; to'oi, vin za ra tà go ta 'bar hei.
- 8 Walama sa sa ma gi cen na, tà go ta ham. Sa sa ma gi langa, mi go ta fe. Sa sa ma gi to'o vin za ra na, tà go ta 'bar ham er.
- 9 Tan na, ni sa ma i dukri gi, 'betem gi cenem afin na, mi ham ni goi gi i 'bum su?
- 10 wase gi cenem ni kife'e na, mi hom ham ni vu hak su?
- 11 Hei sum ko ma buburo era na, ii wei ma hei ni tuko ko ma 'bei gi he adori er se, kandaka ni Bei ma suk afi na, tan na, mi ta am tuko ma 'bei 'bor he tàna ma go cenem ma kal 'de mi su?
- 12 “Tuko ma ii bei se, sum gir hei na, hei era, ii giri hana ni kandaka numa tan bra. Numa gi ni vin gat aso Mois ma ka varinda ra, ka maktub aso sum ko ma jok vin Lu na pet.”

Vin za ma ga'a mbileng

(Wei Luk 13.24)

- 13 “Seri ni ka vin za ma ga'a mbileng ga. Walama vin za ma tong boktom ba ka vari ma ta zak ka, ti go ta ni i li ma basa, sum go ser ti 'bor bra.

14 Na gi, vin za ma ga'a mbileng ga, ka vari ma gali ra, zenda gali 'bor bra na, ti go ta ni i li ma maska ma tunda ra gi, sum tan nde ori gi go ser ti hak 'de bra.”

We 'bei ago na ni ka vra'aram

(Wei Luk 6.43-44)

15 “Koti turi 'bei, ka sum ko ma kas la ma jok vin Lu na. Ni tuna ma suno ra ngaf gi tà mba ti i dukri kandaka ni time ko tan go'o. Na gi, lona ma i du ra na, tà kandaka ni boskor ko ma kami ni kam tan.

16 li go ta weina ni ka tuko gir ko mana na. Su hina da'a vra'a anjor anjor i hum dler'deu mi er, su hina da'a vra'a tulum i hum ngei mi tum er.

17 Ago mani mani ma 'bei na, vra'aram go ta ke ni 'bei tar bra, ago mani mani ma buburo na, vra'aram go ta ke ni buburo tar bra.

18 Ago ma 'bei na, go ta vra'a vra'a ma buburo mi er, gi ni ago ma buburo na era, go ta vra'a vra'a ma 'bei mi tum er.

19 Ago mani mani gi hina vra'a vra'a ma 'bei mi na, tà go ta tumum gam wa ku suno.

20 Gi ni sum ko ma kas la ma jok vin Lu na, ii go ta weina ni ka tuko gir ko mana na. ”

Han wei mi kanau kanau

(Wei Luk 13.25-27)

21 “Sum ko ma go 'dan se, 'Busumra na, Busumra na,' tà go ta ser i lo Tiza ma afi na pet mi; ni sum ko ma gir tuko ma lo Ban ma suk afi na ba na ngaf gi go ta ser hina.

22 Ka fat tanda ra na, sum 'bor go ta in han i sema: 'Busumra na, Busumra na, ma ge er la aso Lu ra wa tuko ko ma go ta gir ni gir 'bo na ka seu er, ma oi ngisa ko ma buburo na suno ka seu er, ma gir tuko ko ma yeu 'bor ka seu er mi su?'

23 I dugo li numa, han go ta kor hana hina i sema: 'Han wei tan nde mi kanau kanau, ye'ei kana suno hêi karan dei, hei sum ko ma giri buburo na.' ”

Za ma min i wa goi ka za ma min i wa ngetle

(Wei Luk 6.47-49)

24 “Su ma ka hum la man ma han in da gi, mi ka vanda gir ti sin na, mi ke kandaka ni bu ir jeng ma min zaram ni i wa goi afi cilang tan.

25 Lu na se 'bor, sina ra am 'bor, mbi na go 'bat i zu za ra 'bor fuk fuk er, sime'd na go pat 'bor go bikil ti za ra tak tak era gi, ti bo'o mi, walama zunda ting ni i wa goi afi.

²⁶ Kandaka numa tan dla, su ma ka hum la man ma in da gi, mi ka vanda gir ti sin mi na, mi ke kandaka ni bu sùm ma min zaram ni i wa ngetl tan.

²⁷ Lu na se 'bor, sina ra am 'bor, mbi na go 'bat i zu za ra 'bor fuk fuk bra, sime'd na go pat 'bor bikil ti za ra tak tak bra gi, ti car bo'o huruf, gindinda era ke mi.”

Gidang aso Jesu

²⁸ I dugo li ma vin Jesu nde ka'd i tu la ma mi go in hana ra na, lilau sum ma toknga suk ori ging, tà sar ti la 'bor i wa hat mum ba;

²⁹ walama mi hatna kandaka ni su ma ka gidang i 'bum tan, kandaka ni sum ko mana ma hat vin gat ta tan mi.

Matiyo 8

Jesu fine'e su ma vursu girim

(Wei Mark 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Li ma Jesu car fa i wa goi ra jum ka'd na, lilau sum 'bor go ta i zurum.

² I dugo li numa su nini 'dau ma vursu girim ndor fa mba i he'd Jesu tul, car sak vin gufum ka'd i kuforom i sema: “Bu hat na, kandaka se, a gi ba na, a ndak ma fine'en suno hulul.”

³ Jesu si'da 'bum lamum in ti ham i sema: “Han ba se a fine'e suno gasi.” I dugo li numa wat gi, vursu na car fine'e ti suno i tu su na hulul bra.

⁴ Jesu hom in ham gafi i sema: “Hum 'bei, kot a ta in la ca suno he su. Na gi, ta tak turu he bu ma fal tuko vursu na bra, a he tuko ma guci i wa vin gat aso Mois ma in da bra, walama tak ti hana pet se, vursu na fine'e suno cei i turu da.”

Jesu si'd hu'd aso tong ma ka askar ko i 'bum kis ma Rome na

(Wei Luk 7.1-10)

⁵ Ka ma Jesu ta ze Kapernahum ma, tong ma ka askar ko i 'bum kis ma Rome na car mba i he'dem se mi njinim,

⁶ mi cenem i sema: “Bu hat na, hu'd man na kana ka ga'ba, ga'b ma kasam gudu gudu ka'd i za gi, irim go li ti ca 'bor kasimi.”

⁷ Jesu in ham i sema: “Han go ta si'dim.”

⁸ Tong aso askar ko ma kis numa car kor ham hina i sema: “Bu hat na, han ndak ma a ze asoron mi. A gi in fa la tan 'dau go'o era na, hu'd man na ta si'di.

⁹ Gi ni nan era na, han ka sum lingi ma ti waran hina er, han ka askar ko man ma han ti wana hina er. Han gi in he hîyâ i sema: ‘Ta' na, mi go ta. Han gi in he num ma hîyâ i sema: ‘Mba' na, mi go mba er. Han gi in hu'd man na i sema: ‘Gir tan' na, mi go gir. ”

10 I dugo li ma Jesu hum la tanda ra na, turum elem, mi car in he sum ma go ta i zurum ma i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, ka ni i duk Israel kona era na, han fe su 'dau ma he tu la kandaka ni su hîyâ tan na mi.

11 Ni ma turum, han go in hei suno kpas, sum 'bor go ta car fa i ir zu, ka ir wa, wama mba suk ka au Abraham, ka Isak, ka Jakob i vin tuko ti ma i lo Tiza ma afi na.

12 Tàna ma ni ado vra'a ma aso Tiza numa na, tà go ta saknga suno i duk ndufun, numa gi ni li ma tà go ta ci'i hina, nju ti se'dna pircil pircil la.”

13 Danasu gafi na, Jesu hom in he tong aso askar ko ma kis numa i sema: “Tau aso, tuko ma go ta gir hau na, ni i zu he tu la mu ra.” Hu'd mum ma si'd ti i dugo li numa wat bra.

Jesu si'd sum ga'b ko 'dang 'dang

(Wei Mark 1.29-34; Luk 4.38-41)

14 Li ma Jesu ta aso Piyer ra, mi ta fe kat Piyer ka wa al i za, tunda ve ku pilim pilim.

15 Jesu car kau 'banda, i dugo li numa, wa al la 'bikka, ti car afi car zu'u i waram.

16 Li ma fata fang liringa, tà la'a fa sum ko ma ka ngisa ko ma buburo i wana 'bor mba ti he Jesu. Li numa Jesu car in la gi, mi oi ti ngisa ko ma buburo numa suno i wana pet, mi car si'd ti sum ga'b kona pet bra.

17 Mi gir kandaka numa tan, ni walama 'bar ti la ma Esai bu ma jok vin Lu na in kufo dei ra ta ti i linda 'bei net i sema: “Mi la'a dak ko maa na sak i waram er, mi la'a ga'b ko ma go girma na sak i waram tum er.”

Sum ma ba ma tàna ta i zu Jesu

(Wei Luk 9.57-62)

18 I dugo li ma Jesu we lilau sum ma 'bor ngui i waram 'du'b ma, mi car in he bu il la i sema: “Aman, fang karan i kir sina ra i 'ba ma îyâ ra.”

19 Bu ma hat vin gat nini 'dau hu'd i he'dem in ham i sema: “Bu hat na, i li mani mani ma a ta ta hina na, han ta ta i zuru.”

20 Jesu kor ham hina i sema: “Gi ni beihâ kona, ka zrana hina er, gi ni luko ko ma afi na era, ka zana hina er, na gi, Vei su na ka li mum ma bar hina gi, 'dok ti turum nde era cei.”

21 Su 'dau i duk sum hat ko mum ma in ham i sema: “Bu hat na, 'baran han ta mu'u fa ban 'bigi.”

22 Jesu hom kor ham hina i sema: “Mba fa i zuran 'de, 'bar mat kona mu'u ndri.”

Jesu ali sime'd na gi, mi 'diki

(Wei Mark 4.35-41; Luk 8.22-25)

- 23 Jesu dla'a i lo il la, sum hat ko mum ma ta ti zurum.
- 24 We man na, sime'd ma tong am zu ma go pat i wa sina ra bra, sina ra am zu ma go sulul ho'o i lo il la kpim kpim bra, na gi, Jesu car ndam sen.
- 25 Sum hat ko mum ma mba dla'am i sema: "Busumra na, si'dma si'd ori, ma go bo'di."
- 26 Jesu car kor hana hina i sema: "Ni wa nimi gi, ii go giri wulak tan jeî 'de su? Hei sum ko ma he tu la mii ra ni nde ganang ori hîyâ. " Mi car afi i dugo li numa, ali sime'd na ka mbi na prat gi, karna seng kring.
- 27 Vin duknga 'be jir jir ka lana pet, tà car in ti i sema: "Su hîyâ na, ni su mi 'de gi, au sime'd na ka mbi na hum vinim 'bor tan 'de su?"

Jesu si'd sum ho'b ma ka ngisa ko ma buburo i wana

(Wei Mark 5.1-20; Luk 8.26-39)

- 28 Li ma Jesu lus gag dam suno i 'ba sina ma sinda i wa angga au Gadareni kona, sum ho'b busuk fa i wa us kona, car ngaf karam, tà ni sum ma ka ngisa ko ma buburo i wana, tà buburo 'bor, vari tanda era na, su go tra ti mi er.
- 29 Tà am zu ma sa'a war ka derna afi gidang 'bor polol polol i sema: "Hau Vei Lu na, ndolma karau ni mama su? Libar ra bei ndak 'bo se, a mba i dugo li hîyâ ni walama lima ca ka hîyâ tan dei da su?"
- 30 I dugo li numa, ader kosong ko ma lilau 'bor car go ti vang suno hêi kana tan dei bra.
- 31 Ngisa ko ma buburo na car cen Jesu i sema: "A gi ba ma oima ni oi da na, sakma ma ta ser i lo kosong kona. "
- 32 Jesu car kor hana hina i sema: "Busuki tei." Tà busuk suno i wa sum ma ho'b numa, tà ta ser i lo kosong kona ndu'u. I dugo li numa, ader kosong kona ndim fa ka ne i wa dong sina ra afi dei, tà ta sak i duk sina ra, bo'd ti suno i duk mbi na pet.
- 33 Sum ko ma pol kosong kona car tum ka ne tana i lo za na, tà in la tanda suno pet, ka tuko ma gir i tu sum ma ka ngisa ko ma buburo i wana na.
- 34 Sum ko ma i lo za na busuk fa suno pet mba fe Jesu; tà ta wam tan na, tà cenem i se, mi tam, 'bar hana wa anggana.

Matiyo 9

Jesu si'd su ma kas gudu gudu

(Wei Mark 2.1-12; Luk 5.17-26)

- 1 Jesu car dla'a i lo il la, mi kas sina ra, car mbam i lo zaram.

² We man na, tà am fa su ma kas gudu gudu i wa lei ka'd i libaram mba ti ham. I dugo li ma Jesu we he tu la mana ra tan na, mi in he su ma kas gudu gudu numa i sema: “Vei man na, 'bar loru so'o he'b se. Buburo mu ra sak suno cei da.”

³ We man na, sum nini i duk sum ko ma hat vin gat ta in ka lona i sema: “Su hîyâ go ir ni Lu na.”

⁴ Jesu we sar mana ma i lona ra net, mi car in ti hana i sema: “Ni wa nimi gi, ii go sari la ma buburo i lori tan su?”

⁵ Tan na, ni la mati gi zak kal la su? ni in ma in i sema: ‘Buburo mu ra sak suno cei da' ra wase, ni in ma in i sema: ‘Car afi tau' ra su?’

⁶ Na gi, han ba se, ii wei ma se, Vei su na ka gidang i wa angga ra walama sak buburo suno na gasi.” Mi hom in he su ma kas gudu gudu na i sema: “Car afi, am gitla bar mu na, tau aso.”

⁷ Su na car afi, tam asorom.

⁸ I dugo li ma lilau ra we tan na, tà fang wulak 'bor, tà hom go li ti zu Lu ma he gidang he sum ko ma kandaka hîyâ tan na.

Jesu 'de Matiyo

(Wei Mark 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Li ma Jesu go kal tam kufo na, mi we su 'dau sem se Matiyo, suk ka'd i za i li ma go ve tar ra. Mi car in ham i sema: “Mba fa i zuran man.” Matiyo car ta i zurum.

¹⁰ Li ma Jesu ta suk i za aso Matiyo i vin tuko ti na, we man na, sum ko ma ve tar ra ka sum buburo kona 'bor car mba i he'dem, tà suk ka Jesu ka sum hat ko mum ma i li ma 'dau tum.

¹¹ I dugo li ma *Farisî kona we tan na, tà in he sum hat ko mum ma i sema: “Ni wa nimi gi, tong mii na go ti tuko ka sum ko ma ve tar ra ka sum buburo kona tan su?”

¹² I dugo li ma Jesu hum la tanda tan na, mi in hana i sema: “Sum ko ma tuna edlem he'b ma, tà hina ca'b la bu tlor mi, ni sum ko ma ka ga'b i tuna na gi go langam.

¹³ Tei, ta cii jir la ca ra 'bei 'bo: ‘Han ba ni o ra, ni tuko ma fal vursu mi.’ Han mba ni walama 'de sum ko ma i du gei na mi; han mba ni walama 'de sum ko ma buburo na.”

Ca'b la wa la aso tel tu me

(Wei Mark 2.18-22; Luk 5.33-39)

14 I dugo li numa, sum hat aso Jâ ma gir sum baptem ma mba i he'd Jesu ca'bum i sema: “Ni wa nimi gi, maa ka *Farisî kona, ma go tel tuma me bra gi, sum hat ko mu na hina tel tuna me mi kam su.”

15 Jesu hom kor hana hina i sema: “Tan na, ii sari se, sum ko ma tà 'dana fa i li ma go jeu 'dum ba na, tà ndak ma tlau tuna i dugo li ma nji wei ra i duknga 'bo na da su? Ori, ni tan mi. Na gi, li na go ta mba ma tà ta ve nji wei ra suno i duknga na, ni i dugo li numa se gi, tà ta tel tuna me 'bo.

16 “Su ndak ma fal vin barau ma mireu gi, ge ti ir minda ma vu ra mi, walama ma mireu ra go ta cat ma vu ra suno 'bor kal ma kufo ra 'bo dla.

17 Su hina ser sùm ma mireu i lo akulum ma harnga mi, wa 'bei mi na, akulum ba ta mun, sùm ma ta ho'o suno, akulum ba ka sum ma go ta 'deng ti suno mangar. Tà gi ta ser sum ma mireu na, tà serem ni i lo akulum ma mireu bra, numa gi, ka lana ho'bcu'b ma, tà ta 'deng mi kam.”

Vei aso tong ma i kufo lilau sum ma ka ma ma lam barau aso Jesu

(Vei Mark 5.21-43; Luk 8.40-56)

18 Vin Jesu ma go in hana la ra nde ka'd seng mi 'bo na, su hina 'dau, ni tong ma i kufo lilau sum ma, mba sak vin gufum ka'd i kuforum i sema: “Beten ma wei ra vinda ndu'b fa ma cem cem hîyâ, mba karan zak, ta ting 'bu i wanda zatta afi.”

19 Jesu car ta i zurum ka sum hat ko mum ma.

20 We man na, ma nini hina 'dau ma vursu go 'bat i tunda suk suk kek kek, ndak kim gu'b wa suno ho'bo, ti mba car i kir Jesu tan tul, ti lam vin barau ma i turum ba.

21 Walama ti sar ka londa i sema: “Han gi lam ni barau mum ma i turum ba go'o era na, han ta fang 'bei.”

22 Jesu jak irim i kirim wanda, mi in handa i sema: “Vei man da, 'bar lorong so'o he'b se, he tu la mang ga si'dang da. ” Ma ra car fang 'bei i dugo li numa bra.

23 I dugo li numa, Jesu mba ze i lo aso tong ma i kufo lilau sum ma, mi we sum ko ma go pe duf ko, ka sum ko ma toknga go ci'i ti 'bor dluk dluk.

24 Mi in hana i sema: “Tei kana suno, vei ra mat ni mat mi, ti nde ni sen ori.” Tà tum ka mas i waram.

25 I dugo li ma tà oi lilau ra suno oi na, Jesu car ze i za i wanda, mi car kau 'banda gi, ti car afi.

26 La tanda nde li suno i wa angga tanda ra pet pet.

Jesu 'bar ir sum ma lis ho'bo

27 Li ma Jesu go kalam kana îyâ tan dei na, sum ir lis ko ho'b go ci tanam, sa'a ti war i sema: “We cicama we ori, hau Vei aso David na.”

28 I dugo li ma Jesu mba ze aso na, sum ir lis ko ma ho'b numa mba i he'dem. Jesu ca'bna i sema: “Tan na, ii hei tu la i waran se, nan ka gidang ma gir hei la ca gasi su?” Tà kor ham i sema: “Hâ'â, Bu hat na.”

29 Mi lam irna, car in ti hana i sema: “Ni i zu he tu la mii ra gi, tuko hîyâ gir ti hei.”

30 I dugo li numa, irna 'bar suno we li. Jesu car title'e ti vinna i sema: “Koti 'bei, la ca ra ta ze suno i vini he su hum.”

31 Li ma tà busuknga fa suno na, tà hom ta am laram nja'a suno he sum ma i wa angga tanda pet.

Jesu si'd su ma zu cilim tlar'ba ka'da

32 Li ma tà car go tana na, we man na, tà mba ka su ma zu cilim tlar'ba ka'd ham, mi go li vin mi, walama ni ngisa ma buburo gi i waram.

33 Li ma Jesu oi ngisa ma buburo numa suno oi na, su na hom li ti vin 'bei. Lilau ra we tan na, tà suk ori ging, tà in i sema: “Dei dei na, ma we tuko ma yeu hîyâ gir tan i wa angga Israel 'dau mi.”

34 *Farisî kona in i sema: “Ni ka gidang aso vuduk aso ngisa ko ma buburo na gi, mi go oi ti ngisa ko ma buburo na.”

Jesu we cica sum ma

35 Jesu ngui i wa za ko ma lingi na, ka za ko ma ciciki na pet er, go hatna ti i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, mi ge ti er la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na; mi si'd ti sum ga'b kona, ka sum ko ma dak nga pet er.

36 I dugo li ma mi we lilau sum ma, tà fang cica i irim 'bor, walama tà go li ca 'bor, tà go njôi suno kandaka ni time ko ma su ma kotna cei tan.

37 Mi in he sum hat ko mum ma i sema: “Arau ma fal la hina 'bor, na gi, sum ma falam ma gi ki'daka.

38 Ni wa numa gi, ceni bu arau na, walama mi sin fa sum sin ko ma fal ham arau na.”

Matiyo 10

Sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma

(Wei Mark 3.13-19; Luk 6.12-16)

1 Jesu 'de sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma i he'dem, mi hana gidang ma oi ti ngisa ko ma buburo na suno bra, tà si'd ti sum ga'b ko 'dang 'dang, ka sum ko ma dak nga pet er.

- ² Hîyâ gi ni sum vin sin ma gu'b wa ho'b ma: kufo na, ni Simô (ma tà go 'dam se Piyer ra), ka njurum Andre, Jak ka njurum Jâ ma ado aso Zebede na,
- ³ Filip ka Bartelemi, Tomas ka Matiyo ma ve tar ra, Jak ma vei aso Alfe na, ka Tade,
- ⁴ Simô (ma tà 'dam se, su ma but sumorom afi na), ka Judas Iskariyot, num gi ni bu ma am wa Jesu he sum bibile ko mum ma.

Jesu sin tàna ma gu'b wa ho'b ma

(Wei Mark 6.7-13; Luk 9.1-6)

- ⁵ Tàna gi ni sum ma gu'b wa ho'b ma Jesu sinna suno gi, mi dlat ti humna i sema: "Tei i he'd sum ko ma we Lu mi na mi, seri i lo za ko ma i wa angga Samari mi er.
- ⁶ Hotei na, tei ni i he'd time ko ma vi'i suno ma ni njef Israel kona gi kufo 'bigi.
- ⁷ Tei, ta gei hana er, ini ti hana i sema: 'Tiza ma afi na mba tul da.'
- ⁸ Si'di ti sum ga'b kona, zati ti mat kona afi er, fine'ei ti tu sum ga'b vursu kona suno hulul bra, oiyi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sumra er. li fei ni mangar ori, hei era na, ii ta hei sum ma ni mangar ori bra.
- ⁹ Koti 'bei ii ta le'ei gineu lor wase, bangrang wase, gineu wulak ma tleu i lo mbu mbu i 'bi.
- ¹⁰ Koti 'bei ii le'ei mbu mbu ma ta lukoi wase, barau ma sak i tu huho'b wase, tabrak ma i sem wase, ndu ndu. Walama bu sin na ndak ma ta fe tuko tirim.
- ¹¹ "Li ma ii ta ze i lo za ma tong wase, za ma ga'a era na, ca'bi ni la su ma ndak ma vei i turum ma, i se gi, suki asorom kek, gag ii ta cari tei ti kufo 'bo.
- ¹² Li ma ii go ta seri i lo aso ra da na, gei de'b i sema: 'Edlem he'b pa ke kari.'
- ¹³ Kandaka se, sum ma i lo aso tanda ra gi ve de'b mii ra na, edlem he'b mii ra suk i wana, tà ka ve mi bra na, edlem he'b mii ra hom fa mba fei bra.
- ¹⁴ Gi ni sa sa gi vei i turum mi wase, gi ba ma hum la mii ra mi tum era na, busuki suno i lo aso tanda wase, i lo za numa wase na, po'oi 'bir ma i sei na suno.
- ¹⁵ Ni ma turum gasi, han go in hei, fat ma li bol la na, za numa ta fe buburo kal angga Sodom ka Gomor 'de."

Lica ko ma go ta mba na

(Wei Mark 13.9-13; Luk 21.12-17)

- ¹⁶ "Wei man, han go sini kandaka ni time ko i duk boskor ko tan. Wa numa gi, kei ka lem kandaka ni vu ko tan, kei ka ir 'dil kandaka ni gugu ko tan er.

17 Koti turi 'bei ka sumra na, walama tà go ta bei, ta kari i vin sum ko ma li bol la, tà go ta dlei ka lufa i lo za ko mana ma ciciki ma aso Lu na.

18 Tà go ta te'ei ta kari i kufo vuduk ko ma lingi ka vuduk ko ma ciciki ni wa sem nan, walama ii ta ini ti hana zu la ra, ka tàna ma we Lu mi na er.

19 I dugo li ma tà gi bei, ta kari i vin bol la da na, kot ii ta dauwi 'dik 'dik i sema: tan na, ni kati la mati gi hei go ta ini hana ra wase, ka tuko mani gi hei ta ini hana su na. La ma ii go ta ini hana ra na, ni i dugo li numa se gi, ii go ta fei la ma go ta ze fa i vini hana ra 'bo.

20 Walama ni la ma go ta ze fa i vini ka'dori mi, ni Ngisa aso Bei na gi go ta sak hei la tanda ra i lori 'bo.

21 “Sum nini go ta gir ka njurokona gag cina ti suno bra, gi ni buba ado na era, tà go ta gir ka adona ni tan er, gi ni ado na era, tà go ta fang 'dukur i tu bubana ko walama cina suno tum er.

22 Sum ma pet go ta gir se'ei kari, ni wa sem nan; na gi, su ma gi kau lorom gidang, gag fat bar ma do'o ra na, num gi go ta si'd na.

23 I dugo li ma tà gi go lii ca i za nini na, nei tei i za ma 'dang, ni ma turum gasi, han go in hei, ii go ta nguiyi zu za Israel do'o kpang seng mi na, Vei su na mba cei da.

24 “Vei hat na go ta kal wa bumrum ma go hatam ma mi, vei hu'd ma gi suk ni i kufo su na, mi ndak ma go ta kal wa bu aso mum ma mi tum er.

25 Fat 'dau na, vei hat na go ta fang kandaka ni bumrum ma hatam ma tan 'bo bel, ka ni vei ma suk ni i kufo su era na, mi ta fang su ma tong kandaka ni bumrum ma tong numa tan 'bo bel er. Kandaka sema: tà gi 'de bu aso ra se *Beelzebul da na, sum asorom ma, tà go ta 'dana ka sem ma buburo kal 'bo.”

Num ma ndak ma ne wulakram ma

(Wei Luk 12.2-7)

26 “Nei wulak sumra mi. Tuko mani mani ma waram dlu'b ka'd bei ma zurum ta ze suno na cei, tuko mani mani ma waram pe'e ka'd na, tà go ta wam.

27 Tuko ma han in hei laram ni ka durki na, ini laram suno ni ka fata, tuko ma tà husok laram ni i humndi husok nga, uri cari afi i wa za 'del se gi, gei erem 'bo bra.

28 Koti 'bei, ii ta nei wulak sum ma go ta ci ni tleu tu ra gananga, na gi, tà ndak ma go ta ci maska ra mi. Nei ni wulak num ma ndak ma go ta ci maska ra ka tleu tu ra ho'bcu'b i lo zra ma ka ku ra.

29 Tan na, tà go ca'b ji'dem kona suno na, ho'b gi ni sisi 'dau mi su? I duknga tan 'dau era, go ta nde ka'd bei we aso Bei na mi er.

30 Gi ni ngisa wari era na, mi we di'ina pet er.

31 Wa numa gi, nei wulak mi: hei ca'bri tong kal ji'dem kona 'de!”

In la Jesu suno i kufo sumra

(Wei Luk 12.8-9)

32 “Gi ni sa sa ma in laran suno i kufo sumra na, bum numa na, han ta in laram suno i kufo Ban ma suk afi na bra.

33 Na gi, su ma gi in i kufo sumra na se, num wan mi na, bum numa, han go ta in se, han wam mi, i kufo Ban ma suk afi na bra.”

Ni edlem he'b pa mi, ni iciu

(Wei Luk 12.51-53; 14.26-27)

34 “Koti 'bei, ii sari se, nan mba ni ka edlem he'b gi i wa angga ra na, sari tan mi: han mba ni ka iciu ma zi'i dling.

35 Han mba ni walama wal ni au vei ka bam gi suno, bus ni au vei ra ka yam ba gi suno, bus ni kat ta gi suno ka katta tum er.

36 Gi ni sum ma i lo aso su na, tà go ta gir bibile karam er.

37 “Su ma gi ba ni bam 'de wase ni yam gi kal nan na, mi ndak ni su man mi. Su ma gi ba ni 'betem ma nji 'de wase ni 'betem ma ma gi kal nan na, mi ndak ni su man mi.

38 Su ma gi am ago gei mum ma i waram walama ci ti tanan mi na, mi ndak ni su man mi.

39 Su ma gi ba ma si'd ni maskaram ma, mi go ta bassa ni bas bra, su ma gi bas maskaram suno ni i wa nan na, mi go ta fanda gafi 'bo bra. ”

Vari sem ma fe

(Wei Mark 9.41)

40 “Num ma gi vei i turum ma, mi ve ni nan gi i turum; num ma gi van i turum ma na, mi ve ni bu ma sinan fa na gi i turum.

41 Num ma gi kau bu ma jok vin Lu na i turum gi, wam ti ni bu ma jok vin Lu na gasi na, vari sem aso bu ma jok vin Lu numa gi, mi go ta fe bra; su ma gi kau bu ma gir tuko i du gei i turum gi, wam ti ni bu ma gir tuko i du gei na, vari sem aso bu ma gir tuko i du gei numa gi, mi go ta fe bra.

42 Gi ni sa sa ma etl ni mbi ma edlem ka vei dedeke ma ga'a tan nde ganang gi, he su 'dau ma i duk ado ciciki ma hîyâ ma ni sum ko man na, ni ma turum gasi, han go in hei, mi go ta sam bei ma fe vari sem mi kanau.”

Matiyo 11

Sum vin sin aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Luk 7.18-35)

- ¹ Li ma Jesu do'o vin la ca he sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma na, mi car i dugo li numa ta i lo za ko mana ma lingi na walama hat sum bra, ge ti hana er bra.
- ² I dugo li ma Jâ ma gir sum baptem ma i lo danggai ra na, mi hum kar tuko gir ko ma aso Kristi na, mi sin sum hat ko mum
- ³ walama ta cabum i sema: “Tan na, hau gi ni num ma go ta mba na da 'de wase ma gol ni su ma 'dang bo su?”
- ⁴ Jesu kor hana hina i sema: “Tei, ta ini la tuko ko ma ii humi na, ka ma ii wei na er he Jâ:
- ⁵ sum ko ma irna lis sa go we li, sum ko ma go tra dir ra, semna 'di i du bei sik sik, sum ko ma ka ga'b vursu na, tuna fine'e suno, sum ko ma ndum ma go hum la, sum ko ma mat na zat afi, sum ko ma ca na hum er la ma 'Bei ra er.
- ⁶ Su ma sar mum ma ting i waran da gi fang i irim bis bis mi na, turum go ta elem.”
- ⁷ I dugo li ma sum hat aso Jâ na sak vari go tana na, Jesu am la Jâ go in he lilau sum ma i sema: “Tan na, ii ta wei fa ni nimi i lo gob ma su? Tan na, ii ta wei fa ni viya ko ma sime'd na go fo'ona lif lif fa su?
- ⁸ Tan na, ii ta wei fa ni nimi su? ii ta wei fa ni su ma sak barau ma 'bei 'bor ra su? Sum ko ma sak barau ma 'bei 'bor i tuna na, tà suk ti ni kana aso vuduk kona.
- ⁹ Tan se, ii ta wei fa ni nimi su? ii ta wei fa ni su 'dau ma jok vin Lu na su? Hââ, han go in hei suno kpas, num mi kal su ma jok vin Lu na 'de.
- ¹⁰ Walama Jâ gi ni su ma Maktub pa in laram i sema: ‘We, han sin bu vin sin man na kana i kuforu, walama mi ta min hau vari kana kufo.’
- ¹¹ Ni ma turum gasi, han go in hei, i duk sumra ma lobki vra'ana na, su ma laram tong kal Jâ ma gir sum baptem ma cei. Kandaka numa tan pi era na, num ma ni vei ma ga'a tan nde ganang i lo Tiza ma afi na, laram tong kal Jâ.
- ¹² Ka uci ma Jâ ma gir sum baptem ma ge er ra gag cem hîyâ na, Tiza ma afi na go toî ni ka gidang, sum ko ma toî hina na go toî ni ka gidang.
- ¹³ Sum ko ma jok vin Lu na pet, ka vin gat ta in la suno i wa tuko ko ma go ta mba 'bo na, gag mba fe ti Jâ.
- ¹⁴ Kandaka se, ii gi bei ma wei la ca ra na, num gi ni Eli ma go ta mba na.
- ¹⁵ Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum!
- ¹⁶ “Tan na, njef sum ko ma sindi hîyâ na, han ta gucina ni ka mi su? Tà ke kandaka ni ado ciciki ma he'ei i zu suk gi go sa'a war 'de minkona i sema:

17 ‘Ma go gile hei duf era, ii hina dami njong i zu mi er, ma go ge yem ka mbi ci'i era na, ii hina ci'i mbi zem i zu mi tum er.’

18 Walama, gi ni Jâ na, mi mba na, mi ti tuko ko ma nini mi er, mi hina ce mbi anjor anjor mi er gi, tà go in i sema: ‘Mi ni ka ngisa ma buburo gi i waram.’

19 Vei su na mba na, mi ti, mi ce gi, tà hom go in gafi i sema: ‘Wei su ma ti tuko mbokom, ma ce mbi anjor anjor 'bor hîyâ, mi ni gilam sum ko ma ve tar ra ka sum ko ma buburo na.’ Na gi, ir jeng aso Lu ra tak sin manda ma do'o ra ni ka du gei ra.”

Za ko ma ba ma he tu la mi na

(Wei Luk 10.13-15)

20 I dugo li numa Jesu am zu ma go ce'd za ko ma mi gir tuko gir ko mum ma yeu hina 'bor ra, walama tà jok sar ma 'bei gafi mi.

21 Mi in hana i sema: “Nang, Korazin, lica go ta fang. Nang, Betsaida, lica go ta fang. Walama kandaka se, tuko gir ko ma yeu ma tà gir i lori ko hîyâ na, gi gir ni i lo Tir ka Sidon tan na, tà ta jok sar mana ma 'bei dei da er, tà sak zeu bur i tuna, suk ti i wa but ka'da, fang ti tuna cica i wa buburo mana ra da er.

22 Nan, han go in hei, ka fat ma li bol la na, ii go ta fei lica kal wa au Tir ka Sidon 'bo 'de.

23 Nang, Kapernahum, tan na, a ba ma se, nang am warang afi gag ta kap afi duk Lu na su? Ori! Tà go ta hom karang ka'da, gag i li suk aso sum ko ma mat na. Tuko gir ko ma yeu ma tà gir hang i loronga gi gir ni i lo Sodom tan na, ti go ta ke hina bei ma 'deng gag furum 'bo er.

24 Wa numa gi, han go in hei, ka fat ma li bol la na, nang, a ta fe buburo kal angga Sodom 'bo 'de.”

Mbei fa i he'den, 'doki turi

(Wei Luk 10.21-22)

25 I dugo li numa, Jesu am la ra in i sema: “Ban ma ni bu afi ra ka angga ra, han gau de'be, walama a pe'e tuko ko ma hîyâ i ir sum ko ma we zu la kona, ka sum ko ma ir jenga gi, a taknga suno i ir ti'de gau he ni ado ciciki.

26 Hâ'â, Ban, gir kandaka numa tan gi el iriu.

27 “Ban 'bar han tuko kona i 'ban ndâ. Su we Vei na mi, ni Buba na ngaf gi wam, su we Buba na mi er, ni Vei na ngaf gi wam, ka num ma Vei na ba ma takam ham ma.

28 “Mbei fa i he'den ka lari pet, hei ma ndaki 'bor ka tuko mbu'da i wari na, han go ta hei 'dok tu.

²⁹ Vei la man ma han go hati ti ra, gei i deri kandaka ago ma tà go ge i der nâu ko numa tan, walama nan han ni su ma ir 'dil, loron edlem he'b er. Numa tan gi, ii ta fei ti 'dok tu i wa maskari.

³⁰ Ago man na, mi gali mi er, tuko zi'i man na era na, ni ma mbu'da mi, ni tan tefyeng ori.”

Matiyo 12

Jesu ka bar ma 'dok ti tu ra

(Wei Mark 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹ I dugo li numa, Jesu mun i duk sine na, ka fat bar ma 'dok ti tu ra. Sum hat ko mum ma me girna gi, tà kas wa zeb ko ma i 'ba vari ra go patla.

² Gi, li ma *Farisî kona we tan na, tà in he Jesu i sema: “Hau we man, tuko ma sum hat ko mu na go gir hîyâ na, ni tuko ma vin gat ma maa ra in i se, girim ka fat bar ma 'dok ti tu ra mi.”

³ Gi, Jesu hom kor hana hina i sema: “Tuko ma David gir, ka sum ko ma karam ma, i li ma me ra girna na, tan na, ii di'i laram i lo Maktub pa mi su?

⁴ Mi ta ze i lo za aso Lu ra, ka sum ko ma karam ma, tà nju mgbo ma tà tingim ka irim 'dang he Lu na, ma ni tuko ma ndolna mi gi, ni sum ko ma fal tuko vursu na gi go nju teu na.

⁵ Tan na, ii di'i i lo maktub vin gat ta mi su? Sum lingi ko ma fal tuko vursu ma go gir sin i lo za ma tong ma aso Lu ra ka fat bar ma 'dok ti tu ra na, tà culom ni i wa vin gat aso bar ma 'dok ti tu ra, tan pi era, la ma buburo 'dau i wana mi, tan mi su?

⁶ Han go in hei, num ma tong kal wa za ma tong ma aso Lu ra gi man.

⁷ Kandaka se, ii gi vei i zu la ma in i sema: ‘Han ba ni o ra, ni tuko ma fal vursu na mi' na, ii go ta saki la i wa sum ko ma bei gir buburo na mi.

⁸ Walama Vei su na gi ni bu bar ma 'dok ti tu ra.”

Su ma 'bum co'o i turum sobyong

(Wei Mark 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Li ma Jesu car tam ma, mi ta ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra.

¹⁰ We man na, su ma 'bum co'o i turum sobyong hina. Sum ma i dugo li numa ca'b Jesu i sema: “Tan na, vari hina ma si'd bu ga'b ka fat bar ma 'dok ti tu ra su?” Tà ca'bum tan na ni walama lam ti ni derem.

¹¹ Jesu kor hana hina i sema: “Tan na, ni su mani i dukri gi, time mum ba ka'dau ori gi, ti nde i lo gring ka fat bar ma 'dok ti tu ra gi, mi ta ke bei ma amba suno na su?

12 Tan na, ca'b sura na, 'bor kal time ra mi su? Wa numa gi, vin gat ta he vari, ni se, su na gir ni tuko ma 'bei ka fat bar ma 'dok ti tu ra.”

13 I dugo li numa, Jesu in he su na i sema: “Si'da 'bu suno.” Su na car si'da 'bum bra, 'bum hom fang 'bei kandaka ni ma sinda tan.

14 I dugo li ma *Farisî kona busuk suno na, tà tap vinna i wa Jesu walama lang vari ma tàna cim suno.

Bu sin ma Lu na manam

15 Li ma Jesu we tan na, mi car tam i li ma 'dang, lilau sum 'bor ta i zurum gi, mi si'd sum ga'b kona pet.

16 Mi tittle'e vinna kpê kpê se, kot tà in laram suno he sum hum.

17 Ni tan, walama la in aso Esai bu ma jok vin Lu na ma in na, ta ndak ti i linda net i sema:

18 “We, hîyâ gi ni bu sin man ma han manam ma gi man, ma han bam, ma laron go frêi i waram te'd na. Han ta ting Ngisaran i waram gi, mi ta li ti bol he sum i wa angga ra.

19 Mi go ta ce'd ndri ka su mi er, mi go ta sa'a war afi mi er, su go ta hum derem i grak vari ko ma i lo za na mi tum er.

20 Viya ma gun ka'd na, mi go ta kasam suno mi er, zeu ku ma go 'dus ni 'dus 'bo na, mi hina kau ci suno mi. Gag mi ta li ti bol, ti ti i wa angga ra.

21 Lilau sumra na go ta ting sar mana ra ni i wa sem num bra.”

Jesu kor hana la wa la ma tà sak ham i waram ba

(Wei Mark 3.22-30; Luk 11.14-23)

22 Tà mba i he'd Jesu ka su ma ka ngisa ma buburo i waram gi, irim lis ti er, zu cilim tlar'ba ka'd gi, mi go li vin mi tum er. Gi Jesu car si'dim, 'baram mi li ti vin er, irim hom we ti li 'bei pu'dak er.

23 Lilau sum ma pet na, la ra vi'i suno i irna tel tel, tà go ca'b ndri i sema: “Num hîyâ gi ni Vei aso David na mi 'de su?”

24 I dugo li ma *Farisî kona hum la tanda tan na, tà kor hina i sema: “Mi go oi ngisa ko ma buburo na suno i wa sum, ni ka gidang aso *Beelzebul, vuduk aso ngisa ko ma buburo na.”

25 Gi, Jesu we sar mana ma i lona ra net, mi car in ti hana i sema: “Tiza mani mani ma sum ma hina na wal zu ho'b gi, go zi'i ndri na, tà go ta 'deng ndri suno. Za mani mani wase aso mati mati gi, sum ma hina i lo na gi wal zu ho'b gi, go zi'i ndri na, za numa go ta suk mi.

26 Kandaka se Seitan gi oi minim Seitan na, tà bus ni ka ndri, gi tan na, ni mama gi, tiza mum ma go ta ke hina su?

27 Kandaka se, nan gi oi ngisa ko ma buburo na, ni ka gidang aso *Beelzebul da na, tan na, ni ka gidang aso sa gi adori go oina ti na bra su? Wa numa gi, adori go ta ke ni sum ma li hei bol.

28 Kandaka se, ni ka gidang aso Ngisa Lu na gi, han go oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum ma na, i dugo numa go ta tak ti se, Tiza aso Lu na mba i he'di da.

29 “Su ndak ma ta ze aso bu gidang gi hurumum bei ma jeuwem ka'd mi, mi ta jeu bu gidang numa ka'd kufo 'bigi, i se gi, mi ta hurumum 'bo.

30 “Su ma gi ni karan mi na, mi ni bibile karan, su ma gi njinan i li ma tok tuko i wa ndri mi na, mi go wâiyam suno ni wâi.

31 Numa gi, han go in hei, buburo mati mati ma sum go gir wase, vin ma buburo mani mani ma sum go li na, tà go ta fe pat vin i wana pet, to'o na gi, su ma gi kar ni gur Ngisa Lu na na, mi go ta fe pat vin mi kanau.

32 Su ma gi kar ni gur Vei su na na, mi go ta fe pat vin, na gi, su ma gi kar ni gur Ngisa Lu na na, mi go ta fe pat vin i li ma cem hîyâ mi er, i li ma go ta mba i kir ra mi tum er.”

Ago na ka vra'aram

(Wei Luk 6.43-45)

33 “Vra'a ago ma 'bei na gi, ii go ta ini i sema: ni ago ma 'bei. Vra'a ago ma buburo na gi, ii go ta ini i sema: ni ago ma buburo. Ni ka vra'aram ngaf gi, ii go ta weinum ti.

34 Hei sum ma ke kandaka ni ado ke'ei tan, hei sum ma buburo, tan na, ni mama gi ii ta ini la ko ma 'bei su? Walama vin sura go ze fa ni ka tuko ma hen i lorom ngosuyô'ô na.

35 Su ma 'bei na go ta ze ni ka tuko ma 'bei gi suno bra, su ma buburo na go ta ze ni ka tuko ma buburo gi suno bra.

36 Han go in hei suno kpas, ka ir fat ma li bol la na, la ko ma sumra inna mangar ori gor gor ra, tà go ta ze ka zuna suno gafi 'bo.

37 Walama ni ka la ma ze i viniu ra ngaf gi, Lu na go ta pat ti hau la suno i warau er, ni ka la ma ze i viniu ra ngaf gi, bol la go ta vau ti er.”

Tà ca'b la tuko gir ma yeu

(Wei Mark 8.11-12; Luk 11.29-32)

38 I dugo li numa, sum nini i duk sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona in he Jesu i sema: “Bu hat na, ma ba se a gir hama tuko gir ma yeu ma we.”

39 Gi, Jesu hom kor hana hina i sema: “Njef sum ma buburo ma njok njok ko hîyâ go ba ma we tuko gir ma yeu, na gi, tà go ta we tuko gir ma yeu ma

'dang mi se, ni tuko gir ma yeu ma aso Jonas bu ma jok vin Lu na ngaf gi, tà ta we.

40 Kandaka ma Jonas gir bar hindi, ka durki ka fata, i lo kife'e ma tong ga i duk sina ra na, kandaka numa tan er gi, Vei su na go ta gir bar hindi, ka durki ka fata, i zu angga ra er.

41 Ka fat ma li bol la, sum ma Niniv kona go ta busuk fa car ka njef sum ko ma sindi hîyâ, walama li hana bol, walami sum ma Niniv kona jok sar mana ma 'bei i zu er ma Jonas ge hana ra. Wei man, num ma car hîyâ laram tong kal Jonas 'de.

42 Ma ma vuduk ma car fa 'ba gur ra, go ta car ka fat ma li bol la, ka njef sum ma sindi hîyâ, walama li hana bol, walami ti car fa ni i zu angga ma do'o ra dei, walama hum la ir jeng ma aso Salomô. Wei man, num ma car hîyâ laram tong kal Salomô 'de.”

Hom aso ngisa ma buburo na

(Wei Luk 11.24-26)

43 “Ngisa ma buburo na, i dugo li ma mi ze suno i lo su na ze na, mi car ta i dugo li ma mbi cei hina na, mi go lang li ma 'dok turum hina, na gi, mi fe mi.

44 Mi hom in ka'dorom i sema: ‘Han ba ma hom i lo zaran ma han ze fa suno hina ra.’ I dugo li ma mi hom hina na, mi fe lo za ra ori, tor suno, min 'bei 'dal 'dal.

45 I dugo li numa, mi ze suno, mi ta la'a fa ngisa ko ma buburo ma 'dang se'da, ni tàna ma buburo kalam dla, tà mba ser suk ti i lo za tanda ra. Lo su na hom fang ti buburo kal ma kufo ra dla. Njef sumra ma buburo ko hîyâ na, go ta fang i wana ni tan er.”

Ya Jesu ka njurokom

(Wei Mark 3.31-35; Luk 8.19-21)

46 Li ma Jesu car go in la he lilau sum ma 'bo na, yam ka njurokom mba car suno, tà ba ma tàna in ham la.

47 Su nini 'dau in he Jesu i sema: “We, yau ka njuroku car suno, tà ba ma in hau la.”

48 Jesu hom ca'b su ma in ham la numa i sema: “Ni sa gi ni yan wase, ni sum sa gi ni njurokon na su?”

49 Mi tak 'bum i wa sum hat ko mum ma i sema: “Wei, au yan ka njurokon na gi man.

50 Walama, sa sa ma gi gir ni ba aso Ban ma suk afi na, bum numa gi ni njuran, gi ni njaran, ka yan.”

Matiyo 13

Gos la ma guci ka arau ma purku

(Wei Mark 4.1-9; Luk 8.4-8)

- 1 Ka fat tanda ra, Jesu car aso ta suk i vin sina ra.
- 2 Lilau sum ma lak i he'dem 'bor, mi ta ur sukum i lo il la i duk mbi na. Lilau sum ma pet na ha'ai suno i vin mbi na.
- 3 Mi in hana zu la ko 'bor, ka gos la ko i sema: “Bu ma purku arau ze ta walama num purku.
- 4 I dugo li ma mi go purku arau na, ir arau ko ma nini peng sak i ir vari gi, luko kona mba tina.
- 5 Au ko ma nini peng sak i li ma goi, ni li ma angga ra hina 'bor mi na, arau na ci 'bei zak, walama angga ra i zorum 'bor mi.
- 6 Ka ma fata nde na, tà lau'da suno, walama se'dna cei gi, tà co'o suno.
- 7 Au ko ma nini peng sak i duk ngei, ngei ra wi kal wana, ti mbitle'ena.
- 8 Au ko ma nini peng sak i wa angga ma 'bei ra gi, tà ne'e ir kis, nini ne'e gukandi, nini ne'e guhindi bra.”
- 9 Jesu in i sema: “Sa sa ma ka humndum hina na, mi hum! ”

Tan na, ni wa nimi gi Jesu go in la ra ni ka gos la ko su?

(Wei Mark 4.10-12; Luk 8.9-10)

- 10 Sum hat ko aso Jesu na mba i he'dem, go ca'bum i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, a go in hana la ra ni ka gos la ko su?”
- 11 Jesu kor hana hina i sema: “Gi ni hei na, ii fei we ma we ti zu la ko ma pipe'e ma guci i wa Tiza ma afi na; gi ni tàna na, tà fe we tanda ra mi.
- 12 Walama su ma gi ka tuko i 'bum ma, tà go ta ham hina i wa dla, walama mi suk ti i duk fe ra hi'dik, su ma gi ka tuko i 'bum mi na, tuko ma i 'bum nde na era, tà go ta vam suno i 'bum kpak bra.
- 13 Ni wa numa gi, han go in ti la ra hana ni ka gos la kona, walama tà we to'o na gi, tà hina we tle suno kanau kpas mi, tà hum to'o na gi, tà hina hum kanau prat mi er.
- 14 Numa gi la in aso Esai, bu ma jok vin Lu na in guci ti i wana i sema: ‘li go ta humi to'o na gi, ii go ta humi zunda 'bei te'd mi er, ii go ta wei to'o na gi, ii go ta wei zunda suno kanau te'd mi tum er.
- 15 Walama lo sum ko ma hîyâ na fang kpik'dik; tà ndu'b humna suno, tà ndu'b irna suno se, walama kot 'bei tàna ta we ka irna, tàna ta hum ka humna, tàna ta sar ti ka lona gi, tàna ta hom ti fa i he'den gi, nan ta si'dna ti joko.’
- 16 Gi ni hei na, turi eli, walama ii wei ka iri da, humndi era hum da er.

17 Ni ma turum gasi, han go in hei, sum ko ma jok vin Lu na 'bor er, ka sum ko ma gir tuko i du gei na er, me ma we tuko ma ii weinum hîyâ na girna 'bor, na gi, tà we mi. Me ma hum la tuko ma ii humi hîyâ na girna 'bor er, na gi, tà hum mi er.”

Jesu pat zu gos la arau ma purku na

(Wei Mark 4.13-20; Luk 8.11-15)

18 “Humi zu gos la ma guci i wa bu ma puruku arau na man.

19 I dugo li ma su na gi hum zu la ma guci i wa Tiza ma afi na gi, mi gi hum zunda mi na, i dugo li numa, num ma buburo na mba la'a la ma purku i lorom ba suno blak, bum numa ke kandaka ni angga ma i ir vari ma arau na peng sak hina numa tan.

20 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni li ma goi tan: tà hum la ra gi, tà vanda i dugo li numa wat ka lo el;

21 na gi, tà 'bar la ra sin se'd ka'd i lona seng mi, tà dum ti tuna bar njô. Gi, fat ma la ma titu wase lica gi car fa wa la aso Lu ra da na, tà 'bar la ra suno.

22 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma i zu ngei ra tan; ni tàna sum ko ma hum la ra gi, sar la ma i wa angga ra, ka 'datau tuko fe kona ve la ra suno i lona humus gi, ti ne'e ir mi.

23 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma 'bei ra tan; ni tàna sum ko ma hum la ra, we ti zunda suno 'bei er, tà ne'e ir, au ko ma nini ne'e ir kis, nini ne'e ir gukandi, nini ne'e ir guhindi bra.”

Gos la ma guci ka mbertle'e ma i duk grang

24 Jesu in hana gos la ma 'dang gafi dla i sema: “Tiza ma afi na ke kandaka ni su ma 'bul grang ma 'bei i lo sine mum ma tan.

25 Ka durki ma sum ma barna sen na, bu bibile aso su numa car ta 'bul ir mbertle'e i wa arau ma 'bei na tum, 'bar turum tam.

26 I dugo li ma arau na go wi na, mi sak wa, i li numa, mbertle'e na ze turum se bra.

27 Hu'dki aso bu aso na mba ca'bum i sema: ‘Bu aso maa na, a 'bul ni arau ma 'bei gi i lo sine mu na mi 'de su? Mbertle'e ma buburo ma i dukrum numa car fa ni iya su?’

28 Mi kor hana hina i sema: ‘Ni bu bibile man na gi gir tuko numa.’ Hu'dki na hom ca'bum gafi i sema: ‘Tan na, a ba se, maa ta patam sakam suno su?’

29 Gi, mi in hana i sema: ‘Ori! Walami, i dugo li ma ii ta pati mbertle'e na suno na, ii ta pati ti arau ma 'bei na suno i du joko.

30 'Barina ti tan ho'bcu'b, tà wi ti gag fatma fal arau na, han go ta in he sum ma fal arau na i sema: Tari mbertle'e na kufo, jeuwinum yeinum ku suno, toki arau ma 'bei na han i lo zinga ra bra.' ”

Gos la ma guci ka ir ago *mutarde

(Wei Mark 4.30-32; Luk 13.18-19)

31 Jesu in han gos la ma 'dang gafi dla i sema: “Tiza ma afi na ke kandaka ni ir ago *mutarde ma su am gi, ta 'bul ka'd i lo sine mum tan.

32 Ti ga'a kal ir njef ko ma i wa angga ra pet, na gi, ti gi wi da na, ti go fang tong kal tla'b mbar kona pet, ti go jeng ago gi luko ko ma afi na go mba ge zana i humndum.”

Gos la ma guci ka kuf

(Wei Luk 13.20-21)

33 Jesu in hana gos la ma 'dang gafi dla i sema: “Tiza ma afi na ke kandaka ni kuf ma má ra gam i duk fut ma guci tim hindi gi, kuf fa ve li i dukrum pet numa tan.”

Jesu go in la ko ni ka gos la ko

(Wei Mark 4.33-34)

34 Tuko ko hîyâ pet na, Jesu go in he sum ma ni ka gos la ko, mi hina in hana la ra bei gos la mi.

35 Ni walama 'bar ti la in aso bu ma jok vin Lu na ta ndak ti linda i sema: “Han go 'bar vinan afi, in ti hana la ra ni ka gos la ko, han ta in la tuko ko ma pipe'e ma fa kufo dei ka ting zu angga ra.”

Jesu pat zu gos la ma guci ka mbertle'e ma i duk granga

36 I dugo li numa, Jesu 'bar lilau sum ma tana gi, mi ta zam aso. Sum hat ko mum ma mba i he'dem in ham i sema: “Pat hama zu gos la ma guci i wa mbertle'e ma i lo sine na gi.”

37 Jesu kor hana hina i sema: “Bu ma 'bul arau ma 'bei na, gi ni Vei su na;

38 sine na, gi ni angga ra, arau ma 'bei na bra na, gi ni ado aso Tiza na; mbertle'e na, gi ni ado aso bu buburo na;

39 bu bibile ma 'bul mbertle'e na, gi ni Seitan; fat ma fal arau na, gi ni fat do'o aso angga ra; sum ma fal arau na, gi ni sum sin ko ma fa afi duk Lu na bra.

40 Kandaka ma tà tok mbertle'e na, yam suno ka ku ra numa tan na, tuko ma go ta gir ka fat do'o aso angga ra era na, ni tan er.

41 Vei su na go ta sin fa sum sin ko mum ma afi duk Lu na, tà go ta tar tuko ko ma go sak sum i duk buburo ra suno pet, ka tàna ko ma gir buburo na pet er, i lo Tiza mum ma.

42 Tà go ta saknga i lo zra ma ku ma go hot duh duh, i dugo li numa, tà go ta ci'i, nju ti se'dna pircil pircil.

43 Fat tanda ra, sum ko ma i du gei na go ta 'de ti'de cah i lo Tiza ma aso Bamna na kandaka ni fat tan. Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum.”

Gos la ma guci ka tuko fe ma pipe'e

44 “Tiza ma afi na ke kandaka ni tuko ma ca'brum gineu 'bor, ma pe'e ka'd i lo sine tan. Su ma nini 'dau fam gi pe'em, turum elem 'bor, mi ca'b tuko fe ko mum ma suno pet, car ca'b ti sine numa.”

Gos la ma guci ka mor

45 “Gafi dla na, Tiza ma afi na ke kandaka ni bu ma kap par ma go lang ni mor ko ma 'bei tan.

46 I dugo li ma mi ta fe mor nini 'dau ma ca'brum 'bor ra, mi ta ca'b tuko fe ko mum ma suno pet, car ca'b ti mor numa.”

Gos la ma guci ka ziu

47 “Gafi dla na, Tiza ma afi na ke kandaka ni ziu ma su sak i duk sina gi, ti ba njef kife'e kona pet tan.

48 I dugo li ma ziu ra hen da na, tà go ta'anda fa suno i wa daba na, i se gi, tà suk ka'da, tà gar au ko ma 'bei na sak i lo duktli na bra, au ko ma buburo na, tà saknga suno bra na tan.

49 Ka fat do'o aso angga ra na, tuko numa go ta gir ni kandaka numa tan, sum sin ko ma fa afi duk Lu na gi go ta gar ir sum ko ma buburo na suno i duk sum ko ma 'bei na,

50 tà go ta saknga i lo zra ma ku ma go hot duh duh ra, i dugo li numa tà go ta ci'i, nju ti se'dna hina pircil pircil.”

Tuko fe ko ma mireu ka au ko ma vu na

51 “Tan na, ii humi zu tuko ko hîyâ pet da su?” Tà kor ham hina i sema: “Hâ'â.”

52 Mi hom in hana i sema: “Wa numa gi, sa sa ma go pat zu vin gat ta gi, go hat ti tuko ma guci i wa Tiza ma afi na, mi ke kandaka ni bu aso ma busuk ka tuko fe ko mum ma mireu ka au ko ma vu na suno na tan.”

Jesu ta i Nazaret gi tà bam mi

(Wei Mark 6.1-6; Luk 4.16-30)

53 Ka ma Jesu do'o gos la kona pet na, mi car i dugo li numa tam

54 gi, mi tam i lo za ma mi wi hina na. Mi go hatna i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, tà suk ori ging, tà in i sema: “Su hîyâ fe fa ir jeng mum tanda ra ni iya, ka tuko gir ko ma yeu hîyâ tan su?”

55 Num gi ni vei aso num ma fal ago na mi su? Yam semba se Mari mi su? Njurokom ko ma njufko na gi ni Jak, Josef, Simô ka Jude mi su?

56 Njurokom ma lobki na pet ni kama mi su? Mi fe fa tuko gir ko mum hîyâ pet ni iya tan su?"

57 La ko numa gi telna vari ma ham tu la ra. Gi, Jesu car in ti hana i sema: "Bu ma jok vin Lu na, i li ma 'danga, su hina kotom njok mi, tà kotom njok ni i wa anggaram, i lo zaram bra."

58 Mi gir tuko ko ma yeu i asona 'bor mi, walama tà he tu la mi.

Matiyo 14

Mat aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mark 6.14-29; Luk 9.7-9)

1 I dugo li numa, vuduk nga *Herod hum la Jesu.

2 Mi in he sum sin ko mum ma i sema: "Su numa, ni Jâ ma gir sum baptem ma, ni num gi ze fa suno i li usiya na gi, fe ti gidang ma gir ti tuko ko ma yeu hîyâ ni tan."

3 Walama kufo na, *Herod ve Jâ gam danggai ra, ni wa la aso *Herodiyad ma ma aso njurum Filip pa.

4 Walama kufo na, Jâ in ham i sema: "Vin gat ta 'bar hau vari ma a vanda mi."

5 I dugo li numa, *Herod ba ma ci Jâ suno, na gi, mi ne wulak Juif kona, walama tà we Jâ kandaka ni bu ma jok vin Lu na tan.

6 Gi, ka fat liu ma ni bar vra'a aso *Herod na, vei aso *Herodiyad ma wei ra dam njong i kufo sum ma suk ka'd na gi, njonga el ir *Herod 'bor.

7 Mi car sur ti turum handa i se, tuko mani mani ma ti gi ca'bum laram ma na, num go ta handa tuko numa.

8 Yamba sak handa la i londa gi, ti in ti ham i sema: "Ge fa han wa Jâ ma gir sum baptem ma i lo tasa na."

9 Lo vuduk nga cim 'bor, na gi, ni i zu sur ma mi sur turum i ir lilau sum ko ma mi 'dana fa i li liu ra gi, mi in ti se, tà handa.

10 Gi, mi sin ta fal fa wa Jâ i lo danggai ra.

11 Tà am waram ge i lo tasa na, mba ti he vei ra gi, ti ta ti he yamba.

12 Sum hat ko aso Jâ na mba am matam ta mu'u, i se gi, tà ta in laram he Jesu 'bo.

Jesu he tuko ti he sum ma ndak bub bub vatla

(Wei Mark 6.30-44; Luk 9.10-17; Jâ 6.1-14)

13 I dugo li ma Jesu hum la tanda tan na, mi car i li numa ta dla'am i lo il, tam irim i go'b ka'dorom 'dau i li ma su cei hina. Lilau sum ma we tan na, tà busuk fa i lo za ko mana ma lingi lingi na, go ci ti tanam ka semna i der sina ra.

14 Mi car sak fa sem ka'd i lo il la, mi we lilau sum ma lak 'bor, mi we cicana gi, mi si'd ti sum ga'b kona bra.

15 Li na fang liringa, sum hat ko mum ma ndor fa i he'dem tul in ham i sema: “Li hîyâ na, su cei hina er, fata go nde ka'da. 'Bar sum ma tà 'breu tana i lo di'il za kona walama tà ca'b tuko ti.”

16 Jesu hom kor hana hina i sema: “Tà 'breuna mi, hei gi heina tuko ti na.”

17 Tà hom kor ham hina i sema: “Mgbo vatl bra, kife'e ho'b bra ngaf gi hina i 'bama.”

18 Mi in hana i sema: “Mbani ti man.”

19 Gafi na, mi in he lilau sum ma se, tà suk ka'd i wa viya na. Mi car la'a mgbo ma vatl numa, ka kife'e ma ho'b pa bra, mi car am irim afi, mi ge de'b Lu na i wa. Mi car kas mgbo na i du, mi la'a he sum hat ko mum ma se, tà ke'ei he lilau ra gi, tà car ke'ei hana bra.

20 Sa sa na ti tuko ti na, up ti prat prat. Tà car tar tanam ma ke na hen butu ko gu'b wa ho'bo.

21 Lilau sum ma ti tuko numa, tà di'i sum njufko na teu na, tuna kandaka ni sum bub bub vatl tan, lobki na ka ado ciciki na, tà di'ina mi.

Jesu tra i wa mbi sina ra

(Wei Mark 6.45-52; Jâ 6.15-21)

22 I dugo li numa Jesu sak sum hat kona i lo il la, walama tà urna kana kufo i kir sina ra i 'ba ma îyâ ra 'bigi, i se gi, num gi ta 'bar lilau ra tana 'bo.

23 I kir ma mi 'bar lilau ra tana na, mi ta urum afi i wa goi, walama cen Lu na hina. Ka ma li na ze durki na, mi hina ka'dorom 'dau;

24 sum il la ta i duk mbi na, i du gei gei na, sime'd na go pat 'bor, go viliu ti il la sak ini, sak ini gi, telna vari ma ta kufo.

25 Ka 'ba vin gisiu, Jesu car go ta i he'dna gi, mi go tra ni i wa sina ra afi 'del 'del.

26 I dugo li ma tà wam, go tra fa i wa mbi sina ra tan na, tà fang wulak jir jir, tà in i sema: “Hîyâ ni usiya!” tà car go sa'a ti war.

27 Na gi, Jesu li vin kana atuko zak, in hana i sema: “Suki jen, nei wulak mi, ni nan to'o.”

28 Piyer car kor ham hina i sema: “Busumra na, gi ni hau gasi na, am fa viniu han gi, han tra kana i wa mbi na bra.”

29 Jesu kor ham hina i sema: “Mba fa.” Piyer car ur suno i lo il la, am zu ma go tra i wa mbi na 'del 'del, 'dukol ti ir Jesu.

30 Na gi, i dugo li ma mi we sime'd na go pat 'bor ra na, mi fang wulaka, mi go tlu'b ka'd i zu mbi na gi, mi sa'a war i sema: “Busumra na, si'dan si'd ori!”

31 I dugo li numa Jesu si'da 'bum 'damum zak, car in ti ham i sema: “He tu la mu ra ni nde ori, ni wa nimi gi loru wal ho'b su?”

32 Tà car serna i lo il la ka lana ho'bcu'b se na, sime'd na 'dik kring.

33 Sum ma i lo il la sak vin gufna ka'd i kufo Jesu in ti ham i sema: “Hau na, a ni Vei aso Lu na ni ma turum gasi.”

Jesu si'd sum ga'b ko ma i wa angga Genesaret

(Wei Mark 6.53-56)

34 Ka ma tà kas sina ra na, tà ta ze i wa angga Genesaret.

35 Sum ma lo za na we se ni Jesu da na, tà ge sin i di'il za ko ma ngui i wana na gi, tà la'a fa sum ga'b kona pet mba ti ham.

36 Tà go cenem ti i se, mi 'barna tàna lam ni 'ba barau ma i turum ba, sum ko ma lamba pet na, tà si'di.

Matiyo 15

Hat ma guci i wa vazu muina kona

(Wei Mark 7.1-13)

1 I dugo li numa, sum nini i duk *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta, car fa Jerusalem mba i he'd Jesu, in ham i sema:

2 “Ni wa nimi gi sum hat ko mu na 'bar vazu aso muima ko ma kufo dei na suno su? Walami tà go ti tuko na, tà go mbus 'bana suno seng mi.”

3 Jesu hom kor hana hina i sema: “Hei bra na, ni wa nimi gi, ii 'bari vin gat aso Lu ra suno, walama vei ni i zu hat mii ra 'bei teu kam su?”

4 Lu na in i sema: ‘Kas kuya au bau ka yau,’ ‘Su ma gi ir ni bam wase ni yam ma, mi ta mat gasi.’

5 Na gi, gi ni hei bra na, ii go hati i sema: su ma gi in he ni bam wase in he ni yam i sema: ‘Tuko ma han ndak ma ta njiniu ti na, han he Lu na da' na,

6 mi gi kas kuya bam mi era na, bal cei i waram. Ni tan gi, ii 'dengi ti 'bei la aso Lu ra suno ka hat mii ra.

7 Hei sum ko ma 'bu ir li na! Esai jok vin Lu na in ti lari ni i lirim, ma mi ndal la tanda i sema:

⁸ 'Lu na in i sema: Sum ko ma hîyâ na go kas kuyaran ni ka vinna ori, na gi, lona hêi karan dei.

⁹ Tà go sak vin gufna ka'd i kuforon ni mangar ori njok, walama tà go hat vin gat aso sumra na kandaka ni vin gat aso Lu ra tan.' ”

Tuko ko ma fang su njinjê na

(Wei Mark 7.14-23)

¹⁰ I kir numa na, Jesu 'de fa lilau sum ma i he'dem in hana i sema: “Humi la ca, wei ti zunda 'bei bra:

¹¹ Tuko ma ze i vin su na gi go fangam njinjê na mi, ni tuko ma car fa i lorom gi, ze fa suno i vinim ma, numa gi ni tuko ma fangam njinjê na kam.”

¹² Sum hat kona ya'a fa i he'd Jesu go in ham i sema: “A we ma se, au *Farisî kona hum la ca ra na, tà fang darki na mi su?”

¹³ Jesu hom kor hana hina i sema: “Njef tuko mani mani ma Ban ma afi na gi 'bulum mi na, tà go ta patam suno ka se'dem muruk muruk.

¹⁴ 'Barina kana, tà ni sum ir lis ma go ta'a ndri sum ir lis kona! Gi ni bu ir lis gi go ta'a minim ma ir lis sa na, tà ta sak gring ka lana ho'bcu'bu.”

¹⁵ Piyer am la ra in ham i sema: “Pat hama zu gos la ca ra suno gi.”

¹⁶ Jesu in hana i sema: “Hei dla na gi, ii ndaki ma humi zu la ca ra mi bel su?”

¹⁷ Tan na, ii wei ma se, tuko mani mani ma ze i vin su na gi ta i lorom ma na, mi go ta jakam ni suno tan mi su?

¹⁸ Tuko ma ze fa suno i vin su na, car fa ni i lorom ma i du ra dei, num numa gi ni tuko ma go fang su njinjê na.

¹⁹ Walama ni i lo su ma i du ra gi, sar ko ma buburo na go busuk fa ni hina; mat ma ci, hu'd ma gir, la ko ma njinjê, kir, kas la, ka vin sisi ma li.

²⁰ Man na, gi ni tuko ma go fang su na njinjê na. Gi ni tuko ti ma mbus 'ba seng mi na, hina fang su njinjê mi.”

Ma ma lukoi he tu la i wa Jesu

(Wei Mark 7.24-30)

²¹ Gafi na, Jesu car i dugo li numa, tam i wa angga au Tir ka Sidon.

²² Ma ma Kanaan 'dau ma suk hina i lo za numa, car ta i he'dem ka ci'i i sema: “Bu hat ma Vei aso David na, we cicaran we ori! 'Beten ka ga'b ngisa ma buburo i wanda gi, go girra 'bor.”

²³ Na gi, Jesu hom kor handa la hina 'dau mi kanau. Sum hat ko mum ma ya'a fa i he'dem walama cenem i sema: “Sakka ti tanda, walami ti go ci tanma go sa'a ti war kek kek.”

24 Jesu hom kor hina i sema: “Lu na sinan fa ni i wa time ko ma go vi'i suno i duk Israel kona.”

25 Na gi, ma ra mba sak vin guffa ka'd i kuforom, hom go in ti ham i sema: “Bu hat na, njinan njin ori.”

26 Jesu in handa i sema: “Bei ma am ni tuko ti aso ado ciciki na gi, gam suno he ni einako na mi.”

27 Ti in ham i sema: “Ni ma turum, Bu hat na, fat 'dau era na, einako na go ti bubu'd afin ma go sak ka'd i kufo bumna na bel.”

28 I dugo li numa, Jesu hom in handa i sema: “A, ma ra, he tu la mang ga tong 'bor kasimi, tuko ma ta gir hanga kandaka ni ma a ba na tan.” 'Betta ra si'd ti i dugo li numa wat bra.

Jesu si'd sum ga'b ko 'bor

29 Jesu car i dugo li numa tam i vin sina ma Galile ra. Mi ur afi i wa goi ra, mi sukum hina.

30 Lilau ra 'bor car mba i he'dem, tà mba ka sum ko ma tra dir ra, ka sum ko ma irna lis sa, ka sum ko ma kas gudu gudu na, ka sum ko ma cilna tlar'ba ka'd na i kufo Jesu gi, mi si'dna ti pet.

31 I dugo li numa, sum ma we sum ko ma cilna tlar'ba ka'd na li vin er, sum ko ma kas gudu gudu na car afi tra er, sum ko ma tra dir ra 'di i du er, sum ko ma irna lis sa we li 'bei njâ njâ era na, tà et 'bana i vinna ngring, tà go li ti zu Lu ma aso Israel kona.

Jesu he tuko ti he sum bub bub fi'di

(Wei Mark 8.1-10)

32 Jesu 'de sum hat ko mum ma in hana i sema: “Han go we lilau ra na, cicana giran 'bor, walama barna furum ni hindi ma tà karan na gi, tà ka tuko ti mi. Han ba ma ii 'barina ori bei ma tà ti tuko ti na mi, walama tà ta seî i vari i 'ba me ra joko.”

33 Sum hat ko mum ma ca'bum i sema: “Ma ta fe fa tuko ma 'bor numa ni iya i go'b ini tan gi, ta ndak ma up sum ma lilau hîyâ su?”

34 Jesu ca'bna i sema: “li ka mgbo hina gama su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ma ka mgbo se'da ka kife'e ma ciciki hina bra.”

35 Jesu in he lilau ra i se, tà suk ka'd i wa angga.

36 I kir numa na, Jesu la'a mgbo ma se'da numa, ka kife'e ra, mi car ge de'b Lu na i wa se gi, mi car kasam i du he sum hat ko mum ma, walama tà ke'eiyem he lilau ra.

³⁷ Sa sa na ti tuko ti na, up ti. Sum hat ko mum ma tar tanam ma ke na, hen butu ko se'da.

³⁸ Sum ma ti tuko ti na, tuna lilau 'bor, sum njufko na, bub bub fi'di, lobki na ka ado ciciki na, su di'ina i du mi.

³⁹ Li ma mi sak lilau ra tana na, Jesu ur i lo il la, car ta i wa angga Magadan.

Matiyo 16

Au **Farisî kona ka Sadusê kona ba ma we tuko gir ma yeu

(Wei Mark 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Au *Farisî kona, ka *Sadusê kona ya'a fa i he'd Jesu, walama tàna 'bum hi'diuwim. Tà ca'bum se, mi tak hana tuko gir ma yeu ma car fa afi duk Lu na.

² Na gi, Jesu kor ti hana hina i sema: “Li ma fata nde ka'd da na, ii go ini i sema: ‘Li na go ta gir 'bei, walama afi ra 'de tleu hir.’

³ Gi ni kasin era na, ii go ini i sema: ‘Lu na go ta se furum, walama afi ra 'de tleu, 'dukul la jeu.’ li wei ma wali ir tuko ko ma pulo ma afi ra to'o, na gi, ii ndaki ma wali ir tuko ko ma guci i wa bar ko numa mi.

⁴ Njef sum ko ma cem hîyâ, tàna ma ni sum buburo ko ma njok njok i ir Lu na, ba ma we tuko gir ma yeu 'dau cu'bu. Na gi, tà go ta we tuko gir ma yeu ma 'dang mi se, ni tuko gir ma yeu ma aso Jonas sa ngaf gi, tà ta we.” Mi 'barna i dugo li numa, mi caram tam.

Kuf aso au **Farisî kona ka Sadusê kona

(Wei Mark 8.14-21)

⁵ I dugo li ma sum hat kona ur fang i 'ba sina ma sinda na, tà 'dungo, tà la'a mgbo na i 'bana mi.

⁶ Jesu in hana i sema: “Koti turi 'bei ka kuf aso au *Farisî kona, ka *Sadusê kona.”

⁷ Sum hat ko mum ma ba zu la tanda, go in ti ndri ka'dona i sema: “Mi in numa na, ni walama ma le'ei fa mgbo na mi na.”

⁸ Jesu we ma tà go in numa tan na, mi ca'bna i sema: “Hei sum ma he tu la mii ra nde ori na, ni wa nimi gi ii go ini ndri se, i nan in la ra guci ti ni i wa mgbo ma hei le'ei fa mi na su?

⁹ li wei zurum mi 'bo dla su? Lori nde i wa mgbo ma vatl ma han he sum bub bub vatl ti na, tan na, tanam ma ke na, ii tarinum ni butu ko gama su?

¹⁰ Wase mgbo ma se'da ma sum bub bub fi'di ti na, tan na, ii tari tanam ma ke na, ni butu ko gama su?

¹¹ Ni mama gi, hei hina wei ma sema: nan in hei ni la aso mgbo mi na mi su? Koti turi 'bei ka kuf aso au *Farisî kona ka *Sadusê kona.”

12 I dugo li numa se gi, sum hat ko mum ma we ma sema: mi in hana ni walama tàna kot tuna 'bei na, ni wa la kuf aso mgbo na mi, ni wa la hat aso au *Farisî kona, ka *Sadusê kona.

Piyer in i se Jesu gi ni Kristi na

(Wei Mark 8.27-30; Luk 9.18-21)

13 Jesu ta ze i wa angga ma tul ka za ma Sesare Filip ma, mi ca'b sum hat ko mum ma i sema: “Tan na, sum ma go in ni mama i wa Vei su na su?”

14 Tà kor hina i sema: “Sum nini go in i se, hau gi ni Jâ ma gir sum baptem ma, sum nini ma 'dang go in i se, hau gi ni Eli, gafi na, sum nini ma 'dang dla go in i se, hau gi ni Jeremi wase, ni su 'dau ma fa i duk sum ko ma jok vin Lu na.”

15 Jesu hom ca'bna gafi i sema: “Tan na, hei bra na, ii go ini i se, nan ni sa bra su?”

16 Simô Piyer hom kor i sema: “Hau gi ni Kristi na, Vei aso Lu ma ka irim ma.”

17 Jesu hom kor ham hina i sema: “Simô, vei aso Jâ na, turu eleu. Walama ni tleu tu ka vursu gi tak hau la ca mi, ni Ban ma suk afi na gi tak hau.

18 Nan bra na, han go in hau suno kpas, hau ni Piyer, ni se goi, ni i wa goi ca ra gi, han ta min Eglis man da hina. Gi ni mat na pi era, hina am tuko i tunda mi tum er.

19 Han ta hau kerlek aso Tiza ma afi na: tuko ma a gi jeu i wa angga ra na, go ta jeu kana afi ni tan er, tuko ma a gi but i wa angga ra na, go ta but kana afi ni tan er.”

20 I kir gafi na, Jesu dlat hum sum hat ko mum ma gafi i se, kot 'bei ma tà in he sum se, num gi ni Kristi na.

Jesu tak la mat mum, ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na

(Wei Mark 8.31–9.1; Luk 9.22-27)

21 I dugo li numa, Jesu am zu ma go tak he sum hat ko mum ma i se, num ta ta ni i Jerusalem mbê mbê, num ta li ca hina 'bor, i 'ba sum lingi ko ma kisa'ana, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, tà ta cim. Ka fat bar ma hindi ra, num go ta zam fa suno i li usiya na.

22 I dugo li numa, Piyer 'dam ta ti suno i 'ba, am zu ma go tite'e vinim i sema: “Busumra na, Lu ka hina na kotu, la ko numa go ta giriu mi kanau kanau.”

23 Na gi, Jesu fang irim in he Piyer i sema: “Seitan, homu kana i kiran suno, a ke kandaka ni tuko ma la'a sen tan; walama sar mu ra ni sar aso Lu mi, ni sar aso sumra.”

24 I kir numa Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Kandaka se, su ma gi ba ma ci tanan na, mi 'bar sar ma sar i wa turum ba suno cu'b 'bigi, mi am ago gei mum ma i waram se gi, mi mba ti i zuran 'bo.

25 Walama su ma gi ba se, num si'd maskaram ma, mi go ta bassa ni basa, na gi, su ma gi bas maskaram suno ni i wa nan na, mi go ta fanda 'bo 'de bra.

26 Su na gi fe tuko ko ma i wa angga ra pet gi, maskaram bas suno bra na, tan na, ni nimi gi mi fe hina su? Tan na, tuko ma su na ta he gi, mi mbu'd ti fa maskaram gafi na ni nimi su?

27 Walama Vei su na ta mba i lo sem ci'i aso Bam, ka sum sin ko mum ma afi duk Lu na fa karam; i dugo li num, gi ni sa sa era, ni ka zu tuko gir mum gi, mi go ta po'om ti vari sem.

28 Ni ma turum gasi, han go in hei, sum nini ma i duk sum ko ma ka'd hîyâ na, tà ta mat seng mi, gag tà ta we Vei su na go ta mba kandaka ni vuduk tan.”

Matiyo 17

Tu Jesu fang 'dang

(Wei Mark 9.2-13; Luk 9.28-36)

1 Bar kandi i kir numa na, Jesu la'a au Piyer, ka Jak, ka njurum Jâ karam, mi ta kana i wa goi ma jika'd ta afi, ni tàna ka'dona i li numa teu.

2 Turum car fang 'dang i irna; irim go anjili kandaka ni fat tan, ka barau ko mum ma i turum ma fang 'babu kandaka ni ti'de tan.

3 We man na, Mois ka Eli car ze tuna i ir sum hat ko ma hindi numa go nja'a la ka Jesu.

4 Piyer in he Jesu i dugo li numa i sema: “Busumra na, numa na, 'bei walama ma kei ka'd ini i li ma hîyâ. A gi ba na, han ta dlu'b za dlu'bu ko hindi ini, 'dau mu, 'dau aso Mois, 'dau aso Eli bra.”

5 Ka ma mi go in la ra ni in i vinim 'bo na, we man na, 'dukul la anjili mba ndu'b i wana, der 'dau car li fa vin fa afi i duk 'dukul la i sema: “Num ma hîyâ na, gi ni Vei man ma han bam ma, lo frêi man da pet ting ni i wa num, humi vinim.”

6 Ka ma sum hat ko mum ma hum der ra tan na, tà sak ka'da, tà kumo'o irna ka'd i wa angga, tà fang wulaka, tà go dlak ti kpik kpik.

7 Jesu ya'a fa i he'dna go'o, mi lamna, in ti hana i sema: “Cari afi, nei wulak mi.”

8 Tà car afi i dugo li num, irna we su ma 'dang mi, tà we ni Jesu teu.

9 I dugo li ma tà car fa i wa goi ra num, Jesu tite'e vinna ka la ca ra i sema: “Ini la tuko ma ii wei hîyâ he su suno mi, gag fat ma Vei su na ta zam fa suno ka irim i li usiya na 'bigi.”

10 I kir numa, sum hat kona ca'b Jesu la ca i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, sum ko ma hat vin gat ta in i sema: ‘Ni Eli gi go ta mba kufo 'bigi' na su?”

11 Jesu hom in hana i sema: “Eli gi go ta mba kufo na gasi, mba min la tuko kona ka lina pet.

12 Han go in hei suno kpas, Eli mba ni mba da gi, sum ma wam mi gi, tà gir karam tuko ma lona ba. Ni kandaka numa tan gi, Vei su na go ta fe lica i 'bana ni tan bel.”

13 I dugo li numa, sum hat ko mum ma we se, mi in hana ni la Jâ ma gir sum baptem ma.

Jesu fang vei ma ka ngisa ma buburo i waram 'bei

(Wei Mark 9.14-29; Luk 9.37-43)

14 I dugo li ma tà mba i he'd lilau ra na, su 'dau car ya'a fa i he'd Jesu tul, mi sak vin gufum ka'd i kuforom i sema:

15 “Bu hat na, we cica vei man na we ori. Mi ka ga'b pipi gi, mi go li ca 'bor kasimi, mi go nde wa ku wase, i duk mbi kek kek.

16 Han mba karam he sum hat ko mu na bel gi, tà ndak ma fangam 'bei na mi.”

17 Jesu hom kor i sema: “Hei sum ko ma bei he tu la ra, sum ko ma 'bei mi hîyâ, tan na, han ta suk kari ni suk mi kek su? Tan na, gag ni si'de gi, han ta suk kari bei cim duk 'bo su? Mbei karam han man.”

18 Jesu car ali ngisa ma buburo na kpandat gi, mi zam suno i wa vei na. Vei na fang 'bei i dugo li numa wat.

19 Sum hat kona ya'a fa i he'd Jesu i dugo li ma 'dau, go ca'bum ti i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, maa ma ndak ma oi ngisa ma buburo numa suno mi kam su?”

20 Jesu hom kor hana i sema: “Walama he tu la mii ra ki'dak ga'a wîyê'ê 'bor. Ni ma turum gasi, han go in hei, ii gi ni ka he tu la ma ga'a tan ndife'd kandaka ni ir *mutarde tan era, ii gi ini he goi ma tong ca i sema: ‘Nang, jokong kana îyâ ini' na, ti go ta jokka. Tuko ma go ta dumi cei.

[21 Gidang ma 'dang ma ndak ma oi njef ngisa ma buburo numa suno na cei, ni ka cen ma cen Lu na, ka tel ma tel tu me bra ngaf.]”

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na ma wa ho'bo

(Wei Mark 9.30-32; Luk 9.43-45)

22 Fat ma sum hat kona tok wana i wa ndri pet i li ma 'dau i Galile na, Jesu in hana i sema: “Tà go ta he Vei su na i duk 'ba sum ma;

23 tà ta cim gi, bar ma hindi ra na, mi ta zam fa suno i li usiya na.” Sum hat kona suk ka cim duk 'bor wa la tanda.

Jesu po'o tar aso za ma tong ma aso Lu ra

24 Ka ma Jesu ka sum hat ko mum ma mba i Kapernahum ma, *sum ko ma go ve tar ma guci i wa za ma tong ma aso Lu ra ta i he'd Piyer go ca'bum i sema: “Tan na, tong mii na hina po'o tar ma guci i wa za ma tong ma aso Lu ra mi kam su?”

25 Piyer hom kor i sema: “Hâ'â, mi ndak ma po'o.” I dugo li ma Piyer car zam i za na, Jesu 'dalam ka la ra kufo i sema: “Simô, a sar ni mama su? Sa gi ndak ma po'o tar kona wase, la ko aso vuduk ko ma i wa angga hîyâ su? Ni ado ko ma i wa angga mana ra wase, ni luweki na su?”

26 Piyer hom kor i sema: “Ni luweki na.” Jesu in ham i sema: “Gi ni numa na, ado ma i wa angga ra hina po'o mi.

27 Na gi, gi ni maa na, ma ba hi'diu sum hîyâ mi. Ni wa numa gi, a ta i vin sina ra, a ge kikem ma i duk mbi na 'dau, a ta'a fa kife'e ma a ve kufo kici kici ra da na, a 'bile vinda suno. A ta fe gineu ra hina, a po'ona ti i wa nan ka hau.”

Matiyo 18

Sa gi ma tong kal la su?

(Wei Mark 9.33-37; Luk 9.46-48)

1 I dugo li numa, sum hat kona ya'a fa i he'd Jesu, go ca'bum i sema: “Tan na, sa gi ni su ma tong kal ma i lo Tiza ma afi na su?”

2 Jesu 'de fa vei ma ga'a 'dau mba tingim i kufona,

3 car in ti hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, ii gi fangi turi, walama homi kandaka ni ado ciciki tan mi na, ii go ta seri i lo Tiza ma afi na mi kanau.

4 Su ma tong kal ma i lo Tiza ma afi na, ni num ma hom waram ka'da, fang ti turum kandaka ni vei ma ga'a hîyâ tan na.

5 Su ma gi ve vei ma ga'a kandaka ni num hîyâ tan i turum, ni i wa sem nan na, mi ve ni nan turan. ”

Zu se'd buburo ra

(Wei Mark 9.42-48; Luk 17.1-2)

6 “Su ma gi ngui ir vei 'dau ma i duk ado ciciki ma han tu la ra gi, gam ti i duk buburo ra na, tà gi jeu goi ma tong i der su numa gi, gam ti i duk mbi sina ma tong ga na, 'bei kal.

7 Buburo i wa sum ko ma i wa angga ma go gir buburo ko ma tà go sak ti sum gir ti buburo ra na; ti ta ke ka tuko gir ko numa kek, bra na, tong buburo ra na go ta ke ni i wa bu ma mba ka buburo ra bra.

8 “Kandaka se, 'bu wase seu gi go 'buu, ma ta gau i duk buburo ra na, tumna saknga suno hêi karau seng. A gi ta ze ti i lo maska ma tunda ra ka 'bu ma

'dau tanda ra wase, ka seu ma 'dau ra na, 'bei hau kal ma tà ta gau i duk ku ma hina mat mi ra ka 'bu ma ho'bcu'b pa wase, ka seu ma ho'bcu'b pa.

⁹ Kandaka se, iriu gi go 'buu ma gau i duk buburo ra na, patta ganda suno. A gi ta ze ti i lo maska ma tunda ra ka iriu ma 'dau ra, 'bei hau kal ma tà ta gau i duk ku ma hina mat mi ra ka iriu ma ho'bcu'b pa.”

Gos la ma guci ka time ma vi'i gi hom fanda

(Wei Luk 15.3-7)

¹⁰ “Koti 'bei ma ii ta wei vei i duk ado ciciki ko ma hîyâ i iri njoko; han go in hei suno kpas, sum sin ko mana ma afi duk Lu na, tà go we ir Ban ma suk afi na i wana kek kek.

[¹¹ Walama Vei su na mba ni ma si'd num ma vi'i na.]

¹² “Ii sari ni mama su? Time ko aso su hina kis gi, nini 'dau gi vi'i na, mi ta 'bar au ko ma guterfi'deu wa terfi'deu numa i wa goi ra, mi ta lang ma vi'i ra mi su?

¹³ Kandaka se, mi gi fanda na, ni ma turum, han go in hei suno kpas, mi ta frêi wanda 'bor kal wa time ko ma guterfi'deu wa terfi'deu ma vi'i mi na.

¹⁴ Kandaka ni numa tan er, Bei ma afi na ba i sema: i duk ado ciciki ko ma hîyâ na, vei tan 'dau era bas suno mi.”

Buburo aso njuru ma gir

¹⁵ “Kandaka se, njuru gi gir hau buburo na, a ta tak ham zu buburo mum ba, hau ka num i vin ndri teu. Kandaka se, mi gi hum viniu na, a fe njuru na da.

¹⁶ Mi gi hum viniu mi na, a 'de sum ma 'dang karau, 'dau wase ho'bo, walama 'i zu vin sum ko ma ho'b wase hindi na, numa la ra ta min 'bei.’

¹⁷ Mi gi va'da, ba ma num hum vinna mi na, a ta in he Eglis sa, mi gi ba ma hum vin Eglis sa mi dla na, a kotom kandaka ni su ma we Lu mi tan wase, kandaka ni su ma ve tar tan bra.”

Jeu ka but

¹⁸ “Ni ma turum gasi, han go in hei, tuko ko ma ii gi jeuwina i wa angga ra pet na, go ta jeu kana afi ni tan er, tuko ko ma ii gi butina i wa angga ra pet na, go ta but kana afi ni tan er.

¹⁹ “Han go in hei gafi dla, tuko mani mani ma sum ho'b i dukri gi tap vinna 'dau walama cen i wa na, Ban ma afi na go ta hana tuko numa.

²⁰ I dugo li ma sum ho'b wase hindi gi tok wana ni ka sem nan na, i dugo li numa na, han i duknga.”

Gos la ma guci ka vei sin ma ba se sak la suno mi

- 21 I dugo li numa, Piyer car ya'a i he'd Jesu ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, njuran ta gir han buburo ni wa gama gi, han ta sak ham ti suno na su? Gag ni wa se'da 'bigi su?”
- 22 Jesu hom kor ham hina i sema: “Han in hau, ni wa se'da ori go'o mi. Gag ni guse'da, guse'da, zu se'da.
- 23 Wa numa gi, Tiza ma afi na ke kandaka ni vuduk 'dau ma ba ma ca'b la bal mum i 'ba vei sin mum tan.
- 24 I dugo li ma mi am zu ma go ca'b la bal kona na, tà mba ham ka su 'dau, ma bal gineu i waram ndak sak kis kis bub bub gu'bu.
- 25 Na gi, tuko fe mum ma po'o ti bal numa cei i 'bum, bumrum ma in hana walama ca'bum suno, ka mátam, ka adorom, ka tuko fe ko mum pet, walama po'o ti bal la.
- 26 Vei sin numa car sak vin gufum ka'd i kuforom mu'dok i sema: ‘Bumran na, iriu 'dil, kokro ori, han ta po'ou pet.’
- 27 Bumrum ma car we cicaram gi, mi car sakam afi gi, mi 'baram ti bal la pet.
- 28 “Na gi, vei sin numa car pe 'bum zam suno na, mi ta ngaf ka minim ma vei sin 'dau, ma bal mum i waram ndak sile kis 'dau. Mi car vam, mi si derem pe'de'd i sema: ‘Po'on fa bal man ma i warau na.’
- 29 Minim numa car sak vin gufum ka'd i kuforom mu'dok, cenem ti i sema: ‘Iriu 'dil, kokro ori, han ta po'ou.’
- 30 Na gi, mi ba mi; mi ta karam ta gam danggai, gag mi po'o bal ma i waram numa pet.
- 31 I dugo li ma minkorom ma ado sin da we tuko ma mi gir numa na, tà fang darki 'bor, tà ta guci he bumna na pet.
- 32 Bumna na car 'de fa vei sin numa, in ham i sema: ‘Vei ma buburo hîyâ, han 'bar hau bal mu na suno pet, walama a cenen i wa tuko ma gir numa.
- 33 Hau era, a ndak ma we cica miniu ma ni vei sin numa, kandaka ma nan we cica hau na tan bel.’
- 34 Bumrum ma fang darki 'bor biyâk biyâk, mi sin ka vei sin numa danggai, gag mi ta po'o ti bal mum ma pet bra.”
- 35 Jesu kor hina i sema: “Gi ni sa sa ma i dukri gi, hina sak la suno he njurum ka lorom ma 'dau ra pet mi na, Ban ma afi na, go ta gir kari ni tan er. ”

Matiyo 19

Hat aso Jesu ma guci i wa ma ma oi suno

(Wei Mark 10.1-12)

- ¹ Kama Jesu do'o la ko hîyâ na, mi car i Galile, ta ze i wa angga Judee, i kir sina ma Jurdê ra i 'ba ma sinda.
- ² Lilau ra 'bor ta i zurum hina gi, mi si'dna i wa ga'b ko mana na.
- ³ *Farisî ko nini car ya'a fa i he'dem go'o, walama hi'diuwim ka la. Tà ca'bum i sema: "Tan na, vin gat ma maa ra 'bar vari he su oi mâtam suno ni wa la mati mati pet su?"
- ⁴ Jesu hom kor hana i sema: "Tan na, ii di'i tuko ma Maktub pa pat zurum ma mi su? Num ma gana ka ting zu ra na, mi ge su ma nji ka ma,
- ⁵ i kir ra, mi in i sema: 'Ni wa numa gi, su ma nji na ta 'bar au bam ka yam, walama suk ka mâtam, tuna ho'bo, tà mba fang ni tleu tu ma 'dau ngitleng.'
- ⁶ I li numa na, tà ni ho'b mi se, tà ni tleu tu ma 'dau ngitleng. Ni wa numa gi, tuko ma Lu na tapum da na, kot su ta walam suno."
- ⁷ Au *Farisî kona hom ca'bum i sema: "Ni wa nimi gi, Mois he vin gat he sum ma i sema: he maktub ma bus sa he ma ra, walama oinda ti na su?"
- ⁸ Jesu hom kor hana i sema: "Mois hei vari ma oi lobkiri suno na, ni wa la lori ma dobrok ka. Fa ka ting zu ra, ni tan mi.
- ⁹ Han go in hei: kandaka se, su ma gi oi mâtam suno, gi ni wa la aso hu'd ma gir mi gi, mi ve ma ma 'dang da na, mi gir ni hu'du."
- ¹⁰ Sum hat ko mum ma in ham i sema: "Hâ'â, zu la aso su ma nji ka ma ra gi ni tan na, 'bei kal la, su ve ni ma mi kpingring."
- ¹¹ Jesu hom kor hana hina i sema: "Ni sum pet gi ta ndak ma ve hat tanda mi, ni tàna ma Lu na hana ti gidang tanda ra teu.
- ¹² Kati ko ma 'dang hina ma go tel sum i li ma ve ma: sum nini na, ting ti fa ni ka li vra'a mana fa dei; nini ko ma ni sum gi pat gelna ni pat suno ka numa tan, nini ko ma ka me ma ma ve mi, ni wa la Tiza ma afi na bra. Gi ni num ma ndak ma ve hat ca ra na, mi ve."

Jesu 'be vin i wa ado ciciki

(Wei Mark 10.13-16; Luk 18.15-17)

- ¹³ Sum ma mba ka ado ciciki na he Jesu walama mi ting 'bum i wana, cen ti Lu na i wana bra, na gi, sum hat ko mum ma dorna.
- ¹⁴ Jesu in i dugo li numa i sema: "Bari ado ciciki na, tà mba i he'den, telina mi, walama Tiza ma afi na ke ni he tàna ko ma ka numa tan na."
- ¹⁵ Mi ting 'bum i wana, i kir numa, mi car tam.

Vei hu'd ma ka tuko fe

(Wei Mark 10.17-31; Luk 18.18-30)

- 16 Su 'dau ya'a fa i he'd Jesu go'o, car ca'bum i sema: “Bu hat na, han ta gir ni nimi ma 'bei gi, han fe ti maska ma zunda do'o mi ra su?”
- 17 Jesu in ham i sema: “Ni wa nimi gi, a ca'ban wa la tuko gir ma 'bei na su? Bu ma 'bei na, ni 'dau ngitleng. A gi ba ma ze i lo maska ra na, a ve ni i zu vin gat ko hîyâ.”
- 18 Mi ca'bum i sema: “Vin gat ko mani su?” Jesu in ham i sema: “A ci su mi, a gir hu'd mi, a kir mi, a tum kas la ting der su mi;
- 19 a kas kuya au bau ka yau, a ba minkoru kandaka ni turu tan er.”
- 20 Vei hu'd na in ham i sema: “Han ve i zu vin gat ko numa pet da. Ni nimi gi han ta gir gafi dla su?”
- 21 Jesu in ham i sema: “A gi ba se, hau fang ni su ma 'bei cet cet na, ta ca'b tuko fe ko mu na suno ndâ, ke'ei gineuna he sum ko ma ca na, i se gi, a ta fe tuko fe kona ni kana afi 'bo; mba ci fa tanan.”
- 22 Na gi, ka ma vei hu'd na hum la ko numa na, mi car tam ka cim duku, walama mi ni bu ma ka fe 'bor.
- 23 I dugo li numa Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, gali 'bor, ka bu ma fe tuko 'bor, ma mi ta ze i lo Tiza ma afi na.
- 24 Han dugo'di zurum gafi dla: jambal ta ze i lo zra minjer ra, zak kal ma bu fe tuko na go ta ze i lo Tiza aso Lu na.”
- 25 Ka ma sum hat kona hum la ko numa na, tà sar 'bor, tà in i sema: “Gi ni kandaka numa tan na, sa gi ta ndak ma si'd na su?”
- 26 Jesu hom kotna tan kar, in ti hana i sema: “Tuko ma dum sumra na, mi hina dum Lu na mi.”
- 27 I dugo li numa, Piyer am la ra go ca'bum i sema: “ We man, maa, ma 'bar fa tuko kona pet, ma mba i zuru da. Tan na, ni nimi gi, ma go ta fe na bra su?”
- 28 Jesu in hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, ka ma Vei su na go ta suk i wa jinga vuduk ma i wa angga ma mireu ra, i duk sem ci'i mum ba na, hei ma gu'b wa ho'b ma go langi i zuran na, ii ta suki i wa jinga ko gu'b wa ho'b tan er, walama lii bol i wa njef Israel ko ma gu'b wa ho'b ma.
- 29 Sa sa ma 'bik zaram wase, njurokom ma njufko ka njurokom ma lobki wase, bam wase, yam wase, adrom wase, sine mum wase, gi ni wa sem nan na, mi ta fe mbirim ma 'dang hina kis, gafi na, mi go ta fe maska ma zunda do'o mi ra er.
- 30 Na gi, nini ko 'bor ma cem hîyâ ma ni sum ko ma kufo na, tà go ta fang ni dana, tàna ko ma cem hîyâ ma ni sum ko ma dana na, tà go ta fang ni kufo bra.”

Matiyo 20

Gos la ma guci ka sum sin ma i lo sine anjor anjor

- 1 “Man na, gi ni tuko ma tlinge ndri ka Tiza ma afi na: bu aso 'dau ze suno kasin culul, walama la'a sum sin wa sine anjor anjor mum ma.
- 2 Mi ba ma po'ona vari semna i ir fat ma 'dau ra, ni sile 'dau, ni wa bar 'dau bra, tà ba i zu gi mi car saknga ti i lo sine anjor anjor mum ma.
- 3 Mi ze suno ma wa ho'b ma, ka fata ndak ni terfi'deu ma kasin da, mi car we sum nini, i li ma lak ka'd i wa ndri i li ma 'dau ni mangar ori.
- 4 Mi in hana i sema: ‘Tei, hei er, giri sin i lo sine anjor anjor man na, han ta hei vari sei ni ka lirim net bra.’
- 5 Tà car ta hina. Bu aso na car ze suno gafi dla, ka fata car i du kir kir, i kir numa, ka fata koko, ni hindi ma ka liring ga, mi gir ni tan 'dau er.
- 6 Danasu gbo'o na, ka fata ndak ni vatl ma liring ga, mi car ze suno, ta fe sum nini ko ma 'dang, lak ka'd i wa ndri i li ma 'dau dla. Mi ca'bna i sema: ‘Tan na, ni wa nimi gi, ii suki ka'd i wa ndri go bice'ei mangar ori gi, ii bei ma giri sin mi su?’
- 7 Tà in ham i sema: ‘Wa ma su 'dama wa sin mi.’ Mi in hana i sema: ‘Mbei, hei era, tei ta giri sin i lo sine anjor anjor man na.’
- 8 “Ka ma liring ga ze na, bu aso ma ni bu sine na in he hu'd ma i vinim ma i sema; “De fa sum sin da, po'ona vari semna, ting zuru ni i wa tàna sum ko ma tà 'dana fa danasu gbo'o na, ta do'o i wa tàna sum ko ma tà 'dana fa kufo kici kici na bra.’
- 9 Tàna ko ma mba i li sin da ka ma fata ndak vatl ma ka liring ga, i dugo li numa, tà mba he sa sa era ni sile 'dau 'dau ndâ.
- 10 Sum ko ma tà la'ana kufo kici kici na car mba, tà sar ka lona i se, tàna go ta fe kal 'bo 'de; na gi, i dugo li ma tà ve gineu ra i 'bana ve na, ni sile ma 'dau 'dau ra.
- 11 Tà fang darki ka bu aso na,
- 12 tà in ham i sema: ‘Sum sin ko hîyâ na, a 'dana fa ndak ni i lo fat 'dau go'o ori gi, a po'ona kandaka maa ma ve tuma ka tikei ra kasin dei, gag fata nde ti ka'd na tan su?’
- 13 Bu aso na in he su nini 'dau i duknga i sema: ‘Gilan na, han li iriu ni li mi. Hau, a mba fan na, ni wa ma gir sin da ni wa sile ma 'dau ra i lo bar ra tan mi su?’
- 14 Ve tuko mu ma ni i wa tikei mu ra, tau kana i li ma 'dang. Han ba ma he su ma han 'dam fa danasu gbo'o hîyâ, kandaka ma han he hau na tan er.

15 Han ka vari ma gir tuko ma han ba ka gineu man da mi su? wase hau, a pe i turan ni walama nan gir 'bei man da na su?’

16 Kandaka ni numa tan, sum ko ma dana na, tà go ta fang ni kufo; sum ko ma kufo na bra na, tà go ta fang ni dana bra.”

Jesu tak la mat mum, ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na, ma wa hindi

(Wei Mark 10.32-34; Luk 18.31-34)

17 I dugo li ma Jesu go ta Jerusalem ma, mi la'a sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma karam 'dang, go in ti hana i vari i sema:

18 “Wei, ma go tei i Jerusalem man na, tà ta he Vei su na i 'ba sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta. Tà ta ka'a ham bol ma mata.

19 Tà ta ham i 'ba sum ko ma we Lu mi na, tà ta lasam, tà ta dlam ka lufa bra, tà ta geiyem afi i wa ago gei na. Ka fat bar ma hindi ra na, mi ta zam fa suno i li usiya na.”

Cen aso ya Jak ka Jâ

(Wei Mark 10.35-45)

20 I dugo li numa, yoko ado aso Zebede ya'a fa i he'd Jesu tul ka adonda, ti sak vin guffa ka'd i kuforom, walama ca'bum la tuko 'dau.

21 Jesu ca'bpa i sema: “A ba ni nimi su?” Ti hom kor ham hina i sema: “A inan fa la ma guci i wa adoron ko ma ho'b hîyâ na, ka ma a ta ti vuduk mu ra da na, su 'dau suk i 'bu ma kati ra bra, su 'dau suk i 'bu ma gur ra bra.”

22 Jesu hom kor hana i sema: “Hei, ii wei zu tuko ma ii ceni na mi; hei, ii ndaki ma ta cei ka kop ma han go ta ce ti na su?” Tà in ham i sema: “Ma ndaka.”

23 Jesu kor hana i sema: “Hei, ii go ta cei ka kop man na, na gi, suk i 'ban ma kati ra ka 'ban ma gur ra na, ni la man gi han in hei mi. Li ko numa na go ta ke ni he tàna ma Ban minim guci ti i wana na. ”

24 I dugo li ma sum hat ko ma gu'b ma ke na hum tan na, tà fang darki i tu njuro ndri ko ma ho'b numa.

25 I dugo li numa, Jesu car 'dana fa i he'dem pet, go in ti hana i sema: “li wei ma se, vuduk kona go gir gangrang ni i wa sum ko mana na, sum lingi ko mana na go girna ka gidang er.

26 Na gi, numa na, ndak ma ta gir i dukri kandaka numa tan mi. Su 'dau i dukri gi ba ma fang ni tonga, mi ta fang turum ni vei sin mii.

27 Gi ni su 'dau i dukri gi ba ma fang i kufo na, mi ta fang turum ni lak mii.

28 Ni kandaka numa tan gi, Vei su na mba ni se, sum gir ham sin mi, ni num gi mba walama gir sin he sum, ge ti maskaram suno kandaka ni tuko ma ca'b tan, walama sak ti sum afi 'bor. ”

Jesu 'bar ir sum lis ko ho'bo

(Wei Mark 10.46-52; Luk 18.35-43)

- ²⁹ Ka ma tà busuk fa suno i Jeriko na, lilau sum ko 'bor ta i zu Jesu.
- ³⁰ Sum ir lis ko ho'b mba suk ka'd i 'ba vari ra, tà hum ma se, ni Jesu gi go kal la na, tà am derna afi i dugo numa, tà sa'a war i sema: “Bu hat na, Vei aso David na, we cicama we ori.”
- ³¹ Lilau sum ma ndor i he'dna tul alina, go in ti hana i se, tà seng kana vinna. Na gi, tà hom sa'a war gafi gidang 'bor kal dla i sema: “Bu hat na, Vei aso David na, we cicama we ori.”
- ³² Jesu dam car, 'dana fa i he'dem go'o, ca'bna i sema: “Tan na, ii bei se, nan gir hei ni nimi su?”
- ³³ Tà hom in ham i sema: “Bu hat na, 'bar hama irma suno.”
- ³⁴ Jesu we cicana, car lam irna, i dugo li numa wat na, irna 'bar suno we li gi, tà car ta ti i zurum.

Matiyo 21

Jesu ze i Jerusalem

(Wei Mark 11.1-11; Luk 19.28-40; Jâ 12.12-19)

- ¹ Ka ma tà ta tul ka Jerusalem ma, tà ta ze i lo za ma Betfaje na, tul ka goi Oliviye ra, Jesu car sin sum hat ko mum ho'b kana kufo,
- ² in ti hana i sema: “Tei, i lo za ma kana i kufori numa na, ii ta fei blehêhê ma jeu ka'd hina cem hîyâ, ka veinda kanda mel. Butina fa, mbei ti fa kana han.
- ³ Tà gi in kari la na, korina i sema: ‘Ni Busumra na gi bana,’ tà go ta 'barna fa hei.”
- ⁴ Tuko numa gir tan, ni walama 'bar ti la ma bu ma jok vin Lu na ta ndak ti i linda tan net i sema:
- ⁵ “In he za ma Siyon na: We, vuduk mu na go mba i he'deu, mi ni bu ma ir 'dil 'bor kasimi, mi dla'a i wa blehêhê, mi dla'a ni i wa veirum ma.”
- ⁶ Sum hat kona car ta, walama gir kandaka ma Jesu in hana na tan.
- ⁷ Tà mba ka blehêhê ra ka veinda na mel, tà dlu'b barau ko mana i kima gi, Jesu dla'a suk i wa.
- ⁸ Lilau sum ko 'bor dlu'b barau ko mana ka'd i ir vari: nini ko ta tum fa keng'ba ago ko mba dlu'b ka'd i ir vari ra.
- ⁹ Lilau sum ko ma go tra i kufo Jesu na, ka sum ko ma go tra fa i zurum ma, go sa'a war afi 'bor polol polol i sema: “Li zu ra he ni Vei aso David na! Lu na 'be vin i wa num ma mba ka sem Busumra na! Li zu ra he ni Lu ma afi na!”

10 Ka ma Jesu ta ze i lo za Jerusalem ma, sum ma i lo za na ndâ na, tà fang koyo koyo. Tà go ca'b ti i sema: “Su hîyâ ni sa tan 'de su?”

11 Lilau ra kor sema: “Bu ma jok vin Lu na, Jesu ma Nazaret na, gi car fa i Galile.”

Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra
(Wei Mark 11.15-19; Luk 19.45-48; Jâ 2.13-22)

12 Jesu ta ze i lo za ma tong ma aso Lu ra, sum ko ma go ndurmu tuko ca'b ko, ka sum ko ma mba ca'b tuko ko hina na, mi oina suno i lo za ra ndâ; mi tokso gbokro ko aso sum ko ma go mbu'd gineu i wa na, ka jinga ko aso sum ko ma go ca'b gugu ko suno na ka'da.

13 Danasu gafi na, mi in hana i sema: “Maktub pa in i sema: ‘Za man da, tà go ta 'danda se, ni za ma cen Lu na hina’; na gi, hei, ii fanginda ni zra aso sum kir.”

14 Sum ir lis kona, ka sum ko ma tra dir ra, tà ya'a fa i he'd Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra gi, mi si'dna.

15 I dugo li numa, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, li ma tà we sin gir ko mum ma yeu ma mi girna na, ka ado ciciki ko ma tà go sa'a ti war i lo za ma tong ma aso Lu ra i sema: “Li zu ra he ni Vei aso David na” na, tà fang darki.

16 Tà in he Jesu i dugo li numa i sema: “Tan na, a hum la ma tà go in ca su?” Jesu kor hana i sema: “Hâ'â, hei, ii bei di'i la ma ndal la 'bo kam su? ‘I vin ado ciciki na, ka tàna ko ma i vin pa na gi, a ting fa gile mu ra hina i vinna.’ ”

17 Mi car 'barna zam suno i lo za na, mi tam i Betani, mi baram ni hina kana.

Jesu 'de tuko i wa ago tulum
(Wei Mark 11.12-14,20-24)

18 Ze siu kasin ma Jesu go hom i lo za na, me girim.

19 Mi we ago tulum car i 'ba vari ra, mi ta kana i zunda go'o na, mi fe vra'anda hina mi, ni tla'bpa ori 'duk 'duk ngaf. I dugo li numa, mi in ka ago tulum ba i sema: “A ta vra'a gafi mi se kanau.” I dugo li numa wat na, ago tulum ba co'o suno hô.

20 Sum hat kona we tan na, vin duknga 'be jir. Tà ca'b Jesu i sema: “Ni mama gi, ago tulum ba car co'o tan zak su?”

21 Jesu kor hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka se, ii gi hei tu la gi, sar mii ra gi wal ho'b mi na, ii ndaki ma giri ni tuko ma han gir ka ago tulum ca tan ganang mi, ii ka ini he ni goi ma tong ca i sema: ‘A pat ndang kana i lo sina ma tong ga' na, tuko numa go ta gir er.

22 Kandaka se, ii gi hei tu la ra na, tuko ko pet ma ii ca'bi lana i li cen mii ra na, ii go ta feina.”

Tan na gidang aso Jesu ra car fa ni iya su?

(Wei Mark 11.27-33; Luk 20.1-8)

23 Jesu ze i lo za ma tong ma aso Lu ra go hatna, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ma kisa'a ma aso Juif kona, ya'a fa i he'dem, go ca'bum i sema: “Ni ka gidang mati gi, a go gir ti tuko ko hîyâ na su? Sa gi hau gidang tanda ra su?”

24 Jesu hom kor hana i sema: “Nan era, han ba ma ca'bi la 'dau er, ni la tan 'dau ngitleng ori. li gi koroni hina na, i dugo li numa, han go ta in hei zu gidang ma han go gir ti tuko ko hîyâ na er.

25 Jâ ma gir sum baptem ma, tan na, ni Lu na gi sinim fa wase, ni sumra su?” Na gi, tà go husok ka'd i duknga kandaka hîyâ tan i sema: “Kandaka se, ma gi ini i se, ni Lu na gi sinim fa era na, mi ta in hama i sema: ‘Tan se, ni wa nimi gi ii heinum tu la mi su?’

26 Na gi, ma gi ini i sema: ‘Ni sumra gi sinim fa' era na— ma nei ni wulak ir sumra na, sum ma go ta ba la maa ra mi, walami ka lana pet na, tà we Jâ kandaka ni bu ma jok vin Lu na tan gasi.”

27 I dugo li numa, tà kor he Jesu i sema: “Ma we mi.” Mi in hana i sema: “E 'bei, nan bra na, han in hei zu gidang ma han go gir ti tuko ko hîyâ na mi bra.”

Gos la ma guci ka ado njuro ho'bo

28 Jesu ca'b i sema: “Tan na, ii sari ni mama su? Su 'dau ka ado ho'bo. Mi ta fe ma kufo na in ham i sema: ‘Vei man na, ta gir sin furum i lo sine anjor anjor ra.’

29 Vei na kor bam hina i sema: ‘Han ba mi,’ na gi, danasu gafi na, mi jok sar mum gafi gi, mi ta i lo sine na.

30 I kir numa na, buba na ta fe vei ma sin na, in ham ni la ma 'dau tanda ra dla, num kor bam hina i sema: ‘Hâ'â,’ na gi, mi ta mi.

31 Ado ma ho'b numa tan na, ni mani gi gir tuko ma bam ba na su?” Tà hom kor i sema: “Ni num ma kufo na.” Jesu in hana i dugo li numa i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, sum ko ma ve tar ra, ka gaulang kona, tà go ta ser i lo Tiza aso Lu na kufori.

32 Jâ mba i he'di, mba taki vari ma i du gei ra, na gi, hei bei ma heinum tu la mi; sum ko ma ve tar ra, ka gaulang kona, tà he tu la ham. I kir ma ii wei numa era, ii bei ma joki sar ma 'bei gi, ham ti tu la ra mi er.”

Gos la ma guci ka sum sin ko ma buburo

(Wei Mark 12.1-12; Luk 20.9-19)

- 33 “Humi gos la ma guci ka minda ma 'dang man dla: bu aso hina 'dau, mi ting sine anjor anjor, mi ge ngalang ngui ti waram 'du'b, mi dlar zra hina, walama 'dem ti vra'aram ma, mi min ti za hina 'dau he bu ma kotom ma bra. I kir numa, mi car 'bar sine anjor anjor ra he sum sin da gi, mi car tam sem ma hêi.
- 34 Ka ma ter ra ndak ma vra'a anjor anjor ra go ne'e ti na, mi sin sum sin ko mum ma i he'd sum kura ma i lo sine mum ma, walama tà ham fa vra'a anjor anjor mum ma nde.
- 35 Na gi, sum sin ma i lo sine na ba sum sin ko numa, tà dle hîyâ 'dau, tà ci ma nini ci, tà zi'i ma hindi na ka goi ko bra.
- 36 I kir ra, bu aso na sin sum sin ko ma 'dang lilau 'bor kal sum ko ma kufo na, na gi, sum kura ra gir kana ni kandaka numa tan dla.
- 37 Danasu na, mi sin hana ni 'betem, go in ti i sema: ‘Tà ta gir kuzur 'beten na to'o.’
- 38 Na gi, sum sin ma i lo sine na we vei na, tà go in he ndri i sema: ‘Wei, hîyâ gi ni num ma go ta ti vrium ma. Ma tei, ma ciinum suno gi, ma le'ei vrium.’
- 39 Tà vam ta karam i vin sine na suno, tà cim.”
- 40 Jesu ca'b i sema: “Bu aso ma bu sine na gi mba na, tan na, ni nimi gi, mi ta gir ka sum sin ko numa su?”
- 41 Tà kor ham hina i sema: “Mi ta cina bei ma we cicana ba'a, tà ni sum ko ma buburo, mi ta ve sine anjor anjor numa he sum sin ko ma 'dang, ma go ta ham vra'a anjor anjor mum ma ka lirim net net na.”
- 42 Jesu in hana i sema: “Tan na, ii di'i la ma ndal i lo Maktub pa mi su? ‘Goi ma sum ko ma min za na ganda suno ra fang ni goi ma kanau kanau ma i 'ba jef za ra. Numa gi ni sin gir aso Busumra na. Ma wei na, ni tuko ma yeu i irma 'bor.’ ”
- 43 Jesu in hana i sema: “Han go in hei kana suno kpas, Tiza aso Lu na, tà ta ve suno i 'bi, ta he njef sum ko ma 'dang, ma go ta vra'a ni vra'a ko ma 'bei ma aso Tiza numa.
- 44 [Su ma gi nde i wa goi ca ra na, mi go ta kas kucu kucu, kandaka se, goi ra gi nde i wa sura bra na, ti ta lumnjum suno kandaka ni fut angga tan.]”
- 45 I dugo li numa, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *Farisî kona, tà hum gos la ko ma Jesu in na, tà we se, mi go in ni ka tàna.
- 46 I dugo li numa, tà lang vari ma tàna vam, na gi, tà ne wulak lilau ra, walama lilau ra we Jesu kandaka ni bu ma jok vin Lu na tan.

Matiyo 22

Gos la ma guci ka tuko ti ma i li 'dum ma tong

(Wei Luk 14.15-24)

- 1 Jesu hom in hana la gafi ni ka gos la ko i sema:
- 2 “Tiza ma afi na ke kandaka ni vuduk ma ge liu ma tong ma jeu 'dum aso 'betem tan.
- 3 Mi sin sum sin ko mum ma, walama 'de fa sum ko ma mi 'dana i wa tuko ti na gi, tà ba ma mba mi.
- 4 I dugo li numa, mi sin sum sin ko ma nini ma 'dang ka vin gat ca ra i sema: ‘Ini he sum ko ma han 'dana i lo liu ra i sema: Han min tuko ti na pet da, han fal buba nâu ko ka buba afu ko ma il 'bei na, tuko kona hina ndâ da, mbei fa i li tuko ti ma aso 'dum ba se.’
- 5 Na gi, sum ko ma tà 'dana numa na, tà ka sar ma ir 'dil mi, tà car tana i li sin ko mana: ma nini 'dau tam i sine mum, ma sin na tam i li ma kap par mum bra,
- 6 au ko ma nini na, tà ba sum sin kona, tà lina ca gi, tà cina suno.
- 7 Vuduk nga fang darki, lorom cim 'bor, mi car sin askar ko mum ma, walama ta ci sum ko ma ci sum sin ko mum ma, ye zana suno bra.
- 8 I kir numa, mi in he sum sin ko mum ma i sema: ‘Ti ma aso 'dum ba ke tul da. Na gi, sum ko ma 'dana fa kufo na, tà ndak ma mba i du mi se.
- 9 Tei, i grak vari ko ma wal la, sum ko ma ii feina fa pet na, 'deina fa i li ma ti na.’
- 10 Sum sin kona car ta i wal vari kona, sum ko ma tà fana fa pet na, tà toknga i wa ndri, sum ko ma buburo, ka sum ko ma 'bei na, i li numa na, lo za ma liu ra hen ka sum ma ndâ.
- 11 “I dugo li ma vuduk nga ze walama hi'del sum ko ma tà 'dana fa na, mi we su 'dau ma suk ni ka barau aso liu ra gi i turum mi.
- 12 Mi ca'bum i sema: ‘Gilan na, ni mama gi, a ze fa za ini gi, a ka barau aso liu ra i turu mi su?’ Na gi, su na kor la mi.
- 13 I dugo li numa, vuduk nga in he sum sin ko mum ma i sema: ‘Jeuwi sem ka 'bum, geinum suno kana i li ma ndufun na. Ni li ma mi ta ci'i gi, nju ti se'dem pircil pircil kana îyâ hina.’ ”
- 14 Jesu hom kor hina gafi i sema: “Sum ma 'dana fa na hina 'bor, na gi, sum ma man ni man na ni nde ori.”

Tar ma he *Sesar

(Wei Mark 12.13-17; Luk 20.20-26)

- 15 I dugo li numa, au *Farisî kona busuk suno tap vinna, walama tàna lam der Jesu ka la ma vam ti.

- 16 I kir ra, tà sin sum hat ko mana, ka *sum nini ko ma aso *Herod na i se, tà in he Jesu i sema: “Bu hat na, ma wau na, a go in ni tu la, a go tak vari la aso Lu ra ni ka tu la er, ndolu ka su mi er; walama a hina pat ir su mi tum er.
- 17 Inma fa sar mu ra gi: tan na, vin gat ma maa ra 'bar vari walama ma hei tar he *Sesar wase ori su?”
- 18 Na gi, Jesu we buburo mana ra net. Mi in hana i dugo li numa i sema: “Hei sum ko ma 'bu ir li na, ni wa nimi gi ii go lami deren ka la su?”
- 19 Takani fa gineu ma ii go hei tar ra gi.” Tà mba ham ka sile 'dau.
- 20 Jesu car ca'bna i sema: “Tan na, ni ngisa sa gi i lo hîyâ, ka sem ma ndal ti hina ca ra su?”
- 21 Tà kor ham hina i sema: “Ni *Sesar.” I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Tuko ma ni aso *Sesar ra, hei ni *Sesar tar bra, tuko ma ni aso Lu na na, hei ni Lu na tar bra.”
- 22 I dugo li ma tà hum la ma mi kor hana hina ra na, tà suk ori ging, tà 'baram, tà tana.

Ca'b la wa busuk aso mat ko ma go ta busuk fa suno i li usiya na

(Wei Mark 12.18-27; Luk 20.27-40)

- 23 Ni ka fat tanda ra gi, *Sadusê ko nini mba i he'd Jesu. (Ni tàna ma go in i se, sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya mi na.) Tà ca'bum i sema:
- 24 “Bu hat na, we man na, gi ni la ma Mois in da i sema: ‘Su 'dau gi mat bei ma vra'a ado na, njurum ndak ma ve mátam ba vra'a ti ado kanda he njurum ma mat na.’
- 25 Ado njuro se'da hina i dukma. Num ma kufo na ve ma ra gi, mi mata, bei ma vra'a vei kanda, mi 'bar ma ra he njurum.
- 26 Njurum ma ho'b ma gir kandaka ni numa tan dek dek er, ma hindi na ni tan er, gag ka lana ma se'da numa ndâ.
- 27 I kirna gafi numa na, ma ra hom mat er.
- 28 Ka fat ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, ma tanda ta ke ni ma aso sa i duknga ma se'da numa su? Walama ka lana ma se'da numa pet, tà vanda ni ma.”
- 29 Jesu hom kor hana hina i sema: “Hei, ii vi'i, walama ii wei ndal ko ma i lo Maktub pa mi, ii wei gidang aso Lu ra mi er.
- 30 Ka fat ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, sum njufko na ka lobki na go ta ba ndri mi se, tà go ta ke kandaka ni sum sin ko ma afi duk Lu na tan.

31 Zu la aso sum ko ma mat ma go ta busuk fa suno i li usiya na, tan na, ii di'i la ma Lu na in hei tanda ra mi su?

32 Mi in i sema: 'Nan gi ni Lu aso Abraham, Lu aso Isak, ka Lu aso Jakob.' Sum ko ma Lu ma ka irim ma ni Lu mana na, tà ni sum ko ma ka irna, tà ni sum ko ma mat mat mi."

33 I dugo li ma sum ma hum tan na, tà suk ori ging, wa la hat mum ba.

Vin gat ma tong kal la

(Wei Mark 12.28-34; Luk 10.25-28)

34 Ka ma au *Farisî kona hum ma se Jesu ci vin au *Sadusê kona suno na, tà tok fa ndri.

35 Su 'dau i duknga na, ni bu ma hat vin gat ta, mi ba ma tuk Jesu ka la i sema:

36 "Bu hat na, tan na, ni vin gat mati gi ma tong kal pet i lo vin gat ta su?"

37 Jesu hom kor ham i sema: " 'A ba Busumra Lu mu na ni ka loru ndâ, ka maskarau ndâ, ka sar mu ra ndâ er.'

38 Tanda gi ni vin gat ma tong kal la, tanda gi ni vin gat ma kufo kici kici ra er.

39 Ma ho'b ma tlinge ndri kanda ra gi man: 'A ba miniu kandaka ni ma a ba turu ra tan er.'

40 Vin gat aso Mois, ka hat aso sum ko ma jok vin Lu na pet na, vin gat ko ma ho'b hîyâ, tà car ni hina i zu."

Tan na, Kristi na ni vei aso David su?

(Wei Mark 12.35-37; Luk 20.41-44)

41 I dugo li ma au *Farisî kona tok i wa ndri i li ma 'dau na, Jesu ca'bna ti zu la ca ra i sema:

42 "Ni nimi gi, ii sari i wa Kristi na su? Mi ni vei aso sa su?" Tà hom kor ham hina i sema: "Mi ni vei aso David."

43 Jesu hom kor hana hina i sema: "Tan na, ni mama dla gi, David ka Ngisa Lu na gi, mi 'dam ti se, 'Busumra na' su? Walama David in i sema:

44 'Busumra na in he Bumran na i sema: Suk i 'ban ma kati ra, gag han ta sak ti sum bibile ko mu na ka'd i zu seu.'

45 Gi ni David na, mi 'dam i se Busumra na, dla se, ni mama gi, Kristi na ta ke ni vei David dla su?"

46 Su i duknga tan 'dau ma ndak ma kor ham la hina i tan era cei kanau; ka fat bar tanda ra net na, gi ni sa sa era, go ne wulak ma ca'bum la.

Matiyo 23

Jesu in la ma guci i wa sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona

(Wei Mark 12.38-39; Luk 11.43,46; 20.45-46)

- 1 I dugo li numa, Jesu in la ra he lilau sum ma, ka sum hat ko mum ma er i sema:
- 2 “Sum ko ma hat vin gat ta, ka au *Farisî kona suk i li suk aso Mois sa.
- 3 Tuko ko ma pet ma tà go in hei na, giri, vei la tanda er, na gi, goiyi ni tuko gir ko mana na mi; walama tà go in to'o na gi, tà hina gir i zu mi.
- 4 Tà go la'a tuko zi'i ko ma mbu'da 'bor ting i der sum, na gi, tàna wa tuna na, tà hina guk tu tuko ko numa ka nji 'bana mi er.
- 5 Tuko gir mana, ka sin gir ko mana pet na, tà go gir ni walama sum wana ti. Tà go um um ko mana ma bu'u 'bor, go sak i tuna, au ko ma ciciki na tà go jeu i vuknga, ka der 'bana bra, vin barau ko mana ma tusum tusum ma, tà go 'basna jika'd su'duk su'duk bra.
- 6 Tà ba ni li suk ma i kufo i li vin ter kona, ka li suk ma i kufo i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na.
- 7 Tà ba se, sum gana de'b i zu suk ko, 'dana ti se 'tonga.'
- 8 Na gi, gi ni hei na, 'bari su 'dei i se 'tonga' mi; walama hei ni njuro ndri pet, tong mii na, ni ka'dau ngitleng ori.
- 9 'Dei su ma ka'd i wa angga ra se ni bei na mi, walama Bei na ni ka'dau ngitleng ori, ni num ma suk afi na.
- 10 Langi 'de ma tà 'dei ti se, bumna na mi, walami Bumri na, ni ka'dau ngitleng, num gi ni Kristi na.
- 11 Num ma tong kal i dukri pet na, mi ta fang turum ni vei sin mii.
- 12 Num ma go am waram afi na, ti ta hom ka'da, gi ni num ma go hom waram ka'd na, ti go ta am afi bra.”

Jesu ce'd sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona

(Wei Mark 12.40; Luk 11.39-42,44,52; 20.47)

- 13 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li ndu'bi vin vari ma aso Tiza ma afi na suno i ir sum; hei turi ra era, bei ma seri hina i lo mi er, ii teli sum ko ma ba se tàna ser hina na suno tum er.
- [14 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li go vei tuko aso yoko lobki ma ke kumri na ka haram gi, ii go ceni ti Lu na jika'd 'bor, walama tak ti se, hei ni sum ko ma 'bei. Ni wa numa gi, bol ma go ta vei ra tong kal bol ko pet.]

- 15 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li go langi i wa angga ra ndâ, ka wa sina kona ndâ, walama fei su ma jok sar mum gi, nde ti i zuri 'dau, i dugo li ma ii gi feinum tan dla na, ii go fanginum ni vei ma i li ma i duk ku ma wa ho'b ma kal hei 'de.
- 16 “Hei sum ir lis ma go te'ei minkori ma ir lis kona, lica go ta fei. li ini i sema: ‘Su ma gi sur turum ni ka za ma tong ma aso Lu ra na, numa na, ni la ma ori, su ma gi sur turum ni ka lor ma i lo za ma tong ma aso Lu ra na, sur tanda ra suk i waram da.’
- 17 Sum ko ma sùm ma ir lis ko hîyâ. Tan na, tuko ma tong kal pet na, ni mani su? Ni lor ra wase, ni za ma tong ma aso Lu ma fang lor ra 'bei na su?
- 18 li hom ini gafi dla i sema: ‘Su ma gi sur turum ni ka sem li ma fal tuko vursu na, numa na, ni la ma ori, su ma gi sur turum ni ka tuko ma fal vursu ma tà ge hina i wa na, sur tanda ra suk i waram da.’
- 19 Sum ko ma ir lis hîyâ, tan na, tuko ma tong kal pet na, ni mani su? Ni li ma fal tuko vursu na wase, ni tuko ma tà falam ge hina i wa na su?
- 20 Su ma gi sur turum ka li ma fal tuko vursu na, mi sur turum ni ka li ma fal tuko vursu na, ka tuko ma fal vursu ma tà ge hina i wa numa.
- 21 Su ma gi sur turum ka za ma tong ma aso Lu ra na, mi sur turum ni ka za ma tong ma aso Lu ra, ka Lu ma suk hina i lo na er.
- 22 Su ma gi sur turum ka afi ra na, mi sur turum ni ka jinga vuduk aso Lu ra, ka Lu ma suk hina i wa na er.
- 23 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li go le'ei wa tuko ko ma gu'b ma i duk tla'b mbar ko ma ii 'buli ka'd na he Lu na, kandaka sisi geng, ka de'de, ka tla'b mbar ko ma ii go ti na pet, na gi, ii 'bari hat ko ma lingi kal ma i lo vin gat ta ka'd suno: tàna gi ni tuko gir ma i du gei, ka o ma gir, ka ir 'dil. Tàna gi ni tuko ma 'bei ma ii kauwina gi, ii girina mbê mbê, bei ma 'bari au ko ma nini suno.
- 24 Hei sum ir lis ko ma go te'ei minkori sum ir lis kona, ii go sori tuko ce ko mii na, walama se, bubuiyum ze i vini joko, na gi, ii go se'ei ni jambal gi i lori.
- 25 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li go mbusi ni kir tim vul kona, ka kir tim afin kona suno, na gi, lona ma i lo ra hen ni ka ngo'b tu, ka kir ko.
- 26 Hau *Farisî ma ir lis sa. Mbus ni lo tim ma suno kufo 'bigi, i se gi, i dugo li numa, kirim ma suno na ta mba tle ti 'bei yalal i 'ba ndri 'dau 'bo.
- 27 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li tlingei kandaka ni wa us ko ma kirna 'babu kot 'bei 'bor ra tan, na gi, lona hen ni ka iseum sumra ma kukum kona jeî.

28 Hei era, ni tan er, turi ma suno ra 'bei i ir sum ma, na gi, lori ma i du ra hen ni ka 'bu ir ma buburo.”

Jesu tak hana la ma go ta vana ra

(Wei Luk 11.47-51)

29 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona, hei sum ko ma 'bu ir li na, lica go ta fei. li go mini wa us ko ma 'bei 'bor, i wa sum ko ma jok vin Lu na, ii go ndali wa us ko ma aso sum ko ma tuko gir mana i du gei na 'bei,

30 ii go ini ti i sema: ‘Ma gi gau hina ka bar ma aso muima kona na, ma ta tap kana tum i duk buburo mana ma tà ci ti sum ko ma jok vin Lu na suno hîyâ mi.’

31 Hîyâ na, hei era, ii wei ma i sema: hei gi ni ado aso sum ko ma ci tàna ma jok vin Lu na.

32 Gi ni tan na, tei iri kufo ka tuko gir aso muiri ko ma kufo na.

33 Vu kona, ado aso ke'ei ra, tan na, ii ta giri ni gir mama gi, ii ta dami ti suno i 'ba la ma go ta vei i duk ku ra su?

34 Gi ni kandaka numa tan na, wei man, han go ta sin hei sum ko ma jok vin Lu na, ka sum ko ma we ra, ka tàna ma hat vin gat ta bra, ii go ta cii sum nini ko, ii go ta geiyi sum nini afi i wa ago gei bra, ii go ta dlei au ko nini ka lufa i lo za ko mii ma ciciki ma aso Lu na, ii go ta oiyina, cii ti tanna i lo za ko ka wa za ko bra.

35 Walama 'bar ti vursu sum ko ma gir tuko i du gei ma sak ka'd na, car fa i tu vursu Abel bu ma i du gei na, gag mba ti i tu vursu Zakari ma vei aso Baraki ma ii ciinum i pulo za aso Lu ma i du ra, ka li ma fal tuko vursu na.

36 Ni ma turum gasi, han go in hei, la aso sum ko numa pet na go ta ve hei sum ko ma sindi hîyâ na.”

Jesu ka Jerusalem

(Wei Luk 13.34-35)

37 “Jerusalem, Jerusalem, a ci sum ko ma jok vin Lu na, a zi'i tàna ko ma Lu na sinna hanga ka goi. Wa 'bor, han lang vari ma tok sum manga i wa ndri, kandaka ni ya singe go tok adonda i zu keng'banda numa tan, na gi, ii bei mi.

38 Wei, zari go ta ke ni vri ori.

39 Han go in hei suno kpas, am zu cem hîyâ, ii go ta wei turan gafi mi se, gag li ma ii go ta ini i sema: “Be vin da ke i wa num ma mba ka sem Busumra na.”

Matiyo 24

Jesu in la 'deng za ma tong ma aso Lu ra

(Wei Mark 13.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Jesu ze suno i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi car go tam, sum hat ko mum ma ya'a fa i he'dem tul, walama tak ham za ko ma tà min i tu za ma tong ma aso Lu ra.

² I dugo li numa, Jesu am la ra go in hana i sema: “li wei tuko ko hîyâ mi su? Ni ma turum gasi, han go in hei, goi ma jak afi i wa minda tan 'dau era go ta ke mi; tà ta bo'o ka'd pet.”

Lica ko ma go ta mba kufo do'o aso angga ra

(Wei Mark 13.3-13; Luk 21.7-19)

³ Ka ma Jesu suk i wa goi Oliviye ra na, sum hat ko mum ma ya'a fa i he'dem i dugo li numa, i li ma 'dau, tà go ca'bum i sema: “In hama gi, tan na, la ko numa go ta fang ni si'de su? Tan na, ni nimi gi go ta tak ti hama fat mba mu ra, ka do'o aso angga ra na su?”

⁴ Jesu hom kor hana i sema: “Koti turi 'bei, kot su ta vi'i joko.

⁵ Walama sum 'bor go ta mba ni ka sem nan, tà ta in i se, tàna gi ni Kristi na da, tà ta vi'i ti sum suno 'bor.

⁶ Ii ta humi kar dling ko ma tul, ka kar dling ko ma hêi na; 'bei vin duk mi: la ko numa ta mba fang mbê, na gi, numa ni fat do'o aso angga ra mi 'bo.

⁷ Ader sum ko ma nini ta car zi'i ndri ka ader sum ko ma 'dang, leu ma nini ta car zi'i ndri ka minda leu ma 'dang, baktara ta nde, angga ra ta hen 'bor mik mik i li na 'dang 'dang bra.

⁸ Tuko ko numa pet na, tà go ta ke kandaka ni ting zu lica aso vra'a ma nde tan.

⁹ “I dugo li numa, tà ta lii ca er, tà ta cii suno er, lilau sumra na pet ta gir se'ei kari ni i wa sem nan.

¹⁰ Ka fat tanda ra na, sum 'bor go ta sak ka'da, tà go ta la'a wa ndri, tà ta va'd ti ndri er.

¹¹ Sum ko ma kas la ma jok vin Lu na 'bor go ta busuk fa, walama vi'i sum suno 'bor.

¹² Tuko gir aso sumra na ta fang buburo 'bor, numa gi, sumra na go ta ba ti ndri 'bor mi.

¹³ Na gi, su ma gi kau lorom gidang gag fat bar ma do'o ra na, num gi go ta si'd na.

¹⁴ Er la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na go ta ge i wa angga ra i li na ndâ 'bigi, i se gi, do'o aso angga ra go ta mba 'bo.”

Bo'd ma njinjê ra

(Wei Mark 13.14-23; Luk 21.20-24)

- 15 “li go ta wei tuko ma njinjê ma bo'd sum, ma bu ma jok vin Lu na Daniyel in laram kufo na, go ta ze car i li ma 'bei cet cet na. (Su ma go di'i la ca ra gi hina na, mi we zu la ra.)
- 16 I dugo li numa, sum ko ma suk i Judee na go ta ne tana afi i wa goi kona;
- 17 su ma gi ur afi i wa zaram ma, mi ta jum fa ka'd walama la'a tuko ko mum ma i za na seng mi se;
- 18 gi ni num ma ni i lo sine na, mi ta hom fa aso gafi, walama la'a barau mum mi er.
- 19 Ka fat tanda ra na, lobki ma ka uri na, ka tàna ko ma ka ado i vin pa na, tà go ta fe lica 'bor.
- 20 Ceni Lu na, walama tuko ma ii go nei i 'bum numa ze i wari ka ter sime'd wase, ka fat bar ma 'dok ti tu ra mi.
- 21 Walama, ka fat ko numa na, lica ra go ta ke tong 'bor, ka ma Lu na ge ti angga ra dei na, su we lica ma kandaka tanda tan 'dau mi er, lica ma 'dang go ta car gafi kandaka ni tanda tan mi se er.
- 22 Kandaka se, Lu na gi ngar bar ko numa gutei tan ca'a mi na, sura ndak ma ta si'd mi, na gi, mi ngarna gutei ca'a, ni i wa sum ko ma mi manna na.
- 23 “Kandaka se, su gi in hei i dugo li numa i sema: ‘Wei, Kristi na ka'd man' wase, ‘Mi îyâ man' na, hei tu la i zu mi.
- 24 Walama Kristi ko ma kas la na, ka sum ko ma kas la ma jok vin Lu na go ta mba; tà ta gir tuko ko ma lingi ma tak, ka tuko ko ma yeu, walama vi'i ti sum ko ma Lu na manna ni man na, i li ma tà gi fe vari na.
- 25 Humi man, ni nan gi in hei la ca suno kufo hîyâ da.
- 26 “Tà gi in hei i sema: ‘Wei, mi kana i go'b' ma, tei i li numa mi. Wase tà gi in hei i sema: ‘Wei, mi pe'e i za man' na, hei tu la i zu mi.
- 27 Kandaka ma Lu na go ge bra irim wilik, fa ir zu dei, gag nde ir wa na, mba aso Vei su na go ta ke ni tan er.
- 28 Li ma mat tuko gi hina na, bok kona ta ha'ai wa ni hina i li numa. ”

La mba aso Vei su na

(Wei Mark 13.24-27; Luk 21.25-28)

- 29 “Danasu ma zu lica tanda ra do'o da na, ni i dugo li numa wat gi, ir fata ta ndu'b ndufun rik rik, ter ra ta 'de li mi se er, ciciu ko ma afi na ta sak fa ka'd dib dib, gidang ko ma afi duk Lu na ta hen.

30 I dugo li numa, tuko ma tak mba aso Vei su na go ta tak fa afi; ka fat tanda ra na, njef sumra ma i wa angga ra pet na go ta ci'i; tà ta we Vei su na ta mba i lo 'dukul ma afi duk Lu na ka gidang ka gangrang ma tong 'bor.

31 I se gi, mi go ta sin fa sum sin ko mum ma fa afi duk Lu na, ka der duf ma tong 'bor i 'ba jef angga ma fi'di ra, walama tok sum ko mum ma mi manna na, fa i 'ba angga ma do'o ra net, gag ta ge i 'ba ma sinda.”

Hat ma guci ka ago tulum

(Wei Mark 13.28-31; Luk 21.29-33)

32 “Hati turi ka la ma guci ka ago tulum ba: i li ma ti kap 'duf dung dung da na, ii go wei gau se, ndor ra ke tul da.

33 Kandaka ni numa tan er gi, i li ma ii gi wei tuko ko numa go gir da na, ii wei ti se, mba aso Vei su na ke tul, mi car ni i vin za ra da.

34 Ni ma turum gasi, han go in hei, njef sumra ma i wa angga ra hîyâ na go ta mat pet seng mi gi, tuko ko numa go ta gir pet.

35 Afi ra ka angga ra, ta do'o suno pet, na gi, la man da go ta do'o mi kanau.”

Lu na gi we bar ma go ta do'o ra teu

(Wei Mark 13.32-37; Luk 17.26-30,34-36)

36 “Na gi, tuko ma guci i wa bar tanda ka fat tanda ra na, su ma 'dang we mi, sum sin ko ma afi duk Lu na we mi er, Vei na we mi er, ni Buba na gi we teu.

37 Tuko ma gir ka uci aso Nowe na tan na, gi ni si'de era, mba aso Vei su na ta gir ni tan er.

38 Walama kandaka ma kufo ma mbi na bei am tlu'b li na suno 'bo na tan na, sum ma go ti, go ce er, tà go ba lobki wase, he adona njufko er, gag fat ma Nowe zam ti i lo il la;

39 tà go sar la tan nde mi kanau, gag li ma mbi ma tonga mba tlu'bna ti i wa angga ra ka lana pet. Ni kandaka numa tan gi, fat mba aso Vei su na ta mba ni tan er.

40 I dugo li numa, sum ho'b gi i lo sine na, tà go ta am su 'dau bra, 'bar 'dau bra;

41 lobki ho'b gi go fut tuko ka vuna ko ma jak i vin ndri na, tà go ta am 'dau bra, 'bar 'dau bra.

42 Suki ka gol, walama fat bar ma Bumri na go ta mba ti na, ii wei mi.

43 Humi la ca ra 'bei: kandaka se, bu aso gi we se, ka durki ma furum ca ra, bu kir go ta mba na, mi go ta suk ka gol, mi ta 'baram ze i lo asorom mi.

44 Ni wa numa gi, hei era, mini la turi ni tan er, walama Vei su na go ta mba na, ni i li ma ii hina sari i waram mi na.”

Vei sin ma 'bei ka vei sin ma 'bei mi

(Wei Luk 12.41-48)

- 45 “Tan na, sa gi ni vei sin ma 'bei ma irim jeng, ma ke kandaka ni ir bumrum ma i du ra tan gi, mi tingim walama mi ke'ei tuko ti he ado sin ko nini ma 'dang, kandaka ba mum ba tan na su?”
- 46 Vei sin ma bumrum gi mba fam i dugo li ma mi go gir kandaka numa tan na, turum go ta elem.
- 47 Ni ma turum gasi, han go in hei, vei sin numa, bumrum go ta tingim ni tong i wa tuko fe ko mum ma pet.
- 48 Na gi, kandaka se, vei sin numa gi 'bei mi na, mi go ta sar ka lorom i sema: ‘Bumran na, waram ve, mi mba mi 'bo’
- 49 gi, mi car nde ndri ka minkorom ma i li sin da, go dlana bra, mi go ti, go ce ka sum ko ma guru'd ka sùm ma ce na bra.
- 50 Bumrum ma go ta mba ni ka fat ma vei sin na go golom mi ra, ni ka ir fat ma mi we mi ra er.
- 51 Bumrum ma go ta vam dlam 'bor bra, mi go ta ham vari sem ni i duk sum ko ma 'bu ir li na bra. I dugo li numa gi, ni li ma tà go ta ci'i nju ti se'dna hina pircil pircil la.”

Matiyo 25

Gos la ma guci ka ado weiyeko ma gu'b

- 1 “I dugo li numa, Tiza ma afi na go ta ke kandaka ni ado weiyeko ma gu'b ma la'a ku lampe ko mana, busuk ti walama 'dukol ti ir bu ma ve má mireu numa tan.
- 2 Sum vatl i duknga na, ni sum ko ma sùm bra, sum vatl ni sum ko ma ir jeng bra.
- 3 Tàna ma ni sum ko ma sùm ma la'a ku lampe ko mana i 'bana, bei ma ser mbur i lo gula i zu 'bana,
- 4 gi ni tàna ma ni sum ko ma ir jenga, la'a gula mbur ko i zu 'bana, ka ku lampe ko mana na.
- 5 Kandaka ma bu ma ve ma mireu numa waram ve, mi mba gali 'bo na, ado weiyeko ma gu'b numa go co'b ti sen gi, irna kal ti sen.
- 6 “Ka lolo durki na, hum man na, der su 'dau go sa'a fa war i sema: ‘Bu ma ve ma mireu na go mba da. Busuki tei, 'dukoli irim.’
- 7 I dugo li numa, tàna ado weiyeko ma gu'b numa na, tà dla'a afi, tà go dau dliir ma min la ku lampe ko mana na.

8 Tàna ma ni sum ko ma sùm ma in he tàna ma ir jeng ko num a i sema: 'Heima fa mbur mii na nde, walama ku lampe ko ma maa na mata.'

9 Tàna ma ir jeng kona hom kor hana i sema: 'Ori, walama mi ta ndak i wama, ka hei er mi. Tei i li ma ca'b mbur ra gi, ca'bi fa atuko zak.'

10 Tàna ma sùm kona ta, walama ta ca'b fa mbur ra bra, na gi, i dugo li num a, bu ma ra mba da bra. Tàna ado weiyeko ma vatl ma min tuna num a, tà car ser karam i lo za aso 'dum ba, tà gitleng vin za ra ka kerlek kpiki'i.

11 Danasu gafi na, tàna ado weiyeko ma nini num a mba go ci'i i sema: 'Bu aso na, bu aso na, 'bar hama vin za ra.'

12 Na gi, bu ma ve ma mireu num a hom kor hana hina i sema: 'Ni ma turum gasi, han go in hei, han wei mi.' "

13 Jesu in i sema: "Suki ka gol, walama ii wei bar num a, ka fat tanda ra mi."

Gos la ma guci ka ado sin ma hindi

(Wei Luk 19.11-27)

14 "Go ta ke 'dau kandaka ni su ma go ta lukoi tan gi, mi 'de ado sin ko mum ma, hana tuko fe ko mum i 'bana tan.

15 Mi he gineu sile kikis vatl he num ma kufo na, mi he num ma ho'b ma kikis ho'b, mi he num ma hindi na kis bra: sa sa na, mi ham ni tuko ma ndak i wa gidangram. I se gi, mi car tam.

16 Num vei sin ma ve gineu sile kikis vatl num a na car ka mum ba atuko zak, ta kap ti par ka gineu tanda ra gi, mi fe ti gineu sile ma 'dang kikis vatl bra.

17 Num ma ve gineu kikis ho'b ma gir ni tan er, mi fe ti gineu ma 'dang hina kikis ho'b bra.

18 Na gi, num ma ve gineu kis num a, mi car dlar zra ka'da, pe'e gineu aso bumrum ma hina.

19 "Bar 'bor i kir ra, bu aso num a mba 'de ado sin ko mum ma, walama di'i kana tuko ko mum ma.

20 Num vei sin ma ve gineu sile kikis vatl num a ya'a fa, mba tak ham gineu ma 'dang kikis vatl, go in ti ham i sema: 'Bumran, hau, a han gineu sile ra ni kikis vatla. We, minda ma han fe hina ra gi man kikis vatl bra.'

21 Bumrum ma in ham i sema: "Bei 'bor, vei sin ma 'bei ma ir 'dil la. Hau, a ka ir 'dil ka tuko ko ma ga'a nde ori na, han ta tingiu ni i wa tuko ko ma lana tong 'bor ra. Mba fa, ma gir frêi ka ndri.'

22 Num vei sin ma ve gineu sile kikis ho'b ma ya'a fa, go in ti ham i sema: 'Bumran, hau, a han gineu sile ra ni kikis ho'bo. We, minda ma han fe hina ra gi man kikis ho'b bra.'

- 23 Bumrum ma in ham i sema: “Bei 'bor, vei sin ma 'bei ma ir 'dil la. Hau, a ka ir 'dil ka tuko ko ma ga'a nde ori na, han ta tingiu ni i wa tuko ko ma lana tong 'bor ra. Mba fa, ma gir frêi ka ndri.’
- 24 Danasu na, num vei sin ma ve gineu sile kis numa car ya'a fa, mba in ti ham i sema: ‘Bumran, han we sema: hau, a ni su ma gidang 'bor: li ma a jo'o tuko hina mi na, a go fal er, ir njef ma a purku ka'd mi era na, a go taram i wa ndri er.
- 25 Han gir ni wulakrau gi, han ta mu'u ti gineu mu ra ka'da. We man, va mu ra gi manna.’
- 26 Bumrum ma hom kor ham i sema: ‘Vei sin ma buburo ma titiu hîyâ, a we sema: nan go fal tuko i li ma nan jo'o mi na er, han go tar tuko i li ma nan gi purkum ka'd mi na er.
- 27 Gi ni tan na, ni wa nimi gi, a ta ka gineu man da he sum ko ma go kap par ra, walama tà kap ti par gi, li ma han gi hom fa tan na, han fe ti mbinda hina mi su?
- 28 Vei gineu sile ma i 'bum kis sa suno, hei he num ma ka gineu sile kikis gu'b ma i wa minda gafi.
- 29 Wa numa gi, gi ni sa sa ma ka tuko i 'bum ma na, tà ta ham hina i wa gafi dla, mi go ta suk ti i duk fe tan hi'dik; na gi, gi ni num ma ka tuko i 'bum mi na, tà ta ve tuko ma ga'a nde ma i 'bum ma suno kpak.
- 30 Vei sin ma njok njok numa na, geinum kana suno i duk ndufun da. Ni li ma mi ta ci'i hina, nju ti se'dem pircil pircil.’ ”

Bol ma dana gbo'o ra

- 31 “Ka ma Vei su na ta mba kandaka ni vuduk tan, ka sum sin ko ma fa afi duk Lu na pet na, mi ta suk i wa jinga mum ma sem ci'i ra.
- 32 Njef sumra ma i wa angga ra pet go ta mba tok ka'd i kuforom, mi go ta wal irna i du, kandaka ni bu ma go kot tuko ur ko go wal ir time ko ka afu ko na tan.
- 33 Mi ta sak time kona i 'bum ma kati ra, afu kona i 'bum ma gur ra bra.
- 34 I dugo li numa, vuduk nga go ta in he tàna ma i 'bum ma kati ra i sema: ‘Mbei fa, hei sum ma Ban pat vin i wari na, vei Tiza ma min guci ti i wari kufo dei ka ting zu aso angga ra.
- 35 Walama me giran, ni hei gi hani tuko ma ti; vinan co'o, ni hei gi hani mbi ma ce; han ni lukoi, ni hei gi vani i lo asori;
- 36 han ni gandila, ni hei gi hani barau gi han sak i turan; han ga'ba, ni hei gi mba kotoni er; han ni danggai, ni hei gi mba wani.’

37 Tàna ma gir tuko i du gei na go ta hom kor ham hina i sema: 'Busumra na, ni si'de gi, ma wau ka me gi, ma hau tuko ti su? wase a ka vin co'o gi, ma hau mbi ma ce su?

38 Ni si'de gi, ma wau se ni lukoi gi, ma vau ti i lo asoma wase, a ni gandila gi, ma hau ti barau a sak i turu su?

39 Ni si'de gi, ma wau, a ka ga'b wase, danggai gi, ma ta wau ti na su?'

40 Vuduk nga go ta hom kor hana hina i sema: 'Ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka tuko pet ma ii giri he vei tan 'dau i duk ado ciciki ma ki'dak ma ni njurokon na, ii giri numa na, he ni nan.'

41 "Gafi na, vuduk nga go ta in he tàna ma i 'bum ma gur ra i sema: 'Ndori kana suno hêi dei, hei ma ka 'de tuko aso Lu i wari na, tei kana i duk ku ma gag gag kanau, ma min guci ti i wa Seitan ka sum sin ko mum ma.

42 Walama me giran, ii hani tuko ti mi; vinan co'o, ii hani mbi ma ce mi er;

43 han ni lukoi, ii vani i lo asori mi er; han ni gandila, ii hani barau ma sak i turan mi er; han ka ga'ba, han i lo danggai, ii ta kotoni mi tum er.'

44 I dugo li numa, tà ta kor ham hina i sema: 'Busumra na, ni si'de gi, ma wau ka me wase, ka vin co'o wase, lukoi wase, gandila wase, danggai gi, ma njiniu mi na su?'

45 Vuduk nga go ta hom kor hana hina i sema: 'Ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka tuko pet ma ii giri he vei tan 'dau i duk ado ciciki ma ki'dak ko hîyâ mi na, ii giri numa he ni nan mi er.'

46 Tàna sum numa, tà go ta saknga i duk lica ma zunda hina do'o mi ra, tàna sum ko ma gir tuko i du gei na go ta serna i lo maska ma zunda do'o mi ra."

Matiyo 26

Sum lingi na ngui la i wa Jesu

(Wei Mark 14.1-2; Luk 22.1-2; Jâ 11.45-53)

1 Ka ma Jesu do'o la ko hîyâ pet na, mi in he sum hat ko mum ma i sema:

2 "Ii wei gau, ke ni bar ho'b ori gi, tà go ta gir vin ter Pak nga, tà ta sak Vei su na hana, walama tà ta geiyem afi i wa ago gei na."

3 I dugo li numa, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ma kisa'a ma aso Juif kona, tok wana i lo aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu ma sem se Kayife na.

4 Tà in la i vin ndri 'dau, walama tàna ta ve Jesu pe'e pe'e jen gi, tàna cim ti suno.

5 Tà in ndri i sema: “Ma ndaki ma veinum ni ka fat vin ter mi, walama lilau ra ta car ka la joko.”

Ma 'dau ho'o mbur ma sisi 'bei vinin i wa Jesu

(Wei Mark 14.3-9; Jâ 12.1-8)

6 Ka ma Jesu i Betani, i lo aso Simô ma vursu girim ma na,

7 ma 'dau car ya'a fa i he'dem go'o, ka gula ma min ka goi ma semba se *albatre na i 'banda, mi hen ka mbur ma sisi 'bei vinin ma ca'brum gineu 'bor, ti ho'o mbur ma sisi 'bei vinin numa i wa Jesu, i dugo li ma mi suk go ti tuko ti na.

8 Ka ma sum hat kona we tan na, tà fang darki, go in ti i sema: “Ni wa nimi gi, ti ho'o mbur numa 'dengem suno tan su?”

9 Tà ndak ma ca'b mbur numa suno gineu 'bor gi, 'bar gineurum 'breu he sum ko ma ca na 'de.”

10 Jesu we ma tà in tan numa na, mi in hana i sema: “Ni wa nimi gi, ii go tikeiyi ma ra su? Tuko ma ti gir han hîyâ na, ni tuko ma 'bei.

11 Walama sum ko ma ca na tà ni kari kek, gi ni nan na, han go ta ke ni kari kek mi.

12 Mbur ma sisi 'bei vinin ma ti ho'o han i turan hîyâ na, ti min ti han turan walama tà ta mu'un ti.

13 Ni ma turum gasi, han go in hei, i li mani mani ma sum ma go ta ge er la ma 'Bei ra hina i wa angga ra ndâ na, tà go ta in la tuko ma ma ca gir ra hina, walama tà ta sar ti kanda.”

Judas ba ma sak Jesu he sum lingi ko ma fal tuko vursu na

(Wei Mark 14.10-11; Luk 22.3-6)

14 I dugo li numa, su 'dau hina i duk sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, sem se Judas Iskariyot, ta fe sum lingi ko ma fal tuko vursu na,

15 in hana i sema: “Tan na, han gi sak Jesu hei i 'bi na, ii go ta hani ni nimi su?” Tà di'i sile guhindi, am ham.

16 I li numa na, Judas car lang vari ma num ta sak ti Jesu hana.

Jesu ti tuko ti ma vin ter Pak nga ka sum hat ko mum ma

(Wei Mark 14.12-21; Luk 22.7-14,21-23; Jâ 13.21-30)

17 Ka fat bar ma kufo ma vin ter mgbo ma bei kuf i dukrum ma, sum hat kona mba ca'b Jesu i sema: “Tan na, a ba se, ma gir hau tuko ti ma vin ter Pak nga ni iya su?”

18 I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Tei i lo za ma tonga, aso su tan 'dau, ini ham i sema: ‘Busumra na in i sema: Baran ke tul da gi, han go ta gir vin ter Pak nga ka sum hat ko man na ni asoru.’ ”

19 Sum hat kona gir kandaka ma Jesu in hana numa tan net bra gi, tà gir ti tuko ti ma vin ter Pak nga.

20 Ka ma li na ze liringa, Jesu suk go ti tuko ka sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma.

21 I li ma tà go ti tuko na, Jesu in i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, su 'dau i dukri go ta am waran.”

22 Sum hat kona cim duk 'bor mbak mbak, tà am zu ma go ca'bum 'dau 'dau pet: sa sa era go ca'bum i sema: “Tan na, ni nan su? Busumra na.”

23 Jesu kor hana hina i sema: “Ni num ma go sin 'bum karan i lo tim afin ma 'dau na ngaf, ni num gi go ta am waran na.

24 Vei su na go ta mata, kandaka ma Maktub pa ndal guci ti i waram ma tan, na gi, la ma lica ra ta ke ni i wa su ma am wa Vei su na. Su numa, tà gi vra'am suno gau mi na hotei 'de.”

25 Judas bu ma am waram numa, am la ra ca'bum i sema: “Bumran, tan na, ni nan su?” Jesu hom kor ham i sema: “Ni kandaka ma a in numa tan.”

Tuko ti aso Busumra na

(Wei Mark 14.22-26; Luk 22.15-20; 1 Kor 11.23-25)

26 I dugo li ma tà go ti tuko ti na, Jesu car am mgbo na, mi ge de'b Lu na i wa, mi kasam i du, am he sum hat ko mum ma in ti hana i sema: “Vei tii, hîyâ gi ni tleu turan.”

27 I kir numa, mi am kop tuko ma ce na, mi ge de'b Lu na i wa, mi am hana i sema: “Ceï ka lari pet;

28 walama hîyâ na ni vursuran, ni vursu tap vin aso Lu ra, ma ho'o suno i wa sum 'bor, ni walama sak ti hana buburo mana ra suno.

29 Han go in hei suno kpas, kau ti cem hîyâ na, han go ta ce kari mbi anjor anjor hîyâ gafi mi se, gag han go ta ce kari ni ma mireu na, i lo Tiza ma aso Ban na 'bo se. ”

30 I dugo li numa, tà car ge yem ko gile ti Lu na, tà busuk tana i wa goi Oliviye ra.

Jesu in la ma Piyer go ta môï turum i waram ba

(Wei Mark 14.27-31; Luk 22.31-34; Jâ 13.36-38)

31 I dugo li numa, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Ka durki ma furum ca ra na, ka lari pet na ii go ta nei 'barani, walama Maktub pa in i sema: ‘Han ta ci bu ma pol time kona gi, time kona go ta njôî suno pet.’

32 Na gi, ka ma han go ta zat fa afi ka iran gafi na, han ta ta i kufori i Galile.”

33 Piyer am la ra in ham i sema: “Sum nini gi 'barau ka lana pet era na, nan, han ta 'barau mi kanau.”

34 Jesu hom in ham i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hau, ni ka durki ma furum ca ra er gi, njar ma singe go ta ge er ra, a ta moi ma se, hau wan mi na warau hindi.”

35 Piyer hom kor ham hina i sema: “Han ta moi ma se, nan wau mi na mi kanau, gi ni se, nan mat ti ni mat karau era na, han ta moi mi.” Tan sum hat ko ma ke na, in ni tan pet er.

Jesu cen Lu na i Getsemane

(Wei Mark 14.32-42; Luk 22.39-46)

36 I dugo li numa, Jesu mba ka sum hat ko mum ma, i li ma sem se Getsemane, mi in hana i sema: “Suki ka'd ini jen, han go ta îyâ, walama cen Lu na.”

37 I dugo li numa, mi la'a au Piyer ka ado aso Zebede ho'b bra. Mi am zu ma go cim duk ka tlau 'bor.

38 I dugo li numa, mi in hana i sema: “Loron go cim 'bor, gag ta ni i vin mata. Suki ka'd ini jen, suki ka iri karan.”

39 Mi car ta kufo nde, mi car sak vin gufum ka'da, co'b waram ka'd jikir, go cen ti Lu na, go in ti la ko hîyâ i sema: “Ban, kandaka se, gi 'bei na, am han kop lica ma han go li ca ra suno am, na gi, ni kandaka ma nan ba na tan mi, ni kandaka ma hau ba na tan.”

40 I kir numa mi hom mba i he'd sum hat ko ma hindi numa na, mi fana tà bar sen. Mi in he Piyer i sema: “Tan na, ii ndaki ma suki ka iri karan tan njô mi ning su?”

41 Suki ka iri kpeng ka cen Lu na, walama ii ta saki i duk 'bu ra mi. Ngisa su na ba to'o, na gi, tleu tu ra yâ 'bor.”

42 Mi hom ta ma waram ho'b ma, go cen ti Lu na i sema: “Ban, kop ma ce hîyâ na, ndak ma ta kal suno bei ma han ce mi da na, 'bar gir ni i zu ba mu ra.”

43 Mi hom mba i he'd sum hat ko mum ma gafi dla na, mi fana i wa sen na, walama irna gir sen 'bor.

44 Jesu hom 'barna dla, mi ta hêi ndu'b ma, mi car cen ma waram hindi na, mi duko'd ni la ma mi in kufo ra dla.

45 I dugo li numa, mi mba i he'd sum hat ko mum ma, in hana i sema: “Hei, ii go bari sen gafi 'bo dla na, ii go 'doki ni turi su? Wei, li na ndak ma ta he Vei su na i 'ba sum buburo kona da.

46 Cari afi ma tei, wei, su ma go ta am waran na, fa ka'd man tul da.”

La ve aso Jesu ma tà vam ba

(Wei Mark 14.43-50; Luk 22.47-53; Jâ 18.3-12)

47 Ka ma Jesu go in la ra i vinim tan 'bo na, we man na, Judas num ma 'dau i duk sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma mba. Mi mba i li numa ka sum ko ma lilau 'bor karam, sum ma ka iciu ko bra, ka ndu ndu ko bra, i 'bana jikik. Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ma kisa'a ma aso Juif kona gi sinna fa.

48 Judas, num ma am wa Jesu na, car tak fa lem ma num go ta gir ra he lilau ra i sema: “Su ma han gi ta vam krum gi, frêiyem 'bor da na, ni num ma ii go beinum ma. Veinum.”

49 Judas car ya'a i he'd Jesu tan ninga, mi car in ham i sema: “Han gau de'be, Bumran,” mi ta kauwum ti krum ning, go frêiyem ti.

50 Jesu hom kor ham i sema: “Gilan na, tuko ma a ba ma gir ra, girim.” I dugo li numa, sum ko ma karam ma ya'a fa tul gi, tà car ting 'bana i tu Jesu gi, tà vam.

51 We man na, su 'dau i duk tàna ma ka Jesu na, pat iciu mum hôt tum ti hum hu'd aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na suno mbat.

52 Jesu in ham i dugo li numa i sema: “Hom ka iciu mu ra sinda i lo zanda, walama tàna ma la'a iciu ko i 'bana na, tà go ta bo'd ti suno ka iciu ko mana na pet.

53 Tan na, a we ma sema: nan, han ndak ma 'de Ban gi, mi ta njinan fa cem hîyâ zak era, mi ta sin fa han sum dling ma afi duk Lu na, ma lilauna 'bor kal wa *ader sum dling ma zu gu'b wa ho'b ma mi su?

54 Na gi, ka numa tan na, ni mama gi la ko ma ndal i lo Maktub pa ta ndak ti i lina su? Ndal ma ndal i lo Maktub pa in se, gir ni mama era na, tuko numa go ta mba gir tan mbê.”

55 I dugo li numa, Jesu in he lilau ra i sema: “li mbei ka iciu ko, ka ndu ndu ko, walama vani, kandaka ni bu kir tan su? I lo bar ra pet na, han suk fa i dukri i lo za ma tong ma aso Lu ra, walama hat sum hina, na gi, ii vani mi.

56 Na gi, numa pet era na, mba ndak ti, walama vin ko ma aso sum ma jok vin Lu na, in i lo ndal ma ndal i lo Maktub pa, ta ndak ti net.” I dugo li numa, sum hat ko mum ma 'baram pet, tà nana.

Jesu i vin bol la, i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona

(Wei Mark 14.53-65; Luk 22.54-55,63-71; Jâ 18.13-14,19-24)

57 Sum ma ve Jesu na, ta karam aso Kayife bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ni li ma sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma kisa'a na go tok wana hina na.

58 Piyer ci tan Jesu, mi ji'i turum danasu hêi seng, gag ta ti i lo aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na. Mi ta ze ti i lo aso ra, sukum ti ka'd i he'd sum ma go kot vin aso ra, walama we se, tan na, la ra ta do'o ni mama su?

59 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *tok aso sum lingi aso Juif kona pet, lang vari ma tap vinna, gi ni kas la era, walama tum ti la i der Jesu gi, cim ti suno,

60 na gi, tà fe vari mi. Tan pi era, sum ko ma kas la ra 'bor ze ka kas la ma tà tap ti vinna i waram ba. Danasu gafi na, sum ho'b mba in

61 i sema: “Su hîyâ na, mi in suno kpas i sema: ‘Nan han ndak ma ha'b za ma tong ma aso Lu ra suno, han hom minda bar hindi ganang.’ ”

62 Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na pe 'bum car afi in he Jesu i sema: “Tan na, a hina kor la tan nde i wa la ma sum hîyâ go sak hau i warau ca mi su?”

63 Na gi, Jesu caram bei vinim ndal. I dugo li numa, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na car in ham i sema: “Han tapu ka Lu ma ka irim ma, han ca'bu ti la, a in fa hama suno 'bei kpas, tan na, hau gi ni Kristi ma Vei aso Lu na su?”

64 Jesu hom kor ham i sema: “Kandaka ma a in numa tan. Han go in hei suno kpas, ka ma cem hîyâ na, ii go ta wei Vei su na suk i 'ba Lu ma kati ma gangranga, gafi dla na, ii go ta weinum i li ma mi go ta ze fa i duk 'dukul ma afi na.”

65 I dugo li numa, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na car cat barau ko ma i turum ma suno fât, go in ti i sema: “Mi in ni la ma ir ti Lu. Tan na, ma langi sum ma ma ca'bi zu la i vinna hê hê 'bo dla su? Hei wei man, cem hîyâ era, ii humi la ir ma mi ir ti Lu na ni ka humndi da er.

66 Tan na, ii sari ni mama su?” Tà hom kor i sema: “Mi ndak ni ma fe mat i vin.”

67 I dugo li numa, tà tufo'o ham ne'e i irim, tà kutong 'bana kapum ti bra, sum nini tum gomnJOROM bra,

68 tà go ca'b ti vinim i sema: “Hau Kristi na, tuk inma fa gi, tan na, ni sa gi tumu hîyâ su?”

Piyer môi turum i wa Jesu

(Wei Mark 14.66-72; Luk 22.56-62; Jâ 18.15-18,25-27)

69 Piyer suk suno i lo aso ra, vei wei 'dau, ma ni vei sin aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, car ya'a fa i he'dem go'o, go in karam i sema: "Hau era na, a ni fa ka Jesu ma Galile na bel."

70 Na gi, mi moi turum i kufona pet i sema: "Han we zu la ma a go in da mi."

71 I dugo li numa, mi car tam i 'ba vin aso ra, vei wei ma 'dang 'dau, ma ni vei sin er, ti wam, ti go in he sum ma ha'ai ka'd na i sema: "Su hîyâ ni fa ka Jesu ma Nazaret na bel."

72 Piyer hom moi turum gafi dla, mi in suno kpas, sur ti turum er: "Han we su hîyâ na mi."

73 Suk njô dla na, sum ma car i dugo li numa, ya'a fa i he'd Piyer tul in ham i sema: "Hau, a ni fa i duknga gasi, walama vin mu ma go ze i viniu na gi, ge zuru suno ma i sema: a car fa ni iya su na."

74 I dugo li numa, Piyer nde ma go in la ra, sur ti turum bra i sema: "Han gi go moi ni môi na, Lu na gan danggai. Han sur turan se, han we su numa mi." I dugo li numa na, singe car ge er ping.

75 I dugo li numa, lo Piyer hom nde i wa la ma Jesu in ham kufo i sema: "Njar ma singe go ta ge er ra, a go ta môi warau hindi ma se, hau wan mi na." Mi zam suno, mi ci'i ka mbi zem 'bor vô vô.

Matiyo 27

Tà ta ka Jesu i kufo *Pilat

(Wei Mark 15.1; Luk 23.1-2; Jâ 18.28-32)

1 Kasin culul la, sum lingi ko ma fal tuko vursu na pet, ka sum lingi ma kisa'a ma aso Juif kona, tap vinna 'dau, walama ci Jesu.

2 Tà jeuwem ta karam, ta ham he *Pilat, vuduk ma tonga.

La mat aso Judas

(Wei Tuko Gir 1.18-19)

3 I dugo li ma Judas bu ma am waram ma we ma se, Jesu ni i vin mat da na, mi jok sar ma 'dang gafi, mi hom ka gineu bangrang ma guhindi ra he sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na suno gafi.

4 Mi in ti hana i sema: "Han gir buburo da, walama han lang vari ma sak ti vursu num ma gir buburo mi na ka'da." Na gi, tà hom kor ham i sema: "Numa na, ndolma dla su? numa na, ni la mu se."

5 Judas pik gineu ra suno ka'd i lo za ma tong ma aso Lu ra, car ge turum tam; i li numa, mi ta ge zeu.

6 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na la'a gineu ra i sema: “Vin gat ma maa ra 'bar vari ma ge gineu ma kandaka ca ra tan i lo zanduk ma i lo za ma tong ma aso Lu ra mi, walama ti ni gineu vursu.”

7 I kir numa, tà ge ir la i duknga, tà ta ca'b ti sine aso su ma min dingi ka gineu tanda ra, walama mu'u mat sum ko ma ni luweki na ni hina.

8 Gag furum ma, tà go 'de sine numa i se, ni sine ma vursu.

9 I dugo li numa, ni i zu vin ma aso Jeremi bu ma jok vin Lu na, gi mba ndak ti tan, ma mi in i sema: “Tà la'a gineu bangrang ma guhindi tanda ra (la ca'bpa ma sum ko ma i wa sin da ma ni lilau Israel la ba ti i zu, i sema: ni gineu ma tà li ti ca'brum).

10 Tà fangga walama ca'b ti sine aso su ma min dingi na, kandaka ni ma Busumra na in han na tan.”

***Pilat go ca'b Jesu la**

(Wei Mark 15.2-5; Luk 23.3-5; Jâ 18.33-38)

11 Jesu car i kufo vuduk ma tonga, vuduk nga ca'bum la i sema: “Tan na, hau gi ni vuduk aso Juif kona su?” Jesu hom kor ham i sema: “Kandaka ma a in numa tan.”

12 I dugo li numa, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, mba sak la i waram er gi, mi kor la hina mi.

13 I dugo li numa, *Pilat in ham i sema: “Tan na, hau, a hum la ko 'bor ma tà mba in i warau hîyâ mi su?”

14 Na gi, Jesu hom kor la hina tan 'dau mi kanau, gag vuduk ma tonga sar ori kpi.

Tà ka'a bol ma mat i wa Jesu

(Wei Mark 15.6-15; Luk 23.13-25; Jâ 18.39–19.16)

15 Ka fat vin ter Pak nga kek kek nga, vuduk ma tonga, ka vazú mana ra na, sak bu danggai afi 'dau, ni su ma lilau ra bam ma.

16 I dugo li numa, bu danggai hina 'dau, ni su ma sum wam 'bor, sem se Jesu Barabas.

17 *Pilat ca'b lilau ma tok ka i sema: “Tan na, ni sa gi ma ii beinum ma han sakam afi hei na su? ni Jesu Barabas wase, Jesu ma 'dam se Kristi na su?”

18 Walama mi we net ma se, tà mba ham ka Jesu na, tà gir karam ni se'ei.

19 Ka ma *Pilat suk i wa jinga ma li bol la, mátam ge sin i he'dem i sema: “Kot 'bei, a gir tuko ma buburo ka su ma 'bei hîyâ na, walama kum ka durki na, han fe tikei 'bor i 'ba misin ma in han la i waram ba.”

- 20 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, kap zu lilau ra, walama tà cen *Pilat mi sak ni Barabas gi afi bra, mi ci ni Jesu gi suno bra.
- 21 Vuduk ma tonga am zu la walama ca'bna gafi i sema: “Tan na, ni sa gi i duk sum ma ho'b hîyâ ma ii bei se nan sakam afi hei na su?” Tà hom kor ham i sema: “Ni Barabas.”
- 22 *Pilat hom ca'bna gafi dla i sema: “Tan na, han ta gir ni gir mama ka Jesu ma tà 'dam se Kristi na su?” Ka lana pet na, i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na!”
- 23 *Pilat hom ca'bna gafi i sema: “Tan na, ni buburo mati gi mi gir ra su?” Na gi, tà tum siwel gbiu sa'a ti war ka gidanga 'bor pet i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na!”
- 24 I dugo li ma *Pilat we na, num ndak ma gir tuko mi se, walama la ra ta hili'b 'bor kal 'dizei na, mi am mbi mbus ti 'bum i kufo lilau ra pet i sema: “Nan, ndolon i duk la mat aso su hîyâ na mi. Numa na, ni la mii.”
- 25 Lilau ra pet na hom kor hina i sema: “Vursurum ke ni i wa maa, ka adoma er.”
- 26 I dugo li numa, *Pilat car sak hana Barabas afi, mi dle Jesu, ham ti hana i se, tà ta geiyem afi i wa ago gei na.

Askar kona go las Jesu

(Wei Mark 15.16-20; Jâ 19.2-3)

- 27 I dugo li numa, askar ko ma aso *Pilat na mba ka Jesu i lo za ma tong ma aso vuduk ma li bol hina ra, askar kona pet tok ngui ti i waram 'du'b.
- 28 Tà fok barau ko mum ma suno, tà sakam ni barau ma tleu mbeû mbeû gi i turum.
- 29 I dugo li numa, tà tiu'di ngei, 'dikalla kandaka ni jum tan gi, ting ham i waram, tà ham ndu ndu hel gi i 'bum ma kati ra bra. Tà sak vin gufna ka'd i kuforom, go lasam ti, go in ti ham i sema: “Ma gau de'be, vuduk aso Juif kona.”
- 30 Tà tufo'o ham ne'e i irim, tà ve ndu ndu hel ma i 'bum ma go pe ti waram wing wing.
- 31 I dugo li ma tà do'o las mana ma lasam ba do'o na, tà fok barau ma i turum ba suno gafi, tà hom sak ham barau ko mum ma i turum, tà ta karam, walama geiyem afi i wa ago gei na.

Tà gei Jesu afi i wa ago gei na

(Wei Mark 15.21-32; Luk 23.26-43; Jâ 19.17-27)

- 32 I dugo li ma tà busuk suno na, tà ta ngaf ka su ma nini 'dau, ni su ma Siren, sem se Simô. Tà vam ka gidang i se, mi am ago gei aso Jesu na.

- 33 Tà ta ze i li ma tà go 'dam se Golgota, ni se, “Iseu wa.”
- 34 Tà he mbi anjor anjor ma tlum ka vabak he Jesu walama mi ce. Na gi, i dugo li ma mi ne'em ma, mi ba ma ce mi.
- 35 Tà geiyem afi i wa ago gei na, tà wal barau ko mum ma i 'ba ndri, ni ka 'bele ma ge.
- 36 Tà lak ka'd walama kot vinim.
- 37 Tà ndal la ma tà vam ti ra afi i sema: “Num ma hîyâ na, ni Jesu, vuduk aso Juif kona.”
- 38 I dugo li numa, tà gei sum ho'b afi i wa ago gei ko i he'd Jesu, ni sum ko ma go 'bat tuko ka gidang i 'ba sum i vari, ma nini 'dau i he'dem i 'bum ma kati ra bra, ma nini 'dau i he'dem i 'bum ma gur ra bra.
- 39 Sum ko ma go kal i dugo li numa go 'dek wana, go irim ti bra,
- 40 tà go in ti ham i sema: “Hau, gi ni bu ma i se, hau hab za ma tong ma aso Lu ra suno gi, hom minda gafi bar hindi na mi su? A si'd turu wa turu gige, hau gi ni Vei aso Lu na da na, jumu fa ka'd i wa ago gei na se mi!”
- 41 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma kisa'a na, lasam ni tan er i sema:
- 42 “Mi si'd sum ma 'dang bra, na gi, mi ndak ma si'd turum mi. Num gi ni vuduk aso Israel kona mi 'de su? Mi jum fa ka'd i wa ago gei na da na, i dugo li numa na, ma heinum tu la ra.
- 43 Mi ting sar mum ni i wa Lu na, mi in ti suno kpas i sema: ‘Nan ni Vei aso Lu na.’ Kandaka se, Lu na gi bam gasi na, mi si'dim cem hîyâ ma wei gi se.”
- 44 Ka tàna sum kir ko ma karam i wa ago gei na afi i he'dem numa na, tà irim ni kandaka numa tan er.

La mat aso Jesu

(Wei Mark 15.33-41; Luk 23.44-49; Jâ 19.28-30)

- 45 Ka ma fata car i du na, li na kumo'o ndufun rik rik i wa angga pet, gag ze liring.
- 46 Ka ma fata cok nga, Jesu sa'a war ka derem afi gidang 'bor polol i sema: “Eli, Eli, lema sabaktani.” Numa na, ni sema: “Lu man na, Lu man na, wa nimi gi a baran tan su?”
- 47 I dugo li ma sum ma ha'ai i li numa, nini ko hum tan na, tà in i sema: “Mi go 'de ni Eli.”

48 Su 'dau i duknga car ne zak, ta am fa vra'a lobma ma mbus ti lo tim ma, sinim fa i duk mbi ma cumoko, sin ti i vin ndu ndu hel, am sin ti he Jesu walama mi ce.

49 Na gi, sum nini in i sema: “Bar man 'bo, ma ta wei gi, tan na, Eli ta mba si'dim 'bo 'dizei na.”

50 Jesu sa'a war afi gidang 'bor vinim 'dau, i se gi, mi mat 'bo.

51 We man na, barau ma ka'a ti ir li ma i lo za ma tong ma aso Lu ra cat fa afi net, gag mba sak ti ka'da. Angga ra hen mik mik, goi kona mun cur cur.

52 Vin zra wa us kona 'bar suno, lilau sum ko ma aso Lu ma mat na car fa afi ka irna.

53 Tà busuk fa suno i wa us kona; ka ma Jesu zam fa suno i li usiya na, tà ta ser i lo za ma tong ma ka irim 'danga, tà ze ti ka tuna i ir sum ko 'bor, tà wana.

54 Tong ma ka askar ko i 'bum kis sa, ka tàna askar ko ma go kot vin Jesu karam ma, tà we angga ra i li ma go hen na, ka tuko ko ma gir ra pet na, i dugo li numa, tà fang wulak 'bor i sema: “Su hîyâ ni Vei aso Lu na ni ma turum gasi.”

55 Lilau lobki hina 'bor gi, tà car ni hêi seng, go we kana jo'bo'bo, ni tàna ma car fa ka Jesu i Galile dei, walama gir ham sin na.

56 I duknga na, ni Mari ma i lo za Magdala, ka Mari ma ya au Jak ka Joses, ka yoko ado aso Zebede bra.

Tà mu'u Jesu

(Wei Mark 15.42-47; Luk 23.50-56; Jâ 19.38-42)

57 Ka ma liring ga ze na, bu ma fe tuko ma gangrang i lo za Arimate, sem se Josef, car mba, mi ni vei hat aso Jesu er.

58 Mi ta fe *Pilat, ca'bum la mat Jesu. I dugo li numa, *Pilat am vinim hana se, numa na tà ham.

59 Josef am mat Jesu, heuwem ka bakta ma mireu.

60 I se gi, mi mu'um i lo zra mum ma 'bei ma mireu ngulung ngulung, ma mi dlar i wa goi ra. Mi lika'd fa goi ma tong ndu'b ti vin zra na gi, mi caram tam.

61 Mari Magdala, ka Mari ma sinda, tà suk hina i vin zra na.

Sum ma kot vin wa us sa

62 Ze siurum numa, ni i kir bar ma min ti la tuko vin ter Pak nga, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *Farisî kona, tà ta ha'ai aso *Pilat,

63 tà in ham i sema: “Bu za na, ma sar fa la i wa la aso bu ma ngui tu hîyâ na, ka ma mi ka irim 'bo na gi, mi in i sema: ‘I kir bar ma hindi ra na, han go ta mba ze suno i li usiya na!’

64 Wa numa gi, am viniu hana walama tà kot vin wa us sa 'bei, gag bar ma hindi ra, walama kot 'bei sum hat ko mum ma ta mba kir matam gi, tà ta in he sum ma i sema: ‘Mi zam suno i li usiya na' cei da na joko. Gi ni tan na, ngui tu ma dana ra go ta kal ma kufo ra 'bo dla.”

65 *Pilat in hana i sema: “Wei man, askar kona hina walama kot li na da. Tei, ta koti vin wa us sa 'bei, kandaka ma ii wei na tan.”

66 Tà car ta, tà ta gurku wa us sa, tà ndal ti 'bana i wa goi ra gi, tà ting ti askar kona hina, walama kot ti vin wa us sa teu teu.

Matiyo 28

Ze aso Jesu ma mi zam ti fa suno i li usiya na

(Wei Mark 16.1-10; Luk 24.1-12; Jâ 20.1-10)

1 I kir fat bar ma 'dok ti tu ra, ka 'ba vin gisiu i lo bar ma kufo ra, Mari Magdala, ka Mari ma sinda tà car mba walama we wa us sa.

2 We man na, i dugo li numa, angga ra hen 'bor mik mik, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na sak fa sem fa duk Lu na, mba lika'd goi ra suno i 'ba, dam suk afi i wa 'del.

3 Turum anjili kandaka ni Lu ma go ge bra irim numa tan, barau ko ma i turum ma 'babu lat lat.

4 Sum ma kot vin wa us sa fang wulakram 'bor jir jir, tuna dlak ti kpik kpik, tà fang ti kandaka ni sum ko ma mat tan.

5 Bu sin ma fa afi duk Lu na am la ra go in he lobki na i sema: “Nei wulak mi, han we ma sema, ii go langi ni Jesu, num ma tà geiyem afi i wa ago gei na.

6 Mi cei ka'd ini, mi zam suno i li usiya na cei da, kandaka ma mi in na tan. Mbei fa mba wei li ma mi bar hina na.

7 Tei zak, ta ini he sum hat ko mum ma i sema: ‘Mi zam suno i li usiya na cei da, mi go ta kana i kufori cem hîyâ i Galile; ii ta weinum ni kana hina.’ Man na, gi ni la ma han in hei ra.”

8 Tà car 'bar wa us sa zak, lona hen ka wulak ka lo frêi ma tong 'bor, tà ta ni ka ne, in la ra he sum hat ko ma aso Jesu na.

9 We man na, Jesu gi mba ngaf kana i vari, mi in hana i sema: “Han gei de'be.” Tà car ya'a fa i he'dem, tà car kau der sem, tà sak ti vin gufna ka'd i kuforom.

10 Jesu in hana i dugo li numa i sema: “Nei wulak mi, tei ta ini he njurokon na se, tà hom i Galile, tà ta wan îyâ kana hina.”

La ko aso sum ma kot vin wa us sa

11 I dugo li ma tà fa vari 'bo na, nini ko i duk askar ko ma kot vin wa us sa, tà mba in la ma gir ra pet, he sum lingi ko ma fal tuko vursu na.

12 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, tà tok ka sum lingi ko ma kisa'a na; i kir numa, vinna sak i zu ndri 'dau, tà he gineu ma tong 'bor no'd he askar kona.

13 Tà in ti hana i sema: “Tei, ta ini suno i sema: sum hat ko mum ma mba ka lolo durki, ka ma iri kal sen na gi, tà mba kirim.

14 Vuduk ma tonga gi hum ma, maa ma ta nja'a la karam i wa, ii go ta kei ti ka 'be vin duk gag gag mi.”

15 Sum ma kot vin wa us sa car ve gineu ra, tà gir ti kandaka ma tà in hana na tan bra. La tanda ra 'breu suno i duk au Juif kona, gag ka fat ma furum ba.

Jesu ze turum i ir sum hat ko mum ma

(Wei Mark 16.14-18; Luk 24.36-49; Jâ 20.19-23; Tuko Gir 1.6-8)

16 Sum hat ko ma gu'b wa 'dau na homna i Galile, i wa goi ma Jesu in hana landa ra.

17 Ka ma tà wam ma, tà sak vin gufna ka'd i kuforom, na gi, nini ko hina i duknga na, go ci tokyo ka lona bra.

18 Jesu ya'a fa i he'dna tul, go in hana i sema: “Gidang ma afi duk Lu na, ka ma i wa angga ra pet na, he ni i 'ba nan.

19 Tei i he'd sum ko ma i wa angga ra ndâ, fangina ni sum hat ko man: girina baptem ka sem Buba na, ka sem Vei na, ka sem Ngisa Lu na.

20 Hatina, walama tà ve i zu tuko ko ma han hati na net net. Wei man, han ta ke kari i lo bar ra pet, gag fat do'o aso angga ra.”

Mark

Mark 1

Er aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jâ 1.19-28)

- 1 Hîyâ gi ni li ma ting fa zu la ma 'Bei ma aso Jesu Kristi, Vei aso Lu na.
- 2 Kandaka la ma Esai, bu ma jok vin Lu na, ndal i sema: "Lu na in i sema: 'Koto, han go sin bu vin sin man na kana i kuforu, walama hin hau la vari mu ra!"
- 3 Der su go 'de li i go'bo, i sema: 'Hini la vari aso Busumra na, blasi ir vari ko mum ma ciciki na suno 'bei las las.' "
- 4 Jâ ma gir sum baptem ma ta i go'bo, go gir sum ma baptem, go ge ti er he sum ma i sema: "Joki sar ma 'bei, han ta giri ti baptem gi, Lu na ta sak ti hei buburo mii ra suno."
- 5 Sum ko ma i wa angga Judee pet, ka sum ko ma suk i lo za Jerusalem ma ndâ er, tà busuk ta i he'dem, tà in zu buburo ko mana na suno i ir sum pet, i se gi, Jâ girna ti baptem i lo sina ma Jurdê ra bra.
- 6 Jâ sak ni barau ma tà ci ni ngisa jambal bra, mi 'dam ti lorom ka 'dike bra, mi go kam ni jer bra, mi go ti ni mbur yem ma i go'b pa bra.
- 7 Mi ge er he lilau ra i sema: "Su ma gidang kalan go mba i kiran, han ndak ma gumo'o ka'd gi, but zeu tabrak mum ma i sem ma mi.
- 8 Nan, han giri baptem ni ka mbi, na gi, num, mi go ta giri baptem ni ka Ngisa Lu na."

Baptem aso Jesu ka tuk mum ba

(Wei Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

- 9 I dugo li numa na, Jesu car fa Nazaret i wa angga Galile gi, Jâ car girim ti baptem i lo sina Jurdê.
- 10 Ka ma Jesu go zam fa suno i duk mbi na, mi we li ma afi duk Lu na ngo'o suno, Ngisa Lu na fang kandaka ni gugu tan gi, sak sem i waram.
- 11 Mi hum der li vin fa afi duk Lu na dei i sema: "Hau gi ni Vei man ma han bau na, turan go elen ni ka hau."
- 12 I dugo li numa, Ngisa na car ta ka Jesu i go'b ning.
- 13 Mi gir bar gufi'di i go'bo, Seitan go tukum. Mi ni ka duwiki ma i go'b ma, sum sin ko ma fa afi duk Lu na mba i he'dem go gir ham sin bra.

Jesu 'de sum ciu ko fi'di

(Wei Mat 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

14 I kir ma tà ve Jâ danggai na, Jesu mba i wa angga Galile, mi go ge er la ma 'Bei ma aso Lu ra i sema:

15 “Li na ndak da, Tiza aso Lu na mba tul da. Joki sar ma 'bei, hei tu la he la ma 'Bei ra.”

16 I dugo li ma Jesu go tra i der sina ma Galile ra na, mi we Simô ka njurum Andre, tà go sak ziu ma ciu i duk mbi na, walama tà ni sum ciu.

17 Jesu in hana i sema: “Mbei fa i zuran, han ta fangi ni sum ko ma ciu sum.”

18 I dugo li numa wat, tà car 'bar ziu ko mana na zak, tà ta i zurum.

19 Mi ta kufo ndu'b dla na, mi we ado aso Zebede, Jak ka njurum Jâ, i lo il mana na, go jak ir ziu mana ra.

20 Mi 'dana i dugo li numa wat, tà 'bar bamna Zebede ka sum sin ko mum ma i lo il la, tà ta i zurum.

Su ma ngisa ma buburo go lim ca

(Wei Luk 4.31-37)

21 Jesu ka sum hat ko mum ma ta ser i lo za Kapernahum. Ka fat bar ma 'dok ti tu ra na, Jesu car ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, go hat sum hina.

22 Tà suk ori ging, tà go sar la 'bor i wa hat mum ma mi go hatna ti ra, walama mi hatna kandaka ni su ma ka gidang i 'bum tan, kandaka ni sum ko ma hat vin gat ta tan mi.

23 I dugo li numa, su ma ka ngisa ma buburo i waram hina i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, su numa car sa'a war i sema:

24 “Jesu ma Nazaret na, ndolu kama ni mama su? A mba ni walama 'dengma da su? Han wau net, a ni bu sin ma ka iriu 'dang ma Lu na siniu fa na.”

25 Jesu ali ngisa ma buburo numa prat i sema: “Seng kana viniu, zau fa suno i wa su na!”

26 Ngisa ma buburo na car siwel su na vir, mi sa'a war gidang 'bor gi, mi zam ti fa suno i waram.

27 Sum ma ka lana pet na suk ori ging, tà ca'b ti ndri i sema: “Ni la nimi tan 'de su? ni hat ma mireu su? Mi ka gidang ndak ma ngisa ma buburo na hum vinim er.”

28 Laram ne nde i li na pet pet i wa angga Galile.

Jesu si'd sum ga'b ko 'dang 'dang

(Wei Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

29 Ka ma tà busuk fa suno i lo za ma ga'a ma aso Lu ra na, tà ta ser i lo aso au Simô ka Andre, tà i zu ndri ka au Jak ka Jâ.

30 Kat Simô ra wanda al, tunda ve ku pilim pilim; ka ma Jesu mba na, tà in ham landa zak.

31 Mi mba kau 'banda carra afi, wa al la 'bikka gi, ti car zu'u i wana.

32 Ka liring, i dugo li ma fata nde ka'd na, tà mba ham ka sum ga'b ko pet, ka sum ko ma ka ngisa ko ma buburo i wana na.

33 Sum ko ma i lo za na pet tok fa i vin aso ra.

34 Jesu si'd sum ga'b kona, njef ga'b kona 'dang 'dang pet gi, mi si'dna, mi oi ngisa ko ma buburo na suno i wa sum ma 'bor, mi 'bar ngisa ko ma buburo na li vin mi, walama tà wam.

Jesu am ka er ma ge i wa angga Galile

(Wei Luk 4.42-44)

35 Jesu ze suno ka 'ba vin gisiu ma tong ga, mi car ta i li ma su cei hina gi, mi ta cen Lu na.

36 Simô ka sum ko ma karam ma langam.

37 Li ma tà ta fam ma na, tà in ham i sema: “Sum ma pet na go langau.”

38 Jesu in hana i sema: “Ma tei i lo prok za ko ma tul tul la gi, han ta ge er hina, ni wa numa gi, han ze ti fa suno ni tan.”

39 Jesu ze i lo za ko ma ciciki ma aso Lu ma i wa angga Galile na pet, mi ge ti er la ma 'Bei ra, mi oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum ma er.

Jesu fine'e su ma vursu girim

(Wei Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

40 Su nini 'dau ma vursu girim car mba i he'd Jesu tul, mi sak vin gufum ka'd i kuforom, in ham i sema: “Kandaka se, a gi ba na, a ndak ma fine'en suno hulul.”

41 Jesu wam, mi fang cica i irim 'bor, mi si'da 'bum lamum, mi in ham i sema: “Han ba ma a fîne'e suno gasi.”

42 I dugo li numa wat, ga'b vursu na car 'bikim, mi fîne'e suno.

43 Jesu in ham la ra gidang 'bor prat, sakam mi tam zak.

44 Mi in ham i sema: “Hum 'bei, kot a ta in la ca suno he su. Na gi, ta tak turu he bu ma fal tuko vursu na bra, a he tuko ma guci i wa vin gat aso Mois ma in da bra, walama tak ti hana pet se, vursu na fîne'e suno cei i turu da. ”

45 Na gi, su na car tam, mi ta nja'a zu la tanda suno 'bor i li na pet pet gi, Jesu hom fe vari ma tak turum i ir ti'de i lo za ko ma 'dang gafi mi se, ni 'ba la tanda. Mi sukum suno i li ko ma i go'b ma. Sum ma car fa i li ko 'dang 'dang mba fam.

Mark 2

Jesu si'd su ma kas gudu gudu

(Wei Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

- 1 Bar tan njô, i kir ra Jesu hom fa i Kapernahum, tà hum laram se mi aso.
- 2 Lilau sum ma tok 'bor, li nde era ke mi, vin za ra ke mi er, Jesu car go in ti hana la ra.
- 3 Sum nini car mba ka su ma kas gudu gudu, sum fi'di amum fa i wana.
- 4 I dugo li numa na, tà fe vari ma ta teu karam i he'd Jesu mi, ni i 'ba lilau ra, tà ngo'o duk za ra, i li ma Jesu car hina na, tà sin su na fa ka'd ka gitla baram.
- 5 I dugo li ma Jesu we he tu la mana ra na, mi in he su ma kas gudu gudu numa i sema: "Vei man na, buburo mu ra sak suno cei da."
- 6 Sum nini ko hui ma i duk sum ko ma hat vin gat ta suk hina, tà go sar ka lona i sema:
- 7 "Su hîyâ go li ni vin mi tan su? Mi go ir ni Lu na. Tan na, sa gi ka gidang ma sak buburo aso su suno na su? Ni Lu na ka'dau ngitleng mi su?"
- 8 Jesu we ka lorom ma se, tà go sar la tanda tan na, mi in hana i sema: "Ni wa nimi gi, ii go sari la tanda ka lori tan su?"
- 9 Tan na, ni la mati gi zak kal la su? in ma in su ma kas gudu gudu na i sema: 'Buburo mu ra sak suno cei da' na, wase in ham i sema: 'Car afi, am gitla bar mu na, tau' na su?"
- 10 Na gi, han ba se, ii ta wei ma se, Vei su na ka gidang i wa angga ra walama sak buburo suno na gasi." Mi car in he su ma kas gudu gudu na i sema:
- 11 "Han go in hau, car afi, am gitla bar mu na, tau aso."
- 12 Mi car afi i dugo li numa wat, mi am gitla bar mum ma zam ti suno i kufona pet, ka lana pet na, tà sar la tanda ori kpi, tà hom li ti zu Lu na, tà in i sema: "Dei dei na, ma we la ca tan 'dau mi."

Jesu 'de Levi

(Wei Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

- 13 Jesu ze ta i der sina ma Galile ra gafi, lilau sum tok 'bor ta i waram gi, mi hatna.
- 14 Ka ma Jesu go kal la, mi we Levi ma vei aso Alfe na suk ka'd i za, i li ma go ve tar ra, mi in ham i sema: "Mba fa i zuran man." Levi car ta i zurum.
- 15 Ka ma Jesu suk i vin tuko ti na, i lo aso Levi na, sum ko ma ve tar ra ka sum buburo kona 'bor tà suk i he'dem ka sum hat ko mum ma, walama lilau sum ko ma kandaka numa tan na ta i zurum 'bor.

16 Sum ko ma hat vin gat ta ma ni i duk au *Farisî kona we Jesu i li ma mi go ti tuko ti na, ka sum buburo kona, ka sum ko ma ve tar ra na, tà in he sum hat ko mum ma i sema: “Ni wa nimi gi, mi go ti tuko ti na ka sum buburo kona ka sum ko ma ve tar ra su?”

17 I dugo li ma Jesu hum la tanda tan na, mi in hana i sema: “Sum ko ma tuna edlem he'b ma, tà hina ca'b la bu tlor mi, ni sum ko ma ka ga'b i tuna na gi go langam. Han mba ni walama 'de sum ko ma i du gei na mi; han mba ni walama 'de sum ko ma buburo na.”

Ca'b la wa la aso tel tu me

(Wei Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

18 Sum hat ko aso Jâ ma gir sum baptem ma, ka sum hat ko aso au *Farisî kona, tà go tel tuna me. Sum nini mba ca'b Jesu i sema: “La mi gi, sum hat ko aso Jâ ma gir sum baptem ma, ka sum hat ko aso au *Farisî kona, go tel tuna me gi, au ko mu na hina tel tuna me mi kam su?”

19 Jesu in hana i sema: “Tan na, ii sari se, sum ko ma tà 'dana fa i li ma go jeu 'dum ba na, tà ndak ma tel tuna me i dugo li ma nji wei ra i duknga 'bo na da su? Nji wei ra kana 'bo na, tà ndak ma tel tuna me mi 'bo.

20 Na gi, li na go ta mba ma tà ta ve nji wei ra suno i duknga na, ni i dugo li numa se gi, tà ta tel tuna me 'bo.

21 “Su hina ge ir barau ma vu ka vin barau ma mireu mi, kandaka numa tan na, vin barau ma mireu ra go ta cat ma vu ra, cat ta numa go ta cat kal ma kufo ra 'de dla.

22 Su hina ser sùm ma mireu i lo akulum ma harnga mi, gi ni tan mi na, sùm ma go ta mun akulum ba, mi go ta ho'o suno, akulum ba ka sùm ma go ta 'deng ti suno mangar ho'bcu'b. Tà gi ta ser sum ma mireu na, tà serem ni i lo akulum ma mireu bra. ”

Jesu ka bar ma 'dok ti tu ra

(Wei Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

23 Fat 'dau na, ni fat bar ma 'dok ti tu ra, Jesu mun i duk sine na. Sum hat ko mum ma kas wa zeb ko ma i lo sine na go patla.

24 Gi, *Farisî kona in he Jesu i sema: “Hau we man, tan na, ni wa nimi gi, sum hat ko mu na go gir tuko ma vin gat ma maa ra in i se, girim ka fat bar ma 'dok ti tu ra mi na su?”

25 Gi, Jesu hom kor hana hina i sema: “Tuko ma David gir, ka sum ko ma karam ma, i li ma me ra girna tan na, ii di'i laram i lo Maktub pa mi kanau su?

26 Mi ta ze i lo za aso Lu ra, ka ma Abiyatar gi ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, mi nju mgbo ma tà tingim ka irim 'dang he Lu na, ni tuko ma vin

gat ma maa ra tel i se, he su ma ori mi, ni sum ko ma fal tuko vursu na gi nju teu na gi, mi he sum ko ma karam ma era mi su?”

²⁷ Mi in hana i sema: “Bar ma 'dok ti tu ra tingga ni i wa sura, ting ni sura na gi, i wa bar ma 'dok ti tu ra mi.

²⁸ Ni tan gi, Vei su na gi ni bu bar ma 'dok ti tu ra.”

Mark 3

Su ma 'bum mat i turum sobyong

(Wei Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹ Jesu hom ta ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra gafi, i li numa na, su ma 'bum mat i turum sobyong hina.

² Sum ma i dugo li numa ting irna i wa Jesu jo'bo'bo, tà go kotom ti se, mi ta hin ham la 'bum ka fat bar ma 'dok ti tu ra eî na, numa gi tàna ta fe ti vari ma vam ti ka la.

³ Jesu in he su ma 'bum mat i turum sobyong numa i sema: “Carau afi, mba car i kufona pet.”

⁴ Jesu car ca'bna i sema: “Tan na, vin gat ma maa ra in ni mama su? Gir ni tuko ma 'bei gi ka fat bar ma 'dok ti tu ra wase, gir ni tuko ma buburo su? Tan na, si'd ni maska sura wase, ci ni maska sura gi suno su?” Gi, tà kor la mi.

⁵ Jesu kotna darki, lorom cim 'bor i wa lona ma dobrok ka, mi car in he su na i sema: “Si'da 'bu suno.” Mi si'danda, 'bum fang 'bei.

⁶ *Farisî kona busuk suno i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, tà tap vinna ka *sum ko ma aso *Herod na 'dau, walama lang vari ma ci Jesu.

Lilau sum 'bor mba i he'd Jesu

⁷ Jesu car la'a tuna ka sum hat ko mum ma mbok, tana i der sina ra. Lilau sum 'bor ta i zurum, tà car fa ni i Galile, ka Judee,

⁸ ka Jerusalem, ka Idume, ka kir sina ma Jurdê ra, ka he'd au Tir ka Sidon. Lilau sum ma 'bor numa, tà hum fa ni la sin ko ma Jesu go girna na pet gi, tà mba ti i he'dem.

⁹ I dugo li numa, Jesu in he sum hat ko mum ma i se, tà ting ham il ma ga'a 'dau, walama lilau ra ta mbitle'em joko.

¹⁰ Walama mi si'd fa sum ga'b kona 'bor ra gi, sum ko ma ka ga'b ma pet na title'em, walama tàna lam turum.

¹¹ I dugo li ma ngisa ko ma buburo na gi wam ma, tà go sak ka'd i kuforom, sa'a ti war, go in ti i sema: “Hau gi ni Vei aso Lu na.”

¹² Na gi, Jesu alina gidang 'bor i se, kot 'bei tà in laram suno.

Jesu man sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma

(Wei Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

- 13 I kir numa, mi ta ur afi i wa goi ra, mi 'de fa sum ko ma num gi manna wa turum ma, tà mba i he'dem.
- 14 Mi man sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma, walama tà suk karam gi, num sinna i li ma ge er ra,
- 15 mi hana gidang ma oi ti ngisa ko ma buburo na suno.
- 16 Man na, gi ni sum ko ma gu'b wa ho'b ma mi manna na: Simô (ma Jesu ting sem se Piyer ra),
- 17 Jak ka njurum Jâ ma ado aso Zebede na (Jesu ting semna se Bowanerge, in ni se, num ma kandaka ni der Lu ma go ali na tan na),
- 18 ka Andre, ka Filip, ka Bartelemi, ka Matiyo, ka Tomas, ka Jak ma vei aso Alfe na, ka Tade, ka Simô (ma tà 'dam se, su ma but sumorom afi na),
- 19 ka Judas Iskariyot bu ma am wa Jesu he sum bibile ko mum ma.

Jesu sumorom ba ma gam i 'bana

- 20 Jesu car ze i lo aso, lilau ra hom tok gafi dla, gag Jesu ka sum hat ko mum ma fe vari ma ti tuko ti mi.
- 21 Ka ma sumorom hum la tanda tan na, tà car mba i se, tàna gam tana ti, walama tà kot se mi guru'du.

Jesu kor hana la wa la ma tà sak ham i waram ba

(Wei Mat 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)

- 22 Sum ko ma hat vin gat ta, ma tà car fa Jerusalem ma in i sema: “Mi ka *Beelzebul i waram.” Gafi dla na: “Ni ka gidang aso vuduk ngisa ko ma buburo na gi, mi go oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum.”
- 23 I dugo li numa na, Jesu 'dana fa i he'dem, go in hana la ka gos la ko i sema: “Tan na, Seitan ndak ma ta oi turum ka'dorom ni mama su?”
- 24 Tiza ma sum ma hina na wal ho'b gi, go zi'i ndri na, tiza numa hina ta suk mi.
- 25 Za na wal ho'b gi, go zi'i ndri na, za numa hina ta suk mi er.
- 26 Kandaka se, Seitan gi wal turum zu ho'b gi, tà go zi'i ndri ka'dona da na, mi ndak ma ke hina mi, ni laram gi do'o.
- 27 “Su ndak ma ta ze aso bu gidang gi hurumum bei ma jeuwem ka'd mi, mi ta jeu bu gidang numa ka'd kufo 'bigi, i se gi, mi ta hurumum 'bo.
- 28 “Ni ma turum gasi, han go in hei, sumra na ta fe pat vin i wa buburo mana ra pet, ka vin ma buburo ma tà go li na pet.

29 Na gi, sa sa ma gi kar ni gur Ngisa Lu na na, mi ta fe pat vin mi gag kanau. Walama buburo mum ba go ta ke i waram kek.”

30 Jesu in tan na, ni walama tà in i sema: “Mi ka ngisa ma buburo i waram” ma.

Ya Jesu ka njurokom

(Wei Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

31 I dugo li numa, ya Jesu ka njurokom car mba, tà car suno, go 'dam.

32 Lilau ra suk ngui i waram, tà in ham i sema: “We, au yau ka njuroku car suno, tà go 'dau.”

33 Mi ca'bna i sema: “Ni sa gi ni yan wase, ni sum sa gi ni njurokon na su?”

34 Mi car kot sum ko ma suk ngui i waram ma kar, mi in ti hana i sema: “Wei, au yan ka njurokon na gi man.

35 Walama, sa sa ma gi gir ni ba aso Lu ra na, bum numa gi ni njuran, gi ni njaran, ka yan.”

Mark 4

Gos la ma guci ka arau ma purku

(Wei Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

1 Jesu hom i vin sina ra gafi dla, go tak hana la aso Lu ra. Lilau sum ma lak i he'dem 'bor, mi ur suk i lo il la i duk mbi na. Lilau ra ha'ai ka'd i vin mbi na.

2 Mi tak hana la ko 'bor ni ka gos la ko, i lo la ma mi tak hana ra na, mi in i sema:

3 “Wei man, bu ma purku arau ze ta walama num purku.

4 I dugo li ma mi go purku arau na, ir arau ko ma nini peng sak i ir vari gi, luko kona mba tina.

5 Au ko ma nini peng sak i li ma goi, ni li ma angga ra hina 'bor mi na; arau na ci 'bei zak, walama angga ra i zurum 'bor mi.

6 Ka ma fata nde na, tà lau'da suno, walama se'dna cei gi, tà co'o suno.

7 Au ko ma nini peng sak i duk ngei, ngei ra wi kal wana, ti mbitle'ena gi, tà sak wa mi.

8 Au ko ma nini peng sak i wa angga ma 'bei ra gi, tà ci fa suno gi, tà wi, tà ne'e ir: nini ne'e ir guhindi, nini ne'e ir gukandi, nini ne'e ir kis bra.”

9 Jesu in i sema: “Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum!”

Tan na, ni wa nimi gi Jesu go in la ra ni ka gos la ko su?

(Wei Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

10 I dugo li ma Jesu ya'a suno hêi ka lilau ra na, sum ko ma i he'dem ma, ka sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, ca'bum la i wa gos la kona.

11 Mi in hana i sema: “Gi ni hei na, ii fei we ma we ti zu la ko ma pipe'e ma guci i wa Tiza aso Lu na, na gi, sum ma suno na, la ra pet na, in hana ni ka gos la ko cu'b 'bigi.

12 Wa numa gi, 'I tu we ma we ra, tà ta we to'o gi, tà hina we zu la ra mi; i tu hum ma hum ba, tà ta hum to'o gi, tà hina hum zunda 'bei mi, walama kot 'bei tàna ta hom fa, mba am lona gi, Lu na ta pat ti vin hana joko.' ”

Jesu pat zu gos la arau ma purku na

(Wei Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

13 I kir numa na, Jesu hom ca'bna gafi i sema: “Hei, ii wei zu gos la ca mi bel su? Kandaka numa tan na, ni mama gi ii go ta wei ti zu gos la ko ma pet na su?

14 Bu ma purku arau na, go purku ni la aso Lu ra.

15 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma i ir vari ra tan, ni tàna sum ko ma hum la ra hum gi, Seitan mba zak, mba la'anda suno i lona na.

16 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni li ma goi tan, ni tàna sum ko ma hum la ra gi, tà vanda ka lo el i dugo li numa wat.

17 Na gi, tà 'bar la ra sin se'd ka'd i lona seng mi, tà dum ti tuna bar njô. Gi, fat ma la ma titu wase lica gi car fa wa la aso Lu ra da na, tà 'bar la ra suno.

18 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma i zu ngei ra tan; ni tàna sum ko ma hum la ra gi,

19 sar la ma i wa angga ra, ka 'bu ma i wa tuko fe kona, ka 'datau tuko ko ma nini ma go mba na, ve la ra suno i lona humus gi, ti ne'e ir mi.

20 Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma 'bei ra tan; ni tàna sum ko ma hum la aso Lu ra gi, tà sak ti wa, au ko nini ne'e ir guhindi, nini ne'e ir gukandi, nini ne'e ir kis bra.”

Gos la ma guci ka ku lampe

(Wei Luk 8.16-18)

21 Jesu in hana i sema: “Tan na, su gi mba ka ku lampe ra na, mi kumo'o ni tim gi i wanda wase, mi tingga ni i zu lei su? mi mba ti ni walama tingga afi i li ma ting lampe ra gau tan mi su?

22 Tuko ma pipe'e ma bas bei ma su wam ma cei, la ma in pipe'e ka'd cike'd ma zunda ta ke bei ma ge suno na cei.

23 Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum!”

24 Jesu in hana gafi dla i sema: “Koti 'bei ka la ko ma ii humi na, ni ka vei dedeke ma ii go nga'ai ti ra gi, Lu na go ta nga'a ti hei bra, Lu na go ta sak hei ni hina i wa kal 'de.

25 Walama su ma gi ka tuko i 'bum ma, mi go ta fe hina i wa kal dla, gi ni su ma gi ka tuko i 'bum mi na, tuko ma i 'bum nde na era, tà go ta la'a suno i 'bum.”

Gos la ma guci ka ir njef

26 Jesu in gafi dla i sema: “Tiza aso Lu na ni tan, kandaka ni su ma pik ir njef ka'd i wa angga i lo sine mum tan:

27 mi baram sen, mi dla'a afi ka fata, ir njef fa ci fa, wi ni mama na, su na we mi.

28 Angga ra go gir fa ir njef fa ni wa tunda ka'donda, kufo na, ni tla'brum, mi ve uri, i kir numa se gi, ni irim ma ne'e na 'bo.

29 I li ma arau na gi ne'e da na, mi car gei kra ma tum ti arau na atuko zak, walama li ma tum arau na ndak da.”

Gos la ma guci ka ir ago *mutarde

(Wei Mat 13.31-32; Luk 13.18-19)

30 Jesu in hana i sema: “Tan na, ma ta guci Tiza aso Lu na ni ka nimi su? ma ta guci ti ni ka gos la mati su?

31 Mi ke kandaka ni ir ago *mutarde tan, i dugo li ma tà 'bulum ka'd na, mi ga'a kal ir njef ko ma i wa angga ra pet.

32 Na gi, tà gi 'bulum da na, mi go wi nde tong loî loî kal tla'b mbar kona pet gi, luko kona go mba ge zana i keng'bum.”

33 Kandaka ni numa tan gi, Jesu in ti hana la ra ka gos la ko 'bor, ndak ma tà hum ti 'bei.

34 Jesu hina in hana la ra bei gos la mi. I li ma tà gi ka'dona da na, mi go in zu la ra suno i ir ti'de he sum hat ko mum ma.

Jesu ali sime'd na gi, mi 'diki

(Wei Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

35 Ka fat tanda ra, i dugo li ma liring ga ze na, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Ma lusi, ma tei i 'ba sina ma îyâ ra.”

36 Tà car wal ka lilau ra, sum hat ko mum ma amum i lo il ma mi suk hina numa kana, il ko ma 'dang tan ti kana er.

37 We man na, sime'd ma tong am zu ma go pat i wa sina ra, sina ra am zu ma go sulul ho'o i lo il la kpim kpim bra, il la ke tul ma go hen ka mbi na.

38 Num turum Jesu kana i ceu il ma dana na, mi ndam sen i wa tuko ma bar ra. Sum hat ko mum ma mba dla'am i sema: “Bu hat na, a ting warau mi gi, ma go bo'di hîyâ su?”

39 Jesu dla'a afi i wa sen na, mi ali sime'd na, mi in he mbi na i sema: “Seng, suk jen!” Sime'd na car seng, li na 'dik kring.

40 I kir numa, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Ni wa nimi gi, ii go giri wulak tan jeî 'de su? li hei tu la mi to'o 'bo su?”

41 Tà fang wulak 'bor, tà go in he ndri i sema: “Su hîyâ ni su mi 'de gi, au sime'd na ka mbi na hum vinim 'bor tan 'de su?”

Mark 5

Jesu si'd su ma ka ngisa ma buburo i waram

(Wei Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

1 Tà lus sina ra, tà ta i 'ba ma îyâ ra, i wa angga au Geraseni kona.

2 Ka ma Jesu sak fa sem ka'd i lo il la na, su ma ka ngisa ma buburo i waram mba ngaf karam tan ning, mi car fa ni i wa us kona.

3 Li sukrum ni hina i wa us kona, su ndak ma jeuwem mi, ni kinjing era na, su ndak ma jeuwem ti mi er.

4 Walama tà jeu sem ka kinjing ko, tà jeu 'bum ka erceng ko kek kek gi, mi go kas kinjing kona sak suno, mi es erceng kona suno er. Gidang su ndak ma gir tuko karam mi kanau.

5 Ka durki, ka fata na, mi go ngui ni i wa us kona, ka wa goi kona kek kek, mi go sa'a ti war, go 'bas ti turum ka goi ra.

6 I dugo li ma mi we Jesu fa hêi tan dei 'bo na, mi kas fa ka ne, mba sak vin gufum ka'd i kuforom.

7 Mi sa'a war ka derem afî gidang 'bor i sema: “Jesu, hau ma Vei aso Lu ma tong ma afi na, ndolon karau ni mama su? Han ceneu cen ka sem Lu na, kot 'bei, a ta lin ca.”

8 Mi in tan, ni walama Jesu in ham i sema: “Hau ngisa ma buburo na, zau fa suno i wa su na.”

9 Jesu ca'b su na i sema: “Seu mama su?” Mi car kor ham hina i sema: “Sen se Lilau; walama tuma ni lilau 'bor.”

10 Mi cenem 'bor walama kot 'bei, mi oina suno i wa angga ra ka hîyâ tan dei.

11 Ader kosong ko ma lilau 'bor hina i dugo li numa, tà go ti vang i der goi ra.

12 I dugo li numa, ngisa ko ma buburo na cen Jesu i sema: “Sakma ma ta ser i lo kosong kona.”

13 Jesu 'barna. I dugo li numa, ngisa ko ma buburo na busuk fa suno i wa su na, tà ta ser i lo kosong kona. Ader kosong kona ndim fa ka ne i wa dong sina ra afi dei, tà ta sak i duk sina ra. Lilauna ta 'bei bub bub ho'bo, tà bo'd ti suno i duk mbi na pet.

14 Sum ko ma pol kosong kona bra na, car nana, tà ta in la tanda i lo za na, ka di'il za kona. Sum ma busuk ta we tuko ma gir numa.

15 Tà mba i he'd Jesu na, tà mba we su ma ka ngisa ma buburo lilau 'bor i waram kufo numa, suk ka'd ka barau ko i turum, mi 'dikil 'bei gi, tà fang wulak 'bor.

16 Tàna sum ko ma we tuko ma gir numa ka irna na, tà nja'a la ma fang i tu su ma ka ngisa ko ma buburo i waram numa, ka la aso kosong kona.

17 I dugo li numa, tà nde cen Jesu i se, mi tam, 'bar hana wa anggana.

18 Ka ma Jesu go dla'a i lo il la na, su ma ka ngisa ko ma buburo kufo i waram numa cenem se, mi 'bikim num ta karam.

19 Gi, Jesu ba mi, mi in ham i sema: “Homu asoru, i he'd sumoru, ta in hana la tuko ko ma Busumra na gir hau na pet, ka la ma mi we ti cicarau ra er.”

20 Su na car tam, mi nde nja'a zu la tuko ko ma Jesu gir ham ma pet, i wa angga ma tà 'danda se, Za ko ma lingi zu gu'bu. Sum ko ma hum la tanda ra pet na, tà suk ori ging, tà sar 'bor.

Vei aso Jairus, ka ma ma lam barau aso Jesu

(Wei Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

21 Ka ma Jesu ze suno i lo il la, hom dam suno i 'ba ma îyâ ra gafi na, lilau sum ma mba tok i he'dem, i dugo li ma mi i der sina ra.

22 Bu tong ma nini 'dau, sem se Jairus, mi ni fa i duk sum lingi ko ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra gi mba; i dugo li ma mi we Jesu na, mi car sak vin gufum ka'd i kuforum.

23 Mi cenem 'bor i sema: “Vei man da ga'b 'bor, ti ndak mata, mba ting 'bu i wanda ta'a gi, numa ti ta si'd gi, ti car ti aff ka ira kam.”

24 Jesu car ta karam, lilau sum ma ta i zurum 'bor, tà mbitle'em 'bor.

25 Ma nini 'dau hina i du er, ma vursu go 'bat i tunda suk suk kek kek, ndak kim gu'b wa suno ho'bo.

26 Ti lang sum ko ma ka tlor kona 'bor, ti 'deng tuko fe ko manda na pet, na gi, ti fe ti 'bei nde mi kanau, ga'b ma go ta irim ni kufo 'de 'de.

27 I dugo li ma ti hum la Jesu tan na, ti ze fa i duk lilau ra ni i kir Jesu tan 'de, ti lam barau mum ba.

- 28 Walama ti sar ka londa i sema: “Han gi lam ni barau mum ma i turum ba go'o era na, han ta fang 'bei.”
- 29 I dugo li numa wat, vursu ma go 'bat i tunda suk suk numa car 'barra, ma tanda ra era we wa tunda se, ga'b ma 'barra da, tunda so'o.
- 30 Jesu we i turum net se, gidang ma i turum ba ze suno na, mi jak irim i kirim i duk lilau sum ma, mi ca'b i sema: “Sa gi lam barau ma i turan da su?”
- 31 Sum hat ko mum ma kor ham i sema: “A we lilau ma mbitle'eu ca mi gi, a hom ca'b se, 'Sa gi laman su,' na su?”
- 32 Jesu car bler li ngui i waram gbuk, walama we bu ma gir tuko hîyâ.
- 33 Ma ra car fang wulaka, tunda go dlak ti rik rik, walama ti we tuko ma gir i tunda na net, ti mba sak vin guffa ka'd i kuforum, ti in ham tu la ra pet.
- 34 Jesu in handa i sema: “Vei man da, he tu la mang ga si'dang da, tang edlem he'be, lica mang ga 'barang se.”
- 35 Ka ma Jesu go in la ra in i vinim tan 'bo na, sum war sin da car fa aso bu tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, i sema: “Vei mu ra mat da er se, ni wa nimi gi, a go tikei Bu hat na dla su?”
- 36 Jesu ting waram wa la ma tà in da mi, mi in he bu tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra i sema: “Ne wulak mi, he ni tu la ra 'de.”
- 37 Mi 'bar su ma 'dang 'dau era ta karam mi; ni Piyer, ka Jak, ka njurum Jâ tan teu.
- 38 Tà ta ser i lo aso bu tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, i li numa Jesu we sum go vin 'bor, tà go ci'i 'bor, sa'a ti war 'bor hibi bra.
- 39 Ka ma mi ze i lo aso ra na, mi in hana i sema: “La mi gi ii go ci'i bra, se'ei ti war 'bor hibi tan bra su? Vei ra mat ni mat mi, ti nde ni sen ori.”
- 40 Tà tum ka mas i waram. Mi oina suno pet, mi la'a au ba vei ra ka yam ba, ka sum hat ko mum ma hindi na karam bra, tà ser ti i za ma vei ra hina ra.
- 41 Mi kau 'ba vei ra in handa i sema: “Talita kum,” in ni i sema: “Vei ra, han go in hang, carang afi.”
- 42 Vei ra car afi i dugo li numa wat, go tra (kimba ni gu'b wa ho'b da). Tà sar la tanda ra ori kpi.
- 43 Jesu dlat humna 'bor i se, kot 'bei su ma 'dang we la ca; mi in hana i se, tà handa tuko ti.

Mark 6

Jesu ta i Nazaret gi tà bam mi

(Wei Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

- 1** Jesu car 'bar li numa, mi zam tam i lo za ma mi wi hina na; sum hat ko mum ma ta karam.
- 2** Ka ma bar ma 'dok ti tu ra ndak nga, mi am zu ma go hatna i lo za ma ga'a ma aso Lu ra. Sum 'bor ma hum la mum ba na, tà suk ori ging, tà in i sema: “Su hîyâ fe fa la ko mum numa ni iya tan su? Gafi dla, tan na, mi fe fa ir jeng mum tanda ra ni iya tan su? Tuko gir ko ma yeu ma mi girna ka 'bum hîyâ tan na, car fa ni iya su?”
- 3** Num hîyâ gi ni su ma fal ago na mi su? Mi ni vei Mari, njurokom ma gi ni Jak, ka Joses, ka Jude, ka Simô mi su? Njurokom ma lobki na, tà ni kama ka'd ini er mi su?” La ko numa gi telna vari ma ham tu la ra.
- 4** Jesu in hana i sema: “Bu ma jok vin Lu na, i li ma 'danga, su hina kotom njok mi, tà kotom njok ni i wa anggaram, i duk sumorom, i lo zaram bra.”
- 5** Jesu fe vari ma gir tuko ma yeu i li numa mi se, mi ting ni 'bum i wa sum ga'b ko nini tan nde go'o gi, mi si'dna ti kam.
- 6** Mi sar ori kpi walama tà he tu la mi.

Jesu sin sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma i zu ndri ho'b ho'bo

(Wei Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

I kir numa, Jesu go ngui i di'il za kona, go hat ti sum ma.

- 7** Mi 'de fa sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, mi car sinna i zu ndri ho'b ho'bo, mi hana ti gidang i wa ngisa ko ma buburo na.
- 8** Mi in hana i sema: “Ami tuko i 'bi walama trei ti i vari mi, ami ni ndu ndu teu, le'ei mgbo i 'bi mi, le'ei mbu mbu mi er, le'ei gineu i lo mbu mbu i 'bi mi er.
- 9** Sini tabrak i sei, na gi, saki barau i wa ndri ho'b mi.”
- 10** Mi hom in hana gafi dla i sema: “Lo aso mati mati ma ii seri hina da na, suki hina kek gag ii ta cari tei ti kufo 'bo.
- 11** Li mani mani ma tà gi vei i tuna hina mi wase, tà gi hum la mii ra mi na, busuki suno, po'oi 'bir ma i sei na saki i wana, walama num gi go ta in hei kati la mii ra i wana 'bo.”
- 12** Sum hat ko mum ma car busuk suno, tà ta ge er he sum, walama tà jok sar ma 'bei.
- 13** Tà oi ngisa ko ma buburo na suno 'bor, tà ho'o mbur i wa sum ga'b kona 'bor gi, tà si'dna ti.

Mat aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

- 14 Vuduk *Herod hum la Jesu, walama sem go ci'i 'bor, sum nini in i sema: “Jâ ma gir sum baptem ma ze fa suno i li usiya na. Ni tan gi, mi fe ti gidang ma gir ti tuko ko ma yeu hîyâ.”
- 15 Sum nini hiu i sema: “Ni Eli,” sum nini hiu i sema: “Ni su ma 'dang ma jok vin Lu, kandaka ni ma nini 'dau fa i duk sum ko ma jok vin Lu kufo na tan.”
- 16 I dugo li ma *Herod hum tan na, mi in i sema: “Ni Jâ ma han sin sum gi tà fal fa waram suno na, ni num gi ze fa suno i li usiya na.”
- 17 Kufo na, ni num turum *Herod gi sin, tà ve fa Jâ mba gam danggai ra, ni wa la aso *Herodiyad, ma aso njurum Filip ma *Herod vanda ra.
- 18 Jâ in ham i sema: “Vin gat ta 'bar hau vari ma a ve ni ma aso njuru gi suk ti na mi.”
- 19 Tanda *Herodiyad nde ma gir 'dukur ka Jâ, ti ba ma cim, na gi, ti fe ni varirum mi;
- 20 walama *Herod go ne wulak Jâ, mi we se, Jâ ni su ma 'bei ma i du gei er, mi kauwum 'bei. I dugo li ma mi gi hum la mum ba na, mi go dau 'bor, to'o na gi, mi go hum la mum ba ni ka lo frêi.
- 21 Bar ma *Herodiyad fe ti vari ra na, ni ka fat bar vra'a aso *Herod na, ma mi ta gir ti liu ra, mi gir tuko ti na, 'de ti fa sum lingi ko mum ma, ka sum lingi ko ma aso askar kona, ka sum lingi ko ma Galile na.
- 22 Vei aso *Herodiyad ma wei ra ze dam njong, njonga el ir *Herod, ka sum ko ma suk karam i vin tuko ti na. Vuduk nga car in vei ra i sema: “Tuko ma a gi ba ma ca'ban laram pet na, han ta hang.”
- 23 Mi sur handa i sema: “A gi ta ca'ban ni la tuko mani era na han ta hang, gi ni 'ba leu man da tan kpuk era, han ta hang.”
- 24 Vei ra ze ta ca'b yamba i sema: “Tan na, han ta ca'bum ni la nimi su?” Tanda i sema: “Wa Jâ ma gir sum baptem ma.”
- 25 Vei ra car hom i he'd vuduk nga atuko zak, ti cenem i sema: “Han ba se, a han fa ni wa Jâ ma gir sum baptem ma i lo tasa na zak.”
- 26 Lo vuduk nga cim 'bor, na gi, mi sa'anda mi, ni i zu sur ma mi sur turum i ir lilau sum ko ma mi 'dana fa i li liu ra.
- 27 Mi car sak askar 'dau i se, mi ta mba ka wa Jâ ma gir sum baptem ma atuko zak. Askar ra ta fal fa wa Jâ i lo danggai ra,
- 28 mi mba ka waram, mba ge i lo tasa na he vei ra, vei ra ta he yamba.
- 29 Ka ma sum hat ko aso Jâ na hum la tanda tan na, tà mba am matam, tà ta ti ta mu'u.

Jesu he tuko ti he sum ma ndak bub bub vatla

(Wei Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jâ 6.1-14)

- 30 Sum vin sin kona hom fa i he'd Jesu, tà in ham la tuko ko ma tà girna fa na pet, ka la tuko ko ma tà hat ti fa sum ma pet er.
- 31 Mi in hana i sema: “Mbei fa i zuran i li ma 'dau man, li ma su cei hina, mbei fa 'doki turi nde.” Walama sum ko ma go mba na, ka sum ko ma go tana na 'bor, tà hina fe kati ma ti tuko ti i 'bana mi.
- 32 Tà dla'a il la, tà lus, tà ta i li ma su cei hina, ni tàna teu.
- 33 Na gi, sum ma wana i li ma tà go ta na, tà we i se, ni tàna na net na, tà car tum i lo za kona pet ka semna ziu ziu, tà ta has i dugo li numa i kufo au Jesu ka sum hat ko mum ma.
- 34 I dugo li ma Jesu sak fa sem ka'd i lo il la na, mi we lilau sum ma lak 'bor, mi we cicana, walama tà ke kandaka ni time ko ma bu ma polna cei tan. Mi car go hatna ti ka la ko 'bor.
- 35 Ka ma fata ke tul ma go nde ka'd na, sum hat ko aso Jesu na car ya'a fa i he'dem, in ham i sema: “Li hîyâ na, su cei hina er, fata go nde ka'da.
- 36 'Bar sum ma tà 'breu tana i li ko ma tul tul la, ka di'il za kona, tà ta ca'b tuko ti.”
- 37 Jesu hom kor hana hina i sema: “Hei gi heina tuko ti na.” Tà ca'bum i sema: “Tan na, a ba se, ma ta ca'b fa mgbo ma ir gineu sile kikis ho'b, mba hana gi tà ti su?”
- 38 Jesu ca'bna i sema: “li ka mgbo i 'bi gama su? Tei, ta koti fa gi.” Ka ma tà ta we fa we na, tà in ham i sema: “Vatla, ka kife'e ho'b bra.”
- 39 I dugo li numa na, Jesu sak sum hat ko mum ma i se, tà sak sum ma suk ka'd pet, tà ka'a i wa ndri 'du'b 'du'b, i wa viya ma mbene na.
- 40 Tà suk ka aderna 'dang 'dang, au ko ma suk kis kis sa mbak bra, au ko ma suk guvatl guvatla mbak bra.
- 41 Jesu la'a mgbo ma vatl numa, ka kife'e ma ho'b pa bra, mi car am irim afi, mi ge de'b Lu na i wa. Mi car kas mgbo na i du, mi la'a he sum hat kona, tà ta ke'ei he sum ma. Kife'e ma ho'b pa era na, mi walla hana pet.
- 42 Sa sa na ti tuko ti na, up ti prat prat.
- 43 Tà tar tanam ma ke na hen butu ko gu'b wa ho'bo, ka kife'e ra er.
- 44 Lilau sum ma ti mgbo numa, sum njufko na, ni bub bub vatla.

Jesu tra i wa mbi sina ra

(Wei Mat 14.22-33; Jâ 6.15-21)

45 I dugo li numa na, Jesu sak sum hat ko mum ma atuko zak i se, tà ser i lo il la, tà urna kana kufo i kir sina ra i 'ba ma îyâ, i ir ma ta Betsaida ra 'bigi, i se gi, num gi ta 'bar lilau ra tana 'bo.

46 I kir ma mi 'bar lilau ra tana na, mi ta ur i wa goi, walama cen Lu na hina.

47 Ka ma li na ze durki na, il la tam i duk sina ma i du gei gei ra, Jesu ke ka'd ka'dorom i wa daba na.

48 Ka ma mi we sum hat ko mum ma, il la go tikeina na, ni walama sime'd na go car fa ni i kufona, mi mba i he'dna ka 'ba vin gisiu, mi go tra i wa mbi sina ra afi 'del 'del, mi gir kandaka se num go tumna ni pra tan.

49 I dugo li ma tà wam, go tra fa i wa mbi sina ra tan na, tà kot se, ni usiya gi ze i irna, tà car go sa'a war.

50 Walama tà wam ka lana pet, tà fang wulak jir jir. Na gi, mi li vin kana atuko zak, in hana i sema: "Suki jen, nei wulak mi, ni nan to'o."

51 Mi car ur i lo il la i he'dna, sime'd na 'dik kring, tà sar ka lona ori kpi.

52 Tà sar ka la aso mgbo ma tà ti gi, tanam dum ka'd na mi, walama we mana ra ndak ma we zu la tanda wa tuna mi.

Jesu si'd sum ga'b ko ma i wa angga Genesaret

(Wei Mat 14.34-36)

53 Ka ma tà kas sina ra na, tà ta ze i wa angga Genesaret, tà jeu il la i der sina ra.

54 Ka ma tà ur fa suno i lo il la tan 'bo na, i dugo li numa na, sum ma we se ni Jesu da.

55 Tà ndim ka ne i wa angga ma Genesaret tanda pet, tà ta la'a fa sum ga'b kona ka gitla barna, ta ti i li ma tà hum laram hina na.

56 Li mani mani ma Jesu ta hina na, ni i lo za ko ma ciciki wase, ni i lo za ko ma lingi wase, ni i di'il za ko wase na, tà go sak sum ga'b ko mana na ka'd i zu suk ko, tà go cenem ti i se, mi 'barna tàna lam ni 'ba barau ma i turum ba. Sum ko ma lamba pet na, tà si'di.

Mark 7

Hat ma guci i wa vazu muina kona

(Wei Mat 15.1-9)

1 *Farisî kona, ka sum ko ma nini ma hat vin gat ta, car fa i Jerusalem mba tok i he'd Jesu.

2 Tà we sum nini i duk sum hat ko mum ma, go ti afin na ka 'bana ma li'b bei mbusu, kandaka ni ma *Farisî kona hat he sum ma tan mi.

- 3 Walama *Farisî kona, ka Juif kona pet na, tà hina ti tuko ti ori bei mbus 'bana mi, tà go gir ni i zu vazú aso muina kona ni tan dei.
- 4 Tà gi car fa i zu suk da na, tà hina ti tuko ti mi, tà mbus tuna suno 'bigi. La ko ma 'dang 'dang hina 'bor kandaka numá tan, ma tà go gir i zuna, ka mbus ma mbus tim ko, ka dingi ko, ka akulum ko.
- 5 Au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta ca'b Jesu i sema: “Ni wa nimi gi, sum hat ko mu na hina gir i zu tuko gir ma ni vazú sumoma na mi gi, tà go ti tuko ti na ka 'bana ma li'b bei ma mbus sa su?”
- 6 Jesu hom kor hana i sema: “Esai jok vin Lu na in ti lari ni i lirim, hei sum ko ma 'bu ir li na, ma mi ndal la tanda i sema: ‘Lu na in i sema: Sum ko ma hîyâ na go kas kuyaran ni ka vinna ori, na gi, lona hêi karan dei.
- 7 Tà go sak vin gufna ka'd i kuforon ni mangar ori njok, walama tà go hat vin gat aso sumra na, kandaka ni vin gat aso Lu ra tan. ’ ”
- 8 Jesu in hana gafi dla i sema: “li 'bari vin gat aso Lu ra suno, ii kauwi ni vazú aso sumra.
- 9 “li 'bari vin gat aso Lu ra suno ni ka iri tan gat gat, walama giri ni tuko ko ma ni vazuri na.
- 10 Moïis in i sema: ‘Kas kuya au bau ka yau,’ gafi dla, ‘Su ma gi ir ni bam wase, ni yam ma, mi ta mat gasi.’
- 11 Na gi, gi ni hei bra na, ii go hati i sema: su ma gi in he bam wase in he yam i sema: ‘Tuko ma han ndak ma ta njiniu ti na, ni *Korban' (numa na, in ni i sema: han he tuko numá he Lu) na,
- 12 i dugo li numa, tuko ma mi go ta njin ti bam wase yam ma cei se, ii telinum.
- 13 Ni tan gi, ii 'dengi ti 'bei la aso Lu ra suno ka la aso vazú ko mii ma ii go hati ti sum ma. li go giri tuko ko ma 'dang kandaka numá tan 'bor.”

Tuko ko ma fang su njinjê na

(Wei Mat 15.10-20)

- 14 I kir numa na, Jesu hom 'de fa lilau ra gafi, in hana i sema: “Humi vinan ka lari pet, humi zu la ca ra.
- 15 Tuko ma car fa suno i tu su na, ma go ta ze i lorom ma, go ta fangam njinjê mi, tuko ma go car fa i lo su ma i du ra gi, ze fa suno na, numa gi go ta fang su na njinjê na.
- 16 [Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum!]
- 17 Ka ma Jesu wal ka lilau ra gi, mi ze i lo aso ra na, sum hat ko mum ma car ca'bum i wa gos la tanda ra.

18 Mi ca'bna i sema: “Hei era na, ii ndaki ma humi zu la ca ra mi bel su? ii wei zu la ca mi su? Tuko ma car fa suno, ma mba ze i lo su na, mi hina fang su na njinjê mi.

19 Walama mi ze ni i lorom ma i du ra mi, mi ze ni i lo tuklaram, mi go ta jakam ni suno.” (Jesu in la tanda ra tan na, ni walama fang ti tuko mani mani na 'bei ma ti.)

20 Mi hom in hana gafi dla i sema: “Tuko ma go car fa i lo su na, num gi go ta fang su na njinjê na.

21 Walama ni i lo su ma i du ra gi, sar ko ma buburo na go busuk fa ni hina; la ko ma njinjê, kir, mat ma ci,

22 hu'd ma gir, 'datau, se'ei, ngar, vin el, ir tu, vin sisi ma li, ha'a tu, sùm.

23 La ko ma buburo numa pet na, tà go car fa ni i lo su na gi, tà go fangam njinjê na.”

Ma ma lukoi he tu la i wa Jesu

(Wei Mat 15.21-28)

24 Gafi na, Jesu car i dugo li numa, tam i wa angga Tir. Mi ta ze i lo aso ma nini 'dau, mi ba se su wam mi, la tanda ra dum ma pe'e i 'ba sum ma.

25 Ma nini 'dau ma 'betta ka ngisa ma buburo i wanda, ti hum la Jesu tan na, ti car fa i dugo li numa wat, mba bar ka'd i kuforom.

26 Ma tanda ra ni ma ma Grek, ni vei ma Siro-Feni. Ti cen Jesu i sema: mi oi ngisa ma buburo na suno i wa 'betta.

27 Jesu in handa i sema: “Bar ado na up 'bigi; 'bei ma am ni tuko ti aso ado ciciki na gi, gam suno ni he einako na mi.”

28 Ti hom kor ham i sema: “Ni ma turum, Bu hat na, fat 'dau era na, einako na go da'a bubu'd afin ma go kas gi, sak ka'd i 'ba ado na bel.”

29 I dugo li numa, Jesu in handa i sema: “Tang, i zu la mang ca ra, ngisa ma buburo na zam suno i wa 'beteng.”

30 Ti tanda aso, ti ta fe vei ra bar ka'd i wa lei, ngisa ma buburo na zam suno i wanda cei da.

Jesu 'bar hum su ma ndum hina li vin mi

31 Jesu hom zam fa suno i wa angga Tir gafi dla, mi tam i wa angga Sidon, i ir ma vin sina ma Galile ra, mi jakam i wa angga ma tà 'danda se, Za ko ma lingi zu gu'bu.

32 Tà mba ham ka su ma ndum ma iti vin, tà cenem i se, mi ting 'bum i waram.

33 I dugo li numa, Jesu kau 'bum ta karam i keng'ba, hêi ka lilau ra, mi sin ado 'bum i zra humndum, mi tufo'o ne'e, mi lam cilim.

34 I kir numa, mi am irim afi i duk Lu, mi pe maska fuk, in ti he su na i sema: “Efata”, ni se, “Bar suno.”

35 Hum su na car 'bar suno atuko zak, zu cilim pong afi gi, mi li ti vin 'bei.

36 Jesu dlat humna i se, kot 'bei, tà in he su; na gi, tà purku la tanda ra suno 'bor kal hak 'de.

37 Tà suk ori ging, tà in i sema: “Mi gir tuko kona 'bei pet. Mi 'bar hum sum ko ma ndum ma go hum la er, sum ko ma cilna tlar'ba na go li vin er.”

Mark 8

Jesu he tuko ti he sum bub bub fi'di

(Wei Mat 15.32-39)

1 I dugo li numa, li ma sum ma hom lak 'bor gafi dla na, tuko ti cei. Jesu car 'de sum hat ko mum ma, in hana i sema:

2 “Han go we lilau ra na, cicana giran 'bor, walama barna furum ni hindi ma tà karan na gi, tà ka tuko ti mi.

3 Han gi 'barna se, tà ta aso gi, bei ma ti tuko na, tà ta seî i vari, sum ko ma car fa ni hêi dei i duknga.”

4 Sum hat ko mum ma hom kor ham hina i sema: “Tan na, ma ta fe fa tuko ti ma 'bor numa ni iya i go'b ini tan gi, ta ndak ma ti lilau ca ra su?”

5 Jesu ca'bna i sema: “li ka mgbo hina gama su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ma ka mgbo se'da.”

6 Mi in he lilau ra i se, tà suk ka'd i wa angga. I kir numa na, mi la'a mgbo ma se'da numa, mi car ge de'b Lu na i wa se gi, mi car kasam i du he sum hat ko mum ma, walama tà ke'eiyem he lilau ra, tà car ke'eiyem.

7 Tà ka kife'e ma ciciki hina tan nde, mi car ge de'b Lu na i wa kife'e ra, mi in he sum hat ko mum ma i se, tà car ke'einda.

8 Sa sa na ti tuko ti na up ti. Sum hat ko mum ma tar tanam ma ke na, hen butu ko se'da.

9 Tu sum ma ti tuko ti na, ta 'bei bub bub fi'di. Jesu 'bar lilau ra tana;

10 mi ur i lo il la ka sum hat ko mum ma atuko zak, tà tana i wa angga Dalmanuta.

Au *Farisî kona ba ma we tuko gir ma yeu

(Wei Mat 16.1-4)

11 *Farisî kona car mba, tà nde ci tokyo ka Jesu, tà ca'bum i se, mi tak hana tuko gir ma yeu ma car fa afi duk Lu na, walama tàna 'bum hi'diuwim.

12 Jesu car pe maska fûk i sema: “Ni wa nimi gi, sum ko ma sindi hîyâ go ba ma we tuko gir ma yeu na su? Ni ma turum gasi, han go in hei, tà go ta we tuko gir ma yeu na mi kanau.”

13 Mi car 'barna i dugo li numa. Mi ur i lo il la, mi tam i kir sina ra i 'ba ma îyâ ra.

Kuf aso au **Farisî kona ka Herod

(Wei Mat 16.5-12)

14 Sum hat kona 'dungo bei ma la'a fa mgbo na, mgbo ma i 'bana i lo il la ni 'dau ngaf.

15 Jesu in hana i sema: “Koti turi 'bei ka kuf aso au *Farisî kona, ka aso *Herod na.”

16 Sum hat kona go in ndri ka'dona i sema: “Mi in numa na, ni walama mgbo cei i 'bama na.”

17 Jesu we la ma tà go in da net na, mi ca'bna i sema: “Tan na, ni wa nimi gi ii go ini i se, nan in la ra guci ti ni i wa mgbo ma hei le'ei fa mi na su? Li wei zurum mi 'bo dla su? ii sari mi su? Tan na, lori dobrok cem hîyâ gag to'o 'bo su?”

18 Iri hina; tan na, ii hina wei li mi su? Humndi hina; tan na, ii hina humi ti la mi su? tan na, lori nde i wa mi su?”

19 Ka ma han ke'ei mgbo ma vatla he sum ko ma bub bub vatla, tan na, ii tari tanam ma ke na hen butu ko gama su?” Tà hom kor ham i sema: “Butu ko gu'b wa ho'bo.”

20 “Ka ma han ke'ei mgbo na i duk sum ko ma bub bub fi'di na, tan na, ii tari tanam ma ke na, hen butu ko gama su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ni butu ko se'da.”

21 Mi ca'bna i sema: “Tan na, ii bei wei zurum to'o 'bo su?”

Jesu 'bar ir bu lis i Betsaida

22 Tà ta i Betsaida, tà car mba ka bu ir lis he Jesu, tà cenem i se mi lamum.

23 Jesu kau 'ba bu ir lis sa, ta karam i kir za na, mi la'b ham irim ka ne'e, mi ting 'bum i waram, mi ca'bum i sema: “A go we li su?”

24 Bu ir lis sa car la'a irim afi i sema: “Han go we sum ma, na gi, han go wana kandaka ni ago ko gi go tra tan.”

25 Jesu hom ting 'bum i ir su na gaffi dla, su na we li 'bei njâ njâ, mi fang 'bei, mi we tuko kona pet 'bei pu'dak.

26 I dugo li numa Jesu car sakam i se, mi tam asorom, mi in ham i sema: “Ze i lo za na mi.”

Piyer in i se Jesu gi ni Kristi na

(Wei Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

27 Jesu car zam suno ka sum hat ko mum ma, mi ta ze i lo di'il za ko ma i wa angga Sesare Filip ma. Mi ca'bna la i vari i sema: “Tan na, sum ma go in i se, nan ni sa su?”

28 Tà kor hina i sema: “Sum nini go in i se, hau gi ni Jâ ma gir sum baptem ma, sum nini ma 'dang go in i se, hau gi ni Eli, gafi na, sum nini ma 'dang dla go in i se, hau ni su ma nini 'dau ma fa i duk sum ko ma jok vin Lu na.”

29 Jesu ca'bna i sema: “Tan na, hei bra na, ii go ini i se, nan ni sa bra su?” Piyer hom kor ham i sema: “Hau gi ni Kristi na.”

30 I dugo li numa, Jesu dlat humna i se, kot 'bei tà in laram he su.

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na

(Wei Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

31 I dugo li numa, Jesu am zu ma go hat sum hat ko mum ma i sema: “Vei su na go ta li ca 'bor mbê mbê, sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, go ta va'dam, tà go ta cim, i kir bar ma hindi ra, mi ta zam fa suno i li usiya na.”

32 La tanda ra, mi in ni i ir ti'de. I dugo li numa, Piyer 'dam ta ti suno i 'ba, nde ma go title'e vinim.

33 Gi, Jesu fang irim we sum hat ko mum ma, mi car ali ti Piyer i sema: “Seitan, homu kana i kiran suno, walama sar mu ra ni sar aso Lu mi, ni sar aso sumra.”

34 I kir numa Jesu hom ta 'de fa lilau ra, ka sum hat ko mum ma in ti hana i sema: “Kandaka se, su ma gi ba ma ci tanan na, mi 'bar sar ma sar i wa turum ba suno cu'b 'bigi, mi am ago gei mum ma i waram se gi, mi mba ti i zuran 'bo.

35 Walama su ma gi ba se, num si'd maskaram ma, mi go ta bassa ni bas, na gi, su ma gi bas maskaram suno ni i wa nan ka la ma 'Bei ra na, mi go ta si'dta.

36 Su na gi fe tuko ko ma i wa angga ra pet gi, maskaram bas suno bra na, tan na, ni nimi gi mi fe hina su?

37 Tan na, tuko ma su na ta he gi, mi mbu'd ti fa maskaram gafi na ni nimi su?

38 Walama su ma gi gir kuzur i wa nan ka la man da i duk njef sum ko ma njok njok ma buburo i ir Lu na hîyâ na, Vei su na go ta gir kuzur i waram bra, ka fat ma mi go ta mba ka sem ci'i aso Bam, ka sum sin ko ma ka irna 'dang ma fa afi duk Lu na.”

Mark 9

1 Jesu in hana dla i sema: “Ni ma turum gasi han go in hei, sum nini ma i duk sum ko ma ka'd hîyâ na, tà ta mat seng mi, gag tà ta we Tiza aso Lu ma ta mba ka gidang ga kufo cu'b 'bigi.”

Tu Jesu fang 'dang

(Wei Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

2 Bar kandi i kir numa na, Jesu la'a au Piyer, ka Jak, ka Jâ karam, mi ta kana i wa goi ma jika'd ta afi, ni tàna ka'dona i li numa teu. Turum car fang 'dang i irna.

3 Barau ko mum ma i turum ma 'de 'babu 'dilik 'dilik, tà go anjili ti 'bor, su ma i wa angga hîyâ ndak ma mbus barau gi tle kandaka numa tan mi.

4 We man na, Eli ka Mois car ze tuna i ir sum hat ko ma hindi numa, go nja'a la ka Jesu.

5 Piyer in he Jesu i dugo li numa i sema: “Bu hat na, numa na, 'bei walama ma kei ka'd ini i li ma hîyâ. Ma ta dlu'bi za dlu'bu ko hindi: 'dau mu, 'dau aso Mois, 'dau aso Eli bra.”

6 Mi we zu la ma mi go in da mi, num ka sum hat ko ma nini ma karam ho'b ma, tà fang wulak 'bor.

7 'Dukul la mba kumo'o ndufun i wana rik rik, der 'dau car li fa vin fa afi i duk 'dukul la i sema: “Num ma hîyâ na gi ni Vei man ma han bam ma, humi vinim.”

8 Li na kar suno i wana kpak, sum hat kona car kot li na kar kar, tà we tu su ma 'dang mi, ni Jesu gi ke kana ka'dorom teu.

9 I dugo li ma tà car fa i wa goi ra numa, Jesu tittle'e vinna ka la ra i sema: “Ini la tuko ma ii wei hîyâ na he su suno mi, gag fat ma Vei su na ta zam fa suno ka irim i li usiya na 'bigi.”

10 Tà kau la mum tanda i lona, tà go ca'b ti ndri i sema: “Tan na, ze ma ta ze fa suno i li usiya na ni mama su?”

11 I kir numa, sum hat kona ca'b Jesu la ca i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, sum ko ma hat vin gat ta in i sema: ‘Ni Eli gi go ta mba kufo 'bigi' na su?”

12 Mi hom in hana i sema: “Ni ma turum, Eli gi go ta mba kufo na gasi, mba min la tuko kona ka lina pet 'bigi. Tan se, ni wa nimi gi, tà ndal i lo Maktub pa i sema: Vei su na go ta li ca 'bor, sum ma go ta kotom irna njok bra na su?”

13 Han go in hei suno kpas, Eli mba da gi, tà gir karam tuko ma lona ba, kandaka ma tà ndal guci ti i waram ma tan. ”

Jesu fang vei ma ka ngisa ma buburo i waram 'bei

(Wei Mat 17.14-21; Luk 9.37-43)

- 14 Ka ma tà mba i he'd sum hat ko ma ke na, tà we lilau sum 'bor suk ngui i wana kir kir, sum ko ma hat vin gat ta i li ma go ci tokyo la ko kana.
- 15 I dugo li ma lilau ra we Jesu tan na, ngisana ne priu, tà ndim fa ka ne mba gam de'be.
- 16 Jesu ca'bna i sema: “li go cii tokyo kana ni wa la mati su?”
- 17 Su 'dau i duk sum ma tok nga in ham i sema: “Bu hat na, han mba hau ka vei man ma ngisa ma buburo i waram, mi hina li vin mi.
- 18 Li ma mi gi ta hina na, ngisa numa go kapum gam ka'da, vinim 'bat kuf dul, mi nju se'dem pircil pircil, mi go co'o si'dang 'dang. Han in he sum hat ko mu na bel i sema: tà oiyom suno, na gi, tà ndur ti ori kpi.”
- 19 Jesu in hana i sema: “Hei sum ko ma bei he tu la ra, tan na, han ta suk kari ni suk mi kek su? Tan na, gag ni si'de gi, han ta suk kari bei cim duk 'bo su? Mbei fa han ka vei na.”
- 20 Tà mba karam ham. Ka ma ngisa na we Jesu tan na, mi car siwel vei na ka gidang vir gam ka'da, mi go ndor ti 'bor, vinim car kuf 'bor er.
- 21 Jesu ca'b ba vei na i sema: “Tan na, tuko numa ndam fa gir ra ni si'de dei su?” Ba vei na hom kor hina i sema: “Ni ka ga'aram dei.
- 22 Mi go gam wa ku kek kek, mi go gam i duk mbi er, walama basam. Kandaka se, a gi ndak ma gir tuko to'o na, we cicama, a njinma njin gige! ”
- 23 Jesu kor ham i sema: “Wa nimi gi a in ti i sema: ‘Kandaka se, a gi ndak' nga su? Su ma ka he tu la ra na, gi ni nimi nimi pet na, go ta gir ham i zu he tu la mum ba.”
- 24 I dugo li numa wat na, ba vei na car pat derem afi gidang i sema: “Han he tu la ra, njinan ka bei he tu la man da njin ori.”
- 25 Ka ma Jesu we lilau sum ma go ne mba i he'dem tan na, mi ali ngisa ma buburo na kpandat, in ham i sema: “Hau ngisa ma buburo ma tel vei na hina li vin mi gi, mi ndum ti na, han in hau, ze fa suno i wa vei na, kot a ta ze i waram gafi ma 'dang.”
- 26 Ngisa ma buburo na ze suno ka war, mi siwel vei na vir, vei na fang kandaka num mat ni mat tan, sum nini hiu in i sema: “Mi mat ni mat da.”
- 27 Na gi, Jesu kau 'bum pongom afi, vei na dam car ka sem.
- 28 Ka ma Jesu mba i lo aso ra na, sum hat ko mum ma ca'bum ka'dona i sema: “Tan na, ni wa nimi gi maa ma ndak ma oi ngisa ma buburo numa suno mi kam su?”

29 Gi, Jesu car kor hana hina i sema: “Gidang ma 'dang ma ndak ma oi njef ngisa ma buburo numa suno na cei, ni ka cen ma cen Lu na ngaf.”

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na ma wa ho'bo

(Wei Mat 17.22-23; Luk 9.43-45)

30 Tà car i dugo li numa, tà kal i wa angga Galile gi, Jesu ba se, su 'dau era we li ma num ta hina na mi.

31 Walama mi hat sum hat ko mum ma in ti hana i sema: “Tà go ta he Vei su na i duk 'ba sum ma, tà ta cim gi, bar hindi i kir ma tà cim ma, mi ta zam fa suno i li usiya na.”

32 Na gi, sum hat ko mum ma we zu la tanda ra mi, tà go gir wulak ma ca'bum la er.

Sa gi ma tong kal la su?

(Wei Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

33 Tà mba i Kapernahum, ka ma Jesu i lo aso ra na, mi ca'bna i sema: “Ni tokyo mi gi ze i dukri fa vari su?”

34 Tà seng tuna rek rek, walama tà ci fa tokyo la i vari i se, tan na, ni sa gi ma tong kal i duknga na su?

35 I dugo li numa, Jesu car suk ka'da, mi 'de fa sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, in hana i sema: “Su ma gi ba se, num fang ni su ma i kufo da na, mi ta fang turum ni su ma dana gbo'o, mi fang turum ni bu ma gir sin he minkorom pet er.”

36 Mi car am fa vei ma ga'a tingim i duknga, mi kauwum i turum mbok, mi in ti hana i sema:

37 “Su ma gi ve vei ma ga'a 'dau i duk ado ciciki ko ma hîyâ i turum ni i wa sem nan na, mi ve ni nan turan; su ma gi van i turum ma, mi ve ni nan teu mi, mi ve ni bu ma sinan fa na er.”

Su ma gi gir bibile kama mi na, mi ni kama

(Wei Luk 9.49-50)

38 Jâ in he Jesu i sema: “Bu hat na, ma we su nini 'dau ma go oi ngisa ko ma buburo suno i wa sum ka seu gi, ma lang vari ma telem, walama mi ni kama mi.”

39 Na gi, Jesu hom kor ham i sema: “Telinum mi, walama su ma gir tuko ma yeu ka sen ka numa tan gi, mi ta hom 'de sen ka gur tan zak nga cei.

40 Su ma gir bibile kama mi na, mi ni kama.

41 Sa sa ma gi hei mbi ma ce, walama hei ni aso Kristi na, ni ma turum gasi, han go in hei, su numa ta yal bei ma fe vari sem mi kanau.”

Zu se'd buburo ra

(Wei Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

42 “Su ma gi ngui ir vei 'dau ma i duk ado ciciki ma han tu la ra gi, gam ti i duk buburo ra na, tà gi jeu goi ma tong i der su numa gi, gam ti i duk mbi sina ma tong ga na, bei kal.

43 Kandaka se, 'bu gi go 'buu, ma ta gau i duk buburo ra na, tumba suno, a gi ta ze ti i lo maska ma tunda ra ka bu ma 'dau tanda ra na, bei hau kal ma a ta i lo zra ma ka ku na, ka bu ma ho'bcub pa, ni li ma ku ma hina ra hina mat mi na.

[44 Li ma njifi ko ma ti sum ma hina mat i dugo li numa mi na, ku hina mat i li numa mi tum er.]

45 Kandaka se, seu gi go buu, ma ta gau i duk buburo ra na, tumba suno, a gi ta ze ti i lo maska ra ka seu ma 'dau tanda ra na, 'bei hau kal ma tà ta gau ti i lo zra ma ka ku na, ka seu ma hobcub pa.

[46 Li ma njifi ko ma ti sum ma hina mat i dugo li numa mi na, ku hina mat i li numa mi tum er.]

47 Kandaka se, iriu gi go buu, ma ta gau i duk buburo ra na, patta suno, a gi ta ze ti i lo Tiza aso Lu na ka iriu ma 'dau tanda ra na, 'bei hau kal ma tà ta gau ti i lo zra ma ka ku na, ka iriu ma ho'bcu'b pa.

48 Li ma njifi ko ma ti sum ma hina mat i dugo li numa mi na, ku hina mat i li numa mi tum er.

49 Walama sa sa na, tà go ta juburum ni ka ku ra.

50 “Avu na ni tuko ma 'bei, na gi, el avu na gi pat suno na, tan na, ii ta fanginum el ni ka nimi su? Gi ni hei era na, kei ni sum ma ka avu i dukri, suki edlem he'b ka ndri.”

Mark 10

Hat aso Jesu ma guci i wa ma ma oi suno

(Wei Mat 19.1-12; Luk 16.18)

1 Jesu car fa i li numa mba i wa angga Judee, ka kir sina ma Jurdê ra. Lilau sum ma 'bor hom lak i he'dem gafi dla gi, mi go hatna ti, kandaka ma mi go gir kek kek nga tan.

2 *Farisî ko nini car ya'a fa i he'dem go'o, walama hi'diuwim ka la. Tà ca'bum i sema: “Tan na, vin gat ma maa ra 'bar vari he su oi mátam suno su?”

3 Jesu hom ca'bna i sema: “Tan na, Mois in hei ni mama su?”

4 Tà in i sema: “Mois he vari, walama ndal handa maktub ma bus sa i 'banda gi oinda ti.”

- 5 Gi, Jesu in hana i sema: “Mois ndal hei vin gat tanda tan na, ni wa la lori ma dobrok ka.
- 6 Fa kufo kici kici ma Lu na gir fa tuko kona, ‘mi ge su ma nji ka ma.’
- 7 ‘Ni wa numa gi, su ma nji na ta 'bar au bam ka yam walama tap ka mâtam.
- 8 Tuna ho'bo, tà mba fang ni tleu tu ma 'dau ngitleng.’ I li numa na, tà ni ho'b mi se, tà ni tleu tu ma 'dau ngitleng.
- 9 Ni wa numa gi, tuko ma Lu na tapum da na, kot su ta walam suno.”
- 10 Li ma tà homna i za na, sum hat ko mum ma hom ca'bum zu la tanda gafi dla.
- 11 Jesu in hana i sema: “Su ma gi oi mâtam suno gi, ve má ma 'dang da na, mi gir ni hu'd i wa mâtam ma kufo ra.
- 12 Gi ni mâ ma 'bar njuffa gi, ve nji ma 'danga, ti gir ni hu'd tum er.”

Jesu 'be vin i wa ado ciciki

(Wei Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

- 13 Sum nini mba ka ado ciciki na he Jesu, walama mi lam tuna. Na gi, sum hat ko mum ma dorna.
- 14 Jesu we tan na, mi fang darki, mi in he sum hat ko mum ma i sema: “Bari ado ciciki na tà mba i he'den, telina mi, walama Tiza aso Lu na ke ni he tàna ko ma ka numa tan na.
- 15 Ni ma turum gasi, han go in hei, su ma gi ve Tiza aso Lu na kandaka ni vei ma ga'a tan mi na, mi go ta ze hina mi kanau. ”
- 16 Mi car vana i turum, ting 'bum i wana, 'be ti hana vin.

Su ma ka tuko fe

(Wei Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

- 17 Ka ma Jesu go ze tra i vari na, su 'dau kas fa ka ne, mba sak vin gufum ka'd i kuforom mu'dok, ca'bum i sema: “Bu hat ma 'bei na, tan na, han ta gir ni nimi gi, han ta fe ti maska ma zunda do'o mi ra su?”
- 18 Jesu in ham i sema: “Ni wa nimi gi, a 'dan i se bu ma 'bei na su? Bu 'bei ma 'dang cei, ni Lu na ka'dau.
- 19 A we vin gat kona: ‘A ci su mi, a gir hu'd mi, a kir mi, a tum kas la ting der su mi, a gir haram mi, a kas kuya au bau ka yau.’ ”
- 20 Su na hom kor ham hina i sema: “Bu hat na, han ve i zu vin gat ko numa pet ni ka ga'aran dei.”

- 21 Jesu wam tan na, mi bam 'bor. Mi in ham i sema: “La 'dau ki'dakau, ta ca'b tuko fe ko mu na suno ndâ, ke'ei gineuna he sum ko ma ca na, a ta fe tuko fe kona ni kana afi 'bo, mba ci fa tanan.”
- 22 Na gi, ka ma su na hum la ko numa na, turum elem mi, mi car tam ka cim duku, walama mi ni bu ma ka fe 'bor.
- 23 Jesu car kot sum hat ko mum ma suk ngui i waram ma kar kar, mi car in ti hana i sema: “Sum ko ma ka tuko fe na gi ta ser i lo Tiza aso Lu na na, ni tuko ma gali 'bor.”
- 24 Sum hat ko mum ma sar wa la tanda ori kpi gi, Jesu hom kor hana gafi i sema: “Ado man na, gi ni ser ma ta ser i lo Tiza aso Lu na na, ni tuko ma gali 'bor.
- 25 Jambal ta ze i lo zra minjer ra, zak kal ma bu fe tuko na go ta ze i lo Tiza aso Lu na.”
- 26 Ka ma sum hat kona hum la tanda tan na, tà sar 'bor, tà in he ndri i sema: “Gi ni kandaka numa tan na, sa gi ta ndak ma si'd na su?”
- 27 Jesu hom kotna tan kar, in ti hana i sema: “Tuko numa dum sumra na, na gi, Lu na ni tan mi, tuko kona pet na, hina dum Lu na mi.”
- 28 I dugo li numa, Piyer car in ham i sema: “We man, maa, ma 'bar fa tuko kona ndâ, ma mba i zuru da.”
- 29 Jesu hom kor ham hina i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka se, su ma gi 'bar fa zaram wase, njurokom ma njufko wase, njurokom ma lobki wase, yam wase, bam wase, adorum wase, sine ko mum ni i wa nan ka la ma 'Bei ra na,
- 30 mi ta fe mbirim ma 'dang hina i wa kis, i lo uci ma cem ca ra, za ko, ka njurokom ma njufko, ka njurokom ma lobki, ka yokorom ko, ka adorum ko, ka lica ra; i lo uci ma go ta mba ra bra na, mi ta fe ni maska ma zunda do'o mi ra bra.
- 31 Na gi, nini ko 'bor ma cem hîyâ ma ni sum ko ma kufo na, tà go ta fang ni dana, tàna ko ma cem hîyâ ma ni sum ko ma dana na, tà go ta fang ni kufo bra.”

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na ma wa hindi

(Wei Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

- 32 Ka ma tà go tra i vari ma ta Jerusalem ba na, Jesu go tra i kufona. Sum hat kona go 'be vin duku, ka tàna sum ma go ta kana i zuna na fang wulaka. Jesu hom la'a sum ma gu'b wa ho'b ma i he'dem gafi, mi am zu ma go in hana la ma go ta mba fam ba i sema:

33 “Wei, ma go tei i Jerusalem man na, tà ta he Vei su na i 'ba sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta. Tà ta ka'a ham bol ma mata, tà ta ham i 'ba sum ko ma we Lu mi na.

34 Tà ta lasam, tà ta tufo'o ham ne'e i irim, tà ta dlam ka lufa, tà ta cim. Na gi, ka fat bar ma hindi ra na, mi ta zam fa suno i li usiya na.”

Cen aso au Jak ka Jâ

(Wei Mat 20.20-28)

35 Ado aso Zebede, ni au Jak ka Jâ, car ya'a fa i he'd Jesu tul in ham i sema: “Bu hat na, ma ba se, tuko ma ma gi ceneu na, a gir hama.”

36 Jesu hom ca'bna i sema: “Tan na, ii bei se, nan gir hei ni nimi su?”

37 Tà in ham i sema: “Hama li suk, ka ma a ta suk i lo gangrang mu ra da na, su 'dau suk i 'bu ma kati ra bra, su 'dau suk i 'bu ma gur ra bra.”

38 Na gi, Jesu kor hana hina i sema: “Hei, ii wei zu tuko ma ii ceni na mi. Tan na, ii ndaki ma ta cei ka kop ma han go ta ce ti na su? wase ii ta giri baptem ma tà giran da su?”

39 Tà hom kor ham i sema: “Ma ndaka.” Jesu hom in hana i sema: “Ni ma turum gasi, ii go ta cei ka kop ma han go ta ce ti na to'o, tà go ta giri baptem kandaka ni ma tà giran da tan bel to'o.

40 Na gi, suk i 'ban ma kati ra ka 'ban ma gur ra na, ni la man gi han in hei mi. Li ko numa na go ta ke ni he tàna ma Lu na minim guci ti i wana na.”

41 I dugo li ma sum hat ko ma gu'b ma ke na hum tan na, tà fang darki i tu au Jak ka Jâ.

42 I dugo li numa, Jesu car 'dana fa i he'dem pet, go in ti hana i sema: “li wei ma se, vuduk kona go gir gangrang ni i wa sum ko mana na, sum lingi ko mana na go girna ka gidang er.

43 Na gi, numa na, ndak ma ta gir i dukri kandaka numa tan mi. Su 'dau i dukri gi ba ma fang ni tonga, mi ta fang turum ni vei sin mii.

44 Gi ni su 'dau i dukri gi ba ma fang i kufo na, mi ta fang turum ni lak mii.

45 Walama Vei su na mba ni se, sum gir ham sin mi, ni num gi mba walama gir sin he sum, ge ti maskaram suno kandaka ni tuko ma ca'b tan, walama sak ti sum afi 'bor.”

Jesu 'bar ir bu ir lis ma sem se Bartime na

(Wei Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

46 Tà mba i Jeriko, ka ma Jesu go zam fa suno i lo za na ka sum hat ko mum ma, ka lilau sum 'bor karam. We man na, bu ir lis 'dau sem se Bartime, ma vei aso Time na, suk ka'd i 'ba vari ra go cen.

- 47 Ka ma mi hum se, ni Jesu ma Nazaret na, mi pat derem afi i sema: “Jesu, Vei aso David na, we cicaran we ori.”
- 48 Sum 'bor car alam i se mi seng vinim. Na gi, mi hom pat derem afi gidang 'bor kal gafi dla i sema: “Vei aso David na, we cicaran we ori.”
- 49 Jesu dam car, in i sema: “Deinum fa.” Tà car 'de fa bu ir lis sa, tà in ham i sema: “Kau loru gidang, car afi, mi go 'dau.”
- 50 I dugo li numa, mi car fok barau mum ma tong ga pikka suno, mi kas fa ka ne 'dangam 'dangam mba i he'd Jesu.
- 51 Jesu ca'bum i sema: “Tan na, a ba se, nan gir hau ni nimi su?” Bu ir lis numa hom kor ham hina i sema: “Bu hat na, han ba se, iran we li gafi.”
- 52 Jesu in ham i sema: “Tau se, he tu la mu ra si'diu da.” Irim car we li i dugo li numa wat. Mi nde vari ka tra i zu Jesu.

Mark 11

Jesu ze i Jerusalem

(Wei Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jâ 12.12-19)

- 1 Ka ma tà ta tul ka Jerusalem, i 'ba ma Betfaje ka Betani i he'd goi Oliviye ra na, Jesu car sin sum ho'b i duk sum hat ko mum ma kana kufo.
- 2 Mi in hana i sema: “Tei i lo za ma kana i kufori numa, kandaka se, ii gi ta ze i hina da na, ii ta fei vei blehêhê ma jeu ka'da, ma su dla'a i waram 'dau mi 'bo. Butinum fa, mbei karam.
- 3 Kandaka se, su gi ca'bi i sema: li go giri nimi tan su' na, ini ham i sema: ‘Ni Busumra na gi bam, mi ta 'bikim fa hei atuko zak.’ ”
- 4 Tà car ta, tà ta fei vei blehêhê na jeu ka'd i der za na suno, i 'ba vari ra, tà car butum fa.
- 5 Sum nini ko ma car hina i li numa, ca'bna i sema: “li go giri numa ni nimi su? Tan na, ni wa nimi gi, ii go buti vei blehêhê na su?”
- 6 Tà korna hina kandaka ma Jesu in fa hana na tan gi, tà car 'biknga tà ta karam.
- 7 Tà mba ka vei blehêhê na he Jesu, tà dlu'b barau ko mana i kirim gi, Jesu dla'a suk i wa.
- 8 Sum 'bor dlu'b barau ko mana ka'd i ir vari ra, sum nini hui dlu'b tla'b ko ma tà kas fa i lo sine ka'd bra.
- 9 Lilau sum ko ma go tra i kufo Jesu na, ka sum ko ma go tra fa i zurum ma, sa'a war afi 'bor polol polol i sema: “Li zu ra he ni Lu na! Lu na 'be vin i wa num ma mba ka sem Busumra na!

10 Lu na 'be vin i wa vuduk aso bamma David ma go mba cem ca ra! Li zu ra he ni Lu ma afi na!”

11 Jesu ze i lo za Jerusalem, gag mi ta ze i lo za ma tong ma aso Lu ra. Ka ma mi kot tuko kona pet na, mi zam i Betani ka sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, ka li na ze liring cei da.

Jesu 'de tuko i wa ago tulum

(Wei Mat 21.18-19)

12 Ze siu kasin ka ma tà car fa i Betani na, me gir Jesu.

13 Mi we tulum i 'ba îyâ kana seng, ka tla'bpa i tunda 'duk 'duk. Mi ta i zunda se, i num ta fe vra'anda hina 'bo su? Mi ta fe vra'anda hina mi, ni tla'bpa ori "duk 'duk ngaf, walama ni ter ma tulum ba go vra'a na mi 'bo.

14 I dugo li numa na, Jesu in ka tulum ba i sema: “Su ta nju vra'arang gafi mi se kanau fa'd fa'd!” Sum hat ko mum ma hum la tanda ra.

Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra

(Wei Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jâ 2.13-22)

15 Tà mba i Jerusalem, Jesu ze i lo za ma tong ma aso Lu ra. Mi car go oi sum ko ma go ndurmu tuko ca'b ko, ka sum ko ma mba ca'b tuko ko i lo za ma tong ma aso Lu ra suno; tokso gbokro ko aso sum ko ma go mbu'd gineu i wa na, ka jinga ko aso sum ko ma go ca'b gugu ko suno na ka'da.

16 Mi 'bar su tan 'dau ma am fa tuko mbu'da gi, kal ti i vin za ma tong ma aso Lu ra na mi.

17 Danasu gafi na, mi in hana i sema: “Maktub pa in i sema: ‘Za man da, tà go ta 'danda se, ni za ma njef sumra na pet go ta mba cen Lu na hina.’ Na gi, hei, ii hom fanginda ni zra aso sum kir. ”

18 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, hum la tanda ra na, tà car lang vari ma tàna ci Jesu. Gi, tà go ne wulakram, walama sum ma pet na go sar 'bor wa la hat mum ba.

19 Ka liring liringa, Jesu ka sum hat ko mum ma go busuknga suno i lo za ma tonga.

Jesu ka ago tulum ma co'o ra

(Wei Mat 21.20-22)

20 Ze siu kasin, ma tà go kalna ka vari tanda ra na, tà we ago tulum ba co'o suno fa ka se'd ta ka'd dei, ta ge i wanda afi.

21 Lo Piyer car nde i wa tuko ma gir numa, mi in he Jesu i sema: “Bu hat na, hau we, ago tulum ma a 'de tuko i wanda ra co'o suno cei da.”

22 I dugo li numa, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Hei tu la he Lu na,

23 ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka se, ii gi ini he goi ma tong ca ra i sema: 'A pat ndang kana i lo sina ma tong ga' gi, sar mii ra gi wal ho'b mi, ii gi hei tu la i sema: tuko ma hei ini na go ta gir ra, tuko numa go ta gir hei bra.

24 Wa numa gi, han go in hei, gi ni nimi ma ii ca'bi laram ka cen da na, hei tu la i sema: hei feinum ni fe da na, ii ta feinum net bra.

25 Ka ma ii cari ma ceni Lu na gi, la ma 'dang gi i bong dukri ka su na, saki ham suno, walama Bei ma afi na ta sak hei buburo ko mii na suno bra.

[**26** li gi saki buburo ko aso sum ko ma gir hei na suno mi na, Bei ma afi na go ta sak hei buburo ko mii na suno mi bra.]”

Gidang aso Jesu ra car fa ni iya su?

(Wei Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

27 Ta car hom i Jerusalem gafi dla. I dugo li ma Jesu go tra i lo za ma tong ma aso Lu ra na, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma kisa'a na, car mba i he'dem.

28 Tà ca'bum i sema: “Ni ka gidang mati gi, a go gir ti tuko ko hîyâ na su? sa gi hau gidang tanda ra su?”

29 Jesu hom kor hana i sema: “Nan era, han ba ma ca'bi la 'dau er, ni la tan 'dau ngitleng ori. li gi koroni hina na, i dugo li numa, han go ta in hei zu gidang ma han go gir ti tuko ko hîyâ na er.

30 Jâ ma gir sum baptem ma, tan na, ni Lu na gi sinim fa wase, ni sumra su? koroni fa gi.”

31 Na gi, tà go husok ka'd i duknga kandaka hîyâ tan i sema: “Kandaka se, ma gi ini i se, ni Lu na gi sinim fa era na, mi ta in hama i sema: ‘Tan se, ni wa nimi gi, ii heinum tu la mi su?’

32 Na gi, ma gi ini i sema: ‘Ni sumra gi sinim fa' era na . . .” (Tà go ne wulak ir sumra na, walama sum ma pet na, tà we Jâ ni su ma kanau kanau ma jok vin Lu na.)

33 I dugo li numa, tà kor he Jesu i sema: “Ma we mi.” Jesu hom in hana i sema: “E 'bei, nan bra na, han in hei zu gidang ma han go gir ti tuko ko hîyâ na mi bra. ”

Mark 12

Gos la ma guci ka sum sin ko ma buburo

(Wei Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

1 Jesu am zu ma go in hana la ra, ni ka gos la ko i sema: “Bu aso hina 'dau, mi ting sine anjor anjor, mi ge ngalang ngui ti waram 'du'b, mi dlar zra hina, walama 'dem ti vra'aram ma, mi min ti za hina 'dau he bu ma kotom ma bra. I

kir numa, mi car 'bar sine anjor anjor ra he sum sin da gi, mi car tam sem ma hêi.

² Ka ma ter ra ndak ma vra'a anjor anjor ra go ne'e ti na, mi sin vei sin mum 'dau i he'd sum kura ma i lo sine mum ma, walama tà ham fa vra'a anjor anjor mum ma nde.

³ Na gi, sum sin ma i lo sine na ve vei sin numa dlam, sakam mi tam 'bum ori.

⁴ Bu sine na sin vei sin ma 'dang i he'dna dla, num numa na, tà culo'o waram, tà lasam batat.

⁵ Mi car sin vei sin ma 'dang dla, num numa na, tà cim suno. Au ko ma 'dang hina 'bor: au ko ma tà dlana dle bra, au ko ma nini ma tà cina ci suno bra.

⁶ Bu sine na, vei mum ma lorom bam ma, gi ke i 'bum ngaf. Danasu na, mi sinim i he'd sum sin ma i lo sine na, mi sar i sema: 'Tà ta gir kuzur 'beten na to'o.'

⁷ Sum sin ma i lo sine na in ndri i sema: 'Wei, hîyâ gi ni num ma go ta ti vvirum ma. Ma tei, ma ciinum suno gi, vri na ta ke ni ma maa.'

⁸ Tà car vam cim suno, tà am matam ge suno i vin sine na."

⁹ I dugo li numa na, Jesu ca'b i sema: "Tan na, bu sine na go ta gir ni nimi su? Mi go ta mba ni ma turum, mi go ta ci sum kura ko numa suno, mi ta 'bar sine anjor anjor numa ni i 'ba sum ko ma 'dang.

¹⁰ Tan na, ii bei di'i la ma ndal i lo Maktub pa 'bo su? 'Goi ma sum ko ma min za na ganda suno ra fang ni goi ma kanau kanau ma i 'ba jef za ra.

¹¹ Numa gi ni sin gir aso Busumra na. Ma wei na, ni tuko ma yeu i irma 'bor. ' "

¹² Sum lingi ko ma aso au Juif kona lang vari ma tàna ve Jesu, walama tà we se, gos la ma mi in ca ra, ni ka tàna. Na gi, tà ne wulak lilau ra, ni wa numa gi tà 'baram, tà car tana.

Tar ma he *Sesar

(Wei Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)

¹³ Tà car sin fa *Farisî ko nini ka *sum ko ma aso *Herod na i he'd Jesu, walama lam derem i li ma in la ra.

¹⁴ Tà mba in ham i sema: "Bu hat na, ma wau na, a go in ni tu la; ndolu ka su mi er, walama a hina pat ir su mi er. A go tak vari la aso Lu ra ni ka tu la. Inma fa sar mu ra gi, tan na, vin gat ma maa ra 'bar vari walama ma hei tar he *Sesar wase ori su? Ma heinum wase, ma heinum mi su?"

¹⁵ Na gi, Jesu we ngui mana ra net na, mi in hana i sema: "Ni wa nimi gi, ii go lami deren ka la su? Hani fa sile ra 'dau han we man."

16 Tà ham fa gi, Jesu car ca'bna i sema: “Tan na, ni ngisa sa gi i lo hîyâ, ka sem ma ndal ti hina ca ra su?” Tà kor ham hina i sema: “Ni *Sesar.”

17 I dugu li numa, Jesu in hana i sema: “Tuko ma ni aso *Sesar ra, hei ni *Sesar tar bra, tuko ma ni aso Lu na na, hei ni Lu na tar bra.” Tà suk ori ging, wa la ma mi kor hana ra.

Ca'b la wa busuk aso mat ko ma go ta busuk fa suno i li usiya na

(Wei Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

18 *Sadusê ko nini car mba i he'd Jesu. (Ni tàna ma go in i se, sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya mi na.) Tà ca'bum i sema:

19 “Bu hat na, Mois ndal hama vin gat ca ra i sema: ‘Kandaka se, su 'dau gi mata, 'bar mátam ka vei i 'banda mi 'bo na, njurum gi ta ve ma tanda, vra'a ti ado kanda he njurum ma mat na.’

20 Ado yoko ra hina se'da. Num ma kufo na ve ma ra gi, mi mata, bei ma vra'a vei kanda.

21 Num ma ho'b ma hom vanda gi, mi mat bei ma vra'a vei kanda dla. Num ma hindi na, ni tan dla.

22 Gag ka lana ma se'da numa ndâ, tà mat bei ma etl ado kanda. I kima gafi numa na, ma ra hom mat er.

23 Tan na, ka fat bar ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, ma tanda ta ke ni ma aso sa ma i duknga numa su? Walama tà vanda ni ma ka lana ma se'da numa pet.”

24 Jesu hom kor hana hina i sema: “Hei, ii vi'i, walama ii wei ndal ko ma i lo Maktub pa mi, ii wei gidang aso Lu ra mi er.

25 Ka fat ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, sum njufko na ka lobki na go ta ba ndri mi se, tà go ta ke kandaka ni sum sin ko ma afi duk Lu na tan.

26 Zu la aso sum ko ma mat ma go ta busuk fa suno i li usiya na, tan na ii di'i i lo maktub aso Mois ma ndal la, i duk la ko ma guci i wa ago ngei ma ve ku ra na su? Lu na in he Mois ni mama su? Mi in ham i sema: ‘Nan gi ni Lu aso Abraham, Lu aso Isak, ka Lu aso Jakob.’

27 Sum ko ma Lu ma ka irim ma ni Lu mana na, tà ni sum ko ma ka irna, tà ni sum ko ma mat mat mi. li vi'i ni ma turum gasi.”

Vin gat ma tong kal la

(Wei Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

28 Su 'dau fa i duk sum ko ma hat vin gat ta hum la ma tà go ca'b ndri tan da, mi we ma se, Jesu kor hana hina 'bei bra na, mi car mba ca'bum i sema: “Tan na, ni vin gat mati gi ma tong kal pet ma i lo vin gat ta su?”

29 Jesu hom kor ham i sema: “Vin gat ma tong kal pet ta gi man: ‘Hei au Israel, humi. Busumra Lu ma maa na, num gi ni Busumra na ka'dau ngitleng.

30 A ba Busumra Lu mu na ka loru ndâ, ka maskarau ndâ, ka sar mu ra ndâ, ka gidangrau ndâ er.’

31 Hîyâ gi ni vin gat ma ho'b pa: ‘A ba miniu kandaka ni ma a ba turu ra tan er.’ Vin gat ma tong kal au ko hîyâ cei se.”

32 Bu ma hat vin gat ta in he Jesu i sema: “Ni gasi, Bu hat na, a in ni i lirim; Busumra na, ni num Lu na ka'dau ngitleng, minim ma 'dang cei.

33 Su gi ba Lu na ka lorom ndâ bra, ka sar mum ndâ bra, ka gidangram ndâ bra, mi gi ba minim kandaka ni num turum tan bra na, kal tuko 'be vin ko ma tà ye ka ku he Lu na, ka tuko ko ma fal vursu na pet er.”

34 Jesu we ma mi kor ham la ra hina ka ir 'dil tan na, mi in ham i sema: “A hêi ka Tiza aso Lu na mi.” Su hom tum vinim ma ca'bum la mi se.

Kristi na ni vei aso David su?

(Wei Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

35 Ka ma Jesu go hat sum ma i lo za ma tong ma aso Lu ra na, mi ca'b i sema: “Tan na, ni mama gi, sum ko ma hat vin gat ta go in i se, Kristi na gi ni vei aso David na su?

36 Gi ni David wa turum era na, Ngisa Lu na tak ham, mi in ti i sema: ‘Busumra na in he Bumran na i sema: Suk i 'ban ma kati ra, gag han ta sak ti sum bibile ko mu na ka'd i zu seu.’

37 David turum era 'dam i se Busumra na, tan na, ni mama gi, Kristi na ta ke ni vei David dla su?”

Jesu in la ma guci i wa sum ko ma hat vin gat ta

(Wei Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Lilau sum 'bor hum la aso Jesu ra, tà frêi.

38 I dugo li ma mi go hatna na, mi in hana i sema: “Koti turi 'bei, ka sum ko ma hat vin gat ta, tàna ko ma ba se, tàna sak ni barau ko ma lingi ma jika'd vû vû i tuna gi lang ti; tà ba se, sum gana de'b i zu suk ko.

39 Tà ba ni li suk ma i kufo gau i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, ka li suk ma i kufo i li vin ter kona.

40 Tàna gi ni sum ma go ve tuko aso yoko lobki ma ke kumri na ka haram, sum ma cen Lu na jika'd 'bor walama tak ti se, tàna ni sum ko ma 'bei. Tàna na, bol ma go ta vana ra tong kal bol ko pet.”

Ma ma ke kumri ra he tuko he Lu

(Wei Luk 21.1-4)

⁴¹ I dugo li numa, Jesu suk i he'd zanduk ma sak gineu ra, i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi we lilau sum ma go sak gineu ra i lo zanduk nga. Sum fe ra go sak gineu ra 'bor.

⁴² Ma ma ke kumri ma ca 'dau mba sak sisi ho'bo.

⁴³ I dugo li numa, Jesu 'de sum hat ko mum ma in hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, tuko ma ma ma ke kumri ma ca ca ra sak hîyâ na, kal au ko mana ma tà sak i lo zanduk nga pet.

⁴⁴ Walama sum numa na, tà sak ni i zu tuko fe mana ma 'bor ra, na gi, tanda ti sak ni i zu ca manda ra, ni tuko ma i 'banda na pet, ni tuko ma ti go kot ti zu tunda na pet da.”

Mark 13

Jesu in la 'deng za ma tong ma aso Lu ra

(Wei Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Li ma Jesu go ze fa suno i lo za ma tong ma aso Lu ra na, su nini 'dau i duk sum hat ko mum ma in ham i sema: “Bu hat na, hau we goi ko ma 'bei hîyâ gige! hau we za ko ma min 'bei hîyâ gige!”

² Jesu in ham i sema: “A we za ko ma min lingi hîyâ su? Goi ma jak afi i wa minda tan 'dau era go ta ke mi; tà ta bo'o ka'd pet.”

Lica ko ma go ta mba kufo do'o aso angga ra

(Wei Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Li ma Jesu suk i wa goi Oliviye ra na, au Piyer ka Jak, ka Jâ, ka Andre, tà ca'bum la ka'dona i sema:

⁴ “In hama gi, tan na, la ko numa go ta fang ni si'de su? Ni nimi gi go ta tak ti hama la ko numa fat ma tà ta gir ra su?”

⁵ I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Koti turi 'bei, kot su ta vi'i joko.

⁶ Sum 'bor go ta mba ni ka sem nan, tà ta in i se, tàna gi ni Kristi na da, tà ta vi'i ti sum suno 'bor.

⁷ I dugo li ma ii gi humi kar dling ko ma tul, ka kar dling ko ma hêi na, koti 'bei ii ta 'bei vin duku, la ko numa ta mba fang mbê, na gi, numa ni fat do'o aso angga ra mi 'bo.

⁸ Walama ader sum ko ma nini ta car zi'i ndri ka ader sum ko ma 'dang, leu ma nini ta car zi'i ndri ka minda leu ma 'dang; angga ra ta hen 'bor mik mik i li na 'dang 'dang, baktara ta nde; la ko numa go ta ke kandaka ni ting zu lica aso vra'a ma nde tan.

9 “Koti turi 'bei, walama tà go ta bei, ta kari i vin sum ko ma li bol la, tà ta dlei i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, ii ta cari i kufo vuduk ko ma lingi na, ka vuduk ko ma ciciki na, ni wa sem nan: ni walama ii ini ti hana zu la ra.

10 Ka gir ni gir mama era na, njef sum ko ma i wa angga ra hum er la ma 'Bei ra kufo pet cu'b 'bigi.

11 I dugo li ma tà gi bei, ta kari i vin bol la era na, kot ii ta dauwi ka la ma in da, ni i dugo li numa se gi, ii go ta fei la ma in da 'bo, walama ni la ma go ta ze fa i vini ka'dori mi, ni Ngisa Lu na gi go ta sak hei la tanda i vini.

12 Sum nini go ta gir ka njurokona gag cina ti suno bra, gi ni buba ado na era, tà go ta gir ka adona ni tan er, gi ni ado na era, tà go ta fang 'dukur i tu bubana na walama cina suno tum er.

13 Sum ma pet go ta gir se'ei kari ni wa sem nan; na gi, su ma gi kau lorom gidang gag fat bar ma do'o ra na, num gi go ta si'd na.”

Bo'd ma njinjê ra

(Wei Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

14 “Ii go ta wei tuko ma njinjê ma bo'd sum ma, go ta car i dugo li ma tlinge ma mi car hina mi na. (Su ma go di'i la ca ra gi hina na, mi we zu la ra.) I dugo li numa, sum ko ma suk i Judee na go ta ne tana afi i wa goi kona.

15 Su ma gi ur afi i wa zaram ma, mi ta jum fa ka'd gi, ze la'a tuko ko ma i zaram ma seng mi se.

16 Gi ni num ma ni i lo sine na, mi ta hom fa aso gafi walama la'a barau mum mi er.

17 Ka fat tanda ra na, lobki ma ka uri na, ka tàna ko ma ka ado i vin pa na, tà go ta fe lica 'bor.

18 Ceni Lu na, walama kot 'bei la tanda ra ta fang ka ter sime'de.

19 Walama ka fat bar tanda ra, lica ma tong go ta fang, ni lica ma dei dei sum li ca tan 'dau mi, ka ma fa kufo kici kici ma Lu na ge ti angga ra gag cem hîyâ era na, su we lica ma kandaka tanda tan 'dau mi er, lica ma 'dang go ta car gafi kandaka ni tanda tan mi se er.

20 Kandaka se, Busumra na gi ngar bar ko numa gutei tan ca'a mi na, sura ndak ma ta si'd mi; na gi, mi ngarna gutei ca'a, ni i wa sum ko mum ma mi manna na.

21 “Kandaka se, su gi in hei i dugo li numa i sema: ‘Wei Kristi na ka'd man' wase, ‘Wei, mi îyâ man' na, hei tu la i zu mi.

22 Walama Kristi ko ma kas la na, ka sum ko ma kas la ma jok vin Lu na go ta mba; tà ta gir tuko ko ma tak, ka tuko ko ma yeu, walama vi'i ti sum ko ma Lu na manna ni man na, i li ma tà gi fe vari na.

23 Koti turi 'bei, wei, nan han in hei la ra suno kufo ndâ da.”

La mba aso Vei su na

(Wei Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

24 “Na gi, i lo bar ko ma i kir lica ra na, ir fata ta ndu'b ndufun rik rik, ter ra ta 'de li mi se er,

25 ciciu ko ma afi na ta sak fa ka'd dib dib, gidang ko ma afi duk Lu na ta hen.

26 I dugo li numa gi, tà ta we Vei su na ta mba i lo 'dukul la, ka gidang ka gangrang ma tong 'bor.

27 I dugo li numa gi, mi go ta sin fa sum sin ko ma fa afi duk Lu na i 'ba jef angga ma fi'di ra, walama tok sum ko mum ma mi manna na, fa i 'ba angga ma do'o ra net, gag ta ge i 'ba ma sinda.”

Hat ma guci ka ago tulum

(Wei Mat 24.32-35; Luk 21.29-33)

28 “Hati turi ka la ma guci ka ago tulum ba: i li ma ti kap 'duf dung dung da na, ii go wei gau se, ndor ra ke tul da.

29 Kandaka ni numa tan er gi, i li ma ii gi wei tuko ko numa go gir tan da na, ii wei ti se, mba aso Vei su na ke tul, mi car ni i vin za ra da.

30 Ni ma turum gasi, han go in hei, njef sumra ma i wa angga hîyâ na go ta mat pet seng mi gi, tuko ko numa go ta gir pet.

31 Afi ra ka angga ra go ta do'o suno pet, na gi, la man da go ta do'o mi kanau.”

Lu na gi we bar ma go ta do'o ra teu

(Wei Mat 24.36-44)

32 “Na gi, tuko ma guci i wa bar tanda ka fat tanda ra na, su ma 'dang we mi, sum sin ko ma afi duk Lu na we mi er, Vei na we mi er, ni Buba na gi we teu.

33 Koti turi 'bei, suki ka iri kpeng, walama ii wei libar numa mi.

34 Numa na, ke kandaka ni su ma car go tam lukoi i wa angga ma 'dang tan: mi 'bar fa zaram da, mi ke'ei sin da he sum sin ko mum ma, sa sa na, mi ham sin mum ma gir, mi dlat hum bu ma kot vin za ra er, walama mi suk ka irim kpeng gol.

35 Suki ka iri kpeng, goli, walama ii wei li ma bu aso ra go ta hom fa na mi: ni ka liring wase, ni ka buba durki wase, ni ka 'ba vin gisiu wase, ni kasin.

36 Mi gi hom fa zak nga, kot 'bei ma mi ta fei i li ma ndei sen.

³⁷ La ma han in hei ra, han in ni he sumra na pet da, suki ka iri kpeng, goli.”

Mark 14

Sum lingi na ngui la i wa Jesu (Wei Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jâ 11.45-53)

¹ Ke bar ho'b ma ni vin ter Pak, ka mgbo ma bei kuf i dukrum ma. Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, lang lem ma ve ti Jesu pe'e pe'e jen gi, tàna cim ti suno.

² Tà in i sema: “Ma veinum ni ka fat vin ter ra mi, walama lilau ra ta car ka la joko.”

Ma 'dau ho'o mbur ma sisi 'bei vinin i wa Jesu (Wei Mat 26.6-13; Jâ 12.1-8)

³ Ka ma Jesu i Betani, i lo aso Simô ma vursu girim ma na, má 'dau car ya'a fa i he'dem go'o, ka gula ma min ni ka goi ma semba se *albatre na i 'banda, mi hen ka mbur ma sisi 'bei vinin ma ca'brum 'bor, ma sem se *nar ra; ti pat vin gula na suno, ti ho'o mbur ma sisi 'bei vinin numa i wa Jesu, i dugo li ma mi suk go ti tuko ti na.

⁴ Na gi, sum nini we tan na, tà fang darki, tà go in ti i sema: “Ni wa nimi gi, ti ho'o mbur numa 'dengem suno tan su?”

⁵ Mbur numa na, ndak ma ca'b suno ir sile kikis hindi gi, 'breu gineurum he sum ko ma ca na 'de mi su?” Gi, lona cim i wanda 'bor.

⁶ Na gi, Jesu in hana i sema: “Barinda tan jen, wa nimi gi ii go tikeiyinda tan su? Tuko ma ti gir han hîyâ na, ni tuko ma 'bei.

⁷ Walama sum ko ma ca na, tà ni kari kek, i dugo li ma ii gi bei na, ii ta giri hana 'bei ra; gi ni nan na, han go ta ke ni kari kek mi.

⁸ Ti gir ni tuko ma gidangga ndak i vin, ti ho'o han mbur ra i turan ni walama tà ta mu'un ti.

⁹ Ni ma turum gasi, han go in hei, i li mani mani ma sum ma go ta ge er la ma 'Bei ra hina i wa angga ra ndâ na, tà go ta in la tuko ma ma ca gir ra hina, walama tà ta sar ti kanda.”

Judas ba ma sak Jesu he sum lingi ko ma fal tuko vursu na (Wei Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ Judas Iskariyot, ma 'dau i duk sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma, car ta i he'd sum lingi ko ma fal tuko vursu na i se, num ba ma ta sak hana Jesu i duk 'bana.

¹¹ Ka ma tà hum tan na, lona frêi 'bor, tà in ham i se, tàna ta ham gineu; Judas car lang vari ma num ta sak ti Jesu hana.

Jesu ti tuko ti ma vin ter Pak nga ka sum hat ko mum ma

(Wei Mat 26.17-25; Luk 22.7-14,21-23; Jâ 13.21-30)

- 12 Ka fat bar ma kufo ma vin ter mgbo ma bei kuf i dukrum, ma tà go fal ti ado time ko ma vin ter Pak nga, sum hat ko ma aso Jesu na mba ca'bum i sema: "Tan na, a ba se, ma ta gir hau tuko ti ma vin ter Pak nga ni iya su?"
- 13 I dugo li numa, Jesu sin sum ho'b i duk sum hat ko mum ma, mi in hana i sema: "Tei i lo za ma tonga, ii ta ngafi ka su ma am fa mbi ka akulum, tei i zurum.
- 14 Li ma mi gi ta ze hina na, ini he bu aso tanda ra i sema: 'Bu hat na ca'b i sema: Tan na, za man ma han ta ti tuko ti ma vin ter Pak nga ka sum hat ko man na hina ra, ni iya su?'
- 15 Mi ta tak hei za ma londa tong ma min i wa minda afi, ma ka tuko sin kona min hina mucu'u mucu'u da, ii ta giri hama tuko ti na ni hina. "
- 16 Sum hat kona car ta i lo za ma tonga, tà ta fe ti tuko kona hina, kandaka ma Jesu in hana na tan pet, tà car gir ti tuko ti ma vin ter Pak nga.
- 17 Ka ma li na ze liringa, Jesu car mba ka sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma.
- 18 Ka ma tà suk ka'd i li ma ti tuko ti na, Jesu in hana i sema: "Ni ma turum gasi, han go in hei, su 'dau i dukri ma go tii tuko ti karan hîyâ na ngaf gi go ta am waran."
- 19 Sum hat kona cim duk 'bor mbak mbak, tà am zu ma go ca'bum 'dau 'dau pet: sa sa era go ca'bum i sema: "Ni nan su?"
- 20 Jesu hom kor hana i sema: "Ni su 'dau i dukri ma gu'b wa ho'b ma, ni num ma go sin 'bum i lo tim afin ma 'dau na karan na ngaf.
- 21 Ni ma turum, Vei su na go ta mata, kandaka ma Maktub pa ndal guci ti i waram ma tan. Na gi, la ma lica ra ta ke ni i wa su ma am wa Vei su na. Su numa, tà gi vra'am suno gau mi na hotei 'de."

Tuko ti aso Busumra na

(Wei Mat 26.26-30; Luk 22.15-20; 1 Kor 11.23-25)

- 22 I dugo li ma tà go ti tuko ti na, Jesu car am mgbo na, mi ge de'b Lu na i wa, mi kasam i du, am he sum hat ko mum ma, in ti hana i sema: "Vei, hîyâ na, ni tleu turan."
- 23 I kir numa, mi am kop tuko ma ce na, mi ge de'b Lu na i wa, am hana gi, tà ce ka lana pet.
- 24 Jesu in hana i sema: "Hîyâ na, ni vursuran, ni vursu tap vin aso Lu ra, ma ho'o suno i wa sum 'bor.

25 Ni ma turum gasi, han go in hei, kau ti cem hîyâ na, han go ta ce kari mbi vra'a anjor anjor hîyâ gafi mi se, gag han go ta ce kari ni ma mireu na, i lo Tiza aso Lu na 'bo se."

26 I dugo li numa, tà car am yem ko gile ti Lu na, tà busuk tana i wa goi Oliviye ra.

Jesu in la ma Piyer go ta môi turum i waram ba

(Wei Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jâ 13.36-38)

27 Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: "Ka lari pet na, ii go ta nei 'barani, walama Maktub pa in i sema: 'Han ta ci bu ma pol time kona gi, time kona go ta njôï suno pet.'

28 Na gi, ka ma han go ta zat fa afi ka iran gafi na, han ta ta i kufori i Galile."

29 Piyer in ham i sema: "Sum nini gi 'barau ka lana pet era na, nan, han ta 'barau mi kanau."

30 Jesu hom in ham i sema: "Ni ma turum gasi, han go in hau, ni ka durki ma furum ca ra er gi, njar ma singe go ta ge er waram ho'b tan na, a ta moi ma se, hau wan mi na warau hindi."

31 Na gi, Piyer hom in gidang 'bor prat i sema: "Han ta moi ma se, nan wau mi na mi kanau, gi ni se, nan mat ti ni mat karau era na, han ta moi mi. " Tan sum hat ko ma ke na, in ni tan pet er.

Jesu cen Lu na i Getsemane

(Wei Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

32 Tà car ta i li ma sem se Getsemane, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: "Suki ka'd ini jen, han go ta cen Lu na."

33 I dugo li numa, mi la'a au Piyer, ka Jak, ka Jâ i zurum, mi nde fang wulak ka tlau 'bor.

34 Mi in hana i sema: "Loron go cim 'bor, gag ta ni i vin mata. Suki ka'd ini jen, suki ka gol."

35 Mi car ta kufo nde, mi sak vin gufum ka'da, mi cen Lu na i wa fat tanda ra i sema: kandaka se, gi ta gir to'o na, fat tanda ra kal suno i waram.

36 Mi in i sema: "Da, Ban, tuko ko pet na, a ndak ma girna, am han kop lica ma han go li ca ra suno am. Na gi, ni kandaka ma nan ba na tan mi, ni kandaka ma hau ba na tan."

37 I kir numa mi hom mba i he'd sum hat ko ma hindi numa na, mi fana tà bar sen. Mi in he Piyer i sema: "Simô, a go nde sen? A ndak ma suk gol tan njô mi ning su?"

38 Suki ka iri kpeng ka cen Lu na, walama ii ta saki i duk 'bu ra mi. Ngisa su na ba to'o, na gi, tleu tu ra yâ 'bor.”

39 Mi hom ta cen gafi dla, mi duko'd ni la ma mi in kufo ra dla.

40 Mi hom fa gafi mba fana i wa sen na, walama irna gir sen 'bor, tà fe vari la ma kor ham mi.

41 Mi hom fa ma waram hindi na, mi in hana i sema: “Hei, ii go bari sen gafi 'bo dla na, ii go 'doki ni turi su? Ndak tan ce'e. Li na ndak da, wei, tà he Vei su na i 'ba sum buburo kona da.

42 Cari afi ma tei, wei, su ma go am waran na fa ka'd man tul da.”

La ve aso Jesu ma tà vam ba

(Wei Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jâ 18.3-12)

43 Ka ma Jesu go in la ra i vinim tan 'bo na, we man na, Judas, num ma 'dau i duk sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma mba. Mi mba i li numa ka sum ko ma lilau 'bor karam, sum ma ka iciu ko bra, ka ndu ndu ko bra, i 'bana jikik. Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma kisa'a na gi sinna fa.

44 Judas, num ma am wa Jesu na, car tak fa lem ma num go ta gir ra he lilau ra i sema: “Su ma han gi ta vam krum gi, frêiyem 'bor da na, ni num ma ii go beinum ma. Veinum tei karam, kotinum 'bei.”

45 Ka ma Judas car mba na, mi ya'a i he'd Jesu tul in ham i sema: “Bumran,” mi ta kauwum ti krum ning, go frêiyem ti.

46 I dugo li numa, tà car ting 'bana i tu Jesu gi, tà vam.

47 Na gi, su 'dau i duk sum ma car i li numa pat iciu mum hôt tum ti hum hu'd aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na suno mbat.

48 I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Ii mbei ka iciu ko ka ndu ndu ko, walama vani kandaka ni bu kir tan su?”

49 I lo bar ra pet na, han kari i lo za ma tong ma aso Lu ra walama hat sum hina, na gi, ii vani mi. Na gi, la ca ra gir ni walama se, la ma ndal i lo Maktub pa ta ndak ti i linda net na.”

50 I dugo li numa, sum hat ko mum ma 'baram pet, tà nana.

51 Vei hu'd 'dau ta i zu Jesu, mi dlu'b ni barau gi i turum. Tà car vam gbe'b.

52 Na gi, mi car 'bar barau ra hana i 'bana, mi nam zurum gandila.

Jesu i vin bol la, i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona

(Wei Mat 26.57-68; Luk 22.54-55,63-71; Jâ 18.13-14,19-24)

53 Tà ta ka Jesu i aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ni li ma sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum ko ma hat vin gat ta tok wana hina na.

54 Piyer ci tan Jesu, mi ji'i turum danasu hêi seng, gag ta ti i lo aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na. Mi suk i he'd sum ma go kot vin aso ra, i li ma hol ku.

55 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *tok aso sum lingi aso Juif kona pet, lang vari ma tap vinna walama tum ti la i der Jesu gi, cim ti suno, na gi, tà fe vari mi.

56 Walama sum 'bor mba ka la ma kas la i wa Jesu, na gi, la mana ra ndak ndri mi.

57 Sum hiu tum car afi, tà tum kas la i derem i sema:

58 “Ma hum, mi in i sema: ‘Han ta ha'b za ma tong ma aso Lu ma tà minda ka 'bana ca suno, bar hindi, han ta min ma 'dang, ma ni 'ba sura gi min mi.’ ”

59 Kandaka numa tan pi era na, la mana ra ndak ndri mi dla.

60 Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na pe 'bum car afi i duk lilau ra, ca'b Jesu i sema: “Tan na, a hina kor la tan nde i wa la ma sum hîyâ go sak hau i warau ca mi su?”

61 Na gi, Jesu caram bei vinim ndal, mi kor la hina i wa mi. Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na hom ca'bum gafi dla i sema: “Tan na, hau gi ni Kristi ma Vei aso Lu ma ka 'be vin na su?”

62 Jesu hom kor hina i sema: “Hâ'â, nan gi ni num. li go ta wei Vei su na suk i 'ba Lu ma kati ma gangranga, gafi dla na, ii go ta weinum i li ma mi go ta ze fa i duk 'dukul ma afi na.”

63 I dugo li numa, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na car cat barau ko ma i turum ma suno fât. Mi ca'b i sema: “Tan na, ma langi sum ma ma ca'bi zu la i vinna hê hê 'bo dla su?”

64 Tan na, i sari ni mama su? Mi in ni la ma ir ti Lu.” Tà kor hina i sema: “Mi ndak ni ma fe mat i vin la ca.”

65 Sum nini nde go tufo'o ham ne'e i irim, tà car jeu irim suno, tà kutong 'bana kapum ti bra, tà go in ham i sema: “Tuk in fa gi, tan na, ni sa gi tumu hîyâ su?” Hu'dki ma go kot sum ma car tum gomnjorom.

Piyer môi turum i wa Jesu

(Wei Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jâ 18.15-18,25-27)

66 Ka ma Piyer i zuna ka'd i lo aso ra na, vei wei 'dau ma i duk weiyeko ma go gir sin i lo aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu numa car mba.

67 Ti we Piyer i li ma go hol ku, ti kot irim tan to'o na, ti in ham i sema: “Hau era na, a ni fa ka Jesu ma Nazaret na er.”

68 Na gi, mi moi turum wa la ko ma hîyâ i sema: “Han we mi er, han hum zu la ma a go in da mi er.” I dugo li numa, mi car zam suno i vin aso ra, singe car ge er ping.

69 Vei tanda hom wam gafi, ti nde in he sum ma car i li numa gafi dla i sema: “Su hîyâ ni su ma fa i duknga na bel.”

70 Na gi, Piyer hom môi turum gafi dla. Suk njô dla na, sum ma car i dugo li numa in he Piyer i sema: “Hau, a ni fa i duknga gasi, walama a ni su ma Galile.”

71 I dugo li numa, Piyer nde ma go in la ra, sur ti turum bra i sema: “Han gi go moi ni moi na, Lu na gan danggai. Han sur turan se, han we su ma ii go ini laram numa mi.”

72 I dugo li numa na, singe car ge er ma wa ho'b ma ping bra. Lo Piyer hom nde i wa la ma Jesu in ham kufo i sema: “Njar ma singe go ta ge er ma waram ho'b ma tan na, a go ta moi warau hindi ma se, hau wan mi na.” I dugo li numa, mi car nde ka ci'i.

Mark 15

Tà ta ka Jesu i kufo *Pilat

(Wei Mat 27.1-2,11-14; Luk 23.1-5; Jâ 18.28-38)

1 Kasin culul la, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka *tok aso sum lingi aso Juif kona pet, tap vinna 'dau. Tà jeu Jesu ta karam, ta ham he *Pilat.

2 *Pilat car ca'b Jesu i sema: “Tan na, hau gi ni vuduk aso Juif kona su?” Jesu hom kor ham i sema: “Kandaka ma a in numa tan.”

3 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na sak la i wa Jesu 'bor.

4 I dugo li numa, *Pilat hom ca'bum gafi dla i sema: “Tan na, a kor la hina tan nde mi kanau su? Hau we la ko ma 'bor ma tà go in i warau hîyâ gige! ”

5 Na gi, Jesu hom kor la hina nde mi kanau, *Pilat car sar ori kpi.

Tà ka'a bol ma mat i wa Jesu

(Wei Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jâ 18.39–19.16)

6 Ka fat vin ter Pak nga kek kek nga, *Pilat go sak hana bu danggai afi 'dau, ni su ma lilau ra bam ma.

7 Su hina 'dau sem se Barabas, i lo danggai i duk sum ko ma car la ka sum ma go ti wana na gi, tà ci su hina.

- 8 Lilau ra car tum ta i he'd *Pilat in ham i se, mi gir hana tuko kandaka ma vazu mana ma dei ra tan na.
- 9 *Pilat hom kor hana hina i sema: “Tan na, ii bei se, nan sak hei vuduk aso Juif kona afi su?”
- 10 Walama mi we net ma se, sum lingi ko ma fal tuko vursu na mba ham ka Jesu na, tà gir karam ni se'ei.
- 11 Na gi, sum lingi ko ma fal tuko vursu na li zu lilau ra i se, mi sak hana ni Barabas afi.
- 12 *Pilat hom ca'b lilau ra gafi dla i sema: “Tan na, han ta gir ni gir mama ka su ma ii go 'deinum i se, vuduk aso Juif kona su?”
- 13 Tà hom kor ham hina ka derna afi gidang 'bor gbiu i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na!”
- 14 *Pilat hom ca'bna i sema: “Tan na, ni buburo mati gi mi gir ra su?” Na gi, tà hom tum siwel gafi gbiu, sa'a ti war ka gidang pet i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na!”
- 15 I dugo li numa, *Pilat ba se, num gir ni tuko ma lilau ra tuna elna ti i zu na, mi car sak hana Barabas afi; mi in he askar kona tà dle Jesu, ham ti hana i se, tà ta geiyem afi i wa ago gei na.

Askar kona go las Jesu

(Wei Mat 27.27-31; Jâ 19.2-3)

- 16 Askar kona mba ka Jesu i lo aso vuduk ma tong ma li bol hina ra, tà tok askar kona i dugo li numa pet.
- 17 Tà sak ni barau ma tleu mbeû mbeû gi he Jesu i turum, tà tiu'di ngei, 'dikalla kandaka ni jum tan gi, ting ham i waram bra.
- 18 I dugo li numa, tà nde gam de'b i sema: “Ma gau de'be, vuduk aso Juif kona!”
- 19 Tà pe waram ka ndu ndu hel, tà tufo'o ham ne'e i irim, tà gumo'o i kuforom, tà sak ti vin gufna ka'd ham.
- 20 I dugo li ma tà do'o las mana ma lasam ba do'o na, tà fok barau ma tleu ma i turum ba suno gafi, tà hom sak ham barau ko mum ma i turum, tà ta karam walama geiyem afi i wa ago gei na.

Tà gei Jesu afi i wa ago gei na

(Wei Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jâ 19.17-27)

- 21 Su ma Siren 'dau sem se Simô, ma ba au Aleksandre ka Rufus, mi car fa ni i sine gi go kal, askar kona vam ka gidang i se, mi am ago gei aso Jesu na.
- 22 Tà ta ka Jesu i li ma tà go 'dam se Golgota, ni se, “Iseu wa.”

- 23 Tà ham mbi anjor anjor ma tlum ka tuko ma tà 'dam se *mir walama mi ce, na gi, Jesu ba mi.
- 24 I dugo li numa, tà geiyem afi i wa ago gei na, tà wal barau ko mum ma i 'ba ndri, ni ka 'bele ma ge, tà gir tan ni walama we su ma go ta ti na.
- 25 Kasin ma tà gei Jesu afi i wa ago gei na, fata ke nde ma ting dene ka'da.
- 26 Tà ndal la ma tà vam ti ra afi i sema: “vuduk aso Juif kona.”
- 27 Tà gei sum ho'b afi i wa ago gei ko i he'd Jesu, ni sum ko ma go 'bat tuko ka gidang i 'ba sum i vari, ma nini 'dau i he'dem i 'bum ma kati ra bra, ma nini 'dau i he'dem i 'bum ma gur ra bra.
- [28 La tanda ra ndak ni ka la ma ndal i lo Maktub pa net i sema: “Tà di'im i duk sum ko ma buburo na.”]
- 29 Sum ko ma go kal i dugo li numa go 'dek wana, go irim ti bra, tà go in ti ham i sema: “E, hau gi ni bu ma i se, hau ha'b za ma tong ma aso Lu ra suno gi, hom minda gafi bar hindi na mi su?”
- 30 A si'd turu wa turu gige! jumu fa ka'd i wa ago gei na se mi!”
- 31 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, las Jesu ni tan er i sema: “Mi si'd sum ko ma 'dang bra, na gi, mi ndak ma si'd turum mi.
- 32 Kandaka se, ma gi wei Kristi ma ni vuduk aso Israel kona gi jum fa ka'd i wa ago gei na da na, i dugo li numa na, ma heinum tu la ra.” Tàna sum ko ma tà geina afi i he'dem ma irim ni tan er.

La mat aso Jesu

(Wei Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jâ 19.28-30)

- 33 Ka ma fata car i du na, li na kumo'o ndufun rik rik i wa angga ra pet, gag ze liring.
- 34 Fata cok nga, Jesu sa'a war ka derem afi gidang 'bor polol i sema: “Eloi, Eloi, lema sabaktani?” Numa na, ni sema: “Lu man na, Lu man na, wa nimi gi a 'baran tan su?”
- 35 I dugo li ma sum ma ha'ai i li numa, nini ko hum tan na, tà in i sema: “Mi go 'de ni Eli.”
- 36 Su 'dau i duknga car ne zak, am vra'a lobma ma mbus ti lo tim ma, sinim fa i duk mbi ma cumoko, sin ti i vin ndu ndu hel, am sin ti he Jesu walama mi ce. Tà in i sema: “Bari tan ta'a, ma ta wei gi, tan na, Eli ta mba amum fa ka'd i wa ago gei na 'bo bra eî.”
- 37 Na gi, Jesu sa'a war afi gidang 'bor vinim 'dau, i se gi, mi mat 'bo.

38 We man na, barau ma ka'a ti ir li ma i lo za ma tong ma aso Lu ra cat i du ho'bo, fa afi net gag mba sak ti ka'da.

39 Ka ma tong ma ka askar ko i 'bum kis, ma car i kufo Jesu gei gei na, we maskaram ma sak tan na, mi in i sema: "Su hîyâ ni Vei aso Lu na ni ma turum gasi."

40 Lobki nini hina gi, tà car hêi seng, go we kana jo'bo'bo. I duknga na, ni Mari ma i lo za Magdala, ka Mari ma ya Jak ma ga'a na ka njurum Joses, ka Salome.

41 Tàna gi ni sum ma ta i zu Jesu ka ma mi fa i wa angga Galile 'bo na, tàna gi gir ham sin. Ka lilau lobki ma 'dang ma car ta karam i Jerusalem hina er.

Tà mu'u Jesu

(Wei Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jâ 19.38-42)

42 Ka liringa, ni bar ma hin ti la tuko kona, walama li ma go ta fo'o fa na, ni fat bar ma 'dok ti tu ra.

43 Su ma Arimate, sem se Josef, mi ni su ma tong ma i duk *tok aso sum lingi aso Juif kona, mi ni su ma suk go gol Tiza aso Lu ma go ta mba na er. Mi 'be vin duk mi, mi car ta aso *Pilat walama ca'bum la mat Jesu.

44 *Pilat sar ori kpi, walama mi mat da na, mi 'de fa tong ma ka askar ko i 'bum kis sa, mi ca'bum i sema: tan na, Jesu mat ni gau dei da su?

45 Ka ma mi hum la ra i vin tong numa na, mi sak Josef am mat Jesu.

46 Josef tum fa bakta ma 'babu, mi am fa mat Jesu ka'd i wa ago gei na, mi heuwem ka bakta ra, mi car mu'um i lo zra mat ma tà dlar i wa goi ra, i dugo li numa, mi lika'd fa goi ma tong ndu'b ti vin zra na.

47 Au Mari Magdala, ka Mari ma ya Joses sa, tà we li ma tà mu'u Jesu hina na.

Mark 16

Ze aso Jesu ma mi zam ti fa suno i li usiya na

(Wei Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jâ 20.1-10)

1 Ka ma fat bar ma 'dok ti tu ra kal suno na, Mari Magdala, ka Mari ma ya Jak ka, ka Salome, tà ca'b mbur ko ma sisi 'bei vinin, walama ta cuk i tu Jesu.

2 Ka fat dumas kasin culul la, tà ta i wa us sa, ka ma fata kap fa na.

3 Tà go ca'b ndri i sema: "Tan na, sa gi ta lika'd hama goi ra suno i vin zra na su?"

4 Tà la'a irna ma we kana tan na, ka goi ma tong 'bor tanda ra, lika'd suno i vin zra na cei da.

⁵ Ka ma tà ser i lo zra na, tà we vei hu'd suk i 'ba kati ka barau ma 'babu lat lat i turum gi, tà fang wulak 'bor.

⁶ Mi in hana i sema: “Giri wulak mi, ii go langi ni Jesu ma Nazaret na, num ma tà geiyem afi i wa ago gei na; mi cei ka'd ini, mi zam suno i li usiya na cei da; wei, li ma tà gam hina na man.

⁷ Tei ta ini he sum hat ko mum ma, ka Piyer; mi go ta kana i kufori i Galile; ii ta weinum ni kana hina, kandaka ma mi in hei kufo na tan.”

⁸ Tà busuk fa suno i dugo li num, tà la'a fa ka ne i wa us sa dei, walama wulak ka sar la ra girna 'bor, tà in la he su mi, walama tà fang wulak 'bor.

Jesu ze turum i ir Mari Magdala

(Wei Mat 28.9-10; Jâ 20.11-18)

⁹ [Ka ma Jesu ze suno i li usiya na, ni ka fat dumas kasin culul. Mi ze turum ni i ir Mari Magdala gi kufo, tanda gi ni ma ma mi oi ngisa ko ma buburo suno i wanda se'da na.

¹⁰ Ti ta in he sum ko ma kufo karam ma, tàna, tà ni i li ma tlau tuna ka ci'i.

¹¹ Ka ma tà hum se, mi ka irim gi ti wam fa bel la, tà handa tu la mi.

Jesu ze turum i ir sum hat ko ho'bo

(Wei Luk 24.13-35)

¹² I kir gafi na, Jesu ze turum i ir sum i duknga ho'bo, i vari ma tà go tana asona, ni za ma ga'a i go'b gi, turum fang 'dang.

¹³ Tà hom in la tanda ra he sum ma ke na gi, tà hana tu la mi dla.

Jesu ze turum i ir sum hat ko ma gu'b wa 'dau na

(Wei Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jâ 20.19-23; Tuko Gir 1.6-8)

¹⁴ I kir num, Jesu hom ze turum i ir sum hat ko ma ke gu'b wa 'dau na, ka ma tà suk i vin tuko ti na. Mi ce'dna i wa he tu la ma cei i lona ra, ka lona ma dobrok ka, walama tà he tu la he sum ma wam ka irna ka ma mi zam fa suno li usiya na mi.

¹⁵ Gafi na, mi in hana i sema: “Tei i wa angga ra ndâ, ta gei er la ma 'Bei ra he sumra na ndâ.

¹⁶ Su ma he tu la ra gi, tà girim baptem ma, mi ta si'di; su ma he tu la ra mi na, bol la ta vam.

¹⁷ We, tuko gir ko ma tak ma ta ta i zu sum ma he tu la ra man: tà ta oi ngisa ko ma buburo na suno ka sem nan, tà ta in la ka vin ko ma tà lina 'dau mi na.

¹⁸ Tà ta la'a vu ko ma et tu na ka 'bana wase, tà gi ce ni tlor ma ci sura era na, go ta gir kana tuko nde mi kanau kanau; tà ta ting 'bana i wa sum ga'b kona, tà go ta si'di.”

Jesu hom tain afi i he'd Lu na

(Wei Luk 24.50-53; Tuko Gir 1.9-11)

19 Ka ma Busumra na Jesu in hana la ra in na, Lu na amum afi, mi ta suk i 'ba Lu ma kati ra.

20 Sum hat ko mum ma, tà ta ge er la ma 'Bei ra i li na ndâ ndâ, Busumra na go gir kana sin da, mi hana gidang, tak ti se, er la mana ma ge ra ni la ma tunda, ni ka tuko gir ko ma tak ma tà gir ra.]

Luk

Luk 1

La ma nde kufo ra

- 1 Sum 'bor am zu ma ndal la tuko ma gir i dukma na.
- 2 Tà ndal tuko ko ma tà hum i vin tàna ko ma we tuko ko hîyâ ka irna fa kufo dei ka ting zu ra na gi, tà ge ti er la aso Lu ra.
- 3 Wa numa gi, nan bra na, han ba zu la ko numa pet, ka ma fa kufo dei ka ting zu ra; walama han we tuko ko numa na, tà sak ndri 'bei net net. Numa gi, cem hîyâ na, han ndal la ko ma sak i zu ndri 'bei net net numa, he hau Teyofil ma 'bei na bra.
- 4 Numa gi, a ta we ti suno 'bei kpas, i tu la aso hat ma a hatta ra.

Bu sin ma fa afi duk Lu na in la vra'a aso Jâ ma gir sum baptem ma

- 5 Ka uci ma *Herod suk vuduk ka i wa angga Judee na, bu ma fal tuko vursu hina 'dau, sem se Zakari, mi ni i duk ader sum ko ma fal tuko vursu ma aso Abiya na. Sem mátam se Elisabet, ti ni i lo se'd aso Aron, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na.
- 6 Tà ka lana ho'bcu'b ma, tà ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na, tà go ta i zu vin gat ko aso Busumra na, ka tuko ko ma mi in hana na 'bei net net.
- 7 Na gi, tà ka vei mi, walama Elisabet ni ma ma 'bal gendreke, tà kisa'a ka lana ho'bcu'b er.
- 8 Fat 'dau na, Zakari go gir sin mum ma fal tuko vursu na i kufo Lu na, walama numa ni bar sin mum ma mi gir i duk ader mum ba.
- 9 Kandaka ni vazú aso sum ko ma fal tuko vursu na tan, tà manam ni ka kong ma ka kuya i nji 'ba, numa gi mi ze ti i lo za aso Lu ma i du ra, walama 'dus londa ka mbur ma sisi 'bei vinin na.
- 10 I dugo li ma mi go 'dus lo za ra ka mbur ma sisi 'bei vinin na, lilau sum ma pet na go cen Lu na suno.
- 11 Ni i dugo li numa gi, Zakari we bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na i li ma car i he'dem, i 'ba kati i li ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin numa.
- 12 Ka ma Zakari wam ma na, vari la vi'i i irim tel tel, wulak girim 'bor.
- 13 Na gi, bu sin ma fa afi duk Lu na in ham i sema: “Zakari, ne wulak mi, walama Lu na hum cen mu ra. Mátáu Elisabet go ta vra'a hau vei ma nji, a ta ting sem se Jâ.
- 14 Turu go ta eleu 'bor ka ngisa warau do'o ndâ ndâ, sum 'bor go ta gir frêi karau wa la vra'a aso vei numa.

15 Walama mi go ta fang ni su ma tong i kufo Busumra na, mi hina ta ce mbi anjor anjor ma cumoko ka sùm ma darki mi kanau, Ngisa Lu na go ta hen i lorom ni ka ma mi vra'a fa kpinga dei.

16 Mi ta hom fa ka ado Israel 'bor i he'd Busumra na Lu mana na.

17 Mi go ta kufo Busumra na ni ka gidang ka gangrang kandaka ni Eli, bu ma jok vin Lu na tan, walama mi ta min bong duk buba ado na ka adona, mi go ta fang sum ma dum vin gat aso Lu na, kandaka ni sum ko ma i du gei na tan, walama mi ta min sum i du 'bei he Busumra na.”

18 Zakari in he bu sin ma fa afi duk Lu na i sema: “Han ta we la ca ni mama su? walama han kisa'a da er, mátan era, kimba kal 'bor da er.”

19 Bu sin ma fa afi duk Lu na kor ham hina i sema: “Nan gi ni Gabriyel; han car i kufo Lu na walama gir ham sin, ni num gi sinan fa walama in hau la ma 'bei ca.

20 We, a go ta fang ndum, a go ta li vin mi, gag ni fat ma tuko numa ta gir ra, walama a he tu la i zu la man ma tunda ma han in hau ra mi.”

21 I dugo li numa, lilau sum ma suk go gol Zakari na suk ori ging, walama waram ve i lo za aso Lu ma i du ra 'bor.

22 Ka ma mi ze fa suno na, mi fe vari ma in hana la mi, tà we gau se, tuko ze fa i irim i lo za aso Lu ma i du ra. Mi in hana la ra ni ka 'bum, mi ke ti ndum kamndang.

23 Ka ma sin aso Zakari ma gir i lo za ma tong ma aso Lu ra do'o na, mi car tam asorom.

24 I kir bar ko numa tan nde na, mátam Elisabet car ve uri, ti pe'e ti tunda ndak ter vatla, ti in i sema:

25 “Kandaka hîyâ tan gi ni tuko ma Busumra na gir han gi, mi wan ti, walama mi am ti kuzur ma i waran da suno i duk sumra na.”

Bu sin ma fa afi duk Lu na in la vra'a aso Jesu

26 I lo ter ma kandi na, Lu na sin fa Gabriyel bu sin ma fa afi duk Lu na, i lo za ma tong ma tà 'dam se Nazaret, i wa angga Galile.

27 Mi sinim fa ni i he'd vei wei ma semba se Mari, ma Josef ma mui David na go 'dumba ra.

28 Bu sin ma fa afi duk Lu na mba i he'dta, in handa i sema: “Han gang de'be, nang ma fe 'bei aso Lu ra! Busumra na karang.”

29 Mari vari la vi'i i ira tel tel wa la ca ra, ti go sar se, zu de'b ca ni mama tan 'de su?

- 30 Bu sin ma fa afi duk Lu na in handa i sema: “Mari, ne wulak mi, walama a fe 'bei aso Lu ra da.
- 31 We man, a ta ve uri, a ta vra'a vei ma nji, a ta ting sem se Jesu.
- 32 Mi go ta ke ni su ma tong, tà go ta 'dam se, Vei Lu ma tong ma afi na. Busumra na Lu na go ta ham jinga vuduk aso muirum David ta.
- 33 Mi go ta ti i wa se'd aso Israel la gag kanau, vuduk mum ba zu do'onda cei kanau.”
- 34 Mari in he bu sin ma fa afi duk Lu na i sema: “Tan na, tuko numa ta gir ni gir mama su? Walama, nan, han we nji mi.”
- 35 Bu sin ma fa afi duk Lu na hom kor handa hina i sema: “Ngisa Lu na ta mba i warang, gidang aso Lu ma tong ma afi na ta kumo'o i warang kandaka ni ndangsu tan. Ni wa numa gi, vei ma a go ta vra'am ma, tà go ta 'dam se, num ma ka irim 'dang ma ni Vei Lu na.
- 36 We man, Elisabet ni ma ma i lo se'd mang ga, tanda era, ti kisa'a da, na gi, ti ka uri vei ma nji, ni tanda ma tà go 'danda gendrek ka, cem hîyâ ti ka ter kandi da.
- 37 Walama tuko ma kal wa Lu na cei.”
- 38 Mari car in i sema: “Nan, han ni lak aso Busumra na, tuko ma ta gir i turan na, ni kandaka ma a in numa tan.” I dugo li numa, bu sin ma fa afi duk Lu na car tam.

Mari ta aso Elisabet

- 39 Mari car ka bar ko numa zak, ti ta i lo za nini ma i wa goi i wa angga Judee.
- 40 Ti ta ze aso Zakari gi, ti ge de'b Elisabet.
- 41 I dugo li ma Elisabet hum kar de'b aso Mari ra na, vei ma i londa na am zu ma go hen turum i londa hu'duk hu'duk. Ngisa Lu na hen i londa nding nding.
- 42 Elisabet am dera afi gidang 'bor i sema: “Lu na 'be vin i warang i duk lobki na! 'Be vin mum ba ke i wa vei ma a go ta vra'am ma er.
- 43 Tan na, nan ni sa gi, ya Busumra man na car mba ti asoron hîyâ su?
- 44 We man, i dugo li ma han hum de'b mang ga na, vei ma i lora na hen i lora na ka frêi hu'duk hu'duk.
- 45 Turang go ta eleng, walama a he tu la i wa tuko ma Busumra na inang ma go ta mba gir ka lirim net na.”

Yem aso Mari

- 46 I dugo li numa, Mari in i sema: “Han li zu tong aso Busumra na,

- 47 Ioron hen ka frêi ni i wa Lu ma Bu si'd man na;
- 48 nan ma ni vei mum ma suk i kuforom ba na, mi we ki'dak man da. Gasi, ka ma cem hîyâ na, njef sumra na pet na go ta 'dan se, tanda ma ka 'be vin i wanda ra.
- 49 Walama Lu ma ni bu gidanga gi gir han tuko ko ma lingi 'bor hîyâ. Sem ni ka ira tan 'dang.
- 50 O mum ba ni i wa tàna ma go ne wulakram ma gag kanau.
- 51 Mi gir sin ko ma lingi lingi ka 'bum ma gidang ngeng ngeng ga: Mi wâi tàna ko ma go ha'a zu tuna i lo sar ko mana ma i lona na suno jakli jakli.
- 52 Mi jum vuduk kona ka'd i wa jinga vuduk ko mana na, mi am wa sum ko ma ki'dak nga afi bra.
- 53 Mi up lo sum ko ma me ra go cina na ka tuko ma 'bei 'bor, mi oi sum ko ma ka fe ra tà tana 'bana ori bra.
- 54 Mi mba njin ni lilau Israel ko ma ni hu'dki mum ma, walama mi 'dungo lana ka 'bei mum ba mi.
- 55 Mi 'dungo la tuko ma mi in i se, num ta he muima kona na mi kanau, numa ni Abraham ka se'd mum ba gag kanau.”
- 56 Mari suk ka Elisabet gag ta ter hindi, i se gi, ti homba aso 'bo.

La vra'a aso Jâ ma gir sum baptem ma

- 57 I dugo li ma li na mba ndak ma Elisabet go ta vra'a na, ti vra'a vei ma nji.
- 58 Sum ko ma suk i vin ndangsu ka Elisabet na, ka sumonda, tà hum ma se, ni Busumra na gi gir 'bei kanda na, tà frêi kanda 'bor.
- 59 Ka ma vei na gir bar côhô na, tà mba walama fal ham zurum, tà ba se tàna ting sem se Zakari, kandaka sem bam tan.
- 60 Na gi, yam in i sema: “Ni tan mi, sem ta ke ni se Jâ.”
- 61 Tà in handa i sema: “Su ma i lo njef mang ma ka sem ma ka numa tan 'dau era cei.”
- 62 Tà ca'b bam ka 'bana i se, tan na, sem ma mi ba ma ting he vei na ni mama su?
- 63 Zakari in hana i se, tà ham fa palkam. Mi car ndal sem ba hina i sema: “Sem se Jâ.” Sum ma pet suk ori ging.
- 64 I dugo li numa, vinim 'bar afi, cilim era pong afi er, mi am zu ma go li vin, mi go li ti zu Lu na ka derem afi gidang 'bau 'bau.

⁶⁵ Sum ko ma suk i vin ndangsu kana pet na, tà fang wulak 'bor, i wa angga ma wa goi ma i Judee pet na, tà nja'a la tuko ko ma gir numa suno he ndri.

⁶⁶ Sum ma hum la tanda pet na, tà am zu ma go sar la 'bor i sema: “Tan na, vei hîyâ go ta fang ni mama su?” Walama ni turum gasi na, Busumra na ke karam.

Yem aso Zakari ma guci i wa tuko ma go ta gir ni gir 'bo na

⁶⁷ Bam Zakari, Ngisa Lu na hen i lorom nding nding. Mi car in ti la tuko ma go ta gir ni gir 'bo na i sema:

⁶⁸ “Li zu ra he ni Busumra na, Lu ma aso Israel kona, walama mi mba i he'd sum mum ma gi, mi sam ti wana.

⁶⁹ Mi ting hama Bu si'd ma gidang 'bor, num ma ni se'd aso vuduk David ma ni hu'd mum ma.

⁷⁰ Numa gi ni tuko ma mi tak fa kufo dei na, ka sin gir aso sum ko ma ka irna 'dang ma jok vinim ma.

⁷¹ Mi in i se, num ta sam wama i 'ba sum bibile ko ma maa na, ka tàna ko ma va'dma na pet er;

⁷² mi tak 'bei mum ba he muima kona. Mi go sar ka tap vin mum ma ka ira 'dang ma ka sum ko mum ma.

⁷³ Hîyâ gi ni sur ma Lu na sur ti turum he muima Abraham, ma i sema:

⁷⁴ num ta si'dma suno i 'ba gidang aso sum bibile ko ma maa na, gag ma ta giri ti sin ham bei wulak bra.

⁷⁵ Walama ma ta kei ti ni sum ko mum ma 'bei, ma i du gei, i lo bar ma ma ti hina ka irma 'bo na pet.

⁷⁶ Vei man na, hau bra na, tà ta 'dau i se bu ma jok vin Lu ma tong ma afi na, walama a ta tra kufo Busumra na, min ham vari ko mum ma suno 'bei.

⁷⁷ A in he sum ko mum ma i se, mi go ta si'dna, walama mi go ta sak hana buburo ko mana na suno.

⁷⁸ Walama Lu ma maa na, mi hen ka o ra, ka 'bei ra, mi go ta sin fa hama ka ti'de ma tong fa afi, kandaka ni fata tan,

⁷⁹ walama 'de li i wa sum ko ma suk i duk ndufun da, ka sum ko ma suk i zu ndangsu mat na, mi ta ting semma i lo vari ma edlem he'b pa.”

⁸⁰ Jâ wi, ir jeng mum ba ta kufo kufo. Mi sukum i lo go'b ma, gag fat bar ma mi ze ti ka turum suno i kufo lilau ado Israel kona.

Luk 2

La vra'a aso Jesu

(Wei Mat 1.18-25)

- 1 I lo bar ko numa, *Sesar Oguste, vuduk ma Rom ma, am vinim hana, walama tà ndal sem sum ko ma suk i wa angga ma Rom ti wana na pet.
- 2 Numa gi ni di'i ma kufo kici kici, ma i lo uci ma Kiriniyus suk ti tong ga i wa angga au Siri kona.
- 3 Sum ma pet car ta, walama ndal semna, sa sa na, ta i wa anggaram i wa anggaram.
- 4 Josef car i lo za ma Nazaret na i wa angga Galile, mi go ta ni i Judee, i lo za ma aso David ma mi vra'a hina, ma tà 'dam se Betlehem ma, walama Josef car fa ni i tu se'd aso David ta er.
- 5 Mi ta hina walama ndal sem i lo maktub pa ka Mari, wei mum ma mi go 'dumba ra, he'dta jeng 'bor.
- 6 Ka ma tà ta kana îyâ hina na, bar vra'a aso Mari ndak ma ti go ta vra'a na.
- 7 Ti vra'a vei ma nji, ni vei manda ma londa wei na, ti 'dikalam ka barau, gam ti i lo kiti nâu ko, walama tà fe li bar i lo za ma bar luweki na mi.

Bu sin ma fa afi duk Lu na ze turum i ir sum ma pol time kona

- 8 Sum ma pol time ko hina i go'bo i wa angga tanda ra, tà go kot time ko mana na ka durki.
- 9 Bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na ze turum i irna, gangrang aso Busumra na 'de li suno i wana cah, tà fang wulak 'bor.
- 10 Na gi, bu sin ma fa afi duk Lu na in hana i sema: “Nei wulak mi, walama han mba hei ni ka la ma 'bei 'bor, ni la ma frêi ma guci i wa sum pet.
- 11 I lo durki ma furum ca ra, Bu si'd na vra'a hei i lo za ma aso David na da, num gi ni Kristi ma Busumra na.
- 12 Tuko ma ta tak hei na gi hîyâ: ii ta fei vei na, tà 'dikalam ka barau, tà gam ti i lo kiti nâu kona.”
- 13 Lilau sum sin ko ma afi duk Lu na busuk fa zak, mba tap ka bu sin ma fa afi duk Lu na, tà li ti zu Lu na i sema:
- 14 “Li zu ra he ni Lu ma afi na, edlem he'b pa i wa angga ra he ni sum ko ma Lu na turum go elem kana na.”

Sum ma pol time kona ta Betlehem

- 15 I dugo li ma sum sin ko ma fa afi duk Lu na homna afi 'barna na, sum ma pol time kona in he ndri i sema: “Ma tei Betlehem, walama ma ta wei tuko ma fang gi, Busumra na tak hama hîyâ na gi.”

16 Tà car zak, tà ta fe Mari ka Josef, ka vei na i li ma tà 'dikalam gam i lo kiti nâu kona.

17 I dugo li ma tà wam ma, tà nja'a zu la ma tà hum i wa vei hîyâ he sum ma.

18 Sum ma hum la tanda ra ndâ na, tà suk ori ging, i wa tuko ma sum ma pol time kona in hana na.

19 Na gi, Mari ve la ko numa kau i londa ndâ, ti go sar ka la ko numa ka londa ma i du ra kek kek.

20 Ka ma sum ma pol time kona homna na, tà go li zu Lu na, tà go gilem i wa la tuko ko ma tà hum ma, ka tuko ko ma tà we na, walama tuko ko numa pet na, gir kandaka ma bu sin ma fa afi duk Lu na in hana na tan.

Tà ting sem Jesu

21 Bar côhô i kir numa na, bar ra mba ndak walama tà fal zu vei na, tà ting ham sem se Jesu. Sem tanda ra, bu sin ma fa afi duk Lu na gi in he yam ka ma ti bei ve urirum 'bo na dei.

Tà tak Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra

22 Ka li bar ma tu Mari co'o suno i zu vin gat ma Mois in da na, tà ta ka Jesu i Jerusalem, walama ta takam i kufo Busumra na.

23 Walama vin gat aso Busumra na in i sema: “Vei ma nji mani mani ma vra'a fa lo yam wei na, ni aso Busumra na.”

24 Tà mba walama gir 'be vin kandaka ma Busumra na in na tan: gugu ko ho'b wase ado gugu ko ho'bo.

25 Su ma nini 'dau hina i Jerusalem, sem se Simeyon. Su numa ni su ma kanau kanau; mi go hum vin Lu na, mi go gol ni num ma go ta mba si'd au Israel kona. Ngisa Lu na karam.

26 Ngisa Lu na tak ham walama se, mi ta mat mi gag gag, mi ta we Kristi ma aso Busumra na ka irim 'bigi.

27 Ngisa Lu na ta karam i lo za ma tong ma aso Lu ra. I dugo li numa na, sumo Jesu mba ka vei mana na, walama tà gir karam kandaka ma vin gat ta in na tan.

28 Simeyon amum afi, kauwum i 'bum. Mi ge de'b Lu na i sema:

29 “Busumra na, tuko ma a in na gir cem hîyâ da, bar lak mu na ta mat ka edlem he'b pa.

30 Walama han we si'd mu ra ka iran da,

31 si'd tanda a minda tingga ni i kufo sumra na ndâ,

32 ti'de ca ra gi takau he sum ko ma i wa angga ra ndâ, ni tanda gi go ta he sem ci'i he lilau sum ko mu ma ni Israel kona.”

La aso Simeyon ma in guci i wa tuko ko ma go ta gir ni gir 'bo na

33 Jesu, au bam ka yam hum la ma Simeyon in guci ti i waram kandaka ni numa tan na, tà suk ori ging.

34 Simeyon 'be vin i wana, mi in he Mari ya Jesu i sema: “Lu na man vei hîyâ ni walama mi ta ke ni tuko ma sum 'bor ta sak ti ka'da, sum 'bor ta car ti afi i duk Israel kona tum er. Mi ta ke ni tuko ma Lu na takam, ma sum vam mi.

35 Mi go ta tak sar ko ma pipe'e ma i lo sumra na suno. Gi ni nang mâ ra bra na, cim duk ka ta kap lorong kandaka ni iciu za tan.”

Ana, mâ ma jok vin Lu na

36 Mâ ma jok vin Lu na hina 'dau, semba se Ana, ti ni vei aso Fanuwel, ma ni se'd aso Aser ra. Ti kisa'a 'bor. Ka ma ti ka weinda 'bo na, ti suk ka njuffa kim se'da.

37 Ka ma njuffa mat na, ti sukka kumri, ti ve nji mi, gag kimba teu gucôhô wa suno fi'di. Ti go gir sin i lo za ma tong ma aso Lu ra kek kek, ti go sak vin guffa ka'd he Lu na, ka durki ka fata pet, ti go tel tunda me, go cen ti Lu na.

38 Ti mba i dugo li numa, ti ge de'b Lu na, ti in la vei numa he sum ko ma go gol ma se, Lu na go ta si'd Jerusalem kona.

Tà kap zuna hom i Nazaret

39 I dugo li ma tà gir tuko kona do'o pet, i zu vin gat aso Busumra na na, tà kap zuna hom i Galile, i lo za mana ma Nazaret na.

40 Vei na go wi, mi go fe gidang, ir jeng i lorom 'bor, Lu na pat vin i waram er.

Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra ka ma mi ka kim gu'b wa ho'b ma

41 Kim ka kim kek kek nga, Jesu sumorom go ta Jerusalem, walama gir vin ter Pak nga hina.

42 Ka ma Jesu gir kim gu'b wa ho'b ma, tà ta walama gir vin ter numa, kandaka ma tà go gir dei na tan.

43 Ka ma vin ter ra do'o na, tà homna, na gi, Jesu ke i Jerusalem, sumorom we mi.

44 Tà kot se mi ni hina ka sum ko ma go tra kana na to'o. Tà tana ndak bar 'dau, i dugo li numa, tà am zu ma go langam i duk minkona, ka gilam ko mana na.

45 Na gi, tà fam mi, numa gi tà kap zuna hom i Jerusalem gafi walama langam.

46 I lo bar ma hindi ra na, tà ta fam i lo za ma tong ma aso Lu ra. Mi suk ka'd i duk sum lingi ma ni Juif kona, mi go hum la mana ra, mi go ca'bna ti la bra.

47 Sum ma hum la mum ba pet na, tà suk ori ging, wa la ir jeng mum ba, ka la ko mum ma mi go kor hana hina na.

48 I dugoli ma sumorom wam ma, tà et 'bana i vinna ngring. Yam ca'bum i sema: "Vei man na, wa nimi gi a gir la ca kama tan su? Hau we, nan ka bau ho'bcu'b, ma langau ni ka 'be vin duk 'bor."

49 Mi hom kor hana hina i sema: "Ni wa nimi gi ii go langani su? Tan na, ii wei ma se, nan ta suk ni i lo za aso Ban da mbê mbê na mi su?"

50 Na gi, tà we zu la ma mi in da ni tan na mi kanau.

51 I dugoli numa, Jesu hom kana i Nazaret. Mi hum vinna. Yam kau la ko numa i londa ndâ.

52 Jesu go wi, ir jeng mum ba go ta ira ni kufo kufo, mi nde i ir Lu na, ka sumra na ndâ er.

Luk 3

Er aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Jâ 1.19-28)

1 I lo kim ma gu'b wa vatl ma aso Tiber *Sesar vuduk ma tong ma Rom ma, Pons *Pilat ni vuduk ma tong ma i wa angga Judee na. *Herod ti i wa angga Galile bra, njurum Filip bra na, ti ni i wa angga Iture, ka angga Trakonit. Lisaniyas ti i wa angga Abilen.

2 Au Anas ka Kayife, tàna gi fang sum lingi aso sum ko ma fal tuko vursu na bra. Ni ka uci tanda gi, la aso Lu ra nde ti i hum Jâ ma vei aso Zakari na i go'bo.

3 Jâ lang i wa angga ma i der sina ma Jurdê ra ndâ, mi in hana i sema: "Jokisar ma 'bei, han ta giri ti baptem gi, Lu na ta sak ti hei buburo mii ra suno."

4 Numa na, ke kandaka ni ma Esai bu ma jok vin Lu na in i lo maktub mum ba i sema: "Der su go 'de li i go'bo, i sema: Hini la vari aso Busumra na, blasi ir vari ko mum ma ciciki na suno 'bei las las.

5 Godo kruk kona go ta blas ndak ndri 'dau, wa goi kona ka wa dong ko ma afi na ndâ na go ta blas ka'da, vari ko ma gun na ndâ na go ta 'di i du 'bei nji'di'd, vari ko ma buburo 'doklom 'doklom ma go ta fang 'bei.

6 Sum ma pet na, tà ta we si'd ma Lu na si'dna ra."

7 Sum 'bor busuk fa mba i he'd Jâ, walama mi girna baptem. Mi in hana i sema: "Hei ado ke'ei ra, tan na, ni sa gi in fa hei i se, hei nei i 'ba bol aso Lu ma go ta mba ra su?"

- 8** 'Bari vra'a sin mii ma gir ra tak he sum ma se, hei joki sar ma 'bei da, koti 'bei ii ta sari wa turi se, Abraham gi ni mui da na, sari tan mi. Wa numa gi, han go in hei suno kpas, walama Lu na ndak ma fang goi ko ma ka'd hîyâ ni mui Abraham ko er.
- 9** Ce'd na ge ka'd i zu ago kona net net da, gi ni ago mani mani gi vra'a ni vra'a ma 'bei mi na, tà go ta tumum suno ganau gam wa ku.”
- 10** Lilau sum ma ca'b Jâ i sema: “Tan na, tuko ma 'bei ma ma ta gir ra ni nimi su?”
- 11** Mi kor hana i sema: “Su ma gi ni ka barau ko mum ma sak tu ho'b ma, mi walna i du ka su ma barau mum ma sak turum cei na. Su ma gi ni ka tuko ti era na, mi gir kandaka ni numa tan er.”
- 12** Sum ko ma ve tar ra era na, tà mba i he'd Jâ walama mi girna baptem er, tà ca'bum i sema: “Bu hat na, tan na, nimi gi 'bei ma ma ta gir ra su?”
- 13** Mi kor hana hina i sema: “Koti 'bei, ii ta tari tuko i 'ba sum ma, kal i wa am vin ma tà in hei i se, hei tari i 'bana na.”
- 14** Askar kona era, mba ca'bum kandaka ni numa tan, tà in ham i sema: “Maa bra na, tan na, tuko ma 'bei ma ma ta gir ra ni nimi bra su?” Mi hom kor hana i sema: “Koti 'bei, ii ta le'ei gineu aso sum ka gidang wase, koti 'bei, ii ta ngo'bi su ka la ma kas la, goli ni vari sei ma tà go hei ra tar bra.”
- 15** Sum ma go gol ka sar, gi ni sa sa na, go sar i sema: Jâ man na, 'bu ke ni Kristi na eî.
- 16** Jâ in hana ka lana ndâ i sema: “Nan, han go giri baptem ni ka mbi, na gi, su ma laram tong kalan na go ta mba. Han ndak ma but zeu tabrak mum ma i sem ma mi. Mi go ta giri baptem ni ka Ngisa Lu na, ni ka ku bra.
- 17** Mi ka tim mum ma fo'o tuko na i 'bum mel, walama fo'o ti aferem ma suno gi, 'bar irim ma bra. Irim ma, mi go ta la'am sak i lo zinga mum ba bra, aferem ma, mi go ta yam suno ni ka ku ma hina mat mi ra bra.”
- 18** I lo la ma mi go in he sum ma dla na, ni ka hat ko 'dang 'dang gi, Jâ fe ti vari ma ge ti hana er la ma 'Bei ra.
- 19** Na gi, Jâ ta ce'd *Herod vuduk ma tonga, walama mi ve *Herodiyad ma aso njurum ba, ka la ko ma buburo ma mi go gir 'dang 'dang kandaka numa tan na er.
- 20** I dugo li numa *Herod gir tuko ma buburo ma kal gafi dla, walama mi ve Jâ gam danggai.

Baptem aso Jesu

(Wei Mat 3.13-17; Mark 1.9-11)

²¹ Ka ma sum ma fe baptem pet na, Jesu era fe baptem er, i li ma mi go cen Lu na, li ma afi i duk Lu na ngo'o suno hondong;

²² Ngisa Lu na sak fa sem i waram, tlinge kandaka ni gugu tan. Der ra car fa afi duk Lu na dei i sema: "Hau gi ni Vei man ma han bau na, turan go elen ni ka hau."

Mui Jesu kona

(Wei Mat 1.1-17)

²³ Jesu am zu sin mum ba na, kimrim ndak 'bei guhindi. Kandaka ma sum ma go sar se, i mi ni vei aso Josef, Josef ni vei aso Heli bra,

²⁴ vei aso Matat, vei aso Levi, vei aso Melki, vei aso Janai, vei aso Josef,

²⁵ vei aso Matatiyas, vei aso Amos, vei aso Nahum, vei aso Nagai,

²⁶ vei aso Maat, vei aso Matatiyas, vei aso Semein, vei aso Josek, vei aso Joda,

²⁷ vei aso Jowanan, vei aso Resa, vei aso Zorobabel, vei aso Salatiyel, vei aso Neri,

²⁸ vei aso Melki, vei aso Adi, vei aso Kosam, vei aso Elmadam, vei aso Er,

²⁹ vei aso Jesu, vei aso Eliyeser, vei aso Jorim, vei aso Matat, vei aso Levi,

³⁰ vei aso Simeyon, vei aso Juda, vei aso Josef, vei aso Jonam, vei aso Eliyakim,

³¹ vei aso Meleya, vei aso Mena, vei aso Matata, vei aso Natan, vei aso David,

³² vei aso Isai, vei aso Jobed, vei aso Booz, vei aso Sala, vei aso Naason,

³³ vei aso Aminadab, vei aso Admin, vei aso Arni, vei aso Esrom, vei aso Fares, vei aso Juda,

³⁴ vei aso Jakob, vei aso Isak, vei aso Abraham, vei aso Tara, vei aso Nakor,

³⁵ vei aso Seruk, vei aso Ragau, vei aso Falek, vei aso Eber, vei aso Sala,

³⁶ vei aso Kainam, vei aso Arfaksad, vei aso Sem, vei aso Nowe, vei aso Lamek,

³⁷ vei aso Matusala, vei aso Enok, vei aso Jared, vei aso Maleleel, vei aso Kainan,

³⁸ vei aso Enos, vei aso Set, vei aso Adam, vei aso Lu na.

Luk 4

Seitan tuk Jesu

(Wei Mat 4.1-11; Mark 1.12-13)

- ¹ Jesu car fa i vin sina ma Jurdê ra, mi hom fa, Ngisa Lu na hen i lorom, Ngisa Lu na ta karam i go'bo.
- ² Seitan ta tukum kana hina bar gufi'di. I lo bar ko numa pet na, mi ti tuko mi kanau. I dugo li ma bar ko numa do'o na, me girim.
- ³ Seitan in ham i sema: "A gi ni Vei aso Lu na gasi na, in he goi hîyâ mi fang hau tuko ti."
- ⁴ Jesu hom kor ham hina i sema: "Maktub pa in i sema: 'Sura go ta ke ka irim ma, ni ka tuko ti teu go'o mi.' "
- ⁵ Seitan ta karam afi, tak ham tiza ko ma i wa angga ra ka lana pet tan hiliu zak.
- ⁶ Car in ti ham i sema: "Han ta hau gidang, ka sem ci'i, aso tiza ko numa ndâ, walama tà hana ni i 'ban ndâ, han ndak ma ta he ni sa sa ma han bam ma.
- ⁷ Kandaka se, a gi sak vin gufu ka'd i kuforon da na, tuko ko hîyâ ndâ na, tà ta ke ni ma mu."
- ⁸ Jesu hom kor ham hina i sema: "Maktub pa in i sema: 'A sak vin gufu ka'd he ni Busumra na Lu mu na ka'dau, ni num ka'dau ngaf gi, a ta gir ham sin.' "
- ⁹ Seitan ta karam i Jerusalem gafi dla, mi tingim afi i wa za ma tong ma aso Lu ra 'del, in ti ham i sema: "A gi ni Vei aso Lu na gasi na, yet fa afi dei mba sak ka'da;
- ¹⁰ walama Maktub pa in i sema: 'Lu na ta am vinim he sum sin ko mum ma afi na, walama tà mba kotu,'
- ¹¹ gafi dla na, 'Tà ta mba 'damu afi ka 'bana tan cika'd, walama seu ta pe i wa goi joko.' "
- ¹² Jesu hom kor ham hina i sema: "Maktub pa in i sema: 'Kot 'bei a ta tuk Busumra na Lu mu na.' "
- ¹³ Li ma Seitan do'o tuk mum ma mi go tuk ti Jesu ra, ka lem mum ba ndâ na, mi 'baram, gag ni fat ma 'dang 'bo dla se.

Jesu ting zu sin mum ba i Galile

(Wei Mat 4.12-17; Mark 1.14-15)

- ¹⁴ Jesu hom ta i Galile, mi hen ka gidang aso Ngisa Lu na, laram nde li suno i wa angga tanda ra pet pet.
- ¹⁵ Mi go hat sum ma i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, sum ma ndâ na pitim 'bor.

Sum ma i Nazaret na va'd Jesu

(Wei Mat 13.53-58; Mark 6.1-6)

- 16 Jesu ta i Nazaret, numa na, ni za ma mi wi hina na. Mi ta ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra ka fat bar ma 'dok ti tu ra, kandaka ni ma mi go gir dei na tan. Mi car afi walama di'i Maktub pa.
- 17 Tà ham maktub aso Esai bu ma jok vin Lu na. Mi but maktub tanda suno, mi fe li ma kandaka ni hîyâ tan:
- 18 “Ngisa aso Busumra na i waran, walama num gi manan, walama nan ta ge er la ma 'Bei ra he sum ko ma ca na. Mi sinan ni walama nan ta in he sum ko ma tà geina ka'd na i se, tà tumna afi da, walama 'bar ir sum ko ma lis sa afi gi, tà hom we ti li gafi, ni walama sak sum ko ma tà bana laki na afi suno, i 'ba sum bibile ko mana na.
- 19 Ni walama in la kim ma o aso Busumra na go ta ze ti ra.”
- 20 I kir numa na, mi 'dikal maktub pa hom ti he su ma go kotta na, mi hom sukum ka'da. Sum ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra la'a irna i turum jo'bo'b.
- 21 I dugo li numa, mi am zu ma go in ti hana i sema: “Furum hîyâ na, la ma i lo Maktub ma ii humi ca mba ndak i linda net da, i li ma han di'inda cem hîyâ na, ii humi er.”
- 22 Ka lana pet na, tà ba la aso Jesu ra, tà suk ori ging, wa la ma 'bei ma ze fa i vinim ba, tà ca'b i sema: “Num hîyâ ni vei aso Josef fa mi 'de su?”
- 23 Jesu in hana i sema: “Ni ma turum, hei ii ta tingi gos la i turan i sema: ‘Hau bu ma si'd sum ma, si'd turu wa turu ka'doru.’ Gafi dla na, ii ta ini han i sema: ‘Ma hum la tuko ko ma a girna fa i Kapernahum ma, gir tuko ko numa ka'd ini i lo za mu na bra.’ ”
- 24 Mi in hana gafi dla i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, su mani ma jok vin Lu na, tà go ta kotom ni sura i lo za ma tà vra'am hina na mi.
- 25 Ni ma turum, han go in hei, lobki ma ke kumri i duk Israel kona ni 'bor, tlauna ka uci ma Eli hina ra, ni ka li ma Lu na se mi kim hindi ka ter kandi na, ka ma baktara ra nde i wa angga ra pet pet na.
- 26 Na gi, Lu na sin Eli i he'd lobki ma go tlauna numa tan 'dau mi, mi sin ni i he'd ma ma kumri ma suk i Sarepta, i wa angga ma Sidon da tan 'dau ori.
- 27 Sum ko ma ga'b vursu girna na 'bor i wa angga Israel kona er, ka uci ma aso Elise bu ma jok vin Lu na. Na gi, tu su fine'e suno 'dau mi, ni Naaman su ma i wa angga Siri na 'dau ngaf.”
- 28 Sum ko ma tok wa i lo za ma ga'a ma aso Lu tanda ndâ na, i dugo li ma tà hum la tanda ra na, tà fang darki 'bor bir bir.
- 29 Tà tum afi, tà toksom ta karam i kir za na, i wa dong ma tà min zana hina i wa afi ra, walama tàna toksom gam fa ka'da.

30 Na gi, mi zam i duknga numa tan ileng, tam.

Su ma ngisa ma buburo go lim ca

(Wei Mark 1.21-28)

31 Jesu ta i Kapernahum, za ma tong ma i wa angga Galile na, mi hat sum hina ka fat bar ma 'dok ti tu ra.

32 Tà suk ori ging, tà go sar la 'bor i wa hat mum ma mi hatna ti ra, walama mi hatna kandaka ni su ma ka gidang i 'bum tan.

33 Su nini hina i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, mi ka ngisa ma buburo 'bor i waram, mi am zu ma go sa'a war ka derem afi gidang 'bor i sema:

34 “Haih, Jesu ma Nazaret na, ndolu kama ni mama su? A mba ni walama 'dengma da su? Han wau net: a ni bu sin ma ka iriu 'dang ma Lu na siniu fa na.”

35 Jesu ali ngisa ma buburo numa prat i sema: “Seng kana viniu, zau fa suno i wa su na!” Ngisa ma buburo na car ge su na ka'd i kufo sum ma ndâ na gindit, i dugo li numa, mi car zam suno i wa su na, mi 'bar su na, mi gir tuko karam nde mi kanau.

36 Sum ma ndâ na suk ori ging, tà go ca'b ndri i sema: “La ca ni la mi tan su? Mi ali ngisa ko ma buburo na ka gidang gi, tà busuk fa suno i wa su na. ”

37 La Jesu nde li suno i wa za ko ma ngui i wa angga tanda ra pet pet.

Jesu si'd sum ga'b ko 'dang 'dang

(Wei Mat 8.14-17; Mark 1.29-34)

38 Jesu ze suno i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, mi ta aso Simô. Kat Simô ra bar ka'd ka wa al gi, tunda ve ku 'bor pilim pilim, tà cen Jesu i se, mi si'dta.

39 Jesu ta gumo'o ka'd i wanda, mi li vin ka derem afi gidang 'bor, mi in he wa al la i sema: “Zau suno i tunda.” Wa al la 'bikka. Ti car afi mbat zak, ti car zu'u i wana.

40 Li ma fata mba nde ka'd na, tà mba ka sum ga'b ko ma go li ca ka njef ga'b ko 'dang 'danga he Jesu. Mi ting 'bum i wana 'dau 'dau pet gi, mi si'dna ti.

41 Ngisa ko ma buburo na busuk suno i wa sum 'bor, tà go sa'a ti war afi polol polol, kandaka ni hîyâ tan i sema: “Hau gi ni Vei aso Lu na!” Na gi, Jesu alina gidang prat, mi tittle'e vinna i se, tà in la mi, walama tà we ma se, mi ni Kristi na.

Jesu ge er i wa angga Judee

(Wei Mark 1.35-39)

42 I dugo li ma li na fo'o na, Jesu ze suno i lo za na, mi tam i li ma su cei hina. Sum ma am zu ma go langam, li ma tà ta fam ma, tà ba se mi 'barna i dana mi se.

⁴³ Na gi, Jesu in hana i sema: “Bei walama han ta ge er la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na i lo za ko ma 'danga er, ni wa numa gi, Lu na sinan ti fa ni tan.”

⁴⁴ Mi ta ge er i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na i wa angga Judee.

Luk 5

Jesu Me sum hat ko ma kufo na

(Wei Mat 4.18-22; Mark 1.16-20)

¹ Fat nini 'dau, Jesu ta car i vin sina ma tong ma Genesaret ta, sum 'bor mba tittle'e karam afî kpê, walama hum la aso Lu ra i vinim.

² Mi we il ko ho'b i vin sina ra, sum ciu kona busuk suno i lo il la, tà go mbus ziu ko mana na.

³ Jesu ur i lo il nini 'dau, numa ni il aso Simô, mi in ham i se, mi ya'a ka il la i duk mbi na suno nde. Jesu suk i lo il numa, mi am zu ma go hat lilau sum ma.

⁴ Ka ma mi do'o la mum ma in da na, mi in he Simô i sema: “Ya'a ka il la kufo i duk mbi ma tonga, saki ziu ko mii na i duk mbi na ciuwi.”

⁵ Simô kor ham hina i sema: “Bu hat na, ma ciu ni ka durki dei, li fo'oma suno, na gi, ma ve kife'e ma ga'a tan kilendeng 'dau mi kanau, na gi, i zu vin mu ma a in na, han ta sak ziu ra i duk mbi na we ti gi dla.”

⁶ Tà sak ziu ko mana na i duk sina ra, tà ba kife'e ko 'bor, gag ziu ko mana na am zu ma go ese.

⁷ Tà 'de gilam ko mana ma i lo il ma 'dang, ka 'bana walama tà mba njinna. Tà mba la'a kife'e ra, hen il kona ka lana ho'bcu'bu, il ko mana na am zu ma go tlu'b ka'd i duk mbi na.

⁸ I dugo li ma Simô Piyer we tan na, mi car sak vin gufum ka'd i kufo Jesu, in ti ham i sema: “Busumra na, ya'a turu suno hêi karan dei, walama nan ni bu buburo.”

⁹ Simô fang wulak 'bor, ka sum ko ma karam ma ndâ era fang ti wulak 'bor er, wa la kife'e ma tà ba 'bor ra.

¹⁰ Jak ka Jâ, ado aso Zebede ma ka Simô na, tà fang wulak ni tan er. Na gi, Jesu in he Simô i sema: “Kot 'bei, a ta fang wulaka, am zu ka fat ma furum ca ra, a go ta fang ni su ma ciu ni sum.”

¹¹ Li ma tà mba ka il la suno i wa daba sina ra mba na, tà 'bar tuko kona pet, tà ta i zu Jesu.

Jesu fine'e su ma vursu girim

(Wei Mat 8.1-4; Mark 1.40-45)

12 Ka ma Jesu hina i lo za ma nini 'dau na, su 'dau ma vursu co'om hô hina i lo za numa, ka ma mi we Jesu tan na, mi car sak vin gufum ka'd i kuforom, mi cenem i sema: “Bu hat na, kandaka se, a gi ba na, a ndak ma fine'en suno hulul.”

13 Jesu si'da 'bum lamum, in ti ham i sema: “Han ba se a fine'e suno gasi.” I dugo li numa wat, ga'b vursu na car 'bikim, mi fme'e suno.

14 Jesu car tittle'e vinim i sema: “Kot 'bei, a ta in la ca suno he su. Na gi, ta tak turu he bu ma fal tuko vursu na bra, a he tuko ma guci i wa vin gat aso Mois ma in da bra, walama tak ti hana se, vursu na fine'e suno cei i turu da.”

15 Kandaka ni numa tan pi era na, la Jesu ne nde li i duk sumra na, i wa za pet pet. Sum 'bor mba i he'dem, walama hum la mum ba, walama mi si'dna i wa ga'b ko mana na bra.

16 Na gi, Jesu ze suno ta i li ma su cei hina, walama cen Lu na.

Jesu si'd su ma kas gudu gudu

(Wei Mat 9.1-8; Mark 2.1-12)

17 Fat nini 'dau, Jesu car i li ma go hat sum. Au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta, mba lak wa ka'd i he'dem ndik ndik, tà car fa ni i lo za ko ma i wa angga Galile, ka wa angga Judee, ka za ma tong ma Jerusalem ma. Gidang aso Busumra na hina ka Jesu, walama si'd ti ga'b kona.

18 Sum ma am fa su nini 'dau, ma kas gudu gudu ka'd i li baram fa ka gitla, tà lang vari ma ze karam i za, i dugo li ma Jesu suk hina na, walama tàna ta gam ka'd i kuforom.

19 Na gi, tà fe li ma ze karam i za na mi, walama sum ma ha'ai 'bor ndik ndik. Ni wa numa gi, tà ur karam afi i wa za ra; tà ngo'o duk za ra, i li ma Jesu car hina na. Tà sin su na fa ka'd ka gitla baram, i duk sum ma lilau na i kufo Jesu.

20 I dugo li ma Jesu we he tu la mana ra na, mi in he bu ga'b ma i sema: “Gilan na, buburo mu ra sak suno cei da.”

21 Sum ko ma hat vin gat ta, ka au *Farisî kona, go sar la ka lona i sema: “Numa, ni su mi gi, go ir Lu na tan su? Tan na, sa gi ka gidang ma sak buburo aso su suno na su? Ni Lu na ka'dau ngitleng mi su?”

22 Jesu we sar mana ma i lona ra pet, mi in hana i sema: “Ni wa nimi gi, ii go sari la tanda ka lori tan su?”

23 Tan na, ni la mati gi zak kal la su? Ni in ma in i sema: ‘Buburo mu ra sak suno cei da' ra wase, ni in ma in i sema; ‘Car afi tau' ra su?’

24 Na gi, han ba se: ii ta wei ma se, Vei su na ka gidang i wa angga ra walama sak buburo suno na gasi.” I dugo li numa, Jesu in he su ma kas gudu gudu numa i sema: “Han go in hau, car afi, am gitla bar mu na, tau aso.”

25 Bu ga'b numa car afi mbat, i ir sum ma ndâ, am gitla bar mum ma, mi tam asorom, mi go li zu Lu na dau dau.

26 Sum ma sar ori kpi, tà li zu Lu na, tà fang wulak 'bor, tà in ti i sema: “Furum hîyâ na, ma wei tuko gir ma yeu 'bor.”

Jesu 'de Levi

(Wei Mat 9.9-13; Mark 2.13-17)

27 I dugo li ma Jesu zam suno na, mi we su ma ve tar, sem su numa se Levi, mi suk i lo za ma mi go ve tar ra hina ra. Jesu in ham i sema: “Mba fa i zuran man.”

28 Levi car afi, 'bar tuko kona pet, mi ta i zurum.

29 Levi ge liu ma tong i lo asorom i wa Jesu. Sum ko ma ve tar ra, ka sum nini ma 'dang 'bor, ti tuko ti kana.

30 La tanda ra nde i ir au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta ma i duknga na mi, wa numa gi, tà ngurmu ti ka'da, go. in ti he sum hat ko aso Jesu na i sema: “Ni wa nimi gi, ii go tii go cei, ka sum ko ma ve tar ra, ka sum buburo kona su?”

31 Jesu in hana i sema: “Sum ko ma tuna edlem he'b ma, tà hina ca'b la bu tlor mi, ni sum ko ma ka ga'b i tuna na gi go langam.

32 Han mba ni walama 'de sum ko ma i du gei na mi, han mba ni walama 'de sum ko ma buburo na, walama tà jok sar mana ra 'bei gafi.”

Ca'b la wa la aso tel tu me

(Wei Mat 9.14-17; Mark 2.18-22)

33 Sum nini in he Jesu i sema: “Sum hat ko aso Jâ na go tel tuna me, tà go cen ti Lu na kek kek er, sum hat ko aso *Farisî kona go gir ni kandaka numa tan er, na gi, sum hat ko mu na go ti, go ce.”

34 Jesu hom kor hana hina i sema: “li go sari se, hei giri sum ma tà 'dana fa i li ma go jeu 'dum ba na ka gidang, walama tà tel tuna me, i dugo li ma nji wei ra i duknga 'bo na su? Ori! Ni tan mi.

35 Na gi, li na go ta mba ma tà ta ve nji wei ra suno i duknga na, ni i dugo li numa se gi, tà ta tel tuna me 'bo.”

36 Jesu in hana la ka gos la ca i sema: “Su ndak ma fal vin barau ma mireu gi, ge ti ir minda ma vu ra mi. Kandaka ni numa tan na, ma mireu ra go ta cat suno, walama barau ma mireu ra, hina tap ka ma vu ra mi.

37 Su hina ser sùm ma mireu i lo akulum ma harnga mi. Gi ni tan mi na, sùm ma mireu na go ta mun akulum tanda, sùm ma ta ho'o suno, akulum tanda ra ta 'deng er.

38 Tà gi ta ser sùm ma mireu na, tà serem ni i lo akulum ma mireu bra.

39 Su ma ce sùm ma vu na da na, mi ba ma ce ma mireu na mi se, walama mi go in i se, 'Sùm ma vu na gi 'bei kal ma mireu na.' ”

Luk 6

Jesu ka bar ma 'dok ti tu ra

(Wei Mat 12.1-8; Mark 2.23-28)

1 Fat 'dau na, ni fat bar ma 'dok ti tu ra, Jesu mun i duk sine na. Sum hat ko mum ma kas wa zeb ma, go patla.

2 Farisî nini in hana i sema: “Ni wa nimi gi, ii go giri tuko ma vin gat ma maa ra in i se, girim ka fat bar ma 'dok ti tu ra mi na su?”

3 Jesu hom kor ham hina i sema: “Tuko ma David gir ka sum ko ma karam ma, i li ma me ra girna na, tan na, ii di'i laram i lo Maktub pa mi su?”

4 Mi ta ze i lo za aso Lu ra, mi am mgbo ma tà tingim ka irim 'dang he Lu na, mi nju, mi he sum ko mum ma i zurum ma, tà nju er, numa ni tuko ma vin gat ma maa ra tel se su girim mi, ni sum ko ma fal tuko vursu na gi nju teu na.”

5 Jesu hom in hana gafi dla i sema: “Vei su na gi ni bu bar ma 'dok ti tu ra. ”

Su ma 'bum mat i turum sobyong

(Wei Mat 12.9-14; Mark 3.1-6)

6 Ka fat ma 'dang, ni bar ma 'dok ti tu ra, Jesu ta ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, mi am zu ma go hat sum hina. I li numa na, su ma 'bum ma kati ra mat i turum sobyong hina.

7 Sum ko ma hat vin gat ta, ka au *Farisî kona, ting irna i wa Jesu jo'bo'b, walama tàna we, tan na, mi ta si'd su ka fat bar ma 'dok ti tu ra 'bo bra eî na, tàna ta fe vari ma vam ti ka la.

8 Na gi, Jesu we sar mana ma i lona ra net. Mi in he su ma 'bum mat i turum sobyong numa i sema: “Carau afi, mba dam car i kufo sum hîyâ.” Su numa caram afi, mi mba dam car i kufona bra.

9 I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Han go ca'bi: Tan na, vin gat ma maa ra in ni mama su? Gir ni tuko ma 'bei gi ka fat bar ma 'dok ti tu ra wase, gir ni tuko ma buburo su? Tan na, si'd ni maska sura wase, ci ni maska sura gi suno su?”

10 Mi hi'delna tan kar ka lana ndâ, i dugo li numa, mi in he su na i sema: “Si'da 'bu suno.” Su na car si'da 'bum car fang 'bei.

11 Na gi, sum nini fang darki bir bir, tà go in ti la tuko ma ndak ma tàna ta gir ka Jesu na.

Jesu man sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma

(Wei Mat 10.1-4; Mark 3.13-19)

12 Ka fat bar tanda ra, Jesu ta ur afi i wa goi ra walama cen Lu na, mi fo'o li suno hina ker ker i li ma cen Lu na.

13 I dugo li ma li na fo'o suno na, mi 'de sum hat ko mum ma, mi man sum i duknga gu'b wa ho'bo, mi 'dana se ni sum vin sin:

14 Simô (mi ting ham sem se Piyer bra), ka njurum Andre, Jak ka Jâ, Filip ka Bartelemi,

15 Matiyo ka Tomas, Jak ma vei Alfe na, Simô (ma tà 'dam se su ma but sumorom afi na),

16 Judas ma vei aso Jak nga, ka Judas Iskariyot, num ma am wa Jesu he sum bibile ko mum ma.

Jesu hat lilau sum, si'd ti sum ga'b ko

(Wei Mat 4.23-25)

17 Li ma Jesu jum fa ka'd i wa goi ra kana na, mi dam car i li ma ti'de ma bu'u, lilau sum hat ko mum 'bor mba fam i dugo li numa. I dugo li numa, lilau sum ma tok wa 'bor, tà car fa i li ko 'dang 'dang, ma fa i wa angga Judee, ka Jerusalem, ka za ko ma fa vin sina ra, Tir ka Sidon er;

18 tà mba i he'dem ni walama hum la ma i vinim ba, walama mi si'dna i wa ga'b ko mana na bra. Sum ko ma go li ca i 'ba ngisa ko ma buburo na era, tà mba gi tà si'd ti er.

19 Sum ma pet na ba ma lam turum ka 'bana, walama gidang ga go ze fa ni i turum gi, go si'dna ndâ.

Tu ma el la ka lica ra

(Wei Mat 5.1-12)

20 Jesu am irim we sum hat ko mum ma tan ndinga, mi in i sema: “Hei sum ko ma ca na, turi go ta eli, walama Tiza aso Lu na ni ma mii.

21 “Hei sum ko ma go ci'i me cem hîyâ na, turi go ta eli, walama ii go ta upi 'bo!
“Hei sum ko ma go ci'i cem hîyâ na, turi go ta eli, walama ii ta masi 'bo!

22 “Hei sum ko ma sum go va'di, tà ka'a iri, tà go iri, tà fangi kandaka ni tuko ma njok tan, ni wa la Vei su na, turi go ta eli.

23 Aîyî, frêiyi ti, walama vari sem ma tong 'bor go goli kana afi. Ni kandaka numa tan gi, muina kona gir ka sum ko ma kufo ma jok vin Lu na ni tan er.

24 “Na gi, hei sum ko ma ka fe ra, ii go ta fei lica, walama ii fei 'bei mii ra cei da!

25 “Hei sum ko ma upi cem hîyâ na, ii go ta fei lica, walama ii go ta ci'i me! “Hei sum ko ma go masi cem hîyâ na, ii go ta fei lica, walama ii go ta tlawi ka ci'i yok yok!

26 “Hei sum ko ma tà go 'dei se, hei ni sum ko ma 'bei na, ii go ta fei lica, walama muina kona in ka sum ko ma kas la ma jok vin Lu na ni tan er.”

Bei sum bibile ko mii na

(Wei Mat 5.38-48; 7.12)

27 “Na gi, hei sum ko ma go humi la man da, han go in hei: bei sum bibile ko mii na, giri 'bei ra ka tàna ko ma va'di na.

28 'Bei vin he sum ko ma go 'de tuko i wari na. Ceni Lu na i wa sum ko ma go lii ca na.

29 Su gi tum gomnloru na, fang ham 'ba ma sinda, mi tum er. Su gi ba ma ve barau mu ma tong ga na, 'baram mi ve barau mu ma ga'a ra er.

30 Sa sa ma gi ceneu tuko na, ham. Num ma gi la'a tuko fe ko mu na, kot 'bei a ta ca'b lana i 'bum gafi.

31 Tuko ma ii bei se, sum gir hei na, hei era, ii giri hana ni kandaka numa tan bra.

32 “Kandaka se, ii gi bei ni sum ko ma bei na teu teu na, tan na, vari sei ni iya su? Walama sum ko ma buburo na era, ba ni sum ko ma bana na teu teu er.

33 Kandaka se, ii go giri 'bei ra ni ka sum ko ma go gir kari 'bei ra teu teu na, tan na, vari sei ni iya su? Gi ni sum ko ma buburo na era, go gir ni kandaka numa tan er.

34 Kandaka se, ii go hei tuko he ni sum ko ma ii go tingi lori wana se, hei go ta fei tuko i 'bana i tan bra na, tan na, vari sei ni iya su? Sum ko ma buburo na go he tuko ni he sum buburo na, walama tà ta po'ona ti balam i tan bra.

35 Na gi, bei sum bibile ko mii na, giri hana 'bei ra, bei ma goli tuko i 'bana. li ta fei vari sei kana afi 'bor, ii ta kei ni ado aso Lu ma tong ma afi na. Walama mi ni bu ma gir 'bei ka sum buburo, ka sum buburo na er.

36 Giri o ka sum, kandaka ni ma Bei gir o ra tan.”

Ke'ei la i wa minkori mi

(Wei Mat 7.1-5)

37 “Koti 'bei, ii ke'ei la i wa minkori gi, Lu na ta ka'a ti la hei i wari bra na mi. Koti 'bei, ii gei la i wa minkori gi, Lu na ta gei ti hei la i wari bra na mi. Pati la suno i wa sum gi, Lu na bra na, ta pat ti hei la suno i wari bra.

38 Hei tuko he sum mangar ori gi, Lu na bra na, ta hei ti tuko mangar ori bra. Tà ta hei i lo mbu mbu mii ma tonga, ni tuko ma guci 'bei 'bor, ni tuko ma le'd

'bei, gisakam ka'd 'bei mgbing mgbing. Mi go ta hen 'bor, sulul ka'd fu fu. Tim ma ii go gucii ti tuko he minkori na, ni ka num er gi, Lu na go ta guci ti hei balam 'der bra.”

39 Jesu in hana gos la ma 'dang gafi dla i sema: “Tan na, bu ir lis gi ta'a minim ma ni bu ir lis sa na, tà ta sak zra ho'bcu'b mi su?

40 Vei hat na, mi kal wa bumrum ma go hatam ma mi, na gi, vei hat na, mi gi kau hat ta 'bei gi, mi gi do'o hat mum ba na, mi go ta fang kandaka ni bumrum ma hatam ma tan bra.

41 “Tan na, ni wa nimi gi, a go we ni dul viya ma ga'a ndife'd ma i ir miniu na hak 'de gi, a 'bar bile ago ma tong ma i iriu gukruk nga ta'a su?

42 Hau ka bile ago ma tong i iriu gukruk se, ni mama gi a in he miniu na se, 'Njuran na, 'bar ta'a, han am hau dul viya ma ga'a ma i iriu na suno,' na gi, hau tan na, a we bile ago ma tong gukruk ma i iriu na mi su? Hau su ma 'bu ir li na, a am ni bile ago ma tong ma i iriu gukruk numa suno 'bigi, i se gi, iriu ta we li 'bei pu'dak, i se gi, a am ti dul viya ma ga'a ndife'd ma i ir miniu na 'bo.”

Ago na ka vra'aram

(Wei Mat 7.16-20; 12.33-35)

43 “Ago ma 'bei na, mi ta vra'a ni vra'a ago ma buburo na mi, ago ma buburo na, mi ta vra'a ni vra'a ago ma 'bei na mi bra.

44 Ago kona pet na, ii go ta weina ni ka vra'ana: su hina da'a vra'a tulum i hum ago ngei mi er. Su hina da'a vra'a anjor anjor i hum dler'deu mi er.

45 Su ma 'bei na, go ta ze fa ni ka 'bei ma pe'e i lorom ma 'bei ra. Su ma buburo na, go ta ze fa ni ka buburo ma pe'e i lorom ma buburo ra bra. Walama vin sura go ze fa ni ka tuko ma hen i lorom ngosuyôô na.”

Za ma min i wa goi ka za ma min i wa ngetle

(Wei Mat 7.24-27)

46 “Tan na, ni wa nimi gi, ii go 'dani se, 'Busumra na, Busumra na,' na gi, ii hina giri tuko ma han go in hei na mi na su?

47 Gi ni sa sa ma mba i he'den gi, hum la man da, mi gi vanda gir ti sin na, nan bra na, han go ta tak hei su ma mi tlinge ndri karam ma:

48 bum numa ke kandaka ni su ma min za, ma dlar zra ka'd hêi seng, mi ting fa zu za ra hina ka'd i wa goi ra. I dugo li ma mbi na am 'bor ra, mbi na go 'bat fuk fuk, go fal zu gong ga, na gi, ti hen tan nde mi kanau. Walama ti min 'bei.

49 Na gi, su ma gi hum la man da, mi gi vanda gir ti sin mi na, mi ke kandaka ni su ma min za i wa ngetl gi, mi dlar zunda ka'd seng mi na tan. I dugo li ma mbi na am ngui zu za tanda 'du'b ma, ti bo'o ka'd atuko zak, gindinda era ke mi.”

Luk 7

Jesu si'd hu'd aso tong ma ka askar ko i 'bum kis ma Rome na

(Wei Mat 8.5-13)

- 1 Ka ma Jesu do'o la mum ma mi go in he lilau sum ma do'o na, mi ge turum tam i Kapernahum.
- 2 Tong ma ka askar ko i 'bum kis ma Rome na hina, hu'd mum ma mi bam ma, ga'b vam pir, mi ke tul ka mata.
- 3 Ka ma tong ma ka askar ko i 'bum kis numa hum la Jesu tan na, mi sin sum lingi ko nini ma i duk Juif kona i he'd Jesu, walama cenem se, mi mba si'd ham hu'd mum ma.
- 4 Tà car mba i he'd Jesu, tà cenem 'bor, tà go in ti i sema: “Bei kal la a ta njin su hîyâ.
- 5 Walama mi ba sum ma maa na kasimi, ni num gi min hama za ma ga'a ma aso Lu ra.”
- 6 Jesu car ta kana. Ka ma mi ke tul ka za na, tong ma ka askar ko i 'bum kis numa sin gilam ko mum, 'dukol irim, in ham i sema: “Bu hat na, kot a ta tikei fa turu, walama han ndak ma a ze asoron mi.
- 7 Wa numa gi, nan wa turan na, han we na, han ndak ma ta kana i he'deu mi er. A gi in fa la tan 'dau go'o era na, hu'd man na ta si'di.
- 8 Gi ni nan era na, han ka sum lingi ma ti waran hina er, han ka askar ko man ma han ti wana hina er. Han gi in he hîyâ i sema: ‘Ta' na, mi go ta. Han gi in he num ma hîyâ i sema: ‘Mba' na, mi go mba er. Han gi in hu'd man na i sema: ‘Gir tan' na, mi go gir.”
- 9 I dugo li ma Jesu hum la tanda ra na, turum elem, mi fang irim, in he lilau sum ko ma go ta i zurum ma i sema: “Han go in hei suno kpas, gi ni i duk Israel kona era na, han fe su 'dau ma he tu la kandaka ni su hîyâ tan na mi.”
- 10 Ka ma sum ko ma mi sinna na hom fa i lo aso tong ma ka askar ko i 'bum kis numa na, tà fe hu'd na car afi ori ngeng ngeng.

Jesu zat vei aso ma ma ke kumri ra afi

- 11 I kir numa na, Jesu ta i lo za ma tà go 'dam se Nayin na, sum hat ko mum ma ka lilau sum 'bor ta karam.
- 12 I dugo li ma mi ta tul ka za na, we man na, sum ma am fa mat, tà go ta mu'u. Mat numa na, ni vei aso ma ma ke kumri ra, ni num gi i 'banda ka'dau ngitleng. Lilau sum ko ma i lo za na 'bor go ta ka ma tanda.
- 13 I dugo li ma Busumra na wanda tan na, mi tlaunda 'bor, mi in handa i sema: “Ci'i mi.”

14 I kir numa na, mi ta kau gitla ma tà am ti mat na. Sum ma am mat na dam car. Jesu in i sema: “Vei hu'd na, han go in hau, carau afi.”

15 Mat na zat afi, dam suk ka zurum, am zu ma go li vin. Jesu car ham he yam.

16 Sum ma fang wulak ka lana pet, tà li ti zu Lu na, tà in ti i sema: “Bu ma tong ma jok vin Lu ze furum i dukma, ni Lu na gi mba njin sum mum ma.”

17 La Jesu ne nde li i wa angga Judee pet, ka wa angga ko ma ngui i wana 'du'b ma ndâ er.

Sum vin sin aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mat 11.2-19)

18 Sum hat ko ma aso Jâ na ta nja'a ham la tuko ma hîyâ ndâ. Jâ nde 'de sum ho'b i duk sum hat ko mum ma,

19 mi sinna i he'd Busumra na, walama tà ta ca'bum i sema: “Tan na, hau gi ni num ma go ta mba na da 'de wase, ma gol ni su ma 'dang 'bo su?”

20 I dugo li ma tà mba i he'd Jesu na, tà in ham i sema: “Jâ ma gir sum baptem ma gi sinma fa i he'deu, walama maa ca'bu i sema: ‘Tan na, hau gi ni num ma go ta mba na da 'de wase, ma gol ni su ma 'dang 'bo su?’ ”

21 I lo li numa, Jesu si'd sum ga'b ko 'dang 'dang 'bor, mi si'd sum ko ma ka ngisa ko ma buburo i wana na, mi 'bar ir sum ko ma lis sa afi 'bor.

22 I dugo li numa, Jesu kor he sum vin sin ko ma aso Jâ na i sema: “Tei, ta ini la tuko ko ma ii wei na, ka ma ii humi na he Jâ: sum ko ma irna lis sa go we li, sum ko ma go tra dir ra, semna 'di i du 'bei sik sik, sum ko ma ka ga'b vursu na, tuna fine'e suno, sum ko ma ndum ma, go hum la, sum ko ma mat na zat afi, sum ko ma ca na hum er la ma 'Bei ra er.

23 Su ma sar mum ma ting i waran da gi fang i irim bis bis mi na, turum go ta elem.”

24 I dugo li ma sum vin sin aso Jâ na hom tana na, Jesu am la Jâ go in he lilau sum ma i sema: “Tan na, ii ta wei fa ni nimi i lo go'b ma su? Tan na, ii ta wei fa ni viya ko ma sime'd na go fo'ona lif lif fa su?”

25 Tan na, ii ta wei fa ni nimi su? ii ta wei fa ni su ma sak barau ma 'bei 'bor ra su? Sum ko ma sak barau ma 'bei i tuna na, tà suk ti ni kana aso vuduk kona.

26 Tan se, ii ta wei fa ni nimi su? ii ta wei fa ni su 'dau ma jok vin Lu na su? Han go in hei suno kpas, num mi kal su ma jok vin Lu na 'de.

27 Walama Jâ gi ni su ma Maktub pa in laram i sema: ‘Lu na in i sema: We, han sin bu vin sin man kana i kuforu, walama mi ta min hau vari kana kufo.’ ”

- 28 Jesu hom in hana gafi dla i sema: “Han go in hei suno kpas, i duk sum ko ma lobki vra'ana na, su ma laram tong kal Jâ ma gir sum baptem ma cei. Kandaka numa tan pi era na, num ma ni vei ma ga'a tan nde ganang i lo Tiza aso Lu na, laram tong kal Jâ.”
- 29 Lilau sum ma ndâ na, ka sum ko ma ve tar ra, tà hum la mum ba tan na, tà he tu la i zu vin aso Lu na gi, Jâ girna ti baptem.
- 30 Na gi, au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta, tà ve 'bei aso Lu tanda ra mi, tà ba ma Jâ girna baptem mi.
- 31 Jesu ta irim kufo ka la ma in da i sema: “Tan na, njef sum ko ma sindi hîyâ na, han ta gucina ni ka mi su? tà tlinge kandaka ni sum sa tan su?”
- 32 Tà tlinge kandaka ni ado ciciki ma he'ei i zu suk gi, go sa'a war 'de minkona i sema: ‘Ma go gile hei duf era, ii hina dami njong i zu mi er. Ma go ge yem ka mbi ci'i era na, hei hina ci'i mi er.’
- 33 Walama Jâ ma gir sum baptem ma mba na, mi ti tuko ko ma nini mi, mi hina ce mbi anjor anjor mi er gi, ii ini karam i sema: ‘Mi ni ka ngisa ma buburo gi i waram.’
- 34 Vei su na mba na, mi ti, mi ce gi, ii ini karam i sema: ‘Wei su ma ti tuko mbokom, ma ce mbi anjor anjor 'bor hîyâ, mi ni gilam sum ko ma ve tar ra ka sum ko ma buburo na.’
- 35 Na gi, ir jeng aso Lu ra go tak suno i se, sin manda ma do'o ra ni ka du gei ra.”

Jesu i lo aso Simô ma *Farisî na

- 36 *Farisî nini 'de Jesu walama mi ta ti karam tuko ti. Jesu car ta aso *Farisî numa, mi ta suk ka'da, mi go ti tuko.
- 37 Ma ma buburo hina i lo za numa, li ma ti hum se, Jesu go ti tuko i lo aso *Farisî numa na, ti mba ka gula *albatre ma hen ka mbur ma sisi 'bei vinin.
- 38 Ti car i kir Jesu tul ka sem. Ti go ci'i, ti la'b sem Jesu ka mbi ci'i ma i ira na, i kir numa, ti kut ham mbi ci'i ma i sem ma suno ka ngisa wanda, ti kau sem, i se gi, ti sat ham ti mbur ma sisi 'bei vinin numa i sem.
- 39 I dugo li ma *Farisî ma 'de Jesu i wa tuko ti na we tan na, mi sar ka lorom ma i du ra i sema: “Su hîyâ na gi ni bu ma jok vin Lu na gau da na, mi ta we ma ma lam turum ca gau ma se, ti ni ma ma buburo ra net.”
- 40 Jesu am zu ma go in la ra, mi in he Simô i sema: “Han ka la ma in hau hina.” Simô kor ham i se, “In fa, Bu hat na.”

41 Jesu in ham i sema: “Su nini hina ma bal mum i wa sum ho'bo: Su ma nini 'dau na, bal ma i waram ma ni sile kikis vatla, num ma sin na, bal ma i waram ma ni sile guvatl bra.

42 I dugo li ma tà ndak ma fe tuko ma po'om ti mi na, mi 'bar hana bal la mam, ka lana ho'bcu'b. I duknga ma ho'b numa tan na, sa gi ta bam kal la su?”

43 Simô hom kor ham hina i sema: “Han we se, ni num ma bal ma i waram ma tong 'bor kal gi, mi 'bar ham ma.” Jesu in ham i se. “A in tu la.”

44 I kir numa, Jesu fang irim i wa ma ra, mi ca'b Simô i sema: “Tan na, a we ma ca ra su? Han mba asoru, a han mbi walama han mbus ti sen mi, na gi, tanda ti la'b sen ka mbi ci'i ma i ira na, ti kut sen suno ka ngisa wanda.

45 Hau, a van krum mi, na gi, tanda, ka ma han mba ze i lo asoru tan pat na, ti 'bar kau ma kau sen da mi.

46 Hau na, a sat han mbur i waran mi, na gi, tanda, ti sat han mbur ma sisi 'bei vinin i sen.

47 Wa numa gi, han go in hau, buburo ko manda ma ti gir 'bor ra, Lu na saknga suno handa, walama ti gir deren 'bor kasimi. Na gi, su ma buburo mum ba gi sak suno ni ca'a ori na, girder mum ba ni ca'a ori bra.”

48 I kir numa, Jesu hom in he ma ra i sema: “Buburo ko manga sak suno cei da! ”

49 Sum ko ma suk i li ma tà go ti tuko ti karam ma, am zu ma go sar ka lona i sema: “Su numa tan na, mi ni sa gi, mi ndak ma sak buburo suno na su?”

50 Na gi, Jesu in ma ra i sema: “He tu la mang ga si'dang da, tang ka edlem he'b se!”

Luk 8

Lobki ma ting ge Jesu

1 I kir numa na, Jesu lang i lo za ko ma lingi na, ka za ko ma ciciki na, mi ge hana er, go in ti la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na. Sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma karam mel,

2 ka lobki nini ma ka ngisa ko ma buburo i wana, ka njef ga'b ko 'dang 'dang gi, mi si'dna. Tàna gi ni Mari ma tà 'danda se Magdala, ni tanda ma mi oi ngisa ko ma buburo suno i wanda se'da ra;

3 ka Jan ma ni ma aso Kuza ma hu'd aso vuduk *Herod na, ka Suzan, ka lobki nini 'bor ma go njinna ka tuko fe ko mana na.

Gos la ma guci ka arau ma purku

(Wei Mat 13.1-9; Mark 4.1-9)

⁴ Lilau sum 'bor car fa wa za ko 'dang 'dang mba, ha'ai i he'd Jesu. I kir numa, mi in hana gos la ca ra i sema:

⁵ “Bu ma purku arau ze ta walama num purku. I dugo li ma mi go purku arau na, ir arau ko ma nini peng sak i ir vari. Sum ma tra wana, luko ko tina bra.

⁶ Au ko ma nini peng sak i li ma goi. I dugo li ma arau numa ci na, mi co'o suno zak, walama angga ma mbene cei i zurum.

⁷ Au ko ma nini peng sak i duk ngei. Ngei ra sulul kal waram gi ti mbitle'em.

⁸ Au ko ma nini peng sak i wa angga ma 'bei ra gi, tà ci fa suno gi, tà ne'e ir: irna pet na, ne'e ndak kis kis.” I dugo li ma Jesu do'o vin la ma in da na, mi am derem afi gidang 'bor polol polol, go in ti i sema: “Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum!”

Tan na, ni wa nimi gi Jesu go in la ra ni ka gos la ko su?

(Wei Mat 13.10-17; Mark 4.10-12)

⁹ Sum hat ko ma aso Jesu na ca'bum zu gos la ra.

¹⁰ Mi kor hana hina i sema: “Gi ni hei na, ii fei we ma we ti zu la ko ma pipe'e ma i lo Tiza aso Lu na, na gi, gi ni sum ko nini na, in hana la ra ni ka gos la ko cu'b 'bigi. Walama ‘Tà go we, na gi, tà hina we zurum mi, tà go hum, na gi, tà hina hum zurum mi tum er.’ ”

Jesu pat zu gos la arau ma purku na

(Wei Mat 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹ “Man na, gi ni tuko ma gos la ra ba ma in na: ir arau na gi ni la aso Lu ra.

¹² Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni angga ma i ir vari, ma arau na peng sak hina numa tan: tà hum la ra, na gi, Seitan car mba, la'anda i lona suno, kot 'bei, tà ta he tu la gi, tà ta si'd joko.

¹³ Sum ko ma nini na, tà ke kandaka ni li ma goi tan: tà hum la ra, tà vanda ka lo el. Na gi, tà 'bar la ra sin se'd ka'd i lona seng mi, he tu la mana ra, ni bar tan nde ganang ori. I dugo li ma 'bu ra mba na, tà 'bar la ra suno.

¹⁴ Arau ma sak i duk ngei ra bra na, tlinge kandaka ni sum ma hum la ra da; na gi, ta mana ma ta kufo ra na, tà 'bik sar ko ma i wa angga ra, ka 'datau tuko fe ko, ka lo el ma i wa angga ra, car mbitle'e la tanda suno i lona gi, la tanda ra ta kufo mi.

¹⁵ Arau ma sak i wa angga ma 'bei ra na, ke kandaka ni tàna ma hum la ra gi, tà vanda ka lona ma 'dau, ma 'bei 'bor, la tanda gi ne'e ir, ni i zu ir 'dil mana ma tà co'o ti zu tuna ra.”

Gos la ma guci ka ku lampe

(Wei Mark 4.21-25)

16 “Su ma gi ting ku i lo lampe ra, mi am tim kumo'o i wanda mi, mi ta tingga i zu lei mi er. Mi ta tingga ni afi, i li ma ting lampe ra, walama sum ma go ta ser za na pet na, tà go ta we ti ti'de ra.

17 Tuko ma pipe'e ma bas bei ma su wam ma cei, la ma in pipe'e ka'd cike'd ma zunda ke bei ma ge suno na cei.

18 “Koti 'bei, ka tuko ma ii humi na, walama su ma gi ka tuko i 'bum ma, mi go ta fe hina i wa kal dla, gi ni su ma gi ka tuko i 'bum mi na, tuko ma nde ma mi go sar se, num ka tuko na, tà go ta la'a suno i 'bum.”

Ya Jesu ka njurokom

(Wei Mat 12.46-50; Mark 3.31-35)

19 Ya Jesu ka njurokom car mba i he'dem, na gi, tà fe vari ma fe turum mi, walama lilau sum ma tok 'bor.

20 Tà in ham i sema: “Yau ka njuroku car suno, tà ba ma wau.”

21 Jesu hom kor hana hina i sema: “Yan ka njurokon na, gi ni tàna ma hum la aso Lu ra gi, tà vanda gir ti sin bra na. ”

Jesu ali sime'd na gi, mi 'diki

(Wei Mat 8.23-27; Mark 4.35-41)

22 Fat nini 'dau, Jesu dla'a i lo il ka sum hat ko mum ma, mi in hana i sema: “Ma lusi, ma tei i 'ba sina ma îyâ ra.” Gi tà car ta.

23 I dugo li ma tà go lus ka il la na, Jesu nde sen. We man na, sime'd ma tong am zu ma go pat i wa sina ra gi, mbi na go hen i lo il la, tà ke nde ma bo'do.

24 I kir numa na, sum hat ko aso Jesu na mba dla'am afi i wa sen na, tà in ham i sema: “Bu hat na, Bu hat na, ma go bo'di!” Jesu dla'a afi i wa sen na, ali sime'd na ka mbi ma go ho'o kpim kpim numa prat gi, karna seng kring.

25 Jesu ca'b sum hat ko mum ma i sema: “Tan na, he tu la mii ra ni iya su?” Na gi, tà fang wulak jir jir, tà suk ori ging, tà in he ndri i sema: “Tan na, su hîyâ ni su sa su? Mi ali sime'd na ka mbi na gi, tà hum vinim tan su?”

Jesu si'd su ma ka ngisa ko ma buburo i waram

(Wei Mat 8.28-34; Mark 5.1-20)

26 Tà mba i wa angga Geraseni ko, i keng'ba sina ra i ir ma Galile ra.

27 I dugo li ma Jesu ze suno i lo il la na, su nini ka ngisa ko ma buburo i waram i lo za numa, car mba, ngaf karam. Su numa dei dei na, mi hina sak barau i turum mi, mi hina bar za mi er, na gi, li sukrum ni i wa us kona.

28 I dugo li ma mi we Jesu na, mi sa'a war, mi nde ka'd i kuforom, mi in ham ka derem afi gidang 'bor 'bau 'bau i sema: “Jesu, hau ma Vei aso Lu ma tong ma afi na, ndolon karau ni mama su? Han go ceneu cen, kot 'bei, a ta lin ca.”

29 Mi in tan ni walama Jesu in he ngisa ma buburo na se, mi ze suno i waram. Ngisa ma buburo numa go girim ni kek kek; tà go jeu sem ka 'bum, ka erceng ko ka kinjing ko bra, walama kotom ti, na gi, mi go es tuko numa suno brat brat gi, ngisa ma buburo numa go ta karam i go'bo.

30 Jesu ca'bum i sema: “Seu mama su?” Mi kor ham hina i sema: “Sen se Lilau.” Wa ma ngisa ko ma buburo na hen i lorom 'bor.

31 Ngisa ko ma buburo na cen Jesu walama kot 'bei, mi oina saknga i lo zra ma hêi ka'd kpiu na.

32 Ader kosong ko ma lilau 'bor hina i dugo li numa, tà go ti vang i der goi ra. Ngisa ko ma buburo numa cen Jesu, walama mi 'barna gi, tàna ta ser i lo kosong kona. Mi car 'barna.

33 I dugo li numa, ngisa ko ma buburo na busuk fa suno i wa su na, tà ta ser i lo kosong kona. Ader kosong kona ndim fa ka ne i wa dong sina ra afi dei, tà ta sak i duk sina ra ka lana pet, tà bo'd ti suno i li numa.

34 I dugo li ma sum ko ma pol kosong kona we tuko ma gir numa tan na, tà ne, tà ta in la tanda i lo za na, ka di'il za kona.

35 Sum ma busuk, car ta walama tàna ta we tuko ma gir numa. Tà car mba i he'd Jesu, tà ta fe su ma ngisa ko ma buburo na busuk fa suno i waram numa na; i li ma suk ka'd i he'd Jesu, mi sak barau i turum, mi 'dikil 'bei gi, tà fang wulak 'bor.

36 Tàna sum ko ma we tuko ma gir numa ka irna na, tà in zu tuko ma gir gi, su ma ka ngisa ko ma buburo i waram ma 'dikil ti 'bei na.

37 Sum ma wa angga Geraseni ra pet na, tà cen Jesu se, mi zam suno i wa angga mana ra, walama tà fang wulak 'bor kasimi. Jesu car dla'a i lo il la walama tam.

38 Su ma ngisa ko ma buburo busuk suno i waram numa car cen Jesu, walama mi 'baram num ta karam. Na gi, Jesu telem se:

39 “Ori, homu asoru, a in la tuko ma Lu na gir hau na pet.” Su na car tam, mi ta in la tuko ko ma Jesu gir karam ma he sum ma i lo za na ka lana pet.

Vei aso Jairus, ka ma ma lam barau aso Jesu

(Wei Mat 9.18-26; Mark 5.21-43)

40 Li ma Jesu homum fa na, sum 'bor vam tuna, walama ka lana pet na, tà suk ni i li ma golom.

41 I kir numa, su nini sem se Jairus car mba. Mi ni su ma tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra. Mi mba sak vin gufum ka'd i kufo Jesu, cenem 'bor i se, mi mba asorom,

42 walama 'betem ma ma hina 'bum ka'dau ori, kimba ndak ni gu'b wa suno ho'bo, ti ke tul ma go mat na. I dugo li ma Jesu go ta hina na, sum 'bor mbitle'em.

43 Ma nini 'dau hina i du er. Ti ka ga'ba, ni ga'b ma vursu go 'bat i tunda suk suk kek kek, ndak kim gu'b wa suno ho'bo. Ti 'deng tuko fe ko manda suno pet, walama lang ti sum ko ma ka tlor kona, na gi, su ma ndak ma si'dta 'dau era cei.

44 Ti mba car i kir Jesu tan tul, ti lam vin barau ma i turum ba. I dugo li numa wat, vursu ma go 'bat i tunda suk suk numa car 'barra.

45 Jesu ca'b i sema: “Sa gi laman su?” Sa sa na, moi turum se, ni num mi, gi Piyer car in ham i sema: “Bu hat na, sum ma ngui i warau, tà mbitle'eu.”

46 Na gi, Jesu in i sema: “Su ma laman hina, walama han we na, gidangran ze suno i turan.”

47 I dugo li ma ma ra we ma se, tanda ndak ma pe'e tunda mi na, ti car mba, ti go dlak 'bor riu riu, ti hom sak vin guffa ka'd i kufo Jesu mu'dok. Ti in zu la tuko ma mba kanda gi, tanda lam ti barau ma tu Jesu ra, i kufo lilau sum ma pet, ka la si'd ma ti si'd ni i li numa wat na er.

48 Jesu in handa i sema: “Vei man da, he tu la mang ga si'dang da. Tang edlem he'b se.”

49 Ka ma Jesu go in la ra in i vinim tan 'bo na, we man na, bu war sin car fa aso Jairus mba in ham i sema: “Vei mu ra mat da, a tikei Bu hat na gafi mi se.”

50 Na gi, Jesu hum tan na, mi in he Jairus i sema: “Ne wulak mi, he ni tu la ra 'de, ti go ta si'di.”

51 Li ma mi ta ze aso na, mi 'bar su ma 'dang 'dau era ze karam i za mi; ni Piyer, ka Jâ, ka Jak, ka ba vei ra, ka ya vei ra bra teu.

52 Sum ma pet na go ci'i, go sa'a ti war, i wa vei ra 'bor gbiu. Jesu in hana i sema: “Ci'i mi! Vei ra mat ni mat mi, ti nde ni sen ori.”

53 Tà tum ka mas i waram, walama tà we se, vei ra mat ni mat gasi.

54 Na gi, Jesu car kau 'banda, mi in la ka derem afi gidang prat i sema: “Vei man da, carang afi.”

55 Maska vei ra hom fa i tunda, ti car afi ni i dugo li numa wat. I kir numa, Jesu in hana i se, tà handa fa tuko ti, ti ti.

56 Au bamba ka yamba suk ori ging, na gi, Jesu in hana i se, kot 'bei tà in la ca suno he su.

Luk 9

Jesu sin sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma

(Wei Mat 10.5-15; Mark 6.7-13)

- 1 Jesu tok sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, mi hana gidang ka gangrang walama tà oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum bra, si'd ti sum ga'b kona bra.
- 2 Mi sinna ni se, tà ge er la Tiza aso Lu na, tà si'd ti sum ga'b kona.
- 3 Mi in hana i sema: “Ami tuko i 'bi walama trei ti i vari mi: ndu ndu mi er, mbu mbu mi er, gineu mi er, le'ei barau ko ma sak i turi na ho'b ho'b mi er.
- 4 Lo aso mati mati gi, tà gi vei hina na, suki ni hina i lo aso tanda ra kek, gag ii ta cari tei ti kufo 'bo.
- 5 Lo za mani mani ma sum ma gi vei i tuna mi na, 'bari lo za numa, i dugo li ma ii tumi i lo za numa ma tei na da na, po'oi 'bir ma i sei na saki i wana, walama num gi go ta in hei kati la mii ra i wana 'bo.”
- 6 Tà car ta, tà ta am i lo di'il za ko 'dang 'dang pet, tà ge er la ma 'Bei ra, tà si'd ti sum ga'b ko i li na ndâ.

Vari sar la vi'i suno i ir *Herod

(Wei Mat 14.1-12; Mark 6.14-29)

- 7 I dugo li ma vuduk nga *Herod hum la tuko ko ma gir numa ndâ na, sar la vi'i suno i irim. Walama sum nini go in i sema: “Jâ ma gir sum baptem ma ze fa suno i li usiya na.”
- 8 Sum nini ma 'dang go in i sema: “Ni Eli gi ze turum suno.” Gafi dla na, sum nini go in dla i sema: “Ni su nini 'dau, ma fa i duk sum ko ma jok vin Lu na fa kufo na gi, ze fa suno i li usiya na.”
- 9 Na gi, *Herod in i sema: “ Jâ ma gir sum baptem ma, han tum waram suno er se, su ma han go hum laram hîyâ tan na, ni sa su?” Mi lang vari ma num we turum er.

Jesu he tuko ti he sum ma ndak bub bub vatla

(Wei Mat 14.13-21; Mark 6.30-44; Jâ 6.1-14)

- 10 Sum vin sin kona car hom fa, tà in la tuko ko ma tà girna fa na he Jesu pet. Jesu car la'ana ka'dona teu, tà car ta i li ma su cei hina, li numa tul ka za ma tà 'dam se Betsaida na.
- 11 Lilau sum ma we tan na, tà ci tanam. Jesu car vana i turum 'bei mbok, mi in hana la ma guci i wa Tiza aso Lu na, sum ma go lang, ba ma si'd tuna i 'ba ga'b ma, mi si'dna ti bra.
- 12 Ka ma fata ke tul ma nde ka'd na, sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma car mba i he'd Jesu in ham i sema: “Bar sum ma tà 'breu suno, tà ta i lo di'il za kona, ka

wa angga ko ma tul tul la, walama tà fe li ma bar, ka tuko ti hina. Walama maa ka'd ini na, ni li ma su cei hina.”

13 Na gi, Jesu in hana i sema: “Hei gi heina tuko ti na.” Na gi, tà kor ham hina i sema: “Ma ka tuko i 'bama mi, ni mgbo vatla, ka kife'e ho'b bra ngaf. Tan na, a ba se, ma ta ca'b fa tuko ti i wa sum ma ka'd hîyâ ka lana ndâ 'bo su?”

14 Lilau sum ma ndak ni sum bub bub vatla. Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Tingina ka'da, ke'ei irna sum guvatl guvatla.”

15 Tà gir kandaka numa tan gi, tà tinga ti ka'd ndâ bra.

16 Jesu la'a mgbo ma vatl numa, ka kife'e ma ho'b pa bra, mi car am irim afî, mi ge de'b Lu na i wa. I kir numa, mi kas mgbo na i du, mi car la'a he sum hat kona, walama tà ke'ei he lilau ra.

17 Ka lana pet na, tà ti, up ti prat prat, tà tar tan mgbo ma ke na hen butu ko gu'b wa ho'bo.

Piyer in i se Jesu gi ni Kristi na

(Wei Mat 16.13-19; Mark 8.27-29)

18 Fat nini 'dau, Jesu go cen Lu na ka'dorom 'dau, sum hat ko mum ma car mba i he'dem. Mi ca'bna i sema: “Tan na, sum ma go in i se, nan ni sa su?”

19 Tà kor hina i sema: “Sum nini go in i se, hau gi ni Jâ ma gir sum baptem ma, sum nini ma 'dang go in i se, hau gi ni Eli, gafi na, sum nini ma 'dang dla go in i se, ni su 'dau ma fa i duk sum ko ma jok vin Lu na fa kufo na gi, ze fa suno i li usiya na.”

20 Jesu ca'bna i sema: “Tan na, hei bra na, ii go ini i se, nan ni sa bra su?” Piyer car hom kor i sema: “Hau gi ni Kristi ma aso Lu na.”

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na

(Wei Mat 16.20-28; Mark 8.30-9.1)

21 Jesu tittle'e vinna kpê kpê i se, kot 'bei tà in la ca he su.

22 Mi hom in gafi dla i sema: “Ka gir ni mama era na, Vei su na go ta li ca 'bor mbê mbê, sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, go ta va'dam tà go ta cim er. Na gi, ka fat bar ma hindi ra na, mi go ta zam fa suno i li usiya na.”

23 I kir numa na, mi in he sum ma ndâ na i sema: “Kandaka se, su ma gi ba ma ci tanan na, mi 'bar sar ma sar i wa turum ba suno cu'b 'bigi, mi am ago gei mum ma i waram i lo bar 'dau 'dau pet, mi mba ti i zuran 'bo.

24 Walama su ma gi ba se, num si'd maskaram ma na, mi go ta bassa ni bas, na gi, su ma gi bas maskaram suno ni i wa nan na, mi go ta si'dta.

25 Su na gi fe tuko ko ma i wa angga ra pet gi, maskaram bas wase, mi 'deng turum ma, tan na, ni nimi gi mi fe hina su?

26 Walama su ma gi gir kuzur i wa nan ka la man da na, bum numa na, Vei su na go ta gir kuzur i waram bra, ka fat ma mi go ta mba ka sem ci'i aso Buba na, ka aso sum sin ko ma ka irna 'dang ma afi duk Lu na.

27 Ni ma turum gasi, han go in hei, sum nini ma i duk sum ko ma ka'd hîyâ na, tà ta mat seng mi, gag tà ta we Tiza aso Lu na ka irna cu'b 'bigi."

Tu Jesu fang 'dang

(Wei Mat 17.1-8; Mark 9.2-8)

28 Dumas 'dau, i kir ma mi in la ca ra na, Jesu la'a au Piyer ka Jâ ka Jak i zurum, mi urum ti i wa goi ra afi, walama cen Lu na.

29 I dugo li ma mi go cen Lu na, irim fang 'dang, barau ma i turum ba fang 'babu 'bor 'dilik 'dilik, go anjili wilik wilik.

30 Kandaka numa tan na, sum ho'b car go nja'a la karam, sum numa ni au Mois ka Eli.

31 Tà ze tuna i irna i lo sem ci'i aso Lu ma afi na, tà nja'a la ni i wa sin aso Jesu ma go ta do'o ra, ka la mat mum ma mi go ta mat i Jerusalem ma.

32 Piyer ka sum ma karam ma, tà kal sen ka'd plandang, na gi, tà dla'a afi na, tà we sem ci'i aso Jesu ra, ka sum ma karam ho'b numa.

33 I dugo li ma sum ma karam ho'b numa go tana 'bar Jesu na, Piyer car in ham i sema: "Bu hat na, numa na, 'bei walama ma kei ka'd ini i li ma hîyâ. Ma ta dlu'bi za dlu'bu ko hindi: 'dau mu, 'dau aso Mois, 'dau aso Eli bra." Mi we zu la ma mi go in da mi.

34 I dugo li ma mi go in la tanda ra na, 'dukul la mba kumo'o ndufun i wana rik rik. Sum hat kona fang wulak, ka ma tà we se tàna ser i lo 'dukul la.

35 Der 'dau car li fa vin fa afi i duk 'dukul la, i sema: "Num ma hîyâ na, gi ni Vei man ma han manam ma, humi vinim."

36 I kir ma der ra li vin numa, tà we su ma 'dang mi, ni Jesu ka'dorom 'dau ngitleng gi car. Sum hat kona suknga bei vinna mucu'u, tà in la tuko ma tà we na he su suno mi.

Jesu fang vei ma ka ngisa ma buburo i waram ma 'bei

(Wei Mat 17.14-18; Mark 9.14-27)

37 Ze siu numa, tà jum fa ka'd i wa goi ra, lilau sum 'bor 'dukol fa ir Jesu.

38 We man na, su 'dau i duk sum ma tok nga car am derem afi ka la, go in ti i sema: "Bu hat na, han go ceneu, hau we vei man na, walama ni num gi i 'ban ka'dau ngitleng ori.

39 Ngisa ma buburo na go kapum 'dat, i dugo li ma numa, mi go nde ka ci'i iteng iteng, ngisa ma buburo na go hibirim tak tak, vinim go car kuf kub kub, mi go lim ca 'bor, mi hina 'baram zak mi.

40 Han cen sum hat ko mu na se, tà oiyom suno, na gi, tà ndur ti ori kpi.”

41 Jesu kor i sema: “Hei sum ko ma bei he tu la ra, sum ko ma 'bei mi hîyâ! Tan na, han ta suk kari ni suk mi kek su? Tan na, gag ni si'de gi, han ta suk kari bei cim duk 'bo su? Mba ka vei mu na man.”

42 I dugo li ma vei na go mba na, ngisa ma buburo na kapum gam ka'd wurandang, mi go hibirim gidang 'bor tak tak. Na gi, Jesu car ali ngisa ma buburo na kpandat, si'd ti vei na, mi car amum he bam.

43 Ka lana pet na, tà suk ori ging i wa gidang aso Lu ra.

Jesu tak la mat mum ma wa ho'bo

(Wei Mat 17.22-23; Mark 9.30-32)

I dugo li ma sa sa na suk ori ging i wa tuko ma Jesu gir numa na, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema:

44 “Humi kana la ma han go in hei cem ca 'bei: Tà go ta he Vei su na i duk 'ba sum ma.”

45 Na gi, sum hat kona we zu la tanda ra mi; walami la tanda ra ni la ma pe'e i irna, tà ndak ma we zunda mi. Tà go gir wulak ma ca'bum zu la tanda ra tum er.

Sa gi ma tong kal la su?

(Wei Mat 18.1-5; Mark 9.33-37)

46 Sum hat kona am zu ma go ca'b ndri i sema: “Tan na, i dukma na, sa gi ma tong kal la su?”

47 Jesu we sar ma i lona ra net na, mi am vei ma ga'a tingim i he'dem,

48 car in ti hana i sema: “Su ma gi ve vei ma ga'a hîyâ i turum, ni i wa sem nan na, mi ve ni nan turan; su ma gi van i turum ma, mi ve ni bu ma sinan fa na bra. Walama num ma ki'dak ga'a i dukri pet na, num gi tong kali.”

Su ma gi gir bibile kari mi na, mi ni kari

(Wei Mark 9.38-40)

49 Jâ am zu ma go in i sema: “Bu hat na, ma we su nini 'dau ma go oi ngisa ko ma buburo suno i wa sum ka seu gi, ma lang vari ma telem, walama mi ni kama mi.”

50 Na gi, Jesu hom kor ham i sema: “Telinum mi, walama su ma gi gir bibile kari mi na, mi ni kari.”

Sum ma lo za nini 'dau i wa angga Samari ba ma ve Jesu i tuna mi

51 I dugo li ma li bar mum ma mi ta tam ti afi na ke tul da na, Jesu ting irim ni i wa Jerusalem gei, walama num ta hina.

52 Mi car sin sum sin kana kufo. Tà ta sak i lo za ma ga'a nini ma i wa angga Samari, walama min ham li.

53 Na gi, sum ma i lo za numa ba ma vam i tuna mi, walama mi ba ma ta ni i Jerusalem.

54 I dugo li ma sum hat ko mum ma Jak ka Jâ we tan na, tà ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, a ba se maa 'de ku car fa afi duk Lu na mba nde i wana yana suno su?”

55 Na gi, Jesu fang irim wana, mi alina.

56 I kir numa, tà car tana i wa za ma 'dang.

Sum ma ba ma tàna ta i zu Jesu
(Wei Mat 8.19-22)

57 I dugo li ma tà go tra i vari 'bo na, su 'dau in he Jesu i sema: “I li mani mani ma a ta ta hina na, han ta ta i zuru.”

58 Jesu hom kor ham hina i sema: “Gi ni beihâ kona, ka zrana hina, gi ni luko ko ma afi na era, ka zana hina er, na gi, Vei su na ka li mum ma bar hina gi, 'dok ti turum nde era cei.”

59 Mi in he su ma nini 'dau i sema: “Mba fa i zuran.” Su numa kor ham i sema: “Baran han ta mu'u fa ban 'bigi.”

60 Jesu in ham i sema: “Bar mat kona mu'u ndri. Gi ni hau na, a ta ge er la Tiza aso Lu na.”

61 Su ma nini 'dau dla car in ham i sema: “Busumra na, han ba ma ta i zuru, na gi, a 'baran han ta ge fa de'b sum ma asoron na 'bigi.”

62 Jesu hom kor ham hina i sema: “Gi ni sa sa ma kau kra zum i 'bum gi, mi ka fang irim dana na, mi ndak wa Tiza aso Lu na mi.”

Luk 10

Jesu sin sum sin ko ma guse'da wa ho'b ma

1 I kir numa, Busumra na man sum sin ko mum ma nini guse'da wa suno ho'bo, mi sinna i zu ndri ho'b ho'bo kana i kuforom, i lo za ko ma lingi ka za ko ma ciciki ma mi ba se, num ta hina na ndâ.

2 Mi in hana i sema: “Arau ma fal la hina 'bor, na gi, sum ma falam ma tuna 'bor mi. Gi tan na, ceni bu arau na, walama mi sin fa sum sin ko ma fal ham arau na.

3 Tei! Han sini kandaka ni time ko ma i duk boskor ko tan.

- ⁴ Ami mbu mbu gineu i 'bi mi, wase mbu mbu tuko ti i 'bi mi er, le'ei tabrak ma sei mi er. Gei de'b su i vari jika'd 'bor mi tum er.
- ⁵ Aso mati mati ma ii go ta zeï hina ra na, ini i sema: 'Edlem he'b ke ka aso ca ra' 'bigi.
- ⁶ Kandaka se, su ma edlem he'b gi i lo aso tanda ra na, edlem he'b mii ra go ta suk i waram. Kandaka se, su ma edlem he'b gi cei i lo aso tanda ra na, edlem he'b mii ra ta hom fa i wari gafi bra.
- ⁷ Suki i lo aso tanda kek, tuko ma tà hei pet na, tii, cei. Walama vei sin na ndak ma fe vari sem. Koti 'bei, ii cari aso tanda ra gi joki aso sum ma 'dang.
- ⁸ Kandaka se, za mani mani ma ii ta seri hina gi, tà gi vei i tuna na, tuko ma tà hei na tii.
- ⁹ Si'di ti sum ga'b ko ma ii feina hina na, ini ti he sum ko ma i lo za na i sema: 'Tiza aso Lu na mba i he'di tul da.'
- ¹⁰ Kandaka se, za mani mani ma ii ka seri hina gi, tà gi vei i tuna mi na, busuki suno i ir vari ko ma hina i lo za numa, ini hana i sema:
- ¹¹ 'Gi ni 'bir ma i lo zari ma la'a semma na, ma po'om sak hei. Na gi, ii wei ma Tiza aso Lu na mba i he'di tul da na.'
- ¹² Han go in hei, ka fat ma li bol la na, za numa go ta fe la ma buburo kal au Sodom 'bo 'de."

Za ko ma ba ma he tu la mi na

(Wei Mat 11.20-24)

- ¹³ "Nang, Korazin, lica go ta fang! Nang Betsaida, lica go ta fang! Walama kandaka se, tuko gir ko ma yeu ma tà gir i lori ko hîyâ na, gi gir ni i lo Tir ka Sidon tan na, tà ta jok sar mana ma 'bei dei da er, tà sak zeu bur i tuna, suk ti i wa but ka'da, fang ti tuna cica i wa buburo mana ra da er.
- ¹⁴ Wa numa gi, ka fat ma li bol la na, ii go ta fei lica kal wa au Tir ka Sidon 'bo 'de.
- ¹⁵ Nang, Kapernahum, tan na, a ba ma se, nang am warang afi gag ta kap afi duk Lu na su? Ori! Tà go ta hom karang ka'da, gag i li suk aso sum ko ma mat na."
- ¹⁶ I dugo li numa, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: "Sum ko ma gi hum la ma i vini ra na, tà hum ni la ma i vinan da, sum ko ma gi va'di na, tà va'd ni nan, sum ko ma va'd nan na bra na, tà va'd ni num ma sinan fa na bra. "

Sum sin ko ma guse'da wa ho'b ma hom fa

- ¹⁷ Sum sin ko ma guse'da wa ho'b ma hom fa ka frêi, tà in i sema: "Busumra na, gi ni ngisa ko ma buburo na era na, tà ne wulakma wa sem hau."

18 Jesu in hana i sema: “Han we Seitan car fa afi nde fa ka'da, kandaka ni Lu ma go wilik irim numa tan.

19 Wei man, han hei gidang ma ha'bi ti sei i wa vu ko, ka ndauwa ko, ka wa gidang aso bu bibile mii na pet er, tuko go ta giri hina tan nde mi kanau.

20 Na gi, koti 'bei, ma ii ta giri frêi ni i wa la ngisa ko ma buburo ma ne wulakri na, giri frêi ni i wa la ma sei ndal kana afi da na.”

Jesu gir frêi

(Wei Mat 11.25-27; 13.16-17)

21 I dugo li numa, Ngisa Lu na hen i lo Jesu ka frêi, mi in i sema: “Ban ma ni bu afi ra ka angga ra, han gau de'be, walama a pe'e tuko ko ma hîyâ i ir sum ko ma we zu la kona, ka sum ko ma ir jenga gi, a taknga suno i ir ti'de gau he ni ado ciciki. Hâ'â, Ban, gir kandaka numa tan gi el iriu.

22 “Ban 'bar han tuko kona i 'ban ndâ. Su ma we Vei na cei, ni Buba na ngaf gi wam, su ma we Buba na cei er, ni Vei na ngaf gi wam, ka num ma Vei na ba ma takam ham ma.”

23 Gafi na, Jesu fang irim ting i wa sum hat ko mum ma, mi in hana la ca ka'dona teu i sema: “Sum ma irna we tuko ma ii weinum hîyâ na, tuna go elna.

24 Wa numa gi han go in hei suno kpas, sum ko ma jok vin Lu na 'bor, ka vuduk ko ma lingi na 'bor, me ma we tuko ma ii weinum hîyâ na girna 'bor, na gi, tà we mi. Me ma hum la tuko ma ii humi hîyâ na girna 'bor er, na gi, tà hum mi er.”

Gos la ma guci ka su ma Samari ma 'bei

25 Bu ma hat vin gat 'dau car ba ma num tuk Jesu ka la, mi car ca'bum i sema: “Bu hat na, tan na, han ta gir ni nimi walama han fe ti maska ma zunda do'o mi ra su?”

26 Jesu car kor ham hina i sema: “Tan na, nimi gi ndal i lo vin gat ta su? A go di'i ni la mi gi hina i lo su?”

27 Su na hom kor ham hina i sema: “ ‘A ba Busumra Lu mu na ka loru ndâ, ka maskarau ndâ, ka gidangrau ndâ, ka sar mu ra ndâ. A ba miniu kandaka ni ma a ba turu numa tan er.’ ”

28 Jesu hom kor ham hina i sema: “A koron hina 'bei kasimi, ta gir kandaka numa tan, a ta fe ti maska ra.”

29 Na gi, bu ma hat vin gat ta ba se: num tak turum ni su ma ka tu la mbê bra. Mi ca'b Jesu i sema: “Tan na, sa gi ni minan na su?”

30 Jesu hom kor ham i sema: “Su 'dau car i Jerusalem, go ta i Jeriko. Mi ta nde i duk 'ba sum kir, tà vam mbang mbang, tà fok tuko ko ma i turum ma pet, tà car ha'bum dle kucu'b kucu'b, tà car tana, tà 'baram tul ka mata.

- 31 Bu ma fal tuko vursu ma nini 'dau am ka vari tanda ra er, mi ta kap waram ka su numa ka'da, mi kap gari suno car tam.
- 32 Su 'dau ma ni se'd aso Levi car mba i li numa, mi we su na ka'da, mi car kap gari i 'ba gi, mi car tam er.
- 33 Na gi, su ma Samari 'dau go ta lukoi ka vari tanda, mi mba i dugo li numa. I dugo li ma mi am irim we su na ka'd tan na, mi we cicaram.
- 34 Mi mba i he'dem tul, mi ho'o mbur ka mbi anjor anjor i ir mbi'd ko ma i turum ma, mi car jeu ti ham mbi'd kona. Mi amum tingim i wa blehêhê mum ba, mi ta karam i lo za ma luweki bar hina ra, mi minim ti la turum gafi 'bei.
- 35 Ze siurum ma na, mi la'a sile ho'b he su ma kot vin za aso luweki na, mi in ham i sema: 'Kotom 'bei, a gi 'deng ni gineu ma kal wa ca i waram ma na, fat ma han gi hom fa na, han ta homu ti suno pet.' ”
- 36 I dugo li numa Jesu ca'b i sema: “Gi ni hau na, i duk sum ma hindi numa, tan na, su ma gir 'bei ka bu ma sum kir ra dlam numa, ma kandaka ni minim tan na, ni mani su?”
- 37 Bu ma hat vin gat ta hom kor ham hina i sema: “Ni su ma gir karam 'bei na.” Jesu hom kor ham hina i sema: “Hau era, ta gir kandaka ni numa tan bra.”

Jesu i lo za aso au Marte ka Mari

- 38 Ka ma Jesu go kal i vari ka sum hat ko mum ma na, mi ta ze i lo za ma nini, ma ma semba se Marte ra vam i lo asonda, walama gam lukoi.
- 39 Ti ka njara ma ma hina, semba se Mari, tanda suk ka'd i zu sem Busumra na mgbe'b, go hum la ma i vinim ba.
- 40 Na gi, Marte go gir sin aso 'bor, walama 'di ham tuko ti, ti car mba i he'dem in ham i sema: “Busumra na, njaran 'baran ka'doron 'dau i li ma giriu fa tuko ti na, tan na, a in la wa la ca mi su? In handa walama ti mba njinan.”
- 41 Busumra na hom kor handa i sema: “Marte, Marte, a go tikei turang, ka tuko ko 'bor er.
- 42 Na gi, tuko 'dau ngitleng gi kal tuko pet. Mari man ni tuko manda ma 'bei na da, ni tuko ma su go ta vam suno i 'banda mi se na.”

Luk 11

Jesu ka cen ma cen Lu na

(Wei Mat 6.9-13; 7.7-11)

- 1 Fat 'dau Jesu go cen Lu na i li ma nini. I dugo li ma mi do'o cen da na, su 'dau i duk sum hat ko mum ma in ham i sema: “Busumra na, hatma cen ma cen Lu na, kandaka ma Jâ hat sum hat ko mum ma tan bra.”

- 2 Jesu in hana i sema: “Kandaka se, ii gi go ta ceni da na, ini i sema: ‘Basumra na, bei walama seu 'de ka 'bei; bei walama Tiza mu na mba.
- 3 Hama tuko ti ma ndakma 'bei i lo bar ra pet.
- 4 Sak hama buburo ko maa na suno, walama maa bra na, ma sak ti buburo ko aso sum ko ma gir kama 'bei mi na suno pet. Barma ma sak i duk 'bu ra mi.’ ”
- 5 Jesu hom in hana gafi dla i sema: “Kandaka se, su 'dau hina i dukri ka gilam mum hina, mi ta i he'dem ka lolo durki walama in ham i sema: ‘Gilan na, han mgbo ko hindi,
- 6 walama gilam man car fa lukoi gi, mi mba kana i he'den, na gi, han ka tuko ma ting ham i kuforom mi kanau.’
- 7 Gilam mum ma i za numa bra na, car kor ham hina i sema: ‘Tikeiyen mi! Vin za ra ndu'b da, ma barma ka'd ka adoron pet da er, han ndak ma ta car afi la'a hau mgbo na mi.’
- 8 Han go in hei, mi ka ba se num car afi wa gilam mum ma mi era na, mi ta car afi, mi ta ham tuko ko ma mi go dau cana pet, walama mi cenem gag gag 'bor.
- 9 Nan, han go in hei, ceni, tà ta hei; langi, ii ta fei; to'oi vin za ra, tà go ta 'bar hei.
- 10 Walama sa sa ma gi cen na, tà go ta ham. Sa sa ma gi langa, mi go ta fe. Sa sa ma gi to'o vin za ra na, tà go ta 'bar ham er.
- 11 Tan na, ni sa ma i dukri ka vei gi, mi ka cenem ni kife'e na, mi go ta la'a ni vu gi ham su?
- 12 Wase i dugo li ma mi ka cenem ni se'e singe na, mi go ta ham ni ndauwa su?
- 13 Hei sum ko ma buburo era na, ii wei ma hei ni tuko ko ma 'bei gi he adori er se, kandaka ni Bei ma afi na, tan na, mi ta he Ngisaram he tàna ma go cenem ma kal 'de mi su?”

Jesu kor hana la wa la ma tà sak ham i waram ba

(Wei Mat 12.22-30; Mark 3.20-27)

- 14 Jesu oi ngisa ma buburo ma fang su na ndum ma suno. I dugo li numa, ngisa numa zam suno i wa su na, su numa li vin, lilau sum ma pet na, la ra vi'i suno i irna tel tel.
- 15 Na gi, sum nini in i sema: “Ni *Beelzebul vuduk ngisa ko ma buburo na gi ham gidang ma mi go oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum.”
- 16 Sum nini bra na, tà ba ma tukum, wa numa gi, tà ca'bum walama mi tak hana tuko gir ma yeu, walama tak ti se, ni Lu na gi sinim fa gasi na.

17 Na gi, Jesu we sar mana ma i lona ra net, mi in ti hana i sema: “Tiza mani mani ma sum ma hina na wal zu ho'b gi, go zi'i ndri na, tà go ta 'deng ndri suno, zana go ta ha'b ka'd suno kuruf kuruf, vrina gi go ta bar kpiu.

18 Kandaka se, Seitan gi wal turum zu ho'b gi, tà go zi'i ndri ka'dona da na, tan na, ni mama gi, tiza mum ma go ta ke hina su? Walama ii ini i sema: nan go oi ngisa ko ma buburo na suno i wa sum, ni ka gidang aso *Beelzebul vuduk ngisa ko ma buburo na.

19 Kandaka se, nan gi go oi ngisa ko ma buburo na suno ni ka gidang aso *Beelzebul da na, tan na, ni ka gidang aso sa gi adori go oina ti na bra su? Wa numa gi, adori go ta ke ni sum ma li hei bol.

20 Kandaka se, ni ka gidang aso Lu na gi, han go oi ti ngisa ko ma buburo na suno i wa sum ma na, i dugo numa go ta tak ti se, Tiza aso Lu na mba i he'di da.

21 “Kandaka se, bu gidang ma min turum ka tuko se'd ko ma zi'i dlinga gi, go kot ti asorom ma, tuko fe ko mum ma pet na go ta ke edlem he'be.

22 Na gi, bu ma gidang kalam gi mba i laram gi, vam ma na, mi ta 'bat tuko se'd ko mum ma zi'i dlinga suno i 'bum pet. Tuko ko ma mi go sar ti se, tà ndak ma si'dim ma, mi go ta hurum tuko ko numa suno i 'bum pet, mi ke'ei tuko fe mum ma mi la'ana ka gidang numa suno er.

23 “Su ma gi ni karan mi na, mi ni bibile karan. Su ma gi njinan i li ma tok tuko i wa ndri mi na, mi go wâiyam suno ni wâi.”

Hom aso ngisa ma buburo na

(Wei Mat 12.43-45)

24 “Ngisa ma buburo na, i dugo li ma mi ze suno i lo su na ze na, mi car ta i dugo li ma mbi cei hina na, mi go lang li ma 'dok turum hina. I dugo li ma mi fe li ma 'dok turum mi na, mi hom in ka'dorom i sema: ‘Han ba ma hom i lo zaran ma han ze fa suno hina ra.’

25 I dugo li ma mi hom hina na, mi fanda londa tor suno 'bei 'dal 'dal er, min 'bei 'dal 'dal er.

26 I dugo li numa, mi ze suno, mi ta la'a fa ngisa ko ma buburo ma 'dang se'da, ni tàna ma buburo kalam dla, tà mba ser suk ti i lo za tanda ra. Lo su na hom fang ti buburo kal ma kufo ra dla.”

Frêi ma kanau ra

27 Ka ma Jesu in la ra tan na, ma 'dau i duk lilau sum ma tok nga car pat dera afi in ham i sema: “Tanda ma vra'au ra ma a ce panda ra, tunda go ta ella.”

28 Na gi, Jesu kor i sema: “Ni tàna sum ma hum la aso Lu ra gi, vanda kau i lona na, tuna go ta elna.”

Tà ca'b la tuko gir ma yeu

(Wei Mat 12.38-42)

- 29 Ka ma sum ma tok i he'd Jesu na, mi am zu ma go in i sema: “Sum ma sindi ma cem hîyâ na, tà ni sum buburo, tà ba ma we tuko gir ma yeu. Na gi, tà go ta we tuko gir ma yeu ma 'dang mi se, ni tuko gir ma yeu ma aso Jonas sa ngaf gi, tà ta we.
- 30 Kandaka ni ma Jonas fang ni tuko ma yeu, ma tak ti he sum ma Niniv kona, kandaka ni numa tan er gi, Vei su na go ta ke ni tuko ma tak ti he sum ma sindi cem hîyâ.
- 31 Ma ma vuduk ma car fa 'ba gur ra go ta car ka fat ma li bol la, ka njef sum ma sindi hîyâ, walama li hana bol; walami ti car fa ni i zu angga ma do'o ra dei, walama hum la ir jeng ma aso Salomô. Wei man, num ma car hîyâ laram tong kal Salomô 'de.
- 32 Ka fat ma li bol la, sum ma Niniv kona go ta busuk fa, car ka njef sum ko ma sindi hîyâ, walama li hana bol, walami sum ma Niniv kona jok sar mana ma 'bei, i zu er ma Jonas ge hana ra. Wei man, num ma car hîyâ laram tong kal Jonas 'de.”

Ti'de aso tu

(Wei Mat 5.15; 6.22-23)

- 33 “Su hina ting ku i lo lampe ting gi, mi hom pe'enda mi wase, mi kumo'o tim i wanda mi er, mi ta ga'bpa ni afi i li ma ga'b lampe ra, walama sum ma go ser za na pet na, tà we ti ti'de ra.
- 34 Iriu gi ke kandaka ni lampe aso turu tan. Kandaka se, iriu gi 'bei njâ njâ na, turu pet na go 'de ti ti'de 'bei er. Kandaka se, iriu gi 'bei njâ njâ mi na, turu pet era na, suk ni i duk ndufun bra.
- 35 Kot 'bei, walama ti'de ma 'de li i loru ra ta fang ndufun.
- 36 Kandaka se, turu pet gi ni i lo ti'de ra, tuko ma ke i lo ndufun gi cei se da na, turu pet na, ti go ta ke ni i lo ti'de ra bra, kandaka ni ma lampe go 'de ti'denda suno cah numa tan.”

Jesu ce'd au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta

(Wei Mat 23.1-36; Mark 12.38-40)

- 37 Ka ma Jesu in la ra vinim nde ka'd na, *Farisî ma nini 'dau car 'dam, walama mi ta ti tuko, Jesu ta ze karam aso, mi am zu ma go ti tuko ti na.
- 38 *Farisî na we Jesu mbus 'bum seng mi gi, mi go ti ti tuko ti na go'o na, mi suk ori ging, go sar la.
- 39 Na gi, Busumra na in ham i sema: “Hei au *Farisî kona, ii go mbusi ni kir tim vul kona, ka kir tim afin kona suno, na gi, gi ni hei na, tuko ma hen i lori na, ni kir ka se'ei.

- 40 Hei sum ko ma sùm hîyâ! Lu ma ni bu ma min kir tuko ma suno na, tan na, mi min lona mi bra su?
- 41 Hei tuko ma i lo tim mii ma ce ti na, ka ma ti ti na, he sum ko ma ca na suno, i se gi, tuko kona pet na go ta fang 'bei i wari 'bo bra.
- 42 “Hei *Farisî kona, lica go ta fei! li go le'ei wa tuko ko ma gu'b ma i duk tla'b mbar ko ma ii 'buli ka'd na he Lu na, kandaka sisi geng, ka de'de, ka tla'b mbar ko ma ii go ti na pet, na gi, ii go 'bari du gei ra, ka ba ma ba Lu na suno. Tàna gi ni tuko ma 'bei ma ii kauwina gi, ii girina mbê mbê na, bei ma 'bari au ko ma nini suno.
- 43 “Hei *Farisî kona, lica go ta fei! Walama ii bei ni li suk ma i kufo gau, i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, ii bei ni de'b ma tà gei i zu suk ko bra.
- 44 Lica go ta fei, walama ii kei kandaka ni wa us sum ko ma tà we mi gi sum go tra wana na tan.”
- 45 I dugo li numa, su 'dau i duk sum ko ma hat vin gat ta, car in ham i sema: “Bu hat na, la ma a in ca ra na, a ir ni maa er!”
- 46 Jesu hom kor ham i sema: “Hei sum ko ma hat vin gat ta, lica go ta fei er! li go le'ei tuko zi'i ko ma mbu'da ma gali 'bor ma am afi mi, go tingi he sum i wana, gi ni hei wa turi na, ii hina lami tu tuko numa ka nji 'bi mi kanau kanau.
- 47 Lica go ta fei! Walama ii go mini wa us aso sum ko ma jok vin Lu na, ni tàna ma mui ri kona cina na.
- 48 Kandaka ni numa tan na, ii go ini ni la sin gir aso sumori kona suno, ii tapi vini kana er. Walama tà go ci sum ko ma jok vin Lu na suno bra, hei go mini wa usna bra.
- 49 Ni wa numa gi, ir jeng ma aso Lu ra in i sema: ‘Han ta sin hana sum ko ma jok vin Lu, ka sum vin sin ko, tà go ta ci sum nini, tà go ta li ca sum nini er.’
- 50 Walama vursu sum ko ma jok vin Lu na ma ho'o ka'da, fa ka ting zu ma aso angga ra dei na, Lu na go ta ca'b la vursu numa i 'ba sum ko ma sindi hîyâ,
- 51 car fa i tu vursu Abel, gag mba ti tu vursu Zakari, num ma tà cim i pulo za aso Lu ma i du ra, ka li ma fal tuko vursu na. Kandaka ni numa tan na, han go in hei, sum ko ma sindi hîyâ na, tà go ta li hana bol pet, wa ci mana ma tà cina numa!
- 52 “Hei sum ko ma hat vin gat ta, lica go ta fei! Walama ii le'ei kerlek aso we ra i 'bi: na gi, hei wa turi na, ii bei ma seri hina i lo mi, sum ma ba ma ser hina era na, ii telina suno mgbengseng er.”
- 53 Ka ma Jesu zam suno na, sum ko ma hat vin gat ta, ka *Farisî kona car ta tite'em afi kpê, tà ta ca'bum la i wa tuko ko 'bor.

54 Tà go lam derem walama tàna hum vin ma buburo ze fa vinim se gi, tàna ta vam ti ka la ko numa 'bo.

Luk 12

Jesu jeng sum hat ko mum ma i wa 'bu ir

(Wei Mat 10.26-27)

1 I dugo li numa na, lilau sum ma ha'ai 'bor mbilik mbilik, tà go ha'b ni kir sem ndri ngaf ngaf. Jesu am zu ma go in he sum hat ko mum ma i sema: “Koti 'bei, ka kuf aso *Farisî kona, numa gi ni 'bu ir li mana ra.

2 Tuko mani mani ma waram dlu'b ka'd bei ma zorum ta ze suno na cei, tuko mani mani ma waram pe'e ka'd na, tà go ta wam.

3 Wa numa gi, tuko mani mani ma ii gi ini laram ni i lo ndufun na, tà go ta hum laram suno i ir ti'de pet. Tuko ma ii husoki laram ni za cuku'd na, laram go ta ze suno i ir ti'de gau.”

Num ma ndak ma ne wulakram ma

(Wei Mat 10.28-31)

4 “Hei gilam ko man na, han go in hei: koti 'bei, ii ta nei wulak sum ma go ta ci ni tleu ra go'o na, danasu gafi na, tà ndak ma gir kari tuko ma kal numa mi se.

5 Han go tak hei num ma ii ndaki ma nei wulakram ma: nei ni wulak Lu ma ndak ma cii gi, mi ka gidang ndak ma le'ei saki i lo zra ma ka ku era. Ni ma turum, han go in hei, ni num gi ii ta nei wulakram ma!

6 “Tan na, tà go cab ji'dem kona suno na, vatl gi ni sisi hob mi su? Na gi, i duknga tan 'dau era Lu na 'dungo ti mi.

7 Gi ni ngisa wari era na, mi we di'ina pet er. Wa numa gi, nei wulak mi: hei cabri tong kal ji'dem kona 'de!”

In la Jesu suno i kufo sumra

(Wei Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 “Han go in hei: gi ni sa ma in laran suno i kufo sumra na, Vei su na go ta in laram suno i kufo sum sin ko ma afi duk Lu na bra.

9 Na gi, su ma gi in i kufo sumra na se, num wan mi na, Vei su na go ta in se, num wam mi, i kufo sum sin ko ma afi duk Lu na ni tan er.

10 “Gi ni sa sa ma in gur Vei su na, bum numa go ta fe pat vin bo. Na gi, num ma in gur Ngisa Lu na na, bum numa go ta fe pat vin mi kanau.

11 “Ka ma tà gi ta kari i vin bol i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na wase, i kufo vuduk kona wase, ni i kufo sum lingi kona era na, koti bei, ii ta dauwi ka sar ma hei si'di ti turi ra wase, ka la ma ii go ta ini hana ra.

12 Walami ni Ngisa Lu na gi go ta tak hei tuko ma ii ta ini na, ni i li numa bo.”

Gos la ma guci ka bu fe ma ni bu sùm ma

- 13 Su 'dau i duk lilau sum ma tok nga in he Jesu i sema: “Bu hat na, in he njuran, mi wal han tuko vri man ma aso bamma na.”
- 14 Jesu hom kor ham hina i sema: “Tan na, sa gi tingan ni bu ma li bol wase, wal hei tuko ko i du na su?”
- 15 I kir numa, Jesu in hana i sema: “Koti turi bei, wa yelem tuko fe, walama su gi suk ni i duk tuko fe tan hi'dik era na, numa gi, mi go ta suk ti ka maskaram ma mi.”
- 16 Mi in hana gos la ca i sema: “Su nini 'dau hina, ni bu ma fe tuko, sine mum car tuko ham bor.
- 17 Mi go sar ka lorom i sema: ‘Tan na, han ta gir ni nimi su? walama han ka li ma han ta tok arau man na hina pet na mi.’
- 18 Gafi na, mi in ka'dorom i sema: ‘Ahâ, we man na gi ni tuko ma han go ta gir ra: han ta hab zinga ko man na suno, han ta min ma tong kal au ko numa gi, han ta tok tuko ti ko man na, ka tuko fe ko man na pet sak i lo.
- 19 I kir numa, han ta in he turan ka'doron i sema: A ka tuko fe i li ma pe'e hina bor, a go ta ti ndakang i lo kim ko bor. 'Dok turang, ti, ce, gir ti ffêi.’
- 20 Na gi, Lu na in ham i sema: ‘Hau su ma sùm hîyâ na, ka lo durki ma furum ba, han go ta am maskarau, tuko ko mu ma a tok wana pet numa na, tan na, tà ta ke ni he sa su?’ ”
- 21 Jesu ge la ca hina gafi dla i sema: “Kandaka ni numa tan gi, go ta fang wa su ma tok tuko fe ko mum ni wa turum ka'dorom ma, na gi, mi ke ni bu fe tuko i ir Lu na mi.”

Lo ma ting i wa Lu na

(Wei Mat 6.25-34)

- 22 I kir numa na, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Ni wa numa gi, han go in hei: koti 'bei, ii ta tlawi turi i wa tuko ti ma ii go ta si'di ti turi, ka barau ma ii go ta saki i turi ra.
- 23 Walama maska ra landa tong kal tuko ti na, tleu tu ra landa tong kal barau ma sak i tu ra er.
- 24 Wei hangga kona gi: tà hina jo'o arau mi er, tà hina fal arau mi er, tà ka za mana ma pe'e tuko hina mi er, tà ka zinga mi tum er. Na gi, Lu na gi go hana tuko ti na. Tan na, hei lari tong 'bor kal luko kona mi su?
- 25 Tan na, i dukri na, ni sa gi ndak ma go ta suk ni ka tlawi kandaka numa tan gi, baram go ta ti jika'd 'bor i wa angga ra su?

26 li gi ndaki ma giri tuko ma ga'a tan nde wa turi mi na, ni wa nimi gi, ii go tlawi i wa tuko nini ko su?

27 Wei las tuko ko ma i go'b ma tà go las sa. Tà hina gir sin mi er, tà hina ci barau mi er, na gi, han go in hei suno kpas, gi ni Salomô ka gangrang mum ba pet era na, mi sak barau ma ndal 'bei kandaka ni las tuko kona tan 'dau mi.

28 Kandaka ma Lu na go sak barau he tla'b ko ma go car ni furum 'dau ori gi, siu ku go ta yana suno na tan na, mi go ta sak hei barau i turi kal 'bo 'de mi su? Hei sum ko ma he tu la mii ra ni nde ori hîyâ.

29 Koti 'bei, ii sari ni la tuko ma ii ta tii wase, tuko ma ii ta cei na kek kek, tingi sari ho'b ho'b mi.

30 Walama tuko ko numa pet na, ni sum ko ma we Lu mi ma i wa angga ra gi go langa. Na gi, gi ni hei na, Bei we tuko ko ma ii go dauwi cana na er.

31 'Bei kal la, ii langi ni Tiza aso Lu na gi kufo, ni num Lu na gi go ta ting hei tuko ko numa hina i wa ting 'bo.”

Tuko fe ma afi

(Wei Mat 6.19-21)

32 “Hei ader ma ga'a ra, koti 'bei ii nei wulaka, walama Bei ma afi na ba ma hei Tiza na.

33 Ca'bi tuko fe ko mii na suno, hei gineuna he sum ko ma ca na. Kapi mbu mbu ko ma pe'e gineu ma hina 'deng mi na wa turi, ka tuko fe ma afi ma hina cim mi na. Numa ni li ma bu kir ndak ma ta hina mi er, njifi hina 'deng tuko hina mi er.

34 Walama i dugo li ma tuko fe ko mii gi hina na, ni i dugo li numa gi lori go ta ke hina er.”

Sum aso ma suk kpeng gol bumna

35 “Suki ka barau ko mii ma giri ti sin da i turi kek, lampe mii ra ke ka venda kek er.

36 Suki kandaka ni sum aso ma go gol bumna tan, i dugo li ma mi car fa i li liu ra gi, mba ze aso da na, mi to'o vin aso ra na, tà car 'bar ham zak.

37 Sum aso ma bu aso ra mba fana gi, tà go golom ma, han go in hei suno kpas, tuna go ta elna. Walama num wa turum ma na, mi ta sak barau mum ma sin da i turum, mi ta 'dana tinga ka'da, num wa turum gi go ta ke'ei hana tuko ti na.

38 Gi ni ka lolo durki wase, ni ka 'ba vin gisiu gi, mi mba fana i li ma go gol la, sum aso ko numa tuna ta elna.

39 Humi 'bei, kandaka se, bu aso ra gi we ma se, fat ca tan gi bu kir go ta mba ze asorom ma, mi go ta 'bar bu kir numa ze asorom mi.

40 Hei era, mini turi, walama Vei su na go ta mba na, ni i li ma ii go sari mi na.”

Vei sin ma 'bei, ka vei sin ma 'bei mi

(Wei Mat 24.45-51)

41 Piyer ca'bum i sema: “Busumra na, a in gos la ca he ni maa teu wase, he sum pet su?”

42 Busumra na hom kor ham hina i sema: “Tan na, sa gi ni vei sin ma 'bei ma irim jeng, ma bumrum ta tingim i wa sum sin ko mum ma, walama mi ta hana tuko ti ka varirum net net na su?”

43 Vei sin ma bumrum gi mba fam i dugo li ma mi go gir kandaka numa tan na, turum go ta elem.

44 Ni ma turum gasi, han go in hei, vei sin numa, bumrum go ta tingim ni tong i wa tuko fe ko mum ma pet.

45 Na gi, kandaka se, vei sin numa gi sar ka lorom i sema: ‘Bumran na, waram ve, mi mba mi 'bo,’ i dugo li numa, mi nde ma dle sum sin da, sum njufko ka lobki, mi go ti, mi go ce, guru'd ti.

46 Bumrum ma go ta mba ni ka fat ma vei sin na go golom mi ra, ni ka ir fat ma mi we mi ra er. Bumrum ma go ta vam dlam 'bor bra, mi go ta ham vari sem ni i duk sum ko ma gir tuko buburo na.

47 “Vei sin ma we tuko ma bumrum ma ba na to'o gi, mi gi min lana mi, mi gi gir kandaka ma bumrum ma ba na tan mi na, mi go ta fe dle 'bor.

48 Na gi, vei sin ma gi we zu tuko ma bumrum ma ba na mi gi, mi gi gir tuko ma ndak ma dle na, mi ta fe dle ra ni nde ori. Su ma tà gi ham 'bor ra, tà ta ca'bum 'bor bra, su ma tà gi ham tuko i 'bum 'bor kal la, tà ta ca'bum la tuko ma 'bor kal bra.”

Jesu gi ni zu la ma bus sa

(Wei Mat 10.34-36)

49 “Han mba ni walama ge ku i wa angga ra, han ba se ti ye ni cem hîyâ da.

50 Baptem hina ma tà go ta giran baptem, ti go ta do'o na, han ka 'be vin duk 'bor.

51 Tan na, ii sari se, nan mba ni ka edlem he'b gi i wa angga ra su? Han go in hei, ni edlem he'b pa mi, ni walama busi ni busu.

52 Walama kau kufo hîyâ na, sum vatl i lo aso ma 'dau ra, tà ta bus ka ndri: sum hindi ta gir bibile ka sum ma ho'b ma, sum ma ho'b ma bra na, tà gir bibile ka sum ma hindi na bra.

53 Buba na go ta gir ndri ka 'betem, vei na go ta gir ndri ka bam, ya ra go ta gir ndri ka 'betta ra, vei ra go ta gir ndri ka yam ba, kat go ta gir ndri ka katta, katta ra go ta gir ndri kanda bra.”

Ir la ko ma wal ma afi na

(Wei Mat 16.2-3)

54 Jesu in he lilau ra gafi dla i sema: “I dugo li ma ii wei 'dukul la gi jeu afi 'du'b 'du'b ma, ii go ini i sema: ‘Lu na go ta se.’ Numa na, go ta gir ni tan net bra.

55 I dugo li ma ii wei sime'd gi go car fa ni ir ma 'ba gur ra, ii go ini i sema: ‘Li na go ta gir has.’ Numa na, go ta gir ni tan net bra.

56 Hei sum ko ma 'bui ir li na, ii wei vari ma go wali ir tuko ko ma go gir i wa angga ra, ka tuko ko ma go gir afi duk Lu na, ni wa nimi gi, ii wei ma wali ir la ma cem ca mi su?”

Min ir la ka bibile mu

(Wei Mat 5.25-26)

57 “Ni wa nimi gi, hei wa turi hina ke'ei ir tuko ma ka varirum ma 'bei ma gir ra mi su?”

58 Kandaka se, bu bibile mu na gi go ta karau i vin bol la, lang vari ma min ir la karam i vari wat, mi na, mi ta karau he su ma ka'a bol la, i dugo li numa, bu ma ka'a bol la bra na, go ta hau he su ma go kot zu danggai kona, mi go ta gau danggai.

59 Han go in hau: a go ta sak afi mi, gag a ta po'o 'dekem 'dekem, sisi era go ta ke mi.”

Luk 13

Jok sar ma 'bei wase bas suno

1 Ni i dugo li numa gi, sum nini hina mba in he Jesu la au Galile ko ma *Pilat cina i li ma tà go gir 'be vin he Lu na. Vursuna las ndri ka vursu tuko ur ko ma tà falna vursu he Lu na.

2 Jesu hom kor hana hina i sema: “Tan na, ii sari sema: au Galile ko numa, tà gir ni buburo ma kal tan au Galile ko ma pet na gi, la tanda girna ti na su?”

3 Ori! ni tan mi, han go in hei, ii gi joki sar mii ma 'bei ma 'dang mi na, ii go ta bo'di suno pet ni kandaka numa tan er.

4 Wase sum ma gu'b wa cōhō ma za ma jika'd ma i du Silowe ra bo'o i wana gi, cina suno pet na, tan na, ii sari i sema: tà gir ni buburo kal sum nini ma suk i Jerusalem ma pet na su?”

5 Ori! ni tan mi, han go in hei, ii gi joki sar mii ma 'bei ma 'dang mi na, ii go ta bo'di suno pet, kandaka ni numa tan er. ”

Gos la ma guci ka tulum ma vra'a mi

- 6 I kir numa, Jesu hom in hana gos la ca i sema: “Su nini 'dau 'bul ago tulum i lo sine anjor anjor mum ma. Mi mba walama lang vra'anda, na gi, mi fe mi.
- 7 I dugo li numa, mi in he su ma go kot sine na i sema: ‘Hau we man, kim hindi, han go mba walama lang vra'a tulum ca ra, na gi, han hina fe mi. Tumba suno, ni wa nimi gi ti car ori tan jiu gi, go 'deng sine na mangar su?’
- 8 Na gi, bu ma kot sine na hom kor ham hina i sema: ‘Bumran, 'bikka ti gir kim hina 'dau gi, han ta dlar zunda afi, han ta sak so'd tuko ko i zunda,
- 9 kumandi na, ti ta vra'a 'bo eî na, ti gi vra'a mi se gi, a tumba suno 'bo.’ ”

Jesu si'd ma ma gan kengleŋ ka fat bar ma 'dok ti tu ra

- 10 Fat nini 'dau na, Jesu go hat sum i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, ni ka fat bar ma 'dok ti tu ra.
- 11 Má ma ka ga'b hina, ti ka ngisa ma buburo i wanda kim gu'b wa cõhõ, ngisa ma buburo numa ganda kengleŋ, ti go tra na, ti ku'duk ni ku'duku, ti ndak ma ma'd tunda afi mi.
- 12 I dugo li ma Jesu wanda na, mi 'danda, in handa i sema: “Ma ra, a si'd suno i 'ba ga'b manga da.”
- 13 Mi ting 'bum i wanda gi, tunda ma'd afi zak, ti 'di i du 'bei sik sik gi, ti am zu ma li zu Lu na dau dau.
- 14 Na gi, tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra car fang darki hir hir, wa si'd ma Jesu si'd su ka fat bar ma 'dok ti tu ra, mi in he lilau sum ma toknga i sema: “Bar kandi hina ma sum go gir ti sin, mbei mba si'di turi ni ka lo bar ko numa, mbei ni ka fat bar ma 'dok ti tu ra mi.”
- 15 Busumra na hom kor ham hina i sema: “Hei sum ko ma 'bu ir li na, tan na, ni sa i dukri gi, ka fat bar ma 'dok ti tu ra gi, mi but nâu mum wase, blehêhê mum i lo kiti gi, ta karam ta ham mbi ma ce mi na su?”
- 16 Ma ca ra ni se'd aso Abraham gi, Seitan jeunda munjong kim gu'b wa suno cõhõ, ti fe vari ma but suno ka fat bar ma 'dok ti tu ra, tan na, ni buburo su?”
- 17 I dugo li ma Jesu in tan na, sum ma fang darki karam ma, tà fang kuzur pet, na gi, lilau sum ma toknga pet na, tà gir frêi 'bor wa sin ko ma ka sem ci'i i zu ma mi gir pet na.

Gos la ma guci ka ir ago *mutarde

(Wei Mat 13.31-32; Mark 4.30-32)

- 18 Jesu hom in gafi dla i sema: “Tan na, Tiza aso Lu na ke kandaka ni nimi tan su? Tan na, han ta gucim ni ka nimi su?”

19 Mi ke kandaka ni ir ago *mutarde ma su am gi, ta 'bul ka'd i lo sine mum tan; mi ci, mi jeng ago gi, luko ko ge zana i humndum.”

Gos la ma guci ka kuf

(Wei Mat 13.33)

20 Jesu in gafi dla i sema: “Han ta guci Tiza aso Lu na ni ka nimi su?”

21 Mi ke kandaka ni kuf ma ma ra gam i duk fut ma guci tim hindi gi, kuf fa ve li i dukrum pet numa tan.”

Vin za ma ga'a mbileng

(Wei Mat 7.13-14,21-23)

22 Jesu lang i lo za ko ma lingi na, ka lo za ko ma ciciki na, mi hat ti sum ma, ka ma mi go ta irim i Jerusalem ma.

23 Su ma nini 'dau ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, sum ma ta si'd na, ni nde ori su?” Jesu car kor ham hina i sema:

24 “Co'oi zu turi gidang, walama seri ka vin za ma ga'a mbileng ga; han go in hei, sum 'bor go ta tuk ma ser ka vin za tanda ra, na gi, tà ndak ma ta ser ti mi.

25 “Bu aso ra go ta car ndu'b vin aso ra, hei bra na, ii ta kei suno, ii ta ami zu ma to'oi vin aso ra, ii ta ini i sema: ‘Busumra na, 'bar hama vin aso ra.’ Mi ta kor hei gafi i sema: ‘Han we li ma ii cari fa hina na mi.’

26 I dugo li numa, ii go ta ami zu ma ini i sema: ‘Ma ti, ma ce i kuforu, hau a hatma i ir vari ko ma i lo za maa na er.’

27 Mi ta kor hei hina gafi i sema: ‘Han go in hei, han we li ma ii cari fa hina na mi. Ye'ei kana suno hêi karan dei, hei pet sum ko ma giri buburo na.’

28 Li ta ci'i, ii ta njuï se'di i dugo li numa pircil pircil, i dugo li ma ii ta wei Abraham, ka Isak, ka Jakob, ka sum ko ma jok vin Lu na pet, i lo Tiza aso Lu na, hei bra na, ii ta kei ni suno i kir.

29 Sum ma ta car fa ir zu ka ir wa, fa 'ba kati, ka 'ba gur, tà ta suk i lo Tiza aso Lu na, walama tà ta ti tuko.

30 I dugo li numa na, sum nini ko ma cem hîyâ ma ni sum ma dana na, tà go ta fang kufo, tàna nini ko ma cem hîyâ ma ni sum ma kufo na, tà go ta fang dana bra.”

Jesu ka Jerusalem

(Wei Mat 23.37-39)

31 Ka fat tanda ra, *Farisî ko nini car mba, in he Jesu i sema: “Car tau i li ma 'dang, walama *Herod ba ma ciu.”

32 Jesu hom kor hana i sema: “Tei ta ini he beihâ num a i sema: ‘We, han go oi ngisa ko ma buburo na, han go si'd sum ga'b kona, furum ka siu, fat ma hindi ra, han go ta do'o sin man da.’

33 Na gi, gi ni mama era na, han ta ta iran ni i lo vari man da furum, ka siu, ka siura, walama su ma jok vin Lu na hina mat kana suno i li ma 'dang mi, mi mat ni i Jerusalem mbê.

34 “Jerusalem, Jerusalem, a ci sum ko ma jok vin Lu na, a zi'i tàna ko ma Lu na sinna hanga ka goi. Wa 'bor, han lang vari ma tok sum manga i wa ndri, kandaka ni ya singe go tok adonda i zu keng'banda num a tan, na gi, ii bei mi.

35 Wei, zari go ta ke ni vri ori. Na gi, han go in hei: i kir hîyâ, ii go ta wei turan gafi mi se, gag fat ma ii ta ini i sema: ‘Lu 'be vin i wa num ma mba ka sem Busumra na!’ ”

Luk 14

Jesu si'd bu ga'ba

1 Fat nini 'dau, ni fat bar ma 'dok ti tu ra, Jesu ta i lo aso bu tong ma nini 'dau ma i duk au *Farisî kona, walama num ta ti tuko ti hina. Sum ma i dugo li num a go ji'im ti 'dimbel 'dimbel.

2 We man na, bu ga'b ma gis car i kuforom.

3 Jesu ca'b sum ko ma hat vin gat ta, ka au *Farisî kona i sema: “Tan na, vin gat ma maa ra 'bar su si'd bu ga'b ka fat bar ma 'dok ti tu ra wase, telem su?”

4 Na gi, tà seng tuna rek rek. Jesu si'da 'bum ting i wa su na, mi car si'dim gi, mi sakam mi tam.

5 I dugo li num a, mi in hana i sema: “Tan na, ni sa gi i dukri ma vei mum wase nâu mum gi nde i kor ka fat bar ma 'dok ti tu ra gi, mi ta car zak amum suno mi na su?”

6 Tà fe la 'dau ma kor ham hina mi kanau.

Man li ma suku, ka 'de ma 'de su

7 Jesu in la ma gos he sum ma tà 'dana fa na, walama mi wana tà go man ni li suk ko ma 'bei. Mi in hana i sema:

8 “I dugo li ma tà gi 'dau fa i li ma jeu 'dum ba na, kot 'bei, a ta suk ni i li suk aso sum lingi; walama tà ta 'de fa su ma tong kal hau 'bo 'dizei na,

9 su ma 'dei fa ho'bcu'b num a, ta mba in hau i sema: “Bar li suk hîyâ he su ma hîyâ.’ I dugo li num a, a ta jok suk dana ni ka kuzur.

10 I dugo li ma su gi 'dau fa da na, ta suku i dana gbo'o, numa gi, su ma 'dau fa na ta mba in hau i sema: 'Gilan na, jok fa kufo ini.' I dugo li numa, sum ma ha'ai pet ma go ti tuko karau numa, go ta kotu gangrang 'bor.

11 Walama sa sa ma am waram afi na, waram go ta hom ka'da, sa sa ma gi hom waram ka'd na, waram go ta am afi bra."

12 I dugo li numa, Jesu in he su ma 'dam fa i wa tuko ti na i sema: "A gi gir tuko ti he sum da na, kot 'bei a ta 'de fa ni gilam ko mu wase, ni njuroku wase, ni sum ma i lo njef mu ra wase, ni minkoru ma ni sum fe ko; walama tà ta 'dau i tan 'bo 'dizei gi, tà po'ou balam i tan joko.

13 A gi gir tuko ti ma vin ter da na, 'de fa ni sum ko ma ca na, ka sum ko ma kas gudu gudu na, ka sum ko ma tra dir ra, ka sum ko ma irna lis sa.

14 A go ta ke ka frêi, walama tà ka tuko ma po'ou ti balam i tan mi. Fat bar ma sum ko ma gir tuko i du gei na go ta busuk fa suno i li usiya na, Lu na go ta po'ou tuko ko numa 'bo."

Gos la ma guci ka tuko ti ma 'bor

(Wei Mat 22. 1-10)

15 I dugo li numa, su 'dau i duk sum ma suk ka Jesu numa hum la tanda ra, mi car in he Jesu i sema: "Su ma gi go ta ti tuko ti mum ma i lo Tiza aso Lu na na, turum go ta elem."

16 Jesu hom kor ham hina i sema: "Su ma nini 'dau gir tuko ti ma 'bor, mi 'de fa sum lilau 'bor.

17 Li ma ti tuko ti na ndak nga, mi sin hu'd mum ma i se, 'dana fa, in hana i sema: 'Mbei fa, walama tuko ti na min pet da.'

18 Ka lana pet na, vinna ndak ndri 'dau. Ma kufo na in i sema: 'Han ca'b sine ma mireu, han ta we fa cu'b 'bigi, han ceneu cen, a 'baran.'

19 Su ma nini hina dla in i sema: 'Han ca'b nâu ko ma zum gu'b, han walna ho'b ho'bo, han ta tuknga gi, han ceneu cen, a 'baran.'

20 Su ma nini dla in i sema: 'Han ve ma cem 'bo, wa numa gi, han fe vari ma ta mi.'

21 Hu'd na car hom i he'd bumrum ma, mi in ham la ko numa ndâ. I dugo li numa, bu aso ra car fang darki, mi car in he hu'd mum ma i sema: 'Ta i lo za na zak, 'de fa sum ko ma ca, ka sum ko ma kas gudu gudu, ka sum ko ma irna lis, ka sum ko ma tra dir ra.'

22 Hu'd na car ta gi, mi hom fa, in he Bumrum ma i sema: 'Bumran, tuko ma a in na gir da, na gi, li na ke hina gafi 'bo.'

23 Bu aso ra in he hu'd na i sema: 'Ta i ir vari ko ma lingi na, ka ir vari ko ma ciciki na, 'de fa sum ko ma go talal i du na, sum ko ma a fana pet na, la'ana fa ka gidang, tà mba ser i za, gag za man da hen suno.

24 Han go in hei, i duk sum ko ma 'dana fa kufo na, su tan 'dau era, ne'e tuko ti man na ka vinim mi.' ”

Vari ma su ta fang ti ni vei hat aso Jesu

(Wei Mat 10.37-38)

25 Lilau sum 'bor ta i zu Jesu. Mi fang irim dana, mi in hana i sema:

26 “Su ma gi mba i he'den gi, mi va'd bam mi, va'd yam mi, va'd mátam mi, va'd adrom mi, va'd njurokom ma njufko, ka njurokom ma lobki mi, mi gi va'd maskaram mi na, mi ndak ma ta ke ni vei hat man mi.

27 Su ma gi am ago gei mum ma i waram gi, go ci ti fa tanan mi na, mi ndak ma ta ke ni vei hat man mi.

28 Kandaka se, su i dukri gi ba ma min za ma jika'd na, mi ta suk ka'da, mi di'i tuko ma mi go ta 'denga, mi we se, tan na, num ta ndak ma ta do'o sin za ra to'o su?

29 Gi ni tan mi na, li ma mi gi ge zu za ra ge gi, mi ndak ma ta minda ve mi 'dizei na, sum ma we za tanda ra pet na, tà go ta masam i se,

30 ‘Su hîyâ am zu ma min za ra, na gi, gidangram ndak ma do'onda mi.’

31 Wase vuduk mani mani ma ba ma zi'i dling ka vuduk nini na, mi ta suk ka'da, mi ta di'i sum mum ma, tan na, mi ndak ma ta ka sum bub bub gu'bu, walama ta ngaf ti ndri ka num ma go mba i waram ka sum bub bub guho'b ma su?

32 Mi gi ndak mi na, ka ma vuduk numa fa hêi dei 'bo na, mi ta sin sum sin ko mum i he'dem walama 'bakam.”

33 Jesu hom ge la hina gafi dla i sema: “Kandaka ni numa tan er, sa sa ma i dukri ma gi 'bar tuko fe ko mum suno pet mi na, mi ndak ma ke ni vei hat man mi.”

Avu ma elem cei

(Wei Mat 5.13; Mark 9.50)

34 “Avu na ni tuko ma 'bei. Na gi, el avu na gi pat suno na, gir karam ni mama gi, mi ta fang ti ella su?

35 Mi 'bei i wa angga ra mi er, mi 'bei ma sak i zu tuko mi tum er: tà go ta sakam ni suno. Sa sa ma ka humndum ma hum hina na, mi hum.”

Luk 15

Gos la ma guci ka time ma vi'i gi hom fanda

(Wei Mat 18.12-14)

- 1** Sum ko ma ve tar ra, ka sum ko ma buburo na 'bor, tok fa i he'd Jesu walama hum vinim.
- 2** Au *Farisî kona, ka sum ko ma hat vin gat ta, go ngurî i duknga i sema: "Su hîyâ go ve sum buburo ko i turum gi, go ti tuko ti kana."
- 3** Na gi, Jesu in hana gos la ca i sema:
- 4** "Tan na, sa gi i dukri gi, mi ka time ko kis, 'dau gi vi'i na, mi ta 'bar au ko ma guterfi'deu wa terfi'deu numa i go'bo, walama mi ta lang ma vi'i ra, gag mi ta fanda tan mi su?"
- 5** Kandaka se, mi gi fanda na, mi ta amba fa bit derem ka frêi,
- 6** mi ta mba kanda aso. I dugo li numa, mi ta 'de gilam ko mum ka sum ko ma i vin ndangsu karam ma, mi go ta in hana i sema: 'Giri frêi karan, walama han fe time man ma vi'i ra da.'
- 7** Han go in hei, bu buburo tan 'dau gi jok sar mum ma 'bei na, frêi kana afi i wa bum kal frêi ma i wa sum ko ma guterfi'deu wa terfi'deu ma jok sar mana ma 'bei ma 'dang mi gi, sumra na go kotna se, tà ni sum ko ma 'bei na."

Gineu sile ma vi'i gi hom fanda

- 8** "Wase ma gi ka gineu sile tan gu'b gi, 'dau gi vi'i na, tan na, ti ta ting ku i lo lampe, ti tor lo za ra, ti ta langga ira 'dil 'dil, gag ti fanda tan mi su?"
- 9** Kandaka se, ti gi fanda da na, ti ta 'de gilam ko manda, ka sum ko ma suk kanda i vin ndangsu na, ti ta in hana i sema: 'Giri frêi karan, walama han fe gineu sile man ma vi'i ra da.'
- 10** Han go in hei, kandaka se, bu buburo 'dau gi jok sar mum ma 'bei na, sum sin ko ma afi duk Lu na go gir frêi i waram ni tan er. "

Vei ma vi'i gi hom fam

- 11** Jesu hom in gafi dla i sema: "Su ma nini 'dau ka ado ho'bo."
- 12** Vei ma ga'a na in he bam i sema: 'Da, ka'a han ir tuko fe ko mu ma ni vri man na wat.' Bamna car ka'a hana ir tuko fe ko mum ma i du.
- 13** Bar njô, i kir numa na, vei ma ga'a na ca'b tuko fe ko numa suno pet, la'a gineuna i 'bum pet, car tam ti i wa angga ma hêi dei. Mi bo'd gineu mum ba suno i tu la ko ma tan njok njoko.
- 14** I dugo li ma mi bo'd gineu mum ba pet na, baktara car nde i wa angga tanda ra, mi nde ca.
- 15** Mi ta ze sin aso su 'dau, ma ni su ma i wa angga tanda. Su numa ham ni sin ma kot kosong ko.

- 16 Mi ba ma num nju vra'a ago ko ma kosong kona go nju na up ti, na gi, su hina ham mi.
- 17 I dugo li numa, mi am zu ma go sar la suk mum ba, mi go in ka'dorom i sema: 'Sum sin ma kana aso ban na, tà ka tuko ti 'bor, tà go ti ndak ma ti 'bana do'o mi, nan, han go mat ka me ka'd ini.
- 18 Han car homon aso ban, han ta in ham i sema: "Da, han gir buburo he Lu na er, han gir buburo he hau er,
- 19 han ndak ma a 'dan ni vei mu gafi mi se. Fangan kandaka ni vei ma i duk sum sin ko mu na tan." '
- 20 Mi car hom i he'd bam. "Ka ma mi fa hêi tan dei 'bo na, bam car wam tan na, cica girim 'bor. Mi car 'dukol irim ka ne, mi ta dam derem krum, vam i turum tok tok.
- 21 Vei na car in he bam i sema: 'Da, han gir buburo he Lu na, han gir buburo he hau er, han ndak ma a 'dan ni vei mu gafi mi se.'
- 22 Na gi, bam car in he hu'dki mum ma i sema: 'Le'ei fa barau ma 'bei 'bor, saki ham i turum; sini ham ngama i nji 'bum, sini ham tabrak i sem bra.
- 23 Vei fa dlam nâu ma il 'bei na, fali, ma kami, ma giri ti frêi,
- 24 walama vei man hîyâ na, mi mat ni mata, na gi, mi hom zat fa ka irim, mi vi'i ni vi'i, na gi, han hom fam gafi.' Tà am zu ma go gir frêi.
- 25 "Ka numa na, vei ma tonga i lo sine i go'bo. Ka ma mi go mba na, mi ke tul ka za na, mi hum kar angiling ko, ka kar njong kona.
- 26 Mi 'de hu'd ma nini 'dau, mi ca'bum la tuko ma gir ra.
- 27 Hu'd numa car in ham i sema: 'Njuru na hom fa gafi, bau car fal dlam nâu ma il 'bei na, walama mi mba fam ni ka edlem he'be.'
- 28 I dugo li numa, vei ma tonga car fang darki hir hir, mi ba ze aso mi. Bam car ze fa suno, mi cenem se, mi ze fa aso 'de.
- 29 Na gi, mi hom kor bam hina i sema: 'Hau we man, kim 'bor, han go gir hau sin, han dum viniu fat 'dau mi. Na gi, wa 'dau era, a han vei afu tan lak'dak 'dau ma se, nan gir ti frêi ka gilam ko man na mi kanau kanau.
- 30 Na gi, vei mu ma bo'du tuko fe ko mu na i tu li ma lang gaulang kona, hom mba na gi, a fal dlam nâu ma il 'bei na suno i waram hak 'de!'
- 31 Bam in ham i sema: 'Vei man na, a ni karan kek, tuko fe man pet na, ni mu.
- 32 'Bei kal la, tuma elma, ma frêi, walama njuru mat ni mata, na gi, mi hom zat fa afi gafi, mi vi'i ni vi'i, na gi, han hom fam.' "

Luk 16

Gos la ma guci ka vei sin ma buburo

- 1 Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Su ma nini hina 'dau, ma ni bu ma fe tuko, ma ka vei sin mum hina. Sum nini in ham i se, vei sin mum ma go 'deng ham tuko fe ko mum ma suno 'bor.
- 2 Bumrum ma 'dam fa, ca'bum i sema: ‘La ko ma han go hum, ma tà go in i warau hîyâ tan na, ni mama su? Kas han fa sem tuko kona, walama a go ta ke ni vei sin man cem hîyâ mi se.’
- 3 Vei sin na sar ka lorom i sema: ‘Tan na, han ta gir ni mama, i dugo li ma bumran na gi ta ve tuko sin ko mum ma suno i 'ban na su? Tokron ma kura hina mi er, cen ma cen da kuzur giran er.’
- 4 Mi hom sar gafi i se, “Bei da, han we tuko ma han ta gir gi, i dugo li ma bumran na gi oiyon suno i lo sin man da na, sum nini go ta van ti i lo asona na da.’
- 5 Mi 'de sum ma ve bal tuko aso bumrum ma i 'bum ma pet. Mi ca'b su ma kufo na i sema: ‘Tan na, bal aso bumran na i warau ni gama su?’
- 6 Mi hom kor ham hina i sema: ‘Mbur ka gula kis.’ I dugo li numa, vei sin na car in ham i sema: ‘Ve maktub mu ra man zak, suk ka'da, ndal gula mbur guvatl.’
- 7 I dugo li numa, mi in he num ma 'dang dla i sema: ‘Hau, bal aso bumran na i warau ni gama su?’ Mi kor ham hina i sema: ‘Mbu mbu arau kikis vatla.’ Vei sin na in ham i sema: ‘Ve maktub mu ra man zak, ndal mbu mbu arau kikis fi'di.’
- 8 Bu aso ra hom pit vei sin ma buburo numa, walama mi gir sin ka ir jeng. Walama sum ko ma aso angga ca ra go gir sin ka ir jeng i bong duknga kal sum ko ma aso ti'de ra. ”
- 9 Jesu hom ge la hina gafi dla i sema: “Han go in hei, vei gilam wa turi ka tuko fe ma i wa angga ra. Kandaka se, tuko fe ko mii ma i wa angga ra gi do'o da na, Lu na go ta vei i li suk ma gong kanau na.
- 10 Su ma gi gir 'bei ka tuko ma ga'a nde ori na, mi ta gir 'bei ka tuko ma tong 'bor ndos sa bel; su ma gi gir 'bei ka tuko ma ga'a nde ori na mi na, mi ta gir 'bei ka tuko ma tong 'bor ndos sa mi bel.
- 11 Kandaka se, ii gi giri 'bei ka tuko fe ma i wa angga ra ma tà hei i 'bi na mi na, tan na, ni sa gi ta hei tuko fe ma kanau kanau i 'bi na su?
- 12 Kandaka se, ii gi giri 'bei ka tuko fe aso sum ma 'dang mi na, tan na, ni sa gi ta hei tuko fe ma ni ma mii na su?

13 “Hu'd ma 'dau na, ndak ma tap sum za ho'b gi, gir hana sin mi, wa 'bei mi na, mi va'd ma nini 'dau, mi ba ma nini 'dau bra, mi suk ka ma nini 'dau, mi kot ma nini 'dau i irim njok bra. li ndaki ma giri sin he Lu na er, giri sin he gineu er ho'bcu'b ma mi.”

La in ko aso Jesu

(Wei Mat 11.12-13; 5.31-32; Mark 10.11-12)

14 Au *Farisî kona hum la ko numa pet na, tà go mas Jesu, walama tàna ni sum ko ma ba tuko fe 'bor.

15 Jesu car in hana i sema: “Hei, ii go taki turi i ir sumra na walama tà wei ni sum ko ma i du gei, na gi, Lu na we lori net, walama tuko ma sum gi wam kandaka ni tuko ma 'bei 'bor tan na, tuko numa ni tuko ma njinjê i ir Lu na.

16 “Vin gat aso Mois sa, ka maktub aso sum ko ma jok vin Lu na, fa hina dei, gag mba ze ti li ma aso Jâ ma gir sum baptem ma. Fa i dugo li numa dei na, er la ma 'Bei ma guci i wa Tiza aso Lu na ge da er, gi ni sa sa na, mi co'o zu turum walama mi ta ze hina.

17 Na gi, afi ra ka angga ra go ta 'deng suno zak kal, tuko ma ga'a tan ndife'd er, ma go ta 'deng suno i lo vin gat ta na cei.

18 “Gi ni sa sa ma gi oi mátam suno gi ve ma ma 'danga, mi gir ni hu'du; su ma gi ve ma ma njuffa oinda suno tanda ra na, mi gir ni hu'd er.”

Bu ma fe tuko na ka Lazar ma ca na

19 “Su ma nini 'dau hina, ni bu ma fe tuko 'bor, mi go sak ni barau ma tleu mbeû mbeû, ma anjili wilik wilik gi i turum. I lo bar 'dau 'dau pet na, mi go ti ni el mum ba.

20 Bu ca ma nini 'dau sem se Lazar, turum ni mbi'd pet, mi go bar ka'd i vin aso bu ma fe tuko na,

21 walama num ta da'a bubu'd afin ma go sak ka'd i vin bu ma fe tuko na. Einako na tene mbi'd ma i turum ma.

22 Bu ma ca numa car mata, sum sin ko ma fa afi duk Lu na car mba amum, ta karam afi i he'd Abraham. Bu ma fe tuko numa car mat er, tà car mu'um.

23 Bu ma fe tuko numa ka lica 'bor, i li suk aso sum ko ma mat na; mi am irim afi, mi we Abraham kana hêi dei, ka Lazar i he'dem bra.

24 I dugo li numa, mi car sa'a war, mi go in i sema: ‘Ban, Abraham, we cicaran. Sin fa Lazar, mi sin fa nji 'bum i duk mbi, mba la'b ti han cilan la'b gige! Walama han go li ca 'bor i duk ku ca.’

25 Na gi, Abraham kor ham hina i sema: ‘Vei man na, a sar ka li ma a fa ka iriu i wa angga ra 'bo na, a fe tuko fe ko 'bor kasimi, na gi, Lazar li ca 'bor, ka ma

mi fa ka irim i wa angga ra 'bo na. Cem hîyâ na, we, mi ka'd ini man, tà go so'o lorom, hau bra na, a ni i duk lica bra.

²⁶ Ni wa numa teu mi er, zra ma tong ma zurum do'o mi i bong dukma kari, walama sum ma car ka'd ini gi, ta kana i he'di na, vari cei, tàna sum ma fa i 'ba mii ra, hina fe vari ma mba i he'dma i 'ba ca mi tum er.'

²⁷ Bu ma fe tuko na in i sema: 'Han go ceneu, ban Abraham, a sin Lazar i aso ban,

²⁸ walama njurokon hina vatla, mi ta in hana la ko pet, walama kot 'bei tà mba i li ma lica ma hîyâ dla.'

²⁹ I dugo li numa, Abraham hom kor ham i sema: 'Mois ka sum ko ma jok vin Lu na pet, tà hina walama in hana da, tà hum ni vinna.'

³⁰ Bu ma fe tuko na, hom kor ham i sema: 'Ban Abraham, ni tan mi, kandaka se, su ma gi car kana ni i li usiya gi, ta i he'dna na, tà go ta jok sar ma 'bei.'

³¹ Na gi, Abraham car kor ham hina i sema: 'Kandaka se, tà gi hum vin Mois ka sum ko ma jok vin Lu na mi na, gi ni su ma car kana ni i li usiya era na, tà go ta hum vinim mi bel.' "

Luk 17

Buburo

(Wei Mat 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

¹ Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: "Tuko ma go sak sum i duk buburo ra hina kek. Na gi, lica go ta ke ni he bu ma mba ka la tanda.

² Mi gi ngui ir vei ma ga'a 'dau ma i duk ado ciciki na, walama gam i duk buburo ra na, tà gi jeu goi ma tong i der su numa gi, gam ti i duk mbi sina ma tong ga na, 'bei kal.

³ Koti ndri 'bei! "Kandaka se, njuru gi gir buburo na, in ham suno kpas. Kandaka se, mi gi 'bar la tanda suno na, hau sak ham la tanda suno bra.

⁴ Kandaka se, mi gi gir hau buburo fat ma 'dau ra wa se'da gi, mi hom fa i he'deu wa se'da bra gi, mi in i sema: 'Han 'bar la ko numa' da na, a ta sak ham la ko numa suno bra."

He tu la

⁵ Sum vin sin kona in he Busumra na i sema: "Sak hama he tu la hina i wa gafi."

⁶ Busumra na in i sema: "Kandaka se, ii gi ka he tu la tan nde kandaka ni ir *mutarde tan gi, ii gi ini he ago bau ma tong hîyâ i sema: 'Pat ka se'deu tan muruk, ta ma'a i duk mbi sina ma tong ga' na, ago numa go ta gir."

Sin gir aso vei sin

7 “Tan na, sa gi i dukri ma ka vei sin mum, ma go kura ham wase, go kot ham ni tuko yor ko mum, kandaka se, mi gi car fa sine na, mi ta in ham i sema: ‘Mba zak mba suk ka'd ti tuko' su?’

8 Ori! Na gi, mi ta in ham i sema: ‘Gir tuko ti ma han ta ti ka liringa, jeu barau mu ra, gir han sin gag gag han ti, han ce, i kir se gi, a ta ti er, a ta ce er 'bo.’

9 Tan na, mi go ta ge de'b vei sin numa, walama mi gir tuko ma mi in ham ma mi gir ra su?

10 Hei era, kandaka ni numa tan: kandaka se, ii gi giri tuko ma Lu na in hei pet na, ii ta ini i sema: ‘Maa, ni ado sin ko ganang ori, ma gir ni tuko ma am vin da guci i wama ndak ma girim ma go'o.’ ”

Jesu si'd sum ko ma vursu girna gu'bu

11 Jesu go ta Jerusalem, mi am ni i bong duk au Samari ma ka Galile ra.

12 I dugo li numa, mi ta ze i lo za ma nini 'dau na, sum ko ma vursu girna gu'b car mba, tà mba ngaf karam. Tà carna kana hêi dei,

13 tà sa'a war ka derna afi gidang i sema: “Jesu bu hat na, we cicama.”

14 I dugo li ma Jesu wana na, mi in hana i sema: “Tei, ta taki turi he sum ko ma fal tuko vursu na.” I dugo li ma tà sak vari ma go ta na, tuna fine'e suno hulul.

15 Su 'dau i duknga we ma turum fine'e suno da na, mi kap zurum hom fa, mi go li zu Lu na ka derem afi 'bau 'bau.

16 Mi sak vin gufum ka'd i kufo Jesu, mi gam de'be. Su numa ni su ma Samari.

17 Jesu ca'b i sema: “Tan na, ni sum gu'b gi tuna fine'e suno na mi su? Sum ko ma ke terfi'deu hîyâ tà ni iya su?”

18 Tan na, su ma sar ma hom fa gafi mba ge de'b Lu na cei se gi, ni num ma lukoi hîyâ ngaf su?”

19 I dugo li numa, Jesu in ham i sema: “Car afi, tau, he tu la mu ra si'diu da. ”

Tiza aso Lu na ta mba

(Wei Mat 24.23-28,37-41)

20 *Farisî kona ca'b Jesu i sema: “Tan na, ni si'de gi, Tiza aso Lu na ta mba na su?” Mi hom kor hana i sema: “Tiza aso Lu na ta mba na, ni tuko ma su ta we ni ka ir mi.

21 Tà hina ta in i sema: ‘Mi man' mi er, wase ‘Mi îyâ man' mi er. Wei man, Tiza aso Lu na gi i dukri ka'd man da.’”

- 22 I kir numa, mi in he sum hat kona i sema: “Bar ra go ta mba, i dugo li ma ii go ta langi ma wei fat nini 'dau, ma ni fat aso Vei su na, na gi, ii go ta weinda mi.
- 23 Tà go ta in hei i sema: ‘Mi ka'd man,' ‘Mi îyâ man.’ Koti 'bei ii tei hina, koti 'bei ii nei tei hina.
- 24 Kandaka ma Lu na go ge bra irim wilik, fa i 'ba ca dei go ta do'o i 'ba ma sinda na, fat aso Vei su na go ta gir ni kandaka numa tan.
- 25 Na gi, kufo na, mi go ta li ca 'bor cu'b 'bigi, njef sum ko ma sindi na go ta va'dam.
- 26 Tuko ma gir ka uci aso Nowe na, tuko numa go ta gir ka fat bar aso Vei su na kandaka numa tan er.
- 27 Sum ma go ti, go ce, tà go ba lobki, tà go he adona njufko, gag fat ma Nowe zam ti i lo il la, mbi na mun fa mba bo'dna suno pet.
- 28 Tuko ma gir ka uci aso Lot na; tuko numa go ta gir kandaka numa tan; sum ma go ti, go ce, tà go ca'b fa tuko ko, tà go ca'b tuko ko suno er, tà go tum jo'o, tà go min za ko.
- 29 Na gi, fat ma Lot zam suno i Sodom ma, ku ma jubur 'bor puyî puyî ka *sufre sak fa afi i duk Lu na, bo'd sum ma pet.
- 30 Ka fat ma Vei su na go ta ze fa ka turum ma, tuko numa go ta gir ni kandaka numa tan er.
- 31 “Ka fat tanda ra na, su ma gi ur afi i wa za na, mi ta jum fa ka'd walama la'a tuko ko mum ma i za na seng mi se. Su ma gi ni i lo sine era na, mi ta hom fa aso seng mi se er.
- 32 Sari ka ma aso Lot ta.
- 33 Su ma gi lang vari ma si'd maskaram ma, mi go ta bassa ni bas. Na gi, su ma gi bas maskaram ni bas bra na, mi go ta fanda gafi.
- 34 Han go in hei, ka durki tanda ra na, sum ho'b gi bar wa lei ma 'dau na, tà go ta am 'dau bra, 'bar 'dau bra.
- 35 Lobki ho'b gi go fut tuko ka vuna ko ma jak i vin ndri na, tà go ta am 'dau bra, 'bar 'dau bra.
- [36 Sum ho'b gi i lo sine na, tà go ta am 'dau bra, 'bar 'dau bra.]”
- 37 Sum hat kona ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, tuko numa ta gir ni iya su?” Mi hom kor hina i sema: “Li ma mat tuko gi hina na, bok kona go ha'ai wa ni hina i li numa. ”

Luk 18

Gos la ma guci ka ma ma ke kumri ka bu ma li bol

- 1** Jesu in hana gos la ca ni walama tak ti hana se, tà cen Lu na kek kek, kot 'bei tuna fang sor surop surop:
- 2** mi in hana i sema: “Su ma nini 'dau hina i lo za ma tong ma nini, mi ni bu ma li bol, mi hina ne wulak Lu mi er, ndolom ka su 'dau mi tum er.
- 3** Ma nini 'dau hina i lo za ma tong numa bra. Ti ni ma ma ke kumri, ti go mba i he'dem kek kek, ti go in ham i sema: ‘Li han bol man ma i dukma ka bibile man na.’
- 4** Bu ma li bol numa ba la manda ra mi, gag kal bar 'bor, na gi, i kir numa na, mi sar ka lorom i sema: ‘Han hina ne wulak Lu mi er, ndolon ka su 'dau mi tum er,
- 5** na gi, ma ra, ti go ndakan tan da na, han li handa bol manda ra, walama kot 'bei ti mba ndakan kek kek gi, ta 'deng han sar man joko.’ ”
- 6** Busumra na hom ge la ca hina gafi dla i sema: “Humi tuko ma su ma li bol ma buburo hîyâ in na.
- 7** Tan na, Lu na go ta ka'a ir la 'bei zak he sum ko mum ma mi manna ma go ci'i ka fata, ka durki na mi su? Tan na, mi go ta njin i zuna i lo ki'dak mana ra mi su?
- 8** Han go in hei, mi ta ka'a hana ir la 'bei zak. Na gi, tan na, fat ma Vei su na gi mba na, mi ta fe sum ko ma ka he tu la i wa angga ra to'o su?”

Gos la ma guci ka *Farisî ka su ma ve tar

- 9** Jesu in gos la ma 'dang gafi dla, guci ti i wa sum nini ma go kot tuna i se, tàna ni sum ko ma kanau kanau i kufo Lu na gi, tà go kot sum nini i irna njok bra na.
- 10** “Sum ho'b car ta i lo za ma tong ma aso Lu ra, walama tàna cen Lu na, su nini 'dau ni *Farisî, su ma nini 'dau na, ni su ma ve tar bra.
- 11** *Farisî na dam car, mi cen Lu na ka lorom kandaka hîyâ tan i sema: ‘Lu na, han gau de'be, walama han kandaka ni sum ko nini ma 'dang tan mi, tà ni sum ko ma kir, sum ko ma buburo, sum ko ma gir hu'd wase, han kandaka ni num ma ve tar hîyâ tan mi er.
- 12** I lo dumas 'dau na, han go tel turan me hina waran ho'bo, han go am wa tuko fe ko man ma gu'b ma, i duk tuko fe ko man na pet hau.’
- 13** Su ma ve tar numa dam car hêi dei, mi ba walama am irim afi mi, mi co'b waram ka'd kping, tum vin dukrum ka 'bum rib, go in ti i sema: ‘Lu na, we cicaran, nan ni bu buburo.’ ”

14 Jesu ge wa la ca ka'd i sema: “Han go in hei, su numa na, i dugo li ma mi hom asorom ma, mi fang ni su ma i du gei da, na gi, su ma *Farisî na fang tan mi. Walama gi ni sa sa ma am waram afi na, waram go ta hom ka'da, gi ni sa gi hom waram ka'd na, waram go ta am afi bra.”

Jesu 'be vin i wa ado ciciki

(Wei Mat 19.13-15; Mark 10.13-16)

15 Sum nini mba ka ado ciciki na he Jesu, walama mi lam tuna, na gi, i dugo li ma sum hat kona we tan na, tà dor sum ma mba ka ado ciciki na.

16 Jesu car 'de sum ma mba ka ado ciciki na i he'dem i sema: “Bari ado ciciki na tà mba i he'den, telina mi, walama Tiza aso Lu na ke ni he tàna ko ma ka numa tan na.

17 Ni ma turum gasi, han go in hei, su ma gi ve Tiza aso Lu na kandaka ni vei ma ga'a tan mi na, mi go ta ze hina mi kanau. ”

Su ma ka tuko fe

(Wei Mat 19.16-30; Mark 10.17-31)

18 Su ma tong ma nini 'dau i duk Juif kona car ca'b Jesu i sema: “Bu hat ma 'bei na, tan na, han ta gir ni nimi gi, han ta fe ti maska ma zunda do'o mi ra na su?”

19 Jesu in ham i sema: “Ni wa nimi gi, a 'dan i se, bu ma 'bei na su? Bu ma 'bei na, ni Lu na ka'dau ngitleng.

20 A we vin gat kona: ‘A gir hu'd mi, a ci su mi, a kir mi, a tum kas la ting der su mi, a kas kuya au bau ka yau.’ ”

21 Su numa car kor ham hina i sema: “Han ve i zu vin gat ko numa pet ni ka ga'aran dei.”

22 I dugo li ma Jesu hum la tanda tan na, mi in ham i sema: “La 'dau ki'dakau 'bo dla: ta ca'b tuko fe ko mu na suno ndâ, 'breu gineuna he sum ko ma ca na, gi ni tan da na, a ta fe tuko fe kona ni kana afi 'bo. Mba ci fa tanan.”

23 Na gi, ka ma su na hum la ko numa na, lorom cim 'bor, walama mi ni bu ma ka fe 'bor.

24 Jesu we ma mi go cim duk 'bor tan na, mi in i sema: “Sum ko ma ka tuko fe na gi ta ser i lo Tiza aso Lu na na, ni tuko ma gali 'bor.

25 Jambal ta ze i lo zra minjer ra, zak kal ma bu fe tuko na go ta ze i lo Tiza aso Lu na.”

26 Sum ma hum la mum tanda ra na ca'b i sema: “Gi ni kandaka numa tan na, sa gi ta ndak ma si'd na su?”

27 Jesu hom kor hina i sema: “Tuko ma dum sumra na, mi hina dum Lu na mi.”

28 Piyer car in i sema: “We man, maa, ma 'bar fa tuko ko ma maa na pet, ma mba i zuru.”

29 Jesu in hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, kandaka se, su ma gi 'bar zaram wase, njurokom wase, sumorom wase, adorom, gi ni i wa la Tiza aso Lu na na,

30 mi ta fe tuko ma kal 'bor i lo kim ma cem ca er, mi go ta fe maska ma zunda do'o mi ra, i lo uci ma go ta mba ra.”

Jesu tak la mat mum ka la ze mum ma zam fa suno i li usiya na ma wa hindi

(Wei Mat 20.17-19; Mark 10.32-34)

31 Jesu 'de sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma i he'dem, in hana i sema: “Wei, ma go tei i Jerusalem man, tuko ma sum ko ma jok vin Lu na ndal guci ti i wa Vei su na pet na go ta gir.

32 Tà ta ham i 'ba sum ko ma we Lu mi na, tà ta lasam, tà ta lim ca, tà ta tufo'o ham ne'e i irim er.

33 Tà ta dlam ka lufa, tà ta cim. Na gi, ka fat bar ma hindi ra na, mi ta zam fa suno i li usiya na.”

34 Na gi, sum hat kona we zu la ma mi in da mi kanau. La tanda i irna kandaka ni tuko ma pipe'e tan, tà we zu tuko ma Jesu go in na mi kanau.

Jesu 'bar ir bu ir lisi

(Wei Mat 20.29-34; Mark 10.46-52)

35 Ka ma Jesu ta tul ka Jeriko na, bu ir lis nini i li ma suk ka'd i 'ba vari go cen.

36 Ka ma mi hum kar sum ma go kal la, mi ca'b zu la tanda.

37 Tà in ham i sema: “Ni Jesu ma Nazaret na gi go kal.”

38 Mi car sa'a war gidang i sema: “Jesu, Vei aso David na, we cicaran we ori.”

39 Sum ma kal kufo na go alam i se mi seng vinim. Na gi, mi hom pat derem afi gidang 'bor kal gafi dla i sema: “Vei aso David na, we cicaran we ori.”

40 Jesu dam car, in hana i se, tà mba karam ham. Ka ma bu ir lis sa mba tul la, Jesu ca'bum i sema:

41 “Tan na, a ba se, nan gir hau ni nimi su?” Mi hom kor i sema: “Bu hat na, han ba se, iran we li gafi.”

42 Jesu in ham i sema: “Iriu 'bar suno, he tu la mu ra si'diu da.”

43 Irim hom we li i dugo li numa wat. Mi nde vari ka tra i zu Jesu, mi go li ti zu Lu na dau dau. Sum ma wam numa pet na, tà gile ti Lu na er.

Luk 19

Jesu ka Zake

- 1 Jesu ta ze i Jeriko, mi wak i duk za na nji'di'd.
- 2 We man na, su ma nini 'dau hina, ni su ma ka tuko fe 'bor, sem se Zake, mi ni tong aso sum ko ma ve tar ra.
- 3 Mi go lang vari ma num ta we, tan na, sa gi ni Jesu na su? Na gi, mi ndak ma ta wam mi, ni i 'ba lilau ra, walama mi ni su ma gutei 'bor.
- 4 Mi ne tam kufo ta ur afi i hum ago bau, walama num we tu Jesu cu'bu, walama Jesu go ta kal ni i zu ago numa.
- 5 Ka ma Jesu ta ze i li numa na, mi am irim afi, mi 'dam i sema: “Zake, jum fa ka'd zak, walama furum ma, han ta bica'a asoru.”
- 6 Zake car jum fa ka'd zak, vam i turum ka frêi.
- 7 Ka ma sum ma we tan na, tà go ngurmu vin, tà go in ti i sema: “Mi go ta bica'a aso bu buburo.”
- 8 Na gi, Zake car i kufo Busumra na, i sema: “Busumra na, han ta wal tuko fe ko man na i du gei gei he sum ko ma ca na. Kandaka se, han gi ve tuko aso su ka haram ma, han ta po'om wa fi'di.”
- 9 Jesu in ham i sema: “Si'd ta mba ze i lo aso ca furum, walama su numa ni vei aso Abraham er.
- 10 Vei su na mba na, ni walama lang tàna ko ma vi'i na, si'dna. ”

Gos la ma guci ka gineu sile

(Wei Mat 25.14-30)

- 11 Sum ma go hum la ma Jesu go in da na, tà sar se, Tiza aso Lu na ke tul ma go mba na da, walama mi ni tul ka Jerusalem. Wa numa gi, Jesu in hana gos la ma 'dang gafi 'dau dla,
- 12 mi in hana i sema: “Su hina 'dau, ni i lo se'd aso vuduk, mi car ta i wa angga ma hêi, walama num ta fe fa vuduk mum wa turum gi, num ta hom fa.
- 13 Mi 'de sum gu'b i duk ado sin ko mum ma, sa sa i duknga na, mi ham gineu sile 'dau 'dau, mi in hana i sema: ‘Kapi ti par han, gag han ta hom ti fa.’
- 14 Na gi, sum ko mum ma, tà bam mi; tà ge sin i zurum kana, tà in i sema: ‘Ma ba se, su hîyâ na suk vuduk i wama na mi.’
- 15 “Ka ma tà ham vuduk ka na, mi homum fa i wa anggaram. Mi 'de ado sin ma mi hana gineu ra, walama num we ti ma se, sa sa i duknga na, mi kap par gasi na.
- 16 Ma kufo na car mba in i sema: ‘Bumran, sile mu ma 'dau ra, fe sile ko ma 'dang hina gu'bu.’

- 17 Vuduk nga in ham i sema: “Bei 'bor, vei sin ma 'bei na, walama a ka ir 'dil ka tuko ma ga'a nde ori na, a ta ti i wa za ko ma lingi lingi gu'bu.’
- 18 Ma ho'b ma car mba, in i sema: ‘Bumran, sile mu ma 'dau ra, fe ma 'dang hina man vatla.’
- 19 Vuduk nga in ham i sema: ‘Hau, a ta ti i wa za ko ma lingi lingi vatl er.’
- 20 Ma nini 'dau car mba i sema: ‘Bumran na, gineu sile mu ma 'dau ra gi man, han ku'unda ka vin barau gi, han pe'enda,
- 21 walama han ne wulakrau, han we sema: hau, a ni su ma gidang 'bor: a go am tuko ma a tingim ka'd mi na, a go fal tuko ma a jo'o mi na er.’
- 22 Vuduk nga in ham i sema: ‘Hau vei sin ma buburo hîyâ, han ba ma ka'a hau bol la ni i zu la ma ze fa i viniu ra. A we se nan ni su ma gidang 'bor, han go am tuko ma han tingim ka'd mi na, han go fal tuko ma han jo'o mi na da na,
- 23 wa nimi gi, a ta ka gineu man da he sum ko ma go kap par ra, walama tà kap ti par gi, han mba fe mbinda hina mi su?’
- 24 I kir numa, mi in he sum ko ma ka'd na i sema: ‘Vei sile ma i 'bum ba suno, heinda he num ma ka sile gu'b ma.’
- 25 Tà in ham sema: ‘Bumma na, mi ka sile i 'bum gu'b da.’
- 26 ‘Han go in hei, tà go ta he tuko he ni su ma ka tuko i 'bum ma, na gi, su ma gi ka tuko i 'bum mi na, tà ta ve tuko ma ga'a nde ma i 'bum ma suno kpak.
- 27 Gi ni sum bibile ko man ma ba se, nan ti vuduk i wana mi na, mbei kana mba ciina ka'd i kuforon man.’ ”

Jesu ze i Jerusalem

(Wei Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Jâ 12.12-19)

- 28 I kir la ca ra na, Jesu kal kufo sum ma, tam i Jerusalem.
- 29 Ka ma mi ta tul ka Betfaje, ka Betani, i he'd goi ma tà 'danda se goi Oliviye ra, Jesu car sin sum hat ko mum ho'b kana kufo, car in hana i sema:
- 30 “Tei i lo za ma îyâ kufo hîyâ. Kandaka se, ii gi ta ze i hina da na, ii ta fei vei blehêhê ma jeu ka'da, ma su dla'a i waram 'dau mi. Butinum fa, mbei karam.
- 31 Kandaka se, su gi ca'bi i sema: ‘Ni wa nimi gi, ii butinum su' na, kori ham i sema: ‘Ni Busumra na gi bam.’ ”
- 32 Sum sin da car ta, tà ta fe tuko kona pet, ni kandaka ma Jesu in hana na tan.
- 33 Ka ma tà go but vei blehêhê na, bumrum kona ca'b i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, ii go buti vei blehêhê na su?”

34 Tà kor i sema: “Ni Busumra na gi bam.”

35 Tà mba ka vei blehêhê na he Jesu, tà dlu'b barau ko mana i kirim, Jesu dla'a suk i wa.

36 Ka ma mi am zu ma go ta na, sum ma dlu'b barau ko mana ka'd i ir vari ra.

37 Ka ma mi ta tul ka Jerusalem ma, mi mba i dugo li ma ta suru'd ka'd i wa goi Oliviye ra, lilau sum ko ma tok nga pet, tà ka frêi 'bor, tà am zu ma go li zu Lu na ka derna afi gidang 'bau 'bau, i wa tuko gir ko ma yeu ma tà we ka irna pet na.

38 Tà in i sema: “Lu na 'be vin i wa Vuduk ma mba ka sem Busumra na! Edlem he'b pa kana afi, li zu ra he ni Lu ma afi na!”

39 *Farisî ko nini ma i duk lilau ra in he Jesu i sema: “Bu hat na, in he sum hat ko mu na, tà seng vinna.”

40 Jesu hom kor i sema: “Han go in hei, kandaka se, tà gi seng vinna na, goi kona go ta sa'a war er.”

Jesu ci'i i wa Jerusalem

41 Ka ma Jesu ta tul ka za ma tonga na, li ma mi am irim we za na, mi ci'i i wa za na,

42 mi in i sema: “Kandaka se, a we se, tuko ma ni edlem he'b ma mu ra i lo fat ma furum ba! na gi, cem hîyâ tuko numa pe'e suno i iriu, a wam mi.

43 Li bar ra go ta mba i warau, sum bibile ko mu na go ta ngui i warau, tà go ta ndu'bu, tà go ta mbitle'e li na suno ndâ ndâ.

44 Tà ta bo'di suno, hau ka adoru; tà go ta 'bar hau goi ma suk i wa minda goi afi 'dau mi, walama a we li ma Lu na mba njiniu na mi.”

Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra

(Wei Mat 21.12-17; Mark 11.15-19; Jâ 2.13-22)

45 Jesu ze i lo za ma tong ma aso Lu ra. Mi car go oi sum ko ma go kap par hina na,

46 mi in hana i sema: “Maktub pa in i sema: ‘Za man da go ta ke ni za ma cen Lu na hina,’ na gi, hei, ii hom fanginda ni zra aso sum kir.”

47 Jesu go hat sum i lo za ma tong ma aso Lu ra ka bar 'dau 'dau pet. Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka sum ko ma go sak i kufo sum ma, lang vari ma tàna cim.

48 Na gi, tà fe vari ma tàna vam ti na mi, walama sum ma pet na ting humna kpeng walama hum la mum ba.

Luk 20

Gidang aso Jesu ra car fa ni iya su?

(Wei Mat 21.23-27; Mark 11.27-33)

- 1** Fat 'dau, Jesu go hat lilau sum ma i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi ge hana er la ma 'Bei ra. Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma kisa'a na,
- 2** mba ca'bum i sema: “In hama gige, tan na, ni ka gidang mati gi, a go gir ti tuko ko hîyâ na su? sa gi hau gidang tanda ra su?”
- 3** Jesu hom kor hana i sema: “Nan era na, han ba ma ca'bi la 'dau bra. Inani fa:
- 4** Jâ ma gir sum baptem ma, tan na, ni Lu na gi sinim fa wase, ni sumra su?”
- 5** Na gi, tà go husok ka'd i duknga kandaka hîyâ tan i sema: “Kandaka se, ma gi ini i se, 'ni Lu na gi sinim fa' era na, mi ta in hama i sema: ‘Tan se, ni wa nimi gi, ii heinum tu la mi su?’
- 6** Na gi, ma gi ini i sema: ‘ni sumra gi sinim fa' na, lilau sum ma pet na, tà ta zi'ima ka goi ko walama cima suno, walama tà we gau se, Jâ ni bu ma jok vin Lu na.”
- 7** Tà hom kor i sema: “Ma we li ma mi car fa hina na mi.”
- 8** Jesu in hana i sema: “E 'bei, nan bra na, han in hei zu gidang ma han go gir ti tuko ko hîyâ na mi bra. ”

Gos la ma guci ka sum sin ko ma buburo

(Wei Mat 21.33-46; Mark 12.1-12)

- 9** I kir numa, Jesu am zu ma go in la ka gos la ca ra he sum ma, i sema: “Bu aso hina 'dau, mi ting sine anjor anjor, mi 'bar sine na he sum sin da gi, mi car tam sem ma hêi, tanam kal fa hina.
- 10** Ka ma ter ra ndak ma vra'a anjor anjor ra go ta ne'e ti na, mi sin vei sin mum 'dau i he'd sum kura ma i lo sine mum ma, walama tà ham fa vra'a anjor anjor mum ma nde. Na gi, sum kura ma i lo sine na dle vei sin na; tà sakam, mi tam 'bum ori.
- 11** Bu sine na sin vei sin mum ma 'dang gafi dla, tà vam, tà dlam er, tà lasam batat, tà sakam, mi tam 'bum ori.
- 12** Mi sin vei sin ma hindi gafi dla, tà dlam, ham mbi'di, tà vam gam suno.
- 13** Bu sine anjor anjor ra in i sema: ‘Tan se, han ta gir ni gir mama su? Han ta sin vei man ma ma loron bam ma, num gi, tà ta gir kuzurum 'bo bra eî.’
- 14** Na gi, sum sin ma i lo sine na wam tan na, tà in ndri i sema: ‘Wei, hîyâ gi ni num ma go ta ti vrirum ma, ma ciinum suno, walama sine na ta ke hama.’

15 Tà ta karam i vin sine na suno, tà cim.” Jesu ca'b i sema: “I li numa tan na, bu sine na ta gir ni nimi gi ka sum numa bra su?”

16 Mi go ta mba ni ma turum, mi ta ci sum kura ko numa suno, mi ta 'bar sine anjor anjor numa ni i 'ba sum ko ma 'dang.” Ka ma sum ma hum la tanda tan na, tà in i sema: “Numa na, ta gir tan mi kanau.”

17 Na gi, Jesu car wana tan kar, i sema: “Tan na, ni nimi gi ndal i lo Maktub pa hîyâ su? ‘Goi ma sum ko ma min za na ganda suno ra, fang ni goi ma kanau kanau ma i 'ba jef za ra.’

18 Gi ni sa sa ma nde i wa goi ca ra na, mi go ta kas kucu kucu, kandaka se, goi ra gi nde i wa sura bra na, ti ta lumnjum suno kandaka ni fut angga tan. ”

Tar ma he *Sesar

(Wei Mat 22.15-22; Mark 12.13-17)

19 Sum ko ma hat vin gat ta, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, lang vari ma tàna ve Jesu i dugo li numa wat, tà we se, Jesu in gos la ca ni ka tàna, na gi, tà ne wulak lilau sum ma.

20 Tà am zu ma go pre'd ka Jesu, tà sak sum, walama lam derem: sum numa fang tuna kandaka se, tàna ni sum ma kanau kanau tan, walama tàna ta ve Jesu ka ca'b la gi, tàna ta ham ti he sum aso vuduk nga.

21 Tà ca'bum i sema: “Bu hat na, ma we tuko ma a go hat he sum ma, ka tuko ma a go in na, numa pet na, ni tu la. A hina pat ir su mi er, a go tak vari la aso Lu ra ni ka tu la.

22 Inma fa sar mu ra gi, tan na, vin gat ma maa ra 'bar vari, walama ma hei tar he *Sesar wase, ma heinum mi su?”

23 Na gi, Jesu we lem mana ra net na, mi car in hana i sema:

24 “Takani fa sile ra gi. Tan na, ni ngisa sa gi hina, ka sem ma ndal hîyâ su?” Tà kor ham hina i sema: “Ni *Sesar.”

25 I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Kandaka ni numa tan da na, tuko ma ni aso *Sesar ra, hei ni *Sesar tar bra, tuko ma ni aso Lu na na, hei ni Lu na tar bra.”

26 Tà fe zu la ma tàna vam ti i kufo sum ma mi. Na gi, tà suk ori ging, wa la ma mi kor hana ra, tà seng tuna ke'e ke'e.

Ca'b la wa busuk aso mat ko ma go ta busuk fa suno i li usiya na

(Wei Mat 22.23-33; Mark 12.18-27)

27 *Sadusê ko nini car mba i he'd Jesu. (Ni tàna sum ma go in i se, sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya mi na.) Tà ca'bum

28 i sema: “Bu hat na, Mois ndal hama vin gat ca ra i sema: ‘Kandaka se, su 'dau gi mata, 'bar mâtam ka vei i 'banda mi 'bo na, njurum gi ta ve ma tanda, vra'a ti ado kanda he njurum ma mat na.’

29 Ado yoko ra hina se'da. Num ma kufo na ve ma ra gi, mi mata, bei ma vra'a vei kanda.

30 Num ma ho'b ma ve ma tanda ra;

31 ma hindi na, kandaka ni numa tan er. Tuko numa gir kandaka ni numa tan, gag tuna ma se'da numa mat pet, bei ma etl ado kanda.

32 I dugo li numa, ma ra hom mat er.

33 Tan se gi, ka fat ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, tan na, ma tanda ta ke ni ma aso sa ma i duknga numa su? Walama tà vanda ni ma ka lana ma se'da numa pet.”

34 Jesu hom kor hana i sema: “Sum njufko ka lobki ma i lo uci ma cem i wa angga ca ra go ba ndri.

35 Na gi, sum njufko ka lobki, tàna ma ndak ni sum ko ma ta ze îyâ i lo uci ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, tà go ta ba ndri mi se.

36 Walama tà ndak ma go ta mat gafi mi se, walama tuna go ta tlinge ni sum sin ko ma afi duk Lu na. Tà go ta fang ni ado aso Lu, walama tà busuk fa suno i li usiya na.

37 Na gi, zu la aso sum ko ma mat na, ka la busuk ma tà busuk fa suno i li usiya na, Mois in la tanda suno 'bei kpas, i dugo li ma mi ndal la tanda, guci ti i wa ago ngei ra, ni i dugo li ma mi 'de ti Busumra na i sema: ‘Lu aso Abraham, Lu aso Isak, Lu aso Jakob.’

38 Sum ko ma Lu ma ka irim ma ni Lu mana na, tà ni sum ko ma ka ima, tà ni sum ko ma mat mat mi, walama tà ka irna pet na, ni i zu num.”

39 Sum nini i duk sum ko ma hat vin gat ta in ham i sema: “Bu hat na, a in 'bei 'bor.”

40 Walama tà ne wulak ma ca'bum la gafi dla na.

Kristi na ni vei aso David su?

(Wei Mat 22.41-46; Mark 12.35-37)

41 Jesu in hana i sema: “Tan na, ni mama gi, tà go in i se, Kristi na gi ni Vei aso David na su?

42 Walama David wa turum era na, mi in i lo maktub aso Yem ba i sema: ‘Busumra na in he Bumran na i sema: Suk i 'ban ma kati ra,

43 gag han ta sak ti sum bibile ko mu na ka'da, kandaka ni tuko ma ting seu i wa tan.'

44 David go 'dam i se Busumra na, tan na, ni mama gi, Kristi na ta ke ni vei David dla su?"

Jesu in la ma guci i wa sum ko ma hat vin gat ta

(Wei Mat 23.1-36; Mark 12.38-40)

45 Jesu in la he sum hat ko mum ma, i kufo sum ma hum la mum ba pet, mi in i sema:

46 "Koti turi 'bei, ka sum ko ma hat vin gat ta, tàna ko ma ba ma sak ni barau ko ma lingi ma jika'd vû vû i tuna gi lang ti. Tà ba se, sum gana de'b i zu suk ko. Tà ba ni li suk ma i kufo gau i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, ka li suk ko ma i kufo i li vin ter kona.

47 Tàna gi ni sum ma go ve tuko aso yoko lobki ma ke kumri na ka haram, sum ma cen Lu na jika'd 'bor walama tak ti se, tàna ni sum ko ma 'bei. Tàna na, bol ma go ta vana ra, tong kal bol ko pet."

Luk 21

Má ma ke kumri ra he tuko he Lu

(Wei Mark 12.41-44)

1 Jesu we li ngui i waram kar, mi we sum ko ma ka fe ra go sak tuko he mana ma he Lu na, i lo zanduk ma sak gineu ma i lo za ma tong ma aso Lu ra.

2 Mi we ma ma ke kumri ma ca 'dau mba sak sisi hina ho'bo.

3 I dugo li numa, mi in i sema: "Ni ma turum gasi, han go in hei, tuko ma ma ma ke kumri ma ca ca ra sak hîyâ na, kal sum nini pet.

4 Walama sum numa na, tà sak ni i zu tuko fe mana ma 'bor ra, na gi, tanda ti sak ni i zu ca manda ra, ti he ni tuko ma i 'banda ma ti go kot ti zu tunda na pet da."

Jesu in la 'deng za ma tong ma aso Lu ra

(Wei Mat 24.1-2; Mark 13.1-2)

5 Sum nini i li ma go in la za ma tong ma aso Lu ra i se, ti ndal ka goi ko ma 'bei, ka tuko he ko ma he Lu na. Jesu in i sema:

6 "Bar ra go ta mba, tuko ko ma ii go weina hîyâ na go ta bo'o ka'd pet, goi ma jak afi i wa minda tan 'dau era go ta ke mi."

Lica ko ma go ta mba kufo do'o aso angga ra

(Wei Mat 24.3-14; Mark 13.3-13)

7 Tà ca'bum i sema: "Bu hat na, tan na, la ko numa go ta fang ni si'de su? Tan na, ni nimi gi go ta tak ti hama la ko numa fat ma tà ta gir ra su?"

- 8 Jesu in i sema: “Koti turi 'bei, koti 'bei su ta vi'i joko. Walama, sum 'bor go ta mba ni ka sem nan, tà ta in i se, tàna gi ni Kristi na da, gafi dla na, tà ta in i se, li na mba ndak da. Koti 'bei ii tei i zuna.
- 9 I dugo li ma ii gi humi kar dling ko, ka la ko ma car i duk sumra na, koti 'bei ii ta 'bei vin duku, la ko numa gi go ta fang kufo cu'b 'bigi, na gi, do'o aso angga ra go ta fang zak mi 'bo.”
- 10 I dugo li numa, mi in hana i sema: “Ader sum ko ma nini ta car zi'i ndri ka ader sum ko ma 'dang, leu ma nini ta car zi'i ndri ka minda leu ma 'dang.
- 11 Angga ra ta hen 'bor mik mik, baktara, ka ga'b ko ma lingi lingi ma buburo, go ta nde i li na 'dang 'dang, la ko ma yeu yeu, ka la ko ma tak ma lingi lingi, go ta car fa afi duk Lu na.
- 12 “Na gi, ka ma la ko numa bei fang 'bo na, tà ta le'ei, tà lli ca, tà ta hei he sum lingi ko ma i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, tà ta saki danggai, tà go ta kari i kufo vuduk ko ma ciciki na ka vuduk ko ma lingi na, ni wa sem nan.
- 13 Tuko numa pet na go ta mba hei, ni walama ii ta fei ti vari ma ini ti laran suno.
- 14 Kauwi ni lori gidang kufo, walama koti 'bei, ii ta langi lem ma ii ta si'di ti turi ra.
- 15 Walama ni nan gi ta sak hei la i vini, ka ir jeng ga, gag sum bibile ko mii na ta ndak ma ci tokyo kari gi, tà vei ti ka la ve buk mi.
- 16 Bubari, ka yokori, ka njuroki, ka minkori, ka gilam ko mii na, tà go ta ge wari suno he sum lingi na, tà go ta ci sum nini suno i dukri 'bor er.
- 17 Sum ma pet go ta gir se'ei kari ni wa sem nan.
- 18 Na gi, gi ni ngisa wari tan 'dau era na, go ta vi'i mi.
- 19 Ni ka lori ma ii kauwi gidang ngring ga gi, ii ta si'di ti maskari 'bo.”

Jesu in la 'deng aso Jerusalem

(Wei Mat 24.15-21; Mark 13.14-19)

- 20 “Na gi, i dugo li ma ii wei sum dlinga gi ngui i wa Jerusalem da na, i li numa ii ta wei se, 'deng manda ra ke tul da.
- 21 I dugo li numa, sum ko ma suk i Judee na go ta ne tana afi i wa goi kona, sum ko ma suk i lo za Jerusalem ma, tà ta busuk suno, sum ma suknga i lo sine ko i go'b ma, kot 'bei tà ta hom ser i lo za ma tonga.
- 22 Walama bar numa go ta ke ni bar ma sa'a bal, walama tuko ma ndal i lo Maktub pa ta ndak ti i lirim net.

23 Ka fat tanda ra na, lobki ma ka uri na, ka tàna ko ma ka ado i vin pa na, tà go ta fe lica 'bor. Walama lica go ta ke i wa angga ca ra gi, darki aso Lu ra go ta ke i wa lilau ca ra.

24 Tà ta cina ka iciu ko, tà ta la'ana ni laki ko he ader sum ko ma i wa angga ra pet. Sum ko ma we Lu mi na go ta dre'b Jerusalem ka'd ka semna, gag li aso sum ko ma we Lu mi na go ta do'o ti.”

La mba aso Vei su na

(Wei Mat 24.29-31; Mark 13.24-27)

25 “Tuko ko go ta tak tuna i ir fata, i ir ter ra, ka ciciu kona. I wa angga ra bra na, njef sum ko ma i wa angga ra go ta ke ka wulaka, gag tà go ta we zu tuko ma tà go ta gir ra mi, 'ba la aso mbi sina ma go 'bat fuk fuk, ma go ho'o 'bor kpim kpim ba.

26 Sum ma go ta mat i 'ba wulak ka, ka sar ma guci i wa tuko ma go ta mba i wa angga ra pet na, walama gidang ko ma afi duk Lu na go ta hen.

27 I dugo li numa gi, tà ta we Vei su na ta mba i lo 'dukul la, ka gidang ka gangrang ma tong 'bor.

28 I dugo li ma ii gi wei tuko numa am zu ma go gir da na, le'ei iri afi, wei li afi duk Lu na teu teu, walama si'd mii ra ke tul da.”

Hat ma guci ka ago tulum

(Wei Mat 24.32-35; Mark 13.28-31)

29 I kir numa na, Jesu in hana gos la ca i sema: “Wei ago tulum ba, ka ago kona pet:

30 kandaka se, ii wei humna gi kap 'duf dũng dũng da na, ii go wei gau se ndor ra ke tul da.

31 Kandaka ni numa tan er gi, i li ma ii gi wei tuko ko numa gi go gir tan da na, ii wei ti se, Tiza aso Lu na ke tul da er.

32 Ni ma turum gasi, han go in hei, njef sumra ma i wa angga ra hîyâ na go ta mat pet seng mi gi, tuko ko numa go ta gir pet.

33 Afi ra ka angga ra go ta do'o suno pet, na gi, la man da go ta do'o mi kanau.”

Koti turi 'bei

34 “Koti turi 'bei! Koti 'bei lori ta sar ni i wa tuko ti ko, ka tuko ce ko, ka 'bu ko ma aso tuko fe ko ma i wa angga ra, walama fat tanda ta mba lati na, ii wei mi.

35 Walama fat tanda go ta mba ngui i wa sum ko ma i wa angga ra pet, kandaka ni ziu tan.

³⁶ Ndei sen mi, ceni Lu na kek kek, walama ii fei ti gidang i wa tuko ko ma go ta mba na pet, ma ii go ta cari ti i kufo Vei su na.”

³⁷ Ka fata na, Jesu go hat sum i lo za ma tong ma aso Lu ra, na gi, ka liringa, mi go tam, walama ta bar i wa goi ma tà 'danda se goi Oliviye ra.

³⁸ Lilau sum ma pet na go mba kasin culul i lo za ma tong ma aso Lu ra, walama hum vinim.

Luk 22

Sum lingi na ngui la i wa Jesu

(Wei Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Jâ 11.45-53)

¹ Vin ter aso mgbo ma bei kuf i dukrum, ma tà go 'dam se, Pak nga ke tul.

² Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, lang lem ma tàna ci ti Jesu, na gi, tà go ne wulak sum ma.

Judas ba ma sak Jesu he sum lingi kona

(Wei Mat 26.14-16; Mark 14.10-11)

³ I dugo li numa, Seitan ze i lo Judas ma tà 'dam se Iskariyot na, num ma i duk sum ma gu'b wa ho'b ma.

⁴ Judas car ta, ta tap vinim ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma aso askar ko ma kot wa za ma tong ma aso Lu ra, wa lem ma num ta sak ti Jesu hana ra.

⁵ Tà frêi 'bor, tà in ham i se, tàna ta ham gineu.

⁶ I kir la mana ma tà tap vinna ra, Judas lang lem ma se, num ta sak ti Jesu hana gugum jen go'o, bei ma lilau sum ma ta we na.

Jesu gir tuko ti ma vin ter Pak

(Wei Mat 26.17-25; Mark 14.12-21; Jâ 13.21-30)

⁷ Ka fat bar ko ma aso mgbo ma bei kuf i dukrum ma, fat bar ma fal ti ado time ko ma vin ter Pak nga ndaka.

⁸ Jesu car sin Piyer ka Jâ, mi in hana i sema: “Tei, ta giri tuko ti ma vin ter Pak nga, ma ta tii.”

⁹ Tà ca'bum i sema: “Tan na, a ba se, ma ta gir tuko ti na ni iya su?”

¹⁰ Mi kor hana i sema: “Wei man, kandaka se, ii gi ta seri i lo za ma tonga da na, ii ta ngafi ka su ma am fa mbi ka akulum. Tei i zurum, gag i lo aso ma mi ta ze hina ra,

¹¹ ini he bu aso tanda ra i sema: ‘Bu hat na ca'b i sema: Tan na, za ma han ta ti tuko ti ma vin ter Pak nga, ka sum hat ko man na hina ra, ni iya su?’

12 Mi ta tak hei za ma londa tong, ma min i wa minda afi, ka tuko sin kona min hina mucu'u mucu'u da. li ta giri tuko ti na ni hina.”

13 Tà car ta, tà ta fe ti tuko kona hina, kandaka ma Jesu in hana na tan pet. Tà car gir ti tuko ti ma vin ter Pak nga.

Tuko ti aso Busumra na

(Wei Mat 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Kor 11.23-25)

14 I dugo li ma li na mba ndak nga, Jesu am zu ma go ti tuko ka sum vin sin kona.

15 Mi in hana i sema: “Han ba 'bor ma ti tuko ti ma vin ter Pak nga kari kufo 'bigi, i se gi, lica man da ta mba 'bo.

16 Wa numa gi, han go in hei suno kpas, han ta ti tuko ti ma vin ter numa gafi mi se, gag zu la tanda ta ze suno ni i lo Tiza aso Lu na 'bo.”

17 Mi am kop tuko ma ce na, mi car ge de'b Lu na i wa, mi in i sema: “Vei tuko ce ma hîyâ, ke'eiyi he ndri;

18 wa numa gi, han go in hei suno kpas, kau ka ma cem hîyâ gag, ta ti kufo na, han go ta ce mbi anjor anjor hîyâ gafi mi se, gag fat ma Tiza aso Lu na ta mba na 'bigi.”

19 I kir numa, mi car am mgbo na, mi ge de'b Lu na i wa, mi kasam i du, mi hana, mi in hana i sema: “Hîyâ ni tleu turan [ma he i wari na, giri kandaka numa tan, walama sari ti karan.”

20 Kandaka numa tan er, mi am kop tuko ma ce na, i kir tuko ti na, mi am hana, mi in hana i sema: “Kop ma hîyâ na, ni tap vin ma mireu, ma Lu na tap ti ka vursuran, ma ta ho'o suno i wari na.]

21 “Na gi, wei, num ma am waran na, i li ma go ti karan ka'd man.

22 Ni ma turum, Vei su na go ta mata, kandaka ma Lu na in na tan, na gi, la ma lica ra ta ke ni i wa su ma am waram ma!”

23 Tà am zu ma go ca'b ndri i se: “Tan na, ni sa i duknga gi, go ta gir tuko numa su?”

Sa gi ni ma tong kal la su?

24 Tokyo car i bong duk sum hat kona, walama se tan na, ni sa gi ta ke tong ma i duknga na su?

25 Jesu in hana i sema: “Vuduk ko ma i wa angga ra go ti ni i wa sum ko ma tà ti i wana na, sum ko ma tà go ti i wana na bra na, go 'dana se, 'sum ko ma gir tuko 'bei.’

26 Na gi, hei, ni kandaka numa tan mi. Su ma gi go fang ni tong ma i dukri na, mi fang turum ni su ma ki'dak 'bor, su ma kufo na era na, mi ta ke kandaka ni vei sin tan.

27 Tan na, su ma tonga ni sa su? ni num ma suk ka'd go ti tuko na wase, ni num ma go gir sin na su? Na gi, nan, han i dukri kandaka ni vei ma go gir hei sin tan.

28 “Hei gi ni sum ma ii co'oi zu turi karan, i dugo li ma 'bu ra tukan na;

29 han ba ma hei Tiza na, kandaka ni ma Ban han na tan bra:

30 walama ii ta tii, ii ta cei karan i lo Tiza man na; gafi dla na, ii ta suki i wa jinga vuduk ko, ii ta lii bol he njef Israel ko ma gu'b wa ho'b ma.”

Jesu in la ma Piyer go ta môi turum i waram ba

(Wei Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Jâ 13.36-38)

31 Busumra na in i sema: “Simô, Simô, hau we, Seitan ca'b walama fe vari ma fo'oi ti, kandaka ma, tà fo'o ir grang gi, walam ka aferem ma tan.

32 Na gi, han cen i warau, walama kot 'bei, he tu la mu ra ta do'o. I dugo li ma a gi hom fa i he'den na, he gidang he njuroku.”

33 Piyer car in ham i sema: “Busumra na, han min turan, walama ta karau i lo danggai ra tum, gi ni mat era na, han mat karau.”

34 Jesu hom kor he Piyer i sema: “Han go in hau suno kpas, furum ma, njar ma singe go ta ge er ra, a ta môi ma se, hau wan mi na, warau hindi.”

Mbu mbu gineu, mbu mbu tuko ti, ka iciu

35 I kir numa, Jesu in hana gafi dla i sema: “Ka ma han sini bei mbu mbu gineu, bei mbu mbu tuko ti, bei tabrak ma i sei na, tan na, tuko ma ki'daki hina su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ori.”

36 Mi in hana i sema: “Na gi, cem hîyâ na, ni tan mi se. Su ma gi ka gineu na, mi la'a i 'bum, su ma gi ka tuko ti na, mi la'a i 'bum er. Su ma gi ka iciu mi na, mi la'a barau ma i turum ca'b suno, walama mi ca'b ti iciu.

37 Wa numa gi, han go in hei suno kpas, walama ka gir ni gir mama era na, la ma tà ndal guci ti i waran da, go ta gir mbê: ‘Num ma tà kasam i duk sum ko ma buburo na.’ Walama tuko ma guci i waran na go ta mba ndak hina tan net.”

38 Sum hat kona in ham i sema: “Busumra na, we, iciu ko hina man ho'bo.” Mi hom kor hana i sema: “Numa ndak da.”

Jesu cen Lu na i wa goi Oliviye

(Wei Mat 26.36-46; Mark 14.32-42)

³⁹ Ka ma Jesu ze suno na, mi ta i wa goi Oliviye, kandaka ni ma mi go gir dei na tan. Sum hat ko mum ma ta i zurum.

⁴⁰ Ka ma mi ta ze i dugo li numa na, mi in hana i sema: “Ceni Lu na, walama ii ta saki i duk 'bu ra mi.”

⁴¹ I dugo li numa, mi kenga i kirim nde, kandaka ma su am goi ge kana i kuforom tan ce'e, mi sak vin gufum ka'da, mi cen Lu na, mi in i sema:

⁴² “Ban, kandaka se, a gi ba na, am han kop lica ma han go li ca ra suno am. Na gi, kandaka ni ma nan ba na tan mi, kandaka ni ma hau ba na tan.”

[⁴³ I dugo li numa, bu sin ma fa afi duk Lu ze turum i irim walama ham gidang.

⁴⁴ Jesu tlau 'bor, mi cen Lu na ka gidang 'bor kal dla. Has ma i vukum ma fang go 'de ka'd i wa angga kandaka ni vursu tan.]

⁴⁵ I kir ma mi cen Lu na numa, mi car afi, mi kap zurum hom fa i he'd sum hat ko mum ma, mi fana i wa sen na, walama tà go tlau ka ir cica 'bor.

⁴⁶ Mi in hana i sema: “Wa nimi gi, ii ndei sen su? Cari afi, ceni Lu na, walama ii ta saki i duk 'bu ra mi.”

La ve aso Jesu ma tà vam ba

(Wei Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Jâ 18.3-11)

⁴⁷ I dugo li ma mi go in la ra i vinim tan 'bo na, we man na, lilau sum car mba. Judas, num ma 'dau i duk sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma, ni num gi nde fa i kufona. Mi ta i he'd Jesu tul, walama ta kauwum krum frêiyem ti.

⁴⁸ Na gi, Jesu in ham i sema: “Judas, tan na, a go ta am wa Vei su na, ni ka kau ma kauwum krum ba su?”

⁴⁹ I dugo li numa, sum ko ma go tra ka Jesu na we tuko ma go ta gir numa tan na, tà ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, ma tumna ka iciu kona su?”

⁵⁰ Su nini hina 'dau i duknga, car tum hum hu'd aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, tum humndum ma i 'ba kati ra suno mbat.

⁵¹ Na gi, Jesu in i sema: “Bari, ndak da.” Mi lam hum su na gi humndum ci suno.

⁵² I kir numa, Jesu in he sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma aso askar ko ma kot wa za ma tong ma aso Lu ra, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ma mba ma vam ma i sema: “Ii mbei ka iciu ko, ka ndu ndu ko, kandaka se, nan ni bu kir tan na su?”

⁵³ I lo bar ra pet na, han kari i lo za ma tong ma aso Lu ra, ii tingi 'bi i turan ma vani mi. Na gi, hîyâ na ni fat mii ra, ma ka gidang aso ndufun da.”

Piyer môi turum i wa Jesu

(Wei Mat 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Jâ 18.12-18,25-27)

54 I kir ma tà ve Jesu na, tà ta karam aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na. Piyer go ta kana i zorum danasu hêi dei.

55 Tà min ku i lo aso ra, i du gei gei, tà suk i vin. Piyer suk i duknga er.

56 Vei wei ma go gir sin i lo aso tanda ra wam, i li ma mi suk i vin ku ra, ti blerem kar, ti in i sema: “Su hîyâ na, mi ni karam er.”

57 Na gi, Piyer car moi turum i sema: “Hâ, nang ma ca ra, han wam mi kanau.”

58 Suk tan njô na, su ma 'dang car wam dla, mi in ham i sema: “Hau era, a ni fa i duk sum numa er.” Na gi, Piyer hom kor he su na i sema: “Hâ, su na, han fa i duknga mi.”

59 Tà suk tan njô na, su ma 'dang car mba in gidang 'bor i sema: “Su hîyâ na, mi fa ni karam gasi, walama mi ni su ma Galile.”

60 Na gi, Piyer hom kor i sema: “Su na, han we zu la ma a go in ca ra mi.” I dugo li ma mi go moi la ra, vinim bei nde ka'd 'bo na, hum man na, singe car ge er ping.

61 Busumra na car fang irim i wa Piyer, go wam teu teu. I dugo li numa, Piyer hom sar ka la ma Busumra na in ham ma i sema: “Njar ma singe go ta ge er ra, a go ta môi warau hindi ma se, hau wan mi na.”

62 Piyer car zam suno, mi ci'i ka mbi zem 'bor vô vô.

Tà li ca Jesu

(Wei Mat 26.67-68; Mark 14.65)

63 Sum ma go kot Jesu na masam, tà dlam.

64 Tà jeu irim suno, tà ca'bum i sema: “Tuk in fa gi, tan na, ni sa gi tumu hîyâ su?”

65 Tà ca'b vinim ka la ko 'dang 'dang 'bor.

Jesu i vin bol la i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona

(Wei Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Jâ 18.19-24)

66 Ze siu numa, sum lingi ko ma kisa'a ma aso Juif kona, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, tok wa ndri, tà mba ka Jesu i kufo *tok mana ma aso sum lingi aso Juif kona.

67 Tà ca'bum i sema: “Tan na, hau gi ni Kristi na su? in hama fa gi.” Jesu hom kor hana i sema: “Kandaka se, han gi in hei la era na, ii go ta hani tu la mi tum er,

68 han gi ca'bi la era, ii go ta kori han la hina mi tum er.

69 Na gi, ka ma cem hîyâ na, Vei su na go ta suk i 'ba Lu ma kati ma gangranga.”

⁷⁰ Ka lana pet na, tà ca'bum i sema: “Tan na, hau, a ni Vei aso Lu na su?” Mi hom kor hana i sema: “Kandaka ni numa tan, nan gi ni num.”

⁷¹ I dugo li numa, tà in i sema: “Tan na, ma langi sum ma ma ca'bi zu la i vinna hê hê 'bo dla su? Ni maa wa tuma gi, ma humi la tanda ra i vinim da.”

Luk 23

Tà ta ka Jesu i kufo *Pilat

(Wei Mat 27.1-2, 11-14; Mark 15.1-5; Jâ 18.28-38)

¹ Lilau sum ma toknga ka lana ndâ car ta ka Jesu i kufo *Pilat.

² Tà am zu ma tingim la i derem, tà in ti i sema: “Su hîyâ na, ma ta fam i li ma kap zu sum ma i wa angga maa ra, saknga wa la se; tà he tar he Sesar mi er, mi go in se, num gi ni Kristi na, ni vuduk ma tong tum er.”

³ *Pilat ca'bum kandaka ni hîyâ tan i sema: “Tan na, hau gi ni vuduk aso Juif kona su?” Jesu hom kor ham hina i sema: “Kandaka ma a in numa tan.”

⁴ *Pilat in he sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka lilau sum ko ma toknga pet i sema: “Han fe la ma buburo i vin su hîyâ mi.”

⁵ Na gi, tà hom car ka la tanda gidang, go in ti i sema: “Mi go kap zu sum ma, saknga wa la ka hat mum ba i wa angga ra ndâ. Mi ting zurum ni i wa angga Galile, gag mi ta ti i wa angga Judee, cem hîyâ na, mi mba ti ka'd ini man.”

Tà ta ka Jesu i kufo *Herod

⁶ Ka ma *Pilat hum la ma tà 'de ti sem au Galile na, mi ca'b i sema: “Tan na, su hîyâ ni su ma Galile su?”

⁷ Ka ma mi hum i se, Jesu car fa ni i lo leu aso *Herod ta na, mi sin karam he *Herod, walama ka fat tanda ra, *Herod hina i lo za Jerusalem er.

⁸ Ka ma *Herod we Jesu na, turum elem 'bor, walama kufo dei na, mi ba ma wam er, walama mi hum la ko 'dang 'dang ma tà nja'a ti laram ma, mi sar i lorom se, num ta we tuko gir ma yeu ma Jesu go gir ra.

⁹ Mi ca'bum la ko 'dang 'dang 'bor, na gi, Jesu kor ham la hina i tan mi.

¹⁰ Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma hat vin gat ta, tok hina i dugo li numa. Tà ting la i der Jesu ka gidang.

¹¹ *Herod ka askar ko mum ma fang Jesu njok. Tà masam, tà sak ham barau ma anjili wilik wilik i turum, tà car hom karam he *Pilat gafi dla.

¹² Ka fat tanda ra, au *Herod ka *Pilat ve gilam ka ndri: walama kufo na, tà ni bibile i tu ndri.

Tà ka'a bol ma mat i wa Jesu

(Wei Mat 27.15-26; Mark 15.6-15; Jâ 18.39–19.16)

13 *Pilat car tok sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma ge ir la ra, ka lilau sum ko ma ndâ na,

14 mi in hana i sema: “li mbei ka su hîyâ han, ka la ko ma ii ini i sema: mi go ta'a sum ma saknga wa la ra. Wei man, han ca'bum la i iri ndâ, wa la ma ii 'dei num ti ra, na gi, han fe la ma buburo i vinim mi.

15 *Herod era, fe la i vinim mi er, wa numa gi, mi hom fa karam hama. Wei, su hîyâ na, mi gir tuko ma ndak ma cim suno i wa mi kanau.

16 Wa numa gi, han ta dlam ka lufa gi, han ta sakam mi tam.”

[17 Ka fat vin ter Pak nga kek kek nga, *Pilat go sak hana bu danggai afi 'dau cu'b 'bigi.]

18 Tà tum war gbiu ka lana pet i sema: “Ci su hîyâ suno, sak fa hama ni Barabas gi afi!”

19 (Su numa, tà gam danggai, ni walama mi car ka la ma 'dang i lo za ma tonga, walama mi ci su er.)

20 *Pilat hom in hana la gafi, walama lorom ba ni ma sak ni Jesu gi afi.

21 Na gi, tà sa'a war ka derna afi gidang i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na! Geiyem afi i wa ago gei na!”

22 *Pilat in hana la ma wa hindi ra i sema: “Tan na, ni buburo mati gi mi gir ra su? Han fe buburo i vinim tan nde ma ndak ma cim ti na mi kanau. Han ta dlam ka lufa gi, han ta sakam mi tam.”

23 Na gi, tà car ka la tanda gidang 'bor, tà sa'a war ka derna afi gidang 'bor gbiu, tà lang ni vari ma se, tàna geiyem afi i wa ago gei na. War mana ma sa'a na kal waram ori fuk.

24 *Pilat ka'a bol la se, tuko ma tà ca'bum ma, ta gir hana i zu ba mana ra.

25 Mi sak bu ma ze danggai ma car ka la ka mat ma ci, ma tà ca'b laram numa afi, mi hana Jesu walama tà gir karam tuko ma tà ba na.

Tà gei Jesu afi i wa ago gei na

(Wei Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Jâ 19.17-27)

26 Ka ma tà go ta ka Jesu na, tà ta ngaf ka su ma nini 'dau, ni su ma Siren, sem se Simô, car fa i sine, tà vam gbe'b. Tà am ham ago gei na i waram, walama mi ta ti i zu Jesu.

27 Lilau sum 'bor go ta i zurum duk duk, ka lobki ma go ci'i i waram, go tum ti ir gisna rib rib.

28 Jesu car fang irim wana, in ti hana i sema: “Hei lobki ma Jerusalem ma, ii ci'i ni i wa nan mi, ci'i ni i wa hei turi, ka adori bra 'de.

- 29 Walama wei man, bar ra go ta mba, tà go ta in i sema: 'Lobki ma gendrek nga, ka tàna ko ma vra'a 'dau mi 'bo na, ka tàna ko ma vei am pana so'b njut njut wa 'dau mi 'bo na, tuna go ta elna.'
- 30 I dugo li numa, sumra go ta in he goi kona i sema: 'Saki fa i wama,' tà ta in he li ko ma wa donga er i sema: 'Kumo'oi fa i wama.'
- 31 Walama kandaka se, tà gi gir tuko ko hîyâ ka ago ma mbene na tan da na, tan na, tuko ma tà ta gir ka ago ma cuco'o na ni mama bra su?"
- 32 Tà la'a sum nini ko gafi ho'b dla, ni sum ko ma gir tuko buburo, walama tàna ta cina suno ka Jesu tum.
- 33 Ka ma tà ta ze i li ma tà go 'dam se, "Iseu wa" na, tà ta gei Jesu afi hina, ka sum ko ma gir tuko buburo ma ho'b numa er, su 'dau i he'dem i 'bum ma kati ra bra, su 'dau i he'dem i 'bum ma gur ra bra.
- 34 Jesu in i sema: "Ban, sak hana suno, walama tà we zu tuko ma tà gir ra mi." Tà wal barau ko mum ma i 'bana, ni ka 'bele ma ge.
- 35 Lilau sum ko ma car i dugo li numa go we. Sum lingi ko ma aso Juif kona go ca'b vinim, go in ti i sema: "Mi si'd sum ko ma 'dang bra na, kandaka se, mi gi ni Kristi ma Lu na manam ma da na, mi si'd turum se bra."
- 36 Askar kona ca'b vinim er; tà ya'a fa i he'dem tul, tà ham mbi anjor anjor ma cumoko, in ti i sema:
- 37 "A gi ni vuduk aso Juif kona ngaffa na, si'd turu si'd mi su?"
- 38 Tà ndal afi i waram i tu ago gei ma tà geiyem hina na i sema: "Num ma hîyâ na, gi ni vuduk aso Juif kona."
- 39 Su nini 'dau i duk sum ko ma gir tuko buburo ma tà geina afi karam ho'b numa, car irim i sema: "Hau gi ni Kristi na mi 'de su? Si'd turu ka'doru, si'd ti maa karau er se!"
- 40 Na gi, num ma ho'b ma car alam kpandat i sema: "Hau, tan na, a hina ne wulak Lu mi su? Hau, tà vau kandaka ni num tan er.
- 41 Gi ni maa na, tà bama fa ni ka lirim tan net i wa buburo ma maa ra, na gi, gi ni num ma, mi gir tuko tan nde mi kanau."
- 42 I dugo li numa, mi hom in he Jesu i sema: "I li ma a go ta ze i lo Tiza mu na, a sar karan."
- 43 Jesu hom kor ham hina i sema: "Ni ma turum gasi, han go in hau, ni furum hîyâ gi, a go ta suk karan i lo *Paradis."

La mat aso Jesu na

(Wei Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Jâ 19.28-30)

44 Ka fat tanda ra, ni ka ma fata car i du na, na gi, li na kumo'o ndufun rik rik i wa angga ra pet, gag ze liring.

45 Ir fata ndu'b suno, barau ma ka'a ti ir li ma i lo za ma tong ma aso Lu ra kau cat i du gei gei kpak sak ka'da.

46 Jesu sa'a war afi ka derem gidang prat i sema: “Ban, han 'bar ngisaran ni i duk 'ba hau.” Li ma mi in tan na, mi mata.

47 Ka ma tong ma ka askar ko i 'bum kis ma Rome na we tuko ma gir numa tan na, mi li zu Lu na, mi in ti i sema: “Ni ma turum gasi, su hîyâ na, mi ni su ma kanau kanau.”

48 Lilau ma pet ma tok fa mba we na, ka ma tà we tuko ma gir numa tan na, tà go tum ir gisna rib rib homna ti.

49 Gilam tra ko aso Jesu na, ka lobki ma car fa Galile gi mba i zurum ma pet, tà car suno tan ndu'b, tà go we tuko ma gir numa.

Tà mu'u Jesu

(Wei Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Jâ 19.38-42)

50 Su nini hina 'dau, sem se Josef, mi ni su ma 'bei ma kanau kanau, ma i duk *tok aso sum lingi aso Juif kona.

51 Mi hina tap vinim kana i lo lem ko mana na, ka sin ko mana na mi. Mi ni su ma i lo za Arimate ma aso au Juif kona, mi go gol Tiza aso Lu ma go ta mba na.

52 Mi ta i he'd *Pilat, mi ca'bum la mat Jesu.

53 Mi am fa matam ka'd i wa ago gei na, mi heuwem ka bakta, mi ta mu'um i lo zra mat ma tà dlar i wa goi ra, ni zra ma tà mu'u su hina wa 'dau mi 'bo.

54 Numa na, ni fat bar vatla, ni fat ma min ti la tuko kona, ma bar ma 'dok ti tu ra ke tul da na.

55 Lobki ma car fa ka Jesu i Galile dei na, tà ta ka Josef, tà ta we wa us sa, tà we ti li ma tà ge mat Jesu hina na.

56 Tà car homna aso, tà ta min fa tuko ko ma sisi 'bei ka mbur ko ma sisi 'bei vinin, walama li ham i turum. I dugo li numa, tà 'dok tuna ka fat bar ma 'dok ti tu ra, i zu vin gat ta.

Luk 24

Ze aso Jesu ma mi zam ti fa suno i li usiya na

(Wei Mat 28.1-10; Mark 16.1-8; Jâ 20.1-10)

1 Ka fat dumas kasin culul la, lobki numa car ta i wa us sa, tà ta ka mbur ko ma sisi 'bei vinin ma tà gir numa i 'bana.

- 2 Tà ta fe goi ra lika'd suno i vin zra us sa;
- 3 tà jum hina i lo zra na, na gi, tà fe tu Busumra na Jesu mi.
- 4 Ka ma tà go sar 'bor, i wa tuko ma gir numa na, we man na, sum ho'b ze tuna i irna, tà ka barau ma anjili 'bor wilik wilik i tuna.
- 5 Lobki numa car fang wulak, tà co'b irna ka'da, na gi, sum ma ho'b numa in hana i sema: “Wa nimi gi, ii go langi num ma ka irim ma i duk sum ko ma mat na su?”
- 6 Mi cei ka'd ini, mi zam suno i li usiya na cei da. Sari ka la ma mi in hei, ka ma mi i wa angga Galile 'bo, ma mi in i sema:
- 7 ‘Tà go ta he Vei su na i 'ba sum ko ma buburo na mbê mbê, tà go ta geiyem afi i wa ago gei na, ka fat bar ma hindi ra, mi go ta zam fa suno i li usiya na.’ ”
- 8 I dugo li numa, tà hom sar ka la ma Jesu in da.
- 9 Tà car i wa us sa, tà homna na, tà ta in la tanda he sum hat ko ma gu'b wa 'dau na, ka sum nini ko pet er.
- 10 Lobki ma in la tanda he sum hat kona, ni Mari Magdala, ka Jan, ka Mari ma ya Jak ka. Lobki nini ma 'dang ma fa kana na, tà in la tanda he sum vin sin kona er.
- 11 Na gi, sum vin sin kona kot la aso lobki ma in hana ra ni la ma njok ori, tà he tu la i zu mi.
- 12 Na gi, Piyer car ne ta i wa us sa. Mi gumo'o go we lo zra na, mi we tuko 'dau mi kanau, ni bakta ra gi ka'd ngaf. I dugo li numa, mi kap zurum homum aso, mi sar ori kpi i wa tuko ma gir numa.

I vari Emawus
(Wei Mark 16.12-13)

- 13 Ni ka fat tanda er gi, sum hat ko ho'b car go ta i lo za ma sem se Emawus sa, za numa hêi ka Jerusalem ndak ni kilometre gu'b wa 'dau.
- 14 Tà go nja'a la i duknga, wa la tuko ko ma gir numa pet.
- 15 Ka ma tà go nja'a la tanda, go ca'b ti ndri tan 'bo na, we man na, Jesu mba tap kana i vari, go tra kana.
- 16 Tà wam to'o na gi, irna but suno ma tà we se, ni num ma mi.
- 17 Jesu ca'bna i sema: “Tan na, ni nja'a la mi gi, ii go tumi ti tokyo ka ndri i wa tra su?” Tà dam car, go 'dus irna ka cim duku.
- 18 I duknga ma ho'b numa, su nini sem se Kleyopas car ca'bum i sema: “Tan na, ni hau ka'dau gi ni su ma i duk luweki ma i Jerusalem, ma hum la ko ma fang i lo bar ko ma hîyâ mi na su?”

- 19 Mi ca'bna i sema: “Ni la nimi gi fang su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Tuko ma fang i wa Jesu ma Nazaret na, su ma tong ma jok vin Lu na, ma ka gidang i lo sin ko, i lo la ko ma in i kufo Lu na, ka kufo lilau sumra ma pet na.
- 20 Sum lingi ko ma maa ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma ge ir la ra, tà vam gi, tà ka'a ham bol ma mata gi, tà geiyem ti afi i wa ago gei na.
- 21 Na gi, maa kufo na, ma ting sarma se, num gi ta mba but au Israel kona afi. I kir hîyâ gafi dla na, furum hîyâ ni fat ma hindi ma la ko ma hîyâ fang ti i waram ma.
- 22 Ni ma turum, lobki ma nini ko ma i dukma na, tà mba hama ka la ma hama sar dla, walama tà ta fa furum ka 'ba vin gisiu i wa us sa,
- 23 na gi, tà we fa turum mi. Lobki numa hom fa, tà mba in hama i sema: sum sin ko ma fa afi duk Lu na ze tuna i irna, tà in hana i se, mi ka irim.
- 24 Sum nini i dukma car ta fa i wa us sa, tà ta fe la ko numa kandaka ma lobki na in numa tan, na gi, num turum ma, tà wam fa mi.”
- 25 I dugo li numa, Jesu alina i sema: “Hei sum ko ma ir jeng ki'daki hîyâ, sum ko ma lori dobrok, ma he tu la i zu la ko ma pet ma sum ko ma jok vin Lu na in na mi na.
- 26 Ni se, Kristi na ta fe lica, ka la ko ma hîyâ pet kufo cu'b 'bigi, i se gi, mi ta ze i lo sem ci'i mum ba 'bo, tan mi su?”
- 27 I dugo li numa, mi tak hana zu la ko ma Maktub pa in guci ti i waram ma ndâ, mi ting fa zurum i lo maktub ko aso Mois sa, gag mba ze ti i lo maktub ko aso sum ko ma jok vin Lu na pet.
- 28 Tà ta tul ka za ma tà go ta hina na, Jesu gir kandaka se, num ta tumna pra tam kufo hêi tan.
- 29 Na gi, tà telem, tà in i sema: “Bar kama, walama fata kal da, durki ra ke tul.” Mi ze i za, walama num ta bar i he'dna.
- 30 Ka ma mi suk kana i vin tuko ti na, mi am mgbo na, mi ge de'b Lu na i wa; mi car kasam i du, mi am hana.
- 31 I dugo li numa, irna car but suno i waram pu'dak, tà car wam ti; na gi, mi vi'i i irna tan jen.
- 32 Tà hom go in ka'dona i sema: “Ka ma mi go in fa la kama i vari gi, mi tak ti hama zu Maktub pa suno era na, loma elma 'bor, tan mi su?”
- 33 Ni ka fat tanda ra wat, tà car hom i Jerusalem. Tà ta fe sum hat ko ma gu'b wa 'dau na, ka sum ko ma kana na, i li ma tok wana,

34 tà go in i sema: “Busumra na zam fa suno i li usiya na, ni ma turum gasi, mi ze turum i ir Simô.”

35 Tàna era na, tà ci hana zu la ma fana i vari, ma tà we ti Jesu i dugo li ma mi ke'ei ti hana mgbo na er.

Jesu ze turum i ir sum hat ko mum ma

(Wei Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Jâ 20.19-23; Tuko Gir 1.6-8)

36 I dugo li ma tà go in la tanda ra na, we man na, Jesu turum dam car i duknga, in hana i sema: “Edlem he'b pa ke kari.”

37 Vin duknga 'be jir, tà fang wulak 'bor, tà sar se, ni usiya gi ze i irna.

38 Na gi, Jesu in hana i sema: “Wa nimi gi ii fangi wulak su? Tan na, ni wa nimi gi, sar ma kandaka hîyâ tan gi ke i lori pet su?”

39 Wei 'ban, ka sen man, ni nan gasi. Lamani, wei, walama gi ni usiya na, ni ka tleu tu wase iseu kandaka ni ma man ma ii wei hîyâ tan mi.”

40 Ka ma mi go in la tanda ra na, mi tak hana 'bum ka sem.

41 Na gi, tà he tu la i zu mi to'o 'bo, 'ba lo frêi ma i lona ra, tà sar ori kpi er. Jesu ca'bna i sema: “li ka tuko ti ka'd ini hina su?”

42 Tà am tan kife'e ma cu cu ma ke ra 'dau ham.

43 Mi car ve kife'e ra, mi kam i irna i li numa.

44 I dugo li numa, mi in hana i sema: “Hîyâ gi ni tuko ma han in hei ka ma han kari 'bo na: tuko ma ndal guci ti i waran i lo maktub vin gat aso Mois sa, ka maktub ko aso sum ko ma jok vin Lu na, ka yem ko ma i lo Maktub pa pet na, go ta ndak net cu'b 'bigi na.”

45 I dugo li numa, mi but sarna suno, walama tà hum ti la ko ma Maktub pa in na,

46 mi in hana i sema: “Ndal la ndal ni kandaka hîyâ tan i sema: Kristi na ta li ca cu'b 'bigi, mi ta zam fa suno i li usiya na ka fat bar ma hindi ra,

47 tà ta ge er ka sem num he sum ma i wa angga ra pet cu'b 'bigi, tà ta ting zu ni i Jerusalem, walama 'de fa sum ma, tà ta jok sar mana ra 'bei gi, tà ta fe ti pat vin i wa buburo ko mana na.

48 Hei gi ni sum ko ma ta ini zu la ko hîyâ suno na.

49 Wei man, han ta sin fa hei ka tuko ma Ban in laram ma. Na gi, suki i lo za ma tonga kek, gag gidang ma afi ra ta mba i wari 'bigi.”

Jesu tam afi

(Wei Mark 16.19-20; Tuko Gir 1.9-11)

50 Jesu ze fa kana suno i lo za ma tonga, mi ta kana tul ka Betani. Mi la'a 'bum afi, mi 'be vin i wana.

51 I dugo li ma mi 'be vin i wana numa na, mi wal kana, Lu na amum afi.

52 Tàna bra na, i kir ma tà sak vin gufna ka'd ham ma, tà homna fa i Jerusalem ka frêi 'bor.

53 Tà go ta i lo za ma tong ma aso Lu ra kek kek, tà go gile ti Lu na.

Já

Já 1

La aso ti'de ka maska

- 1 Fa ka ting zu ra, Num ma ni La ra fa hina da; mi ni fa ka Lu na, mi ni Lu na er.
- 2 Mi ni fa ka Lu na ni ka ting zu ra dei.
- 3 Lu na ge tuko kona pet na, ni i zu Num, tuko ko ma mi gana pet na, ma bei Num ma cei.
- 4 Maska ra ni i lo Num, maska tanda ra bra na, ni ti'de he sumra.
- 5 Ti'de ra 'de li i lo ndufun da cah, na gi, ndufun da vanda mi.
- 6 Su 'dau hina ma Lu na sinim fa na, sem se Já.
- 7 Mi mba ni walama num in zu la aso ti'de ra suno, walama sumra pet ta he ti tu la ra ni i zu Num.
- 8 Num wa turum gi ni ti'de ra mi, na gi, mi mba ni walama in zu la aso ti'de ra suno.
- 9 Ti'de tanda ra gi ni ti'de ma kanau kanau ma mba i wa angga ra, 'de li suno he sumra pet.
- 10 Num ma ni La ra hina i wa angga ra er. Lu na ge angga ra ni i zu Num er, na gi, sum ko ma i wa angga ra wam mi.
- 11 Mi mba i duk sum mum ma, na gi, sum mum ma vam i tuna mi.
- 12 Na gi, gi ni sa sa pet ma vam gi, he ti tu la i zu sem ma, mi ta hana vari ma tà fang ti ni ado aso Lu na.
- 13 Tà vra'a ka tleu tu ma ka vursu mi er, ni ka ba ma tu tleu tu mi er, ni ka ba ma fa tu su mi er, na gi, ni Lu na gi vra'ana.
- 14 Num ma ni La ra fang tleu tu, mi suk i dukma, ma wei sem ci'i mum ba, kandaka ni sem ci'i aso Vei ma i 'ba Bam ka'dau ngitleng tan, mi hen ka o ra, ka tu la ra.
- 15 Já in laram suno ka derem afi gidang kpandat i sema: “Hîyâ gi ni num ma han in laram i sema: ‘Num ma go ta mba i kiran na, laram tong kalan, walama mi hina ni kuforon dei da.’ ”
- 16 Maa pet na, ma vei o mum ma hen i lorom nding ndinga, ma fei ti o i wa o ra.

17 Vin gat ta, Lu na hama fa ni i zu Mois, na gi, o ra ka tu la ra, mba ni i zu Jesu Kristi.

18 Su 'dau ma we Lu na ka irim ma cei kanau. Na gi, ni Vei ma i 'ba Bam ma ka'dau ngitlenga, ni num ma suk i he'd Bam mgbe'b ma, num gi tak hama Lu na.

Er aso Jâ ma gir sum baptem ma

(Wei Mat 3.1-12; Mark 1.1-8; Luk 3.1-18)

19 Hîyâ gi ni zu la er aso Jâ ma mi in ka ma Juif ko ma suk i Jerusalem ma sin sum ko ma fal tuko vursu na ka Levit kona i he'dem, walama tà ta ca'bum i sema: “Tan na, hau, a ni sa su?”

20 Mi in hana suno kpas, mi môi turum ni môi mi, mi in i sema: “Nan gi ni Kristi na mi.”

21 Tà ca'bum i sema: “Hau tan na, a ni sa ngaf su? A ni Eli su?” Jâ hom kor i sema: “Ori! nan ni Eli mi.” Tà ca'b i sema: “Tan na, hau gi ni Num ma jok vin Lu na su?” Mi hom kor hana i sema: “Ori!”

22 Tà hom ca'bum gafi i sema: “Tan na, a ni sa su? Walama ma ta fe ti la ma ma ta hom ti he sum ko ma sinma fa na. Tan na, hau, a go in wa turu ni mama su?”

23 Jâ hom kor i sema: “Nan gi ni ‘Der su ma go 'de li i go'bo, ma go in i sema: Blasi ir vari ko ma aso Busumra na!’ ” (Kandaka ma Esai bu ma jok vin Lu na in na tan.)

24 Sum ko ma tà sinna fa i he'dem numa na car fa ni i duk *Farisî ko.

25 Tà ca'bum i sema: “Hau gi ni Kristi na mi er, a ni Eli mi er, a ni Num ma jok vin Lu na mi er se, tan na, ni wa nimi gi a go gir sum baptem su?”

26 Jâ hom kor hana i sema: “Nan, han go giri baptem ni ka mbi; na gi, su 'dau hina i dukri, ii weinum mi.

27 Mi go ta mba i kiran, na gi, han ndak ma but zeu tabrak mum ma i sem ma mi.”

28 Tuko numa pet na, gir ni i Betani i kir sina ma Jurdê ra, ni i li ma Jâ gir sum ma baptem hina na.

Jesu ni Vei Time aso Lu na

29 Ze siu numa, Jâ we Jesu i li ma go mba i he'dem, mi in i sema: “Wei, Vei Time aso Lu na, ma go la'a buburo ma aso sum ko ma i wa angga ra na gi man.

30 Ni num gi ma han in laram ma i sema: ‘Su 'dau go ta mba i kiran ma laram tong kalan na, walama mi hina ni fa kuforon dei da.’

31 Gi ni nan era na, han wam mi, na gi, han mba gir sum baptem ni ka mbi, ni walama sum ma Israel kona tà wam ti.”

32 Jâ hom in zu la ra suno i sema: “Han we Ngisa Lu na car fa afi i duk Lu na kandaka ni gugu tan, mba suk i waram.

33 Gi ni nan era na, han wam mi, na gi, Bu ma sinan fa walama gir sum baptem ka mbi na, ni num gi in han i sema: ‘Num ma a we Ngisa na car fa afi duk Lu na ta mba suk i waram ma, ni num gi gir sum baptem ka Ngisa Lu na.’

34 Nan, han we numa gi, han in ti se, num gi ni Vei aso Lu na.”

Sum hat ko aso Jesu ma kufo na

35 Ze siu numa dla na, Jâ dam car i dugo li numa ka sum hat ko mum ho'bo,

36 ka ma mi we Jesu go kal la, mi in i sema: “Wei Vei Time aso Lu na man!”

37 Sum hat ko ma ho'b numa hum la ma mi in hana ra, tà car ta i zu Jesu.

38 Jesu jak irim i kirim wana i li ma tà go ta i zorum numa, mi ca'bna i sema: “li go langi ni nimi su?” Tà ca'bum i sema: “Rabi (in ni se 'bu hat na'), tan na, a suk ni iya su?”

39 Mi in hana i sema: “Mbei fa, mba wei. ” Wa numa gi, tà ta we li ma mi suk hina na. Ta suk i he'dem ka fat tanda ra, ka ma fata ndak gu'b ma kasin da.

40 Andre ma njur Simô Piyer ra i duk sum ma ho'b ma hum la aso Jâ ma in da gi, tà ta ti i zu Jesu na.

41 Andre fe ni njurum Simô gi kufo, mi in ham i sema: “Ma fe fa *Mesi na da” (ni se, “Kristi na”).

42 Mi ting Simô ta ti i he'd Jesu. Jesu car wam, mi in i sema: “Hau gi ni Simô ma vei aso Jâ na; tà ta 'dau se Kefas” (in ni se Piyer wase Goi).

Jesu 'de Filip ka Natanayel

43 Ze siurum numa na, Jesu ba ma go ta wa angga Galile. Mi fe Filip, mi in ham i sema: “Mba fa i zuran.”

44 Filip ni su ma Betsaida, ni za ma 'dau ka au Andre ka Piyer.

45 Filip ta fe Natanayel, in ham i sema: “Ma fe fa su ma Mois in laram i lo maktub aso vin gat ta, sum ko ma jok vin Lu na era na in laram er; num gi ni Jesu ma Nazaret na, ma vei aso Josef fa.”

46 Natanayel in ham i sema: “Tan na, tuko ma 'bei na ndak ma car fa ni i Nazaret su?” Filip hom kor ham hina i sema: “Mba fa, mba we.”

47 Ka ma Jesu we Natanayel i li ma go mba i he'dem ma na, mi in laram i sema: “Wei, su ma Israel ma kanau kanau ma kas la mi na.”

48 Natanayel ca'bum i sema: “Tan na, ni mama gi a wan ti na su?” Jesu hom kor ham i sema: “Kufo ka ma Filip bei 'dau fa 'bo na, i dugo li ma a suk ka'd i zu ago tulum ba na, han wau.”

49 I dugo li numa, Natanayel in ham i sema: “Bu hat na, hau gi ni Vei Lu na, hau gi ni Vuduk aso Israel la.”

50 Jesu in ham i sema: “A he tu la ni walama han in se, han wau i li ma a suk ka'd i zu ago tulum ba na su? A go ta we tuko ko ma lingi ma kal ma hîyâ 'bo 'de.”

51 Mi hom in ham gafi i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: ii ta wei li ma afi na ta ngo'o suno, sum sin ko ma afi ma aso Lu na go ta ur fa afi, go ta jum fa i wa Vei su na.”

Já 2

La 'dum ma jeu i Kana

1 Gir bar ho'bo, i kir numa na, tà jeu 'dum i lo za Kana i wa angga Galile. Ya Jesu hina er,

2 Jesu ka sum hat ko mum ma tà 'dana hina i li 'dum ba er.

3 Ka ma mbi anjor anjor ra do'o i 'bana na, ya Jesu car in ham i sema: “Mbi anjor anjor ra do'o cei i 'bana da.”

4 Jesu hom kor handa hina i sema: “Ma ra, ndolong karan ni mama gi, nang gi mba in han la tuko ma han gir ra su? Fat man da bei ndak 'bo.”

5 Yam in he sum ma gir sin da i sema: “Tuko ma mi ka in hei se hei giri pet na, giri tuko numa.”

6 De ko kandi ma tà ce'd ni goi i dugo li numa, ma au Juif kona tinga ni walama mbus ti tu 'bei i zu vazú mana ra. De ma 'dau na, lorom ta mbi ndak akulum ho'b wase hindi.

7 Jesu in he sum ma gir sin da i sema: “Te'ei mbi na heni de ko hîyâ.” Tà car ta'a mbi na hen nda'a nda'a bra.

8 Mi in hana i sema: “Cem hîyâ na, gei nde tei ti he tong ma aso 'dum ba.” Tà ge ta ti.

9 Tong ma aso 'dum ba car ne'e mbi numa na, mbi na fang ni mbi anjor anjor. Na gi, mi we li ma mbi na car fa hina na mi, na gi, ni tàna sum sin ko ma ge mbi numa gi we. Mi car 'de fa nji ma ra,

10 in ham i sema: “Gi ni sa sa na, ke'ei ni mbi anjor anjor ma el la gi kufo. Kandaka se, sum ma gi ce 'bor da se gi, mi ke'ei hana ma el 'bor mi na 'bo.

Hau, a pe'e fa mbi anjor anjor ma el hîyâ na gak se gi, cem hîyâ se gi, a ze fa karam hîyâ 'bo.”

11 Numa gi ni tuko gir ma Jesu gir kufo kici kici, i lo za Kana i wa angga Galile. Mi tak ti sem ci'i mum ba gi, sum hat ko mum ma ham ti tu la ra.

12 I kir numa, mi ta i Kapernahum, ka yam, ka njurokom, ka sum hat ko mum ma, tà ta suk hina ni bar tan nde ori.

Jesu i lo za ma tong ma aso Lu ra
(Wei Mat 21.12-13; Mark 11.15-17; Luk 19.45-46)

13 Ka ma vin ter Pak ma aso Juif kona ke tul la, Jesu car ta i Jerusalem.

14 Mi fe sum ko ma ca'b nâu ko ka time ko suno, ka gugu ko, i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi fe sum ma suk go mbu'd gineu ko hina er.

15 Mi par lufa zeu, mi oina ti suno i lo za ra pet ka time kona, ka nâu kona suno i lo za ra pet, mi la'a gineu ra pik suno wôi wôi, tokso gbokro ko mana ma tà go mbu'd gineu ra i wana na suno vring vring.

16 Mi in he sum ko ma ca'b gugu ko suno na i sema: “Le'ei tuko ko ma hîyâ suno i li hîyâ! Koti 'bei, ii ta fangi za ma aso Ban da ni za ma kap par i lo!”

17 Sum hat kona lona nde wa la ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Lu man na, me za mu ra go ta tin kandaka ni ku gi go ye loron tan. ”

18 Wa numa gi, au Juif kona ca'bum i sema: “Tan na, ni tuko gir ma tak mani gi a gir walama tak se, hau ka gidang ma ndak ma gir tan na su?”

19 Jesu hom kor hana i sema: “Ha'bi za ma tong ma aso Lu ca ra sak ka'da, nan, han ta hom minda gafi bar hindi.”

20 I dugo li numa au Juif kona in i sema: “Tà min za ma tong ma aso Lu ca ra ni kim gufi'di wa suno kandi. Tan na gi, hau, a ta hom minda bar hindi ori su?”

21 Na gi, la za ma tong ma aso Lu ma Jesu in da, guci ti ni i wa turum.

22 Ka ma Jesu zam fa suno i li usiya na, sum hat ko mum ma, lona nde i wa la ma mi in tanda ra, tà he ti tu la i wa tuko ko ma ndal i lo Maktub pa er, i wa la ma Jesu in tanda ra er.

Jesu we tuko ma i lo sura na pet

23 Ka ma Jesu go gir bar i Jerusalem ka vin ter Pak nga, sum 'bor he tu la i wa sem, walama tà we tuko gir ko ma tak ma mi gir ra.

24 Na gi, Jesu ting waram i wana mi, walama mi we sumra na pet.

25 Ndolom ka la ma su nja'a ham zu la aso su nja'a mi, walama num mi we tuko ma i lona na net net.

Já 3

Jesu ka Nikodem c

- 1 SU nini 'dau, i duk au *Farisî kona sem se Nikodem, mi ni su ma tong i kufu au Juif kona.
- 2 Mi mba i he'd Jesu ka durki, in ham i sema: “Bu hat na, ma we sema: hau gi ni bu hat ma car fa i he'd Lu na, walama su ndak ma gir tuko gir ko ma tak ma kandaka ma a go girna hîyâ tan bei ma Lu na ke karam ma mi.”
- 3 Jesu hom kor ham i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hau, kandaka se, su gi vra'a mireu mi na, mi ndak ma we Tiza aso Lu na mi.”
- 4 Nikodem hom ca'bum i sema: “Kandaka se, su na gi kisa'a da na, ni mama gi mi ta fe vari ma tà vra'am mireu su? tan na, mi ndak ma ta ze i lo yam ma wa ho'b gi, ti ta vra'am gafi dla su?”
- 5 Jesu hom kor ham i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hau, bei ma su na gi vra'a fa ka mbi ka Ngisa Lu na, mi ndak ma ze i lo Tiza aso Lu na mi kanau.
- 6 Tuko ma vra'a fa ka tleu tu na, mi ni tleu tu, tuko ma ka vra'a fa ni ka Ngisa na, mi ni ngisa bra.
- 7 Kot 'bei, a ta sar ori kpi walama han in hau sema: gi ni mama era na, tà ta vre'ei ma mireu mbê na.
- 8 Sime'd na go sir i li ma mi ba na, a go hum karam, na gi, a hina we zurum ma mi car fa ni iya wase, mi go ta ni iya su na mi. Kandaka ni numa tan gi vra'a ma vra'a sa sa ka Ngisa aso Lu na ni tan er.”
- 9 Nikodem hom ca'bum i sema: “Numa tan na, ni mama gi tuko numa go ta gir ti na su?”
- 10 Jesu hom kor ham hina i sema: “Hau, a ni su ma hat au Israel kona tan ngaf se, tan na, a we zu la ca ra mi su?”
- 11 Ni ma turum gasi, han go in hau, ma go in ni tuko ma ma we na, ma go in zu la tuko ma ma we ka irma na. Na gi, kandaka ni numa tan pet na, ii go vei i zu la maa ma in da mi.
- 12 Ka ma han in hei la tuko ko ma i wa angga ra gi, ii hani tu la mi se, tan na, ni mama gi, han gi in hei la tuko ko ma afi duk Lu na gi, ii ta hani ti tu la su?
- 13 Su ma ta fa afi duk Lu na cei, ni num ma car fa afi duk Lu na, num ngaf gi ni Vei su na.
- 14 “Kandaka ma Mois yor vu wulak ma tleu ga'b afi i wa ago i go'b ma tan, gi ni mama era na, tà go ta ga'b Vei su na afi ni kandaka numa tan er.
- 15 Numa gi, sa sa ma ka ham tu la na, mi go ta fe maska ma zunda do'o mi ra.

16 Lu na ba sum ko ma i wa angga ra 'bor kasimi. Numa gi mi he fa Vei mum ma ka'dau ngitlenga, walama gi ni sa sa gi ham tu la ra na, mi ta bas mi gi, mi ta fe maska ma zunda do'o mi ra.

17 Lu na sin fa Vei mum ma i wa angga ra, ni walama li bol he sum ko ma i wa angga ra mi, na gi, ni se sum ko ma i wa angga ra ta fe ti si'd ta ni i zu num.

18 “Su ma gi he tu la he Vei na, bol la vam mi, na gi, su ma gi ham tu la mi na, bol la vam da, walami mi he tu la i wa sem Vei aso Lu ma ka'dau ngitlenga mi.

19 We, bol la ni kandaka hîyâ tan: ti'de ra mba i wa angga ra, na gi, sum ma ba ni ndufun da kal ti'de ra, walama tuko gir mana na buburo 'bor.

20 Sa sa ma go gir ni tuko ma buburo na, mi go ba ti'de ra mi kanau, mi go mba i lo ti'de ra mi, walama mi go gir wulak se, zu tuko gir mum ma ta ze suno joko.

21 Na gi, su ma gi go gir ni tu la na, mi go mba i lo ti'de ra, walama mba tak se, sin gir ko mum ma mi gir ra, mi gir ni i zu Lu na.”

Jesu ka Jâ

22 I kir numa, Jesu ta ka sum hat ko mum ma i wa angga Judee. Mi suk hina kana tanam kal 'bor nde, go gir ti sum baptem.

23 Jâ era go gir baptem sum i Ainô, tul ka Salim, walama mbi i dugo li numa 'bor. Sum ma go mba i he'dem, mi go girna ti baptem.

24 (Ka numa na, tà bei ve Jâ danggai 'bo.)

25 Sum nini i duk sum hat ko ma aso Jâ na am zu ma go ci tokyo ka su ma Juif nini 'dau, wa la tuko ko ma mbus gi fang ti tu 'bei na.

26 Tà car ta i he'd Jâ, in ham i sema: “Bu hat na, su ma suk fa karau i vin sina ma Jurdê ra, num ma a in hama laram numa, we man, mi go gir sum baptem, sum ma pet go ta i he'dem.”

27 Jâ hom kor hana hina i sema: “Su 'dau ndak ma fe tuko bei ma Lu na ham mi.

28 Hei turi gi ni sum ma wei zu kati la man da, ma han in i sema: ‘Nan gi ni Kristi na mi, na gi, Lu na sinan fa ni walama nan mba kuforom.’

29 Su ma ve ma ra na, num gi ni bu ma tanda ra. Na gi, gilam su numa, kandaka se, mi car hum der bu ma ve ma ra da na, turum go elem. Lo el man da era, ni kandaka numa tan er, zunda ze suno cem hîyâ kanau 'bei te'd da.

30 Gi ni mama era na, tong mum ba go ta ira kufo, gi ni tong man da, ti go ta ngar ngar 'de bra.”

Num ma car fa afi na

31 Num ma car fa afi na, num gi ti wa tuko kona ndâ; num ma i wa angga ra bra na, mi ni su ma aso angga ra bra, mi go in ni la ma i wa angga ra er. Num ma car fa afi duk Lu na, num gi ti wa tuko kona ndâ;

32 tuko ma mi we na, ka tuko ma mi hum ma, numa gi mi go in, na gi, su tan 'dau ma go ve kati la mum ba cei.

33 Su ma ka ve kati la mum ba na, mi we ni se, Lu na in ni tu la.

34 Walama num ma Lu na sinim fa na, go in ni la ko ma aso Lu na, walama Lu na ham Ngisaram hen i lorom nding nding.

35 Buba na ba Vei na gi, mi ham gangrang ga i wa tuko kona ndâ.

36 Su ma gi he tu la he Vei na, mi fe maska ma zunda do'o mi ra da. Su ma gi hum vin Vei na mi na, mi ta fe maska tanda ra mi, na gi, ni darki aso Lu na gi go ke i waram.

Já 4

Jesu ka ma ma Samari ra

1 *Farisî kona hum se, Jesu go gir sum baptem. Mi go fe sum hat ko 'bor kal Já.

2 (Gi ni turum ma na, Jesu wa turum gir baptem su mi, ni sum hat ko mum ma gi go gir.)

3 Ka ma Jesu hum la ma tà go in da, mi 'bar wa angga Judee, mi kap zurum hom gafi i wa angga Galile.

4 Wa la ta ma ta hina ra, mi ta am ni i Samari mbê.

5 Mi ta ze i lo za ma i wa angga Samari, sem se Sikar. Za numa na, tul ka sine ma Jakob he 'betem Josef fa.

6 Kor aso Jakob i dugo numa. Jesu tikei 'ba tra ra, wa numa gi, mi suk ka'd i vin kor ra. Ka ma fata car i du na,

7 má ma Samari mba ma ta'a mbi. Jesu in handa i sema: “Han mbi han ce.”

8 (Sum hat ko mum ma ta i lo za na, walama ca'b tuko ti.)

9 Ma ma Samari ra in he Jesu i sema: “Hau, a ni su ma Juif fa, nan ni ma ma Samari bra se, ni mama gi a cenen mbi ma ce na su?” (Ti in tan na, ni walama au Juif kona hina kap cin ka au Samari kona mi.)

10 Jesu kor handa i sema: “Kandaka se, a gi we tuko he aso Lu ma go he mangar ori na bra, kandaka se, a gi we num ma ceneng se, ham mbi ma ce na bra na, ni nang gi go ta ca'bum la mbi ma ce na gau 'de gi, mi ta hang mbi ma maska na.”

- 11 Ma ra in ham i sema: “Gilan na, a ka tuko ma ta'a mbi i 'bu mi er, kor ra hêi 'bor er, tan se, a ta fe mbi ma maska na ni iya su?”
- 12 Tan na hau, larau tong kal muima Jakob su? Ni num gi hama kor ca, mi ce mbinda, num ka adorom, ka tuko yor ko mum ma er.”
- 13 Jesu hom kor handa i sema: “Sa sa ma gi ce mbi hîyâ na, vinim go ta co'o gafi dla.
- 14 Na gi, su ma gi ce mbi ma han ta ham ma, vinim go ta co'o gafi mi se kanau. Mbi ma han go ta ham numa na, go ta fang ni ir mbi ma go 'bat i lorom 'bor fuk fuk, go ta ham maska ma zunda do'o mi ra.”
- 15 Má ra in ham i sema: “Han fa mbi numa, walama vinan ta co'o gafi mi se er, han mba ta'a mbi ka'd ini dei mi se.”
- 16 Jesu in handa i sema: “Ta 'de fa njufang, mbei fa man.”
- 17 Má ra hom kor ham i sema: “Han ka nji mi.” Jesu hom in handa i sema: “La ma a in se, nang ka nji mi na, a in i lirim.
- 18 Walama a ba njufko ko fa kufo vatla, num ma a suk karam cem hîyâ na, mi ni njufang mi. A in han ni tu la.”
- 19 I dugo li numa, ma ra in ham i sema: “Gilan, han we se, hau ni su ma jok vin Lu na.
- 20 Muima kona sak vin gufna ka'd ni i wa goi ma ca ra, na gi, hei au Juif kona ii go ini se, Jerusalem teu gi ni li ma sak vin guf ka'd hina he Lu na.”
- 21 Jesu hom in handa i sema: “Ma ra, a he tu la ni i wa la ma han go in hang ca: li na go ta mba ma ii go ta saki vin gufi ka'd he Lu na i wa goi ca mi er, ni i Jerusalem mi tum er.
- 22 Hei au Samari kona, ii wei num ma ii go saki vin gufi i kuforom ma mi, gi ni maa Juif kona, ma we num ma ma go sak vin gufma i kuforom ma, walama si'd ta car fa ni i duk Juif kona.
- 23 Na gi, li na go ta mba gi, mi hina cem hîyâ da er, ma sum ko ma go sak vin gufna ka'd gasi gasi na, tà go ta sak vin gufna ka'd he Buba na, ni ka ngisa ka tu la ra er, walama Buba na go lang ni sum ko ma sak vin gufna ka'd ham kandaka numa tan na.
- 24 Lu na ni Ngisa: tàna sum ko ma go sak vin gufna ka'd i kuforom ma, gi ni mama era na, tà ta sak vin gufna ka'd i kuforom ni ka ngisa ka tu la er.”
- 25 Ma ra hom in ham i sema: “Han we se *Mesi na go ta mba. (Ni num ma tà 'dam Kristi na.) Mi gi mba da na, mi go ta tak hama zu tuko kona suno ndâ.”
- 26 Jesu hom kor handa i sema: “Nan ma in la karang hîyâ gi ni num.”

27 I dugo li numa, sum hat ko mum ma hom fa da. Tà car ori ging, walama mi go nja'a la ka ma. Tà sar i lona se, a go lang nimi su? wase ni wa nimi gi a go nja'a la kanda su? na gi, su i duknga tan 'dau er ma ca'bum la cei.

28 Ma ra 'bar akulum manda ra ka'da, car hom i lo za na, in he sum ma i sema:

29 “Mbei fa, mba wei su ma in han zu tuko gir ko man ma han gir kufo dei pet hîyâ man. Tan na, 'bu ke ni num gi ni Kristi na su?”

30 Sum ma busuk fa suno i lo za na, go mba i he'd Jesu.

31 I dugo li numa, sum hat kona cenem i se, “Bu hat na, ti tuko ti nde 'bigi.”

32 Na gi, Jesu hom kor hana i sema: “Han ka tuko ti hina ma ii wei mi.”

33 Sum hat kona go ca'b ndri i sema: “Tan na, su mba ham ka tuko ti su?”

34 Jesu hom in hana i sema: “Tuko ti man na, gi ni gir ma gir vin num ma sinan fa na er, ta do'o ti sin mum ba tum er.

35 Hei ii go ini he ndri i sema: ‘Ke ter fi'di ma arau na go ta ndak ma fal la 'bo' tan mi su? Na gi, wei man, nan han go in hei, le'ei iri afi, wei sine na, ir tuko na ne'e da, ke ni ma fal la se.

36 Bu ma fal la fe vari sem da, mi tok waram ma, ni wa maska ma zunda do'o mi ra, walama bu ma 'bul la, ka bu ma fal la, tà ta tap ndri 'dau, tà gir frêi.

37 Gos la ma in i sema: ‘Su 'dau gi go 'bul bra, su 'dau go fal bra' na, ni tu la gasi.

38 Han sini ta fali arau i lo sine ma ii giri sin hina mi na, sum nini tikei ti gi, hei ii ta fei ni i zu sin mana ra. ”

39 Au Samari ko ma i lo za numa, sum 'bor ham tu la, wa la ma ma ra in i sema: “Mi inan zu tuko gir ko man ma han gir kufo dei na pet ma hîyâ.”

40 Ka ma au Samari kona mba i he'd Jesu na, tà cenem walama mi suk kana. Mi car gir bar hina ho'bo.

41 Gafi dla na, sum 'bor he tu la he Jesu i zu la mum ba.

42 Tà in he ma ra i sema: “Cem hîyâ na, ma ham tu la ni wa la mang ga teu mi, walama gi ni maa wa tuma na, ma hum tuko ma mi in na gi, ma we na, num gi ni bu ma si'd sum ko ma i wa angga ra ni ma turum gasi.”

Jesu si'd vei aso su ma tong ma i vin vuduk

43 I kir bar ma ho'b numa na, Jesu car tam i wa angga Galile.

44 Jesu wa turum gi in i sema: “Bu ma jok vin Lu na hina fe sem ci'i i wa anggaram mi.”

45 Na gi, ka ma mi ta ze i wa angga Galile na, sum ma hina na vam i tuna 'bei mbok, walama tà we tuko ko ma mi gir i Jerusalem ka fat vin ter Pak nga, walama tà ta hina er.

46 Jesu hom ta i Kana i wa angga Galile, ni i dugo li ma mi fang mbi na mbi anjor anjor hina na. Su ma nini hina 'dau, ni su ma i vin vuduk, 'betem ga'ba i Kapernahum.

47 Ka ma mi hum se, Jesu car fa i wa angga Judee, ta i Galile na, mi car ta cenem i sema, mi ta karam i Kapernahum, si'd ham 'betem, walama mi ke tan tul ma mata.

48 Jesu in ham i sema: “li ka wei tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi mi na, ii hina hei tu la mi.”

49 Tong ma i vin vuduk numa in ham i sema: “Busumra na, car mba asoron zak mi na, 'beten ta mata.”

50 Jesu hom in ham i sema: “Tau aso, vei mu na si'd da.” Su na he tu la i zu la ma Jesu in ham ba gi, mi homum aso.

51 Ka ma mi fa vari 'bo na, hu'dkirim 'dukol fa irim vari, tà in ham i sema: “Vei mu na si'd da.”

52 Mi ca'bna i sema: “Tan na, turum 'baram ni si'de su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Kum, ka ma fata cok liringa, turum ma ve ku pilim pilim ma car so'om.”

53 Ba vei na car sar numa na, ni li ma Jesu in ti ham i sema: “Vei mu na si'd da” na net. I dugo li numa, num ka sum asorom pet na, tà he ti tu la he Jesu.

54 Numa gi ni tuko gir ma tak ma wa ho'b ma Jesu gir, ka ma mi car fa i wa angga Judee gi, mi mba i wa angga Galile na.

Já 5

Jesu si'd su ma kas gudu gudu

1 I kir numa na, au Juif kona gir vin ter, Jesu ta hina i Jerusalem bra.

2 I Jerusalem tul ka vin gulmun aso time kona, zra ma tà dlar ma lorom go car mbi hina, sem zra numa tà go 'dam ka vin Hebre se Betzata, pal ko hina zu vatla.

3 Sum ga'b ko bar ka'd i zu pal ko numa 'bor ndik ndik: sum ko ma irna lisi, ka sum ko ma tra dir, ka sum ko ma kas gudu gudu na bra. [Tà go gol mbi ma go ta hibir ra;

4 walama, fat 'dau fat 'dau na, bu sin ma fa afi duk Lu na ma aso Busumra na go jum fa ka'd i duk mbi numa, go hibir ir mbi na. Bu ga'b ma gi car nde i duk

mbi na kufo, i kir ma ir mbi na hibir numa na, gi ni ga'b mani mani era na, mi go si'di.]

⁵ Su nini 'dau hina ma ga'b girim kim guhindi wa côhò.

⁶ Ka ma Jesu wam i li ma mi bar ka'd na gi, mi we se, ga'b ma girim kim 'bor ra, mi car ca'bum i sema: “Tan na, a ba ma si'd su?”

⁷ Bu ga'b ma kor ham hina i sema: “Busumra na, han ka su ma aman gan i duk mbi na, ka ma mbi na hibir ra mi. Kandaka se, han gi nde ma ta ze i du na, minan ma 'dang go jum i duk mbi na kuforon.”

⁸ Jesu in ham i sema: “Car afi, am gitla bar mu na, tau.”

⁹ Turum 'baram i dugo li numa wat; mi am gitla mum ma, ndam vari ka tra. Ka fat tanda ra ni fat bar ma 'dok ti tu ra.

¹⁰ Wa numa gi, au Juif kona in he su ma turum 'baram numa i sema: “Fat ma furum ba ni fat ma 'dok ti tu, vin gat ma maa ra teleu vari ma a am ti gitla bar mu na.”

¹¹ Mi kor hana i sema: “Num ma si'dan na gi in han i sema: ‘Am gitla bar mu na, tau.’ ”

¹² I dugo li numa, tà ca'bum i sema: “Tan na, ni su mani gi in hau ma se, hau am gitla bar mu na tau na su?”

¹³ Na gi, su na we bu ma fangam 'bei na mi, walama Jesu car jen tam, walama sum lak wa 'bor i dugo li numa.

¹⁴ I kir numa na, Jesu fam i lo za ma tong ma aso Lu ra, in ham i sema: “Hau we, cem hîyâ a fang 'bei da. Kot 'bei, a ta gir buburo ma 'dang gafi dla gi, tuko ma buburo ma kal hîyâ ta giriu gafi mi se.”

¹⁵ Su car ta in he au Juif kona se, ni Jesu gi si'dim.

¹⁶ Wa numa gi, au Juif kona am zu ma go gir bibile ka Jesu, walama mi si'd su numa ni ka fat bar ma 'dok ti tu ra.

¹⁷ Na gi, Jesu hom kor hana i sema: “Ban go gir sin gag cem hîyâ, nan era na, han go gir sin tan er.”

¹⁸ Wa numa gi, au Juif kona langam 'bor kal ma kufo na se, tàna cim suno, walama mi 'deng ni fat bar ma 'dok ti tu ra teu mi, walama mi in se Lu na ni Bam er, mi guci ti turum ka Lu na er.

Gidang aso Vei Lu na

¹⁹ Wa numa gi, Jesu in hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, Vei na ndak ma gir tuko wa turum ka'dorom mi kanau, ni tuko ma mi we Bam go gir ra cu'b 'bigi. Tuko ma Bam gir pet na, ni tuko numa gi Vei na go gir tan er.

20 Walama Buba na ba Vei na, mi go tak ham tuko ma num turum go gir ra ndâ. Mi ta tak ham sin gir ko ma lingi ma kal au ko hîyâ 'bo er gi, ii go ta sari ori kpi.

21 Walama, kandaka ma Buba na go car sum ko ma mat na afi gi, fanga ka maskana gafi na, Vei na ta he maska he sa sa ma mi ba na pet, ni kandaka numa tan er.

22 Buba na go li bol he su mi, na gi, mi he gangrang ma li bol la pet ni i 'ba Vei na,

23 walama sum ma li zu Vei na kandaka ma tà go li zu Buba na tan. Bu ma gi li zu Vei na mi na, mi li ni zu Buba ma sinim fa na mi tum er.

24 “Ni ma turum gasi, han go in hei: gi ni su ma hum la man da, mi ka he tu la he Bu ma sinan fa na era na, mi fe maska ma zunda do'o mi ra. Mi go ta i vin bol la mi, na gi, mi zam fa suno i lo mat na, mi tam ni i lo maska ra.

25 Ni ma turum gasi, han go in hei: li na go ta mba gi, mi hina cem hîyâ da er, ma sum ko ma mat na ta hum der Vei aso Lu na, tàna ma hum derem pet na, tà ta fang ka maska.

26 Kandaka ma Buba na ka maska i lorom i wa turum ma tan, kandaka ni numa tan gi, mi he maska he Vei na i lorom wa turum ka numa tan er.

27 Mi he gangrang ma li bol la he Vei na, walama num gi ni Vei su na.

28 Koti 'bei, ii suki ging wa la tanda, walama li na go ta mba na, sum ko ma mat ma i lo zra us kona ndâ na, tà ta hum derem,

29 tà ta busuk fa suno. Tàna ko ma gir tuko ko ma 'bei na, tà ta car afi, walama fe ni maska ra, na gi, tàna ma gir tuko ko ma buburo na, tà ta car afi, walama tà ta li hana bol bra.”

Sum ma in zu la aso Jesu

30 “Han ndak ma gir tuko wa turan mi kanau. Han go li bol kandaka ma Lu na inan na tan. Bol man ma han go li tanda ra ni ka varinda, walama han lang ni tuko ma gir i zu ba man mi, han go gir ni i zu tuko ma Bu ma sinan fa na ba na.

31 Kandaka se, han gi in ni la man wa turan na, la man tanda ra go ta ndak mi.

32 Su ma go in laran na hina, han we la mum ma in da na, ti ni tu la.

33 li sini sum vin sin i he'd Jâ, la mum ma mi in da ni tu la.

34 Na gi, nan han ve ni kati la ma car fa i 'ba sura mi, na gi, la tuko ko hîyâ han inna ni walama ii ta si'di ti.

- 35 Jâ ke kandaka ni ku lampe ma 'de li tan, ii go giri lo el i zu ti'de mum ba bar tan nde.
- 36 Na gi, han ka la man ma tong hina ma kal la ma Jâ in i waran da: sin gir ko ma hîyâ ma Buba na hanna, walama nan girna na, tàna gi in laran suno ma se, ni Buba na gi sinan fa na.
- 37 Buba ma sinan fa na go in laran suno er. Hei ii humi derem 'dau mi, ii weinum mi er.
- 38 li vei la mum ba i lori mi, walami ii hei tu la he num ma mi sinim fa na mi.
- 39 li go di'i lo Maktub pa njôî njôî, walama ii sari sema: hei ta fei ti maska ma zunda do'o mi ra ni i londa. Doli Maktub tanda gi in ni la man da er.
- 40 Na gi, ii bei ma mbei i he'den walama hei ta fei ti maska ma zunda do'o mi ra mi.
- 41 “Han go lang ni sem ci'i ma car ni i 'ba sumra mi.
- 42 Han wei na gi, girder aso Lu ra cei i lori.
- 43 Han mba ni ka vin Ban, ii bei ma vani i turi mi er. Na gi, su ma 'dang ka mba ka la mum wa turum ma na, su numa, ii go veinum i turi.
- 44 Hei sum ko ma bei sem ci'i i 'ba ndri go'o go'o na, hei ma langi sem ci'i ma car i 'ba Lu ma ka'dau ngitlenga mi na; tan na, ni mama gi ii ta ndaki ti ma hei tu la ra su?
- 45 Koti 'bei, ii ta sari se nan go ta 'dei ka la i kufo Buba na, bu ma go ta 'dei ka la ra hina, num gi ni Mois ma ii tingi iri i waram ma.
- 46 Kandaka se, ii gi hei tu la he Mois ni ma turum gasi na, ii go ta hei tu la he nan ni tan er, walama Mois ndal ni la man da.
- 47 Na gi, ka ma ii hei tu la he la ma mi ndal la mi na, tan na, ni mama gi, ii ta hei tu la i zu la man da su?”

Já 6

Jesu he tuko ti he sum ma ndak bub bub vatla

(Wei Mat 14.13-21; Mark 6.30-44; Luk 9.10-17)

- 1 I kir numa, Jesu ta kas sina ma Galile ra, ni sina ma tà 'danda se Tiberiyad ta, tam i 'ba ma sinda.
- 2 Lilau sum 'bor ta i zurum, walama tà we tuko gir ko ma tak ma mi gir gi, mi si'd ti sum ga'b kona.
- 3 Jesu ur suk afi i wa goi ra ka sum hat ko mum ma.
- 4 Pak, ma ni vin ter aso au Juif kona, ke tul.

- ⁵ Jesu la'a irim afi man na, mi we lilau sum 'bor go mba i he'dem. Mi in he Filip i sema: “Tan na, ma ta fe fa tuko ti ma ca'b ma ni iya gi, ma ta he sum ko ma hîyâ pet na su?”
- ⁶ (Mi in la tanda ra, ni walama num ta tuk Filip ni tuku, walama num wa turum ma, mi we tuko ma num go ta gir ra net.)
- ⁷ Filip hom kor ham i sema: “Kandaka se, sa sa na fe tuko ti nde nde na, gi ni gineu sile kikis ho'b era na, ta ca'b tuko ti ndaknga mi.”
- ⁸ Su nini 'dau i duk sum hat ko mum ma sem se Andre, ni njur Simô Piyer, in ham i sema:
- ⁹ “Vei hu'd nini ka'd man gi, mi ka mgbo i 'bum vatl, ka kife'e ho'b bra. Na gi, tan na, ta ndak i 'ba lilau sum ma 'bor ka hîyâ tan na bra su?”
- ¹⁰ I dugo li numa, Jesu in i sema: “Ini sum ma tà suk ka'd ka lana ndâ.” (Viya i dugo li numa 'bor.) Tà suk ka'da, di'ina na, sum njufko bub bub vatla.
- ¹¹ Jesu la'a mgbo numa, mi ge de'b Lu na, i dugo li numa, mi ke'eiyem he sum ma. Mi ke'ei hana kife'e ra ni kandaka numa tan er. Gi ni sa sa na, fe ndakam net net, kandaka ma mi ba na tan.
- ¹² Ka ma tà ti, tà up ka lana ndâ na, Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Tari tanam ma ke na, walama kot 'bei mi 'deng suno.”
- ¹³ Tà tok tan mgbo ma vatl ma sum ma ti na, tà tarna hen butu gu'b wa suno ho'bo.
- ¹⁴ Sum ma we tuko gir ma tak ma Jesu gir numa na, tà in i sema: “Su hîyâ na, num gi ni bu ma jok vin Lu na ma go ta mba i wa angga ra ni ma turum gasi.”
- ¹⁵ Jesu we ma tà ke tul ma mba vam ka gidang walama tingim vuduk nga. Wa numa gi, mi hom tam i wa goi ra gafi dla, ni num ka'dorom 'dau.

Jesu tra i wa mbi sina ra

(Wei Mat 14.22-33; Mark 6.45-52)

- ¹⁶ Ka ma liring ga ze na, sum hat ko mum ma jum fa ka'd i der sina ra,
- ¹⁷ tà ser i lo il walama ta Kapernahum, tà go lusu. Ka ma durki ra ze na, Jesu bei mba i he'dna 'bo.
- ¹⁸ Mbi na go kilciu 'bor, walama sime'd na go sir gidang 'bor.
- ¹⁹ Ka ma tà lus ka il la, ta ndaka ni kilometre vatl wase kandi tan na, tà we Jesu go mba i wana i he'd il la tul, mi go tra fa ni i wa mbi na afi ka sem gau gau, tà fang wulak jir jir.
- ²⁰ Na gi, Jesu in hana i sema: “Nei wulak mi, ni nan to'o.”

21 Tà ba ma amum i he'dna i lo il la, na gi, il la ta ze kana i wa angga ra, ni i li ma tà ba ma ta hina numa.

Lilau sum ma lang Jesu

22 Ze siu numa na, tan sum ma ke dana i kir sina ra i 'ba ma sinda na, we se, il ma 'dang cei i dugo li numa, il la hina ni 'dau ngitleng ngaf. Tà we na, Jesu ze i lo il numa ka sum hat ko mum ma mi er, sum hat ko mum ma ser i lo il la ni ka'dona gi tà tana.

23 Na gi, il ko ma nini car fa i lo za Tiberiyad mba i li ma Busumra na hana mgbo na hina, ma mi ge ti de'b Lu na i wa na.

24 Ka ma sum ma we na, Jesu cei hina er, sum hat ko mum ma cei hina era na, tà ser i lo il ko numa, tà ta Kapernahum, walama tàna ta langam.

Jesu gi ni tuko ti ma maska na

25 Tà fe Jesu i der sina ra i 'ba ma sinda, tà ca'bum i sema: “Bu hat na, a mba ka'd ini ni si'de 'de su?”

26 Jesu hom kor hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: ii go langani ni walama hei tii tuko ti gi, hei upi ti, na gi, ni walama hei wei zu tuko gir ko ma tak ma han gir ra ni tan mi.

27 Koti 'bei, ii ta giri sin ni i wa tuko ti ma go ta 'deng suno na, giri sin ni i wa tuko ti ma go ta ke hina kek, ma go ta hei maska ma zunda do'o mi ra. Tuko ti numa, ni Vei su na gi go ta hei, num ma Lu ma Buba na ting 'bum i waram ma.”

28 I dugo li numa, sum ma hom ca'bum i sema: “Tan na, ma ta gir ni gir mama gi, ma ta gir ti sin ko ma Lu na ba na su?”

29 Jesu hom kor hana i sema: “Wei man, sin gir ma Lu na go lang i 'bi na gi hîyâ: hei tu la he num ma mi sinim fa na.”

30 Tà ca'bum i sema: “Tan na, ni tuko gir mani gi, a ta tak ti hama walama ma hau ti tu la ra su? Tan na, ni sin gir mati gi, a go ta gir ra su?”

31 Muima kona ti *manne i go'bo; kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa i sema: ‘Mi hana tuko ti ma car fa afi duk Lu na.’ ”

32 Jesu hom kor hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei, Mois gi hei tuko ti ma car fa afi duk Lu na mi, na gi, ni Ban gi hei fa tuko ti ma car fa afi duk Lu na.

33 Walami, tuko ti ma Lu na he na, ni num ma car fa afi na, ni num gi ta he maska ra he sum ko ma i wa angga ra.”

34 I dugo li numa, tà in ham i sema: “Bu hat na, hama tuko ti numa kek kek.”

- 35 Jesu in hana i sema: “Nan gi ni tuko ti ma maska na. Su ma gi mba i he'den na, mi go ta ci'i me gafi mi se kanau. Su ma han tu la ra na, mi go ta ci'i vin co'o mi se kanau.
- 36 Na gi, han in hei: ii wani, tan pi era na, ii hei tu la ra mi.
- 37 Sum ko ma Ban gi hanna pet na, go ta mba i he'den, su ma gi mba i he'den era na, han ta va'dam mi kanau.
- 38 Walama han car fa afi duk Lu na, ni walama gir ni tuko ma i zu ba man mi, na gi, ni i zu ba aso num ma sinan fa na.
- 39 Ba aso num ma sinan fa na gi man: kot 'bei, nan ta 'bar su vi'i i duk sum ko ma mi hanna na, na gi, fat bar ma dana gbo'o ra, han ta ze fa kana suno i li usiya na ka lana ndâ.
- 40 Ba aso Ban da gi man: gi ni sa sa ma gi we Vei na gi, ham ti tu la ra na, mi ta fe maska ma zunda do'o mi ra, ka fat bar ma dana gbo'o ra na, han ta ze fa karam suno i li usiya na.”
- 41 Au Juif kona go ngurî la ka'd i wa Jesu, walama mi in i sema: “Nan gi ni tuko ti ma car fa afi duk Lu na.”
- 42 Tà ca'b i sema: “Num gi ni Jesu ma vei aso Josef fa mi su? Ma wei bam ka yam er. Ni mama gi mi in i sema: i num car fa ni afi na su?”
- 43 Jesu hom in hana i sema: “Bari ngurî la ma i dukri tanda suno.
- 44 Kandaka se, Ban ma sinan fa na gi ta'a fa su han mi na, mi ndak ma mba i he'den wa kei turum mi. Su ma gi mba i he'den na, ka fat bar ma dana gbo'o ra na, han ta ze karam suno i li usiya na.
- 45 Sum ko ma jok vin Lu na ndal la ca ra: Lu na gi ta hatna ka lana pet. Sa sa ma gi hum vin Basumra na gi, ve ti hat mum ba bra na, mi ta mba ni i he'den.
- 46 Numa in ni se, su we Buba na ka irim ni tan mi, ni num ma car fa i he'd Lu na teu gi we Buba na.
- 47 “Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma gi he tu la ra na, mi ka maska ma zunda do'o mi ra.
- 48 Nan gi ni tuko ti ma maska na.
- 49 Muiiri kona ti *manne i go'bo, kandaka ni numa tan pi era na, tà mata.
- 50 Na gi, su ma gi ti tuko ti ma car fa afi duk Lu na, mi ta mat mi se kanau.
- 51 Nan gi ni tuko ti ma maska ma car fa afi duk Lu na. Kandaka se, su gi tim ma, mi go ta ke ti ka maskaram gag gag kanau. Tuko ti ma han go ta ham numa, ni tleu turan. Han he ni walama sum ko ma i wa angga ra ke ti ka maskana.”

- 52 La tanda ra car tokyo ma gidang i bong duk au Juif kona. Tà go ca'b ndri i sema: “Tan na, ni mama gi, su hîyâ ndak ma hama tleu turum gi ma kami na su?”
- 53 Jesu hom kor hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: kandaka se, ii gi kami tleu tu Vei su na mi er, ii gi cei vursurum mi era na, ii ka maska i lori mi.
- 54 Su ma gi kam tleu turan gi, ce vursuran bra na, mi ka maska ma zunda do'o mi ra, han ta ze karam suno i li usiya na ka fat bar ma dana gbo'o ra.
- 55 Walama tleu turan ni tuko ti ma turum er, vursuran ni tuko ce ma turum er.
- 56 Su ma gi kam tleu turan bra, gi ce vursuran bra na, mi suk i liron, nan han suk i lorom er.
- 57 Buba ma sinan fa na, mi ka irim, nan han ka iran ni i zu num. Kandaka ni numa tan er gi, su ma gi kam tleu turan na, mi ta ke ka irim ni i zu nan bra.
- 58 Hîyâ gi ni tuko ti ma car fa afi duk Lu na: tuko ti numa mi guci ka tuko ti ma muiiri kona ti gi, tà mat na ni tan mi. Su ma gi ti tuko ti hîyâ na, mi ta ke ka maskaram gag gag kanau.”
- 59 Jesu in la ko numa, ni i dugo li ma mi go hat sum i Kapernahum i lo za ma ga'a ma aso Lu ra.

La ko ma he maska ma zunda do'o mi ra

- 60 Sum 'bor i duk sum hat ko aso Jesu na, li ma tà hum la tanda na, tà in i sema: “La ca ra gidang 'bor. Tan na, ni sa gi ndak ma ta ve la ca ra su?”
- 61 Jesu we ma se tà hom ngurî la i wa la tanda ra tan na, mi ca'bna i sema: “Tan na, la ca kal wari su?”
- 62 Kandaka se, ii gi wei Vei su na go dla'a tam afi i dugo li ma mi fa hina kufo dei na, tan na, ni mama bra su?
- 63 Ngisa na gi go he maska ra, tleu tu sura buknga, ndak ma gir tuko 'dau mi. La ko ma han in hei ko hîyâ, tàna gi ni ngisa ka maska.
- 64 Na gi, sum nini i dukri na, tà ka he tu la mi.” (Walama, fa kufo dei na, Jesu we tàna sum ko ma ham tu la mi na, mi we num ma go ta am waram ma er.)
- 65 Mi hom ge la hina gafi dla i sema: “Ni wa numa gi, han in hei, Buba na gi 'bar vari he su na mi na, mi ndak ma mba i he'den mi.”
- 66 I dugo li numa, sum nini ko 'bor i duk sum hat ko mum ma go ta i zurum ma ho'ona suno, tà ta karam mi se.
- 67 I dugo li numa, Jesu ca'b sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma i sema: “Tan na, hei era ii bei ma tei bel su?”

68 Simô Piyer kor ham hina i sema: “Busumra na, tan na, ma ta ni i he'd sa su? Hau gi ka la ko ma he maska ma zunda do'o mi ra.

69 Cem hîyâ na, ma he tu la ra, ma we sema: hau gi ni ma ka iriu 'dang ma car fa i he'd Lu na.”

70 Jesu in hana i sema: “Tan na, nan gi ni bu ma mani ka lari ma gu'b wa ho'b ma ndâ mi su? Na gi, su i dukri 'dau na, mi ni Seitan.”

71 Mi in la tanda ra ni wa Judas ma vei aso Simô Iskariyot na. Walama Judas, 'dau i duk sum hat ko mum ma gu'b wa ho'b ma, si'de si'de na, num gi go ta am waram.

Já 7

Jesu njurokom ham tu la mi

1 I kir numa, Jesu lang i wa angga Galile, mi ba ma lang i wa angga Judee mi, walama au Juif kona go lang laram ma cim.

2 Ka ma vin ter aso au Juif ko ma sem se vin ter za dlu'bu kona ke tul la,

3 Jesu njurokom in ham i sema: “Bar li ma hîyâ na, tau i wa angga Judee, walama sum hat ko mu na we sin ko mu ma a gir ra.

4 Kandaka se, su ma gi ba se sum wam ma, mi hina pe'e turum mi. Ka ma a gi gir sin ko kandaka hîyâ tan na, gir ni i ir sumra suno gau gi tà wau ti.”

5 (Gi ni njurokom era na, tà he tu la ham mi er.)

6 Jesu in hana i sema: “Fat man da bei ndak 'bo. Gi ni hei na, fat mii ra ni hina kek kek.

7 Sum ko ma i wa angga ra tà ndak ma va'di mi, na gi, tà va'd nan, walama han go pat zu sin gir ko mana ma buburo na suno.

8 Gi ni hei na, tei i li vin ter ra, nan, han ba ma ta hina mi, walama fat man da bei ndak 'bo.”

9 Ka ma mi in hana numa, mi kam i wa angga Galile.

Jesu i li vin ter za dlu'bu kona

10 I dugo li ma njurokom tana i li vin ter ra ta na, Jesu era ta hina er. Na gi, mi ze turum i ir ti'de mi, mi pe'e turum ni pe'e.

11 Juif kona langam i li vin ter ra, tà go ca'b i sema: “Tan na, mi ni iya su?”

12 Sum ma go husok laram i duknga. Sum nini i sema: “Mi ni su ma 'bei.” Nini ko bra na, i sema: “Ori! mi ni su ma vi'i sum.”

13 Na gi, su ma hina in la ma am ti derem afi tan prat na cei, walama tà go ne wulak Juif kona.

- 14 Ka ma tà gir vin ter ra ta i du tan gi'dim ma, Jesu ta ze i lo za ma tong ma aso Lu ra, go hat sum hina.
- 15 Juif kona suk ori ging, go in ti i sema: “Su hîyâ tan na, mi ta hat fat 'dau mi er se, mi fe fa we mum ca ni iya tan su?”
- 16 Jesu hom kor hana i sema: “Hat man ma han hati ca ra, ni hat man mi, na gi, ni hat aso Num ma sinan fa na.
- 17 Su ma ba ma gir ni tuko gir ma Lu na ba na, mi ta we ma sema: la man da car fa ni he'd Lu na wase, han go in ni la man wa turan su na.
- 18 Su ma gi in la ni wa gidang turum ka'dorom ma na, mi go lang ni sem ci'i mum wa turum. Na gi, num ma gi gir sin ni ka sem ci'i aso num ma sinim fa na, mi in ni tu la, mi ka la ma kas la i lorom tan mbet mi kanau.
- 19 Tan na, Mois gi hei vin gat ta mi su? Su tan 'dau i dukri ma ve i zu vin gat tanda cei, ii langani ma cin suno ni wa nimi su?”
- 20 Lilau sum ma toknga kor ham hina i sema: “A ka ngisa ma buburo i warau! Tan na, ni sa gi go langau ma ciu na su?”
- 21 Jesu hom kor hana hina i sema: “Han gir ni sin ma tan ka'dau ngitleng ori, na gi, ka lari pet na, ii suki ori ging.
- 22 Mois hei la ma fal zu ado njufko (kandaka se, ni ma turum ma na, ni Mois gi hei la tanda ra mi, ni muiro ko ma fa kufo dei na). Wa numa gi, ii go fali zu adori ka fat bar ma 'dok ti tu ra.
- 23 Ii go fali zu su ka fat bar ma 'dok ti tu ra, walama kot 'bei, hei ta kengi vin gat aso Mois sa suno joko. Kandaka numa tan na, ni wa nimi gi ii fangi darki karan, walama nan si'd su na ka turum pet ka fat bar ma 'dok ti tu ra su?
- 24 Ke'ei bol la ni i zu tuko ma ii wei ka iri i tu su suno go'o na mi. Ke'ei bol la ni ka tu la ma i du gei ra.”

Jesu gi ni Kristi na su?

- 25 Wa num gi, sum nini ko i duk sum ma suk i Jerusalem ma in i sema: “Su hîyâ gi ni su ma tà go langam ma cim suno na mi su?
- 26 Wei, mi go in la suno i ir ti'de man gau gau, su 'dau ma telem hina mi er. Tan na, sum lingi ko ma maa na, tà we ma se, num gi ni Kristi na gasi su?
- 27 Na gi, kandaka se, Kristi na gi mba tan na, su go ta we li ma mi car fa hina na mi, na gi, gi ni su hîyâ na, ma wei li ma mi car fa hina na.”
- 28 Jesu am derem afi go hat ti sum ma i lo za ma tong ma aso Lu ra i sema: “Ii wani, ii wei li ma han car fa hina na er; nan bra na, han mba ni wa turan ka'doron mi, na gi, bu ma sinan fa na, mi ni su ma kanau kanau. Hei, ii weinum mi.

29 Gi ni nan na, han wam, walama han car fa ni i he'dem, ni num gi sinan fa.”

30 I dugo li num na, tà lang vari ma vam, na gi, su ndak ma lam turum mi, walama fat mum ba bei ze 'bo.

31 Sum 'bor i duk lilau ra he tu la ham. Tà in i sema: “Kandaka se, Kristi na gi mba na, tan na, mi ta gir tuko gir ko ma tak kal su hîyâ su?”

Tà sin sum ko ma kot wa za aso Lu ra walama tà ve Jesu

32 Ka ma *Farisî kona hum la ma sum ma go husok ka'd i wa Jesu na, tà tap vinna ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, tà sin sum ko ma kot wa za aso Lu ra, walama tà ta ve fa Jesu.

33 Jesu in i sema: “Han go ta ke kari ni tan njô 'bo, i se gi, han ta hom i he'd num ma sinan fa na.

34 li go ta langani, na gi, ii go ta fani mi se, walama ii ndaki ma tei i li ma han go ta hina na mi.”

35 Au Juif kona ca'b ndri i sema: “Tan na, mi go ta ni iya gi, mi in se, ma ndaki ma ta feinum mi na su? Tan na, mi ta ta i duk Juif ko ma 'breu suno i duk au Grek kona, walama mi ta hat au Grek kona su?”

36 Mi in i sema: ‘li go ta langani, na gi, ii go ta fani mi se, walama ii ndaki ma tei i li ma han go ta hina na mi.’ Gi tan na, mi ba ma in ni la mi su?”

Mbi sina ma si'di

37 Fat bar ma do'o dana gbo'o ma aso vin ter ra, fat tanda ra ni fat ma landa tong kal bar kona pet na. Ka fat tanda ra, Jesu car afî, mi dam car i duk lilau sum ma. Mi in la ka derem afi gidang, mi in i sema: “Kandaka se, su ma vinim gi co'o na, mi mba i he'den, mi ce.

38 ‘Kandaka se, su ma gi han tu la ra na, mbi sina ma si'd go ta 'bat i lorom fuk fuk,’ kandaka ni ma Maktub pa in na tan.”

39 (Jesu in la ka gos la tanda ra guci ti ni i wa Ngisa ma sum ko ma ham tu la ra go ta fe na. Ka num na, tà bei fe Ngisa na 'bo, walama Jesu bei ta ze i lo sem ci'i mum ba 'bo.)

Lilau sum ma wal i du ni wa la aso Jesu

40 Ka ma lilau sum ma hum la tanda ra na, sum nini in i sema: “Su hîyâ ni Num ma jok vin Lu na, ni ma turum gasi.”

41 Sum nini in i sema: “Num gi ni Kristi na.” Na gi, sum nini dla in i sema: “Tan na, Kristi na go ta car fa ni i Galile su?”

42 Maktub pa in i sema: Kristi na ta fang fa ni i lo se'd aso David ta, mi ta mba ze fa ni i Betlehem, za ma aso David na.”

43 Ni kandaka numa tan gi, lilau sum ma wal i du ni wa la aso Jesu ra.

44 Sum nini i duknga na, tà ba ma tàna vam, na gi, su ma lam turum cei.

Sum lingi ma aso au Juif kona he tu la he Jesu mi

45 Sum ko ma kot wa za aso Lu ra kap zuna hom i he'd sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *Farisî kona. Tàna bra na, tà ca'bna i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, ii veinum fa mi su?”

46 Sum ko ma kot wa za aso Lu ra hom kor hana hina i sema: “Dei dei era, su ma in la kandaka ni su hîyâ tan na cei kanau.”

47 Au *Farisî kona ca'bna i sema: “Tan na, hei era na, ii vi'i i zu 'bu mum ba bel su?”

48 Tan na, i duk sum lingi ko ma maa na wase, i duk au *Farisî kona, su 'dau ma ham tu la hina su?

49 Ni tàna sum ko ma njok njok nga gi ham tu la teu ngaf, walama tà we vin gat aso Mois mi, tà ni sum ko ma ka 'de tuko i wana.”

50 Nikodem 'dau i duk *Farisî kona, ni num ma ta i he'd Jesu kufo wa 'dau bel la, ni num gi in hana i sema:

51 “Tan na, vin gat ma maa ra in se, ka'a bol i wa su na kufo, bei ma hum zu la mum ba, bei ma we tuko ma mi girim ma su?”

52 Tà hom kor ham hina i sema: “Hau era na, tan na, a ni su ma Galile bel su? A di'i Maktub pa we gi, a ta fe su ma jok vin Lu tan 'dau ma fang fa ni i Galile na cei.”

[53 I dugo li numa, sa sa na car nde vari tam aso, tam aso.

Já 8

Ma ma gir hu'du

1 Na gi, Jesu ta ur i wa goi ma Oliviye ra.

2 Ze siu kasin culul la, mi homum i lo za ma tong ma aso Lu ra, lilau sum ma car tok fa i he'dem. Mi dam suk ka'da, mi am zu ma go hatna.

3 I dugo li numa, sum ko ma hat vin gat ta ka *Farisî kona, mba ka ma ma tà vanda fa i li ma gir hu'du. Tà tingga ka'd i kufo lilau ra ndâ,

4 tà in he Jesu i sema: “Bu hat na, ma ve fa ma ca ra ni i li ma gir hu'du.

5 Mois in hama i lo vin gat ta i sema: lobki ma kandaka ni numa tan na, ma zi'ina ni ka goi. Tan se, hau, a in ni mama bra su?”

6 Tà in tan na, ni walama tàna lam ti derem gi, tàna ta vam ti ka la. Na gi, Jesu gumo'o ka'da, go 'bas nji 'bum ma se'da ra ka'da.

⁷ Ka ma tà go ca'bum dla dla na, Jesu pong waram afi habat, i sema: “Su ma i dukri ma gi gir buburo 'dau mi da na, mi am goi na ganda ti kufo.”

⁸ I dugo li numa, mi hom gumo'o ka'd gafi dla, go 'bas nji 'bum ka'da.

⁹ Ka ma tà hum la tanda ra na, tà ge tuna 'dau 'dau tana, sum ko ma kisa'a na gi tana kufo. Jesu gi ke ka'dorom ka'dau ngaf, ni num ka ma ra i li ma car i kuforom.

¹⁰ I dugo li numa, Jesu car pong waram afi, ca'b i sema: “Ma ra, sum ma ni iya su? Tan na, su ma li karang bol la cei su?”

¹¹ Ma ra hom kor ham i sema: “Su tan 'dau era cei, Bu hat na.” Jesu in i sema: “Gi ni nan era na, han li karang bol mi er. Tang, na gi, kot 'bei a gir buburo ma 'dang gafi.”]

Jesu gi ni ti'de aso sum ko ma i wa angga ra

¹² Jesu hom in he sum ma gafi dla i sema: “Nan gi ni ti'de aso sum ko ma i wa angga ra. Su ma gi ta i zuran na, mi ta fe ti'de ma si'di, mi hina ta tra i duk ndufun mi kanau.”

¹³ *Farisî kona in i sema: “A go in ni la mu ma wa turu, la mu ma in da ndak mi.”

¹⁴ Jesu hom kor hana i sema: “Kandaka se, han gi go in ni la man ma wa turan era na, la man tanda ra ni tu la, walama han we li ma han car fa hina na, han we li ma han go ta ta hina na er. Na gi, hei, ii wei li ma han car fa hina na mi, ii wei li ma han go ta ta hina na mi er.

¹⁵ Gi ni hei na, ii go lii bol la ni ka lem ma aso sumra, gi ni nan ngafa na, han go li bol he su mi.

¹⁶ Kandaka se, han gi li bol he su era na, bol man tanda ni tu la, walama han go li bol la ni ka'doron mi, na gi, Ban ma sinan fa na, num gi karan.

¹⁷ La tanda ra ndal i lo vin gat mii ra i sema: kandaka se, sum ho'b gi in ni la ma 'dau ra na, la tanda ra ni tu la.

¹⁸ Nan gi go in ni la man ma wa turan na, Buba ma sinan fa na go in ni laran er.”

¹⁹ Tà ca'bum i sema: “Tan na, Bau ni iya su?” Jesu hom kor hana i sema: “li wani mi; ii wei Ban mi er. Kandaka se, ii gi wani na, ii wei Ban bel.”

²⁰ Jesu in la ko hîyâ na, ni i li ma mi go hat sum ma i lo za ma tong ma aso Lu ra, ni i dugo li ma zanduk ma sak gineu ra i lorom ma hina na. Su ma go telem cei, walama fat mum ba bei ze 'bo.

“li ndaki ma tei i li ma han go ta na mi”

- 21 Jesu in hana gafi dla i sema: “Han go ta tan. Hei, ii ta langani, na gi, ii ta mati i duk buburo ko mii na. li ndaki ma tei i li ma han go ta na mi.”
- 22 Au Juif kona go ca'b ndri i sema: “Tan na, mi go ta ci turum su? Walama mi in i sema: ‘li ndaki ma tei i li ma han go ta na mi’ na.”
- 23 Jesu hom kor hana i sema: “Gi ni hei na, ii ni sum ma ka'da, nan, han car fa ni afi. Gi ni hei na, ii ni aso sum ko ma i wa angga ca, na gi, nan han ni aso sum ko ma i wa angga ca mi.
- 24 Wa numa gi, han in ti hei sema: ii ta mati i duk buburo ko mii na. Kandaka se, ii gi hei tu la se, nan gi ni num ma hina na mi na, ii ta mati i duk buburo ko mii na.”
- 25 Tà ca'bum i sema: “Tan na, hau, a ni sa su?” Jesu hom in hana i sema: “Numa na, han in hei laram fa suno kufo dei da.
- 26 Han ka tuko ko ma in hina 'bor ma guci i wari er, ma ka'a bol i wari er. Na gi, num ma sinan fa na, mi in ni tu la, la ma han go in he sum ko ma i wa angga ra na, ni tuko ma han hum fa i vinim ma ngaf.”
- 27 Tà bei hum ma se, mi go in hana ni la Buba na 'bo.
- 28 I dugo li numa, Jesu in hana i sema: “Fat ma ii gi geiyi Vei su na afi da na, ii ta wei ma se, nan gi ni num ma hina na, ii ta wei ma se, nan go gir tuko ni wa turan mi na, han go in ni la tuko ma Ban tak han na ngaf.
- 29 Bu ma sinan fa na, mi karan mel mel, mi 'baran ka'doron mi, walama han go gir ni tuko ma nde i irim ma kek kek.”
- 30 Ka ma Jesu in kandaka ni numa tan na, sum 'bor ham tu la.

Ado vra'a ka laki kona

- 31 I dugo li numa, Jesu in he au Juif ko ma ham tu la ra i sema: “Kandaka se, ii gi suki ni i lo la man ma han tak hei ra na, ii ta kei ni sum hat ko man ma kanau kanau gasi.
- 32 li ta wei tu la ra, tu la ra go ta fangi ni ado vra'a bra.”
- 33 Tà kor ham hina i sema: “Gi ni maa na, ma ni mui Abraham ko, ma gir lak he su wa 'dau mi. Tan na, ni mama gi a in se, maa ta fang ni ado vra'a na su?”
- 34 Jesu hom kor hana i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma gi gir buburo na, mi ni lak aso buburo.
- 35 Gi ni lak nga, mi hina ta suk ka sum ko ma i lo aso ra kanau kpingring mi. Na gi, gi ni vei vra'a na, tà di'im ni i duk sum ko ma i lo aso ra kanau kpingring.

36 Kandaka se, Vei na gi fangi ni ado vra'a na, i dugo li numa, ii fangi ni ado vra'a gasi da bra.

37 Han wei, hei ii ni mui Abraham ko. Na gi, ii go langani ma cini, walama ii vei la man da mi.

38 Han go in hei ni la tuko ma Ban tak han na gi, hei, ii go giri ni tuko ma bei in hei na bra.”

39 Tà hom kor ham i sema: “Abraham gi ni bamma na.” Jesu hom in hana i sema: “Kandaka se, hei gi ni ado aso Abraham gasi na, ii ta giri ni sin gir ma mi gir ra.

40 Nan na, han go in hei ni tu la kek kek, ni tu la ma han hum i vin Lu na. Kandaka ni numa tan pi era na, cem hîyâ na ii go langani ma cini. Abraham gir tuko ma kandaka numa tan mi kanau kanau.

41 Li go giri ni sin gir ko ma aso bei na er.” Tà hom kor ham hina i sema: “Gi ni maa na, ma ni ado ma tà ge urima ge mi, bamma na ni ka'dau ori, num gi ni Lu na.”

42 Jesu hom kor hana hina i sema: “Kandaka se, Lu na gi ni Bei tan gasi na, ii go ta bani er, walama han car fa ni i he'd Lu na gi, han mba i he'di. Han mba ni ka la man wa turan mi, na gi, ni num gi sinan fa.

43 Ni walami gi, ii hina humi zu la ma han go in hei ra mi su? Walama ii hina humi vinan mi.

44 Seitan gi ni bei, ii bei ma giri ni tuko ma bei na ba na er. Fa kufo dei na, mi ni bu ma ci sum, mi in tu la wa 'dau mi, walama tu la i lorom tan mbet mi kanau kanau. Kandaka se, mi gi go in la ma kas la ra na, mi go in guci ti ni wa turum, walama mi ni bu ma kas la, kas la ra, num gi ni bamba.

45 Gi ni nan na, han go in ni tu la, wa numa gi, ii vei vinan mi.

46 Tan na, ni sa i dukri gi ndak ma in se, nan gir buburo na su? Kandaka se, han gi go in ni tu la da na, ni wa nimi gi ii vei vinan mi su?

47 Su ma aso Lu na, mi hum ni vin aso Lu na. Na gi, hei, ii ni sum aso Lu mi, wa numa gi, ii humi ti vinan mi ni tan.”

Jesu ka Abraham

48 Juif kona hom kor ham hina i sema: “Ma in i sema: ‘Hau, a ni su ma Samari, a ka ngisa ma buburo i warau er,’ tan na, ni tu la mi su?”

49 Jesu hom kor hana hina i sema: “Han ka ngisa ma buburo i waran mi, na gi, han go he tong he Ban, hei bra na, ii go kotoni njok ori.

50 Han go lang ni sem ci'i man wa turan mi, bu ma go lang han sem ci'i ra hina, bum gi ni bu ma ka'a bol la er.

- 51 Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma gi ve la man da na, mi ta mat mi kanau.”
- 52 Au Juif kona in ham i sema: “Cem hîyâ ma we na, a ka ngisa ma buburo i warau ni ma turum. Abraham mat er, gi ni sum ko ma jok vin Lu na tà mat er, hau bra na, a in i sema: ‘Su ma gi ve la man da na, mi ta mat mi kanau.’”
- 53 Muima Abraham mata: tan na, a sar se, hau larau tong kal Abraham su? Sum ko ma jok vin Lu na era tà mat er, tan se, hau, a go sar wa turu se, hau ni sa su?”
- 54 Jesu kor hina i sema: “Kandaka se, han gi li ni zu turan na, li zu tu man da ni ma ori. Bu ma go li zuran na gi ni Ban, num ma ii ini se, num gi ni Lu mii na.
- 55 Na gi, ii weinum mi, nan han wam. Kandaka se, han gi in se, nan wam mi na, han go ta ke ni bu kas la kandaka ni hei tan er. Na gi, han wam, han ve la mum ba.
- 56 Muiri Abraham frêi walama we fat man da, mi wanda, mi frêi ti er.”
- 57 Juif kona hom kor ham i sema: “A gir kim guvatl mi 'bo era gi, ni mama gi a in se, hau we Abraham su?”
- 58 Jesu hom kor hana hina i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: ka ma tà bei vra'a Abraham 'bo na, nan hina da. ”
- 59 I dugo li numa, tà la'a goi ko i 'bana, walama tàna zi'im ti, na gi, Jesu pru'd jen, car zam suno i lo za ma tong ma aso Lu ra tan ileng.

Já 9

Jesu 'bar ir su ma vra'a fa ka ir lisi

- 1 Ka ma Jesu go kalam tam i li ma 'danga, mi we su ma tà vra'am fa ka ir lisi.
- 2 Sum hat ko mum ma ca'bum i sema: “Bu hat na, ni wa nimi gi, su hîyâ tà vra'am fa ka ir lis tan su? Tan na, ni wa buburo mum wase, ni wa buburo aso sumorom su?”
- 3 Jesu hom kor hina i sema: “Ni wa buburo mum mi er, ni wa buburo aso sumorom mi er. Tà vra'am ka ir lis sa ni walama sin gir ko ma aso Lu na go ta tak ti suno i turum.
- 4 Ka ma fata hina 'bo na, ma giri ni sin gir ko ma aso bu ma sinan fa na. Durki ra ke tul, ma su ndak ma go ta gir sin hina mi.
- 5 Ka ma han i wa angga ra 'bo na, nan gi ni ti'de aso angga ra.”
- 6 I kir li ma Jesu in la tanda ra na, mi car tufo'o ne'e ka'd i wa angga, mi las ti angga ra ka ne'e na nde, mi car tlar'ba angga ra i ir su ma lis numa,

7 mi in ti ham i sema: “Ta mbus iriu i duk mbi ma i lo zra ma sem se Silowe na.” (Zu sem tanda ra ni se “sin”.) Bu ir lis numa ta mbus irim hina. Ka ma mi kap zurum hom fa na, irim we li 'bei pu'dak.

8 Sum ko ma suk i vin ndangsu karam ma, ka sum ko ma wam i li ma mi go cen ni cen na, tà ca'b ndri i sema: “Tan na, su hîyâ gi ni su ma irim lis ma suk ka'd gi, go cen tuko kek kek nga mi su?”

9 Sum nini in i sema: “Ni num.” Sum nini i sema: “Ori! Ni num mi, su na tlingem ni tlinge.” Na gi, num wa turum gi car in i sema: “Ni nan.”

10 Tà ca'bum i sema: “Tan na, ni mama gi iriu 'bar ti suno na su?”

11 Mi hom kor i sema: “Su ma tà 'dam se Jesu na gi las angga nde, tlar'ba han i iran, mi in ti han i sema: ‘Ta mbus iriu i duk mbi Silowe.’ Han car ta mbus iran, iran car 'bar suno 'bei pu'dak.”

12 Tà ca'bum i sema: “Su numa tan na, mi ni iya su?” Mi hom kor hana i sema: “Han we mi.”

***Farisî kona ca'b la bu ir lis ma irim 'bar suno na**

13 Tà ta ka bu ir lis ma irim 'bar suno numa he au *Farisî kona.

14 Ka fat ma Jesu las angga ra gi, tlar'ba i ir bu lis numa gi, 'bar ham ti irim ma, ni bar ma 'dok ti tu ra.

15 Wa numa gi, *Farisî kona ca'b bu ir lis ma irim 'bar suno numa i sema: “Tan na, tuko numa gir ni mama gi, a go we ti li cem hîyâ na su?” Mi hom kor hana i sema: “Mi tlar'ba angga i iran nde gi, han ta mbus iran gi, iran 'bar ti suno.”

16 Sum nini i duk *Farisî kona in i sema: “Su ma gir tuko ma kandaka numa tan na, mi car fa ni i he'd Lu na mi, walama mi kot zu vin gat ma guci i wa bar ma 'dok ti tu ra mi.” Na gi, sum nini in i sema: “Tan na, ni mama gi su ma gir buburo ndak ma gir tuko gir ko ma tak kandaka hîyâ tan su?” Numa gi, bong duknga car wal ti.

17 *Farisî kona hom ca'b su ma irim 'bar suno na gafi dla i sema: “A in se mi 'bar hau iriu, tan se, a in ni la mi gi i waram bra su?” Mi hom kor hana i sema: “Mi ni bu ma jok vin Lu.”

18 Na gi, Juif kona ba ma he tu la se num gi ni ma irim lis kufo gi irim 'bar suno na mi, gag tà 'de fa sumorom.

19 Tà ca'bna i sema: “Hîyâ ni vei mii ma hei se, hei vre'einum ni ka ir lis sa su? Tan se, ni mama gi mi go we cem hîyâ su?”

20 Sumorom hom kor i sema: “Ma we se, mi ni 'betma gasi, ma vra'am fa ni ka ir lis sa er.

- 21 Na gi, irim 'bar ni mama na, ma we mi, ma we su ma 'bar ham irim suno na mi tum er. Ca'binum gi, gi ni num era, mi fang ni sura wa turum da er, mi ta kori ka vinim 'bo.”
- 22 Sumorom in kandaka numa tan na, ni walama tà go ne wulak Juif kona. Walama au Juif kona tap vinna se, kandaka se, su ma gi in se, Jesu gi ni Kristi na da na, tàna ta oiyom suno i duk lilau sum ko ma lo za ma ga'a ma aso Lu ra.
- 23 Ni wa numa gi, sumorom in ti i sema: “Ca'binum, gi ni num era na, mi fang ni sura wa turum da” na.
- 24 *Farisî kona 'de fa bu ir lis ma irim 'bar suno numa gafi ma wa ho'b dla, tà in ham i sema: “In ni tu la gi i kufo Lu na. Ma we na, su hîyâ na, mi ni bu buburo.”
- 25 Mi kor hana i sema: “Gi ni nan na, mi ka ni bu buburo wase, mi ni bu buburo mi na, han we mi. Na gi, tuko 'dau ma han we na, nan, han ni bu ir lisi, cem hîyâ han go we li.”
- 26 Tà ca'bum i sema: “Tan na, mi gir hau ni nimi su? Tan na, mi 'bar hau iriu ni mama su?”
- 27 Mi kor hana i sema: “Han in hei la ko numa ni kufo da, na gi, ii bei ma humi vinan mi. Tan na, ni wa nimi gi, ii bei ma humi la tanda ra gafi dla su? wase hei tan na, ii bei ma ta fangi turi ni sum hat ko mum er su?”
- 28 Tà car irim, in ti ham i sema: “Hau, a ni vei hat ma mum tar, gi ni maa na, ma ni sum hat ko aso Mois.
- 29 Ma we se, Lu na li vin ni ka Mois, na gi, gi ni su hîyâ na, ma we li ma mi car fa hina na mi.”
- 30 Su na kor hana hina i sema: “Doli, la tanda ra ni la ma yeu 'bor. li gi wei li ma mi car fa hina na mi da na, wei, ni num gi 'bar han iran suno na.
- 31 Ma wei se, Lu na hina hum vin bu buburo mi, na gi, mi go hum ni vin sum ma ve i zurum gi, go gir ti ni ba mum ba bra na.
- 32 Fa ka ting zu ma aso angga ra dei na, su hum ma se, su 'bar ir bu lis ma vra'a fa ka ir lis 'dau mi.
- 33 Kandaka se, su hîyâ gi car fa ni i he'd Lu na mi na, mi ndak ma gir tuko wa turum mi kanau.”
- 34 Tà in ham i sema: “Hau, a ni i duk buburo ka ma tà vra'au fa na dei, tan na, a ba ma tak hama tuko su?” Tà car oiyom suno i duk lilau Juif ko ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra.

Ir lis ma i lo ra

- ³⁵ Ka ma Jesu hum se, tà oiyom suno na, mi ta langam, mi ca'bum i sema: “Tan na, a he tu la he Vei su na su?”
- ³⁶ Mi hom kor i sema: “Bu hat na, inan gi, tan na, mi ni sa su? walama han ta ham tu la ra.”
- ³⁷ Jesu in ham i sema: “A go wam, num gi go nja'a la karau hîyâ.”
- ³⁸ Mi in i sema: “Busumra na, han he tu la.” Mi car sak vin gufum ka'd i kufo Jesu mu'dok.
- ³⁹ I dugo li numa Jesu in i sema: “Han mba i wa angga ca ra, ni walama li bol, walama sum ko ma lis sa irna ta we li, sum ko ma irna go we li na bra na, tà ta lis bra.”
- ⁴⁰ Sum nini ko ma i duk au *Fariŝi ko ma suk karam i dugo li numa na, car ca'bum i sema: “Tan na, maa ma ni sum ir lis er su?”
- ⁴¹ Jesu hom kor hana i sema: “Kandaka se, iri gi lis sa, numa ni ma ii ka buburo mi na, na gi, ii go ini i sema: ‘Irma go we li.’ Ni wa numa gi, buburo mii ra ti hina kek.”

Já 10

Gos la ma guci ka bu ma pol time, ka time ko

- ¹ “Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma gi ze i lo kinga aso time kona gi, mi ka ze ni ka vin kinga na mi gi, mi ka dla'a fa ni i wa afi i li ma 'dang walama ze ti i lo na, su numa ni bu kir, mi ni bu ma 'bat tuko i 'ba sum.
- ² Na gi, num ma ze ka vin kinga na, num gi ni bu ma pol time kona.
- ³ Bu ma kot vin kinga na go ta 'bar ham vari, time kona go ta hum derem. Mi go 'de time ko mum ma pet ni ka semna net net, walama mi go ta kana suno.
- ⁴ Kandaka se, mi gi busuk kana suno pet da na, mi go nde i kufona, time kona bra na go ta i zurum bra, walama tà hum derem.
- ⁵ Na gi, su ma tà wam mi na, tà hina ta i zurum mi, tà go ne ni wulakram, walama tà hum derem mi.”
- ⁶ Jesu in hana gos la ca ra, na gi, tà we zunda ma mi in la ra guci ni wa la ca tan na mi.

Jesu gi ni bu ma pol time ko 'bei na

- ⁷ Jesu in gafi dla i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: nan gi ni vin kinga ma time kona go ser ti na.
- ⁸ Sum ko ma mba kuforon pet na, tà ni sum kir, tà ni sum ko ma 'bat tuko i 'ba sum ka gidang, na gi, time kona hum vinna mi.

- ⁹ Nan gi ni vin kinga na, su ma ze ni ka nan na, mi ta si'di. Mi ta fe vari ma ze i za er, mi ta fe vari ma ze suno er, mi ta fe tuko ti er.
- ¹⁰ Bu kir ra gi mba na, ni walama num kir, ci ni ci suno, 'deng bra. Nan, han mba na, ni walama sum fe maska ra, ti ta ndaknga mucu'u mucu'u.
- ¹¹ “Nan gi ni bu ma pol time ko 'bei na. Bu ma pol time ko 'bei na he maskaram i wa time ko mum ma.
- ¹² Su ma go pol ni walama fe ti po'o na, mi ni bu ma pol time ko ma kanau kanau mi er, mi ni bu time kona mi er. Kandaka se, mi gi we boskor ko gi go mba na, mi ta ne, mi ta 'bik time kona. I dugo li numa, boskor kona go ta ba time kona er, tà go ta njôina suno er.
- ¹³ Mi go ta ne, walama mi go pol time kona ni walama fe ti po'o mum go'o, ndolom ka time kona mi.
- ¹⁴ Nan gi ni bu ma pol time ko 'bei na, han we time ko man na, time ko man na wan er.
- ¹⁵ Kandaka ni ma Buba na wan na tan, kandaka ni numa tan, nan han we Buba na er. Han he maskaran ni i wa time ko man na.
- ¹⁶ Han ka time ko ma 'dang hina, ma tà ser i lo kinga hîyâ mi, han ta mba kana cu'b 'bigi er, tà ta hum deren, tà ta ke ni ader ma 'dau, bu polna na ni 'dau bra.
- ¹⁷ “Buba na, mi ban 'bor, walama han ta he maskaran gag han ta fanda gafi dla.
- ¹⁸ Su ma go ta am maskaran cei, han go ta handa ni ka ba man. Han ka gidang ma han ta handa, han ka gidang ma hom ta vanda gafi dla er. Kandaka ni vin Ban ma in na, ma han ta gir ra.”
- ¹⁹ Bong duk Juif kona wal gafi dla, ni wa la tanda ra.
- ²⁰ Sum nini ko 'bor i duknga in i sema: “Mi ka ngisa ma buburo i waram! Mi ni su ma guru'du! Wa nimi gi ii go humi vinim su?”
- ²¹ Sum nini in i sema: “Su ma ka ngisa ma buburo i waram ma na, mi hina in la kandaka hîyâ tan mi. Tan na, ngisa ma buburo na ndak ma 'bar ir su ma lis bel su?”

Juif kona va'd Jesu

- ²² Ka fat vin ter za ma tong ma aso Lu ra, ma i Jerusalem, ma tà fangga 'bei ka ira 'dang ga, numa ni ka ter sime'd na.
- ²³ Jesu go tra i lo za ma tong ma aso Lu ra, i zu pal ma aso Salomô na.

- 24 Au Juif kona ha'ai ngui i waram, tà in i sema: “Tan na, gag ni si'de gi, a ta sak ti hama sar ma go tikeima ra suno 'bo su? Kandaka se, a gi ni Kristi na da na, in hama la tanda suno 'bei kpas gi.”
- 25 Jesu hom kor hana i sema: “Han ini la tanda ra ni kufo fa dei da, na gi, ii hei tu la mi. Sin ko ma han go gir hîyâ na, ni ka gidang aso Ban, sin ko numa gi go in laran suno.
- 26 Na gi, ii hei tu la i waran mi, walama ii ni i duk time ko man na mi.
- 27 Time ko man na go hum deren, han wana, tà go ta i zuran.
- 28 Han ta hana maska ma zunda do'o mi ra, tà ta mat mi kanau. Su ma go ta la'ana i 'ban cei se.
- 29 Ban ma hanna i 'ban numa na, mi tong kal tuko ko ndâ, su ma go ta la'ana i 'ba Ban cei.
- 30 Maa ka Buba na, ma ni 'dau.”
- 31 Au Juif kona la'a goi dla, walama tàna zi'im ti.
- 32 Na gi, Jesu in hana i sema: “Han gir sin ko ma 'bei 'bor i iri, ka gidang aso Buba na da. Tan na, ni sin mati ma i du gei gi, ii bei ma zi'ini ti ka goi i wa ra su?”
- 33 Au Juif kona hom kor ham hina i sema: “Ma ba ma zi'iu ka goi na, ni i wa sin ma 'bei ra mi. Na gi, ni walama a in la ma buburo wa Lu na. Hau, a ni sura, na gi, a ba ma fang turu se hau ni Lu.”
- 34 Jesu hom kor hana i sema: “La tanda ra ndal i lo vin gat mii ra, i se, Lu na in i sema: ‘Hei gi ni lu kona.’
- 35 Ma wei tuko ma Maktub pa in na, go ta kal suno ori mi. Lu na 'de sum ko ma hum la tanda ra i se, tà ni lu ko.
- 36 Na gi, nan, Lu na manan sinan fa i wa angga ra. Tan na, ii ndaki ma ini se, nan in la ma buburo i wa Lu na, walama han in se nan ni 'Betem ma su?
- 37 Kandaka se, han gi gir ni sin gir aso Ban mi da na, hei tu la han mi.
- 38 Na gi, kandaka se, numa gi ni sin ko mum gasi na, ii ka hani tu la mi era na, hei tu la i wa sin ko man ma han gir ra, walama ii wei ti zurum ma se, Buba na i loron bra, nan bra na, han ni i lo Buba na bra na.”
- 39 Tà lang vari ma vam gafi dla, na gi, mi si'd i 'bana.
- 40 Jesu tam i kir sina ma Jurdê ra, i 'ba ma sinda dla, ni i li ma Jâ gir sum baptem hina kufo na, mi sukum hina.

⁴¹ Sum 'bor mba i he'dem. Tà in i sema: “Jâ gir tuko gir ma tak 'dau mi, na gi, la ko ma mi in guci i wa su ma hîyâ pet na, ni tu la.”

⁴² Sum ma i dugo li numa 'bor he tu la he Jesu.

Já 11

Mat Lazar

¹ Su ma sem se Lazar ra, nde ka ga'ba. Asorom ni i Betani, numa ni za ma Mari ka njara Marte suk hina na.

² (Mari gi ni ma ma ho'o mbur ma sisi 'bei vinin i sem Busumra na gi, ti satam ka ngisa wanda. Lazar ma ga'b numa ni njura.)

³ Ado yoko ma ho'b tanda ra, tà sin su i he'd Jesu, walama mi ta in ham i sema: “Busumra na, gilau na ga'ba.”

⁴ Ka ma Jesu hum la tanda ra na, mi in i sema: “Ga'b ma aso Lazar ra, ni ga'b ma cim mi, na gi, ni ga'b ma tak sem ci'i aso Lu ra suno, ni ga'b ma ta tak sem ci'i aso Vei Lu na er.”

⁵ Jesu ba Marte ka njara Mari ka Lazar 'bor.

⁶ Ka ma mi hum se, Lazar ga'b ma na, waram ve bar ho'b i li ma mi hina numa,

⁷ i dugo li numa, mi in he sum hat ko mum ma i sema: “Ma homi i wa angga Judee.”

⁸ Sum hat kona kor ham hina i sema: “Bu hat na, au Juif kona langau ma zi'iu ka goi ko fa cem hîyâ 'bo dla se, a ba ma hom i dugo li numa dla su?”

⁹ Jesu hom kor hana i sema: “Tà di'i fata ni gu'b wa ho'bo, ka ir fat ma 'dau ra mi su? Kandaka se, su gi go tra ni ka fat na, tuko hina tum sem mi, walama mi go we ti'de ma i wa angga ra.

¹⁰ Na gi, kandaka se, su gi go tra ni ka durki na, tuko go tum sem, walama mi go tra ni i duk ndufun.”

¹¹ Jesu in hana la ko numa na, i dugo li numa mi hom in hana i sema: “Gilam maa na nde sen, na gi, han ta dla'am afi.”

¹² Sum hat kona kor ham i sema: “Bu hat na, kandaka se, mi gi nde ni sen na, mi ta car afi 'bo.”

¹³ Jesu ba ma in ni se, Lazar mata, na gi, sum hat kona kot ni se, mi go in ni la sen gasi.

¹⁴ Jesu in hana suno gafi kpas i sema: “Lazar mata.

15 Na gi, han go gir frêi ni i wa hei, walama han hina mi na, walama ii ta hani ti tu la. Cem hîyâ na, ma tei i waram.”

16 Tomas (ma tà 'dam se Nge'dma na) in he minkorom sum hat ko ma nini na i sema: “Maa era ma tei, walama ma ta mati ka Bu hat na.”

Jesu gi ni bu ma ze fa ka sum suno i li usiya ka irna

17 Ka ma Jesu ta ze i Betani na, mi ta fe Lazar mi, tà mu'um cei, mi gir ni bar fi'di da.

18 Betani tul ka Jerusalem, ndak kilometre hindi.

19 Au Juif kona mba i he'd Marte ka Mari 'bor, ni walama tàna ta so'o lona wa la mat njurna na.

20 Ka ma Marte hum se Jesu mba na, ti ta 'dukol irim i vari, na gi, Mari suk ka'd aso.

21 Marte in he Jesu i sema: “Busumra na, kandaka se, a gi hina gau na, njuran go ta mat mi.

22 Na gi, han we se, gi ni cem hîyâ era na, tuko ma a gi cen Lu na pet na, mi go hau.”

23 Jesu hom in handa i sema: “Njurang go ta ze fa suno ka irim gafi.”

24 Marte hom kor hina i sema: “Han we, mi ta ze fa suno ni ka fat ma sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya na, ni fat bar ma do'o gbo'o ra. ”

25 Jesu hom in handa i sema: “Nan gi ni bu ma ze fa ka sum suno i li usiya na, han he maska he sum ko ma mat na er. Su ma han tu la na, kandaka se, mi gi mat ni mat pi era na, mi go ta ke ka irim.

26 Gi ni sa sa ma ka irim gi, gi han tu la ra na, mi ta mat mi kanau. Tan na, a he tu la wa la ca su?”

27 Marte hom kor i sema: “Hâ'â, han he tu la se, hau gi ni Kristi, Vei aso Lu na, ma go ta mba i wa angga ra.”

Jesu ci'i

28 I kir la ko numa, Marte hom i he'd njara Mari, ti husoka ka'd jen i sema: “Bu hat na mba, mi go 'dang.”

29 Ka ma Mari hum tan na, ti car zak, ti ta i he'd Jesu.

30 (Jesu bei ta i lo za na 'bo, mi ni i dugo li ma Marte ngaf karam hina na.)

31 Au Juif ko ma ke ka Mari i lo aso ra i li ma go tlaunda 'bo na, we ma ti car lâ, ze suno zak nga, tà tum go ta i zunda. Tà sar i lona se, ti go ta ni i wa us sa walama ta ci'i hina.

32 Mari ta i dugo li ma Jesu hina na, ti wam, ti car sak vin guffa ka'd i kuforom mu'dok i sema: "Busumra na, a gi gau hina na, njuran ta mat mi."

33 Jesu wanda ti go ci'i, au Juif ko ma mba kanda na go ci'i er. Cica vam i zu, mi tlau ti turum 'bor.

34 Mi ca'bna i sema: "Tan na, ii mu'uinum ni iya su?" Tà kor ham hina i sema: "Busumra na, mba fa mba we."

35 Jesu ci'i.

36 Au Juif kona in i sema: "Wei, mi bam 'bor."

37 Na gi, sum nini in i sema: "Num gi ni bu ma go 'bar ir sum lis kona se, tan na, mi ndak ma ta tel Lazar bei mat na mi kam su?"

Lazar zat afi gafi

38 Cica hom ve Jesu gafi dla, mi car ta i wa us sa. Wa us numa, ni zra goi ma vinim ndu'b ni ka goi.

39 Jesu in i sema: "Lika'di goi ra suno." Marte, njar num ma mat na in i sema: "Busumra na, mi ta sisi se, walama mi gir bar fi'di i lo zra na da."

40 Jesu in handa i sema: "Han inang se, kandaka se, a gi he tu la na, a ta we gidang aso Lu na tan mi su?"

41 Tà car lika'd goi ra suno. Jesu car am irim afi duk Lu na i sema: "Ban, han gau de'be, walama a hum vinan.

42 Han we sema, a go hum vinan kek kek, na gi, han in numa ni wa la sum ma ngui i waran hîyâ na, walama tà he ti tu la se, ni hau gi sinan fa."

43 Ka ma mi in la ko numa na, mi in la ka derem afi gidang prat i sema: "Lazar, zau fa suno."

44 Num ma mat na car ze fa suno, sem ka 'bum 'dikal ka zeu bakta ma tà mu'um ti ra, irim 'dikal ka barau er. Jesu in hana i sema: "Butinum suno, 'barinum mi tam!"

Lem ma ngui ti Jesu gi vam ti (Wei Mat 26.1-5; Mark 14.1-2; Luk 22.1-2)

45 Sum 'bor i duk au Juif kona mba i he'd Mari, li ma tà we tuko ma Jesu gir ra, tà ham tu la.

46 Na gi, sum nini i duknga ta i he'd au *Farisî kona, tà ta in hana la tuko ma Jesu gir ra.

47 *Farisî kona, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, tap vinna, tà in i sema: "Tan na, ma ta giri ni nimi su? Walama su hîyâ na go gir tuko gir ko ma tak 'bor.

48 Kandaka se, ma gi 'barinum gi, mi ka gir kandaka hîyâ tan na, sum ma ta ham tu la pet. I dugo li numa, au Rom ko ma ti wama na, tà gi ta ze i duk la tanda da na, tà go ta 'deng za ma tong ma aso Lu ra, ka lilau sum ma maa na.

49 Su nini 'dau i duknga sem se Kayife, num gi ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na ka kim tanda, mi in hana i sema: “Gi ni hei ngafa na, ii wei tuko tan nde mi kanau.

50 Li wei tuko mi; kandaka se, su 'dau gi mat i wa sum pet na, ta ke 'bei kal i wa sum ma lilau ma bo'd pet na mi su?”

51 Mi in la ko numa ni ka we mum wa turum mi. Na gi, ka ma mi ni tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, i lo kim tanda na, mi jok vin Lu na suno i sema: Jesu go ta mat ni wa lilau Juif kona ndâ,

52 ni wa lilau tanda ra teu mi, na gi, ni walama mi ta tap ado ko ma aso Lu ma 'breu suno na i wa ndri ndâ er.

53 Ka fat tanda ra sum lingi ma aso au Juif kona lang lem ma i tàna ci ti Jesu.

54 Wa numa gi, Jesu hom tra i ir ti'de gafi i duk Juif kona mi se. Mi tam i wa angga ma tul ka lo go'bo, ni lo za ma tà 'dam se Efrayim, sukum kana hina ka sum hat ko mum ma.

55 Vin ter Pak ma aso Juif kona ke tul la, sum ma car fa i lo za ko 'dang 'dang, ta i Jerusalem, ka ma bar vin ter ra bei ndak 'bo na, walama tàna ta kurei tuna suno.

56 Tà lang Jesu ka fat ma tà tok wana i lo za ma tong ma aso Lu ra, tà sar se tan na, mi ta mba i li vin ter ra wase, mi ta mba mi su?

57 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka au *Farisî kona in se, kandaka se, su ma gi we li ma Jesu hina na, mi tak hana lirim, walama tàna ta vam.

Já 12

Mari ho'o mbur ma sisi 'bei vinin i kir sem Jesu

(Wei Mat 26.6-13; Mark 14.3-9)

1 Ke bar kandi ma tà go ta gir vin ter Pak nga. Jesu car ta i Betani, ni aso Lazar ma Jesu zatam afi fa i lo zra mat na.

2 Tà gir ham tuko ti kana hina. Ka fat ma Jesu go ti tuko ka Lazar, ka sum nini ma tà 'dana fa na, Marte go hana tuko ti na.

3 I dugo li numa, Mari am fa mbur ma sisi 'bei vinin ma ca'brum 'bor ma sem se *nar ra, i hiye gula tan jim, ti ho'om i kir sem Jesu gi, ti hom satam ka ngisa wanda. Lo za ra pet na am ni sisi mbur numa pet pet.

4 Judas Iskariyot num ma 'dau i duk sum hat aso Jesu, ma go ta am waram ma, mi in i sema:

5 “Tan na, ni wa nimi gi, tà ca'b mbur ma sisi 'bei hîyâ suno, ndak ir sile kikis hindi, walama ta he sum ko ma ca na mi su?”

6 Mi in la tanda ra, ni walama mi we ni cica sum ko ma ca na ni tan mi, ni walama mi ni bu kir. Num gi ni su ma go kau gineu ra i 'bum ma, mi go kir gineu ma tà ham i 'bum ba.

7 Na gi, Jesu in ham i sema: “Barinda tan jen, ti gir tuko hîyâ kufo walama ni bar ma mu'un ti ra.

8 Sum ko ma ca na, tà ni kari kek, gi ni nan na, han go ta ke ni kari kek mi.”

Lem ma ci ti Lazar

9 Lilau Juif kona 'bor hum se, Jesu kana i Betani. Tà car ta hina ni wa Jesu teu mi, na gi, tà ta ni walama we Lazar, ma Jesu zatam fa afi i lo zra mat na ka irim gafi na er.

10 Sum lingi ko ma fal tuko vursu na tap vinna 'dau walama ci Lazar er,

11 walami ni wa la mum ba gi, Juif kona 'bor wal kana, tà he ti tu la he Jesu.

Jesu ze i lo za Jerusalem

(Wei Mat 21.1-11; Mark 11.1-11; Luk 19.28-40)

12 Ze siurum num na, lilau sum ko ma mba wa la aso vin ter Pak num na, tà hum se, Jesu go mba i Jerusalem er.

13 Tà fal tla'b agei'da ko i 'bana, tà busuk 'dukol ti irim, tà go sa'a ti war ka derna afi gidang i sema: “Li zu ra he ni Lu na! Lu na 'be vin i wa num ma mba ka sem Busumra na! Lu na 'be vin i wa Vuduk aso Israel kona!”

14 Jesu fe vei blehêhê, mi dla'a i wa, kandaka ni ma Maktub pa in na tan:

15 “Ne wulak mi, nang za Siyon! We man, Vuduk manga go mba, mi suk i wa vei blehêhê na.”

16 Ka num a, sum hat ko mum ma we zu la tanda mi 'bo; na gi, ka ma Jesu ze i lo sem ci'i mum ba na, tà sar se, Maktub pa in la tanda ni i wa num, tàna bra na, tà tak tu la tanda ra ka sin ko mana na.

17 Ka ma Jesu 'de Lazar ze fa suno i lo zra mat na ka irim gafi na, sum 'bor car hina i li num a. Tuko ma tà we na, tà in he sum.

18 Ni wa num a gi, lilau sum 'bor mba 'dukol ti ir Jesu, walama tàna hum la tuko gir ma tak ma mi gir ra.

19 I dugo li num a, *Farisî kona in he ndri i sema: “Wei man, tuko ko ma ii giri pet na, ndak ni tuko nde mi kanau, walama sum ma pet na go ta ni i zurum.”

Au Grek ko nini lang Jesu

- 20 Au Grek ko nini hina i duk sum ma mba i Jerusalem, walama sak vin gufna ka'd he Lu na ka vin ter ra.
- 21 Tà mba i he'd Filip ma zaram ni Betsaida i wa angga Galile na, tà in ham i sema: "Tonga, ma ba ma we Jesu."
- 22 Filip ta in he Andre, i dugo li numa tà ta ka lana ho'bcu'b, tà in la ra he Jesu.
- 23 Jesu hom kor hana i sema: "Cem hîyâ na, li na ndak ma Vei su na go ta fe sem ci'i mum ba.
- 24 Ni ma turum gasi, han go in hei: kandaka se, ir zeb ma 'bul i wa angga ra gi lo'd suno mi na, mi go ta ke ni 'dau kek. Na gi, kandaka se, mi gi lo'd na, mi go ta pe ado, ne'e ir 'bor.
- 25 Su ma ba ni maskaram ma na, mi go ta bassa. Na gi, su ma bas maskaram ma i wa angga ka'd ini ra na, mi go ta fe maska ma zunda do'o mi ra.
- 26 Kandaka se, su ma ba ma gir han sin na, mi mba ni i zuran cu'b 'bigi; walama su ma go gir han sin na, mi suk karan ni i li ma han hina na. Kandaka se, su ma gi gir sin han na, Ban go ta li zu bum numa. "

Jesu in la mat mum

- 27 "Cem hîyâ na, maskaran go tlau 'bor. Tan na, han ta in ni mama su? Tan na, han ta in he Ban se, si'dan i lo lica ma ta fan tanda ra su? Na gi, han mba ni walama li ca ka fat tanda ra ni ma turum.
- 28 Ban, ci'i seu! " Der ra li fa vin afi duk Lu na i sema: "Han ci'i sen da, han go ta ci'i sen gafi dla."
- 29 Sum ma i dugo li numa hum der ma li fa vin numa na, tà in i sema: "Numa, ni Lu gi gi'di." Sum nini ko in i sema: "Ni bu sin ma afi duk Lu gi li fa vin karam."
- 30 Na gi, Jesu in hana i sema: "Der ma li fa vin ma ii humi hîyâ mba ni i wa nan mi, na gi, mba ni i wa hei.
- 31 Cem hîyâ na gi ni fat ma Lu na li ti bol he sum ko ma i wa angga ca ra; cem hîyâ na, mi go ta ve vuduk ma i wa angga ca gam suno.
- 32 Nan, fat ma han gi ga'b afi da na, han ta ta'a fa sum ma i he'den ndâ."
- 33 (Ni ka la ko ma hîyâ gi mi nja'a ti zu la mat mum ma mi go ta mat na.)
- 34 Sum ma in ham i sema: "Ma hum i lo Maktub vin gat maa ra i sema: Kristi na go ta suk ni ka irim gag gag kanau. Gi tan se, ni mama gi, a in se, Vei su na go ta ga'b afi na dla su? Tan na, Vei su numa ni sa dla su?"

35 Jesu hom kor hana i sema: “Ti'de ra go ke kari kufo hina nde 'bo. Trei ni i lo ti'de ra, ka ma ii ka ti'de ra 'bo na; koti 'bei, ndufun ta kumo'o wari, walami bu ma gi go tra ni lo ndufun da na, mi hina we li ma mi go tra na mi.

36 Wa numa gi, hei tu la he ti'de ra, ka ma ii lo ti'de ra 'bo na, walama ii ta fangi ni sum aso ti'de ra bra.”

Juif kona he tu la he Jesu mi

I kir ma Jesu in la ko hîyâ na, mi pe'e turum i irna.

37 Ka ma Jesu gir tuko gir ko ma tak i irna pi era na, tà ham tu la mi.

38 Ni walama 'bar ti la ma Esai, bu ma jok vin Lu na in da mba ndak ti net i sema: “Busumra na, tan na, sa gi he tu la i zu la ma ma in da su? Tan na, Busumra na tak gangrang mum ba ni ka sa su?”

39 Tà ndak ma ta he tu la mi, walama Esai in gafi dla i sema:

40 “Lu na lis irna suno, mi ndu'b lona suno, walama kot 'bei irna ta we, kot 'bei lona ta sar, kot 'bei tà ta hom fa i he'den, walama han ta si'dna joko.”

41 Esai in kandaka ni numa tan na, ni walama mi we sem ci'i aso Lu ra, mi in landa suno er.

42 Gi ni i duk sum lingi ma aso au Juif kona era, sum 'bor he tu la he Jesu. Na gi, tà tak tuna suno mi, walama tà ne wulak au *Farisî kona, walama kot 'bei tà ta oina suno i duk lilau Juif kona ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra joko.

43 Tà ba sem ci'i ma aso sumra ra gi kal sem ci'i ma aso Lu ra.

La aso Jesu ra gi ta li bol

44 Jesu am derem afi i sema: “Su ma han tu la ra na, mi he tu la ra ni he nan teu mi, na gi, mi he tu la ra ni he bu ma sinan fa na er.

45 Su ma wan na, mi we ni bu ma sinan fa na er.

46 Han mba i wa angga ra kandaka ni ti'de ra tan, walama su ma gi han tu la ra na, mi ta suk i duk ndufun mi se.

47 Kandaka se, su ma gi hum la man da gi, mi ka ve la man da mi na, ni nan gi ta li ham bol la mi. Han mba i wa angga ra ni walama li bol he sum ko ma i wa angga ra mi, ni walama si'd sum ko ma i wa angga.

48 Su ma va'dan gi, ve la man da mi na, bu ma go ta li ham bol la hina da: la man ma han in da, ni tanda gi ta li ham bol la ka fat bar ma dana gbo'o ra.

49 Walama han in ni la man wa gidang turan mi, na gi, ni Buba ma sinan fa na, num gi am vinim han wa la ko ma han in na, ka la ko ma han hat na er.

⁵⁰ Han we la ma mi am ti vinim han ti ra na, ni la ma mba hei ka maska ma zunda do'o mi ra. La ma 'dang ma han in hina mi, la ko ma Buba na am ti vinim han na, ni tàna ngaf gi han in.”

Já 13

Jesu mbus sem sum hat ko mum ma

¹ Ke bar 'dau ma vin ter Pak nga go ta gir ra. Jesu we se, li mum ma mba ndak ma num go ta 'bar angga ra, ta homum i he'd Buba na. Mi ba sum ko mum ma i wa angga ra, mi bana gag fat ma do'o ra.

² Jesu ka sum hat ko mum ma suk i dugo li ma go ti tuko na. Seitan sak la i lo Judas, ma vei aso Simô Iskariyot na, walama mi am wa Jesu.

³ Jesu we se, num car fa ni i he'd Lu na, num ta hom ni i he'd Lu na er, Lu na ham gidang i wa tuko kona pet.

⁴ Mi car afi i li tuko ti na, mi fok barau mum ma tong ga sak ka'da, mi la'a barau ma kut ti tu ra jin i zurum.

⁵ I dugo li numa, mi ge fa mbi ka tasa, mi am zu ma go mbus ti sem sum hat ko mum ma, mi kut ti hana semna suno, ka barau ma kut ti tu ma mi jin i zurum ba.

⁶ Mi car mba i wa Piyer. Piyer ca'bum i sema: “Busumra na, tan na, a ta mbus han sen su?”

⁷ Jesu hom kor ham hina i sema: “Tuko ma han go gir cem hîyâ na, a we zurum mi 'bo, na gi, a ta we zurum ni kufo nde 'bo.”

⁸ Piyer in ham i sema: “Ori! a mbus han sen mi kanau.” Jesu in ham i sema: “Kandaka se, han gi mbus hau seu mi na, a ka vari seu i 'ban mi.”

⁹ Simô Piyer in ham i sema: “Busumra na, gi ni tan da na, kot 'bei ma a ta mbus ni sen teu, a mbus han au 'ban ka waran ndâ er.”

¹⁰ Jesu in ham i sema: “Kandaka se, su na gi mbus mbi da na, mi ka vari ma ta mbus mbi gafi mi se. Mi ta mbus ni sem teu ngaf, walama turum tle da. Hei turi tle da, na gi, ni hei ka lari ndâ mi.”

¹¹ (Jesu we num ma go ta am waram ma net, wa numa gi, mi in ti i sema: “li tlei ka lari ndâ mi” na.)

¹² I kir ma Jesu mbus semna do'o mbus sa, mi hom sak barau mum ma tong ga i turum gafi dla, mi hom suk ka'd gafi i vin tuko ti na, mi in hana i se: “Tan na, ii wei zu tuko ma han gir kari hîyâ su?”

¹³ Ii go 'dani se, Bu hat na, ka Busumra na, numa ni turum er, walama han kandaka ni numa tan.

- 14 Wa numa gi, kandaka se, nan gi ni Bu hat na, Busumra na, han mbus hei sei, kandaka ni numa tan na, hei era na, ii mbusi sem ndri ni tan er.
- 15 Nan bra na, han guci hei ni tuko gir, walama hei ii ta giri ni kandaka ma han gir hei numa tan bra.
- 16 Ni ma turum gasi, han go in hei: vei ma suk kufo na, laram tong kal bu aso na mi, bu vin sin na, laram tong kal su ma sinim ma mi er.
- 17 Cem hîyâ na, ii wei tuko numa da, kandaka se, ii gi giri tuko numa na, turi go ta eli er.
- 18 “Han in ni wa hei ka lari ndâ mi, han we sum man ma han manna na. Na gi, 'bei kal la, tuko ma Maktub pa in na, ta ndak ti lirim tan net: 'Num ma go ti tuko ti karan na, car la karan.’
- 19 Han in hei la tanda cem hîyâ wat, ka ma la tanda bei fang 'bo na. Walama la tanda gi gir da na, ii ta wei ma se, nan gi ni num ma hina na.
- 20 Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma ve bu ma han sinim ma i turum 'bei mbok nga, mi ve ni nan gi i turum numa. Su ma gi van i turum 'bei mbok nga, mi ve ni bu ma sinan fa na gi i turum numa bra.”

Jesu tak Judas bu ma am waram ma

(Wei Mat 26.20-25; Mark 14.17-21; Luk 22.21-23)

- 21 I kir ma Jesu in la ca ra na, lorom cim 'bor, mi in ti i sema: “Ni ma turum gasi, han go in hei: su 'dau i dukri go ta am waran.”
- 22 Sum hat ko mum ma go we ir ndri, tà we ma se, mi in ni ka su hîyâ tan na mi.
- 23 Vei hat ma Jesu bam ma suk ka'd i he'd Jesu mgbe'b.
- 24 Simô cimek irim ham se, mi ca'b Jesu gi, tan na, mi go in ni ka sa su?
- 25 Vei hat numa car co'b waram i tu Jesu, car husokom ti i sema: “Tan na, su numa ni sa su?”
- 26 Jesu hom kor i sema: “Num ma han go ta pok afin na, ba ti mbar ra ham ma, gi ni num.” I dugo li numa, Jesu pok afin na, ba ti mbar ra am he Judas ma vei aso Simô Iskariyot na.
- 27 Ka ma Judas ve afin na numa, Seitan ze i lorom. Jesu in ham i sema: “Tuko ma a ba ma gir ra, gir tuko numa zak.”
- 28 I duk tàna sum ma suk i vin tuko ti numa, su ma we zu la ma mi in ham tanda ra, ni tan na cei.

29 Walami Judas ni bu ma kau gineu ra i 'bum ma, sum 'bor kot sema: Jesu ba ma in ham ni se, mi ta ca'b fa tuko ko ka gineu ra, wa la aso vin ter ra wase, mi in ham ni se, mi he tuko he sum ko ma ca na eî.

30 Ka ma Judas ve afin ma mi pok ham numa na, mi pe 'bum zak zam suno. Numa ni ka durki se.

Vin gat ma mireu

31 I kir ma Judas zam suno na, Jesu in i sema: “Cem hîyâ na, Vei su na fe sem ci'i mum ba da, Lu na fe sem ci'i mum ba ni ka num er.

32 Kandaka se, Lu na gi fe sem ci'i ra ni ka num ma na, Lu na go ta ci'i sem ni kandaka numa tan er, mi go ta ci'i sem ni cem hîyâ.

33 Ado man na, han kari njô 'bo. I kir hîyâ na, ii go ta langani, na gi, kandaka ni ma han in he au Juif kona tan, li ma han go ta ta hina na, ii ndaki ma tei hina na mi, cem hîyâ na, han in he hei ni kandaka numa tan er.

34 Wei man, han go hei vin gat ma mireu: bei ndri. li bei ndri kandaka ni ma nan bei na tan cu'b 'bigi.

35 Kandaka se, ii gi bei ndri na, kandaka ni numa tan gi, sum ma go ta wei ti se, hei gi ni sum hat ko man na.”

Jesu in la ma Piyer go ta moi turum i waram ba

(Wei Mat 26.31-35; Mark 14.27-31; Luk 22.31-34)

36 Simô Piyer ca'b Jesu i sema: “Busumra na, tan na, a go ta ni iya su?” Jesu hom kor ham hina i sema: “Li ma han go ta hina na, a ndak ma go ta i zuran cem hîyâ mi, na gi, a ta ta i zuran ni kufo 'bo.”

37 Piyer in ham i sema: “Busumra na, han ndak ma ta i zuru cem hîyâ mi na, ni wa nimi su? Han min turan se, han ta ge maskaran suno i warau.”

38 Jesu in ham i sema: “Tan na, a min turu walama ge maskarau suno ni i wa nan ni ma turum gasi su? Ni ma turum gasi, han go in hau: njar ma singe go ta ge er ra, a ta moi ma se, hau wan mi na warau hindi.”

Já 14

Jesu gi ni vari ma ta i he'd Lu na

1 Jesu in he sum hat ko mum ma i sema: “Koti 'bei, lori ta kas mbi. Hei tu la ra he Lu na, hei tu la ra he ni nan bra.

2 Li ma suk nga kana aso Ban 'bor, han ta min hei li ma suk nga. Gi ni gau tan mi na, han ta in hei kufo.

3 Kandaka se, han gi ta min fa hei li ma suk nga da na, han go ta hom fa i lari, han ta le'ei ta kari i li ma man na, walama li ma han gi suk hina na, hei ii ta suki karan hina er.

- ⁴ li wei vari li ma han go ta hina na.”
- ⁵ Tomas in ham i sema: “Busumra na, ma we li ma a go ta hina na mi er se, tan na, ni mama gi, ma ndak ma ta we ti vari li numa su?”
- ⁶ Jesu hom kor ham i sema: “Nan gi ni vari ra, nan gi ni tu la ra, nan gi ni maska ra er. Su hina ta i he'd Buba na ka vari ma 'dang mi, ni ka nan cu'b 'bigi.
- ⁷ Kandaka se, ii gi wani na, ii ta wei Ban er. Cem hîyâ na, ii weinum ka iri da er.”
- ⁸ Filip in ham i sema: “Busumra na, tak hama Buba na, hîyâ ndakma da.”
- ⁹ Jesu hom kor ham i sema: “Filip, han suk kari 'bor, kandaka hîyâ tan se, a wan mi ni mama su? Su ma gi wan na, mi we ni Buba na da. Tan se ni wa nimi gi, a in se tak hama Buba na su?
- ¹⁰ Tan na, a he tu la se, nan ni i lo Buba na, Buba na ni i lo nan bra na mi su? La ko ma han in hei pet na car fa ni i 'ba nan mi. Buba ma suk i lora na, num gi gir sin ko numa.
- ¹¹ Hei tu la ra i wa la ma han in hei ra: Buba na ni i lora na, gi ni nan era na, han ni i lora na bra. Kandaka se, ii gi hei tu la ra i wa la man da mi era na, hei tu la ra i wa sin gir ko hîyâ.
- ¹² Ni ma turum gasi, han go in hei: su ma gi han tu la ra na, mi ta gir tuko ma han gir ra, mi ta gir la ko ma lingi kal au ko numa er, walama han go ta i he'd Buba na.
- ¹³ Gi ni nimi nimi ma ii ceni ka sem nan na, han ta gir hei tuko numa, walama Vei na ta tak sem ci'i aso Buba na suno.
- ¹⁴ Kandaka se, ii gi ceni nimi nimi ni ka sem nan na, han ta gir hei tuko numa.”

Jesu in se, num ta sin fa Ngisa Lu na

- ¹⁵ “Kandaka se, ii gi bani na, ii go ta koti ni zu vin gat ko man na.
- ¹⁶ Nan bra na, han ta cen Buba na, num bra na, mi ta hei fa bu njin ma 'dang, num gi ni Ngisa ma turum ma, walama mi ta ke kari kek.
- ¹⁷ Sum ko ma i wa angga ra ndak ma fe Ngisa numa mi, walama tà ndak ma wam mi, tà ndak ma kotom mi er. Na gi, gi ni hei na, ii weinum, walama mi ke kari, mi suk ni i lori.
- ¹⁸ “Han go ta 'bari ka'dori kandaka ni ado kiki tan mi; han go ta hom fa i lori.
- ¹⁹ Ke kufo tan nde na, sum ko ma i wa angga ra go ta we turan mi, na gi, gi ni hei na, ii ta wani. Walami han ka iran, ni wa numa gi, hei era ii go ta kei ti ka iri na er.

- 20** Kandaka se, fat tanda gi mba na, ii ta wei se, nan ni i lo Ban, hei ni i lo nan, nan era ni i lo hei er.
- 21** “Su ma gi ve vin gat ko man na gi, kot zuna bra na, num gi ni bu ma ban na. Ban go ta bam bra, nan era han ta bam er, han ta tak turan ham.”
- 22** Jude (ni Judas Iskariyot mi) in he Jesu i sema: “Busumra na, tan na, ni la nimi gi fang gi, a ta tak turu hama bra gi, a ta tak turu he sum ko ma i wa angga ra mi bra na su?”
- 23** Jesu hom kor ham hina i sema: “Su ma gi ban na, mi ta kot zu la man da er, Ban go ta bam. Ban ka nan, ma ta mba, ma ta suk karam.
- 24** Su ma gi ban mi na, mi hina kot zu la ko man na mi. La ko ma ii humi i vinan na, la ko numa car fa ni i 'ba nan mi, la ko numa car fa ni i 'ba Ban ma sinan fa na.
- 25** “Han go in hei la ko hîyâ na, ni ka ma han kari 'bo na.
- 26** Na gi, bu njin ma mii na, gi ni Ngisa Lu na ma Buba na go ta sin ti fa hei ka sem nan na, num gi go ta hati la kona ndâ, num gi go ta 'bar sar mii ta nde i wa la ko ma han in hei pet na 'bo.
- 27** “Han go ta 'bari ni ka edlem he'b pa, han go ta hei edlem he'b man da. Edlem he'b man ma han hei ra na, ti kandaka ni ma aso sum ko ma i wa angga ra go he na tan mi. Koti 'bei, lori ta kas mbi, koti 'bei, ii ta fangi wulaka.
- 28** Ii humi ma han in hei se, han go tan na, na gi, han ta hom fa lari gafi. Kandaka se, ii gi bani na, ii giri frêi, walama han go ta i he'd Buba na, walami Buba na laram tong kalan.
- 29** Han in hei la tanda ra ni ka cem hîyâ tan dei, ka ma la tanda ra bei fang 'bo na, la tanda ra gi fanga, ii hei ti tu la hina i zu.
- 30** Han ta nja'a la kari cem hîyâ 'bor mi, walama vuduk ma i wa angga ca na go mba. Mi ka gidang i waran tan nde mi kanau;
- 31** na gi, walama sum ko ma i wa angga ra we ma se nan ba Ban na, wa numa gi, han go gir ti tuko ma Buba na am ti vinim han na. Cari, ma tei.”

Já 15

Jesu gi ni ago anjor anjor ma turum ma

- 1** “Nan gi ni ago anjor anjor ma turum ma, Ban gi ni bu sine anjor anjor ra.
- 2** Keng'ba ago mani mani ma ni i turan gi, hina vra'a mi na, mi ta tumum ge suno. Na gi, keng'ba ago ma gi vra'a na, mi ta min laram, mi ta vra'a 'bei kal dla.

- ³ Gi ni hei na, ii kei ni sum ko ma lari min 'bei da, ni wa la man ma han hati ti ra.
- ⁴ Suki ni i lo nan, nan bra na, han ni i lo hei bra. Kandaka ma keng'ba ago na hina vra'a wa turum mi, mi pe ni i hiye ago anjor anjor ra cu'b 'bigi na tan, kandaka ni numa tan, hei wa turi na, ii ndaki mi, ii suki ni i lo nan mbê 'bigi.
- ⁵ “Nan gi ni ago anjor anjor ra, hei gi ni keng'bum ma. Su ma suk i loron na, nan bra na, han suk i lorom bra, bum numa, mi ta vra'a 'bor, walama ii gi ni ka nan mi na, ii ndaki ma giri tuko mi kanau.
- ⁶ Su ma suk i lo nan mi na, tà ta gam suno kandaka ni keng'ba ago ma tum suno na tan, mi ta co'o suno. Tà ta tokom sakam wa ku, mi ta ye suno.
- ⁷ Kandaka se, ii gi suki i loron gi, la ko man na suk i lori er ra, gi ni nimi nimi ma ii gi bei na, ceni, tuko numa go ta gir hei bra.
- ⁸ Hîyâ gi ni ma tak ti sem ci'i aso Ban da suno na: kandaka se, ii gi vre'ei 'bor ra; kandaka ni numa tan gi, hei gi ni sum hat ko man na gasi.
- ⁹ Han bei kandaka ma Buba na ba nan na tan er. Suki ni i lo girder man da.
- ¹⁰ Kandaka se, ii gi go koti zu vin gat ko man na na, ii ta suki ni i lo girder man da, kandaka ni ma nan han go kot zu vin gat ko aso Ban na tan er, han suk ni i lo girder mum ba.
- ¹¹ “La ko ma han in hei hîyâ na, ni walama lo frêi man da suk ti i lori, ni walama lo frêi mii ra hen ti i lori bra.
- ¹² Man na, gi ni vin gat man da: bei ndri kandaka ni ma nan bei na tan.
- ¹³ Su gi ge maskaram suno ni i wa gilam ko mum ma na, girder aso su ma kal tanda ra cei se.
- ¹⁴ Kandaka se, ii gi giri tuko ma han am ti vinan hei na, hei gi ni gilam ko man na.
- ¹⁵ Han ta 'dei ni ado sin man gafi mi se, walama vei sin na we tuko ma bumrum go gir ra mi. Han 'dei gilam ko man na, ni walama han hati la ko ma han hum fa i vin Ban na ndâ da.
- ¹⁶ Hei gi mani nan mi, ni nan gi man fa hei. Han saki ii tei, ii ta vre'ei, vra'a mii ra ta kufo kufo er. Gi ni nimi nimi ma ii gi ceni Ban ni ka sem nan na, Buba na ta hei tuko numa.
- ¹⁷ Giri der ndri, numa gi ni am vin man ma han hei ra.”

Sum ko ma i wa angga ra va'd Jesu ka sum ko mum ma

- ¹⁸ “Kandaka se, sum ko ma i wa angga ra gi va'di na, ii wei se, tà va'd ni nan gi kufo.

- ¹⁹ Kandaka se, ii gi fangi ni sum ko ma i wa angga ra na, sum ko ma i wa angga ra ta bei, walama ii ni sum ko mana. Na gi, han 'dei fa suno i duk sum ko ma i wa angga ra. Walama ii ni sum ko mana mi, ni wa numa gi, sum ko ma i wa angga ra va'di ti ni tan.
- ²⁰ Sari ka la ma han in hei sema: vei ma suk kufo na, laram tong kal bu aso na mi. Kandaka se, tà gi lin ca na, tà ta lii ca er. Kandaka se, tà gi ve la man da na, tà ta ve la mii ra er.
- ²¹ Tà ta gir kari tuko ko numa pet na, ni walama tà we bu ma sinan fa na mi.
- ²² Kandaka se, han gi mba gau i he'dna mi, han gi in hana la gau mi na, tà ka buburo mi. Na gi, cem hîyâ na, tà ka vari ma ge ir la i wa buburo mana ra mi se.
- ²³ Su ma gi ban mi na, mi ba ni Ban mi er.
- ²⁴ Gau man gi, han gi gir sin ko ma lingi ma su ma 'dang ndak ma girna mi i duknga mi na, tà ka buburo mi. Na gi, cem hîyâ, tà we sin ko ma man ma han gir ra, kandaka numa tan era na, tà va'dma ka Ban ho'b cu'bu.
- ²⁵ Na gi, la tanda ra gir ni wa la ma ndal i lo Maktub vin gat mana ra go ta ndak ti net i sema: 'Tà va'dan ni bei zu la.'
- ²⁶ "Bu ma njini na go ta mba, numa gi ni Ngisa ma turum ma car fa i he'd Ban na, kandaka se, han gi ta i he'd Ban na, han ta sinim fa hei, num gi go ta in laran suno 'bo.
- ²⁷ Hei era na, ii ta ini laran suno er, walama ii suki karan ni fa kufo dei.

Já 16

- ¹ "Han in hei la ko hîyâ ni walama koti 'bei, ii ta 'bari he tu la mii ma ii hani ra suno joko.
- ² Tà go ta oiyi suno i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na. Li numa go ta mba, su ma gi cii na, mi go ta sar se, num gir ni sin ma Lu na ba ra.
- ³ Tà ta gir la ko numa, ni walama tà we Buba na mi, tà we nan mi er.
- ⁴ Wei, nan, han in hei la ko numa da. Kandaka se, lirim numa gi mba da na, ii ta sari ti se, ni la ko ma nan in hei kufo na."

Sin gir aso Ngisa Lu na

"Han in hei la ko hîyâ fa kufo dei mi, ni walama han kari 'bo na.

- ⁵ Cem hîyâ na, han go ta i he'd bu ma sinan fa na, na gi, su ma i dukri tan 'dau ma ca'ban i sema: 'Tan na, a ta ni iya su' na cei.
- ⁶ Na gi, cem hîyâ na, lori go tlaui walama han in hei la ko hîyâ.

⁷ Na gi, han go in hei ni tu la: kandaka se, han gi tan na, numa na ni 'bei hei, walama kandaka se, han gi tan mi na, bu ma njini na go ta mba mi. Na gi, kandaka se, han gi tan na, han ta sinim fa hei.

⁸ Ka ma mi gi mba da na, mi ta but ir sum ko ma i wa angga ra suno, i wa buburo ko mana na, i wa du gei ra er, i wa bol aso Lu ra er.

⁹ Tà go vi'i wa la aso buburo ra, ni walama tà han tu la mi na.

¹⁰ Tà go vi'i wa la aso du gei ra na, ni walama han go tan i he'd Buba na, ii go ta wani gafi mi se.

¹¹ Tà go vi'i wa la aso bol la er, walama vuduk ma i wa angga ca na, bol la vam cei da.

¹² “Han ka tan la ko 'bor ma in hei 'bo, na gi, ii ndaki ma vei la ko numa cem hîyâ mi 'bo.

¹³ Na gi, i dugo li ma Ngisa ma turum ma gi mba da na, num gi ta tak hei tu la ra pet. Walama mi ta in ni la mum wa turum ka'dorom mi, ni tuko ma mi hum ma, numa ngaf gi mi ta in hei suno. Tuko ma go ta gir kana kufo gir 'bo na, mi ta in hei pet er.

¹⁴ Mi ta in hei la ma mi hum i vinan da. Kandaka ni numa tan gi, mi ta ci'i ti sen.

¹⁵ Tuko mani mani pet ma gi ni aso Ban na, tuko numa ni man. Ni wa numa gi han in hei i sema: Ngisa na ta in hei tuko ma mi hum i vinan na.”

Tlau ra go ta fang ni frêi

¹⁶ “Ke kufo tan nde na, ii go ta wani mi, ke i kir gafi tan nde na, ii go ta wani dla.”

¹⁷ Nini ko ma i duk sum hat ko mum ma ca'b ndri i sema: “Tan na, mi ba ma in ni la nimi ma i sema: ‘Ke kufo tan nde na, ii go ta wani mi, ke i kir gafi tan nde na, ii go ta wani dla.’ Gafi dla: ‘Han go tan i he'd Ban,’ numa tan na, ni mama su?

¹⁸ Tan na, mi ba ma in ni la mi ma i sema: ‘ke kufo tan nde na' su? Ma we zu la ma mi in tanda ra mi.”

¹⁹ Jesu we ma se, tà ba ma go ca'bum la na, mi in hana i sema: “La ma han in hei i sema: ‘Ke kufo tan nde na, ii go ta wani mi, ke i kir gafi tan nde na, ii go ta wani gafi dla na,’ ni wa la tanda ra gi, ii go ca'bi ti ndri hîyâ da su?

²⁰ Ni ma turum gasi, han go in hei: ii ta ci'i, ii ta gei hor, na gi, sum ko ma i wa angga ra ta aî. li ta tlawi turi, na gi, tlaw mii ra go ta fang ni frêi.

21 Kandaka se, ma ma ka uri gi go nde vra'a na, ti go tlaou tunda, walama fat lica man da ra ze i wanda da. Na gi, kandaka se, ti gi vra'a da na, ti go ta 'dungo ka lica manda ra, ti frêi, walama ti vra'a vei sura i wa angga ra.

22 Hei era kandaka ni numa tan, cem hîyâ na, ii ka tlaou, na gi, han go ta wei gafi dla, i dugo li numa, turi go ta eli, su ma go ta ve frêi mii tanda suno na cei kanau.

23 “Kandaka se, fat tanda ra gi mba da na, ii go ta ca'bani la tuko nde mi kanau. Ni ma turum gasi, han go in hei: gi ni nimi nimi pet ma ii gi ceni ni ka sem nan na, Ban go ta hei tuko numa.

24 Gag furum ma, ii ceni tuko ka sen mi 'bo. Ceninum, ii ta fei tuko ma ii ceni na, walama lori ta frêi ti kanau te'd te'de.”

Jesu gi ni bu ma kal wa angga ra

25 “Han in hei la ko hîyâ ni ka gos la ko pet. Na gi, li ma go ta mba na, ni li ma han go ta in hei la ka gos la ko mi se, na gi, han go ta in hei la Buba na ni i ir ti'de suno tan gau.

26 Kandaka se, fat tanda gi mba na, ii ta ceni Buba na ni ka sem nan. Han in hei ma se, nan gi ta cen Buba na hei mi,

27 walami Buba na wa turum ma mi bei 'bor, walama hei ii bani, ii hei tu la ma se, nan car fa ni i he'd Lu na er.

28 Han car fa ni i he'd Buba na gi, han mba i wa angga ra. Cem hîyâ na, han go ta 'bar angga ra, han go ta hom i he'd Buba na.”

29 Sum hat ko mum ma in ham i sema: “We, cem hîyâ na, a go in la ra suno ni i ir ti'de gau, ni ka gos la ko mi se.

30 Cem hîyâ na, ma we se, gi ni nimi na, a we pet. Njar ma su gi go ta ca'bu la na, a we tuko ma mi ba ma ca'bu numa. Wa numa gi, ma he tu la, a car fa ni i he'd Lu na. ”

31 Jesu ca'bna i sema: “Tan na, ii hei tu la cem hîyâ da su?”

32 Li na go ta mba gi, mi hina cem hîyâ da er, ka lari pet na, ii ta 'breuwi, gi ni sa sa na, go ta tam ni asorom, ii go ta 'barani ni ka'doron ka'dau. Na gi, han ta ke ni ka'doron mi kanau, walama Buba na gi ta ke karan.

33 Han in hei la ko hîyâ pet na, ni walama ii ta fei edlem he'b pa, ni i lo tap ma karan da. li ta fei lica i wa angga ra, na gi, kauwi lori gidang, nan, han kal wa angga ra cei da.”

Já 17

Jesu cen Lu na i wa sum hat ko mum ma

- 1** Ka ma Jesu in la ko hîyâ do'o pet na, mi car am irim afi i duk Lu na, mi in i sema: “Da, li na ndak da. Ci'i sem Vei mu na, walama Vei mu na era ta ci'i seu bra.
- 2** Walama a ham gangrang ga i wa sum ma ndâ, walama mi ta he maska ma zunda do'o mi ra he sum ko ma a saknga ham i 'bum ma.
- 3** Maska ma zunda do'o mi ra gi hîyâ: tà wau, hau gi ni Lu ma turum ma ka'dau ngitlenga, tà we Jesu Kristi ma a sinim fa na er.
- 4** Han tak sem ci'i mu ra suno i wa angga ra; han do'o sin ma a han se, nan gir ra da.
- 5** Da, cem hîyâ na, han sem ci'i ma kana i he'deu ra, sem ci'i ma han fanda ka ma han i he'deu, ka ma a bei ge angga ra 'bo na.
- 6** “Han tak seu he sum ko ma a la'ana fa suno i duk la ma i wa angga ra, a hana han. Tà ni sum mu, hau gi la'ana han, tà ve i zu la mu ra er.
- 7** Cem hîyâ na, tà we se, gi ni nimi nimi ma a gi han na, car fa ni i he'd hau.
- 8** Han tak hana la ma a han da, tà wanda er. Tà we se, nan car fa ni i he'd hau, ni ma turum; tà he tu la se, hau gi sinan fa er.
- 9** “Han go ceneu i wana. Han ceneu ni i wa sum ko ma i wa angga ra mi, na gi, han go ceneu ni i wa sum ko ma a la'ana han na, walama tà ni ma mu.
- 10** Tuko ko man na pet na, ni ma mu, tuko ko mu na pet na, ni ma man er, tà go tak sem ci'i man da suno i duknga.
- 11** Nan, han go ta suk i wa angga ra kek mi, na gi, ka ni tàna ma hîyâ na, tà go ke ni i wa angga ra 'bo. Cem hîyâ na, han go ta kana i he'deu. Da ma ka iriu 'danga, a kotna ka seu ma gangrang ga, seu ma a handa ra, walama tà ke ni 'dau, kandaka ma hau ka nan maa ni 'dau na tan.
- 12** Ka ma han suk kana 'bo na, han kotna ka seu ma gangrang ga, seu ma a handa ra. Su i duknga tan 'dau era bas mi, ni num ma bas turum ka'dorom ma, walama tuko ma ndal i lo Maktub pa ta ndak ti net.
- 13** Cem hîyâ, han go ta i he'deu, han go in la ko hîyâ pet na, ni ka ma han ka'd i wa angga ra 'bo na, walama tà hen ka frêi man da.
- 14** Han hana la mu ra da. Sum ko ma i wa angga ra va'dna, walama tà ni aso sum ko ma i wa angga ra mi, kandaka ni ma nan, han ni aso sum ko ma i wa angga ra mi na tan er.
- 15** Han ceneu ni walama a la'ana suno i wa angga ra mi, na gi, ni walama a kotna i 'ba bu ma buburo na.

- 16 Tà ni aso sum ko ma i wa angga ra mi, kandaka ni ma nan ni aso sum ko ma i wa angga ra mi na tan er.
- 17 La mu ra ni la ma tunda. Fanga ni sum ma mu, ka tu la mu ma tunda ra.
- 18 Han go ta sinna i wa angga ra, kandaka ma hau a sinan fa i wa angga ra na tan.
- 19 Han he turan ni i wa tàna, walama tà ta ke ti ni sum mu ma kanau ka tu la.
- 20 “Han ceneu ni i wa tàna teu mi, na gi, han go ceneu ni i wa sum ko ma ta he tu la han, i wa er mana ma tà ge hana ra pet.
- 21 Han go ceneu ni walama ka lana pet na, tà ke ni 'dau. Da, tà ke ni sum ma tap kama, kandaka ni ma hau a tap karan, nan tap ka hau bra na tan. Tà ke ni 'dau, walama sum ko ma i wa angga ra ta he ti tu la se, hau gi sinan fa.
- 22 Sem ci'i mu ma a han da, han hana da, walama tà ke ti ni 'dau, kandaka ni hau ka nan maa ni 'dau na tan.
- 23 Nan, han i lona, hau, a i lora bra, kandaka ni numa tan, tà ke ni sum ma 'dau ngitleng. I dugo li numa, sum ko ma i wa angga ra ta we ti se, hau gi sinan fa, a bana kandaka ma a ba nan na tan er.
- 24 “Da, hau gi la'ana han. Han ba se, tà ta suk karan i li ma han ta suk hina na, walama tà ta we ti sem ci'i man da. A han sem ci'i tanda ra ni walama a ban, ni ka ma zu angga ra bei ting 'bo na dei.
- 25 Da ma du gei na, sum ko ma i wa angga ra wau mi, na gi, nan han wau, tàna era tà we se, hau gi sinan fa.
- 26 Han takau hana, han ta takau hana gafi dla, walama girder ma a gir ti deren da suk i lona, nan suk i lona er. ”

Já 18

La ve aso Jesu ma tà vam ba

(Wei Mat 26.47-56; Mark 14.43-50; Luk 22.47-53)

- 1 Ka ma Jesu do'o cen tanda ra do'o na, mi ta culom i wa sina ma ga'a ma semba se Sedron da, ta fang i 'ba ma sinda. Sine ma tà ma'a ago ko hina i dugo li numa, Jesu ta ze hina ka sum hat ko mum ma.
- 2 Judas, num ma ta am waram ma era na, mi we li numa er, walama Jesu ka sum hat ko mum ma, tà go ta i dugo li numa kek kek.
- 3 Judas ta i lo sine numa, mi nde i kufo askar kona, ka sum ko ma go kot wa za aso Lu ra. Ni sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka au *Farisî kona gi sinna, tà la'a tuko se'd ko i 'bana, ka lampe ko, ka ku ma do'o ka kuya.

- ⁴ Jesu we la ma go ta mba fam ba pet. Numa gi mi 'dukol irna, mi ca'bna i sema: “Tan na, ii go langi ni sa su?”
- ⁵ Tà kor ham hina i sema: “Ma go lang ni Jesu ma Nazaret na.” Jesu in hana i sema: “Nan gi hîyâ.” Judas ma ta am waram ma car kana i dugo li numa.
- ⁶ Ka ma Jesu in se, “Nan gi hîyâ” na, tà hom ngar ka kirna, tà sak ka'd i wa angga krib.
- ⁷ Jesu hom ca'bna gafi dla i sema: “Tan na, ii go langi ni sa su?” Tà hom kor hina i sema: “Ma go lang ni Jesu ma Nazaret na.”
- ⁸ Jesu hom kor hana i sema: “Han in hei se, nan gi hîyâ. Kandaka se, ii gi go langi ni nan da na, 'bari sum ko ma hîyâ tana.”
- ⁹ La tanda ra gir tan, ni walama ta ndak ti net ka la aso Jesu ma mi in kufo i sema: “Da, sum ko ma a la'ana han na, su tan 'dau era bas suno mi.”
- ¹⁰ Simô Piyer ka iciu ma jika'd i 'bum, mi patta suno hô, mi tum ti hum hu'd aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, mi tum ni humndum ma i 'ba kati ra suno mbat. (Sem hu'd numa se Malkus.)
- ¹¹ Na gi, Jesu in he Piyer i sema: “Hom ka iciu mu ra sinda i lo zanda. Tan na, a sar se, nan ta ce ka kop aso lica ma Buba na han na mi su?”

Tà ta ka Jesu i kufo Anas

- ¹² I dugo li numa, askar kona, ka tong mana na, ka au Juif ko ma kot wa li na, tà ve Jesu, tà jeuwem.
- ¹³ Kufo na, tà ta karam ni he Anas, num gi ni koko Kayife, ma bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na ma i lo kim tanda.
- ¹⁴ Kayife numa gi ni bu ma in he au Juif kona i sema: “Gi 'bei kal la, ni su 'dau gi ta mat i wa sum ma ndâ.”

Piyer moi turum se num ni vei hat aso Jesu mi

(Wei Mat 26.69-70; Mark 14.66-68; Luk 22.55-57)

- ¹⁵ Simô Piyer ka vei hat ma nini 'dau ta i zu Jesu. Vei hat numa na, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na wam, wa numa gi, mi fe vari ma ze ti i lo aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na zak, ka ma tà ze ka Jesu hina na.
- ¹⁶ Na gi, Piyer i li ma car suno i vin aso ra. I dugo li numa, vei hat ma bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na wam numa, mi in he ma ma go kot vin aso ra i se, 'bar Piyer ze fa aso.
- ¹⁷ Ma tanda ra in ka Piyer i sema: “Hau, a ni vei hat aso su hîyâ er mi su?” Mi hom kor i sema: “Ori! ni nan mi.”
- ¹⁸ Hu'dki na, ka sum ko ma kot li na ngatl ku ka avan go hol, walama li na sime'd 'bor. Piyer era car kana i li ma go hol ku ra er.

Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na ca'b Jesu la

(Wei Mat 26.59-66; Mark 14.55-64; Luk 22.66-71)

- 19 Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na ca'b Jesu la i wa sum hat ko mum ma, ka hat mum ba.
- 20 Jesu kor ham i sema: “Han go in la ra ni suno i ir ti'de i kufo sumra na pet; han go hat sum i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na kek kek er, ka lo za ma tong ma aso Lu ra er. Han in la ma pipe'e tan jen 'dau mi.
- 21 Ni wa nimi gi a ca'ban tan su? A ca'b sum ko ma hum la man da, ka la tuko ma han in hana na: ka ni tàna na, tà we 'bei, ka la tuko ma han in hana na er.”
- 22 Ka ma Jesu in la ko hîyâ na, su 'dau i duk sum ko ma kot li na car tumum pindit, i sema: “Kandaka hîyâ tan gi, ni la ma a kor he bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na su?”
- 23 Jesu hom kor ham hina i sema: “Kandaka se, han gi in la ma buburo na, hau takan fa la ma buburo ma han in da ra; kandaka se, han gi in ni la ma bei na, tan na, ni wa nimi gi a tuman su?”
- 24 I dugo li numa, Anas sin karam ka jeu ma tà jeuwem ba kek he Kayife, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na.

Piyer moi turum i wa Jesu gafî dla

(Wei Mat 26.71-75; Mark 14.69-72; Luk 22.58-62)

- 25 I dugo li numa, Simô Piyer i duknga i vin ku ra kek, go hol ku ra. Sum ma car i dugo li numa ca'bum i sema: “Hau, tan na, a ni su ma i duk sum hat ko ma aso su hîyâ bel mi su?” Na gi, mi moi, mi in i sema: “Ori! ni tan mi.”
- 26 Su nini 'dau i duk hu'dki ma aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ni njur su ma Piyer tum humndum numa, car in ham i sema: “Han wau i lo sine ago kona karam bel mi su?”
- 27 Na gi, Piyer hom môi gafî dla. I dugo li numa na, singe car ge er ping.

Tà ta ka Jesu i kufo *Pilat

(Wei Mat 27.1-2,11-14; Mark 15.1-5; Luk 23.1-5)

- 28 Tà ge Jesu fa i lo aso Kayife kasin culul, tà ta karam i lo aso vuduk ma tonga. Na gi, Juif kona ta ser i lo za tanda ra mi, kot 'bei tàna ta fang ti tuna li'b gi, tàna ta fe ti vari ma ti tuko ti vin ter Pak nga mi joko.
- 29 Wa numa gi, *Pilat vuduk ma tonga car ze fa suno mba i he'dna, ca'bna i sema: “Tan na, ni la mi ma buburo gi, ii mbei ti fa ka su hîyâ na su?”
- 30 Tà hom kor ham i sema: “Kandaka se, su hîyâ gi ni su ma buburo gau mi na, ma ndak ma mba karam hau mi.”

31 *Pilat in hana i sema: “Hei, veinum tei karam, ta ke'ei ham bol la i zu vin gat mii ra.” Juif kona hom kor ham i sema: “Ma ka gidang ma ka'a bol ma mat i wa su mi.”

32 La tanda ra gir tan na, ni wa la aso Jesu ma in da mba ndak ti net, walama tak ti zu mat mum ma mi go ta mat na.

33 *Pilat hom ta zam i za ra gafî dla, mi 'de Jesu, mi ca'bum i sema: “Tan na, hau gi ni vuduk aso Juif kona su?”

34 Jesu hom kor ham i sema: “Tan na, a in la tanda ra ni ka'doru go'o wase, ni sum nini gi in hau la tanda ra su?”

35 *Pilat hom kor i sema: “Tan na, nan, han ni su ma Juif su? Ni sum ko ma i lo se'd mu ra, ka sum lingi ko ma fal tuko vursu na, gi 'dau fa i vinan. Tan na, a gir ni nimi su?”

36 Jesu hom kor i sema: “Tiza man na ni tiza ma aso angga ra ini mi. Kandaka se, Tiza man na gi ni ma aso angga ra ini na, hu'dki man na go ta mba zi'i dling i waran, walama han ta ze i 'ba au Juif kona mi. Na gi, Tiza man na ni ma aso angga ra ini mi.”

37 *Pilat ca'bum i sema: “Tan na, a ni vuduk su?” Jesu hom kor ham i sema: “Hau gi in se, nan ni vuduku. Vra'an fa, han mba i wa angga ra ni walama in ni tu la ra. Gi ni sa sa ma gi ba tu la ra na, mi hum la man ma han go in da.”

38 *Pilat ca'bum i sema: “Tan na, ni nimi gi ni tu la ra su?”

Tà ka'a bol ma mat i wa Jesu

(Wei Mat 27.15-31; Mark 15.6-20; Luk 23.13-25)

I dugo li numa, *Pilat hom ze suno gafi dla, mi ta i he'd au Juif kona in hana i sema: “Han fe zu la ma ka'a ti bol i wa su hîyâ na mi.

39 Na gi, kandaka ni ma ii go giri dei, i lo vin ter Pak nga pet na tan, han go sak hei bu danggai ma ii beinum ma afi na, tan na, ii bei se, nan sak hei vuduk aso Juif kona afi su?”

40 Na gi tà tum siwel gbiu i sema: “Ori! ge fa hama ni num mi! Ma ba se, a ge fa hama ni Barabas.” Barabas numa ni su ma ci sum i vari.

Já 19

1 I dugo li numa, *Pilat am vinim hana i se, tà ve Jesu tà dlam ka lufa.

2 Askar kona tiu'di ngei 'dikalla kandaka ni jum tan, tà tingga i wa Jesu, tà sak ham barau ma tleu ngô ngô i turum.

3 Tà car ya'a fa i he'dem tul, tà in ham i sema: “Ma gau de'be, vuduk aso Juif kona!” Tà tumum ka 'bana.

- 4 *Pilat car ze suno gafi dla, in he lilau sum ma i sema: “Wei man, han go ta gam fa hei suno, walama ii wei ti se, nan fe zu la ma ka'a ti bol la i waram mi na.”
- 5 Jesu ze fa suno ka jum ngei ra i waram, mi sak barau ma tleu ngô ngô tanda ra i turum. *Pilat in hana i sema: “Wei su hîyâ man.”
- 6 Na gi, ka ma sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum ko ma kot li na, wam tan na, tà tum siwel gbiu, tà in i sema: “Geiyem afi i wa ago gei na! geiyem afi i wa ago gei na!” *Pilat in hana i sema: “Hei turi gi veinum, geiyinum afi, walama nan, han fe zu la ma ka'a ti bol i waram ba mi.”
- 7 Juif kona in ham i sema: “Ma ka vin gat ma maa ra hina. I zu vin gat tanda ra na, mi ndak ma ta fe ni mata, walama mi 'de turum se num ni Vei aso Lu na.”
- 8 Ka ma *Pilat hum la tanda ra na, mi hom fang wulak 'bor gafi kal dla.
- 9 Mi hom ze i za gafi dla, mi ca'b Jesu la i sema: “Tan na, a car fa ni iya su?” Na gi, Jesu kor ham la hina mi kanau.
- 10 *Pilat hom in ham gafi dla i sema: “A kor han la hina mi su? Tan na, a we ma han ka gidang ma sakau afi er, han ka gidang ma geiyeu afi i wa ago gei na era mi su?”
- 11 Jesu hom kor ham i sema: “Kandaka se, ni Lu gi hau gidang tanda mi na, a ka gidang i waran tan nde mi kanau. Wa numa gi, su ma mba sakan i duk 'bu na, buburo mum ba 'bor kal mu ra dla.”
- 12 I dugo li numa, *Pilat lang lem ma num sak ti Jesu afi. Na gi, Juif kona tum siwel gbiu i sema: “Kandaka se, a gi sakam afi da na, a ni gilam *Sesar mi. Sa sa ma gi fang turum ni vuduk ka'dorom ma, mi ni bibile ka *Sesar.”
- 13 Ka ma *Pilat hum la tanda ra na, mi ze fa ka Jesu suno gafi dla; mi suk i wa jinga ma li bol la, i vin za ma mbu'u afi ka goi ra i suno, ma tà 'dam ka vin au Hebre kona i sema: Gabata na.
- 14 Numa ni ka fat bar ma tà min ti la tuko ti ma aso vin ter Pak nga, ka fata car i du kir kir. *Pilat in he au Juif kona i sema: “Wei vuduk mii na gi man.”
- 15 Tà tum siwel gbiu, tà in ti i sema: “ Veinum tei karam, tei karam ta geiyinum afi i wa ago gei na! ” *Pilat in hana i sema: “Tan se, han ta gei hei vuduk mii na afi i wa ago gei na su?” Sum lingi ko ma fal tuko vursu na kor hina i sema: “Maa ma ka vuduk ma 'dang mi, vuduk maa na ni *Sesar ka'dau ori.”
- 16 I dugo li numa, *Pilat sak hana Jesu walama se, tà ta geiyem afi i wa ago gei na.

Tà gei Jesu afi i wa ago gei na
(Wei Mat 27.32-44; Mark 15.21-32; Luk 23.26-43)

Askar kona car ve Jesu.

- 17 Jesu dam suno i kir za na, mi go zi'i ago gei mum ma i waram, gag mi ta ze ti i li ma tà go 'dam se "Iseu wa" (ka vin au Hebre kona sema: Golgota).
- 18 Askar kona ta gei Jesu afi i wa ago gei na hina i dugo li numa. Tà gei sum ko ma 'dang ho'b afi ka Jesu, nini 'dau i 'bum ma ca ra, nini 'dau i 'bum ma ca ra bra, Jesu i du bra.
- 19 *Pilat am vinim he se, ndal i waram afi i wa ago gei na i sema: "Jesu ma Nazaret na, vuduk aso Juif kona."
- 20 Juif kona 'bor di'i la ma tà ndal tanda ra, walama li ma tà gei Jesu hina numa, hêi ka za na mi. Ndal tanda ra ndal ni ka vin au Hebre kona, ka vin au Latin kona, ka vin au Grek kona bra.
- 21 Na gi, sum lingi ko ma fal tuko vursu na in he *Pilat i sema: "Kot 'bei a ndal sema: 'Vuduk aso Juif kona,' a ndal sema: 'Num gi in se, num ni vuduk aso Juif kona. ' "
- 22 *Pilat hom kor hana i sema: "Tuko ma han ndal da na, tuko numa ta ke ni tan kek."
- 23 Ka ma askar kona gei Jesu afi i wa ago gei na gei se na, tà la'a barau ko mum ma i turum ma, walna i du fi'di, i wa askar kona 'dau 'dau fi'di bra. Tà la'a barau mum ma i hiyerem ba, ni barau ma tà 'derra ni 'der mi, tà cinda ni ka jika'dta tan 'dau, fa afi dei sak ka'd i kir sem.
- 24 Askar kona in he ndri i sema: "Ma cati barau ca suno mi, ma geinda ni 'bele, walama ma wei ti su ma ta tinda na." La tanda ra gir tan, ni walama ndal ma ndal i lo Maktub pa ta ndak ti i linda net, ma in i sema: "Tà 'breu barau ko man na i 'bana; barau man ma i hiyeren da tà ganda 'bele er." Numa gi ni tuko ma askar kona gir ti na.
- 25 Ya Jesu ka njara, ka Mari ma ma Klopas sa, ka Mari ma Magdala ra, tà dam car i zu ago gei aso Jesu na tul.
- 26 I dugo li ma Jesu we yam i li ma ti car ra na, ka vei hat mum ma mi bam ma car i dugo li numa er, mi in he yam i sema: "Ma ra, we, hîyâ gi ni 'beteng."
- 27 I kir li numa, mi in he vei hat na i sema: " We, yau gi man." I dugo li numa na, vei hat na ta kanda asorom.

La mat aso Jesu

(Wei Mat 27.45-56; Mark 15.33-41; Luk 23.44-49)

- 28 I kir numa na, ka ma Jesu we se tuko kona pet gir da, walama la ma ndal i lo Maktub pa ndak ti net era, mi in i sema: "Vin co'o go giran."
- 29 I dugo li numa akulum hina 'dau, ma hen ka mbi ma cumoko. I dugo li numa, askar kona am vra'a lobma ma mbus ti lo tim ma, co'bum i duk mbi ma cumok numa, tà amum sin i vin ndu ndu ago *hisop, am sin ti afi i vin Jesu.

30 Ka ma Jesu ne'e mbi ma cumok numa na, mi in i sema: "Tuko na pet gir da." I kir numa na, mi co'b waram ka'da, mi mata.

Askar 'dau kap 'ba pei Jesu

31 Numa na, ni bar ma kufo fat ma 'dok ti tu ra, numa gi au Juif kona ba se, mi ke afi i wa ago gei na gag ze ti i lo bar ma 'dok ti tu ra mi, walama bar ma 'dok ti tu tanda ra ni fat ma tong 'bor; tà ca'b *Pilat, walama kas semna suno, i se gi, la'ana fa ka'd 'bo.

32 I dugo li numa, askar kona car mba kas sem sum ma tà geina afi i wa ago gei na ka Jesu na, tà kas sem ma kufo na, tà kas sem num ma ho'b ma er.

33 Ka ma tà mba i wa Jesu na, tà we na, mi mat cei da; numa gi tà kas ti sem mi.

34 Na gi, nini 'dau i duk askar kona car kap 'ba peirem ka asa'ba, i dugo li numa vursu ka mbi car ze fa pucucu.

35 Su ma we la tanda ra, mi in la tanda suno er, la mum ma mi in suno tanda ra ni tu la er, mi we se, num in ni tu la er, walama hei ka hina na, hei tu la.

36 Tuko ko numa gir kandaka numa tan na, ni walama ndal i lo Maktub pa ta ndak ti net, i sema: "Iseurum tan 'dau era go ta kas mi."

37 Ndal ma 'dang i lo Maktub pa in hina gafi dla i sema: "Tà go ta we ni num ma tà kap 'ba peirem ma."

Tà mu'u Jesu

(Wei Mat 27.57-61; Mark 15.42-47; Luk 23.50-56)

38 I kir numa na, Josef ma Arimate na ta ca'b *Pilat walama num am mat Jesu. (Josef numa ni vei hat aso Jesu bel se gi, ni pe'e pe'e, walama mi go ne wulak Juif kona.) *Pilat sakam, Josef ta am mat Jesu.

39 Nikodem ma mba i he'd Jesu ka durki na, mi car mba er. Mi mba ka mbur ko ma tlum ka tuko ma baka ma sisi 'bei vinin, mbu'daram ndak ir kilo guhindi, mbur ko numa ni *mir ka *alowes.

40 Tà am mat Jesu tà 'dikalam ka bakta, tà ho'om mbur ma sisi 'bei vinin na i waram, kandaka ni ma au Juif kona go gir i li ma tà go mu'u mat na tan.

41 I dugo li ma tà gei Jesu hina numa, sine 'dau hina; i lo sine numa na, zra ma mireu ma tà mu'u su i lorom 'dau mi 'bo hina.

42 Kandaka ma bar tanda ra ni bar ma kufo fat ma 'dok ti tu ma aso au Juif kona, zra na i dugo li numa tul bra, tà am mat Jesu mu'u ni hina i lo.

Já 20

Lo zra na bar ori

(Wei Mat 28.1-8; Mark 16.1-8; Luk 24.1-12)

- ¹ Ka dumas kasin, ka ma li na krim krim 'bo na, Mari Magdala ta i wa us sa. Ti we man na, ti we goi ra pong suno i vin zra na.
- ² Numa gi, ti ne ta fe Simô Piyer, ka vei hat ma Jesu bam ma, ti in hana i sema: “Tà am Busumra na suno i lo zra na, ma we li ma tà gam hina na mi.”
- ³ Piyer ka vei hat numa, tà car go ta i wa us sa.
- ⁴ Tà la'a ka ne i zu ndri ka lana ho'bcu'bu; na gi, vei hat numa ne kal Piyer, mi ta ze i wa us sa kufo.
- ⁵ Mi ta gumo'o ka'd go we lo zra na, mi we ti bakta ma tà mu'um ti ra sak ka'd mbok, na gi, mi jum i lo zra na mi.
- ⁶ Na gi, Simô Piyer car mba danasu numa, mi jum i lo zra na, mi we bakta ma tà mu'um ti ra sak ka'd i wa angga mbok,
- ⁷ i dugo numa vin barau ma tà jeu ti ir Jesu ra; vin barau tanda ra tap ka bakta ma tà mu'um ti ra tum mi, na gi, ti kutong sak ka'd i li ma 'dang ka'donda 'dang.
- ⁸ I dugo li numa, vei hat ma ne mba ze i wa us sa kufo numa, hom jum i lo zra na er. Mi we na, mi he tu la.
- ⁹ Walama sum hat kona we zu la ma Maktub pa in se, Jesu go ta car afi ka irim gafi i duk sum ko ma mat na mbê na mi 'bo.
- ¹⁰ I kir numa, sum hat ko ma ho'b numa car kap zuna homna asona.

Jesu ze turum i ir Mari Magdala

(Wei Mat 28.9-10; Mark 16.9-11)

- ¹¹ Na gi, Mari car suno i vin zra na, ti go ci'i. I dugo li ma ti go ci'i tan na, ti gumo'o ka'd go we lo zra na;
- ¹² ti we sum sin ko ma fa afi duk Lu na ho'b ka barau ma 'babu i tuna, suk ti i li ma tà ge Jesu hina na, ma nini 'dau suk i li ma i waram ma, ma nini 'dau suk i li ma i sem ma bra.
- ¹³ Sum sin ko ma fa afi duk Lu na ca'bpa i sema: “Ma ra, wa nimi gi a ci'i tan su?” Ti hom kor hana i sema: “Tà am bumran na cei, han we li ma tà gam hina na mi.”
- ¹⁴ I dugo li ma ti in la tanda ra in na, ti jak ira na, ti we Jesu dam car, na gi, ti we ma se ni Jesu na mi.
- ¹⁵ Jesu ca'bpa i sema: “Ma ra, wa nimi gi a ci'i tan su? Tan na, a go lang ni sa su?” Ti sar se ni bu sine ago na, ti car in ham i sema: “Kandaka se, ni hau gi amum ma, tak han li ma a ta gam hina na, han ta amum.”

16 Jesu hom in handa i sema: “Mari.” Ti fang ira i he'dem, 'dam ka vin Hebre i sema: “Rabuni” (ni se Bu hat na).

17 Jesu in handa i sema: “Kau turan mi, walama han bei tan afi i he'd Buba na 'bo. Na gi, ta, ta in he njurokon na i se, han tan i he'd Ban ma ni Ba hei er, i he'd Lu man ma ni Lu mii era.”

18 I dugo li numa, Mari Magdala car ta in he sum hat kona i sema: “Han we fa tu Busumra na,” ti nja'a hana la ma mi in handa ra er.

Jesu ze turum i ir sum hat ko mum ma
(Wei Mat 28.16-20; Mark 16.14-18; Luk 24.36-49)

19 Ka dumas tanda ka liringa, sum hat kona tok wana i za, tà gitleng vin za ra i wana, walama tà go ne wulak au Juif kona. Jesu mba dam car i duknga, mi in hana i sema: “Edlem he'b pa ke kari!”

20 I dugo li ma mi in hana la tanda ra in na, mi tak hana 'bum ka 'ba peirem. Sum hat kona tuna elna 'bor, i li ma tà we tu Busumra na.

21 Jesu hom in hana gafi dla i sema: “Edlem he'b pa ke kari! Kandaka ni ma Buba na sinan fa na tan, nan era han sini ni tan er.”

22 I kir ma mi in hana la tanda ra na, mi fo'o maskaram i wana fut, in ti hana i sema: “Vei Ngisa Lu na.

23 Tàna ma ii gi saki hana buburo ko mana na suno na, buburo ko numa go ta sak suno bra; tàna ma ii gi saki hana buburo ko mana na suno mi na, buburo ko mana na go ta sak suno mi bra.”

Jesu ka Tomas

24 Na gi, Tomas ma nge'dma na 'dau i duk sum hat ko ma gu'b wa ho'b ma, ka ma Jesu mba na, mi hina mi.

25 Wa numa gi, sum hat ko ma nini na in ham i sema: “Ma we fa Busumra na da.” Na gi, Tomas hom kor hana i sema: “Kandaka se, han gi we ir mbi'd geu ko ma tà gei ti 'bum ma mi, kandaka se, han gi sin nji 'ban ma se'da ra i tan zra geu ko numa mi, kandaka se, han gi sin 'ban i 'ba peirem mi na, han he tu la mi to'o 'bo.”

26 Bar côhô, i kir numa na, sum hat ko ma aso Jesu na tok wana i za gafi dla, Tomas hina kana er. Vin za ra gitleng, na gi, Jesu mba dam car i duknga, mi in hana i sema: “Edlem he'b pa ke kari!”

27 I dugo li numa, mi in he Tomas i sema: “Si'da fa nji 'bu man, we 'ban, si'da fa 'bu sin i 'ba peiren. Kot 'bei, a ta ke ni su ma bei he tu la, he tu la hina i zu 'de.”

28 Tomas car 'dam i sema: “Bumran, Lu man na!”

29 Jesu in ham i sema: “Tan na, ni wa ma a wan na se gi, a he ti tu la hîyâ 'bo su? Sum ma wan ka irna seng mi gi, tà he tu la ra na, tuna ta elna.”

Zu la ma i lo maktub ca

30 Jesu gir tuko gir ko ma tak 'dang 'dang 'bor i kufo sum hat ko mum ma, ma lana ndal ka'd i lo maktub ca ndâ mi.

31 Na gi, au ko ma ndal hîyâ na, ni walama ii ta hei ti tu la se, Jesu gi ni Kristi na, Vei aso Lu na, ni i zu he tu la ra gi, ii ta fei ti maska ra ni ka sem num.

Já 21

Jesu ze turum i ir sum hat ko se'da

1 Jesu ze turum i ir sum hat ko mum ma gafi dla, i vin mbi sina Tiberiyad. We man na, gi ni vari ma mi ze ti turum i irna ra:

2 Simô Piyer, ka Tomas ma nge'dma na, Natanayel ma Kana i wa angga Galile na, ka ado aso Zebede, ka sum hat ko ma aso Jesu ma nini ho'bo, tà tok i li ma 'dau.

3 Simô Piyer in hana i sema: “Han ta ciu kife'e.” Tà in ham i sema: “Maa era na, ma ta karau er.” Tà ta ser i lo il ma ga'a na. Na gi, ka durki tanda ra, tà fe tuko mi.

4 Ka ma li na am zu ma go fo'o suno na, Jesu dam car i der mbi na, na gi, sum hat kona we se ni num ma mi.

5 Jesu in hana i dugo li numa i sema: “Hu'dki na, tan na, ii vei kife'e to'o su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ori!”

6 Mi in hana i sema: “Saki ziu ra i 'ba il la, i 'ba ma kati ra, ii ta fei.” Tà car sak ziu ra, tà ndak ma ta'anda fa suno i duk mbi na i 'ba mbu'da ra mi, walama kife'e ra hen i lo 'bor.

7 Vei hat ma Jesu bam ma in he Piyer i sema: “Ni Busumra na.” Ka ma Piyer hum la tanda ra ma sema: “Ni Busumra na” na, mi car sak barau mum ba i turum, walama mi ni gandila, se gi, mi hom ndam ti i duk mbi na.

8 Tan sum hat ko ma nini na car mba ka il la, tà go ta'a ziu ma hen ka kife'e ra; walama tà hêi ka wa dong ga mi, ta ndak kandaka ni wa bike 'ba kis tan.

9 Ka ma tà dam fa suno i wa dong sina ra na, tà we ku ma ngitla'a ka avan, ka kife'e ko hina i wanda ka'da, ka mgbo hina i wa bra.

10 Jesu in hana i sema: “Le'ei fa kife'e ko ma ii bei cem hîyâ nde mbei ti.”

11 Simô Piyer car dla'a i lo il la, mi ta'a fa ziu ma hen ka kife'e ko ma lingi numa suno i wa angga ra: di'ina ni kis kal guvatl wa suno hindi. Tà 'bor kandaka numa tan pi era na, ziu ra es mi kanau.

12 Jesu in hana i sema: “Mbei fa mba tii.” Na gi, su tan 'dau er ma i duk sum hat ko mum ma gi ndak ma ca'bum i sema: “Tan na, hau, a ni sa su?” na cei, walama tà we net se numa ni Busumra na.

13 Jesu ya'a fa i he'dna tul, am mgbo na hana, mi hana ti kife'e ra er.

14 Numa na, ni ze ma Jesu ze turum ma wa hindi i ir sum hat ko mum ma, i kir ma mi zam fa suno i li usiya na.

Jesu ka Piyer

15 I kir ma tà ti tuko ti na, Jesu 'de Simô Piyer i sema: “Simô, vei aso Jâ na, tan na, a ban kal sum ma ka'd hîyâ su?” Mi hom kor i sema: “Hâ'â, Busumra na, a we se nan bau.” Jesu in ham i sema: “Pol han ado time ko man na 'bei.”

16 I dugo li numa mi hom in ham ma wa ho'b gafi dla, mi ca'bum i sema: “Simô vei aso Jâ na, tan na, a ban su?” Mi hom kor i sema: “Hâ'â, Busumra na, a we sema nan bau.” Jesu hom in ham i sema: “Pol han time ko man na 'bei.”

17 Mi hom in ham ma wa hindi gafi dla, mi ca'bum i sema: “Simô, vei aso Jâ na, tan na, a ban su?” Piyer lorom cim, wa ma Jesu ca'bum la ra wa hindi ma sema: “Tan na, a ban su?” na. Mi hom kor i sema: “Busumra na, a we tuko kona pet, a we ma nan bau na er. ” Jesu in ham i sema: “Pol han time ko man na.

18 Ni ma turum gasi, han go in hau: ka ma a ga'a 'bo na, a go jeu 'dike i wa barau ma i zuru ra ka'doru, a go tau ti i li mani mani ma loru ba na pet. Na gi, kandaka se, a gi kisa'a da na, a ta si'da 'bu suno, ni su ma 'dang gi go ta jeu hau 'dike na, mi ta ta karau i dugo li ma loru ba mi na.”

19 (Ni ka la ko hîyâ gi, Jesu ba ma tak ti zu la mat aso Piyer ma mi go ta mat na, walama ci'i ti sem Lu na.) I dugo li numa, Jesu in ham i sema: “Mba fa i zuran man.”

Jesu ka vei hat ma mi bam ma

20 Piyer jak irim i kirim ma, mi we vei hat ma Jesu bam ma, go mba i du wana. Ni num ma suk i he'd Jesu ka fat ma tà go ti tuko ti na gi, mi ca'b Jesu i sema: “Busumra na, tan na, ni sa gi go ta am warau su?” na.

21 Ka ma Piyer wam ma, mi in he Jesu i sema: “Busumra na, tan na, num ma hîyâ, ni nimi gi ta girim bra su?”

22 Jesu hom kor ham i sema: “Kandaka se, han gi ba sema: mi suk ka irim gag han ta hom ti fa na, ndolu ni mama su? Gi ni hau na, mba fa i zuran man.”

23 La tanda ra nde li i duk sum hat kona, tà go in se, vei hat ma hîyâ na go ta mat mi. Na gi, Jesu in ni sema: vei hat ma hîyâ na go ta mat mi na, ni tan mi.

24 Vei hat numa, num gi ni bu ma in zu la tanda ra suno na er, ni num gi ndal la tanda ra er, ma wei na, la mum ma in da ni tu la er.

Wa la ma ge ka'd ta

25 Tuko ko nini 'bor ma Jesu girna na hina 'bo dla. Kandaka se, gi ndalna ni gau 'dau 'dau pet na, han sar se, angga ra ka tong ga pet era ndak ma ta fe li ma sak maktub ko numa mi.

Tuko Gir

Tuko Gir 1

Jesu in he sum vin sin kona se tà gol Ngisa Lu na

- 1** Teyofil man na, I lo maktub man ma kufo ra, ma han in ti la tuko ko pet ma Jesu gir, ka la ko ma mi hat ti fa ka ting zu ra dei
- 2** gag ka fat bar ma mi tam ti afi duk Lu na. Kufo ma mi go tam afi i duk Lu na, mi am vinim, i zu gidang aso Ngisa Lu na he sum ma mi manna kandaka ni sum vin sin ko tan na.
- 3** I kir ma mi mat na, mi ze turum i ima, tak ti turum hana ka la ko 'dang 'dang 'bor, ma se num ka irim ma: gag bar gufi'di, mi ze turum i irna gi, mi in ti hana la tuko ko ma guci i wa Tiza aso Lu na.
- 4** Fat 'dau na, mi ti tuko ti kana, mi dlat humna ka la ca i sema: “Biki Jerusalem mi, goli ni tuko ma Ban in laram ma, tuko he mangar ori ma han in hei laram ma.
- 5** Walama Jâ gir sum baptem ni ka mbi, na gi, ke bar kufo tan nde na, ii go ta fei baptem ni ka Ngisa Lu na.”

Jesu tam afi aso Lu na

- 6** Tàna sum ma tok ka Jesu na, tà ca'bum i dugo li numa i sema: “Busumra na, tan na, ni ka fat tanda ra gi a go ta hom ka vuduk aso au Israel la gafi hana i tanda su?”
- 7** Jesu hom kor hana i sema: “We ma we li ko ma go ta mba ka kim ba na, numa ni la aso Ban ma ka gidang mum ba i wana na, tanda ra ni la mii mi.
- 8** Na gi, ii ta fei gidang ga ni ka fat ma Ngisa Lu na ta mba i wari na. li ta kei ni sum ma ini laran suno i lo za Jerusalem, i wa angga Judee ka Samari er, gag zu angga ma do'o ra.”
- 9** I kir ma Jesu in la tanda in na, mi dla'am afi duk Lu na, tà go wam ti gag mi ta ze ti i lo 'dukul la, mi vi'i ti irna.
- 10** I dugo li ma tà go hi'del li afi na, i li ma Jesu tam afi na, we man na, sum ho'b sak barau 'babu i tuna car ti i he'dna,
- 11** tà in hana i sema: “Hei sum ma Galile na, tan na, ni wa nimi gi ii cari go hi'deli li afi su? Jesu ma car i dukri gi tam afi hîyâ na, mi ta hom fa kandaka ni ma ii weinum i li ma mi tam afi hîyâ tan er.”

Su ma ve tan Judas

- 12 I dugo li numa, sum vin sin kona car i wa goi ma tà 'danda se goi Oliviye ra, tà homna i Jerusalem. Goi tanda ra tul ka za na, pulona ndak ir kilometre 'dau ori.
- 13 Ka ma tà ta aso i Jerusalem ma, tà ur afi i lo za ma afi i wa minda ra, i dugo li ma tà go tok wana hina dei na, Piyer ka Jâ, Jak ka Andre, Filip ka Tomas, Bartelemi ka Matiyo, Jak ma vei aso Alfe na, Simô (ma tà 'dam se su ma but sumorom afi na), ka Jude ma vei aso Jak nga.
- 14 Tà tok wa i li ma 'dau ka lana pet kek kek, walama cen Lu na, ka lobki nini, ka Mari ma ya Jesu ra, ka njuroko Jesu er.
- 15 Ka fat 'dau, i dugo li numa na, sum aso Lu na tok wa ndri lilauna tà ke 'bei sum kis kal guho'b, Piyer dam car afi i duknga, in hana i sema:
- 16 “Njurokon na, ka gir ni gir mama era na, la ma ndal ma i lo Maktub pa ndak net da, la ma Ngisa Lu na in suno kufo i vin David i wa Judas, su ma tak vari he tàna sum ma ve Jesu na.
- 17 Judas kufo na, mi ni su ma i dukma, mi sak kama i lo sin ma maa er.”
- (18 Su hîyâ ta ca'b sine ka gineu ma tà po'om ti wa buburo mum ba. Ni i dugo li numa na gi mi nde ka'd gi, waram kap ka'da, mi mun i du kpuk gi, ado lorom busuk sak suno pet.
- 19 Sum ma i lo za Jerusalem ka lana ndâ na, tà we tuko ma gir numa, ni numa gi, tà 'de ti sine numa ka vin mana na i sema “Hakeldama,” ni se “sine ma vursu.”)
- 20 “Wa numa gi, la tanda ndal i lo maktub yem ba i sema: ‘Asorom ta ke ni vri, su go ta suk hina gafi mi se.’ Ti ndal gafi dla i sema: ‘Su ma 'dang gi ve sin mum ba er.’
- 21 “Wa numa gi, i duk tàna sum ma tap kama, lang kama kek kek, i dugo li ma Busumra na Jesu i dukma ka irim 'bo na, gag mba ze ti ka ma mi car i dukma tam ti afi era,
- 22 am zu ka baptem aso Jâ ra dei, gag ka fat ma mi car i dukma tam ti afi na, i duk tàna sum ma kama numa na, su 'dau i duknga ta tap kama mbê, mi ta ke ni su ma in zu la ze ma Jesu zam fa suno i li usiya na.”
- 23 I dugo li numa, tà la'a sum ho'b ting kufona: Josef ma tà 'dam se Barsabas, ma tà 'dam ka sem ma mbeirum ba se Justus, ka Matiyas.
- 24 Tà cen Lu na i sema: “Hau, Busumra na, hau ni su ma we lo sumra na ndâ na, i duk sum ma ho'b hîyâ na, a tak hama su ma a manam ma,
- 25 walama mi ve tan Judas, ma 'barma gi tam li mum ma, kandaka bu vin sin tan.”

²⁶ Tà manna ni ka kong ma ka kuya i nji 'ba gi, kong ga nde ni i wa Matiyas gi, tà di'im tap ti ka sum vin sin ko ma gu'b wa 'dau na.

Tuko Gir 2

Mba aso Ngisa Lu na

- ¹ Ka ma bar vin ter *Pantekot ndak nga, sum aso Lu na tok wana i li ma 'dau pet.
- ² We man na, kar tuko car fa afi i duk Lu na 'bii 'bii, kandaka ni sime'd birmindi ma go pat na tan, mba hen lo za ma tà ha'ai hina ra nding nding.
- ³ I dugo li numa, tà we tuko ze i irna kandaka ni cil ku ma go es bilu bilu numa tan, 'breu suk i wana ka lana 'dau 'dau pet.
- ⁴ Ngisa Lu na hen i lona nding nding pet, tà am zu ma go in la ka vin ko ma 'dang 'dang 'dang, kandaka ni ma Ngisa Lu na hana se tà li ti vin na tan.
- ⁵ Juif ko ma suk i Jerusalem ma hina, tà ni sum ma i du gei ma car fa i duk njef sum ko ma i wa angga ra pet.
- ⁶ Ka ma tà hum kar tuko ma la'a 'bii 'bii numa na, lilau sum ma car tok fa. Tà vi'i suno ori tel tel, walama sa sa na, go hum kar sum aso Lu na go li vin na, ni ka vin mum ma.
- ⁷ Tà suk ori ging, tà sar 'bor, go in ti i sema: “Tan na, sum ko ma go li vin hîyâ na, ni au Galile kona pet mi 'de su?”
- ⁸ Tan se, gir ni gir mama gi, sa sa ma i dukma na, gi go hum vin ko ma tà go li na, ni ka vin mum ma tà vra'am ti na su?”
- ⁹ I dukma na, sum ma car fa i wa angga au Parte kona hina er, ka au Medi, ka Elam, ka Mesopotami, ka Judee, ka Kapados, ka Pô, ka Asi,
- ¹⁰ ka Friji, ka Pamfili, ka Ejipte, ka za ma i wa angga Libi i 'ba ma Siren, ka sum ko ma car fa lukoi fa Rom dei mba suk i dukma na er,
- ¹¹ sum ma ni ado vra'a ma Juif kona hina, ka sum ko ma fang tuna Juif kona, ka sum ko ma Kret, ka au Arabi kona, kandaka ni numa tan pet na, ma go hum vin ko ma tà go li ma ni ka vin ko ma maa na 'dang 'dang, tà go in ti la sin gir ko ma lingi lingi ma aso Lu na.”
- ¹² Ka lana pet na, tà suk ori ging, vari sar la vi'i irna suno ori tel tel; tà go ca'b ndri ka'dona i sema: “Tan na, zu la ca ra ni mama su?”
- ¹³ Na gi, sum nini go kpan sum aso Lu na i sema: “I tà guru'd ni ka sùm!”

Bol aso Piyer ma ge ra

- 14 Piyer car afi i dugo li numa, ka sum vin sin ko ma gu'b wa 'dau na; mi am derem afi gidang go in ti he lilau sum ma i sema: “Hei Juif kona, ka hei sum ma suki Jerusalem pet na, 'bari zu la ca ra ze suno iri ti'de 'bei, tingi humndi humi ti la ma han ba ma in hei ra.
- 15 Sum ko ma hîyâ na, tà guru'd kandaka ma ii sari wana na tan mi, walama cem hîyâ na, fata bei ting dene ka'd 'bo.
- 16 Na gi, numa na, ni tuko ma Jowel bu ma jok vin Lu na in laram kufo i sema:
- 17 ‘Lu na in i sema: Tuko ko numa ta gir tan ka lo bar ma dana gbo'o ra. Han go ta sak Ngisaran i wa sumra na pet; adori ma hu'dki ka ma weiyekona, tà ta jok vinan, adori ma hu'dki na, tuko ko ta ze i irna, sum ko ma kisa'a na, misin ko ta in hana la.
- 18 Hâ'â, han ta sak Ngisaran i wa hu'dkiran ma njufko ka tàna ma lobki na, ka fat bar ko numa, tà go ta jok vinan.
- 19 Han ta sak tuko gir ko ma lingi afi i duk Lu na, ka tuko gir ko ma tak i wa angga ra: ii go ta wei vursu, ka ku, ka 'dukul ma ge mgbul kandaka ni 'deu tan.
- 20 Fata ta fang ndufun, ter ra go ta fang vursu er, tuko ko numa pet na ta gir kufo ma bar aso Busumra na go ta mba na; bar tanda ra ni bar ma tong 'bor, ma ka sem ci'i zunda.
- 21 I dugo li numa, ka ni sa sa ma gi 'de sem Busumra na, mi go ta si'di.’
- 22 “Hei sum ma Israel la, humi la ca 'bei: Jesu ma Nazaret na, ni su ma Lu na takam hei ka gidang mum ba, walama Lu na tak tuko gir ko ma yeu, ka tuko gir ko ma lingi, ka tuko gir ko ma tak, ni ka num i dukri, kandaka ni ma hei era, ii wei numa tan.
- 23 Su hîyâ na, i zu vin aso Lu ma in i lo we mum ma kufo dei ra. li ciinum i li ma ii geiyinum afi i wa ago gei na, ka 'ba sum ko ma buburo na.
- 24 Na gi, Lu na hom ze fa karam suno i li usiya ka irim, i dugo li ma mi but suno i lo tuti aso mat na, walama mat na ka gidang ma ndak ma kauwum ti ngring mi.
- 25 Walama David in laram kufo i sema: ‘Han we Busumra na i kuforon kek kek, walama mi ni i 'ban ma kati ra, walama kot 'bei, han ta dlak reu reu joko.
- 26 Ni wa numa gi, lora frêi, vinan in ti la ka frêi er. Tleu turan era na go ta bar ka'd i li ma 'dok tu, ka gol ma i zu edlem he'b pa.
- 27 Walama a ta 'bar ngisaran i li suk aso sum ko ma mat na mi, a ta 'bar num mu ma ka irim 'danga ta we lo'd ma lo'd suno ra mi.
- 28 A tak han vari ko ma ta karan i lo si'd ta, a go ta henen ka lo frêi i kuforu.’

- 29 “Njurokon na, 'bei walama han in hei la ma wa muima David na suno 'bei kpas: mi mata, tà mu'um, wa usum i dukma furum hîyâ 'bo er.
- 30 Na gi, mi ni su ma jok vin Lu na, mi we se Lu na am vinim ham ni ka sur tu, ma mi ba se num am su 'dau i duk se'd mum ba, tingim i wa jinga ma ni mum ba.
- 31 David we tuko ma go ta gir ra kufo gi, mi in ti la aso Kristi ma go ta ze suno i li usiya na i sema: ‘Busumra na 'baram ka'd i li suk aso sum ko ma mat na mi, tleu turum era go ta lo'd suno mi er.’
- 32 Jesu numa, Lu na hom ze fa karam suno i li usiya ka irim, ni tuko ma ma we ka irma pet.
- 33 Mi tam afi, mi suk i 'ba Lu ma kati ra, mi fe ti Ngisa aso Bam Lu ma mi am ti vinim ma: mi sakam fa wama, numa gi ni tuko ma ii go wei gi, ii humi er cem hîyâ na.
- 34 Walami, David wa turum era na, mi ta afi duk Lu na mi, na gi, mi in i sema: ‘Busumra na in he Bumran na i sema: Suk i 'ban ma kati ra,
- 35 gag han ta sak ti sum bibile ko mu na ka'da, kandaka ni tuko ma ting seu i wa tan.’
- 36 “Lilau Israel kona, tà ka lana pet na, tà ndak ma we 'bei kpas: ni Jesu ma ii geiyinum afi i wa ago gei na, ni num gi Lu na fangam ni Busumra na, fangam Kristi na er.”
- 37 Ka ma tà hum la tanda na, vin duknga la'a ori brang. Tà ca'b Piyer ka sum vin sin ko ma nini na i sema: “Njurokoma na, tan na, ma ta gir ni gir mama se su?”
- 38 Piyer hom kor hana i sema: “Joki sar ma 'bei gi, sa sa ma i dukri na, mi fe baptem ka sem Jesu Kristi, wa numa gi buburo ko mii na ta sak ti suno kam. li ta fei Ngisa aso Lu na ma ni tuko he mangar ori na.
- 39 Walama la tanda ra na, 'bei wari, ka adori er, ka sum ko ma suk hêi senga ndâ er, ka sa sa ma Busumra Lu ma maa na go ta 'dam fa na.”
- 40 Piyer hom in hana la ko ma nini gafi 'bor, mi coknga ti er i sema: “Vei si'd ta, wali ti turi suno ka sum ko ma ngui la na.”
- 41 Tàna lilau sum ko ma i duknga ma ve la aso Piyer ra, tà girna baptem. Ka fat tanda ra, tà fe sum ndak ir sum bub bub hindi sak i tuna gafi.
- 42 Tà ve tuna gidang i zu hat aso sum vin sin kona, i zu tok ma tà go tok tuna ra, i zu ke'ei afin na, i zu cen ma cen Lu na er.

Tap aso sum ko ma he tu la ra

⁴³ Sa sa na, suk ni ka wulak, walama sum vin sin kona gir tuko ko ma lingi 'bor, ka tuko ko ma tak 'dang 'dang.

⁴⁴ Sum ko ma he tu la ra pet na, tà tap ndri 'dau, tuko fe ko mana na pet na, tap ni i li ma 'dau er.

⁴⁵ Tà ca'b asona ka tuko fe ko mana suno pet, se gi, tà ke'ei gineuna i 'ba ndri suno ndâ, ka ni sa sa na, mi fe ndak ir ca tuko ma go girim ma.

⁴⁶ Ka bar 'dau 'dau pet na, tà go tok wana i lo za ma tong ma aso Lu ra, tà go ke'ei mgbo na he ndri i lo asona er, tà go ti tuko ti ko mana na ni ka lo el, ka lo ma 'dau er.

⁴⁷ Tà go gile Lu na, tà go gir ni tuko ma nde i ir lilau sum ma pet na. Bar 'dau 'dau pet na, Busumra na go tok tàna ma fe si'd ta i wa ndri.

Tuko Gir 3

Su ma kas gudu gudu na car afi

¹ Fat 'dau, ka ma fata cok liringa, au Piyer ka Jâ car ta i lo za ma tong ma aso Lu ra, walama cen Lu na.

² Su hina 'dau, ni su ma kas gudu gudu fa i lo yam dei. I lo bar 'dau 'dau pet na, tà go amum tingim i vin za ma tong ma aso Lu ra ma tà go 'danda se “Vin za ma 'bei ra,” walama mi cen tuko i 'ba sum ma go ta ser hina na, mi cenna walama num fe tuko he mangar ori i 'bana.

³ Ka ma mi we au Piyer ka Jâ go ta ser i lo za ra na, mi cenna walama num fe tuko he mangar ori i 'bana.

⁴ Piyer ka Jâ wam tan ndinga, tà car in ham i sema: “Wama fa man.”

⁵ Mi go wana teu teu, mi ji'ber 'bana, mi sar se num ta fe tuko i 'bana.

⁶ Piyer in ham i sema: “Han ka gineu bangrang ka lor i 'ban mi, na gi, tuko ma i 'ban na han go ta hau: ni ka sem Jesu Kristi ma Nazaret na, car tra!”

⁷ I dugo li numa, Piyer kau 'bum ma kati ra caram afi ka sem. I dugo li numa wat na, sem ka au ir kengli sem fang gidang hina wat;

⁸ su ma kas gudu gudu numa na car afi mbat, dam car ka sem go tra. Mi ta ze ka sum vin sin kona i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi go tra, yet afi, gile ti Lu na bra.

⁹ Lilau sum ma pet na wam i li ma mi go tra, go gile ti Lu na.

¹⁰ I dugo li ma tà wam se num gi ni su ma suk vin za ma 'bei ma aso za ma tong ma aso Lu ra walama cen tuko i 'ba sum ma, ka lana pet na, tà suk ori ging, tà sar 'bor i wa tuko ma fang i waram numa.

Bol aso Piyer ma ge i lo za ma tong ma aso Lu ra

- 11 Su na 'bar au Piyer ka Jâ mi, mi ta kana mel mel, sum ma ka lana pet na, tà suk ori ging, tà car ne ta i he'dna i zu pal ma tà go 'dam se Pal aso Salomô na.
- 12 I dugo li ma Piyer we tan na, mi hom go in he lilau sum ma i sema: “Hei sum ma Israel la, ni wa nimi gi ii suki ging wa la aso su hîyâ tan su? Ni wa nimi gi ii go kotima kandaka se maa ndak ma car su hîyâ afi ka gidangma wa tuma wase, ni ka ve maa ma ma ve i zu Lu na gi su na go tra ti ni tan su?”
- 13 Lu aso Abraham, Lu aso Isak, ka Lu aso Jakob, Lu aso bubama kona gi he sem ci'i ra he hu'd mum ma Jesu da. Num ma, ii veinum, ii tapi vini waram i kufo *Pilat er, i dugo li ma mi ba ma num sakam afi na.
- 14 Ni num ma ka irim 'dang ma ni bu ma i du gei na gi, ii cii tokyo waram, ii hom langi se sak hei ni bu ma ci su na gi afi hak 'de.
- 15 Hei, ii cii Vuduk ma si'd na suno. Na gi, Lu na hom ze fa karam suno i li usiya ka irim gafi. Maa gi ni sum ma we la tanda ka irma na.
- 16 Ni ka gidang ma ka sem Jesu, ma ka he tu la wa sem Jesu gi ham gidang ma mi fe ti 'bei ma kanau ma ii wei ka iri pet hîyâ.
- 17 “Cem hîyâ na, hei njurokon na, han we na, tuko ma ii giri ka Jesu hîyâ na, ni we ma ii wei mi ra, kandaka ni ma sum lingi ko mii na gir ra tan er.
- 18 Na gi, tuko ma Lu na in laram kufo i vin sum ko ma jok vin Lu na pet i sema: Kristi ma mum ma li ca, ni tan gi mba ndak ti net.
- 19 Joki sar ma 'bei, homi fa he'd Lu na, walama mi ta hos hei buburo ko mii na suno.
- 20 Walama Busumra na go ta mba ka bar ma edlem he'b pa, mi sin fa hei Kristi na, num ma mi manam kufo dei guci ti wari na, num gi ni Jesu.
- 21 Walama cem hîyâ na, Jesu Kristi ndak ma suk kana afi i duk Lu na gag gag fat ma tuko kona pet go ta min i lina gafi na, kandaka ma Lu na sak la tanda i vin sum ko ma jok vinim ma ka irna 'dang ma fa kufo dei na tan.
- 22 Mois in i sema: ‘Busumra Lu mii na go ta sin fa hei bu ma jok vinim 'dau, kandaka ni nan tan, mi ta ke ni su ma i duk lilau sum ko ma mii na. Tuko ko pet ma mi go ta in hei na, ii ta humi vinim.
- 23 Ka ni sa sa gi hum vin bu ma jok vin Lu hîyâ na mi da na, mi ta bas suno butu butu i duk lilau sum ma aso Lu na.’
- 24 Kandaka ni numa tan na, sum ko ma jok vin Lu na ka lana pet er, ting fa zu ka Samuwel dei, ka tàna sum ko ma mba ni dana 'bo era na, tà ni sum ma in ni la ra suno pet, tà in la ra suno ni wa bar ma cem ca ra.

²⁵ Hei gi ni ado aso sum ko ma jok vin Lu na, ma aso tap vin da er, ma Lu na gir ka sumori i dugo li ma mi in he Abraham i sema: 'Ni i lo njef ma mu ra gi, njef sum ko ma i wa angga ra pet go ta fe ti pat vin da.'

²⁶ Lu na sin fa hu'd mum ma ni i he'di kufo 'bigi, ni walama mi 'be vin i wari, ni sa sa i dukri na, mi 'bar tuko gir ko mum ma buburo na suno."

Tuko Gir 4

Piyer ka Jâ car i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona

¹ Au Piyer ka Jâ go in la ra he lilau sum ma tan 'bo na, we man na, sum ko ma fal tuko vursu na, ka tong aso sum ko ma kot wa za ma tong ma aso Lu ra, ka au *Sadusê kona, mba ndu'bna hina 'du'b.

² Tà fang darki 'bor, wa ma sum vin sin ko ma ho'b numa go hat lilau sum ma, go in ti se, Jesu ze fa suno i li usiya, numa na, tak ni se sum ko ma mat na go ta busuk fa suno li usiya ka irna gafi.

³ Tà bana, tà saknga danggai gag kasin, walama fata kal cei da.

⁴ Na gi, i duk sum ma hum la ra na, sum lilau 'bor he tu la hina i wa, lilau sum ma he tu la ra na, sum njufko na, ni sum bub bub vatla.

⁵ Ze kasin na, sum lingi ko ma aso Juif kona, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum ko ma hat vin gat ta, tok wa i Jerusalem.

⁶ Anas bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na hina er, Kayife, Jâ, ka Aleksandre, ka gang ko aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na pet.

⁷ Tà mba ka sum vin sin ko ma ho'b numa i kufona, go ca'bna ti la i sema: "Tan na, ni ka gidang mati wase ni ka sem sa gi ii giri ti tuko ma hîyâ su?"

⁸ I dugo li numa, Ngisa Lu na hen lo Piyer nding nding, mi in hana i sema: "Hei sum lingi ko ma aso lilau sum ma, ka sum lingi ko ma kisa'a ma aso Israel la,

⁹ kandaka se, furum hîyâ na, tà go ba zuma i wa 'bei ma ma gir he bu dak hîyâ na, ni ka nimi gi mi fang ti 'bei su na?

¹⁰ Humi 'bei, hei ka lari ndâ, ka sum ma Israel kona ndâ er, ni ka sem Jesu ma Nazaret na, ma ii geiyinum afi i wa ago gei na, ma Lu na ze fa karam suno i li usiya na, ni ka sem num gi su ma hîyâ na car ti afi 'bei i kufori ma ii weinum ti pet hîyâ.

¹¹ Jesu gi ni su ma Maktub pa in laram i sema: 'Goi ma hei sum ko ma min za na geinda suno ra, fang ni goi ma kanau kanau ma i 'ba jef za ra.'

¹² Si'd ta fanda i tu su ma 'dang mi kanau, walama sem ma 'dang tan 'dau er, ma ka'd i wa angga ra gi, Lu na he sum gi ma si'di ti na cei."

13 *Tok aso sum lingi aso Juif kona we dablak aso au Piyer ma ka Jâ ra, tà wana ni sum ma we maktub mi, tà suk ori ging, lona hom nde wana gafi dla na, tà hom wana ni sum ma tra fa ni ka Jesu kufo dei er.

14 Na gi, tà we su ma ga'b ma fang 'bei numa car he'dna jiu bra na, tà fe vari la ma kor mi.

15 Tà in hana se, tà busuk suno i lo za ma li bol la, tà go husok la ka'da, ci ti tokyo ka ndri.

16 Tà go ca'b ti ndri i sema: “Tan na, ma ta giri ni mama ka sum hîyâ su? walama sum ko ma i Jerusalem ma pet na, tà we 'bei te'd te'd ma se tàna gi gir tuko ma yeu ma hîyâ, ma ndaki ma ma ta môiyi mi.

17 Na gi, ma ta ce'dina 'bor kpuk kpuk, walama kot 'bei la ca ra ta jok kufo, ti jok kufo gafi i duk sum ma mi se, walama tà ta in la he sum ka sem Jesu gafi mi se kanau.”

18 Ta car 'dana i za gafi, go ce'dna ti se kot 'bei, tà in la wase kot 'bei tà hat sum ka sem Jesu.

19 Na gi, Piyer ka Jâ hom kor hana i sema: “Sari la ca 'bei gi: hum vin hei kal hum ma hum vin Lu na hak 'de, tan na, i kufo Lu na ni i lirim su?

20 Walama maa ma ndak ma 'bar la ma in da suno i wa tuko ma ma we ka irma, ka tuko ma ma hum ka humma na mi.”

21 *Tok aso sum lingi aso Juif kona hom dlat humna gafi dla, i kir numa, tà car saknga tà tana. Tà fe zu la ma lina ti ca ra mi, walama lilau sum ma pet na go li zu Lu na i wa tuko ma gir numa.

22 Su ma tà gir la ma yeu i turum gi tà si'dim ti kimrim ndak ni 'bei gufi'di da.

Cen aso sum ko ma he tu la ra

23 Ka ma tà saknga fa na, au Piyer ka Jâ car ta i he'd minkona na, tà nja'a hana la ma sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ce'dna ti ra pet.

24 Tàna bra na, ka ma tà hum la tanda ra na, tà am derna afi, 'de Lu na ka lona ma 'dau i sema: “Busumra na, hau gi ni Lu ma min afi ka angga ra, sina ma tong ga, ka tuko ko ma i lona na ndâ.

25 Ni hau gi ni su ma sak la i vin lak mu na muima David ka Ngisarau gi mi in ti i sema: ‘Tan na, ni wa nimi gi, sum ko ma i wa angga ra car afi tan gir gir su? gi tà go ha'a ti tuna tan su? Tan na, ni wa nimi gi, lilau sum ma tap vinna wa la ko ma njok njok tan su?

26 Vuduk ko ma wa angga ra car afi, sum lingi ko ma li bol la era na, tok ni bibile ka Busumra na, ka Kristi ma mum ma er.’

27 Ni ma turum gasi, i lo za hîyâ na, *Herod ka Pons *Pilat, tà tap ndri ka lilau sum ko ma we Lu mi na, ka se'd ma aso au Israel kona, tà tok ndri ka'd i wa hu'd mu ma ka irim 'danga Jesu ma a manam ma ni Kristi na.

28 Tuko ma tà gir numa pet na, ni tuko ma 'bu gi gir ka ba mu ra kufo dei na.

29 Busumra na, cem hîyâ na, we ce'd mana ma tà ce'dma ra, a he lo ma dablak he hu'dki mu na walama tà in ti la mu ra suno prat prat.

30 A si'da 'bu suno walama si'd ti sum ga'b kona, ka tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi 'dang 'danga, gir ni ka sem hu'd mu ma ka irim 'danga Jesu.”

31 I dugo li ma tà cen Lu na cen na, li ma tà tok hina numa hen mik mik. Ka lana pet na, Ngisa Lu na hen i lona nding nding, tà ge er la aso Lu ra ni ka lona ma dablak 'bor.

Sum ko ma he tu la ra ke'ei tuko ko mana he ndri

32 Lilau sum ko ma he tu la ra, tà tap ni 'dau ngitleng, lona tap 'dau, ka ngisana tap 'dau er. Su ma i duknga tan 'dau er ma go in la i wa tuko mum i se, hîyâ ni tuko mum ma, cei kanau, walama tuko ko mana na pet na, tap ni 'dau.

33 Sum vin sin kona ge er ka gidanga 'bor prat prat, wa la aso Busumra na Jesu ma mi zam fa suno i li usiya na, Lu na 'be vin i wana ka lana pet.

34 Walama su i duknga tan 'dau era ma go sam bei ma fe tuko na cei. Walama sum ma ka sine ko, ka za ko era na, tà ca'bna suno, tà mba ka gineuna ma tà ca'b ko numa,

35 tà mba sak ka'd i kufo sum vin sin kona, tà ke'ei suno he ndri, ka ni sa sa na, fe ndak ir ca mum ba net net.

36 Josef ma ni su ma Levi, tà vra'am ni i Sipre, ma sum vin sin kona go 'dam ka sem ma mbeinda sema: Barnabas (numa ni se, vei ma so'o lo na),

37 mi ca'b fa sine mum ma suno, mi am fa gineurum mba sak i kufo sum vin sin kona.

Tuko Gir 5

Ananias ka Safira

1 Na gi, su nini 'dau ma sem se Ananias kla ka mâtam Safira, mi ca'b sine mum suno.

2 Mi ka'a gineu ra pe'e suno, mâtam we er, mi mba ka tan gineu ma ke ra ge ka'd i kufo sum vin sin kona.

- ³ Na gi, Piyer in ham i sema: “Ananiyas, ni wa nimi gi Seitan hen loru, walama a kas ti la he Ngisa Lu na gi, a ka'a gineu ma a ca'b sine mu na suno na gi, a pe'e suno?”
- ⁴ Ka ma sine na bei ca'b suno 'bo na, mi ni ma mu tan mi su? I dugo li ma a ca'bum suno na, gineurum ni ma mu tan mi su? Tan na, ni nimi gi tingiu gi, a gir ti la ca ka loru tan su? A kas la ca he ni sumra mi, a kas la he ni Lu na.”
- ⁵ I dugo li ma Ananiyas hum la tanda ra na, mi nde ka'da, mi mata. Sum ma hum la tanda ra pet na, tà fang wulak 'bor jir jir.
- ⁶ Hu'dki na car tum afi, tà 'dikal matam, tà amum suno, tà ta mu'um.
- ⁷ Tanna kal tan njô, ndak ir fat ma hindi ra na, ma Ananiyas car mba ze za i wana na, ti we zu la ma fang ga mi.
- ⁸ Piyer car ca'bpa i sema: “Inan fa gi, tan na, hîyâ gi ni gineu sine ma ii ca'bi suno na da su?” Ti hom kor hina i sema: “Hâ'â, ni numa da.”
- ⁹ I dugo li numa, Piyer car in handa i sema: “Ni mama gi ii tapi vini walama tuki ti Ngisa Busumra na tan su? Hum kar sem sum ma ta mu'u fa njufanga gi go la'a i vin za ra ginang da, tà am nang ta karang ni tan er.”
- ¹⁰ I dugo li numa ti car pat nde ka'd i kufo Piyer, ti mata. Hu'dki na ser fa za na, tà mba fe ni matta; tà amba ze ti suno, tà ta mu'unda i he'd njuffa.
- ¹¹ Eglis sa ka lilau sum ma hum la tanda pet na, tà fang wulak 'bor jir jir.

Tuko gir ko ma yeu

- ¹² Tuko gir ko 'bor ma tak ka tuko gir ko ma lingi gir i 'ba sum vin sin kona, i duk lilau sumra. Ka lana pet na, tà tok wa ni i zu pal aso Salomô, ka lona ma tap 'dau.
- ¹³ Na gi, tan sum ma ke pet na, su ma lorom dablak tan er ma ta tap turum kana na cei, ka ni tan pi era na, lilau sum ma go pitna 'bor.
- ¹⁴ Lilau sum ma tok 'bor, sum njufko ka lobki ma he tu la he Busumra na, lilauna go ta kufo kufo kal ma kufo na.
- ¹⁵ Tà la'a fa sum ga'b ko busuk ti fa ir vari ko 'dang 'dang: tà mba saknga ka'd i wa lei ko, ka gitla ko, i dugo li ma Piyer ta mba kal la, ndangsurum ta mba kumo'o i wa sum nini i duknga.
- ¹⁶ Za ko ma ngui i wa Jerusalem ma, sum toknga, tà car tok fa, tà la'a sum ko ma ka ga'b ma, ka tàna sum ko ma go li ca 'ba ngisa ko ma buburo na, ka lana pet na, tà si'di.

Tà li ca sum vin sin kona

- 17 I dugo li numa, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ka tàna sum ko ma karam ma pet, ni sum ma am vari aso *Sadusê kona, lona hen ka se'ei ka huni i tu sum vin sin kona, tà ba ma gir tuko kana.
- 18 Tà la'a sum vin sin kona tà ta saknga i lo danggai ma tong ga.
- 19 Na gi, ka durki na, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na mba 'bar vin za danggai ra suno, mi car la'a fa sum vin sin kona suno, in ti hana i sema:
- 20 “Tei, ta cari i lo za ma tong ma aso Lu ra, ta ini la si'd ca ra he sum ma hina na pet.”
- 21 I dugo li ma sum vin sin kona hum la tanda ra na, tà busuk kasin culul, tà ta i lo za ma tong ma aso Lu ra go hat hina. Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na car mba ka sum ko ma karam ma, mi 'de *tok aso sum lingi aso Juif kona ka sum lingi ko ma kisa'a ma aso Juif kona, mi ge sin i lo danggai ra walama mba ka sum vin sin kona.
- 22 Na gi, sum ma tà sinna na, tà ta fe sum vin sin kona i lo za danggai ra mi. Tà car homna, tà ta in lana i sema:
- 23 “Ma ta fe vin za danggai ra gitleng 'bei, sum ma kot vin za danggai ra era suk hina i vin za ra er, na gi, i dugo li ma ma 'bar vin za ra suno na, ma fe su i za mi.”
- 24 I dugo li numa, bu tong aso sum ko ma kot vin za ma tong ma aso Lu ra, ka bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, tà hum la tanda na, tà sar la i wa sum vin sin kona ori kpi, la tanda ra go ta fang ni mama se su na, tà we mi er.
- 25 Su 'dau car mba in hana i sema: “Wei man, sum ko ma ii sakina i lo danggai ra, tà go hat kana sum i lo za ma tong ma aso Lu ra. ”
- 26 Bu tong aso sum ko ma kot vin za ma tong ma aso Lu ra car ta ka sum sin ko mum, tà ta walama ta la'a fa sum vin sin kona, na gi, tà la'ana fa ni ka gidang mi kam, walama tà go ne wulak lilau sum ma, walama kot 'bei, tà ta zi'ina ka goi joko.
- 27 I dugo li ma tà mba kana mba na, tà mba tinga ka'd i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona. Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na car ca'bna i sema:
- 28 “Kufo na, ma ce'di 'bor walama hati sum ka sem su hîyâ mi se tan mi su? Na gi, wei, hat mii ra ve li i lo za Jerusalem pet da, ii bei se vursu su hîyâ ke ni wa maa tum er.”
- 29 Piyer ka sum vin sin kona kor hina i sema: “Ka gir ni mama era na, ma hum ni vin Lu na kal sumra.
- 30 Jesu ma ii ciinum, ii geiyinum afi i wa ago gei na, Lu ma aso sumoma na ze fa karam suno i li usiya na.

31 Lu na amum afi tingim i 'bum ma kati ra, walama mi suk kandaka ni vuduk tan, ni Bu si'd er, walama he vari he ado Israel kona gi, tà jok sar mana ra 'bei gi, tà fe ti pat vin i wa buburo ko mana na.

32 Maa bra na, ma ni sum ma in zu la ca suno, maa ka Ngisa Lu na ma mi he tàna sum ma go hum vinim ma.”

33 I dugo li ma *tok aso sum lingi aso Juif kona hum la tanda ra na, lona sulul hubub, tà ba ma tàna ci sum vin sin kona suno ci.

34 Na gi, su ma nini 'dau hina i duknga, ni su ma *Farisî, sem se Gamaliyel, num gi ni bu ma hat vin gat ta ma sum pet go ham tong ga. Mi dam car i duk *tok aso sum lingi aso Juif kona, mi in hana walama tà 'bar sum vin sin kona busuk suno nde gi.

35 I kir numa na, mi in he sum ma toknga i sema: “Hei sum ma ni Israel kona, koti 'bei ka tuko ma ii bei ma ta giri ka sum hîyâ na.

36 Walama i lo bar ko ma kal hîyâ na, Teudas car ka la mum, mi go in wa turum ka'dorom se, i num ndak wa turum, lilau sum ndak kikis fi'di car sak i zurum. Tà cim suno kpas, sum ko ma go ta i zurum ma pet na, tà 'breu cak cak, tà vi'i suno mangar ori.

37 I kir numa na, Judas ma Galile na, car afi ka la mum i lo bar ma tà go di'i ti sum ma. Mi 'bu sum nini walama tà sak i zurum, na gi, tà cim suno tan er, tàna sum ko ma ta i zurum numa pet na, tà 'breu suno cak cak.

38 Cem hîyâ na, han go in hei: tikeiyi turi ka sum hîyâ mi se, 'barina tà tana. Kandaka se, la mana ra, ka sin mana ra gi car fa ni i 'ba sura na, tà go ta do'o suno.

39 Na gi, tà gi car fa ni he'd Lu na gasi na, ii ndaki ma ta 'dengina suno mi, koti turi 'bei, walama ii fangi turi ni sum ma zi'i dling ka Lu na mi.” *Tok aso sum lingi aso Juif kona car ve la ma Gamaliyel in hana ra.

40 Tà 'de fa sum vin sin kona, tà dlana, tà dlat humna se, tà in la ka sem Jesu gafi mi se, i kir numa tà 'barna tà tana.

41 Sum vin sin kona car i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona, busuk tana na, tuna elna 'bor, walama tà we tuna ndak ma fe lica i wa sem Jesu.

42 I lo bar 'dau 'dau pet, i lo za ma tong ma aso Lu ra er, i lo aso kona era na, tà go ta irna kufo kufo ka hat ta, ka er la ma 'Bei ma wa sem Jesu Kristi ra era na, tà 'bar suno mi.

Tuko Gir 6

Tà man sum se'da walama njin sum vin sin kona

¹ I lo bar ko numa, lilau sum hat kona zul 'bor, au Juif ko ma li vin Grek kona go ngurî la i wa au Juif ko ma i lo za na: tà go in se, lobki mana ma ke kumri kona, tà go sam bei ma fe tuko ti ma tà go ke'ei hana na ni kek kek.

² I dugo li numa, sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma car 'de sum hat ta toknga ka lana pet, in hana i sema: “Ma 'bari er la aso Lu ra suno ni walama ma ke'ei hana ni tuko ti na, numa na, ni ka lirim mi.

³ Njurokoma na, wa numa gi, mani sum i dukri se'da, ni sum ma semna ci'i 'bei, ni sum ma Ngisa Lu na hen i lona, ka sum ma we la er, tàna sum numa, ma ta saknga walama tà kot sin tanda ra.

⁴ Ka ni maa na, ma ba ma ta irma kufo kufo ka cen ma cen Lu na kek kek bra, ka er la ma aso Lu ra bra.”

⁵ La tanda ra 'bei, ti nde i ir sum ma toknga pet. Tà man Etiyen, ni su ma hen ka he tu la ka Ngisa Lu na er, ka Filip, ka Prokor, ka Nikanor, ka Timô, ka Permanas, ka Nikola, su ma Antiyos ma fang turum Juif fa,

⁶ I kir numa, tà ta taknga he sum vin sin kona, tà cen Lu na i wana, tà ting 'bana i wana.

⁷ La aso Lu ra ta ira kufo kufo. Lilau sum hat kona zul i Jerusalem 'bor, sum ko ma fal tuko vursu ma ve i zu tu la ra na tuna 'bor er.

Tà ve Etiyen

⁸ Etiyen ni su ma o hen lorom ka gidang aso Lu na, mi gir tuko ko ma lingi, ka tuko ko ma tak 'dang 'dang 'bor i duk sumra.

⁹ I dugo li numa, sum nini i duk sum ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ma tà 'danda se, “za aso Lu ma aso ado ma fang ado vra'a kona,” ka aso au Siren ko, ka aso au Aleksandri ko, ka aso Juif ko ma Silisi, ka Asi er. Gi tà ci tokyo ka Etiyen.

¹⁰ Na gi, tà ka gidang ma car ti i wa ir jeng ma Ngisa na ham, ma mi go in ti la ko numa na mi.

¹¹ I dugo li numa, tà sak la i lo sum nini, walama tà in i sema: “Ma hum i vinim mi in la ma buburo i tu Mois ka Lu na.”

¹² Tà kap zu lilau sum ma, ka sum lingi ko ma kisa'a na, ka sum ko ma hat vin gat ta. I dugo li numa, tà mba ngui i wa Etiyen 'du'b, tà mba vam, tà ta'am suno, tà ta karam i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona.

¹³ Tà la'a fa sum ma in zu la ra suno na, ni sum ma kas la, tà in i sema: “Su ma hîyâ na, hina 'bar la ma buburo ma mi go in i wa za ma tong ma aso Lu ra, ka vin gat aso Mois sa mi.

¹⁴ Walama ma hum la ma mi in da i sema: Jesu ma Nazaret na go ta 'deng za ma tong ma aso Lu ra suno, mi ta fang vazuu ma Moiss in hama ra 'dang tum er."

¹⁵ Sum ma suk i li la ra ka lana ndâ na, tà ting irna i waram jo'bo'bo, tà we irim ma na, irim tlinge kandaka ni ir bu sin ma fa afi duk Lu na tan.

Tuko Gir 7

Bol aso Etiyen ma ge ra

¹ Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na ca'b Etiyen i sema: "La tanda ni tan gasi su?"

² Etiyen hom kor i sema: "Njurokon, ka hei bubaran kona, humi la man da. Lu ma sem ci'i ma ze turum i ir muima Abraham ka ma mi i Mesopotami na, ka ma mi suk i Saran 'bo na,

³ mi in ham i sema: 'A 'bar anggarau ka sumoru, tau i wa angga ma han ta tak hau ra.'

⁴ I dugo li numa, Abraham car 'bar angga aso au Saldê kona, mi car ta sukum i Saran. I kir ma Abraham bam mat na, Lu na jokom suno i wa angga Saran, mba karam i wa angga ma ii suki hina cem ca ra.

⁵ Lu na ham angga tanda ra mi 'bo er, mi ka'a ham ira ndak ma ting duk sem hina mi 'bo er; na gi, Lu na am vinim ham se, num ta ham angga tanda ra, gag ti ta ke he muirum ko ma fa kirim ma er. Ka numa na, Abraham ka vei mi 'bo er.

⁶ Man na gi ni la ma Lu na in ham ba: 'Muiru kona go ta suk ni i wa angga sum, tà go ta ke ni laki ko, tà ta lina ca gag kim kikis fi'di.'

⁷ Na gi, Lu na in i sema: 'Han ta li bol ka sum ko ma tà gir fa laka hana numa. I dugo li numa na, tà ta tumna fa afi suno fa li numa, tà ta mba sak vin gufna ka'd han i li ma hîyâ.'

⁸ I kir numa na, Lu na am vinim he Abraham ni ka la aso zu ma fal, tak ti i wa tap vin ma i duknga ra. Kandaka ni numa tan gi, Abraham vra'a ti Isak, mi fal ti ham zurum i lo bar ma cõhõ ra; kandaka ni numa tan gi, Isak fal ti zu Jakob er, Jakob fal ti zu adorum ma gu'b wa ho'b ma, tàna ma ni muima kona.

⁹ "Muima ko numa gir se'ei ka Josef, tà ca'bum suno walama ta karam Ejipte. Na gi, Lu na karam.

¹⁰ Mi si'dim suno i lo lica mum ba pet. Lu na he o ra, ka ir jeng ga he Josef i kufo *Faron vuduk ma Ejipte na. Num mi ting Josef ni tong ma i vinim ma ti wa Ejipte kona pet, ka asorom pet er.

- 11 I dugo li numa na, baktara ma tong car nde i wa angga Ejipte pet, ka wa angga Kanaan er. Lica ra hina 'bor, muima kona fe tuko ti ma ti tan nde mi.
- 12 I dugo li ma Jakob hum se, arau hina i Ejipte na, mi sin muima kona tà ta fa wa 'dau.
- 13 Ma wa ho'b ma, Josef njurokom hom wam ti, *Faron hom we ti se'd ma aso Josef fa er.
- 14 I dugo li numa, Josef ge sin walama la'a fa bam Jakob ka se'd mum ba ndâ, tuna ndak ni sum guse'da wa suno vatla.
- 15 Jakob car ta i Ejipte, mi mat ni hina, muima kona mat ni hina er.
- 16 Tà la'a matna ta ti i Sikem, tà ta mu'una i lo zra ma Abraham ca'b ka gineu bangrang i 'ba ado aso Hemor i Sikem ma.
- 17 “Na gi, i dugo li numa, li na mba ndak ma gir 'bei ma Lu na in landa he Abraham ma, lilau sum ma maa na, etl 'bor, zul ti wa angga Ejipte.
- 18 Gag gag vuduk ma 'dang ma we Josef mi gi car ve vuduk ma Ejipte ra.
- 19 Vuduk numa gir lem, ngui ti sum ko ma maa na, li ti ca muima kona, mi girna ti ka gidang se, tà sak ti adona ko ma vra'a mireu ma ciciki na suno se, tà mat ti suno.
- 20 Uci tanda ra gi tà vra'a ti Mois, mi ni vei ma 'bei 'bor i ir Lu na. Tà kotom ter hindi i lo aso bam.
- 21 I dugo li ma tà gam suno na, vei ma aso *Faron da car amum, ti wim, mi ke kandaka ni 'beta tan.
- 22 Tà hat Mois ka we ma aso au Ejipte kona ndâ, mi fang ti ni su ma gidang i lo la ko mum ma in na, ka sin ko mum ma gir ra er.
- 23 “Ka ma Mois kimrim ndak gufi'di na, mi sar ka lorom se, num ta we njurokom ma ni ado Israel kona.
- 24 I dugo li ma mi we su ma Ejipte go dle su 'dau ma i duk Israel kona, mi ta 'bat wa su ma tà go dlam numa, mi ci su ma Ejipte na suno sa'a ti bal.
- 25 Mi sar se njurokom ma ado Israel kona, tà we se Lu na go ta si'dna suno ni ka 'ba num, na gi, tà we zurum mi.
- 26 Ze siu numa na, Mois car ta fe au Israel ko ho'b car go dle ndri, mi ba ma 'baknga, saknga i zu ndri. Mi in hana i sema: ‘Gilam ko man, hei ii ni njuro ndri se, ni wa nimi gi ii go lii ca ndri tan su?’
- 27 Na gi, num ma go dle njurum numa na mi tokso Mois suno huyôt i sema: ‘Tan na, sa gi tingiu ni vuduk ma li hama bol i wama na su?’

- 28 Tan na, a ba ma cin kandaka ma a ci su ma Ejipte kum numa tan dla su?'
- 29 Ka ma Mois hum la tanda ra na, mi car ne ta suk mbambu i wa angga Madiyan. I dugo li numa mi vra'a ado njufko hina ho'bo.
- 30 "I dugo li ma kim ma gufi'di ra ndak nga, bu sin ma fa afi duk Lu na car ze ka turum suno i ir Mois, i duk ku ma go ve i tu ago ngei, i lo go'b ma tul ka goi Sinai.
- 31 I dugo li ma Mois we tuko numa na, mi car ging, mi fang wulak bor, na gi, i dugo li numa, mi mba tul walama blerra, mi hum der Busumra na go in i sema:
- 32 'Nan gi ni Lu ma aso sumoru na, Lu aso Abraham, Lu aso Isak, ka Lu aso Jakob ma.' Mois fang wulak, go dlak riu riu, mi fe vari ma blerem mi se.
- 33 I dugo li numa, Busumra na in ham i sema: 'Fok tabrak ko ma i seu na suno, walama li ko ma a car hina hîyâ na, ni angga ma ka ira 'dang.
- 34 Han we lica ma aso sum ko man ma i Ejipte na da, han hum tlau mana ra da er, han sak fa sen ka'd ni walama han ta saknga afi. Mba fa man, han ta siniu i Ejipte.'
- 35 "Ni Mois numa gi ado Israel kona va'dam gi, tà in ti ham i sema: 'Tan na, sa gi tingiu vuduk i wama walama li hama bol la su' na. Ni num gi Lu na sinim kandaka ni vuduk ma saknga afi ka 'ba bu sin ma fa afi duk Lu na, ma ze turum i irim i duk ago ngei ra.
- 36 Mois numa gi ni su ma ze fa ka ado Israel suno i wa angga Ejipte ka tuko gir ko ma lingi, ka tuko gir ko ma tak 'dang 'dang i wa angga tanda ra, i duk mbi sina ma Tleu ra, i lo go'bo bra, gag kim gufi'di.
- 37 Ni Mois numa gi in la ca he ado Israel kona gafi dla i sema: 'Bu ma jok vin Lu na hina 'dau kandaka ni nan tan, ma Lu na go ta caram hei i duk njuroki na.'
- 38 Ni num Mois gi ni su ma car i bong duk Israel ma tok i lo go'b ma: mi ni i duk muima kona ka bu sin ma fa afi duk Lu na, ma li vin karam i wa goi ma Sinai ra; mi ve fa la ma zunda do'o mi ra ma fa i 'ba Lu na, walama mba ti hama.
- 39 "Na gi, muima kona ba ma hum vinim mi; tà va'dam, tà hom fang sarna ting ni i wa Ejipte hak 'de.
- 40 Tà in he Aron i sema: 'Gir hama lu ko ma ta tra i kufoma na, walama Mois bu ma ze fa kama suno i wa angga Ejipte na, ma we la ma fam ba mi.'
- 41 I dugo li numa, tà min vei nâu ka fat tanda ra, tà fal tuko vursu he fur numa, tà go gir ti frêi i kufo tuko ma tà minim ka bana numa.
- 42 Na gi, Lu na fang sarna, mi 'barna tà ve i zu ciciu ko ma afi duk Lu na, kandaka ni ma ndal i lo maktub aso sum ko ma jok vin Lu na tan: 'Hei lilau

Israel kona, tan na, i lo kim ma gufi'di ma i lo go'b ma, ii fali hani tuko vursu ko, ka 'be vin ko ma 'dang su?

43 Ori, na gi, ii ami fa ni za dlu'bu aso fur *Molok gi wari, ka ngisa tuko ma tlinge ciciu ma aso fur mii ma Refan na, firiki ma tlinge ndri ma ii girina ko hîyâ na, ni walama ii saki vin gufi i kufona. Wa numa gi, han ta le'ei ta kari hêi dei i kir Babilon.'

44 "I lo go'b ma, muima kona tà ka za dlu'bu ma tà go ting gbokro ma aso vin gat ta i lo. Za dlu'bu tanda min kandaka ni ma Lu na in he Mois sa tan. Mi in he Mois i se, mi hom min tlinge kandaka ma mi we ka irim numa tan.

45 Muima kona am fa za dlu'bu tanda i 'bana mel gag mba ti i zu Josuwe, i wa angga ma aso sum ma Lu na oina suno i kufo muima kona, gag gag mba ti i lo uci ma aso David ta.

46 Mi fe 'bei i kufo Lu na, mi cenem walama num ta lang li za ma suk he Lu ma aso Jakob ma suk hina.

47 Na gi, ni Salomô gi min za ham.

48 "Na gi, Lu ma tong ma afi na hina suk lo za ma sumra gi min ka 'bana na mi. Kandaka ni ma bu ma jok vin Lu na in numa tan:

49 'Afi ra ni li ma ting jinga vuduk man, angga bra na, ni li ma ting sen hina bra: Busumra na ca'b i sema: Tan na, ni za mati gi ii go ta mini hani na su? Wase tan na, ni li mani gi han ta 'dok turan hina na su?

50 Tan na, ni 'ba nan gi min tuko ko ma hîyâ pet mi su?'

51 "Hei sum ko ma wari gidang, vin dukri ka humndi ndu'b suno, hina hum 'de aso Lu na mi, ii go teli Ngisa Lu na suno kek kek. Tuko ma muiiri kona gir ra, hei era go giri ni tan er.

52 Tan na, ni su mani i duk sum ko ma jok vin Lu na gi muiiri kona lim ca mi na su? Tà ci tàna sum ko ma in la mba aso num ma ka'dau ngitleng ma i du gei na suno; cem hîyâ na, ni num gi ii tii vin i waram gi, ii ciinum ti suno na.

53 Hei gi ni sum ma vei vin gat ma aso Lu ma car fa i 'ba sum sin ko ma fa afi duk Lu na, na gi, ii trei i zu vin gat tanda ra mi."

Tà zi'i Etiyen ka goi

54 Sum ko ma i lo *tok aso sum lingi aso Juif kona hum la tanda ra tan na, lona sulul 'bor hubub, tà et se'dna i wa Etiyen mir mir.

55 Na gi, Ngisa Lu na hen i lorom nding nding, mi we li afi duk Lu na; i dugo li numa mi we sem ci'i aso Lu ra, ka Jesu car i 'ba Lu ma kati ra.

56 Mi in i sema: "Wei, han we duk Lu na ngo'o suno gi, Vei su na dam car i 'ba Lu ma kati ra er."

⁵⁷ Na gi, tà tum war ka derna afi gidang 'bor gbiu tà ndu'b humna suno, tà tum ka ne hibib, tà bo'om ti krum.

⁵⁸ Tà ta'am ta karam suno i kir i go'bo, tà zi'im ka goi walama cim. Sum ma in zu la tanda ra fok barau ko mana na, sak ka'd i kufo vei hu'd nini 'dau ma sem se Sol.

⁵⁹ I dugo li ma tà go zi'im ka goi ra na, Etiyen car cen Lu na i sema: “Busumra na Jesu, ve ngisaran kana i he'deu.”

⁶⁰ Mi sak vin gufum ka'da, mi am derem afi ka gidang i sema: “Busumra na, 'bik hana buburo ca ra i wana mi.” I kir ma mi in la tanda ra in na, mi mat bra.

Tuko Gir 8

¹ Sol ba ci ma tà ci Etiyen na.

Sol li ca Eglis sa

Ka fat tanda ra, lica ma tong nde i wa Eglis ma i Jerusalem ba. Sum ko ma he tu la ra na 'breu suno i wa angga Judee ka Samari varka varka. Ni sum vin sin kona gi ke teu.

² Sum ko ma ne wulak Lu na gi mu'u Etiyen, tà ci'i matam 'bor.

³ Na gi, Sol fang Eglis sa vin jakli jakli, mi ze i za ko 'dau 'dau pet, la'a sum ko ma he tu la ra, sum njufko ka lobki pet, ta serna danggai.

Filip ge er la ma 'Bei ra i Samari

⁴ Tàna sum ko ma 'breu suno numa, tà lang i wa angga ra ka er la ma 'Bei ra.

⁵ Filip ta i lo za ma tong ma Samari na, mi in la aso Kristi ra he sum i lo za numa.

⁶ Lilau sum ko ma tok wa ndri na, tà ting humna hum ti la ma Filip in hana ra, ka ma tà hum la ra na, tà we tuko gir ko ma yeu ma mi girna na.

⁷ Walama ngisa ko ma buburo na busuknga suno i wa sum 'bor, tà sa'a ti war ka derna afi gidang 'bor; sum ko ma 'bana co'o sobyong sobyonga 'bor, ka sum ko ma tra dir ra era na, tà fang 'bei.

⁸ Tà gir lo el 'bor i lo za numa.

⁹ Su nini 'dau hina i lo za numa kufo dei, sem se Simô. Kufo na, mi gir la ko ma yeu ka tlor ko i lo za numa, mi fang ti sum ko ma i lo za Samari na wulak 'bor. Mi tak ti turum i sema: num ni su ma tong.

¹⁰ Ado ciciki pet, ka sum lingi na pet na, tà go hum ni vinim 'bei mbok mbok. Tà go in ti se, su hîyâ na ni gidang ma aso Lu ma tà go 'danda se “Gidang ma tong ga.”

- 11 Tà go hum vinim, tà go kot ti tuna karam 'bei, walama kufo dei na, mi go gir hana la ma yeu ka tlor ko mum ma.
- 12 Na gi, ka ma tà he tu la ra i zu la ma 'Bei ma Filip in hana ma guci i wa Tiza aso Lu na ka sem Jesu Kristi na, tà fe baptem, sum njufko ka lobki.
- 13 Simô era na, mi he tu la, mi fe baptem er; mi suk i he'd Filip mgbe'b, ka ma mi we tuko gir ko ma lingi lingi ma tak, ka tuko gir ko ma yeu ma gir ra na, mi suk ori ging.
- 14 I dugo li ma sum vin sin ko ma i Jerusalem ma, tà hum se, au Samari ve la ma aso Lu ra na, tà sin au Piyer ka Jâ i he'dna.
- 15 Tàna bra na, i dugo li ma tà ta sak hina na, tà cen Lu na i wana, tà fe ti Ngisa Lu na.
- 16 Walama Ngisa Lu na bei jum fa i wa su i duknga 'bo; tà girna baptem ni ka sem Busumra na Jesu teu 'bo.
- 17 I dugo li numa, au Piyer ka Jâ ting 'bana i wana gi, tà fe ti Ngisa Lu na.
- 18 I dugo li ma Simô we Ngisa Lu na mba i wa sum ko ma he tu la ra ni i zu ting 'ba ma aso sum vin sin ko ma tà ting i wana ra na, Simô car mba ka gineu he au Piyer ka Jâ,
- 19 car in ti hana i sema: “Hani gidang ca ra bra, walama ka ni sa sa ma han gi ting 'ban i waram ma, mi ta fe ti Ngisa Lu na bra.”
- 20 Na gi, Piyer hom kor ham hina i sema: “Hau turu ka gineu mu ra, a go ta bo'd ti suno tum, walami a sar i loru sema: tuko he aso Lu ma ni mangar ori na ca'b ni ka gineu!
- 21 Vari seu, ka tuko ma mu tan nde era cei i lo la ca ra, walama loru ka varinda i kufo Lu na mi.
- 22 A am loru i wa buburo mu ca ra, a cen ti Busumra na, walama mi ta sak ti hau sar mu ma buburo ma i loru car suno 'bo bra eî.
- 23 Walama han we na, la ma buburo ma bak gi hen i loru nding nding, buburo ra geiyeu ka'd gidang ngring ngring er.”
- 24 Simô hom in gafi he au Piyer ka Jâ i sema: “Hei era na, ceni Busumra na i waran, walama mi 'bar la ko ma ii ini turan hîyâ mba i waran mi.”
- 25 I kir numa au Piyer ka Jâ in la ra suno bra, tà ge ti er la aso Busumra na bra na, tà kap zuna go homna i Jerusalem gafi. Tà ge er la ma 'Bei ra ka irna i vari i lo za ko ma i wa angga Samari na.

Filip ka su ma Etiyopi ma ni tong ma i vin vuduk nga

26 Bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na in he Filip i sema: “Car afi tau ir ma i 'ba gur ra, ka ir vari ma car fa Jerusalem gi go ta Gaza ra, ni vari ma i lo go'bo.”

27 Filip car ta, we man na, su ma Etiyopi car fa ka vari tanda, ni su ma tà pat gelem suno, mi ni su ma tong ma i vin ma ma ni vuduk aso au Etiyopi kona, num gi ni bu ma go kot handa tuko fe ko manda pet na, mi car fa i Jerusalem, walama sak fa vin gufum ka'd i kufo Lu na.

28 Mi suk i lo pus go homum asorom, mi go di'i i lo maktub aso Esai, bu ma jok vin Lu na.

29 Ngisa Lu na in he Filip i sema: “Ndor kufo nde, ta car i he'd pus ma hîyâ tul.”

30 Filip car ne ta kufo, mi hum kar su ma Etiyopi na go di'i i lo maktub aso Esai, bu ma jok vin Lu na. Mi ca'bum i sema: “Tan na, tuko ma a go di'i numa, a hum zurum su?”

31 Su na hom kor ham hina i sema: “Su gi inan zurum mi se, tan na, han ta hum zurum ni mama su?” Mi car 'de Filip walama mi ur suk i lo pus sa i he'dem.

32 La ma mi go di'i i lo Maktub pa gi hîyâ: “Mi kandaka ni time ma tà ta karam i li ma falam tan, mi kandaka ni vei time ma car gugum jen i kufo bu ma go cau ngisaram numa tan. Mi ngo'o vinim nde mi.

33 I zu waram ma mi hom ka'd ta gi, tà ka'a ti ham bol la i waram bei tu la ra. Su ndak ma in la aso se'd mum ba mi. Walama tà do'o ham maskaram suno i wa angga ra.”

34 Su ma tong numa na in he Filip i sema: “Han ceneu ni cen, tuk inan fa zu la ca gi, tan na, bu ma jok vin Lu na in la ca ra ni ka sa su? Tan na, mi in ni wa num turum wase, ni wa su ma 'dang su?”

35 I dugo li numa, Filip am fa zu la aso ndal ma in tanda ra, mi car in ti ham zu la ma 'Bei ma aso Jesu ra.

36 I dugo li ma tà go tana kufo na, tà ta ze i dugo li ma mbi hina. Su ma tong numa in i sema: “Hau we, mbi na gi ka'd man da, tan na, ni nimi gi ta telen walama giran baptem mi na su?”

[**37** Filip in ham i sema: “Kandaka se, a gi he tu la ka loru pet na, tuko ma ta teleu hina mi.” Su na hom kor hina i sema: “Han he tu la, Jesu Kristi gi ni Vei aso Lu na.”]

38 I dugo li numa, mi kau pus sa dam car. Filip ka su ma tong numa na, tà ser i duk mbi na ka lana ho'bcu'b, Filip car girim baptem.

³⁹ Ka ma tà busuk fa suno i duk mbi na, Ngisa Busumra na am Filip vi'i ti ileng. Su ma tong numa na wam mi se, na gi, mi car nde vari tam ka lo el.

⁴⁰ Wei man na, Filip i Azot. I kir numa mi lang i lo za ko 'dau 'dau pet, mi ge er la ma 'Bei ra i li na ndâ, gag mi ta ze ti Sesare.

Tuko Gir 9

Sol jok sar mum ma 'bei gafi

(Wei Tuko Gir 22.6-16; 26.12-18)

¹ Sol go pe maska fûk fûk, go ali ti zorum walama ci sum hat ko ma aso Busumra na. Mi ta fe bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na,

² mi ta ca'b la maktub i 'bum, walama ta ti i lo za ko ma ciciki ma aso Lu ma i Damas sa, kandaka se, num gi ta fe sum ma go tra i lo vari ma aso Busumra na, ka ni sum njufko wase, lobki wase na, num ta jinna fa mba kana i Jerusalem.

³ I dugo li ma mi i vari i li ma go ta Damas ta 'bo na, mi ta tul ka za na, we man na, ti'de car fa afi duk Lu na mba wilik ngui i waram 'du'b.

⁴ Mi nde ka'd i wa angga, mi hum der su go in ham i sema: “Sol, Sol, ni wa nimi gi a go lin ca tan su?”

⁵ Mi ca'b i sema: “Ni hau sa su? Busumra na.” Der ra hom kor ham hina gafi i sema: “Ni nan Jesu ma a go lin ca na.

⁶ Na gi, carau afi, tau i lo za na, tà ta in hau la tuko ma a ta gir ra kana hina 'bo.”

⁷ Sum ko ma go ta ka Sol i vari na dam car ori tik tik, vari la vi'i irna ori tel tel; tà go hum der su ma go li vin na to'o na gi, tà we tu su mi.

⁸ Sol pe 'bum car afi, na gi, i dugo li ma mi 'bar irim afi na, irim hina we li mi. Tà kau 'bum ta'am i zuna ta karam i Damas.

⁹ Baram hindi na, irim we li mi, mi ti tuko mi er, mi ce mbi mi er.

¹⁰ Bu hat nini 'dau hina i Damas, sem se Ananiyas, Busumra na in ham la ir misin 'dam i sema: “Ananiyas!” Mi hom kor i sema: “Busumra na, han man.”

¹¹ Busumra na in ham i sema: “Car zak, walama ta ka vari ma tà 'danda se 'Vari ma 'di du' ra, ta ca'b la su ma Tars ma sem se Sol la i lo aso Judas. Mi i li ma go cen Lu na kana.

¹² Mi we la tanda i ir misin se, su ma sem se Ananiyas go ta ze ting 'ba i waram, walama irim we li gafi.”

13 Na gi, Ananias hom kor hina i sema: “Busumra na, sum 'bor in han la su hîyâ er, tà in han la tuko ko ma buburo ma mi gir ka sum ko ma mu ma i Jerusalem ma pet.

14 Mi mba ka'd ini na, ni ka gidang ma aso sum lingi ko ma fal tuko vursu na ham, walama mi jin sum ko ma go 'de seu na ka lana kana pet.”

15 Na gi, Busumra na in ham i sema: “Ta, walama han man su numa ni wa ma han ta sinim, walama mi ta ta ka sen he njef sum ko ma 'dang, he vuduk ko mana na, ka lilau ado Israel ko er.

16 Nan gi ta tak ham tuko ma mi go ta li ti ca i waran na pet er.”

17 I dugo li numa, Ananias car ta, mi ta ze i za, mi ting 'bum i wa Sol in ti ham i sema: “Njuro Sol, Busumra na Jesu ma ze turum i iriu fa vari ma a go mba na, num gi sinan fa walama iriu 'bar suno we li gi, Ngisa Lu na hen i loru er.”

18 I dugo li numa, tuko kona peng fa i ir Sol kandaka ni ble ko tan sak fa ka'da, irim hom 'bar suno we li 'bei pu'dak. Mi car afi, tà girim baptem;

19 i kir numa, mi ti tuko ti, mi fe ti gidang er.

Sol ge er i lo za Damas

Mi suk ka sum hat ko ma i Damas sa bar njô.

20 I dugo li numa wat na, mi am zu ma ge er la Jesu i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, mi go in ti i sema: Jesu gi ni Vei aso Lu na.

21 Sum ma hum la mum ba ka lana pet na, tà suk ori ging, tà go ca'b ti i sema: “Tan na, su hîyâ gi ni su ma bo'd sum ko ma go 'de sem Jesu i Jerusalem ma mi 'de su? I lo sar mum ma mi mba ti ka'd ini ra na, ni walama num jinna ta kana i kufo sum lingi ko ma fal tuko vursu na mi 'de su?”

22 Na gi, Sol ge er ra gidang 'bor kek, mi kal wa au Juif ko ma suk i Damas sa, mi in hana se, Jesu gi ni Kristi na.

23 I dugo li ma bar kal suno 'beita nde na, Juif kona tap vinna wa Sol walama tàna cim suno.

24 Na gi, Sol hum la mana ma tà tap ti vinna i waram ba. Tà go kot vin gulmun ma ngui i wa za na, ka fata ka durki kek kek, walama tàna fe vari ma tàna cim ti suno.

25 Na gi, sum hat ko ma aso Sol la amum ka durki ta karam i 'ba gulmun ma ngui i wa za na i 'ba ma 'dang, tà ta sinim ka'd ka kitang.

Sol i Jerusalem

26 I dugo li ma Sol ta i Jerusalem ma, mi lang vari ma tap ka sum hat kona, na gi, ka lana pet na, tà ne wulakram, walama tà sar se, mi ni bu hat ma kanau kanau mi.

27 Na gi, Barnabas vam ta karam i he'd sum vin sin kona, mi in ti hana zu la ma mi we ti Busumra na i vari ra bra, ka la ma Busumra na in ham ba er, ka la ma Sol ge ti er ka sem Jesu i lo za Damas, ka dablaka.

28 I dugo li numa, Sol suk kana, mi go ta fa suno kana er, mi go hom i lo za Jerusalem kana tum er, mi go ge ti er ka lorom ma dablak ka ka sem Busumra na.

29 Mi in la he Juif ko ma li vin Grek kona er, mi go ci ti tokyo kana gi, tà lang vari ma tàna cim suno.

30 I dugo li ma njurokom ma we tan na, tà ta ka Sol i Sesare, tà sinim walama mi tam i Tars.

31 Eglis ko ma i Judee, ka Galile, ka Samari na, tà suk ka edlem he'b; tà fe gidang, tà suk ti i lo wulak ma aso Busumra na, lilauna zul ta kufo kufo ni i zu njin ma aso Ngisa Lu na.

Ene car afi i li ma kas gudu gudu na

32 Ka ma Piyer go am i zu za kona net net pet na, fat 'dau mi mba i he'd sum ko ma he tu la ma suk i Lida na.

33 Mi ta fe su ma kas gudu gudu hina 'dau, sem se Ene, mi bar ka'd i li baram ko'otong, gir kim côhô.

34 Piyer in ham i sema: “Ene, Jesu Kristi fangau 'bei da, carau afi, min la lei mu na.” Ene pe 'bum car afi i dugo li numa mbat bra.

35 Lilau sum ko ma suk i Lida ka Saron pet na, tà wam, tà hom irna i zu Busumra na.

Dorkas hom zat afi gafi

36 Ma nini 'dau hina i lo za Jope, ti ni ma ma he tu la, semba se Tabita (sem tanda ra ndal ka vin Grek ni se “Dorkas”, ni sema: mîyeû). Ti go ta ira kufo kufo ka sin gir ma 'bei, ma njin ti sum ko ma ca na.

37 Fat ca ra 'dau na, ga'b vanda mgbik, ti mata. I kir ma tà mbussa mbi na mbus sa, tà amba ta ganda i lo za ma i wa minda afi ra.

38 Sum hat ko ma i Jope na hum se, Piyer i Lida, tul ka Jope. Tà sin sum ho'b i he'dem walama in ham i sema: “Ma ceneu cen, mba fama man zak.”

39 Piyer ta kana tum. Ka ma mi ta ze aso na, tà car ta karam i lo za ma i wa minda afi ma tà ganda hina ra. Lobki ma ke kumri kona pet na, tà car ndor fa i he'dem ka ci'i; tà car tak ham barau ko ma sak tu, ma Tabita 'der ka ma ti kana ka ira 'bo na.

⁴⁰ Na gi, Piyer car in hana se, tà busuk suno pet, mi car sak vin gufum ka'da, mi cen Lu na; mi fang irim ting i wa matta, mi 'danda se, “Tabita, carang afi.” Ti car 'bar ira afi, i dugo li ma ti we Piyer ra, ti car suk ka zunda gau.

⁴¹ Piyer car kau 'banda, ti car afi ka semba. Mi car 'de fa sum ko ma he tu la ra, ka lobki ma ke kumri kona, i li numa, mi car takka hana ka ira.

⁴² La tanda ra nde li suno i wa angga Jope pet, sum 'bor he ti tu la he Busumra na er.

⁴³ Piyer car ke hina i lo za Jope, mi gir bar hina 'bor, i aso su ma ngile'e mbur ma sem se Simô na.

Tuko Gir 10

Piyer ka Kornei

¹ Su nini 'dau hina i Sesare, su numa sem se Kornei, mi ni tong ma ka askar ko i 'bum kis i duk ader ma Itali kona.

² Mi ni su ma 'bei ma go ne wulak Lu na ka sum asorom pet er, mi ni su ma go njin au Juif ko ma ca na 'bor, mi go cen ti Lu na kek kek er.

³ Fat 'dau, ka ma fata cok liringa, mi we tuko ze i irim, mi we bu sin ma fa afi duk Lu na ze fa he'dem i za, 'dam i sema: “Kornei.”

⁴ Kornei we bu sin ma fa afi duk Lu na, mi fang wulak jir jir, mi ca'bum i sema: “Nimi su? Busumra na.” Bu sin ma fa afi duk Lu na hom kor ham hina i sema: “Lu na ve cen mu ra, ka njin ko mu ma a njin sum ca kona, mi sar ti karau.

⁵ Cem hîyâ na, a sin sum ho'b i Jope, walama tà lang fa Simô ma tà 'dam se Piyer ra.

⁶ Mi suk aso Simô ma ngile'e mbur ra, zaram i vin sina ma tong ga tan tul.”

⁷ I dugo li ma bu sin ma fa afi duk Lu ma in ham la ra car tam ma na, mi car 'de sum ho'b i duk sum sin ko mum ma asorom ma, ka askar 'dau ma go ne wulak Lu na.

⁸ Mi in hana la tanda suno pet na, mi sinna tà ta Jope.

⁹ Ze siu numa, i dugo li ma tà go tra vari, tà ke tul ka Jope na, Piyer ur afi i wa za ra, ka ma fata car i du kir kir ra, walama cen Lu na.

¹⁰ Me girim, mi ba ma ti tuko ti. I dugo li ma tà go girim tuko ti na 'bo na, tuko ze i irim.

¹¹ Mi we li ma afi i duk Lu na ngo'o suno. Tuko nini ma bu'u car fa i duk Lu na sir fa ka'da, tuko numa bu'u kandaka ni barau ma tong tan, 'ba jefrum 'dang 'dang fi'di, sir fa afi i duk Lu na dei, mba ting ka'd i wa angga ra.

- 12 I lo tuko numa na, njef duwiki ma semna fi'di fi'di na, ka tuko ko ma go liti ka'd ka vin duknga i wa angga ra, ka luko ko ma afi na pet hina i lo.
- 13 Der ra in fa afi duk Lu na i sema: "Piyer, car afi. A cina gi, a kam."
- 14 Na gi, Piyer hom kor i sema: "Ori, ni tan mi, Busumra na, walami dei dei na, han ti tuko ma buburo ma njinjê kandaka hîyâ tan 'dau mi."
- 15 Der ra hom in ham gafi dla i sema: "Tuko ma Lu na girim 'bei cet cet na, kot 'bei a ta kotom ni tuko ma njinjê."
- 16 Tuko numa gir tan wa hindi se gi, mi hom afi i duk Lu na zak.
- 17 I dugo li ma Piyer suk ging, mi go sar la i zu tuko ma ze i irim hîyâ ni sar 'bo na, we man na, sum ma Kornei sinna fa vin sin da, mba ca'b la za aso Simô gi, tà dam car i vin aso ra suno da bra.
- 18 Tà go 'de li, tà go ca'b ti i sema: "Tan na, Simô ma tà go 'dam se Piyer ra suk ni i lo aso ca ngaf su?"
- 19 Piyer go sar i wa la tuko ma ze i irim numa 'bo na, we man na, Ngisa Lu na in ham i sema: "Hau we man, sum hindi go langau.
- 20 Car afi, jumu ka'da, a ta kana, kot 'bei a ta sar la: walama ni nan gi sinna fa."
- 21 Piyer car jum ka'd i he'd sum numa, mi in hana i sema: "Nan gi ni su ma ii go langinum ma, tan na, zu la mii ma ii mbei ti ra ni mama su?"
- 22 Tà hom kor hina i sema: "Kornei, tong ma ka askar ko i 'bum kis sa, mi ni su ma 'bei ma ir 'dil, mi ni su ma ne wulak Lu na er, tà go in laram 'bei i duk Juif kona, Lu na in ham la i vin bu sin ma fa afi duk Lu ma ka irim 'danga, i se mi 'dau, hau mba asorom, mi ta hum la ra ni i vin hau."
- 23 Piyer car 'dana ze kana i za, mi hana li ma bar. Ze siurum ma na, Piyer car ta kana. Sum nini ko ma ni njurokom ma i Jope na, tà tingim ge ta karam.
- 24 Ze siu ra numa na, tà ta sak i Sesare. Kornei bra na, mi car tok se'd mum ba ka gilam ko mum ma pet, tà suk go golna ti.
- 25 Ka ma Piyer go ze kana i lo aso ra na, Kornei car 'dukol fa irim, mi sak vin gufum ka'd i kuforom mu'dok, go li ti zurum dau dau.
- 26 Na gi, Piyer car kau 'bum ta'am afi, in ti ham i sema: "Car afi, walami nan han ni sura er."
- 27 Ka ma mi go nja'a la ka Kornei na, mi ta ze i lo aso ra, mi ta fe sum 'bor i li ma tok ka'd ndik ndik.

²⁸ Mi in hana i sema: “li wei ma se, su ma Juif ka vari ma tap ka njef sum ko ma 'dang mi, mi ze asorom mi era. Na gi, Lu na tak han se, kot 'bei, nan ta 'de su se ni su ma buburo wase njinjê.

²⁹ Ni wa numa gi, han va'd mi gi, han car mba ti, i dugo li ma ii sini i waran 'dani fa na. Han go ca'bi ni ca'ba: tan na, ni la mi gi ii 'dani ti fa ra su?”

³⁰ Kornei hom kor i sema: “Furum ma ni bar ma fi'di, fata kandaka ni hîyâ tan, han go cen Lu na i lo zaran, ka ma fata cok nga. We man na, su 'dau sak fa barau ma anjili wilik wilik i turum, mba dam car ti i kuforon,

³¹ mi in han i sema: ‘Kornei, Lu na hum cen mu ra, ka tuko he mu ma a go gir ti o ka sum ko ma ca na.

³² Wa numa gi, a sin sum i Jope walama tà lang fa Simô ma tà 'dam se Piyer ra, mi suk kana aso Simô ma ngile'e mbur ra, i der sina ma tong ga tan tul.’

³³ Numa gi, han sin ti kana i warau zak nga; a gir 'bei, a mba da. Ni wa numa gi, cem hîyâ na, maa ka lama pet, ma ka'd ini i kufo Lu na, walama ma ta hum tuko ma Busumra na in hau pet na.”

Bol aso Piyer ma ge i lo aso Kornei

³⁴ Piyer car am la ra in i sema: “Cem hîyâ na, han we na, Lu na hina ka'a ir su mi na, ni ma turum.

³⁵ I duk njef sumra na pet na, su ma gi ne wulakram bra, mi gi go gir ti ni tuko gir ma i du gei bra na, mi go kau bum numa i turum.

³⁶ li wei la ma Lu na sin ti fa he ado Israel kona, mi sin fa ni ka la ma 'Bei ma edlem he'b pa ni ka Jesu Kristi, num gi ni Busumra ma pet na.

³⁷ Hei na, ii wei tuko ko ma fang i wa angga Judee pet na, tuko ko numa ting fa zu i Galile, ka baptem ma Jâ ge erra na.

³⁸ Ni se Jesu ma Nazaret na, num ma Lu na sakam Ngisaram i waram ka gidang ga: mi lang go gir ti sin ko ma 'bei na, mi go si'd sum ko ma Seitan go lina ca na pet; walama Lu na karam mel mel.

³⁹ Ka ni maa na, maa ni sum ma go in zu la ko numa suno pet, ma mi gir i wa angga Judee, ka lo za Jerusalem ma er. Tà cim, tà geiyem afi i wa ago gei na.

⁴⁰ Na gi, Lu na ze fa karam suno i li usiya na i lo bar ma hindi ra, mi ham vari ma ze turum suno i ir sum er,

⁴¹ na gi, ni i ir sum pet mi, ni i irma, maa sum ma in zu la ra suno ma Lu na manma fa kufo na. Maa sum ma ti karam, ce karam, ka ma mi zam fa suno i li usiya na.

⁴² Mi am vinim hama er, i se, maa ge er la ma 'Bei ra he sum, maa in ti laram suno sema: num gi ni bu ma Lu na tingim ni bu ma ka'a bol he sum ko ma ka irna na ka sum ko ma mat na.

⁴³ Sum ko ma jok vin Lu na pet na, tà in laram i sema: ka ni sa sa ma gi ham tu la ra na, mi ta fe pat vin i wa buburo ko mum ma ni ka sem num.”

Sum ko ma we Lu kufo mi na fe Ngisa Lu na

⁴⁴ Ka ma Piyer go in la ra ni in 'bo na, Ngisa Lu na mba sak i wa sum ma go hum la tanda ra ka lana pet.

⁴⁵ Au Juif ko ma he tu la ma mba ka Piyer ra, tà suk ori ging, tà go sar 'bor, walama Lu na sak Ngisaram ma ka irim 'danga i wa sum ko ma we Lu kufo mi na.

⁴⁶ Walama tà hum ma tà go li vin na ni ka vin sum ma 'dang, tà go li ti zu Lu na. Piyer car in i sema:

⁴⁷ “Sum ko ma fe Ngisa Lu na kandaka ni maa tan bel hîyâ na, tan na, su ndak ma ta telna i wa mbi ma tà girna ti baptem ba su?”

⁴⁸ Mi car am vinim hana sema: tà girna baptem ka sem Jesu Kristi. I dugo li numa, tà car cenem se, mi suk kana bar njô 'bigi.

Tuko Gir 11

Piyer pat zu la i kufo Eglis ma i Jerusalem ba

¹ Sum vin sin kona, ka njurokona ma suk i Judee na, tà hum se, sum ko ma we Lu kufo mi na, tà ve la aso Lu ra.

² Ka ma Piyer ta i lo za Jerusalem ma na, au Juif ko ma he tu la ra car ce'dem,

³ tà in i sema: “A ta ze aso sum ko ma fal zuna ko mi na gi, a ti fa tuko ti kana.”

⁴ Na gi, Piyer am zu ma ci hana zu la ra ka varinda net net i sema:

⁵ “Han fa lo za Jope na, han go cen Lu na, i dugo li numa han we tuko ze i iran, han we tuko nini ma car fa afi duk Lu na, sir fa ka'd i he'den: tuko numa bu'u kandaka ni barau ma tong tan, car sir fa ka'da, 'ba jefrum 'dang 'dang fi'di, sir fa gag mba ting ka'd i kuforon.

⁶ I dugo li ma han ting iran i waram ma na, han we duwiki ma semna fi'di fi'di na, ka duwiki ma i go'b ma, ka tuko ko ma go liti ka'd ka vinduknga i wa angga ra, ka luko ko ma go dla'a afi i duk Lu na er.

⁷ Gafi dla na, han hum der ra in han i sema: ‘Piyer, car afi. A cina gi, a kam.’

⁸ Na gi, han hom kor i sema: ‘Ori, ni tan mi, Busumra na, walama tuko ma buburo ma njinjê ka numa tan na, ze vinan fat 'dau mi.’

- ⁹ Na gi, der ra hom in han fa la afi i duk Lu na gafi dla i sema: ‘Tuko ma Lu na girim 'bei cet cet na, kot 'bei a ta kotom ni tuko ma njinjê.’
- ¹⁰ Tuko numa gir ni wa hindi, se gi, tà hom ta'am afi i duk Lu na.
- ¹¹ We man na, i dugo li numa, sum hindi dam car i vin za ma han hina ra. Tà sinna fa i he'den ni fa Sesare dei.
- ¹² Ngisa Lu na in han se, nan ta kana, nan sar la mi, njurokon ma kandi hîyâ na, tà ta karan i Sesare er, ma ta ser ti i lo aso Kornei ka lama pet.
- ¹³ Num bra na, mi in hama i sema: i num we bu sin ma fa afi duk Lu na dam car kuforom i lo zaram, mi in ham i sema: ‘A sin sum i Jope walama ta lang fa Simô ma tà 'dam se Piyer ra asoru.
- ¹⁴ Num gi go ta in hau zu la ko ma a si'd ti na, hau ka sum ko ma lo asoru na pet er.’
- ¹⁵ I dugo li ma han am zu ma go in la ra na, i li numa, Ngisa Lu na car sak fa i wana ka lana pet, kandaka ni ma mi sak fa i wama kufo dei numa tan er.
- ¹⁶ Loron car nde ti i wa la aso Busumra na ma mi in kufo i sema: ‘Jâ gir sum baptem ni ka mbi, na gi, ka ni hei na, ii go ta fei baptem ni ka Ngisa Lu na.’
- ¹⁷ Lu na gi hana tuko mangar ori, kandaka ni ma mi hama mangar ori ka ma maa hei tu la ra i wa Busumra na Jesu Kristi tan da na, tan na, nan ni sa gi han ta tel Lu na hina wa su?”
- ¹⁸ I dugo li ma tà hum la tanda ra na, lona hom so'o, tà hom li ti zu Lu na i sema: “Kandaka ni numa tan na, Lu na 'bik vari he sum ko ma ni Juif ko mi na se, tà jok sar mana ra 'bei, walama tà fe ti si'd ma tunda ra.”

Eglis ma i Antiyos sa

- ¹⁹ Ka ma sum ko ma he tu la ra njôi suno i 'ba lica ma nde ka fat ma tà ci ti Etiyen da na, sum nini ta gag i wa angga Fenisi ka Sipre ka Antiyos, na gi, tà ge er la ma aso Lu ra he ni Juif kona teu teu.
- ²⁰ Sum nini i duknga na, ni au Sipre ka au Siren ko, tàna na, i dugo li ma tà ta i Antiyos sa, tà ge er la ma 'Bei ma aso Busumra na Jesu ra he au Grek kona er.
- ²¹ Gidang aso Busumra na ke kana, sum 'bor he tu la, hom sak ti zu Busumra na.
- ²² Ka ma Eglis ma i Jerusalem ba hum la tanda ra na, tà sin Barnabas i Antiyos.
- ²³ Num bra na, i dugo li ma mi ta ze hina na, mi we o ma Lu na gir ka sum ma he tu la ra na, turum elem 'bor, mi hatna ti ka lana pet, walama tà kau Busumra na ni ka lona ma 'dau.

- ²⁴ Barnabas ni su ma 'bei, Ngisa Lu na era hen lorom nding nding ka tu la er. Lilau sum 'bor hom sak ti zu Busumra na gafi.
- ²⁵ I dugo li numa, Barnabas ta i Tars walama lang Sol.
- ²⁶ Li ma mi ta fam fa na, mi mba karam i Antiyos. Ka lana ho'bcu'b ma tà gir ni kim ka Eglis tanda ra, tà hat ti sum 'bor bra. Ni i Antiyos gi, tà am ti zu ma kufu kici kici ma 'de ti sum hat kona i se sum aso Kristi na.
- ²⁷ Ka lo bar ko numa sum ko ma jok vin Lu na car fa Jerusalem dei, mba i Antiyos.
- ²⁸ Su nini 'dau i duknga na, sem se Agabus, mi dam car afi ka sem, mi tak zu la ma Ngisa na in ham se, baktara ma tong go ta nde i wa angga ra i li na pet pet. (Baktara tanda ra ting zu ni ka lo uci ma aso Klode vuduk ma tonga.)
- ²⁹ Sum hat kona tap vinna 'dau, walama ka ni sa sa ma i duknga na, i zu gidangram, mi sin ka tuko ma njin ti njurokona ma suk i Judee na.
- ³⁰ Tuko numa tà gir er, tà sin ka tuko ko numa he gang ko aso Eglis ma i Judee na, tà he ni i 'ba au Barnabas ka Sol.

Tuko Gir 12

Tà ci Jak bra, tà ve Piyer danggai bra

- ¹ Ka lo uci tanda, vuduk *Herod am zu ma go li ca sum nini ma i duk Eglis sa.
- ² Mi ci Jak ma njur Jâ na ka iciu.
- ³ I dugo li ma mi we la tanda ra nde i ir au Juif kona na, mi sin tà ta ve fa Piyer er. (Numa ni ka fat bar ma aso vin ter mgbo ma bei kuf i dukrum ma.)
- ⁴ Ka ma *Herod ve Piyer ra, mi gam danggai, mi ham i duk 'ba askar ko gu'b wa kandi, walama tà wal tuna fi'di fi'di zu fi'di gi, tà kotom teu teu; mi sar se li ma zu vin ter Pak nga gi do'o da na, num ta ze fa karam suno i kufu lilau ra 'bo.
- ⁵ Wa numa gi, tà go kot Piyer i lo danggai ra 'bei mgbeng mgbeng. Na gi, Eglis sa kau cen ma cen Lu na i waram gidang perteng ka ir cica, tà seng du mi.

Piyer ze fa suno i lo za danggai ra

- ⁶ Ka durki ma *Herod sar se, num go ta ze fa karam suno i kufu lilau ra, Piyer nde sen ka'd i duk askar ko ho'bo. Tà jinim ka'd ka kinjing ko ho'bo, sum ma go kot vin za danggai ra suk suno go kot vin za danggai ra mgbeng mgbeng bra.
- ⁷ We man na, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na 'dau dam car i he'd Piyer kpê, li na 'de ti'de i lo za danggai ra kpah, bu sin ma fa afi duk Lu na car

tu'u hiye Piyer dla'am afi in ham i sema: “Car afi zak!” I dugo li numa, kinjing ko ma tà jin ti 'bum ka sem ma gali yukol.

⁸ Bu sin ma fa afi duk Lu na in ham i sema: “Jeu 'dike mu na i zuru, sin tabrak mu na i seu er.” Piyer gir kandaka numa tan bra, bu sin ma fa afi duk Lu na in ham i sema: “Sak barau mu ma tong ga i turu, mba fa i zuran man.”

⁹ Piyer car ze suno i lo za danggai ra, go ci tan bu sin ma fa afi duk Lu na. Mi we ma se, ni bu sin ma fa afi duk Lu na mi, mi kot se ni tuko gi ze i irim.

¹⁰ Mi ta ze i vin za ma kufo ra, ka ma ho'b pa, se gi, mi ta ze i vin gulmun ma ka geu hina ma ta ti i lo za na. Vin gulmun na 'bar suno ka'dorom. Tà tra i zu ndri ni ka vari ma 'dau ra, we man na, bu sin ma fa afi duk Lu na car wal ka Piyer.

¹¹ I dugo li ma ir Piyer but suno na, mi in i sema: “Cem hîyâ na, han we na, ni ma turum gasi; ni Busumra na gi sin fa bu sin mum ma fa afi duk Lu na, mi 'dan suno i 'ba *Herod er, i 'ba la ko ma buburo ma lilau Juif kona suk go golon ti na er.”

¹² I dugo li ma mi we zu la tanda suno 'bei te'd na, mi car ta aso Mari, ma ya Jâ ma tà go 'dam se Mark nga. I lo aso tanda, lilau sum 'bor tok hina go cen Lu na.

¹³ I dugo li ma Piyer mba to'o vin aso ra na, vei wei nini hina 'dau semba se Rode, car mba walama 'bar vin aso ra.

¹⁴ Ti hum se ni der Piyer ra na, tunda ella 'bor, ti 'bar vin aso ra mi, na gi, ti kutong ka ne zak, ti ta in se, Piyer car kana suno i vin aso ra.

¹⁵ Tà in handa i sema: “A dla'a ni tengreng su?” Na gi, ti kau gidang perteng i se, ni num turum gasi. Tà hom ge wana in handa i sema: “Bu ta ke ni bu sin mum ma fa afi duk Lu 'bo eî na.”

¹⁶ Na gi, Piyer go to'o vin aso ra kek. Li ma tà mba 'bar vin aso ra na, tà we ma se ni Piyer gasi na, vin duknga 'be jir jir.

¹⁷ Na gi, mi in hana la ni ka 'bum se tà suk jen. Mi ci hana zu la ma Busumra na ze ti fa karam suno i lo za danggai ra. Mi in se, tà in la ko numa he Jak, ka tan njurokona na er. Mi car zam suno, mi car tam i li ma 'dang.

¹⁸ I dugo li ma li na fo'o na, askar kona dau i wa ndri ori hulul hulul, tà go ca'b ti ndri i se, tan na, Piyer ni iya su?

¹⁹ *Herod langam ori kpi, na gi, mi fam mi. Mi ca'b zu la tanda i vin sum ma kot sum danggai kona, mi am vinim in ti se tà cina suno. I kir numa na, mi car i Judee tam i Sesare walama num ta suk kana hina bar njô.

La mat aso *Herod na

20 *Herod fang darki 'bor ka sum ma i wa angga Tir ka Sidon. Tà tok fa mba walama tak tuna i kuforum gi, tàna sak ti ir la mana karam. Tà ta fe Blastus tong ma i vin vuduk nga; i kir numa tà ta ca'b *Herod se, tàna sak ir la mana ra karam, walama angga mana ra fe tuko ti na ni i wa angga aso vuduk nga.

21 I lo bar ma tà ting he ndri ra, *Herod sak barau mum ma vuduk ka i turum, dam suk ti i wa jinga vuduk mum ba gau, car go pat ti bol he lilau sum ma 'dor 'dor.

22 Lilau ra tum siwel gbiu i sema: “Hîyâ ni der lu ma nini gi go li vin na, ni der sura mi.”

23 Na gi, i dugo li numa, bu sin ma fa afi duk Lu ma aso Busumra na tum *Herod pindit, walama mi fang sem ci'i ma guci i wa Lu na ni mum: njifi ko tim mbat mbat, mi mata.

24 La ma aso Lu ra car ta ti kufo kufo 'bor kal dla.

25 Ka ma au Barnabas ka Sol do'o fa vin sin mana ma tà sinna i Jerusalem ba na, tà go homna fa gafi na, tà mba ka Jâ ma mbeirum se Mark numa kana mel.

Tuko Gir 13

Ngisa Lu na man au Barnabas ka Sol walama sinna

1 Sum ko ma jok vin Lu na, ka sum ko ma hat minkona na, hina i duk Eglis ma i Antiyos sa: ni Barnabas, ka Simeyon ma tà 'dam se ma wura na, ka Lusiyus ma Siren na, Manahen ma vra'a i zu ndri ka *Herod ma vuduk nga, ka Sol.

2 Ka fat 'dau, i dugo li ma tà tok wa ndri go cen Lu na ka me na, Ngisa Lu na in hana i sema: “Mani au Barnabas ka Sol fa suno i wa sin ma han 'dana i wanda ra.”

3 I kir ma tà tel tuna me ka cen Lu na na, tà ting 'bana i wana gi, tà saknga tà ta 'bo.

Au Barnabas ka Sol i Sipre

4 Au Barnabas ka Sol, ni Ngisa Lu na gi sinna, tà ta Seleusi, tà dla'a il la hina gi, tà lus ta i Sipre.

5 Ka ma tà mba i Salamin na, tà ge er la aso Lu ra i lo za ko ma ciciki ma aso Lu ma aso au Juif kona. Tà ve Jâ Mark i zuna mel, walama njinna bra.

6 Tà lang i wa angga tanda ra pet, tà jak gag tà ta i Pafos. I dugo li numa, tà ta ngaf ka su 'dau ma ni bu tlor, sem se Bar-Jesu, mi ni su ma Juif ma go jok la ma kas la.

7 Mi suk i he'd Serjiyus Polus, vuduk ma tong ma i wa angga tanda ra mgbe'b, Serjiyus ni su ma ir jeng. Vuduk ma tong numa car 'de fa au Barnabas ka Sol, walama num hum la aso Lu ra i vinna.

8 Na gi, Elimas (ni sem ma ka vin Grek) ma bu tlor ra, mi telna, mi lang vari ma ngui ir vuduk numa gi, mi 'bar ti he tu la mum ba suno.

9 I dugo li numa, Sol ma tà 'dam se Pol numa, Ngisa Lu na hen lorom nding nding, mi car ting irim waram go kotom 'dek 'dek i sema:

10 “Hau su ma buburo ka se'ei gi hen loru ngosuyô'ô a ni vei aso Seitan, a ni bu ma go gir bibile ka tuko ko ma 'bei na pet na, tan na, ni si'de gi a ta 'bar 'deng ma a go 'deng vari aso Busumra na ma i du gei ra 'bo su?

11 We man, cem hîyâ na, Busumra na go ta tumu, a go ta fang ni bu ir lisi, a go ta we ti'de aso fata mi tan njô 'bigi.” I dugo li numa, ir Elimas car lis gbamlas, li na kumo'o ndufun i irim ori girgi'dim, mi go dram, mi go lang su ma kau 'bum ta'am.

12 I dugo li ma vuduk nga we tuko ma gir numa tan na, mi he tu la; mi sukum ori ging, mi fang wulak 'bor, wa hat ma aso Busumra na.

Pol ka Barnabas i Antiyos i wa angga Pisidi

13 Pol ka tàna sum ma i zurum ma, tà ser i lo il la i Pafos dei, tà car mba i Perje, i wa angga Pamfili. Jâ Mark car 'barna i dugo li numa, homum i Jerusalem.

14 Tà car i Perje, tà ta i Antiyos i wa angga Pisidi. Tà ta ser i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, ka fat bar ma 'dok ti tu ra, tà suk hina.

15 I kir ma tà di'i maktub aso vin gat ta, ka aso sum ko ma jok vin Lu na, bu tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra car sin i wana i sema: “Njurokon na, kandaka se, ii gi ka la ma in he lilau sum ko ma tok nga, walama hana ti gidang hina na, ii ini hana cem hîyâ.”

16 Pol pe 'bum car afi i dugo li numa, tak 'bum afi i sema: “Hei sum ma Israel la, ka sum ma ne wulak Lu na, humi la man da.

17 Lu ma aso lilau ado Israel ko ma hîyâ na, mi man muima kona, mi kot wana ka ma tà ni luweki i wa angga au Ejipte kona, i kir numa, Lu na ze fa kana suno i wa angga au Ejipte kona ni ka 'bum ma gidang ga.

18 Mi puk kana gag ndak kim gufi'di i lo go'bo.

19 I dugo li ma mi bo'd ader sum ko ma zu se'da i wa angga Kanaan na suno na, mi hom hana ka angga mana ma ni vrina ra,

20 ndak kim kikis fi'di kal guvatla. “I kir numa na, mi hana sum ko ma li bol la gag mba ze ti i lo uci aso Samuwel bu ma jok vin Lu na.

- 21 I kir ma tà ca'b la ma hana vuduk nga, Lu na ting hana ni Sol ma vei aso Kis, mi ni i lo ader ma aso Benjamin, mi ti wana gag kim gufi'di.
- 22 I kir ma mi pat Sol suno na, Lu na hom ting hana David gi vuduk nga. Mi in laram suno i sema: 'Han fe David vei aso Isai na: su numa na, ni su ma nde i iran, num gi ta gir tuko ko pet ma han ba se mi gir ra.'
- 23 Su 'dau ma ze fa i duk mui David kona, num gi ni Jesu ma Lu na sinim fa, ni su ma si'd lilau Israel kona, kandaka ni vinim ma mi in ti hana kufo na tan.
- 24 Ka ma Jesu bei mba 'bo na, Jâ ge er he lilau Israel kona pet i se, tà jok sar mana ra 'bei gi, tà fe ti baptem.
- 25 I dugo li ma Jâ ke tul ma do'o sin mum ba na, mi in i sema: 'Tan na, ii sari i waran se nan ni sa su? nan gi ni num mi 'bo. Na gi, wei man, su nini 'dau go ta mba i kiran, ma han ndak ma but zeu tabrak ma i sem ma mi.'
- 26 "Njurokon na, hei ma ni mui Abraham kona, ka tàna sum ko ma i dukri ma go ne wulak Lu na, tà sin fa ka la ma si'd ca ra he ni maa.
- 27 Wa ma sum ko ma suk i Jerusalem ma, ka sum lingi ko ma mana ma ge ir la ra, tà we Jesu mi, tà we zu la ko ma aso sum ko ma jok vin Lu na, ma tà go di'i hana ka fat bar ma 'dok ti tu ra kek kek nga mi er. Na gi, la ko numa mba ndak ti ka fat bar ma tà ka'a ti bol la i wa Jesu na.
- 28 Tà fe kati la ma tàna cim ti ra mi, kandaka ni numa tan pi era na, tà cen *Pilat walama mi cim suno.
- 29 I dugo li ma tà gir la ko ma ndal i lo Maktub pa guci ti i waram pet na, tà amum fa ka'd i wa ago gei na, tà gam i lo zra mat na.
- 30 Na gi, Lu na hom ze fa karam suno i li usiya na.
- 31 Bar 'bor mi ze turum suno i ir sum ko ma car fa karam i Galile gi ta karam i Jerusalem ma, cem hîyâ bra na, sum ko numa, tà ke ni sum ko ma go in laram suno he ado Israel kona.
- 32 Maa era na, ma mba hei ni ka la ma 'bei ma Lu na am ti vinim he muima kona,
- 33 la ma Lu na gir ka maa adona gi, mba ndak ti i linda net na, ni i dugo li ma mi ze fa ka Jesu suno i li usiya na, kandaka ni ma i lo yem ma ho'b ma i lo Maktub pa numa tan i sema: 'Hau gi ni vei man na, han vra'au furum da.'
- 34 Lu na in laram suno i se, mi go ta zam fa suno i li usiya na ka irim gag kanau, mi ta hom i li ma lo'd na gafi mi se gag kanau. Mi in kandaka ni numa tan i sema: 'Han ba ma ta hei pat vin ma ka ira 'dang ma ni la ma tunda, kandaka ma han in he David na tan.'

- 35 Ni wa numa gi, mi in ti la ma 'dang gafi dla i sema: 'Num ma ni mu na, a hina ta 'baram mi lo'd mi.'
- 36 David, ka ma mi ka irim 'bo na, mi go gir vin Lu na; i kir ma mi mat na, tà mu'um i he'd muirum kona gi, tleu turum lo'd suno.
- 37 Na gi, num ma Lu na gi hom ze fa karam suno i usiya da na, tleu turum hom lo'd gafi mi.
- 38 Njurokon na, wei man, ni ka Jesu gi tà gei ti er la buburo ma sak suno ra;
- 39 tuko ma ii ndaki ma ta fei ti du gei ra i zu vin gat aso Mois sa mi na, gi ni ka num ma, gi ni sa sa ma he tu la pet na, mi go ta fe du gei ra.
- 40 Koti 'bei, walama tuko ma sum ko ma jok vin Lu na in na ze i wari joko:
- 41 'Wei, hei sum ma go koti ni ndal ndal, suki ti ging, bo'di ti suno. Walama han go ta gir sin ma nini 'dau i lo bar ko mii na, ni sin gir ma su gi ini lana era na, ii go ta hei tu la i zu mi.' "
- 42 Ka ma au Pol ka Barnabas go busuk fa suno i lo za ma ga'a ma aso Lu ra na, tà in hana walama tà mba in hana la ca ra gafi, ka fat bar ma 'dok ti tu ma go ta hom fa gafi ra 'bo dla.
- 43 I dugo li ma lilau sum ma i lo za aso Lu ra 'breu na, sum 'bor ma i duk Juif kona, ka sum ko ma fang tuna Juif kona, tà ta i zu au Pol ka Barnabas; tàna bra na, tà in hana la ra, tà hana ti gidang i lona, walama tà ta irna kufo kufo i duk o aso Lu ra.
- 44 Ka fat bar ma 'dok ti tu ma hom fa i wa ra, sum ko ma i lo za na tok fa ka lana pet pet, walama hum la aso Busumra na.
- 45 Na gi, i dugo li ma Juif kona am irna we lilau sum ma tok fa 'bor ra tan na, se'ei ra hen i lona ori nding nding, tà go ci tokyo i wa tuko ma Pol in hana na, tà go in ti vin sisi bra.
- 46 I dugo li numa, au Pol ka Barnabas am la ra in hana i ir ti'de suno kpas i sema: "Gi gir ni mama era na, hei gi humi la aso Lu ra kufo, na gi, walama ii toksinda suno i turi, ii ke'ei ti bol i wari wa turi ka'dori, ni se, hei ndaki ma fei maska ma zunda do'o mi ra mi er, ni wa numa gi, maa ma fang irma i he'd sum ko ma we Lu kufo mi na.
- 47 Walama Busumra na in hama ni kandaka hîyâ tan, i sema: 'Han tingiu kandaka ni ti'de aso sum ko ma i wa angga ra ndâ tan, walama a tra ka la ma si'd ta gag zu angga ma do'o ra.' "
- 48 I dugo li ma sum ko ma we Lu kufo mi na hum tan na, tuna elna 'bor, tà li ti zu la aso Busumra na. Sum ko ma Lu na manna fa suno i wa maska ma zunda do'o mi ra pet na, tà he tu la.

- ⁴⁹ La aso Busumra na car 'breu ti i wa angga tanda pet.
- ⁵⁰ Na gi, au Juif kona tum sar lobki ma lingi ma ve la mana ra, ka sum njufko ma lingi ko ma i lo za na afi, tà li ca au Pol ka Barnabas, tà oina ti suno i wa angga mana ra er.
- ⁵¹ Au Pol ka Barnabas po'o 'bir ma i semna na sak hana, tà car tana i Ikoniyum.
- ⁵² Na gi, sum hat kona tuna elna 'bor, Ngisa Lu na hen i lona nding nding er.

Tuko Gir 14

Au Pol ka Barnabas i Ikoniyum

- ¹ I Ikoniyum ma, au Pol ka Barnabas ta ser i lo za ma ga'a ma aso Lu ma aso au Juif kona dla, tà ge er, tà in la ra gag gag lilau sum ma tok 'bor, au Juif kona, ka au Grek kona he ti tu la er.
- ² Na gi, au Juif ko ma ba ma he tu la ra mi na, tà tum sar aso sum ko ma we Lu kufo mi na afi, tà 'deng sarna i wa sum ko ma he tu la ra.
- ³ Au Pol ka Barnabas ge bar 'bor i Ikoniyum. Tà in la ra ka dablaka, tà ting ti sarna i wa Busumra na gidang perteng; Busumra na tak se, tuko ma tà go in ni wa o mum ba na, ni tu la, mi hana ti gidang ma gir ti tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi bra.
- ⁴ Na gi, lilau sum ma i lo za na wal irna i du ho'bo: sum nini tok i zu Juif kona bra, sum nini tok i zu sum vin sin kona bra.
- ⁵ Au Juif kona ka sum ko ma we Lu kufo mi na, ka vuduk ko mana na, min tuna ma tàna gir ndri ka au Pol ka Barnabas, tàna zi'ina ka goi gi cina ti suno.
- ⁶ Ka ma au Pol ka Barnabas we tan na, tà car ne ta i Listre ka Derbe, ka za ko ma i wa angga Likauni, ka angga ko ma ngui i wanda ra.
- ⁷ Tà ge er la ma 'Bei ra hana hina.

Au Pol ka Barnabas i Listre

- ⁸ Su nini 'dau suk i Listre, mi ni su ma kas gudu gudu, fa ni i lo yam dei, fa kufo dei era, mi am sem tra fat 'dau mi.
- ⁹ Mi suk go hum la ma Pol go in da. Pol ting irim i waram tan 'der, mi we ti se, he tu la aso su numa ndak ma fangam 'bei.
- ¹⁰ Mi in ham la ka derem afi gidang prat i sema: “Carau afi, car ka seu i du 'bei 'dinger!” Su na dam car ka sem, ge turum ka tra.
- ¹¹ Ka ma lilau sum ma we la ma Pol gir ra tan na, tà sa'a war ka derna afi ka vin Likauni i sema: “Firiki na tà am fa ni tu sumra gi sak ti fa semna ka'd ini i dukma!”

12 Tà car 'de Barnabas i se Zeus bra, tà 'de Pol i se Hermes bra, walama Pol gi ni su ma am wa la ma in da.

13 Bu tong aso fur ma sem se Zeus numa, ma za fur mum ma i 'ba vari ma ta i lo za na pe'de'd numa, mi car mba ka buba nâu ko ma mi ge hana karkali ma ka las tuko ko i tu gusu'b i derna, mi mba kana i vin za fur ra: num ka lilau ra ba ma falna vursu he au Barnabas ka Pol.

14 Na gi, i dugo li ma sum vin sin ko ma ho'b numa hum la tanda ra tan na, tà cat barau ko ma i tuna na suno fât fât, tà car ka ne ta ser i duk sum ma tok lilau na, tà sa'a war ka derna afi i sema:

15 “Hei sumra na, ni wa nimi gi ii go giri tuko ko numa tan su? Maa ni sumra kandaka ni hei tan bel. Ma mba hei ka la ma 'Bei ra, ni walama ii 'bari tuko ko ma njok njok numa suno, fangi iri tingi ni i wa Lu ma ka irim ma min afi ra, ka angga ra, ka sina ra ka tuko ko ma i londa na pet na.

16 Lo uci ko ma kal suno na, Lu na 'bar muiiri kona tra ni i lo vari ko mana wa tuna 'dang 'dang.

17 Kandaka numa tan pi era na, mi 'bar bei ma in la turum suno na mi, i dugo li ma mi gir 'bei ra, mi go hei fa mbi Lu ma se fa afi na, ka li ko ma arau go car hei hina 'bei, mi hei ti tuko ti ko ma ii go upi ti lori ka lo el er.”

18 La ko ma sum vin sin kona in hana numa pi era na, tà tel lilau ra ni ka gidang i wa tuko vursu ma fal hana na.

19 Au Juif ko car fa Antiyos i wa angga Pisidi ka Ikoniyum. Tà mba kap zu lilau ra, tà zi'i Pol ka goi walama cim, tà car ta'am dam karam suno i kir za na, walama tà kot se i mi mat ni mat da.

20 Na gi, i dugo li ma sum hat kona mba ngui i waram ma na, mi hom ce vursu turum gi, mi car tam i lo za na. Ze siu numa, mi car tam i Derbe ka Barnabas.

Tà hom i Antiyos i wa angga Siri

21 Au Pol ka Barnabas ge er la ma 'Bei ra i lo za Derbe, ni i dugo li numa gi tà fang ti sum nini 'bor ni sum hat ko. I kir numa na, tà homna fa i Listre, ka Ikoniyum, ka Antiyos ma i wa angga Pisidi.

22 Tà dlat ti hum sum hat kona, tà hana ti gidang i lona, walama tà kau gidang i lo he tu la ra, tà ta ti irna kufo kufo i sema: “Ma gi ta seri i lo Tiza aso Lu na na, ni ka lica ko 'bor 'bigi.”

23 I duk Eglis ko 'dang 'danga, tà man hana gang ko hina net net, i kir numa na, tà cen Lu na i wana bra, tà tel ti tuna me, i se gi, tà taknga he Busumra ma tà he tu la mana ra ham ma.

24 Tà damna suno i wa angga Pisidi dam ma, tà ta ser i Pamfili.

- 25 Tà ge er la ma aso Lu ra i Perje, i kir numa na, tà tana i Atali.
- 26 I dugo li numa, tà ser i lo il la, tà tana ti i Antiyos, ni za ma tà 'barna hina ka cen ka edlem he'b aso Lu ra i wa sin ma tà do'onda fa ra.
- 27 I dugo li ma tà hom fa i Antiyos sa, tà tok sum ko ma i lo Eglis sa i wa ndri i li ma 'dau, tà nja'a hana zu la ma Lu na gir kana ra pet, ka ma mi but ti vin vari he sum ko ma we Lu kufo mi na, walama tàna era, tà he ti tu la er.
- 28 I dugo li numa, tà suk ka sum hat kona bar 'bor.

Tuko Gir 15

Tok ma i Jerusalem ba

- 1 Sum nini car fa Judee mba i Antiyos, go hat he njurokona ma aso Kristi na i sema: “Kandaka se, ii gi fali zuri i zu vazú aso Moïsa mi na, ii ndaki ma fei si'd ta mi.”
- 2 Pol ka Barnabas moi kana la tanda, ci ti tokyo kana 'bor. Njurokona nini tap vinna he au Pol ka Barnabas, ka sum nini i duknga, walama tà ta kana i Jerusalem, i wa sum vin sin kona ka gang kona, ka la tanda ra.
- 3 Eglis sa car tinga ge i vari, i dugo li numa, tà ta ze i Fenisi ka Samari, tà ta in zu la aso sum ko ma we Lu kufo mi gi, tà fang irna ting i wa Lu na gafi na, la tanda nde i lo njurokona na pet gi, tuna elna ti i zu 'bor.
- 4 Ka ma tà mba ze i Jerusalem ze na, Eglis sa ka sum vin sin kona, ka gang kona pet er, tà vana i tuna, tà in la tuko ko ma Lu na gir kana na pet.
- 5 Na gi, sum nini ko ma i duk au *Farisî ko ma he tu la ra, tà car afi habat i sema: “Gi ni mama era na, sum ko ma we Lu kufo mi na gi he tu la ra na, fal hana zuna bra, hatna ti walama tà ve i zu vin gat aso Moïsa bra.”
- 6 Sum vin sin kona ka gang kona tok ndri walama tàna sar i wa la ca ra gi.
- 7 Li ma tà ci tokyo 'bor ra na, Piyer dam car afi ka sem i sema: “Njurokon na, ii wei ma se Lu na patan i dukri na ni fa kufo dei, walama se nan in la ma 'Bei ra he tàna ko ma we Lu kufo mi na, i dugo li ma tà gi hum da na, tà he ti tu la hina i zu.
- 8 Lu ma we lo sumra na, ni num gi tak se num vana, mi hana ti Ngisa mum ma er, kandaka ma mi hama na tan.
- 9 Mi wal bong dukma kana mi: mi fang hana lona 'bei tla'da'd, walama tà he tu la.
- 10 Tan na, cem hîyâ ni wa nimi gi, ii ami ti tuko ma mbu'da ma muima ko ma kufo na ndak ma amum mi er, gi ni maa era na, ma ndaki ma aminum mi er gi, ii tingi i der sum hat kona gafi dla su?

- 11 Na gi, maa ma hei tu la ra, ma fei si'd ta ni ka o aso Busumra na Jesu, kandaka ni ma tàna fe na tan er.”
- 12 I dugo li numa, lilau sum ma tok nga pet na seng vinna kring, tà go ji'ber la ma au Barnabas ka Pol go in da, ka tuko gir ko ma tak ka tuko gir ko ma lingi, ma Lu na gir kana fa i duk sum ko ma we Lu kufo mi na.
- 13 I kir ma tà seng vinna kring numa na, Jak car pe 'bum afi, car am la ra in i sema: “Njurokon na, humi la man da.
- 14 Simô in se, fa kufo dei era na, Lu na go am zu sum 'dau ma fa i duk sum ko ma we Lu kufo mi na, walama num ta fanga ni sum mum.
- 15 La aso sum ko ma jok vin Lu na, ta ndak ndri 'dau ka la ma mi in ca ra, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema:
- 16 ‘Busumra na in se, han go ta hom fa, han ta min za dlu'bu aso David ta afi gafi, han ta min linda ko ma 'denga, han ta carra afi,
- 17 Walama tan sum ko ma ke na, tà lang ti Busumra na, ka sum ko ma we Lu kufo mi na pet er, ka sum ko ma sen 'de i wana da na er.
- 18 Hîyâ gi ni la ma Busumra na in da, num bu ma tak la tuko ko hîyâ na suno ni fa kufo dei na.’
- 19 “Wa numa gi, han sar se, gi 'bei da na, koti 'bei ma tingi tuko ma mbu'da i der sum ko ma we Lu kufo mi ma mba i he'd Lu na.
- 20 Na gi, ma ndali hana ni maktub, walama in ti hana se, tà ti tuko ko ma njinjê ma tà go falna vursu he ni firiki na mi bra, tà gir hu'd mi bra, tà ti tuko ma tà gulu'd derna ni gulu'd na mi bra, tà ti vursu tuko mi bra.
- 21 Walama ka uci ko ma kufo dei na, tà go ge er vin gat aso Moisa i wa za kona pet, tà go di'i maktub mum ba i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na ka fat bar ma 'dok ti tu ra pet er. ”

Maktub ma tà sin he sum ko ma we Lu kufo mi na

- 22 I dugo li numa, sum vin sin kona, ka gang kona, ka Eglis sa pet tap vinna, walama man sum i duknga sinna i Antiyos, wama tap ka Pol ka Barnabas. Tà man ni Jude ma tà go 'dam se Barsabas, ka Silas, ka lana ho'bcu'b ma ni sum lingi ma i kufo njurokona er.
- 23 Tà sinna ka maktub ma ndal kandaka ni hîyâ tan: “Sum vin sin kona, ka gang kona, ka njuroki na, ge kana de'b hei njurokona ma i duk sum ko ma we Lu kufo mi, ma suk i Antiyos, i wa angga Siri ka angga Silisi.
- 24 Ma hum se, sum nini car kana i he'dma ini, tà ta go tikeiyi, go vi'i ka vin ko mana na. Gi ni maa na, ma hana kana am vin ni kandaka numa tan mi.

²⁵ Wa numa gi, la tanda ra nde i loma pet, ma car man ti sum walama sinna kana hei. Tà tap ka au Barnabas ka Pol, njurokoma ma ma bana na.

²⁶ Ni sum ma 'bar tuna he mat na ni wa sem Busumra maa na Jesu Kristi.

²⁷ Wa numa gi, ma sini kana Jude ka Silas, ni tàna gi ta in hei la ko ma ma ndal ka'd hîyâ ka vinna 'bo.

²⁸ Walama la tanda ra nde i ir Ngisa Lu na er, ka maa er, walama kot 'bei ma ting hei tuko ma mbu'da ma kal wa tuko ko ma hîyâ:

²⁹ teli turi bei ma tii tuko ko ma tà go falna vursu he firiki ko ma njok njok nga bra; tii vursu tuko mi er, tii tuko ma tà gulu'd derem gulu'd na mi er, giri hu'd mi er. li gi koti zu turi 'bei ka tuko ko ma hîyâ na da na, ii ta fei ni 'bei. Suki edlem he'b se!”

³⁰ Tàna bra na, i dugo li ma tà gana de'b ge na, tà car ta i Antiyos. Tà ta tok sum ko ma he tu la ra ma hina na pet, tà hana maktub tanda.

³¹ I li ma tà di'inda na, tuna elna 'bor, walama ti hana gidang i lona.

³² Au Jude ka Silas sa, tà ni sum ko ma jok vin Lu na er, tà in la ko he njurokona na, tà dlat ti humna, tà hana ti gidang i lona.

³³ I kir ma tà ge bar hina njô na, njurokona na saknga i zu vari ka edlem he'be, walama tà hom i he'd tàna ma sinna fa na.

[³⁴ Na gi, Silas ba ma hom sukum hina i Antiyos.]

³⁵ Au Pol ka Barnabas suk i Antiyos. Ka sum nini ko 'bor, tà go hat ti sum bra, ge ti er la aso Busumra na bra.

Au Pol ka Barnabas wal ka ndri

³⁶ Ge bar tan njô na, Pol in he Barnabas i sema: “Ma hom ta 'du'u njurokoma ma i wa za na pet, i li ma ma ge hana er la ma aso Busumra na, walama ma we se, tan na, tà go gir ni gir mama su na.”

³⁷ Barnabas ba ma ve Jâ ma tà go 'dam se Mark numa kana mel;

³⁸ na gi, Pol we na, 'bei i irim walama vam kana na mi, walama mi 'barna fa i Pamfili, mi ta kana i li sin da mi.

³⁹ Tokyo car i bong duknga gag tà wal ka ndri. Barnabas ve Mark i zurum. Tà serna i lo il la gi, tà tana i Sipre bra,

⁴⁰ na gi, Pol man ni Silas gi ta karam, i kir numa na, njurokona na 'barna ni ka cen ka edlem he'b aso Busumra na.

⁴¹ Mi ta i wa angga Siri ka Silisi, mi go he gidang he Eglis kona i lo he tu la mana ra.

Tuko Gir 16

Timote go ting au Pol ka Silas

- 1** Pol ta i Derbe ka Listre, vei hat nini 'dau hina sem se Timote; mi ni vei aso ma ma Juif ma he tu la, na gi, bam ni su ma Grek.
- 2** Njurokom ma aso Kristi ma suk i Listre ka Ikonyum ma go in laram 'bei 'bor.
- 3** Pol ba se mi tingim ge, mi vam i zurum. Mi fal ham zurum, ni wa la aso au Juif ko ma kana i dugo li ko numa, walama ka lana pet na, tà we se bam ni su ma Grek.
- 4** I dugo li ma au Pol ka Silas am i wa za na 'dang 'danga, tà go hat sum ko ma he tu la ra, go dlat ti humna walama tà he tu la i zu vin gat sum vin sin kona ka gang kona tap vinna i wanda i Jerusalem ba.
- 5** Kandaka numa tan gi, Eglis kona fe ti gidang i lo he tu la ra gi, lilauna go ta kufo kufo i lo bar 'dau 'dau pet.

Misin in Pol i Trowas

- 6** Au Pol ka Silas kal tana i wa angga Friji ka Galati, walama Ngisa Lu na telna vari ma ge er i Asi.
- 7** I dugo li ma tà ta tul ka angga Misi na, tà ba ma am i wa angga Bitini, na gi, Ngisa Jesu na ba i zu mi.
- 8** Tà kal i wa angga au Misi, tà tana i Trowas.
- 9** Ka durki na, misin in Pol, mi we su ma Maseduwan dam car, go cenem i sema: “Kalau fa ini i Maseduwan mba njinma.”
- 10** I kir ma misin da in ham la ra na, ma car zak, ma lang vari walama ta Maseduwan, walama ma we gau se ni Lu na gi 'dama se, maa ta ka la ma 'Bei ra he sum ma suk i dugo li numa.

Lidi he tu la he Busumra na i Filip

- 11** Ma car i Trowas, ma dla'a il la, ma am zuzok sina ra, ma ting irma nji'di'd, ma ta ze i Samotras. Ze siu numa na, ma ta irma i Neyapolis.
- 12** Ma car kana hina, ma ta i Filip, ni za ma tong ma kufo ma aso au Maseduwan na, ni ir hakai ma aso Rome na. Ma ge bar 'beita i lo za numa.
- 13** Ka fat bar ma 'dok ti tu ra, ma busuk suno i lo za na, walama ma ta der sina ra, i dugo li numa, ma sar se, 'bu ta ke ni li ma cen Lu na ma aso au Juif kona. Ma ta suk ka'd hina, ma in la he lobki ma mba tok hina na.
- 14** Ma 'dau i duk lobki numa semba se Lidi; ti car fa ni i lo za Tiyatir, ti go ndurmu barau ko ma ca'ba, ma ndal tleu ngok ngok suno. Ti ni ma ma ne

wulak Lu na. Ti hum vinma, Busumra na 'bar handa vin dukka suno kpak i wa la ma Pol in da.

15 Tà girra baptem ka sum asonda. I kir numa, ti 'dama i sema: “Kandaka se, ii gi wani ni su ma he tu la he Busumra na gasi na, mbei fa, mba suki asoron.” Ti la'ama ka gidang gag ma ta kanda.

I lo danggai ma i Filip

16 Fat nini 'dau, ma go ta i li ma cen Lu na, vei wei nini 'dau ma ni laka mba ngaf kama i vari: ti ka ngisa ma buburo ma ti go we ti tuko ma go ta gir kana kufo gir 'bo na i wanda, ti go la'a ti fa gineu 'bor he bumba kona ka we manda ma we ti tuko ma kana kufo na.

17 Ti go ta i zuma, maa ka Pol, ti go sa'a ti war i sema: “Sum ko ma hîyâ na, tà ni hu'dki ma aso Lu ma tong ma afi na. Tà go in hei ni la vari ma ta i lo si'd ta.”

18 Ti gir kandaka ni numa tan gag gag bar 'bor. Na gi, Pol lorom car cim 'bor, mi car jak irim i du waram, in he ngisa ma buburo numa i sema: “Ni ka sem Jesu Kristi gi han go in hau la ca ra, zau fa suno i wanda.” I dugo li numa, ngisa ma buburo numa car zam fa suno i wanda.

19 I dugo li ma sumonda kona we ma se tàna ta fe tuko gafi mi se na, tà la'a au Pol ka Silas, tà ta'ana ta ti kana i zu suk i kufo sum ma li bol la.

20 Tà ta kana i kufo au Rome ko ma li bol la, i sema: “Sum ko ma hîyâ na, tà ni au Juif ko, ni tàna gi go 'deng hama za na.

21 Tà go in zu la ko ma ni vazuu ma maa au Rome ko ndak ma ve gir ti sin mi na.”

22 Lilau sum ma tok nga car tum kana i dugo li numa ning. Tàna sum ko ma li bol la bra na car cat barau ma i tu au Pol ka Silas sa suno haû haû, tà sak ti sum se tà dlana ka lufa ko.

23 I dugo li ma tà dlana 'bor ra, tà saknga danggai, tà dlat hum su ma kot sum danggai na walama mi kotna 'bei.

24 Num bra na, ka ma mi hum la ma tà dlat ti humndum ba gidang kandaka numa tan na, mi ta saknga i lo za danggai ma i du dei ra, mi gei semna ka'd ka ago pelkem ma tà go gei ti sem sum bal kona.

25 Ka lolo durki na, au Pol ka Silas cen Lu na, go li ti zurum ka yem: sum ko ma i lo za danggai ra suk go hum derna er.

26 We man na, angga ra hen mik mik, zu za danggai ra hen mik mik er. Vin za danggai kona pet na 'bar suno ka'dona kpak kpak, kinjing ko ma i 'ba sum danggai kona pet na 'bile suno ka'dona.

- 27 Bu ma kot sum danggai na dla'a afi i wa sen na; i dugo li numa, mi we vin za danggai ra 'bar suno ka lana pet na, mi ge 'bum pat iciu mum ba hôt, walama num ci ti turum suno, walama mi sar se sum danggai kona nana cei da.
- 28 Na gi, Pol sa'a war ka derem afi gidang i sema: “Gir tuko ma buburo ka turu mi 'bo! Ma hina ka lama ndâ.”
- 29 I dugo li numa, bu ma kot sum danggai na car 'de la ku, mi car ti ka ne ta toî ti i za hôt, turum go dlak i 'ba wulak ka riu riu, mi ta nde ka'd i kufo au Pol ka Silas.
- 30 Mi car la'ana busuk ti fa suno, mi car ca'bna i sema: “Sum lingi ko man na, tan na, han ta gir ni nimi gi han ta fe ti si'd ta su?”
- 31 Tà hom kor ham hina i sema: “He tu la he Busumra na Jesu gi a ta fe ti si'd ta, hau ka sum asoru er.”
- 32 Tà car in ham la ma aso Busumra na, num ka sum ko ma i lo asorom ma ndâ.
- 33 Bu ma kot sum danggai na la'ana i zurum ka durki tanda wat ta kana, mbus hana mbi'd ko ma i tuna na suno. Tà girim baptem i dugo li numa, ka sum asorom ndâ.
- 34 Mi la'a au Pol ka Silas ta ti i za, mi hana tuko ti. Su numa ka sum ko ma i lo asorom pet na, tuna elna 'bor, walama tà he tu la he Lu na da.
- 35 Ka ma li na fo'o suno na, sum ko ma li bol la car sin fa sum ko ma i vinna na, i wa bu ma kot sum danggai na i sema: “Sak sum ko ma ma la'ana kum ma tà tana.”
- 36 Bu ma kot sum danggai na in la tanda he Pol i sema: “Sum ko ma li bol la sin fa i se nan saki afi, hei tei. Wa numa gi, busuki tei ka edlem he'b se bra.”
- 37 Na gi, Pol in he sum ma i sema: “Tà dlama ni i ir sum ma ndâ, bei ma li hama bol er, maa ma ni au Rome er. Tà car sakma danggai i se, ni mama gi cem hîyâ tà ba ma sakma afi pe'e pe'e jen su? Ori! ni tan mi. 'Biki ni tàna gi mba wa tuna gi sakma afi 'bo.”
- 38 Sum ko ma i vinna na hom ka la tanda ra, tà in he sum ko ma li bol la; tàna bra na, i dugo li ma tà hum se, au Pol ka Silas ni au Rome ko bel la, tà fang wulak 'bor.
- 39 Tà car mba so'o hana lona. I kir numa na, tà la'ana fa suno i lo za danggai ra; tà car cenna i se, tà busuknga suno i lo za mana na.

⁴⁰ Ka ma au Pol ka Silas busuknga suno i lo za danggai ra na, tà car ta aso Lidi. I dugo numa, tà we njurokona na, tà hana gidang i lona 'bigi, i se gi, tà car tana 'bo.

Tuko Gir 17

Au Pol ka Silas i Tesalonik

¹ Tà am i Amfipoli ka Apoloni, tà mba i Tesalonik, i dugo li numa, za ma ga'a ma aso Lu ma aso au Juif kona hina.

² Pol ta ze i he'dna i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, kandaka ni ma mi go gir dei na tan. Mi suk ti kana wa hindi i lo bar fat ko ma 'dok ti tu ra, mi go 'dikil ti Juif ko ma hina na, ka la ma i lo Maktub pa;

³ mi go pat zunda, go tak ti hana i se, Maktub pa ndal se Kristi na go ta fe lica, mi go ta ze fa suno i li usiya ka irim gafi dla. Mi in hana i sema: “Jesu ma han in hei laram hîyâ na, num gi ni Kristi na.”

⁴ Sum nini ko i duknga na, sarna but suno i wa la tanda ra, tà car ve i zu au Pol ka Silas. Grek ko ma go ne wulak Lu na ka lobki ma i duk sum ko ma lingi na ve i zuna 'bor er.

⁵ Na gi, Juif kona se'ei ra hen lona nding nding, tà tok sum ko ma buburo ma i duk sum ko ma go lang afi kla'a kla'a na i zuna, tà kap zu lilau ma tok ka, ka sum ko ma i lo za na afi. Tà ta lang i lo za aso Jason walama la'a fa au Pol ka Silas mba kana i kufo lilau ra.

⁶ I dugo li ma tà fana mi na, tà ta'a fa Jason ka njurokom ma aso Kristi nini ko mba kana i kufo sum ko ma li bol ma i lo za na, tà go sa'a ti war afi i sema: “Sum ko ma hîyâ na, tà 'deng angga ra ka landa ndâ, cem hîyâ na, tà mba ka'd ini da.

⁷ Jason car vana asorom. Sum numa ka lana pet na, tà go gir ni tuko ma sak ndri ka vin gat aso vuduk ma tonga mi, walama tà go in se, vuduk nini ma 'dang hina 'dau, sem se Jesu.”

⁸ I dugo li ma lilau ma tok ka ka sum ko ma li bol ma i lo za na hum la tanda tan na, la tanda kap zuna sak afi.

⁹ Jason ka minkorom ma po'o sum ma li bol la 'bigi, i se gi, tà saknga ti afi 'bo.

Au Pol ka Silas i Bere

¹⁰ Ka ma li na mba ze durki na, njurokona na sak au Pol ka Silas tana Bere. Ka ma tà ze hina na, tà ta ser i lo za ma ga'a ma aso Lu ma aso au Juif kona.

¹¹ Juif ko ma i dugo li numa, lona 'bei kal Juif ko ma suk i Tesalonik nga; tà ve la aso Lu ra 'bor ka lona ma 'dau. Ka bar 'dau 'dau pet na, tà go di'i Maktub pa walama we tuko ma au Pol go in hana na, tan na, ni i lirim net to'o su na.

12 Lilau sum 'bor i duknga he tu la, i duk tàna ma ni Grek kona, ka lobki ma lingi ma i duknga na 'bor, ka sum njufko 'bor he ti tu la er.

13 Na gi, i dugo li ma au Juif ko ma i Tesalonik nga hum se Pol go in la aso Lu ra i Bere na, tà tum fa mba hina, mba kap zu sum ma hina na er.

14 I dugo li numa, njurokona na ting Pol ka vari ma ta vin sina ra zak, na gi, Silas ka Timote ke hina i Bere.

15 Sum ko ma ting ge Pol la, ta karam gag i Aten. I kir numa na, tà homna fa i Bere, ka vin sin aso Pol ma in he au Silas ka Timote ma in hana walama tà mba fam atuko zak.

Pol i Aten

16 Ka ma Pol go gol au Silas ka Timote i Aten na, lorom cim 'bor, walama mi we ni firiki gi hen i lo za na jeî.

17 Mi go ci tokyo ka au Juif kona, ka tàna ko ma we Lu kufo mi gi, hom he tu la he Lu na, i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, i zu suk bra, ka bar 'dau 'dau pet na, mi go ci tokyo ka sum ko ma ngaf karam ma.

18 Sum we ko ma i duk au *Epikuri kona, ka *Estoisi kona, tà ngaf karam, tà go nja'a ti la karam bra. Nini ko i sema: “Tan na, su ma nja'a la 'bor lau numa na, ba ma in ni la nimi su?” Sum nini ko in i sema: “Mi ke kandaka ni su ma go in la aso firiki ma 'dang tan.” Tà in tan ni walama Pol in la Jesu suno, ka la mat mum ma mi zam ti fa suno i li usiya na.

19 I dugo li numa, tà vam i zuna, ta karam i kufo sum ko ma go ge ir la i wa goi *Areyopaje. Tà go ca'bum ti i sema: “Tan na, ma ndak ma ma ta we zu hat ma mireu ma a go in ca ra to'o su?”

20 Walama a in hama ni la tuko ko ma ma we zuna wa 'dau mi, numa gi, ma ba se ma we zu la ko numa. ”

21 Sum ko ma suk i Aten na pet, ka luweki ko ma suk i duknga na, sinna ma 'dang cei, nja'a la bra, hum la ko ma mireu bra, numa gi ni sin gir mana.

22 I dugo li numa, Pol dam car afi i wa goi ma *Areyopaje, mi in i sema: “Hei au Aten, han we na, hei ii ni sum ma ne wulak firiki 'bor kal tuko pet.

23 Walama i dugo li ma han am ngui i lo zari na, han we tuko ko ma ii mini i vin firiki ma mii na, han ta fe vin fur ma nini 'dau, ma tà ndal tuko hina i sema: ‘He lu ma su wam mi na.’ 'Bei walama se, tuko ma ii weinum mi gi ii go saki vin gufi ka'd ham ma, han mba ni ma takam hei suno.

24 Lu ma ge angga ra, ka tuko ko ma hina na, num gi ni Bu afi ra ka angga ra, mi hina suk i lo za ko ma sumra gi min ka 'bana na mi.

- 25 'Ba sura gi go gir ham tuko mi, mi go lang tuko fe i 'ba sumra mi er, num wa turum ma, sa sa na, mi go ham maska ra, ka maska ma mi go pe ra, ka tan tuko ko ma pet na.
- 26 Mi min su 'dau ngitleng gi zul ti njef sumra ma suk i wa angga ra pet na. Mi ting ti hana kim ba, ka ir hakai li ko mana ma tà suk hina na er.
- 27 Mi gir tan na, ni walama tà langam ti, kandaka se, tà gi lamum ni ka 'bana era na, tà fam ti, kandaka ni numa tan na, ka lama pet na, mi hêi ka su mi.
- 28 Walama 'ni num ngaf gi ma suki ti ka irma er, ma go heni ti tuma er, ma suki ti.' Kandaka ni ma sum nini ma go ge ti yem ko mii na, tà in i sema: 'Walama maa era na, ma ni i lo se'd ma mum ba er.'
- 29 Kandaka se, maa gi ni ado aso Lu na da na, 'bei walama ma sari i wa Lu na, kandaka se ni wulaka wase kandaka ni bangrang, kandaka ni goi ma ndal kiler kiler ma tà go we se, ni tuko gir aso sura ma ka gos mum tan mi se.
- 30 Ka ma sum ma gir tuko ma buburo ma tà we mi 'bo na, pet na, Lu na di'i la tanda ra mi. Na gi, cem hîyâ na, mi go 'de sum ma ka lana ma i li na ndâ, walama tà jok sar mana ra 'bei gafi.
- 31 Mi ting bar 'dau ma mi go ta li ti bol ma i du gei ra he sumra ma i wa angga ra pet, ni ka su 'dau ma mi manam ma. Su numa mi tak laram suno he sumra na pet, ni ka ma mi ze fa karam suno i li usiya na."
- 32 I dugo li ma Pol in la aso su 'dau ma mat gi, hom zam fa suno i li usiya ka irim ma na, sum nini mas waram bra, nini ko bra na in i sema: "Ma ta hum la ma a in ca ra fat ma 'dang gafi 'bo dla."
- 33 I dugo li numa, Pol zam tam 'biknga.
- 34 Sum nini go tap karam, he ti tu la i wa la mum ma mi in hana ra, i duk sum ko numa na, ni Denis i duk sum ma ge ir la ma i *Areyopaje na bra, ka ma 'dau ma semba se Damaris, ka sum nini ko ma 'dang hina kana er.

Tuko Gir 18

Pol i Korinte

- 1 I kir numa na, Pol car i Aten, mi ta i Korinte.
- 2 Mi ta fe su ma Juif, sem se Akilas, mi vra'a ni i Pô: mi car fa ni i wa angga Itali ka mátam Prisil, walama vuduk ma tonga Klode in he au Juif kona ka lana pet se, tà busuknga suno i lo za Rom. Pol car ta fana hina.
- 3 Sin mum ma mi we ra na, ni sin ma tàna we ra er, mi suk ti kana asona, tà go gir ti sin ma ci ti za barau ka ndri.

- ⁴ Ka fat bar ma 'dok ti tu ra 'dau 'dau pet na, Pol go in la hana i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, mi go lang ti vari ma but ti sar aso au Juif kona, ka au Grek kona suno 'bei er.
- ⁵ Ka ma au Silas ka Timote car fa Maseduwan mba na, Pol ke ni i tu er ma ge ra bu buk, mi go in ti he au Juif kona se, Jesu gi ni Kristi na.
- ⁶ Na gi, i dugo li ma au Juif kona ba ma ve la mum ba mi gi, tà go irim ti na, mi gisak 'bir ma i tu barau mum ba suno i wana, in ti hana i sema: “Kandaka se, ii gi bo'di suno na, ni la mii ma buburo ra, ni la man mi se. Cem hîyâ na, han go ta tan i he'd sum ko ma we Lu kufo mi na.”
- ⁷ Mi car i dugo li numa, mi ta ze aso su nini 'dau ma sem se Titiyus Justus, ni su ma he tu la he Lu na; zaram i he'd za ma ga'a ma aso Lu tanda ra tan kpê.
- ⁸ Krispus, tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, he tu la he Busumra na, tàna ka sum ko ma i lo asorom ma pet er. Sum nini 'bor i duk au Korinte kona, i dugo li ma tà hum la ma Pol in hana ra na, tà he tu la, tà girna ti baptem bra.
- ⁹ Busumra na in la he Pol ka durki i ir misin i sema: “Ne wulak mi, ta iriu kufo ka la ma in da, seng viniu i du mi,
- ¹⁰ walama han karau mel mel. Su ma ta car la karau gi gir ti tuko karau buk nga cei, walama han ka sum 'bor i lo za hîyâ.”
- ¹¹ Pol suk i Korinte kim 'dau ka ter kandi; mi go hatna ti ka la aso Lu ra.
- ¹² Ka uci ma Galiyo gi ni vuduk ma tong ma aso au Rome kona i wa angga Akai na, au Juif kona tap ndri i wa Pol 'dau. Tà car ta karam i kufo sum ma li bol la i sema:
- ¹³ “Su ma hîyâ na go lang vari ma li zu sum ma se, tà fang irna i zu Lu ma 'dang, ma ni i zu vin gat ma kufo ra mi na.”
- ¹⁴ Li ma Pol ta se num pong vinim ma in la ra na, Galiyo in he Juif kona i sema: “Hei au Juif kona, kandaka se, gi ni la ma 'bei mi wase, ni la ma buburo 'bor ra na, han ta hum la mii ra kam.
- ¹⁵ Na gi, numa na, gi ni la aso hat ta wase, gi ni la aso sem wase, gi ni la aso vin gat mii ra na, hei gi wei kana la tanda ra. Gi ni nan na, han ta ke ni su ma li bol ma i wa la ko numa mi.”
- ¹⁶ Mi car oina suno i vin bol la.
- ¹⁷ I kir numa na, tà ve Sosten, tong ma i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, tà dlam i li ma li bol la ka lana pet. Na gi, Galiyo ting waram wa la tanda ra tan nde mi kanau.

Pol hom i Antiyos

18 Pol suk i Korinte gafi bar 'beita ndos. I kir li numa, mi 'bar njurokom ma, mi car dla'am i lo il la, walama tam i wa angga Siri, au Prisil ka Akilas ta karam. Kufo ma mi bei dla'a i lo il la 'bo na, mi cau waram suno i Senkre, walama mi sur ti turum ni sur.

19 Tà mba i Efes, i dugo li numa Pol 'bar au Akilas ka Prisil hina. Mi ta zam i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, mi go ci ti tokyo ka au Juif kona hina.

20 Tà ca'bum i se mi ge bar i he'dna 'bo, na gi, mi ba mi.

21 Na gi, mi car gana de'b in ti hana i sema: “Kandaka se, Lu na gi ba na, han ta hom fa i he'di.” Mi car 'biknga gi, mi car dla'a i lo il la tam Efes.

22 Ka ma mi ta sak sem i Sesare na, mi ta i Jerusalem, walama ta ge de'b Eglis ma hina ra, i kir numa, mi car tam i Antiyos.

23 I kir ma mi ge bar hina 'beita nde na, mi car am tra i wa angga Galati, ka Friji, mi he ti gidang he sum hat kona pet i lo he tu la mana ra.

Apolos i Efes ka Korinte

24 Su ma Juif 'dau sem se Apolos, tà vra'am ni i Aleksandri, mi car mba i Efes. Su numa na, ni su ma derem el, mi we Maktub pa 'bor er.

25 Mi ni su ma tà hatam 'bei i ir vari ma aso Busumra na, mi ni su ma turum ku zak zak 'bor i lo ngisaram, wa numa gi, mi in la ma guci i wa Jesu, go hat ti sum ka varinda 'bei net net. Na gi, mi we ni baptem aso Jâ ra 'dau ngaf.

26 Mi car go in la i lo za ma ga'a ma aso Lu ra 'bor afi suno 'bei prat prat. Ka ma au Prisil ka Akilas hum la ma mi in da tan na, tà vam i zuna, tà ta pat ham zu vari la aso Lu ra suno 'bei net net.

27 I dugo li ma mi sar se i num jakam kufo i Akai na, njurokom ma aso Kristi na tokso zurum, tà ndal maktub he sum ko ma he tu la ma i lo za numa, walama mi gi ta ze kana da na, tà vam i tuna 'bei. Ka ma mi ta ze hina na, mi tokso zu sum ko ma he tu la ra afi 'bor, ka o aso Lu ra.

28 Walama mi ci vin au Juif kona suno ka gidang i duk sum ma tok nga, mi tak ti hana i lo Maktub pa 'bei kpas i sema: Jesu gi ni Kristi na.

Tuko Gir 19

Pol i Efes

1 I dugo li ma Apolos i Korinte na, Pol jok tam i lo za ko ma i wa angga ko ma fok afi na, mi mba ze ti Efes. Mi ta fe sum hat ko nini hina.

2 Mi ca'bna ti i sema: “I dugo li ma ii hei tu la ra tan na, ii fei Ngisa Lu na to'o su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ori, ma hum la ma sema: ‘Ngisa Lu na hina' na fat 'dau mi.’”

- ³ Pol hom ca'bna i dugo li numa i sema: “Tan na, ii fei ni baptem mati su?” Tà hom kor ham hina i sema: “Ni baptem aso Jâ ra.”
- ⁴ Pol hom in hana i sema: “Jâ gir baptem ni he tàna sum ko ma tà ve gi, tà jok ti sar mana ra 'bei gafi bra na, mi in ti he lilau ado Israel kona bra, i se tà he tu la he num ma go ta mba i kirim ma, numa na ni Jesu.”
- ⁵ I dugo li ma tà hum tan na, tà hom girna baptem ka sem Busumra na Jesu.
- ⁶ Pol ting 'bum i wana, Ngisa Lu na car mba ti i wana; tà am zu go li vin aso sum ko 'dang 'dang bra, go jok ti la ma tà hum i vin Lu na bra.
- ⁷ Ka lana pet na, ni sum gu'b wa ho'bo.
- ⁸ Pol ta ze i lo za ma ga'a ma aso Lu ra, gag mi ci ter hina hindi, mi in ti la hana hina ka gidang prat prat. Mi ge ti er la tuko ma guci i wa Tiza aso Lu na. Mi lang ti vari ma tà ve ti la mum ma mi in da i vinim.
- ⁹ Na gi, sum nini 'bor fang darki, tà ba ma he tu la mi. Tà go in ti la ko ma 'bei mi 'bor wa la aso Busumra na i kufo lilau sum ma tok nga. I dugo li numa, Pol car 'barna, mi la'a sum hat kona karam, mi go in ti hana la i lo za hat ma aso Tiranus i lo bar ko 'dau 'dau pet.
- ¹⁰ Mi gir kandaka numa tan gag ta kim ho'bo, gag sum ko ma i wa angga Asi, ka au Juif kona, ka tàna sum ko ma we Lu kufo mi na pet na, tà hum ti la aso Busumra na.

Ado aso Skeva

- ¹¹ Lu na gir tuko gir ko ma yeu ma lingi ko 'bor ka Pol,
- ¹² gag tà la'a fa barau ko ma kut ti has ma i tu na, ka vin barau ko, mba lam ti turum, ta ti he sum ga'b kona. I dugo li numa, ga'b ko mana na go 'barna bra, ka ngisa ko ma buburo ma i wana na go busuknga ti fa suno i wana er.
- ¹³ Au Juif ko nini ma go lang sem afi kla'a kla'a, ma ni sum ko ma i tàna go oi ngisa ko ma buburo suno i wa sum, tà lang vari ma oina suno ni ka sem Jesu er. Tà in he ngisa ko ma buburo na i sema: “Han go in hei se, busuki fa suno ni ka sem Jesu ma Pol go in laram ma.”
- ¹⁴ (Tàna sum ko ma gir tuko numa na, tuna ni sum se'da, ni ado aso bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu, mi ni su ma Juif, sem se Skeva.)
- ¹⁵ Na gi, ngisa ma buburo na kor hana hina i sema: “Han we Jesu er, gi ni Pol era na, han we laram er; na gi, tan na, hei, ii ni sum sa su?”
- ¹⁶ Su ma ka ngisa ma buburo i waram numa na, co'b ka tongrom i wana kana vir, mi bo'ona kpim, mi gir ndri kana, gidangram kal wana pet, mi cat hana barau ko ma i tuna na suno fât fât, tà fe ti mbi'd ko i tuna bra, tà car ti ka ne i lo aso tanda ra zuna ni gandila hataû hataû gi tà ne ti.

17 Sum ko ma suk i wa angga Efes ka lana pet, au Juif kona ka sum ko ma we Lu kufo mi na pet, tà hum tuko ma gir numa tan na, tà fang wulak ka lana pet pet. Sem Busumra na Jesu ci'i nde ti li na pet pet.

18 Sum 'bor i duk sum ko ma he tu la ra he Lu na mba in zu la tuko gir ko mana ma tà gir ma buburo na ka vinna suno pet.

19 Lilau sum 'bor i duk tàna ma gir tuko ko ma ka tlor ko numa na, tà car la'a fa maktub ko mana na, tà mba yana suno i ir sumra na pet. Tà di'i ca'b maktub ko numa na, tà fe na, ndak ni ir gineu bangrang sak guvatla.

20 Ni kandaka numa tan gi, la aso Busumra na nde ti li, ta ti kufo ka gangrang, tak ti gidang mum ba.

War tum i lo za Efes

21 I kir la ko numa na, Pol sar i lorom se i num ta kalam Maseduwan ka Akai, walama tam Jerusalem. Mi in ka lorom i sema: “I dugo li ma han gi ta kana îyâ da na, han ba ma ta we Rom cu'bu.”

22 I dugo li numa, mi sin sum ko mum ma go njinim ma ho'b i Maseduwan, ni au Timote ka Eraste, na gi, num turum ke hina i Asi bar njô 'bo dla.

23 Ka uci tanda ra, la ma tong 'bor car nde i wa la vari aso Busumra na.

24 Walama su nini 'dau hina sem se Demetriyus, ni su ma go yor bangrang guci ti kandaka ni za fur ma aso *Artemis, mi go kap ti par 'bor ka sum sin mum ba.

25 Mi car tok sum ko mum ma karam ma, ka tàna sum ko ma go gir sin ko ma yor ni tuko ko kandaka numa tan na, car in ti hana i sema: “Hei njurokon na, ii wei se, ni ka sin ma maa ca ra gi, ma go fei ti tuko fe kona.

26 Na gi, hei wei er, ii humi tuko ma su ma sem se Pol hîyâ na go girim ma er. Mi go in he sum ma i sema: Lu ko ma sumra gi minna ka 'bana na, tàna ni lu ko mi. Gi mi go ngui ti ir sum 'bor, ni ka'd ini i Efes teu mi, na gi, i wa angga Asi ka landa ndâ er.

27 'Deng ma tong ma go ta nde ra na, go ta nde ni wa sin maa ca teu mi se, na gi, la tanda ra go ta fang ni wa za ma aso fur *Artemis sa, ti go ta fang ni tuko ma njok ori er, sem ci'i manda ma nde li ka tong manda ra ma sum ma i wa angga Asi, ka sum ma i wa angga ra ndâ go 'dinda ti na, go ta do'o suno tum er! ”

28 I dugo li ma tà hum la tanda tan na, tà fang darki biyâk biyâk, tà tum ti siwel afi 'bor gbiu i sema: “*Artemis ma aso au Efes kona gi tong.”

29 Sum ma i lo za na ka lana pet na, tum ka vin na wu, tà tum ka ne 'bor ziu ziu, tà ta ha'ai i li ma ti'de ma tà go tok wa hina na, tà ba au Gayus ka Aristark i zuna ho'b, tà ni sum ma Maseduwan ma ni gilam tra ko ma aso Pol la.

- 30 Pol ba se, num ta ze i duk sum ma, na gi, sum hat kona telem.
- 31 Sum nini ma ni gilam ko mum ma i duk sum lingi ma i Asi na, tà sin i waram, tà in ham i se, kot 'bei mi ta ge sem i duk sum ma.
- 32 Sum nini go sa'a ni war mana 'dang, sum nini go in ni la mana ma 'dang bra, walama lilau sum ma tok nga ka vin 'bor wu, tonga na bra na, tà we zu tuko ma tà tok ti i wa na mi.
- 33 Sum nini ko ma i duk lilau sum ma tok nga ci zu la ma fang tanda ra he Aleksandre, mi ni su ma Juif ko go kap zurum ka la ko 'bor. Aleksandre car to'o 'bum ci ti vinna ka'da, walama mi ba ma in la i kufo lilau sum ma tok nga.
- 34 Na gi, i dugo li ma tà we ma se, mi ni ma Juif fa na, tà tum siwel ka lana pet, gag zu tanna kal ti ndak fata ho'bo, go in ti i sema: “*Artemis ma aso au Efes kona gi tong!”
- 35 I dugo li numa, bu ma go ndal maktub ma i lo za na car ci vin lilau sum ma tok nga, in ti hana i sema: “Hei au Efes kona, sum ma ka lana pet na, tà we ma se, za fur aso *Artemis ma tong ga ka fur manda ma car fa i duk Lu na gi jum fa ka'd hina i Efes.
- 36 Kandaka ni numa tan gi, su ndak ma môi la i wa la ca mi na, hei suki tan, koti 'bei, ii ta giri tuko ma kal kufo tan mi 'bo.
- 37 Hei mbei ka sum ko ma hîyâ ka'd ini, tà ni sum ma kir tuko i lo za aso fur maa na mi er, tà in la ma buburo i tu fur *Artemis maa na mi tum er.
- 38 Kandaka se, Demetriyus ka sum sin ko mum ma, tà gi ni ka ir la mana ka su mani mani na, za ko ma li bol la hina er, sum ko ma li bol la hina er, 'bei walama li ma tà gi ba na, tà ta hina.
- 39 Kandaka se, ii gi ka la ma 'dang ma in hina 'bo na, tà ta minda i lo tok ma aso sum lingi ma i lo za na 'bo.
- 40 Tuko ma ma giri furum hîyâ na, ndak ni ma tà ta kama i vin bol gi, tà kotma ti kandaka ni sum ma gir la ma buburo tan ni ma turum gasi. La ma furum ca ra na, katinda ma ma kori la hina gei na, zunda cei.”
- 41 I kir ma mi in la tanda ra na, mi sak lilau sum ma tok nga, tà tana.

Tuko Gir 20

Lang sem aso Pol ma i Maseduwan ka Gres

- 1 I dugo li ma vin ma tum afi numa hom seng kringa, Pol car ge sin i wa sum hat kona, toknga i wa ndri gi, car hatna ka la gi dlat ti humna bra, mi car gana ti de'b bra, se gi, mi car 'barna gi mi car tam i Maseduwan.

² I dugo li ma mi keng angga tanda ra na, mi hat sum hat kona, dlat ti humna ka la ko 'bor. I kir numa, mi car tam i wa angga Gres.

³ Mi sukum hina gag ci ter hindi. Mi min turum ma ta dla'a il la tam i Siri na, mi hum se, au Juif kona jeu vinna i waram walama baram go'bo. Mi hom wat vinim walama num am ka vari ma ta Maseduwan da.

⁴ Sopater, vei aso Pirus ma Bere na, Aristark ka Sekundus ni au Tesalonik ko, ka Gayus ma Derbe na, ka Timote, ka Tisik ka Trofim, tà ni sum ma Asi, tà tingim ge gag ta karam Asi.

⁵ Na gi, tà kal kufoma, tà go golma i Trowas.

⁶ Gi ni maa na, ma ser fa i lo il la i lo za Filip, i kir bar vin ter mgbo ma bei kuf i dukrum ma, ma gir bar vatl gi, ma mba fana i Trowas, ma gir bar se'da hina.

Pol ta i Trowas ma do'o ti dana gbo'o ra

⁷ Ka fat bar kandi ka liringa, ma tok wama walama kas afin ke'ei he ndri. Pol in bol hana gag ta lolo durki, walama mi ba ma ta tam siu se.

⁸ Ku ko 'de li 'bor cah i lo za ma i wa minda afi ma ma tok wama hina ra.

⁹ Vei hu'd 'dau sem se Etis suk i ir za ra. I dugo li ma Pol go in la ra jika'd 'bor ra, irim kal sen kparak, mi co'b fa i ir sen na, fa lo za ma i wa minda afi ma hindi ra dei, mba nde ka'da. Tà amum afi, na gi, mi mata.

¹⁰ Pol car jum fa ka'd mba bo'om kurub, mi car tokom, go in ti hana i sema: "Ci'i mi 'bo, walama maskaram i lorom."

¹¹ I dugo li ma mi hom ur afi na, mi car kas mgbo na, mi nju, mi hom in la zu tanam kal gafi 'bor dla, gag li na fo'o ti suno se gi, mi car tam.

¹² Tà ta ka vei na aso ka irim, ka lana pet na, tuna elna.

Lang sem ma i Trowas ka Milet

¹³ Maa, ma ta kufo ma ta ser i lo il la, ma am vari ma ma ta sak i Asos, ni li ma ma ba se ma ta am Pol i dukma na, kandaka ma mi in hama na tan; walama num wa turum ma na, mi ba ma am ni vari ma wa co'o ka sem.

¹⁴ I dugo li ma mi ta fama i Asos numa, ma amum i lo il la, ma tama i Mitilen.

¹⁵ Ma car kana ni hina, ze siurum ma gi ma ta sak i Siyo. Ze siu gafi na, ma ta sak i Samos, ze siu ma hindi ra na, ma ta sak i Milet.

¹⁶ Pol ba se num ta kal ka sem i Efes ka il la, mi ba se waram ve i Asi na mi. Mi go ta zak zak ni walama ka 'bei na, num ta ze i Jerusalem ka fat bar ma aso vin ter *Pantekot na.

Pol in la he gang ko ma i Efes sa

¹⁷ Pol sin vin sin i Milet ta i Efes, walama 'de fa gang ko ma aso Eglis sa.

- 18 Ka ma tà mba fam da na, mi in hana i sema: “Ka fat bar ma han am ti sen ge i wa angga Asi kufo tan kici kici ra na, sukran ma han i dukri ka lo bar kona pet na, ii wei tuko gir man na 'bei pet er.
- 19 Han gir sin he Busumra na ni ka ir 'dil pet, ka mbi ci'i ma iran i duk lica ma buburo ma han fe i 'ba au Juif ko ma go tap vinna 'dau gi go baran ti go'b ma.
- 20 Ii wei ma se, tuko ma pet ma 'bei hei na, han gir wulak gi han pe'e wana ka'd mi, na gi, han in la hei, han hati ti suno i ir ti'de 'bei kpas kpas er, i lo zari net net er.
- 21 Han 'de Juif kona ka tàna ko ma ni Juif ko mi na, walama tà jok sar mana ra 'bei, tà fang irna i he'd Lu na, tà he ti tu la he Busumra maa na Jesu.
- 22 Cem hîyâ na, han go ta Jerusalem, kandaka ni ma Ngisa na 'dan ka gidang ma ta na tan, han we tuko ma go ta fang kana i waran hina na mi.
- 23 Na gi, i lo za kona 'dau 'dau pet na, Ngisa Lu na tak han se, kinjing ka lica ra go golon.
- 24 Na gi, gi ni nan na, han we maskaran kandaka ni tuko ma gangrang 'bor mi tan, han ba ma do'o ni ne man da, ka sin gir man ma Busumra na Jesu han da: walama han in la ma 'Bei ra ma ni la o aso Lu ra.
- 25 “Cem hîyâ na, wei, han we na, hei sum ma han lang i dukri pet ma han in hei la ma guci i wa Tiza aso Lu na, ii ta wei iran gafi mi se.
- 26 Wa numa gi, han go in hei ka ir fat ma furum ca ra: 'ban mbus da, vursu su i dukri tan 'dau era ke i waran mi se.
- 27 Walama han hei la aso Lu ra pet, han pe'e wa tuko ka'd 'dau mi.
- 28 Koti turi 'bei, kal pet na, koti time ko ma Ngisa Lu na la'a hei i 'bi se hei kotina na. Koti ti Eglis aso Lu ma mi ca'bpa ka vursu Vei mum ma 'bei.
- 29 Han we se li ma han gi tan da na, i kir numa na, sum ko ma buburo kandaka ni boskor ko tan na, tà go ta mba ser i dukri, tà ta njôi lilau sum ma aso Lu na suno.
- 30 I duk hei era na, sum ko ma li vin kas la na go car ka la walama 'bu ti ir sum hat kona gi, tà ta sak i zuna.
- 31 Wa numa gi, ii koti turi 'bei, ii sari ti, kim hindi, ka fata ka durki na, han 'bar su i dukri 'dau bei ma hatam ka mbi ci'i iran mi.
- 32 “Cem hîyâ na, han 'bari ni i duk 'ba Lu na se, ka la aso o mum ba er, tanda ma ka gidang ndak ma wii, ti go ta hei tuko vri mii na, ka sum ko ma ka irna 'danga pet.

33 Han cim duk i wa gineu aso su mi er, gineu lor aso su mi er, barau ko ma sak tu ma aso su mi tum er.

34 Hei wa turi era na, ii wei ma se, nan gir sin ni ka 'ban walama fe ti tuko ma njin turan ka tàna sum ko ma i zuran na.

35 Han gir tuko ko 'dang 'dang taki ti pet, 'bei walama gir sin kandaka numatan, walama fe ti tuko gi njin ti sum ko ma ca na. Sari ti ka la ma Busumra na Jesu, num wa turum er gi in i sema: "Bei ra i wa tuko ma he suno na 'bor kal wa tuko ma fe fa fe na.' "

36 I kir ma Pol in la tanda hana tan in na, mi sak vin gufum ka'd kana pet, tà cen ti Lu na.

37 Ka lana pet na, tà ci'i 'bor, tà ta bo'o der Pol krum, tà frêiyem ti gi, tà gam ti de'be.

38 Lona cim kal pet na, ni walama mi in hana i se, tà go ta we irim gafi mi se ra. Tà tingim ge vari gag tà ta sakam ti i lo il la.

Tuko Gir 21

Pol ta i Jerusalem

1 I kir ma ma wal kana na, ma car ka il la ma ta ni i Kos kpingring; ze siurum numana, ma mba ze i Rode, ma car hina ma ta sak i Patara.

2 Ma fe il 'dau hina ma go ta Fenisi; ma car dla'a ma ta ti.

3 Ma mba tul ka Sipre na, ma wanda kana tan to'o na, ma car kengga i 'bama gur, ma ta i Siri. Ma ta ze i Tir, ni li ma tà go ta la'a tuko ko ma i lo il la suno sak ka'd hina na.

4 Ma fe sum hat kona hina, ma gir bar i he'dna hina ndak bar se'da. Tà in la ka Ngisa na he Pol se, kot 'bei mi ta ge sem i Jerusalem.

5 Na gi, li ma ma gir bar se'da kana na, ma car tama irma kufo. Tà tingma ge ka lobkina ka adona pet, gag ta dam ti kir za na suno. Ma sak vin gufma ka'd i vin sina ra, ma cen ti Lu na.

6 I kir numana, ma ge de'b ndri pet, maa ma ta serma i lo il la bra, tàna bra na, tà kap zuna homna aso bra.

7 I dugo li ma ma do'o tra ma maa ma i wa mbi na do'o na, ma ta i Tir, ma ta ze i 'ba ma Pitolemayis. Ma ta ge de'b njurokoma ma hina na, ma gir bar i he'dna 'dau er.

8 Ze siu numana, ma car hina gi, ma mba i Sesare. Ma car i dugo numana, ma ta i aso Filip, num ma ge er la aso Lu ra, ma bar asorom. Num gi ni i duk sum ko ma se'da ma tà manna i Jerusalem ma.

- 9 Mi ka ado lobki fi'di ma bei ba njufko 'bo, tà ni sum ko ma jok vin Lu na.
- 10 I dugo li ma ma ge bar hina 'beita nde na, bu ma jok vin Lu na sem se Agabus, mi car fa ni Judee dei.
- 11 Ka ma mi mba i he'dma na, mi la'a 'dike aso Pol la, mi jeu ti sem ka 'bum, mi in ti i sema: “Ngisa Lu na in kandaka ni hîyâ tan, i sema: Juif ko ma i lo za Jerusalem ma go ta jeu bu 'dike ma hîyâ ni kandaka hîyâ tan gi, tà ta ham he sum ko ma we Lu mi na.”
- 12 I dugo li ma ma hum la ko numa tan na, maa er ka njurokoma ma i lo za Sesare na er, ma cen Pol se kot 'bei mi ta Jerusalem.
- 13 I dugo li numa, Pol hom kor hama hina i sema: “Ni wa la mi gi ii go ci'i ti bra, gi vin dukran 'be ti tan su? Walama han min turan da, ni walama se tà ta jeuwen teu mi, na gi, gag han ta mat i lo za Jerusalem er, ni wa sem Busumra na Jesu.”
- 14 I dugo li ma ma ndur karam kpi na, ma seng tuma, ma in ti i sema: “Bar ni ba aso Busumra na gi gir 'bo se!”
- 15 I kir bar ko ma kal ko numa na, ma min tuko ko ma maa na, ma car tama Jerusalem.
- 16 Sum hat ko ma i Sesare na tingma ge; tà ta kama i aso su ma ma ta bar asorom ma, sem se Manason, mi ni su ma Sipre, mi ni vei hat ma dei dei.

Pol ta aso Jak

- 17 I dugo li ma ma mba i Jerusalem ma, njurokoma na, tà vama tuna ni ka lo frêi.
- 18 Ze siu numa na, Pol ta ze kama i lo aso Jak, ni i dugo li ma gang ko ma aso Eglis sa ka lana pet, tà tok wana hina.
- 19 Pol gana de'be, mi ci ti hana zu la ko ma Lu na gir i duk sum ko ma we Lu kufo mi na, ka sin mum ma mi gir fa i duknga ra, ka varina 'bei vitit vitit.
- 20 Tàna bra na, ka ma tà hum la tanda tan na, tà li zu Lu na. Tà in he Pol i li numa i sema: “Njurma na, hau we man, sum gama gama ma i duk Juif kona he tu la ra. Tà kau vin gat ta gidang 'bor er.
- 21 Tà hum larau se, hau go hat au Juif ko ma suk i duk lilau sum ko ma we Lu kufo mi na pet i se, tà 'bar vin gat aso Mois sa suno bra, i se hau in hana se, kot 'bei tà fal zu adona bra, kot 'bei tà gir tuko ma aso vazuu ma aso Juif kona.
- 22 Tan se, ma giri ni gir mama su? walama tà ta hum se hau mba da.
- 23 Wa numa gi, a ta gir ni tuko ma ma in hau na. Ma ka sum ka'd ini fi'di ma tà sur tuna.

24 A ka hina na, tap kana, ii kureiyi turi suno, a po'o hana la wana ma tà kar suno ra bra. Kandaka ni numa tan gi, ka lana pet na, tà ta we ti se, la ma tà hum i warau ra, numa ni kas la ori, na gi, hau wa turu na, a tra ka ir 'dil 'bor, a ve i zu vin gat ta er.

25 Gi ni sum ko ma we Lu kufo mi, ma mba he tu la ra na, ma sin maktub hana da, da'a ti ir la ra ni kandaka hîyâ tan: tà ti tuko ko ma tà falna vursu he firiki na mi bra, tà ti vursu tuko mi er, tà ti tuko ko ma tà gulu'd derna ni gulu'd na mi er, tà kot tuna 'bei 'ba la aso hu'd ma gir ra bra.”

26 I dugo li numa Pol car mba ka sum ma fi'di numa, ze siurum numa na, mi tap kana i li ma tà go kurei tuna suno na. I kir numa na, mi ta ze i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi ta in ti la bar ko ma aso kurei tu ra go ta do'o ti na, i dugo li ma tà go ta fal ti tuko vursu i wana ninet na.

Tà ve Pol i lo za ma tong ma aso Lu ra

27 I dugo li ma bar ma se'da ra ke tul ma do'o na, au Juif ko ma fa Asi na we Pol i lo za ma tong ma aso Lu ra, tà kap zu lilau sum ma tok nga pet gi, tà car vam ti.

28 Tà sa'a ti war ka derna afî gidang 'bor polol polol i sema: “Hei sum ko ma Israel la, mbei mba njinima! Wei, su hîyâ na go hat sum la ma buburo i li na ndâ, i wa vin gat ta er, i wa za ma tong ma aso Lu ra er. Cem hîyâ mi mba ka sum ko ma ni Juif ko mi na i lo za ma tong ma aso Lu ra gi, mi fangga njinjê.”

29 (Tà in la tanda ra ni walama tà we fa Trofim ma Efes sa fa ka Pol fa i lo za na; numa gi tà sar se Pol 'bu mba karam i lo za ma tong ma aso Lu ra.)

30 Sar sum ma i lo za na tum afî ka lana pet, lilau sum ma di'i fa ka ne ziu ziu. Tà car mba ve Pol, tà ta'am ze karam fa suno i lo za ma tong ma aso Lu ra, tà car ndu'b vin za kona suno zak.

31 I dugo li ma tà lang vari ma i tàna ci Pol suno na, la ra ta nde fa hum tong ma aso askar kona i sema: sum ko ma lo za Jerusalem ma tum afi ori juwei juwei ka lana pet pet.

32 I dugo li numa, mi la'a askar kona ka askar ko ma lingi na i zurum, mi car ti ka ne zak ta ti lana. Ka ma tà we ma tong aso askar kona ka askar kona i zurum numa tan na, tà 'bar dle ma dle Pol la.

33 I dugo li numa, tong ma aso askar kona car ya'a fa i he'd Pol tul, mi car vam, in ti tà jeuwem ka kinjing ho'bo; i kir numa, mi ca'bum se, mi ni sa su? wase mi gir ni nimi su?

34 Na gi, i duk lilau sum ma tok nga, nini ko go in la ma 'dang, sum nini ko go li ni la ma 'dang bra. Ka ma tong ma aso askar kona fe vari ma hum kati la ra 'bei gei mi, ni wa vin ma la'a lilau 'bor wu na, mi car in se, tà ta ka Pol i lo za aso askar kona.

³⁵ Ka ma tà mba ka Pol go ur ti i vin za ma afi ra na, askar kona car amum afi tana ti za i 'ba tokso ma lilau sum ma go tokso ndri ra;

³⁶ walama lilau sum ma tok nga go ta i zuna gudugul, tà go sa'a war ka derna afi gidang 'bor i sema: “Ciinum suno!”

Pol go kor hana zu la mum ba

³⁷ Ka ma ke tul ma tà go ta ze ka Pol i lo za ra na, mi car ca'b tong ma aso askar kona i sema: “Tan na, han ka vari ma in hau la nde su?” Tong ma aso askar kona hom ca'bum i sema: “Tan na, a we ma li vin Grek su?”

³⁸ Hau gi ni su ma Ejipte ma car ka la ka sum ko ma ti wa za na ka bar ko ma kal dana cem ko hîyâ gi, a la'a ti sum ko ndak sum kikis bub bub fi'di, ma ni sum ko ma ci sum gi, zau ti kana i go'b ma mi su?”

³⁹ Na gi, Pol hom kor hina i sema: “Nan ni su ma Juif, ma vra'a i lo za Tars aso i wa angga Silisi, ma tà we zaran 'bei er. Han ceneu cen, walama a 'bik han vari ma in la he lilau sum ma nde.”

⁴⁰ Tong ma aso askar kona 'bik ham vari ma in la. Kandaka numatan na, Pol dam car afi i tu vin za ma ur ti afi ra, car to'o 'bum he sum ma walama tà hum la ra. I dugo li ma sum ma seng vinna kring da na, Pol in hana la ra ni ka vin Hebre i sema:

Tuko Gir 22

¹ “Hei njurokon na, ka bubarana kona, humi zu la man ma han go in hei kana cem ca ra, walama 'bat ti turan. ”

² Li ma tà hum se, mi go in la ra hana ni ka vin Hebre na, tà hom seng tuna gafi rek rek kal ma kufo na dla. Pol car in ti hana i sema:

³ “Nan ni su ma Juif, ma vra'a i lo za Tars i wa angga Silisi; na gi, han wi ni ka'd ini i Jerusalem, Gamaliyel gi ni bu ma hatan na gi, han we ti zu vin gat aso muima kona net net na. Han ve la aso Lu ra gidang kandaka ni ma hei go giri furum ka lari pet hîyâ tan er.

⁴ Sum ma am vari aso Busumra na, han lina ca gag cina ti suno er. Han la'a sum njufko ka lobki saknga danggai bel er.

⁵ Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ka lilau sum lingi ko ma kisa'a na, tà ndak ma we se nan in ni tu la. Walami han ve maktub kona ni i 'ba tàna i wa njurokoma ko ma Juif ko ma i Damas sa, i dugo li ma han ta la'a fa sum ko ma he tu la ra ma han gi fana hina na, han go ta mba kana i Jerusalem walama lina ca.”

Pol go in zu la aso am lo mum

(Wei Tuko Gir 9.1-19; 26.12-18)

- 6 “Han nde vari han ta tul ka Damas, ka ma fata car i du ki'i ki'i na, we man na, ti'de ma tong car fa afi i duk Lu na dei, mba 'de li ngui i waran 'du'b.
- 7 Han pat nde ka'd i wa angga, han hum der su go in han fa la i sema: ‘Sol, Sol, ni wa nimi gi a go lin ca tan su?’
- 8 Han ca'b i sema: ‘Ni hau sa su? Busumra na.’ Mi hom in han i sema: ‘Ni nan Jesu ma Nazaret ma a go lin ca na.’
- 9 Sum ko ma karan na, tà we ti'de ra to'o na gi, tà hum der su ma in han la ra na mi.
- 10 I dugo li numa, han hom ca'bum gafi i sema: ‘Tan na, han ta gir ni gir mama su? Busumra na.’ Busumra na hom in han i sema: ‘Carau afi, ta i Damas, ni i dugo li numa gi, tà ta in hau la tuko ma Lu na ba se, hau ta gir ra ni kana hina 'bo.’
- 11 Iran lis suno i 'ba ti'de ma 'de li tanda ra, sum ko ma tingan ge na tà kau 'ban ni kau gi, tà ta'an ta karan i Damas.
- 12 “Su nini 'dau ma sem se Ananiyas kana hina, mi ni su ma go tra i zu vin gat aso Lu na 'bei net net, ma Juif ko ma suk i Damas sa go in laram 'bei ka lana pet.
- 13 Mi mba fan, mi car i he'den tul in han i sema: ‘Njuro, Sol, iriu ka hina na 'bar suno.’ I dugo li numa, iran car 'bar suno wat gi, han car wam ti bra.
- 14 Mi in han i sema: ‘Lu ma aso bubama kona gi manau fa suno ni kufo dei walama a we ba mum ba, a ta we ti num ma ni bu ma i du gei na bra, a hum ti la ma ze fa vinim ba bra.
- 15 Walama a go ta ke ni su ma in laram suno he sum pet, i wa tuko ma a we na, ka ma a hum ma.
- 16 Tan na, ni wa nimi gi, a go gol cem hîyâ to'o 'bo dla su? Car afi, 'de sem Busumra na, a fe ti baptem gi, mbus ti buburo ko mu na suno.’ ”

'De aso Pol ma i he'd sum ko ma we Lu mi na

- 17 “Han hom mba i Jerusalem, i li ma han go cen Lu na i lo za ma tong ma aso Lu ra na, han we tuko ze i iran.
- 18 Han we Busumra na gi, mi go in ti han i sema: ‘Car zak zau suno i lo za Jerusalem, walama sum ko ma suk hina na go ta ve la ma a go in ma guci i waran da mi.’
- 19 Han hom kor ham hina i sema: ‘Busumra na, gi ni tàna era, tà we 'bei ma se, nan ta i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na, han la'ana saknga danggai er, han dlana er, ni tàna sum ko ma he tu la ra hau na.

20 Gafi dla na, i dugo li ma vursu Etiyen ma ni su ma in kati la mu ra sak ka'd tan na, nan era han car kana hina er, ham ba i zu er, han car kau barau aso sum ko ma go cim ma i 'ban.'

21 Busumra na in han i sema: 'Car, walama han ta siniu hêi dei i he'd sum ko ma we Lu kufo mi na.' "

Pol ka tong aso askar kona

22 Lilau sum ma hum la ma Pol go in da gag mba ze ti i wa la ma mi in ca, na gi, i dugo li numa, tà tum siwel gbiu i sema: "Su hîyâ ni ma basam suno, mi ndak ma ke ka irim mi se."

23 Tà tum war 'bor gbiu, tà fok barau ko ma i tuna na pik suno, tà go la'a ti angga pik afi 'bor gbir gbir bra.

24 Tong ma aso askar kona in hana se, tà ta ka Pol i lo za mana ra, tà dlam ka lufa, walama mi in ti hana zu la ma lilau sum ma go sa'a ti war i waram ba.

25 Na gi, i dugo li ma tà jeu 'ba Pol pe'de pe'de, walama dlam ma na, mi car in he tong ma ka askar ko i 'bum kis sa i sema: "Tan na, a ka vari ma dle vei vra'a ma Rom ka lufa bei ma la vam su?"

26 I dugo li ma tong ma ka askar ko i 'bum kis numa hum la tanda tan na, mi car ta ze i zu tong ma aso askar kona, mi in ham i sema: "Tan na, a go gir ni mama su? walama su na ni sum ma Rom."

27 Tong ma aso askar kona car ta i he'd Pol ca'bum i sema: "Inan fa gi, tan na, a ni su ma Rom gasi bra su?" Pol hom kor ham hina i sema: "Hâ'â."

28 Tong ma aso askar kona hom kor ham i sema: "Gi ni nan na, han ca'b sem ma han fang ti turan Rome na, ni ka gineu 'bor." Pol hom kor ham hina i sema: "Gi ni nan na, han ni vei vra'a ma Rom."

29 Tàna sum ko ma car gol zurum ma se tàna dlam ma busuknga suno car 'bikim; gi ni tong ma aso askar kona era na, i dugo li ma mi hum se, Pol ni su ma Rom, na gi, mi jeu 'bum ka kinjinga, mi fang wulak 'bor er.

Pol car i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona

30 Ze siu numa, tong ma aso askar kona ba se num we zu la ma au Juif kona car gi ve ti Pol wanda ra suno 'bei te'd te'de; mi car but kinjing ma i 'bum ma suno sakam afi, mi car ge tak i zu sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka *tok aso sum lingi aso Juif kona pet, i se, tà tok fa wa ndri. Mi car mba ka Pol i li numa gi, mi car tingim ka'd i kufona.

Tuko Gir 23

- ¹ Pol ting irim i wa *tok aso sum lingi aso Juif kona, in ti hana i sema: “Njurokon na, han go tra i zu Lu na man na, ni ka lora ma edlem he'be, gag ka fat ma furum ba.”
- ² Ananias, ma ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, in he sum ko ma car i he'd Pol tul la, i se, tà tum vinim.
- ³ I dugo li numa, Pol in ham i sema: “Lu na go ta tumu, hau gulmun ma 'babu na. A suk i dugo li hîyâ na, ni walama a li han bol la ni i zu vin gat ta, na gi, a in hana se tà tuman na, tan na, a keng ni vin gat ta gi suno mi su?”
- ⁴ Sum ko ma car i he'd Pol tul la in ham i sema: “Tan na, a go ir ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu he Lu na su?”
- ⁵ Pol hom kor hana i sema: “Njurokon na, han we ma se mi ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na mi. Walama Maktub pa in i sema: ‘A in la ma buburo i tu bu tong ma ti wa sum mu na mi.’ ”
- ⁶ Na gi, Pol we se, i duk *tok aso sum lingi aso Juif kona, nini ko ni *Sadusê ko bra, nini ko ni *Farisî ko bra. Ni wa numa gi, mi car sa'a war ka derem afi i duknga gidang 'bor i sema: “Njurokon na, nan ni su ma *Farisî, vei vra'a ma *Farisî tan ngaf er. Ni wa sar ma han ting i wa busuk ma sum ko ma mat na go ta busuk suno i li usiya na gi tà go li ti bol karan hîyâ.”
- ⁷ Ka ma mi in la tanda ra na, tokyo car i duk au *Farisî kona ka *Sadusê kona. Lilau sum ma tok nga hom fang wal 'dang 'dang zu ho'bo.
- ⁸ Walama *Sadusê kona go in se, sum ko ma mat na go ta busuk fa suno i li usiya ka irna gafi mi se er, sum sin ko ma afi duk Lu na era cei er, gi ni ngisa ko era na cei er. Na gi, au *Farisî kona bra na, tà we se tuko ko numa hina pet bra.
- ⁹ Tà tum war afi gidang 'bor gbiu, sum nini ko ma hat vin gat ta, ma i duk au *Farisî kona, tà tum car afi ka semna go ci ti tokyo i sema: “Ma fe la ma buburo i tu su hîyâ tan nde mi kanau. Ni ngisa wase, ni bu sin ma fa afi duk Lu gi 'bu go in ham la 'bo bra eî. ”
- ¹⁰ Li ma tokyo ra hili'b 'bor ra, tong ma aso askar kona car fang wulak jir jir, walama tà go ta cat Pol i du joko. Wa numa gi, mi in he askar kona se, tà ta ser i duk lilau sum ma walama ve fa Pol suno i duknga, mba ta karam i lo za mana ra.
- ¹¹ Ze siu ka durki na, Busumra na ze turum i ir Pol, dam car i kuforom in ti ham i sema: “Kau loru gidang, kandaka ni ma a in laran i Jerusalem numa tan na, gi ni mama pi era na, a ta in laran i Rom ni tan er.”

Lem ma ci ti Pol

12 Ze siu kasin na, au Juif kona tap vinna 'dau, tà sur ti tuna sema: tàna ti tuko mi er, tàna ce mbi mi er, gag tàna ci Pol suno cu'b 'bigi.

13 Tàna sum ko ma tap vinna numa na, tuna kal wa gufi'di 'bo 'de.

14 Tà ta fe sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a na, in ti hana i sema: “Ma tap vinma, sur ti tuma ni ka sur tu ma tong 'bor, ma gun ka tuko ti i vinma mi kanau, gag ma ci Pol suno cu'b 'bigi.

15 Hei ka *tok aso sum lingi aso Juif kona pet na, cem hîyâ na, ta ca'bi tong ma aso askar kona walama mi hei fa Pol, kandaka ni se, hei bei ma humi zu la mum ba 'bei gafi te'd te'd 'bo tan. Gi ni maa bra na, ma min tuma i vari da, njar ma mi ta mba ze ka'd ini tan na, ka maa cim da bra.”

16 Na gi, Pol vei aso njaram hum la ma tà in tanda, ma i tàna ta baram go'b i vari na, mi car ta ze i lo za aso askar kona, mi ta ze i zu Pol, mi in ham la tanda ra.

17 I dugo li numa, Pol car 'de su 'dau ma i duk sum lingi ko ma aso askar kona, in ham i sema: “Ting vei hîyâ ta karam i he'd askar ma tonga, walama mi ka la ma in ham hina.”

18 Tong ma aso askar ko numa car vam i zorum, tingim ta ti i wa askar ma tonga, in ti ham i sema: “Pol ma danggai na car 'dan in han se i nan mba ka vei ma hîyâ i he'deu, walami mi ka la ma in hau hina.”

19 Tong ma aso askar kona car kau 'ba vei na, car ta'am ta karam suno i 'ba, ni tàna ka'dona teu, car ca'bum ti i sema: “Tan na, a ni ka la mi ma in han su?”

20 Mi hom kor ham i sema: “Au Juif kona ba se, tàna ta ca'bu, walama siu da na, hau hana fa Pol i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona, kandaka se, tàna go ta ba zu la mum ba 'bei gafi 'bo tan.

21 Na gi, sar mana ra ni tan mi. Walama tu sum kal 'bei gufi'di i duknga, ma tap vinna sur ti tuna i waram ma, walama se tàna ti tuko mi er, tàna ce mbi mi er, gag tàna cim cu'b 'bigi. Tà min tuna cem hîyâ da, tà go gol ni la ma i viniu ra se.”

22 I dugo li numa, tong ma aso askar kona car 'bar vei na tam, mi dlat humndum se, la ma mi in ham ca ra na, mi in la tanda he su mi se.

Tà sin ka Pol he Felis vuduk ma tonga

23 I kir numa na, tong ma aso askar kona car 'de lingi ko ma aso askar ko mum ma ho'bo, in hana i sema: “Le'ei askar ko kikis ho'b bra, ka sum ndiya'ako guse'da bra, ka sum ko ma ka jam ko kikis ho'b bra. Mini turi pet goli, li ma sum gi sak sen da na, tei Sesare.

24 Langi nda'a he Pol mi dla'a hina i wa, tei ti karam ka edlem he'b he Felis vuduk ma tonga.”

- 25 Mi ndal ham maktub i 'bana kandaka ni hîyâ tan:
- 26 “Nan Klode Lisiyas, sin ka de'b man da he Felis vuduk man ma tong ma 'bei na.
- 27 Su hîyâ na, au Juif kona vam, lang vari ma tàna cim, ka ma han hum se, mi ni su ma Rom ma na; i dugo li numa han car mba ka askar ko man na, han mba 'batam i 'bana.
- 28 Kandaka se, han ba ma se han we zu la mum ma au Juif kona vam ti fa wanda ra na, han mba karam i kufo *tok mana ma aso sum lingi aso Juif kona.
- 29 La ma han hum i waram ba, ni se, tà ta ka'a la i waram ni wa la aso vin gat mana ra, na gi, la ma 'bei mi, ma guci i waram ma ndak ma cim wase, ndak ma vam ti ni danggai era cei.
- 30 I dugo li ma han hum laram ma se, tà tap vinna walama vam ka gidanga, han sinim kana hau zak. Tàna sum ko ma sak ham la i waram ma na, han in hana da er, walama tàna era na, tà ta in la mana ma i waram ba kana i kuforu 'bo.”
- 31 Askar kona ta ka Pol kandaka ni ma tà in hana na tan: tà ta karam i Antipatris ka durki tanda ra ba'a ba'a.
- 32 Ze siu numa na, askar ko ma ka semna kona kap zuna homna i li suk mana na, tà 'bar ni sum ko ma ka ndiya'ako na gi ta ka Pol.
- 33 Sum ndiya'ako na, i dugo li ma tà ta sak i Sesare na, tà ta ka maktub tanda he vuduk ma tonga, tà ta sak ti ham Pol i 'bum er.
- 34 Vuduk ma tonga di'i maktub pa na, mi car ca'b ti Pol se, tan na, mi ni fa i wa angga mati ra su? I dugo li ma mi hum se, mi ni su ma Silisi na,
- 35 mi in ham i sema: “I dugo li ma sum ma ge la i warau na gi mba da na, han ta ca'bu zu la ra 'bei 'bo.” Mi in hana se, tà ta ka Pol i za ma *Herod min da.

Tuko Gir 24

La ma au Juif kona sak i wa Pol

- 1 Bar vatl i kir numa na, Ananiyas, bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, car mba i Sesare, ka sum nini ma ni sum lingi ko ma kisa'a na, ka su nini 'dau ma ni bu ma 'bak la ma derem ci la 'bei, sem se Tertulus. Tà car mba i kufo Felis vuduk ma tonga, walama tàna ci zu la mana ma tà 'de ti fa Pol wanda ra.
- 2 I dugo li ma tà 'dam fa na, Tertulus am zu la ra go ci i sema: “Vuduk ma 'bei na, ni i zu 'bei mu ra gi, ma suk ti furum edlem he'b i li na pet pet, ni i zu ir jeng mu ra gi, la ko ma buburo ma i wa angga ma maa ra ngar ti suno gi, ma mba fang min ti 'bei, suk ti 'bei i wa angga ma maa ra.

- ³ Tuko gir ko mu ma a go girna na, ma we ka bar 'dau 'dau ndâ na, ma go 'de ti seu gi, ma go pituu ti 'bor.
- ⁴ Na gi, han ba ma tikeiyeu 'bor mi, walami han go ceneu ni cen, i zu 'bei mu ra, a gi hina na, hum la maa ma han go in hau ra nde.
- ⁵ Walama ma fe su hîyâ ni su ma 'deng li er, ni su ma go fang ir la tan was was er, mi go fang Juif kona buburo i tu ndri i wa angga ra i li na ndâ ndâ, num gi ni su ma tong ma kufo tàna ma pat tuna suno i duk lilau ra, ma tà 'dana se *Nazaret kona.
- ⁶ Mi lang vari ma fang za ma tong ma aso Lu ra ni li ma njinjê er. Ma vam fa [ni walama ka'a bol ham, ni i zu vin gat ma maa ra.
- ⁷ Na gi, Lisiyas, tong ma aso askar kona mba vam suno i 'bama ni ka gidang.
- ⁸ I kir numa na, Lisiyas in he sum ko ma mba ka la i waram ma se: tà mba karam i kuforu.] Kandaka se, hau wa turu gi, a gi ba zu la ma aso su hîyâ na, hau wa turu era na, a go ta fe tu la ma ma 'dam ti fa i wa ra pet er.”
- ⁹ Au Juif kona car tap vinna karam ti 'dau er, tà go in ti i sema: la tanda ra ni ka linda tan net gasi.

Pol go kor la mum ba wa turum i kufo Felis

- ¹⁰ Vuduk ma tonga mak 'bum he Pol, in ti ham i dugo li numa se, mi in la ra. Pol hom kor i sema: “Han we se, hau ni su ma go li bol he sum ma i wa angga ca ra ndak ni kim 'bor; ni numa gi han go ci ti zu la man da i kuforu ka lo el.
- ¹¹ Gi ni hau wa turu era na, a ta we er, han ta i Jerusalem walama sak vin gufan ka'd i kufo Lu na, furum ma ndak ni bar ma gu'b wa ho'b 'bo.
- ¹² Gi ni nan na, tà fan ka su i li ma ci tokyo la i lo za ma tong ma aso Lu ra wase, tà fan i li ma han tok sum i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na gi, han kap ti zuna ka la wase, i lo zana aso mi tum er.
- ¹³ Sum ma hîyâ na, tà ndak ma fe tu la ma in hau i waran cem hîyâ mi kanau.
- ¹⁴ Na gi, han go ci la ca ra i kuforu dla: han go gir sin he Lu ma aso muima kona, ni ka vari ma mireu ma tà 'danda se 'sum ko ma pat tuna suno i duk lilau ra.' Na gi, han he tu la i zu la ko ma ndal i lo maktub ko ma aso vin gat ta, ka aso sum ko ma jok vin Lu na pet er.
- ¹⁵ Han ting lora go gol ti 'ba Lu na, kandaka ni ma tàna era na, tà ting lona go gol ti busuk ma aso sum ko ma 'bei na ka sum ko ma buburo na, ma go ta busuk fa suno i li usiya ka irna gafi na tan er.
- ¹⁶ Ni wa numa gi, han go tra ti ka ir 'dil, walama lora ta suk ti edlem he'b i kufo Lu na, ka kufo sumra na er kek kek.

17 “I kir hîyâ na, kim 'bor han cei i lo za Jerusalem, han hom fa ni walama han mba ka gineu ma njin ti sum ma man na bra, ka tuko ko ma gir ti 'be vin he Lu na bra.

18 We man na, gi ni tuko ma han go gir i lo za ma tong ma aso Lu ra gi, tà ta fan ti hina na; han ta tap kana i li ma kurei tu suno, lilau sum hina karan mi er, la fang hina mi tum er.

19 Na gi, Juif ko nini ma car fa Asi mba fan hina er, kandaka se, tà gi ni ka la ma in i waran hina na, tà mba ni i kuforu gi, tà mba in la ma i waran da.

20 Kandaka hîyâ tan gi, han gi gir ni tuko ma 'bei mi na, 'bar ni tàna sum ko ma hîyâ wa tuna, tà in fa la tanda ra suno i waran, i li ma han car i kufo *tok aso sum lingi aso Juif kona.

21 Na gi, kandaka se, ni la 'dau ma han in ka deren afi gidang 'bor prat ta, ni i dugo li ma han car i duknga na, ni wa la busuk aso sum ko ma mat ma go ta busuk fa suno i li usiya na gi, han car ti furum i kufori i vin bol la man.”

22 Felis ni su ma we vari la ma aso Lu ra 'bei net net, mi saknga, in ti hana i sema: “Kandaka se, Lisiyas, tong ma aso askar kona gi mba da na, han ta li hei la mii ra 'bo.”

23 Mi in he tong ma ka askar ko i 'bum kis numa, walama mi kot Pol 'bei, 'bei walama mi kau zeurum gidang 'dak 'dak mi, kot 'bei mi tel sum ko mum ma go mba i he'dem, ma njinim ka sin kona er.

Pol i kufo Felis ka Drusil

24 Ge bar i du tan njô na, Felis car mba ka mátam Drusil, ti ni ma Juif. Mi car ge sin walama 'de fa Pol, walama hum ti la mum ma guci i wa he tu la mum ma mi he i wa Jesu Kristi ra.

25 Na gi, kandaka ma Pol am zu ma go in la ra guci ti ni i wa tuko gir ma i du gei, i wa tel ma tel tu ra bra, ka la aso bol ma go ta mba kufo ra bra na, Felis car fang wulaka, in ti i sema: “Cem hîyâ na, a tau mau. Fat ma han gi fe vari da na, han ta 'dau fa 'bo.”

26 Mi sar se, Pol go ta ham gineu ka'd jen, walama num sakam ti afi; ni wa numa gi, mi go sin 'de ti fa Pol ndek ndek, walama nja'a la karam kek kek nga.

27 Na gi, i kir ma mba ndak kim ho'b ma, Porsiyus Festus mba ve vuduk ka i 'ba Felis. Felis bra na, lang vari ma pulorom ke ti 'bei ka au Juif kona na, numa gi, i dugo li ma mi car tam ma, mi 'bar Pol ting i lo danggai ra gak.

Tuko Gir 25

Pol ba ma ta i vin *Sesar

- 1** I dugo li ma Festus ze i lo sin vuduk mum ba ndak ni bar hindi na, mi car i Sesare ta i Jerusalem.
- 2** I dugo li numa, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka au Juif ko ma lingi na, car ta ka la mana i vinim i wa Pol.
- 3** Tà cen Festus i se, mi gi ba i zu na, 'de fa Pol ta karam i Jerusalem, walama tà tap vinna i waram, tà baram ti go'b i vari se, tàna cim suno.
- 4** Na gi, Festus hom kor se, Pol i lo danggai ra i Sesare, gi ni num era na, num ba ma homum tam ni hina cem hîyâ er.
- 5** Mi in i sema: “Sum lingi ko mii ma i dukri na gi hina na, tà ta karan i Sesare, kandaka se, su numa gi ka la ma 'bei mi i vinim ma na, tà ta in suno i waram kpas.”
- 6** Ka ma Festus gir ni bar còhô wase, gu'b tan i he'dna na, mi hom tam i Sesare. Ze siurum numa, mi ta suk i li ma li bol la, mi in hana i se, tà mba ka Pol.
- 7** Ka ma tà mba ka Pol ka'd na, au Juif ko ma car fa Jerusalem ma car ngui i waram kir kir, tà go tum ti la ko ma buburo 'bor ting ham i derem, na gi, tà ndak ma tak se, ni la ma tunda mi.
- 8** Pol go kor la mum ba wa turum i sema: “Han gir la ma buburo i tu vin gat aso Juif kona mi er, i tu za ma tong ma aso Lu ra mi er, i tu *Sesar mi tum er.”
- 9** Festus ba se, num gir la ma nde i ir au Juif kona mbê mbê, i dugo li numa mi ca'b Pol i sema: “Tan na, a ba se hau ta ni i Jerusalem gi, han ta li hau la mu ra kana hina su?”
- 10** Pol hom kor i sema: “Han car ni i vin bol ma aso *Sesar da, ni i li numa gi, tà ndak ma li han la man da hina. Han gir tuko ma buburo ka Juif kona mi, kandaka ni ma hau era, a we 'bei era tan.
- 11** Kandaka se, han gi gir ni tuko ma 'bei mi wase, han gi gir ni tuko ma ndak ma fe ni mat hina i vin era na, han ne wulak mat na mi. Na gi, kandaka se, la ko ma tà 'dan ti fa na, tu la gi cei i du na, su ma ka gidang ma van hana na cei. Han ta ta ka la man da ni i vin *Sesar.”
- 12** I dugo li ma Festus ca'b sum ko mum ma ge ir la ra na, mi hom kor ham hina i sema: “A ba se, hau ta ka la mu ra ni i kufo *Sesar da na, a ta ta ti ni i kufo num da bra. ”

Pol i kufo *Agripa ka Berenis

- 13** I kir ma bar kal suno tan nde na, vuduk *Agripa ka Berenis mba i Sesare, walama tàna ge de'b Festus.

- 14 Ka ma tà ge bar hina 'bor ra, Festus in la ma aso Pol la he vuduk nga i sema: “Su nini 'dau hina, ma Felis 'baram i lo danggai.
- 15 I li ma han ta ze i Jerusalem ma, sum lingi ko ma fal tuko vursu na, ka sum lingi ko ma kisa'a ma aso Juif kona, tà mba ka la i waram, tà cenen se, nan ka'a ham bol ma gidang i waram.
- 16 Han kor hana i sema: au Rome kona hat ka la ma ve su, bei su ma mba ka la i waram ma mi, saknga vin ndri ka su ma mba ka la i waram ma kufo, mi fe vari ma ci ti zu la mum ma tà 'dam ti ra.
- 17 Li ma tà tok fa ka'd ini na, han gir ding ding mi se, ze siurum numa wat na, han ta suk i wa jinga man ma li bol la, han in hana se, tà mba ka su na.
- 18 Na gi, i dugo li numa, sum ko ma mba ka la ra i waram ma tum car afi i waram kir kir, tà mba ni ka la ma buburo ma han sar i loron se, 'bu ta ke ni tanda su na mi.
- 19 Tà ci ni tokyo ko gi karam tan ganang, ni wa la vari la aso Lu mana na, ka la aso su 'dau, ma sem se Jesu na, ma mi mat ni mat da er gi, Pol go in laram se, mi ka irim kek to'o 'bo na.
- 20 Nan era na, han we se, girni gir mama gi, han ta we ti zu la ko numa su na mi. Wa numa gi, han in he Pol se, kandaka se, mi gi ba ma ta i Jerusalem wa ma tà ta li ham la mum ba kana hina 'bo da na, tà ta.
- 21 Na gi, Pol ba se, i num gol ni bol ma aso *Sesar ra, han in hana walama tà kotom i lo danggai ra 'bei, gag han ta sinim he ni *Sesar 'bo bra.”
- 22 *Agripa in he Festus i sema: “Nan era, han ba ma hum la ma i vin su numa er.” Festus hom kor hina i sema: “Siu da na, a ta hum la mum ba 'bo.”
- 23 Ze siu numa na, au *Agripa ka Berenis la'a i zu ndri, tà ta ser i lo za ma li bol la ka gangrang mana ra, ka sum lingi ko ma aso askar kona, ka sum lingi ko ma i duk sum ma i lo za na. Festus car am vinim hana se, tà mba ka Pol.
- 24 I dugo li numa, Festus in i sema: “Hau vuduk *Agripa, ka sum ko ma ka'd kama hîyâ ndâ, wei su ma hîyâ, ma lilau Juif kona pet ma i Jerusalem ma er, tàna ma ka'd ini na era, tà mba ka la i he'den i waram, tà sa'a war ka derna afi gidang i waram, walama mi ka la i waram ndak ma 'bikim ka irim mi se.
- 25 Na gi, gi ni nan na, han fe zu la ma mi gir gi, ndak ma mi fe ti mat i vin na mi kanau. Gi ni num wa turum era na, mi ba ma ta ka la mum ba kufo i vin *Sesar, ni wa numa gi, han ting sar man i wa la ma sin karam he *Sesar er.
- 26 Han fe zu la tan 'dau i waram, walama ndal i lo maktub he *Sesar mi. Wa numa gi, han mba karam i kufori, kal pet na, ni i kufo hau vuduk *Agripa, ma gi ca'binum la da na, han ta fe ti la ma han ta ndal ti ka'd ta.

27 Wa numa gi, sin ka bu danggai i li ma 'dang kandaka numa tan gi, bei ma ndal la ma tà mba ti i waram ba na, han we na, i iran ni tuko ma ka lirim mi.”

Tuko Gir 26

Pol go kor la mum ba wa turum i kufo *Agripa

1 *Agripa in he Pol i sema: “Han 'bar hau vari ma a in la mu ra wa turu.” I dugo li numa, Pol car am 'bum afi, go in ti zu la mum ba wa turum i sema:

2 “Vuduk *Agripa, turan elen 'bor, walama han fe vari ma in la man da wa turan ka vinan i kuforu furum, wa la ko pet ma au Juif kona nja'a i turan da.

3 Walama 'bei kal pet na, hau, a ni su ma we tuko ma kanau, a we vazua ma aso Juif kona, ka ci tokyo la mana ra pet na to'o. Ni wa numa gi, han ceneu cen, walama a 'bar loru so'o he'be, hum ti la man da.

4 “Gi ni nan na, kufo ma han ni hu'd 'bo na, Juif kona we tuko gir man, ka la in man pet er, walama han suk ni i duk sumoron i lo za Jerusalem er.

5 Tà wan ni fa kufo dei, ma tà gi ba se tàna in hau era na, tà in er, nan era na, han ni i duk sum ko ma kau tuna gidang i lo vari aso Lu maa na, nan ni su ma *Farisî.

6 Cem hîyâ na, han car i dugo li hîyâ i vin bol la, ni walama han ting leron i wa ma gol 'bei aso Lu, ma mi am ti vinim he muima kona.

7 Ni 'bei tanda ra gi, njef sum ko ma maa ma gu'b wa ho'b ma go sar se, tàna go ta ser hina ka sin gir ma tàna go gir he Lu na, ka fata ka durki na. Vuduk, hau we, ni wa la gol ma gol 'bei tanda ra gi, au Juif kona 'dan ti fa bol la.

8 Tan na, ni wa nimi gi, hei au Juif kona, ii bei ma hei tu la ma se, Lu na go ta busuk fa ka sum ko ma mat na suno i li usiya na mi na su?

9 “Gi ni nan na, han sar ka leron se, han zi'i ka sum ma i li ndâ ndâ 'bei tan zi'i, walama 'deng ti sem Jesu ma Nazaret na suno tan mbê mbê.

10 Numa gi ni tuko ma han gir i Jerusalem ma. Han fe gidang i 'ba sum lingi ko ma fal tuko vursu na, han sak sum ko ma ka irna 'danga danggai 'bor, ka ma tà cina na, han tap vinan ka sum ko ma li bol la er.

11 Han lina ca i lo za ko ma ciciki ma aso Lu na kek kek, han ba ma girna ka gidang gi, tà 'bar ti he tu la mana ra suno. Cim duk man ma i wana ra hina do'o mi, ti ta karan gag han ci tanna net net gag, ta ti i wa angga aso sum ko ma 'dang.”

Pol go in zu la aso am lo mum

(Wei Tuko Gir 9.1-19; 22.6-16)

12 “Ni tan gi han car go ta Damas sa, ni ka gidang aso sum lingi ko ma fal tuko vursu ma tà sinan ti ra.

13 Ka ma han i vari na, ka fata car i du kir kir, vuduk nga, han we ti'de ma car fa afi duk Lu na, ti 'de li 'bor cah kal fata 'bo 'de, ti mba 'de li ngui i waran ka tàna sum ko ma tingan ge na.

14 I dugo li ma ma sak ka'd i wa angga ka lama pet na, han hum der su in han fa la ka vin Hebre i sema: 'Sol, Sol, ni wa nimi gi a go lin ca tan su? A ta dak turu kandaka ni nâu ma go ngreng zurum i 'ba tuko se'd ma i vin ndu ndu aso bumrum numa tan.'

15 Han ca'b i sema: 'Ni hau sa su? Busumra na.' Busumra na in han i sema: 'Ni nan Jesu ma a go lin ca na.

16 Na gi, carau afi, dam car ka seu. Han ze turan i iriu, ni walama han ta fangau ni vei sin man. A ta ke ni su ma in kati la man suno he sum nini, kandaka ni ma a wan ti furum hîyâ tan, gafi dla na, a in ti hana zu la ko ma han ta tak hau tak 'bo na er.

17 Han ta 'batau i 'ba lilau Juif kona, ka sum ko ma we Lu mi na er, ni sum ko ma han go ta siniu i he'dna na.

18 Han siniu ni walama a ta 'bar hana irna suno, walama a la'ana fa suno i lo gidang aso Seitan da, mba kana he Lu na, walama tà mba han ti tu la gi, tà fe ti pat vin i wa buburo ko mana na er, tà fe ti li suknga i duk tàna sum ko ma aso Lu na.' ”

Pol in zu la sin mum ba

19 “Wa numa gi, vuduk *Agripa, han suk ni ka dum vin i wa tuko ma ze turum i iran fa afi na mi.

20 Na gi, kufo na, han am zu ma ge er ra he ni sum ko ma suk i Damas sa ka Jerusalem ma gi kufo, i kir numa na, han ta wa za i wa angga Judee, ka wa angga ko ma 'danga er, han in ti hana ma se, tà jok sar mana ra 'bei gi, tà mba i he'd Lu na, tà gir ni sin gir ko ma go tak se, tàna jok sar mana ra 'bei da na.

21 Ni wa la ca ra gi, au Juif kona fan ti i lo za ma tong ma aso Lu ra gi, tà ba ma cin ti suno na.

22 Na gi, Lu na 'bat waran gag ka ir fat ma furum ba, han car go in ti la he ado ciciki, ka sum lingi er, han in ni la tuko ma 'dang mi, ni la ma sum ko ma jok vin Lu na ka Moïse in ma se, tuko numa go ta mba na:

23 ma se, Kristi na go ta fe lica, mi go ta ke ni su ma kufo kici kici ma zam fa suno i li usiya ka irim ma, mi go ta ge er la aso ti'de ma si'd ta he sum ko ma maa na, ka sum ko ma i wa angga ma 'dang ma we Lu kufo mi 'bo na er.”

Pol 'de *Agripa se mi he tu la

24 I dugo li ma Pol go in zu la mum ba suno kandaka hîyâ tan na gi, Festus car alam gidang kpondat i sema: “Pol, a guru'd da! We mu ma kal 'bor ra go fangau guru'du!”

25 Na gi, Pol kor ham hina i sema: “Han guru'd ni guru'd mi, Festus ma tonga. La ko ma han in hîyâ na, ni tu la ma kanau kanau ma ka varina.

26 Walama vuduk *Agripa we la ko ma hîyâ pet, ni wa numa gi, han car i kuforom in ti la ka dablak ni tan. Walama han we na, tuko 'dau er ma i duk la ko ma hîyâ na ma mi bei wam ma cei. Walami la ma kandaka ca tan na, hina gir ni i keng'ba i li ma pipe'e cung mi.

27 Vuduk *Agripa, tan na, a he tu la i zu la ko ma sum ko ma jok vin Lu na in na su? Han we na, a he tu la hina i zu! ”

28 *Agripa in he Pol i sema: “Ke ni ma ga'a tan nde ori ma a go ta fangan su ma aso Kristi na.”

29 Pol in i sema: “Gi ke ni nde wase, gi ke ni hêi 'bo era na, han go cen ni i wa hau teu mi, na gi, ni i wa hei ma suki ka'd ma humi la man da furum hîyâ ka lari pet, walama ii fangi kandaka ni nan tan bra, na gi, kinjing ma tà jeuwen ti hîyâ na, 'bei ma mi guk turi mi kam!”

30 I dugo li numa na, vuduk nga, ka vuduk ma tonga, ka Berenis, ka sum ko ma ha'ai ka'd kana na, car tum afi.

31 Ka ma tà busuknga suno na, tà ta car i wa ndri i li ma 'dau ndring, tà go in ti he ndri i sema: “Su hîyâ na, mi gir tuko ma ndak ma fe mat wase, ndak ma vam danggai mi er.”

32 I dugo li numa, * Agripa in he Festus i sema: “Su hîyâ na, gau man gi, mi ka 'de sem *Sesar i vin la mum ba da mi na, 'bei ni ma sakam afi.”

Tuko Gir 27

Tà sin ka Pol i Rom

1 I dugo li ma tà in se, maa ser i lo il la, am vari ma Itali ra na, tà la'a au Pol ka sum danggai ko ma nini, saknga i 'ba tong ma ka askar ko i 'bum kis ma sem se Juliyus, ma i lo ader sum dling ma aso Oguste na.

2 Ma ser i lo il ma nini 'dau, ni il ma car fa Adramit, ma ba ma am vari ma i 'ba ma ta ir ma Asi ra, ma ta ser ta ti. Aristark, ni su ma Maseduwan ma fa Tesalonik kama.

3 Ze siu numa na, ma mba i Sidon. Juliyus gir 'bei ka Pol, mi 'baram, mi ta i he'd gilam ko mum ma, walama mi ta fe tuko ko ma mi go dau cana na i 'bana.

- 4 I kir ma ma car hina gi ma go tama na, ma am gari i der sina ra i kir au Sipre, i 'ba ma gur ra, walama sime'd na i kufoma 'bor.
- 5 Ma culom i wa sina ra i bong duk au Silisi ka Pamfili na, ma mba ze i Mira i wa angga Lisi.
- 6 I dugo li numa, tong ma ka askar ko i 'bum kis sa fe il ma car fa Aleksandri ma go ta Itali gi, mi car sakma i lo.
- 7 Ma gir bar i vari 'bor, ma go ta ni tan 'dil 'dil, njar ma ma mba ze i Kenide na, ni gali 'bor. Ka ma sime'd na ba ma 'barma gi, ma ta kufo mi na, ma gari ka kongu sina ra i kir au Kret i 'ba gur, tul ka Salmone.
- 8 Gali 'bor ma ma jakma kana i li ma tà 'dam se, “li ma il kona go 'dok tuna hina na,” tul ka Lase.
- 9 Ka ma barma kal 'bor ra, lus ni i duk mbi na fang ni la ma gali 'bor, bar ma tel tu me ra kal suno cei da er. Ni wa numa gi Pol go dlat ti humna i sema:
- 10 “Hei sumra na, han we na, lus ma lus i wa mbi na, ni tuko ma go ta mba ka bo'do: ni wa il la ka tuko ko ma hina i lo na teu mi, ni ka maska maa sumra na er.”
- 11 Na gi, tong ma ka askar ko i 'bum kis sa go hum ni la aso bu ma go lus il la ka bu il la, kal la aso Pol ma go in hana ra.
- 12 Li numa 'bei ma suk hina ka ter sime'd na mi. Ni wa numa gi, tong sum ma ba se, i tàna tum i dugo li numa, tàna tana, gi ni mama era na, tàna ta ze i Fenis, ni li ma il kona go 'dok tuna hina na, i ir mbi ma wal i bong duk ma i 'ba gur, ma hom ir zu fat ma liring ga, ka bong duk ma i 'ba kati, ma hom i zu fat ma liring ga, walama tàna ta suknga hina gi, ter sime'd na fana ni hina 'bo.

Sime'd ma i wa mbi na

- 13 I dugo li ma sime'd ma i wa mbi ma i 'ba gur ra go sir 'bei fet fet ori na, tà sar i lona se, i tàna ta ze i tu li ma tàna in na to'o. Tà but erceng ma tà jeu ti il la ka'd na afi, tà go lus ta irna kufo i 'ba ma ta Kret ta gi, tà am ni i 'ba kongu sina ra prek prek.
- 14 Na gi, suk tan njô seng mi na, sime'd ma tong ma tà go 'dam se Erakilon na, car fa wa angga ra go pat 'bor bibi bibi.
- 15 I dugo li numa, sime'd na mba ndu'bma ka il la 'bor gir gir ra na, il la ndak ma ta irim kufo i 'ba sime'd na mi na, ma 'bar ni sime'd na gi go toksoma ta ti.
- 16 Ma gari i 'ba gur, i 'ba angga ma ga'a ma i duk mbi ma tà go 'danda se Koda ra, walama angga tanda ra ting fa ber i ir sime'd na i wama fa nde. Ma kar has tan 'bigi, i se gi, ma fe vari ma jeu ti il ma ga'a na i zu minim ma 'bo.

- 17 Ka ma tà am il la afi na, tà lang lem ma si'd ti il la na, tà 'dikalam ka zeu ko gidang mbrang mbrang. Ka ma tà ne wulak i se, mi ta putluna i tu goi ma Sirti ma i zu mbi na ka'd na, tà but barau ma lus ti il la sak ka'da, tà 'bik sime'd na gi go ta ka il la.
- 18 I dugo li ma sime'd na gir ndri kama 'bor ra, ze siurum numa na, tà am zu ma go sak tuko ko ma i lo il la suno i duk sina ra.
- 19 Ka fat ma hindi ra na, tà la'a tuko sin ko ma aso il la, ka 'bana sak suno i duk mbi na.
- 20 I dugo li ma ma gir bar 'bor ra, ma we tu fata wase tu ciciu kona ka irma mi kanau kanau, sime'd na go gir ndri kama ni nde ori mi, ma sar se, maa bo'd ni bo'd suno da, ma go ta si'd si'd buk mi se.
- 21 Li ma tà gir bar 'bor gi, tà ti tuko mi na, Pol dam car afi i duknga, in ti hana i sema: "Hei sumra na, gi 'bei gau na, ii humi ni la man ma han in hei se, busuki fa suno i Kret mi ra na hotei, gag gi ii ta fei ti 'deng ma tuko ko bo'd ti kandaka hîyâ tan na mi.
- 22 Na gi, cem hîyâ na, han go dlat humndi, nei wulak mi, walama su ma go ta bas suno i dukri tan 'dau era cei, ni il la gi go ta 'deng teu kam.
- 23 Walama ka lo durki ma furum ca, bu sin ma fa afi ma aso Lu ma nan ni ma mum, ma han go gir ham sin era na, mba dam car i he'den kpê,
- 24 in ti han i sema: 'Pol, ne wulak mi! Gi gir ni mama era na, a ta car i kufo *Sesar mbê mbê, we man, Lu na hau sum ko ma karau i lo il la hîyâ pet da.'
- 25 Wa numa gi, hei sumra na, kauwi lori gidang, walama han he tu la he Lu na ni se, tuko ma mi go ta gir ra, ni kandaka numa tan.
- 26 Gi gir ni mama pi era na, ma ta dami suno i wa co'o 'bo.'
- 27 Ka fat durki ma gu'b wa fi'di ra na, sime'd na go toksoma i lo sina ma Adriyatik ka, ka lolo durki na, sumo il la kot se, i maa mba ni tul ka wa angga ra da.
- 28 Tà jeu geu ma mbu'da i vin zeu, tà guci ti zu mbi ma ka'd na, tà ta'a wa bike 'ba gufi'di. Tà hom ta kufo gafi nde dla na, tà hom ta guci gafi dla, tà fe zu mbi ma ka'd na, tà ta'a wa bike 'ba guhindi.
- 29 Tà fang wulak walama se, kot 'bei il la ta tutlu'u kana i wa goi ra, tà car sak erceng ko fi'di i zu il ma do'o dana na, jeuwem ti ka'da, tà suk ting irna go gol ti li ma go ta fo'o fa na.
- 30 Na gi, sum ma go gir sin i lo il la lang vari ma i tàna nana, tàna 'bik il la tinga, tà am il ma ga'a na, tà gam ka'd i duk mbi na, tà go gir lem ni kandaka se, tàna go ta sak ni erceng i vin il ma kufo na tan.

31 Pol in he tong ma ka askar ko i 'bum kis sa, ka askar kona er i sema: “Kandaka se, sum ko ma hîyâ na gi suk ni i lo il la mi na, hei era, ii go ta si'di mi er.”

32 I dugo li numa, askar kona car tum zeu il ma ga'a na suno, 'bikim mi nde ka'da.

33 Ka ma li na ke tul ma go ta fo'o na, Pol car go hu'u vinna ka lana pet, walama se tà ti tuko. Mi in ti hana i sema: “Furum hîyâ na, ni fat ma gu'b wa fi'di ma ii suki ti go goli bei ma tii tuko ba'a na.

34 Wa numa gi, han go ceni ni cen, walama ii vei tuko tii, numa na, ni walama ii si'di ti turi, walami i dukri ka lari pet na, ngisa wa su go ta es nde ka'd i dukri tan 'dau era na cei.”

35 I dugo li ma mi in hana la tanda in na, Pol am mgbo na, mi car ge de'b Lu na i wa i kufona pet, i kir numa na, mi kasam i du gi, mi go nju.

36 Tàna ka lana pet na, tà hom kau ti lona gidang, tà nju ti bra.

37 Tuma ma i lo il la ka lama pet na, ni sum kikis ho'b kal guse'da wa suno kandi.

38 Ka ma tà nju gi tà up ma, tà sak tan tuko ti ma ke na suno i duk sina ra, walama il la ke ti mbu'da mi kam.

Il la tlu'b ka'd i zu mbi na

39 I dugo li ma li na fo'o suno na, tà we li ma tà hina na mi. Na gi, tà am irna ting kana kufo tan na, tà we ir mbi ma kana i keng'ba hêi dei, ngetla lak i wa ndri hina, tà in se, tàna ta ting il la i dugo li numa.

40 Tà car but erceng ko ma tà jeu ti zu il la sak ka'd i duk mbi na; i dugo li numa tà but ti zeu ko ma tà jeu ti ago ma lus ti il la sak suno er. I se gi, tà jeu ti barau ma i vin il la, ma sime'd na go toksom ti na afi, walama sime'd na toksom ti, tà ting ti irna i dugo li ma ngetl numa nji'di'd.

41 Na gi, ka ma tà ze i dugo li ma ir mbi na mba tap hina ho'b ma na, il la ta nguro'd kana ka'd i duk ngetla gi, vin il la ta ze ka'd mu'dak. Mi car ti hinjeng, mi hina hen tan nde mi, na gi, zu il la am zu ma go cat suno, walama sime'd na go hibirna gidang 'bor, ka mbi na go kilciu ti 'bor bra.

42 Askar kona ba se, tàna ci sum danggai kona suno pet, walama 'bu to'o na, sum nini ta lus mbi na gi, tà ta ne si'd joko.

43 Na gi, tong ma ka askar ko i 'bum kis sa ba se, num si'd Pol, mi car dor askar kona i wa vinna ma tà jeu 'dau na. Mi am ti vinim in ti he sum ko ma we lus mbi na se, tà ser i duk mbi na, tà ta ur suno i wa daba sina ra kufo;

⁴⁴ sum nini na suk ni i wa ago ko ma bu'u wase, i wa gbokro ko ma i lo il la gi, tà lus ti. Ni kandaka numa tan gi, tà ta ur ti suno i wa angga ra ka lana pet ka 'bei.

Tuko Gir 28

Pol i wa angga ma i duk mbi ma Malte ra

¹ I dugo li ma ma si'd da na, ma hum se angga ma i duk mbi tanda ra, semba se Malte.

² Sum ko ma i lo za numa gir kama o ni yak mi: tà tum ku hama 'bi'i 'bi'i se maa hol, walama Lu na go se, li na edlem 'bor er, tà vama i tuna 'bei pet.

³ Na gi, i dugo li ma Pol go tok vin ago sak wa ku ra na, we man na, ke'ei car busuk fa i 'ba ku ma ganda gbuh ra, car hi'diu i der 'bum tib tib.

⁴ I dugo li ma sum ma suk i lo za numa we ke'ei ra i li ma hi'diu i 'ba Pol tib tib numa na, tà go in ti he ndri i sema: “Su hîyâ na, ni su ma ci sum, li môïrum cei. Kandaka ni numa tan gi, mi si'd fa turum i duk sina ra dla, gi ni tan pi era na, naci mum ba go ta si'dim mi!”

⁵ Na gi, Pol kicik ke'ei ra sakka wa ku zirik, tuko girim tan nde mi kanau.

⁶ Tà go gol se, 'bum ta sa'a 'bo bra eî, mi ta nde ka'd gi, mi mat su'b su'b 'bo bra eî. Na gi, i dugo li numa, tà gol, tà gol ori kpi na, tà we tuko girim tan nde mi kanau, tà fang vinna hom go in gafi i sema: “Mi ni fur.”

⁷ Li numa, tul ka sine ko ma aso bu tong ma i kufo sum ma i wa angga tanda ra, sem su numa se Publiyus. Mi kauma i turum 'bei mbok, gag bar hindi.

⁸ Publiyus bam ka ga'b ka'd i za, turum ve ku pilim pilim bra, mi go er so'd na ni vursu tum er. Pol ta wam, mi car cen Lu na, ting ti 'bum i waram, si'dim ti.

⁹ I dugo li ma la tanda gir kandaka numa tan na, sum ko ma i wa angga tanda ma ka ga'b ko i tuna na tok fa mba i he'd Pol gi, mi si'dna.

¹⁰ Tà am wama afi 'bor. I dugo li ma ma go ta serma i lo il la ma tama na, tà la'a fa hama tuko ko ma ma go dau cana na, mba sak hama i lo il la.

Pol ta ze Rom

¹¹ I dugo li ma ter ma hindi na do'o na, ma car ser i lo il ma Aleksandri, ma tà 'dam se “Firiki nge'dma,” ma gir ter sime'd na i wa angga tanda ra.

¹² Ma ta sak i Sirakus, ma gir bar hina hindi.

¹³ Ma car fa i dugo li numa, ma gari i der kongu sina ra, ma ta sak i 'ba ma Rejiyo ra. Ze siurum numa na, sime'd ma ir ma i 'ba gur ra go pat gi, ma gir bar ho'b i se gi, ma ta sak i Puzol.

14 Ma ta fe njurokoma na kana hina, tà cenma se, i maa suk i he'dna bar se'da 'bigi. Kandaka ni numa tan gi, ma mba sak ti Rom.

15 Njurokoma ma fa Rom ma hum lama se, i maa mba da na, tà car 'dukol fa irma, gag tà mba fama i zu suk ma Apiyus, ka Za Luweki Hindi. Ka ma Pol am irim wana tan na, mi ge de'b Lu na er, mi fe ti gidang er.

16 Ka ma ma mba sak i Rom ma, tà in he Pol walama mi sukum ka'dorom 'dang, ka askar ma go kotom ma 'dau bra.

Pol ge er i Rom

17 Bar hindi i kir numa na, Pol car 'de sum lingi ko ma i duk Juif ko ma i Rom ma i he'dem. Li ma tà mba tok nga, mi in hana i sema: “Njurokon na, han gir tuko ma buburo ka lilau sum ko ma maa na mi er, ka vazu ma aso sumoma na mi er, na gi, tà van fa i Jerusalem dei gi, mba karan he au Rome kona.

18 Gi ni tàna bra na, ka ma tà ca'b zu la man da na, tà ba ma sakan afi, walama tà fe zu la ma cin ti ra mi.

19 Na gi, au Juif kona kauwan gidang ka la ca ra na, i dugo li numa gi han in ti se, han ta ka la man da ni i kufo *Sesar mbê mbê, ni se nan ni ka la ma buburo ma in i wa sumoron ni tan mi.

20 Ni wa numa gi, han langi ti fa, walama han wei bra, han nja'a ti la kari bra, walami ni wa la zu la aso num ma ado Israel go golom ma gi, tà van ti fa ka kinjinga man.”

21 Tà in ham i sema: “Ma fe maktub ma car fa Judee i wa la mu ra mi er, su tan 'dau i duk njurokoma na mba ka'd ini gi, in hama larau buburo wase, in hama zu la ma buburo i turu mi tum er.

22 Na gi, ma ba se, ma hum ni la ma a sar fa i loru ra, walama ma we se, i li na ndâ na, sum ma go gir bibile ka sum ko ma wal tuna suno ka irna 'dang wa la ca ra.”

23 Tà tap vinna ka Pol tum, tà ting bar 'dau he ndri, sum ma tok fa lilau ka bar tanda ra, tà mba fam asorom. Pol wak ti wa la ra hana suno kpak kpak: mi go in ti hana zu la Tiza aso Lu na, mi lang ti vari ma minna ti i tu la ma aso Jesu ra, mi pat ti zu la vin gat aso Mois sa, ka zu la ko ma i lo maktub ko ma aso sum ko ma jok vin Lu na, kasin dei ze ti liring.

24 Sum nini ve la ma mi in hana ra bra, na gi, sum nini ko ve mi bra.

25 I dugo li ma tà tum afi vir vir ma go 'breuna, ka vin wana wana gi, vinna sak ndri mi na, Pol hom in hana la gafi 'dau dla i sema: “Ngisa Lu na in la he muiri kona ka vin bu ma jok vin Lu na Esai na, ni i lirim tan net.

26 Mi in i sema: 'Ta i he'd sum ko ma hîyâ na, in hana i sema: li go ta humi to'o na gi, ii go ta humi zunda 'bei te'd mi er, ii go ta wei to'o na gi, ii go ta wei zunda suno kanau te'd mi tum er.

27 Walama lo sum ko ma hîyâ na fang kpik'dik; tà ndu'b humna suno, tà ndu'b irna suno se, walama kot 'bei tàna ta we ka irna, tàna ta hum ka humna, tàna ta sar ti ka lona gi, tàna ta hom ti fa i he'den gi, nan ta si'dna ti joko.' ”

28 Pol ge la ca hina gafi dla i sema: “La si'd ma aso Lu ra na, tà sin fa kanda ni he tàna sum ko ma we Lu kufo mi na: tàna bra na, tà go ta humba bra.”

[**29** Ka ma Pol in la ca ra na, au Juif kona tumna vir vir ka ci tokyo i duknga 'bor.]

30 Pol suk ndak kim ho'b mucu'u mucu'u, i lo za mum ma mi suk hina gi, mi go po'o wanda ra. Sum ko ma go mba i he'dem walama wam ma, mi vana i turum pet 'bei mbok.

31 Mi ge ti er la Tiza aso Lu na, mi go hatna ti zu la ma guci i wa Busumra na Jesu Kristi ni i ir ti'de gau ka dablak 'bor, su ma telem cei.

Rome

Rome 1

Mi gana de'be

- 1** Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni lak aso Jesu Kristi, ma Lu na 'dan fa se, nan fang ni bu vin sin ma mi manan, walama ge er la mum ma 'Bei ra,
- 2** ma Lu na am vinim he i wanda fa kufo dei, ni ka vin sum ko mum ma jok vinim, ma ndal ti i lo maktub ko ma ka irna 'danga.
- 3** Ni la ma guci i wa Vei mum ma Jesu Kristi, Busumra ma maa na ma vra'a i lo se'd ma aso vuduk nga David;
- 4** na gi, Ngisa Lu na tak se, mi ni Vei ma gidang ma aso Lu na, ni i dugo li ma mi zam fa suno i li usiya i duk sum ko ma mat na.
- 5** Ni i zu num gi, Lu na han ti o ma fang ti ni bu vin sin, walama li ti zu Kristi, walama pol ti fa lilau sum ko ma i wa angga ra pet gi, tà he ti tu la gi, hom ti wana ka'd ham bra.
- 6** Hei era na, Jesu Kristi 'dei fa ni i duknga er.
- 7** Han go ndal maktub ca ra he ni hei sum ko ma suk i Rom ma, hei sum ko ma Lu na bei ka lari pet, mi 'dei fa walama hei kei ni sum mum. Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Pol ba ma ta we sum aso Kristi ma i Rom ma

- 8** Kufo na, han ge de'b Lu man na i wari ka lari ndâ, i zu 'bei aso Jesu Kristi ra, walama he tu la mii ra na, landa ci'i nde li i wa angga ra pet pet.
- 9** Lu na we se, nan go in ni tu la, ni num ma han go gir ham sin ka loron ma i du ra pet, go ge ti er la ma 'Bei ma guci i wa Vei mum ma. Mi we se, nan go sar kari kek kek i li ma han go cen na.
- 10** I lo sar ko man ma han go cen ti pet na, han go cen Lu na se, mi gi ba na, mi 'bar han vari ma han ta ti kana asori ra.
- 11** Han ba ma ta wei na 'bor, walama han ta ti hei ka tuko he mangar ori ma aso Ngisa Lu na, walama ii fei ti gidang.
- 12** Gafi 'bo dla na, han ba ma ke i dukri gi, ma hei ti gidang he ndri ka he tu la ma maa ra: he tu la mii ra ka he tu la man da.
- 13** Njurokon na, han ba se, ii wei: han lang vari ma ta kana i he'di ra 'bor, walama sin man da ta vra'a i dukri kandaka ma i duk sum ko ma i wa angga ko ma 'danga tan bra, na gi, han fe vari mi gag cem hîyâ.

14 Bal i waran walama ta i he'd sum pet: bal aso sum ko ma ir jenga ka aso sum ko ma ori na, ka aso sum ko ma we tuko na ka aso sum ko ma we tuko mi na er.

15 Ni wa numa gi, leron ba ma gei er la ma 'Bei ra he hei sum ko ma suk i Rom ma er.

Gidang aso la ma 'Bei ra

16 Walama han hina gir kuzur i wa la ma 'Bei ra mi; walama ti ni gidang aso Lu, ma si'd ti ni sa sa er ma gi he tu la ra na, ting zu ni ka Juif kona 'bigi, i se gi, ka sum ko ma ni Juif ko mi na er.

17 Walama la ma 'Bei ra tak suno ma se, ni mama gi Lu na fang ti sumra na i du gei i kuforom su na: numa na, ni i zu he tu la ra ngaf, fa ka ting zu ra dei gag do'onda ra, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: "Su ma gi i du gei i ir Lu na i zu he tu la ra na, mi go ta ke ka maska."

Sumra na ka lana pet na ka la i wana

18 Walama Lu na tak fa darki mum ba fa afi dei mba i wa buburo ra pet, ka 'di'deng aso sum ko ma go tel tu la ra suno, ka tuko gir ko mana ma 'bei mi na.

19 Tuko ma su ndak ma ta we ti Lu na na, tuko numa na, tak suno hana i ir ti'de kpas, walama Lu na gi tak turum hana.

20 Fa ka ting zu ma Lu na ge angga ra dei na, gidang mum ma zunda hina do'o mi ra bra, ka turum ma mi ting ti na bra, ma su ndak ma wana ka ir mi na, tà go wana ni i duk tuko ko mum ma mi girna na. Numa gi ni ma sumra ndak ma wam ti; kandaka ni numa tan na, vari ma sumra ta moi ti la cei se.

21 Walama, gi ni tàna na, tà we Lu na, na gi, tà hina li zurum kandaka se, mi ni Lu na tan mi er, tà hina gam de'b mi tum er, na gi, sar mana ra trupna gi, tà vi'i ti, lona ma hina we la mi ra fang ndufun 'bitik 'bitik er.

22 Tà go ha'a zu tuna i se, tàna ni sum ko ma ir jeng, na gi, tà ni sum ko ma sùm.

23 'Bei walama tà kau ni Lu ma hina mat mi na gi i lona 'de, na gi, tà hom kau ni tuko ko ma tlinge ni tu sura ma go ta mat na, ka luko ko, ka duwiki ko ma semna fi'di fi'di na, ka tuko ko ma liti ka'd i wa angga ra ka vin duknga na hak 'de.

24 Ni wa numa gi, Lu na 'barna go gir ti tuko ko ma njinjê ma i zu dalam ma i lona ra, go gir ti tuko ko ma kuzur i duk ndri.

25 Tà vrak tu la aso Lu ra gi i tan kas la ra hak 'de bra; tà ve ni tuko ko ma Lu na gana ge na gi i lona, go gir ti hana sin er gi, tà 'bar num bu ma ge tuko ko ge na suno, ni num ma ka 'be vin i waram gag gag do'o mi na. *Amin!

- 26** Ni wa numa gi, Lu na 'barna ti i duk dalam mana ma kuzur tanda ra: lobkina era na, tà 'bar la ma guci i wa tleu tuna ma ka varinda ma ka sum njufko na ting suno, tà go gir ni tuko ma guci i wa tleu tuna ma ka minkona lobki.
- 27** Sum njufko na ni kandaka numa tan er, tà 'bar la ma guci i wa tleu tuna ma ka lobki na ting suno gi, dalam ba ve ku i lona njilik njilik i wa ndri, guci ti i wa dalam ma aso tleu tu ndri ra. Sum njufko na, go gir ni tuko ma kuzur ka ndri gi, tà fe ti vari semna i wa buburo mana ra, ni i duk vi'i mana ma tà vi'i ti ra.
- 28** Kandaka ma tà fang du wana ting he Lu na tan gi, Lu na bra na 'barna ti i duk sar mana ma i linda mi ra, walama tà gir ti tuko gir ma ndak ma gir mi na.
- 29** La ma i du gei mi ra gi hen i lona pet, ka 'di'deng, ka sina ma sina tuko ko, ka buburo ko, lona hen ni ka se'ei ngosuyô'ô, ka ci ma ci sum, ka ce'd ndri, ka ngui tu, ka 'bu tu. Tà ni sum ko ma tum zu li,
- 30** ni sum ko ma nani, sum ko ma bibile ka Lu na, sum ko ma hina ndet su mi, sum ko ma go am wa tuna afi ka'dona, sum ko ma go pit tuna ka'dona, tà ni sum ko ma lang lem ma ting ti zu buburo ma mireu, sum ko ma dum vin sumona.
- 31** Tà hina we zu la mi er, sum ko ma go 'bar la ma tà in ka vinna ra ting suno, sum ko ma lona nguk'duk, tà hina we cica minkona mi tum er.
- 32** Tà we bol ma aso Lu ra 'bei net ma in sema: sum ko ma go ta irna kufo kufo ka la tanda ra kandaka numa tan na, tà go ta mata. Kandaka numa tan pi era na, tà go ta irna kufo kufo ka tuko gir ma kandaka numa tan na, kal pet na, tà ba i zu sum ma go gir tuko ma kandaka numa tan na er.

Rome 2

Bol aso Lu na

- 1** Hau su ma go ka'a bol he sum ma na, a ka vari ma pat warau suno mi, a gi ni sa sa era na, a hom gir tuko ma kandaka ma tà go gir ra tan era na, hau a ve turu ka la tum er.
- 2** Ma wei gau se, Lu na go ka'a bol ma ka varinda i wa sum ko ma go gir tuko ma kandaka numa tan na.
- 3** Hau su ma go ka'a bol i wa tàna sum ko ma go gir tuko ma kandaka numa tan na, na gi, hau wa turu hom gir tuko numa er; tan na, a sar i loru se, hau ta fut turu suno ka fat bol aso Lu ra su?
- 4** Tan na, a we 'bei aso Lu ma tong ga, ka ir 'dil mum ma hina cim duk la mi ra, ni njok i iriu su? 'Bei aso Lu ra gi go ta'au fa suno se, hau jok sar ma 'bei, tan na, a we mi su?

⁵ Na gi, loru dobrok kpik'dik; a ba se, hau jok sar ma 'bei ra mi. Kandaka numatan na, a go lang fa ni darki aso Lu ra i warau 'bor kal 'de dla. Walama ka fat bar ma Lu na go ta ze fa suno ka darki mum ba ka bol mum ma i du gei ra na,

⁶ gi ni sa sa era na, mi go ta po'om ni i zu sin gir mum.

⁷ Tàna sum ko ma gir ni tuko gir ma 'bei gag gag gi, tuna fang sor hina i vin mi gi, tà lang ti ni sem ci'i, ka gangrang, ka maska ma hina mat mi ra na, Lu na go ta hana maska ma zunda hina do'o mi ra.

⁸ Na gi, mi ta tak darki mum ba ka cim duk mum ba he sum ko ma va'd la mum ba, tà ba ma hum tu la ra mi er gi, tà 'bar tuna he ni tuko gir ko ma buburo na.

⁹ Lica ra, ka tuti ra, go ta mba i wa sum ko ma gir ni buburo ra pet, ting zu ni i wa Juif kona kufo 'bigi, i se gi, sum ko ma ni Juif ko mi na i kir 'bo bra.

¹⁰ Na gi, sum ko ma gir ni 'bei ra pet na, Lu na go ta hana sem ci'i ra, ka gangrang ga, ka edlem he'b pa, ting zu ni i wa Juif kona kufo 'bigi, i se gi, sum ko ma ni Juif ko mi na i kir 'bo bra.

¹¹ Walama Lu na hina pat ir su mi.

¹² Sum ko ma gir buburo ra pet, bei ma we zu vin gat aso Mois sa na, tà ta bo'd suno ni bei vin gat tanda ra bra, na gi, sum ko ma gir buburo ra pet ni ka we ma tà we zu vin gat ta bra na, bol la ta vana ni i zu vin gat tanda ra bra.

¹³ Sum ko ma i du gei i ir Lu na na, ni sum ko ma hum vin gat ta ori go'o na mi, na gi, ni tàna sum ko ma gir i zu vin gat ta.

¹⁴ Ka ma sum ko ma we Lu mi 'bo, ma we zu vin gat aso Juif kona mi na, tà gi car gir ni tuko ma vin gat ta in na, kandaka se, tà gi ka vin gat ta mi era na, tà ka vin gat hina i lona er.

¹⁵ Tra mana ra tak sin gir aso vin gat ma ndal i lona ra suno. Sar la mana ma pipe'e ma i lona ra go ge zuna suno tan er. Fat nini na, sar mana ra go mba ka la i wana er, fat nini na ti go patna suno i lo la er.

¹⁶ Ni tan gi, fat 'dau na, Lu na go ta mba li bol he sumra na i wa la ko ma pe'e i lona na pet, ni ka Jesu Kristi, i zu er la ma 'Bei ma han go ge ra.

Juif kona ka vin gat ta

¹⁷ Na gi, hau, a go 'de turu se, hau ni Juif, a le'd seu ni i tu vin gat ta, a go ha'a ti zu turu ni ka Lu mu na;

¹⁸ a we ba aso Lu ra, vin gat ta go hatau se, hau man ni tuko ma 'bei na;

¹⁹ a sar se, hau ni su ma go ta'a sum ir lis sa, hau gi ni ti'de aso sum ko ma i lo ndufun da er,

- 20 hau su ma go hat sum ko ma sùm ma, hau bu ma hat ado ciciki na, a we net se, ni ka vin gat ta gi a fe ti we ra ka tu la ra pet.
- 21 'Bei 'bor, hau su ma go hat sum ma, tan na, ni wa nimi gi a hina hat turu mi kam su? Hau su ma go ge er he sum ma se, su kir mi na, tan na, ni wa nimi gi a go kir su?
- 22 Hau su ma go in he sum ma se, su gir hu'd mi na, tan na, ni wa nimi gi a go gir hu'd su? Hau su ma go kot firiki ko ma njok njok nga i iriu njinjê na, tan na, ni wa la nimi gi, a go la'a fa tuko ko ma i lo za ko mana na su?
- 23 Hau su ma go ha'a zu turu ka vin gat ta, i dugo li ma a culom i wa vin gat ta na, tan na a 'deng ni sem Lu na mi su?
- 24 Walama “Sum ko ma we Lu mi na go ir sem Lu na ni i wa hei au Juif kona,” kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa tan.
- 25 Kandaka se, a gi gir i zu vin gat ta net net na, fal zu mu ra ni tuko ma 'bei hau. Na gi, kandaka se, a gi culom i wa vin gat ta na, fal zu mu ra fang ni tuko ma njok ori.
- 26 Kandaka se, su ma gi fal zurum mi gi, mi gir i zu vin gat ta na, tan na, Lu na go ta kot bum kandaka ni su ma fal zurum tan mi su?
- 27 Su ma fal zurum i tu tleu turum mi gi, mi gir i zu vin gat ta na, tan na mi go ta li bol he hau su ma ka ndal aso vin gat ta, ma fal zuru er gi, a culom i wa vin gat ta na mi su?
- 28 Walama Juif ma kanau kanau na, ni su ma go tak tleu turum suno i ir sumra go'o na mi, fal zu ma kanau kanau ra na, ni tuko ma tak suno i ir sumra na i lo tleu tu ra go'o na mi tum er.
- 29 Na gi, su ma gi ni Juif ni ka lorom ma i du ra na, num gi ni Juif ma kanau kanau na; ma fal zu mum ba ni i lorom: fal zu tanda ra car fa ni i tu Ngisa aso Lu na, ni ka vin gat ma ndal i lo Maktub pa mi. Juif ma kanau kanau na, fe li zu mum ba ni i 'ba sumra mi, na gi, ni i 'ba Lu na.

Rome 3

- 1 Tan na, Juif kona, tà kal i wa sum nini ni ka nimi su? Wase tan na, fal zu ra 'beinda hina su?
- 2 Ni ma turum gasi, landa tong 'bor, i li na pet. Kufo na, Lu na he la mum ba ni he au Juif kona.
- 3 Tan na, ni wa nimi su? Kandaka se, sum nini i duknga gi ba tu la ra mi na, tan na, Lu na ta 'deng ti am vin mum ba suno i zu la mana ma tà ba tu la ra mi na su?

⁴ Ori bab! Kandaka se, sum ma pet gi ni sum ma kas la pi era na, Lu na ni bu ma tu la kek, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Sum ma go ta wau se, hau ni su ma i du gei na ni i zu tu la mu ma a in da, kandaka se, tà gi ta karau ni i vin bol la na, a go ta kal ti wana er.”

⁵ Na gi, kandaka se, buburo ma ma go giri ra gi tak sema: Lu na ni bu ma i du gei na, tan na, ma ini ni mama su? tan na, Lu na ni bu ma i du gei mi gi, mi go mba ka darki mum ba i wama na su? (Han in ni i zu sar ma aso sumra kandaka numa tan.)

⁶ Ori bab! Walami, kandaka se, Lu na gi ni bu ma i du gei mi na, tan na, ni mama gi, mi ta li ti bol he sum ma i wa angga ra su?

⁷ Na gi, kandaka se, tu la ma aso Lu ra gi go ta kufo kufo, ni i zu kas la man da gag gi, sem Lu na go ci'i ti na, tan na, ni wa nimi gi, mi ka'a han bol i waran kandaka ni su ma buburo tan dla su?

⁸ Kandaka numa tan na, ma ta giri ni buburo ra walama 'bei ra ta mba ti i zu, tan mi su? Sum nini go tum ti kas la i derma kandaka numa tan, i sema: maa gi in tan. Sum ko numa na, bol ma go ta ka'a hana i wana ra, ni ka varinda.

Su ma i du gei tan 'dau era cei

⁹ Tan na, maa au Juif kona, ma kali sum ko ma 'danga su? Ori tan bab! Han tak hei suno kufo se, au Juif kona ka sum ko ma ni Juif ko mi na pet na, tà ni ka'd i zu gidang aso buburo ra cei da.

¹⁰ Kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma i du gei tan 'dau era cei, tan 'dau era na cei.

¹¹ Su ma go hum cei, su ma go lang Lu na cei er.

¹² Ka lana pet na, tà vi'i hêi dei ka Lu na, vinna 'dau gi, tà vi'i ti. Su ma gir tuko ma 'bei tan 'dau era cei, tan 'dau era na cei.

¹³ Huhor derna ke kandaka ni zra wa us ma bo'o tan, tà go 'bu ir sum ni ka vinna, la ma go ze fa i vinna ra ke kandaka ni tlor ke'ei tan.

¹⁴ Vinna hen ni ka 'de tuko ma baka cak cak.

¹⁵ Semna go ne arwei mbat mbat, walama ho'o vursu ka'da.

¹⁶ Bo'd ta ka cim duk ka hina i ir vari ko mana ma tà kal ti i li na pet na.

¹⁷ Ir vari ma edlem he'b pa tà wanda mi.

¹⁸ Wulak Lu na i lona tan nde mi kanau.”

¹⁹ Ma wei se, tuko ko ma pet ma vin gat ta in na, numa ti in he ni tàna sum ko ma suk i zu vin gat ta, walama gi ni vin sa sa pet na, go ta seng ti; sum ko ma i wa angga ra pet na, la go ta ke i wana i kufo Lu na.

20 Walama su go ta fang ni su ma i du gei i kufo Lu na ni i zu sin gir aso vin gat ta mi kanau. Vin gat ta go tak he su na ni se, mi we ti buburo mum ma mi gir ra.

Du gei ra ni i zu he tu la ra

21 Na gi, la ma vin gat ta ka sum ko ma jok vin Lu na hatma ti kufo dei na, cem hîyâ na ti ze tunda suno i ir ti'de: ni Lu na wa turum gi tak la tanda se, sumra na ta fang i du gei i kuforom ma, ni bei vin gat ta.

22 Lu na fang sumra na i du gei ni i zu he tu la mana ma tà he i wa Jesu Kristi na. Mi girra he ni tàna sum ko ma he tu la i wa Kristi na pet, walama su ma kal minim cei i duknga.

23 Walama ka lana pet na, tà gir buburo, tà ndak i wa sem ci'i aso Lu ra mi.

24 Na gi, Lu na fanga ni sum ma i du gei ni i zu o mum ba mangar ori, i zu but ma Jesu Kristi butna ti afi ra.

25 Lu na fang Kristi ni tuko ma fal vursu, ni ka mat mum ma mi mat na, mi fe ti vari ma sak ti buburo ko aso sum ko ma he tu la i waram ma suno. Lu na ba ma tak se, num ni bu ma i du gei: walama kufo na, mi am waram suno tim i wa buburo ko ma sum ma gir ra;

26 na gi, ka li ma cem hîyâ na, mi tak du gei mum ba suno, walama mi ba se, num ke ni bu ma i du gei er, num fang sum ko ma he tu la i wa Jesu na, ni sum ko ma i du gei er.

27 Gi ni tan na, ha'a zu tu ma maa ra ni iya su? Ti cei. Ti cei ni wa nimi su? Walama tà gir ni i zu tuko ma vin gat ta in na su? Ori! Na gi, walama tà he ni tu la.

28 Ma wei se, su na go ta ke ni su ma i du gei i kufo Lu na na, ni i zu he tu la mum ba, ni i zu sin gir aso vin gat ta mi.

29 Wase tan na, Lu na ni Lu aso au Juif kona teu su? Tan na, mi ni Lu aso sum ko ma 'dang bel mi su? Ni ma turum, mi ni Lu aso sum ko ma 'danga er.

30 Walama, Lu na ni ka'dau ori, mi go ta fang sum ko ma fal zuna na ni sum ko ma i du gei i zu he tu la mana ra, tàna ko ma fal zuna mi na, mi go ta fanga ni sum ko ma i du gei ni i zu he tu la ra er.

31 Tan na, ma fangi vin gat ta njok ni wa he tu la ra su? Ori! Na gi, ma ini ni tu la ma aso vin gat ta suno.

Rome 4

Abraham ni tuko ma tak ti hama

1 Abraham ma ni muima i zu tleu tu ra na, tan na, nimi gi ma ini se mi fe na su?

- ² Kandaka se, Abraham gi fang ni su ma i du gei i kufo Lu na, ni i zu sin gir ko ma mi gir ra na, mi ndak ma ha'a ti zu turum. Na gi, mi ndak ma ha'a ti zu turum i kufo Lu na mi.
- ³ Tan na, Maktub pa in ni mama su? “Abraham he tu la he Lu na, numa gi Lu na di'im ti ni su ma i du gei ni i zu he tu la mum ba.”
- ⁴ Su ma go gir sin walama fe ti po'o mum ba na, po'o mum ba su go ta kassa kandaka ni tuko ma su ham ni mangar ori tan mi; na gi, ti ni bal.
- ⁵ Na gi, su ma gi gir sin mi gi, mi gi he tu la he Lu na, bu ma fang sum ko ma buburo na i du gei na, Lu na go ta di'i he tu la mum ba ni kandaka du gei ra tan bra.
- ⁶ Kandaka ni numa tan gi, David in la lo el aso su ma Lu na di'im kandaka ni su ma i du gei tan, bei ma kas sin gir ko mum ma:
- ⁷ “Sum ko ma Lu na sak hana tuko gir ko mana ma 'bei mi na suno bra, mi gi blas ti wa buburo ko mana na suno hana bra na, tuna elna.
- ⁸ Su ma Busumra na di'i buburo mum ba mi na, turum elem.”
- ⁹ Lo el tanda ra na, tan na, ti guci ni i wa sum ko ma fal zuna na teu su? Tan na, ti guci ni i wa sum ko ma fal zuna mi na bel mi su? Walama ma ini se, Lu na di'i Abraham kandaka ni su ma i du gei tan na, mi kas ti he tu la mum ba.
- ¹⁰ I dugo li numa tan na, la tanda ra gir ni gir mama su? Ni ka ma Abraham fal zurum da na wase, ni ka ma mi bei fal zurum 'bo na su? Ni ka ma mi fal zurum da na mi, na gi, ni ka ma mi bei fal zurum 'bo na.
- ¹¹ I kir numa, Abraham fe la aso fal zu ra, kandaka ni tuko ma tak ti tak tan: la tanda ra tak ni se, Lu na di'im kandaka ni su ma i du gei tan, ni i zu he tu la mum ba, ni fa kufo dei se gi, mi fal zurum 'bo. Kandaka numa tan gi, Abraham ke ni buba sum ko ma he tu la ra he Lu na pet, bei ma fal zuna, ma Lu na go di'ina ti kandaka ni sum ko ma i du gei tan na.
- ¹² Mi ni buba sum ko ma fal zuna na er, na gi, ni i zu fal zu mana ra teu mi, ni i zu tra mana ma i lo vari ma tà he ti tu la kandaka ni muima Abraham tan, ka ma mi bei fal zurum 'bo na.

Am vin aso Lu ra ni i zu he tu la ra

- ¹³ Lu na am vinim he Abraham ka muirum kona i se, tà ta fe angga ra kandaka ni tuko vri mana tan. Lu na am vinim he Abraham ni walama mi hom waram ka'd i zu vin gat ta, ni tan mi, na gi, ni walama Lu na di'im ni su ma i du gei i zu he tu la mum ba.
- ¹⁴ Kandaka se, sum ko ma hom wana ka'd i zu vin gat ta gi, ni sum ko ma ti vri na teu na, he tu la ra fang ni tuko ma sinim cei, am vin aso Lu ra fang ni tuko ma njok ori er.

15 Walama vin gat ta go mba ka darki aso Lu ra, na gi, i dugo li ma vin gat gi cei na, dum aso vin gat ta era cei er.

16 Walama am vin da gir fa ni i zu he tu la ra, ti ke kandaka ni tuko he aso Lu ma ni o mangar ori tan, ti go ta ke 'bei ni i wa mui Abraham kona ka lana pet, ni tàna sum ko ma hom wana ka'd i zu vin gat ta teu mi, na gi, ti ke ni he tàna sum ko ma he tu la ra he Lu na kandaka ni ma Abraham he na tan er. Abraham gi ni bamma ka lama pet,

17 kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Han fangau ni buba sum ko ma lilau 'bor.” Mi ni bamma i kufo Lu ma mi he tu la i waram ma, Lu na gi go he maska he sum ko ma mat na, mi go 'de tuko ko ma cei na se, tà hina er.

18 Abraham he tu la ra, mi ting sar mum i dugo li ma zu la ma mi ting sar mum i wa ra cei 'bo na, ni kandaka numa tan gi, mi fang ni buba sum ko 'bor i zu la ma Lu na in ham i sema: “Lilau muiru kona go ta ke kandaka ni hîyâ tan na.”

19 Mi gir kim kandaka ni kis tan na gi, mi 'bar he tu la mum ba mi, ka ma mi go sar ka turum kandaka ni tuko ma mat ni mat da tan, ka mátam Sara ma ndak ma vra'a vei mi ra.

20 Mi 'bar he tu la mum ba suno mi er, mi ci tokyo ka lorom i wa am vin aso Lu ra mi er; he tu la mum ba ham gidang gi, mi li ti zu Lu na.

21 Mi we net se, Lu na ka gidang ma gir tuko ma mi am vinim ham i waram ma.

22 Ni wa numa gi, ni i zu he tu la aso Abraham ba gi, Lu na di'im ti ni su ma i du gei.

23 Na gi, la ma in ma guci ti i waram se, Lu di'im ni su ma i du gei na, la tanda ra ti ndal guci ti ni i wa num 'dau go'o mi.

24 Na gi, la tanda ra ndal guci ti ni i wa maa er, maa sum ko ma Lu na ta mba di'ima ni sum ko ma i du gei na, maa sum ko ma hei tu la ra i wa num ma ze fa ka Busumra ma maa na Jesu suno i li usiya na.

25 Num ma fe mat ni i wa buburo ma maa ra na, mi hom zam fa suno i li usiya na ka irim gafi, ni walama maa kei ti ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na.

Rome 5

Edlem he'b ma ka Lu na

1 Wa numa gi, ma fangi ti ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na ni i zu he tu la ra, cem hîyâ na, ma fei ti edlem he'b pa ni ka Busumra ma maa na Jesu Kristi.

2 Ni ka Jesu gi, ma fei ti vari i zu he tu la ra gi, ma ze ti i lo o aso Lu ma ma suki i londa cem ca ra. Ma go giri ti frêi er, walama ma tingi sarma i sema, ma go ta fei sem ci'i aso Lu ra.

- ³ Ni numa teu go'o mi er, na gi, 'bei kal la ma giri frêi i lo lica ko ma maa na er, walama ma wei se, lica ra gi go mba ka ir 'dil la,
- ⁴ ir 'dil la gi go mba ka gidang ma i wa tuk ka, gidang ma i wa tuk ka gi go mba ka sar ma ting ga bra.
- ⁵ Sarma ma ma tingi tanda ra go ta 'barma ka kuzur i du mi, walama Lu na ser hama girder mum ba i loma 'bor, ni ka Ngisa mum ma mi hama na.
- ⁶ Walami, ka ma gidangma cei 'bo na, Kristi mat ni i wa sum ko ma buburo na, ni ka li ma Lu na guci na.
- ⁷ La tanda ra gali 'bor ma se, su ta ve turum i vin mat, walama mat ti i wa minim ma ni su ma i du gei na. Su ma nini ta ve turum gidang, ma mat i wa su ma 'bei na 'bo bra eî.
- ⁸ Na gi, Lu na go tak hama girder mum ba, kandaka numa tan na, ni i dugo li ma maa ni sum ko ma buburo 'bo na gi, Kristi mat i wama.
- ⁹ Ni wa la mat mum ma gi, ma fangi ti ni sum ko ma i du gei cem hîyâ i kufo Lu na; kal pet na, ma ta si'di i 'ba darki aso Lu ra, ni i zu num dla.
- ¹⁰ Fa kufo ma maa ni sum bibile ka Lu na 'bo na, mi min bong dukma sak ndri karam, ni ka mat aso Vei mum ma. Cem hîyâ na, bong dukma min sak ndri karam da na; kal pet na, ma ta fei si'd ta ni i zu maska aso Vei mum ma dla.
- ¹¹ Ni numa teu go'o mi 'bo dla: ma giri frêi he Lu na, ni i wa Busumra ma maa na Jesu Kristi ma min bong dukma cem hîyâ gi, ma saki ti ndri ka Lu na.

Adam ka Jesu Kristi

- ¹² Buburo ra mba ze i wa angga ra ni i zu su ma 'dau, ni Adam, mat na car mba ti i zu buburo ra. Ni kandaka numa tan gi, mat na car 'breu ti i wa sum ko ma i wa angga ra pet, walama ka lana pet na, tà gir buburo.
- ¹³ Buburo ra hina i wa angga ra ni fa kufo dei, ka ma Lu na bei he fa vin gat ta he Mois 'bo na da, na gi, i dugo li ma vin gat ta cei 'bo na, Lu na kas buburo ra i wa su mi.
- ¹⁴ Kandaka numa tan pi era na, mat na ti fa i wa Adam dei gag mba ti i wa Mois, mat na ti ti i wa sum ko ma gir buburo kandaka ma Adam gir ra tan mi na tum er. Adam ke kandaka ni tuko ma guci ti ka num ma go ta mba i kirim ma tan.
- ¹⁵ Na gi, tuko he mangar ori ma Lu na hama na, tlinge buburo aso Adam ba mi kanau. Ni ma turum gasi, sum mat 'bor i zu buburo aso su ma 'dau na; na gi, o aso Lu ra tong 'bor kal dei, ni kandaka numa tan er gi, tuko he mangar ori ma mi he sum 'bor ra, ni i zu su ma 'dau na, ni se, Jesu Kristi.

16 Tuko he mangar ori ma aso Lu na, mi ni 'dang, mi sak ndri ka buburo aso su ma 'dau na mi; bol la mba i wa buburo aso su ma 'dau na gi, bol la ve ti sumra na; na gi, tuko he mangar ori numa na mba i kir buburo ra 'bor, pat ti la suno i wa sumra na.

17 Walama kandaka se, ni i zu su ma 'dau na gi, mat na ti ti i wa sumra na, ni i zu buburo aso su ma 'dau numa na, ni kandaka numa tan na, tana sum ko ma fe o ma ndak mucu'u mucu'u, ka tuko he mangar ori ma i du gei na, ta ta ti ni i lo maska ni i zu num ma ka'dau na, ni Jesu Kristi.

18 Kandaka ma buburo aso Adam ba ka'dau gi mba sak ti sum ma i lo bo'd ta pet na, ni kandaka numa tan er gi, sin gir ma i du gei ma aso Jesu Kristi ra, mba sak ti sum ma afi i vin bol la gi, hana ti maska ra bra.

19 Ni kandaka ma dum vin aso su ma 'dau na gi sak sum 'bor i duk buburo ra na, ni kandaka numa tan er gi, hum vin aso Num ma 'dau na go ta fang sum i du gei 'bor i kufo Lu na bra.

20 Vin gat ta mba ni walama buburo ra zul; na gi, i dugo li ma buburo ra zul la na, o aso Lu ra hom zul gafi kal wanda 'bo dla.

21 Ni kandaka ma buburo ra ti i wa sum ma ni ka mat na, ni kandaka numa tan er gi, o aso Lu ra ti i wa sum ma ni ka du gei ra, walama ta kama i lo maska ma zunda do'o mi ra, ni ka Jesu Kristi Busumra ma maa na.

Rome 6

Suk ka ir ni wa Kristi

1 Tan na, ma ini ni mama wa la ca su? Tan na, ma ta tei irma kufo kufo, ma suki ti i duk buburo ra, walama o aso Lu ra ta zul ta ti ira kufo kufo su?

2 Ni tan mi! Maa gi kei kandaka ni sum ko ma mat fa ni mat tan i 'ba ma aso buburo ra da na, tan se, ni mama gi ma hom ta suki i duk buburo ra gafi dla su?

3 Tan na, ii wei ma se, maa sumra na pet ma ta girma baptem ma, ni walama maa kei ni 'dau ka Jesu Kristi, ta girma baptem ma, ni walama ma tapi karam tum i lo mat mum ma tan mi su?

4 Ni ka baptem ma ma fei ra gi, ta mu'uma ti ka'd karam, walama ma mati ti ni karam; walama, kandaka ni ma Kristi hom zam fa suno i li usiya i duk sum ko ma mat na ka irim ka gidang, ka sem ci'i aso Buba na, gi ni maa era na, ma suki ka irma gi ma trei ti tra ma mireu bra.

5 Walama kandaka se, ma gi tapi karam guci ti ni i wa mat mum ma na, kandaka ni numa tan, ma ta tapi karam guci ti ni i wa ze mum ma mi zam ti fa suno i li usiya na er.

- ⁶ Walama ma wei sema: su ma maa ma vu kufo na, mi mat ka Kristi i wa ago gei na da, ni walama tuma ma buburo ra 'deng ti suno, walama ma hom kei ni laki ko ma aso buburo ra gafi mi se.
- ⁷ Walama su ma mat na, mi but ni suno i lo buburo ra da.
- ⁸ Kandaka se, ma gi mati ka Kristi tum ma na, ma hei tu la se, maa go ta suki karam ka irma kek er.
- ⁹ Ma wei ma se, Kristi ma zam fa suno i li usiya na ka irim ma, mi go ta hom mat gafi mi se, walama mat na ka gidang i waram gafi nde mi se.
- ¹⁰ Walama mat ma mi mat na, mi mat ni i 'ba ma aso buburo ra waram ka'dau ngitleng, na gi, suk ma mi hom suk ti ka irim ba, mi suk ti ka irim ni wa Lu na.
- ¹¹ Hei era na, ni kandaka numa tan er, gucii turi ni kandaka sum ko ma mat ni mat tan i 'ba ma aso buburo ra, na gi, ni kandaka sum ko ma ka iri tan wa Lu na i lo tap ma 'dau ra ka Jesu Kristi.
- ¹² Koti 'bei, ii 'bari buburo ra ta ti wa tleu turi ma mat tanda ra gi, ii ta giri ti ba manda ra.
- ¹³ Hei turi 'ba 'dau he buburo ra kandaka ni tuko dling ma i du gei mi na tan mi, na gi, hei turi ni he Lu na, ni kandaka sum ko ma mat ni mat gi, hom fang ka irna tan, hei turi pet ni kandaka tuko dling ma i du gei ma aso Lu na tan er.
- ¹⁴ Walama buburo ra ndak ma ti wari mi se, walama ii ni i zu vin gat ta mi se, na gi, ii ni i zu o aso Lu ra.

Laki ko ma aso du gei ra

- ¹⁵ Gi tan na, ni nimi su? Tan na, ma ta giri buburo ra, walama maa ni i zu vin gat ta mi gi, maa ni i zu o aso Lu ra na su? Ori! ni tan mi.
- ¹⁶ Li wei 'bei ma sema: kandaka se, hei ii gi fangi turi ni sum sin ko aso su, walama humi ti vinim ma, ii kei ni kandaka laki ko aso su ma ii go humi vinim numa tan: ni buburo ma go ta ni i duk mat na wase, ni hum vin ma go ta ni i li ma i du gei i kufo Lu na; tan na, ii wei mi su?
- ¹⁷ Na gi, ma gei de'b Lu na: hei sum ko ma ii fa kufo ni laki ko aso buburo ra, cem hîyâ gi, ii homi wari ka'd ka lori ma 'dau ra, i zu hat ma tà hati ti ra.
- ¹⁸ Li buti fa afi suno i lo buburo ra, ii fangi laki ko ma aso du gei ra bra.
- ¹⁹ Han go in la ra kandaka ni sura tan, ni wa la aso ki'dak mii ra. Kandaka ma fa kufo na, ii fangi tleu turi pet ni laki ko ni he la ko ma njinjê, ma 'di'deng ma go ta kari ni i duk buburo ra na, ni kandaka numa tan er gi, cem hîyâ na, hei turi ka landa pet, kandaka ni laki ko aso du gei ra tan, walama suki ti ka iri 'dang.
- ²⁰ Ka ma ii ni laki ko aso buburo ra na, la aso du gei ra i wari mi 'bo.

²¹ I dugo li ma ii go giri tuko ko ma ii go weina cem hîyâ gi, ni tuko ko ma kuzur ra tan na, ii fei nimi ma 'bei gi hina su? Tuko gir ko numa zuna ma do'o na, ni ka mata.

²² Na gi, cem hîyâ na, ii buti fa afi suno i lo buburo ra, ii fangi ni laki ko aso Lu na; tuko ma ii fei hina na, ni tuko ma i lo suk ma ka ira 'dang ma ii fei ra, zunda ma do'o ra, ni maska ma zunda do'o mi ra,

²³ Walama vari sem aso buburo ra gi ni mat na, na gi, tuko he mangar ori ma Lu na he na, gi ni maska ma zunda do'o mi ra, ni ka Jesu Kristi Busumra ma maa na.

Rome 7

Gos la ma guci ka minda ka la aso 'dum

¹ Njurokon na, ii wei tuko ma han ba ma in hei na da, walama ii wei vin gat ta. Tan na, vin gat ta ti ka gidang i wa su na, ni ka ma mi ka irim 'bo na teu da mi su?

² Kandaka se, ma gi ve nji na, i dugo li ma su ma nji na ka irim 'bo na, ti jeu karam i zu vin gat ta; na gi, kandaka se, njuffa gi mat na, ti but suno ka njuffa i zu vin gat ta.

³ Kandaka se, njuffa gi hina ka irim 'bo gi, ti gi jok ve su ma 'danga, tà go 'danda se, ma ma gir hu'du; na gi, kandaka se, njuffa gi mat na, ti but suno wa la aso vin gat ta, ti gi ta ve su ma 'danga, ti gir ni hu'd mi.

⁴ Njurokon na, hei era na, ni kandaka numa tan er. Hei ii mati fa ni suno i 'ba ma aso vin gat ta, ni i dugo li ma ii tapi 'dau ka tu Kristi na, walama ma kei ti ni aso su ma 'dang. Cem hîyâ na, hei ii kei ni aso Num ma zam fa suno i li usiya na ka irim ma, ni walama maa ta vre'ei ti vra'a sin ko ma 'bei he Lu na.

⁵ Walami ka ma ma suki ni i zu ba aso tleu tuma ra 'bo na, yelem tuko gir ko ma buburo na, mba hen i lo tleu tuma. Vin gat ta ze ka la yelem tuko ko numa, walama maa ta vre'ei ti vra'a ma he mat na.

⁶ Na gi, cem hîyâ na, ma buti fa suno i lo vin gat ta, walama ma mati fa ni suno i tu vin gat ma jeuma ka'd kufo ra. Ma ndaki ma ma giri sin he Lu na, ni i zu tuko gir ma mireu, ni i zu gidang aso Ngisa Lu na; ni i zu tuko gir ko ma vu ma ni i zu gidang aso vin gat ma ndal la mi se.

Vin gat ta ka buburo ra

⁷ Tan na, ma ta ini ni in mama su? Tan na, vin gat ta gi ni buburo ra su? Ori! ni tan mi. Na gi, ni vin gat ta gi tak han tuko ma ni buburo ra. Kandaka se, vin gat ta gi in i sema: "A ta sina mi," gau tan mi na, han we sina ra mi.

⁸ Na gi, buburo ra fe vari ma mba ka sina mati mati pet i loron, ni ka vari aso vin gat ta: gi ni bei vin gat ta na, buburo ra ni tuko ma mat ni mata.

⁹ Fa kufo ma han suk bei vin gat ta na, han suk ni ka iran, na gi, ka ma vin gat ta mba na, buburo ra hom zat afi gafi,

¹⁰ nan han mata: vin gat ma ba ma ta karan i lo maska ra, ti hom fang han ni tuko ma ta karan ni i li ma mat na.

¹¹ Walama buburo ra fe vari ma nguian ti ni ka vari aso vin gat ta gi, ti cin ti ni ka la aso vin gat ta.

¹² Kandaka numa tan na, vin gat ta ti ni ka ira 'dang, ti ni i du gei, ti 'bei.

¹³ Tan na, tuko ma 'bei na hom fang han ni tuko ma mat hak su? Ori! ni tan mi. Na gi, numa na, ni buburo ra gi mba ti ka mat na i turan, ka tuko ma 'bei na; walama ti ze tunda suno kandaka ni buburo tan, walama buburo ra fang buburo 'bor kal, ka vin gat ta.

Buburo ra ti wa sura

¹⁴ Ma wei se, vin gat ta ni aso Ngisa; na gi, nan han ni su ma yâ, han ni lak aso buburo ra er.

¹⁵ Walama tuko ma han go gir ra, han we zurum mi: walama han hina gir ni tuko ma han ba ma girim ma mi, na gi, han hom go gir ni tuko ma han ba ma girim mi na hak 'de.

¹⁶ Kandaka se, tuko ma han gir ra, han gi gir ni num ma han bam mi na hak 'de na, han hom we ni se, vin gat ta ti 'bei.

¹⁷ Tuko numa, ni nan gi girim mi, na gi, ni buburo ma suk i lora da gi go gir tuko numa.

¹⁸ Walama han we se, tuko ma 'bei cei i lora, numa na, ni se, ni tleu turan. Han ka sar ma gir ni tuko ma 'bei na gi i lora to'o, na gi, gidangran ndak ma gir ni tuko ma 'bei na mi.

¹⁹ Han hina gir tuko ma 'bei ma han ba na mi, na gi, han go gir ni tuko ma 'bei mi, ma han ba ma girim mi na hak 'de.

²⁰ Kandaka se, han gi gir ni tuko ma han bam mi na hak 'de na, ni nan gi gir tuko numa mi, na gi, ni buburo ma suk i lora da gi go gir tuko numa.

²¹ Han fe vin gat i lora kandaka ni hîyâ tan: ka ma han ba ma gir ni 'bei ra na, han hom gir ni buburo ra go'o.

²² Walami lora ma i du ra go frêi 'bor i wa vin gat aso Lu ra.

²³ Na gi, han we vin gat ma 'dang 'dau i lo tleu turan, ma ti go zi'i ndri ka vin gat ma ir 'dil man da banda ra. Ti fangan lak aso vin gat aso buburo ma i lo tleu turan da.

²⁴ Nan, ni su ma iran cica! Tan na, ni sa gi go ta si'dan suno i lo tleu turan ma go ta karan he mat ca su?

²⁵ Han ge de'b Lu na ni ka sem Jesu Kristi Busumra ma maa na! Kandaka ni numa tan na, han go gir sin i zu vin gat aso Lu ra ni ka ir 'dil man da, na gi, tleu turan go gir sin ni i zu vin gat aso buburo ra.

Rome 8

Suk ka ir ni i zu Ngisa Lu na

¹ Na gi, cem hîyâ na, tàna sum ko ma sak ndri 'dau ka Jesu Kristi na, bol go ta vana mi se.

² Walama vin gat aso Ngisa ma he maska ma ni ka Jesu Kristi ra gi butan suno i lo vin gat aso buburo ra, ka mat na.

³ Tuko ma vin gat aso Mois sa ndak ma girim mi, walama tleu tu ra fangga ni tuko ma yâ na, ni Lu na gi gir tuko numa ndak ti net: mi ka'a ti bol buburo ra i wa tleu tu ra, ni i li ma mi sin fa 'Betem ma kanau kanau, ma mba fang kandaka ni tleu tu ma guci kandaka ni tleu tu ma buburo ma aso sumra tan na, ni walama la'a ti buburo ra suno.

⁴ Lu na gir tuko numa ni walama se, la ko ma aso am vin aso vin gat ta ta gir i loma, sum ko ma go ta ni i zu tleu tu ra mi gi, ni i zu Ngisa na:

⁵ Walama tàna sum ko ma go ta ni i zu tleu tu ra na, tà ba ni tuko ma tleu tu ra bam ma; na gi, tàna sum ko ma go ta ni i zu Ngisa na, tà ba ni tuko ma Ngisa na bam ma bra.

⁶ Walama tuko ma tleu tu ra bam ma, tuko numa ni mat na, na gi, tuko ma Ngisa na bam ma, ni maska ra ka edlem he'b pa bra.

⁷ Walama tàna sum ko ma ba ni tuko ma tleu tu ra bam ma na, tàna ni sum bible ka Lu na; walama tà hum vin gat aso Lu ra mi, tà ndak ma gir ra mi er.

⁸ Ni wa numa gi, tàna sum ko ma go ta ni i zu tleu tu ra na, tà ndak ma ta nde i ir Lu na mi.

⁹ Na gi, hei ii go tei ni i zu tleu tu ra mi, ii go tei ni i zu Ngisa na, walama Ngisa Lu na suk i lori. Na gi, su ma gi ka Ngisa aso Kristi mi na, mi ni aso Kristi mi.

¹⁰ Kandaka se, Kristi gi i lori na, tleu turi mat suno i wa buburo ra da, na gi, Ngisa na gi ni maska i lori, walama ii fangi ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na.

¹¹ Kandaka se, Ngisa aso Lu ma ze fa ka Jesu suno i li usiya na ka irim gafi na gi suk i lori na, kandaka ni numa tan er gi, num ma ze fa ka Kristi suno i li usiya na ka irim gafi na, mi go ta fang turi ma mat tanda ra ka ira gafi, i zu Ngisa mum ma suk i lori numa.

12 Wa numa gi, njurokon na, ma ka bal i wama; na gi, ni bal aso tleu tu ra gi, ma tei ti i zunda kek mi.

13 Kandaka se, ii gi go tei ni i zu tleu tu ra na, ii go ta mati. Na gi, kandaka se, ii gi cii tuko gir ma aso tleu turi ra suno ni ka Ngisa na, ii go ta suki ka iri.

14 Sum ko ma go ta ni i zu Ngisa Lu na pet na, tà ni ado aso Lu.

15 Walama Ngisa ma ii fei na, ni Ngisa ma go ta kari i li ma lak gi, ii hom nei ti wulak gafi mi; na gi, ni Ngisa ma fangi ado aso Lu, ma ma ami ti derma afi gidang prat i sema: "Da, Bamma na".

16 Ngisa Lu na wa turum gi tap ka ngisama gi, go in ti i sema: maa ni ado aso Lu.

17 Maa gi ni adorom ma, mi go ta hama tuko ko ma 'bei ma mi am vinim he i wana he sum ko mum, ma ma ta fei ni ka Kristi na; walama kandaka se, ma gi lii ca ka Kristi na, ma ta kei karam i lo sem ci'i mum ba er.

Sem ci'i ma go ta mba ra

18 Walama han we na, lica ma go girma cem ca ra, ti ndak ka sem ci'i aso Lu ma go ta ze tunda suno i ir ti'de hama siu ra mi.

19 Walama tuko ko ma Lu na gana pet na go dau 'bor, go gol ti fat ma Lu na go ta busuk fa adorom suno i ir ti'de pu'dak ka.

20 Tuko ko ma Lu na gana na hom sak ni i zu gidang aso tuko ma njok ori na, ni ka ba mana ra mi, na gi, ni i zu ba aso num ma saknga ka'd i zurum ma. Na gi, tà ting sarna sema:

21 fat 'dau Lu na go ta butna afi fa suno i lo gidang aso bo'd ma fanga lak ka, tà go ta fe sem ci'i ni ka but ma aso ado aso Lu na.

22 Walama cem hîyâ na, ma wei gau se, tuko ko ma Lu na gana na pet na, tà go ndufun i 'ba lica ra, kandaka ni ma ma go nde vra'a tan.

23 Na gi, ni tuko ko ma Lu na gana na ka'dona teu mi: maa sum ko ma ka Ngisa na i loma, kandaka ni vra'a tuko ma kufo, ma i duk tuko he mangar ori ma aso Lu na tan da na, ma go ndufuni i loma ka lama pet ni tan er, ma go goli ti se, Lu na fangma ni adorom, butma ti suno ka tuma ndâ.

24 Ni i zu sar ma ma tingi ra gi, ma fei ti si'd ta da; na gi, kandaka se, su na gi go gol tuko ma mi wam ni ka irim 'bigi na, numa na ni sar ma ting ga mi: tan na, ni sa gi gol ni tuko ma mi wam ka irim ma dla su?

25 Na gi, kandaka se, ma gi tingi sarma ni i wa tuko ma ma weinum ka irma mi 'bo na da na, ma golinum ni ka ir 'dil.

26 Kandaka ni numa tan er gi, maa sum ko ma yâ na, Ngisa na mba go njinma i lo yâ ma maa ra er. Walama ma wei vari ma cen 'bei tan gei na mi; na gi,

Ngisa na wa turum gi go cen Lu na i wama, ka tuko ko ma ma go ndufuni ti ka loma, ma vinma ndak ma in mi na.

27 Lu na bu ma we lo sumra na, go hum tuko ma Ngisa na ba ma ca'bum laram ma, walama Ngisa na go cen i wa tàna sum ko ma ni aso Lu na, ni kandaka ma Lu na ba na tan.

28 Ma wei se, i lo tuko ko pet na, Lu na gir 'bei he ni sum ko ma bam ma, ni tàna sum ko ma mi 'dana fa i zu ba mum ba.

29 Walama tàna sum ko ma Lu na manna fa kufo na, mi gucina fa ni ka lorom kufo i se, tà tlinge kandaka ni Vei mum ma tan cukot cukot, walama Vei mum ma ta ke ti ni vei ma vra'a kufo i duk njurokom ma lilau 'bor.

30 Tàna sum ko ma Lu na gucina fa ka lorom kufo numa na, mi 'dana fa da er, tàna sum ko ma mi 'dana fa na, mi fanga ni sum ko ma i du gei i kuforom da er; tàna sum ko ma mi fanga ni sum ko ma i du gei na, mi hana sem ci'i mum ba da er.

Girder aso Lu ra tong 'bor

31 Tan na, ma ta ini ni mama i wa la ca su? Kandaka se, Lu na gi kama da na, ni sa gi ta gir tuko kama wa turum buk su?

32 Vei mum ma kanau kanau na gi, mi dor waram mi gi, mi gam suno pilinding i wama pet da se: tan na, ni mama gi, mi ta hama tuko ko ma pet na i zu Vei mum ma mi kam su?

33 Tan na, sa gi ta kap nani i wa sum aso Lu ma mi manna na su? Su cei, walama ni Lu na gi in lana se, tà ka la i wana mi na da.

34 Tan na, i kir numa na, sa gi ndak ma ta li hana bol la su? Su cei, walama Jesu Kristi num gi mata, gafi na, mi zam fa suno i li usiya na i duk sum ko ma mat na, mi suk i 'ba Lu ma kati ra, mi go cen i wama.

35 Tan na, ni sa gi ndak ma ta wal bong dukma ka girder aso Kristi ra su? ni lica ra wase, ni tikei ra wase, ni se'ei ma kama ra wase, ni me ra wase, ni ca ra wase, ni 'deng ga wase, ni mat na su?

36 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Ni i wa hau gi, tà cima ti kasin dei ze durki. Tà kotma kandaka ni time ko ma tà la'ana, go ta kana i li ma falna na tan.”

37 Na gi, ni ka tuko ko ma hîyâ pet gi, ma go ta kali ti wana gi, ma ta ami ti bangga ni i zu num ma barna na.

38 Walama han we na, tuko ma ta wal bong dukma ka girder mum ba na cei: ni mat na mi er, ni suk ma suk ka ir ra mi er, ni sum sin ko ma afi i duk Lu na mi er, ni sum ko ma 'dang ma gidang ma i lo li ko ma afi na mi er, ni tuko ko ma cem hîyâ mi er, ni tuko ko ma go ta mba ni mba 'bo na mi er,

³⁹ ni gidang ko ma i dugo li ma fok afi na mi er, ni gidang ko ma i li ma zra ka'd na mi er, ni tuko ge ko ma 'dang, gi ndak ma ta wal bong dukma ka girder aso Lu ma mi gir kama, ni fa i zu Jesu Kristi ma Busumra ma maa na mi kanau.

Rome 9

Lu na ka sum ko ma mi manna na

¹ Nan ma aso Kristi na, han in ni tu la, han kas ni la mi; Ngisa Lu na ti i wa sar man ma i lora da gi, han go in ti tu la ca ra.

² Han ka tla'u 'bor, lora go cim 'bor kek kek er.

³ Walama han ba se, nan wa turan na, han ke kandaka ni su ma ka 'de tuko i waram i kufo Lu na tan, wal ti ka Kristi, ni i wa la njurokon ma ni se'd man ma i zu tleu ra, kandaka se, han gi ndak ma njinna ni kandaka numa tan da na.

⁴ Tà ni se'd Israel ko ma Lu na fanga ni adom, mi tak hana sem ci'i mum ba, mi tap vinim kana, mi hana vin gat ta, mi tak hana vari ma tunda ma tà go sak ti vin gufna ka'd i kuforom, mi guci hana la tuko ko ma 'bei 'bor ma se, ni mana na.

⁵ Tà ni zu se'd muina ko, ma ni sum ko ma Kristi na ze fa ni i tu tana i zu tleu tu ra er, num gi ni Lu ma i wa tuko kona pet na, ma ka 'be vin i waram gag zunda do'o mi ra. *Amin!

⁶ Na gi, ni se, la aso Lu ra fang ni njok, ni tan mi. Ni walama i duk se'd Israel kona, tà ni Israel ko ndâ mi.

⁷ Walama tana sum ko ma i lo njef aso Abraham ba, tà ni adom ko ma kanau kanau pet mi er; walama Lu na in he Abraham i sema: “Ni tana ko ma vra'a ni i lo se'd aso Isak ka teu gi, tà go ta di'ina ni se'd mu ra.”

⁸ Ni sema: tana ado ko ma vra'a i zu tleu tu ra na, gi ni ado aso Lu na tan mi; ni ado ko ma vra'a guci ti i zu vin aso Lu ma mi in na, ni tana teu gi, tà go kasna kandaka ni se'd ma kanau kanau ra tan.

⁹ Walama Lu na gi am vinim in i sema: “Kumandi ka hîyâ tan na, han go hom fa, Sara go ta ke ka vei ma nji i 'banda.”

¹⁰ Na gi, ni numa teu go'o mi. Ado aso Rebeka ma nge'dma kona, bamna ni 'dau ori, ni muima Isak.

¹¹ Walama fa kufo ma tà bei vra'a ado na 'bo na, tana ado na era, tà ndak ma gir tuko ma 'bei wase, tuko ma 'bei mi na mi 'bo na, Lu na in la guci i wana. Tuko ma Lu na guci na, ni ka man ma man sum, ni ka sin gir ko mana mi, na gi, man mum ba ni ka su ma mi 'dam ma.

¹² I dugo li numa Lu na in he Rebeka i sema: “Vei ma tonga go ta gir sin he ma ga'a na.”

13 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Han ba ni Jakob, na gi, han va'd Esau bra.”

14 Tan na, ma ta ini ni mama wa la ca su? Tan na, Lu na ni bu ma gir tuko i du gei mi su? Ori! ni tan mi.

15 Walama mi in he Moïse i sema: “Han ta gir o ka su ma han ba ma gir karam o na, han ta we cica su ma han ba ma wam cica i iran na er.”

16 La tanda ra gir ni i zu ba aso su mi er, ni tuko ma su oi ka gidang mi tum er, na gi, ni Lu ma bu ma we cica sum ma gi gir.

17 Lu na in i lo Maktub pa he vuduk ma Ejipte na i sema: “Han tingiu vuduk nga, ni walama tak ti gidang man da ni karau tan buk buk, walama tak ti sen suno i wa angga ra pet.”

18 Wa numa gi, Lu na we cica su ma mi ba ma we cicaram ma er, su ma mi ba ma fang lorom dobrok nga, mi go fangam tum er.

Darki ka we cica ma aso Lu ra

19 A ta in han i sema: “Tan na, ni wa nimi gi, Lu na go ge la i wa sumra gafi 'bo dla su? Tan na, sa gi ndak ma telem i wa tuko ma lorom ba na su?”

20 Haih, hau su na, tan na, hau a ni sa gi, a ta ci tokyo ka Lu na su? Tuko ma su minim min na, tan na, mi ndak ma ca'b su ma minim ma i sema: Hau, a minan kandaka hîyâ tan ni wa nimi su? mi ndak ma ca'b tan su?

21 Bu lu'b ma, mi ndak ma min tuko ma lorom ba ka lu'b ma: lu'b ma mi mboyom 'dau numa na, mi ndak ma min ti de ma tong er, mi min ti dingi afin er mi su?

22 Tan na, ii ta ini ni la mi ma guci i wa Lu na su? Mi ba ma tak darki mum ba, ka gidang mum ba. Na gi, mi am ti waram suno tim, suk go gol ti tàna sum ko ma darki mum ba guci i wana, ma ke tul ma go ta bo'd suno na.

23 Mi ba ma tak tong aso sem ci'i mum ma ndak i vin tunda ra suno, ni i wa maa ma mi we cicama na er, ni i wa maa sum ko ma mi minma kufo guci ti i wa sem ci'i mum ba.

24 Maa sum ko ma mi 'dama fa na, ni fa duk au Juif kona teu mi, ni fa duk sum ko ma we Lu kufo mi na er.

25 Kandaka ni ma mi in i lo maktub Ose numa tan i sema: “Tàna sum ko ma ni sum man kufo mi na, han ta 'dana ni sum ko man. Ka ader sum ko ma han bana mi na, han ta 'dana ni sum ko man ma han bana.

26 Fa kufo i li ma mi in hana i sema: ‘Hei ni sum man mi' na, ni i dugo li numa gag gi, tà go ta 'dana i se, ni ado aso Lu ma ka irim ma er.”

²⁷ Esai in la ka derem afi gidang 'bor prat, guci ti i wa lilau ado Israel kona i sema: “Kandaka se, lilau ado Israel gi 'bor kandaka ni ngetl ma i duk sina kona tan pi era na, ni zuna tan nde ganang ori gi go ta si'di;

²⁸ walama Busumra na go ta ze ka zu la mum ba suno pet, atuko zak i wa angga ra.”

²⁹ Kandaka ni ma Esai in kufo numa tan: “Kandaka se, Busumra ma wa dlinga gi 'bar hama njefma gau tan mi na, ma fangi kandaka ni au Sodom ka Gomor tan da.”

Israel ka la ma 'Bei ra

³⁰ Tan na, ma ta ini ni mama wa la ca su? Sum ko ma we Lu kufo mi, ma ni sum ko ma lang vari ma fang ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na mi na, tà fang ni sum ko ma i du gei i kuforom ni i zu he tu la ra;

³¹ na gi, lilau Israel kona, ni sum ko ma lang vin gat, ma tàna fang ti ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na gi, tà ta teu i tu vin gat ta mi.

³² Walami su? Ni walama tà lang vari ma tàna nde ti i ir Lu na, ni bei he tu la, tà sar se, tàna nde i ir Lu na ni i zu sin gir ko mana. Numa gi, semna yal gal'bat gi, tà tum ti semna i wa goi ra.

³³ Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Wei man, han ting goi ma sem sum go ta yal i wa, ni goi ma sum go ta sak ti ka'd i Siyon. Na gi, su ma gi ham tu la ra na, mi go ta fang kuzur mi.”

Rome 10

¹ Njurokon na, sar man ma i lora pet ma han go cen ti Lu na i wa Juif kona na, ni walama se, tà si'di.

² Walama han ndak ma in lana suno se, me Lu na go tina 'bor, to'o na gi, tà go gir ni ka ir jeng mi kam.

³ Walama tà we ma se, Lu na fang sum i du gei ni mama su na, tà we mi; tà lang vari mana wa tuna, walama tàna fang ti ni sum ko ma i du gei. Ni tan gi, tà sak i zu vari ma Lu na fang ti sum i du gei ra mi.

⁴ Walama Kristi gi ni do'o aso vin gat ta, walama sa sa ma gi he tu la ra na, mi fang ni su ma i du gei i kufo Lu na.

Si'd ta ni aso sum ma he tu la he Busumra na

⁵ Hîyâ gi ni tuko ma Mois ndal guci ti i wa du gei ma i zu vin gat ta i sema: “Kandaka se, su ma ka gir i zu vin gat ta na, mi go ta ke ka irim ni ka tanda.”

⁶ Na gi, hîyâ gi ni tuko ma in wa la aso du gei ma ni ka vari aso he tu la ra, i sema: “Kot 'bei a ta in ka lora i sema: Tan na, sa gi dla'a ta afi i duk Lu na su?” (ni se, walama jum fa Kristi ka'da).

- ⁷ Wase, “Tan na, sa gi ndak ma ta ze i lo zra ma zulum do'o mi na su?” (ni walama ta ze fa ka Kristi suno i li usiya) in ka loru kandaka numa tan mi.
- ⁸ Tan na, ni nimi gi ndal la in na su? “La ra tul karau, ti i viniu, ti i loru er.” La tanda ra ni la ma tunda, ma aso he tu la ma ma go ge erra ra.
- ⁹ Kandaka se, a gi in ka viniu se, Jesu gi ni Busumra na, a gi he tu la ka loru se, Lu na ze fa karam suno i li usiya na bra da na, a go ta si'di.
- ¹⁰ Walama ni ka lo su ma i du ma mi he ti tu la ra gi, mi fang ti i du gei i kufo Lu na; ni ka vinim ma mi in ti la ra suno na gi, mi fe ti si'd ta.
- ¹¹ Walama Maktub pa in i sema: “Gi ni sa sa ma gi ham tu la ra na, mi go ta fang kuzur mi. ”
- ¹² Juif kona, ka sum ma ni Juif ko mi na, su ma kal minim cei: tà ka lana pet na, Busumra mana na ni ka'dau ori, ni num ma he tuko ko mum ma 'bei na he tàna sum ko ma ci'i 'dam ma pet.
- ¹³ Walama “gi ni sa sa ma gi 'de sem Busumra na, mi go ta si'di.”
- ¹⁴ Na gi, tan na ni mama gi, tà ta 'de ti sem num ma tà ham tu la ra mi na su? Tan na, ni mama gi, tà ta he ti tu la ra he num ma tà hum laram mi na su? Tan na, ni mama gi, tà ta hum ti laram, bei ma su ge hana er ra su?
- ¹⁵ Tan na, ni mama gi, tà ta ge er ra, bei ma sum gi sinna na su? Kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Sum ko ma mba ka la ma 'Bei ra na, semna we 'bei 'bor.”
- ¹⁶ Na gi, tà ve la ma 'Bei ra ni ka lana pet mi. Walama Esai in i sema: “Busumra na, tan na, ni sa gi he tu la i zu er ma maa ra su?”
- ¹⁷ Kandaka numa tan gi, he tu la ra car fa ni i tu er ma hum ba, er ra bra na, car fa ni i tu la ma aso Kristi ra.
- ¹⁸ Han go ca'b sema: Tan na, tà hum la ca ra mi su? Gi ni turum gasi na, tà hum da. Maktub pa in i sema: “Tà hum derna i wa angga ra pet pet, la mana ra nde li i wa za na, i zu angga ma do'o ra pet. ”
- ¹⁹ Nan, han go ca'b gafi dla sema: Tan na, lilau Israel kona we zu la ca mi su? Kufo na, Mois in i sema: “Han ta kap zuri, ii fangi se'ei ka njef sum ko, ma ni njef sum ko ma kanau kanau mi na. Han ta kap zuri, ii fangi darki ka njef sum ko ma ka ir jeng mi na.”
- ²⁰ Esai dablak 'bor, ma mi in i sema: “Tàna sum ko ma langan mi na, tà fan da. Han ze turan suno i ir tàna sum ko ma ca'b laran mi na er.”
- ²¹ Na gi, mi in la ma guci i wa Israel kona i sema: “I lo bar ra pet na, han si'da 'ban suno par, he sum ko ma dum vin ma hina hum vin gat ta mi na. ”

Rome 11

Lu na va'd Israel kona mi

- 1** Han go ca'b sema: Tan na, Lu na va'd lilau sum ko mum ma su? Ori! Walama, nan era han ni su ma Israel er, tà vra'an ni i lo se'd aso Abraham ba, i lo njef aso Benjamin da.
- 2** Gi ni Lu na na, lilau sum ko mum ma mi wana kufo na, mi va'dna mi. Tan na, ii wei la ma Maktub pa in guci ti i wa Eli, i dugo li ma mi ta ka la i wa Israel kona i kufo Lu na mi su? Mi in i sema:
- 3** “Busumra na, tà ci sum ko mu ma jok viniu na suno, tà ha'b li mu ma fal tuko vursu hina na suno; nan gi ke ka'doron ka'dau ngaf gi, tà go langan ma cin suno er. ”
- 4** Na gi, tan na, Lu na hom kor ham la mi gi hina su? “Han go kot wa sum ko man ma kikis bub bub se'da, ma bei sak vin gufna ka'd i kufo fur ma sem Baal la.”
- 5** Kandaka ni numa tan er gi, cem hîyâ na, sum ko ma Lu na manna ni i zu o mum ba na, tanna ke hina nde 'bo.
- 6** Mi manna ni i zu o mum ba, ni i zu sin gir mana mi, gi ni tan mi da na, o aso Lu ra ni o ma tunda mi se.
- 7** Tan na, ma ta ini ni mama wa la ca su? Lilau Israel kona fe tuko ma tà langam ma mi. Ni tàna sum ko ma Lu na manna na gi fe teu; sum nini na, lona fang dobroko, tà hina hum mi.
- 8** Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Lu na hana ngisa ma gatl gbagau; mi hana irna ma tà we ti mi er, mi hana humna ma tà hum ti mi er, gag ka ir fat ma furum ba.”
- 9** David era in i sema: “Tuko ti ko mana na, fang hana sem'deu, ka mgbangrang i kufona, walama la'a semna saknga ka'da, numa gi ni tuko gir mana ma hom i wana na.
- 10** 'Bar irna kumo'o ndufun rik rik, walama kot 'bei tà we, 'Bar du'bna gan jukna'a jukna'a.”
- 11** Han ca'b sema: Tan na, sak ma Juif kona sak ka'd tanda ra ni kanau se su? Ori! Na gi, ni ka sak mana ma tà sak ka'd tanda ra gi, si'd ta mba ti he tàna sum ko ma we Lu kufo mi na, walama tà si'd ti, walama kap ti zu au Juif kona gi, tà gir ti se'ei kana.
- 12** Kandaka se, buburo aso au Juif ko ma sak ka'd na gi hom mba ka tuko fe aso Ngisa he sum ma i wa angga ra, kandaka se, hom mana ma tà hom ka'd ta gi, hom fang ni tuko fe aso Ngisa he lilau sum ko ma we Lu kufo mi na na, tan na, la'a ma Lu na ta la'ana afi gafi ka fat ma si'd ta na, 'bei kal 'de mi su?

Si'd aso sum ko ma ni Juif ko mi na

- 13 Cem hîyâ na, han go in ni he hei sum ko ma ni Juif ko mi na: ka ma han fang ni bu vin sin ma i he'd sum ko ma ni Juif ko mi na, han go li zu sin man da.
- 14 Han ba se, han kap zu sum ko ma ni se'd man ma i zu tleu tu ra gi, tà gir ti se'ei walama si'd ti sum nini i duknga.
- 15 Kandaka se, ni ka keng ma kenga suno ra gi, sum ma i wa angga ra pulona hom sak ti ndri ka Lu na na, tan na, hom ma mi ta hom vana i turum gafi ra, go ta ke ni mama su? Tà ke kandaka ni sum ko ma mat da gi, hom zat afi gafi tan.
- 16 Kandaka se, arau ma ne'e kufo na, tà gi ham he Lu na na, ma dana na go ta ke ni mum er. Kandaka se, se'd ago ma ka'd na gi ni aso Lu na na, keng 'bum ma afi na, go ta ke ni mum er.
- 17 Lilau ado Israel kona ke kandaka ni ago oliviye ma ma'am aso na tan gi, tà tum keng'bum ko nini suno na; hau ma we Lu kufo mi na, a ke kandaka ni keng'ba ago oliviye ma fa i go'b ma tan gi, tà mba jakau i tanna: cem hîyâ na, hau a go ce ni boto ma i tu se'd ago oliviye ma tà ma'am aso na er.
- 18 Wa numa gi, a ndak ma kot keng'ba ago ko ma tum suno numa njok mi. Tan na, ni mama gi, a ta ha'a ti zu turu na su? Ni hau gi go zi'i se'd ago na mi, na gi, ni se'd ago na gi go zi'i hau 'de.
- 19 A ta in han i sema: “Keng'ba ago ko hîyâ na, tà tumna sak suno ni walama nan fang jak hina i tanna.”
- 20 Ni ka lirim. Tà tumna suno ni walama he tu la mana cei; hau, a jak hina i tanna ni walama a he tu la. Na gi, kot a ha'a zu turu! A suk ni ka 'be vin duk 'de.
- 21 Walama kandaka se, Lu na gi 'bar au Juif ko ma ni keng'ba ago ma turum ma mi da na, mi go ta 'bar hau mi bel.
- 22 Wa numa gi, a we 'bei aso Lu ra, ka la mum ma gidang ga; la mum ma gidang ga, ni i wa tàna sum ko ma sak ka'd na, na gi, gi ni hau na, 'bei aso Lu ra i warau. Na gi, 'bei walama a ke ni i lo 'bei mum ba kek, gi ni tan mi na, tà go ta tumu suno ganau, kandaka ni keng'ba ago numa tan er.
- 23 Kandaka se, Juif kona gi ke i tanna ma tà ba ma he tu la mi na kek mi da na, tà ta jak hina i tanna ma kufo na gafi. Walama Lu na ka gidang ma jaknga hina gafi dla.
- 24 Hau ma ni Juif mi na, a ni keng'ba ago oliviye ma fa i go'bo: tà tumu fa mba jakau i tu ago oliviye ma aso na gi, a sak ti ndri kana er se, tan na au Juif ko

ma ni keng'ba ago oliviye ma turum ma aso na, hom jaknga hina i tanna na, ni tuko ma gali su?

Si'd aso Israel ko ma do'o ra

²⁵ Njurokon na, wei la ma tunda ma pipe'e ma han ba ma tak hei ca man, walama kot 'bei ii ta koti turi se, hei ni sum ma ka ir jeng: nini ko i duk ado Israel la ni sum ko ma dum vin ma hum la mi; na gi, la tanda ra ta ti kufo gag fat ma lilau sum ko ma 'danga go ta ser ti i lo si'd ta.

²⁶ We man na gi ni la ma Israel kona pet go ta si'd ti ra, kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Bu ma si'd sum ma go ta car fa i Siyon. Mi go ta la'a 'di'deng ma i wa mui Jakob kona suno pet.

²⁷ We, hîyâ gi ni tap vin ma han go ta gir kana ra, ka ma han ta la'a buburo mana ra suno na.”

²⁸ Juif kona va'd la ma 'Bei ra gi, tà fang ti ni sum bibile ko aso Lu, ni walama ii humi ti la ma 'Bei ra; na gi, Lu na man muina ko ma kufo na, ni wa numa gi, mi bana ti.

²⁹ Walama tuko ma Lu na gi he su da na, mi hina ve suno mi er, mi hina fang vin ho'b ka sum ko ma mi 'dana na mi tum er.

³⁰ Kufo na, hei ni sum ko ma dum vin Lu na; na gi, cem hîyâ na, ii wei ma Lu na we cicari na, ni walama Juif kona dum vinim.

³¹ Ni kandaka numa tan er gi, tà dum vin Lu na cem hîyâ na, ni walama se, ii wei ma Lu na we cicari er, gi ni tàna era na, tà we ma se, Lu na ndak ma we cicana cem hîyâ da er.

³² Walama Lu na sak sumra na pet i lo dum vin mana ra, ni walama mi hom tak ti hana we mum ma num ta we ti cicana pet ta.

Gangrang aso Lu ma tong 'bor ra

³³ Gangrang aso Lu ra, ka ir jeng mum ba, ka we mum ba, zuna hêi 'bor. Tan na, ni sa gi ta ndak ma we zu bol mum ba su? Tan na, ni sa gi ta ndak ma ci tan vari ko mum ma mi am ba net net su?

³⁴ Kandaka ma Maktub pa in na tan i sema: “Tan na, ni sa gi we sar aso Busumra na su? Tan na, ni sa gi ndak ma fang ni bu ma ge ir la karam su?

³⁵ Tan na, ni sa gi ham tuko kufo, walama fe ti minim gafi na su?”

³⁶ Walama tuko kona pet na car fa ni i tu num, ni i zu num, ni fa i tu num er gi, tuko kona pet ti hina. Sem ci'i ra ke ni ma mum gag kanau. *Amin!

Rome 12

Tuko ma fal vursu ma ka irim he Lu na

- ¹ Njurokon na, kandaka ma Lu na ze hama ka zu we cica mum ma tong ma i wama ra na, han go ceni walama hei turi he Lu na, kandaka ni tuko ma fal vursu ma ka irim, ma ka irim 'dang, ma nde i ir Lu na tan. Numa gi ni sin gir mii ma i zu Ngisa Lu na.
- ² Gucii turi ka sum ko ma i wa angga ra mi, na gi, 'bari Lu na fangi ni sum ma mireu kanau ka ir jeng mii ra. Numa gi, ii go ta wei ti tuko ma Lu na ba na: tuko ma 'bei, tuko ma nde i irim, ka tuko ma 'beirem ze suno kanau te'd na.
- ³ Ni i zu o aso Lu ma mi gir karan da gi, han go in ti hei la ca ka lari ndâ: koti 'bei ii ta sari wa turi kal wa tuko ma ka varirum ma. Sari ni sar ma ir 'dil ka varinda, gi ni sa sa i dukri na, i zu sar mum ma i zu he tu la mum ma Lu na ham ti ra.
- ⁴ Tleu tuma ni 'dau ori, na gi, ti wal 'dang 'dang 'bor, sin girna era ni 'dang 'dang pet.
- ⁵ Kandaka ni numa tan er gi, tuma lilau to'o na gi, ma fangi ni tleu tu ma 'dau, i lo tap ma 'dau ra i zu Kristi, ka lama pet na, ma tapi ndri kandaka ni tleu tu ma 'dau tan.
- ⁶ Ma ka tuko he ko 'dang 'dang, ma ni o aso Lu ma mi hama mangar, ma mi he sa sa. Kandaka se, su nini i dukma 'dau gi ka tuko he ma jok ti la ma ze fa vin Lu na na, 'bei walama mi gir ti ni i zu he tu la mum ma mi he ra.
- ⁷ Kandaka se, su ma ka tuko he ma gir ti ni sin na, 'bei walama mi gir ti sin. Num ma ni ka tuko he ma hat ti sum ma, 'bei walama mi hatna ti bra.
- ⁸ Num ma ni ka tuko he ma he gidang he sum i lona na, 'bei walama mi hana ti gidang. Su ma gi he ni tuko fe ko mum he sum ma, 'bei walama mi gir ni ka sum pet. Su ma gi go kot ni wa sum aso Lu na na, 'bei walama mi gir ni ka ir 'dil. Su ma gi go njin ni sum ko ma irna cica na, 'bei walama mi gir ni ka lo frêi.
- ⁹ Giri der ndri ni ka lori ma 'dau. Guni ka buburo ra mi, vei turi ni ka 'bei ra 'bei tok tok.
- ¹⁰ Giri der ndri kandaka ni njuro ndri ma ba ndri tan, ci'i sem ndri gi ami ti wa ndri afi.
- ¹¹ Giri sin kona ni ka tu ma mbu'da ka titiu mi. 'Bari turi ve ku pi'diu pi'diu i lo ngisari, giri ti sin he Busumra na.
- ¹² Frêiyi i wa tuko ma ii tingi sari i waram go goli na; ami wari suno tim i duk lica kona; suki ni ka cen ma cen Lu na kek kek.
- ¹³ Njini njuroki ma ni sum aso Lu na, ka tuko ko ma tà go dau cana na; vei luweki ma go mba asori na 'bei mbok mbok bra.

- 14 'Bei vin i wa sum ko ma go lii ca na, 'bei ni vin hana, koti 'bei ii 'dei tuko i wana.
- 15 Giri frêi ka tàna sum ko ma go frêi na bra, ci'i ka tàna sum ko ma go ci'i na bra.
- 16 Suki ni ka 'bei i duk ndri. Kei ni sum ko ma ha'a ni zu tuna mi, hotei na, vei ni sin gir ko ma hom ka'd gi, homi ti turi ka'da. 'Dei turi ni sum ko ma ir jeng 'bor mi.
- 17 Se'ei bal buburo ra he su i tan bal buburo ra mi. Langi ni tuko gir ma 'bei ma nde i ir sumra na pet.
- 18 Kandaka se, ii gi ndaki ma giri tan na, hei wa turi era na, suki ka edlem he'b ka sumra na pet.
- 19 Hei njurokon ma loron i wari na, se'ei cukur mi, na gi, 'bari li numa ni he darki aso Lu ra, walama ndal i lo Maktub pa i sema: “Ni nan gi go ta sa'a cukur ra 'bo, ni nan gi go ta po'o bal numa, ni Busumra na gi in tan.”
- 20 Ti in gafi i sema: “Kandaka se, bu bibile mu na gi ci'i me na, a ham tuko ti mi ti; kandaka se, vinim gi co'o na, a ham mbi ma ce mi ce; walami a gir tuko numa tan na, go ta ke kandaka ni gorce ku ma a tok ham i waram tan.”
- 21 'Bar buburo ra kal warau mi. Hau gi kal wa buburo ra ka tuko gir mu ma 'bei na.

Rome 13

Humi vin sum ko ma ti wa za na

- 1 Gi ni sa sa pet na, 'bei walama mi hum vin sum gidang ma ti wa za na. Walama gidang ma 'dang cei, ni gidang ma car fa i 'ba Lu na, tàna sum ko ma ka gidang ga i 'bana na, ni Lu na gi hana.
- 2 Wa numa gi, su ma gi car ka la i wa tàna ma ka gidang ga i 'bana na, mi car ka la ni ka vin aso Lu na. Tàna sum ko ma car ka la numa na, tà lang ni bol gi i wana.
- 3 Walama sum ko ma ti wa za na, tà ni tuko ma kal wulak 'bor, i ir tàna ko ma go gir ni tuko ma 'bei na mi, ni i ir tàna sum ko ma go gir ni tuko ma buburo na kam. Tan na, a ba ma suk bei 'be vin duk i 'ba su ma ka gidang i 'bum ma su? Gi tan na, a gir ni tuko ma 'bei cu'b 'bigi, i se gi, a go ta fe ti sem ci'i i 'bum 'bo.
- 4 Walami mi ni bu sin aso Lu, walama ta karau i duk 'bei ra. Na gi, kandaka se, a gi go gir ni tuko ma buburo na, a ne wulakram. Walama mi suk ni ori mi, mi suk ni ka gidang ma ve ti su danggai: mi ni bu sin aso Lu na, walama tak ti darki aso Lu ra, ve ti danggai bu ma go gir ni tuko ma buburo na.

⁵ Wa numa gi, 'bei walama ii humi vin sum ko ma ka gidang i 'bana na, ni wa wulak darki aso Lu ra teu mi er, na gi, ni ka 'bei ma tap ka we ma i lori ra er.

⁶ Ni wa numa gi, ii go po'oi ti tar ra er, walama tàna sum ko numa, ni sum ma go gir sin aso Lu, ma go kot du wa sin tanda ra.

⁷ Gi ni sa sa na, hei hana bal ko mana ma i wari na: hei tar ra ni he su ma go ve tar ra, gi ni su ma gi go tar tuko i 'ba sum i zu suk nga, heinum; gi ni su ma ndak ma ne wulakram ma, nei wulakram bra, gi ni num ma ndak ma li zurum ma, lii zurum ka 'bei bra.

Giri der ndri

⁸ 'Bari bal aso su ke i wari mi, 'bari ni bal aso girder ma su gir kari ra gi ke i wari kam. Su ma gi ba minkorom ma na, mi gir ni tuko ma vin gat ta in na ka laram pet da.

⁹ Walama am vin da in i sema: “A gir hu'd mi, a ci su mi, a kir mi, a sina tuko aso su mi.” Ka tan am vin ko ma ke ma tap wa ndri pet na, ni i sema: “A ba miniu kandaka ma a ba turu numa tan.”

¹⁰ Su ma ka girder i lorom ma, mi hina gir tuko ma buburo he minim mi. Ni wa numa gi, su ma gi ba minim ma, mi gir ni vin gat ta pet da.

Suk kpeng gol mba aso Kristi ra

¹¹ Giri kandaka ni hîyâ tan, walama ii wei li ma ma hina cem hîyâ na, li na mba tul kama da, walama ii dle'ei afi i wa sen na. Walama si'd ta mba tul kama, kal li ma fa kufo ma ma hei ti tu la ra hina na.

¹² Durki ra kal suno 'bor cei da, li ma fo'o na ke tul se. Ni wa numa gi, ma saki sin gir ko aso ndufun da suno, ma jeuwi ni tuko se'd ko ma aso ti'de ra gi i tuma.

¹³ Ma trei i du 'dinger ka ir 'dil, kandaka ni sum ma go tra ka fata i ir ti'de tan. Ma koti tuma 'bei ka liu ko ma 'bei mi na, ka guru'd ma guru'd ka sùm ma bra, ka hu'd ma gir, ka la ko ma njinjê, ka ce'd ma ce'd ndri, ka se'ei ma gir.

¹⁴ Na gi, saki ni tuko gir ma mireu, ma car fa i tu Busumra na Jesu Kristi gi i turi, sari i wa tuko gir ko ma aso tleu tu ra mi, walama mena ta vei joko.

Rome 14

Ka'a ir la i wa njuru mi

¹ Su ma yâ i lo he tu la mum ba na, veinum i turi, sini vini sin ka'd i wa sar mum ba mi.

² Su nini, he tu la mum ba ndak ma mi ti tuko ko pet, na gi, num ma yâ i lo he tu la mum ba na, mi go ti ni tla'b ko ma ori bra.

- ³ Su ma ti tuko ko ma pet na, kot 'bei ma mi kot su ma ti mi na i irim njoko; num ma ti mi na, kot 'bei ma mi ka'a la i wa su ma ti na er, walama Lu na vam i turum.
- ⁴ Tan na, hau, a ni sa gi, a ka'a ir la i wa hu'd ma aso su ma 'dang su? Mi gi ta ta kufo i lo sin mum ba wase, mi gi ta nde ka'd i lo era na, numa ni la aso bumrum ma. Mi go ta car, walama Busumra na go ta ham gidang, ma mi go ta car ti ngring 'bo.
- ⁵ Su nini go in se, bar ma hîyâ tong 'bor kal bar ma hîyâ, na gi, su ma nini bra na, go in se, bar kona ka lana pet na, ni i 'ba ndri 'dau. Na gi, sa sa na, 'bei walama mi we 'bei kpas, ni i zu we mum ba.
- ⁶ Su ma sar ka bar ra na, ni walama li ti zu Busumra na gi mi sar ti ka bar ra; num ma go ti tuko kona pet na, ni walama li ti zu Busumra na, walami mi ge ti de'b Lu na i wa tuko ti numa. Num ma gi ti tuko ko ma pet na mi na, ni walama li ti zu Busumra na, walami mi ge ti de'b Lu na er.
- ⁷ Walama i dukma na, su ma ndak ma ta suk ka irim wa turum hina mi er, su ma ndak ma ta mat ka'dorom hina mi tum er.
- ⁸ Walama kandaka se, ma gi suki ka irma na, ni i wa Busumra na gi, ma suki ti ka irma. Na gi, kandaka se, ma gi mati ni mat na, ni i wa Busumra na gi ma mati ti. Wa numa gi, kandaka se, ma gi kei ni ka irma wase ma gi mati ni mat na, ma ni aso Busumra na.
- ⁹ Walama Kristi mat na, mi hom car afi ka irim gafi, ni walama num ke ti ni Busumra aso sum ko ma mat na, ka sum ko ma ka irna na er.
- ¹⁰ Na gi, hau tan na, ni wa nimi gi, a ka'a ir la i wa njuru na su? Gafi dla, hau tan na, ni wa nimi gi, a go kot njuru na i iriu njok su? Walama ka lama pet na, ma go ta cari i kufo Lu na, walama mi li hama bol.
- ¹¹ Walama Maktub pa in i sema: “Busumra na in sema: Ni ma turum, kandaka ma han suk ni ka iran, ni sa sa na, go ta sak vin gufum ka'd i kuforon, gi ni sa sa era na, go ta pat derem afi gile ti Lu na ka vinim.”
- ¹² Kandaka numa tan na, ni sa sa ma i dukma na, mi go ta guci zu sin gir mum ma mi gir ra suno, ni wa turum ka'dorom i kufo Lu na.

Kot 'bei a ta ge tuko ma tum sem i ir vari he njuru

- ¹³ Wa numa gi, ma go ta ke'ei bol he ndri wa tuma mi se. Na gi, 'bei na, ii ta ke'ei bol ca ni se: 'bei kal la, ii ta gei tuko mani mani ma tum sem i ir vari he njuroki mi er wase, tuko ma mi go ta nde ti ka'd i lo buburo hina mi er.
- ¹⁴ I lo tap ma han tap 'dau ka Busumra na Jesu na, han we pet na, tuko ma njinjê wa turum ka'dorom hina mi. Na gi, kandaka se, su gi sar se, tuko numa ni tuko ma njinjê na, tuko numa fang ham njinjê.

- 15** Kandaka se, tuko ko mu ma a go tina pet numa, gi ni tuko ma 'bei i ir bu njur mu mi gi, mi go tlau ti turum i wa na, a go tra ni i lo vari aso girder ra mi. Kot 'bei a ta ge bu njur mu, ma Kristi mat i waram ma suno i li ma basa, ni i wa tuko ti ko mu ma a go ti pet numa.
- 16** Koti 'bei ma tuko gir ko mii ma 'bei na, hom fang ni tuko gir ko ma buburo i ir sum nini gi, tà in ti la ma buburo i wa.
- 17** Walama Tiza aso Lu na na, ni tuko ti ka tuko ce mi, na gi, ni du gei ra, ka edlem he'b pa, ka frêi ra, ni i lo Ngisa Lu na.
- 18** Walama su ma go gir sin he Kristi ni i lo la ko numa na, mi ni su ma nde i ir Lu na 'bei er, mi ni su ma 'bei i ir sumra na er.
- 19** Wa numa gi, ma langi ni tuko gir ma 'bei, ma guci i wa edlem he'b pa, ka tuko ma ma mini ti ndri i tu he tu la ra bra.
- 20** 'Deng sin aso Lu ra suno ni wa la aso tuko ti mi. Tuko ti kona pet na, 'bei ma ti gasi to'o na gi, su gi go ti gi, mi gi go ge ti bu njur mum i duk buburo na, numa na, ni buburo gi i waram.
- 21** Gi 'bei kal la, kot 'bei a ta kam tleu, kot 'bei a ta ce sùm, tuko mani mani ma bu njur mu go ta tum ti sem ma na, kot 'bei a gir tuko numa.
- 22** Kau ni tuko ma a he tu la hina i lo la ca ra gidang i wa turu i kufo Lu na. Edlem he'b pa ni i wa su ma ci tokyo ka lorom i wa tuko ma mi we 'bei i irim ma gir ra mi na.
- 23** Na gi, su ma lorom gi ci tokyo i wa tuko ti numa gi, mi gi ti ti na, bol aso Lu ra i waram, walama mi ti ni ka he tu la mi. Tuko mani mani ma su gi gir gi, ni ka he tu la ra mi na, ni buburo.

Rome 15

Sa sa na, mi gir ni tuko ma nde i ir minim

- 1** Maa sum ko ma gidang i lo he tu la ra na, ma ta njini sum ko ma gidanga cei na, ma zi'i ti yâ mana ra. Koti 'bei ma ta giri ni tuko ma nde i irma i wa tuma.
- 2** Gi ni sa sa ma i dukma na, mi ta gir ni tuko ma nde i ir minim ham, ni tuko ma ta gir ham 'bei, walama min ti bum numa afi.
- 3** Walama Kristi era na, mi lang ni tuko ma nde i irim i wa turum mi. Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Ir aso sum ko ma iriu na, hom mba nde ni i wa nan.”
- 4** Tuko ko ma ndal i lo Maktub pa kufo dei pet na, ndal ni walama hatma ti, walama ma ta kei ti ka sar ma ting ga, ni ka ir 'dil, ni ka lo ma so'o he'be, ma Maktub pa hama ti gidang i loma ra.

⁵ Lu ma ni bu ir 'dil ma go so'o lo he'b ma, mi ka hina na, mi hei sar ma tei i zu ndri 'bei mbulong 'dau ni i zu Jesu Kristi.

⁶ Walama ni ka lori ma 'dau ra, ka vini ma tap 'dau ra bra gi, ii gilei ti Lu ma ni Ba Busumra ma maa na Jesu Kristi.

La ma 'Bei ra ni i wa sumra pet

⁷ Ni wa numa gi, kauwi ndri 'bei mbok mbok, kandaka ma Kristi kauwi i turum 'bei mbok nga tan, ni wa sem ci'i aso Lu ra.

⁸ Han go in hei se, Kristi fang ni vei sin aso au Juif kona walama tak ti hana tu la aso Lu ra. Mi hen ti vin la ma Lu na in he muina ko ma kufo na.

⁹ Sum ko ma we Lu mi na bra na, tà li ti zu Lu na i zu we cica mum ba, kandaka ni ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Ni wa numa gi, han ba ma li zuru i duk sum ko ma we Lu mi na, han ta ge yem gile ti seu er. ”

¹⁰ Ti hom in gafi dla i sema: “Hei njef sum ko ma wei Lu kufo mi na, tapi ka sum aso Lu ma mi manna na, giri ti frêi.”

¹¹ Gafi dla: “Hei njef sum ko ma wei Lu kufo mi na, lii zu Busumra na, hei njef sumra na pet lii zurum.”

¹² Gafi dla na, Esai in i sema: “Se'd aso Jese ra go ta mba, num gi ta car afi walama suk vuduk aso njef sum ko ma we Lu kufo mi na, sum ko ma we Lu kufo mi na go ta ting sarna ni i wa num er.”

¹³ Lu ma ni bu ma hei sar ma ting ga ka hina na, hen lori ka frêi ra, ka edlem he'b pa pet, i lo he tu la ra, walama ii kei ti ka sar ma ting ma tong 'bor, i lo gidang aso Ngisa Lu na.

Sin gir aso Pol

¹⁴ Njurokon na, gi ni hei na, han we tuko gir mii 'bei net, lori hen ni ka 'bei ra jeî, we mii ra era na, zunda ze suno 'bei te'd er; ni wa numa gi, ii ndaki ma hati ti ndri er.

¹⁵ Kandaka ni numa tan pi era na, han ndal hei maktub ka la ma gidang nde, ni walama lori nde ti i wa la ma ii huminda ra. Han ndal hei la tanda ra ni i zu o aso Lu ma mi han da,

¹⁶ walama han ta fang ti ni vei sin aso Jesu Kristi, i he'd sum ko ma we Lu kufo mi na. I dugo li ma han ke kandaka ni bu ma fal tuko vursu tan na, ni walama in ti la ma 'Bei ma aso Lu ra suno, ni walama, njef sum ko ma we Lu kufo mi na go ta fang ti kandaka ni tuko he ma 'bei ma nde i ir Lu na tan, ma ka irim 'dang i zu Ngisa Lu na.

¹⁷ Wa numa gi, i lo tap man ma han tap ka Kristi tum ba na, han ndak ma li ti zu turan ka sin gir man ma he Lu na.

18 Walama han ndak ma in la ma 'dang i wa turan mi, ni tuko ma Kristi gir karan na: mi mba ti ka tàna sum ko ma we Lu kufo mi na gi, tà hum ti vin Lu na, ka la ko, ka sin ko ma gir er,

19 kandaka numa tan er gi, ka tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi, ni ka gidang aso Ngisa Lu na. Ni wa numa gi, han ge ti er la ma 'Bei ma aso Kristi ra suno prat prat, fa i Jerusalem dei, ka za ko ma ngui ti i wana na pet, gag han ta ze ti i wa angga Iliri.

20 Na gi, han ting sar man kpeng, walama ge er la ma 'Bei ra, ni i dugo li ma sem Kristi 'de hina mi 'bo na, walama kot 'bei han ta min za ra ni i wa zu za ko ma aso su ma 'dang,

21 kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Sum ko ma tà bei in hana laram 'bo na, tà go ta we. Tàna sum ko ma hum laram kufo mi 'bo na era, tà go ta hum zunda.”

Pol ting sar mum walama ta i Rom

22 Numa gi ni tuko ma telen kek kek bei ma ta asori na.

23 Na gi, cem hîyâ na, han do'o sin ma i wa angga ko ma 'ba ca ra da. Kim ba kal 'bor ra, meri giran ma ta wei.

24 Han ba sema: ka ma han gi ta ta Espaniya da na, han ta am kana i he'di wei, han fe ti njin mii ra walama han ta ti i wa angga tanda ra, i dugo li ma han suk i dukri njô da na, han fe ti 'bei i zuri er.

25 Na gi, cem hîyâ na, han go ta Jerusalem, walama gir tuko he sum ko ma ka irna 'dang ma kana hina na.

26 Walama sum aso Lu ma i Maseduwan ka Akai tok 'bana, walama tàna njin ti sum ko ma ca, ma i duk sum ko ma ka irna 'dang ma i Jerusalem ma.

27 Ni tàna wa tuna gi ba ma gir tan, na gi, ni bal gi i wana er, walama kandaka se, sum ko ma we Lu kufo mi na gi tap kana i lo tuko gir aso Ngisa na, kandaka ni numa tan na, bal i wana, walama njin i zuna ka tuko ma njin ti tleu tuna na.

28 Ka ma han gi do'o la tanda ra na, i dugo li ma han gi ta hana ka tuko he ma njinna ti na da na, han ta am vari ra kana i he'di, walama ta Espaniya 'bo.

29 Han we se, i dugo li ma han gi ta ta kana i he'di na, han go ta kana ni ka pat vin aso Kristi ma tong 'bor.

30 Na gi, njurokon na, hîyâ ni tuko ma han go cen cen, ka Busumra ma maa na Jesu Kristi, ka girder aso Ngisa na bra: walama ii tapi ti karan zi'i ti ka cen ma cen Lu na i waran na.

³¹ Ceni Lu na i waran, walama mi si'dan i 'ba sum ko ma he tu la mi ma i Judee na, walama vin sin aso njin ma i 'ban, ma guci i wa au Jerusalem ba, ti ta ke ni tuko ma ve ka 'bei i ir sum ko ma ka irna 'danga er.

³² Kandaka se, Lu na gi ba na, han ta ze kana i he'di ka lo frêi, han ta 'dok ti turan ni i dukri er.

³³ Lu ma ni bu edlem he'b pa ka hina na, suk kari pet. *Amin!

Rome 16

Mi gana de'b

¹ Han go tak hei njarma Febe, ma go gir sin he Eglis ma i Senkre ra.

² Veinda i turi ni ka sem Busumra na, kandaka ni tuko gir ma ndak ma gir i duk sum ko ma ka irna 'danga tan, njininda ka tuko ko ma ti go ta dau cana i he'di kana na pet. Walama tanda era na, ti njin sum 'bor kasimi, ti njin nan er.

³ Gei de'b Prisil ka Akilas, minkoron ma karan i vin sin aso Jesu Kristi ra.

⁴ Tàna gi ni sum ko ma gir wulak mi gi, tà ge maskana suno walama si'd man da. Ni nan ka'doron 'dau gi gana de'b pa teu mi, Eglis ko ma i wa angga aso sum ko ma we Lu kufo mi na pet gana de'b ni tan er.

⁵ Gei de'b Eglis ma go tok wana i lo asona ra er. Gei de'b Epainet, ma lora bam, ma he tu la he Kristi kufo kici kici i wa angga Asi na.

⁶ Gei de'b Mari, tanda ma go gir hei sin 'bor ra.

⁷ Gei de'b Andronikus ka Juniyas, tàna ma ni sumoron ko ma ni minkoron ma ti danggai karan era. Semna ci'i i duk sum vin sin kona, tà fang sum aso Kristi kuforon er.

⁸ Gei de'b Ampliyatus, ma lora bam i tu sem Busumra na.

⁹ Gei de'b Urbanus, njurma ma go gir sin kama i zu Kristi na, ka Estakis ma lora bam ma.

¹⁰ Gei de'b Apeles, ma tuk ka tukum i wa he tu la mum ma i wa Kristi ra. Gei de'b sum ko ma i lo aso Aristobul la bra.

¹¹ Gei de'b Herodiyon, ma ni sumo man na. Gei de'b sum ko ma i lo aso Narsis ma he tu la i wa Busumra na.

¹² Gei de'b Trifen ka Trifos, tàna ma go gir sin he Busumra na, gei de'b Persid, ma lora banda ma go gir sin 'bor he Busumra na.

¹³ Gei de'b Rufus, ma Busumra na manam i wa sin mum ba, ka yam, ma ni ya nan era.

14 Gei de'b Asinkrit, Felegon, Hermes, Patrobas, Hermas, ka njurokoma ko ma kana na er.

15 Gei de'b Filolog ka Juli, Nere ka njaram, Olimpas ka sum aso Lu ma kana na pet bra.

16 Gei de'b ndri 'dau 'dau pet, frêiyi ti ndri ka lori ma 'dau. Eglis ko aso Kristi na, gei kana de'b ka lana pet bra.

Dlat hum ma do'o dana gbo'o ra

17 Njurokon na, han go cen cen, koti turi 'bei ka tàna sum ko ma car ka tokyo ma wal ti gi, vi'i ti sum ma he tu la ra, tà go va'd ti hat ma ii veinda ra na, tingi turi kana hêi dei.

18 Walama njef sum ko ma kandaka numa tan na, tà go gir sin ni he Busumra ma maa na Kristi mi, na gi, tà go gir ni sin ma guci i wa lona ka'dona. Ni ka la mana ma el, ka vinna ma mbur ra gi, tà go trup ti sum ko ma go ve la ka'bang ka'banga.

19 Sumra na ka lana pet na we ve mii ma i zu Busumra na. Turan elen 'bor i wa la mii tanda ra; na gi, han ba se, ii kei ni sum ko ma ka ir jeng walama gir ti ni tuko ma 'bei na, tingi turi hêi, sini turi i tu tuko gir ma buburo na mi.

20 Lu ma ni bu edlem he'b pa, mi go ta njatl Seitan ka'd i zu sei zak. O aso Busumra ma maa na Jesu ka hina na, ke kari!

21 Timote, ma ni gilam sin man na, go gei kana de'be, Lusiyus, Jason ka Sosipater, ma ni sumoron kona gei kana de'b er.

22 Nan, Tertiyus, bu ma ndal maktub ca ra, han gei kana de'b ka sem Busumra na.

23 Gayus, ma han go sak asorom, ma Eglis sa pet go sak asorom er ra, go gei kana de'be. Eraste, bu ma go kot wa gineu ma i lo za na, ka njurma Kartus tà gei kana de'b er.

[24 O aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ka hina na, ke kari pet. *Amin!]

Li zu ma do'o ra

25 Ma lii zu Lu na! Mi ndak ma hei gidang i lo he tu la ra, ni i zu er la ma 'Bei ma han ge ma guci ti i wa Jesu Kristi ra, ni i zu we ma pipe'e ma i lo li ma kal fa kufo dei na.

26 Na gi, cem hîyâ na, zunda ze suno i ir ti'de te'd, ni ka la ma i lo maktub ko ma aso sum ko ma jok vin Lu na; i zu vin aso Lu ma zorum do'o mi na, ti am he i lo we aso njef sumra ma i wa angga ra pet, walama tà he ti tu la i wa gi, tà hom ti wana ka'd he Lu na.

²⁷ Lu na tan ka'dau ngaf gi ni bu ir jeng ga, sem ci'i ra ke ni ma mum ni ka Jesu Kristi gag kanau! *Amin.

1 Korinte

1 Korinte 1

Tak laram ka ge de'b pa

1 Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma Lu na 'dan i zu ba mum ba, walama nan fang ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ka Sosten ma njurma na.

2 Han go ndal maktub ca ra he ni hei, Eglis aso Lu ma i Korinte ra, tàna sum ko ma Lu na 'dana walama tà ke ka irna 'dang, ma ni sum aso Lu ma tap 'dau ka Jesu Kristi, he tàna sum ko ma i li na ndâ, ma tà go 'de sem Busumra ma maa na Jesu Kristi, Busumra mana na, ka ma maa na:

3 Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Tuko fe ma i lo tap ma ka Kristi ra

4 Han go ge de'b Lu man na i wari kek kek, walama mi tak hei o mum ba ni ka Jesu Kristi.

5 I lo tap ma tap ka Jesu Kristi ra gi, ii fei ti tuko he mangar ori ma ndaki mucu'u mucu'u na pet; ka tuko he mangar ori ko ma guci ti i wa vin aso Lu na, ka ma guci ti i wa we mii ra.

6 Walama kati la aso Kristi ra suk ti i lori 'bei,

7 tuko ki'daki tan 'dau i duk tuko he mangar ori ko ma aso Lu na mi, hei ma go goli fat bar ma Busumra ma maa na Jesu Kristi go ta ze fa ka turum suno i ir ti'de gau ra.

8 Mi go ta hei ni gidang gag gag, ze ti ka fat bar ma ta do'o dana gbo'o ra, walama ii ta kei ni sum ko ma bei la ma buburo i wari ba'a, ka fat bar aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ra.

9 Lu ma ni Lu ma turum ma gi 'dei fa, mba tapi ka vei mum ma Jesu Kristi Busumra ma maa na.

Ce'd ndri ma i duk Eglis sa

10 Njurokon na, han go ceni ka sem Busumra ma maa na Jesu Kristi: kei ni sum ma la in mii sak ndri. Koti 'bei, ce'd ta fang i dukri. Na gi, kei ni ka lo ma 'dau, ka sar ma 'dau bra.

11 Njurokon na, han hum se, ce'd i dukri. Ni sum ko ma i lo aso Klowe na gi in han la tanda ra.

12 Hîyâ gi ni tuko ma han ba ma in na: su hîyâ go in i sema: "Nan ni su ma aso Pol." Num ma hîyâ go in i sema: "Nan ni su ma aso Apolos." Su ma 'dang go

in i sema: “Nan ni su ma aso Piyer.” Su ma nini ma 'dang dla go in i sema: “Nan ni su ma aso Kristi bra.”

13 Tan na, Kristi wal turum ni zu 'dang 'dang su? Tan na, Pol, num gi mat i wari afi i wa ago gei na su? Tan na, tà giri baptem ni ka sem Pol su?

14 Han ge de'b Lu na, walama han gir baptem su tan 'dau i dukri mi er, han gir ni Krispus ka Gayus teu.

15 Kandaka ni numa tan na, su ndak ma ta in se, hei giri baptem ni ka sem nan tan mi.

16 (E, doli han 'dungo ni ma turum gasi, han gir baptem sum ko ma i lo aso Estefanas sa er, na gi, han we ma han gir baptem su ma 'danga mi se).

17 Ni ma turum, Kristi sinan fa ni walama gir baptem mi: ni walama nan ge ni er la ma 'Bei ra. Kandaka se, han gi ge er la ma 'Bei ra na, kot 'bei han ta tlumba ka la ma tà go 'danda se, ni we ma jika'd ta, walama kot 'bei han ta fang ti mat aso Kristi ma mi mat ma i wa ago gei na, ni tuko ma njok joko.

Gidang aso Lu ra ka ir jeng mum ba

18 Ge er la mat aso Jesu Kristi ma mi mat afi i wa ago gei na, sum ko ma go bo'd suno na go we numa, kandaka ni tuko ma sùm tan. Na gi, maa sum ko ma go si'di suno na, ma go wei numa na, ni gidang aso Lu ra.

19 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Han ta 'deng ir jeng aso sum ko ma ir jenga suno, Han ta pik we aso sum ko ma ni sum we kona suno er.”

20 Tan na, sum ko ma ka we ma jika'd ma kal pet ta na, go ta ke ni iya dla su? Wase sum lingi ko ma ndal vin gat ta ni iya dla su? Wase sum ko ma vinna mbur gi, we ti vari ma ci ti tokyo la 'bor ra ni iya dla su? We ma i wa angga ca ra na, Lu na fangga ni tuko ma sùm ori.

21 Ni ma turum, i zu ir jeng aso Lu ra na, sum ko ma i wa angga ra ndak ma we Lu na ka ir jeng mana ra mi. Wa numa gi Lu na turum elem ma si'd sum ko ma he tu la ra, ni ka er la ma ma go gei gi, sum ko ma i wa angga ra go kotta kandaka ni tuko ma sùm tan na.

22 Kandaka numa tan, au Juif kona ca'b la tuko gir ma yeu, au Grek kona bra na, go lang ni zu ir jeng bra.

23 Na gi, gi ni maa na, ma go ge ni er la aso Kristi ma tà geiyem afi i wa ago gei na: la tanda ra i ir au Juif kona ni tuko ma tum semna bra, i ir sum ko ma ni au Juif ko mi na, ni la ma sùm bra.

24 Na gi, gi ni tàna sum ko ma Lu na 'dana fa na, tà gi ni au Juif ko wase, tà gi ni au Grek ko wase na, ka lana pet na, tà we se, gidang aso Lu ra, ka ir jeng mum ba na, zuna ze suno te'd na, ni ka Kristi.

²⁵ Walama sùm aso Lu ra, ti kal ir jeng aso sumra na er, yâ aso Lu ra na, ti kal gidang aso sumra na er.

²⁶ Njurokon na, hei sum ko ma Lu na 'dei fa na, wei turi gi. Gi ni i ir sumra na ngafa na, sum ko ma we tuko ko wase, sum ko ma ka gidang ga wase, sum ko ma ka sem ci'i ra na, tà i dukri 'bor mi.

²⁷ Na gi, Lu na man sum ko ma sùm ma i wa angga ra na, ni walama num ta fang ti sum ko ma ni sum we ra kuzur. Mi man sum ko ma gidanga cei i wa angga ra na, ni walama num ta fang ti sum ko ma gidanga kuzur.

²⁸ Lu na man tuko ko ma kiki'dak nga, ka tuko ko ma sinna cei na, ka tuko ko ma tà go kotna ni tuko ma njok i wa angga ra na, ni walama num ta fang ti tuko ko ma kanau kanau ma i wa angga ra njok bra.

²⁹ Kandaka ni numa tan na, su ma ni ka tleu tu na ndak ma li zu turum i kufu Lu na mi.

³⁰ Na gi, gi ni hei na, Lu na tapi ka Kristi. Mi fang Kristi gi ni ir jeng ma maa ra. Ni ka Kristi gi, ma fangi ti i du gei na, ma fangi ti ni sum ko ma aso Lu ma ka irna 'dang, mi sam wama er.

³¹ Walama kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma gi li zu turum ma na, 'bei walama mi li zu turum ni ka tuko ma Busumra na gir ra.”

1 Korinte 2

Er aso Pol ma mi ge i Korinte

¹ Njurokon na, i dugo li ma han mba tak hei tu la aso Lu ma pipe'e ra na, han gir la tanda ra ni ka la ma tong 'bor wase, ni ka we ma jika'd 'bor mi.

² Ka ma han i dukri 'bo na, han ba ma tak hei tuko ma 'dang mi, tuko ma han ba ma takam hei na, ni Jesu Kristi, ni Jesu Kristi ma tà geiyem afi i wa ago gei na, ni num ngaf gi han takam hei.

³ Han car i kufori kandaka ni bu yâ tan, kandaka ni bu wulak ma go dlak reu reu tan er.

⁴ La man da, ka er man ma han go ge ra, tà ke kandaka ni we aso sum ko ma ir jeng ma kal 'bor tip, ma fang ti sar aso su tan mi, na gi, tà ni la ma tak ni zu la Ngisa Lu na suno, ka gidang mum ba,

⁵ walama he tu la mii ra ta car ni i wa gidang aso Lu ra, ni i wa ir jeng aso sumra na mi.

Ir jeng aso Lu ra

⁶ Kandaka numa tan pet era na, han in la ma ir jeng ga he ni sum ko ma aso Lu ma irna sir kingli'i kingli'i na. Na gi, ir jeng tanda ra ni ir jeng aso sum ko ma

i wa angga ca ra mi er, ni ir jeng aso sum ko ma ka gidang ma go ti i wa angga ca ra, ma go ta bo'd ti suno na mi er.

⁷ Han in ni la ir jeng aso Lu ma pipe'e, ma pe'e suno i ir sumra na, ma Lu na guci i lorom fa kufo dei ma mi bei ting zu angga ra 'bo na, walama ge ti hama sem ci'i i wama.

⁸ Su tan 'dau er ma i duk sum ko ma ka gidang ma go ti i wa angga ca ra, we ir jeng tanda ra mi. Kandaka se, tà gi we tan na, tà hina ta gei Busumra na ma ka sem ci'i aso Lu ra i wa ago gei na mi.

⁹ Na gi, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Ni tuko ma ir su we 'dau mi er, hum su hum 'dau mi er, Ni tuko ma su sar zurum i lorom kufo wa 'dau mi er, Na gi, Lu na min la tanda ra guci ti ni i wa tàna sum ko ma bam ma.”

¹⁰ Doli, Lu na tak hama pipe'e mum tanda ra suno i ir ti'de pu'dak, ni ka Ngisa mum ma. Ngisa na gi go ba zu la kona pet, ka sar aso Lu ma pipe'e ma zunda hina do'o mi ra era na, ni Ngisa gi go we zunda er.

¹¹ Sura ndak ma we tuko ma su go sar i lorom ma mi, ni ngisa bum numa gi we teu. Kandaka ni numa tan er gi, su ma ndak ma we sar aso Lu ra cei, ni Ngisa num Lu na teu gi we.

¹² Gi ni maa na, ma fei ni ngisa ma i wa angga ka'd hîyâ mi; na gi, ma fei ni Ngisa ma car fa ni i he'd Lu na, wa numa gi, ma wei ti tuko ma Lu na hama na pet.

¹³ Ma in la tanda ra ni ka la ma ir jeng ma aso sum ma tak hama mi. Na gi, ma go in ni tuko ma Ngisa Lu na tak hama na, walama ma tak ti tu la ma kanau kanau ma aso Ngisa ra, he tàna sum ko ma fe Ngisa ma ni Ngisa aso Lu na.

¹⁴ Su ma gi ni ka Ngisa aso Lu na mi na, mi ndak ma we tu la ko ma car fa ni i tu Ngisa na mi: mi go we la ko numa kandaka ni tuko ma sùm i irim tan; mi ka vari ma we zuna mi er, walama su ndak ma we zu la ko ni bei Ngisa mi.

¹⁵ Su ma gi ni ka Ngisa ma aso Lu na, mi ndak ma ka'a bol i wa tuko ko ndâ, na gi, su ndak ma ka'a bol i waram mi.

¹⁶ Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Tan na, sa gi we sar aso Busumra na su? Sa gi ndak ma ting ham sem la su?” Na gi, gi ni maa na, ma ni ka sar ma aso Kristi.

1 Korinte 3

Sum ma gir sin aso Lu

¹ Njurokon na, gi ni nan na, han ndak ma in hei la kandaka ma han go in he sum ko ma ka Ngisa Lu na tan mi: han ndak ma in hei la kandaka ni sum ko ma i wa angga ra tan er, kandaka ni ado ciciki ma i lo he tu la aso Kristi tan.

- ² Han hei ni pa ma ce, ni tuko ti ma gidang mi, walama ii ndaki ma tiinum mi. Gag cem hîyâ era na, ii ndaki ma tiinum mi,
- ³ walama ii kei kandaka ni sum ko ma i wa angga ra tan to'o 'bo. Walami cem hîyâ na, se'ei ma gir, ka ce'd ndri i dukri to'o 'bo na, la tanda go taki se, hei tlingeï kandaka ni sum ko ma i wa angga ra tan to'o 'bo mi su? ii go trei kandaka ni sum ko ma ori na tan er mi su?
- ⁴ Kandaka se, su i dukri 'dau gi go in i sema: “Nan ni su aso Pol,” su ma 'dang 'dau dla gi in i sema: “Nan ni su aso Apolos” bra na, kandaka ni numa tan na, ii tlingeï ti kandaka ni sum ko ma i wa angga ra tan mi su?
- ⁵ Tan na, Apolos ni sa su? Wase tan na, Pol ni sa su? Maa ma ni sum sin aso Lu ori, ni i zu maa gi, ii hei ti tu la ra. Gi ni sa sa ma i dukma na, mi gir ni tuko ma Busumra na ham ma mi gir ra:
- ⁶ nan, han 'bul ni 'bul, Apolos gi go ho'o mbi na i zu, na gi, ni Lu na gi ni bu ma wim ma.
- ⁷ Walama num su ma 'bul la, ka su ma ho'o mbi i zu na, tà ni tuko ma ori: Lu na bu ma wim ma gi ni bumrum.
- ⁸ Su ma 'bul la, ka su ma ho'o mbi na i zu na, tà ni i 'ba ndri 'dau, na gi, gi ni sa sa na, Lu na go ta po'om ni i wa sin mum ma mi gir ra.
- ⁹ Gi ni maa na, ma ni sum ma kau bike sin ka Lu na, hei gi ni sine aso Lu na bra. Hei gi ni za aso Lu ma mi minda er.
- ¹⁰ Gi ni nan na, i zu o aso Lu ma mi gir guci ti i waran da, kandaka ni su ma we sin za 'bor, ma ge zu za tan. Gi ni cem hîyâ bra na, ni su ma 'dang gi go ting hina i wa afi. Na gi, sa sa na, mi we min mum ma mi go minda 'bei se.
- ¹¹ Jesu Kristi gi ni zu za ma kanau kanau ra, su ma 'dang ma ndak ma ge zu za ma 'dang cei se.
- ¹² Sum nini go ting afi i wa zu za tanda ra, ni ka wulak wase, ni ka bangrang wase, ni ka goi ko ma ca'bna 'bor, sum nini bra na, ni ka ago ko wase, ni ka viya ko wase, ni ka kuya ko.
- ¹³ Na gi, ka fat ma li bol la, gi ni sin gir aso sa sa na, zunda go ta ze suno i ti'de gau; walama ka fat tanda ra zu bum go ta ge suno i ti'de gau ni ka ku ra, gi ni sin gir aso sa sa na, gi ni ma 'bei wase, gi ni ma buburo na, ku ra gi go ta taknga.
- ¹⁴ Kandaka se, ku ra gi ye sin gir aso su ma mi min i wa zu za tanda ra mi na, mi go ta fe vari sem.
- ¹⁵ Kandaka se, sin gir aso su numa gi ye suno fât na, mi go ta fe vari sem mi; turum ba go ta si'di, na gi, kandaka se, mi ze fa ni i ir ku priu tan.

- 16 Hei gi ni za aso Lu ra, Ngisa Lu na suk i lori er; tan na, ii wei numa mi su?
- 17 Kandaka se, su ma gi 'deng za aso Lu ra na, Lu na go ta 'deng bum numa bra. Walama za aso Lu ra ni za ma ka ira 'dang, hei turi ra, ii kei kandaka ni za tanda ra tan.
- 18 Kot 'bei su ta 'bu turum. Kandaka se, su i dukri gi sar se, num ni su ma ka ir jeng i zu la ma i wa angga ra na, 'bei walama mi fang turum kandaka ni bu sùm tan cu'b se gi, mi ta fe ti ir jeng ma kanau kanau ra 'bo.
- 19 Walama tuko ma sum ko ma i wa angga ra go in se, ni ir jeng ma 'bor ra, numa na, Lu na go we kandaka ni tuko ma sùm i irim tan. Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Lu na go ta ba sum ko ma ka ir jeng ga ka sem'deu gbe'b gbe'b ka lem mana ra.”
- 20 Ti in gafi i li ma 'dang dla na: “Busumra na go we sar aso sum ko ma ka ir jeng ga, kandaka ni tuko ma njok ori tan.”
- 21 Wa numa gi, 'bar su ha'a zu turum i wa sum mi, walama tuko kona pet na, ni ma mii.
- 22 Gi ni Pol wase, gi ni Apolos wase, gi ni Piyer wase, gi ni angga ra wase, gi ni maska ra wase, gi ni mat na wase, gi ni tuko ko ma cem ko hîyâ na wase, gi ni tuko ko ma go ta mba ni mba 'bo na, gi ni nimi nimi pet era na, ni ma mii.
- 23 Na gi, gi ni hei na, ii ni aso Kristi, Kristi bra na, ni aso Lu na.

1 Korinte 4

Sum vin sin aso Kristi

- 1 Kandaka numa tan na, 'bei walama ii kotima kandaka ni sum sin aso Kristi ma i vinim, ma go kot zu la ma tunda ma pipe'e ma aso Lu ma mi hama i 'barna ra tan.
- 2 Kal pet na, su ma gi go kot ni zu tuko aso su na, gi gir ni mama era na, mi ta ke ni su ma i du gei.
- 3 Kandaka se, ii ke'ei ni bol i waran wase, sum ma i wa angga ra gi ka'a bol i waran era na, numa na, ni la ma yâ i iran ori. Gi ni nan era na, han hina ka'a la i waran ka'doron mi er.
- 4 Gi ni nan na, i lo sar man da, han we na, la i waran mi, na gi, numa era na, ndak ma fangan ti 'bei gafi mi se. Busumra na, num ngaf gi ni bu ma ka'a han bol la.
- 5 Kandaka ni numa tan na, ke'ei la i wa su kufo ka'dori, ka ma lirim bei ndak 'bo na mi. Goli gag mba aso Busumra na: num gi go ta ze ka zu tuko ko ma pe'e tuna i lo ndufun da suno i ir ti'de, mi ta ze ka zu la ko ma pe'e i lo sumra

na suno njôî njôî 'bo. I dugo li numa se gi, gi ni sa sa na, go ta fe pit mum ma guci i waram, ma car fa i 'ba Lu na 'bo.

⁶ Njurokon na, la ma han in hei pet ca ra, ni la ma guci i wa nan turan ka Apolos er. Han ba se, ni ka la ma tlinge minda ma ma hati ti ra gi, ii tà culomi ti i wa tuko ma ndal ka'd na mi. Koti 'bei su 'dau i dukri tà am wa bu hat ma nini afi bra, kot num ma hîyâ na i irim njok bra na.

⁷ Tan na, sa gi fangau 'dang kal i wa minkoru su? Tan na, tuko ma a fam ori mi na ni nimi su? Kandaka se, a gi fam ni ori da na, ni wa nimi gi a go ha'a ti zu turu kandaka se, hau fam ni ori mi tan na su?

⁸ Na gi, gi ni hei na, ii upi cei da. li fangi sum fe ko da er. li fangi ni vuduk ko ni bei maa da er. Gi ni numa tan na, 'bei er, kandaka se, ii gi fangi ni vuduk ko ni ma turum gasi na, i dugo li numa na, maa ma ta tap kari tum gi, ma tii ti za na.

⁹ Walama han sar sema: Lu na fangma, maa gi ni sum vin sin ko, i li ma danasu gbo'o na. Ma ke kandaka ni sum ko ma la bol ma mat guci i wana, ma tà mat suno i ir sumra na pet tan; ma fang i ir sumra na kandaka ni tuko ma sum go wam jo'bo'b gi, tà go mas ti i zorum mangar ori na tan, i ir sum sin ko ma afi duk Lu na er, i ir sum ko ma i wa angga ra pet er.

¹⁰ Maa, ma ni sum ko ma fang sùm wa sem Kristi, na gi, hei, ii ni sum ko ma ir jeng i lo Kristi; maa, ma ni sum ko ma yâ, na gi, hei, ii ni sum ko ma gidang; hei, ii ka sem ci'i, na gi, maa, ma ka sem ci'i mi.

¹¹ Gag ti ka fat ma furum ba na, ma go li ca i 'ba me ra ka vin co'o, ma ka barau ma sak i tuma mi, tà dlama, ma go talal i du fu fu walama zama cei er;

¹² ma go tikei tuma ka sin ma gir, walama ma fe ti tuko ti ma ti i vinma. Su gi 'de tuko i wama na, ma go 'be ham vin; su gi lima ni ca na, ma go am ti wama suno tim er;

¹³ kandaka se, su gi irma na, ma go kor ham ni la ma ka der el. Ma ke kandaka ni 'biti 'biti aso sum ko ma i wa angga ra tan, kandaka ni tuko ma njinjê, ma sum amum gam suno tan, gag cem hîyâ.

¹⁴ Han ndal hei la ca ra ni walama fangi ti kuzur mi, na gi, ni walama han ba ma hati, walama hei ni adoron ma han bei 'bor.

¹⁵ Kandaka se, sum ko ma hati i zu Kristi na, tuna gi hina ndak ni kikis bub bub gu'b era na, bubari kona ni 'bor mi, walama nan gi ni bei, ma vre'ei i zu Kristi ka er la ma 'Bei ra.

¹⁶ Wa numa gi, han go ceni cen: ami ni la man da.

¹⁷ Ni wa numa gi, han sin ti Timote kana i he'di, ni vei man ma han bam, ma i du gei i zu Busumra na. Mi ta in hei la ma lori nde ti hina, i wa la man ma han hat ti Eglis kona i li na ndâ ra.

18 Sum nini i dukri na go am ti wana afi 'bor, tà sar i lona se, nan go ta ta kana i he'di gafi mi se.

19 Kandaka se, Busumra na gi ba na, han ta ta kana i he'di zak. I dugo li numa na, han go ta we sum ko ma go am wana afi numa, han ta we ni la mana ra ori go'o mi, na gi, han ta we ni gidang mana ra er.

20 Walama, Tiza aso Lu na ni ka la ma ka vin ori go'o mi, na gi, ni ka gidang.

21 Tan na, ii bei ni nimi su? Tan na, han ta ta kana i he'di ni ka lufa wase, ni ka girder ma i loron ka ir 'dil la su?

1 Korinte 5

La ma kuzur i duk Eglis sa

1 Tà go in i li na ndâ i sema: la aso hu'd ma gir i dukri. La aso hu'd ma gir tanda ra na, su hina humba i duk sum ko ma we Lu mi na mi er: su 'dau i dukri ve ma bam, suk ti.

2 Kandaka numa tan pet na, ii go ami ti wari afi 'bor. Gi ni 'bei na, ii ci'i ni i wa su ma gir tuko ma kandaka numa tan na gi, ii oiinum ti suno i dukri 'de mi su?

3 Gi ni nan na, turan i dukri mi, na gi, ngisaran i dukri; han ka'a la i wa su ma gir tuko ma buburo kandaka hîyâ tan na cei da, kandaka se, nan ni i dukri tan,

4 ni ka sem Busumra ma maa na Jesu, i dugo li ma hei ka ngisaran tap i lo gidang aso Busumra ma maa na Jesu na,

5 ma hei su hîyâ he Seitan, walama 'deng tleu turum suno bra, walama ngisaram ta fe si'd ka fat bar aso Busumra na bra.

6 Ha'a zu tu mii ra 'bei mi. Tan na, ii humi ndal ma tà ge i sema: “Kuf ma ga'a nde na gi, go car fut ma tà lupunum ti na pet,” na mi su?

7 Saki kuf ma vu ma aso buburo ra suno, walama ii fangi ti kandaka ni fut ma mireu ma bei kuf i dukrum tan, walama ni ma turum gasi na, ii wali suno ka kuf numa da. Walama Kristi ma ke kandaka ni vei time ma gir vin ter Pak ma maa na tan na, tà falam da.

8 Wa numa gi, ma giri vin ter ma maa na, ni ka mgbo ma ka kuf ma vu na i dukrum ma mi se, numa ni kuf aso buburo, ma ka se'ei ra, na gi, ma giri ni ka mgbo ma bei kuf i dukrum, ka lo ma 'bei cet cet ka tu la.

9 I lo maktub man ma han ndal kana hei kufo ra, han in ti hei walama se, koti 'bei ii tapi ka sum ko ma gir hu'd na.

10 Han sar i wa sum ko ma gir hu'd ma i duk sum ko ma i wa angga ra pet na mi wase, ni sum ko ma go sina tuko ko ma i wa angga ra mi er, ka sum ko ma

kir ra mi er wase, ka sum ko ma go 'di firiki na mi tum er. Gi ni se, maa gi busi kana kandaka numa tan da na, ma go ta busuki suno i wa angga ra mbê bra.

11 Tuko ma han ba ma in na gi man: su ma 'de turum se, num ni su ma aso Lu na gi, mi ni su ma gir hu'd wase, mi ni su ma go sina tuko ko ma i wa angga ra wase, mi ni su ma go 'di firiki wase, mi ni su ma ir sum wase, mi ni su ma guru'd ka sùm wase, mi ni bu kir bra na, koti 'bei ii tapi karam, saki 'bi i lo tim karam mi er.

12 Tan na, ndolon ma ka'a la i wa sum ko ma ni ma maa mi na ni mama su? Tan na, hei ii ndaki ma ke'ei la i wa sum ko ma i dukri na mi su?

13 Ni Lu na wa turum gi ta ka'a la i wa sum ko ma suno na. Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Oiyi su ma gir buburo na suno i dukri.”

1 Korinte 6

'Dei ndri i vin bol i kufo sum ko ma i wa angga ra mi

1 Kandaka se, su 'dau i dukri gi ka ir la mum ka njurum gi, mi ta 'dam ni i kufo sum ko ma i wa angga ra hak 'de na, numa na ni ka varirum mi. Tan na, ni wa nimi gi, mi ta 'dam ni i kufo sum ko ma aso Lu na mi na su?

2 Tan na, ii wei ma se, li na go ta mba na, sum ko ma aso Lu na go ta ka'a bol he sum ko ma i wa angga ra na mi su? Kandaka ni numa tan na, ii ndaki ma ke'ei ir la ko ma ciciki ma i dukri na mi su?

3 Tan na, ii wei mi su? fat ma go ta mba ra, ma go ta ke'ei bol he sum sin ko ma afi duk Lu na bel er se, kandaka ni la ko ma i wa angga ra ganang su?

4 Kandaka se, ii gi ka ir la i dukri i wa tuko ko ma i wa angga ra na, tan na, ii homi ta le'ei ni sum ko ma ori, ma njok i ir sum aso Lu na gi, ka'a hei bol la hak 'de su?

5 Han in hei la ca ra, ni walama ii kei ti ka kuzur. Tan na, su ma we la tan 'dau era cei i dukri, ma ndak ma ka'a ir la tanda he njuroko ndri numa na su?

6 Tan na, su 'de njurum i vin bol, i kufo sum ko ma he tu la mi na su?

7 La mii ma ii go 'dei ti ndri tei ti i vin bol la, la tanda ra 'bei mi ni ma turum. Tà gi ti ni tuko mii era na, ni wa nimi gi ii suki ka ir 'dil mi su? Tà gi ve ni tuko mii ka gidang era na, ni wa nimi gi ii 'bari hana mi su?

8 Na gi, gi ni hei na, ii go giri tuko 'bei mi doli, ii go vei tuko ma gbugru i 'ba ndri. Ni i duk hei ma njuroko ndri ma aso Kristi na tul tul.

9 Tan na, ii wei ma se, sum ko ma gir buburo na go ta ze i lo Tiza aso Lu na mi na mi su? Koti 'bei ii ta hi'diuwi turi: sum ko ma gir tuko gor gor ra wase, ka sum ko ma go 'di firiki na wase, ka sum ko ma gir hu'd na wase, ka sum njufko

ma fang tuna taca kona wase, sum ma go bar ka minkona sum njufko, kandaka ni lobki tan na wase,

10 ka sum ko ma kir ra wase, ka sum ko ma sina tuko ko ma i wa angga ra wase, ka sum ko ma ce sùm guru'd ti na wase, ka sum ko ma ir sum ma wase, ka sum ko ma bar go'b sum i vari gi, 'bat tuko i 'bana na, sum numa pet na, tà go ta ser i lo Tiza aso Lu na mi kanau.

11 Sum nini i dukri na, tà fa kufo ni kandaka numa tan er. Na gi, cem hîyâ na, buburo mii ra mbus suno cei da, ii fangi ni sum aso Lu ma ka iri 'dang, ii fangi ni sum ma i du gei i ir Lu na, ni ka sem Busumra na Jesu Kristi, i zu Ngisa aso Lu maa na.

Gei sem ci'i i wa Lu na ka tleu turi

12 Sum nini hina i dukri tà in i sema: “Tuko kona pet na, tà telen vari ma girna na mi.” Gasi, to'o na gi, tuko kona tà 'bei hei pet mi. Han ndak ma in i sema: “Tuko kona pet na, tà telen vari ma girna na mi.” To'o na gi, han ba ma 'bar tuko tan 'dau er gi kal waran gi, fangan lak mum mi.

13 Hei era na, ii go ini i sema: “Tuko ti na, guci ni i wa lo sura, lo sura bra na, guci ni i wa tuko ti bra.” Gasi, na gi, Lu na go ta 'denga suno ka lana ho'b cu'b. Na gi, tu sura na ke ni walama gir ti ni hu'd mi, ti ni walama gir ti ni sin he Busumra na, num Busumra na gi ni bu tleu tuma ra er.

14 Lu na ze fa ka Busumra ma maa na suno i li usiya na ka irim, mi ta busukma fa suno i li usiya na ka irma, ka gidang mum ba ni tan er.

15 Tleu turi ni tleu tu ma aso Kristi, tan na, ii wei mi su? Tan na, han ta am tleu tu ma aso Kristi ra gi, han fangga ni tleu tu ma aso ma gaulang su? Ni tan mi kanau!

16 Wase tan na, ii wei ma se, su ma gi tap turum ka ma gaulang ga na, tleu tuna fang tap ni 'dau ngitlenga, ii wei mi su? Walama Maktub pa in i sema: “Ka lana ho'b cu'b ma, tleu tuna go ta fang ni 'dau.”

17 Na gi, su ma gi tap 'dau ka Busumra na, mi go ta fang ni ngisa karam 'dau er.

18 Nei i 'ba hu'd ma gir ra! Gi ni buburo mati mati pet ma su go gir ra, mi go gir ni ka turum ma suno ra; na gi, su ma gi gir ni hu'd na, mi gir ni buburo ka tleu turum tul.

19 Tleu turi gi ni za aso Ngisa Lu na, ni Ngisa aso Lu ma mi hei fa ma suk i lori na, tan na, ii wei mi su? Tleu turi ni ma mii wa turi mi.

20 Lu na ca'bi da, mi po'o wari ni ka ca'b ma tong 'bor. Wa numa gi, 'bari tleu turi ni walama gei ti sem ci'i gi i wa Lu na.

1 Korinte 7

Ca'b la ko wa la aso 'dum

- 1 Cem hîyâ na, han go kori kana i wa la ko mii ma ii ca'bani fa i lo maktub mii ra: kandaka se, su ma nji gi ve ma mi kanau na, gi 'bei kal.
- 2 Na gi, ni wa la aso hu'd ma gir ra, 'bei walama su ma nji mani mani na, mi ve ma mum, ma mati mati na, ti ve nji manda bra.
- 3 Su ma nji na, mi he ni tuko ma mâtam bam ma gi handa, gi ni ma ra era na, ti he ni tuko ma njuffa bam ma gi ham er.
- 4 Ma ra, ti ndak ma ta gir tuko ma londa ba ka tleu tunda i wa tunda ka'donda mi; tleu tunda ni aso njuffa; su ma nji na, mi ndak ma ta gir tuko ma lorom ba ka tleu turum i wa turum ka'dorom mi er: tleu turum ni aso mâtam.
- 5 Se'ei turi he ndri mi; kandaka se, ii gi le'ei turi suno nde walama fe vari ma ceni ti Lu na na, 'bari lori sak ndri 'dau cu'b, i kir numa se gi, ii homi fei ndri gafi 'bo, walami laram ma giri numa, koti 'bei, Seitan ta fe vari ma 'bui ti joko, walama gidangri ndak ma tel tleu turi mi.
- 6 La ma han in hei ca ra na, ni walama ii ndaki ma giri kandaka numa tan, na gi, kandaka ni vin gat tan mi kam.
- 7 Gi ni nan na, han ba sema: sum ma pet na, suk kandaka ni nan tan. Na gi, gi ni sa sa na, Lu na ham tuko he mum ma guci i waram ma ni 'dang, su ma hîyâ, tuko he mum ma ni tan ce'e, numa ma hîyâ na, tuko he mum ma ni tan ce'e bra.
- 8 Hîyâ gi ni la ma han go in he hu'dki ko ma bei ba lobki 'bo na, ka weiyeko ma bei ba njufko 'bo na bra, ka sum ko ma ke kumri na bra, gi ni 'bei na, tà suk kandaka ni nan tan.
- 9 Na gi, kandaka se, ii ndaki ma teli turi mi na, vei ndri; ve ma wase, ve nji na, 'bei kal dalam ma ve ku i lori hir hir ra.
- 10 Gi ni sum njufko ma ba lobki da na, ka lobki ma ba njufko da na, han go in hana vin gat ca ra (ni vin gat ma car fa ni i 'ba nan mi, na gi, ni vin gat ma car fa ni i 'ba Busumra na): kot 'bei ma ta wal ka njuffa.
- 11 Na gi, kandaka se, ti gi wal ka njuffa na, ti ve nji ma 'dang mi, gi ni tan mi na, ti hom i zu njuffa gafi. Gi ni su ma nji era na, kot 'bei mi ta oi mâtam suno.
- 12 Tan hei sum nini ma kei na, hîyâ gi ni la ma han go in kana hei ra (ni nan, ni Busumra na mi): kandaka se, su ma aso Lu ma ka mâtam gi, ti gi bei he tu la 'bo gi, má tanda ra gi ba se, tanda suk karam 'bo na, mi ndak ma oinda suno mi;
- 13 mâ ma ti ni su ma aso Lu na gi, njuffa gi ni su ma bei he tu la 'bo gi, mi gi ba se num suk kanda na, kot 'bei ti ze suno asorom.

14 Walama su ma nji ma bei he tu la 'bo na, mi ta fang su ma aso Lu na, ni i zu mâtam, mâ ma bei he tu la 'bo ra, ti ta fang su ma aso Lu na ni i zu njuffa ma he tu la ra: gi ni tan mi na, adona go ta ke kandaka ni ado aso sum ko ma we Lu mi na tan, na gi, cem hîyâ na, tà fang ni ado aso Lu ma ka irna 'dang.

15 Na gi, kandaka se, su ma he tu la mi 'bo na gi ba se, num bus ka su ma aso Lu na da na, tà 'baram mi busu. I dugo li numa, su ma aso Lu ma ni su ma nji wase, ni mâ era na, mi but suno i lo 'dum tanda. Walami Lu na 'dei fa ni walama hei suki ni ka edlem he'be.

16 Nang mâ ma ni su ma aso Lu na, tan na, a ndak ma ta si'd njufang su? Wase hau su ma nji ma ni su ma aso Lu na, tan na, a ndak ma ta si'd mátau ra su? li wei mi, ni ma turum gasi.

Suki kandaka ni ma Lu na 'dei ti fa na tan

17 Gi ni sa sa na, mi suk kandaka ni ma Lu na tingim ma tan, kandaka ni ma Lu na 'dam ti fa na tan er. Tanda ra gi ni la ma han go hat ti Eglis ko ma i li na ndâ na.

18 Kandaka se, su ma Lu na gi 'dam fa gi, mi gi ni su ma fal zurum da na, kot 'bei mi fang turum kandaka ni su ma zurum bei fal 'bo tan. Kandaka se, su ma Lu na gi 'dam fa gi, mi gi fal zurum mi 'bo na, 'baram mi fal zurum mi se bra.

19 Walama zu ma fal la, ka zu ma fal mi ra, ho'bcu'b ma, ndak ni tuko ma kanau kanau mi, ni ve ma ve i zu vin gat aso Lu ra ngaf gi ni tuko ma kanau kanau na.

20 Gi ni sa sa na, mi suk ni i li sukrum ma Lu na 'dam hina na.

21 Tan na, a ni lak gi Lu na 'dau ti fa su? Kot 'bei a tlawu turu wa la tanda ra; na gi, kandaka se, a gi fe warau da na, 'bei kal la hi'diu 'bu i turum 'bei tok tok se.

22 Lak ma Lu na 'dam fa suno na, mi fang ni vei vra'a, walama Busumra na gi ti i waram. Kandaka ni numa tan er, vei vra'a ma Busumra na gi 'dam fa na, mi ni tan er, walama mi fang ni lak aso Busumra na se bra.

23 Lu na po'o wari ni ka ca'b ma tong 'bor; gi ni tan da na, fangi turi ni laki ko aso sumra mi se.

24 Njurokon na, gi ni sa sa ma i dukri na, mi suk i kufo Lu na ni i li sukrum ma Lu na 'dam hina na.

Sum ko ma bei ve ndri 'bo, ka sum ko ma kumri na

25 Gi ni la ma guci i wa sum ko ma bei ve ndri 'bo na, han fe vin gat aso Busumra na ma guci i wana ra mi; na gi, han go in ni sar man ma han we ra suno, nan gi ni su ma fe o i 'ba Busumra na, walama han ta ke ti ni su ma kanau kanau.

- 26 Wei man, hîyâ gi ni tuko ma han sar ti sema: kandaka se, su ma gi bei ve ma 'bo na, numa na 'bei kal la, ni wa la aso lica ko ma cem hîyâ.
- 27 Kandaka se, a gi ve ma da na, oinda suno mi se. Kandaka se, a gi ve ma mi 'bo na, kot 'bei a ta ve ma.
- 28 Na gi, kandaka se, a gi ve ma ra na, a gir ni buburo mi. Gi ni vei wei ma ve ni nji era na, ti gir ni buburo mi er. Na gi, sum ko ma ve ndri da na, tà go ta fe lica i lo suk mana ra ka bar 'dau 'dau pet, numa gi, han ba ma futi ti suno i lo lica tanda ra.
- 29 Njurokon na, wei, hîyâ gi ni tuko ma han ba ma in na: li na ke ni tan nde ori; li bar ko ma cem hîyâ na, sum ko ma ka lobki da na, tà suk kandaka se tàna ka lobki mi tan.
- 30 Tàna sum ko ma go ci'i na, tà suk kandaka se, tàna ni sum ma go ci'i mi tan; tàna sum ko ma go frêi na, tà suk kandaka se, tàna ni sum ko ma go frêi mi tan; sum ko ma go kap par ra, tà suk kandaka se, tàna ka tuko mi tan;
- 31 tàna sum ko ma ka tuko ma i wa angga ra na, tà suk kandaka se, tàna gir mi tan; walami tuko ko ma i wa angga ra go ta bo'd suno pet.
- 32 Han ba se, ii suki ni ka tlau i wa tuko ko ma ii go dauwi cana na mi. Su ma gi bei ve ma 'bo na, mi ting lorom ni i wa tuko gir ko ma aso Busumra na, mi go lang ni vari walama num ta nde ti i ir Busumra na;
- 33 na gi, num ma ve ma da na, mi go nde ka tuko gir ko ma i wa angga ra kpô kpô, mi go lang ni vari ma num ta nde ti i ir mátam 'bei bra,
- 34 kandaka numa tan na, lorom wal ni ho'bo. Ma ma suk ka'donda bei ve nji ra wase, vei wei ma bei ve nji 'bo ra, tà go nde ka sin gir aso Busumra na kpô kpô, ni walama tàna ta ke ti 'bei i irim, ka tuna ka ngisana pet; na gi, tanda ma ve nji ra, ti go nde ni ka tuko gir ko ma i wa angga ra kpô kpô, ti go lang vari ma tanda nde ti i ir njuffa bra.
- 35 Han go in hei la ca ra, ni walama han njini ni njin. Han lang ni vari ma teli ni tel mi. Han ba se, ii ta giri ni tuko ma nde i ir Busumra na, ii ta giri ti sin da he Busumra na ni ka lori ma 'dau.
- 36 Kandaka se, su ma ka 'betem ma wei gi, jengga gi go kal gi, mi ka sar se, ti ve nji na, 'bei kal la mi gir ni tuko ma lorom ba na, mi gir ni buburo mi, 'barra ti ve nji.
- 37 Na gi, su ma ka 'betem ma wei hina gi, kandaka se, mi gi ba se, ti ve nji mi, mi gi kau lorom gidang wa la tanda er gi, mi gi ve ni la in aso sum mi na, mi gir ni tuko ma lorom ba na, walama mi gi ba se, 'betem suk bei ve nji na, numa na, mi gir ni 'bei.

³⁸ Kandaka ni numa tan, su ma gi he nji 'betem suno na, mi gir ni 'bei, su ma he 'betem nji suno mi na, bum numa gir 'bei kal.

³⁹ Ma ra, njuffa gi hina ka irim 'bo na, vin gat ta jeuna i tu ndri mucuk 'bo. Na gi, kandaka se, su ma nji na gi mat da na, ma ra but suno i tu vin gat aso 'dumba. Kandaka se, ti gi ba na, ti ve nji, ti ta ve ni su ma aso Lu na kam.

⁴⁰ Na gi, kandaka se, ti gi ba ma suk ka'donda na, tunda ta ella kal; numa gi ni sar man da, han go sar se, nan era, han ni ka Ngisa aso Lu na.

1 Korinte 8

Tuko vursu ma tà fal he firiki

¹ Gi ni cem hîyâ na, ma bei zu la tleu tuko ur ko ma tà go falna vursu, gir ti 'be vin he firiki na: gi ni ma turum ma na, ma wei zu la tanda ra suno 'bei te'd te'de, kandaka ni ma ii ini na tan. Na gi, we tanda ra na, sum go ha'a ti zu tuna, am ti wana afi 'bor; gi ni girder ra na, ti go hama gidang ma wii ti i lo he tu la ra.

² Kandaka se, su ma go sar se, i num we tuko na, mi bei we we ma tunda ra to'o 'bo.

³ Na gi, kandaka se, su na gi ba Lu na na, i dugo li numa Lu na wam bra.

⁴ Tan na, su ndak ma ta kam tleu tuko ur ko ma tà falna vursu he firiki na su? Ma wei 'bei se, firiki na ni tuko ma turum i wa angga ra mi; Lu ma 'dang cei, Lu na ni ka'dau ngitleng.

⁵ Tuko ko nini hina 'bor, ma sumra ting sarna i wana se, Lu na minkorom lu ko ma 'dang 'bu ke kana hina i afi, ka wa angga ra ni ma turum, tà he tong he lu kona, ka bumna kona 'bor.

⁶ Kandaka ni numa tan pet na, gi ni maa na, Lu ma maa na hina ni ka'dau ngitleng, num gi ni Buba ma ge tuko kona pet na, ma ta homi ni i he'dem. Busumra na ni ka'dau ngitleng kandaka numa tan er, num gi ni Jesu Kristi. Ni i zu num gi, Lu na ge ti tuko kona pet, ni i zu num gi, ma ti hina.

⁷ Na gi, sum pet we tu la ca ra mi. Sum nini na, tà hat ni la aso firiki gag cem hîyâ, gafi dla na, tà go kam ni tleu ko ma numa, kandaka ni tleu ko ma tà fal he firiki na tan gag cem hîyâ; ni walama sar mana ma i lona ra yâ yâ gi, tà ne ti wulak; tà ti ti tuko ko numa gi, tà fang ti njinjê.

⁸ Ni tuko ti na gi go ta kama i kufo Lu na mi. Kandaka se, ma gi tii mi era na, ma hina ta ngari ti dana mi er, ma gi tii era na, ma ta tei ti kufo mi tum er.

⁹ Koti 'bei ka tuko gir ko mii ma lori ba, ma ii go giri i wa turi na, tà fang kandaka ni ago ma tum sem tan gi, ta sak ti minkori ko ma yâ i lo he tu la mana ra i duk buburo ra.

10 Kandaka se, hau su ma we tuko gi, car ta ze i za aso firiki na gi, a gi go ti tuko hina na, tan na, su ma yâ i lo he tu la mum ba gi, mi gi wau hina tan na, mi ta fe vari ma ti ti tuko ma tà falam vursu, gir ti 'be vin he firiki numa bel mi su?

11 Njuru ma yâ i lo he tu la mum ba, ma Kristi mat i waram numa na, go ta bas suno ni i zu we mu ra.

12 Ii gi go giri buburo ma kandaka numa tan, ka njuroki ko ma yâ i lo he tu la mana ra na gi, lona go cim ti na, ii giri buburo tanda ni ka Kristi er.

13 Kandaka numa tan gi, gi ni tleu ma kam ganang gi, go ta ge njuran ka'd i duk buburo ra na, han ta kam tleu mi se kanau kpingring, walama kot 'bei han ta gir tuko ma buburo gi, njuran ta nde ti i duk buburo joko.

1 Korinte 9

Tuko ko ma guci i wa bu vin sin

1 Tan na, han ni vei vra'a mi su? Tan na, nan ni bu vin sin mi su? Tan na, han we Jesu ma ni Busumra ma maa na mi su? Tan na, hei gi ni sin gir man ma guci i wa Busumra na mi su?

2 Kandaka se, sum nini gi wan kandaka ni bu vin sin tan mi era na, gi ni hei na, ii ndaki ma wani kandaka ni bu vin sin tan gasi. Hei gi ni tuko ma ndak ma tak se, nan ni bu vin sin ma i zu Busumra na.

3 Hîyâ gi ni la ma han go kor he tàna sum ko ma go karan gur ra:

4 Tan na, ma ndak ma ti tuko, ce tuko i wa sin gir ma maa ra mi su?

5 Tan na, ma ndak ma ve ma ma i tu vari aso Lu kama, kandaka ni ma sum vin sin ko ma nini gir ra tan, kandaka ni ma njuroko Busumra na, ka Piyer gir ra tan bel mi su?

6 Tan na, ni nan ka Barnabas teu gi gir sin ma fe ti tuko ti ma ti i vinma na su?

7 Tan na, su ma go gir ni sin askar gi, mi go po'o turum ka'dorom ma, ni sa su? Tan na, su ma gi 'bul ni ago anjor anjor i lo sine gi, mi hina ti vra'aram mi na, ni sa su? Wase, su ma gi go pol ni zu tuko ur ko gi, mi hina ce pana mi na, ni sa su?

8 Tan na, la ma han in ca ra, ni la in aso sumra go'o su? Tan na, vin gat aso Mois sa in tan bel mi su?

9 Hîyâ gi ni tuko ma ndal i lo vin gat aso Mois sa i sema: "Nâu ma go ca'a arau na, kot 'bei a ta sin ham ziu i vinim." Tan na, Lu na ba ni nâu kona su?

- 10 Tan na, mi in la tanda ra guci ti ni i wa maa mi su? Ni ma turum, la tanda ra ndal guci ti ni i wa maa. Su ma go kura sine na, ka su ma go ca'a arau na, tà ting lona ni i wa tuko ma tà go ta fe hina i wa tikei mana ra.
- 11 Kandaka se, ma gi 'bul ni la aso Lu ra gi hei i lori gi, ma gi ve tuko ko ma i wa angga ra i 'bi bra na, tan na, ni la ma tong 'bor su?
- 12 Kandaka se, sum nini gi ka gidang i wari ma ve tuko ko i 'bi ka numa tan bel la, tan na, maa ma kalna hêi dei 'de mi su? Kandaka ni numa tan pi era na, ma ve tuma i tu gidang tanda tok tok mi; na gi, ma go gir tuko kona pet ni ka ir 'dil, walama kot 'bei, ma ta gir hei ni tuko ma tel vari la ma 'Bei ma aso Kristi ra joko.
- 13 li wei 'bei ma se, sum ko ma go gir sin i lo za ma tong ma aso Lu ra na, tà go fe tuko ti mana na ni hina, i lo za ma tong ma aso Lu ra; gi ni tàna sum ko ma go fal ni tuko vursu na, tà go fe vari semna ni i li ma fal tuko vursu numa bra.
- 14 Kandaka ni numa tan er gi, Busumra na am ti vinim in ti se, tàna sum ko ma go ge er la ma 'Bei ra na, tà ti ni i lo sin tanda ra bra.
- 15 Na gi, gi ni nan na, han gir tuko numa 'dau mi. Han ndal la tanda ra era na, ni walama fe ti tuko i 'bi ni tan mi er. Kandaka se, tuko ma han go li ti zu turan na gi, su gi go fangam njok nga, han gi mat ni mat na hotei 'de.
- 16 Kandaka se, han gi ge er la ma 'Bei ra na, han ndak ma ha'a ti zu turan mi. Han ta ge ni er la ma 'Bei ra mbê mbê. Kandaka se, han gi ge er la tanda ra mi na, ni buburo gi i waran.
- 17 Kandaka se, han gi gir sin man da ni ka ba man ma i lora na, han sar se, han go ta fe vari sen hina. Na gi, cem hîyâ na, han go gir sin tanda ra ni i zu am vin, kandaka ni vin sin ma Lu na gi am han i 'ban tan.
- 18 Tan na, ni nimi gi ni vari sem man da su? Vari sem man da, gi ni er la ma 'Bei ma han go ge mangar ori ra, bei ma lang tuko fe i 'ba su ka gidang.
- 19 Han ni vei vra'a, han ni lak aso su mi; kandaka ni numa tan pi era na, han fang turan lak he sum pet, ni walama han fe ti lilauna hina 'bor kal he Kristi.
- 20 Kandaka se, han gi go gir sin i duk au Juif kona da na, han go fang turan kandaka ni su ma Juif tan, ni walama se, nan fe ti Juif kona. Gi ni nan wa turan na, han ni i zu vin gat ta mi. Na gi, kandaka se, han gi suk ni i duk sum ko ma i zu vin gat ta na, nan era na, han gir i zu er, ni walama se, han ta fana ti.
- 21 Kandaka se, han gi suk ni i duk sum ko ma we zu vin gat ta mi na, han go fang turan kandaka ni tàna tan er. Han in ni se, nan hina gir i zu vin gat aso Lu ra mi, ni tan mi; ni ma turum gasi na, han go gir i zu vin gat aso Kristi ra.

²² Kandaka se, han gi suk ni i duk sum ko ma yâ i lo he tu la mana ra na, han go fang turan sak ti kana, kandaka se, nan ni su ma yâ i lo he tu la ra tan er, walama se, han fana ti. Han fang turan 'dang 'dang i he'd sum ma pet, kandaka numa tan na, ni walama se, ni mama era na, han ta si'd ti sum nini i duknga hiu.

²³ Han gir tan pet na, ni wa la ma 'Bei ra, walama se, han fe ti vari sen hina i du bra.

²⁴ I duk sum ma go sak ne i li ma ti'de, ka fat liu vin ter ra na, ni su ma kal wa minkorom ka ne ra 'dau ngaf gi go fe po'o ra na, tan na ii wei mi su? Nei gidang kandaka ni numa tan er, walama ii ta fei po'o tanda ra.

²⁵ Sum ko ma ba se, tàna kal wa minkona i li liu ra kandaka numa tan na, tà go tel ni tuna i wa tuko ko pet, ni walama se, tàna ta fe ti jum mol'bo ma go ta 'deng suno ra; na gi, gi ni maa na, ma go ta fei ni jum mol'bo ma go ta 'deng mi kanau ra.

²⁶ Ni wa numa gi, han gi go ne na, han ting iran ni i zu tuko ma i kuforon na 'del; ni wa numa gi, han ke kandaka ni su ma am 'bum gi, tum minim mbulo fit fit tan mi.

²⁷ Na gi, han kau turan gidang, han ve turan kandaka ni lak tan, walama kot 'bei, i kir ma han ge er he sum nini na, nan turan ta ke suno.

1 Korinte 10

Koti 'bei ii tapi turi ka firiki na

¹ Njurokon na, han ba se, ii sari ka tuko ma gir ka muima ko ma tra ka Moisa. Ka lana pet na, tà tra ni i zu ndangsu 'dukul la i wana, ka lana pet na, tà kas sina ma tong ma Tleu ra.

² I lo 'dukul la, i lo mbi sina ra, tà fe ti baptem hina ka lana pet, tap ti 'dau ka Moisa.

³ Ka lana pet na, tà ti ni tuko ti ma 'dau ma aso Ngisa er,

⁴ ka lana pet na, tà ce ni mbi ce ma 'dau ma aso Ngisa; walama tà ce ni i lo goi ma aso Ngisa ma ci tanna na, goi numa gi ni Kristi.

⁵ Kandaka numa tan pi era na, tonga ma 'bor ra nde i ir Lu na mi, ni wa numa gi, tà mat ti i go'bo.

⁶ La ko numa gir tan na, ni walama tak ti hama, walama se, kot 'bei maa ta giri 'datau tuko ko ma buburo na, kandaka ni ma tà gir numa tan.

⁷ 'Bei ma ii 'dii firiki, kandaka ni ma sum nini i duknga 'di na tan mi se. Kandaka ni ma Maktub pa in i sema: “Sum ma suk ka'd walama ti tuko, ce tuko, i dugo li numa tà tum afi walama liu njong bra.”

- 8 Koti 'bei ma ma ta giri hu'du, kandaka ni ma sum nini i duknga gir tan gi, sum kikis bub guho'b wa suno hindi bo'd ti suno i ir fat ma 'dau ra.
- 9 Koti 'bei ma ma ta tuki Busumra na, kandaka ni ma sum nini i duknga tukum tan gi, vu kona etna gi, bo'dna ti suno.
- 10 Koti 'bei ii ta nguŕîyî la ka Busumra na, kandaka ni ma sum nini nguŕî la tan gi, bu sin ma fa afi duk Lu na cina ti.
- 11 La ko numa fang i wana tan na, ni walama tak ti he sum nini ko; tà ndal la ko numa ni walama hatma ti, walama ma mbei ni i vin li ma ke tul ma do'o na se.
- 12 Wa numa gi, su ma gi sar se, num car afi ka sem ngring da na, mi kot turum 'bei, kot 'bei mi ta nde ka'da.
- 13 Tuk ko ma go tuki na, go tuk sum nini ko pet er. Na gi, Lu ma turum ma, mi ta 'bari gi, tuk ko ma go tuki numa na ta kal gidangri na mi. I dugo li ma tuk ka gi tuki na, mi go ta hei gidang ma ii go ta si'bi ti turi gag, ii ta si'di ti ra.
- 14 Gilam ko man ma lora i wari na, ni wa numa gi, tingi turi hêi dei ka firiki ma gir ra.
- 15 Han go in hei la ca ra, walama hei ni sum ko ma ka ir jeng, hei wa turi era na, sari ka la ma han in hei ra.
- 16 Sari ka kop ma aso pat vin ma ma go gei de'b Lu na i wa na, li ma ma go cei na, tan na, ni tuko ma tapma ka vursu Kristi mi su? Mgbo ma ma go kasinum numa: li ma ma go tii na, tan na, ni tuko ma tapma ka tleu tu Kristi mi su?
- 17 Mgbo na ni ka'dau ngitleng ngaf. Wa numa gi, kandaka se, ma gi ni 'bor pi era na, ma fangi ni tleu tu ma 'dau, walama ka lama pet na, ma tapi, ma njui ni mgbo ma 'dau numa.
- 18 Wei, au Israel kona, tàna sum ko ma go ti tuko ma tà fal vursu, ma gir ti 'be vin na, tan na, tà tap 'dau ka Lu na, i li ma fal tuko vursu na mi su?
- 19 Tan na, han in se, fur wase, ka tleu tuko ur ko ma tà falna vursu gi, go gir ti ham 'be vin na, tà ni tuko ma gangrang 'bor su?
- 20 Ori! Na gi, tuko ko ma sum ko ma we Lu mi go falna vursu, gir ti 'be vin na, tà gir ni he ngisa ko ma buburo na, tà gir ni he Lu na mi. Han ba se, ii tapi ka ngisa ko ma buburo na mi.
- 21 li ndaki ma cei tuko ma i lo kop aso Busumra na, ka kop aso ngisa ko ma buburo na tum mi. li ndaki ma tii tuko ma i wa gbokro aso Busumra na, ka gbokro aso ngisa ko ma buburo na tum mi.

22 Wase tan na, ma bei se, ma fangi Busumra na darki su? Tan na, ii sari se, maa ka gidang kalam su?

Gi ni nimi nimi pet na, giri walama ci'i ti ni sem Lu na

23 Sum nini go in i sema: “Tuko kona pet na, tà telma vari ma girna na mi.” Ni ma turum, to'o na gi, tuko kona tà 'bei pet mi. “Tuko kona pet na, tà telma vari ma girna na mi,” to'o na gi, tuko kona pet na, tà ndak ma ta kari kufo i lo he tu la mii ra mi.

24 Koti 'bei, ii ta langi ni tuko ma 'bei ma guci i wa turi go'o, na gi, langi ni tuko ma guci i wa sum ma 'dang er.

25 Tleu ko ma ca'b ma i zu suk nga pet na, ii kami, su teli mi, ii ka vari ma 'bei vin duk gi, ca'bi ti zurum mi;

26 walama kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Busumra na gi ti i wa angga ra ka tuko ko ma hina na pet.”

27 Kandaka se, su ma we la aso Lu ra mi gi, 'dei i wa tuko ti i asorom gi, ii bei ma tei 'de mum ba na, tuko ti ma tà ting hei i kufori pet na, tii, bei ma ca'bi zurum wa 'be vin duk ma i lori ra.

28 Na gi, kandaka se, su gi in hei i sema: “Tleu hîyâ car fa ni i li ma 'be vin he firiki na,” i dugo li numma, koti 'bei, ii ta kami tleu numma, ni wa la su ma tak hei zurum suno numma, ni i wa sar ma i lo ra er.

29 Han in ni i wa sar mii ra mi, na gi, ni i wa sar aso su ma 'danga. “Na gi, tan na, ni wa nimi gi, tà ta ca'b zu la man ma han but suno ra, ni i zu sar aso su ma 'dang su?”

30 Kandaka se, han gi ge de'b Lu na i wa tuko ti ma han ti se, tan na, ndol su ni mama gi, tà ta karan ti gur i wa tuko ti ma han ge ti de'b Lu na i waram ma su?”

31 Wa numma gi, han go in hei i sema: kandaka se, ii gi go tii tuko wase, ii gi go cei tuko wase, ii gi go giri tuko mani mani pet na, giri tuko ko numma ni walama ci'i ti ni sem Lu na.

32 Giri tuko ma kandaka ni ago ma tum sem i ir vari tan gi, au Juif kona, ka sum ko ma ni Juif ko mi na, ka Eglis aso Lu ra, ta tum ti semna hina na mi.

33 Giri kandaka ni ma nan gir ra tan. Han go ta iran kufo kufo ma nde i ir sumra na pet, ni ka tuko gir ko ma han go gir ra pet. Han go lang ni tuko gir ma 'bei ma guci i wa turan teu mi, ni tuko gir ma 'bei ma guci i wa sum pet, walama tà ta si'd ti.

1 Korinte 11

1 Ami ni la man da, kandaka ni ma nan am la aso Kristi ra tan bra.

Ma ra jeu tuko i wanda i li ma cen Lu na

- ² Han go piti 'bor, walami ii go sari karan kek kek, ii go trei i zu tuko ko ma han hati na net net er.
- ³ Na gi, tuko hina 'dau ma han ba ma tak hei zurum: su ma nji mani mani na, Kristi gi ni tong ma ti waram ma, su ma nji na gi ni tong ma ti wa matam bra, Lu na gi ni tong ma ti wa Kristi bra.
- ⁴ Kandaka se, su ma nji ma go cen ni Lu na wase, mi go jok ni vin Lu na i li ma tok gi, mi gi jeu tuko i waram ma na, mi ge ni kuzur gi i wa Kristi.
- ⁵ Na gi, kandaka se, ma ma go cen ni Lu na wase, ti go jok ni vin Lu na i li ma tok gi, ti gi jeu tuko i wanda mi na, ti ge ni kuzur gi i wa njuffa. Ti ke kandaka ni su ma kar waram suno tan.
- ⁶ Kandaka se, ma ra gi ba ma jeu tuko i wanda mi na, ti ndak ma cau wanda suno. Na gi, wa ma cau suno ra, ka wa ma kar suno ra, gi ni tuko ma kuzur he ma ra da na, ti ka hina na, jeu tuko i wanda.
- ⁷ Na gi, su ma nji na, kot 'bei mi ta jeu tuko i waram, walama mi tlinge ni Lu na, mi go tak ni sem ci'i aso Lu ra. Na gi, ma ra na, ti go tak ni sem ci'i aso njuffa bra.
- ⁸ Su ma nji na car fa ni i tu ma ra mi, na gi, ma ra gi car fa i tu su ma nji na.
- ⁹ Lu na ge su ma nji na ni he ma ra mi er, na gi, mi ge ma ra ni he su ma nji na.
- ¹⁰ Wa numa gi, ma ra ti ta jeu tuko i wanda, kandaka se, tanda tak ti gangrang aso njuffa ma ti wanda na tan, ni wa la sum sin ko ma afi na er.
- ¹¹ Na gi, gi ni i ir Busumra na ngaf fa, su ma nji na wal ka ma ra mi er, ma ra wal ka su ma nji na mi tum er.
- ¹² Walama kandaka ma ma ra car fa ni i tu su ma nji na, kandaka ni numa tan er gi, su ma nji na vra'a fa ni i tu ma ra er, na gi, tuko kona pet na, car fa ni i 'ba Lu na.
- ¹³ Sari ka la ca ra wa turi ka'dori gi: kandaka se, ma gi go cen Lu na i li ma tok gi, ti gi jeu tuko i wanda mi na, numa tan na ni 'bei su?
- ¹⁴ Tuma ma Lu na ting hama ra era na go tak hei se, kandaka se, su ma nji gi 'bar waram si 'bor huyum ma, numa na, ni tuko ma kuzur.
- ¹⁵ Na gi, kandaka se, ma gi 'bar ngisa wanda si jika'd na, numa na, ni sem ci'i manda: walama Lu na he ngisa wa ma jika'd 'bor he ma ra na, ni kandaka tuko ma ti jeu i wanda tan gi, suk ti 'bei.

16 Na gi, kandaka se, su gi ba ma num ci tokyo karan i wa la ca ra na, i dugo li numa na, han in ham i sema: gi ni maa wase, gi ni Eglis ko ma aso Lu na era na, ma ka vazuu ma 'dang mi.

Tuko ti aso Busumra na

(Wei Mat 26.26-29; Mark 14.22-25; Luk 22.15-20)

17 La ma 'dang hina dla. La tanda ra na, ni la ma han go piti ni pit mi. Kandaka se, li ma ii go toki i wa ndri na, ii go giri ni tuko ma buburo 'bor kal tuko ma 'bei na.

18 Kufo na, tà in han se, li ma hei go toki i wa ndri na, ii ke'ei ir ndri ader 'dang 'dang i dukri, la ko nini hina na, han sar se, ni tu la.

19 (Gi ni mama era na, ka'a ir go ta ke i dukri, ni walama we ti sum ko ma i dukri ma kanau kanau ma ka tu la ra.)

20 Ka ma ii gi go toki i wa ndri na, tuko ti ma ii go tii i dugo li numa na, ni tuko ti aso Busumra na mi.

21 Ka ma ii go tii tuko ti na, gi ni sa sa na, go ti ni tuko ti mum ma i wa turum gi kufo, su ma nini 'dau na, me go girim bra, num ma nini na, ce tuko kal waram bra.

22 Tan na, ii ndaki ma tii fa tuko bra, cei fa tuko bra i asori mi su? Wase tan na, ii bei ma fangi ni Eglis aso Lu ra gi njok su? Tan na, ii bei ma fangi ni sum ko ma ca na kuzur su? Tan na, ii bei se, nan in hei ni la nimi su? tan na, han piti hina i wa su? Ori! Han ndak ma piti mi kanau kanau.

23 Walama hîyâ gi ni hat ma han ve fa i 'ba Busumra na gi, han hati ti ra: Busumra na Jesu, ka durki ma tà am waram ba, mi car am mgbo na,

24 mi ge de'b Lu na i wa, mi kasam i du, mi in i sema: “Hîyâ ni tleu turan ma i wari na. Giri kandaka numa tan, walama sari ti karan. ”

25 Mi am kop tuko ma ce na kandaka numa tan er, i kir tuko ti na, mi in ti i sema: “Kop ma hîyâ na, ni tap vin ma mireu ma Lu na tap ti ka vursuran. Gi ni si'de ma ii go cei da na, giri ni walama sari ti karan. ”

26 Kandaka se, ii gi go nju mgbo ma hîyâ na, cei i lo kop ma hîyâ na er da na, ii ta gei ti er la mat aso Busumra na, gag fat ma mi ta hom ti fa ra.

27 Ni wa numa gi, sa sa ma nju mgbo aso Busumra na wase, mi ce i lo kop aso Busumra na gi, mi gi kot zu turum 'bei seng mi na, i dugo li numa, mi gir ni buburo ka tleu tu Busumra na, ka vursurum er.

28 Wa numa gi, gi ni sa sa na, mi kot ni zu turum 'bei cu'b 'bigi, i se gi, mi nju mgbo na, mi ce ti i lo kop ma 'bo bra.

²⁹ Walama, kandaka se, sa sa ma nju mgbo na, ce i lo kop ma, bei ma wal ir tleu tu Busumra na 'dang, ka tuko ti ko ma ori na, mi go ta'a fa ni bol gi i waram ka'dorom, ka tuko ti mum ma mi ti numa, ka tuko ce mum ma mi ce numa er.

³⁰ Ni wa numa gi, sum nini i dukri 'bor fe ti ga'ba, gidanga cei ti er, sum nini fe ti mat er.

³¹ Kandaka se, ma gi koti zu tuma 'bei wa tuma na, Lu na go ta ka'a hama bol mi se.

³² Na gi, kandaka se, Busumra na gi ka'a hama bol gi, hatma ti da na, ni walama se, maa ta kei i duk bol ma go ta bo'd sum ko ma i wa angga ra suno pet na mi se.

³³ Njurokon na, ni wa numa gi, kandaka se, ii gi go toki i wa ndri, walama nju mgbo aso Busumra na, goli ndri ka lari ndâ 'bigi.

³⁴ Kandaka se, su ma me gi girim ma, mi ti fa tuko ti i asorom fa kufo, walama tok mii ra go ta ta'a fa hei bol aso Lu i wari mi kam. Ka fat ma han gi hom kana asori na, tan la ko ma ke na, han ta minna hei 'bo.

1 Korinte 12

Tuko he aso Ngisa Lu na

¹ Ma wei zu la tuko he ko aso Ngisa Lu na cem hîyâ se: njurokon na, han ba se, ii wei zu tu la ma guci i wa tuko he ko hîyâ 'bei te'de.

² Ka ma ii bei wei Lu na 'bo na, vazu mii ra toksi saki he firiki ko ma ndum ma.

³ Ni wa numa gi, han ba se, ii humi zu la ca ra 'bei: kandaka se, Ngisa aso Lu na gi i lo su na, su numa ndak ma in i sema: "Jesu ni su ma bas butut" ni tan mi. Kandaka ni numa tan er gi, su ma go ta in i sema: "Jesu gi ni Busumra na" er, gi ni bei Ngisa aso Lu na i lorom ma, mi ndak ma ta in tan mi.

⁴ Tuko he kona hina ni 'dang 'dang 'bor, na gi, Ngisa ka'dau gi go he vari tuko ko numa pet.

⁵ Sin kona hina ka irna 'dang 'dang 'bor, na gi, Busumra na ka'dau ngaf gi go he vari ma girna ti na pet.

⁶ Gidang ma gir ti sin kona hina ni 'dang 'dang 'bor er, na gi, Lu na ka'dau ngaf gi go he sa sa i zu gidangram.

⁷ Tuko he aso Ngisa na, go tak Ngisa na i lo sa sa ma i dukma na, ni walama gir ti 'bei i wa lilau sum ma pet na.

⁸ Ngisa na go he tuko he ma su in ti la ka ir jeng, ni Ngisa numa gi, go he su ma nini ma li vin ma ka we ra er.

⁹ Ni Ngisa numa ka'dau er gi, go he vari he su ma he ti tu la ma gidang er, ni Ngisa numa gag gi, go he gidang he su ma nini, walama mi si'd ti sum ga'b kona er.

¹⁰ Ni Ngisa numa dla gi, go he gidang he su ma nini, ma go gir ti tuko ko ma yeu; num ma nini bra na, Ngisa na go ham gidang ma jok ti vin Lu na; su ma nini dla na, Ngisa na go ham gidang ma wal ti ir Ngisa aso Lu na, ka ngisa ko ma kas la ra. Su ma nini bra na, Ngisa na go ham gidang ma in ti la ka vin ko ma tà hum 'dau mi; su ma nini bra na, Ngisa na go ham gidang ma jok ti la ko numa.

¹¹ Ni Ngisa numa 'dau gi go gir sin ko numa pet; ni num gi he sa sa na, ni i zu ba mum ba.

Tleu tu ma 'dau ra ira wal 'dang 'dang 'bor

¹² Walami, kandaka ni ma tleu tu ra 'dau gi, ti wal 'dang 'dang 'bor ra tan, tu ma wal 'dang 'dang tanda ra na, kandaka se, ti gi ni 'bor pi era na, ti ni tleu tu ma 'dau ra; Kristi era na, ke kandaka ni numa tan er.

¹³ Ka lama pet na, gi ni Juif ko wase, gi ni sum ko ma ni Juif ko mi na wase, gi ni laki ko wase, gi ni ado vra'a ko wase na, tà girma baptem walama fangma ti ni tleu tu ma 'dau ra, ni i lo Ngisa ma 'dau na; ka lama pet na, ma cei ni i zu Ngisa ma 'dau numa er.

¹⁴ Tleu tu ra ti ni ndumli 'dau ori go'o mi, ira wal ngrak lilau 'bor.

¹⁵ Kandaka se, sem ba gi in i sema: “Nan, han ni 'ba ra mi, wa numa gi, han tap ti ka tleu tu ra mi,” gi ni tan pi era na, ti ni ngrak tleu tu ma 'dau ra kek.

¹⁶ Wase kandaka se, hum ba gi in i sema: “Nan, han ni ir ra mi, wa numa gi han tap ti ka tleu tu ra mi,” era na, gi ni tan pi era na, ti ni ngrak tleu tu ma 'dau ra kek.

¹⁷ Kandaka se, tleu tu ra ka landa pet gi ni ir 'dau ori na, tan na, ni mama gi, su ta hum ti la su? Kandaka se, tleu tu ra ka landa pet gi ni hum 'dau ori na, tan na, ni mama gi, su ta we ti sisi tuko su?

¹⁸ Na gi, Lu na wal ir ngrak tleu tu ra ka varinda 'dang 'dang, i tu tleu tu ma 'dau ra, kandaka ni ma mi ba na tan.

¹⁹ Kandaka se, ir ngrak tleu tu ma wal pet ko numa gi ni tleu tu ma ndumli 'dau ra da na, tan na, tleu tu ra go ta ke ni iya 'dang bra su?

²⁰ Cem hîyâ na, ir ngrak tleu tu ma wal 'dang 'dang ga hina 'bor, na gi, ni tleu tu ma 'dau ra.

²¹ Ir ndak ma in he 'ba i sema: “Ndolon karang mi,” ti ndak ma in tan mi; wa ndak ma in he sem i sema: “Ndolon kari mi,” ti ndak ma in tan mi er.

- 22 Ir ngrak tleu tu ma wal ma ma go kotina ni tuko ma yâ ori na, ni tan mi, ni tàna gi sinna tong 'bor kal 'de.
- 23 Ir ngrak tleu tu ma wal ma ma go kotina i irma ni njok nga, ma ta koti zuna 'bei kal. Ir ngrak tleu tu ma wal ma kuzur i irma na, ma ta pe'eina 'bei bra.
- 24 Ir ngrak tleu tu ma wal ma 'bei i irma na, ma ka vari ma ma pe'eina mi se. Na gi, Lu na tap tleu tu ra pet na, mi he sem ci'i he ir ngrak tleu tu ma wal ma ma go kotina i irma njok nga kal au ko ma nini.
- 25 Walama mi ba se, tà bus ka ndri mi, ir ngrak tleu tu ma wal la pet na, tà gideng ndri ka ir 'dil 'bei mbok mbok.
- 26 Kandaka se, ir ngrak tleu tu ma wal ma nini 'dau gi ka tu ti na, tan au ko ma ke pet na, tuna go ti i zu er. Kandaka se, ir ngrak tleu tu ma 'dau gi fe sem ci'i ra na, tan au ko ma ke pet na go frêi ti i zu er.
- 27 Hei ka lari pet na, ii ni tleu tu Kristi, gi ni sa sa ma i dukri na, mi fang ni ngrak ma i lo tleu tu ma 'dau tanda ra.
- 28 Sa sa na, Lu na ham li sukrum i duk Eglis sa: sum ko ma kufo na, ni sum vin sin; sum ko ma ho'b ma, ni sum ko ma jok vin Lu na; sum ko ma hindi na, ni sum ko ma hat sum ma; i kir numa na, ni sum ko ma gir tuko ko ma yeu, i kir numa dla na, ni sum ko ma ka gidang ma si'd ti sum ga'b ko, ka sum ko ma njin sum, ka sum ko ma 'dikil minkona, ka sum ko ma in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi.
- 29 Ka lana pet na, tà ni sum vin sin ko wase, ni sum ko ma jok vin Lu na wase, ni sum ko ma hat sum ko ndâ mi. Ka lana pet na, tà ka gidang ma gir tuko ko ma yeu wase,
- 30 si'd sum ga'b ko wase, in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi wase, jok ti la ko numa ndâ mi er.
- 31 Langi ni tuko he ko ma lingi kal pet na. Na gi, cem hîyâ na, han ba ma tak hei vari ma 'bei kal pet ta er.

1 Korinte 13

Girder

- 1 Kandaka se, han gi go li ni vin aso sumra na er wase, han gi go li ni vin aso sum sin ma afi duk Lu na er gi, girder gi cei i lora na, han ke kandaka ni der geu wase, der angiling ma go ci'i ori tan.
- 2 Kandaka se, han gi fe ni tuko he ma jok ti vin Lu na er wase, han gi we zu la ko ma pipe'e ma aso Lu ra pet er wase, han gi ka ir jeng ma we ti la ko pet er wase, han gi ka he tu la ndak ma han ta jok ti goi ko suno i li ma 'dang er gi, girder gi cei i lora na, han ke ni tuko ma njok ori.

- ³ Kandaka se, han gi he tuko fe ko man he sum ko ma ca na suno pet er wase, han gi he turan hana walama ye ni suno ka ku er gi, girder gi cei i loronna, go ta gir han tuko 'dau mi.
- ⁴ Su ma ka girder i lorom ma, mi suk ni ka ir 'dil kek kek, mi gir ni 'bei ra; su ma ka girder i lorom ma, mi gir huni mi, mi ha'a zu turum mi, mi am waram afi mi,
- ⁵ mi gir tuko ma kuzur mi; bu girder ra go lang ni 'bei mum i wa turum mi, ni su ma lorom hina sulul la mi, mi hina ve 'dukur la i lorom mi;
- ⁶ bu girder ra, hina gir frêi i zu tuko ma buburo na mi, na gi, mi go frêi ni ka tu la ra.
- ⁷ Su ma ka girder i lorom ma, mi go gol 'ba tuko kona ndâ, ni ka ir 'dil; he tu la mum ba, ka sar mum ma mi ting ga, ka ir 'dil mum ba pet na, ki'dak mi kanau.
- ⁸ Girder hina do'o mi. Vin aso sum ko ma jok vin Lu na go ta do'o suno 'bo er, tuko he aso Ngisa ma in ti la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na go ta do'o suno, we ra go ta do'o suno pet er.
- ⁹ Walama ma wei zu la ra pet mi, ma ndaki ma nje'ei zu la ko ma aso sum ko ma jok vin Lu na suno 'bei te'd te'd mi er.
- ¹⁰ Na gi, ka fat ma tuko ma ndak ka varirum mucu'u na gi mba da na, tuko ko ma tuna ki'dak nga go ta do'o suno.
- ¹¹ Ka ma han ga'a 'bo na, han go in la ra kandaka ni vei ma ga'a tan, han sar la ra kandaka ni vei ma ga'a tan er, kati la ma han we ra, ni aso ado ciciki er. Na gi, i dugo li ma han fang su ma tonga, han 'bar la ko ma aso ado ciciki na suno.
- ¹² Ka ma cem hîyâ na, tuko ko ma ma go weina na, kandaka ni ma ma go wei irma i duk mbi na gi, ma go wei ti ngisama numa tan; ma hina wei kanau te'd te'd mi. Na gi, ka fat bar ko ma go ta mba na, ma go ta wei Lu na ni ka irma te'd te'de. Cem hîyâ na, han go wam ni prim prim ori, na gi, ka fat tanda ra han go ta wam 'bei te'd te'de, kandaka ni ma num go wan na tan er.
- ¹³ Gi ni cem hîyâ na, tuko ko hina hindi: he tu la ra, sar ma ting kpeng ga, ka girder ra. Na gi, girder ra gi tong kal i duknga.

1 Korinte 14

Giri sin ka tuko he ko aso Ngisa na

- ¹ Langi ni girder ra. Langi ni tuko he ko aso Ngisa na er, ma kal pet na, ni num ma jok vin Lu na.

- ² Su ma go in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, mi in ni he sumra mi, na gi, mi in ni he Lu na, walama su hum zu vin mum ma mi. Ni ka gidang aso Ngisa na gi, mi in ti la ma tunda ma pipe'e ra.
- ³ Na gi, su ma go jok vin Lu na, mi in ni he sum ma, walama wina ti afi i lo he tu la mana ra, hana ti gidang i lona, mi so'o ti lona er.
- ⁴ Su ma go in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, mi go wi ni turum afi i lo he tu la mum ba ka'dorom teu, na gi, su ma go jok ni vin Lu na na, mi go wi ni Eglis sa afi i lo he tu la mana ra ka lana pet.
- ⁵ Han ba se, ii ini la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na ka lari pet; na gi, ma kal pet dla na, han ba se, ii joki vin Lu na, numa gi ni tuko ma 'bei kal walama ta ti ka Eglis sa kufo. La ma in ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, kandaka se, su gi jokka mi na, ti hina wi Eglis sa afi i lo he tu la mana ra pet mi kanau.
- ⁶ Njurokon na, ni ma turum, kandaka se, han gi ta i dukri gi, han gi in la hei ni ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, tan na, tuko ma tei kufo hina su? Kandaka se, han gi ta nja'a hei zu la ma Ngisa na tak han da suno mi wase, tak hei we ra mi wase, jok hei vin Lu na mi wase, hati mi na, tan na 'beiren ni nimi su?
- ⁷ Sari ka der tuko ko ma ge ti yem ba, kandaka ni duf wase, kandaka ni angiling tan na: kandaka se, su ma go pe duf numa wase, su ma go pe angiling numa gi, pana ka varina 'bei tilang tilang mi na, tan na, ni mama gi, su ta hum ti zu yem mum ba 'bei na su?
- ⁸ Wase, kandaka se, su ma gi go pe duf dlinga gi, pam ka varirum 'bei mi na, tan na, ni sa gi go ta min turum ma zi'i ti dlinga su?
- ⁹ Hei era, ni kandaka numa tan er: kandaka se, ii gi go nje'ei la ni ka vin sum ko ma ii wei zurum 'bei mi na, tan na, ni mama gi su ta hum ti la ma ii ini ra su? Kandaka numa tan na, la mii ma in da kal ni ka sime'de.
- ¹⁰ Vin kona hina i wa angga ra 'dang 'dang 'bor, na gi, ma i duknga tan 'dau bei ma nja'a ti la ra cei.
- ¹¹ Na gi, kandaka se, han gi we zu vin ma aso su ma go in ti han la ra mi na, i dugo li numa na, su numa mi fang ni su ma lukoi gi i iran, gi ni nan era na, han fang ni su ma lukoi gi i ir bum numa er.
- ¹² Hei era na, i dugo li ma ii go esi turi 'bor, walama langi ni tuko he aso Ngisa na, langi, tei ti iri kufo kufo, walama wii ti Eglis sa afi i lo he tu la ra.
- ¹³ Wa numa gi, su ma gi go in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, mi cen Lu na, walama mi fe ti gidang ma jok ti la ra hana er.
- ¹⁴ Kandaka se, han gi go cen Lu na ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, ngisaran gi go cen, na gi, sar man da suk ni ori to'o.

15 Kandaka ni numa tan na, han ta gir ni mama su? Han ta cen Lu na ni ka ngisaran, na gi, han ta cen Lu na ni ka sar man da er. Han ta ge yem gile ti Lu na ni ka ngisaran, na gi, han ta ge yem ba ni ka sar man da er.

16 Kandaka se, a gi go ge de'b Lu na ni ka ngisarau teu na, tan na, ni mama gi, su ma bei hat 'bo ma suk karau i duk tok ka ta in se “*Amin” i zu cen mu ra na su? Walama mi hum tuko ma a in na mi.

17 Kandaka se, cen mu ra gi 'bei kasimi pi era na, tuko ma tam kufo hina mi kanau.

18 Han ge de'b Lu na, walama han in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi kali ti pet.

19 Na gi, i lo tok ma aso Eglis sa, kandaka se, han gi in la ko ndak zu vatl, ni ka sar man da, walama hat ti sum nini na, numa na, 'bei kal la ko ma kikis bub bub gu'bu, ma ka vin ko ma tà hum dau mi na.

20 Njurokon na, koti 'bei ii ta sari kandaka ni ado ciciki tan. I lo sin gir ko mii na, kei ni sum ko ma bei buburo, kandaka ni ado ciciki tan. Na gi, i lo sar ko mii na, kei kandaka ni sum lingi ma jeng ka'a ka'a tan.

21 Hîyâ gi ni tuko ma Maktub aso Lu ra in i sema: “Han ta in la ra he sum ko ma hîyâ na, ni ka vin ko ma dang, ni ka vin ko ma i wa angga ma 'dang. Kandaka ni numa tan pi era na, tà hina ta hum vinan mi. Ni Busumra na gi in tan.”

22 Vin ko ma tà hum 'dau mi numa na, ni walama tak ti ni taka, tak ti ni he sum ko ma he tu la ra da na mi se, na gi, tak ti ni he sum ko ma bei he tu la ra 'bo na; na gi, jok vin Lu na na, ni walama tak ti ni taka, tak ti ni he sum ko ma bei he tu la ra 'bo na mi, na gi, tak ti ni he sum ko ma he tu la ra da na.

23 Kandaka se, Eglis mii ra gi tok i wa ndri i li ma 'dau pet gi, sa sa ma i dukri gi am zu ma in la ra ni ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, kandaka se, sum ko ma bei hat 'bo na, ka sum ko ma bei he tu la ra 'bo na gi mba ser i za na, tà ta in i se, hei guru'di ni guru'd tan mi su?

24 Na gi, kandaka se, ka lari pet gi, ii go joki vin Lu na, kandaka se, su ma bei he tu la ra 'bo na wase, su ma bei hat 'bo na gi mba ze i za na, irim go ta but i wa buburo mum ba, i zu la ma mi hum ba. La ma mi hum pet ta, bol la go ta vam,

25 sar ma pipe'e ma i lorom ba go ta busuk suno. Mi ta sak vin gufum i kufo Lu na, mi ta in ti i sema: “Lu na i dukri ni ma turum gasi.”

Tuko ma ka varirum i lo tok ka

26 Njurokon na, kandaka numa tan na, ma ta giri ni mama su? Kandaka se, ii gi toki wa i li ma 'dau da na, i dugo li numa, su ma nini ge yem, su ma nini hat sum, su ma nini nja'a zu la ma Ngisa na tak ham ba suno, su ma nini in la ka

vin ma tà hum 'dau mi, su ma nini jok la tanda gafi bra. La ko numa pet na, ni la ko ma njin sum ma i lo tok ka, walama wina ti afi i lo he tu la ra.

27 Kandaka se, sum ma gi in la ka vin ko ma tà hum 'dau mi na, 'bari ni sum ho'b gi in, koti 'bei tà kal wa sum hindi, su ma nini in kufo se gi, su ma sin na in hina 'bo bra. Su 'dau jok la ko ma tà in numa he tok ka bra.

28 Na gi, kandaka se, tà gi fe su ma jok la ko numa mi na, su ma go ta in la ka vin ma tà hum 'dau mi numa, sukum i lo tok ka gugum jen, mi ta in la mum ba he ni turum ka'dorom, num ka Lu na.

29 Sum ko ma go jok vin Lu na na, 'bari ni sum ho'b wase, sum hindi gi in la, sum nini ko ma we vari la tanda ra gi ta ka'anda.

30 Na gi, kandaka se, su ma nini ma suk i dugo li numa gi, Ngisa na gi tak ham la ma in na, su ma go in la kufo na, seng vinim jen.

31 Ka lari pet na, ii ndaki ma joki vin Lu na, su ma nini in, su ma sin na vrak in bra, ni 'dau 'dau, walama lilau sum ma pet na, tà go ta we ti zunda suno 'bei, walama gi ni sa sa na, mi fe ti gidang.

32 Walama ngisa ko ma aso sum ko ma jok vin Lu na, tà go hum vin sum ko ma jok vin Lu na.

33 Walama Lu na ni Lu ma go gir tuko tan bartang mi, na gi, mi ni bu edlem he'be. Kandaka ni ma i duk Eglis ko aso sum ko ma ka irna 'dang ma i li na pet na tan,

34 'bei walama lobki na, tà suk gugum jen i li tok ma aso Eglis sa: 'bei walama tà nja'a ni la i li tok ka mi. Tà hom ni wana gi ka'da, kandaka ma vin gat aso Lu ra in na tan.

35 Kandaka se, tà gi ba ma ca'b zu la na, tà ta ca'b njufkona i aso 'bo. Walama kandaka se, ma gi go in la i li tok ma aso Eglis sa kandaka numa tan na, numa na, ni tuko ma kuzur handa.

36 Tan na, la aso Lu ra car fa ni i he'd hei su? Wase, ti mba ni i wa hei teu su?

37 Kandaka se, su ma gi sar wa turum se, num ni su ma jok vin Lu na wase, mi sar se, i num ni su ma ka Ngisa na da na, mi ka hina na, we zu la ko ma han ndal hei kana hîyâ se, numa na, ni vin gat aso Busumra na.

38 Na gi, kandaka se, mi gi ba ma we la tanda ra mi na, Lu na era na, ta wam mi bra.

39 Njurokon na, wa numa gi, tei iri kufo ka la ma jok vin Lu na, na gi, koti 'bei ii ta teli la ma in ka vin ko ma tà hum 'dau mi na.

40 Na gi, 'bari tuko kona pet gir ni ka 'bei ka varina net net.

1 Korinte 15

Kristi zam fa suno i li usiya na

- 1 Njurokon na, han ba ma dlat humndi cem hîyâ, wa la ma 'Bei ma han ge hei er, ma ii veinda, ma ii hei ti tu la i zu gi, ii suki ti i londa ra.
- 2 Ni la tanda gi, ii si'di ti; kandaka se, ii gi veinda kandaka ma han ge hei er ra tan mi na, he tu la mii ra ni ma njok ori.
- 3 Han tak hei ni hat ma nan wa turan vanda ra. Wei hat ma 'bei kal ma han hati ti kufo ra sema: Kristi mat ni i wa buburo ma maa ra, kandaka ma ndal i lo Maktub pa tan;
- 4 tà mu'um. Fat bar ma hindi ra, Lu na ze fa karam suno i li usiya na, kandaka ma ndal i lo Maktub pa tan.
- 5 Mi ze turum i ir Piyer, i kir numa, mi ze turum i ir sum vin sin ko ma gu'b wa ho'b ma er.
- 6 I kir numa na, mi ze turum i ir sum ko ma ndak kikis vatl ka fat ma 'dau ra. I duknga na, lilauna ma ke ka irna 'bo na gi 'bor kal cem hîyâ, na gi, sum nini i duknga hiu mat da bra.
- 7 I kir numa na, mi ze turum i ir Jak er, gafi dla na, mi ze turum i ir sum vin sin ko ma pet na er.
- 8 Ma do'o dana i kirna pet na, mi ze turum i iran, nan ma ke kandaka ni vei ma vra'a gi, baram ke 'bo tan na.
- 9 Walama nan gi ni su ma ki'dak danasu gbo'o i duk sum vin sin kona, han ndak ir ma su 'dan se, ni bu vin sin buk mi, walama han li ca Eglis sa 'bor.
- 10 Na gi, i zu o aso Lu ra, han fang kandaka nan hina cem hîyâ tan: o mum ma mi gir karan da ti sak ni mangar ori mi, gag han gir ti sin 'bor kal sum vin sin kona pet, na gi, numa na, ni nan gi gir wa turan mi, ni o aso Lu ma i lora da gi gir.
- 11 Gi ni nan wase, ni tàna na, maa sum vin sin kona pet na, ma go ge ni er la ma 'Bei ma 'dau ra, kandaka ni ma han in hei na tan, kandaka ni numa tan, ii hei ti tu la i zu er.

Busuk aso mat ko ma i li usiya na

- 12 Hîyâ gi ni er ma maa ma ge ra i sema: Kristi zam fa suno i li usiya na. Gi tan se, ni mama gi, sum nini ko i dukri go in i se, sum ko ma mat na go ta busuknga fa suno i li usiya na mi na su?
- 13 Kandaka se, sum ko ma mat na gi go ta busuknga fa suno i li usiya na mi na, Kristi era na, zam fa suno i li usiya na mi tum er.

- 14 Kandaka se, Kristi gi zam fa suno i li usiya na mi na, i dugo li numa, er ma maa ma ge ra ni mangar ori njok, he tu la mii ra ni mangar ori njok er.
- 15 Tuko ma 'bei mi kal pet na, ma fangi Lu na ni bu kas la, walama ma ini laram suno i se, ni num gi ze fa ka Kristi suno i li usiya na. Doli, mi ze fa karam suno i li usiya na mi, kandaka se, sum ko ma mat na gi hom busuknga fa suno i li usiya na mi na.
- 16 Walama kandaka se, sum ko ma mat na gi ta busuknga fa suno i li usiya na mi na, i dugo li numa na, Kristi era zam fa suno i li usiya na mi tum er.
- 17 Kandaka se, Kristi gi zam fa suno i li usiya na mi na, he tu la mii ra ni mangar ori njok, ii kei ni i lo buburo mii ra to'o 'bo er.
- 18 Kandaka ni numa tan na, tàna sum ko ma he tu la ra i wa Kristi gi, tà mat ti na, tà bo'd ni bo'd da er.
- 19 Kandaka se, ma gi tingi sarma i wa Kristi ni i wa suk ma maa, ma ma suki ti ka irma i wa angga ra cem ca ra go'o na, i dugo li numa, ma go ta kei ni sum ko ma ka ir cica kal sum ko ma 'danga pet.
- 20 Na gi, ni ma turum, Kristi zam fa suno i li usiya na, num gi ni ir njef ma ne'e kufo kici kici ma i duk sum ko ma mat na pet na.
- 21 Walama kandaka ni ma mat na mba ni i zu su ma 'dau na, kandaka ni numa tan er gi, sum ko ma mat na go ta busuknga fa suno i li usiya na ni i zu su ma 'dau er.
- 22 Walama kandaka ni ma sum ma pet na mat ni i zu Adam ma, kandaka ni numa tan er gi, tà go ta busuknga fa suno i li usiya na gafi ni i zu Kristi er.
- 23 Na gi, gi ni sa sa na, ni ka li mum net net: Kristi gi ni ir njef ma ne'e kufo na, i kir numa na, tàna sum ko ma aso Kristi na, tà ta busuknga fa i zurum ka fat mba mum ba.
- 24 I kir numa na, ni mba aso do'o ma dana gbo'o ra se: Kristi go ta 'deng sum ko ma ti i wa li na pet, ka sum ko ma ka gidang ga pet, ka sum ko ma ka gangrang ga pet, mi go ta hom ka tiza na he Lu ma Buba na.
- 25 Walama Kristi gi go ta ti vuduk ka mbê na, mi go ta ha'b sum bibile ko mum ma ka'd ka sem.
- 26 Bu bibile ma do'o dana gbo'o, ma mi go ta 'dengem ma, num gi ni mat na.
- 27 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Lu na tok tuko kona pet sak ka'd i zu sem.” Na gi, num ma tok tuko kona pet sak ka'd i zu sem numa na, ni num turum gi hina i duk tuko ko numa mi, la tanda ra ni i ir ti'de suno tan gau.

28 Na gi, i dugo li ma tuko kona go ta sak ka'd i zu sem Kristi pet na, i dugo li numa, num Vei na era na, mi go ta hom waram ka'd he Lu ma sak ham tuko kona i kuforom ka'd pet na; num Lu na turum gi go ta ti wa tuko kona pet.

29 Gi ni tan mi na, tan na, ni nimi gi ni sar aso sum ko ma 'bar tuna tà girna baptem, i wa sum ko ma mat na su? Kandaka se, sum ko ma mat na gi go ta busuknga fa suno i li usiya na mi kanau da na, tà 'bar tuna gi, tà girna ti baptem i wana ni wa nimi su?

30 Wase, kandaka ni maa tan era na, ni wa nimi gi, ma go fe tu ti wase, ka ci ma cima ra kek kek nga su?

31 Njurokon na, ni ma turum, kandaka ma han go piti i kufo Busumra ma maa na Jesu Kristi na, i lo bar ra pet na, han ni i vin mat na.

32 Kandaka se, gi ni i zu la aso sura na, gir ma han gir ndri ka duwiki ma darki i Efes sa, tan na, han fe nimi gi hina su? Kandaka se, sum ko ma mat na gi go ta busuknga fa suno i li usiya na mi da na, hotei na, “ma tii, ma cei, walama ma mati ti siu.”

33 'Bui turi mi. “Kandaka se, su ma 'bei na gi go tra ka bu buburo na, mi ta mba 'dengem.”

34 Kauwi ni sin gir ma i du gei, 'bari buburo ma gir ra suno. Sum nini i dukri na, tà we Lu na mi. Han in la ca ra ni walama ii ta fangi ti kuzur.

Tu sum ko ma busuknga fa suno i li usiya na.

35 Na gi, su nini go ta ca'b sema: Tan na, ni mama gi, sum ko ma mat na go ta busuknga fa suno i li usiya na gafi na su? Tan na, tuna ta ke ni mama bra su?

36 Hau su ma sùm hîyâ na! Ir njef ma a jo'om ka'd i wa angga ra na, mi ta cim ni cim mbê 'bigi, i se gi, cinim ma kap ci na gi, go ta ke ka irim 'bo.

37 Ir tuko ma a jo'om ka'd i wa angga ra na, gi ni ir grang wase, gi ni ir kaya wase na, ni irna ori go'o 'bo, a jo'o ni tuna ma go ta ci fa ka tla'bna gi, go ta wi na mi 'bo.

38 Na gi, gi ni ir njef mani mani pet na, ni Lu na gi go ting hana tuna, kandaka ni ma mi ba na tan. Gi ni ir njef mani mani na, mi ni ka turum 'dang.

39 Tuko ko ma ka irna pet na, tleu tuna ni i 'ba ndri 'dau mi: tleu tu sumra na ni 'dang, tleu tu duwiki na ni 'dang, tleu tu luko kona ni 'dang, tleu tu kife'e kona ni 'dang er.

40 Tu ma afi duk Lu na hina, tu ma i wa angga ra hina er. Tu ma afi duk Lu na go anjili 'dang, ka tu ma i wa angga ra.

- 41 Fata ra go anjili na, ni 'dang, ter ra turum ma go anjili na ni 'dang, gi ni ciciu kona tuna ma go anjili na ni 'dang er, gi ni i duk ciciu kona era na, anjilina sak ndri 'dau mi tum er.
- 42 Sum ko ma mat ma go ta busuknga fa suno i li usiya na, go ta ke ni tan er. Tu ma mu'u ka'd i wa angga ra na, ti go ta lo'd suno; i dugo li ma ti gi zat fa afi ka ira gafi da na, ti go ta lo'd mi se.
- 43 Tu ma mu'u ka'd i wa angga ra na, ti ni tuko ma njinjê ma yâ 'bor; i dugo li ma ti gi zat fa afi ka ira gafi da na, ti go ta ke 'bei 'bor, gidang ka'a ka'a.
- 44 Tu ma mu'u ka'd i wa angga ra na, ni tu ma ka tleu; i dugo li ma ti gi zat fa afi ka ira gafi da na, numa gi ni tu ma ni ngisa bra. Kandaka se, tu ma ni tleu gi hina da na, tu ma ni ngisa hina er.
- 45 Walama Maktub pa in i sema: “Su ma kufo na gi ni Adam, fang ni su ma ka irim”; na gi, Adam ma dana gbo'o na, gi ni Kristi, num gi fang ni ngisa ma he maska ra.
- 46 In ni se, num ma ni ngisa na gi kufo mi, na gi, ni num ma tleu tu na gi kufo, i kir numa se gi, num ma ni ngisa na 'bo.
- 47 Adam ma kufo na, car fa ni i tu fut angga; Adam ma ho'b ma, car fa ni afi duk Lu na bra.
- 48 Sum ko ma aso Adam ma i wa angga ra na, tà tlinge ndri ni ka num ma car fa ni i tu fut angga ra; tàna sum ko ma ni aso num ma car fa afi duk Lu na na, tà tlinge ndri ni ka num ma car fa afi duk Lu na bra.
- 49 Cem hîyâ na, ma tlinge ndri ni ka num ma car fa ni i tu fut angga ra. Na gi, li na go ta mba, ma ma ta tlinge ndri ni ka num ma car fa afi duk Lu na.
- 50 Njurokon na, hîyâ gi ni tuko ma han ba ma in hei na: sum ko ma ni ka tleu tu ma ka vursu na, tà go ta ser i lo Tiza aso Lu na mi. Tàna sum ko ma mat, ma ka tleu tu ma lo'd suno ra na, tà ndak ma ta la'a vri num ma go ta lo'd suno mi na mi.
- 51 Wei man, han ze hei ka zu la ma pipe'e ca: ni se, maa ka lama pet gi, ma ta mati ndâ ni tan mi, na gi, ka lama pet na, ma go ta fangi ni ka tu ma mireu.
- 52 Tuko numa go ta gir tan zak, kandaka ni ir ma go cimek ka tan, ka fat ma dana gbo'o ma der duf fa go ta ci'i fa na. Walama i dugo li ma der duf fa gi ci'i fa da na, sum ko ma mat na go ta busuknga fa suno ka irna gafi, walama tà go ta ke ni ka tu ma hina lo'd mi ra, maa era na, ma go ta fangi ni ka tu ma mireu pet er.
- 53 I dugo li numa, tu ma lo'd suno ra, go ta am tu ma hina lo'd mi ra sin i tunda bra; tu ma mat ta, go ta am tu ma hina mat mi ra sin i tunda sôt bra.

54 I dugo li ma tu ma lo'd ta, go ta sak tu ma hina lo'd mi ra sin i tunda sôt na, ka tu ma mat ta go ta am tanda ma hina mat mi ra sin i tunda sôt bra na, i dugo li numa, la ma i lo Maktub pa mba ndak ti i linda net i sema: "Mat na 'deng suno da; bangga ra gi kal i wa mat na!"

55 "Hau mat na, tan na, bangga mu ra ni iya su? Hau mat na, tan na, tuko se'd mu na ni iya su?"

56 Tuko se'd aso mat na car fa ni i tu buburo ra, gidang aso buburo ra bra na, car fa ni i tu vin gat ta bra.

57 Na gi, ge de'b pa he Lu na, bu ma hama gidang, ma ma ami ti bangga ka Busumra ma maa na Jesu Kristi!

58 Wa numa gi, hei njurokon ma lora i wari na, cari gidang ngring, dlaki reu reu mi, giri sin aso Busumra na, tei ti iri kufo kek kek, walama ii wei se, sin mii ma ii go tikeiyi ti i lo tap mii ma ka Busumra na, go ta ke ni mangar ori mi kanau.

1 Korinte 16

Njin ma guci i wa Eglis ma i Jerusalem ba

1 Han ba ma in la ma 'dang hina gafi nde dla, wa la aso njin ma guci i wa sum aso Lu ma i Jerusalem ma: hei era na, giri kandaka ni ma han in he Eglis ko ma i Galati na tan er.

2 Ka fat bar ma 'dok ti tu ra pet na, gi ni sa sa ma i dukri na gi hina na, mi ka'a gineu nde ge ka ira 'dang, ni i zu fe mum ba, mi pe'enda 'bei par par, gag han ta ta kana. Walama, i dugo li numa se gi, ii ta ami zu ma tari gineu ni ka fat tanda ra 'bo mi se.

3 Ka fat ma han gi ta kana da na, han ta sin ni sum ko ma ii manina na, ka maktub ko ma vin sin da i 'bana, walama tà ta ka tuko o mii ma ii hei na i Jerusalem.

4 Kandaka se, gi ni 'bei na, nan turan ta er. I dugo li numa, tàna era na, tà ta tingan ge er.

Sar ko ma aso Pol ma guci i wa sin da

5 Han sar se, han ta ta kana i he'di ni i kir ma han kal i Maseduwan na, walama han ba ma am ni hina.

6 Gi ni 'bei na, han ta suk i he'di njô, gag ter sime'd na ta do'o 'bigi eî; i kir numa, ii ndaki ma ta njinani, walama tingani ge gag ta ti i dugo li mani mani ma han ba ma ta hina na.

⁷ Kandaka se, Busumra na gi ba tan na, han ba se, han ta ta kana i he'di na, han ta kal ni ka sen tan go'o mi. Han sar se, han ta suk i he'di bar 'beita njô 'bigi.

⁸ Na gi, han ta suk ni i Efes, gag fat bar ma *Pantekot na.

⁹ Walama Lu na 'bar han vari ma gir sin ma tong ma ta kufo ka'd ini, na gi, sum bibile kona hina 'bor.

¹⁰ Kandaka se, Timote gi ta kana i he'di da na, veinum i turi 'bei mbok, walama mi ta suk ti i dukri bei wulaka. Walama num era na, mi gir sin he Busumra na kandaka ni nan tan er.

¹¹ Kot 'bei su ta kotom i irim njoko. Njininum gag, mi ta do'o ti lang sem mum ba ka edlem he'be, walama mi ta mba fan ti. Nan, ka njurokoma ma ka'd ini na, ma go golom.

¹² Gi ni la aso njurma Apolos sa na, han cenem 'bor, walama mi ta kana i he'di ka njurokoma ma nini na. Na gi, mi ba ma ta kana cem hîyâ na mi. Kandaka se, mi gi fe vari na, mi go ta ta kana ka fat bar ma 'dang 'bo.

Cen aso Pol ma dana gbo'o ra ka de'b mum ba

¹³ Suki ka iri kpeng, cari gidang ngring i lo he tu la ra. Kauwi lori gidang, kei ni sum ma dablaka.

¹⁴ Tuko mani mani ma ii go giri na, giri ni ka girder ra.

¹⁵ Njurokon na, ii wei Estefanas ka sum asorom, tà ni sum ko ma he tu la ma kufo kici kici ma i wa angga Akai, tà ni sum ko ma he tuna i wa sin ma gir he sum aso Lu na. Han go ceni cen,

¹⁶ humi vin sum ko ma kandaka numa tan na 'bei, ka tàna sum ko ma go gir sin da kana na er.

¹⁷ Turan elen 'bor i wa mba aso au Estefanas ka Fortunatus ka Akaikus ma tà mba ra, walama tà ve tani, ka ma ii cei i he'den na.

¹⁸ Walama ni tàna gi ge ngisaran i duk mbi, kandaka ni ma tà ge ma mii ra na tan er. Wa numa gi, sari 'bei i wa sum ko ma gir sin kandaka numa tan na, ini lana suno.

¹⁹ Eglis ko ma i wa angga Asi ra ka lana pet, tà gei kana de'be. Akilas ka Prisil ka Eglis ma go tok wana i lo asona ra pet go gei kana de'b 'bor ka sem Busumra na.

²⁰ Njurokon ma ka'd ini na pet gei kana de'be. Gei de'b ndri 'dau 'dau pet, frêiyi ti ndri ka lori ma 'dau.

²¹ Hîyâ gi ni tuko ma han ndal ka 'ban na: Nan Pol han gei de'be.

²² Kandaka se, su ma gi ba Busumra na ka lorom ma i du ra mi na, 'de tuko i waram! “Marana ta” — Mba, Busumra ma maa na!

²³ O aso Busumra na Jesu ka hina na, ke kari!

²⁴ Girder man da ke kari pet ka sem Jesu Kristi.

2 Korinte

2 Korinte 1

Tak laram ka ge de'b pa

1 Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ni i zu ba aso Lu ra, nan ka Timote ma njurma na. Han go ndal maktub ca ra he ni hei, Eglis aso Lu ma i Korinte ra, ka sum ko ma aso Lu ma i wa angga Akai ra pet er:

2 Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Pol ge de'b Lu na

3 Ge de'b pa he Lu na, ma ni Ba Busumra ma maa na Jesu Kristi, walama mi ni Buba ma tlau ir, mi ni Lu ma go so'o loma kek kek.

4 Mi go so'o loma i lo lica ko ma maa na pet na, ni walama maa era na, ma ndaki ma so'oi lo sum ko ma go li ca ko 'dang 'danga, ka so'o lo ma ma feinda i 'ba Lu na.

5 Kandaka ni ma ma fei lica 'bor ka Kristi na, kandaka ni numa tan er gi, ma go fei so'o lo ma 'bor ra ni ka Kristi er.

6 Kandaka se, ma gi go li ca na, la tanda ra ke hei ni walama lori so'o ti, ii ta si'di ti. Kandaka se, ma gi fe ni so'o lo ra na, la tanda ra ke hei ni walama lori so'o ti, ii cari ti gidang ngring, walama suki ti ka ir 'dil i lo lica ra kandaka lica ma li maa ra tan er.

7 Wa numa gi, ma ting sarma i wari 'bor. Ma we se, kandaka se, ii gi go fei lica ko 'dang 'dang kama bel da na, Lu na ta mba so'o lori kama tum er.

8 Njurokoma na, ma ba se, ii wei lica ma fama i wa angga Asi ra: ti mbu'dama 'bor, ti kal gidangma er. Ma sar ka loma se, maa ni mat da.

9 Ni ma turum ma, ma sar se, ma bo'd ni bo'd suno da. Wa numa gi, ma ting ti loma ni wa tuma ka'doma mi, ma ting loma ni i wa Lu ma go zat sum ko ma mat na afi na.

10 Num ma si'dma i vin lica ko ma mat na pet na, mi go ta si'dma ni tan 'bo dla; ni ma turum, ma go sar i waram se, mi go ta si'dma ni tan 'bo dla er.

11 Gi ni hei na, ii go njinima ka cen mii ma ii go ceni i wama ra. Sum 'bor go cen Lu na i wama, Lu na era na, mi go ta hum vinna er, mi go ta ke ti kama, walama sum 'bor go ta gam ti de'b i wama.

Zu la ma Pol fe ti vari ma mba ti mi ra

12 Hîyâ gi ni li zu tu ma maa ra, sar ma i loma ra go in lama suno: i kufo sum ko ma i wa angga ra, kal pet na, ni i kufo hei, ma go tra ni tra ma 'bei lom lom, ka tu la ma Lu na hama ra. Ma go tra ni i zu ir jeng aso sumra mi, ni i zu o aso Lu ra.

13 La ko ma ma ndal hei i lo maktub ko ma maa na, ni la ma 'dang mi, ni la ma ii di'i ra ngaf, ni la ma ii humi zunda ra er. Ma go sar se, kufo hîyâ na, ii go ta humi zunda 'bei er,

14 Kandaka ni ma ii weima nde da na tan, ni se, ii ndaki ma lii zu turi kama, kandaka maa ma go ta li zu tuma kari ka fat bar aso Busumra na Jesu na tan.

15 Wa numa gi, han sar i loron se, han ta kana i he'di kufo, walama ii ta fei 'bei aso Lu ma wa ho'b pa.

16 Han kot se, han ta car i he'di walama han ta jak ta Maseduwan, han gi ta sak fa Maseduwan da na, han ta ge fa waran i he'di gafi dla, walama ii ta njinani ka tuko ma guci i wa ta man ma han ta ta Judee ra.

17 Ka ma han sar la ca tan na, han sar ni ka ir 'dil man mi su? wase, han gir la ca, kandaka ni la aso sum ma i wa angga ra tan go'o su? tan na, han ni su ma in la se, “hâ'â” na, han hom fang se, “ori” tan dla su?

18 Na gi, kandaka se, Lu na gi ni bu ma ka ir 'dil la tan gasi na, la ma han in hei ra, ti hina ta fang i iri ni la ma “hâ'â” ka “ori”, ho'bcu'b mi.

19 Walama Jesu Kristi ma Vei aso Lu na, ma maa ka Silas ka Timote, ma ge hei erem ma, num mi ke ni bu ma “hâ'â” ka “ori” i lorom ho'bcu'b mi, ni “hâ'â” ka'dau ngaf.

20 Ni ma turum, num gi ni “hâ'â” na i wa am vin ko ma aso Lu na pet. Ni i wa Jesu Kristi gi, ma go ini ti se, “*amin” na, walama li ti zu Lu na er.

21 Ni Lu na wa turum gi jeuma i tu ndri kari prat, ni i lo tap ma ka Jesu Kristi ra; mi manma ti ka irma 'dang,

22 mi ndal sem i tuma se, maa ni tuko ma mum, mi hama Ngisaram i loma kandaka ni tuko ma deng ni deng ori, ma 'bei, ma mi go kot zurum hama tan.

23 Lu na gi ni bu ma go ta in laram suno na, kandaka se, han gi kas ni la na, mi ta li han bol. Han bei mba i Korinte 'bo, ni walama han ba ma giri ir 'dil.

24 Ma lang ni vari ma ti wari, i wa tuko ma ii hei tu la i waram ma mi, walami ii cari gidang ngring ngring i lo he tu la ra da; na gi, ma ba se, ma gir sin kari tum walama ii fei ti lo el.

2 Korinte 2

1 Han sar i loron se, han hom ta kana asori, ni walama lori ta cim ti gafi na mi.

² Kandaka se, han gi gir ni tuko ma cim dukri na, tan na, ni sa gi ta gir han tuko ma loron ta frêi ti na su? Ni tàna sum ko ma lona cim i waran numa tul.

³ Ni wa numa gi, han ndal ti maktub pa hei, walama kot 'bei han ta kana gi, fe ni cim duk i 'ba tàna ma 'bei kal la, tà frêi ni loron na. Han we net se, kandaka se, han gi fe lo el la, i dugo li numa hei pet era na, lori go ta eli er.

⁴ Maktub ma han ndal hei kufo ra, han ndal ni ka lica 'bor, ka cim duk gi han ndal ti hei, ni ka mbi ci'i i iran 'bor; ni walama se, lori cim ti ni tan mi, na gi, ni walama ii wei ti zu ba ma han bei ti 'bor ra.

Lo ma so'o he'b i wa su ma gir buburo na

⁵ Kandaka se, su i dukri gi gir han la ma cim dukran na, mi gir ni he nan ka'doron 'dau mi, mi gir ni tuko ma cim ni duk hei pet er — wase hotei na, han ta in se, mi cim duk sum mii ma nini, walama kot 'bei han ta keng tu la ra.

⁶ Su ma kandaka ni numa tan na, bol ma tà ka'a ham ba, ni ka vin lilau sum ko ma 'bor ra, ndak tan ce'e;

⁷ ni wa numa gi, hotei 'de na, cem hîyâ na ii saki heinum suno, ii so'oi ham lorom er, walama cim duk ka ta kal 'bor gi, mi ta bas ti suno joko.

⁸ Ni wa numa gi, han go ceni ni cen, walama taki heinum 'bei mii ra, numa gi mi we ti se, hei beinum.

⁹ Wa numa gi, han ndal ti hei maktub ca ra, ni walama han we ti tu la mii ra se, ii go humi vinan i zu la ko ma han hati ti na to'o.

¹⁰ Kandaka se, su ma gir buburo gi, ii gi saki heinum suno na, nan, han sak ham la tanda suno er. Walami kandaka se, gi ni la nimi nimi ma han gi sak suno he su na, han gir la tanda ra ni i wa hei i kufo Kristi,

¹¹ walama kot 'bei Seitan ta am bangga i wama. Walami ma wei lem mum ba ti 'bor kasimi.

Sar aso Pol ma i Trowas

¹² I dugo li ma han ta ze Trowas, walama ge er la ma 'Bei ma aso Kristi ra hina na, Busumra na 'bar han vari i kuforon bong, walama gir ti sin ma tong hina.

¹³ Na gi, i dugo li numa, han ka sar 'bor, walama han fe njuran Tite hina mi. Wa numa gi, han gana de'b ge na, han jak tan Maseduwan.

Bangga ma am ba ni ka Kristi

¹⁴ Na gi, ge de'b pa he ni Lu na! Num ma hama gidang gi, ma tapi ti ka Kristi tum gi, ma ami ti bangga i wa tuko kona pet na. Mi tingma ni walama tak Kristi suno i li na ndâ, kandaka ni mbur ma sisi 'bei vinin ma am li na ndâ na tan.

15 Maa, ma kei kandaka ni mbur aso Kristi ma sisi 'bei vinin i kufo Lu na tan, i duk tàna sum ko ma go fe si'd ta, i duk tàna sum ko ma go bo'd suno na er.

16 I ir sum ko ma go bo'd suno na, ma kei kandaka ni sisi mat ma ta cina tan. I ir tàna sum ko ma go fe si'd ta, ma kei kandaka ni sisi si'd ma tàna ta si'd ti ra tan bra. Tan na, sa gi ndak ma ta gir sin ca ra su?

17 Walama gi ni maa na, ma ke kandaka ni sum nini ko 'bor ma go fang la aso Lu ra kandaka ni tuko ma kap ti par tan na mi; walama ni Lu na gi sinma. Ma go in la ra ni ka loma ma tle tla'da'd i kufo Lu na, kandaka ni ado sin aso Kristi tan.

2 Korinte 3

Ado sin ma gir sin ka tap vin ma mireu ra

1 Tan na, la ko ma hîyâ, ma li ti ni zu tuma hina wa tuma su? Tan na, ma lang ni vari ma mba ka maktub ma in ti lama suno i he'di, kandaka ni sum nini ko tan wase, kandaka sum nini ko hiu go ve i 'bi na tan bel su?

2 Hei turi gi ni maktub ma maa, ma ma ndal i loma ra, ma sum pet ndak ma wanda, tà ndak ma di'inda er.

3 Ni ma turum, la tanda ra ndal i ir ti'de kpas i sema: hei gi ni maktub aso Kristi ma ndal la, maa, ma go jokka suno ni joko. Ti ndal ni ka mbi maktub pa mi, na gi, ti ndal ni ka Ngisa aso Lu ma ka irim ma; ti ndal ni i lo gbokro goi ko ma bu'u na mi, ti ndal ni i lo sum ma tleu tu ra.

4 Ma ndak ma in tan, ni walama ma ting loma ka tu la i wa Lu na, ni ka Kristi.

5 Gi ni maa wa tuma na, ma ndak ma gir sin ca ra wa tuma ka'doma mi kanau. Na gi, gidang ma maa ra pet na, car fa ni i tu Lu na.

6 Ni num ma fangma ni ado sin ma in la, la tap vin mum ma mireu ra i li na ndâ na, la tanda ra guci ni i wa vin gat ma tà ndal i lo maktub pa mi, na gi, ti car ni i wa Ngisa na. Walama vin gat ta go ci ni su suno, na gi, Ngisa na go he ni maska ra gi he su bra.

7 Vin gat tanda ra ndal i lo gbokro goi ko ma bu'u na, gangrang aso Lu ra tak tunda suno hina i dugo li num. Ir Mois anjili 'bor, ndak ma ado Israel kona pong irna afi gi, we irim ma mi, na gi, fat 'dau na, anjili tanda ra go ta do'o suno. Kandaka se, vin gat tanda gi go ta kufo ka sinda i lo mat na, ti gi ka sem ci'i kandaka num tan na,

8 sin gir aso Ngisa na, ti go ta ke ka sem ci'i kal 'bo 'de mi su?

9 Walama kandaka se, sin gir ma mba ka bol la gi ni tuko ma ka sem ci'i ra na, ni ma turum ma, sin gir ma mba ka du gei aso Lu ra ti kalla ka sem ci'i hêi dei.

- 10** Ni ma turum, sem ci'i ma kufo dei ma anjili tanda ra na, ti ndak ma guci ka sem ci'i ma mireu ca ra mi kanau, ti fang kandaka ni tuko ma ori tan.
- 11** Kandaka se, tuko ma do'o suno na gi ka sem ci'i ra na, tuko ma go ta do'o suno mi na go ta ke ka sem ci'i 'bor kal 'de mi su?
- 12** Tuko ma ma ting sarma i waram kandaka numa tan na, hama dablak ma in laram suno bei wulaka.
- 13** Maa, ma ke kandaka ni Moïse tan mi: mi dlu'b barau i irim suno lu'b lu'b, walama kot 'bei ado Israel kona ta we irim ma anjili, ma go ta do'o suno ra jok nga.
- 14** Na gi, sar mana ma i lona ra fang dobrok kpik'dik: walama gag ka ir fat ma furum ba na, i dugo li ma tà go di'i maktub vin gat ma vu ra na, barau ma ka'a ir li na go ka'a irna kek, ti bei cat suno i irna to'o 'bo, ti gi cat suno na, ni su ma ve Kristi i lorom mbê.
- 15** Gag furum era na, i dugo li ma tà go di'i maktub vin gat aso Moïse sa na, barau ma ka'a ir li tanda ra, ka'a ir sar mana ma i lona ra kek to'o 'bo.
- 16** Na gi, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma gi hom fa i he'd Busumra na da na, barau ma dlu'b i ir li tanda ra go ta la'a suno i irim.”
- 17** Busumra na gi ni Ngisa na: i dugo li ma Ngisa aso Busumra na gi hina na, i dugo li numa tel cei i wama.
- 18** Maa ma pet, ma irma but suno pu'dak nga, ma go wei ti sem ci'i aso Busumra na teu teu, kandaka su go we irim i duk mbi tan, ma go ta tlingeï ti kandaka ni tu Busumra na tan cukot cukot, ma ta seri ti i lo sem ci'i ma tong, ma kal 'bor pet ta 'bo dla. Numa ni sin gir aso Ngisa Busumra ma i loma na.

2 Korinte 4

Tuko fe i lo dingi lu'bu

- 1** Lu na we cicama gi, mi hama sin ca i 'bama, ni wa numa gi, ma hina 'bar tuma fang sor i vin surop surop mi.
- 2** Ma 'bar sin ko ma kuzur ma pipe'e ra suno pet, ma hina gir ni lem mi er, ma hina tap la aso Lu ra ka kas la mi er. Na gi, ma go tak ni tu la mum ma tunda ra, walama, gi ni su mani mani na, tà in ni tu la ma maa ra suno i kufo Lu na.
- 3** Kandaka se, er la ma 'Bei ma ma ganda ra, ti gi ndufun 'bitik nga, ti ndufun ni i ir sum ko ma go bo'd suno na teu.
- 4** Gi ni tàna na, tà he tu la i wa la ma tunda ra mi, walama Seitan ma ti i wa angga ra ka'd ini na, lis ir sar mana ma i lona ra suno gbamlas, walama kot 'bei, tà ta we ti'de aso la ma 'Bei, ma go tak sem ci'i aso Kristi ma tlinge Lu na joko.

⁵ Walama maa, ma go ge ni er la ma maa wa tuma mi, ni er la ma se, Jesu Kristi gi ni Busumra na. Gi ni maa na, ma tak tuma ni sum sin ko ma mii ni wa sem Jesu.

⁶ Walama Lu ma in i sema: “Ti'de ra ta 'de li i duk ndufun da,” ni num gi 'bar ti'de mum ba 'de li i loma er, walama maa ta tak ti sem ci'i aso Lu ra he sum, tà wanda ti kandaka ni ti'de ma i ir Kristi tan.

⁷ Na gi, maa ma ve tuko fe ma 'bei 'bor numa na, ma ke kandaka ni dingi ko ma ni lu'b tan, walama gi ni sa sa na, mi ta we ti 'bei se, gidang ma tong kal pet tanda ra, car fa ni i tu Lu na, ti car fa ni i tu maa mi.

⁸ Ma go fe lica ko i vin la ko 'dang 'dang, na gi, tà kal wama mi. Ma ka sar ko 'dang 'dang, na gi, ma 'bar tuma fang sor i vin surop surop mi.

⁹ Sum bibile ko ma maa na 'bor, go lima ca er, na gi, Lu na 'barma mi. Tà go mgburma ka'd i wa angga ra, na gi, tuma kar ka mbi'd mi.

¹⁰ Ma go zi'i la mat aso Jesu i wama kek kek, ni num gi, maska aso Jesu ra era na, ti ta 'de ti ti'de i wama bra.

¹¹ Maa sum ko ma ka irma na, ma ni i vin mat na i lo bar ra pet ni wa sem Jesu, walama maska mum ba go ta ze ti tunda suno ti'de gau, i lo tleu tuma ma go gol mat na.

¹² Kandaka ni numa tan gi, mat na go gir sin i loma, na gi, maska ra go gir sin i lo hei bra.

¹³ Kandaka ma he tu la maa ra sak ndri ka tanda ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Han he tu la ra gi, han in ti,” maa era, ma he tu la ra, num gi ma in ti er.

¹⁴ Walama ma we gau se, Lu ma zat fa Busumra na Jesu afi i li usiya na ka irim gafi na, mi go ta zatma afi ka irma gafi ka Jesu ni tan er, mi go ta tapma kari i kuforum.

¹⁵ Walama tuko kona pet na, gir ni i wa hei, walama o aso Lu ra 'breu ti suno he sum 'bor pet pet, walama lilauna ta ti kufo kufo. Kandaka numa tan gi, di'i sum ko ma ge de'b Lu na, ci'i ti sem, ta ti kufo kufo bra.

Tra ma tra i lo he tu la ra

¹⁶ Ni wa numa gi, ma 'bar tuma fang sor i vin surop surop mi. Ni ma turum, su ma i tleu tuma na gi 'deng pi era na, num ma i loma ma i du ra na go fang mireu i lo bar ra kek kek.

¹⁷ Ni ma turum, ma ni i duk lica, na gi, ti ni tan nde ori, ti go ta kufo gag gag mi. Ti go ta mba hama ni ka sem ci'i ma gag kanau, ma kal lica ma cem ca ra.

¹⁸ Walama ma ting irma ni i wa tuko ma sumra wam ka irna na mi, ma ting irma ni i wa tuko ma sumra wam ka irna mi na. Tuko ma sumra wam ka irna na, hina ta ke gag gag mi, na gi, tuko ma sumra wam ka irna mi na, ni num gi go ta ke gag kanau na.

2 Korinte 5

¹ Walama ma we kandaka se, za ma maa ma ni tleu tu ma i wa angga ca ra gi bo'o na, ma ka za ma 'dang kana afi, za tanda ra ni 'ba su gi minda mi, ni num Lu na wa turum gi min za tanda kana afi, ni za ma gag kanau.

² Cem hîyâ na, ma go ge loma, walama tuma go ji'b dleû dleû, i wa za ma maa ma kana afi ra,

³ ma ta fe ni tuma ma mireu ra cu'b 'bigi, walama kot 'bei ma ta sam lo frêi aso Lu ra gi, ma ta ke ti gandila joko.

⁴ I dugo li ma ma i lo za ma ni tleu tu ma i wa angga ra na, ma go ge loma, kandaka ni su ma go zi'i tuko mbu'da i waram tan. Ma ba ma fok tleu tuma ma mat ta suno mi, ma ba ma sak ni tu ma gag kanau ra gi i wa tu ma mat ta, walama tanda ma ka ira ra ta sa'a ma mat ta.

⁵ Num ma gama i wa tuko ko hîyâ na gi ni Lu na, mi hama Ngisaram kandaka ni tuko ma deng ni deng tan i wa tuko kona pet, tàna gi ni tuko ko ma Lu na go kot zuna hama na.

⁶ Ni wa numa gi, ma kau ti loma dablak kek. Ma we se, ka fat bar ma ma ni i lo tleu tu ra 'bo na, ma ni hêi dei ka Busumra na.

⁷ Walama ni ka he tu la ra gi, ma go tra ti, ni ka we ma ka ir ra mi 'bo.

⁸ Ma kau loma dablaka, ma ba ma 'bar tleu tu ca ra suno, walama ta suk i he'd Busumra na, numa gi 'bei i irma kal.

⁹ Na gi, kandaka se, ma gi ka tleu tu ra wase, ma gi wal ka tleu tu ra pi era na, ma ba ma gir ni tuko ma nde i irim.

¹⁰ Walama ka lama pet na, ma go ta cari i kufo jinga ma li bol aso Kristi na mbê mbê. Walama gi ni sa sa na, mi ta fe tuko ma mi girim ka tleu turum ma, gi ni 'bei wase, gi ni buburo era na, mi ta fe ni i zu tuko ma mi girim ma.

Bong duk ma min tap ka Lu na, ni ka Kristi

¹¹ Ma we wulak Busumra na, numa gi, ma go lang vari ma fe ti sum. Gi ni Lu na na, mi wama i ir ti'de suno gau; han sar se, gi ni hei era na, i lori ma i du ra, ii wani tan er.

¹² Ma in tuko ma i wa tuma hei mi se, na gi, ma hei vari ma lii zu turi kama, walama ii ta fei ti vari ma ini ti la he sum ko ma go li zu tuna i wa 'bei mana ma i ir sumra na, na gi, ni i wa tuko ma i lona ma i du ra mi na.

13 Kandaka se, ii gi weima fat ma 'dang, kandaka ni sum ko ma sùm tan na, numa na, ni i wa Lu na. Na gi, kandaka se, ma gi ni ka ir 'dil la, numa na, ni i wa hei.

14 Walama girder aso Kristi ra gi go toksoma kufo. Ma we ni ma turum, kandaka se, su 'dau gi mat i wa sum pet na, kandaka ni numa tan na, ka lana pet na, tà ke kandaka ni sum ko ma mat mat tan.

15 Mi mat ni i wa sumra na pet, walama tàna sum ko ma suk ka irna na, tà suk ka irna ni i wa tuna mi se, na gi, ni i zu num ma mat gi, zam fa suno i li usiya na, ni i wa tàna.

16 Wa numa gi, am zu cem hîyâ na, ma go ta we su tan 'dau era i zu tleu tu ra mi se; na gi, kandaka se, ma gi we Kristi ni i zu tleu tu ra era na, am zu cem hîyâ na, ma go ta wam gafi ni tan mi se.

17 Kandaka se, su ma gi tap ka Kristi 'dau na, mi fang ni su ma mireu. Tuko gir ko mum ma fa kufo na kal suno cei da, gi ni nimi nimi pet na, fang ni ma mireu.

18 Tuko numa pet na car fa ni i 'ba Lu na. Kufo na ma ni sum bibile ko mum gi, mi tap bong dukma karam ni ka Kristi; mi sak hama sin ma tap bong duk tanda ra i 'barna.

19 Walama Lu na tap bong duk sumra na karam pet ni ka Kristi, mi kas buburo ko mana na mi se. Mi am ti vinim hama, walama ma ge ti er la tanda ra.

20 Kandaka ni numa tan gi, maa ma fang ni sum sin ko ma vrak i tan Kristi, kandaka ni Lu na wa turum gi go in la ra ka vinma tan: ma go ceni ni cen ka sem Kristi, tapi bong dukri ka Lu na.

21 Kristi gir buburo mi kanau, na gi, Lu na la'a buburo maa ra pet sak ham i waram, walama ma fei ti du gei ma aso Lu ra, ni i zu tap ma ka Kristi ra.

2 Korinte 6

1 Maa, ma ni sum ma go gir sin ka Lu na. Ni wa numa gi, ma go ceni cen, o aso Lu ma ii feinda ma ni mangar ori ra na, koti 'bei, ii ta kotinda njoko.

2 Walama Lu na in i lo Maktub mum ba i sema: “Ka fat ma aso o ra, han hum cen mu ra, fat bar ma aso si'd ta, han njiniu.” We man, cem hîyâ na, gi ni fat ma aso o ra da, furum hîyâ na, gi ni fat ma aso si'd ta da.

3 Ma gir ni tuko ma tum sem su mi kanau, walama kot 'bei sum ta in ti la ma buburo i wa sin maa ra.

4 Na gi, i lo tuko kona pet na, ma go gir kandaka ni sum sin aso Lu na tan: ma suk ka ir 'dil 'bor i lo lica ra, ka tlaui ma i loma ra,

- 5** tà go dlama, tà go sakma danggai, tà go car ka la i wama, ma go gir sin ka lica, ma go nde sen ka durki mi er, ma hina fe tuko ti mi er.
- 6** Maa, ma go tak tuma kandaka ni sum sin aso Lu na tan: ni ka du gei ma maa ra, ka we ma maa ra, ka ir 'dil ma maa ra, ka 'bei ra, ka njin ma aso Ngisa Lu na, ka girder ma bei ngui ti ir,
- 7** ka er la ma tunda ma ma go ge ra, ka gidang aso Lu na. Tuko se'd ma maa ma kanau kanau, ma zi'i ti ka sum bibile kona, ka kot ma kot ti zu tuma ra, numa gi ni du gei ra.
- 8** Sum ma go li zuma ka la 'bei, tà go karma gur er. Tà go in la ma buburo i tuma, tà go in la ma 'bei i tuma er. Ma gi go in ni tu la era na, sum nini go wama kandaka ni sum ko ma kas la tan.
- 9** Tà go in se, tàna wama mi, na gi, gi ni sa sa na, wama ndâ. Tà go kotma kandaka ni sum ko ma mat ni mat tan, na gi, wei man, ma hina ka irma. Tà go dlama, na gi, tà bei cima 'bo.
- 10** Tà kotma kandaka ni sum ko ma go tlaw tuna tan, na gi, ma ka frêi kek kek. Tà go kotma kandaka ni sum ko ma ca tan, na gi, ma fang sum nini ko 'bor ma ni sum fe. Tà go kotma kandaka ni sum ko ma tuko i 'bana mi tan, na gi, gi ni ma turum ma, maa, ma ka tuko ko pet.
- 11** Hei au Korinte kona, maa ma in hei kana suno kpas da. Ma go gir deri 'bor er.
- 12** Girder ma ma go gir deri ra ni ma ga'a nde ori mi. Kandaka se, ti gi ni ma ga'a nde ori na ni i lo sar ma mii ngaf se.
- 13** Han go in la ra hei kana kandaka ni he adoron tan. Giri derma, kandaka ni ma maa ma gir deri na tan er.

Tapi ka sum ma 'di'denga mi

- 14** Tapi ka sum ko ma bei he tu la ra he Busumra na 'bo na mi. Tan na, su ma i du gei na, ta tap ka su ma 'di'denga su? wase, ti'de ra ndak ma tap 'dau ka ndufun da su?
- 15** Kristi ka Seitan na, tà ndak ma tap ndri su? Tan na, ni mama gi, su ma he tu la ra ta tap ka su ma bei he tu la ra 'bo na su?
- 16** Tan na, ni nimi gi go ta tap za aso Lu ra ka aso firiki na su? Gi ni ma turum ma, maa, ma ni za aso Lu ma ka irim ma, walama Lu na in i sema: “Han ta suk i duknga, han ta ke kana. Han ta ke ni Lu mana na, tàna bra na, tà ta ke ni sum ko ma man bra.”
- 17** Wa numa gi, Busumra na in ti gafi dla i sema: “Busuki fa suno i duknga, wali ka iri 'dang kana. Koti 'bei ii lami tuko ma njinjê, i dugo li numa, han ta mba vei i turan.

18 Han ta ke ni Bei, hei bra na, ii ta kei ni adoron ma njufko ka ma lobki, Busumra na ma ni bu gidanga gi in tan.”

2 Korinte 7

1 Gilam ko man na, vin ko aso Lu na numa pet na, ke ni hama. Wa numa gi, ma 'bari tuko ko ma li'b ma go ta fang tuma ka maskama njinjê na suno. Ma kei ni sum ko ma ka irna 'dang ma go ne wulak Lu na.

Lo frêi aso Pol

2 Taki lori hama. Ma gir tuko ma buburo he su i dukri 'dau mi er, ma 'deng su i dukri 'dau mi er, ma lang tuko i 'ba su i dukri 'dau mi er.

3 Han in la ca ra ni walama ka'a ti hei ni bol gi i wari, ni tan mi. Walama han in hei kufo se, ma go gir deri 'bor, kandaka se, ma gi mati ni mat wase, ma gi suki ka irma era na, ma tapi ni ka ndri 'dau.

4 Han ting loron i wari, han go li zu turan kari 'bor er. I lo lica ma maa ra pet na, loron so'o 'bor, turan elen 'bor.

5 Ka ma ma ta ze i Maseduwan na, ma fe 'dok tu tan nde mi kanau. Ma fe lica ra i li na 'dang 'dang: darki ra ni i ir su suno bra, wulak ka i loma ma i du ra bra.

6 Na gi, Lu ma go he gidang he sum ko ma ka 'be vin duk ka na, mi hama gidang ni ka mba aso Tite, ma mi mba fama ra.

7 Ni ka mba mum ba teu ori mi, na gi, mi in hama i se, hei heinum gidang i lorom bel. Mi in hama gafi dla i se, hei go esi turi walama wan bra, hei go cimi ti duk er, ii go esi turi walama hei njinani er. Numa gi, turan elen ti 'bor kasimi.

8 Kandaka se, maktub man ma han ndal hei ra gi cim lori na, gi ni cem hîyâ na, han ka cim duk mi. Ka kufo na, han we se, maktub man da cim lori, na gi, cim lori ni bar nde ori.

9 Walama cem hîyâ na, han go frêi, na gi, ni walama lori cim ti, ni tan mi, ni wa la aso cim duk mii ra gi, ii homi joki ti sar ma 'bei gafi. Ma we se, cim duk ma mii ra na, ni ba aso Lu ra, walama tuko ma ma girim ma, ni tuko ma 'dengi ni deng mi.

10 Walama cim duk aso Lu ra, ti go mba ni ka sar ma jok 'bei, ma ta ti i li ma si'di, ni sar ma jok 'bei ma su go ta sar ti ka buburo i kir gafi mi se. Na gi, cim duk aso angga ra, ti go ta ni i li ma mat na.

11 Wei, ni ka cim duk mii ra gi, Lu na go toksu ti kufo kufo gi, ii esi turi ma mini ti ir la ra zak, ini kati la mii ra suno. Ni tan gi, ii ka darki ii ka wulak 'bor, ii tingi ti lori ma hei wani, turi go ji'b dleû dleû, ii go tei kufo kufo ma ka'a ti bol i wa

buburo ra. I lo la ko numa pet gi, ii go taki ti turi suno 'bei i se, hei ka la i wari mi.

¹² Han ndal maktub ca ra, ni wa la aso su ma gir buburo ra wase, ni wa num ma tà gir ham buburo ra ni tan mi. Na gi, han ndal maktub ca ra, ni walama ii wei se, hei taki turi i kufo Lu na er, ni se, hei tingi lori i wama er.

¹³ Ni wa numa gi, loma so'o ti. Ni walama se, loma so'o da na teu mi, i dugo li ma ma we Tite ka frêi ra numa, maa era na, ma frêi 'bor kasimi, walama ii so'oi ham lorom ba.

¹⁴ Han li zuri i kuforom, hei bra na, ii fangani kuzur mi. Han go in hei ni tu la kek kek. Kandaka ni numa tan er gi, ni tuko ma han li ti zuri i kufo Tite na, tuko numa na, ni tu la gasi.

¹⁵ I dugo li ma lorom nde i wari, i li ma ii homi wari ka'd i kuforom, ii veinum ti i turi ka wulak ka, ka turi ma dlak ka na, lorom bei 'bor kasimi.

¹⁶ Han gir frêi 'bor kasimi, walama han fe vari ma ting laron i wari i wa tuko kona pet.

2 Korinte 8

Tuko he mangar ori ma aso sum aso Lu na

¹ Njurokon na, ma ba se, ma tak hei tuko o aso Lu, ma mi gir i lo Eglis ko ma i wa angga Maseduwan na.

² Tà ni i lo lica 'bor pi era na, tà ka lo frêi 'bor. Tà ni sum ko ma ca pi era na, tà he tuko he mangar ori na 'bor.

³ Walama han in lana suno ti'de, tuko ma ndak i wa gidanga na, tà he, gi ni tuko ma kal i wa gidanga pi era na, tà he ni ka ba mana ra er.

⁴ Tà cenma 'bor, walama se, tàna fe vari ma tap ndri 'dau, ka sum ko ma go njin sum aso Lu ma suk i wa angga Judee ra.

⁵ Tà he kal i wa tuko ma ma sar i loma na 'de, walama tà he tuna he Busumra na kufo 'bigi, tà he tuna he maa er, ni i zu ba aso Lu ra.

⁶ Ni wa numa gi, ma cen Tite se, mi ta kana i he'di, walama mi ta do'o fa vin sin aso o, ma mi ting fa zunda kufo i dukri ca ra.

⁷ Hei, ii ndaki i wa tuko kona mucu'u mucu'u pet, ii ka he tu la ra, ka la ma in da, ka ir jeng ga, ka ta ma ta iri kufo ra, ka girder ma ii giri kama ra: gi ni tan na, ma ba se, ii kei ni sum ko ma ndaki i vin sin ma aso o ca ra tan er.

⁸ Han in hei la ca ra kandaka ni vin gat tan mi: na gi, ni ka ta ma ta ir kufo kufo ma aso sum nini na gi, han ba ma we ti la aso girder mii ra.

⁹ Walama ii wei o aso Busumra ma maa na Jesu Kristi, mi ni bu ma fe tuko 'bor, na gi, mi fang turum ni bu ma ca ni i wa hei, walama hei, ii ta fangi ni sum ko ma fe, ni ka ca mum ba.

¹⁰ Wa numa gi, han go in hei sar man ma i loron da i wa la ca ra. Gi ni 'bei na, ii tei iri kufo ka sin ma ii tingi fa zunda i lo kim ma kumndiki ra; walama hei gi ni sum ma kufo kici kici ma gir sin da er, ma ba ma gir er.

¹¹ Wa numa gi, cem hîyâ na, do'oi vin sin tanda ra, kandaka ma ii bei ma giri na tan, ii ta do'oi sin tanda ra ni ka wa tuko ma i 'bi na.

¹² Kandaka se, ii gi tei iri kufo ka tuko ma he na, Lu na go ta ve tuko mii ma ii hei na. Mi go ca'b ni la tuko ma ii fei na, ni tuko ma ii bei fei 'bo na mi.

¹³ Han ba ma fangi ni sum ca, walama so'o ti tu sum ko ma nini, ni tan mi; na gi, han ba ni se, ii giri ndaki ti ni ndri kana 'dau.

¹⁴ Cem hîyâ na, hei ni sum ko ma ka tuko fe na. Wa numa gi, ii ndaki ma njini sum ko ma ki'dak nga. Kandaka se, fat ma ii gi ki'daki bra na, tà ta njini ka tuko fe ko mana na bra; kandaka ni numa tan na, ii go ta ndaki ti ndri 'dau.

¹⁵ Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma tok tuko 'bor ra, tuko ke i 'bum mi er, su ma gi tok tuko ni nde ori na, tuko mum ma go ki'dakam mi er.”

Tite ka sum ko ma karam ma

¹⁶ Ma ge de'b Lu ma he vari he Tite ma ting lorom i wari gi, mi njini ti, kandaka ma maa ting loma i wari tan na.

¹⁷ Tite hum vinma, ni numa teu mi, na gi, ni wa la aso ta mum ma ta irim kufo kufo ra gi, mi es ti turum ta ti kana i he'di.

¹⁸ Ma sin njurma nini 'dau karam, mi ni su ma sem go ci'i i duk sum aso Lu na pet, ma tà go pitim i wa er la ma 'Bei ma mi go ge ra.

¹⁹ Ni wa tanda ra teu mi er, hîyâ gi ni num ma Eglis kona manam, walama tra kama i lo sin ma aso o tanda ra, i wa li zu aso Busumra na, walama tak ti ba ma maa ra suno er.

²⁰ Ma gir tan na, ni walama kot 'bei su ta vama ka la, i wa tuko he mangar ori ma 'bor ma ma ta ke'ei suno na mi.

²¹ Ma ba se, ma gir ni tuko ma nde i ir li, ni i ir Busumra na teu mi, na gi, ni tuko ma nde i ir sumra na er.

²² Ma sin njurma ma ma fam, ni su ma turum mbu'da mi i lo la ko 'bor, na gi, cem hîyâ na, turum ma mbu'da mi ra go ta kufo 'bor kal dla, walama tu la mii ra i irim 'bei 'bor.

²³ Gi ni Tite na, mi ni su ma go tingan ge, go gir ti sin karan i dukri; gi ni njurokom ma nini ma tingim fa ge na, tà ni sum ko ma Eglis kona gi manna, ni i zu sem ci'i aso Kristi ra.

²⁴ Taki hana girder mii ra. I dugo li numa, Eglis kona go ta we ti se, maa go li zu tuma kari ni mangar ori mi kam.

2 Korinte 9

Njin ma guci i wa njurokoma

¹ Han ka la ma ta ndal hei wa la aso njin ma guci i wa sum aso Lu ma i wa angga Judee ra mbê mi.

² Han we se, ii bei ma njinina. Han li fa zu turan wari i kufo sum ko ma i Maseduwan na er, han in i sema: njurokoma ma i Akai na go tok tuko he numa na, ni kumndiki da. Ta mii ma go ta kufo kufo ra dla'a hum sum afi i duknga 'bor.

³ Wa numa gi, han sin kana hei njurokoma na, walama li zu tu ma ma li fa i wari ra, ti fang ni tuko ma njok ori mi. Han ba se, njin mii ra na, ii mini la turi kufo kandaka ma han in hei na tan.

⁴ Walama kandaka se, sum ma Maseduwan na gi mba karan gi, tà gi fei bei ma mini la turi na, ma ta fang kuzur, hei era ta fangi kuzur er, walama ma ting sarma ni kana i wari.

⁵ Wa numa gi, han we na, ni mbê mbê, han cen njurokoma na, walama tà ta kana i he'di kuforon, walama tok wa tuko he mangar ori ma mii, ma ii ini laram kufo na i wa ndri cu'b cu'b. Kandaka se, han gi ta kana da na, tuko numa ta tak se, ni tuko he mangar ori ni ma turum gasi, ni tuko ma su tar ni ka gidang mi.

⁶ Sari ka la ma in i sema: su ma gi jo'o arau ni nde ganang ori na, mi ta fal ni nde ganang ori bra, su ma gi jo'o arau 'bor bra na, mi go ta fal ni 'bor bra na.

⁷ Gi ni sa sa na, mi he ni i zu tuko ma i lorom ma, ni ka darki mi er, ni ka gidang mi tum er. Walama Lu na go ba ni su ma he tuko ka lo frêi na.

⁸ Gidang aso Lu ra ndak ma hei gidang i wa tuko kona 'bor pet, walama ii fei ti tuko ko pet ma ndaki na kek kek, kandaka ni numa tan gi, ii ta ndaki ma giri ti sin ma 'bei ra pet er.

⁹ Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Mi 'breu tuko ko mum suno he sum ko ma ca na, du gei mum ba hina kek gag kanau.”

¹⁰ Lu ma go he njef fa he su ma go 'bulum ma, mi ham ti tuko ti na er, mi ta mba hei njef tuko mani mani pet ma ii beinum ma, ni num gi go ta wim er, walama sin mii ma i du gei ra dliir ta ti kufo kufo.

11 Mi ta fangi ni sum ko ma fe, walama ii ta kei ti ni sum ko ma he tuko mangar ori, tei ti kufo kek, wa numa gi, sum 'bor go ta ge ti de'b Lu na, i wa tuko he mangar ori ma mii, ma ma ta ti hana na.

12 Walama sin aso njin ca ra ni se, njin i zu sum ko ma aso Lu na teu ori mi, na gi, ni tuko ma sum 'bor ta ge ti de'b Lu na.

13 Kandaka se, tuko he mangar ori ma mii numa gi tak tu la mii ra suno na, i dugo li numa na, tà go ta li ti zu Lu na 'bor, walama ii vei i zu la ma 'Bei ma aso Kristi ra, ii wali ti hana tuko fe ko mii i du er, ka sum nini ko ma 'danga pet er.

14 I dugo li ma tà go cen Lu na i wari na, meri go ta girna 'bor, wa la o aso Lu ma i lori 'bor ra.

15 Ma gei de'b Lu na, i wa tuko he mangar ori ma mum, ma kal i wa tuko he ko pet ma mi hama na.

2 Korinte 10

Pol ve kar gur ko i wa sin mum ba

1 Nan Pol wa turan, han ceni ni ka lom lom aso Kristi ka 'bei mum ba, nan ma sum nini go in i sema, ka ma nan fa i dukri 'bo na, nan ni su ma sin waran ka'da, na gi, i ka ma nan hêi dei na, i nan fang fa gidang i wari bra;

2 han go ceni ni cen: kandaka se, fat ma han gi ta kana i he'di da na, koti 'bei ma ii ta girani ka gidang, walama nan tak ti hei gidang man da. Gi ni tàna na, tà go in i se, i maa go gir ni tuko ma kandaka ni sum ko ma i wa angga ra tan. Han we na, han ndak ma tak hana gidang man da.

3 Gi ni maa na, ma ni sumra ni ma turum, na gi, ma hina ta zi'i kandaka ni sumra tan mi.

4 I lo zi'i ma maa ra na, ma hina la'a ni tuko se'd aso sum ko ma i wa angga ra mi, ni tuko se'd aso Lu ma gidang 'bor. Ma go bo'o ti gulmun ko aso sum bibile kona ka'd na, ni ka tàna. Ma go ve ti sum ko ma kas la ra ka la ra bra,

5 ma go sak ti tuko ko ma am wana afi ma go gir ti bibile ka we aso Lu ra ka'd suno, ma kas ti vin sar ko mani mani pet ka'da, walama tà ve ti i zu Kristi.

6 Ma min tuma ma ka'a bol la da, kandaka se, ii gi homi wari ka'd mu'dok bra na, ma go ta ka'a bol la i wa sum ko ma hum la mi na bra.

7 Wei ni tuko ko ma tak suno i iri na. Kandaka se, su ma gi sar i lorom se, num ni aso Kristi na, mi sar kandaka ni hîyâ tan mbê, i se, maa ni sum aso Kristi bel.

8 Kandaka se, han gi go ha'a zu turan i wa gidang ma maa, ma Busumra na hama ni walama mini ti ni min afi i lo he tu la ra, gi ni walama 'dengi ti ni 'deng mi da na, kuzur hina ta giran ti i vin mi.

9 Han ba se, ii sari kandaka se, nan go lang ni vari ma fangi ni wulak ka maktub ko man na, ni tan mi.

10 Walama sum ko ma nini na go in i sema: “Maktub ko mum ma mbu'da, tà gidang er, na gi, kandaka se, turum gi i dukma na, mi ni su ma yâ ori, la mum ma in da, ni tan njok ori er.”

11 Gi ni sa sa ma sar kandaka numa tan na, mi we sema: la in ma ma in hei i lo maktub ko ma maa na, ka ma ma cei i dukri na, ma go ta gir ni kandaka numa tan er, ka fat ma ma gi i dukri na.

12 Ma ndak ma li zu tuma, kandaka ni sum ko ma go am wa tuna afi ka'dona na tan mi. Ma hina guci tuma kana mi er. Kandaka ma se, tà gi go guci tuna ka tuna ka'dona tan na, ir jeng mana cei.

13 Na gi, gi ni maa na, ma ba ma se, ma ha'a zu tuma kal wa guci ma Lu na guci hama ra mi, ma go gir sin da ni i li ma mi guci hama na, mi 'bar hama vari gag gi, ma ta ti i he'di.

14 Ni wa numa gi, ma ndak ma culom i wa li ma Lu na guci hama, walama ma gir sin da hina na mi; walama ma mba ge hei er la ma 'Bei ma aso Kristi ra kufo.

15 Numa gi, ma hina ha'a zu tuma i wa sin aso sum ko ma nini gi, kal i wa guci ma Lu na guci hama ra mi, numa na, ma ba se, he tu la mii ra wi ta kufo kufo, kandaka numa tan gi, sin ma maa ra mba ta ti kufo kufo 'bor i wa guci ma Lu na guci hama ra.

16 Kandaka numa tan gi, ma ta fe ti vari ma ge ti er la ma 'Bei ra, i wa angga ko ma i kiri na, walama ma ba se, ma ha'a zu tuma i wa sin aso sum ko ma nini ma gir i lo sine ko mana kufoma dei da na mi.

17 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma gi li zu turum ma na, 'bei walama mi li zu turum ni ka tuko ma Busumra na gir ra.”

18 Walama su ma gi go li zu turum ma, mi ndak mi to'o 'bo, su ma Busumra na gi pitim ma, numa gi ni su ma 'bei na.

2 Korinte 11

Pol ka sum vin sin ko ma kas la ra

1 Han ba se, ii humi la man ma sùm ca nde. Gasi, han we se, ii go ta humi vinan.

- ² Nan, han go gir bibile i wari, kandaka ni bibile ma car fa i he'd Lu na tan, walama hei, ii kei kandaka ni vei wei ma ka vinda dub, ma han handa nji ni he su ma 'dau na tan, numa gi ni Kristi.
- ³ Na gi, han go gir wulak se, koti 'bei, ii ta 'bari sar mii ma tle 'bei tla'da'd ma ka lo ma 'dau ma ka Kristi ra suno, kandaka ma vu ra 'bu Ev ka lem manda ra tan.
- ⁴ Walama kandaka se, su ma gi mba ge hei er la aso Jesu ma 'dang, ma ni num ma ma ge hei erem ma mi na wase, ngisa ma 'dang ma ii veinum kufo mi na wase, kandaka ni er la ma 'dang ma ma ge hei kufo mi ra na, ii go ta vei vinim atuko zak.
- ⁵ Han we se, sum vin sin ko mii ma lingi lingi na, tà kalan ka tuko 'dau mi er.
- ⁶ Kandaka se, han gi we zu vin ma li mi era na, we ma ki'dakan cei. Ka ma ma fa i dukri 'bo na, gi ni si'de wase, gi ni mama na, ma tak hei zu we tanda ra suno pet.
- ⁷ I dugo li ma han hom waran ka'da, walama se hei fangi ti ni lingi, ka ma han ge hei er la ma 'Bei ma aso Lu ra mangar ori, bei ma ve po'o i 'bi na, tan na, han gir hei ni buburo su?
- ⁸ Ka fat bar ma han go gir fa sin da i dukri na, han ve po'o ra ni i 'ba Eglis ko ma 'dang, han tar tuko i 'bana na, ni walama gir ti ni hei sin.
- ⁹ Ka ma han fa i he'di na, tuko ko ma ki'dakan na, han ting mbu'dana i wa su i dukri 'dau mi er, walama njurokon ko ma go car fa i Maseduwan na gi njinan, ka tuko ko ma ki'dakan na pet. Ni wa numa gi, han tel turan i wa tuko kona pet, walama han ba ma ting hei mbu'da i wari mi kanau. Han go ta gir ni tan kek kek er.
- ¹⁰ Walama tu la aso Kristi ma i lora na, han in ti hei i sema: su tan 'dau er ma i wa angga Akai pet na, ndak ma ta ve li zu tu man ca suno na mi kanau.
- ¹¹ Tan na, ni wa nimi gi, han in ti la ca ra su? tan na, ni walama se, nan bei mi na tan su? Ori! Lu na we se, nan bei.
- ¹² Tuko ma han go gir cem hîyâ na, han go ta gir ta ti iran ni kufo kufo, walama tel ti sum ko ma go nga'a tuna kama na, kot 'bei tà ta in sema: tàna go gir sin kandaka ni ma maa go gir ra tan.
- ¹³ Walama tà ni sum vin sin ko ma kas la, tà ni sum ko ma 'bu sum ko, tà fang tuna kandaka se, tàna ni sum vin sin ko ma aso Kristi tan.
- ¹⁴ Numa na, ni la ma yeu mi er, walama Seitan wa turum era na, mi go fang turum ka'dorom kandaka ni bu sin ma aso ti'de ma fa afi duk Lu na tan.

15 Kandaka ni numa tan era na, ni la ma tong 'bor mi er: sum sin ko mum ma go fang tuna kandaka ni sum sin ko ma i du gei tan er. Na gi, zu do'o mana ma do'o gbo'o ra go ta mba ze i wana, tà ta fe ni bol ma guci i wa sin mana, ma tà gir tanda ra net bra.

Lica ko ma aso Pol

16 Han hom go in gafi dla: koti 'bei, su ta koton kandaka ni bu sùm tan. Wase, kandaka se, ii gi kotoni kandaka ni bu sùm tan pi era na, vei la man ma sùm ba, walama han pit ti turan nde bra.

17 La ma han go in cem ca ra na, ni la ma Busumra na ba ra mi, han go pit turan kandaka ni bu sùm tan, i dugo li ma han go pit turan ka dablak ca ra.

18 Na gi, sum 'bor go pit tuna kal wa tuna i wa angga ra, wa numa gi, nan, han am zu ma go pit turan bra.

19 Hei ma ni sum ko ma ir jenga, ii go vei la ma i vin sum ko ma sùm ma ka frêi tan zak zak.

20 Kandaka se, su na gi fangi ni laki ko mum wase, mi gi tii ni gbugru wase, mi gi li ni iri wase, mi gi ha'a ni zu turum i wari wase, mi gi tum ni iri pi era na, ii go vei turi ni karam hak 'de.

21 Han go in la ca ra ni ka kuzur, walama maa ndak ma gir la ma kandaka numa tan na mi. Na gi, kandaka se, su na gi go pit turum i wa tuko na, han go in la ca ra kandaka ni bu sùm tan, nan han ndak ma pit turan bel.

22 Kandaka se, tà gi ni au Hebre na, nan ni ma Hebre er. Kandaka se, tà gi ni au Israel era na, nan ni ma Israel er. Kandaka se, tà gi ni se'd aso Abraham ba era na, nan ni se'd aso Abraham ba er.

23 Tan na, tà ni sum sin ko aso Kristi su? Han go in la ca ra kandaka ni su ma guru'd tan: nan han kalna, han gir sin tanda ra kalna. Han ze danggai kalna er, tà dlan 'bor kal er, han ke tul ma mat na ni wa 'bor ndos dei.

24 Au Juif kona pan lufa guhindi wa terfi'deu wana vatla.

25 Au Rome kona dlan ka ndu ndu wana hindi, tà zi'in ka goi wana 'dau, walama tàna cin suno. Il la kulu'b karan i duk mbi sina ra wa hindi; fat 'dau na, han ze durki i duk mbi sina ma tong ga, han gir bar hina sop, ma ti go 'bat karan da.

26 I lo lang sem man ma han lang 'bor ra, han ke tul ma bas i duk mbi sina kona ni waran 'bor ndos, sum ko ma go bar go'b sum i vari na gir cin. Sum ko ma i lo se'd man da, ka sum ko ma we Lu mi na gir cin. Tà gir cin i wa za ko 'dang 'dang. Tà gir cin i go'bo. Tà gir cin i duk mbi sina ma tong ga er. Njurokoma ma kas la ra gir cin tum er.

- 27** Han gir sin da ka lica ka tikei 'bor. Han fe vari ma nde sen mi, ni waran 'bor ndos dei. Me cin ka vin co'o 'bor, han fe tuko ti mi kanau waran 'bor ndos dei. Sime'd cin 'bor, han ka barau ma sak i turan mi tum er.
- 28** Tan tuko ko ma ke, ma han kasna mi na pet na, mbu'da ma kal i waran da, gi ni kot ma kot zu Eglis kona ka bar 'dau 'dau pet na.
- 29** Kandaka se, su gi ki'dak nga, tan na, ni gidangran gi ngar bel mi su? Kandaka se, su gi nde i duk buburo ra na, tan na, lora go ta cim 'bor er mi su?
- 30** Kandaka se, han gi pit ni turan mbê mbê na, han go ta pit turan ni ka tuko ma pet, ma go tak ki'dak man da.
- 31** Lu ma ni Ba Busumra Jesu na, num ma gile ra ke ni he num kek gag kanau na, mi we se, nan go li ni vin ma kas la mi.
- 32** Ka ma han fa i lo za Damas sa, vuduk ma tong ma go gir sin i zu vuduk *Aretas sa, mi ting sum ko ma go kot wa li na i vin kinga ko ma busuk ti suno i lo za na, walama tà van.
- 33** Na gi, njurokon na sinan fa ka'd ka kitang i ir gulmun ma ngui i wa za na. Ni tan gi, han si'd ti i 'bum.

2 Korinte 12

La ko ma yeu ma Pol wana ka misin da

- 1** Gi gir ni mama era na, han ta pit turan mbê, kandaka se, pit tu ra gi 'bei i ir su mi era na, han ta in ni la ko ma yeu ma Busumra na taknga han na, ka misin ma inan da suno.
- 2** Han we su ma nini 'dau ma aso Kristi, cem hîyâ na ndak ni kim gu'b wa suno fi'di se, mi dla'a gag tam afi i lo Lu ma hindi na (gi ni ka tleu tu ra wase, gi ni ka tleu tu ra mi era na, han we mi, ni Lu na ka'dau gi we).
- 3** Ni ma turum gasi, han we se, su numa na (gi ni ka tleu tu ra wase, gi ni ka tleu tu ra mi era na, han we mi, ni Lu na ka'dau gi we),
- 4** su numa na dla'a gag tam afi i *Paradis. I dugo li numa, mi hum la ko ma pipe'e ma sura ndak ma in zuna suno ka vinim mi, ma Lu na tel vari ma su ma ka tleu tu ndak ma nja'a zuna mi na.
- 5** Ni wa la aso su numa gi, han go ta pit ti turan; na gi, gi ni nan wa turan na, han ba ma pit turan mi, na gi, han pit turan ni i wa yâ man da ngaf.
- 6** Kandaka se, han gi ba ma pit turan na, han ta fang ti kandaka ni bu sùm tan mi, walama han ta in ni tu la ra. Na gi, han 'bar pit tu ra suno, ni walama kot 'bei su ta sar i waran kal i wa tuko ma mi we ka irim ma wase, kal i wa tuko ma mi hum i vinan na.

⁷ Walama kot 'bei han ta am ti waran afi kal tip, i wa tuko ko ma yeu ma Lu na tak han na, mi ting ti han ga'b ma ti tu kandaka ni ngei tan i turan, numa na, kandaka ni bu sin aso Seitan gi tuman tan, walama kot 'bei nan ta am ti waran afi joko.

⁸ Han cen Busumra na waran hindi, walama se, mi am han ga'b numa suno i turan.

⁹ na gi, mi hom kor han hina i sema: “O man da ndakau tuko pet; i dugo li ma gidangrau gi cei da na se gi, gidang man da go ta gir sin i loru kal 'bo.” Ni wa numa gi, han ka frêi ma ha'a zu turan 'bor kal ti wa yâ man da, walama gidang aso Kristi ra suk i waran.

¹⁰ Wa numa gi, han ka frêi 'bor, i dugo li ma gidangran cei na wase, i dugo li ma sum ma go iran na wase, go gir ndri karan na wase, i dugo li ma la ko ma gali ka tikei ko fan ni i wa Kristi na; walama ka fat ma han gi yâ na, ni ka fat tanda ra gi, han gidang kal la 'de.

Sar aso Pol ma i wa au Korinte

¹¹ Han go in la ra kandaka ni bu sùm tan, na gi, ni hei gi girani ka gidang ma in kandaka numa tan, walama gi ni 'bei na, ni hei gi pitani, kandaka se, han gi ndak ir la mi era na, han ki'dak i duk sum vin sin ko ma lingi na i tu tuko 'dau mi kanau.

¹² Ni ma turum, tuko ko ma tak ti hei se, nan ni bu vin sin ma kanau kanau na, tuko ko ma han girna i dukri gi, han ve ti turan, han tak ti hei ir 'dil la: ni ka tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi, ka tuko gir ko ma yeu na.

¹³ Tan na, han gir ni nimi i duk Eglis ko ma nini ma 'danga gi, han gir i dukri mi na su? Walama han ting hei mbu'da i wari mi na su? 'Bari lori so'o he'b i wa buburo man tanda so'o ori!

¹⁴ Wei man, han min turan cem hîyâ ma ta kana i he'di na, ni ma wa hindi. Kandaka se, han gi ta kana na, han ba ma ta hei ni ka mbu'da gi i wari mi: walama han go lang ni gineu ma mii mi, han go lang ni hei turi ra. Walama ni ado gi go tar tuko ma guci i wa sumona mi, na gi, ni sumona gi go tar tuko ma guci i wa adona.

¹⁵ Kandaka se, gi ni nan tan na, han ka frêi, walama han ta 'deng tuko fe ko ma man na suno i wari pet, gi ni turan era na, han ta handa suno i wa maskari tum er, walama se, han ta njini. Gi ni nan na, han bei 'bor, tan na, hei bra na, ii ta bani 'bor mi kam su?

¹⁶ Kandaka ni numa tan na, in ni se, nan ting hei tuko ma mbu'da i wari mi kanau. Na gi, su nini 'bu ta in se, nan go 'bui ni ka lem gi, nan go ta la'a ti ni tuko fe ko ma mii ka li ir 'bo bra eî.

- 17 Tan na, sum sin ko man ma han sinna kana i he'di na, ni walama ta la'a fa ni tuko fe ko ma mii su?
- 18 Han sin Tite kana i he'di, ka njurma ma nini 'dau karam. Tan na, Tite la'a fa tuko fe ko ma mii su? Tan na, nan ka num, sar ma maa ra ni 'dau mi su? tra ma maa ra ni 'dau tan mi su?
- 19 li 'bu sari i lori kufo se, i maa ba ni ma fang tuma 'bei i iri 'bo eî na. Ni tan mi. Ma go in la ra ni i kufo Lu na, kandaka ni sum ko aso Kristi tan. Gilam ko man ma lora i wari na, la ma ma go in ca ra pet na, ni walama ma wii ti i lo he tu la ra.
- 20 Han go ne wulaka, ka fat ma han ta ta kana i he'di ra, han ta fei kandaka ni ma han ba na tan mi 'dizei, hei era na, ii ta fani kandaka ni ma ii bei na tan mi 'dizei. Han go ne wulaka, han ta fe ce'd, ka se'ei, ka darki, ka ka'a ir, ka nani, ka tumzu, ka ha'a zu tu, ka tuko gir ko ma gor gor ra.
- 21 Han go ne wulaka, ka fat ma han gi hom kana i dukri ma wei da na, Lu man na hom han waran ka'd i kufori, walama han ta ci'i ti i wa sum ko 'bor ma gir buburo kufo dei na, walama tà am lona mi 'bo, tà 'bar la ma njinjê ra, ka hu'd ma gir ra, ka gaulang ma tà go lang afi ra suno mi 'bo.

2 Korinte 13

Dlat hum ma do'o dana gbo'o ra ka ge de'b pa

- 1 Han go ta kana i he'di hîyâ, ni ma waran hindi ra se. Maktub pa in i sema: "I tu la ma min minda pet na, ta ke ni i vin sum ho'b wase hindi, ma in zunda suno ra, ti ke ni ka varinda net net."
- 2 Sum ko ma gir buburo i dukri na, ka tan sum nini ma ke pet na, han go in kana gafi dla, ni la ma han in hei kufo, ka fat ma han i dukri ma waran ho'b pa: kandaka se, han gi ta kana gafi da na, han ta ka'a hana bol, ni ma turum.
- 3 li ta fei zu la ma ii go langinda ra, ii ta wei i se, Kristi gi go in la ra ka vana na. Kristi na, ni bu ma yâ i dukri mi, na gi, mi tak gidang mum ba suno i dukri.
- 4 Ka fat ma tà geiyem afi i wa ago gei na, ka fat tanda ra na, mi kandaka ni bu ma yâ tan. Na gi, cem hîyâ na, mi ka irim ni ka gidang aso Lu ra. Gi ni maa era na, wa la tap ma ma tap ka Kristi ra na, ma ke kandaka ni sum ko ma yâ tan er. Na gi, ii ta weima karam ka irma ni ka gidang aso Lu ra.
- 5 Wa numa gi, tuki turi, wei se, tan na, hei ni i lo he tu la ra to'o su? Wase, tan na, ii wei i wa turi ma se, Jesu Kristi i lori na to'o su? Gi ni tan mi na, ii go ta saki ka'da.
- 6 Na gi, han go tak hei se, ii wei ma se, maa ni sum ko ma sak ka'd mi na.

- ⁷ Maa, ma go cen Lu na i wari se, kot 'bei ii giri buburo ma 'dang. Numa na, ni walama se, maa ndak i vin tuma ni tan mi, ma gi ki'dak pi era na, ma ba se, ii giri ni tuko ma 'bei.
- ⁸ Walama ma ndak ma gir ni tuko ma tel tu la ra mi, na gi, ma ndak ma gir ni tuko ma i zu tu la ra ngaf.
- ⁹ Kandaka se, maa, ma gi yâ bra, hei gi gidang bra na, tuma go elma 'bor. Ni wa numa gi, ma go cen ti Lu na i wari er, walama se, ii ta kei ni sum ko ma ndaki i vin turi.
- ¹⁰ Han go ndal hei maktub ca kana, ni i dugo li ma han hêi kari 'bo na, walama kandaka se, han gi ta kana da na, han ba ma giri ni ka gidang ma Busumra na handa ra mi. Han fe gidang tanda ra ni walama se, nan wii ti ni wi i lo he tu la ra, ni walama se, nan 'dengi ti ni 'deng mi.
- ¹¹ Njurokon na, cem hîyâ na, suki edlem he'b se. Fangi ni sum ko ma kanau kanau, so'oi lo ndri, tapi ndri 'dau, suki ka edlem he'b i duk ndri. Ni kandaka numa tan gi, Lu ma ni bu girder ra, ka edlem he'b pa, mi ta mba suk kari.
- ¹² Gei de'b ndri 'dau 'dau pet, frêiyi ti ndri ka lori ma 'dau. Sum aso Lu na pet na gei de'be.
- ¹³ O aso Busumra na Jesu Kristi, ka girder aso Lu ra, ka tap aso Ngisa Lu na ka hina na, ke kari ka lari pet.

Galat

Galat 1

Tak laram ka ge de'b pa

- 1** Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin ma ni aso sumra mi er, ma ni i zu gidang aso sura mi er, na gi, ni i zu Jesu Kristi ka Lu ma Buba na, num ma ze fa ka Jesu suno i li usiya, i duk sum ko ma mat na ka irim ma.
- 2** Ka njurokoma ma tap karan ka'd ini na, ma go ndal maktub ca ra he ni Eglis ko ma i wa angga Galati ra:
- 3** Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.
- 4** Ni Jesu Kristi gi he turum suno, walama num si'dma ti i duk buburo ko ma maa, walama la'ama suno i lo uci ma buburo ca ra, ni i zu ba aso Lu ma ni Bamma na.
- 5** Sem ci'i ra ke ni he Lu na gag kanau! *Amin!

La ma 'Bei ma ka'dau ngitleng ga

- 6** Han sar ori ging, walama se, ii va'di num ma 'dei fa i zu o aso Kristi ra atuko zak gi, ii hom homi i zu er la ma 'Bei ma 'dang.
- 7** Gi ni turum ma, la ma 'Bei ma 'dang cei, na gi, han in hei tan na, ni walama sum nini hina ma go viliu iri, tà ba ma fang la ma 'Bei ma aso Kristi ra ni la ma 'dang.
- 8** Kandaka se, su 'dau, gi ni maa wase, gi ni bu sin ma car fa afi duk Lu na pi er gi, ge hei er la ma 'Bei ma ni tanda ma maa ge hei ra mi na, mi bas suno!
- 9** Kandaka ni la ma ma in hei kufo ra tan na, ni la tanda ra gi, han go in hei cem hîyâ dla: kandaka se, su ma gi ge hei er la ma 'Bei ma 'dang, ma ni tanda ma ii veinda ra mi na, mi bas suno!
- 10** Tan na, tak ni se, nan lang ni vari tuko ma gir ma nde ti i ir sumra na su? Ori! ni tuko gir ma nde ti i ir Lu na gi han ba ma gir. Tan na, han lang ni vari ma han nde ti ni i ir sumra na su? Kandaka se, han gi lang ni vari ma nde ti ni i ir sumra na, han ta ke ni lak aso Kristi mi.

Tan na, ni mama gi Pol fang ti ni bu vin sin na su?

- 11** Njurokon na, han go in hei: er la ma 'Bei ma han ge hei ra na, ti car fa ni i tu su ma ka tleu tu mi.
- 12** Han fanda fa ni i 'ba sura mi, ni su gi hatta han mi er, na gi, ni Jesu Kristi gi ni bu ma takka han na.

- 13 Walami ii humi karan, ka tuko gir man ma han gir fa kufo, ka ma han fa i zu au Juif kona 'bo na. li wei ma se, nan li ca Eglis aso Lu ra 'bor ra, han es turan ma 'dengga 'bor er.
- 14 I lo la aso au Juif kona, han kal minkoron ko ma karan ma i duk sumoron na 'bor, walama turan mbu'da mi, i wa hat ma i zu la ko ma aso muima kona 'bor kal.
- 15 Na gi, Lu na ka o mum ba, mi manan fa kufo ka ma tà bei vra'an 'bo na dei, mi 'dan fa walama gir ham sin.
- 16 Ka ma mi tak han Vei mum ma i lora na, ni walama nan ta ge ti er la mum ma 'Bei ra suno, he sum ko ma we Lu kufo mi na, i dugo li numa, han ta lang zu la aso su ma ni tleu tu ka vursu mi.
- 17 Han ta i Jerusalem walama we tàna ma ni sum vin sin ko kuforon da na mi; na gi, han car mbat nâu, han ta ni i Arabi, i kir numa na, han hom homon ni i Damas gafi dla.
- 18 I kir numa na, ndak ni kim hindi gi, han ta i Jerusalem walama we Piyer, han gir bar i he'dem gu'b wa vatla.
- 19 Na gi, han we bu vin sin ma 'dang tan 'dau er ma i duk sum vin sin kona mi, ni Jak ma njur Busumra na teu ngaf.
- 20 La ko ma han ndal hei hîyâ na, ni tu la gi han in hei i kufo Lu na, han kas ni la mi.
- 21 I kir numa na, han ta i li ko nini i wa angga Siri ka Silisi.
- 22 Na gi, Eglis ko aso Kristi ma i wa angga Judee ra we iran mi 'bo.
- 23 Na gi, tà hum ni laran ma i vin sum ma go'o, ma tà go in i sema: "Num ma lima ca kufo wa he tu la ra na, cem hîyâ na, mi go ge er la ma 'Bei ma mi ba kufo se, num 'dengga suno tanda ra."
- 24 Tà li ti zu Lu na 'bor wa la man da.

Galat 2

Pol ka sum vin sin ko ma nini ko

- 1 Kim gu'b wa suno fi'di, han kap zuran hom i Jerusalem gafi ka Barnabas; han ve Tite i zuran er.
- 2 Han ta, ni walama Lu na gi tak han se nan ta. Han ci hana zu la aso er la ma 'Bei, ma han ganda i duk sum ko ma we Lu kufo mi na. Han ve zu la tanda ra, han guci he sum lingi ko ma i kuforon na ka'dona, walama sin man ma kufo ra, ka ma cem ca ra na, fang ni la ma njok ori mi.

- ³ Tite su ma karan na, mi ni su ma Grek, na gi, tà girim ka gidang walama se, mi fal zurum mbê mbê tan mi.
- ⁴ Na gi, njurokoma ma kas la ko ma ser i dukma na, ba se tàna fal ham zurum. Ni tàna sum ko ma sak i lo ader ma maa ra, kandaka ni sum ko ma mba we lima, we ti zu fang ma maa fang ti ni ado vra'a ko ma tap ka Jesu Kristi 'dau ra. Tà ba se maa hom ni i lo lak ka gafi.
- ⁵ Na gi, ma 'bar vari hana tan nde mi kanau, walama er la ma tunda ma 'Bei ra ke ti i dukri kek.
- ⁶ Na gi, sum ko ma tà go kotna se, ni sum lingi ko (kandaka ni nimi 'dizei tan pi era na, han kotna i iran ndak ni tuko mi, walama Lu na hina we ni ir su ma suno ra go'o mi), han go in suno kpas, sum lingi ko numa, tà ndak ma hatan tuko 'dau mi kanau.
- ⁷ Na gi, tà we se, Lu na han la mum ma 'Bei ra, ni walama ge ti er ra ni he sum ko ma we Lu kufo mi na, kandaka ma mi handa he Piyer gi, mi ge ti er ra he au Juif kona tan bra.
- ⁸ Walama Lu na fang Piyer ni bu vin sin i duk au Juif kona, num gi am nan tingan ni bu vin sin, i wa sum ko ma we Lu kufo mi na er.
- ⁹ Na gi, Jak, Piyer, ka Jâ, tàna ma tà kotna kandaka ni sum lingi ma i kufo sum tan na, i dugo li ma tà we se, Lu na han o ra tan na, tà kau 'bama ma kati ra ka Barnabas, walama se, tàna tap kama 'dau, walama se maa ta i he'd sum ko ma we Lu kufo mi na bra, tàna ta i he'd Juif kona bra.
- ¹⁰ Na gi, tà dlat humma i se, maa 'dungo ka sum ko ma ca ma i duk Eglis mana ra mi. Numa gi ni tuko ma tong ma turan go elen 'bor walama girim ma.

Pol ce'd Piyer i Antiyos

- ¹¹ I dugo li ma Piyer mba i Antiyos sa, han ce'dem i vinim i ir sum ma pet na, walama tuko ma mi gir ra ndak ni tuko ma gir mi.
- ¹² Kufo ma sum ko ma Jak sinna fa na bei mba 'bo na, mi ti tuko ti ka njurokoma ma we Lu kufo mi na. Na gi, i dugo li ma tà mba se na, mi la'a turum suno hêi, ba ma ti tuko kana mi se, walama mi go ne wulak ir sum ko ma fal zuna na.
- ¹³ Njurokoma Juif ko ma nini era na, hom tap ka Piyer i lo pe'e vin mum tanda ra, gag Barnabas era na, hom nde i zuna i lo pe'e vin mana tanda ra er.
- ¹⁴ Na gi, i dugo li ma han we se, tà go tra i du gei i zu er la ma tunda ma 'Bei ra mi na, han ce'd Piyer i vinim i ir lilau sum ma pet na, i sema: “Hau ma ni Juif fa, a gi go tra kandaka ni sum ko ma we Lu kufo mi na tan gi, a hina tra kandaka ni Juif kona tan mi na, ni mama gi, a in he sum ko ma we Lu kufo mi na i se, tà tra kandaka ni au Juif kona tan na su?”

Au Juif kona ka tàna sum ko ma we Lu kufo mi na pet na, tà fe si'd ta ni i zu he tu la ra

- 15** Maa, ma ni au Juif ko ma vra'a, ma ni sum ko ma buburo i duk njef sum ko ma we Lu mi na tan mi.
- 16** Na gi, ma wei se, su na fang ni su ma i du gei i kufo Lu na na, ni i zu sin gir aso vin gat ta mi, na gi, ni i zu he tu la mum ma i wa Jesu Kristi ra. Maa era na, ma hei tu la i wa Jesu Kristi, ma fangi ti ni sum ko ma i du gei i zu he tu la ra i wa Kristi, ni i zu sin gir aso vin gat ta mi. Walama su go ta fang i du gei i kufo Lu na ni i zu sin gir aso vin gat ta mi kanau.
- 17** Na gi, i dugo li ma ma gi langi vari ma fangi ti ni sum ko ma i du gei, i zu tap ma maa ma ka Kristi ra gi, kandaka se, maa era, tà gi fama ni sum buburo na, tan na, Kristi fang ni bu ma gir sin aso buburo su? Ori! ni tan mi.
- 18** Kandaka se, han gi hom min la tuko ma han 'dengem suno na gafi na, numa na, takan suno ni se, nan ni su ma culom i wa vin gat ta gasi.
- 19** Walama ni i zu la aso vin gat ta gi, han mat suno i tu vin gat ta da, walama han ta suk ka iran ni ka Lu na.
- 20** Han mat afi i wa ago gei na, tap ti 'dau ka Kristi da. Han ka iran cem hîyâ na, ni wa turan mi se, na gi, ni Kristi gi suk ka irim i loron. Suk man ma han suk ka iran i lo tleu turan cem ca ra na, han suk ka iran ni i zu he tu la ma han he i wa Vei aso Lu na, num ma ban, ma ge turum suno i waran na.
- 21** O aso Lu ra, han kotta i iran ni tuko ma njok mi. Kandaka se, su na gi fang ni su ma i du gei i kufo Lu na, gi ni i zu vin gat ta na, mat aso Kristi na ni mangar ori.

Galat 3

Vin gat ta wase he tu la ra

- 1** Hei au Galat ko ma ni sum ko ma sùm ma, tan na, sa gi fang iri na su? Tà tak hei mat aso Jesu Kristi ma i wa ago gei na i ir ti'de i kufori tan pu'dak mi su?
- 2** Han ba ma ca'bi la 'dau: tan na, ii fei Ngisa na ni i zu sin gir aso vin gat ta 'de wase, ni i zu er la ma 'Bei ma ii huminda gi, ii hei ti tu la hina i zunda ra su?
- 3** Hei ni sum ko ma sùm doli tan su? Ii tingi zu ni ka Ngisa na, na gi, cem hîyâ na, tan na, ii bei ma ta do'oi vinda ni ka gidang aso tleu turi su?
- 4** Ii fei tu ti ra 'bor ni mangar ori tan su? Kandaka se, gi ni tan gasi na, numa na go ta ke ni mangar ori bra.

5 I dugo li ma Lu na hei Ngisaram, gir tuko ko ma yeu i dukri era na, tan na, mi gir hei ni walama hei giri tuko i zu sin gir aso vin gat ta tan wase, ni i zu er la ma 'Bei ma ii huminda gi, ii hei ti tu la hina i wanda ra su?

6 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa, guci ti i wa Abraham numa tan i sema: “Mi he tu la he Lu na, numa gi, Lu na di'im ti ni su ma i du gei, ni i zu he tu la mum ba.”

7 Ni wa numa gi, ii go wei ti sema: sum ko ma he tu la ra na, ni tàna gi ni ado aso Abraham.

8 Walama Lu na in i lo Maktub mum ba kufo i se, num go ta fang sum ko ma wam mi na i du gei, ni i zu he tu la mana ra. Mi in la ma 'Bei ra kufo he Abraham i sema: “Sumra na pet na, tà go ta mba fe pat vin da ni i zu hau.”

9 Abraham he tu la he Lu na gi, mi fe ti pat vin da, kandaka ni numa tan, tàna sum ko ma he tu la ra na, tà fe pat vin ka lana pet, kandaka ni Abraham tan.

10 Walama tàna sum ko ma go gir sin ni ka vin gat ta na, ka lana pet na, tà ni ka 'de tuko i wana. Walama Maktub pa in i sema: “Gi ni sa sa ma gir i zu la ko ma ndal i lo maktub aso vin gat ta pet kek kek mi na, 'de tuko i waram. ”

11 La tanda ra in suno ni i ir ti'de gau i sema: “Su ma gi i du gei i ir Lu na i zu he tu la ra na, mi go ta suk ka irim.”

12 Na gi, vin gat ta tap ka he tu la ra tum 'dau mi, na gi, kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Su ma gi gir i zu tuko ma i lo vin gat ta ka varina na, mi ta suk ti ka irim ni i zu la ko numa. ”

13 Kristi la'ama fa suno i lo 'de tuko aso vin gat ta, ni i dugo li ma mi ve 'de tuko ma i wama na i waram ma. Walama Maktub pa in i sema: “Gi ni sa sa ma tà geiyem afi i wa ago gei na, mi ni su ma ka 'de tuko i waram.”

14 Mi gir tan na, ni walama se, pat vin ma Lu na pat ti vinim he Abraham ba, ti mba ke ni i wa sum ko ma we Lu kufo mi na, ni i zu Jesu Kristi. Wa numa gi, ma fei ti Ngisa ma Lu na am ti vinim hama na, ni i zu he tu la ra.

Vin gat ta ka am vin da

15 Njurokon na, han go in hei la ca ra kandaka ni la in aso sumra tan: i dugo li ma su na gi am vinim he su, i wa tuko ma go ta ke i tanam i lo vvirum gi, sum hum pet da na, su ndak ma ta ci la tanda suno wase, sak la ma 'dang hina i du mi.

16 Kandaka ni numa tan er gi, Lu na am ti vinim he Abraham ka njef mum ba. Maktub pa in i sema: “ka njef ko mum ma,” ni se, njefrum ko ma lilau na, ni tan mi. Ti in i sema: “ka njef mu ra,” ni su 'dau ngitleng, numa na, gi ni Kristi.

17 Hîyâ gi ni la ma han ba ma in da: tap vin aso Lu ma in kufo dei ra, vin gat ta mba ni i kir kim ma kikis fi'di jak guhindi ra 'bo na, ti ndak ma cinda suno gi, fang ti am vin ma Lu na am ba ni tuko ma njok ori mi.

18 Na gi, kandaka se, tuko he mangar ori ma aso Lu na gi ni i zu vin gat ta na, mi ke ni i zu am vin da mi se. Na gi, Lu na tak o mum ba he Abraham, ni ka am vin mum ma mi am ham ba.

19 Tan na, ni wa nimi gi, Lu na ting ti vin gat ta su? Mi tingga ni walama tak ti sin gir aso sum ko ma culom wanda ra, gag njef aso Abraham ma Lu na in ti laram ma car mba ti. Vin gat tanda ra, sum sin ko ma fa afi duk Lu na gi sinda fa hama, ni i 'ba su ma car i bong duk sumra na.

20 Su ma i bong duk sum ma, ni i wa su ma 'dau ori mi, na gi, Lu na ni ka'dau ngitleng.

Zu vin gat ma ting ga

21 Tan na, vin gat ta ni bibile aso am vin aso Lu ra su? Ni tan mi. Kandaka se, vin gat ma Lu na handa fa kufo ra gi ndak ma he maska he sumra na, sura ndak ma ta fang i du gei i kufo Lu na, ni i zu vin gat ta bra.

22 Na gi, Maktub pa in i sema: sum ma i wa angga ra ka lana pet na, sak ni ka'd i zu gidang aso buburo ra, walama sum ko ma he tu la ra, tà ta fe tuko he mangar ori ma aso Lu, ma mi am ti vinim, he ti ni i wa he tu la mana ma i zu Jesu Kristi ra.

23 Na gi, kufo ma he tu la ra bei mba 'bo na, vin gat ta jeuma ka'da, gol ti bar ma he tu la ra go ta ze ti tunda suno ra.

24 Kandaka ni numa tan gi, vin gat ta kot zuma gag Kristi car mba ti, walama ma ta fangi ti ni sum ko ma i du gei i kufo Lu na, ni i zu he tu la ra.

25 Na gi, ka ma cem hîyâ, ma he tu la ra mba da na, ma ni ka'd i zu bu ma go kot zuma numa mi se.

26 Walama ni ka he tu la ra gi, hei pet na, ii fangi ti ni ado aso Lu na, i lo tap ma ii tapi 'dau ka Jesu Kristi ra.

27 Walami, hei sum ko ma pet ma tà giri baptem, tapi ti 'dau ka Kristi na, hei ii saki ni Kristi gi i turi, kandaka ni barau tan da.

28 Ni numa gi, wal ir ma i se, ni Juif wase, sum ko ma we Lu kufo mi na cei se er, laki ko wase, ado vra'a ko cei se er, sum njufko ka lobki cei se tum er; walami hei ka lari pet na, ii tapi ni 'dau ngitleng ori ka Jesu Kristi.

29 Kandaka se, ii gi ni sum ko ma aso Kristi na, hei gi ni mui Abraham kona er, ii go ta le'ei vri tuko ma Lu na am ti vinim ham ti na er.

Galat 4

- ¹ Hîyâ gi ni la ko ma nini ma han ba ma in na i sema: vei ma go ta ti vri aso bam gi, mi gi ga'a 'bo na, mi ke kandaka ni lak tan, walami mi ga'a 'bo, gi ni tan pi era na, num gi go ta ke ni bu tuko kona pet.
- ² Na gi, ka ma mi ga'a 'bo na, mi ni i zu sum ko ma go kotom ma, ka tàna sum ko ma go kot ham zu tuko ko mum ma, gag ta ndak ti i tu li ma bam in na net.
- ³ Maa era na, ma ni kandaka numa tan er. Ka ma ma fa kandaka ni ado ciciki tan 'bo na, ma kei ni laki ko aso tuko ko ma i wa angga ra.
- ⁴ Na gi, ka ma li na mba ndak net na, Lu na sin fa Vei mum ma: ni ma gi vra'am gi, mi nde ti ni i zu vin gat aso Juif kona,
- ⁵ ni walama se, mi sak sum ko ma jeu ka'd i zu vin gat ta afi, ni wa numa gi, maa ma fangi ti ni ado aso Lu na.
- ⁶ Walama ii fangi ni adorom ma gi, Lu na sin ti fa Ngisa Vei mum ma i loma, Ngisa numa gi go 'de se, "Da, Ban!"
- ⁷ Kandaka ni numa tan na, a ni lak mi se, a ni vei vra'a; kandaka se, a gi ni vei vra'a da na, Lu na go ta hau tuko vri ma mi go kot zuna he adorom ma.

Sar aso Pol ma i wa au Galati kona

- ⁸ Ka ma kufo ma ii bei wei Lu na 'bo na, ii giri ni lak he firiki ko ma ni lu ma kanau kanau mi na.
- ⁹ Na gi, cem hîyâ na, ii wei Lu na da, kal pet dla na, Lu na wei da er. Tan na, ni mama gi, ii homi dana i tu hat ma kufo ma yâ yâ, ma cica tanda ra gafi dla su? Tan na, ii bei ma fangi ni laki ko mana gafi dla su?
- ¹⁰ li go koti zu bar kona, ka ter kona, ka li na, ka kim ba net net.
- ¹¹ Han fang wulak 'bor, walama sin man ma han gir i dukri ra, ta mba fang ni tuko ma njok ori er.
- ¹² Njurokon na, han go ceni ni cen, ii fangi turi kandaka ni nan tan, walama nan era na, han fang turan kandaka ni hei tan er. li giri han tuko ma buburo wa 'dau mi.
- ¹³ Hei ii wei, walama se, han ge hei er la ma 'Bei ra ma waran 'dau kufo kici kici ra na, han ga'b 'bor.
- ¹⁴ Ga'b ma giran i tu tleu turan numa na tikeiyi 'bor, na gi, ii kotoni njok mi er, ii ndei dukran mi er. Na gi, ii vani i turi mbok, kandaka ni bu sin ma fa afi ma aso Lu na tan er, kandaka ni Jesu Kristi tan er.
- ¹⁵ Tan na, frêi ma ii giri tanda ra ni iya su? Walama han go in lari suno, kandaka se, tuko numa gi ndak ma gir ra na, i dugo li numa, ii bei ma pati iri hani.

16 Tan se gi, han hom fang ni bu bibile ma mii, ni wa tu la ma han go in hei ra hak 'de su?

17 Tà go langi pi'di pi'di, na gi, ni ka sar ma 'bei ra mi. Tuko ma tà ba na, ni se hei wali suno karan, walama se, hei fangi iri ni i zu tàna.

18 Numa na ni 'bei, walama se, langi tan tuko gir ma 'bei ka tu ma mbu'da mi ra kek kek, na gi, ni i dugo li ma han i dukri na teu go'o mi.

19 Hei adoron ma han vre'ei ni ka titu 'bor, kandaka ni titu aso ma ma vra'a vei tan, titu tanda ra hom go giran gafi, gag Kristi suk ti i lori.

20 Cem hîyâ na, han ba ma suk i dukri, walama han fang deren ma 'dang, walami han ka sar i wari 'bor.

Tuko ma tak wa Agar ka Sara

21 Inani fa, hei sum ko ma bei ma se, hei suki ni i zu vin gat ta na; tan na, ii humi la ma vin gat ta in da mi su?

22 Walama maktub vin gat ta in i se, Abraham ka ado njufko ho'bo, ma 'dau hîyâ na, yam ni laka, num ma sin na, yam ni vei vra'a bra.

23 Vei aso ma ma lak ka, tà vra'am ni ka ba aso tleu tu ra, na gi, vei aso ma ma ni vei vra'a ra, tà vra'am ni i zu am vin aso Lu ra bra.

24 La ca ra na, ni la ma guci ka minda hina: lobki ma ho'b numa na, tak tap vin da ni ho'b bra. Tanda ma 'dau ra na, gucinda ni ka tap vin ma i wa goi Sinai, tanda ra ni Agar, tanda gi go ta mba etl ado ma ni laki kona.

25 Agar tanda gi ni goi Sinai ma i wa angga Arabi ra. Ti guci kandaka ni Jerusalem ma cem ca tan, walama ti go gir ni lak ka adonda.

26 Na gi, Jerusalem ma afi ra na, gi ni ma ma vei vra'a ra, tanda gi ni yokoma.

27 Walama Maktub pa in i sema: “Nang ma ma ke gendrek ma vra'a mi ra, a gir frêi! Sa'a war ka dereng afi gidang, nang ma titu aso vra'a girang wa 'dau mi ra! Walama ma ma tà oinda suno ra, adonda kal ma ma ka nji ra.”

28 Njurokon na, hei gi ni ado ma vre'ei i zu am vin aso Lu ra, kandaka ni Isak tan na.

29 Kandaka ni ma kufo ma, vei ma tà vra'am ni i zu tleu tu ra li ca vei ma tà vra'am ni i zu Ngisa aso Lu na tan na, cem hîyâ na, la tanda go gir kandaka ni numatan er.

30 Tan na, Maktub pa in ni mama su? Ti in i sema: “Oi ma ma ni lak ka suno ka 'betta na tum; walama vei aso ma ma ni lak ka ta la'a vri aso bam, ka vei aso ma ma ni vei vra'a ra tum mi.”

31 Njurokon na, ni wa numa gi, maa ma ni ado aso ma ma ni lak ka mi, na gi, ma ni ado aso ma ma ni vei vra'a ra.

Galat 5

Kei ni i lo sak mii ma ii saki afi ra

1 Kristi sakma afi, walama se, maa ta kei ni sum ko ma but afi kek se. Cari gidang ngring i tu sak ma mi saki afi tanda ra. Koti 'bei ma se, ii ta homi gafi i lo lak ka.

2 Humi 'bei, ni nan Pol gi go in hei la ca: kandaka se, ii gi fali zuri na, Kristi go ta gir hei tuko tan nde mi se kanau.

3 Han go duko'd hei la ca ra kana gafi dla, su ma gi 'barna tà fal ham zurum ma na, mi ta gir ni tuko ma i zu vin gat ta ka lana pet mbê bra.

4 Hei sum ko ma bei ma fangi i du gei i kufo Lu na ni ka vari aso vin gat ta na, ii wali suno ka Kristi da, ii ki'daki i tu o aso Lu ra da er.

5 Gi ni maa na, ni i zu gidang aso Ngisa na gi, ma go gol ti bar ma Lu na fangma ti i du gei i kuforom ba. Ma go ting sarma ni i wa bar tanda ra ni i zu he tu la ma maa ra.

6 Walama kandaka se, ma gi tapi ni ka Jesu Kristi 'dau da na, zu ma fal wase, ma fal mi er pet na, ndak ma gir tuko 'dau mi, na gi, ni he tu la ma gir sin ka girder ra na, gi ni tuko ma 'bei na.

7 Ka ma kufo na, ii trei 'bei to'o se, tan na, ni sa gi teli i se, hei tei i zu tu la ra mi na su?

8 La ma tà in hei tanda ra na, ni sar ma car fa i 'ba Lu ma ni bu ma 'dei fa na mi.

9 Kandaka ma tà in i sema: “Kuf ma ga'a nde na gi, go car fut ma tà lupunum ti na pet.”

10 Han sar i wari i kufo Busumra na kandaka hîyâ tan i se, ii go ta fangi sari ma 'dang ma wal ka man da mi. Na gi, su ma gi viliu iri na, kandaka se, mi gi ni sa sa era na, Lu na go ta li karam bol.

11 Na gi, njurokon na, kandaka se, han gi go ge ni er ma guci i wa zu ma fal la to'o 'bo na, tan se, ni wa nimi gi, tà go lin ti ca cem hîyâ gag to'o 'bo na su? Gi ni kandaka numa tan na, er ma han go ge i wa Kristi ma tà geiyem afi i wa ago gei na, go ta ke ni tuko ma tum sem su mi se.

12 Han ba se, gi 'bei da na, tàna sum ko ma go viliu iri numa na, tà pat gelna suno.

13 Njurokon na, Lu na 'dei fa, mi buti suno da. Na gi, koti 'bei, ii fangi but mii ma mi buti suno tanda ra, ni tuko ma guci wa tleu tu. Giri ni der ndri, walama giri ti sin he ndri i duk ndri.

14 Walama vin gat ta ka landa pet na, tok la kona pet, ni i lo vin gat ca ra i sema: “A ba miniu kandaka ni ma a ba turu numa tan er.”

15 Kandaka se, ii gi giri ndri buburo i duk ndri kandaka ni kus'ba ko ma i go'b ma et ndri mbuk mbuk nga tan na, koti turi 'bei, gi tan mi na, ii go ta 'dengi ndri.

Trei ni i zu Ngisa na, ni i zu 'datau aso tleu tu ra mi

16 Hîyâ gi ni la ma han go in hei ra i sema: trei ni i zu Ngisa na, kandaka ni numa tan gi, ii go ta giri ti 'datau ko ma aso tleu tu ra mi kam.

17 Walama 'datau aso tleu tu ra go zi'i ndri ka Ngisa na bra, gi ni Ngisa na era na, go zi'i ndri ka tleu tu ra er. Ka lana ho'bcu'b ma, tà go zi'i ndri kek kek, gag ii ndaki ma go ta giri tuko ma lori bam ma mi.

18 Na gi, kandaka se, ii gi go trei ni i zu Ngisa na, ii ni i zu vin gat ta mi se.

19 Na gi, sin gir aso tleu tu ra ni suno i ir ti'de tan gau, tàna gi hîyâ man: hu'd ma gir, njinjê ra, ka la ko ma kuzur ra;

20 'di fur, ka tlor; gir bibile, ce'd ndri, yungur ma gir, darki, ka se'ei ma gir; bus ka ndri, pat ir;

21 cim duk i wa tuko aso su, guru'd ka sum ma ce, ka liu ko ma sùm, ka la ko ma 'dang ma kandaka ni numa tan na. Han go dlat humndi i wa tuko ko hîyâ, kandaka ni ma han in hei kufo na tan dla, tàna sum ko ma gir tuko ko ma kandaka numa tan na, tà go ta ge semna i lo Tiza aso Lu na mi kanau.

22 Na gi, vra'a aso Ngisa na, gi ni girder ra, frêi ra, edlem he'b pa, co'o zu tu ra, gir 'bei ra, o ma gir ra, ir 'dil la,

23 lom lom ba, tel tu ra. Vin gat ta tel tuko ko numa mi.

24 Na gi, tàna sum ko ma aso Kristi na, tà gei tleu tuna, ka ba aso tleu tu ra, ka 'datau manda ra pet afi i wa ago gei na da.

25 Kandaka se, ma gi ni ka irma i zu Ngisa na da na, ma trei i zu Ngisa na kandaka ni numa tan er.

26 Ma langi ni li zu tu ma njok ori ra mi, ma koti ndri yâ yâ mi, ma giri yungur i tu ndri mi se tum er.

Galat 6

Vei tuko ma mbu'da na suno i wa ndri

- ¹ Njurokon na, kandaka se, 'bu ra gi 'bu su na gi, mi gi nde hina da na, hei sum ko ma ka Ngisa Lu na i lori na, homi fa karam i ir vari ma i du gei ra, ni ka hat ma 'bei lom lom ba. Na gi, gi ni sa sa ma i dukri na, mi kot turum 'bei, kot 'bei mi nde i lo 'bu tanda ra.
- ² Njini ndri, vei tuko ko ma mbu'da na suno i wa ndri, kandaka ni numa tan na, ii giri ni vin gat aso Kristi ra ka varinda net.
- ³ Kandaka se, su na gi go sar se, i num ndak ni su gi, mi gi ni tan mi na, mi go mas numa ni turum.
- ⁴ Gi ni sa sa na, mi tuk sin mum ba ni wa turum ka'dorom. Kandaka se, gidangram gi ndak nga, mi ta fe ti li zu tu ra ni wa turum ka'dorom tar, ni i zu sin gir aso minim mi.
- ⁵ Walama gi ni sa sa na, mi am tuko mbu'da mum ma ni wa turum, wa turum.
- ⁶ Su ma tà hatam la ma 'Bei ma aso Lu ra na, mi ke'ei tuko ko ma 'bei ma mi fana pet na i du, ka su ma hatam numa.
- ⁷ 'Bui turi mi, walama su ndak ma las Lu na mi. Gi ni nimi ma sura gi jo'om ka'd na, mi go ta fal ni tuko numa.
- ⁸ Kandaka se, su na gi jo'o ni i zu ba aso tleu turum ba na, mi ta fal ni tuko ma guci i wa tleu tu ra, numa ni mat na. Na gi, mi gi jo'o ni i zu ba aso Ngisa na, mi ta fal ni tuko ma guci i wa Ngisa na, numa ni maska ma zunda do'o mi ra.
- ⁹ Ma 'bari tuma sor i vin sin gir ma 'bei ra mi; kandaka se, ma gi 'bari tuma sor i vin mi na, lirim gi mba ndak nga, ma go ta fali.
- ¹⁰ Wa numa gi, kandaka se, ma gi fei vari na, ma giri 'bei ka sum pet, kal pet 'bo dla na, ma giri ni ka njurokoma ma he tu la ra.

Dlat hum ma do'o dana gbo'o ra ka ge de'b pa

- ¹¹ Wei ndal ma lingi ma han ndal hei kana ka ban da.
- ¹² Sum ko ma ba ma tak bei ma nde i ir sum ni i zu tleu tu ra na, ni tàna gi ni sum ko ma go gir ndri kari ka gidang, walama hei ta fali ti zuri. Tà go gir kandaka numa tan pet na, ni walama tà ba lica ma i wa ago gei aso Kristi na mi.
- ¹³ Gi ni sum ko ma fal zuna suno na, tàna wa tuna era na, tà go tra i zu vin gat ta mi er. Na gi, tà ba se, hei fali zuri suno, walama tàna ta fe ti vari ma ha'a ti zu tuna i wa tleu turi.
- ¹⁴ Na gi, gi ni nan na, han hina ha'a zu turan i wa tuko ma 'dang mi; han ha'a zu turan ni ka ago gei aso Busumra ma maa na Jesu Kristi teu. Ni wa ago gei aso Kristi numa na gi, angga ra fang i iran kandaka ni tuko ma mat ni mat tan;

nan bra na, han fang ti kandaka ni su ma mat ni mat tan, i ir sumra ma i wa angga ra.

15 Zu ma fal la, ka zu ma fal mi ra na, tà ndak ni tuko mi kanau, na gi, kandaka se, su na gi fang ni su ma mireu na, numa gi ni tuko ma kanau kanau na.

16 Sum ko ma pet ma go tra i lo vari ma i du gei tanda ra na, edlem he'b pa, ka 'bei aso Lu ra ka hina na, ke kana, ka lilau Israel ko ma ni sum aso Lu na er.

17 Kau cem hîyâ gag nga, su tikeiyen mi se, walama han ka ir fur aso Jesu na i turan, takan ti suno se, nan ni lak aso Jesu na.

18 Njurokon na, o aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ka hina na, ke kari pet.
*Amin!

Efesî

Efesî 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ni i zu ba aso Lu ra. Han go ndal maktub ca ra he ni hei, lilau sum ko ma aso Lu ma suk i lo za Efes sa, ni sum ma ir 'dil ma ka irna 'dang, ma tap 'dau ka Jesu Kristi na.

² Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

'Bei ma Lu na gir kama ra ni ka Kristi

³ Ge de'b Lu na ma Ba Busumra ma maa na Jesu Kristi. Mi pat vin i wama ni ka pat vin aso Ngisa ma fa afi duk Lu na pet ni ka Kristi.

⁴ Walama Lu na, mi manma fa tapma 'dau ka Kristi, ni fa kufo ka ma zu angga ra bei ting 'bo na dei, walama maa ta suki i kuforum, ni sum ko mum ma 'bei cet cet ma bei la i wana ba'a. Ni i zu girder mum ba gi,

⁵ mi guci ti ka lorom kufo dei, walama fangma ti ni adorom ma tapma 'dau ka Jesu Kristi. Ni i zu ba mum ma nde i irim ba.

⁶ Ma gilei Lu na i wa li zu aso o mum ma mi hama ndakma mucu'u mucu'u, ma tapma ti 'dau ka 'Betem ma lorom bam 'bor ra.

⁷ Ni wa numa gi, Kristi po'o ti wama ka vursurum gi, ma fei ti pat vin i wa buburo ko ma maa na, ni i zu o ma tong ma Lu na gir kama ra.

⁸ Mi tak ti hama ir jeng ga ka we zu la ra pet er.

⁹ Mi tak ti hama zu we mum ma pipe'e ra, i zu ba mum ma mi gucinda ka lorom kufo dei ra,

¹⁰ mba ndak ti tan net. Ni se, mi ta tok tuko ko ma afi duk Lu na, ka tuko ko ma i wa angga ra pet ni i zu Vuduk 'dau, ma ni Kristi na.

¹¹ I lo tap ma maa ma ka Kristi ra, Lu na fangma ti ni sum ko ma mum. Mi manma kufo dei i zu la mum ma mi guci ka lorom ba. Lu na gir tuko kona pet, kandaka ni ma mi guci ka lorom kufo dei ma gir ra tan bra.

¹² Ma gile sem ci'i aso Lu ma tong ga, maa sum ko ma kufo ma ting loma i wa Kristi na.

¹³ Hei era, i dugo li ma ii humi er la ma tunda ra, ni se, la ma 'Bei ma si'di ra, ii hei ti tu la ra i wa Kristi. Ni wa numa gi, Lu na ndal sem i turi, mi hei ti Ngisa ma mum ma mi am ti vinim, in ti laram hei na.

14 Ngisa Lu na gi ni tuko ma tak hama tuko ko ma 'bei ma Lu na am ti vinim he sum ma mum, ma kandaka ni tuko vri ma maa tan na, gag njar ma ma ta fei ti tuko vri numa na, ni ka fat bar ma si'd ma maa ra go ta ndak ti net na. Ma gilei ni sem ci'i aso Lu ma tong ga!

Cen aso Pol

15 Ni wa numa gi, ka ma han hum kar la aso he tu la ma ii hei i wa Busumra na Jesu, ka girder mii ma ii giri ka sum aso Lu ma ka irna 'danga,

16 han 'bar ge ma ge de'b Lu na i wari na mi. I li ma han go cen Lu na, lora go 'dungo i wari mi kanau,

17 han go cen Lu ma aso Busumra ma maa na Jesu Kristi, Buba ma aso li zu ra, mi ka hina na, mi hei Ngisa ma he ir jeng ga gi, mi ta tak hei Lu na, walama ii weinum ti bra.

18 Han go cenem i sema: mi but hei sar mii ra suno pu'dak gi, ii wei ti tuko ma mi 'dei ti fa gi, ii tingi ti lori i waram ma, ka tuko ko ma 'bei ma gangrang, ma mi go kotna kana afi i wa sum ko ma mum ma;

19 ka gidang mum ma tong ma kal tinglis, ma mi gir ra he maa sum ko ma hei tu la ra na. Ni i zu sin aso gidang tanda ra,

20 ma mi ze fa ka Kristi suno gafi i li usiya ka irim ma, mi tingim i 'bum ma kati ra afi duk Lu na.

21 Kristi suk kana i dugo li numa afi i wa sum ko ma ti wa li kona pet, ka gangrang ga pet, ka gidang ga pet, ka vuduk kona pet, ka sem ko mani mani pet ma go 'de, i wa angga ma cem ca teu mi, na gi, i wa angga ma go ta mba 'bo ra er.

22 Lu na tok tuko kona pet saknga ka'd i kufo Kristi, mi tingim ni vuduk i wa tuko kona pet he Eglis sa.

23 Eglis sa gi ni tu Kristi, ni i wa tàna gi, Kristi ndak ti vin tuko kona mucu'u mucu'u pet, num gi ni bu ma hen i lo tuko kona pet na.

Efesî 2

Car fa i li mat na ta ze i lo si'd ta

1 Kufo na, ii ni sum ko ma mati ni mat suno i wa dum vin mii ra, ka buburo ra,

2 ma ii trei fa kufo i lona, ma ii tapi ti 'dau ka sum ko ma we Lu mi na, i zu gidang aso ngisa ma buburo, ma ti i wa li ma i pulo ma afi ra ka angga ra. Ni ngisa ma go gir sin cem hîyâ i lo sum ko ma ba ma hum vin Lu na mi na.

3 Fa kufo ka lama ndâ na, ma fa kandaka ni tàna tan er, ma trei fa ni i lo 'datau ma aso tleu tuma ra, ma giri fa ni tuko ma i zu tleu tu ra, ka tuko ma loma ba

na bra. Fa ka zu vra'a ma maa ra na, Lu na lorom go cim i wama kandaka ni sum nini ko tan er.

⁴ Na gi, Lu ma ni bu ma go we cica sum ma, ka girder mum ma tong ma mi gir kama ra,

⁵ ka ma ma mati fa suno i lo dum vin ma maa ra na, mi fangma ka irma, tapma 'dau ka Kristi. Ni i zu o aso Lu ra gi, ii si'di ti da.

⁶ Ni ka tap ma ma tapi 'dau ka Jesu Kristi ra gi, Lu na hom carma ti ka irma karam, walama maa ta tii ti za na karam i lo li ma afi na.

⁷ Lu na gir tan ni walama tak o mum ma tong ga, ni i zu 'bei ma mi gir kama i ir sumra ma i lo uci ko ma go mba na pet, ni ka Jesu Kristi.

⁸ Walama ni i zu o aso Lu ra gi, ii si'di ti, ni i zu he tu la ra. Numa na, ni i zu sin gir mii mi, ni tuko he mangar ma aso Lu na;

⁹ ni i wa sin gir gi, su hina ta ha'a ti zu turum mi.

¹⁰ Walama ni Lu na gi minma, mi gama i lo tap maa ma ka Jesu Kristi ra, walama ma tei ti irma kufo kufo ka sin gir ma 'bei ra, ma mi minda kufo walama se, maa girinda ra bra.

Tap 'dau ka Kristi

¹¹ Ka ma fa kufo na, hei ni sum ko ma tleu turi tak se, hei bei wei Lu na 'bo; au Juif kona go 'dei se, hei ni sum ko ma fali zuri mi. Ni zu ma tà fal ni ka 'bana i lo tleu tuna. Ni wa numa gi, sari ka zu suk mii ma ii suki fa kufo ra:

¹² I dugo numa gi, hei ni sum ko ma suki bei Kristi, hei ni luweki, ni sum ko ma wali hêi dei ka Israel kona er, ni sum ko ma wali hêi dei ka am vin aso Lu, ma mi am he sum ko mum ma er. Kandaka ni numa tan, hei ii ni sum ko ma tingi sari mi, hei ni sum ko ma ka Lu mii i wa angga ra ka'd ini mi er.

¹³ Na gi, cem hîyâ na, ni i wa Kristi gi, hei sum ko ma fa kufo hêi dei ka Lu na, ii ndori fa tul ni i wa vursu Kristi.

¹⁴ Walama ni Kristi gi mba hama ka edlem he'b pa, ma mi tap au Juif kona, ka sum ko ma we Lu kufo mi na i li ma 'dau na. Ni ka ma mi ge turum suno na, mi ha'b ti gulmun ma ka'a irna , ma fanga ni sum bibile na.

¹⁵ Mi ci vin gat aso au Juif kona, ka am vin ko mana na suno. Mi fang njef sum ko ma zu ho'b numa ni njef ma ka'dau ngitleng, ma mireu ma tap karam 'dau, ni i dugo li numa gi, edlem he'b pa mba ti i duknga.

¹⁶ Ni ka mat mum ma i wa ago gei na gi, mi ci ti bibile ra suno; ni ka ago gei na gi, mi tap ti sum ko ma zu ho'b hîyâ i lo tu ma 'dau ra, mi min ti bong duknga ka Lu na.

- 17 Kristi mba ge er la ma 'Bei ma edlem he'b pa, he hei sum ko ma wei Lu kufo mi, ma suki hêi dei ka Lu na er, he au Juif ko ma suk tul karam ma er.
- 18 Walama ni ka Kristi gi maa ka lama pet na, ma ni Juif ko, ka sum ko ma we Lu kufo mi na, ma ndaki ma ma ta seri ti i kufo Lu na, ka gidang aso Ngisa ma 'dau numa.
- 19 Ni wa numa gi, hei sum ko ma wei Lu kufo mi na, hei ii ni luweki wase, ii ni sum ko ma fa suno hêi dei ka Lu na gafi mi se er; na gi, hei cem hîyâ na, ii fangi ni sum ma i duk lilau sum ko ma aso Lu na se, hei ni sum ko ma i lo aso Lu na se er.
- 20 Hei era na, ii ni sum ko ma mini afi i wa zu za aso sum vin sin kona, ka aso sum ko ma jok vin Lu na, na gi, goi ma tong ma i jef za ra, numa na, ni Jesu Kristi wa turum.
- 21 Ni num turum gi kau za tanda i tu ndri gidang, mi minda ti afi gi, mi fangga ti ni za ma ka ira 'dang ma i lo Busumra na.
- 22 Ni ka num er gi, mi mini ti afi, tapi ti 'dau ka sum ko ma nini ma 'danga pet gi, mi fangi ti ni za ma suk ma aso Lu na ka Ngisaram.

Efesî 3

Sin aso Pol ma i wa sum ko ma we Lu kufo mi na

- 1 Ni wa numa gi, nan Pol, ma ni bu danggai ma aso Jesu Kristi, ma i wa hei sum ko ma wei Lu kufo mi na, han go cen Lu na i wari.
- 2 Kandaka se, ii gi humi la aso sin gir ma Lu na han i wari, i zu 'bei mum ba na,
- 3 ni se, Lu na tak han zu la mum ma pipe'e ra. Han ndal ti hei la ma nde ca ra.
- 4 I dugo li ma ii go ta di'i la ca ra da na, ii ta ndaki ma wei ti we man ma pipe'e ma aso Kristi ra bra.
- 5 Ka lo uci ko ma kal la, Lu na tak zu la ma pipe'e ca ra suno he sumra na mi, na gi, cem hîyâ na, i zu gidang aso Ngisa mum ma, mi ze ka zunda he sum vin sin ko mum ma ka irna 'danga, ka sum ko mum ma jok vinim ma bra.
- 6 Hîyâ gi ni zu la ma pipe'e tanda ra: ni i zu er la ma 'Bei ra gi, sum ko ma we Lu kufo mi na, hom mba tap ti 'dau ka Juif kona, tà ti ti vri ma Lu na guci ti i wa sum ko mum ma, tà fang ti ni tleu tu ma 'dau er, ni i zu am vin ma Lu na am ti vinim he i wa Jesu Kristi na.
- 7 Ni i zu 'bei aso Lu ra gi, han fang ti bu sin aso er la ma 'Bei ra, ka tuko he mangar ori ma Lu na han ka gidang mum ba.

⁸ Nan gi ni su ma ki'dak i duk sum aso Lu na pet na, na gi, Lu na han gidang ma ge er la ma 'Bei ra, he njef sum ko ma we Lu mi na, ni tuko fe ma gangrang ma aso Kristi ma hina do'o mi na.

⁹ Walama han ta tak suno he sum pet, tà we ti se Lu na gir sin ma pipe'e tanda ni mama su na. Ni la ma Lu na pe'enda i lorom fa kufo dei dei ra, num gi ni bu ma ge tuko ko pet na.

¹⁰ Ni ka ma cem hîyâ na, ni i wa Eglis sa gi, sum ko ma ti i wa li na, ka sum ko ma gidang ma i lo li ko ma afi na, tà we ti ir jeng aso Lu ra 'dang 'dang pet.

¹¹ Lu na gir tan na, ni wa la mum ma mi guci kufo ka lorom dei, ma i wa Busumra ma maa na Jesu Kristi na, ta ndak ti i linda net.

¹² Ni i wa tap ma ka Kristi ra bra, ka he tu la ma maa heinum ba bra gi, ma fei ti vari ma ma ta seri ti i kufo Lu na bei wulak ba'a.

¹³ Ni wa numa gi, han go ceni se, ii 'bari turi fang sor i wa lica man ma han go li i wari ra mi, ti go ta fang ni sem ci'i mii.

Girder aso Kristi

¹⁴ Ni wa numa gi, han sak ti vin gufan ka'd i kufo Bamma na,

¹⁵ num ma ting sem njef tuko mani mani ma fa afi duk Lu na, ka au ko ma i wa angga ra pet era.

¹⁶ Han go cen Lu na, ka sem ci'i mum ma kal tinglis sa, mi ka hina na, mi hei gidang i lori ma i du ra, ni ka gidang aso Ngisa mum ma;

¹⁷ gafi dla, mi 'bar ni Kristi gi suk i lori, i zu he tu la mii ra. Han go cenem se, mi 'bar se'di sir ka'da, zuri har ka'd gidang i duk girder ra bra,

¹⁸ walama ii ta fei ti gidang, ka sum aso Lu na ndâ, ma wei ti girder aso Kristi ma tong ga, ka bu'unda ra, ka jika'dta ra, ka jika'dta ma ta afi ra, ka zunda ma ta ka'd hêi jik jik ka.

¹⁹ Kandaka ni numa tan gi, ii ta fei ti gidang ma wei ti girder aso Kristi, ma su ndak ma we zunda pet mi ra, walama ii wei ti hen aso Lu ma hen i lori sik sik ka pet.

²⁰ Ni num ma ka gidang ma gir tuko ko pet, ma kal i wa tuko ko ma ma go cenina na pet wase, ka tuko ko ma ma sari i wana na, ni i zu gidang mum ma go gir sin i loma ra er.

²¹ 'Bei walama sem ci'i mum ba tak suno i lo Eglis sa, ka Jesu Kristi, ni ka uci mati mati pet kek kek gag kanau. *Amin!

Efesî 4

Tleu tu ma tap 'dau

- ¹ Ni wa numa gi, han go ceni cen, nan ma ni bu danggai ma i wa Busumra na: hei ka hina na, trei ndaki ni i wa 'de ma Lu na 'dei ti fa wanda ra.
- ² Ni ka lom lom ba, ka edlem he'b pa, ka ir sik mii ra bra. Kauwi ti ndri ka ir 'dil i dukri ni i lo girder.
- ³ Tei iri kufo kufo, i lo tap aso Ngisa, ni i lo jeu ma edlem he'b pa.
- ⁴ Tleu tu ra ni ka'dau ori, Ngisa na ni ka'dau ori er, kandaka ni numa tan gi, Lu na 'dei ti fa, walama hei tingi sari ni i wa tuko ma ka'dau na tan bra.
- ⁵ Busumra na ni ka'dau er, he tu la ra ni ka'dau er, baptem ba ni ka'dau ngitleng er.
- ⁶ Lu na ka'dau ngitleng, mi ni Buba sumra na pet, ni bu ma ti i wa sumra na pet, num gi go gir sin kana i li na pet, mi i lona pet er.
- ⁷ Na gi, gi ni sa sa ma i dukma na, Lu na ham tuko he mangar ori na, ni i zu nga'a ma aso Kristi nga'a ti ham ba.
- ⁸ Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: "I dugo li ma mi tam afi na, mi la'a sum danggai kona i zorum; mi he tuko he ko mangar ori he sumra na. "
- ⁹ Tan na, la ma in i sema: "Mi tam afi" ra, ni mama su? In ni se, kufo na mi zam ni i zu angga ma ka'd ma hêi jik jik ka 'bigi.
- ¹⁰ Num ma zam i zu angga ma ka'd ma hêi jik jik ka na, ni num gi tam afi duk Lu ma i wa li ko ma afi ma pet na, ni walama hen ti vin tuko kona ndak ti pet.
- ¹¹ Sum nini na, mi hana tuko he ma tà ke ti ni sum vin sin bra, sum nini na, ni sum ko ma jok vin Lu na bra, sum nini na, ni sum ko ma ge er la ma 'Bei ra bra, sum nini na, ni sum ko ma kot sum bra, ka tàna ma hat sum ko bra.
- ¹² Mi gir tan na, ni walama fang ti sum aso Lu na ni sum ko ma kanau kanau, ma gir ti sin da, walama wi ti tu aso Kristi ra afi i lo he tu la ra.
- ¹³ Kandaka ni numa tan gi, gag maa pet ma ta tapi ti ni 'dau ka he tu la ma maa ra, ka we ma maa ma wei ti Vei Lu na; ma ta fangi ti ni sum ko ma irna sir, ma i tu wi ma guci ka wi ma aso Kristi ma hen sik sik ka.
- ¹⁴ Ni numa tan gi, ma ta suki kandaka ni ado ciciki tan mi, tà ni sum ma go ne i zu sime'd la mati mati, ma i lo hat aso sum kona, ka 'bu ir, ka lem ko ma aso sum ko ma go vi'ina ti ra.
- ¹⁵ Numa na, ma ini ni tu la ma kanau kanau ra ka girder ra, ma ta wii ti tuma afi i lo tuko kona pet ni i wa Kristi, num ma se, ni wa ra.
- ¹⁶ Ni num gi jak ngrak tleu tu ra, tap ti ndri 'dau gi, ir kengli tu ra pet na go gir ti sin manda ra, go winda ti afi i duk girder ra bra.

Tra ma mireu ra ni i zu Kristi

- 17 Wa numa gi, han go in hei zurum suno, ni ka sem Busumra na: 'bari trei kandaka ni sum ko ma we Lu mi gi, go tra i lo tra mana ma ori njok njok ka tan na mi se.
- 18 Sar mana ra fang ndufun, tà wal hêi dei ka si'd aso Lu ra, ni i wa vi'i mana ra, ni i wa lona ma dobrok ka bra.
- 19 Lona fang kpik'dik, tà la'a tuna sak i duk tuko gir ko ma gor gor ma buburo ko, tà ndu'b ti irna suno, go gir ti tuko ko ma njinjê ko mani mani pet.
- 20 Na gi, tà hati la aso Kristi ra ni tan mi.
- 21 Ni ma turum, han we sema: ii humi laram, tà hati laram kandaka ni ma, tu la ra ni ka Jesu na tan.
- 22 Wa numa gi, ii foki su ma vu ma kufo na suno, ka sin gir mum ma kufo i lori ma ii girinda ra, ma mi go 'bui ti ma ta ti kari i lo bo'd ta.
- 23 Kal pet na, ii ta fangi ni sum ma mireu i lo ngisari, ka sar mii ma i lori ra.
- 24 Saki ni su ma mireu ma Lu na gam fa, tlinge kandaka ni num tan na gi i turi, ni num ma i du gei ma ka irim 'dang, ma ka tu la ra.
- 25 Wa numa gi, 'bari kas la ra suno, gi ni sa sa na, mi in ni tu la gi he minim, walama maa ma ni tleu tu ndri.
- 26 Kandaka se, lori gi sulul la na, koti 'bei ii ta giri buburo. Koti 'bei ii 'bari fata ta ndei ka'd ka darki mii ma ii fangi ra.
- 27 Gafi dla na, koti 'bei ii ta 'bari li he Seitan.
- 28 Su ma gi go kir ni kir kufo na, kot 'bei mi ta kir gafi, na gi, mi gir sin ka 'bum ka ir 'dil, walama fe tuko ma mi ta njin ti sum ko ma ca na.
- 29 'Bari vin ma sisi ze i vini mi kanau kanau, ini ni la ma 'bei ma ndak ma wii ti afi i lo he tu la ra bra, walama ti fang ti sum ko ma hum ba ra 'bei er.
- 30 Giri ni tuko ma Ngisa ma cet cet ma aso Lu na hom tlau ti turum i zu na mi; num ma Lu na ndal ti sem i turi ni tuko ma tak se, hei gi ni sum ma mum ma, gag ka fat bar ma si'd ma maa ra go ta ndak ti net na.
- 31 'Bari lo ma bak ka, ka lo ma darki ra, ka lo ma cim duk ka, ka ali zu tu ra, ka ir tu ra; 'barina suno pet, ka njef lo ma se'ei ma 'dang 'dang ga er.
- 32 Giri ni 'bei ka ndri, wei cica ndri, saki buburo ra suno he ndri, kandaka ni ma Lu na sak hei buburo mii ra suno ni ka Kristi na tan bra.

Efesî 5

Ma trei kandaka ni sum ma i lo ti'de tan

- 1 Walama hei ni ado aso Lu ma mi bei 'bor ra, ami ni tuko gir mum.

- ² Trei ni i lo girder ra, kandaka ni ma Kristi bama na tan bra. Mi he turum he Lu na i wama, kandaka ni tuko ma fal vursu na tan, kandaka ni tuko he ma sisi 'bei vinin ma nde i ir Lu na tan.
- ³ Hei ma ni sum ko ma aso Lu na na, 'bari 'dei sem la ko ma ni hu'd ma gir wase, ka la ko ma njinjê pet, ka sina ma sina tuko na i dukri mi se, walami numa na, ni tuko ma 'bei he sum ko ma ka irna 'danga mi.
- ⁴ La ko ma kuzur, ka la ko ma sùm, ka la ko ma njok njok nga pet na, nje'ei gumôina ka vini mi, na gi, gi 'bei kal la, gei ni de'b Lu na i lo cen da.
- ⁵ Li wei 'bei te'd te'd ma sema: su ma gir hu'd na, ka su ma gir tuko ma njinjê wase, ka su ma komngoi — walama su ma gir komngoi na ke kandaka ni su ma 'di firiki na tan — sum ma kandaka numa tan na, tà go ta fe tuko ma kandaka ni tuko vri tan, i lo Tiza ma aso Kristi ka Lu na mi kanau kanau.
- ⁶ 'Bari su 'bui ka la in mangar ori njok mi. Ni walama kandaka ma numa tan na gi, cim duk aso Lu na go ta mba ti, ni i wa tàna ado ko ma ba ma hum vinim mi na.
- ⁷ Ni wa numa gi, tapi ka tàna sum ko ma kandaka numa tan na mi.
- ⁸ Walama kufo na, hei ni sum ma fa i duk ndufun, na gi, cem hîyâ na, ii fangi ni sum ma i lo ti'de, ka tap ma ii tapi ti 'dau ka Busumra na, ni wa numa gi trei kandaka ni sum ma i lo ti'de ra tan se.
- ⁹ Walama ti'de ra gi vra'a tuko ko ma 'bei ma ka varina na pet, du gei ra, ka tu la ra.
- ¹⁰ Wei tuko kona pet, ni tuko ma nde i ir Busumra na 'bigi giri 'bo.
- ¹¹ Tapi ndri ka sum ko ma go gir sin ko ma njok njok, ma i duk ndufun ma sinda cei ra mi se; gi ni 'bei kal la na, busuki ka zu sin girna kona suno i ir ti'de ra.
- ¹² Walama tuko ko ma tà go girna i li ma pipe'e jen jen na, ni tuko ma kuzur ma ndak ma in lana ka vin mi.
- ¹³ Na gi, tuko ko ma pet na, tuko ma zurum gi ze i ir ti'de te'd na, mi ni i ir ti'de gau.
- ¹⁴ Wa numa gi, tuko ko pet ma zuna gi ze i ir ti'de na, fang ti ni ti'de. Wa numa gi tà in i sema: “Hau ma nde sen na, car afi, carau fa afi i duk sum ko ma mat na, kandaka ni numa tan gi, Kristi ta mba 'de ti'de i warau.”
- ¹⁵ Ni wa numa gi, koti turi 'bei, walama trei kandaka ni sum ko ma sùm ma tan mi se. Trei kandaka ni sum ko ma irna jeng tan.
- ¹⁶ I dugo li ma li na 'bei 'bo na, esi turi giri tuko wat, walama bar ko ma cem hîyâ na, ni li ma 'bei mi.

17 Ni wa numa gi, suki kandaka ni sum ko ma sùm tan mi se, na gi, esi turi walama wei zu tuko ma Busumra na ba se, hei giri na.

18 Guru'di ka sùm ma ce mi, mi ta ta kari i lo tra ma gor gor ra; na gi, 'bari ni Ngisa aso Lu na gi hen i lori nding nding.

19 Ini la ra he ndri ni ka yem ko ma i lo Maktub pa, ka yem ko ma gile Lu na, ka yem ko aso Ngisa, gei yem ko ma gile ma gile ti Busumra na, lii ti zurum ka lori ma i du ra pet.

20 Gei de'b Lu ma Buba na kek kek i wa tuko kona pet, ka sem Busumra ma maa na Jesu Kristi.

Lobki ka njufkona

21 Humi vin ndri 'bei mbok mbok, i zu wulak aso Kristi.

22 Hei lobki na, humi vin njufkori, kandaka ni ma ii go humi vin Busumra na tan.

23 Walami su ma nji gi ti i wa mâtam, kandaka ni ma Kristi ti i wa Eglis sa tan er. Kristi gi ni bu ma si'd Eglis sa, ni se, ti ni tleu turum.

24 Na gi, kandaka ni ma Eglis sa go hum vin Kristi numa tan na, lobki na era na, tà hum vin njufkona kandaka ni numa tan i lo la kona pet bra.

25 Hei sum njufko na, gi ni sa sa i dukri na, mi ba mâtam kandaka ni ma Kristi ba Eglis sa gi, mi ge ti turum suno i wanda na tan.

26 Mi fangga ti 'bei yal yal i ir Lu na, ni ka mbus ma mi mbussa ti ka mbi ka la aso Lu ra bra.

27 Mi gir tan na, ni walama Eglis sa ta mba car i kuforom ni ka 'bei yal yal, bei buburo i tunda ba'a, bei 'di'deng, bei li'b i tunda er, bei ir fur i tunda er, bei tuko ma 'dang kandaka ni numa tan tum er.

28 Sum njufko na ta ba lobkina kandaka ni tleu tuna tan mbê mbê. Su ma gi ba mâtam ba na, mi ba ni turum er.

29 Walama su hina gir se'ei ka tleu turum mi, na gi, mi go handa tuko ti, mi go kot zunda 'bei bra, kandaka ni ma Kristi gir ka Eglis sa tan bra.

30 Walama maa ni tleu turum.

31 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Wa numa gi, su ma nji na, ta 'bar au bam ka yam, walama tap ka mâtam, tuna ho'bo, tà ta fang ni tleu tu ma ka'dau ngitleng.”

32 Zu la ma pipe'e tanda ra we gali 'bor, numa gi han in ni la ma guci i wa Kristi ka Eglis sa gi, han in ti la ra.

³³ Na gi, gi ni hei era na, gi ni sa sa na, mi ba ni mâtam kandaka ni ma mi ba tleu turum numa tan, gi ni má mati mati na, ti hum ni vin njuffa bra.

Efesî 6

Ado ka sumona

- ¹ Ado na, humi vin sumori na i zu Busumra na, walama numa gi 'bei.
- ² “Kas kuya au bau ka yau.” Numa gi ni vin gat ma kufo ma Lu na am ti vinim; ni sema:
- ³ “Kandaka ni numa tan gi, a ta mba fe ti 'bei ra, a go ta ti ti 'bor ding ding i wa angga ra er.”
- ⁴ Hei buba ado na, koti 'bei walama ii fangi adori darki i turi, na gi, wiina ni afi ka hat ma i lo vari aso Busumra na jengina ti.
- ⁵ Hei laki kona, humi vin bumri ko ma ka'd i wa angga ra, ka wulaka, ka dlaka, ka lo ma 'dau ra, kandaka ni ma ii go humi vin Kristi na tan.
- ⁶ Ii giri ni tuko ma sum go ta wei ti ka irna 'bei gi, tà go piti ti bra na go'o mi, na gi, ii giri ni ba aso Lu ra, ka lori ma 'dau ra pet, kandaka ni laki ko aso Kristi tan.
- ⁷ Giri hana sin lak mii ra ni ka lori ma 'bei 'dau, kandaka ni ma ii go giri he Busumra na tan, ni he sumra na teu mi.
- ⁸ Ii wei ma se, gi ni sa sa ma ni vei vra'a wase, gi ni lak era na, Busumra na go ta mba po'om, ni i wa sin gir mum ma 'bei ma mi gir ra.
- ⁹ Hei bumna kona, giri ni 'bei ra ka laki ko mii na kandaka ni numa tan er. 'Bari ali ma alina ra suno; walama ii wei ma se, hei ka tàna tum ma, Bumri ma afi na ni ka'dau, mi hina pat ir su mi.

Tuko se'd ko ma aso sum aso Lu na

- ¹⁰ Tan la ma ke ra ni se, cari gidang ngring, ka Busumra na, i lo gidang aso gangrang mum ba er.
- ¹¹ Le'ei tuko se'd ko ma aso Lu na i 'bi pet, ni walama ii fei ti gidang ma cari ti ngring ngring, walama ii kali ti wa lem aso Seitan da.
- ¹² Na gi, dling ma maa ma zi'i na, ni ka sumra na mi, ni ka sum ko ma ti i wa li na, ka sum ko ma gidanga, ka sum ko ma go ti i wa angga ma i lo ndufun ma cem ca ra, ni se, ngisa ko ma buburo ma i lo li ma afi na.
- ¹³ Ni wa numa gi, le'ei tuko se'd ko ma aso Lu na i 'bi bikik, walama ii ta fei ti gidang ma cari ngring gi, ii zi'i ti kana ka lo bar ma buburo ra kam. I kir zi'i tanda gag ka fat bar ma go ta do'o ti ra na, ii cari ti gidang ngring ngring er.

14 Ni wa numa gi, cari afi mini turi. Jeuwi lori ka tu la ra ngring ngring, kandaka ni sum ma go jeu lona ka barau dam ba tan. Saki ni barau dling ma dobrok ka gi i turi, tanda ra gi ni sin gir mii ma i du gei ra.

15 Sini tabrak kona i sei, ni se, mini ti la turi ma gei ti er la ma 'Bei ma aso edlem he'b pa.

16 Kauwi ni he tu la mii ra gi i 'bi, cari ti gidang ngring kandaka ni ber tan, numa gi ii ta dlei ti vin jam aso num ma buburo na suno ngang gi, ii ta vei ti gidangram kam.

17 Vei si'd ta sini i wari, kandaka ni jum geu tan bra, vei la aso Lu ra kandaka ni iciu za ma se'dta ti ler ler, ma Ngisa Lu na hei tan.

18 Giri tuko kona pet ni i lo cen da, ceni Lu na walama mi njini. Gi ni si'de si'de na, ceni Lu na kek kek, ni i zu gidang aso Ngisa Lu na. Suki kpeng ka gol, ka ir ma 'dengseng kek kek. Ceni Lu na i wa sum ko ma mum ma pet bra.

19 Ceni Lu na i waran bra, walama mi han gidang, ma in ti la mum ma kanau kanau ra ka dablaka, walama han ta ze ti ka zu la ma pipe'e ma aso la ma 'Bei ra suno i ti'de.

20 Nan ni su ma vrak i tanam i lo danggai i wa er la ma 'Bei ra. li ceni Lu na i waran, walama han ta in la aso Lu ra ka varinda ma ndak ma inda ka dablaka.

De'b ma do'o dana gbo'o ra

21 Njurma Tisik, ma lora bam 'bor ra, ma irim 'dengseng ma go njinan i lo sin aso Busumra na, num gi go ta in hei zu la man da suno pet, ka tuko ko ma han go girna na bra 'bo.

22 Han sinim kana, ni walama mi ta guci hei zu la suk ma maa ra bra, ni walama mi hei ti gidang i lori.

23 Lu ma ni Buba na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, he edlem he'b pa, ka girder ra, ka he tu la ra, he njurokoma na pet.

24 O aso Lu ra ka hina na, ke ka tana sum ko ma ba Busumra ma maa na Jesu Kristi na pet, ka girder ma hina do'o mi ra.

Filipi

Filipi 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ka Timote, laki ko ma aso Jesu Kristi na, ma go ndal maktub ca ra he ni hei, lilau sum aso Lu ma suk i lo za Filip ma pet, hei sum ko ma hei tu la i wa Jesu Kristi na. Tap ka gang ko ma go kot wa Eglis sa, ka tàna ma go gir sin i kufo sum aso Lu na bra.

² Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Cen aso Pol ma mi cen i wa sum aso Lu ma i Filipi na

³ I dugo li ma loron gi sar nde i wari na, han go ge de'b Lu man na i wari kek kek.

⁴ I dugo li ma han go cen Lu na i wari pet na, han go cen ni ka lo frêi kek kek,

⁵ i wa tap mii ma ii tapi karan i lo sin aso er la ma 'Bei ra gi, ii njinani ti ka bar ma fa kufo na dei, gag ka ma cem hîyâ na.

⁶ Han we sema: Lu ma ting zu ma gir sin ma 'bei ca ra i dukri na, mi go ta girra gag do'onda ti, ka fat bar aso Jesu Kristi ra.

⁷ Sar ma han go sar kari tan pet na, ni i lirim, walama loron bei 'bor. Walama ii tapi karan i lo sin ma 'bei ma aso Lu ma mi han da, i dugo li ma han i lo danggai ra cem hîyâ na bra, i dugo li ma han 'bat wa la ma 'Bei ra, ting zunda ka gidang ngring ga bra.

⁸ Lu na gi we la ma han in da ni tu la, i dugo li ma han sar i wari na, ni se, nan bei ka lari pet, ni ka girder aso Jesu Kristi ma mi gir i wari ra.

⁹ Tuko ma han go cen ti Lu na i wari na, ni sema: 'bari girder mii ra ta kufo kufo, ka we ma tunda ra, ka ir jeng ma wei ti zu la kona pet bra,

¹⁰ walama se, ii ndaki ma mani ti ir tuko ko ma 'bei na. Kandaka ni numa tan gi, ii ta suki ti 'bei, bei la i wari ba'a, ka fat bar aso Kristi ra kam.

¹¹ Ii ta giri ni sin gir ma i du gei, ma car fa ni i tu Jesu Kristi na, walama ii lii ti zu Lu na, gileinum ti bra.

Suk ka ir, ni i wa Kristi

¹² Njurokon na, han ba se, ii wei sema: tuko ma giran na, fang ni la ma 'bei, walama 'bar ti er la ma 'Bei ra ta ti kufo kufo.

¹³ Kandaka numa tan gi, askar ko ma i lo za ma li bol la, ka tan sum ko ma nini pet na, tà we se, tà van danggai ni i wa Kristi.

- 14 Danggai man da he gidang i lo njurokoma na 'bor, gag tà ta ti irna kufo kufo ka dablak i lo Busumra na, tà ge ti er la aso Lu ra bei wulak er.
- 15 Sum nini i duknga na, tà go ge er la aso Kristi ra, ni ka huni gi i waran bra, ka ci tokyo bra, ni ma turum gasi. Na gi, sum nini na go ge er la aso Kristi ra ni ka sar ma 'bei bra.
- 16 Sum ko numa na go ge er ra ni ka girder ra, walama tà we se, Lu na han la ma 'Bei ra i 'ban, ni walama nan kot zunda 'bei.
- 17 Na gi, sum nini na, tà go ge er la aso Kristi ra ni ka tokyo, ni ka lona ma 'dau mi. I lo sar mana ra se, tàna ge han lica i waran hina gafi i lo danggai man da.
- 18 Kandaka se, ni ka se'ei wase, ni ka tu la era na, ndolon mi: er la aso Kristi ra gi ge da na, turan go elen dla, elen dla.
- 19 Walama han we se, ni i zu cen mii ra, ni i zu njin aso Ngisa aso Jesu Kristi na bra gi, tà ta sakan ti afi.
- 20 Han go gol, han ting sar man da kpeng sema: han ta fang kuzur i wa tuko tan 'dau mi kanau. Na gi, han ta kau turan cem hîyâ ka dablak tok tok, kandaka ma han go gir kek kek nga tan. Kandaka se, han gi ka iran wase, han gi mat ni mat era na, han go ta ge ti sem ci'i i wa Kristi.
- 21 Walama gi ni nan na, suk ka ir ra, ni Kristi; mat na bra na, ni 'bei han.
- 22 Na gi, kandaka se, han gi suk ni ka iran i lo tleu tu ra gi, sin man da go ta ti kufo kufo na, han bei we tuko ma han go ta manam ma 'bo.
- 23 Han hak ni hak i duk tuko ko ma ho'b hîyâ na. Han ba ma ta suk ni ka Kristi, numa gi ni tuko ma 'bei i iran kal tinglis sa.
- 24 Na gi, gi ni se, nan suk ka iran i lo tleu turan na, ni 'bei 'bor hei bra.
- 25 Han we la tanda ra suno 'bei te'd te'd, ni se, han ta mba suk kari pet, walama njini, walama ii tei ti iri kufo kufo, ii giri ti frêi i wa he tu la mii ra bra.
- 26 Numa gi, ka fat ma han gi hom kana i he'di, walama suk kari dla na, ii go ta giri frêi 'bor i wa Jesu Kristi ni i zu nan.
- 27 Na gi, 'bei kal la, trei ni tra ma 'bei, ma ndak i wa la ma 'Bei aso Kristi ra. Kandaka se, han gi ta kana ma wei wase, han gi ta kana mi pi era na, han ba ma hum kari se, hei suki gidang ngring ngring i lo sar ma 'dau ra, ii zi'i ti dlinga ka lo ma 'dau ra, i wa he tu la aso la ma 'Bei ra.
- 28 Nei wulak i 'ba sum bibile ko mii na tan nde mi kanau. Hîyâ gi ni tuko ma tak i wana na ni se, tà ni sum ko ma bo'd suno na, hîyâ gi ni tuko ma tak i wa la aso si'd mii ra, ni se, ti car fa ni i tu Lu na dei.

²⁹ Walama Lu na gir 'bei ra kari, ni se, ii hei tu la i wa Kristi teu mi, na gi, gafi dla na, ii ta fei lica i waram er.

³⁰ Cem hîyâ na, ii tapi karan i lo zi'i ra. Zi'i tanda ra kandaka ma ii wani ma han zi'i kufo ra tan er, ma han go zi'i cem ca dla, kandaka ma ii wei na tan.

Filipi 2

Kristi hom waram ka'da, Lu na am waram afi

¹ Tan na, he tu la mii ma ii hei i wa Kristi ra fangi gidang su? Tan na, girder mum ba so'o lori su? Tan na, ii tapi 'dau ka Ngisa aso Lu na su? Tan na, ii go wei cica ndri ka lom lom ba su?

² Kandaka ni numa tan na, suki ni ka sar ma 'dau ra, ka girder ma 'dau ra, ka lo ma 'dau ra bra. Kandaka ni numa tan na, turan ta mba elen 'bor i wari.

³ Giri tuko ma ka tokyo wase, ka ha'a zu tu mangar ori bab pa mi. Na gi, homi ni wari gi ka'd i kufo ndri, gi ni sa sa ma i dukri na, mi we se, minim ma gi tong kal waram.

⁴ Gi ni sa sa ma i dukri na, mi lang tuko ma 'bei na, ni i wa turum ka'dorom teu go'o mi, na gi, mi lang tuko ma 'bei na, ni i wa sum nini ma 'dang er.

⁵ Suki ni ka sar ma car fa ni i tu Jesu Kristi ra gi i dukri:

⁶ Num turum kandaka ni tu Lu tan, na gi, mi we turum ma kandaka ni tu Lu na tan da ni tuko ma ve ti turum gag gag mi.

⁷ Na gi, mi fok turum ma sem ci'i ra suno hopoi, mi am ni tu ma lak ka, mi fang ti turum kandaka ni tu sumra tan. Mi fang turum kandaka ni sura tan,

⁸ mi hom ti waram ka'd kur kur i zu ba mum ba, hum ti vin Lu na gag mi mat ti, ni mat ma i wa ago gei na.

⁹ Ni wa numa gi, Lu na amum ti kana afi i lo li ma 'bei kal tinglis sa, ting ti ham sem ma ci'i kal sem ko pet pet,

¹⁰ gag gag wa la sem aso Jesu ra na, vin guf mani mani na, go ta mba sak ka'd i kuforom pet, vin guf sum sin ko ma afi duk Lu na, ka vin guf sum ko ma i wa angga ra, ka vin guf sum ko ma i zu angga ra ka'd na er,

¹¹ vin sumra na pet na, go ta ze in i sema: Jesu Kristi gi ni Busumra na, walama ge ti sem ci'i i wa Lu ma ni Buba na.

'Dei ti'de kandaka ni ku ko ma i wa angga ra tan

¹² Wa numa gi, hei gilam ko man na, ka ma han i dukri na, ii go humi vinan kek kek, na gi, cem hîyâ, han gi cei i dukri pi era na, humi vinan 'bor kal dla; giri sin ma guci i wa si'd mii ra ni ka wulak ka, ni ka tu ma dlak ka bra.

13 Walama Lu na gi ni bu ma go gir sin i lori na, mi hei gidang ma ii bei ti er, ma ii giri ti tuko ma i irim 'bei na er.

14 Giri tuko kona pet bei ma ngurî la ka'd bra, bei ma ci tokyo bra,

15 walama suki kandaka ni sum ko ma cet cet ma bei la ma buburo i turi ba'a, ni ado aso Lu ma bei njinjê, ma i duk sum ko ma gugun ma buburo ma i wa angga ca ra. li 'dei ti'de i duknga kandaka ni ti'de ko ma i wa angga ra tan,

16 taki hana la maska ra suno. Kandaka se, ii gi giri tan na, han ta mba li zu turan i zuri, ka fat mba aso Kristi ra, ni se, ne man da, ka sin man da, bas i turan mangar ori mi.

17 Hei gi ami he tu la mii ka hum vin mii he Lu na, kandaka ni tuko ma fal vursu tan; kandaka se, vursuran gi ta ho'o ka'da, kandaka ni tuko ma fal vursu tan, i wa tuko he mii na na, han ta frêi 'bor, han ta mba gir frêi ra tap ti ni ka hei er.

18 Kandaka ni numa tan na, hei era na, giri frêi, ii ta giri frêi ra tap ti ni ka nan tum er.

Timote ka Epafrodit

19 Han ting sar man da i wa Busumra na Jesu, walama ke hina tan nde na, han go ta sin kana Timote i he'di, walama ta wei fa gi, mi ta mba in ti han lari gi, loron ta so'o ti.

20 Walama han fe su ma 'dang, ma sar mum 'bei kandaka ni num tan, ma ta sar ti kari kandaka ni nan tan na mi.

21 Walama sum nini na, tà go lang ni tuko ko mana i wa tuna ka'dona, ni tuko ma aso Jesu Kristi na mi.

22 Na gi, ii wei la Timote se, mi ni su ma ir 'dil, ma njinan ka sin aso er la ma 'Bei ra, kandaka ni ma vei go njin bam ka sin da tan.

23 Han sar se, han gi we zu bol man da 'bei da na, ni num gi, han go ta sinim kana i he'di na.

24 Gi ni nan era na, han go gol 'ba Busumra na, walama mi min han vari, ke kufo tan nde na, han go ta kana i he'di ka turan ta wei 'bo er.

25 Han sar sema: gi 'bei kal la, han ta sin kana hei njurma Epafrodit, gilam sin man na, gilam dling man na er, ni num ma ii sininum fa ka tuko ko han, walama njinan ti i lo ki'dak man da.

26 Walama meri go tim 'bor ka lari pet gi, lorom go cim 'bor, walama ii humi karam se, mi ka gab ma.

²⁷ Ga'b ma girim 'bor ni ma turum gasi, mi ke tan nde ma mat na. Na gi, Lu na we cicaram, ni num teu mi, na gi, mi we ni cica nan er, walama se, nan tla turan tla ma 'dang gafi 'bor mi se.

²⁸ Ni numa gi, han go ta sinim kana hei atuko zak. Fat ma ii gi weinum da na, turi go ta eli, han ta tla turan 'bor mi se bra.

²⁹ Ni wa numa gi, veinum i turi ka frêi, ni i zu sem Busumra na. Sum ko ma kandaka ni numa tan na, heina tong ga.

³⁰ Walama mi ke tan nde ma mat na, ni wa sin aso Kristi ra. Mi ndet turum mi, walama mi mba han ka tuko ko ma ii njinani ti, ma hei turi ndaki ma mbei ti han mi na.

Filipi 3

Du gei ma kanau kanau ra

¹ Njurokon na, tan la ma ke ra, giri ni frêi i wa tap mii ma ka Busumra na. Turan hina sor i vin la tuko ko ma han ndal hei kufo da na mi, na gi, tuko ko numa na, ni 'bei hei.

² Koti turi 'bei ka einako na, koti turi 'bei ka sum ko ma gir sin ma buburo ra, koti turi 'bei ka sum ko ma fal 'dike tu ra.

³ Walama maa gi ni sum ko ma fal zu ma kanau kanau ra, ni tana mi; maa gi ni sum ko ma go giri sin he Lu na i zu Ngisa mum ma, ma go ha'ai zu tuma ni ka Jesu Kristi, ma hina 'dengi tuma ni ka tuko gir ma i zu tleu tu ra mi.

⁴ Kandaka se, su gi sar se, num 'deng turum ka tuko gir ma i zu tleu turum ma na, nan han ndak ma 'deng turan ka tuko gir ma i zu tleu turan kalam 'de.

⁵ Tà vra'an na, gir bar cōhō gi, tà fal han zuran, han ni vei vra'a ma Israel, han ni i lo se'd aso Benjamin da, han ni vei vra'a ma Hebre. I tu kot ma kot zu vin gat aso au Juif kona era na, nan ni su ma *Farisî er,

⁶ nan gi ni su ma turan cau cau, ma li ca Eglis sa, gi ni i lo du gei aso vin gat ta na, tà fe la ma buburo ma fang i waran hina i du mi tum er.

⁷ Na gi, tuko ko ma han ve turan hina, kandaka ni tuko gir ko man ma 'bei han tan na, cem hîyâ, han go kotna kandaka ni tuko ko ma 'deng 'deng suno tan, ni i wa sem Kristi.

⁸ Ni ma turum gasi, han we tuko ko hîyâ pet na, kandaka ni tuko ko ma 'deng 'deng suno tan, tuko ma 'bei ma kal tinglis sa, ni we ma han we Bumran Jesu Kristi na, num ma han 'bar tuko kona suno pet ni i wa num ma. Han we tuko ko numa pet na, kandaka ni tuko ma tor sak suno i wa 'biti 'biti tan, walama han ta fe ni Kristi,

⁹ han tap karam 'dau. Han lang du gei man da ni ka gir man ma i zu vin gat ta mi se, na gi, du gei man da ni i zu he tu la man ma han he i wa Kristi ra, ni du gei ma car fa i tu Lu na, ma su fanda ni i zu he tu la ra.

¹⁰ Tuko ma han bam pet na, ni se: han ta we Kristi, ka gidang mum ma mi zam ti fa suno i li usiya na, han ta we ti lica mum ba, han tlinge ti ndri karam ni i lo mat mum ma,

¹¹ gi gir ni gir mama era na, han ta zan fa suno i li usiya na ka iran gafi bra.

Ne ma ne gag do'o zunda ra

¹² Tuko ma han go oiyom ma, han bei vam gbe'b 'bo, han bei fang ni su ma kanau kanau 'bo er: na gi, han go ne i zurum, han gi ndak ma ve tuko numa na, walama Jesu Kristi van fa ni i wa tuko numa er.

¹³ Njurokon na, han sar se, han ve tuko numa da, ni tan mi, na gi, tuko 'dau ma han ba ma gir ra na, han go sar i wa tuko ko ma fa i kiran na mi, han go es turan walama ta ve ni tuko ma i kuforon na.

¹⁴ Han go ne gag do'o zunda, walama fe ti po'o ma Lu na 'dama ti fa i wanda ra kana afi i zu Jesu Kristi.

¹⁵ Wa numa gi, maa sum ko ma irma sir da na, ma sari ni kandaka numa tan er. Na gi, kandaka se, sar mii ra gi ta ni 'danga, Lu na go ta tak hei wa la tanda suno 'bei pu'dak 'bo.

¹⁶ Gi ni mama era na, i dugo li ma ma gi tei hina pet na, ma ta tei irma ni kufo kufo i 'ba ndri 'dau i lo vari tanda ra.

¹⁷ Njurokon na, goiyi ni tuko gir man. Tingi iri ni i wa tàna sum ko ma go tra kandaka ni ma ma tak hana ka tra maa ra tan na.

¹⁸ Sum 'bor ma han go nja'a hei lana kufo kek kek nga, cem hîyâ era na, han go in hei gafi ni ka mbi ci'i i iran, tà suk ni sum bibile ko ka mat ma aso Kristi ma i wa ago gei na.

¹⁹ Sum ko numa na, zu do'o mana ra ni bo'do, walama Lu mana na ni lona, tà go ha'a zu tuna 'dor 'dor ka tuko gir ko mana ma kuzur ra, walama sar mana ra ting ni i wa tuko ko ma i wa angga ra go'o.

²⁰ Walama gi ni maa na, aso ma maa ma kanau kanau ra ni kana afi duk Lu na, numa gi, ma go goli ti Bu si'd ma maa na, go ta car fa ni afi kana hina, num gi ni Busumra na Jesu Kristi.

²¹ Mi go ta fang tleu tuma ma yâ ma i wa angga ra, kandaka ni tleu turum ma ka sem ci'i ra tan, ni ka gidang mum ma mi ndak ma hom ti wa tuko kona ka'd i zurum pet na.

Filipi 4

Giri ni tuko ko ma ii hati na

- 1** Wa numa gi, njurokon na, lora go cim 'bor walama we iri, hei gi ni lo el man, ma ni jum mol'bo man da, hei ma lora i wari na, suki gidang ngring ngring i lo tra mii ra, ni i zu Busumra na.
- 2** Han go cen Evodi ka Sintis ni cen, walama tà suk ni ka sar ma 'dau ra, i zu Busumra na.
- 3** Hau gilam sin man ma kanau kanau na era na, han go ceneu se, a njin lobki ma hîyâ na; walama tà tap karan tum i li ma zi'i dling ma ge er la ma 'Bei ra, tap ti ka Klema, ka minkoron ko ma gir sin, ma semna ndal i lo maktub aso maska ra.
- 4** Giri frêi i wa tap mii ma ka Busumra na kek kek. Han hom in hei gafi dla: giri frêi.
- 5** Taki lom lom mii ra suno i ir sumra na pet, walama Busumra na ke tul ma go mba na da.
- 6** Tlauwi turi i wa tuko 'dau mi kanau, na gi, gi ni tuko mani mani ma ii bei pet era na, ca'bi laram ni ka cen i kufo Lu na, 'dei ti sem afi i lo cen da, ka ge de'ba.
- 7** Kandaka ni numa tan na, edlem he'b aso Lu ma kal sar aso sura pet ta, ti ta kot lori ka sar ma mii ra er, i zu Jesu Kristi.
- 8** Njurokon na, tan la ma ke ra na, gi ni tuko ma ni turum gasi wase, gi ni tuko ma sem ci'i wase, gi ni tuko ma i du gei wase, gi ni tuko ma 'bei tla'da'd wase, gi ni tuko ma nde i ir sumra wase, gi ni tuko ma ndak ma kas kuyaram wase, gi ni tuko ma 'bei wase, gi ni tuko ma ndak ma gile wase pet na, sari ni ka tuko ko numa.
- 9** Tuko ko ma ii hatina, tuko ko ma ii veina, tuko ko ma ii humina, ka tuko ko ma ii weina i 'ban na, giri ni tuko ko numa. Kandaka ni numa tan na, Lu ma ni bu edlem he'b pa ta mba suk kari.

Pol ge de'ba au Filipi kona i wa njin mana ra

- 10** Han frêi 'bor i wa tap man ma ka Busumra na: walama tani kal 'bor, ii hom fei tuko gafi dla, ii hom sari ti i waran, walama njinani ti; ni tuko ma ii sari laram kufo er, na gi, ii fei vari ma girinum mi.
- 11** Han in tan na, ni walama tuko ki'dakan ni tan mi, walama han hat ka suk ma suk ka frêi i duk tuko ko ma han fe na.
- 12** Walama han we suk ma suk i duk ca ra er, gi ni suk ma suk i duk fe ra era na, han we er. I lo tuko kona pet na, han hat ti, suk ni ka up era na han we er, suk ni ka me era na han we er, suk ni i duk fe ra era na han we er, suk ni i duk ca ra era na han we er.

- 13 Han ndak ma gir tuko kona pet, ni ka gidang ma Kristi han da.
- 14 Na gi, njin ma ii njinani i lo lica man da na, ii giri ni 'bei.
- 15 Hei au Filipi kona, hei turi era ii wei er, kufo ma han ting fa zu ma ge er la ma 'Bei ra, ka ma han 'bar fa Maseduwan na, Eglis ma 'dang ma tap karan, ma we vari ma he tuko he wase, ma fe tuko fe na cei, ni hei teu ngaf.
- 16 Walama i dugo li ma han fa i Tesalonik 'bo na era na, ii sini hani ka tuko ko ma ii njinani ti na wari 'bei ho'b dei er.
- 17 Ni se, nan go lang ni tuko he mii mangar ori na go'o, ni tan mi, na gi, han go lang ni vra'ari ma zul ta kufo kufo, i lo 'bei mii ra.
- 18 Walama han fe tuko njin mii, ma ii sinani ti fa i 'ba Epafrodit na pet, ndakan da, kal ni waran 'de. Han fe tuko kona ndakan pet da. Tuko njin mii ma ii hei na, ke kandaka ni tuko ma fal vursu ma sisi 'bei vinin, ma Lu na ve, ma nde i irim ma tan.
- 19 Lu man na ta hei tuko ko ma ii go dauwi cana na pet, i zu fe mum ma 'bor ma ka sem ci'i ra, i zu Jesu Kristi.
- 20 Sem ci'i ra ke ni he Lu ma ni Bamma na gag kanau. *Amin!

De'b ma do'o dana gbo'o ra

- 21 Gei hani de'b lilau sum aso Lu na ka lana pet, ka sem Jesu Kristi. Njurokon ma karan na gei kana de'be.
- 22 Lilau sum aso Lu ma ka'd ini na pet na gei kana de'be, kal pet na, ni tàna sum ko ma i lo aso vuduk *Sesar ra gei kana de'be.
- 23 O aso Busumra na Jesu Kristi ka hina na, ke kari pet.

Kolosî

Kolosî 1

Tak laram ka ge de'b pa

1 Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ni i zu ba aso Lu ra, nan ka Timote ma njurma na.

2 Han go ndal maktub ca ra he ni hei, lilau sum aso Lu ma suk i lo za Kolos sa, tàna ma ni njurokoma ma ir 'dil ma he tu la i wa Jesu Kristi na. Lu ma ni Bamma na ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Cen aso Pol ma ka ge de'b pa

3 I dugo li ma ma go cen Lu ma ni Ba Busumra ma maa na Jesu Kristi i wari na, ma go gam de'b kek kek.

4 Walama ma hum la he tu la mii ma ii hei i wa Jesu Kristi ra, ka girder mii ma ii giri ka sum aso Lu na pet na,

5 ni walama ii tingi sar mii i wa tuko ma Lu na go kot zurum hei kana afi na. Ni tuko ma ii humi laram i dugo li ma tà ge hei er la ma tunda, ma ni la ma 'Bei ra.

6 Er la ma 'Bei tanda ra, ti mba i he'di, ni kandaka ma ti 'breu i wa angga ra pet na tan, ti go vra'a, ti go zul ta ti kufo kufo er, kandaka ni ma ti gir i dukri na tan er, ka ir fat ma iri but suno i wa tu la ma ze hei ka zu o aso Lu ra gag cem hîyâ.

7 Ni Epafra ma ni minma ma gir sin, ma ma bam 'bor ra gi hati ti na tan. Num, mi ni bu sin ma aso Kristi ma ka ir 'dil i wari.

8 Num gi ni su ma nja'a hama la aso girder mii ma Ngisa na tokso zuri hina gi, ii girinda ra.

9 Ni wa numa gi, i dugo li ma ma hum la tanda ra na, ma go cen ti Lu na i wari kek kek, walama ii heni ti ka we ma i zu ba mum ba, ka ir jeng ga, ka ir 'dil ma Ngisa mum ma hei na pet.

10 Kandaka ni numa tan gi, ii ta ndaki ma trei ti, kandaka ni ma Busumra na ba na tan, giri ti ni tuko ma nde i irim kek kek bra. Vra'a sin ko mii ma 'bei na go ta zul ta kufo kufo, we mii ma ii wei ti Lu na go ta ta kufo kufo er.

11 Ma go cen Lu na walama mi hei gidang, ni ka gidang aso sem ci'i mum ma tong ga. Kandaka ni numa tan gi, ii ta ndaki ma fei ti gidang ma co'oi ti zu turi, vei ti turi gidang i duk lica ko pet, ka ir 'dil.

12 Gei de'b Buba na ka frêi, num ma hei gidang ma fei ti tuko ko ma 'bei ma Lu na guci he sum ko ma ka irna 'dang, i lo ti'de ra.

13 Mi la'ama fa suno i lo gidang aso ndufun da, mi mba kama i lo leu aso 'Betem ma mi bam ma,

14 ni i zu num gi, ma buti ti suno gi, buburo ma maa ra sak ti suno na.

Kristi ka sin mum ba

15 Kristi ma tlinge Lu ma hina we ka ir mi na tan cukot cukot na, num gi ni vei ma vra'a kufo tan kici kici, ma i wa tuko ko ma Lu na gana na pet.

16 Walama Lu na gir tuko kona pet na, ni ka num, tuko ko ma afi duk Lu na, ka tuko ko ma ka'd i wa angga ra, ka tuko ko ma su ndak ma we tuna ka ir ra, ka tuko ko ma su ndak ma we tuna ka ir mi na er. Gi ni jinga vuduk kona, gi ni vuduk kona, gi ni sum ko ma ti wa li na, gi ni sum gidang kona pet na, Lu na gir tuko ko numa pet na ni ka num, num gi ni do'o mana ra er.

17 Num gi ni ma kufo tan kici kici ma kufo tuko kona pet na, tuko kona ka varina net net ni i zu num.

18 Num gi ni wa aso tu ra, ni se, Eglis sa. Num gi ni ting zu ra, num gi ni su ma car zam fa suno kufo tan kici kici ma i duk sum ko ma i li usiya na, walama i duk tuko kona pet na, num gi ni ma kufo na.

19 Walama hîyâ na ni ba aso Lu ra, ni se, hen mum ma ndak mucu'u mucu'u ra suk ni i lo Kristi,

20 ni i lo num gi, mi min bong duk tuko kona ka lana pet, sak ndri karam 'dau ni ka Vei mum ma. Mi mba ka edlem he'b pa, ni ka mat aso Vei mum ma i wa ago gei na gi, mi min ti bong duk tuko kona pet, sak ti ndri karam 'dau, gi ni tuko ko ma i wa angga ra wase, gi ni tuko ko ma afi duk Lu na wase na pet.

21 Hei era na, fa kufo na, ii ni sum ko ma wali hêi dei ka Lu na, ii ni sum bibile ko mum ka tuko gir ko mii ma buburo ma ii giri pet na, ka sar ko mii ma ii sari ra.

22 Na gi, cem hîyâ na, Lu na min bong dukri sak ndri karam 'dau na, ni ka mat aso Vei mum ma mi mat ka tleu turum ba, walama ii kei ni sum ko ma 'bei ma bei buburo, ma ka la i wari i kuforum mi tum er.

23 Na gi, ii tei iri kufo kufo i lo he tu la ra, ii cari ni gidang ngring ngring mbê, bei ma dlaki, ka sar mii ma ii tingi i wa la ma 'Bei ma ii humi, ma tà ge ti er he sum ko ma i wa angga ra pet na, ma nan Pol fang ti ni bu sin manda ra.

Sin gir aso Pol ma mi gir he Eglis sa

24 Cem hîyâ na, turan go elen 'bor i wa lica ma han go li i wari ra. Walami lica man ma han go li ra na, han go njin ni se, vin lica aso Kristi ma ke ma i wa turum ba ta ndak ti, ni se Eglis mum ba.

²⁵ Han fang ni bu sin aso Eglis sa, ni sin ma Lu na han i dukri ra, ni se, nan ge er la mum ba suno prat prat,

²⁶ ni se, Lu na ze ka zu la mum ma pipe'e, ma mi pe'enda suno i ir sum ko ma fa i lo uci ko ma kal kufo dei na. Na gi, cem hîyâ mi ze ka zunda suno i ir ti'de he sum ko mum ma.

²⁷ Walama Lu na ba ma tak zu la mum ma pipe'e ma tong ma ka sem ci'i ra suno i duk sum ko ma we Lu kufo mi na. Wei, hîyâ gi ni la ma pipe'e tanda ra: ni se, Kristi suk i lori, num gi hei sar ma ting ma fei ti vari sei i lo sem ci'i aso Lu ra.

²⁸ Ni Kristi numa gi, ma go ge erem he sum pet na. Ma go dlat ti hum sum, ma go hat ti sum ka ir jeng ga pet er, walama taknga i kufo Lu na, kandaka ni sum ko ma jeng ma tap 'dau ka Kristi tan.

²⁹ Ni wa numa gi, han go gir sin da er, han go zi'i dlinga ni ka gidang ma Kristi han da, ni gidang ma go gir sin i loron da.

Kolosî 2

¹ Han ba se, ii wei zi'i ma han go zi'i i wari 'bor ca ra, i wa sum ko ma i lo za Laudise na er, i wa tàna sum ko ma bei we iran ka irna 'bo na er.

² Han go zi'i ni walama se, lona so'o ti, walama tà tap ti 'dau i lo girder, tà hen ti ka ir jeng ma tunda ra pet, tà we ti zu la ma pipe'e aso Lu ra, ni se, ni Kristi turum.

³ Tuko ko ma 'bei ma aso ir jeng ga ka we ra pet ma car fa 'ba Lu na na, pe'e tuna ni i lo num.

⁴ Ni wa numa gi, han go in hei suno kpas, 'bari su mba ngui iri ka la ma lem mi.

⁵ Kandaka se, han gi i dukri ka turan tan jik'dim mi pi era na, ngisaran i dukri. I dugo li ma han wei ii cari gidang ngring i 'ba ndri 'dau, i lo he tu la mii ma ii hei i wa Kristi ra na, turan elen 'bor.

Maska ma kanau kanau ma ma feinda ni ka Kristi ra

⁶ Kandaka ma ii vei Jesu Kristi kandaka ni Busumra na tan da na, trei ni i zu num, saki ti ndri karam 'dau.

⁷ Sini se'di ka'd ni i tu num, wii afi ni i tu num er, cari gidang ngring ngring i lo he tu la mii ra, kandaka ni ma tà hati ti ra tan, gi ni si'de si'de era na, gei ni de'b Lu na kek kek.

⁸ Koti turi 'bei, kot su ta le'ei i zurum ka lem ma i wa angga ra, ma ni ngui tu ma ori njok ka, la ko numa ni vazuo aso sum ori, ma ni la ma i zu tuko ko ma i wa angga ra, na gi, ni la ma i zu Kristi ra mi.

- ⁹ Walama hen aso Lu ma ndak mucu'u mucu'u ra pet na, ni i tu Kristi.
- ¹⁰ Hei ii fei hen ma ndak ma mucu'u mucu'u ra, ni ka tap ma i tapi karam 'dau ra. Ni num gi ti i wa sum ko ma ti wa li na, ka sum gidang ko ma afi duk Lu na pet na er.
- ¹¹ Ni i lo num gi, ii fei ti fal zu ra er, ni fal zu aso sum ko ma go fal la mi, ni fal zu aso Kristi ma mi fal hei ra, ni ma mi la'a ti sar ko mii ma buburo ra suno na.
- ¹² Walama tà mu'ui ka'd ka Kristi i lo baptem ba, ii cari ti afi karam er, walama ii hei tu la i zu gidang aso Lu ma ze fa karam suno i li usiya na i duk sum ko ma mat na.
- ¹³ Hei era na, ii ni sum ko ma mati fa ni mat kufo i wa buburo mii ra, walama hei ii ni njef sum ko ma bei we Lu na, ii ni sum ko ma fali zuri i lo tleu tu ra mi er. Na gi, cem hîyâ na, Lu na hom fangi ni sum ko ma ka iri, ni ka Kristi. Mi sak ti hama buburo ma maa ra suno pet.
- ¹⁴ Mi ci maktub ma ndal aso vin gat ma vama ka la ra suno, ni tanda ma ni bibile kama ra, ni i dugo li ma mi ge'einda i wa ago gei na.
- ¹⁵ Mi la'a tuko dling ko aso sum ko ma ti wa li na, ka sum gidang kona suno pet, mi fanga kuzur suno i ir ti'de pu'dak, ka ma mi am bangga i wana na, ni i wa ago gei na.
- ¹⁶ Ni wa numa gi, koti 'bei ii 'bari su ta ka'a hei bol i wari, i wa tuko ti ma ii go tii wase, ka tuko ce ma ii go cei wase, ka fat bar aso vin ter ko wase, ka vin ter ma tle mireu wase, ka fat bar ma 'dok ti tu ra.
- ¹⁷ Tuko ko numa pet na, ni ngisa tuko ko ma 'bei ma go ta mba na, na gi, tuna ma kanau kanau na gi ni Kristi.
- ¹⁸ Koti 'bei ii 'bari su la'a po'o mii ra, kandaka se, su na gi fang turum cica gi, go bar ti ka'd i kufo sum sin ko ma afi duk Lu na gi, go in ti ni la ma guci i wa tuko ko ma ze tuna i irim ma na, mi am ni waram afi i lo sar ma guci i wa tleu turum mangar ori njok;
- ¹⁹ na gi, mi 'bar jeu ma ka Kristi ra, num ma ke ni wa aso tu ra. Ni ka Jesu Kristi gi, tleu tu ra pet go fe ti tuko ti manda, ti jeu tap ti 'dau ka ir kengli mati mati pet na, jeu ni i tu se'd mum ba, ti go wi ti afi kandaka ni ma Lu na ba na tan.

Mat ni ka Kristi, suk ka ir ni ka num

- ²⁰ Kandaka se, ii gi mati ka Kristi i tu tuko ko ma i wa angga ra da na, tan na, ni mama dla gi, ii go trei i zu vin gat mana ra, kandaka sum ko ma i wa angga ra tan to'o 'bo dla su?
- ²¹ “Kot 'bei a am ka 'bu,” “Kot 'bei a ne'e ka viniu,” “Kot 'bei a lam turum ka 'bu.”

²² Vin ko ma kandaka numa tan na, ni aso sumra ori, walama tuko ti na ni ma ti, do'o ti suno go'o.

²³ Tuko ko numa pet na, ni ir jeng ma tunda ra mi, na gi, ti go tak ir jeng he su gi, mi go hom ti waram ka'd kur kur er, mi go li ti ca turum i zu er; na gi, tuko ko numa ndak ma gir ni tuko ma 'bei 'dau mi kanau, na gi, ni i lo up aso tleu tu ra ori.

Kolosî 3

¹ Kandaka se, ii gi busuki fa suno i li usiya na ka iri ka Kristi tum da na, homi langi ni tuko ko ma afi na, i dugo li ma Kristi suk hina i 'ba Lu ma kati ra.

² Tingi sar mii ra ni i wa tuko ko ma afi na, ni i wa tuko ko ma ka'd i wa angga ra mi.

³ Walama ii mati da, maska ma mii ra ni i li ma pipe'e, ka Kristi tum ni i 'ba Lu na.

⁴ Maska ma maa ma kanau kanau ra ni Kristi, i dugo li ma mi go ta ze fa turum suno na, ii go ta ze i fa turi suno karam i ir ti'de gau ka sem ci'i mum ba er.

Tra ma kufo ka ma cem ca

⁵ Ni wa numa gi, cii sar mii ma ting i wa tuko ko ma i wa angga ra suno: hu'd ma gir, tuko gir ma njinjê, dalam, ir 'babu, ka komngoi, walama komngoi ra ke kandaka ni firiki ma 'di na tan.

⁶ Ni i zu tuko ko numa gi, darki aso Lu ra go mba ti i wa sum ko ma dum vin na.

⁷ Fa kufo na, hei era na, ii trei fa ni i duk tuko ko numa, i dugo li ma lori ting i wa buburo ko numa 'bo na bel.

⁸ Na gi, cem hîyâ na, 'bari la ko numa suno pet: cim duk la, car ka la ka darki, buburo, ir tu wase, vin sisi ma go ze i vini na.

⁹ Koti 'bei ii kasi la he ndri, walama ii foki su ma vu na suno ka sin gir ko mum ma pet da,

¹⁰ ii saki ni su ma mireu gi i turi, num ma fang mireu kek kek i zu we ra, walama tlinge ti ni Lu ma gam ma tan cukot cukot na.

¹¹ Wa numa gi, sum ko ma we Lu kufo mi na ka Juif kona cei, sum ko ma fal zuna na, ka sum ko ma fal zuna mi na cei er, sum ko ma ni luweki na wase, sum ko ma i go'b ma wase, laki kona wase, ka ado vra'a kona cei er, na gi, Kristi gi ni su ma i wana na pet, ni num gi i lona pet er.

12 Hei ni sum aso Lu ma mi mani man na, ma lorom bei 'bor ra, ni wa numa gi, giri ni o ra, giri ni 'bei ra, homi wari ka'da, giri lom lom ba, vei ti turi gidang ka ir 'dil.

13 Suki ka ir 'dil i duk ndri. I li ma la gi fang i dukri na, saki buburo ra suno he ndri, kandaka ni ma Busumra na sak hei suno na tan bra.

14 La ma kal wa la ko ma hîyâ pet na, giri ni der ndri, tanda gi ni zeu ma ndak ma jeuwi i tu ndri 'dau na.

15 'Bari ni edlem he'b aso Kristi ra gi ti vuduk i lori; ni wa numa gi, mi 'dei ti i lo tleu tu ma 'dau ra. Suki ni ka ge ma ge de'b Lu na gi i lori.

16 'Bari la aso Kristi ra zul i lori 'bor, hati ti ndri, dlati ti hum ndri ka ir jeng ga pet. Gei yem ma ge ti de'b Lu na ka lori ma i du ra pet, ka yem ko ma i lo Maktub pa, ka yem ko ma gile Lu na, ka yem ko aso Ngisa bra.

17 I duk tuko ko pet ma ii go girina na, la in mii wase, ka sin gir mii era na, girina pet ni ka sem Busumra na Jesu. Gei de'b Lu ma Buba na ni ka sem num er.

La ma guci i wa tap sum aso Lu na

18 Hei lobki na, humi vin njufkori, kandaka ni numa tan na, ni tuko ma 'bei ka varirum i kufo Busumra na.

19 Hei sum njufko na, giri der lobkiri, koti 'bei i giri darki kana.

20 Hei ado ciciki na, humi vin sumori i lo la kona ndâ, walama numa na, ni tuko ma 'bei ma nde i ir Busumra na.

21 Hei sumo ado na, pati iri he adori ka darki ulus ulus ori gor gor mi, walama kot 'bei tuna ta fang sor joko.

22 Hei laki kona, humi vin bumri ko ma ni sum ma i wa angga ra, i lo la kona ndâ. Giri ni tuko ma sum go ta wei ti ka irna 'bei gi, tà go piti ti bra na go'o mi, na gi, giri ni ka tu la ma i lori ra pet, nei ti ni wulak Busumra na.

23 Gi ni nimi nimi ma ii go giri na, giri ni ka lori ma 'dau ra, ni kandaka hei giri ni he Busumra na tan, ni he sura teu mi.

24 Walami ii wei se, hei go ta fei vari sei ma ni po'o mii, ma kandaka ni tuko vri mii tan na, ni i 'ba Busumra na. Walama Bu za ma kanau kanau ma ii go giri ham sin da na, num gi ni Kristi.

25 Walama su ma go gir ni tuko ma buburo na, mi go ta fe ni tuko ma buburo ma mi gir numa tar bra, walama Lu na hina pat ir su mi.

Kolosî 4

¹ Hei sumo za na, giri ka laki ko mii na, ni tuko gir ma 'bei ma ka varirum. Hei era na, ii wei ma se, hei ka Bumri kana afi na er.

Pol dlat humna

² Suki ni ka cen ma cen Lu na kek kek, suki ni ka gol i lo cen da, ka ge ma ge de'b Lu na bra.

³ Hei gi hina na, ceni Lu na i wama er, walama mi ka hina na, 'bar hama vari ma ge ti er la mum ba, ma in ti zu la aso Kristi ma pipe'e ra suno kpas kpas bra. Ni i wa zu la ma pipe'e tanda ra gi, han ti i lo danggai ra hîyâ.

⁴ Numa gi, ceni Lu na, walama se, han ta ze ti ka zunda suno ti'de kpas, ka varinda ma ndak ma han ta in da.

⁵ Trei ni ka ir jeng i duk sum ko ma ni sum aso Lu mi na, esi turi zak mi na, li na ta kal.

⁶ 'Bari la in ko mii ma go ze fa i vini ra, ze ni ka der el kek kek, kandaka se, hei saki ni avu ma el gi hina tan, walama ii ta wei ti vari la ma hom kor ti la he ni sa sa era na, ni ka varinda.

De'b ma do'o dana gbo'o ra

⁷ Njurma Tisik, num ma loron bam 'bor ra, ma ir 'dil la, minan ma ni bu sin aso Busumra na, num gi go ta in hei zu la man da pet 'bo.

⁸ Ni wa numa gi, han sinim ti kana i he'di, walama mi nja'a hei zu la suk ma maa ra, gafi dla na, mi so'o ti hei lori bra.

⁹ Han sin kana Onesim, njuran ma ir 'dil ma han bam 'bor ra, tap ti karam mel. Num ma ni njuri ma fa i dukri era. Ni tàna gi go ta nja'a hei zu la ko ma gir ka'd ini na pet 'bo. I

¹⁰ Aristark ma ni minan ma danggai na, gei kana de'be, ka Mark ma njur Barnabas sa gei de'be. Ni num ma han in hei laram kufo bel la, kandaka se, mi gi ta kana i he'di da na, veinum i turi 'bei.

¹¹ Gafi dla na, Jesu ma tà 'dam se Justus sa gei kana de'be. I duk Juif ko ma am lona na, ni tàna teu gi tap karan i lo sin ma guci i wa Tiza aso Lu na, tàna gi ni sum ma so'o loron 'bor ra.

¹² Epafra, ma njuri na, bu sin aso Jesu Kristi na, gei kana debe. Mi go co'o zu turum i lo cen mum ba i wari kek kek, walama ii kei ni sum ko ma kanau kanau, walama ii homi ti wari ka'd i zu ba aso Lu ra er.

¹³ Han go in zu la mum ba suno, walama mi tikei i wari 'bor kasimi, i wa tàna sum ko ma i lo za Laudise na er, i wa tàna sum ko ma i lo za Hiyerapolis sa er.

- 14 Luk ma ni bu tlor ma si'd sum ma loma bam ma, ka Demas, tà gei kana debe.
- 15 Gei de'b njurokoma ma i lo za Laudise na, ka Nimfa, ka Eglis ma go tok wa i lo asonda ra bra.
- 16 I dugo li ma ii gi di'i maktub ca ra i dukri da na, ii ta sininda he Eglis ma i lo za Laudise ra, tà ta di'inda bra. Hei turi era na, di'i maktub aso sum ko ma i lo za Laudise na bra.
- 17 Gafi dla na, ini he Arsip, mi kot turum 'bei, i wa sin ma Busumra na ham i 'bum ba, mi girra ka varinda 'bei net net.
- 18 Nan Pol, ni nan gi ndal kana hei de'b ca ra ka ban ngaf. Hei gi hina na, sari ka danggai man da. O aso Lu ra ka hina na, ke kari!

1 Tesalonik

1 Tesalonik 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ka Silas, ka Timote, ma go ndal maktub ca ra he ni hei, Eglis ma i lo za Tesalonik nga, ma ni sum aso Lu ma ni Buba na, ka Busumra na Jesu Kristi na. Lu na ka hina na, hei o ra, ka edlem he'b pa.

He tu la aso au Tesalonik kona ka tuko gir mana

² Ma ge de'b Lu na kek kek i wari ka lari pet, ma go sar i wari i lo cen ma maa ra kek kek er.

³ Ma go sar i wari i kufo Lu ma ni Bamma na kek kek, i wa sin aso he tu la mii ra, ka lica mii ma ii go lii wa la aso girder mii ra, ka turi ma ii vei ti gidang tok tok, ka sar mii ma ii tingi i wa Busumra ma maa na Jesu Kristi ra.

⁴ Njurokon na, ma we se, Lu na bei 'bor gi, mi mani fa suno ni walama hei kei ni ma mum kek se.

⁵ Walama er la ma 'Bei ma ma ge hei ra, ni la ma ka vin ori go'o mi, na gi, ni ka gidang er, ni ka njin aso Ngisa Lu na er, ka we ma kanau kanau ma aso la ma 'Bei tanda ra. Kandaka ni ma ii wei ma se, maa tra i dukri ni walama njini, ni walama hei 'bei.

⁶ Ii ami ni tan maa, ka tan Busumra na bra; walama ii ka lica 'bor, tan pi era na gi, ii vei la aso Lu ra ni ka lo frêi ma Ngisa Lu na hei ra.

⁷ Kandaka ni numa tan gi, ii fangi ti kandaka ni tuko ma tak ti he sum ko ma he tu la ma i wa angga Maseduwan ka Akai na pet er.

⁸ Walama la aso Busumra na car fa ni i he'di, ni i wa angga Maseduwan ka Akai teu go'o mi, na gi, he tu la mii ma ii hei i wa Lu na, karra nde i li na pet pet. Ni wa numa gi, maa ma ka la ma 'dang ma in hina i wanda gafi mi se.

⁹ Walama tàna ka vinna i wa tuna na, tà go in la mba maa ma i dukri: ma ii veima ti i turi, ma ii 'bari ti firiki na suno, ma ii ami ti lori gi, ii fangi ti i zu Lu na, walama giri ti sin he Lu ma ka irim ma kanau kanau na,

¹⁰ walama goli ti mba aso 'Betem ma fa afi na bra na. Ni 'Betem Jesu, ni num ma mi ze fa karam suno i li usiya na i duk sum ko ma mat na, ni num ma si'dma suno i 'ba darki aso Lu ma go ta mba ra.

1 Tesalonik 2

Sin ma Pol do'onda i Tesalonik ka

- 1 Njurokon na, ii wei se, mba maa ma i he'di ra, ni mangar ori mi.
- 2 Ii wei ma se, kufo ma ma bei mba i he'di i Tesalonik 'bo na, ma fe lica ka las ma tà lasma suno tan batat, i lo za Filip. Na gi, Lu na hama dablak ma ma zi'i ti dlinga 'bor gi, ma ge ti hei er la ma 'Bei ma car fa i 'bum ba.
- 3 Er la ma ma go ge he sum ba, ni la ma kas la mi er, ni i zu sar ma njinjê mi er, ma go lang ni la ma ngui ti su mi tum er.
- 4 Na gi, kandaka ni ma Lu na wama se, maa ni sum ko ma ir 'dil gi, mi 'bar ti hama la ma 'Bei ra i 'bama. Kandaka ni numa tan gi, ma go ge ti er ra, ni se, el ti ni ir sumra mi, na gi, walama el ti ni ir Lu ma we loma na.
- 5 Walama ii wei se, maa in la ka vin ma mbur wa 'dau mi er, wase ma pe'e wa la ka'd i loma walama lang ti ni gineu mi er. Lu na gi we la tanda ra.
- 6 Ma go lang ni sem ci'i aso su wase, ni ma mii ra wase, ni aso sum ko ma 'dang mi er,
- 7 kandaka numa tan pi era na, kandaka se, ma gi ba na, ma ndak ma ke ni sum lingi ko mii, kandaka ni sum vin sin ko aso Kristi tan. Na gi, gi ni maa na, ma suk ni ka lom lom ba i dukri, kandaka ni yoko ado ma kau adonda i vin dukka i vin pa mbok tan.
- 8 Walama ma bei 'bor, ni walama se, ma ge hei er la ma 'Bei ma aso Lu ra teu mi, na gi, ma he maskama i wari er, walama ii fangi ni sum ko ma el irma 'bor.
- 9 Njurokon na, ii ndaki ma sari ka lica, ka tikei ma maa, ma ma gir i dukri ra: i dugo li ma ma ge hei er la ma 'Bei ma aso Lu ra na, ma gir ti sin ka durki ka fata, ni walama kot 'bei ma ta ci mbu'da su 'dau i dukri joko.
- 10 Tra maa ma ma tra i duk hei sum ko ma hei tu la ra na, ma tra ni ka irma tan 'dang, ni i du gei, bei la ma buburo i wama ba'a, hei era na, ii wei 'bei er, Lu na we er.
- 11 Ii wei ma se, gi ni sa sa ma i dukri na, ma gir karam kandaka ni ma buba ado ka adorom ma tan.
- 12 Ma hei gidang, ma so'o lori, ma ceni ka dablak se, ii trei kandaka ni tra ma nde i ir Lu na tan, ni num ma 'dei fa se, hei tei i lo vuduk mum ba, ka sem ci'i mum ba.
- 13 Wa numa gi, maa era na, ma go ge de'b Lu na kek kek, walama ii vei la aso Lu ma ma in hei ra i lori, ii wei ti se, ni la in aso sumra ori mi, na gi, ni la aso Lu ma kanau kanau ra, ti go gir sin i lo hei sum ko ma he tu la ra.
- 14 Hei njurokon na, ii ami ni tan Eglis ko aso Lu ma i zu Jesu Kristi, ma i wa angga Judee ra. Walama hei era na, ii fei lica i 'ba sumori, kandaka ni ma tà fe lica i 'ba au Juif kona tan er.

15 Juif ko numa na, tàna gi ni sum ko ma ci Busumra na Jesu suno, ka sum ko ma jok vin Lu na, ni tàna gi lima ca er; tà 'bei i ir Lu na mi, tà ni sum bibile ko aso sum pet er.

16 Tà telma vari ma ge er he sum ko ma we Lu kufo mi na, walama kot 'bei tà ta fe si'd ta joko. Tà gir tan ni walama hen ti vin buburo mana ra. Na gi, darki aso Lu ra mba i wana ni ma turum gasi.

Pol ba ma we au Tesalonik kona gafi dla

17 Njurokon na, ma wali ka ndri ndak bar 'beita nde dei, bei ma ma wei ir ndri, na gi, ni ka loma mi, loma go sar i wari 'bor. Ma go es tuma 'bor walama we iri bra.

18 Walama ma ba se, ma ta kana i he'di — nan Pol, han lang vari ma ta kana i he'di ra ni wa 'bor — na gi, Seitan telma vari.

19 Tan na, ni sum sa gi, ma loma ting i wana ka frêi ma maa ra, ka jum aso sem ci'i ma maa ra, i kufo Busumra na Jesu Kristi, ka fat bar ma mi go ta mba ti ra na su? Tan na, ni hei mi su?

20 Gasi, hei gi ni sem ci'i ma maa ra, ka frêi ma maa ra.

1 Tesalonik 3

1 Wa numa gi, i dugo li ma ma ndak ma gol 'bo mi se na, ma sar se, gi 'bei na, ni maa teu gi ta ke suk i Aten.

2 Ni wa numa gi, ma sin kana Timote ma ni njurma, ma ni bu sin aso Lu, ma go gir sin kama i lo la ma 'Bei ma aso Kristi ra, walama mi ta gedei, hei ti gidang i lo he tu la mii ra,

3 walama 'bar su i dukri 'dau era, ta dlak ke'b ke'b i 'ba lica ko numa mi. Walama hei wa turi era na, ii wei ma se, lica ko numa, ni Lu na gi gucina hama i wama na.

4 Ka ma fa kufo ma ma fa i dukri 'bo na, ma in fa kufo i sema: ma go ta fei lica. Ti mba da, ii weinda da er.

5 Ni wa numa gi, i dugo li ma han ndak ma gol 'bo mi se na gi, han sin ti kana Timote atuko zak, walama mi we ti zu he tu la mii ra. Han ka 'be vin duk i se, wa 'bei mi na, Seitan, bu ma 'bu li na, 'bu 'bui kana da eî, gi ni tan na, tikei sin ma maa ra pet na bas ni i tuma ori.

6 Na gi, i dugo li ma Timote car fa kana i he'di gi, mi homum fa cem hîyâ na, mi in hama la ma 'bei i wa la aso he tu la mii ra, ka girder mii ra bra. Mi in hama i se, hei go sari i wama ka lo frêi kek kek. li bei ma wei tuma, kandaka ni ma maa ba se, ma wei na tan er.

- ⁷ Kandaka ni numa tan gi, hei njurokon na, i lo tikei ma maa ra, ka lica ma maa ra na, loma hom so'o ni wa he tu la mii ra.
- ⁸ Cem hîyâ na, ma ni ka irma, walama ii suki gidang ngring ngring, i lo tap mii ma ii tapi 'dau ka Busumra na.
- ⁹ Tan na, ni ge de'b mati gi, ma ta ge ti de'b Lu ma maa na i wari, wa lo frêi ma tong ma ma fanda i wari i kuforom ca su?
- ¹⁰ Ma ve tuma ma go cen Lu na ka durki, ka fata i wari kek kek, walama ma fe ti vari ma ma ta we ti iri ka irma, ma ta hen ti vin tuko ko ma ki'dak i lo he tu la mii ra 'bo na.
- ¹¹ Cem hîyâ na, Lu ma maa, ma ni Bamma na wa turum, ka Busumra ma maa na Jesu, tà ka hina na, min hama vari ma ta ti kana i he'di ra.
- ¹² Busumra na gi hina na, mi njini, hei ti girder ma tei ti iri kufo kufo i dukri, ka sum ma ndâ na er, kandaka ni ma maa gir deri na tan bra.
- ¹³ Mi ta hei dablak i lori, walama ii ta suki ti bei la ma buburo i wari ba'a, ka iri 'dang i kufo Bamma Lu na, ka fat bar ma Busumra ma maa na Jesu go ta mba ti, ka sum ko mum ma ka irna 'danga pet na.

1 Tesalonik 4

Tra ma nde i ir Lu na

- ¹ Njurokon na, tuko ma ke na, ma go ceni, ma go hati ti er, ni ka sem Busumra na Jesu, kandaka ni ma ii hati i zuma na tan gi, ii ta trei ti, ndei ti i ir Lu na 'bei, kandaka ma ii giri kufo na tan er gi, giri tei ti iri kufo kufo kal 'bo dla.
- ² Walama ii wei vin gat ma ma hati ti ra, ni aso Busumra na Jesu.
- ³ Hîyâ gi ni tuko ma Lu na ba na: ni se, hei suki ni sum ko ma 'bei ma ka iri 'dang bra, wali suno ka la aso hu'd ma gir ra bra,
- ⁴ gi ni sa sa ma i dukri na, mi we vari ma ta ve mátam ni ka 'bei cet cet, ni ka sem ci'i bra,
- ⁵ mi 'bar gir ni ka ba aso lo ma dalam ma buburo, kandaka ni ma sum ko ma we Lu mi na go gir ra tan mi.
- ⁶ Kot 'bei ma su ta culom i wa vin gat ta gi, li ti ir njurum i lo la ko ma hîyâ, walama Busumra na go ta mba li bol he sum ko ma gir tuko ko ma ka numa tan na, kandaka ni ma ma in hei kufo na tan er.
- ⁷ Lu na 'dama fa ni walama maa suki ni i lo la aso hu'd ma gir mi, na gi, ni walama ma suki ni sum ko ma 'bei cet cet.
- ⁸ Wa numa gi, su ma gi va'd la ca ra na, mi va'd ni vin sura mi, na gi, mi va'd ni vin Lu ma hei Ngisaram i lori na.

⁹ Na gi, gi ni i wa zu la aso girder ma ka njuroki ko ma he tu la ra na, ni se, su ndal hei ni maktub i wanda gafi seng mi se, walami gi ni hei wa turi na, Lu na hati walama se, hei giri der ndri na da.

¹⁰ Ni ma turum gasi, ii go giri kandaka ni numa tan, ka njurokoma ma i wa angga Maseduwan na ka lana pet. Na gi, njurokoma na, ma go ceni ni cen, walama ii giri tan kek tei ti iri kufo kufo kal 'bo dla.

¹¹ Tei iri kufo kufo ka suk ma edlem he'b pa i dukri. Giri sin ka 'bi er, fei ti tuko ko ma mii, kandaka ni ma ma hati ti na tan.

¹² Kandaka ni numa tan gi, ii ta trei ti i du gei, i kufo sum ko ma he tu la mi 'bo na, bei ma langi tuko fe i tu su ba'a.

Fat mba aso Busumra na

¹³ Njurokoma na, ma ba se, ii wei ni tu la ma guci i wa sum ko ma mat na, walama kot 'bei ii tlawi turi i wana, kandaka ni sum ko ma nini ma ting sar mana mi na tan.

¹⁴ Walami kandaka se, ma gi hei tu la gasi i se, Jesu mat na gi, mi hom zam fa suno i li usiya na ka irim gafi da na, kandaka ni numa tan er gi, ma hei tu la i se, sum ko ma mat i lo he tu la ra na, Lu na go ta busuk fa kana suno i li usiya na ka irna gafi tap ka Jesu.

¹⁵ Hîyâ na, ma go in hei la 'dau, ni la aso Busumra na, ni se, maa sum ko ma kei hina ka irma 'bo na, gag fat mba aso Busumra na, ma go ta kali kufo sum ko ma mat na mi kanau.

¹⁶ Walama ma ta humi 'de ka der ma gidang prat, ka der tong aso sum sin ko ma afi duk Lu na, duf aso Lu na go ta mba pe. Busumra na wa turum gi go ta mba sak fa sem ka'd fa afi duk Lu na. Sum ko ma mat i lo he tu la ma i wa Kristi na, tà go ta mba busuk fa suno afi kufo kici kici;

¹⁷ i danasu numa na, maa sum ko ma ma kei ka irma 'bo na, ma go ta tapi kana 'dau gi, ma tei ti afi i lo 'dukul la, walama ma 'dukoli ti ir Busumra na i pulo ma afi ra. Kandaka ni numa tan gi, ma go ta suki ti ka Busumra na gag kanau.

¹⁸ Wa numa gi, so'oi lo ndri ka la ca ra.

1 Tesalonik 5

¹ Njurokoma na, la ma guci i wa uci ko numa, ka fat bar ko numa na, su ndal hei ni maktub i wana gafi seng mi se.

² Walama hei wa turi era na, ii wei 'bei te'd te'd ma se, fat bar aso Busumra na go ta mba i wa sumra na, kandaka ni bu kir ma go mba ka durki tan na.

- ³ Ka fat bar ma sum ko ma go in i sema: “Edlem he'b pa, li na pet na 'bei 'bo,” ni i dugo li numa na gi, bo'd ta go ta mba latna habat, kandaka ni vra'a ma kap ma ma ka uri tan, li ma tà ne na cei se.
- ⁴ Na gi, hei njurokoma na, ii suki ni i duk ndufun gi, fat tanda ra go ta mba lati habat kandaka ni bu kir tan na mi.
- ⁵ Hei ka lari pet na, ii ni sum aso ti'de, ii ni sum aso fata. Ma ni sum aso durki wase, ndufun mi.
- ⁶ Ni wa numa gi, ma saki sen kandaka ni sum nini ko tan mi; na gi, ma suki ni ka irma ka gol 'bei kpeng, ka ir 'dil bra.
- ⁷ Sum ko ma go sak sen na, tà go sak sen ni ka durki er, gi ni tàna sum ko ma go guru'd ka sùm ma, tà go guru'd ni ka durki er.
- ⁸ Na gi, maa ma ni sum ko ma aso fata. Wa numa gi, ma suki ni ka ir 'dil. Ma saki he tu la ra ka girder ra i tuma, kandaka ni barau dling ma dobrok ka tan, ma tingi sar maa ma ting i wa si'd ta i wama, kandaka ni jum geu tan.
- ⁹ Walama Lu na 'dama fa ni se, maa kei ni i lo darki mum ba mi, na gi, ni se, maa fei ni si'di, ni ka Busumra ma maa na Jesu Kristi.
- ¹⁰ Mi mat i wama, walama se, ma gi ni ka irma wase, ma gi mati era na, ma ta suki ka irma tap karam, ka fat mba mum ba.
- ¹¹ Kandaka ni numa tan gi, ii ta so'oi ti lo ndri, mini ti ndri afi bra, kandaka ma ii go giri dei na tan.

Cen aso Pol ma do'o dana gbo'o ra, ka de'b mum ba

- ¹² Njurokoma na, ma go ceni cen, hei tong ga he sum ko ma go bitiu ka sin da i dukri na, tàna gi ni sum ko ma Busumra na manna gi, saknga i kufori walama coki gi hati ti bra na.
- ¹³ Ami wana afi ni ka girder er, ni i wa sin mana ma tà go gir i dukri ra. Suki ni ka edlem he'b i duk ndri.
- ¹⁴ Njurokoma na, ma go in hei, alii sum ko ma titiu na, hei gidang he sum ko ma ka 'be vin duk ka, njini sum ko ma gidanga cei na, giri ir 'dil ka sumra na pet.
- ¹⁵ Koti 'bei su ta sa'a bal buburo he minim i tan bal buburo ra gafi, na gi, langi ni tuko gir ma 'bei gi giri i duk ndri kek kek, giri kandaka numa tan ka sum ko ma 'danga pet er.
- ¹⁶ Suki ni ka frêi kek kek,
- ¹⁷ ceni Lu na kek kek.

- 18 Gei de'b Lu na i wa tuko kona pet. Numa gi ni tuko ma Lu na go lang i turi, hei sum ko ma tapi ka Jesu Kristi 'dau na.
- 19 Koti 'bei ii teli vin sin aso Ngisa Lu na;
- 20 koti la in aso sum ko ma jok vin Lu na i iri njok mi.
- 21 Na gi, wei tuko kona ka lana pet: vei ni au ko ma 'bei na.
- 22 Tingi turi hêi dei ka buburo mati mati na pet.
- 23 Lu ma ni bu ma hama edlem he'b pa, mi fangi 'bei tla'da'd ka iri 'dang ni mum, gafi dla na, mi go kot ngisari ka maskari, ka tleu turi 'bei, walama ii ta kei ni sum ko ma bei la ma buburo i wari ba'a, ka fat mba aso Busumra ma maa na Jesu Kristi.
- 24 Lu ma 'dei fa na, num gi go ta gir hei tuko ko numa, walama mi ni Lu ma turum.
- 25 Njurokoma na, ceni Lu na i wama.
- 26 Gei de'b njurokoma na pet, frêiyi ti ndri ka lori ma 'dau.
- 27 Han ceni, ni ka sem Busumra na, walama ii ta di'i maktub ca ra i kufo njurokoma na pet.
- 28 O aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ka hina na, ke kari.

2 Tesalonik

2 Tesalonik 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ka Silas, ka Timote, ma go ndal maktub ca ra he ni hei, Eglis ma i lo za Tesalonik nga, ma ni sum aso Bamma Lu na, ka Busumra na Jesu Kristi na.

² Lu ma ni Buba na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra, ka edlem he'b pa.

Bol ma ka fat mba aso Kristi ra

³ Njurokoma na, bal i wama, walama ge de'b Lu na i wari kek kek. Numa na, ni ka varirum, walama he tu la mii ra go ta kufo kufo kasimi, girder ma i dukri ra go ta kufo kufo er.

⁴ Ni wa numa gi, ma go li ti zu tuma ni ka hei i duk Eglis ko ma aso Lu na pet. Ma go in ti hana i se, ii kauwi he tu la mii ra gidang, ii vei ti turi ka tikei ra, ka lica ra pet.

⁵ Hîyâ gi ni zu la ma tak i wa bol aso Lu ma i du gei ra, walama kasi ti i duk tàna sum ko ma ndak ma suk i lo Tiza aso Lu na, ma ii go lii ti ca i wa na er.

⁶ Hîyâ gi ni tuko ma i du gei i kufo Lu na, mi ta mba hom ka ca'b vinda he tàna sum ko ma lii ca ra,

⁷ na gi, hei sum ko ma go lii ca cem hîyâ na, mi go ta hei 'dok tu kama. Numa gi ni tuko ma go ta gir ka fat ma Busumra na go ta ze fa turum suno fa afi ka sum sin ko mum ma gidang ma fa afi duk Lu na.

⁸ Ni i duk ku ma ve bilu bilu ra gi, mi go ta mba sa'a ti bal he tàna sum ko ma we Lu mi na, ka tàna sum ko ma ba ma ve la ma 'Bei ma aso Busumra ma maa na Jesu ra mi na.

⁹ Tà go ta fe bol aso lica, ni bo'd ma zunda do'o mi, tà wal hêi dei, ndak ma tà we ir Busumra na ka gangrang mum ma tong ga mi,

¹⁰ ni i dugo li ma mi go ta mba ka fat bar tanda ra. Mi go ta mba ni walama se, sum ko mum ma ka irna 'danga ta li zurum bra, mi ta ke kandaka ni tuko ma yeu 'bor tan i ir sum ko ma ham tu la ra bra. Hei era na, ii go ta kei kana, walama ii hei tu la i zu la ma ma in hei ra.

¹¹ Ni wa numa gi, ma go cen ti Lu ma maa na i wari kek kek, ni se, mi ka hina na, fangi ni sum ma ndak i wa tra ma mi 'dei ti fa wanda ra. Ma go cenem se, mi ka hina ka gidang mum ba na, mi hei gidang ma gir ti sin ma 'bei pet ma ii bei ma giri i zu he tu la mii ra.

12 Kandaka ni numa tan gi, ii go ta ci'i sem Busumra ma maa na Jesu, num bra na, mi go ta hei sem ci'i ra bra. Tuko numa pet na, go ta gir ni ka o aso Lu ma maa na, ka Busumra ma maa na Jesu Kristi.

2 Tesalonik 2

Bu ma Buburo na

1 Wa la mba aso Busumra ma maa na Jesu Kristi, ka tok ma ma go ta toki i he'dem ba bra na, hei njurokoma na, ma go ceni ni cen:

2 koti 'bei ii ta 'bari sar mii fang zak zak, koti 'bei ii ta 'bei vin duku, kandaka se, su gi in hei i se, fat mba aso Busumra na mba da. 'Bu ke ni su gi jok la mum kandaka numa tan wase, mi ge hei er la ma kandaka numa tan wase, mi in i se, ni maa gi ndal la tanda ra i lo maktub.

3 Koti 'bei ii ta 'bari su 'bui ka la ma 'dang. Walami ka ma bar tanda ra bei mba 'bo na, sum 'bor go ta 'bar la aso Lu ra suno, Bu ma Buburo na era go ta ze turum suno i ir sumra na, num ma bas sa guci i waram, ma ta bas suno na.

4 Num gi ni bu bibile ma go ha'a zu turum ka'dorom, mi ni bu bibile ka tuko ko ma tà go 'dana se lu na pet er, ka tuko ko ma tà go sak vin gufna ka'd i kufona na pet er. Gag mi ta ze suk ti i lo za ma tong ma aso Lu ra, mi go ta in ti wa turum ka'dorom i sema: num gi ni Lu na.

5 Ka ma han fa kari 'bo na, han in hei la ca pet, tan na, lori nde i wa mi su?

6 Cem hîyâ na, ii wei tuko ma telem vari ma gir ra. Na gi, kandaka se, lirim gi ndak da na, Bu ma Buburo numa go ta ze turum suno i ir sumra na.

7 Ka ma cem hîyâ na, gidang ma pipe'e ma aso Buburo ra gi go gir sin, na gi, tuko ma tella na hina, gag ka fat bar ma Lu na go ta amum ti suno na.

8 I dugo li numa na, Bu ma Buburo numa go ta ze fa turum suno i ir sumra na. Na gi, Busumra na Jesu go ta fo'om ni ka maska vinim gi cim ti suno, go ta 'dengem suno ka anjili mum ma ka fat mba mum ma mi go ta mba ti ra.

9 Bu ma Buburo na go ta mba, ni ka gidang aso Seitan, mi go ta gir sin ko ma lingi lingi, ka la ko ma yeu ma kas la ko 'dang 'dang;

10 mi go ta 'bu sum ko ma vi'i suno na, ka la ko ma buburo na pet. Tà go ta vi'i suno, ni walama tà ba tu la ma go ta si'dna ra mi gi, tà 'barra ting suno.

11 Ni wa numa gi, Lu na go sin hana gidang aso 'bu tu ra i lona gi, tà go he ti tu la i zu kas la ra.

12 Sum ko ma he tu la i zu la ma tunda ra mi gi, tuna go elna ti i wa buburo ra na, Lu na go ta li kana bol.

Lu na mani fa ni kufo dei walama si'di

13 Hei njurokoma na, hei ma Busumra na bei na, bal i wama, walama ge de'b Lu na i wari kek kek. Walama Lu na mani fa suno kufo dei ni se, hei si'di. Ii go ta si'di, ni i zu Ngisa ma fangi sum ko ma ka iri 'danga, ni i zu he tu la mii ma ii hei i zu tu la ra bra.

14 Ni wa numa gi, Lu na 'dei ti fa ni ka er la ma 'Bei ma ma ge hei ra; mi 'dei fa ni walama ii fei vari sei, i lo sem ci'i aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ra.

15 Ni wa numa gi, hei njurokoma na, cari gidang ngring ngring, vei la ma ma hati ti ka vinma wase, ka ma ma ndal hei i lo maktub pa na bra.

16 Busumra ma maa na Jesu Kristi wa turum, ka Lu ma ni Bamma na, num ma bama, ma hama lo ma so'o ma zunda hina do'o mi ra, ka sar ma ting ma gol ti 'bei ra, i zu o mum ba,

17 tà ka hina na, so'o hei lori, hei gidang i lo sin gir ko mii ka la in ko mii pet, walama ii giri ti 'bei ra.

2 Tesalonik 3

Ceni Lu na i wama

1 Njurokoma na, tuko ma ke ma in hei na gi man: ceni Lu na i wama, walama la aso Busumra na 'breu ti suno i li na zak, numa gi sum 'bor go ta ci'i ti semba, kandaka ni ma ti gir i dukri na tan.

2 Ceni Lu na i wama, walama mi si'dma suno i 'ba lem aso sum ko ma buburo na, ka sum ko ma se'ei na er. Walama ni sum pet gi he tu la ra mi.

3 Na gi, Busumra na, mi ni bu ma kanau kanau. Num gi ta hei gidang ga, mi ta koti, walama kot 'bei Seitan ta fe vari ma saki ka'd joko.

4 Ni i zu Busumra na gi, ma go ting ti loma i wari, ma we ti se, ii go giri tuko ma ma in hei na, gi ni kana kufo era na, ii go ta giri ni tuko numa er.

5 Busumra na ka hina na, tokso sar mii ra i lo girder aso Lu ra, ka ir 'dil aso Kristi ra bra.

Gi ni sa sa na, mi gir ni sin

6 Hei njurokoma na, ma go ceni cen ka sem Busumra na Jesu Kristi, tingi turi suno hêi dei ka njuroki ko ma pet ma ni sum ko ma titiu, ma go lang afi 'deleu 'deleu, ma hina ve la ko ma ma hati ti ra mi na.

7 Walama hei wa turi na, ii wei ma se, 'bei kal la, hei ami ni tanma na, walama gi ni maa na, ma tra fa tra ma titiu i dukri mi.

8 Ka ma ma fa i dukri na, ma ti tuko ti aso su mangar ori mi, ma go tikei ni ka sin ka lica cu'b 'bigi, ma go gir sin ka fata ka durki pet, ni walama kot 'bei ma ta ci mbu'da su i dukri joko.

⁹ Ni walama se, maa ka gidang ma ndak ca'bi la tuko mi, ni tan mi, na gi, ma kau tuma tan na, ni walama se, tak ti hei gi, ii ta ami ti tanma na.

¹⁰ Ka ma ma fa i dukri 'bo na, ma in hei i sema: kandaka se, su ma gi ba ma gir sin mi na, kot 'bei mi ta ti tuko ti bra.

¹¹ Walama ma hum se, sum ko ma nini i dukri na, ni sum ko ma titiu, tà go gir sin mi kanau, tà ni sum ko ma go nde bal la aso sum ko ma 'dang i du huyok huyok.

¹² Sum ko ma kandaka ni numa tan na, ma go hatna, dlati humna ka sem Busumra na Jesu Kristi, walama tà suk ka ir 'dil tà gir ni sin, walama tà fe ti tuko ti mana ma ti wa tuna.

¹³ Na gi, hei njurokoma na, 'bari turi fang mbu'da gisi'b i wa sin gir ma 'bei ra mi.

¹⁴ Kandaka se, su ma gi ve i zu la ma maa, ma ma ndal i lo maktub ca ra mi na, koti 'bei ii ta tapi karam, gag mi ta fang ti kuzur.

¹⁵ Na gi, koti 'bei ii ta kotinum kandaka ni bu bibile mii tan, hatinum kandaka ni njuri tan.

'Be vin da, ka ge de'b pa

¹⁶ Busumra ma ni bu edlem he'b pa ka hina na, hei edlem he'b pa kek kek i li na ndâ. Busumra na ka hina na, ke kari pet.

¹⁷ Nan Pol, ni nan gi ndal kana hei de'b ca ra ka 'ban ngaf. Hîyâ gi ni 'ban ma ting i lo maktub ko man ma han ndal la pet. Hîyâ gi ni ndal man da.

¹⁸ O aso Busumra ma maa na Jesu Kristi ra ka hina na, ke kari pet.

1 Timote

1 Timote 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ma i zu vin aso Lu ma ni Bu si'd ma maa na, ka Jesu Kristi ma ma tingi sarma i waram ma.

² Han go ndal maktub ca ra he ni hau Timote, ma ni vei man ma kanau kanau ma i lo he tu la ra: Lu ma ni Buba na, ka Jesu Kristi ma ni Busumra ma maa na ka hina na, hau o ra, we cicarau, hau edlem he'b pa.

Koti turi 'bei ka sum ko ma hat hat ma kas la ra

³ Ka ma han 'barau i Efes gi, han go car ta Maseduwan na, han in hau i se, a ke i Efes, walama sum ko ma suk hina ma go hat minkona hat ma kas la ra, hau gi hina na telna, tà 'bar hat tanda ra suno. Numa gi, han ba se, a ke i Efes,

⁴ a in hana, tà 'bar ndinding ko ma njok njok nga, ka di'i zu se'd muina ko ma zunda hina do'o mi ra suno, walama la ko numa go mba ka tokyo, la ko numa hina tap ka la aso Lu ma si'd ti sum ma suno i zu he tu la mana ra mi.

⁵ Zu do'o aso vin gat ma han in hau ca ra na, ni girder ma car i lo ma 'bei tla'da'd ta, ka sar ma i lo ma i du cuku'd ma 'bei ra, ka he tu la ma kanau kanau ra.

⁶ Sum nini na, tà 'bar vin ma in hana numa suno gi, tà vi'i tuna suno i lo tokyo ma ci ma njok njok ka.

⁷ Tà ba se, tàna fang tuna ni sum ko ma hat vin gat aso Lu ra he minkona, na gi, tà we zu tuko ma tà go in na mi, tuko ma tà in tu la i waram tan prat era na, tà we zurum mi tum er.

⁸ Vin gat ta na, ma wei se ti 'bei, kandaka se, su na gi go gir ti sin 'bei net net na, ti 'bei ham.

⁹ Ma wei 'bei se, vin gat ta ndal ni i wa sum ko ma gir tuko i du gei na mi, na gi, ni i wa sum ko ma culom i wa vin gat aso Lu ra, ka sum ko ma hum vin gat mi na, ka sum ko ma se'ei na, ka sum ko ma buburo na, ni i wa sum ko ma hina hum vin Lu na mi er, hina hum vin sum aso Lu na mi er, ka tàna sum ko ma ci bubana suno, ci yokona suno, ka sum ko ma ci sum ma,

¹⁰ ka sum ko ma gir hu'd na, ka sum ko ma bar ka minkona sum njufko na, ka sum ko ma ca'b laki ko suno na, ka sum ko ma kas la kona, ka sum ko ma sur tuna i wa dosom ma, ka sum ko ma gir tuko ko pet ma sak ndri ka hat ma tunda ra mi na.

11 Hat ca ra, fanda ni i lo la ma 'Bei ma han i 'ban da, ni la ma 'Bei ma aso Lu ma ka sem ci'i ka 'be vin i waram ma.

Ge de'b Lu na i wa 'bei mum ba

12 Han ge de'b Busumra ma maa na Jesu Kristi, num ma han gidang ma han gir ti sin man da. Han go gam de'be, walama mi wan kandaka ni su ma kanau kanau tan gi, mi gan ti i lo sin mum ba.

13 Gi ni nan na, ka ma fa kufo na, han go in ni la ma buburo gi i waram, han li ca sum ko ma mum ma, han ca'b vinna 'bor er. Na gi, Lu na we cicaran walama han he tu la mi, han we zu tuko ma han gir numa mi tum er.

14 O aso Busumra ma maa na ma mi gir karan da kal waran 'bor kasimi, ni i zu tanda gi, han fe ti vari ma ham ti tu la, ma gir ti der sum mum ma bra, i lo tap ma ka Jesu Kristi ra.

15 La ca ra ni la ma tunda, ti ndak ma gi ni sa sa er gi vanda, gi he ti tu la i sema: Jesu Kristi mba i wa angga ra ni walama si'd sum ko ma buburo na, i duknga na, nan gi ni su ma kalna pet na.

16 Na gi, ni wa tanda ra gi, Lu na we ti cicaran. Walama Jesu Kristi ta tak lo mum ma 'bei 'bor ma edlem he'b pa ni ka nan, nan gi ni su ma kal pet ma i duk sum ko ma buburo na, han fang ni su ma i wa vari, ma tak ti he sum ko ma go ta mba ham tu la, ma go ta fe ti maska ma zunda do'o mi ra.

17 Lu na gi ni Vuduk ma gag gag kanau na, mi hina mat mi er, ma su we turum ka ir mi na, num wa turum ka'dau ngaf gi ni Lu na. Tong ga ka sem ci'i ra pet ni ma mum gag kanau. *Amin!

18 Vei man na, Timote, han 'bar hau la ca ra i duk 'bu. A sar ka la aso sum ko ma jok vin Lu na in i warau kufo ra. La mana ra ta ke kandaka ni ber mu ma a zi'i ti dling ma 'bei tan.

19 A ta kau he tu la mu ra, ka sar ma i loru ma 'bei ra gidang. Sum nini na, tà 'bar sar ma i lona tanda ra suno, ni wa numa gi tà vi'i ti he tu la mana ra suno.

20 Sum ko numa na, Himene ka Aleksandre hina i duknga. Han hana i 'ba Seitan walama hatna gi, tà ta 'bar ti la ma in buburo i tu Lu na suno.

1 Timote 2

Hat ma wa la aso cen ma cen Lu na

1 Hîyâ gi ni tuko ma kufo kici kici ma kal pet ma han go hat he sum ko ma he tu la ra: tà cen Lu na, tà fang ti tuna cica, tà gam de'b i wa sumra na pet.

2 Tà cen i wa vuduk kona, ka sum lingi ko ma ti wa minkona na pet, walama numa tan gi ma ta suki ti edlem hebe, maskama go ta sak ti ka'd bei, ma trei ti i zu Lu na ka varirum, ka ir 'dil bra.

- ³ Numa gi ni tuko ma bei, ma nde i ir Lu ma ni Bu si'd ma maa na.
- ⁴ Mi ba se, sum ma pet na, tà fe si'd bra, irna but suno i tu la ma kanau kanau ra er.
- ⁵ Walami Lu na mi ni ka'dau ngitleng, su ma i bong dukma ka Lu na mi ni ka'dau ngitleng ori er, su numa gi ni Jesu Kristi.
- ⁶ Mi he turum ni walama po'o wa sumra saknga ti afi pet. Kandaka ni numa tan gi, mi tak ti tu la ma ni ba aso Lu ra, ma i lo li ma Lu na gucim net na.
- ⁷ Ni wa numa gi, Lu na fangan ni bu vin sin, walama han ge er he sum ko ma we Lu kufo mi na, hat hana tu la ka he tu la ra. Ni tu la gi han go in, han kas ni la mi.
- ⁸ Wa numa gi, han ba se sum njufko na, tà cen Lu na i li na ndâ, i li tok ko mana na, tà la'a bana ma tle bei afi he Lu na, ka lona ma bei tla'da'd, ma ka darki wase, ka ce'd ndri mi.
- ⁹ Gi ni lobki na era na, han ba se tà sak ni barau ma ndak ma tà sak gi, dlub ti kuzur mana ra. Kot bei tà min tuna ka wana ma kan, ka wulak ko hina gusub gusub, ka lor 'de wase, ka mor ko wase, ka barau ko ma cabna tong bor ra.
- ¹⁰ Na gi, bei kal pet na, tà gir ni sin ma bei ra, kandaka ni tuko ma ndak ir lobki ma tà go in se, ni sum ko ma go ne wulak Lu na tan.
- ¹¹ Gi bei na, lobki na hum hat ta ni ka suk ma gugum jen da, tà hom ti wana ka'd i lo la ko pet bra.
- ¹² Han ba se, bar ma ra ti hat wase, ti ti wa su ma nji wase na mi, na gi, ti ka hina na suk ni gugum jen.
- ¹³ Walama kufo na, Lu na ge ni Adam gi kufo, i kir numa se gi, mi mba ge Ev 'bo.
- ¹⁴ Ni Adam gi ve 'bu tu tanda ra mi, ni ma gi ve bu tu ra gi, ti culom ti i wa vin gat aso Lu ra.
- ¹⁵ Na gi, ma ta si'd ni ka vra'a ado na, na gi, ti ke ni i lo he tu la ra kek, ka girder, ka bei cet cet, ka ir 'dil bra.

1 Timote 3

Sum ko ma kot wa Eglis sa

- ¹ We man, la ca ra ni la ma tunda ma kanau kanau: kandaka se, su na gi ba se, num fang ni su ma kot wa Eglis sa da na, mi lang ni sin ma bei.
- ² Wa numa gi, su ma go kot wa Eglis sa, gi bei na, mi ta ke ni su ma bei la ma buburo i turum mbê mbê, ni su ma ka ma ka'dau ori, ni su ma tel turum, ni su

ma irim sik, ni su ma traram bei, ni su ma ve luweki i turum bei mbok mbok, mi we vari ma hat ti sum ka ir jeng bei ki'dit ki'dit bra.

³ Mi ni su ma guru'd ka sùm mi er, dle su mi er, mi ni su ma edlem heb hebe, mi ni su ma lang ni ci tokyo la mi er, mi ke ni su ma yelem gineu mi er;

⁴ mi ni su ma kot wa asorom bei, ni su ma hat adorom bei gi, tà hum vinim mbulong mbulong ka ir 'dil mbê mbê.

⁵ Kandaka se, su na gi we vari ma kot ti wa asorom bei mi na, tan na, ni mama gi, mi ndak ma ta kot ti wa Eglis aso Lu ra na su?

⁶ Kandaka se, su ma gi am lorom mireu bo na, kot bei tingim su ma nde i kufo sum, wa bei mi na, mi go ta am ti waram afi gi, mi ta nde ti i duk bol aso Lu ra, kandaka ma ka'a he Seitan i waram ba tan joko.

⁷ Mi ta ke ni su ma sum ko ma bei he tu la ra na, ta in laram bei mbê mbê bigi, walama kot bei tà ta fe la ma irim ti gi, mi ta nde ti i lo ziu aso Seitan na joko.

Sum ko ma gir sin he Eglis sa

⁸ Kandaka ni numa tan er gi, sum ko ma gir sin he Eglis sa, tà ke ni sum ko ma trana bei, ni sum ko ma vinna hob hob mi er, ni sum ko ma guru'd ka sùm bor mi er, ni sum ko ma gir tuko koli koli ma ngui tu, ma lang vari ma fe ti ni gineu mi er;

⁹ tà kau ni zu la ma tunda ma pipe'e ma aso he tu la ra, ka lona ma i du cuku'd ma bei ra mbê mbê.

¹⁰ Gi ni tàna era na, ni lilau ra gi ba i zuna kufo cub bigi, i se gi, kandaka se, tà gi ka la ma buburo i wana mi da na, i dugo li numa se gi, tà ta ze i lo sin da bo.

¹¹ Kandaka ni numa tan er gi, lobki na era, tà ke ni sum ko ma trana bei, ni sum ko ma tum zu sum mi, ni sum ko ma tel tuna, ni sum ko ma kanau kanau, ma gir tuko ka varirum i lo la ko pet.

¹² Sum ko ma gir sin he Eglis sa, tà ke ni sum ko ma ka lobki i zuna 'dau 'dau ori bra, ni sum ko ma go kot adona bei, ka tan sum ko ma i lo asona na bei pet er cub bigi.

¹³ Kandaka se, sum ko ma gir sin mana ra ka varinda bei net net na, tà go ta fe sem ci'i ma bei. Kandaka ni numa tan gi, tà ta ndak ma in ti la i wa he tu la ma maa, ma i wa Jesu Kristi ra bei wulak kam.

Zu la ma tong ma pipe'e ra

¹⁴ Han ndal hau la ko hîyâ kana pet, na gi, han ting sar man da ni ma ta kana cem hîyâ ta wau.

¹⁵ Kandaka se, waran gi ve na, maktub ca ra, ti tak hau vari ma a ta we ti se, tan na ni mama gi, sum aso Lu na ta tra ti i duk ndri ma aso Lu na su na, ni se, i duk Eglis aso Lu ma ka irim ma, tàna gi ni ngrak kom'dor ma gidang ma gideng ti tu la ra afi na.

¹⁶ Ni ma turum, zu la ma pipe'e ma i lo he tu la ma maa ra na, ti tong 'bor, su ndak ma ci ti tokyo mi: Kristi tak turum ni ka tu ma aso sura, Ngisa aso Lu na in laram i se, mi ni bu ma i du gei; sum sin ko ma afi duk Lu na wam pet, tà ge erem i duk sum ko ma bei we Lu na; sum ko ma i wa angga ra ham tu la er, Lu na amum ta karam afi.

1 Timote 4

Sum ko ma hat hat ma kas la ra

¹ Ngisa na in suno i ir ti'de kpas i sema: fat bar ko ma go ta mba dana gbo'ona, sum nini go ta 'bar he tu la ra suno, tà go ta ta ni i zu ngisa ko ma kas la na, ka hat aso sum ko ma ka firiki i wana na.

² Tà go ta ta ni i zu 'bu tu aso sum ko ma pe'e vin ma kas la ra. Sar ma i lo sum ko ma kas la ko numa mat suno, kandaka ni su ting ni vin du wa ku gi, tla'd ti lona kpok'dok tan.

³ Sum ko numa tà tel vari ma ve ma, tel vari ma ti tuko ko ma ka irna 'dang 'danga er. Na gi, Lu na ge tuko ko numa ni walama, sum ko ma he tu la i zu Kristi ma we tu la ra na, tà ti tuko ko numa ni ka ge ma ge de'b Lu na.

⁴ Walama tuko ko ma Lu na gana pet na, tà 'bei; tuko ma ndak ma sura va'dam suno na cei, na gi, tuko ko numa pet na, ma veina ni ka ge ma ge de'b Lu na,

⁵ walama la aso Lu ra, ka cen ma cen Lu na, gi fang tuko ko numa 'bei i ir Lu na.

Vei sin ma 'bei ma aso Jesu Kristi

⁶ Kandaka se, a gi hat la ko numa he njurokoma na da na, i dugo li numa na, a fang ti ni vei sin ma 'bei ma aso Kristi, a go tak suno 'bei kpas i se, hau ni su ma go he ti he maskaram i zu he tu la ra, ka hat ma 'bei ma tunda ma a go tra i zunda, ta ti iriu kufo kufo ra.

⁷ Na gi, ndinding ko ma njok njok ma aso yoko lobki ma tà go in na, a 'barna suno. Hat turu ni ka ne ma a ne wulak Lu na.

⁸ Hat turu ni i zu tleu tu ra na, ti 'bei ni nde ori, na gi, ne ma ne wulak Lu na 'bei i wa tuko kona pet, walama ti go mba hama ka maska ma cem ca ra er, ka maska ma i lo uci ko ma go mba na er.

⁹ La tanda ra ni la ma tunda, ti ndak ma gi ni sa sa era na vanda gi, he ti tu la.

10 Walama ma go giri sin, ma go bitiuwi, ni walama ma go ting sar ma maa ni i wa Lu ma ka irim ma. Num gi ni Bu si'd aso sumra na pet, kal pet na, ni sum ko ma he tu la ra.

11 La ko ma hîyâ na, a dlat ti hum sum ko ma he tu la ra bra, a hatna ti bra.

12 Kot 'bei su ta kotu njok i tu hu'd mu ra, walama a bei kisa'a 'bo. Na gi, a ta ke ni tuko ma tak ti he sum ko ma he tu la ra pet: ni ka la in ko mu, ka sin ko mu, ka girder mu ra, ka he tu la mu ra, ka loru ma 'bei ra.

13 Es turu wa di'i ma di'i hana Maktub aso Lu ra, a ge ti hana er bra, a hatna ti bra, gag han ta mba fau ti.

14 Tuko he mangar ori ma aso Ngisa Lu na, ma a fam ni ka ma sum ko ma jok vin Lu na tok ka'd gi, tà 'dau ti i wa sin da gi, gang kona era na, ting ti 'bana i warau bra na, kot 'bei a kot la tanda njoko.

15 A bitiu ka sin ko hîyâ na ta ti iriu kufo kufo, ve ti turu i vin tok tok, walama gi ni sa sa era na, go ta we ma se, hau go ta iriu kufo kufo na.

16 A ta kot turu 'bei, a kot hat mu ra 'bei er. Kandaka se, a gi go ta iriu kufo kufo ka tuko gir ko numa na, a go ta si'd ti turu, ka sum ko ma hum la mu ra pet er.

1 Timote 5

Sin gir aso Timote ma i duk sum aso Lu na

1 Kot 'bei a ta ali su ma kikisa'a. Kandaka se, la ma ndak ma ce'dem gi hina tan na, a ta in ham kandaka se, mi ni bau tan. Ado hu'dki na era na, a ta kotna kandaka ni njuroku ko tan,

2 gi ni yoko lobki ma kisa'a na, a kotna kandaka ni yokoru ko tan, lobki ma ciciki na, a kotna kandaka ni njuroku ma lobki tan er, ni ka loru ma 'bei ra.

3 A sar ka lobki ma ke kumri na, tàna ma ni kumri ko gasi na, a puk kana.

4 Na gi, kandaka se, ma ma ke kumri ra adonda gi hina, ka ngolonda ko gi hina na, ni tàna ngaf gi ta hat tuna ka sin gir ko ma i zu he tu la mana, ma i zu Lu na, he sum ko ma i lo asona na, tà po'o ti bal bubana ko, ka yokona kona suno, walama numa gi ni tuko ma nde i ir Lu na.

5 Ma ma ke kumri ma su ma go puk kanda cei ra, ting londa ni i wa Lu na kpeng, ti go cenem i wa njin ka fata ka durki pet.

6 Na gi, ma ma ke kumri ma go lang ni el ma guci wa tunda ra na, i dugo li ma ti gi ka ira 'bo era na, ti ke kandaka ni su ma mat ni mat tan.

7 La ca ra na, a dlat ti hum lobki ma ke kumri na pet, walama kot 'bei su 'dau ta fe la ma ce'dna ti joko.

- 8** Na gi, kandaka se, su ma gi hina kot sumorom mi na, kal pet na, mi gi hina kot sum ko ma mum ma i lo aso i 'bum ma mi na, i dugo li numa na, mi 'bar ni he tu la ra gi suno, bum numa buburo kal su ma bei he tu la 'bo na 'de.
- 9** Ma ma ke kumri mati mati ma kimba gi ndak gukandi mi wase, ti gi ni ma ma ve nji ka'dau ori mi na, kot 'bei a ta ndal semba i lo maktub aso lobki ma ke kumri na.
- 10** Ti ta ke ni ma ma sum go ci'i semba i wa tuko gir ko manda ma 'bei na cu'b 'bigi: ni se, ti wi adonda 'bei bra, ti he ti he luweki bra, ti mbus sem sum sin ko aso Lu na suno bra, ti njin sum ko ma go li ca na bra, gi ni si'de era na, ti go gir ni tuko gir ma 'bei kek kek er.
- 11** Na gi, tan lobki ma ke kumri ma tuna weiyeko njel njel 'bo na, a 'bar semna bei ma ndal i lo maktub aso lobki ma ke kumri na; walama kandaka se, dalam gi girna da na, tà go ta 'bar Kristi suno, tà ta lang ni nji ma ve.
- 12** Kandaka ni numa tan gi, tà ta fang ti ni sum ko ma ka bol aso Lu i wana, walama tà 'bar vinna ma tà in kufo ra suno da.
- 13** Kandaka ni numa tan pet 'bo dla na, tà go ta hat ni titiu, tà go ta am ni i vin aso ko ma i lo za na 'deleu 'deleu pet. Tuko ma hom kal numa gafi dla na, tà go lang ni ka vin el, tà go ta nde bal la ko huyok huyok, tà go ta in ti la ko ma tlinge ma in mi na er.
- 14** Ni wa numa gi, han ba se, lobki ma ke kumri ma tuna weiyeko njel njel 'bo na, tà ba njufko gafi, walama tà etl ti ado, tà puk ti ka zana 'bei bra, walama kot 'bei bu bibile ma maa na ta fe vari ma 'dengma ti joko.
- 15** Ni ma turum ma, lobki ma ke kumri ma nini na, tà 'bar vari ma tunda ra suno cei da, tà go ta ni i zu Seitan cem hîyâ.
- 16** Kandaka se, ma ma he tu la gi ka lobki ma ke kumri gi i tu se'd manda na, ti gi hina na njinna, walama kot 'bei tà ta ci mbu'da Eglis sa joko. Eglis sa go ta njin ni lobki ma ke kumri ma sum ma puk kana cei na.
- 17** Gang ko ma go sak i kufo minkona 'bei na, tà ndak ma fe vari semna hina wa ho'bo, kal pet dla na, ni tàna ma ve tuna ka er ma ge, ka hat ma hat minkona na bra.
- 18** Walama Maktub pa in i sema: “Kot 'bei a ta sin ziu i vin nâu ma go ca'a arau na,” kandaka ni numa tan er gi: “Bu ma gir sin da mi ndak ma fe vari sem” bra.
- 19** Su gi mba ka la i wa gang aso Eglis sa gi, ni sum ho'b wase hindi gi tak zu la tanda tle 'bei 'bigi mi na, kot 'bei ma a ta ve la tanda.
- 20** Tàna ma gir buburo na, a alina i ir lilau ra prat, walama tan sum ma ke na ne ti wulak kam.

21 Han go ceneu ni cen i kufo Lu na, ka Jesu Kristi, ka sum sin ko ma afi duk Lu na, ma Lu na manna na, a kot zu vin gat ko hîyâ, kot 'bei a ta pat ir sum, gi ni sa sa ma i lo sin mu ra pet na, kot 'bei a ta we su ma kal minim hina.

22 Kot 'bei a ta ting 'bu i wa su atuko zak, walama ham ti sin 'bum i duk Eglis sa. Kot 'bei a ta tap ka sum nini i lo buburo mana ra, a kot zu turu 'bei cet cet.

23 A ta ce ni mbi ma wura teu teu mi se, na gi, a ce ni mbi anjor anjor nde bra, ni wa la ga'b ma go giriu i loru kek kek nga.

24 Buburo aso sum nini na, zuna go ze suno i ir ti'de kufo pang 'bigi, i se gi, tà ta ti kana i vin bol la 'bo, na gi, aso sum ko ma nini bra na, zuna go ta ze suno ni i kir 'bo bra.

25 Kandaka ni numa tan er gi, sin gir ko ma 'bei na, zuna go ta ze ti suno i ir ti'de er; kandaka se, au ko ma nini ma pipe'e cem ko hîyâ era na, zuna go ta ze suno i ir ti'de er.

1 Timote 6

1 Gi ni sa sa ma ni lak aso su na, mi kot bumrum ma ni su ma ndak ma mi am waram afi ka la ko pet, walama kot 'bei su ta 'deng ti sem Lu na ka hat ma maa ra joko.

2 Gi ni sa sa ma ni lak aso su ma he tu la ra na, mi kotom i irim njok se, mi ni njurum da na tan mi. Na gi, mi gir ham sin 'bei 'bor gafi kal dla, walama bumrum numa na, ni su ma he tu la, ma lorom bam 'bor er, mi gir ham sin ma tam kufo i lo sin gir mum ma lak ka bra.

Hat ma kas la ka tuko fe ma kanau kanau

Hîyâ gi ni tuko ma a hatna na bra, a ta ge ti erna he lilau ra na.

3 Kandaka se, su ma gi mba ka hat ma 'dang teng, kandaka se, mi gi ta ni i zu la ma tunda, ma sak ndri ka ma aso Busumra ma maa na Jesu Kristi, ka hat ma tu vari ma maa ra mi na,

4 i dugo li numa na, mi am ni wa turum afi mangar ori tan bab, mi ni su ma we tuko tan nde mi kanau. Lorom ba ni tokyo la ma ci, ka ce'd ndri wa la ko. We, hîyâ gi ni tuko ko ma car fa i lo la ko numa: yungur, ka ce'd ndri, ka vin li ma sisi, ka sar ko ma buburo,

5 ci tokyo la ma hina seng du mi. Sum ko numa na, sar mana ra vi'i ni suno, tu la ra era na, vi'i suno i irna er. Tà sar se, vari la aso Lu ra, ni vari ma fe ti tuko.

6 Kandaka se, su ma gi kau turum gidang i 'ba 'datau tuko ko ma go girim ma na, vari la aso Lu ra ni tuko fe ma tong ham gasi.

7 Ni ma turum, li ma ma mbei i wa angga ra na, ma mbei ka tuko i 'bama mi, li ma ma go ta 'bari angga ra na, ma go ta ami tuko i 'bama mi er.

⁸ Wa numa gi, kandaka se, ma gi ni ka tuko ti ma ti, ka barau ma sak i tuma da na, tuko ko numa ndakma tan ce'e.

⁹ Na gi, sum ko ma go lang ni fe ra na, tà go sak ti i duk 'bu tu ra, tà go ta sak ti sem'deu aso tuko ko ma sùm ma buburo na, ma go sak sum i lo vi'i ka bo'd ta.

¹⁰ Walama 'datau gineu ra gi ni se'd buburo ko ma pet na. Sum nini go sina 'bor tan na, gag tà keng ti vari aso he tu la ra suno ka kirna gi, tà mba ti ka lica ma tong i wa tuna ka'dona.

Zi'i dling ma 'bei ma i wa he tu la ra

¹¹ Na gi, gi ni hau su ma aso Lu na, a ne i 'ba tuko ko ma hîyâ. A lang ni du gei ra, ka ne ma ne wulak Lu na, ka he tu la ra, ka girder ra, ka ir 'dil la, ka lom lom ba.

¹² A zi'i ni dling ma 'bei i wa he tu la ra, gag a ta fe ti maska ma zunda do'o mi ra. Ni maska ma Lu na 'dau ti fa wanda, i dugo li ma a in zu he tu la mu ma 'bei ra suno, i kufo lilau sum 'bor ra.

¹³ Han go in hau la ca ra ni i kufo Lu na, bu ma he maska ra he tuko kona pet na, i kufo Jesu Kristi, bu ma in zu la ma 'bei ra suno i kufo Pons *Pilat na:

¹⁴ ni se, hau ta ve i zu vin gat ta 'bei net net, bei buburo i turu ba'a, gag ka fat bar ma Busumra ma maa na Jesu Kristi go ta ze fa turum suno i ir ti'de ra.

¹⁵ Fat ma mi go ta ze fa ka turum tanda ra na, go ta ke ni i lo bar ma Lu na gucim net na, num ma ka 'be vin i waram ma, num ma ka gidang ga i wa turum ka'dau ngitlenga, Vuduk ma i wa vuduk kona pet na, Busumra ma ni Buba busumra na pet na.

¹⁶ Num ka'dau ma hina mat mi na, ma suk i li ma ti'de ma su ndak ma ta hina i dugo li numami na, num ma su we turum ka irim mi na, su ndak ma ta wam mi er. Tong ga, ka gangrang ma zunda hina do'o mi ra, ni ma mum. *Amin!

¹⁷ A in he sum ko ma ka tuko fe ma i wa angga ra, kot 'bei tà ta ha'a ti zu tuna. A in hana, kot 'bei tà ta ting sar mana ra ni i wa tuko fe ko ma go ta ke hina kek mi na, na gi, tà ting sar mana ra ni i wa Lu na, num ma hama tuko ko pet ma zul 'bor, walama tuma elma ti na.

¹⁸ A in hana i se, tà gir ni 'bei ra, sin gir ko ma 'bei na gi ta ke kandaka ni tuko fe mana tan, tà ta ke ni sum ko ma he tuko he sum ma suno, tà gi hina na njin sum ma nini ko ka tuko fe ko mana na er.

¹⁹ Kandaka ni numatan na, tà pe'e ni vari semna ma 'bei ma guci i wana wa tuna, ma go ta ke hina ka ir fat ma go ta mba ra, gag tà ta fe ti maska ma kanau ra ni ma turum.

20 Hau, Timote, a kot ni zu hat ma Lu na hau i 'bu ra. Ting turu hêi ka la ko ma njok njok nga, ka tokyo la ko ma sùm, ma sum nini go in ti i se, ni ir jeng ga.

21 Tà go in ti la tanda kufo sum, na gi, tà 'bar vari he tu la ra suno. O aso Lu ra ka hina na, ke kari.

2 Timote

2 Timote 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi, ma i zu ba aso Lu ra, walama in la maska ma Lu na guci hama ra, ni i zu tap ma ma tapi ti 'dau ka Jesu Kristi ra.

² Han go ndal maktub ca ra he ni hau Timote, ma ni vei man ma laron bau 'bor ra: Lu ma ni Buba na, ka Jesu Kristi ma ni Busumra ma maa na ka hina na, hau o ra, we cicarau, hau edlem heb pa.

Ge de'b pa ka ir ma ta kufo kufo ka ir 'dil la

³ Han go ge de'b Lu ma han go gir ham sin, ka sar ma 'bei ma i laron da, kandaka ni ma muiran kona gir ra tan. Ka fata ka durki pet na, han go sar i warau i lo cen man da, han go gam ti de'b i warau kek kek.

⁴ Han go sar ka mbi ci'i ma i iriu na, mereu go tin ma wau 'bor, walama han gi wau da na, turan go ta elen ti 'bor.

⁵ Han go sar ka he tu la mu ma kanau kanau ma i loru ra, he tu la ma fa kufo i lo ngou Lois er, fa i lo yau Enis kufo dei ra, han we ni ma turum, he tu la tanda ra ti i loru er.

⁶ Wa numa gi, han go dlat ti humndu i sema: a kot zu tuko he mangar ori ma aso Lu, ma a fe i zu ting ba ma han ting i warau ra 'bei.

⁷ Walama Ngisa ma Lu na hama na, mi fangma ni wulak mi, na gi, ni Ngisa ma hama ni gidang, ka girder, ka ir jeng bra.

⁸ Kot 'bei a ta gir kuzur ma in la Busumra ma maa na suno na, a gir kuzur i wa nan ma i lo danggai ra ni wa num ma mi tum er. Na gi, a tap karan i lo lica ra, wa la ma 'Bei ra i zu gidang ma Lu na hau ra.

⁹ Num ma si'dma na, mi 'dama fa walama maa ta fang ni sum ko ma mum, ni i zu sin gir ma maa ma 'bei gi, mi 'dama ti fa mi er, na gi, ni i zu ba mum ba, ka o mum ba. Ni o ma mi min guci ti wama ni ka Jesu Kristi kufo dei, ka ma zu angga ra bei ting 'bo na.

¹⁰ Na gi, cem hîyâ na, la tanda ra ze suno i ir ti'de gau ni ka mba aso Bu si'd ma maa na Jesu Kristi. Ni num gi do'o gidang aso mat na suno, mi tak hama maska ma hina mat mi ra suno kpas, ni ka la ma 'Bei ra.

¹¹ Ni wa la ma 'Bei tanda ra gi, Lu na fangan ti ni bu ma ge er, ni bu vin sin, ni bu ma hat sum er.

12 Ni wa numa gi, han go fe ti lica hina i vin. Na gi, kuzur giran ti hina i vin mi, walama han we num ma han ham tu la ra na net. Han we se, mi ka gidang, ndak ma kot ti zu tuko ma mi han i 'ban na, gag ka fat bar aso bol la.

13 A ve tu la ko ma a hum i vinan na, a tra ti i zuna kandaka ni tuko ma tak ti he sum tan, a car gidang ngring, ni i lo he tu la ka girder ma ma fei i lo tap ma ka Jesu Kristi ra.

14 A kot hat ma 'bei ma Lu na hau i bu ra 'bei, i zu njin aso Ngisa ma suk i loma na.

15 A we ma se, au Fizel ka Hermozen, ka sum ko ma i wa angga Asi pet na, tà va'dan na.

16 Busumra na ka hina na, we cica Onesifor ka sum ko ma i lo asorom ma, walama mi so'o loron wa 'bei ndos. Ka jeu ma tà jeuwen ka kinjing i lo za danggai ra na, mi fang kuzur i waran mi er;

17 na gi, ka ma mi ta ze i Rom ma, mi am zu ma go langan pi'di pi'di 'bor, gag mi ta fan cu'b 'bigi.

18 Busumra na ka hina na njinim, mi we cicaram ka fat bar ma bol aso Lu ra. Ka ma han fa Efes sa, mi gir han sin ko ma bei bor, gi ni hau na, a we la tanda ra 'bei 'bor er.

2 Timote 2

Askar aso Jesu Kristi ma 'bei

1 Ni wa numa gi, hau vei man na, kau turu gidang i zu o ma ma fanda, i lo tap ma ma tapi 'dau ka Jesu Kristi ra.

2 Tuko ko ma a hum i vinan, ka ma han in i kufo lilau sum ko ma 'bor ra, a 'bar la tanda i 'ba sum ko ma ir 'dil la, ma ni sum ko ma ndak ma hat ti sum nini er.

3 A tap karan i lo lica ra, kandaka ni askar aso Jesu Kristi ma 'bei tan.

4 Askar ma i vin dlinga na, mi hina ting waram i wa tuko ko ma mi 'barna ting i kirim ma mi se, walama mi ba se, num nde ti i ir tong mum ma i wa dlinga.

5 Ni kandaka numa tan er, su ma gi go ba ndri ka fat liu vin ter ra na, kandaka se, mi gi la'a ba ndri ra 'bei mi na, mi go ta fe po'o mum ba mi.

6 Bu kura ra era na, mi go li ca 'bor. Ni wa numa gi, 'bei kal la, num gi ta ti ir njef ma ne'e i lo sine na kufo sum ma.

7 A sar ka tuko ko ma han in hau na, walama Busumra na ta mba hau ir jeng ga i wa tuko kona pet.

8 A sar ka Jesu Kristi, num ma ze fa suno i li usiya i duk sum ko ma mat na, ma ni se'd aso David ta, i zu er la ma 'Bei ma han go ge ra.

⁹ Ni wa la er la ma 'Bei tanda ra gi, han go li ti ca, tà jeuwen ka'd ka kinjing, kandaka ni su ma gir la ma buburo tan er. Na gi, la aso Lu ra jeu ka'd mi.

¹⁰ Ni wa numa gi, han ve ti turan ka ir 'dil i wa tuko kona pet, ni wa la tàna sum ko ma Lu na manna ni man na, ni walama tàna era, tà ta fe ti si'd ma i lo tap ma ka Jesu Kristi ra, ka sem ci'i ma gag kanau ra er.

¹¹ La ca ra ni la ma tunda ma kanau kanau: “Kandaka se, ma gi mati ni karam ma, ma go ta suki ka irma ni karam er.

¹² Kandaka se, ma gi vei tuma ka lica ra na, ma go ta tii vuduk ka ni karam er. Kandaka se, ma gi barinum suno na, num era na, mi go ta barma suno er.

¹³ Kandaka se, ma gi fangi tuma ni sum ko ma ir 'dil mi na, gi ni num ma, mi ke kandaka ni numa tan kek, ni bu ir 'dil, walama mi ndak ma fang turum 'dang mi.”

Bu sin ma hina gir kuzur mi

¹⁴ A hatna ka la ca ra, a dlat ti humna i kufo Lu na bra, walama kot 'bei tà ta ci tokyo wa la ko. Ci tokyo tanda ra hina gir tuko ma 'bei nde mi, na gi, ti go ta 'deng ni tàna ma go humba na.

¹⁵ Es turu, gag a ta tak ti turu i kufo Lu na ni su ma 'bei, kandaka ni bu sin ma hina gir kuzur i li sin mum ba mi na tan, a in zu la ma tunda ra suno 'bei ka varinda net net.

¹⁶ A wal turu suno 'dang ka la ko ma njok njok ma kuzur ra, walama sum ma go gir la ko numa na, tà go ta irna kufo kufo hêi dei ka Lu na.

¹⁷ Hat mana ra tlinge kandaka ni mbi'd tôhô ma go et suno kek kek numa tan. Himene ka Filet hina i duknga:

¹⁸ sum ko numa na, tà bar tu la ra suno, tà go in ti i sema: “Fat maa ma ma busuki ti suno i li usiya na kal suno cei da,” tà go 'deng ti he tu la aso sum nini suno.

¹⁹ Na gi, zu za ma Lu na tingga ra, ti car gidang ngring ngring. We man, hîyâ gi ni la ma ndal i wa zu za tanda ra i sema: “Busumra na we sum ko ma mum ma net net.” Kandaka ni numa tan er gi: “Gi ni sa sa ma go 'de sem Busumra na, mi ta 'bar gir ma gir buburo ra suno cu'b 'bigi.”

²⁰ Tuko za ma i lo za ma tong ga na, tuko sin ko ma hina na, ni wulak ka bangrang teu mi, au ko ma nini ma ni ago ka lu'b hina er, au ko ma nini hina, ni i wa sin ma ka sem ci'i, au ko ma nini hina, ni i wa sin ma ciciki ko bra.

²¹ Kandaka se, su ma gi wal turum ka tuko ko ma buburo ma han in hau lana ko hîyâ na gi, fang turum 'bei cet cet na, i dugo li numa na, mi go ta mba fang ni tuko sin ma 'bei ma nde i ir Bumrum ma, mi go ta gir ti sin ma 'bei mati mati ma guci i waram ba pet.

22 A ne i 'ba 'datau tuko ko ma go gir ado hu'dki 'dok 'dok nga; a lang ni du gei ra, ka he tu la ra, ka girder ra, ka edlem he'b pa, a sak ndri sât ni ka sum ko ma go 'de sem Busumra na, ni ka lo ma tle tla'da'd ta.

23 Na gi, a 'bar ci tokyo ko ma sùm, ma zuna cei na suno; a we se, ci tokyo ko numa go mba ni ka la ma ce'd ndri ngaf.

24 Na gi, su ma go gir sin he Busumra na, mi ke ni su ma ce'd ndri ori gor gor mi, mi ke ni su ma edlem he'b he'b ka sum pet, mi ndak ma hat sum 'bei, mi ndak ma kau turum ka ir 'dil i lo lica ko,

25 mi ndak ma hat sum nini ko ma ba la mum ba mi na ka lom lom ba. Wa 'bei mi na, Lu na ta njinna gi, tà ta am lona gi, tà ham ti tu la 'bo eî.

26 I dugo li numa na, tà ta fang sum ma ir 'dil, tà ta pat fa wana suno i lo ziu aso Seitan na, num ma la'ana gi, fanga ni sum ma go ta i zu ba mum ba, tà ta hom fa ni i zu ba aso Lu ra.

2 Timote 3

Fat bar ma do'o dana gbo'o ra

1 A we 'bei se, ka fat bar ma do'o dana gbo'o ra na, ni li ma buburo na gi go ta mba.

2 Ni ma turum, sumra na go ta ke ni sum ko ma ba ni tuna teu, ni sum ko ma gir ni 'datau gineu, ni sum ko ma pit tuna ka vinna mangar ori, am ti wa tuna afi tong ka'dona, ni sum ko ma ir Lu na, ni sum ko ma hum vin sumona mi, ni sum ko ma hina ge de'b su i wa 'bei ma mi gir kana ra mi er, ni sum ko ma hina kot zu tuna 'bei cet cet mi;

3 tà go ta ke ni sum ko ma ka girder mi, ni sum ko ma hina we cica su mi, ni sum ko ma tum zu li, ni sum ko ma hina kau tuna mi, ni sum ko ma lona se'ei, ni sum ko ma va'd 'bei ra;

4 tà go ta ke ni sum ko ma nani, ni sum ko ma dum vin gat ta, ni sum ko ma li zu tuna 'bor, ni sum ko ma ba tuko ko ma guci i wa tuna 'bor kal Lu na;

5 tà go ta tak tuna kandaka ni sum ko ma he tu la tan, na gi, tà go ta moi tuna i wa gidang mum ba. Sum ko ma kandaka numa tan na, a ting turu hêi kana.

6 Sum nini hina i duknga na, tà go ze i za aso sum nini miri'd, walama ta'a lobki ma sùm ma buburo kona, lobki numa na, tà go sar ni ka buburo mana ra gi 'bor kal, tà go ta ni i zu dalam ko 'dang 'dang pet.

7 Lobki numa na, tà go hat kek kek, na gi, tà ndak ma ta we we ma tunda ra kanau tan te'd na mi.

8 Kandaka ni ma Janes ka Jambres car la ka Mois kufo na tan, kandaka ni numa tan er gi, sum ko ma hîyâ na go ta car la ka tu la ra ni tan er. Ni sum ko

ma sar mana ra 'deng suno cei, he tu la mana ra era na, ni tuko ma tan njok ori tum er.

⁹ Na gi, tà go ta ta kufo gag gag mi, walama sùm mana ra go ta ze suno i ir sumra na pet, kandaka ni sùm aso Janes ka Jambres sa tan er.

Hat aso Pol ma mi dlat ti hum Timote ma do'o ti gbo'o ra

¹⁰ Na gi, gi ni hau na, a ve ni i zu hat man da, ka tuko gir man na, ka sar man da, ka he tu la man da, ka ir 'dil man da, ka girder man da, ka ve tu man da,

¹¹ ka lica man da, ka tikei man da. A we tuko ma giran i Antiyos ka Ikoniyum ka Listre na, han li ni ca ma kal gidang 'bor gi hina. Na gi, Busumra na si'dan suno i duk lica ko numa pet.

¹² Gi ni sa sa ma tap ni ka Jesu Kristi, mi ba ma ta suk ni ka ne ma ne wulak Lu na gi i lorom bra na, ni ma turum, tà go ta lim ca.

¹³ Na gi, sum ko ma buburo na, ka tàna sum ko ma haram ma, go ta mba ta irna ni kufo kufo ka 'bu tu mana ra, tà go ta vi'i ti sum nini ko, tà go ta mba vi'i ti tuna suno ka'dona er.

¹⁴ Gi ni hau na, a car ni wa tu la ma a hat ta ngring ngring, walama a we se ni tu la gasi. Hau, a we sum ko ma hatau na.

¹⁵ Ka ma a ka ga'arau 'bo na, a we Maktub aso Lu ra; ti ndak ma hau ir jeng ma ta karau i lo si'd ta, ka he tu la ma i zu Jesu Kristi ra.

¹⁶ La ma ndal i lo Maktub aso Lu ra pet na, ni Lu na gi fo'o maskaram hina i lo. 'Bei ra hina i londa walama hat ti tu la ra he sum, walama ali ti sum, walama 'dikil ti sum wa la aso buburo ra, walama hatna ti tuko gir ma i du gei ma nde i ir Lu na,

¹⁷ walama sa sa ma go ta i zu Lu na, mi ta ke ti ni su ma kanau kanau, ni su ma min turum i wa sin gir ko mani mani ma 'bei pet na.

2 Timote 4

¹ Han go ceneu cen i kufo Lu na, ka Jesu Kristi ma go ta mba li bol he sum ko ma ka irna na, ka sum ko ma mat na pet na. Mi go ta mba ni ma turum, ni walama mi ta mba ti leu mum ba. Ni wa numa gi, han dlat ti humndu:

² in la aso Lu ra suno he sum, car ti gidang ngring ngring, min ti la turu kufo, ka ma li na 'bei 'bo na wase, ka ma li na go ta fang buburo na er. A tak hana buburo ko mana na suno kpas, a alina ti, a am ti wana afi, a hatna ti zurum suno ni ka ir 'dil pet.

³ Walama ka fat bar ma go ta mba na, tà go ta hum la ma tunda ra mi, na gi, tà go ta man sum ko ma hatna na ni wa tuna ka'dona, ni i zu ba mana ra, ni se, tàna ta hum ti la ko ma 'bei humna ma hum ba.

⁴ Tà ta ndu'b humna suno i tu hum ma hum tu la ra, tà ta 'bar humna suno walama hum ti ni ndinding kona bra.

⁵ Na gi, gi ni hau na, a ke ni su ma tel turu i lo la kona pet. A ve turu ka lica ra. A gir sin ma ge er la ma 'Bei ra, a do'o vin sin mu ma Lu na hau i 'bu ra ni ka 'bei.

⁶ Gi ni nan na, ke tul ma han ta fang kandaka ni tuko ma fal vursu tan, li mat man na ndak da.

⁷ Han zi'i dling ma 'bei na da, han do'o ne man da da er, han kau ni zu he tu la ra.

⁸ Cem hîyâ na, vari sem man ma ne ra go golon: ni mol'bo aso du gei, ma Busumra na ma ni bu ma i du gei, ma li bol ma du gei na go ta han, ka fat bar ma aso bol mum ba. Mi go ta he ni nan 'dau mi er, na gi, mi go ta he ni tàna sum ko ma go gol fat mba mum tanda ka lo frêi ra pet na.

Pol tak turum

⁹ Es turu zak mba fan man, kot 'bei warau ta ve.

¹⁰ Walama Demas 'baran cei da, walama lorom ba tuko ko ma i wa angga ka'd ini na 'bor, mi car tam Tesalonik. Kresen era na, tam Galati er. Tite tam Dalmati er.

¹¹ Ni Luk 'dau ngaf gi ke i he'den. A ve fa Mark, mbei ka ndri mel, walama mi ndak i iran ma njinan ka sin ko ma man na.

¹² Han sin Tisik i Efes.

¹³ Kandaka se, a gi go mba da na, a mba han ka barau man ma dobrok ma han 'bar kana i Trowas i aso Karpus sa; a la'a fa maktub ko ma han 'bar kana na mba ti er, kal pet na, la'a fa maktub ko ma ni mbur ra.

¹⁴ Aleksandre ma yor wulak nga giran buburo 'bor kasimi. Busumra na go ta po'om ni i zu tuko gir mum numa net bra.

¹⁵ Gi ni hau na, a kot turu 'bei karam, walama mi car kama la buburo 'bor i wa la maa ra.

¹⁶ Ka fat bar ma kufo ma han car i vin bol la, walama han ta kor ti la man da na, su ma njinan hina i vin cei kanau. Ka lana pet na, tà 'baran. Lu na ka hina na, kas hana buburo tanda ra i wana mi!

¹⁷ Na gi, Busumra na car i he'den. Mi han gidang, walama han do'o sin aso er man ma ge ra, sum ko ma we Lu kufo mi na pet na, hum la tanda ra. Ni num gi si'dan i vin lum ma er.

18 Ni ma turum, Busumra na ta si'dan suno i lo buburo mati mati pet, mi go ta ze karan i lo Tiza mum ma afi na ka edlem he'be. Sem ci'i ra ke ni ma mum gag kanau. *Amin!

De'b ma do'o dana gbo'o ra

19 A ge han de'b au Prisil ka Akilas, a ge han de'b sum ko ma i lo aso Onesifor ra er.

20 Eraste, mi ke kana i Korinte; han 'bar Trofim i Milet, ni walama mi ga'ba.

21 A es turu mba kufo 'bigi, i se gi, ter sime'd na ta mba 'bo. Ebulus, ka Pudén, ka Linus, ka Klodiya, ka njurokoma na pet gau kana de'be.

22 Busumra na ka hina na, ke karau. O aso Lu ra ka hina na, ke kari.

Tite

Tite 1

Tak laram ka ge de'b pa

- 1** Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol ma ni lak aso Lu na, ka bu vin sin aso Jesu Kristi na. Mi tingan ni se, nan mba ka sum ko ma Lu na manna na i lo he tu la ra, ka we ma tunda ma ni vari aso Lu ma maa na,
- 2** ni walama tà ting sar mana ra ni i wa maska ma zunda do'o mi tanda ra. Lu ma hina kas la mi na, in ti hama la maska tanda ni kufo dei, ka ma zu angga ra bei ting 'bo na, ma i sema, num ta handa hama ra.
- 3** Na gi, i lo li ma mi gucim net na, mi ze ka la mum ba suno, mi handa i 'ban, han go ge erra suno i zu am vin aso Lu ma ni Bu si'd ma maa na.
- 4** Han go ndal maktub ca ra he ni hau Tite, vei man ma kanau kanau ma i lo he tu la ma ma tapi i londa pet ta: Lu ma ni Buba na, ka Jesu Kristi ma ni Bu si'd ma maa na, ka hina na, hau o ra ka edlem he'b pa.

Sin aso Tite ma i Kret ta

- 5** Han 'barau i Kret ni walama a min la tuko ko ma ke bei ma min 'bo na. I lo za mani mani na, a ting gang ko hina i lo Eglis kona. Kandaka ni ma han in hau na tan:
- 6** Gi 'bei na, ganga ta ke ni su ma ka la ma buburo i turum mi mbê mbê; ni su ma ka mâ ka'dau ori, ni su ma adorom ke ni sum ko ma he tu la, tà ke ni sum ko ma semna 'de ka 'bei, bei dum vin.
- 7** Su ma kot wa Eglis sa, mi ta ke ni su ma ka la ma buburo i turum mi mbê mbê, walama mi ni su ma go kot tuko ko aso Lu na. Mi ni su ma am wa turum afi mi, ni su ma hina fang darki i vin la zak mi, ni su ma guru'd ka sùm mi, ni su ma dle su mi, ni su ma gir tuko koli koli ma ngui tu, ma lang vari ma fe ti ni gineu mi.
- 8** Na gi, mi ta ke ni su ma ve luweki i turum 'bei mbok mbok, ni su ma ba ni la ko ma 'bei, ni su ma irim sik, ni su ma i du gei, ni su ma 'bei cet cet, ni su ma kau turum.
- 9** Mi ta ke ni su ma ve turum ni i lo la ma tunda, ma tà hatam ti ra ka varinda 'bei net net cu'b 'bigi, kandaka ni numa tan gi, mi ta ke ti ni su ma ka gidang ma hat ti lilau sum ma, ka hat ma 'bei tanda ra, mi ta ali ti sum ko ma ba ci tokyo ka la aso Lu ra.
- 10** Ni walama sum ko ma dum vin gat ta hina 'bor, kal pet na, ni i duk au Juif ko ma am lona na, ni sum ko ma in la ko ma njok njok gi, ngui ti sum ma.

11 'Bei kal da na, a ci vinna, ni walama tà go hat tuko ko ma ka varina mi na gi, tà go 'deng ti tap aso sum ko ma i lo asona na 'bor. Tà go gir tan na, ni walama tàna ta fe ti vari semna ma buburo.

12 Su ma nini i wa anggana, ma in la ra kandaka ni su ma jok vin Lu na tan, mi in i sema: “Au Kret kona, go kas ni la kek kek, tà ni duwiki ko ma buburo, tà ni sum titiu ko, tà go lang ni tuko ti ma mbokom go'o.”

13 Zu la mum ma mi in da ni tu la. Ni wa numa gi, a alina gidang prat, walama tà fang ti ni sum ma kanau kanau i lo he tu la ra.

14 Tà 'bar sar mana ra ting i wa zu la ko ma njok njok ma ni ndinding aso au Juif kona mi er, kot 'bei tà ta ve i zu vin gat aso sum ko ma 'bar tu la ra suno na.

15 Sum ko ma lona 'bei tla'da'd na, gi ni nimi nimi pet na, 'bei i irna tla'da'd bra. Na gi, i ir sum ko ma buburo na, ka sum ko ma bei he tu la ra na, tuko ma 'bei tla'da'd cei. Walama ir jeng mana ra, ka sar mana ma i lona ra pet na, ni njinjê.

16 Tà go in ka vinna i se, tàna we Lu na, na gi, sin gir ko mana na, tà kengem ti suno. Tà ni sum ko ma buburo, tà ni sum ko ma dum vin, tà ndak ma gir sin ma 'bei tan nde mi kanau.

Tite 2

Hat ma tunda ra

1 Na gi, gi ni hau na, tuko ma a gi ta in pet na, tuko numa ta sak ndri ni ka hat ma tunda ra cu'b 'bigi.

2 A in he sum njufko ma kisa'a na, tà ta ke ni sum ko ma tel tuna, ma irna sik, tà ta ke ni sum ko ma trana 'bei, tà ta ke ni sum ko ma kanau kanau i lo he tu la ra, ka girder ra, ka ir 'dil la.

3 Kandaka ni numa tan er, a in he lobki ma lingi na, tà ta ke ni lobki ma 'bei ka irna 'dang i lo tuko gir ko mana na pet bra, tà ta ke ni lobki ma tum zu li mi, tà ke ni laki ko aso sùm mi er, na gi, tà ta ke ni lobki ma hat ni 'bei ra,

4 tà hat ti lobki ma ciciki na, walama tà gir ti der njufkona ka adona,

5 tà ke ni lobki ma irna sik, tà ke ni lobki ma kot zu tuna 'bei, tà gir ni sin ma 'bei mbok mbok i lo asona, tà hum vin njufkona mbulong mbulong, walama su ta fe vari ma in ti gur la aso Lu ra mi kam.

6 Kandaka ni numa tan er, a hat hu'dki na i se, tà ke ni sum ko ma irna sik.

7 Gi ni hau wa turu era na, a ta ke kandaka ni tuko ma tak ti hana sin ma 'bei, ma i lo la ko pet. Hat mu ra pet na, ti ta car ni i tu la ma kanau kanau ra, ka ir 'dil.

⁸ La in mu ra ta ke ni la in ma kanau kanau, ma su ndak ma ngurî ti mi; kandaka ni numa tan gi, sum bibile ko ma maa na go ta fang ti kuzur, walama tà ta fe la ma buburo i tuma tan nde, ma tà ta inma ti gur ra mi kam.

⁹ Laki kona era na, a hatna i se, tà hum ni vin sumona na 'bei, gi ni tuko gir mani mani pet na, tà gir hana ni tuko ma nde i irna na. Kot 'bei, tà ta ke ni sum ko ma ci tokyo kana,

¹⁰ gi ni nimi nimi ma aso sumona na, kot 'bei tà ta kir. Na gi, tà tak hana ni tuko gir mana ma 'bei ma i du gei na kek; ni kandaka numa tan gi, sin gir ko mana na pet na, go ta wi ni 'bei hat aso Lu ma ni Bu si'd ma maa na.

¹¹ Ni walama Lu na tak o mum ba suno, ni se, sum pet ta si'd ti.

¹² O tanda ra gi go hatma i se, maa 'bari buburo ra, ka 'datau ma i wa angga ra suno pet, ni se, maa suki ni ka ir 'dil, ka du gei ra, ka wulak Lu na, i lo suk ma i wa angga ka'd ca ra,

¹³ i dugo li ma maa go goli fat bar ma maa tingi sar ma maa i wanda ni ka frêi, ni fat bar ma sem ci'i aso Jesu Kristi, ma ni Lu ma maa ma tong ma ni Bu si'd ma maa na, go ta ze ti fa ra.

¹⁴ Gi ni num ma na, mi he maskaram ni i wama. Kandaka ni numa tan gi, mi butma ti afi suno i duk buburo kona pet, mi mbusma ti 'bei yal yal, ni se, maa ta kei ni sum ko ma mum, ni sum ko ma go ta irna kufo kufo ka tuko gir ko ma 'bei na.

¹⁵ Numa gi, a hat ti la ca ra he tàna sum ko ma go hum la mu ra, a dlat ti humna, a alina ti ka gidang mu ra pet. Kot 'bei a ta 'bar su tan 'dau i duknga ta kotu njok i tu gangrang mu ra.

Tite 3

Suk aso sum aso Lu na i wa angga ra

¹ A dlat hum sum ko ma he tu la ra, tà hom wana ka'd he vuduk kona, ka sum gidang kona, tà hum vinna, gi ni sin gir mati mati na, tà es tuna, tà gir ni sin gir ma 'bei.

² Kot 'bei tà in la ma buburo i tu su, kot 'bei tà ta lang ce'd ndri, na gi, tà ta ke ni sum ko ma ir 'dil, tà ta tak ni 'bei ra ka lom lom ba gi he sum pet.

³ Walama fa kufo dei na, maa, ma ni sum ko ma sùm er, ma ni sum ko ma dum vin er, ma ni sum ko ma vi'i ni vi'i suno. Ma fangi ni laki ko aso 'datau tuko ko ma el irma 'dang 'danga er, ka el ko ma ka irna 'dang 'dang ma i wa angga ra. Ma suki ni ka se'ei ma gir, ka sina ma sina tuko ko, sum nini va'dma, maa era na, ma va'dina er.

- 4** Na gi, ka ma Lu ma ni Bu si'd ma maa na tak hama 'bei mum ba, ka girder mum ba na,
- 5** mi si'dma, ni walama ma giri ni tuko ko ma i du gei, ma nde i irim ni tan mi, na gi, ni walama mi we cicama. Ni i dugo li ma tà girma ti baptem, Ngisa Lu na hom vra'ama ti gafi, fangma ti ni sum ko ma mireu.
- 6** Walama Ngisa numa na, Lu na ho'om fa i wama 'bor, ni ka Jesu Kristi, Bu si'd ma maa na,
- 7** walama maa fangi i du gei i kufo Lu na ni i zu o mum ba bra, ma fei ti maska ma zunda do'o mi ma ma tingi sar ma maa i wanda ra bra.
- 8** Numa gi ni la ma tunda ma kanau kanau ra. Han ba se, a car gidang ni i wa tuko ko numa, walama sum ko ma he tu la he Lu na ta ti irna kufo kufo ka sin gir ko ma 'bei na. Numa gi ni la ma 'bei ra, ni la ma go ta gir 'bei he sum er.
- 9** Na gi, a ting turu hêi ka ca'b la ko ma go car fa, ma ni ca'b la ma sùm ba, ting turu hêi ka di'i zu se'd muina kona, ka ce'd ndri, ka ci tokyo la ma i wa vin gat ta. La ko numa pet na, su hina fe ti tuko hina mi, la ko numa ni mangar ori njok.
- 10** Kandaka se, su ma gi go mba ka la ma fang ti ir li gi, wal ti bong duk sum aso Lu na na, a alam wa 'dau wase, wa ho'b tan, kandaka se, mi gi hum viniu mi na, a 'baram.
- 11** A we ni se, su ma kandaka numa tan na, ni su ma 'bar vari ma i du gei ra suno, mi go gir ni buburo. Kandaka ni numa tan gi, mi ve ti turum ka bol la ni wa turum ka'dorom.

Ni cen ma dana gbo'o ra

- 12** Ka ma han gi sin kana Artemas wase Tisik i he'deu da na, a es fa turu zak, a mba fan i Nikopolis, walama han sar se, han ta suk hina kana gag vin sime'd na.
- 13** A gi hina na, njin Zenas ma we vin gat aso au Rome na, ka Apolos, a njinna i lo ta mana ra, a hana tuko ma guci i wana na pet, kot 'bei tuko ta ki'daknga joko.
- 14** Gi ni sum ko ma maa na era na, tà hat ni sin gir ko ma 'bei mbê er, tà ta njin ti sum nini ko er, kandaka se, la aso njin gi hina na. Gi ni tan mi na, he tu la mana ra vra'anda cei.
- 15** Tàna sum ko ma ka'd ini karan na pet go gau kana de'be. A ge han de'b gilam ko maa ma kana ma he tu la ra ka lana pet. O aso Lu ra ka hina na, ke kari pet.

Filemô

Filemô 1

Tak laram ka ge de'b pa

- 1** Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Pol, ma ni bu danggai i wa Jesu Kristi, nan ka njurma Timote. Han go ndal maktub ca ra he ni hau Filemô, gilam maa ma loma bam 'bor, ma ni minma ma kama i lo sin da,
- 2** he ni Eglis ma go tok wana i lo asoru ra, he njarma Apiya er, he Arsip ma ni gilam ma maa, ma tap kama i lo zi'i ra er:
- 3** Lu ma ni Bamma na, ka Busumra na Jesu Kristi ka hina na, hei o ra ka edlem he'b pa.

Girder aso Filemô ra ka he tu la mum ba

- 4** Njuran Filemô, gi ni si'de ma han gi go cen Lu man na na, han go sar ti karau kek kek, han go gam ti de'be;
- 5** walama han hum la girder mu ma a go gir ka sum aso Lu na pet na, ka he tu la mu ma a he i wa Busumra na Jesu Kristi ra.
- 6** Han go cen Lu na ni se, tap ma maa ma i lo he tu la ra ta njinma, ma we ti zu 'bei ma ma fanda pet ni ka Jesu Kristi ra.
- 7** Njuran na, girder mu ra frêi laron 'bor kasimi, ti han gidang er, walama a so'o lo sum aso Lu na.

Pol cen Filemô i wa Onesim

- 8** Ni wa numa gi, i zu gidang ma Kristi han da, han ndak ma iniu la tuko ma ka varirum ma a gir cem hîyâ na mbê mbê,
- 9** na gi, han go ceneu ni cen, ni i zu girder ra. Nan Pol ma kikisa'a na, cem hîyâ na, han ni i lo danggai ni i wa Jesu Kristi,
- 10** han go ceneu ni i wa Onesim, num ma fang ni vei man ka'd ini i lo danggai ra, walama han vra'am ni i lo he tu la ra.
- 11** Kufo na, mi ni tuko ma njok i iriu, na gi, cem hîyâ na, mi ni tuko ma kanau kanau ma 'bei hau er, 'bei he nan tum er.
- 12** Cem hîyâ na, han go homum kana hau, a gi hina na vam, num mi ke kandaka ni adukran ma wura ra tan.
- 13** Kufo na, laron ba ni se, mi suk ka'd ini i he'den go'o, walama mi njinan ka sin i tanau, i dugo li ma tà jeuwen i lo danggai ra, i wa er la ma 'Bei ra.
- 14** Na gi, han ba se, han ta ka'a la tanda bei ba mu ra mi, ni walama kot 'bei han ta giriu ni ka gidang; han ba se, a gir 'bei mu ra, ni ka ba mu ra 'bigi.

15 Onesim 'bu wal karau bar 'beita nde, ni walama mi ta fau gafî kanau kpingring 'bo eî na.

16 Cem hîyâ na, a kotom kandaka ni lak tan ganang mi se, na gi, mi kal wa lak ni hêi dei: kandaka ni njurma ma ma bam i lo he tu la ra tan. Gi ni nan na, han bam 'bor kasimi, na gi, han sar se, gi ni hau na, a go ta bam kal nan 'de dla, kandaka ni lak mu ma 'bei, ma ni njuru ma i zu Busumra na er.

17 A gi wan kandaka ni gilam mu tan gasi na, i dugo li numa na, a ta kauwum kandaka ni ma a kau nan na tan er.

18 Kandaka se, mi gi gir hau la ma buburo kufo wase, ni bal mu gi i waram kufo pi era na, a ta ca'b ni nan.

19 We man, ni nan Pol gi ndal maktub ca ka 'ban: han ta po'ou. (Kot 'bei han ta in hau se, nan gi ni su ma si'd maskarau na.)

20 Kokro ori, njuran na, a ta gir han la tanda ra ni i zu girder aso Busumra na. A so'o han lora kandaka ni njuru ma aso Kristi tan.

21 Ni ma turum, han we se, a go ta gir la ma han ca'bu ca ra. I dugo li ma han go ndal la tanda ra na, han we se, a go ta gir tuko ma kal la tanda ra 'bo 'de.

22 I dugo li numa, a min han za 'dau ma han go ta suk hina, walama han sar se, Lu na go ta hum cen mii ra gi, mi ta hom karan kana i he'di 'bo eî.

De'b ma do'o dana gbo'o ra

23 Epafra, minan ma karan i lo danggai, ni wa la aso Jesu Kristi ra, mi gau kana de'be.

24 Mark, ka Aristark, ka Demas, ka Luk, minkoron ko ma gir sin da karan na, gau kana de'be.

25 O aso Busumra na Jesu Kristi ka hina na, ke kari.

Hebre

Hebre 1

Lu na nja'a la kama ni ka Vei mum ma

¹ Fa kufo dei na, Lu na nja'a la he muima kona ni ka vari ko 'dang 'dang, i li na 'dang 'dang 'bor, ni ka sum ko mum ma jok vinim ma.

² Na gi, i lo bar ko ma do'o dana cem hîyâ na, Lu na nja'a la kama, ni ka Vei mum ma. Ni ka num gi Lu na ge ti afi ra ka angga ra pet, mi manam ni walama mi ti ham i wa tuko kona pet.

³ Vei na go tak ni ti'de sem ci'i aso Lu ra, su ma gi we Vei na, mi we ni Lu na da. Ni num gi go kau afi ra ka angga ra pet ka vin mum ma gidanga. I kir ma mi mbus sumra na fa suno i duk buburo mana ra na, mi ta sukum kana afi i 'ba Lu ma kati ra, num ma ka gidang kal tinglis sa.

Vei na gi kal wa sum sin ko ma afi duk Lu na

⁴ Vei na fang tong kal wa sum sin ko ma afi duk Lu na, kandaka ni sem ma Lu na ting ham ba, ti gangrang kal sem ko mana na pet.

⁵ Walama Lu na in ni he bu sin mani ma afi duk Lu na i sema: "Hau gi ni Vei man na, furum ma han vra'au" na su? Mi in ni he bu sin mani ma afi duk Lu na i sema: "Nan ta ke ni Bam, Num ta ke ni Vei man bra" na su?

⁶ Na gi, ka ma Lu na go ta sin fa Vei mum ma kufo kici kici na ka'd i wa angga ra na, mi in i sema: "Sum sin ko ma afi ma aso Lu na pet na, tà ta sak vin gufna ka'd ham."

⁷ Hîyâ gi ni la ma Lu na in i wa sum sin ko ma afi duk Lu na i sema: "Num go fang sum sin ko mum ma afi duk Lu na ni sime'de, hu'dki mum ma ni cil ku er."

⁸ Na gi, gi ni la ma guci i wa Vei na, Lu na in i sema: "Jinga vuduk mu ra, hau Lu na, go ta ke ni gag kanau. A go ta ti ni ka bol ma i du gei ra.

⁹ A ba ni du gei ra, a ba buburo ra mi, ni wa numa gi, Lu na, num ma ni Lu mu na, ho'o hau mbur ma lo frêi i warau, turu go eleu ti kal minkoru ma 'danga."

¹⁰ Gafi dla na, mi in i sema: "Hau Busumra na, a ge angga ra ni fa ka ting zu ra dei, a ge afi ra ni ka 'bu.

¹¹ Tà go ta do'o suno ndilang, na gi, gi ni hau na, a go ta ke ni kek. Ka lana pet na, tà go ta fang vu, kandaka ni barau tan;

¹² a ta hi'diuna kandaka ni barau ma tong tan, tà ta fang kandaka ni barau ko tan, na gi, gi ni hau na, a hina ta fang ma 'dang mi kanau, kimru hina do'o mi er."

13 Lu na in ni he bu sin mani ma afi duk Lu na i sema: “Suk i 'ban ma kati ra, gag han ta sak ti sum bibile ko mu na ka'da, kandaka ni tuko ma ting seu i wa tan” na su?

14 Tan na, ni tàna mani gi ni sum sin ko ma afi duk Lu na su? Tà ni ngisa ko, tà go gir sin he Lu na. Lu na go sinna, walama tà njin sum ko ma go ta fe si'd ta kandaka ni tuko vri mana tan na.

Hebre 2

Si'd ma tong ga

1 Ni wa numa gi, ma vei tuma ka gidang 'bor kal i wa tu la ko ma ma humina na, walama kot 'bei ma ta vi'i tuma.

2 La ma sum sin ko ma fa afi duk Lu na in kufo dei ra, ni la ma tunda: su ma gi ve i zu vin gat ko numa mi, ka sum ko ma dum vin na pet na, tà fe bol ma ndak i wa buburo mana ra.

3 Gi ni tan da na, kandaka se, ma gi 'bari si'd ma tong ca gi ting suno na, tan na, ni mama gi, ma ta si'di ti tuma su? Busumra na wa turum gi in la si'd tanda suno kufo, tàna sum ko ma hum landa i vinim ma, tà tak hama tu la tanda ra suno bra.

4 Lu na era na, he gidang i tu la in mana ra, ni ka tuko gir ko ma tak, ka tuko gir ko ma lingi, ka tuko gir ko ma yeu, ma ka irna 'dang 'danga. Gafi dla na, mi ke'ei tuko he ko aso Ngisa Lu na he sum ko mum ma ni i zu ba mum ba.

Num ma ta ka sum ma i li si'd ta

5 Walama Lu na he gidang he sum sin ko ma afi duk Lu na, walama ti wa angga ma ma go ini landa ma go ta mba ca ra mi.

6 Na gi, su nini in i lo Maktub pa i sema: “Tan na, sura na, ni nimi gi, hau Lu na go sar ti karam tan su? Tan na, sura na tan gananga gi, a go kot waram tan teu teu na, ni wa nimi su?”

7 A tingim ka'd tan njô, ke nde ma mi ndak ka sum sin ko ma afi duk Lu na, a sak ham sem ci'i ra ka tong ga i 'bum, kandaka ni vuduk tan,

8 a ham gidang ma mi ti ti i wa tuko kona pet.” Ka ma Lu na ham gidang i wa tuko kona pet, kandaka ma in numa tan na, i dugo li numa na, tuko mani mani ma mi bei ham gidang i waram mi na cei se. Na gi, cem hîyâ na, ma wei se, su na ti i wa tuko kona pet na mi 'bo.

9 Na gi, ma wei se, Lu na ting Jesu ka'd tan njô, ke nde ma mi ndak ka sum sin ko ma afi duk Lu na, ni walama se, Jesu ta mat i wa sumra na pet, numa gi ni o aso Lu ma mi gir kama ra. Cem hîyâ na, Jesu fe sem ci'i ra ka tong ga i wa lica ma mi li i wa mat mum ma.

10 Lu na gi ni bu tuko kona pet, ni se, tuko kona pet car fa ni i tu num, ni i zu num gi, tuko kona pet ti hina. Tuko ma i lirim ma, ni se, mi fang Jesu ni bu ma ndak mucu'u mucu'u ka lica ra, walama mi ta ka ado ko 'bor i lo sem ci'i mum ba. Walama ni Jesu gi ta kana i lo si'd ta.

11 Jesu gi ni bu ma fang sum ma bei cet cet fa suno i lo buburo mana ra, num ka tàna sum ko ma mi fanga bei cet cet numa na, ka lana pet na, Bamna ni 'dau. Ni wa numa gi, Jesu hina gir kuzur ma 'dana se, tà ni njurokom ma mi.

12 Kandaka ma mi in i sema: “Hau Lu na, han go ta in larau suno he njurokon na, han go ta gile seu ka yem i duk sum ko mu ma tok nga.”

13 Mi in dla i sema: “Han ta ting sar man ni i wa Lu na.” Mi hom in gafi dla i sema: “We, han man, ka ado ko ma Lu na han na.”

14 “Ado ko” numa na, tà ka tleu tu ka vursu, ni wa numa gi, Jesu wa turum ma, mi fang kandaka ni tàna tan, mi am ti tu ma kandaka ni mana ra tan. Mi gir tan na, walama ni ka mat mum ma gi, num go ta 'deng ti Seitan, num ma ka gidang i wa mat na,

15 kandaka ni numa tan gi, mi sak ti sum ma afi, tàna sum ko ma fang tuna ni laki ko i zu wulak aso mat ma i lo bar ko mana na pet na.

16 Walama mi mba njin ni sum sin ko ma afi duk Lu na mi, na gi, mi mba njin ni mui Abraham kona.

17 Ni wa numa gi, mi fang turum tlinge kandaka ni njurokom ma tan, i tu tuko kona pet cub bigi, ni walama mi ta fang ti ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu ma mana na, ma ni bu o ma ka ir 'dil, i lo sin mum ba i kufo Lu na, walama sum ma ta fe ti pat vin i wa buburo ko mana na.

18 Cem hîyâ na, mi ndak ma mba njin tàna ko ma 'bu ra 'buna na, walama num wa turum era na, 'bu ra 'bum fa ni tan er, mi li ti ca er.

Hebre 3

Jesu kal wa Mois

1 Ni wa numa gi, hei njurokon ma ni sum aso Lu na, hei ma Lu na 'dei fa na, wei ni Jesu ma Lu na sinim fa, walama mi fang ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, ma i wa he tu la ma ma gei erra ra.

2 Walama mi ni bu ma ir 'dil i kufo Lu na, num gi manam i wa sin ca ra, kandaka ni ma Mois ni su ma ir 'dil i kufo Lu na, i lo sin ko mum ma i lo za aso Lu ra pet numa tan er.

3 Su ma min za ra min na, mi kal za ra ka sem ci'i ra. Kandaka ni numa tan er gi, Jesu kal ti wa Mois ka sem ci'i ra.

⁴ Za kona pet na, su ma minna na hina; na gi, Lu na gi ni bu ma min tuko kona pet.

⁵ Mois ni su ma ir 'dil i lo za aso Lu ra pet. Mi ni hu'd aso Lu na, mi go in ni la ko ma Lu na go ta in lana suno, i lo uci ko ma go ta mba na.

⁶ Na gi, Kristi ni bu ma ir 'dil, ni Vei ma ni bu tong i lo za aso Lu ra. Kandaka se, ma gi kauwi loma dablak, co'oi zu tuma i wa tuko ma ma tingi sar ma maa i waram ma na, maa gi ni za mum ba.

'Dok tu aso sum aso Lu na

⁷ Wa numa gi, Ngisa Lu na in ti i sema: “Kandaka se, ii gi humi der Lu na furum da na,

⁸ koti 'bei, ii fangi lori dobroko, kandaka ni ma muiiri kona fang la karam, ka fat bar ma tà tukum i go'b ma tan.

⁹ Lu na in i sema: I dugo li ma muiiri kona tukan, tà 'bun na, tà we tuko gir ko man na pet, gag ndak kim gufi'di.

¹⁰ Ni wa numa gi, loron cim i wa sum numa, han in i sema: ‘Tà go vi'i i lo sar mana ma i lona ra kek kek, tà we vari man da mi kanau.’

¹¹ Loron cim, han sur ti turan i sema: ‘Tà go ta ser i lo li ma 'dok tu man da mi kanau!’ ”

¹² Njurokon na, koti turi 'bei, kot 'bei sa sa ma i dukri, ma lorom ta ke buburo bei he tu la ra gi, mi ta hom 'bar Lu ma ka irim ma suno na.

¹³ Dlati hum ndri i dukri ka bar ka bar pet, gag do'o aso fat ma “furum” ca ra, walama kot 'bei su i dukri, buburo ta 'bum gi, mi ta fang lorom dobroko.

¹⁴ Kandaka se, ma gi kauwi tuma gidang ngring, i wa he tu la ma ma tingi ti sar ma maa ma kufo ra, gag ka fat ma do'o ra na, ka lama pet na, ma fangi ni sum sin ka Kristi.

¹⁵ We, hîyâ gi ni tuko ma Maktub pa in na i sema: “Kandaka se, ii gi humi der Lu na furum da na, koti 'bei, ii fangi lori dobroko, kandaka ni ma muiiri kona fang la karam tan na.”

¹⁶ Tan na, ni sum sa gi hum der Lu na gi, tà fang ti la karam ma su? Ni sum ko ma Mois busuk fa suno kana i Ejipte pet na, tan mi su?

¹⁷ Tan na, ni sum sa gi, Lu na lorom cim i wana kim gufi'di na su? Lorom cim ni i wa sum ko ma gir buburo ra gi, matna sak ti ka'd i lo go'b ma, tan mi su?

¹⁸ Ka ma Lu na sur turum ka sur ma ca i sema: “Tà go ta ser i lo li ma 'dok tu man da mi kanau” na, tan na, mi in la tanda ra ni ka sum sa su? Mi in la tanda ra ni ka sum ko ma car la karam ma, tan mi su?

¹⁹ Ma wei na, tà fe vari ma ser i lo li ma 'dok tu tanda ra mi, walama tà he tu la mi.

Hebre 4

¹ Lu na in i se, num ta hama vari ma maa ta seri ti i lo li ma 'dok tu mum ba. Numa gi, ma nei wulak cu'b 'bigi, walama koti 'bei, su i dukri 'dau gi ta ki'dak i tu ze ma ta ze i lo li ma 'dok tu tanda ra.

² Walama ma humi er la ma 'Bei ra, kandaka ni tàna sum ko ma humba i lo go'b ma tan er. Tà humba, na gi, ti gir sin i lona mi, walama i dugo li ma tà humba na, tà vanda ni ka he tu la mi.

³ Na gi, maa sum ko ma hei tu la ra na, ma go ta fei vari ma seri ti i lo li ma 'dok tu ma Lu na in landa i sema: “Loron cim, han sur ti turan i sema: ‘Tà go ta ser i lo li ma 'dok tu man da mi kanau!’ ” Na gi, sin ko ma aso Lu na pet na, mi do'ona ni fa kufo dei, ka ting zu ma aso angga ra da.

⁴ Ni ma turum, hîyâ gi ni tuko ma ndal i li nini i lo Maktub pa, i wa fat ma se'da ra, i sema: “Ka fat ma se'da ra na, Lu na 'dok turum i wa sin ko mum ma pet.”

⁵ La ca ra ndal i li ma 'dang tan er, Lu na in i sema: “Tà go ta ser i lo li ma 'dok tu man da mi kanau.”

⁶ Sum ko ma kufo ma hum la ma 'Bei ra na, tà fe vari ma ser i lo li ma 'dok tu mum ba mi, walama tà he tu la i zu mi, na gi, sum ko ma nini hina gi go ta ser i lo li ma 'dok tu tanda ra.

⁷ Ni wa numa gi, Lu na hom ting fat ma nini 'dau, ma mi 'danda se “furum.” Mi in la fat tanda ra i kir kim ko 'bor ka vin David, ni la ma i lo Maktub pa ma ma in landa da, mi in i sema: “Kandaka se, ii gi humi der Lu na furum da na, koti 'bei, ii fangi lori dobroko.”

⁸ Walama kandaka se, Josuwe ta ka sumra na i lo li ma 'dok tu aso Lu ra gau da na, Lu na ta in la i wa fat ma 'dang i kir gafi mi se.

⁹ Kandaka ni numa tan na, 'dok tu ma guci i wa sum aso Lu na ke hina go ta mba 'bo. Dok tu tanda ra go ta ke kandaka ni 'dok tu aso Lu ma ka fat ma se'da ra tan.

¹⁰ Walama sa sa ma gi ta ze i lo li ma 'dok tu aso Lu tanda ra da na, mi go ta 'dok turum i wa sin ko mum ma, kandaka ni ma Lu na 'dok ti turum i wa sin ko mum ma tan er.

¹¹ Wa numa gi, ma co'oi zu tuma gidang, walama ma ta fei ti vari ma ma ta seri ti i lo li ma 'dok tu aso Lu ra. Sa sa ma i dukma na, kot 'bei mi ta dum vin, kandaka ni tàna ko ma dum vin i go'b ma tan gi, mi ta fe vari ma ze ti i lo li ma 'dok tu tanda ra mi joko.

12 Walama la aso Lu ra ti ni ka ira, ti go gir sin, se'dta ti 'bor, kal iciu za ma se'dta ti 'bor ler ler ma fal tuko kona 'de. Ti go fal ir kengli na, gag fe ti iseu ma ka mbur i dukrum ma, numa na, ni maska ka ngisa. Ti go ta ka'a bol i wa tuko ko ma sumra ba na, ka sar ko ma i lona na.

13 Tuko ma pipe'e i ir Lu na na cei. Gi ni nimi nimi pet na, ni suno i irim, i ir ti'de gau. Maa ka lama pet na, ma go ta guci zu tuko gir ko ma maa na ka vinma i kuforom mbê mbê.

Jesu gi ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na

14 Wa numa gi, ma kauwi loma dablak i wa he tu la ma ma gei erra ra. Ma ka bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na hina ni ma turum gasi, ni num ma ta ze i li suk aso Lu na, num gi ni Jesu, Vei aso Lu na.

15 Bu tong ma maa ma aso sum ko ma fal tuko vursu na, ndak ma tlau irma i tu ki'dak ma maa ra. Bu kona 'bum 'dang 'dang, kandaka ni maa tan er, na gi, mi gir buburo tan nde mi kanau.

16 Ni wa numa gi, ma hu'di i he'd jinga vuduk aso Lu ra bei wulaka, i li ma o ra hina na, walama mi ta we ti cicama, mi ta hama ti o mum ba, mi ta njin ti i zuma i li ma ma ki'daki hina na bra.

Hebre 5

1 Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu mani mani pet na, Lu na go manam fa ni i duk sumra na, walama mi ta gir sin i kufo Lu na i wana. Mi ta he tuko he ko, fal tuko vursu wa la pat vin ma i wa buburo ra.

2 Mi ndak ma ta we cica sum ko ma ka ir jeng mi na, ka sum ko ma gir tuko i lirim mi na, walama num wa turum era na, mi go ki'dak i tu tuko ko 'bor er.

3 Wa numa gi, mi ta fal tuko vursu wa la pat vin ma i wa buburo ra cu'b 'bigi, ni i wa buburo aso lilau ma pet ta teu mi, na gi, ni i wa num turum er.

4 Su ma ndak ma ta am sem ci'i tanda ra, ma ta fang ti ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu, wa turum ka'dorom ma cei. Ni su ma Lu na 'dam ma ngaf gi go ta fang, kandaka ni ma Aron fanga tan.

5 Gi ni Kristi era na, mi am wa turum afi ka'dorom, walama num ta fang turum ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na mi er. Na gi, ni Lu na gi in ham i sema: "Hau gi ni Vei man na, furum ma han vra'au."

6 I lo li ma 'danga, mi in gafi dla i sema: "A ta ke ni bu ma fal tuko vursu gag kanau, kandaka ni Melkisedek tan."

7 Ka ma Jesu ka'd i wa angga ra 'bo na, mi cen, mi ci'i ka derem afi gidang, 'de ti Lu ma ndak ma ta si'dim suno i vin mat na, ka mbi ci'i i irim. Lu na bra na, car hum cen mum ba, walama mi hom waram ka'da.

8 Mi ni Vei aso Lu na pi era na, mi hat ni hum ma hum vin da, ka lica ko ma mi li na.

9 I dugo li ma mi fang ni su ma ndak i vin turum mucu'u mucu'u na, mi fang ni bu si'd ma gag gag kanau ra, ni i wa sa sa ma gi hum vinim ma.

10 Lu na bra na, 'dam ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu, kandaka ni Melkisedek tan.

Koti 'bei ii ta 'bari he tu la ra suno

11 La ko ke 'bor ma ma ta in hei na, na gi, gali 'bor ma in hei zuna suno na, walama ii hina humi zak mi.

12 Li na ndak ma ii ta fangi ni sum ko ma hat sum se, na gi, gag cem hîyâ na, ii bei ni se, su gi ta hati tuko ko ma lana gali mi, ma tà hati kufo i lo la aso Lu ra gafi dla. 'Bei kal la, ii tii ni tuko ti ma gidang se, na gi, ii go cei ni pa to'o 'bo.

13 Sa sa ma go ce ni pa na, mi ni vei ga'a 'bo, mi we vari ma wal bong duk tu la ra ka kas la ra mi.

14 Gi ni sum lingi na, tà ndak ma ti ni tuko ti ma gidang, walama tà hat tuna, tà we vari ma wal bong duk 'bei ra ka buburo ra.

Hebre 6

1 Ma homi i lo hat ma kufo ma aso ado ciciki, ma guci i wa Kristi ra mi se, na gi, ma tei irma kufo kufo, ma fangi ti ni sum ko ma ndak i vin tuna mucu'u mucu'u, walama kot 'bei ma ta tingi zu gafi ka am lo i wa sin ko ma mat na, ka he tu la ma i wa Lu na,

2 ka hat ko ma wa la aso baptem ko 'dang 'dang, ka la aso ting ma ting 'ba i wa sum, ka la busuk aso sum ko ma busuk suno i li usiya na, ka la aso bol ma gag kanau ra.

3 Ma tei irma ni kufo kufo. Kandaka se, Lu na gi ba na, ma go ta giri ni tan.

4 Ni ma turum gasi, tàna sum ko ma 'bar he tu la ra suno na, tà ka vari ma hom fa gafi mba am lona mi se. Tà suk fa kisa kufo i lo ti'de aso Lu ra er, tà ne'e el tuko he ma fa afi duk Lu na er, tà fe Ngisa Lu na er.

5 Tà we wa tuna 'bei se, la aso Lu ra ni la ma 'bei gasi na er, tà ve la gidang aso uci ma go ta mba ra er.

6 I dugo li numa na, tà 'bar he tu la ra suno, tà ka vari ma hom fa gafi mba am lona mi se. Walama kandaka se, su ma gi 'bar he tu la ra suno da na, la tanda ra ke kandaka ni se, mi hom gei Vei aso Lu na afi i wa ago gei na gafi dla tan, mi 'bar vari he lilau ra, ca'b ti vinim.

⁷ Walami angga ma gi go ce mbi Lu, ma mi go se fa i wanda na kek kek gi, ti gi gir ti ir njef ko 'bei he sum ko ma go kura i wanda na, Lu na go be vin i wanda.

⁸ Na gi, kandaka se, angga tanda ra gi ci fa ni ngei ko, ka pituu mangar ori na, ti hina gir tuko 'dau mi. Ti hina ge bar 'bor mi er, Lu na go ta 'de tuko i wanda, gag ku go ta yanda ti suno.

⁹ Na gi, hei ma han bei na, kandaka se, ma gi in kandaka numa tan era na, ma we net se, ii ni i lo vari ma 'bei ra, ni vari si'd ta.

¹⁰ Lu na ni bu ma i du gei, sin ko mii ma ii giri wase, ka girder ma ii giri ma ni ka sem num, ka njin ma ii njini ti njuroki ma ni sum ko ma he tu la ra, ma ii go njinina ti gag cem hîyâ to'o 'bo na, lorom hina ta 'dungo i wa mi kanau.

¹¹ Na gi, ma ba se, sa sa ma i dukri na, mi ta irim kufo kufo ka tuko gir mum ma i wa sin tanda ra, gag fat ma do'o ra, walama ii ta fei ti tuko ma ii tingi sar mii i waram ma pet.

¹² Ma ba se, ii fangi ni sum ko ma tituu mi, na gi, ii ami ni i zu tuko gir aso sum ko ma kufo ma he tu la ra gi, tà ve ti tuna, tà fe ti tuko ma Lu na in se, num ta hana na.

Tuko ma Lu na in na go ta gir net

¹³ Ka ma Lu na am vinim he Abraham ma, mi sur turum se, i num ta gir kandaka ma num in na tan. Walama tuko ma kalam, ma num ta sur ti turum ma cei, ni wa numa gi, mi sur ti turum ni ka sem num turum.

¹⁴ Mi in i sema: "Han am vinan hau, han go ta 'be vin i warau, han go ta zul hau njefru 'bor."

¹⁵ Abraham gol ni ka ir 'dil, ni wa numa gi, mi fe ti tuko ma Lu na in ham ma.

¹⁶ Kandaka se, sumra na go sur tuna na, tà go sur tuna ni ka sem tuko ma tong kal wana na, sur tu tanda ra bra na, ti go ta ka'a ir la ma i duk sumra na.

¹⁷ Lu na bra na, 'bar ti am vin mum ba ke ti hina kek, ni ka sur tu mum ba. Kandaka ni numa tan gi, mi tak ti he sum ko ma ve am vin tanda ra, ni se, mi hina fang la in mum ba vinim ho'b mi.

¹⁸ Tuko ko hina ho'b ma, tà hina fang ma 'dang mi, numa na, ni am vin da ka sur tu ra. Lu na hina kas la i duk tuko ko numa mi. Numa gi go hama ti gidang, gag ma ta vei ti tuko ma ma tingi sar ma maa i waram, ma mi go ta hama, maa sum ko ma fei li ma pe'ei tuma i he'dem ma.

¹⁹ Sar ma ma tingi tanda ra, go ta ke kandaka ni ngrak ma jeu maskama ka'd ngring, hina hen mi, kandaka ni geu ma tà go jeu ti il la ka'd i vin sina numa tan. Tanda gi go ta ze i kir barau ma tà ka'a ti ir li, ma i lo za aso Lu ma 'bei cet cet ta, gag ta ze ti i lo tanda ma 'bei kal tinglis sa.

²⁰ Ni li ma Jesu ta ze hina kufo da, mi ta ze hina ni i wa maa. Mi ke ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na gag kanau, kandaka ni Melkisedek tan.

Hebre 7

Melkisedek, vuduk, bu ma fal tuko vursu na

¹ Melkisedek numa na, mi ni vuduk ma Salem, mi ni bu ma fal tuko vursu aso Lu ma tong ma afi na. Ka ma Abraham car fa dling ma mi oi fa vuduk kona gi, mi go homum fa aso na, Melkisedek car 'dukol irim ngaf karam, mi 'be ham vin.

² Abraham he wa tuko ma gub ma mi la'a fa na pet he Melkisedek. Zu sem Melkisedek, ni sema: “vuduk ma i du gei.” Gafi dla na, mi ni vuduk Salem, numa na, in ni se, “vuduk ma edlem he'be.”

³ Melkisedek, su we bam mi er, su we yam mi er, su we zu se'd mum ba mi er, su we vra'aram mi er, su we mat ma mi mat na mi tum er. Mi ke kandaka ni Vei aso Lu na tan: mi ke ni bu ma fal tuko vursu gag kanau.

⁴ Wei tong aso Melkisedek ka! Abraham ma ni muima ma kufo na, mi ham wa tuko ma i duk tuko ko ma mi la'a fa i li dlinga.

⁵ Vin gat ta in he mui Levi ko ma ni sum ko ma fal tuko vursu na i se, tà ta ve wa tuko ma gub ma i duk tuko fe ko ma aso ado Israel la, tà go ve tuko numa ni i ba njurokona na, gi ni tàna era na, tà ni fa i tu se'd aso Abraham ba er.

⁶ Melkisedek, ma zorum car fa ni i tu se'd aso Levi ra mi na gi, mi ve wa tuko na i ba Abraham, mi be vin i wa num ma fe am vin aso Lu ra.

⁷ Li môïrum cei kanau, num ma 'be vin i wa minim ma, mi kal minim ma mi 'be ham vin num ka tong ga.

⁸ Gi ni mui Levi ko ma ni sum ko ma fal tuko vursu na, ni sum ko ma go ta mat ni mat bo na, tà go ve wa tuko na. Na gi, gi ni Melkisedek nga, mi ni su ma ta mat mi na, mi ve wa tuko na. Numa gi ni tuko ma Maktub pa in na.

⁹ Kandaka in ni sema: ka ma Abraham he wa tuko na, Levi ma muirum kona ni sum ko ma go ve wa tuko era na, mi he wa tuko num er.

¹⁰ Walama ka ma Melkisedek ngaf ndri ka Abraham tan na, tà bei vra'a Levi bo, na gi, su ndak ma in i se, mi hina i lo muirum da.

¹¹ Lu na he vin gat ta he au Israel kona, mi ting la tanda ra ni i wa sin ma fal tuko vursu aso mui Levi kona. Kandaka se, sum ko ma fal tuko vursu ma ni mui Levi kona gi gir sin mana ra bei te'd gau da na, su ma 'dang ma fal tuko vursu kandaka ni Melkisedek tan, ma ni su ma i zu se'd aso Aron da mi na, ndak ma go ta ze turum suno mi.

¹² Kandaka se, sin ma fal tuko vursu na gi fang 'danga, vin gat ta era na, ta fang 'dang mbê bra.

¹³ La ko numa in ni i wa Busumra ma maa na. Num mi fang ni su ma i zu se'd ma 'dang. Su ma i zu se'd mum ba, ma fang ni bu ma fal tuko vursu i kufo Lu na cei.

¹⁴ Sa sa era na, mi we ma se, mi vra'a fa ni i zu se'd aso Juda ra; gi ni Mois era na, ka ma mi in la ma guci i wa sum ma fal tuko vursu na, mi in la ma guci i wa se'd tanda ra hina i du wa 'dau mi.

Su ma 'dang ma fal tuko vursu kandaka ni Melkisedek tan

¹⁵ La ca ra zunda hom ze suno i ir ti'de kal bo dla, ni se, su ma 'dang ma fal tuko vursu hom ze turum suno i ir ti'de gau, ma tlinge kandaka ni Melkisedek tan.

¹⁶ Mi fang ni bu ma fal tuko vursu na, ni i zu vin gat aso sumra na mi, na gi, ni ka gidang aso maska mum ma hina do'o mi kanau ra.

¹⁷ Walama Maktub pa in la ma guci i waram ba i sema: “A ta ke ni bu ma fal tuko vursu gag kanau, kandaka ni Melkisedek tan.”

¹⁸ Numa gi, vin gat ma kufo ra ci suno, walama ti ki'dak er, sinda cei se er.

¹⁹ Walama vin gat aso Mois sa ndak ma gir tuko ma kanau kanau mi. Cem hîyâ na, tuko ma ma tingi sar ma maa i waram ma kal tinglis sa mba da. Ni num gi go ta ta kama i he'd Lu na tul la.

²⁰ Numa dla na, sur tu aso Lu ra hina i wa. Sum ko ma fal tuko vursu ma tà tinga kufo dei na, ni ka sur tu kandaka hîyâ tan mi.

²¹ Na gi, Jesu fang bu ma fal tuko vursu na, ni ka sur tu ma Lu na in ti ham i sema: “Busumra na sur turum tan, mi hina fang vinim ho'b mi i sema: ‘A ta ke ni bu ma fal tuko vursu gag kanau.’ ”

²² Ni wa numa gi, Jesu gi gideng zu tap vin ma 'bei kal ma kufo ra.

²³ La ma 'dang hina dla: sum ko ma fal tuko vursu ma kufo na, tuna ni lilau, walama mat na telna vari ma ta irna kufo ka sin ko mana na.

²⁴ Na gi, Jesu ke ni kek gag kanau, sin mum ma fal tuko vursu na hina jok he su ma 'dang mi.

²⁵ Ni wa numa gi, mi ndak ma ta si'd sum ko ma mba i he'd Lu na tul ni ka num ma, cem hîyâ er, gag kanau, walama mi suk ka irim kek gag kanau, walama cen Lu na i wana.

²⁶ Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu ma ma go langinum ma, ni kandaka hîyâ tan. Mi nde i ir Lu na, mi ni su ma 'bei cet cet, buburo tan nde era na i

turum mi. Mi wal ka sum ko ma gir buburo na, mi ta sukum kana afi i wa li ko ma afi na.

²⁷ Mi kandaka ni tan sum lingi aso sum ko ma fal tuko vursu ma go ta ka tuko ma fal vursu ka bar 'dau 'dau pet, i wa buburo mana ra kufo 'bigi, i se gi, i kir ra, i wa buburo aso sum ma pet na 'bo na tan mi. Na gi, ka ma mi he maskaram ni tuko be vin ma fal vursu na, numa na, ni tuko ma be vin ma mi gir ni waram ka'dau ngitleng, numa na, ndak ni gag kanau.

²⁸ Vin gat aso Mois sa, man ni sum ko ma ki'dak nga, walama tà fang ni sum lingi aso sum ko ma fal tuko vursu na. Na gi, sur tu aso Lu ma mba i kir vin gat ta na, man ni Vei na, num ma ndak mucu'u mucu'u gag kanau na.

Hebre 8

Jesu gi ni bu tong ma maa ma fal tuko vursu na

¹ Wei man, ago la ma tong kal ma i lo la ma ma in ka'd ca ra, kandaka ni hîyâ tan: ma fei bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu ma kandaka ni numa tan, num ma ta sukum kana afi i ba kati i ba jinga vuduk aso Lu ma ka gidang kal tinglis sa.

² Mi gir sin mum ba kandaka ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na tan, i lo za aso Lu ma bei cet cet ta, ni sema, i lo za dlu'bu ma tunda ra, za dlu'bu ma ni ba sura gi minda mi, ma ni Busumra na gi minda kana afi ra.

³ Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu mani mani pet na, Lu na manam ni walama mi he tuko he ko, fal tuko vursu he Lu na. Ni wa numa gi, bu tong ma maa ma fal tuko vursu na, mi ta ta ka tuko ma mi he na mbê er.

⁴ Kandaka se, mi gi ni gau ka'd i wa angga ra 'bo na, mi go ta ke ni bu ma fal tuko vursu mi kanau, walama sum ko ma fal tuko vursu ma go he tuko he ko, ma i zu vin gat aso au Juif kona tà hina.

⁵ Sin aso sum ko ma fal tuko vursu ma tà go gir ra, ke kandaka ni tuko ma tak ti ngisa tuko ma kana afi na tan. La tanda ra gir ka Mois ni tan er. Ka ma mi ke tul ma go ve za dlu'bu ra na, Lu na in ham i sema: “A ta gir tuko kona pet na, tlinge kandaka ni tuko ma han tak hau fa afi i wa goi ra tan cukot cukot.”

⁶ Na gi, cem hîyâ na, Jesu fe sin ma fal tuko vursu ma tong kal mana ra. Kandaka ni numa tan gi, tap vin mum ma mi jeu i bong duk Lu na ka sumra na, landa kal ma kufo ra, walama la tanda car ni i wa am vin aso Lu, ma kanau kanau ma kal ma kufo ra.

⁷ Kandaka se, tap vin ma kufo ra gi 'bei kanau te'd gau da na, Lu na go ta hom lang tap vin ma wa ho'b pa mi.

⁸ Na gi, Lu na fe buburo i tu sum ko mum ma, walama mi in i sema: “Wei, bar ra go ta mba, ma han go ta tap vinan ma mireu ka sum ko ma Israel la, ka se'd aso Juda ra er. Busumra na gi in tan.

⁹ Tap vin tanda ra na, ti go ta ke kandaka ni tap vin ma han tap ka muina ko ma kufo na tan mi, ka fat bar ma han kau bana, han ze fa kana suno i wa angga Ejipte na, tà kau tap vin ma han tap kana tanda ra mi. Ni wa numa gi, han 'barna ti. Busumra na gi in tan.

¹⁰ Na gi, Busumra na in i sema: i kir bar ko numa na, han ta tap vinan ka Israel kona. We, ti go ta ke kandaka ni hîyâ tan: han ta sak vin gat man da i lo sar mana ra, han ta ndalla i lona ma i du ra er. Nan, han ta ke ni Lu mana na, tàna bra na, tà ta ke ni sum ko ma man bra.

¹¹ Vari ma su go ta hat he minim wase, bu njur mum i sema: ‘A we Busumra na,’ cei se. Walama tà go ta wan ka lana ndâ, car fa i tu ado ma ciciki na, gag ta ti i tu sum lingi ko ma i duknga na.

¹² Walama han ta sak hana tuko gir ko mana ma 'bei mi na suno, han go ta sar gafi i wa buburo mana ra mi se er.”

¹³ Ka ma mi in la aso tap vin ma mireu ra na, tap vin ma kufo tanda ra, mi fangga vu; na gi, tuko ma fang vu na, ke tul ma go ta do'o ni suno se.

Hebre 9

Za aso Lu ma i wa angga ra, ka ma afi ra

¹ Tap vin ma kufo ra, ti ka vin gat manda ra hina, walama sak ti vin guf ka'd he Lu na. Ti ka za manda ma 'bei cet cet ma i wa angga ra hina er.

² Tà ve za dlu'bu kona ni ho'bo: za dlu'bu ma kufo ra, tà go 'danda se, lo za ma 'bei cet cet. Tuko ko ma i londa na, ni tuko ma ting ku lampe i wa, ka gbokro ma bu'u ma ting tuko hina, ka mgbo ko ma sak i kufo Lu na.

³ I kir barau ma ka'a ti ir li ma ho'b pa, za dlu'bu hina ma tà go 'danda se, lo za ma 'bei kal tinglis sa.

⁴ I lo za tanda ra na, tuko ko ma hina na, ni li ma ka lor ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin na hina, ka zanduk aso tap vin da ma tà gurkum ni ka lor ra. I lo zanduk numa na, dasi lor ma ka *manne i londa ra hina, ka ndu ndu aso Aron ma 'duf fa hina, ka goi ko ma bu'u ma tà ndal la aso tap vin da hina na.

⁵ I wa zanduk ma afi na, ngisa tuko ko ma tlinge kandaka ni sum ko ma fa afi duk Lu na tan gi hina, tak ti kandaka ni se, ni li suk ma ka sem ci'i aso Lu ra tan; tà si'da keng'bana suno i wa li ma pat vin i wa buburo kona hina na. Na gi, cem hîyâ na, ma ndak ma guci zu tuko ko numa 'dau 'dau pet na mi.

- 6** Ka ma tuko kona min kandaka ni numa tan pet na, sum ko ma fal tuko vursu na go ser i lo za dlu'bu ma kufo ra ka bar 'dau 'dau pet, walama tàna ta gir sin ko mana na hina.
- 7** Na gi, za dlu'bu ma ho'b pa na, ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na gi go ta ze hina teu, gi ni num era na, i lo kim ba 'dau na, mi go ta ze hina ni waram ka'dau ori bra. Mi go ta ze hina ni ka vursu tuko ur ma mi go ta tak he Lu na, i wa buburo mum ba i wa turum, ka buburo ko aso lilau sum ko ma tà gir gi, tà we zuna mi na.
- 8** We, hîyâ gi ni la ma Ngisa Lu na tak ti na, ni ka tuko ko ma hîyâ: ka ma za dlu'bu ma kufo ra car hina jiu 'bo na, vari ma ta ze ti i lo za ma 'bei kal tinglis sa 'bar mi 'bo.
- 9** La tanda ra pet na, ke kandaka ni tuko ma go tak ti hama tuko ma go gir cem hîyâ. Numa na, ba ma in ni i sema: tuko he ko ka tuko ko ma fal vursu ma tà go tak he Lu na, ndak ma min lo sura ma go sak vin gufum ka'd numa gi, mi ta fang ti ni su ma kanau kanau na mi.
- 10** Tuko he ko numa na, ke ni vari aso tuko ti, ka tuko ce, ka mbus ko ma ka varina 'dang 'danga. Numa pet na, ni vin gat aso tleu tu ra ori, la tanda ra njin gag, mba ti i lo uci ma Lu na hom fang ti la ra mireu pet na.
- 11** Na gi, Kristi mba, num gi ni bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu, ma i wa tuko ko ma 'bei ma mba hama cem hîyâ na. Mi gir sin i lo za dlu'bu ma landa tong, ma 'bei 'bor cet cet, kal ma kufo ra. Ni za ma ba sura gi minda mi, ni se, za tanda ra car ni i wa angga ma ka'd ca ra mi.
- 12** I dugo li ma Kristi ze i lo za ma 'bei kal tinglis sa, ni waram ka'dau ngitleng, numa na, ndak ni gag kanau. Mi ze ni ka vursu tuko ur ma kandaka ni afu tan wase, ni vei nâu tan mi tum er. Na gi, mi ze ni ka vursu num turum; kandaka ni numa tan gi, mi ting ti hama zu si'd ma gag kanau ra.
- 13** Vursu tuko ur ma ni afu ka vei nâu, ka but ya nâu ma furfur ma tà go pik suno i wa sum ko ma buburo na, tuko ko numa go fanga 'bei cet cet, i lo njinjê mana ma aso tleu tu ra.
- 14** Kandaka ni numa tan na, vursu Kristi go ta kal 'bo 'de. Ni ka Ngisa ma ka irim gag kanau na gi, mi he ti maskaram he Lu na, kandaka ni tuko 'be vin ma fal vursu ma bei buburo ba'a tan. Vursurum go ta mbus sin gir ko ma njok ma i loma na suno, walama ma fei ti vari ma ma giri ti sin he Lu ma ka irim ma.
- 15** Ni wa numa gi, Kristi num gi i bong duk tap vin ma mireu ra, walama sum ko ma Lu na 'dana na, tà ta fe tuko ma guci hana kandaka ni tuko vri mana tan, ma gag kanau, ma Lu na in se, num go ta hana na. La tanda ra gir ni wa la mat aso Kristi ma mi mat na gi, sak ti fa sum afi i 'ba buburo mana ko ma tà gir, i dugo li ma tà fa i lo tap vin ma kufo dei ra.

16 I dugo li ma maktub aso am vin da gi hina na, sum ko ma ting sar mana ma la'a tuko vri na, tà ta tak se, bu ma am vin da guci i waram ma mata tan cu'b 'bigi.

17 Walama bu ma ndal maktub aso am vin da gi hina ka irim 'bo na, sinda cei 'bo, kandaka se, bu ma ndal la tanda ra gi mat da na, i kir numa se gi, sinda hina 'bo.

18 Numa, gi ni am vin ma kufo ra era na, ti bei vursu mi, ni ka vursu cu'b 'bigi ti gir 'bo.

19 Kufo na, Mois tak am vin da suno pet, kandaka ma ndal i lo maktub aso vin gat ta tan. I dugo li numa na, mi ve vursu ado nâu ko, ka vursu afu ko, tlum ti ka mbi, mi car pik vursu numa i wa maktub aso vin gat ta ka sumra na pet, ni ka tla'b *hisop ma tà jeuwem i tu ndri ka ngisa time ma tleu.

20 Mi in i sema: “Vursu ma hîyâ na, go ta ke ni ka tap vin ma Lu na am ti vinim in ti hei, ma ii tei ti i zu na.”

21 Kandaka ni numa tan er gi, Mois car pik ti vursu na i wa za dlu'bu ra, ka tuko sin ko ma tà go gir ti sin i lo za aso Lu ra pet.

22 I zu vin gat ta na, ni ka vursu na gi, tong tuko kona pet fang ti 'bei na. Kandaka se, vursu gi ho'o ka'd mi na, pat vin ma i wa buburo ra cei.

'Be vin aso Kristi na la'a buburo ra suno

23 Tuko ko ma hîyâ na, tà ke kandaka ni tuko ko ma tak ti ka tuko ko ma afi duk Lu na tan, tà ta fang ni 'bei cet cet kandaka ni hîyâ tan mbê mbê. Na gi, tuko ko ma afi duk Lu na, tà ba 'be vin ko ma kal 'be vin ma i wa angga ra.

24 Walama Kristi ta zam ni i lo za ma 'bei cet cet, ma sumra gi min ka 'bana mi, numa na, ni tuko ma tak ti ni tak ori. Na gi, mi ta zam ni afi duk Lu na, walama num ta in lama i kufo Lu na.

25 Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu ma aso au Juif kona, mi go ze i lo za ma 'bei kal tinglis sa, i lo uci 'dau 'dau pet, ni ka vursu tuko ur kona. Na gi, Kristi he maskaram ma na, mi ze ni kandaka numa tan kek kek mi.

26 Kandaka se, mi gi gir gau kandaka numa tan na, fa ka ting zu ma aso angga ra dei na, mi go ta li ca 'bor wa ndos dei. Ni tan mi, mi ze turum cem hîyâ ni i lo do'o ma aso uci kona pet, mi ze turum ni wa ka'dau ngitleng, numa na, ndak ni gag kanau, walama num ta la'a ti buburo kona, ni ka he ma mi he maskaram ni tuko 'be vin ma fal vursu na.

27 Kandaka numa tan, sa sa na, mi ta mat ni wa 'dau ori, i kir numa na, Lu na go ta li ham bol.

28 Kandaka ni numa tan gi, Kristi era na, mi he maskaram ni tuko 'be vin ma fal vursu na, ni wa 'dau ori, walama num ta la'a ti buburo ko aso sum suno

'bor. Mi go ta ze fa turum suno ma wa ho'b pa na, ni ma la'a buburo ra suno na mi se, na gi, walama si'd ni tàna sum ko ma go golom ma.

Hebre 10

¹ Vin gat aso au Juif kona, ti tak tuko ko ma ni tuna ma kanau kanau na suno te'd mi; ti ke kandaka ni ngisa tuko ma 'bei, ma go ta mba i kir 'bo na tan. I lo kim ba pet na, tà go ta ka tuko ma fal vursu ma 'dau numa he Lu na. Tan se, gi ni tuko ko ma fal vursu ma ka numa tan na, ni mama gi, vin gat ta ndak ma ta do'o buburo aso tàna ko ma go hu'd i he'd Lu na na su?

² Kandaka se, sum ko ma go sak vin gufna ka'd i kufo Lu na kandaka numa tan na, tà gi fang ti 'bei cet cet gasi na, tà go ta sar ka buburo ma i lona ra gafi mi se; vari ma tà go ta fal ti tuko vursu gafi hina mi se er.

³ Na gi, ni tan mi. Tuko ko ma fal vursu tan na, go 'bar lo sum nde i wa buburo ko mana na kim ka kim kek kek.

⁴ Walama vursu ado nâu ko, ka afu ko na, ndak ma la'a buburo ko suno mi.

⁵ Ni wa numa gi, ka ma Kristi ke tul ma go ta mba i wa angga ra na, mi in he Lu na i sema: “A ba ni tuko ma fal vursu, ka tuko he na mi, na gi, a min han ni turan.

⁶ Turu hina eleu i wa tuko ur ko ma tà go ye hau ye na mi er, wase, ka tuko ko ma fal vursu ma wa la aso pat vin ma i wa buburo ra na mi tum er.

⁷ I dugo li numa, han in i sema: ‘Lu na, han man, han ta gir ni tuko ma a ba na, kandaka ma ndal i waran i lo maktub aso vin gat ta tan.’ ”

⁸ Kufo na, mi in i sema: “A ba ni tuko ko ma fal vursu na, ka tuko he kona mi, turu hina eleu i wa tuko ur ko ma tà go ye hau ye na mi er, wase, ka tuko ko ma fal vursu ma wa la aso pat vin ma i wa buburo ra na mi tum er.” Na gi, tuko he ko numa pet na, ni tuko 'be vin ko ma i zu vin gat ta.

⁹ I dugo li numa mi in i sema: “Lu na, han man, han ta gir ni tuko ma a ba na.” Kandaka ni numa tan gi, Lu na la'a tuko ko ma fal vursu ma kufo dei na suno gi, mi vrak tuko ma fal vursu ma Kristi gir ra gi hina i tanna.

¹⁰ Jesu Kristi gir ni tuko ma Lu na ba na, ni wa numa gi, ma fangi ti 'bei cet cet fa suno i duk buburo ko ma maa na, ni ka 'be vin ma mi gir ka tleu turum wa ka'dau ngitleng, ma ndak ni gag kanau na.

¹¹ Bu ma fal tuko vursu mani mani pet na, go gir sin mum ba i lo bar ra 'dau 'dau pet, mi go ta ka tuko ko ma fal vursu ma 'dau numa kek kek. Na gi, tuko ko ma fal vursu numa na, ndak ma la'a buburo ra suno mi.

¹² Na gi, 'be vin ma Kristi gir wa la aso buburo ra na, ni ka'dau ngitleng ori, 'be vin numa na ndak ni gag kanau. I kir numa na, mi ta suk i 'ba Lu ma kati ra.

13 Ni i dugo li numa gi, mi go gol se, Lu na ta sak sum bibile ko mum ma ka'da, kandaka ni tuko ma ting sem i wa tan.

14 Kandaka ni numa tan, ni ka 'be vin ma ni ka'dau ngitleng ori na gi, mi fang ti sum ko ma buburo na ni sum ko ma 'bei cet cet, mi fanga 'bei cet cet ni gag kanau.

15 Ngisa Lu na era na, go in hama la tanda ra ni tan er. Kufo na, mi in i sema:

16 “Busumra na in i sema: I kir bar ko numa na, han ta tap vinan kana. We, ti go ta ke kandaka ni hîyâ tan: han ta sak vin gat man da i lona ma i du ra, han ta ndalla i lo sar mana ra. ”

17 I kir numa na, mi in i sema: “Han go ta sar gafi i wa buburo ko mana na, ka tuko gir ko mana ma 'bei mi na mi se. ”

18 Ka ma Lu na sak buburo tanda suno da na, vari ma su ta he tuko ma fal vursu, gi ni walama la'a ti buburo ra suno na cei se.

Ma hu'di fa i he'd Lu na tul

19 Hei njurokon na, ni ka vursu Jesu ma ho'o ka'd na gi, ma fei ti vari ma ma seri ti i lo za ma 'bei kal tinglis sa.

20 Mi min hama ir vari ma mireu, ni vari ma ta kama i lo maska ra, i kir barau ma wal ti bong duk li na, barau tanda ra gi ni tleu turum.

21 Ma fei bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu, ma ni bu tong i lo za aso Lu ra.

22 Ni wa numa gi, ma hu'di fa i he'd Lu na tul, ni ka loma ma 'dau ra cu'b 'bigi, ka he tu la ma kanau ra, ka loma ma tle 'bei tla'da'd ma fa duk buburo ra, ka tuma ma mbus suno ka mbi ma 'dikil 'bei 'dirngilinga er.

23 Ma vei tuma gidang i wa tuko ma ma tingi sar i waram, ma ma go ini laram suno na, walama Lu na ni bu 'bei, mi go ta gir tuko ma mi in na gasi.

24 Sa sa ma i dukma na, ma koti ndri 'bei, ma toksu zu ndri kufo kufo, gag ma ta taki ti girder ra, gag ma ta giri ti sin ma 'bei ra.

25 Koti 'bei, ma ta 'bari tok ma ma go toki ka sum ko ma he tu la ra suno, kandaka ni ma sum ko ma nini go gir ra tan. Na gi, ma dlati hum ndri gidang 'bor kal ma kufo ra, walama ii wei fat bar aso Busumra na ke tul ma go ta mba na da.

26 Maa, sum ko ma fei we aso tu la ra da na, kandaka se, ma gi go tei irma kufo kufo ka buburo ma gir ra, ka irma tan gat gat da na, 'be vin ma 'dang ma ndak ma la'a hama buburo ra suno na cei se.

27 Kandaka ni numa tan na, tuko ma 'dang ma ke cei se, ni wulak bol ma ka ku ma go ta mba ye sum bibile ko aso Lu na suno ra ngaf.

- 28** Sa sa ma gi culom i wa vin gat aso Mois sa na, tà go ta cim suno bei ma we cicaram, ni i zu la in aso sum ho'b wase hindi, ma gi we zu buburo mum ba gi, tà in suno na.
- 29** Kandaka se, su gi ha'b Vei aso Lu na ka'da, mi gi we vursu ma tap vin aso Lu ma mi fangam ti 'bei cet cet na ni tuko ma njok ori tan, mi gi ir ni Ngisa ma o na, ni ma turum, su numa na, mi ta fe bol ma buburo ma tong kal 'bo 'de mi su?
- 30** Walama ma wei num ma in i sema: “Ni nan gi go ta sa'a cukur ra 'bo, ni nan gi go ta po'o bal numa,” mi hom in gafi dla i sema: “Busumra na go ta ka'a bol he sum ko ma mum ma.”
- 31** Su gi nde i 'ba Lu ma ka irim ma na, ni la ma kal wulak 'bor.
- 32** Sari ka suk ma ii suki fa kufo ra. I lo bar numa na, i kir ma Lu na 'de fa lori ti'de suno ka ti'de mum ba, ii lii ca ko 'bor, na gi, lica ko numa kal wari mi.
- 33** Fat nini na, tà go iri, tà go lii ca i kufo lilau sum ko, fat nini na, ii go tapi turi 'dau ka tàna sum ko ma tà go gir kana ka numa tan na er.
- 34** Walami ii wei cica sum ko ma i lo danggai kona er. I dugo li ma tà la'a tuko fe ko mii na era na, ii suki ni ka lo frêi, walama ii wei se, hei ka tuko fe mii ma 'bei kal tinglis, ma hina do'o mi na hina.
- 35** Numa gi, 'bari dablak mii ra suno mi: ti go ta mba hei ka vari sei ma tong 'bor.
- 36** Ni wa numa gi, ii kauwi turi gidang, walama giri ni ba aso Lu ra bra, fei ti tuko ma mi in i se, num go ta hei na bra.
- 37** Walama Maktub pa in i sema: “Ke tan nde ganang ori ma, num ma go ta mba na ta mba, waram go ta ve fa mi.
- 38** Na gi, su man ma i du gei na, ta suk ka irim ni i zu he tu la ra, na gi, kandaka se, su gi hom danasu na, turan go ta elen i waram mi.”
- 39** Gi ni maa na, ma ni i duk sum ko ma hom danasu, ma go ta bo'd suno na mi. Na gi, ma cari ni i wa he tu la ra, ma go ta si'di.

Hebre 11

He tu la ra

- 1** He tu la ra, tanda gi ni vari ma su we ti net i wa tuko ma mi ting sar mum i waram ma; ni vari ma su we ti se, tuko ko ma mi bei we tuna ka irim 'bo era na, tà hina ni ma turum gasi.
- 2** Ni ka he tu la ma he Lu na kandaka numa tan na gi, sum ko ma ka uci ko ma fa kufo dei na, tà fe ti sem ci'i aso Lu ra.

- ³ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, ma wei ti se, angga ra ka afi ra, Lu na gana ni ka vin ma ze fa i vinim ma. Kandaka numa tan gi, tuko ko ma ma go weina ka irma pet na, tuko ko numa car fa ni i tu tuko ko ma su we tuna ka irim mi na.
- ⁴ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Abel he ti tuko 'be vin ma he Lu na, 'bei kal tuko he aso Kayin na, ni ka he tu la tanda ra dla gi, mi fe ti sem ci'i aso Lu ra, i se, mi ni su ma i du gei, walama Lu na wa turum era na, mi in laram suno, ka ma mi ve tuko he ko mum ma mi ham ma. Abel mat cei da, na gi, ni ka he tu la mum ba gi, mi go in ti la ra gag cem hîyâ na.
- ⁵ Ni ka he tu la ma Enok he ra gi, Lu na amum ti afi, mi mat mi, su fe turum mi, walama Lu na gi amum afi. Ka ma Lu na bei amum afi 'bo na, Maktub pa in laram i sema: mi ni su ma nde i ir Lu na.
- ⁶ Gi ni bei he tu la ra na, su ndak ma nde i ir Lu na mi kanau. Sa sa ma ba ma hu'd i he'd Lu na na, mi ta he tu la i se, Lu na hina, mi go ta gir 'bei ka tàna sum ko ma go langam ma tan cu'b 'bigi.
- ⁷ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Nowe hum ti vin Lu na, ka ma Lu na in ti ham la 'deng ma go ta mba nde, ma su bei wanda ka irim 'bo ra. Mi hum vin Lu na, mi ce'd ti il la. Mi si'd ti ka sum asorom i lo il la ka lana pet. He tu la mum ba ka'a bol i wa sumra ma i wa angga ra pet. Lu na di'im ni su ma i du gei, ni i zu he tu la mum ba.
- ⁸ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Abraham hum ti vin Lu na, ka ma Lu na 'dam se, mi ta i wa angga ma num ta ham ba. Mi 'bar anggaram bei ma mi we se, num go ta irim ni tan na.
- ⁹ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, mi ta suk ti kandaka ni lukoi tan, i wa angga ma Lu na in i se, num ta ham ba. Mi suk i lo za dlu'bu kona, num ka Isak, ka Jakob, ni sum ko ma tap karam 'dau i zu vin aso Lu ma in na.
- ¹⁰ Walama Abraham go gol ni li za ma Lu na gucim, ma mi minim, ni za ma suk gidang kanau ngring ngringa.
- ¹¹ Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Abraham fe ti gidang ma vra'a ti vei, ka ma kimrim kal da na, gi ni Sara era na, ti ndak ma ta vra'a mi. Mi he tu la he Lu na, ni se, mi ndak ma ta gir tuko ma mi in na.
- ¹² Ni wa numa gi, ni fa i tu su ma 'dau ma fang ni su ma go gol ni mat na se gi, njeffrum hom zul ti 'bor, kandaka ni ciciu ko ma afi duk Lu na tan, kandaka ni ngetl ma i vin mbi sina ma tong, ma su ndak ma di'inda mi ra tan.
- ¹³ Sum ko numa ka lana pet na, tà mat ni i lo he tu la ma tà he Lu na. Tà fe tuko ko ma Lu na in i se, num go ta hana na mi, na gi, tà go wana kana hêi dei na, tà go frêi ti. Tà go in ka vinna i se, tàna ni sum ko ma tra afi kla'a kla'a, ma ni luweki i wa angga ra.

- 14 Sum ko ma in la tanda ra tan na, tak suno i ir ti'de gau se, tàna go lang angga mana ma wa tuna.
- 15 Kandaka se, tà gi go sar ni i wa angga mana ma tà busuk fa suno hina gi, tà 'barra ra gau na, tà go ta fe vari ma homna hina gafi bra.
- 16 Na gi, ni tan mi. Lona go sar ni i wa angga ma 'bei 'bor ma kal tinglis, ma ni aso ma afi i duk Lu na. Ni wa numa gi, kuzur hina gir Lu na i wa 'de ma tà go 'dam se, Lu mana na mi, walama mi min hana za ma tong ma guci i wana.
- 17 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Abraham he ti 'betem Isak he Lu na, kandaka ni tuko ma fal vursu tan, ni i dugo li ma Lu na tukum ma. Ka ma Lu na in i se, num ta ham se'd ma zul 'bor pi era na, mi ba ma he 'betem ma ka'dau ngitlenga, kandaka ni tuko ma fal vursu tan.
- 18 Lu na in ham i sema: “Ni ka Isak gi, a ta zul ti 'bor ra.”
- 19 Abraham sar i se, Lu na ndak ma car Isak afi i li ma mat na. Kandaka ni numa tan gi, mi hom fe ti Isak kandaka se, mi hom zam fa suno ni i li usiya tan.
- 20 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Isak 'be ti vin i wa au Jakob ka Esau, guci ti i wa la ko ma go ta mba 'bo na.
- 21 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Jakob 'be ti vin i wa ado aso Josef, ka ma mi ke tul ma go mat na. Mi gideng turum ka ndu ndu mum ma, mi cen ti Lu na.
- 22 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, ka ma Josef ke tul ma go ta mat na, mi in ti la mber aso ado Israel ko ma fa Ejipte, mi in guci ti hana tuko ma tà go ta gir ka iseurum ma.
- 23 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, ka ma tà vra'a Moïsa, sumorom amum pe'em ndak ter hindi, ka ma tà vra'am ti na, walama tà wam ma, mi ni vei ma 'bei 'bor, tà ne wulak vin gat aso vuduk nga mi.
- 24 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, ka ma Moïsa jeng tonga, mi ba se, su 'dam se, vei aso vei *Faron ma ma ra mi.
- 25 Walama mi ba se, num tap ni ka sum aso Lu na i duk lica mana ra, gi 'bei kal suk ma suk ni ka frêi, gi ni i lo buburo ra tan njô ori na.
- 26 Mi we se, lica ma li i wa Kristi na, ni tuko fe mum ma tong 'bor, kal i wa tuko fe ko ma i wa angga Ejipte na, walama mi ting irim ni i wa vari sem mum ma kana kuforom ba.
- 27 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Moïsa zam ti fa suno i wa angga Ejipte, mi ne wulak cim duk la aso vuduk nga mi. Mi ve turum gidang ngring ngring, kandaka ma mi we Lu ma su hina wam ka ir mi na tan.

- 28 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, mi gir ti vin ter Pak, mi in ti he ado Israel kona i se, tà pik vursu i tu gbui ko ma i vin za kona, walama kot 'bei, bu sin aso mat ma fa afi duk Lu na ta mba ci adona ko ma vra'a kufo na joko.
- 29 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, au Israel kona fe ti vari ma kas ti sina ma tong ma Tleu ra, kandaka ni i wa angga ma cuco'o ori tan. Na gi, ka ma au Ejipte kona lang vari ma tàna ci tanna na, sina ra bana.
- 30 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, au Israel kona tra ngui ti i wa za Jeriko bar se'da gi, gulmun ma i wa za Jeriko na bo'o ti ka'da.
- 31 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, Rahab, ma ma gaulang ga, ti ve au Israel ko ma mba we li na ka frêi. Ni wa numa gi, ka ma tà ci sum ko ma he tu la ra he Lu na mi na, tà cinda i du mi.
- 32 Tan na, han hom in ni la nimi gafi dla su? Kandaka se, han gi in ni la Gedeyon, ka Barak, ka Samson, ka Jefte, ka David, ka Samuwel, ka sum ko ma jok vin Lu na na, li na ki'dakan.
- 33 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, tà zi'i ti dling ka vuduk ko ma i wa angga ra gi, tà oi ti dlinga. Tà gir ni tuko ma Lu na ba na, tà fe ti tuko ma Lu na in i se, num go ta hana na er. Tà ndu'b ti vin lum kona,
- 34 tà ci ti ku ma ve bilu bilu ra, tà si'd ti i 'ba iciu za ko ma jika'd, ma se'dna ti 'bor ler ler ra er. Tà ni sum ko ma gidanga cei, na gi, tà hom fe gidang. I li dlinga, tà ni sum ko ma gidang, tà oi ti sum ko ma i wa dling ma i wa angga ko ma 'dang, ma ni sum bibile ko mana na.
- 35 Ni ka he tu la ma he Lu na gi, lobki na we ti sum ko mana ma mat, ma Lu na carna afi ka irna gafi na. Sa ti vei, i dugo li ma kimba ma vra'a ra kal suno da na, ti he tu la . . ." Sum nini bra na, tà cina ni ka tuti 'bor; tà ba ma pe'e tuna mi, walama tàna ta fe busuk ma busuk suno i li usiya, ma go ta suk ka ir ma 'bei kal tinglis sa.
- 36 Sum ko ma nini i duknga na, tà guci vinna ka ca'b vin, tà dlana ka lufa, tà jeu sum nini ka kinjing ko, tà saknga danggai,
- 37 tà zi'ina ka goi ko gi, tà cina ti, tà falna ka si i du gbum gbum, tà tumna ka iciu ma jika'd ta gi cina ti. Tà go talal ni ka mbur time ko, ka mbur afu ko gi i tuna, tà fang ni sum ko ma ca, ma sum ca'b vinna 'bor, lina ca 'bor er.
- 38 Gi ni tàna sum ko numa na, angga ra ndolna ma tà suk hina i wanda ra mi. Tà go dram i lo go'b ma, ka wa goi ko, tà go bar ni i lo zra goi ko, ka zra ir ngrif ko.
- 39 Sum ko numa pet na, tà he tu la ra he Lu na, tà fe ti sem ci'i mum ba. Na gi, tà fe tuko ma Lu na in ti se, num go ta hana na mi.

⁴⁰ Walama Lu na min tuko ma 'bei 'bor kal tinglis hina i wama, mi ba se, tà fang sum ko ma kanau kanau na ni bei maa mi.

Hebre 12

Lu na gi ni Bamma

¹ Gi ni maa era na, lilau sum ko ma in zu la ra suno numa na lak 'bor ngui i wama 'du'b. Ni wa numa gi, ma saki tuko ko ma mbu'dama na suno pet cu'b 'bigi, ma saki tuko mbu'da aso buburo ma ga'b i tuma ka gidang tundonga suno cu'b 'bigi bra. Ma vei tuma gidang i tu ne ma maa ra, gag ma ta do'oi ti zunda cu'b 'bigi.

² Ma tingi irma ni i wa Jesu, walama he tu la ma maa ra car ni i wa num, ni fa ka ting zu ra dei gag ta do'o ti. Ka ma tà geiyem afi i wa ago gei na, mi ve ti turum, mi fang kuzur i wa mat numa mi er, ni wa lo el ma Lu na tingga kana ham i kuforom ba. Cem hîyâ na, mi sukum ni i 'ba kati i 'ba jinga vuduk aso Lu ra.

³ Sari ka lica ma mi li, ma mi ve ti turum, ma sum bibile ko mum ma ni sum ko ma buburo na gir karam ba. Numa gi go ta njini, walama kot 'bei ii ta ndaki, 'bari turi sak surop surop mi.

⁴ Walama dling mii ma ii zi'i ka buburo ra na, ii bei zi'i gag fei ti mat hina i vin 'bo.

⁵ Tan na, ii 'dungoi ka la ko ma hei gidang ma Lu na in ti hei i se, hei ni adrom ma su? Mi in i sema: "Vei man na, kandaka se, Busumra na gi hatau da na, a ve ni hat tanda ra. Kandaka se, mi gi alau da na, kot 'bei a 'bar turu sak surop surop.

⁶ Walama Busumra na go hat ni sum ko mum ma mi bana na, sa sa ma mi vam kandaka ni 'betem tan na, mi go dlam."

⁷ Vei turi ka lica mii ra, kandaka ni hat aso buba tan, walama lica mii ra go tak ni se, Lu na go gir kari kandaka ni adrom tan. Tan na, vei mani gi, bam hina hatam mi na su?

⁸ Kandaka se, Lu na gi go hati, kandaka ni ma mi go hat adrom ko ma pet na tan mi na, kandaka numa tan na, ii ni adrom mi, ii kei kandaka ni ado ko ma su we bubana mi tan.

⁹ Ma sari ka bubama ko ma ka'd ini i wa angga ra hîyâ na, tà go alima na gi, ma go vei vinna. Ma ndaki ma vei vin Bamma ma afi duk Lu na kal gi, ma ta suki ti ka irma na.

¹⁰ Bubama ko ma ka'd ini i wa angga ra na, tà go hatma ni tan njô ori, kandaka ni tuko ma 'bei i irna na tan. Na gi, Lu na go hatma ni i wa 'bei ma maa ra, ni walama se, ma tapi karam i lo suk mum ma ka ira 'dang ga.

11 Ka ma mi go hatma na, kufo na, ma go vei ni cim duku, ni frêi mi. Na gi, i kir numa na, tàna sum ko ma ve i zu hat tanda ra 'bei na, ti go ta fanga ni sum ko ma gir tuko ma i du gei, ti go ta mba hana ni ka edlem he'b pa.

Cen da ka dlat hum ba

12 Ni wa numa gi, le'ei 'bi ma sor ra afi, 'bari vin gufi ma yâ ra car gidang ngring bra.

13 Trei ni ka ir vari ko ma i du 'bei 'dinger ra, walama kot 'bei, sei ko ma gulu'd na ta am suno gafi joko, na gi, tà sir ni gidang sir 'de.

14 Langi ni vari ma suki edlem he'b ka sumra na ndâ. Langi ni vari ma tei iri kufo i lo du gei ra, walama gi ni tan mi na, ii ndaki ma ta wei Busumra na mi.

15 Koti turi 'bei, kot 'bei sa sa ma i dukri na ta hom danasu gi, 'bar o aso Lu ra suno na. Koti turi 'bei, kot 'bei sa sa ma i dukri na ta fang kandaka ni tla'b ma baka ma ci i duk minkorom gi, ta jok minkorom ka bakram ma.

16 Koti turi 'bei, kot 'bei sa sa ma i dukri na ta fang ni su ma lang hu'd wase, ni su ma hina ne wulak Lu mi, kandaka ni Esau tan, ma am tong mum ba ca'b suno, ni i wa tuko ti ma ga'a tan nde ori na.

17 Walama ii wei se, i kir numa na, ka ma mi ba se, num ta fe 'be vin aso bam ba na, mi langga ni ka mbi ci'i pi era na, mi fanda mi se, walama mi fe vari tuko ma num ta gir gafi na mi, mi ke ori.

18 Gi ni hei na, ii mbei kandaka ni lilau ado Israel kona tan gi, hei ta lami ti tuko ma ii ndaki ma lami ka 'bi na tan mi, ni se, goi ma Sinai ra, ka ku ma ve bilu bilu ra wase, ka ndufun ma wura ngoî ngoî wase, ka sime'd ma tong wase,

19 ni ka der duf ma ci'i 'bor wase, ni ka der sura ma sa'a war gidang 'bor. Ka ma lilau Israel kona hum der tanda ra na, tà cen i se, kot 'bei, tàna hum la ma 'dang gafi.

20 Walama tà ndak ma ve vin gat tanda ra mi: “Kandaka se, gi ni tuko ur gi lam tu goi tanda ra na, tà zi'im ni ka goi gi cim ti suno.”

21 Tà fang wulak 'bor i 'ba tuko ko ma tà wana na, gag Mois era na, in ti i sema: “Han fang wulak 'bor, turan go dlak er.”

22 Na gi, gi ni hei na, ii mbei ni i he'd goi ma Siyon, i he'd za ma tong ma aso Lu ma ka irim ma, ni sema: ni Jerusalem ma afi i duk Lu na, ni li ma lilau sum ko ma afi duk Lu na kikis bub bub 'bor go tok wana hina.

23 li mbei ni i lo tok ma frêi aso ado aso Lu ma vra'a kufo na, tàna ma semna ndal kana afi i duk Lu na. li mbei ni i he'd Lu na, bu ma ka'a bol he sum pet na, ii mbei ni i he'd ngisa aso sum ko ma i du gei, ma fang 'bei cet cet na.

²⁴ Li mbei i he'd Jesu, num ma i bong duk tap vin ma mireu ra, ka vursurum ma pik, ma in la suno 'bei kal vursu Abel la.

²⁵ Wa numa gi, koti turi 'bei, kot 'bei ii ta va'di vin num ma go in hei la ra cem hîyâ na. Sum ko ma va'd vin num ma go in hana la aso Lu ra i wa angga ra ka'd ini na, tà si'd mi. Tan se gi, kandaka se, ma gi humi vin num ma go in hama fa la ra ni fa afi i duk Lu na mi da na, ni mama gi, ma ta si'di ti na su?

²⁶ Ka ma fa kufo dei na, angga ra hen mik mik, i 'ba derem ma in la ra na gi, cem hîyâ na, mi in i sema: “Ke wa 'dau gafi 'bo dla, ni angga ra gi go ta hen i 'ba deren ka'donda teu mi, na gi, afi ra go ta hen mik mik ni tan er.”

²⁷ La ma in i se, “ke wa 'dau gafi 'bo dla” ra, go tak hama suno 'bei tla'da'd i se, tuko ko ma Lu na gana pet na, tà go ta hen mik mik, tà go ta do'o suno, walama se, tuko ko ma go ta hen mik mik mi na, gi go ta ke hina kek se.

²⁸ Wa numa gi, ma gei de'b Lu na, walama ma fei Tiza ma hina hen 'deke 'deke mi na. Ma saki vin gufma ka'd i kufo Lu na ka wulaka, ka tuma ma dlak kpik kpik er, kandaka ni ma mi ba na tan.

²⁹ Walama Lu ma maa na, mi ni ku ma ye li gasi.

Hebre 13

Tuko gir ma nde i ir Lu na

¹ Koti 'bei, ii ta 'bari girder ma ka njuroki ma aso Kristi na suno.

² Koti 'bei, ii ta 'dungoi ka ve ma vei luweki i lo asori na. Sum nini ma go ve luweki kandaka ni numa tan na, tà ve ni sum sin ko ma fa afi duk Lu na, bei ma tà we.

³ Sari ka sum ko ma i lo danggai ra, kandaka se, hei era na, ni kana i lo danggai ra tan er. Sari ka sum ko ma tà go lina ca na, kandaka se, hei era na, ni kana i lo lica ra tan er.

⁴ Sumra na pet na, tà we ve ma ve ndri ra, ni tuko ma gangrang i irna cu'b 'bigi, tàna sum ko ma ve ndri da na, kot 'bei tà ta gir hu'du. Lu na go ta ka'a bol i wa sum ko ma go gir gaulang, ka sum ko ma go gir hu'd na.

⁵ 'Bari me gineu ke i lori mi, na gi, giri frêi ni ka tuko ma i duk 'bi na. Walama Lu na in i sema: “Han go ta 'barau mi, han go ta nde dukru mi kanau.”

⁶ Ni wa numa gi, ma ndaki ma ini ti la ka dablak bei wulak i sema: “Busumra na gi ni bu njin man na, han hina ne wulak mi. Tan na, su na ta gir karan ni nimi su?”

⁷ Sari i wa sum lingi ko mii ma kufo ma tak hei vari ra, ma ni tàna ko ma in hei la aso Lu ra. Sari ni ka suk mana ra, ka mat mana na, ami ni i zu he tu la mana ra.

- 8** Jesu Kristi hina fang ma 'dang mi, num gi kum, ka furum, mi hina kek gag kanau.
- 9** Koti 'bei, ii ta 'bari vari ma tunda ra gi, ii ta vi'i i zu hat ko ma 'dang 'dang, ma ni la ko ma car fa ni suno na. Tuko ma 'bei na, ni se, maskama fe gidang ni i lo o aso Lu ra, ni ka vari la aso tuko ti ko ma 'dang 'danga mi; tàna sum ko ma ting sar mana ra ni wa la aso tuko ti ma kandaka numa tan na, tà fe tukorom hina mi.
- 10** Sum ko ma fal tuko vursu, ma go gir sin i lo za dlu'bu aso au Juif kona, tà ka vari ma ti tuko ma fal vursu i li ma maa ma 'be vin na mi.
- 11** Bu tong aso sum ko ma fal tuko vursu na, go mba ka vursu tuko ur i lo za ma 'bei kal tinglis sa, ni walama mi tak vursu i wa la la'a ma la'a buburo kona suno; na gi, tà go ye tleu tuko ur ko numa ni suno i kir za na.
- 12** Ni wa numa gi, Jesu era na, mat ni suno i kir za na, ni walama num mbus ti sum ma suno i duk buburo ko mana na, ni ka vursurum.
- 13** Ni wa numa gi, ma busuki, ma tei suno i he'dem i kir za na, walama ma ta tapi karam, ma vei ti tuma ka kuzur tanda ra bra.
- 14** Walama ma ka li za ma suk ma ti ding ding ka'd ini i wa angga ra mi, na gi, ma go goli ni li za ma suk ma go ta mba na.
- 15** Ni ka Jesu gi, ma taki ti gile ma maa ra he Lu na, kandaka ni tuko 'be vin ma maa ma fal vursu tan, ni se, maa gileinum, ma ini la sem suno ka vinma kek kek.
- 16** Koti 'bei, ii ta 'dungoi ka 'bei ma gir ra, ka njin ma njini ndri ra, walama numa gi ni tuko ko ma fal vursu ma aso 'be vin ko ma nde i ir Lu na.
- 17** Humi vin sum ko ma go sak i kufori na, vei la ma i vinna ra. Walama tà go kot wa maskari bei ma 'dok tuna, walama tàna gi ni sum ko ma go ta hom ka la ma kor he Lu na i wari, i zu sin ko mana na. Kandaka se, ii gi humi vinna na, tà ta gir sin da ka lo frêi. Kandaka se, gi ni tan mi na, tà ta gir sin da ka tlau, kandaka ni numa tan na, tlau tanda ra, ii go ta fei tuko hina mi.
- 18** Ceni Lu na i wama kek kek. Ma we se, sar ma i loma ra na 'bei tla'da'd, walama ma ba se, ma gir ni tuko ma 'bei ma i du gei kek kek.
- 19** Han go ceni gafi dla, ceni Lu na i waran, walama mi 'bar han vari ma han ta hom ti kana i he'di ra atuko zak.

Cen da

- 20** Lu na car Busumra ma maa na Jesu fa afi i li usiya na i duk sum ko ma mat na, num gi fang ni bu tong ma pol time kona, ni wa la aso mat mum ma. Mi ting tap vin ma gag kanau ra ni ka vursurum.

21 Lu ma ni bu edlem he'b pa, mi gi hina na, njini ma ii ta giri ti sin ko ma 'bei pet, walama giri ti ba mum ba; mi gi hina na, gir tuko ko ma nde i irim ma i loma wa turum ka'dorom, ni ka Jesu Kristi. Sem ci'i ra ke ni he Jesu Kristi gag kanau! *Amin.

La ko ma do'o dana gbo'o na ka ge de'b pa

22 Njurokon na, han go ceni cen: vei la ko man ma han in hei hîyâ ka ir 'dil gag tà ta ve i lori. Maktub man ma han ndal kana hei ca ra na, ti jika'd mi.

23 Han ba ma tak hei kana, njurma Timote, tà sakam fa afi i lo danggai ra da. Kandaka se, mi gi mba ze ka'd ini zak nga, fat ma han gi go ta kana ma wei da na, ma ta tap kana ka ndri.

24 Gei de'b sum ko ma sak i kufori i wa vari ra pet, gei de'b lilau sum aso Lu na pet er. Njurokoma ma i Itali na gei kana de'b bra.

25 O aso Lu ra ka hina na, ke kari pet.

Jak

Jak 1

De'b ma ge ra

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Jak, ma ni lak aso Lu na, ka aso Busumra na Jesu Kristi na. Han ge de'b sum aso Lu ma 'breu suno i wa angga ra pet na.

He tu la ra ka ir jeng ga

² Njurokon na, kandaka se, tuk mati mati gi fei da na, giri frêi;

³ walami ii wei kandaka se, he tu la mii ra gi car ni gidang ngring i lo tuk ka na, ni tanda gi go ta hei gidang ma ii vei ti turi.

⁴ Na gi, koti ve tu mii ra, ti gir ni sin ma 'bei pet, walama ii ta kei ni sum ko ma kanau kanau, ma ndak i wa tuko ko mucu'u mucu'u, 'bari tuko tan nde ki'daki mi.

⁵ Na gi, gi ni sa sa ma i dukri gi, ir jeng ga gi ki'dakam ma, mi cen Lu na. Walama Lu na go ta ham ir jeng ga bra, walami sa sa na num gi go ham, ni ka ba mum, mi go ta sa'am mi.

⁶ Na gi, mi cen ni ka he tu la cu'b 'bigi, bei ma ci tokyo ka lorom ba'a, walama su ma go ci tokyo ka lorom ma, mi ke kandaka ni mbi sina ma tong ma sime'd go fo'onda gi, ti go ne hulul ta 'ba ca, hulul ta 'ba ca numa tan.

⁷ Su ma lorom ho'b ho'b kandaka numa tan na, kot 'bei mi ta sar se, num ta fe tuko i 'ba Busumra na,

⁸ walama mi car ni i li ma 'dau mi, mi go dram, mi we zu tuko ma num ta gir ra mi er.

Ca ra ka fe ra

⁹ 'Bari njurma ma bu ca na li zu turum, i wa am ma Lu na am ham waram afi ra,

¹⁰ 'bari njurma ma bu fe na li zu turum, i wa hom ma Lu na hom ham waram ka'd ta. Walama sum fe ra go ta do'o suno, kandaka ni las tuko ko ma i go'b ma go gali suno na tan.

¹¹ Kandaka se, fata gi nde da na, tuko ko ma ci fa ka'd numa go lau'da suno mbaû mbaû; lasna ma hina na go ta gali suno, 'beina pet na go ta 'deng suno. Kandaka ni numa tan er gi, bu ma fe tuko na go ta do'o suno, ni ka fat ma mi go ta bitiu ti ka sin ko mum ma.

Tuk ka, ka 'bu ra

12 Gi ni sa sa ma gi kau turum gidang ngring i 'ba tuk ka, kandaka se, mi gi kal wa tuk ka da na, mi go ta fe maska ma Lu na guci se, num ta he sum ko ma bam ma.

13 Kandaka se, 'bu ra gi 'bu su na da na, kot 'bei mi ta in i se: “Ni Lu na gi 'bun.” Walama Lu na hina 'bu li ka buburo ra mi, num wa turum era na, mi hina 'bu su mi tum er.

14 Na gi, gi ni sa sa era na, i dugo li ma 'datau ma i lorom ba gi kal waram da na, ni tanda gi vam.

15 Kandaka se, 'datau tanda ra gi ve uri da na, tanda gi ta vra'a buburo ra. Kandaka se, buburo ra gi wi da na, tanda gi go ta vra'a mat na bra.

16 Njurokon na, koti 'bei ii ta 'bui turi:

17 tuko he mangar ori ma 'bei na, ka tuko he ma kanau kanau na pet na, car fa ni afi, tuko ko numa pet na, car fa ni i 'ba Lu na, bu ma min ti'de ko ma afi na. Mi hina fang ma 'dang mi, ndufun hina fang i he'dem kandaka ni ma go fang aso ti'de kona tan mi.

18 Ni i zu ba mum ba gi, mi hama ti maska ra, ni ka la ma tunda ra, ni walama ma fangi ni njef sum ko ma kufo, ma i duk tuko ko mum ma mi gana pet na.

Hum la bra, gir tuko bra

19 Njurokon ma han bei na, sari ka la ca ra: gi ni sa sa pet na, mi ting humndum hum ti la atuko zak, na gi, kot 'bei mi ta kor hina zak, kot mi ta fang darki atuko zak.

20 Walami darki aso sura hina gir tuko ma nde i ir Lu na mi.

21 Wa numa gi, saki la ko ma njinjê na suno, ka sin gir ko ma buburo na pet. Vei la ma Lu na 'bul hei i lori ra ka lom lom ba, ni walama ti ndak ma si'di.

22 Koti 'bei ii ta 'bui turi i se, hum ma hum la aso Lu ra tan go'o na, ndak da na; ni tan mi. li ta giri ni tuko ma ii wei na mbê 'bigi.

23 Walama kandaka se, su ma gi hum la ra hum gi, mi gi gir i zu mi na, mi ke kandaka ni su ma we ngisaram i duk mbi tan.

24 Mi we ni irim gi, mi car tam, irim ma mi we ra ni mama su na, mi 'dungo i li numa wat.

25 Na gi, Lu na go ta pat vinim ni i wa sin gir aso su ma gir ni tuko ma vin gat ta in ham ma, walama mi go sar ka la tanda ra, mi go ta ti irim kufo ka sar ma mi go sar i wa ra kek, ni hum ma mi hum ba teu gi mi go ta 'dungo ti zak mi. La ko numa gi ni vin gat ma do'o gbo'o ra, ma ti ndak ma but sum suno i lo sin lak ka.

²⁶ Kandaka se, su ma go sar se, i num go ne wulak Lu na, na gi, vinim hina hek ka'd tan hek mi na, mi go 'bu ni turum, ne ma mi ne wulak Lu na era na fang ni tuko ma tan njok ori.

²⁷ We man, hîyâ gi ni ne ma ne wulak Lu na, wulak ma tunda, ma nde i ir Lu ma ni Buba na: kot ado kiki, ka yoko lobki ma ke kumri ma irna cica na bra, kot zu tu 'bei ka buburo ma i wa angga ra bra.

Pati ir sum mi

Jak 2

¹ Njurokon na, ka ma ii suki ni sum ko ma he tu la he Busumra na Jesu Kristi, num ma ni bu sem ci'i ra da na, koti 'bei ii ta pati ir sumra.

² Kandaka se, bu ma fe tuko na gi mba ze i za i wari i li tok mii ra, mi sak fa ni barau ko ma 'bei gi i turum, mi sin fa ni ngama lor ma 'bei 'bor i nji 'bum bra na. I dugo li numa, bu ma ca na mba ze i za er, mi sak fa ni njunjor barau ko gi i turum.

³ Ii lîi zu num ma sak fa barau ma 'bei ra i turum ma, ii ini ham i sema: “Mba suk wa jinga ra i li ma 'bei na man 'de.” Na gi, ii ini he bu ma ca na er i sema: “Hau, car tan jiu wase, ge zuru ka'd i wa angga ra man.”

⁴ Kandaka se, ii gi giri ka numa tan na, i dugo li numa na, ii giri ni buburo, ka pat ma ii pati ti ir sum ma. Ii giri kandaka numa tan na, ii fangi ni sum ko ma ka'a bol ka sar ko ma 'bei mi.

⁵ Njurokon ma han bei na, humani: Lu na man sum ko ma ca ma i wa angga ra na, ni walama fanga ni sum ko ma fe i lo he tu la ra, ni sum ko ma ta ser i lo Tiza ma Lu na in i se, num ta he sum ko ma bam ma.

⁶ Na gi, hei ii go koti sum ko ma ca na njok i iri. Tan na, ni sum sa gi go ngo'bi na su? Tan na, ni sum sa gi go ta kari i vin sum ko ma li bol la su? Ni tàna sum ko ma fe tuko ko numa mi su?

⁷ Tan na, ni tàna sum ko numa gi go ir sem ma 'bei ma Lu na ting hei ra mi su?

⁸ Kandaka se, ii gi giri 'bei net net i zu vin gat ma tong, ma ndal i lo Maktub pa na: “A ba miniu kandaka ni ma a ba turu numa tan er.”

⁹ Na gi, kandaka se, ii gi pati ir sumra na, ii seri ni i duk buburo, vin gat tanda ra go ta vei ka bol, walama ii culomi i wanda.

¹⁰ Walama kandaka se, sa sa ma gi ve i zu vin gat ta pet gi, mi gi keng ma nini suno 'dau bei ma ve i zu na, bol la vam kandaka ni tan vin gat ko ma ke pet hîyâ tan er.

11 Ni walami num ma in i sema: “A gir hu'd mi,” ni num dla gi in i sema: “A ci su mi.” Kandaka se, a gi gir hu'd mi gi, a gi ci su na, a fang ni su ma culom i wa vin gat ta.

12 Ini la, giri tuko, kandaka ni sum ko ma Lu na ta ka'a hana bol ka vin gat ma but sum suno ra na tan.

13 Walami kandaka se, su ma gi hina we cica su mi na, Lu na go ta ka'a ham bol ni bei ma we cicaram bra. Na gi, we ma we cica ra, ti go ta kal wa bol la.

He tu la ra ka sin ma gir ra

14 Njurokon na, kandaka se, su ma gi in i sema: i num he tu la ra gi, sin ma i zu he tu la ra gi cei na, tan na, 'beinda ni nimi su? Tan na, he tu la mum tanda ra ndak ma ta si'dim su?

15 Kandaka se, njuri wase ni njari, barau ma sak tuna cei, tuko ti mana cei gi,

16 ii gi ini hana i sema: “Tei edlem he'be, ta holi turi, upi er,” bei ma hana tuko ma njin ti tuna na, tan na, 'beirem ni nimi su?

17 He tu la ra era na, ni kandaka numa tan er, kandaka se, ti gi tak ni ka sin gir ma takka ra mi na, ti mat ni mat er.

18 Na gi, kandaka se, su ma gi in i sema: “I hau ka he tu la ra, nan bra na, han ni ka sin gir bra” na, han go ta ca'bum i sema: “Tak han he tu la mu ma bei sinda ra gi, nan bra na, han ta tak hau he tu la man ma ka sinda ra bra.”

19 Tan na, a sar ka loru se, Lu na, mi ni ka'dau ngitleng su? ni 'bei! Gi ni ngisa ko ma buburo na era na, tà go sar ni tan er, tà go dlak ti ka wulak ka.

20 Hau su ma sùm hîyâ! Tan na, a ba se, han ta tak hau sema, he tu la ma bei sin gir manda ra ni ma gendrek ka su?

21 Ni ka sin ma gir ra gi, muima Abraham fang ti ni su ma i du gei i ir Lu na, i dugoli ma mi ta ka 'betem Isak i li ma fal tuko vursu na tan mi su?

22 Tan na, a we mi su? he tu la mum ba tap ni ka sin gir ma mum ba 'dau. He tu la mum ba ndak mucu'u mucu'u ni wa sin gir mum ma mi gir ra.

23 Kandaka ni numa tan, tuko ma Maktub pa in na, ta ndak ti net i sema: “Abraham he tu la he Lu na, numa gi, Lu na di'im ti ni su ma i du gei ni i zu he tu la mum ba,” Lu na 'dam ti se, mi ni gilamum.

24 li wei ma se, su na fang ni su ma i du gei i ir Lu na na, ni i zu sin gir, ni i zu he tu la ra teu mi.

25 Kandaka ni numa tan er gi, Rahab, ma ni ma ma gaulang ga, ti fang ni su ma i du gei i ir Lu na ni i zu sin gir manda ma ti gir ra, ka ma ti la'a sum sin ko ma aso au Juif kona asonda, ti njinna, tà serna ka vari ma 'dang.

²⁶ Kandaka ni ma tu sura na gi ni bei maska ra na, ti mat ni mata, kandaka ni numa tan, he tu la ra, gi ni ka sin gir manda mi na, ti mat ni mat er.

Cil sura

Jak 3

¹ Njurokon na, koti 'bei sum 'bor i dukri ta fang ni sum ko ma hat sum, walama ii wei ma se, maa sum ko ma hat sum ma, bol ma Lu na go ta li hama ra gidang 'bor kal aso sum ko ma pet na.

² Walama ka lama pet na, ma go culomi i wa tuko kona 'bor. Su ma gi culom i wa tuko kona ka vin lirim mi na, su numa ni su ma ndak i vin turum mucu'u mucu'u, mi ndak ma kau turum pet er.

³ Ma go saki njama i vin ndiya'ako na, ni walama tà ve ti i zuma 'bei mbulong mbulong, ma ndaki ma ma cokina ti ka tuna pet er.

⁴ Gafi dla na. sari ka la aso il la: mi tong 'bor, sime'd na go ne karam 'bor pi era na, bu ma lus il la go cok il la, ni ka ago ma ga'a ma mi go lusum ti na, mi go ta ti karam i dugo li ma mi ba ma ta hina pet na.

⁵ Cil sura kandaka ni numa tan er, ti ni tuko ma ga'a nde ori i tu tleu tu ra, na gi, ti ndak ma in la ko ma lingi 'bor. Gafi dla na, sari ka ku ma ga'a tan fe'el ori ra gi, ti go ye lo go'b ma tonga 'bor kpiriu kpiriu.

⁶ Cil sura ke kandaka ni ku tan er. Tanda gi ni angga ma buburo ra, ti ni i duk tleu tu ra, ti go fang tleu tu ra njinjê ka landa pet. Ti go ye hama maska ma maa ra suno pet, ku manda ra car fa ni i lo zra ma ka ku ra.

⁷ Sura ndak ma hat duwiki ko ma i go'b ma pet; luko ko, ka tuko ko ma go liti ka'd na, ka kife'e ra pet na, mi go hatna.

⁸ Na gi, su ndak ma hat cil sura mi. Ti buburo, ti hina ve hat mi, londa hen ni ka tlor jam ma zar zar ma ci tu.

⁹ Ni ka tanda gi, ma go gei ti de'b Busumra ma ni Bamma na, ni ka tanda er gi, ma go 'dei ti tuko i wa sum ma ni tuko ge aso Lu, ma tlinge kandaka ni num tan na.

¹⁰ La ko ma ge ti de'b pa, ka la ko ma 'de ti tuko na, go busuk fa ni i tu vin ma ka'dau tanda ra. Njurokon na, numa na, ni 'bei mi.

¹¹ Gi ni ir mbi ma 'bat na, mi hina 'bat mbi ma el hel hel, ka mbi ma baka cak cak, i lo kor ma 'dau ra mi.

¹² Njurokon na, tulum ba hina vra'a ku'di mi, anjor anjor ra hina vra'a tulum mi er; kandaka ni numa tan er gi, mbi ma uluku na, hina fang mbi ma el hel hel mi.

Ir jeng ma car fa afi ra

- 13** Tan na, su ma ir jeng ma we zu la i dukri hina su? Mi tak zunda suno ni ka tra mum ma 'bei ra, ka sin gir ko mum ma 'bei, ka waram ma hom ti ka'da, ka ir jeng ga.
- 14** Na gi, kandaka se, la ma yungur ma buburo, ka 'dukur gi i lori na, koti 'bei ii ta ha'ai zu turi i wa tu la ra, tumi kas la i wanda mi er.
- 15** Ir jeng ma kandaka ni tanda tan na, ti car fa ni afi mi, ti car fa ni i wa angga ra, ti car fa ni i tu sar aso sura ma buburo, ti car fa ni i tu Seitan.
- 16** Walama i dugo li ma yungur ma buburo gi hina, ka 'dukur gi hina bra na, i dugo li numa, tap cei hina, ka njef buburo mati mati pet na, tok wa ni i dugo li numa er.
- 17** Na gi, ir jeng ma car fa afi ra, kufo na, ti ni 'bei te'd te'de. Gafi dla na, ti ni edlem he'be, ti ni lom lom, ti ve ni sum 'bei mbok mbok, ti we ni cica li, ti go vra'a ni vra'a sin ma 'bei, ti hina pat ir su mi, ti hina pe'e vin mi er.
- 18** Vra'a aso du gei ra na, jo'o ni i duk edlem he'b pa, ni i wa tàna sum ko ma gir sin ma edlem he'b pa.

Jak 4

Gilam ma ve ka angga ra

- 1** Tan na, dling ko ma zi'i na, ka ce'd ndri kona, go car fa irna ni iya i dukri su? La ko numa go car fa ni i tu 'datau mii ma i lori ra gi, go zi'i ndri i duk tleu turi kek kek.
- 2** Ii bei ma fei tuko ko ma nini; na gi, ii hina feina mi, ni wa numa gi, ii go mini ti turi walama cii sum nini, ii go cimi ti duk hât hât er. Ii go langi tuko kona, na gi, ii go feina mi, ni wa numa gi, ii go ce'di ti ndri, ii go zi'i ti ndri. Ii fei tuko ma ii beinum ma mi, walama ii ceni tuko numa i 'ba Lu na mi.
- 3** Kandaka se, ii gi go ceninum era na, ii hina fei mi, ni walama sar mii ra 'bei mi, tuko ma ii go ceninum ma, ni walama ii go ta giri ti ni tuko ma lori ba go'o.
- 4** Hei sum ko ma njok njok nga! Tan na, ii wei ma se, gilam ma ve ka angga ra na, ni bibile ka Lu na na mi su? Kandaka se, ii gi vei gilam ka angga ra na, i dugo li numa na, ii fangi ni sum bibile ka Lu na.
- 5** I dugo li ma Maktub pa in i sema: "Lu na, me Ngisa ma mi hama i loma na, go tim ka cim duku," tan na, ii go sari se ni ori su?
- 6** Na gi, o ma Lu na gir kama ra na, ti kal tong 'bor kasimi, ni wa numa gi, Maktub pa in i sema: "Lu na go gir bibile ka sum ko ma go am wana afi na, na gi, mi go he o mum ba ni he sum ko ma go hom wana ka'd na."
- 7** Ni wa numa gi, homi wari ka'd he Lu na. Cari gidang ngring ngring, zi'i ka Seitan, i dugo li numa, mi go ta ne i 'bi.

⁸ Ndori fa i he'd Lu na tul, num era na, mi go ta ndor fa i he'di tul er. Hei sum ko ma ka buburo ra, mbusi 'bi suno yal yal. Hei sum ko ma pe'e vin na, mbusi lori 'bei tla'da'd.

⁹ Tlauwi turi, ci'i turi, ci'i ka mbi zem i iri. Fangi mas mii ra ni ci'i ra bra, fangi frêi mii ra ni tlau tu bra.

¹⁰ Homi wari ka'd i kufo Busumra na, i dugo li numa na, num gi go ta am hei wari afi.

Ke'ei bol i wa njuroki na mi

¹¹ Njurokon na, koti 'bei ii ta ini la ma buburo i wa njuroki na. Gi ni sa sa ma gi in ni la ma buburo i wa njurum wase, ka'a ni bol gi i waram ma na, mi in ni la ma buburo gi i wa vin gat ta, mi ka'a ni bol gi i wa vin gat ta er. Kandaka se, a gi ka'a bol i wa vin gat ta na, a ke ni su ma ve i zu vin gat ta mi, na gi, a fang ni su ma ka'a bol i wanda.

¹² Lu na ka'dau gi ni bu ma hama vin gat ta, num gi ta ka'a bol la er, ni walama num ka'dau gi ni bu ma ka gidang ma ndak ma si'd sum ma wase, bo'd sum ma er. Tan na, hau a ni sa gi, a ka'a bol i wa njuru su?

Ami wari afi mi

¹³ Humani, cem hîyâ na, hei sum ko ma go ini i sema: “Furum hîyâ wase siu da na, ma go ta ta i lo za ma hîyâ tan, ma ta suk hina, kim 'dau, ma ta kap par hina, ma ta wak ir gineu ma maa ra, ma ta fe hina 'bor” ra.

¹⁴ Li wei tuko ma go ta fang siu i wa maskari na mi. Walami ii kei kandaka ni merwel ma go ge na tan, mi go ge tan njô gi, mi go 'breu suno zak numa tan.

¹⁵ Gi ni 'bei na, ii ta ini ni i sema: “Kandaka se, Lu na gi ba, mi gi ta ka maskama hina na, ma ta giri ni tan, giri ni tan.”

¹⁶ Na gi, cem hîyâ na, ii go ami wari afi, ii go kasi ti la. Njef kas la tanda ra na, ti 'bei mi.

¹⁷ Gi ni sa sa ma we ma gir tuko ma 'bei gi, mi gi gir tuko numa mi na, mi gir ni buburo.

Jak 5

Sum fe ra tà kot tuna 'bei

¹ Cem hîyâ na, humani, hei sum ko ma fe ra! ci'i, se'ei war ka deri afi polol polol er, ni wa la buburo ma go ta mba i wari ra!

² Tuko fe ko mii na cim suno, tar ti barau ko mii na cei da er.

³ Gineu lor ma mii ra, ka gineu bangrang ma mii ra, tà mbal suno cei kpisili da; mbalna ma tà mbal kpisili numa na, go ta in ni la ma buburo i wari, tà go ta ye

tleu turi kandaka ni ku tan. li toki tuko fe kona ni i lo bar ko ma do'o dana hîyâ na.

⁴ li po'oi vari sem aso sum ko ma go gir sin hei i lo sine ko mii na mi. Humi ci'i mana ra. Ci'i aso sum ko ma go zi'i fa arau mii na i go'b gi, go mba ti aso na, ci'i mana ra ta gag ta nde i hum Lu ma Busumra ma ni bu gidanga.

⁵ li suki i wa angga ka'd ini na, ni i duk 'bei ra hi'dik ka lo el. Hei ii koti zu turi ili ti 'bei mgbu'u mgbu'u guci ti wa bar fal la.

⁶ li ke'ei bol i wa su ma i du gei na, ii ciinum suno er. Num, mi car la kari mi.

Kau tu ka cen ma cen Lu na

⁷ Njurokon na, kauwi turi ka ir 'dil, gag fat mba aso Busumra na. Wei man, bu kura na gol ka ir 'dil, gag ir njef ma i lo sine mum ma ta ne'e ti 'bei. Mi go gol ni mbi Lu ma kufo kici kici na, ka ma dana gbo'o na bra.

⁸ Hei era na, kauwi turi gidang ka ir 'dil, walama fat mba aso Busumra na ke tul da.

⁹ Njurokon na, koti 'bei ii ta nguŕiyî i tu ndri, walama kot 'bei Lu na ta ka'a ti hei bol. Bu ma li bol la car i vin za ra da, mi ke tul ma ze.

¹⁰ Njurokon na, sari ka sum ko ma jok vin Lu ma in la ra ka sem Busumra na. Kauwi turi gidang ka ir 'dil i lo lica ra, kandaka ni ma tâna kau tuna na tan er.

¹¹ Wei, ma go piti tâna sum ko ma kau tuna gidang 'bei ngring ngringa. li humi la Job ma mi kau turum ma. Gafi dla na, ii wei ma se, Lu na hom ham ka tuko ko mum ma gafi; walama Busumra na ni bu ma 'bei, ma we cica li na.

¹² Njurokon na, tuko ma kal pet na, suri turi mi kanau: suri turi ka afi ra mi er, ka angga ra mi er, ka tuko ma 'dang mi er. Tuko ma ii gi ini i se, hâ'â na, ni hâ'â ra bra, tuko ma ii gi ini i se, ori na, ni ori ra bra, ni walama kot 'bei bol aso Lu ra ta vei joko.

¹³ Tan na, su ka lica hina i dukri su? Mi cen Lu na. Tan na, su ma turum elem hina i dukri su? Mi ge yem ko gile ti Lu na.

¹⁴ Tan na, su ma ka ga'b hina i dukri su? Mi 'de gang ko aso Eglis sa; tâ cen Lu na i waram, tâ ho'o ham mbur i waram ni ka sem Busumra na.

¹⁵ Cen tanda ra na, kandaka se, ti gi tap ni ka he tu la ra na, ti ta si'd bu gab ma. Busumra na go ta caram afi, mi go ta sak ti ham buburo mum ma mi gir ra suno er.

¹⁶ Ini zu buburo ko mii na suno ka vini he ndri, ceni ti Lu na i wa ndri bra, walama turi ta fe ti edlem heb pa. Cen aso su ma i du gei na, ti ka gidang bor, sinda bor er.

17 Eli mi ni sura kandaka ni maa tan er. Mi cen Lu na gidang bor i se, kot bei Lu na ta se. Mbi Lu na 'de fa ka'd i wa angga ra tan ndeng mi, gag kim hindi ka ter kandi.

18 Mi hom cen Lu na gafi dla, Lu na hom se ti i wa angga ra gi, njef tuko ti kona ci ti fa i wanda bra.

19 Njurokon na, kandaka se, su i dukri 'dau gi wal hêi ka tu la ra gi, su ma 'dang gi hom fa karam ma,

20 sari ka la ca ra: num ma hom fa ka bu buburo 'dau suno, i lo vari ko mum ma buburo na, mi si'd ni bu buburo numa suno i vin mat na. Mi go ta fe pat vin i wa buburo ko mum ma 'bor numa bra.

1 Piyer

1 Piyer 1

Tak laram ka ge de'b pa

1 Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Piyer, ma ni bu vin sin aso Jesu Kristi na. Ta he ni tàna sum ko ma Lu na manna, ma tà fang ni luweki ma 'breu suno, i wa angga Pô, ka Galati, ka Kapados, ka Asi, ka Bitini.

2 Hei ni sum ko ma Lu ma ni Buba na mani fa kufo dei i zu ba mum ba, ii fangi ni sum ko ma mum, ma ka Ngisaram ma fangi 'bei ka iri 'dang, walama ii homi ti wari ka'd he Jesu Kristi bra, ii fei ti mbus ma 'bei yal yal ma ni ka vursurum ma bra. O ra ka edlem he'b pa ke kari zul ta kufo kufo.

Sar ma ting kpeng ga

3 Ma gilei Lu na Ba Busumra ma maa na Jesu Kristi! Mi we cicama gi, ma fei ti vra'a ma mireu ra, ni ka ze aso Jesu Kristi ma mi zam ti fa suno i li usiya na. Ni la tanda ra gi hen ti loma ka sar ma ting kpeng,

4 ma ma tingi i wa tuko he aso Lu ma tong ma mi pe'e he sum ko mum ma, kandaka ni tuko vri tan na. Ni tuko ma go ta cim mi, ni tuko ma go ta 'deng mi er, mi hina mbal mi tum er. Lu na pe'e kana tuko numa hei afi,

5 hei sum ko ma Lu na go kot wari ka gidang mum ba, i zu he tu la mii ra, gag ka fat mba aso si'd ma go ta mba ze tunda suno, ka fat ma do'o gbo'o ra na.

6 Turi gi hina na eli, kandaka se, lica ko 'dang 'dang gi fei cem hîyâ pi era na, ii go ta tlawi turi ni bar nde ganang ori.

7 Lica ko numa na go tuk ni he tu la mii ra. Lor ma ni tuko ma go 'deng era na gi, tà go tukka ni ka ku 'bigi. Gi ni he tu la mii ra na, ni kandaka numa tan er, landa tong kal lor ra ni hêi dei, tà go tukka ni tuku. I kir tuk tanda ra na, ii go ta fei pit ta, ka sem ci'i ra, ka tong ga, ni ka fat ma Jesu Kristi go ta ze fa ka turum suno ra.

8 Kandaka ma ii wei Jesu Kristi ka iri mi 'bo pi era na, ii beinum. Kandaka ma ii wei turum ka iri cem hîyâ mi pi era na, ii heinum tu la ra. Ni wa numa gi, turi go eli ti ka lo el ma sem ci'i ma 'bor, ni lo el ma ndak ma su in landa ni ka vinim mi,

9 walama ii go ta fei ti tuko ma ii tingi sar mii i waram i lo he tu la mii ra, numa gi ni si'd ma si'd maskari ra.

10 Si'd tanda ra na, sum ko ma jok vin Lu na lang zunda fek fek. Tà in ti zu la ma guci i wa tuko he mangar ma Lu na go ta hei na.

11 Ngisa aso Kristi ma i lona na tak hana lica aso Kristi ra suno kufo, ka sem ci'i mum ma go ta mba dana ra er. Wa numa gi, tà lang vari ma we zu su numa, ka kim mum ba bra.

12 Lu na tak hana zu la ca ra suno i se, la tanda ni mana wa tuna mi, na gi, mi hana la tanda ra i 'bana ni i wa hei. La ma tunda ma in hei cem ca ra na, ni ka tàna ma ge er la ma 'Bei ma tà in ni ka gidang aso Ngisa Lu ma car fa afi na. Gi ni sum sin ko ma afi duk Lu na era na, tà ba ma hum zu la tanda ra er.

'De ma ma suki ti ka irma 'dang

13 Ni wa numa gi, jeuwi lori gidang, suki ka ir 'dil, giri sin da. Koti turi 'bei, tingi sar mii ra pet ni i wa tuko he mangar ori ma ii go ta fei, ka fat ma Jesu Kristi go ta ze fa ka turum suno ra.

14 Homi wari ka'd he Lu na, koti 'bei ii ta trei ni i zu 'datau mii ma lori ba, ma ii trei fa hina kufo, ka ma ii bei wei tu la ra 'bo na.

15 Na gi, kandaka ni ma Lu ma 'dei fa na, mi ka irim 'dang numa tan na, hei era na, kei ni ka iri 'dang, i lo tra mii ra pet er.

16 Walama Maktub pa in i sema: “Kei ni ka iri 'dang, walama nan, han ni ka iran 'dang.”

17 I lo cen mii ra na, ii go 'dei Lu na i sema: “Bamma na,” num ma go ka'a bol he sum, gi ni sa sa na, ni i zu tuko gir mum net net na, mi hina pat ir su mi; ni wa numa gi, i lo bar ko ma ii ti hina i wa angga ra ka iri 'bo na, homi wari ka'd ham i lo tra mii ra.

18 Walama ii wei se, ca'b ma Lu na ca'bi gi, mi saki ti afi i lo tra mii ma njok njok ma 'bei mi, ma ii ami ti tan muiiri kona kandaka ni tuko vri ma la'a tan na, ca'b tanda ra kandaka ni gineu bangrang wase, gineu lor ma go ta 'deng suno na tan mi.

19 Na gi, ii fei vari ma saki ti afi na, ni ka vursu ma 'bei 'bor, ma ni vursu Kristi, num ma kandaka ni vei time ma 'bei, ma bei ir fur i turum tan na.

20 Num gi Lu na manam, ni ka ma zu angga ra bei ting 'bo na dei, mi takam suno ni i wa hei, ni i lo bar ko ma do'o danasu gbo'o hîyâ.

21 Walama ni i zu num gi, ii hei ti tu la ra he Lu ma ze fa karam suno i li usiya na gi, mi ham ti sem ci'i ra. Kandaka ni numa tan gi, he tu la mii ra, ka sar mii ma ii tingi ra, ta ke ni i wa Lu na.

22 Cem hîyâ na, hei ii fangi turi ni sum ko ma 'bei cet cet, ni ka wari ma ii homi ka'd i zu tu la ra, gag ii go giri ti der njuroki ko ma he tu la ra bei 'bu ir. Giri der ndri ni ka lori ma 'dau ra.

23 Walama ii fangi ni sum ko ma vra'a mireu gafi, ni ka njef la aso Lu ma ka ira ma hina do'o mi ra, njef tanda ra ti hina fot mi.

²⁴ Kandaka ni ma Maktub pa in i sema: “Sumra na ka lana pet na, tà ke kandaka ni tuko ko ma ci fa ka'd na tan, sem ci'i mana ra era na, ke kandaka ni lasna tan er; tuko ko ma ci fa ka'd na go co'o suno, lasna era na, go gali ka'd suno er,

²⁵ na gi, la aso Lu ra na, ti ke ni kek gag kanau. ” La tanda ra, gi ni la ma 'Bei ma tà ge hei er ra.

1 Piyer 2

Goi ma ka ira, njef sum ko ma ka irna 'dang

¹ Ni wa numa gi, 'bari buburo ra suno pet: kas la, tum zu, se'ei ma gir, ka la ko ma in ngar ra pet.

² Kandaka ni ma ado ciciki ma vra'a wili wili na go ba ni pa kek kek numa tan, hei era na, bei ni la aso Lu ma tunda ma Ngisa na go he ra kandaka ni numa tan er, walama ii ta wii ti gi, ii ta si'di ti.

³ Walama kandaka ni ma Maktub pa in i sema: “li wei 'bei aso Busumra na da.”

⁴ Mbei fa i he'd Busumra na, num ni goi ma ka ira, ma sumra go kotta njoko, na gi, Lu na manda, ca'bpa tong 'bor i irim.

⁵ Mbei fa, walama hei era na, fangi kandaka ni goi ko ma ka irna na tan, ii fangi ni goi ma min ti za aso Ngisa Lu na. li ta fangi ni ader sum ko ma fal tuko vursu ma ka iri 'dang, ma fal tuko vursu ma gir ti 'be vin aso ngisa, ma nde i ir Lu na ni ka Jesu Kristi.

⁶ Walama Maktub pa in i sema: “Han man goi ma ca'bpa tong 'bor, ma han ta tingga cem hîyâ kandaka ni goi ma i 'ba jef Siyon, ma ka sem ci'i ra tan; gi ni sa sa ma handa tu la ra na, bum numa go ta fang kuzur mi.”

⁷ Goi ma ca ra na, ca'bpa tong i ir hei sum ko ma he tu la ra, na gi, gi ni i ir sum ko ma bei he tu la ra na, “Goi ma sum ko ma min za na ganda suno ra, fang ni goi ma kanau kanau ma i 'ba jef za ra.”

⁸ Gafi dla na, i lo Maktub pa i li ma nini na in i sema: “Goi ca ra, ni goi ma sem sum go ta yal i wanda, goi ma go ta tum semna saknga ka'da.” Semna yal i wanda ni walama tà ve la aso Lu ra mi, numa na, fang ni la ma Lu na go golna ti.

⁹ Na gi, hei gi ni njef ma man man na, hei gi ni ader sum ko ma fal tuko vursu ma aso vuduk nga, hei gi ni sum ko ma ka iri 'danga, hei gi ni sum ko ma aso Lu ma mi le'ei fa suno i lo ndufun da gi, dam kari i lo li mum ma ti'de ma su ndak ma we zorum mi na, Lu na mani ni se, hei ta gei er sin ko mum ma 'bei na.

10 Kufo na, ii ni sum ko ma aso Lu mi, na gi, cem hîyâ na, ii fangi ni sum ko ma mum. Kufo na, Lu na we cicari mi, na gi, cem hîyâ na, mi we cicari.

Suki kandaka ni laki ko aso Lu na tan

11 Gilam ko man na, ii fangi kandaka ni luweki, ma ni sum ko ma tra afî kla'a kla'a i wa angga ca ra; ni wa numa gi, han go cen cen, koti 'bei ii ta 'bari vari he 'datau aso tleu tu ra, walama ti go lang ni vari ma bo'd ni maskari kek kek.

12 Trei ni tra ma 'bei i du gei, i duk sum ko ma we Lu mi 'bo na, walami kandaka se, tà gi in ni la ma buburo i turi, kandaka ni sum ko ma gir buburo tan era na, tà ta we sin ko mii ma 'bei na mbê, ni tan gi, tà ta mba li ti zu Lu na ka fat mba mum ba.

13 Humi vin sum lingi ko ma ti wa angga ra, ni i zu la aso Busumra na: kandaka ni vuduk, num ma ni tong mana na,

14 ka vuduk ko ma lingi ma mi sinna i wa angga ra pet, walama tà ka'a bol he sum ko ma gir buburo na, tà pit sum ko ma gir 'bei na bra.

15 Hîyâ gi ni tuko ma Lu na ba na: walama ni ka sin gir ko ma 'bei ma ii giri na gi, ii go ta cii ti vin sum sùm ko ma tà go li gor gor ra suno.

16 Suki kandaka ni sum ma but afi tan. Koti 'bei ii ta fangi but mii ma but afi ra, kandaka ni barau ma dlu'b ti wa buburo ka'd tan, na gi, fangi turi ni laki ko aso Lu na.

17 Ami wa sumra na afi pet, bei njuroki ma he tu la ra, nei wulak Lu na, ami wa vuduk ma tong ma ti wa angga ra afi bra.

La ma tak lica ko aso Kristi

18 Hei hu'dki ma go giri sin da, humi vin sumori na, ami wana afi. Koti 'bei ii ta giri la tanda ra ni he sum ko ma 'bei na, ka sum ko ma ir 'dil la teu, na gi, ii ta giri ni he sum ko ma lona se'ei na er.

19 Kandaka se, ii gi vei turi ka tuti aso lica ma nde i wari mangar ori, gi ni i wa Lu na na, numa na ni 'bei.

20 Kandaka se, ii gi vei turi ka dle ko ma tà go dlei ni i wa buburo ko mii na, tan na, ve tu mii ma tà go ta piti ti ra ni iya su? Na gi, kandaka se, ii gi vei turi ka lica ko ma ii go lii ni i wa tuko gir ma turum ma na, Lu na go ta piti ti.

21 Ni wa numa gi, Lu na 'dei ti fa. Ni walama Kristi wa turum ma mi li ca i wari, mi tak hei vari aso lica ra, ni walama se, hei ami ti tanam.

22 Mi gir buburo tan nde mi kanau, la ma kas la ze i vinim tan nde mi er.

23 I dugo li ma tà go irim ma, mi hom irna i tan mi er, i dugo li ma tà go lim ca na, mi ali su hina i tan mi er, na gi, mi 'bar la mum ba ni i 'ba Lu na, bu ma ka'a bol ma i du gei na.

²⁴ Num Kristi wa turum ma, mi la'a buburo ko ma maa na i waram afi i wa ago gei na, walama maa ta fangi ti kandaka ni sum ko ma mat ni mat tan i 'ba ma aso buburo ra, na gi, ma suki ti ka irma i tu du gei ra bra. Ni ka mbi'd mum ma mi fe i turum ma gi, ii si'di ti.

²⁵ Kufo na, ii kei kandaka ni time ko ma vi'i suno tan, na gi, cem hîyâ na, Lu na hom fa kari walama se, hei tei ni i zu bu ma go poli, ma go kot maskari na.

1 Piyer 3

Lobki ka sum njufko

¹ Kandaka ni numa tan er, hei lobki na, humi vin njufkori. Walama sum nini i duknga na, kandaka se, tà gi he tu la i zu la aso Lu ra mi 'bo na, tra mii ma ii go trei ra gi go ta ta kana i lo he tu la ra. Kandaka se, ii gi ini hana la tan nde mi era na, tuko numa go ta gir,

² walama tà we tra mii ma 'bei ra, ka hum mii ma ii go humi vinna ra.

³ Langi ni tuko ko ma ndali ti turi 'bei kileû kileû na mi, kandaka ni ngisa wari ma kan 'bei zugub zugub, ka ngama wulak ko ma ca'bna gineu 'bor wase, ka barau ko ma anjili 'bei 'bor ra mi.

⁴ Na gi, 'bei kal la, 'bei mii ra ke ni i lori ma i du ra, ni 'bei ma hina 'deng mi ra, ni se, lom lom ba, ka cukot ta, numa gi ni tuko ko ma ca'bna tong 'bor kal tinglis i kufo Lu na.

⁵ Kandaka ni numa tan gi, lobki ma ka irna 'dang ma dei na min ti tuna; tà ting ti sar mana ra ni i wa Lu na. Tà hum ti vin njufkona bra.

⁶ Kandaka ma Sara gir ra tan, ti hum vin Abraham gi, ti 'dam ti se, buza manda na. Kandaka se, ii gi go giri ni 'bei ra, ii gi go 'bei vin duk i 'ba la mi da na, hei gi ni adonda.

⁷ Hei sum njufko na era na, ii wei se, gidang lobki na ndak ka gidang mii ra mi na to'o, ami wana afi, walama tàna era na, Lu na go ta hana si'd ma kandaka ma mi go ta he hei ra tan bel. li giri kana tan, walama kot 'bei tuko ta tel vari cen mii ra joko.

Lii ca i wa du gei ra

⁸ Wa la ma do'o gbo'o ra gi man: hei ka lari pet na, ii kei ni sum ma ka sar ma 'dau mbê mbê, tlawi ndri, bei ndri kandaka ni njuroko ndri tan, njini ndri, koti 'bei ii ta taki ni tong gi he njuroki.

⁹ Koti 'bei ii ta se'ei bal buburo ra, se'ei bal ir tu ra ka minda ir tu mi er. 'Bei kal la, ii 'bei ni vin gi hana, walama i dugo li ma Lu na 'dei fa na, mi in i se, num ta 'be vin hei.

- 10 Kandaka ma ndal i lo Maktub pa i sema: “Gi ni sa sa ma ka ba ni suk ma 'bei na, gi ni sa sa ma ba ni lo frêi i lo bar ma mum ma na, mi tel cilim i tu vin li ma buburo na mbê mbê, mi kau vinim i tu la ma in ma kas la ra bra.
- 11 Mi ta 'bar buburo ra suno, mi ta gir ni 'bei ra, mi lang ni edlem he'b pa gi, mi ta i zunda ka gidangram pet.
- 12 Walama Busumra na ting irim ni i wa sum ko ma i du gei na, mi go hum cen mana ra er; na gi, mi fang du waram ting he tàna sum ko ma go gir tuko ma buburo na.”
- 13 Kandaka se, ii gi go tei iri kufo kufo ka 'bei ma gir ra na, tan na, ni sa gi ta gir kari buburo su?
- 14 Na gi, kandaka se, ii gi go fei lica ni wa la tuko gir mii ma i du gei na da na, 'bari turi eli. Koti 'bei ii nei wulak sumra na, 'bari vin dukri 'be mi er.
- 15 Na gi, lii ni zu Kristi ka lori ma i du ra, num gi ni Bumri na. Mini la turi kek kek, gi ni sa sa gi ca'bi la tuko ma ii tingi sar mii i waram ma na, ii ta ndaki ma korinum ti hina na.
- 16 Na gi, sum ko ma ca'bi la ra na, korina hina ni ka der el, ka he tong ga. Suki ni ka sar ma 'bei gi i lori kek, walama kandaka se, tà gi iri, tà gi in ni la ko ma buburo i wa suk mii ma 'bei, ma ii tapi ka Kristi ra na, tà ta fang kuzur.
- 17 Kandaka se, numa na gi ke ni ba aso Lu ra da na, hotei na, lii ca ni i wa tuko gir ko ma 'bei na, 'bei kal ma lii ca ni i wa tuko gir ko ma buburo na.
- 18 Walama Kristi wa turum ma, mi mat ni waram ka'dau ngitleng, numa na, ndak ni gag kanau, i wa buburo aso sumra na pet; bu ma i du gei na, mat i wa sum ko ma i du gei mi na, walama mi ta kama i he'd Lu na. Tà ci tleu turum suno, na gi, Ngisa Lu na caram afi.
- 19 Ni ka gidang aso Ngisa numa gi, mi sak ti sem i duk maska sum ko ma i lo danggai ra gi, mi ta ge ti hana er,
- 20 ni se, he ni maska sum ko ma kufo ma hum vin Lu na mi na, ni ka ma mi tak hana ir 'dil mum ba, i lo uci ma aso Nowe ra, i dugo li ma Nowe go ce'd il la na, ni sum tan côhô ngaf gi ser i lo il numa gi, tà si'd ti i 'ba mbi na.
- 21 Mbi numa na, ke kandaka ni tuko ma tak ti hei la aso mbi baptem, ma go si'di cem hîyâ tan; mbi numa ni mbus ma mbus tleu tu ra mi, na gi, ni tap vin ma tap ka Lu na, ka sar ma i lo ma 'bei tla'da'd ta. Mbi baptem numa si'di, ni ka ze aso Jesu Kristi ma mi zam ti fa suno i li usiya na,
- 22 num ma dla'am afi i duk Lu na, mi ta suk i 'ba Lu ma kati ra, mi go ti wa sum sin ko ma afi duk Lu na, ka sum lingi ko, ka sum gidang ko ma afi na pet.

1 Piyer 4

Suk ma fang mireu 'dang ga

- 1** li wei se Kristi lica i lo tleu turum, gi ni tan da na, co'oi zu turi ka sar ma kandaka aso Kristi ra tan; walama kandaka se, gi ni sa sa gi go li ca ka tleu turum ma na, mi wal ni ka buburo ra.
- 2** Ka ma ii suki i wa angga ra cem hîyâ ka iri 'bo na, ii suki ni i lo ba aso Lu ra mbê, suki ni i lo 'datau aso tleu tu ra mi.
- 3** Suk ma ii suki fa kufo, i duk tuko gir ma sum ko ma we Lu mi go girim ma, ndak tan ce'e da. li suki fa ni i duk la ko ma kuzur, 'datau ko, guru'd ka sùm, liu ko ma buburo, sùm ma ce, 'di ma 'di firiki ko ma njinjê na.
- 4** Cem hîyâ na, sum ko ma we Lu mi na, tà go sar la 'bor, walama ii hina tapi kana i lo suk mana ma 'di'deng ga mi se, i lo liu ko mana ma buburo na mi se era. Ni wa numa gi, tà go iri ti.
- 5** Na gi, tà ta kor zu tuko gir ko mana na ka vinna he Lu na mbê, num ma min turum ma go ta ka'a bol he sum ko ma ka irna na, ka sum ko ma mat na.
- 6** Ni la tanda ra gi ta ka Kristi gag, mi ta ge ti er la ma 'Bei ra he sum ko ma mat na er, ni se, he tàna sum ko ma tà ka'a hana bol i lo tleu tu ra, kandaka ni ma tà ka'a he sum ko ma pet na tan, mi ge hana er la ma 'Bei tanda ra ni walama se, Ngisa Lu na ta hana gidang ma tà ta suk ti ka irna, kandaka ni ma Lu na suk nga tan.

Sum ma kot zu tuko he aso Lu na 'bei na

- 7** Tuko kona pet na ke tul ma go do'o da. Suki ka ir jeng kpeng, koti turi 'bei, walama se, ii ta ndaki ma ceni ti Lu na.
- 8** Tuko ma kal pet na, giri der ndri ni ka girder ma kanau kanau ra, walama girder ra go ta dlu'b wa buburo ka'd 'bor.
- 9** Vei ndri luweki i lo asori ka lo frêi 'bei mbok mbok, ni ka ngurî mi.
- 10** Gi ni sa sa ma i dukri na, mi gir sin ka tuko he ma Lu na ham ma 'bei, mi njin ti sum nini ko. Kandaka ni numa tan gi, ii ta fangi ti ni sum ko ma kot zu tuko he ko ma aso Lu, ma ka irna 'dang 'dang ma 'bei na.
- 11** Gi ni sa sa ma gi go ge ni er ra, mi ta ge ni er la aso Lu ra mbê; gi ni sa sa ma gi go gir ni sin i duk sum aso Lu na, mi ta gir ni ka gidang ma Lu na ham ba mbê, walama Lu na ta fe ti li zu ra i wa tuko kona pet, ni ka Jesu Kristi, num ma li zu ra ni mum, ka gangrang ga gag kanau na. *Amin!

Lii ca ni i wa Kristi

- 12** Gilam ko man na, lica ma ii go ta lii ra na, koti 'bei ii ta sari ging, kandaka ni la ma yeu gi mba i wari tan na, sari tan mi.

- 13 Na gi, kandaka ni ma ii tapi ka Kristi i lo lica mum ba na, giri ni frêi kandaka ni numa tan er, walama ka fat bar ma sem ci'i mum ba go ta ze fa tunda suno i ir ti'de gau na, ii go ta giri frêi ma ni frêi ma tong 'bor.
- 14 Kandaka se, tà gi go iri ni wa sem Kristi na, 'bari turi eli, walama la tanda ra tak ni se, Ngisa aso Lu ma sem ci'i na suk i wari.
- 15 Kot 'bei su i dukri 'dau gi ta li ca, kandaka ni bu kir tan wase, kandaka ni su ma gir tuko ma buburo tan wase, kandaka ni su ma nde bal la huyok huyok tan mi er.
- 16 Na gi, kandaka se, ii gi lii ca ni walama hei ni sum aso Kristi na, koti 'bei ii ta giri kuzur; ii ta gei ni de'b Lu na ngaf, walama ii kauwi ni sem Kristi.
- 17 Li ma li bol la mba ndak da; Lu na go ta am zu ma ka'a bol la ni i wa sum ko ma mum ma gi kufo. Kandaka se, bol la gi am zu ni i wa maa gi kufo da na; tan na, tàna sum ko ma ve la ma 'Bei ma aso Lu ra mi na, tà ta gir ni mama bra su?
- 18 Kandaka ni ma Maktub pa in i sema: “Kandaka se, sum ko ma i du gei na gi fe si'd ta gali 'bor da na, tan na, sum ko ma i du gei mi, ka sum ko ma buburo na, tà ta gir ni mama bra su?”
- 19 Ni wa numa gi, gi ni sa sa ma go li ca, gi ni i zu ba aso Lu ra da na, mi ta irim kufo kufo ka tuko gir ma 'bei na, mi 'bar turum pet he ni Bu ma gam ma, num ma ni Bu ma kanau kanau na.

1 Piyer 5

Poli ni ader time ko ma aso Lu na

- 1 Cem hîyâ na, han go in ni he sum ko ma i dukri ma ni gang ko aso Eglis sa. Nan, han ni gang kandaka ni hei tan er, han we lica ma Kristi li ra ka iran, han go ta fe i lo sem ci'i ma go ta ze tunda suno ra. Hîyâ gi ni tuko ma han go ceni i waram ma ni sema:
- 2 Poli ader time ko ma Lu na hei i 'bi na, polina ni ka ba, kandaka ma Lu na ba na tan, ni ka mbê mbê ra mi. Giri, ni walama fe ti ni gineu ori go'o mi, na gi, ni walama ii beina ka lori.
- 3 Koti 'bei ii ta suki kandaka ni vuduk ko tan i wa sum ko ma Lu na hei i 'bi na, na gi, fangi turi kandaka ni tuko ma tak ti hana vari ma tà am ti i zuri tan.
- 4 Ka fat bar ma Bu pol ma tonga gi ze fa turum da na, ii go ta fei jum mol'bo ma ka sem ci'i, ma hina 'deng mi ra.
- 5 Hei ado hu'dki na era na, humi vin sum lingi na, kandaka numa tan er. Ka lari pet na, ii fangi ni sum ko ma hom wari ka'da, njini ndri, walama Maktub pa in i

sema: “Lu na go gir bibile ka sum ko ma go am wana afi na, na gi, mi go he o mum ba ni he sum ko ma go hom wana ka'd na.”

⁶ Ni wa numa gi, homi wari ka'd he Lu ma bu gidanga, walama mi ta am wari afi ka fat ma mi ba ra.

⁷ 'Bari sar mii ra pet ham, walama mi go koti teu teu.

⁸ Koti turi 'bei, suki ka ir jeng kpeng, walama bu bibile ma mii na, Seitan, mi go lang kandaka ni lum ma go dlumur, ma lang sa sa ma num vam kamum ma tan.

⁹ Cari gidang ni wa he tu la ma mii ra, giri ndri karam, walama ii wei se, sum ko ma he tu la ra kandaka ni hei tan ma 'breu i wa angga ra pet na, tà go li ca ni tan bel.

¹⁰ Na gi, i kir ma ii gi lii ca tan njô da na, Lu ma ni bu o ma pet ta, num wa turum gi go ta fangi gidang. Mi ta mini afi, mi ta hei gidang ga, gag ii ta cari ti kanau ngring ngring, kandaka ni i wa goi tan. Ni ka Kristi gi, mi go 'dei ti se, hei tapi karam i lo sem ci'i ma mum ma gag kanau ra.

¹¹ Gidang ga ke ni ma mum gag kanau. *Amin!

De'b ma do'o dana gbo'o ra

¹² Han ndal hei maktub ma ga'a nde ca ra, ni Silas gi njinan, num ma el iran, ma han go kotom kandaka ni njuran ma ir 'dil tan na. Han ba ma hei gidang, han ba ma in hei la o ma ni aso Lu ma kanau kanau ra. Cari gidang ngring ni i londa.

¹³ Eglis ma i Babilon, ma Lu na manda kandaka ni ma mi man hei hîyâ tan na, gei de'be. 'Beten Mark gei de'b er.

¹⁴ Gei de'b ndri 'bei kandaka ni njuroko ndri tan. Hei ma ni sum aso Kristi na, edlem he'b pa ka hina na ke kari pet.

2 Piyer

2 Piyer 1

Tak laram ka ge de'b pa

1 Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Simô Piyer, ma ni lak ma bu vin sin aso Jesu Kristi na. Ta he ni tàna sum ko ma fe he tu la, ma ca'bpa tong 'bor kandaka ma maa ra tan, i zu du gei aso Lu ma maa na Jesu Kristi, ma ni Bu si'd ma maa na.

2 O ra ka edlem he'b pa ke kari, zul ta kufo kufo i tu we mii ma aso Lu na ka aso Jesu Busumra ma maa na.

'De ka man aso Lu ra

3 Ma wei se, gidang aso Lu ra hama tuko ko pet, ma go ta gir i lo suk maa ma ma vei i zu Lu na; i lo we ma i wa num ma 'dama fa ka sem ci'i mum ba ka 'bei mum ba.

4 Kandaka ni numa tan gi, mi hama tuko ko ma lingi ma ca'bna 'bor ma mi am ti vinim hama na. Walama ni ka tuko ko numa gi, ii go ta ze ti i lo tap ma ka Lu na, ni i dugo li ma ii nei i 'ba kukum ma i wa angga ra, ma ni la 'datau aso tleu tu ra.

5 Ni wa numa gi, co'oi zu turi gidang walama he tu la mii ra ta tak 'bei ra suno, ka we ra,

6 ka tel tu ra, ka gol ma ka ir 'dil la, ka ve ma i zu Lu na,

7 ka girder ma i dukri ka njuroki na, ka girder ma ka sum ma pet na.

8 Walama kandaka se, la ko numa gi i lori gi, tà go zul ta kufo kufo na, ni tàna gi go ta teli, i dugo li ma ii go ta fangi ni sum ko ma njok njok wase, sum ko ma sini cei i lo we aso Busumra ma maa na Jesu Kristi na.

9 Na gi, su ma gi ka la ko numa i lorom mi na, mi ni bu ir lisi, mi hina we li hêi seng mi: lorom 'dungo i wa buburo mum ma kufo ma mbus suno ra.

10 Ni wa numa gi, njurokon na, kauwi turi gidang 'bor kal, i zu 'de mii ma Lu na 'dei ti fa ka man ma mi mani ti fa ra. Walama kandaka se, ii gi giri tuko ko numa na, ii go ta saki i duk buburo ra mi kanau.

11 Kandaka ni numa tan gi, ii ta fei vari ma seri ti gali mi, i lo Tiza ma gag kanau, ma aso Busumra ma maa na, ma ni Bu si'd ma maa na Jesu Kristi.

12 Ni wa numa gi, han ba ma dlat humndi kek kek. li wei la ko numa da, ii cari gidang i lo tu la ma ii veinda ra da.

13 Na gi, kandaka ni numa tan na, han sar ni sar ma ka varinda, i dugo li ma han hina ka iran 'bo na, ni se, han dla'a sar mii ra afi, dlat ti humndi.

14 Walama han we se, ke kufo nde na, han go ta 'bar tleu tu ma go ta mat ta suno, kandaka ni ma Busumra ma maa na Jesu Kristi in i waran na tan.

15 Ni wa numa gi, han ba ma ta gir tuko ko ma han ndak ma gir ra pet, walama li ma han gi mat cei da na, lori go ta nde ti i wa la ko numa kek kek.

Sum ko ma we sem ci'i aso Kristi ra

16 Walama, gi ni maa na, i dugo li ma ma tak hei la gidang aso Busumra ma maa na Jesu Kristi, ka la mba mum ba na, ni ndinding ko ma njok njok, ma ka lem aso sumra gi ma ve i zu mi, na gi, ma we gangrang mum ba ni ka irma 'bigi.

17 Maa ma hina, ka fat ma Lu ma Buba na ham tong ga ka sem ci'i ra, i dugo li ma der ra in ham tan, fa i lo sem ci'i ma tong ma kal tinglis sa dei, i sema: "Num ma hîyâ na, gi ni Vei man ma han bam ma, lo frêi man da pet ting ni i wa num."

18 Maa wa tuma na, ma hum der ma li fa vin afi i duk Lu tanda ra ka humma, i dugo li ma ma karam afi i wa goi ma ka ira 'dang ga.

19 Ni kandaka numa tan gi, ma fei ti gidang ma 'bor kal ma ma hei ti tu la ra, i zu la aso sum ko ma jok vin Lu na. La tanda ra ii ta kotinda 'bei, walama la tanda ra, ti kandaka ni ku lampe ma go 'de li i duk ndufun tan, gag li na ta fo'o ti, gag ti'de aso ciciu ma ce mbi avan da ta 'de ti ti'de i lori.

20 Na gi, sari ka la ca ra 'bei: su ma ka gidang ma ndak ma jok zu la ma i lo Maktub pa suno ka waram ma cei.

21 Walama la ma jok suno ra hina car fa ni i zu ba aso sura mi, na gi, ni Ngisa Lu na gi go ze i lo sum ko ma jok vin Lu na gi, tà go in ti la ma Lu na in hana ra suno 'bo.

2 Piyer 2

Sum ko ma hat hat ma kas la ra

(Wei Jude 4-13)

1 Kandaka ni ma sum ko ma kas la ma jok vin Lu na busuk fa i duk sum ko ma kufo na, kandaka ni numa tan er gi, sum ko ma hat hat ma kas la ra go ta busuk fa i dukri. Tà go ta mba ka hat ma kas la ko, ma go mba ka bo'd ta, tà go ta va'd Bumna ma si'dna na. Ni wa numa gi, tà ta mba ti ka bo'd ta i wana ka'dona zak.

2 Sum 'bor go ta am ni i zu tuko gir mana ma kuzur ra: ni i wa tuko gir mana na gi, sum nini go ta ir ti vari ma tunda ra.

3 Sum ko ma hat hat ma kas la ra na, tà go sina ni gineu, tà go ta 'bui ka la ko ma njok njok nga, walama tàna fe ti mbina hina. Bu ma go ta li hana bol la, min turum ni kufo dei pang da, Bu ma go ta bo'dna na hina nde sen mi kanau.

- 4** Walama gi ni sum sin ko ma afi duk Lu na ma gir buburo kona era na, Lu na 'barna mi, na gi, mi jeuna ka erceng ko saknga i duk ku, i lo zra ma tong ma ndufun girgi'dim, walama tà gol ti fat bar aso Bol la.
- 5** Lu na 'bar sum ko ma kufo i wa angga ra na mi, na gi, mi se mbi ma tong, tlu'b i wa sum ko ma buburo na. Mi si'd ni Nowe, num ma ge er la ma i du gei ra, ka sum ko ma karam se'da na ngaf gi si'di.
- 6** Lu na ka'a bol ma bo'd i wa za Sodom ka Gomor, mi bo'dna ni ka ku, walama tak ti he sum ko ma buburo na pet, tà we ti la ma go ta mba fana ra.
- 7** Mi si'd Lot, su ma 'bei na. Ni su ma lorom go cim 'bor i wa tuko gir ko ma kuzur ma aso sum ko ma 'di'denga;
- 8** walama su ma 'bei numa, mi suk ni i duknga, mi go hum, mi go we tuko gir ko mana ma buburo na kek kek, la ko numa na, lorom go cim i wa 'bor.
- 9** Walama Busumra na we vari ma ta si'd ti sum ko ma go ta i zurum ma suno i duk tuk mana ra. Mi we vari ma kot ti sum ko ma buburo na er, walama gol ti gag ka fat bar aso Bol la.
- 10** Kal pet na, mi go ta ka'a bol ni i wa sum ko ma go tra i zu 'datau aso tleu tu ma buburo ra, ni sum ko ma go ha'b gangrang aso Lu ra ka'da. Sum ko ma go hat hat ma kas la ko numa na, tà hina ne wulak mi, tà go am wana afi, tà go culom i wa sum lingi ko ma ka sem ci'i ma afi duk Lu na, tà go irna ni ir.
- 11** Gi ni sum sin ko ma afi duk Lu na, ma ka gidang ka gangrang kal tàna sum ko ma go hat hat ma kas la ra era na, tà ta ka la ka ir tu i kufo Busumra na, i wa tàna sum lingi ko ma ka sem ci'i ma afi duk Lu numa mi er.
- 12** Na gi, sum ko hîyâ na, tà go ta ni i zu sar mana ra, kandaka ni duwiki ma i go'b ma tà bana cina suno tan, tà go ir tuko ma tà we zurum mi na ni ir. Lu na go ta bo'dna suno, kandaka ni duwiki ko ma i go'b ma tan;
- 13** Lu na go ta sa'ana bal lica mana ma tà li sum ko ma nini na gafi. Tuna go elna i wa gir ma gir 'datau mana ma i tuna, ka sar mana ma buburo ra i ir sumra na ka fata; tà go ti kari, tuna go elna ka li ir mana ra. Haih! la tanda kuzur kasimi.
- 14** Irna ting ni i wa lobki na tan teu teu, walama gir hu'd kana, tà hina ndak i 'ba buburo ma gir ra mi kanau kanau. Tà go 'bu sum ko ma gidanga ndak ma car ngring mi na. Tà hat ni ka me gineu ma i lona ra. 'De tuko aso Lu i wana!
- 15** Tà 'bar vari ma tunda ra ting suno, tà co'o ni i duk tuko, tà am ni vari aso *Balaam ma vei aso Bosor, ma lorom ba gineu i wa sin gir mum ma buburo ra,
- 16** na gi, Lu na alam i wa dum vin mum ba. Numa gi ya blehêhê ma li vin fat 'dau mi ra, li vin karam ka der su ra, tel ti sùm aso su ma jok vin Lu numa.

17 Sum ko numa tà ke kandaka ni kor ma mbinda cei tan, tà ke kandaka ni 'dukul ma go ne ka sime'd na hulul hulul numa tan. Lu na min hana li ma guci i wana i duk ndufun ma kal wura 'bor itik itik.

18 Tà go li vin ma am ti wa tuna afi, ka la ko ma sùm, tà go gir ni tuko gir ma 'datau ma aso tleu tuna ra, walama tàna ta ba ti fa sum ko ma busuk fa suno cem hîyâ, i duk sum ko ma suk i duk kas la ma 'bei mi ra.

19 Tà go in he sum ko ma nini se, tà ta fang ni sum ko ma but suno, na gi, gi ni tàna wa tuna na, tà ni laki ko aso tuko gir ko ma go ta kana i lo bo'd ta. Walama tuko ma gi kal wa sura da na, mi fang ni lak aso tuko numa.

20 Ni ka we ma tà we Busumra ma maa na, ma ni Bu si'd ma maa na Jesu Kristi gi, tà si'd ti i 'ba gidang aso buburo ko ma i wa angga ra. Na gi, kandaka se, tà gi 'bar tuna he buburo ra gafi gi, ti kal wana na, kandaka numa tan na, zu do'o mana ma dana gbo'o ra, go ta ke buburo kal ting zu mana ma fa kufo ra.

21 Hotei na, sum ko numa tà gi we vari aso Lu ra gau kufo mi na, 'bei kal ma tà wanda ra, tà 'bar vin gat ma ka ira 'dang ma mi in hana ra suno.

22 Tuko ma girna na, gos la ma guci i wana ra mba ndak i linda net in i sema: “Eida na hom ti vine'e ma mi vine'e ka'd ta,” “Kosong ma tà mbussa suno ra, ti hom ta bulum i duk dor'bo na,” ni ma turum gasi.

2 Piyer 3

Busumra na go hom fa gafi

1 Sum ko man ma lora bei na, hîyâ gi ni maktub man ma ho'b ma han sin ti kana hei ra. I lo maktub ko man na ho'bcu'b ma, han lang ni vari ma dla'a sar mii ma 'bei ma i lori ra afi, ka sar ma ii sari ti ka tuko ma han hati ti na.

2 Han ba se, ii homi sari ka vin aso sum ko ma jok vin Lu ma ka irna 'dang, ma tà in kufo dei na, ka vin gat aso Busumra ma ni Bu si'd na, ma sum vin sin ko mii na hati ti na.

3 Wei la ca kufo pet 'bigi, ka fat bar ma dana gbo'o ra na, sum ko ma go tra ni i zu tuko ko ma 'datauna go girna na, tà go ta mba. Tà go ta masi,

4 tà go ta in i sema: “Mi in se, num ta mba tan mi su? tan na, mi ni iya su? Muima kona mat suno cem hîyâ cei da, na gi, ka ting zu aso angga ra dei gag cem hîyâ na, tuko ma fang tan na cei!”

5 Tà ha'b tu la ca ra ting ka'd ni ka irna tan gat gat: ka ma fa kufo dei na, Lu na ge afi ra ka angga ra ni ka vinim. Mi min angga ra ni ka mbi na, angga ra car ni i duk mbi na,

- ⁶ gafi dla na, Lu na bo'd angga ma kufo ra suno ni ka mbi, ni mbi ma mun fa ka'd i zu angga ra.
- ⁷ Afi ra ka angga ra ma ma go weina cem hîyâ na, tà ke hina 'bo na, ni i zu la ma ze fa vinim tanda ra. Na gi, tà go ta mba 'deng suno ni ka ku. Lu na kauna tan king 'bo, gag gol ti fat bar ma mi ta li ti bol he sum ko ma buburo na gi, mi ta bo'dna ti na.
- ⁸ Na gi, sum ko ma man ma lora bei na, koti 'bei ii ta 'dungoi la ma 'dau ca ra: gi ni Busumra na, fat ma 'dau ra i irim kandaka ni kim kikis bub 'dau tan, gi ni kim ma kikis bub 'dau ra na, i irim kandaka ni fat ma 'dau ra tan er.
- ⁹ Sum nini go sar se, wa Busumra na go ve, i li ma mi gir tuko ma mi in na. Na gi, ni tan mi, waram ve mi. Na gi, mi go giri ka ir 'dil, walama mi ba se, su tan 'dau era na bas suno mi; mi ba se, sumra na pet mba am lona, tà 'bar buburo mana ra suno.
- ¹⁰ Kandaka ni numa tan pet era na, fat mba aso Busumra na go ta mba kandaka ni bu kir tan. Ka fat tanda ra na, afi ra go ta vi'i suno ka war ma kal wulak 'bor, tuko ko ma afi na go ta 'deng suno ni i 'ba ku ra, angga ra ka tuko ko ma i wanda na pet era na, tà go ta ye suno juluk juluk er.
- ¹¹ Kandaka se, tuko ko ma hîyâ pet gi go ta 'deng suno kandaka numa tan da na, ii ta suki ni suk ma ka iri 'dang, trei ti i zu Lu na ka tu la ra,
- ¹² goli ti fat mba mum ba. Giri gag ma mi ta mba ti zak nga, ni se, ka fat tanda ra na, afi ra go ta ye suno, ciciu kona era na, go ta lau suno i 'ba ku ra er.
- ¹³ Na gi, mi in i se, num go ta hama afi ma mireu ka angga ma mireu. I dugo li numa, ni du gei mum ba gi go ta ke hina. Numa gi ma go goli ti.
- ¹⁴ Ni wa numa gi, hei ma lora bei na, ka ma ii go goli fat tanda ra tan da na, co'oi zu turi, suki ti ni sum ma i du gei, ma bei buburo ba'a i kufo Lu na. Suki edlem he'b karam.
- ¹⁵ Ii wei ma se, am ma Busumra ma maa na am waram suno tim ba gi, 'bar hei vari si'd ta. Kandaka ni ma njurma Pol, ma loma bam ma, mi ndal ti hei la ca ra, ni i zu ir jeng ma Lu na ham ba.
- ¹⁶ I lo maktub ko mum ma pet na, mi go ndal kandaka ni hîyâ tan i wa la ca ra. La ko nini ma zuna hum gali hina i lo maktub ko mum ma. Sum ko ma bei we, ma car gidang ngring mi na, go fang la ko numa ma 'dang, tà go 'deng la ko numa suno, kandaka ni ma tà go 'deng la ko ma 'dang ma i lo Maktub pa na tan. Kandaka ni numa tan gi, tà mba ti ka bo'd ta i wana ka'dona.
- ¹⁷ Na gi, hei sum man ma lora bei na, gi ni hei na, ii wei la ko numa da. Ni wa numa gi, koti turi 'bei, kot 'bei sum ko ma kas la ma 'bei mi na, tà ta 'bui gi ii ta culomi ti, i dugo li ma ii cari hina ka gidang ngring hîyâ na.

18 Na gi, ii ta wii ni i lo o ka we aso Busumra ma maa na, ma ni Bu si'd ma maa na Jesu Kristi. Sem ci'i ra ke ni ma mum cem hîyâ gag kanau. *Amin!

1 Já

1 Já 1

La aso maska

¹ Ma go ndal hei ni la ma guci i wa La aso maska ra, ti hina ni fa kufo ka ting zu aso angga ra dei: ma hum la tanda ra, ma wanda ka irma, ma blerra, ma lamba ka 'bama er.

² I dugo li ma maska tanda ra ze tunda suno na, ma wanda; ni wa numa gi, ma in landa suno, ma ge hei er la maska ma zunda do'o mi, ma ni fa ka Buba na, ma Lu na takka hama ra.

³ Tuko ma ma we, ka tuko ma ma hum ma, numa gi ma ge ti hei er ra, ni walama ii ta tapi kama i lo tap ma maa ma ka Buba na, ka Vei mum ma Jesu Kristi.

⁴ Ma ndal hei la tanda ra, ni walama frêi ma i loma ra ta hen ti suno kanau.

Lu na mi ni ti'de

⁵ La ca ra na, ma hum ni i vin Jesu Kristi, ni la tanda ra gi, ma ge ti hei er ra: Lu na mi ni ti'de, li ma ndufun tan nde era i he'dem mi kanau.

⁶ Ni wa numa gi, kandaka se, ma gi ini i sema: maa tapi karam 'dau da gi, ma gi go trei ni i lo ndufun da na, ma kasi ni la, ma giri ni tu la ra mi.

⁷ Na gi, kandaka se, ma gi go trei ni i lo ti'de ra, kandaka ni ma num Lu na i lo ti'de ra numa tan da na, ma suki ni ka tap ma 'dau i duk ndri, vursu Vei mum ma Jesu mbusma suno, ka buburo ko maa na pet.

⁸ Kandaka se, ma gi ini i sema: maa ka buburo mi na, ma go hi'diuwi ni tuma ka'doma, tu la ra cei i loma tum er.

⁹ Na gi, kandaka se, ma gi ini zu buburo ko ma maa na suno he Lu na na, num gi ni bu ma ir 'dil, ma i du gei na, mi ta sak hama buburo ko ma maa na suno, mi go ta mbus hama tuko gir ko ma maa ma buburo na suno 'bei yal yal.

¹⁰ Kandaka se, ma gi ini i sema: maa ka buburo mi na, ma fangi Lu na ni bu ma kas la, la mum ba cei i loma er.

1 Já 2

Kristi gi ni bu njin ma maa na

¹ Ado man na, han ndal hei la ca ra, ni walama ii ta giri buburo mi. Na gi, kandaka se, su i dukri gi gir buburo na, bu ma min ir la ma maa ra suk i he'd Buba na da, num gi ni Jesu Kristi, ma i du gei na.

² Jesu Kristi gi he maskaram suno i wama, ni wa numa gi, vari ma sak buburo ra suno na hina, ni buburo ma maa ra teu mi, na gi, ni buburo aso sum ko ma i wa angga ra pet er.

³ Kandaka se, ma gi go trei ni i zu vin gat aso Lu ra na, i dugo li numa na, ma wei se, maa wei Lu na gasi.

⁴ Num ma in i sema: “Han wam” gi, mi go tra ni i zu vin gat mum ba mi na, numa na, mi ni su ma kas la, tu la ra cei i lorom er.

⁵ Na gi, num ma go tra ni i zu la mum ba na, girder aso Lu ra hen ni i lo bum numa ni ma turum. Kandaka ni numa tan gi, ma wei ma se, maa tapi 'dau ka Lu na:

⁶ su ma gi go in i se, num tap 'dau ni ka Lu na kek kek nga, 'bei kal la, mi ta suk kandaka ni ma num Jesu Kristi suk nga tan mbê mbê bra.

Vin gat ma mireu

⁷ Gilam ko man ma han bei na, la ma han go ndal hei ca ra na, ni vin gat ma mireu mi, na gi, ni vin gat ma fa kufo dei, ma ka ting zu ma ii weinda ra. Vin gat ma fa kufo dei tanda ra, gi ni la ma ii huminda ra.

⁸ Kandaka numa tan pi era na, vin gat ma han go ndal hei ca ra ni ma mireu, tu la manda ra tak suno ni ka Jesu, ni ka hei er. Ndufun da go ngar, ti'de ma tunda ra am zu ma go 'de li da.

⁹ Num ma in i se, num suk ni i lo ti'de ra gi, mi va'd njurum ma na, mi suk ni i lo ndufun da to'o 'bo.

¹⁰ Num ma ba njurum ma na, mi suk ni i lo ti'de ra, ni wa numa gi, tuko ma go ta ge njurum i duk buburo cei i turum.

¹¹ Na gi, num ma va'd njurum ma na, mi suk ni i lo ndufun da, mi go tra ni i lo ndufun da er, mi we li ma mi go ta hina na mi er, walama ndufun da lis irim suno cei.

¹² Hei ado man na, han ndal hei, walama ni ka sem Jesu Kristi gi, buburo mii ra sak ti suno.

¹³ Hei buba kona, han ndal hei walama ii wei num ma hina fa ka ting zu ma kufo ra dei na. Hei ado hu'dki na, han ndal hei, walama ii kali wa Bu buburo na da.

¹⁴ Hei ado na, han ndal hei, walama ii wei Buba na. Hei buba kona, han ndal hei, walama ii wei num ma hina fa ka ting zu ma kufo ra dei na. Hei hu'dki na, han ndal hei, walama ii ka gidangri hina, la aso Lu ra suk i lori, ii kali wa Bu buburo na da.

15 Bei angga ra mi, bei tuko ko ma i wa angga ra mi er. Kandaka se, su ma gi ba ni angga ra na, girder aso Buba na i lorom mi.

16 Tuko ko ma i wa angga ra pet na, ni 'datau tuko ko ma tleu tu ra ba na, ka 'datau tuko ko ma ir go we na, ka hââ zu tu ma ka tuko fe na, numa na, ni tuko ko ma car fa i tu Buba na mi, ni tuko ko ma car ni i wa angga ra.

17 Angga ra ka tuko ko ma i wanda na pet na, go do'o suno, ka tuko ko ma sumra go bana na pet. Na gi, su ma gi tra ni i zu ba aso Lu ra na, mi go suk ka irim gag kanau.

Bu bibile aso Kristi na

18 Ado man na, li ma go do'o na ke tul da! li humi se, Bu bibile aso Kristi na go ta mba; cem hîyâ na, sum bibile ko aso Kristi na mba 'bor da, ni wa numa gi, ma wei ti se, li ma go do'o na ke tul da na.

19 Sum bibile ko numa car ni i dukma, na gi, tà ni kama ka tu la ra kanau kanau mi. Kandaka se, tà ni kama ka tu la ra na, tà hina 'barma mi. Na gi, tà 'barma ni walama la tanda ra ze ti suno i ir ti'de ni se, tà ni i dukma ka tu la ra mi kanau.

20 Hei ka lari pet na, ii wei tu la ra, ni walama Kristi sak hei Ngisa aso Lu na i wari.

21 Han ndal hei ni walama se, ii wei tu la ra mi 'bo ni tan mi, na gi, ni walama ii weinda; gafi dla na, ii wei se, kas la hina ze fa i duk tu la ra mi.

22 Tan na, sa gi ni bu kas la ra su? Gi ni sa sa ma in i sema: Jesu gi ni Kristi mi na. Su numa gi ni Bu bibile aso Kristi na, mi keng Buba na, mi keng Vei na er.

23 Gi ni sa sa ma keng Vei na, mi keng ni Buba na er; su ma gi ve Vei na i turum ma na, mi ka Buba na i lorom er.

24 La ma ii humi ka ting zu ma fa kufo dei ra, kauwi ni la tanda i lori kek. Kandaka se, la ma ii humi ka ting zu ma fa kufo dei ra gi suk i lori da na, i dugo li numa na, ii suki ni i lo tap ma ka Vei na, ka Buba na er.

25 Hîyâ gi ni tuko ma Kristi in i se, num ta hama na, numa na gi ni maska ma zunda do'o mi ra.

26 Han ndal hei la tanda ra ni i wa tàna sum ko ma go lang vari ma 'bui na.

27 Na gi, gi ni hei na, Kristi sak hei Ngisaram i wari. Mi suk i lori da; ni wa numa gi, ii go langi vari ma su gi hati hat seng seng mi se, walama Ngisa na go hati tuko kona pet. Ngisa numa go hati ni tu la ra, ni kas la mi. Ni wa numa gi, tei i zurum, suki ni i lo tap ma ka Kristi ra.

²⁸ Ado man na, suki ni i lo tap ma ka Kristi ra, walama kot 'bei ma ta fangi wulak ka fat bar ma mi go ta ze fa ka turum suno ra gi, ma ta pe'ei ni tuma, walama ni kuzur gi hom ta vama i kuforom, ka fat mum ma mi ta mba ti ra hak nga.

²⁹ li wei se, Kristi ni bu ma i du gei. Ni wa numa gi, ii wei ti se, gi ni sa sa ma go gir ni tuko ma i du gei na, mi ni vei aso Lu na.

1 Já 3

Ado aso Lu na

¹ Wei, njef girder ma Buba na gir kama ca ra, gag ma mi 'dama ti se, ado aso Lu na; ma ni adorum ni ma turum. Ni wa numa gi, sum ko ma i wa angga ra wama ti mi na, ni walama tà we Lu na mi.

² Gilam ko man ma han bei na, cem hîyâ na, ma fangi ni ado aso Lu na da. Na gi, ma go ta fangi ni mama na, ma wei mi 'bo. Na gi, ma wei se, Kristi gi ze fa turum suno da na, ma go ta fangi kandaka ni num tan, walama ma ta wei ti turum ma se, mi ni tan na te'd te'de.

³ Gi ni sa sa ma ting sar mum i se, num ta tlinge kandaka ni Kristi tan na, mi ting turum hêi ka buburo ra pet, kandaka ni ma Kristi ting turum hêi ka buburo ra numa tan bra.

⁴ Gi ni sa sa ma gir buburo na, mi dum ni vin gat aso Lu ra; walama buburo ra gi ni dum vin gat ta.

⁵ li wei gau se, Jesu Kristi mba ni walama la'a buburo ko aso sum sak suno, gi ni num ma, mi ka buburo tan nde mi kanau.

⁶ Gi ni sa sa ma suk ni i lo tap ma ka Kristi ra na, mi 'bar buburo ma gir ra suno; gi ni sa sa ma go gir ni buburo ra kek nga, mi wam mi er, mi kotom mi tum er.

⁷ Ado man na, koti turi 'bei su ta 'bui! Su ma gi gir ni tuko ma i du gei na, mi ni su ma i du gei, kandaka ni ma Kristi ni bu ma i du gei na tan.

⁸ Su ma gi go gir ni buburo ra kek nga, mi ni i duk 'ba Seitan, walama Seitan gir buburo ni fa ka ting zu ma kufo ra dei. Vei aso Lu na mba ni walama num 'deng sin gir aso Seitan suno.

⁹ Gi ni sa sa ma fang ni vei aso Lu na na, mi 'bar buburo ma gir ra suno, walama Ngisa Lu na gi suk i lorom. Mi ndak ma ci tan buburo ma gir ra gafi mi se, walama Lu na gi ni Bam.

¹⁰ Ni kandaka hîyâ tan gi, su ndak ma we ti ado aso Lu na suno te'd ka ado aso Seitan na er; gi ni sa sa ma gir ni tuko ma i du gei mi wase, mi ba njurum mi era na, mi ni vei aso Lu na mi.

Bei ndri

- 11 La ca ra ii huminda ni ka ting zu ma fa kufo ra dei, ni i sema: maa bei ndri.
- 12 Koti 'bei ma ta kei kandaka ni Kayin tan; num ma ni su aso Bu buburo na, mi ci njurum. Tan na, mi ci njurum ni wa nimi su? Ni walama sin gir aso Kayin na 'bei mi, na gi, sin gir aso njurum ma 'bei.
- 13 Njurokon na, kandaka se, sum ko ma i wa angga ra gi va'di na, koti 'bei ii ta suki ging i wa la tanda ra.
- 14 Ma wei se, ma 'bari fa mat na da, walama cem hîyâ na, ma seri ni i lo maska ra se. Ma wei ti numa na, ni walama ma go bei njurokoma na. Na gi, su ma gi ka girder i lorom mi na, mi ni i duk mat na kek to'o 'bo.
- 15 Gi ni sa sa ma va'd njurum ma na, mi ni bu ma ci sum. li wei se, su ma gi ni bu ma ci sum ma, mi ka maska ma zunda do'o mi ra i lorom mi.
- 16 Kristi ge turum suno he mat na ni i wa maa. Ni ka numa tan gi, ma wei ti zu girder ra. Gi ni maa era na, bal i wama, walama ma gei tuma suno he mat na i wa njurokoma na, kandaka ni numa tan cu'b 'bigi.
- 17 Kandaka se, su ma ka tuko fe i 'bum gi, mi we njurum ma ca na, mi gi we cicaram mi gi, mi am waram suno mgbanga, tan na, ni mama gi, mi ta in ti i se, num ba Lu na ka lorom ma 'dau ra na su?
- 18 Ado man na, koti 'bei ma ta taki girder ma maa ra ni ka vinma ma mbur go'o. Na gi, girder tanda ra ta ke ni ka sin gir manda ka tu la ra.

Car i kufo Lu na ka wulak mi

- 19 Kandaka ni numa tan gi, ma ta wei ti se, maa ni i lo tu la ra. Ni wa numa gi, ma ta nei wulak car ma car i kufo Lu na mi.
- 20 Walami, kandaka se, loma gi tak hama buburo ma maa ra da na, ma wei se, Lu na tong kal wa loma gi, mi we tuko kona pet.
- 21 Gilam ko man ma han bei na, kandaka se, loma gi tak hama buburo ma maa ra mi da na, ma ta cari i kufo Lu na ni bei wulak ba'a.
- 22 Ma go fei tuko ko ma ma cenina i 'bum ma pet na, walama ma go humi ni vin gat mum ba, ma go giri ni tuko ma nde i irim ma.
- 23 Hîyâ gi ni vin gat mum ba: ni se, maa hei tu la ra ni i wa sem Vei mum ma Jesu Kristi, maa bei ni ndri, kandaka ni ma Kristi in hama na tan.
- 24 Su ma gi tra i zu vin gat aso Lu ra na, mi suk ni i lo Lu na, Lu na bra na, suk ni i lo bum numa er. Lu na hama Ngisa mum ma, kandaka ni numa tan gi, ma wei ti se, Lu na suk i loma na.

1 Já 4

Ngisa aso Lu na ka ngisa aso Bu bibile na

- 1 Gilam ko man ma han bei na, koti 'bei ii ta hei tu la he sa sa ma in hei i sema: num ka Ngisa na, tukinum wei 'bigi, ii ta wei ma se, la tanda ra car fa ni i he'd Lu na wase, ori su na. Walama sum ko ma kas la ma jok vin Lu na ve li i wa angga ra pet.
- 2 Gi ni sa sa ma in i se, Jesu Kristi fang sura na, su numa na, mi ni ka Ngisa ma car fa i he'd Lu na. Kandaka ni numa tan gi, ii ta wei ti se, mi ni ka Ngisa aso Lu na.
- 3 Na gi, kandaka se, su ma gi va'd Kristi ma fang sura na, i dugo li numa na, mi ni ka Ngisa aso Lu na mi. Kandaka ni numa tan na, la tanda ra car fa ni i he'd ngisa aso Bu bibile aso Kristi, ma ii humi se, mi go ta mba na; we, mi mba ze i wa angga ra cem hîyâ da.
- 4 Hei ado man, ma ni aso Lu na, ii kali wa sum ko ma kas la ma jok vin Lu numa na. Walama Ngisa ma suk i lori na, mi gidang kal wa num ma suk i lo sum ko ma i wa angga ra.
- 5 Tàna bra na, tà ni sum ko ma i wa angga ra, la in mana ra era na, ni la ma i wa angga ra er. Ni wa numa gi, sum ko ma i wa angga ra go hum ti vinna.
- 6 Na gi, maa na, ma ni aso Lu na. Su ma gi we Lu na, mi ta hum vinma; su ma gi ni aso Lu na mi na, mi ta hum vinma mi. Kandaka ni numa tan gi, ma go ta wali ti bong duk Ngisa ma turum ma, ka ma kas la na bra.

Lu na ni girder

- 7 Gilam ko man ma han bei na, ma bei ni ndri, walama girder ra car fa ni i tu Lu na. Gi ni sa sa ma ka girder ra, mi ni vei aso Lu na, mi we Lu na er.
- 8 Su ma gi ka girder mi na, mi we Lu na mi, walama Lu na ni girder.
- 9 Kandaka ni hîyâ tan gi, Lu na tak ti hama girder mum ba: mi sin fa Vei mum ma ka'dau ngitlenga i wa angga ra, walama maa ta fei ti maska ra ni i zu num.
- 10 Hîyâ gi ni girder ra: ni se, maa gi ba Lu na ni tan mi, na gi, ni num gi bama gi, mi car sin ti fa Vei mum ma, walama maa ta fei ti pat vin ma i wa buburo maa ra na, ni i zu num.
- 11 Gilam ko man ma han bei na, kandaka se, Lu na gi bama kandaka numa tan da na, 'bei kal la maa era na, ma bei ndri ni tan er.
- 12 Su 'dau ma we Lu na ka irim ma cei kanau. Kandaka se, ma gi bei ndri na, i dugo li numa na, Lu na suk i loma, girder mum ba era na, ndak i loma kanau mucu'u mucu'u er.
- 13 Lu na hama Ngisa mum ma. Ni kandaka numa tan gi, ma wei ti ma se, ma suki i lorom, num bra na, mi suk i loma er.

- 14 Ma wei, ma in hei laram suno se, Buba na sin fa Vei mum ma ni se, mi si'd sum ko ma i wa angga ra.
- 15 Gi ni sa sa ma in se, Jesu gi ni Vei aso Lu na da na, Lu na suk ni i lo bum numa, su numa era na, suk ni i lo Lu na er.
- 16 Gi ni maa na, ma wei girder ma Lu na gir kama ra, ma hei ti tu la i zunda. Lu na gi ni girder; su ma gi suk ni i lo girder ra na, mi suk ni i lo Lu na, Lu na era na, suk ni i lo bum numa bra.
- 17 Kandaka se, girder aso Lu ra gi ndak i loma kanau mucu'u mucu'u da na, ma go ta nei wulak fat bar aso bol la mi kanau, walama sukma ma i wa angga ca ra na, ti ke kandaka ni suk ma aso Jesu ra tan.
- 18 Su ma gi ka girder ra na, mi hina ne wulak mi, girder ma kanau kanau ra, go tel wulak ka suno pet. Kandaka se, su ma gi go ne wulak nga, ni se, girder ra ndak i lorom kanau mucu'u mucu'u kandaka ni ma Lu na ba na tan mi, walama wulak ka wa tunda era na ni lica aso bol la er.
- 19 Gi ni maa na, ma ka girder, walama Lu na gi bama kufo.
- 20 Kandaka se, su ma gi in se: "Han ba Lu na" gi, mi gi va'd njurum ma, mi kas ni la. Kandaka se, mi gi ba njurum ma mi go wam ka irim ma mi na, tan na, ni mama gi, mi ta ba ti Lu ma mi we turum ka irim 'dau mi na su?
- 21 We man, hîyâ gi ni vin gat ma Kristi in hama ra i sema: su ma gi ba Lu na na, mi ba njurum cu'b 'bigi er.

1 Já 5

Ma kali wa angga ra

- 1 Sa sa ma gi he tu la se, Jesu gi ni Kristi na, bum numa fang ni vei aso Lu na. Sa sa ma gi ba Buba na, mi ba ni ado aso Buba na er.
- 2 Tan na, ni mama gi, ma ta wei ti se, maa bei ado aso Lu na na su? Ni ka ba ma ma bei Lu na cu'b 'bigi, ni ka ve ma ma vei i zu vin gat mum ba cu'b 'bigi er.
- 3 Tan na, ni nimi gi ni ba ma ba Lu na su? Kandaka se, su ma gi ba Lu na da na, mi ta tra ni i zu vin gat mum ba. Tra ma tra i zu vin gat mum ba na, ni tuko ma kal wama mi,
- 4 walami ado aso Lu na ka lana pet na, tà ndak ma kal wa angga ra. Ni ka he tu la ma maa ra gi, ma ta kali ti wa angga ra.
- 5 Tan na, ni sa gi ndak ma ta kal wa angga ra na su? Ni su ma he tu la se, Jesu gi ni Vei aso Lu na cu'b 'bigi.

Kati la ma in suno i wa Jesu Kristi

⁶ Jesu Kristi mba ni ka mbi baptem ma mum ma, ni ka vursu mat mum ma er. Mi mba ni ka mbi na teu mi, na gi, mi mba ni ka mbi na ka vursu na pet. Ngisa na wa turum era na, in kati la tanda ra suno, walama num Ngisa na gi ni tu la ra.

⁷ Tàna ma in laram suno na, tuna hindi:

⁸ Ngisa na, ka mbi na, ka vursu na. La in mana ra tap ni 'dau.

⁹ Kandaka se, ma gi go vei kati la ma aso sumra ma tà go in da; kati la ma aso Lu ra gidang kal ma aso sumra na, numa gi ni kati la ma aso Lu ma in i wa Vei mum ma.

¹⁰ Wa numa gi, su ma gi he tu la he Vei aso Lu na na, kati la ma in ca ra ti i lorom. Na gi, su ma gi he tu la he Lu na mi na, mi fang Lu na ni bu kas la, walama mi he tu la i zu kati la ma Lu na in i wa Vei mum ma mi.

¹¹ Hîyâ gi ni kati la tanda ra: Lu na hama maska ma zunda do'o mi ra, maska tanda ra ti fang ni ma maa ni i lo Vei mum ma.

¹² Su ma gi ve Vei na i turum ma, mi ka maska ra, su ma gi ve Vei aso Lu na i turum mi na, mi ka maska ra mi.

Maska ma zunda do'o mi ra

¹³ Hei sum ko ma hei tu la ra i wa sem Vei aso Lu na, han ndal hei la tanda ra, ni walama se, ii ta wei ti gau ma se, hei ka maska ma zunda do'o mi ra ni ma turum ma.

¹⁴ Ma go tingi sarma i wa Lu na, walama ma wei se, gi ni nimi nimi ma ma gi ceninum ni i zu ba mum ba na, mi go ta hum vinma.

¹⁵ Kandaka ma ma wei se, mi go ta hum vinma na, ma wei se, mi go ta hama tuko ma ma ceninum ma pet er.

¹⁶ Kandaka se, su gi we njurum i li ma go gir buburo, ma ni buburo ma ta karam i duk mat na mi na, mi cen Lu na i waram, Lu na bra na, mi go ta he maska ra he njurum numa. La ca ra go ta njin ni sum ko ma ka buburo ko mana ma ta kana i duk mat na mi na teu. Na gi, buburo ma go ta ka su na i duk mat na hina. Han in hei se, cen Lu na ni i wa buburo tanda ra, ni tan mi.

¹⁷ Tuko gir ko ma 'bei mi na pet na, ni buburo, na gi, buburo ko ma ta ka su i duk mat na mi na hina.

¹⁸ Ma wei se, su ma Lu na gi vra'am ma, mi hina gir buburo kek mi, walama Vei aso Lu na go kotom, Bu buburo na hina fe vari ma lam turum mi er.

¹⁹ Ma wei se, maa fangi ni sum ko ma aso Lu na, sum ko ma i wa angga ra pet na, tà ni i duk 'ba Bu buburo na bra.

20 Ma wei se, Vei aso Lu na mba, mi hama ir jeng ma ma wei ti Lu ma kanau kanau na. Ma fei ti vari tap ma tap ti ka Lu ma kanau kanau na. Ni i zu Vei mum ma Jesu Kristi. Num gi ni Lu ma kanau kanau na, num gi ni maska ma zunda do'o mi ra er.

21 Ado man na, koti 'bei, ii ta tapi ka firiki na!

2 Já

2 Já 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Nan ma ni Ganga, han ndal maktub ca ra kana ni he nang, mâ ma Lu na manang ga, ka adorong ma han bei 'bor ra. Ni nan gi bei teu mi, na gi, ni ka tàna sum ko ma we tu la ra pet er,

² walama tu la ra suk i loma, ti ta suk i loma ni gag kanau er.

³ Lu ma ni Buba na, ka Jesu Kristi ma ni Vei Buba na ka hina na, hama o ra, we cicama, hama edlem he'b pa, walama ma ta tapi ti ka tu la ra, ka girder ra.

Tu la ra ka girder ra

⁴ Ka ma han fe adorong ma nini ma go tra i zu tu la ra, kandaka ni ma Buba na am ti vinim hama ti na tan na, turan elen 'bor kasimi.

⁵ Nang ma ma han bang ga, han go ceneng cen i sema: ma bei ni ndri. Numa na, ni se, ni vin gat ma mireu gi han ndal kana hang mi, ni vin gat ma ma feinda ni fa kufo ka ting zu ra dei.

⁶ Ve ma ve i zu vin gat aso Lu ra kek kek ka, numa gi ni girder ma han in hei ra. Vin gat tanda ra ii huminda ni fa kufo ka ting zu ra dei, ni ka tanda gi, ii ta suki ti i lo girder ra.

⁷ Sum ko ma kas la ra zul i wa angga ra 'bor; tàna gi ni sum ko ma go ba ma in i se, Jesu Kristi fang turum sura mi na. Su ma kandaka numa tan na, num gi ni bu ma kas la, mi ni Bu bibile aso Kristi na.

⁸ Koti turi 'bei, walama kot 'bei ii ta vi'i 'bei sin gir mii ra, na gi, 'bei ni walama ii ta fei vari sei pet na.

⁹ Sa sa ma gi suk ni i lo hat aso Kristi ra mi gi, mi gi kengga suno na, mi ka Lu na i lorom mi. Na gi, su ma gi suk ni i lo hat tanda ra na, mi ka Buba na ka Vei na i lorom.

¹⁰ Kandaka se, su ma gi mba i he'di gi, mi gi hati hat tanda ra mi na, kotii 'bei ii ta veinum i lo asori; geinum de'b mi er,

¹¹ walama su ma gi gam de'b ma, mi tap karam i lo sin gir mum ma buburo ra.

De'b ma do'o dana gbo'o ra

¹² Tuko ko nini ma 'dang hina 'bor, ma han ba ma in hei, na gi, han ba ma ndal ni ka maktub mi; tuko ma han ba na, ni se, han ta kana i he'di gi, ma ta nje'ei la i vin ndri, walama tuma ta elma ti 'bor.

¹³ Ado aso njarang ma Lu na manda ra, gang kana de'be.

3 Já

3 Já 1

Tak laram ka ge de'b pa

- 1** Nan ma ni Ganga, han ndal maktub ca ra kana ni he hau, gilán Gayus ma han bau 'bor ra.
- 2** Gilán na, han go cen ni se, a fe suk ma edlem he'b pa i lo tuko ko pet, ka edlem he'b aso tleu tu ra er, kandaka ni ma ngisarau suk edlem he'b ma tan er.
- 3** Ka ma njurokoma nini mba in han kandaka ma a car gidang i tu tu la ra bra, a go tra hina ka turu ma mbu'da mi bra na, turan elen ti 'bor kasimi.
- 4** Tuko ma 'dang ma turan go elen ti 'bor kal, kandaka ma han hum la adoron ma go tra i lo tu la ra tan na cei.

Jâ jer zu Gayus

- 5** Gilán na, a go bitiu ka njin ma njin njurokoma na, ka tàna ma ni luweki na, ni sin gir ma 'bei gi a go gir numa.
- 6** Tà mba in la girder mu ma a gir kana ra i kufo Eglis sa. Han ceneu cen, walama a gi hina na, njinna i wa lang sem mana ra, kandaka ma nde i ir Lu na tan.
- 7** Ka ma tà go busuk lang sem mana ra suno i vin sin aso Kristi ra na, tà ba ma ve tuko ma njin i 'ba sum ko ma bei we Lu na 'bo na mi.
- 8** Ni wa numa gi, maa ma ta njini sum ko ma numa, walama ma ta tapi ti kana i lo sin gir ma tak ti tu la ra.

Diyotref ka Demetriyus

- 9** Han ndal maktub ma ga'a nde he Eglis sa; na gi, Diyotref, num ma ba se, num fang ni su ma tong mana na, mi ba ma hum la man da mi kanau.
- 10** Wa numa gi, i dugo li ma han gi ta kana na, han ta tak sin gir ko mum ma buburo na suno pet, kas la mum ba, ka la ko ma buburo ma mi go in i tuma na. Ni la ko numa teu mi dla, na gi, mi ba ma se, ve njurokoma na i turum mi, kandaka se, tà gi mba na, mi go tel sum ko ma ba ma vana i tuna na er, mi ba ma oina suno i duk Eglis sa er.
- 11** Gilán na, kot 'bei a ta i zu buburo ra, a ta ni i zu 'bei ra. Su ma gi gir 'bei ra na, num gi ni su ma aso Lu na, su ma gi gir ni buburo ra na, mi we Lu na mi kanau.

12 Sum ma ka lana pet na in ni la ma 'bei gi i wa Demetriyus, tu la ra wa tunda era na, in laram se, mi 'bei. Maa era na ma in ni la ma 'bei gi i waram, a we se, la ma maa in da, ni tu la.

De'b ma do'o dana gbo'o ra

13 Han ka la ko 'bor ma in kana hau, na gi, han ba ma ndal kana hau la ko numa ni ka maktub mi.

14 Han ba ma ta fau cem hîyâ zak, ma ta nja'a la i vin ndri.

15 Edlem he'b pa ka hina na, ke karau. Gilam ko mu ma ka'd ini na gau kana de'be. A ge de'b gilam ko maa ma kana na ka lana 'dau 'dau pet bra.

Jude

Jude 1

Tak laram ka ge de'b pa

¹ Maktub ca ra car kana ni i 'ba nan Jude, ma ni lak aso Jesu Kristi na, nan ma njur Jak nga. Ta he ni sum ko ma Lu na 'dana na, tàna ma suk i lo girder aso Lu ma ni Buba na, ma Jesu Kristi go kotna na.

² We cica ra, ka edlem he'b pa, ka girder ra ka hina na, hen i lori.

Sum ko ma hat hat ma kas la ra

(Wei 2 Piyer 2.1-17)

³ Gilam ko man na, han go nde ka maktub ma ndal kana hei kpô kpô, ni wa la aso si'd ma ma tapi i londa ra, na gi, gi gir ni gir mama era na, han ndal kana hei cem hîyâ, walama hei ti gidang ma zi'i ti dling i wa he tu la ma Lu na handa he sum ko mum ma, ni wa ka'dau ngitleng ma ndak ni gag kanau ra.

⁴ Walama sum nini ma ni sum buburo ko mba ser i dukma pe'e pe'e jen; tà 'deng la o ma aso Lu ra suno, walama tàna ta fe ti vari ma gir ti tuko ko mana ma 'bei mi na, Jesu Kristi num ma ni Busumra na, ma ni Bumma ma ka'dau ngitlenga era na, tà kengem suno er. Fa kufo dei era na, Maktub pa in hama la bol ma go ta ve sum ko numa.

⁵ li wei la tanda ra kufo 'bei pet, to'o na gi, han ba se, lori nde i wa la ma Busumra na si'd ado Israel fa suno i wa angga Ejipte ra. Na gi, i kir numa na, mi hom bo'd sum nini ko i duknga, walama tà ham tu la mi.

⁶ Sari ka sum sin ko ma afi duk Lu na, ma tà kot zu tong mana ma Lu na hana ra mi na, tà 'bar li suk ko mana numa ting. Na gi, Lu na ndu'b vinna i lo ndufun i zu ka'da, mi jeuna ka'd ka kinjing ko ma hina kas mi gag kanau na. Tà go gol ti bar aso bol mana ra hina.

⁷ Sari ka Sodom ka Gomor, ka za ko ma ngui i wana na. Sum ko numa na, tà gir kandaka ni sum ko ma afi duk Lu na numa tan dek deke, tà he tuna i li ma gir hu'du, tà gir tuko ko ma njinjê ma ndak ma gir mi na: bol ma ka ku ma hina mat mi ra yana, walama se, sum ma pet na, ta fang ti wulaka.

⁸ Sum ko ma ser i dukri pe'e pe'e jen ko numa na, tà go gir ni kandaka numa tan er: tà ve i zu misin ko ma go in hana la i ir sen, ma ta kana i tu tuko gir ma fang ti tleu tuna njinjê. Tà go ha'b gangrang aso Lu ra ka'da, tà go ir sum lingi ko ma ka sem ci'i ma afi duk Lu na er.

⁹ Na gi, gi ni Misel ma ni tong aso sum sin ko ma afi duk Lu na era na, ka ma mi go ci tokyo ka Seitan i wa mat Mois sa na, Misel ba se, num ka'a bol i wa Seitan ka gidang, ka vin ma sisi mi er, mi in ham ni i sema: "Busumra na gi ta alau 'bo".

10 Na gi, sum ko ma hîyâ na, tà go ir ni tuko ma tà we zurum mi na. Tà go ta ni i zu 'datau mana ma i lo tleu tuna ra, kandaka ni duwiki ko ma i go'b ma tan, ni turum, 'datau tanda ra go ta bo'dna.

11 Buburo i wana, walama tà am ni vari ma aso Kayin da. Tà la'a sak i duk la ma kas la, walama fe ti gineu, kandaka ni ma *Balaam gir ra tan. Tà bo'do, walama tà car ka la kandaka ni ma Kore car ka la tan.

12 Sum ko numa na, i dugo li ma ii go tii tuko na, tà go fang tok mii ra ni tuko ma kuzur, ka 'datau mana ra. Tà go sar ni ka tuna teu go'o. Tà ke kandaka ni 'dukul ma sime'd na go ne karam ori ma mbirim hina mi numa tan. Tà ke kandaka ni ago ko ma lina gi ndak era na, tà hina vra'a mi na tan. Tà ke kandaka ni ago ko ma tà patna suno ka se'dna muruk nga tan.

13 Tà ke kandaka ni mbi sina ma ge abil 'bor ma go sulul, ge 'bat ka kuf kuzur mum ba tan. Tà ke kandaka ni ciciu ko ma go vi'i na tan. Lu na min hana li ma i duk ndufun, ma kal wura 'bor itik itik, ma zurum do'o mi gag kanau.

14 Enok ma ni mui Adam ma vra'a, ma zu se'da na se na, mi jok vin Lu na ma guci i wa sum ko numa ni fa kufo dei, mi in i sema: “Wei, Busumra na go ta mba ka sum sin ko mum ma fa afi duk Lu ma ka irna 'danga, lilauna go ta ndak ni bub bub 'bor,

15 walama mi ta ka'a bol he sumra na pet. Mi ta ka'a bol he sum ko ma gir buburo na, wa la tuko gir ko mana ma buburo na, ka vin sisi ko mana ma buburo, ma tà go li i turum ma.”

16 Sum ko numa na, ni sum ma go ngurî, ni sum ma ce'd i wa tuko ma girna na, tà go ta ni i zu yelem tuko ma buburo ma go girna na, tà go am ni wa tuna afi ka'dona, tà go 'bu ir sum nini ka vin ma mbur, walama fe ti tuko ma tà bam ma i 'bana.

Koti turi 'bei

17 Na gi, hei gilam ko man na, sari ka tuko ma sum vin sin ko ma aso Busumra ma maa na Jesu Kristi in fa hei kufo dei na.

18 Walama tà in hei i sema: “Kandaka se, fat bar ma do'o dana gbo'o ra gi mba da na, sum nini go ta mas i wari, tà go ta ni i zu yelem tuko ma buburo ma go girna na.”

19 Sum ko numa na, tà go ta bus sum ka ndri. Ni tuko ma tà bam ma ngaf gi tà go ta i zurum, tà go ta ni i zu Ngisa aso Lu na mi.

20 Na gi, hei gilam ko man na, co'oi zu turi ka'dori i lo he tu la mii ma ka ira 'dang ga. Ceni Lu na ka gidang aso Ngisa Lu na,

21 cari ni i lo girder aso Lu ra, i dugo li ma ii go goli ti maska ma zunda do'o mi, ma Busumra ma maa na Jesu Kristi go ta heinda i zu 'bei mum ba.

22 Wei cica sum ko ma go ci tokyo ka lona 'bo na;

23 le'eina fa suno i duk ku ra, si'dina. Wei cica sum ko ma go ta ni i zu 'datau ko mana na er, na gi, koti turi 'bei, walama kot 'bei njinjê ko mana na ta jok i turi joko.

Li zu ma do'o ra

24 Lu na ndak ma koti, walama kot 'bei ii ta saki ka'da. Mi ndak ma ta ze kari i lo sem ci'i mum ba, bei buburo ba'a, ka lo frêi.

25 Num gi ni Lu ma ka'dau ngitlenga, ma go ta si'dma ni ka Jesu Kristi, ma ni Busumra ma maa na. Sem ci'i ra, ka tong ga, ka gidang ga, ka ti wa ra, ke ni ma mum, ka uci ko ma fa kufo dei na, kandaka ni numa tan cem hîyâ er gag kanau! *Amin.

Tak Suno

Tak Suno 1

La ma nde kufo ra

¹ Maktub ca ra go in ni zu la ko ma pipe'e ma Jesu Kristi taknga suno. Lu na gi tak ham zu la ko numa, walama mi tak tuko ko ma ke tul ma go ta gir ra he hu'dki mum ma, ni tuko ko ma go ta gir mbê mbê. Kristi sin fa bu sin mum ma fa afi duk Lu na, i wa hu'd mum ma Jâ, tak ham zu la ko ma pipe'e numa.

² Jâ in la tuko ko ma mi we na suno pet. Mi go in ni la ma car fa i vin Lu na, ka tu la ma Jesu Kristi takka suno ra.

³ Su ma go di'i maktub ca ra, ka sum ko ma go hum la ko ma jok vin Lu ma i londa na gi, tà ve i zu la ko ma ndal numa bra na, tuna go ta elna. Walama li aso tuko ko numa pet na ke tul ma go ta mba gir ra da.

De'b ma ge Eglis ko ma zu se'da na

⁴ Jâ ndal maktub he Eglis ko ma zu se'da, ma i wa angga Asi ra, we, hîyâ gi ni la ko ma mi ndal la i sema: O ra ke kari, ka edlem he'b ma car fa i he'd Lu na, Num ma hina, ma hina fa kufo dei dei na, Num ma go ta mba na er, ka ma car fa i he'd ngisa ko ma se'da, ma suk i kufo jinga vuduk mum ba,

⁵ ka ma car fa i he'd Jesu Kristi ra, Num ma in zu la ma tunda na, ma ni Vei ma vra'a kufo kici kici na, ma ze fa suno kufo kici kici i li usiya i duk sum ko ma mat na pet na, Vuduk ma i wa vuduk ko ma i wa angga ra pet na. Num mi bama, mi ho'o vursurum ka'da, walama num sakma ti afi fa suno i duk buburo ko ma maa na,

⁶ mi fangma ni Tiza ma 'dau, ma ni sum ko ma fal tuko vursu he Bam Lu ma mum ma. Sem ci'i ra, ka gangrang ga, ta ke ni he Jesu Kristi gag kanau. *Amin!

⁷ Wei, mi go ta mba ni fa i duk 'dukul la. Sumra na pet go ta wam, ka sum ko ma kapum ma er. Sum ko ma i wa angga ra pet na, tà go ta ci'i i waram. Ni ma turum, go ta gir kandaka numa tan. *Amin!

⁸ Busumra na, Lu ma ni bu gidanga, num ma hina na, num ma fa kufo dei dei na, num ma go ta mba na era, in i sema: "Nan gi ni *Alfa ka Omega."

Kristi ze turum suno i ir Jâ

⁹ Nan Jâ ma ni njuri na, han tap ka Jesu kandaka ni hei tan. Han go li ca kandaka ni hei tan er. Han ve turan i tu tikei ra pet ni kari, gag ma ta fei ti vari ma ma ta seri ti i lo Tiza mum ma. Han suk i wa angga ma i duk mbi, ma tà go 'danda se Patmos sa, ni walama han go ge er la aso Lu ra, ka tu la ma Jesu Kristi takka suno ra.

- 10 Ka fat bar aso Busumra na, Ngisa na aman, han hum der ma gidang 'bor fa afi i kiran, kandaka ni der duf ma tong tan.
- 11 Der ra in i sema: “A ndal tuko ma a we na i lo maktub, a sin ka maktub tanda ra he Eglis ko ma zu se'da hîyâ: he Efes, ka Esmirne, ka Pergam, ka Tiyatir, ka Sardes, ka Filadelfi, ka Laudise.”
- 12 Han jak iran walama we su ma go in han la ra na, i dugo li numa han we ni tuko ko se'da ma ting ku lampe i wana ma ni lor ko.
- 13 Ma nini 'dau car i duknga numa na, tlinge kandaka ni su tan. Mi sak barau ma jika'd gag mba sak ka'd i kir sem, mi jeu hiyerem ka 'dike lor bra.
- 14 Ngisa waram 'babu lat lat, irim ve ku kandaka ni cil ku tan.
- 15 Sem anjili kandaka ni wulak ma tleu ma yor ka ku tan. Kar derem go la'a kandaka ni kar mbi sina ma tong ma go 'bat tan.
- 16 Mi kau ciciu ko se'da i 'bum ma kati ra, iciu za ma jika'd, ma se'dta ti 'bor ler ler ze fa i vinim. Vukum wilik kandaka ni fat ma car i du kir kir ma go wilik numa tan.
- 17 Ka ma han wam ma, han nde ka'd i kuforom kandaka ni su ma mat ni mat tan. Mi ting 'bum ma kati ra i waran, in ti han i sema: “Ne wulak mi. Nan gi ni ma kufo kici kici na, ka ma dana gbo'o na er.
- 18 Nan gi ni ma ka iran na! Han mata, na gi, we man, han ka iran ni gag kanau se. Kerlek aso mat na ka ma aso li suk aso sum ko ma mat na ni i 'ba nan.
- 19 Ni wa numa gi, a ndal tuko ko ma a we na: tuko ko ma cem hîyâ, ka tuko ko ma go ta mba gir ni gir 'bo na pet.
- 20 Hîyâ gi ni zu la ma pipe'e, ma aso ciciu ko ma se'da ma a wana i 'ban ma kati ra, ka tuko ko ma se'da ma ting ku lampe i wana ma ni lor ko numa na: ciciu ko ma se'da ko numa na, gi ni sum sin ko ma afi duk Lu, ma ni aso Eglis ko ma zu se'da na. Tuko ko ma se'da ma ting ku lampe i wana na, tàna gi ni Eglis ko ma zu se'da na bra.”

Tak Suno 2

La ma in he Eglis ma i Efes sa

- 1 “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Efes sa, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma kau ciciu ko ma se'da na i 'bum ma kati ra, num ma go tra i duk tuko ko ma se'da ma ting ku lampe i wana ma ni lor ko numa na:
- 2 Han we tuko ko ma a gir ra pet, ka tikei mu ra, ka turu ma a kau ka ir 'dil la. Han we se, a ve turu ka sum ko ma buburo na mi. Han we se, a tuk sum ko

ma go 'de tuna se, tàna ni sum vin sin kona, na gi, tà ni sum vin sin ko mi, a we zuna net na, tà ni sum ko ma kas la ori.

³ A kau turu ka ir 'dil, a go li ca ni i wa nan, na gi, turu fang sor hina i vin surop surop mi.

⁴ Na gi, tuko ma han bau ti mi na gi hîyâ: a ban kandaka ma a ban kufo ra tan mi.

⁵ Sar wa li ma a nde ka'd hina na. A am loru i wa buburo mu ra, gir sin mu ra, kandaka ma a gir fa kufo ra tan gafi. Kandaka se, a gi am loru i wa buburo mu ra mi na, han go ta mba i he'deu, han ta pat tuko mu ma ting ku lampe i wa na suno.

⁶ Na gi, we man, tuko ma han bau ti na gi man: a va'd sin ko aso au *Nikolai kona, kandaka ni ma nan va'dna na tan era.

⁷ “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei. “Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, han ta hana gidang ma tà ta ti vra'a ago ma maska, ma car i lo sine aso Lu na.”

La ma in he Eglis ma i Esmirne ra

⁸ “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afî duk Lu, ma aso Eglis ma i Esmirne na, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma ni ma kufo na, ka ma dana gbo'o na, num ma mat gi, mi hom zat ka irim gafi na:

⁹ Han we lica mu ra, han we ca mu ra, na gi, i ir nan na, a ni bu ma fe tuko. Han we la ma buburo ma sum ko ma go 'de tuna se, tàna ni Juif kona go in i turu ra, na gi, tà go kas ni la, tà ni ader sum aso Seitan.

¹⁰ Kot 'bei a ta ne wulak lica ma go ta mba fau ra. We, Seitan go ta mba tuki, walama sak sum nini i dukri danggai. li go ta lii ca ndak bar gu'bu. Kau ni he tu la mu ra ka ir 'dil gag mat ti, i se gi, i dugo li numa han ta sin hau mol'bo aso maska ra i warau 'bo.

¹¹ “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei! “Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, mat ma wa ho'b ma go ta cina mi se.”

La ma in he Eglis ma i Pergam ba

¹² “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Pergam ma, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma ka iciu za ma jika'd ma se'dta ti 'bor ler ler ra:

¹³ Han we li sukru: ni i dugo li ma jinga vuduk aso Seitan hina. A go ta i zuran ka tu la, ka ma tà ci Antipas, num ma kanau kanau ma in laran suno na, num ma tà cim kana i he'di na, i dugo li ma ni li suk aso Seitan na era na, a 'bar he tu la ma a han da suno mi er.

14 Na gi, tuko ma han bau ti mi na gi hîyâ: a ka sum ko ma ve hat aso *Balaam ba hina i dukri: *Balaam gi hat *Balak ma mi 'bu ti Israel kona gi, tà sak ti i duk buburo ra gi, tà ti ti tleu tuko ko ma gir ti 'be vin he firiki na gi, tà gir ti hu'd era.

15 Gafi dla na, a ka sum ko ma ve i zu hat aso *Nikolai kona i asoru er.

16 Ni wa numa gi, am loru i wa buburo mu ra. Gi ni tan mi na, han go ta kana zak, han ta tum sum ko numa ka iciu za ma jika'd ma se'dta ti 'bor ler ler ma ze fa i vinan da.

17 “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei! “Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, han go ta hana vari semna, ma ni *manne ma pipe'e na. Sa sa ma i duknga na, han go ta ham goi ma 'babu lat lat er. Sem ma mireu ndal i tu goi numa. Su ma 'dang ndak ma we sem tanda ra mi, ni bu ma vanda i 'bum ma ngaf gi we sem tanda ra.”

La ma in he Eglis ma i Tiyatir ra

18 “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Tiyatir ra, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin Vei aso Lu na, num ma irim ve ku kandaka ni cil ku tan na, num ma sem anjili kandaka ni wulak ma tleu tan na.

19 Han we tuko ko ma a gir ra pet: han we girder mu ra, ka he tu la mu ra, ka ve tu ma a ve ti turu i lo sin da, ka ir 'dil mu ra er. Han we se, sin ma a go gir cem ca ra, kal wa sin ma a gir fa ka ting zu ra dla.

20 Na gi, tuko ma han bau ti mi na gi hîyâ: walama a 'bar ma ma semba se Jezabel la go gir ba manda, tanda ma go 'de tunda se, tanda ni bu ma go jok vin Lu na. Ti go vi'i hu'dki man na ka hat manda ra, walama tà gir ti hu'du, tà ti ti tuko ko ma tà falna vursu he firiki na.

21 Han 'bar handa vari ma ti am londa i wa buburo manda ra, na gi, ti ba ma 'bar hu'd manda ra mi.

22 Ni wa numa gi, han go ta ganda ka'd i wa gitla ma lica. Ti go ta li ca hina 'bor, tanda ka tàna sum ko ma gir hu'd kanda na pet. Kandaka se, tà gi am lona mi, tà gi 'bar buburo mana ma gir kanda ra mi na, han go ta we cicana mi.

23 Han go ta ci adonda suno er, gag Eglis kona pet na, tà ta we ma se, nan gi ni bu ma go we sar kona, ka lo sumra ma i du ra pet na. Sa sa ma i dukri na, han go ta po'om ndak i wa sin mum ba net net.

24 “Na gi, tan hei ma ke i lo za Tiyatir ra, hei ma ii tei i zu hat ma buburo ca ra mi, ii ngomi tuko ma sum nini go in se, ni zu we aso Seitan ma pipe'e ma ta hêi ra mi na, han ta ting hei tuko ma mbu'da ma 'dang i wari mi.

25 Na gi, ii kauwi ni tuko ma i 'bi na gidang njang njang gag han ta mba ti.

26-28 Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga, tà gi gir ni tuko ma han ba na, gag ka fat bar ma do'o ra da na, han ta hana gangrang ma han fanda i 'ba Ban da, gag tà ta ti ti leu i wa ader sum ko ka ndu ndu geu ma gidang, tà ta ha'bna ti suno, kandaka ni su ma min dingi gi, mi go ha'bum suno numa tan. Han ta hana ciciu ma ce mbi avan da er.

29 “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei!”

Tak Suno 3

La ma in he Eglis ma i Sardes sa

1 A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Sardes sa, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma ka ngisa ko ma se'da ma aso Lu na, num ma ka ciciu ko ma se'da na: Han we tuko ko ma a gir ra pet; han we se, seu go 'de kandaka se, hau ka iriu tan, na gi, a mat ni mata.

2 Zatau fa afi, he gidang he tuko ko ma ke ka vinna bau, ma bei mat kanau 'bo na. Walama han fe sin ko mu ma a gir i kufo Lu man na, ni sin ma ka varina kanau mi.

3 Ni wa numa gi, a sar ka tuko ma a hat na, ka tuko ma a hum ma bra. A ve ni i zu la ko numa, a am loru i wa buburo mu ra. Kandaka se, a gi zatau afi mi na, han go ta mba i larau kandaka ni bu kir tan, a we fat ma han go ta mba ti i larau ra mi.

4 Na gi, sum ko mu ma nini ma suk karau i lo za Sardes, ma barau ko mana na zot mi na, tà ndak ma ta sak barau ko ma 'babu lat lat, tà ta tra ti karan.

5 Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, tà ta sak barau ko ma 'babu kandaka ni numa tan, han ta ci semna suno i lo maktub aso maska ra mi. Han ta in lana suno i kufo Ban, ka sum sin ko mum ma afi duk Lu na, i se, tà ni sum ko ma man.

6 “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei!”

La ma in he Eglis ma i Filadelfi ra

7 “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Filadelfi na, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma ka irim 'dang, ma kanau kanau na, num ma kau kerlek aso David na i 'bum ma. Kandaka se, mi gi ndu'b ma, su ma ndak ma 'bar cei. Kandaka se, mi gi 'bar era na, su ma ndak ma ndu'b ma cei er.

8 Han we tuko ko ma a gir ra pet, han we gidangrau hina 'bor mi, na gi, a ve i zu la man da, a moi turu i wa sen mi er. Han 'bar hau vari ra hondong, su ma ka gidang ma hom ndu'bpa na cei.

⁹ We man, han go ta sin ader sum aso Seitan na kana hau, ni sum kas la ko ma tà go in i se, tàna ni Juif kona, na gi, numa ni kas la. Han ta fanga, tà ta bar ka'd i kuforu, i dugo li numa tà ta we ti se nan bau.

¹⁰ Walama a ve i zu la man da, kandaka ni ma han in hau ra tan na, han ta kot warau ka edlem he'be, ka fat bar ma lica ra go ta mba, walama tuk sum ko ma i wa angga ra ka lana pet na.

¹¹ Han go ta mba atuko zak. Kau tuko ma i 'bu na gidang njang njang, walama kot 'bei, su ma 'dang ta 'bat mol'bo mu ma a zi'i ti dlinga joko.

¹² Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, han ta fanga ni ngrak ma i duk za aso Lu ma man na, tà ta ya'a suno i dugo li numa mi se. Han ta ndal sem Lu ma man na i wana, ka sem za ma tong aso Lu ma man na, ni se, Jerusalem ma mireu ma car fa afi duk Lu ma man na. Han ta ndal sen ma mireu i wana er.

¹³ “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei!”

La ma in he Eglis ma i Laudise ra

¹⁴ “A ndal la ca ra he bu sin ma fa afi duk Lu, ma aso Eglis ma i Laudise na, kandaka ni hîyâ tan: “Hîyâ gi ni la ma ze fa i vin num ma ni *Amin na. Mi ni bu ma kanau kanau ma in zu la ma tunda. Tuko ko ma Lu na gana pet na, car fa ni i tu num.

¹⁵ Han we tuko ko ma a gir ra pet; han we se, a so'o edlem mi er, a ku mi er. Han ba se, a so'o edlem wase, a ke ni ku.

¹⁶ Na gi, a so'o edlem mi er, a ku mi er, ni wa numa gi, han go ta vine'eu suno ka vinan, walama a ni ku tan yur ori.

¹⁷ A go in i sema: ‘Nan ni bu fe, han fe tuko fe ko pet, tuko ma ki'dakan cei kanau.’ Na gi, a we mi, a ni su ma ki'daka, a ni su ma iriu cica. A ni bu ca, a ni gandila, a ni bu ir lisi.

¹⁸ Ni wa numa gi, han go in hau: a ca'b karan lor man ma jupur ka ku ra, walama a ta fang ti ni bu fe tuko. A ca'b barau ma 'babu ra karan dla, walama a sakka, a pe'e ti kuzur aso gandila mu ra. Gafi dla na, a ca'b karan tlor ma ge ir ra, a ge i iriu, walama a we ti li 'bei pu'dak.

¹⁹ Sum ko ma han bana pet na, han go hatna, han go dlana bra. A suk ka ir jeng kpeng, a am loru i wa buburo mu ra.

²⁰ A hum, han go car i vin za ra, han go to'o. Kandaka se, su ma gi hum deren gi, 'bar vin za ra han na, han ta ze i zaram, han ta ti tuko karam, num era na, mi go ta ti tuko karan er.

²¹ Sum ma gi oi dlinga, tà gi am ti bangga da na, han go ta hana gidang ma tà ta suk i he'den i wa jinga vuduk man da, kandaka ni ma nan han oi dlinga gi, han suk ti i he'd Ban i wa jinga vuduk mum ba na tan bra.

²² “Su ma gi ka humndum hina na, mi hum tuko ma Ngisa na in he Eglis kona 'bei!”

Tak Suno 4

Sak vin guf ma kana afi ra

¹ I kir numa na, han am iran afi, han we vin za 'bar kana suno afi. Der ma kandaka ni der duf tan, ma in han la ra kufo na, hom in han la gafi dla i sema: “Mba fa afi ini man, han ta tak hau tuko ma go ta mba gir ra.”

² I dugo li numa tan wat na, Ngisa na van tan humus. We man na, han we jinga vuduk kana afi duk Lu na. Su 'dau suk i wa jinga ra;

³ su numa vukum anjili kandaka ni goi ma ca'bpa tong 'bor ra tan, ti kandaka ni goi *jaspe ka goi *sarduwan tan. Lu ma gei yam, ma anjili kandaka ni goi *emerod tan na, ngui i wa jinga vuduk ka kana afi.

⁴ Jinga vuduk ko nini hina guho'b wa suno fi'di ngui i wa jinga vuduk tanda ra. Sum ko ma kisa'a guho'b wa suno fi'di suk i wa jinga ko numa, tà sak barau ko ma 'babu lat lat i tuna, tà sin jum mol'bo ko ma ni lor i wana.

⁵ Lu ma ge bra irim ma, ka alirim ma, ka gi'dim ma, car fa ni i lo jinga vuduk tanda ra. Lampe ko se'da ka ku i lona 'de li i kufo jinga vuduk tanda ra: numa na, ni ngisa ko ma se'da ma aso Lu na.

⁶ Tuko ma tlinge kandaka ni mbi sina ma tong, ma wanda ge abil ndil, ma anjili 'babu plik plik kandaka ni goi kristal tan i kufo jinga vuduk tanda ra. I dugo li numa tan wat na, tuko ko ma ka irna fi'di ngui i wa jinga vuduk ka, i 'ba jeffa ma fi'di ra pet. Tuko ko numa, irna i kufona er, i duk kirna er pet.

⁷ Tuko ko ma ka irna numa, num ma kufo na, tlinge kandaka ni lum tan, tuko ma ho'b ma tlinge kandaka ni vei nâu tan; ma hindi na, irim tlinge kandaka ni ir sura tan; ma fi'di na, tlinge kandaka ni flarau ma dla'a afi numa tan bra.

⁸ I duk tuko ko ma fi'di ma ka irna numa na, ka lana pet na, keng'bana ni kandi kandi, irna hen i lo er, i suno i tuna er pet. Ka durki ka fata pet na, tuko ko numa hina 'dok tuna mi, tà go ge yem ba kandaka hîyâ tan i sema: “Ma 'bei cet cet na, ma 'bei cet cet na, ma 'bei cet cet na, gi ni Busumra na, Lu ma ni bu gidanga. Mi hina fa kufo dei dei, mi hina cem hîyâ er, num gi go ta mba na er.”

⁹ Tuko ko ma fi'di ma ka irna numa na, tà go ge yem gile ti num ma suk i wa jinga vuduk nga, tà he sem ci'i ra, ka tong ga, ka ge de'b pa he ni num ma ka irim gag kanau na.

10 Gi ni si'de ma tà go gir numa na, sum ko ma kisa'a ma guho'b wa suno fi'di na, car bar ka'd i kufo num ma suk i wa jinga vuduk nga, tà sak vin gufna ka'd i kuforom, ni num ma suk ka irim gag kanau na, gafi dla na, tà sak jum mol'bo ko mana na ka'd i kufo jinga vuduk ka, tà go ge ti yem i sema:

11 “Hau Busumra ma maa na, Lu ma maa na, hau gi ge tuko kona pet, ni i zu ba mu ra gi, tà ti ka maskana hina gi, tà suk ti ka irna. Ni wa numa gi, a ndak walama fe sem ci'i ra, ka tong ga, ka gidang ga.”

Tak Suno 5

La aso maktub ka vei time

1 Han we maktub ma hi'diu ma londa ndal er, kira ndal er, i 'ba num ma suk i wa jinga vuduk nga, i 'bum ma kati ra, vinda tlar'ba ka 'ba ma ting hina zu se'da.

2 Han we bu sin ma fa afi duk Lu ma gidang 'bor, go in la ka derem afi gidang i sema: “Tan na, sa gi ndak ma cat 'ba ma ting i wa maktub ca ra gi, but ti vinda suno na su?”

3 Na gi, gi ni fa afi duk Lu na wase, gi ni ka'd i wa angga ra wase, gi ni ka'd i zu angga ra wase na, su ma ndak ma ta but vin maktub ca ra wase, we ti la ma i londa ra na cei.

4 Han ci'i 'bor, walama su ma tan 'dau ma ndak ma but vin maktub pa gi, we ti la ma i londa ra cei na.

5 Su 'dau i duk sum ko ma kisa'a na in han i sema: “Ci'i mi. We man, lum ma hîyâ na, ma ni se'd aso Juda ra, ma ni njef aso David ta, mi am bangga da, num gi ndak ma ta but vin maktub ca suno, ka 'ba ma ting i wanda zu se'da ra.”

6 I dugo li numa, han we vei time dam car i du gei gei, i kufo jinga vuduk ka. Tuko ko ma fi'di ma ka irna na, ka sum ko ma kisa'a numa, tà car ngui i waram. Han wam ma na, mi tlinge kandaka se, tà falam ni fal tan. Mi ka mekrem hina se'da er, ka irim hina se'da er, tàna gi ni ngisa ko ma se'da ma aso Lu na, ma mi sinna fa i wa angga ra pet na.

7 Vei time numa na, ta ve maktub tanda ra, i 'ba num ma suk i wa jinga vuduk nga, i 'bum ma kati ra.

8 I dugo li ma mi ve maktub tanda ra na, tuko ko ma fi'di ma ka irna numa, ka sum ko ma kisa'a ma guho'b wa suno fi'di na, bar ka'd i kufo vei time na. Sa sa ma i duknga na ka angiling mum i 'bum, tà ka dasi ko ma ni lor ma hen ka mbur ma sisi 'bei vinin na, tàna numa gi ni cen aso lilau sum aso Lu na.

9 Tà ge ti yem ma mireu kandaka ni hîyâ tan i sema: “Hau, a ndak ma ve maktub pa, a cat ti 'ba ma ting i wanda ra, walama tà falau fa kufo da, ni ka

mat mu na gi a ca'b ti sumra he Lu na: sum ko ma car fa i lo njefna, ka vin li na, ka aderna 'dang 'dang ma i wa angga ra pet.

10 A fanga ni Tiza ma 'dau, ma ni sum ko ma fal tuko vursu he Lu ma maa na, tà ta ti i wa angga ra. ”

11 I dugo li numa dla na, han we, han hum der sum sin ko ma afi duk Lu na lilau 'bor, kandaka kikis bub bub 'bor, ndak ma di'i mi. Tà ngui i wa jinga vuduk ka, ka tuko ko ma fi'di ma ka irna numa, ka sum ko ma kisa'a na.

12 Tà ge yem ka derna afi gidang kandaka ni hîyâ tan i sema: “Vei time ma tà falam ma, mi ndak walama fe gidang ga, ka tuko fe na, ka ir jeng ga, ka gangrang ga, ka tong ga, ka sem ci'i ra, ka gile ra!”

13 Gafi dla na, han hum der tuko ko ma afi duk Lu na pet, ka tuko ko ma ka'd i wa angga ra, ka au ko ma ka'd i zu angga ra, ka au ko ma i lo sina ma tong ga, ka tuko ko ma gana ge na pet, go ge yem kandaka ni hîyâ tan i sema: “Gile ra, ka tong ga, ka sem ci'i ra, ka gidang ga, ke ni he num ma suk i wa jinga vuduk nga, ka vei time na, gag kanau!”

14 Tuko ko ma fi'di ma ka irna numa na, hom kor hina i sema: “*Amin! ” Sum ko ma kisa'a na bar ka'da, tà hom sak ti vin gufna ka'da.

Tak Suno 6

Tuko ko ma tlar'ba ti vin maktub pa

1 I dugo li numa na, han we vei time na, cat tuko ma kufo kici kici ma i duk tuko ko ma se'da ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. I duk tuko ko ma fi'di ma ka irna numa na, han hum ma nini 'dau go in la ra ka derem ma gidang afi, kandaka ni Lu ma go ali numa tan, i sema: “Mba fa!”

2 Han we nda'a ma 'babu. Su ma dla'a i waram ma, mi ka ago 'bendeng i 'bum. Tà ham jum mol'bo. Mi car ta, mi ni su ma oi dling, walama mi ta oi ti dlinga gafi dla.

3 I dugo li numa na, vei time na cat tuko ma ho'b ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. Han hum, tuko ma ka irim ma ho'b ma go in i sema: “Mba fa!”

4 Gafi na, nda'a ma 'dang ma tleu car ze fa. Su ma dla'a i waram ma, tà ham iciu za ma jika'd i 'bum, tà ham gidang ma mba ka dling i wa angga ra, walama sumra na ta ci ti ndri.

5 I dugo li numa na, vei time na cat tuko ma hindi ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. Han hum, tuko ma ka irim ma hindi na go in i sema: “Mba fa!” Han we nda'a ma wura car ze fa. Su ma dla'a i waram ma, mi ka tuko ma guci ti mbu'da tuko i 'bum.

6 Han hum der ma tlinge kandaka ni der sura tan, car fa i duk tuko ko ma fi'di ma ka irna numa, go in i sema: “Tim kaya 'dau wase, tim grang hindi na, ni

vari sem sin ma fat 'dau. Na gi, kot 'bei a ta 'deng mbur ra wase, mbi anjor anjor ra suno.”

7 I dugo li numa na, vei time na cat tuko ma fi'di ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. Han hum, tuko ma ka irim ma fi'di na go in i sema: “Mba fa!”

8 Han we nda'a ma bolol car ze fa. Su ma dla'a i waram ma, sem se Matna, i dugo li numa na, Usiki gi go ci tanam. Tà hana gidang i wa 'ba jef angga ma fi'di ra, tà ta ci sum ka iciu za ko ma jika'da, ka baktara, ka ga'ba, ka duwiki ko ma se'd ma i go'b ma bra.

9 I dugo li numa na, vei time na cat tuko ma vatl ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. I zu li ma fal tuko vursu na ka'd na, han we maska sum ko ma tà cina i wa er la aso Lu ma tà ge, ka kati la ma tà in ma i du gei ra.

10 Tà sa'a war ka derna afi gidang 'bor, go in ti i sema: “Busumra na, ma 'bei cet cet na, ma kanau kanau na! Ma go golu, tan na, gag ni si'de gi, a ta li bol ka sum ko ma i wa angga ra gi, sa'a ti cukurma i wa ci ma tà cima ra 'bo na su?”

11 Sa sa ma i duknga na, tà ham barau ma jika'd ma 'babu lat lat i turum, tà in ti hana i se, tà 'dok tuna nde 'bigi, gag lilau njurokona ma gir sin he Lu na, tàna sum ko ma tà go ta cina kandaka ni tàna tan 'bo na, ta mba ndak net 'bigi.

12 I dugo li numa na, han we vei time na cat tuko ma kandi ma tlar'ba ti vin maktub pa suno. Angga ra hen mik mik; fata fang wura zot zot kandaka ni barau ma wura tan; ter ra fang tleu kandaka ni vursu tan;

13 ciciu ko ma afi duk Lu na go gali fa ka'd i wa angga ra, kandaka ni vra'a tulum ma bei ne'e 'bo gi, go gali sak ka'd kandaka ma sime'd ma tonga go bibira numa tan.

14 Afi ra hi'diu suno, kandaka se, su hi'diu maktub tan. Goi ko ma lingi na, ka wa dong ko ma i duk mbi na pet na, tà jok suno, 'bar tanna ting ori.

15 I dugo li numa, vuduk ko ma lingi ma i wa angga ra, ka sum ko ma gangranga, ka sum lingi ko ma aso askar kona, ka sum ko ma fe tuko kona, ka sum ko ma gidanga, ka laki kona wase, ka ado vra'a kona, ka sum ma nini na pet na, tà pe'e tuna i lo zra goi ko, ka pulo goi kona.

16 Tà go in ka goi ko ma lingi na, ka au ko ma ciciki na i sema: “Saki fa i wama, pe'eima suno i ir num ma suk i wa jinga vuduk nga, i 'ba darki aso vei time na er.

17 Walama fat darki mana ma tong ga mba da; tan na, ni sa gi ndak ma car ngring ngringa su?”

Tak Suno 7

Lilau Israel kona 144,000

¹ I kir numa na, han we sum sin ko ma fa afi duk Lu na fi'di, dam car i 'ba jef angga ma fi'di ra pet. Tà kau sime'd ko ma i 'ba jef angga ma fi'di ra i 'bana pet, walama kot 'bei tà ta sir i wa angga ra wase, i wa mbi sina ma tong ga wase, i wa ago kona joko.

² Han we bu sin ma 'dang 'dau ma fa afi duk Lu na, car fa i zu fat ma kasin da go mba, mi kau tuko ma sem Lu ma ka irim ma ndal i turum ma i 'bum. Mi in la ka derem ma gidang afi prat, he sum sin ko ma fa afi duk Lu ma fi'di ko numa, ni tàna ko ma Lu na hana gidang ma 'deng ti angga ra ka mbi sina kona i sema:

³ “Koti 'bei, ii ta 'dengi angga wase, mbi sina kona wase, ka ago kona, gag ma ta ting tuko ma sem Lu na ndal i turum numa i vuk hu'dki aso Lu ma maa na 'bigi.”

⁴ Tà kas han di'i sum ko ma tà ting hana tuko ma sem Lu na ndal i turum numa i vuknga na, tuna ni kikis bub 'dau, kal kikis bub bub gufi'di wa suno fi'di (144,000). Ni sum ko ma car fa i tu njef aso Israel kona pet.

⁵ Ni se, i lo njef aso Juda ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo (12,000), ni tàna sum ko ma tà ting hana tuko ma sem Lu na ndal i turum numa i vuknga na; i lo njef aso Ruben da, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Gad ta, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo;

⁶ i lo njef aso Aser ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Neftali ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Manase ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo;

⁷ i lo njef aso Simeyon da, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Levi ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Isakar ra, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo;

⁸ i lo njef aso Zabulô da, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Josef fa, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo; i lo njef aso Benjamin da, ni sum kikis bub bub gu'b wa suno ho'bo.

Lilau sum ko ma 'bor

⁹ I kir numa na, han we lilau sum ko ma lak 'bor, ma su ndak ma di'ina mi. Tà car fa i lo aderna, ka njefna, ka vin lina 'dang 'dang ma i wa angga ra pet. Tà dam car i kufo jinga vuduk ka, ka kufo vei time na, tà sak ni barau ko ma 'babu lat lat ma jika'd gi i tuna, tà kau tla'b tumur gi i 'bana.

¹⁰ Ka lana pet na, tà go in la ka derna afi gidang 'bor prat prat i sema: “Si'd ma maa ra car fa ni i 'ba Lu ma maa na, num ma suk i wa jinga vuduk nga, ka vei time na er.”

11 Sum sin ko ma afi duk Lu na pet na, dam car ngui i wa jinga vuduk ka, sum ko ma kisa'a na, ka tuko ko ma fi'di ma ka irna numa na. I dugo li numa, tà bar ka'd i kufo jinga vuduk ka, tà sak ti vin gufna ka'd he Lu na,

12 tà in i sema: “*Amin! Gile ra, ka sem ci'i ra, ka ir jeng ga, ka ge de'b pa, ka tong ga, ka gidang ga, ka gangrang ga pet na, ke ni he Lu ma maa na gag kanau! *Amin.”

13 Su nini 'dau i duk sum ko ma kisa'a numa, car ca'ban i sema: “Sum ko ma sak barau ko ma jika'd ma 'babu numa na, tà ni sum ko mani wase, tà car fa ni iya su?”

14 Han kor ham i sema: “Han we mi, bumran na, ni hau gi we 'de.” Mi hom kor han i sema: “Tàna sum ko numa, ni sum ko ma busuk fa i lo lica ma tong ga. Tà mbus barau ko mana ma jika'd na, tà fanga ti 'babu ni ka vursu vei time na.

15 Ni wa numa gi, tà go car ti i kufo jinga vuduk aso Lu ra, tà go gir ti sin ham ka fata ka durki i lo za mum ba. Num ma suk i wa jinga vuduk nga go kotna teu teu.

16 Me wase, vin co'o go ta girna gafi mi se; fata wase, has go ta girna gafi mi se er.

17 Walama vei time ma dam car i du gei gei i kufo jinga vuduk nga, mi go ta polna ta kana i ir mbi ma go 'bat, ma ni mbi ma maska na. Lu na bra na, mi go ta kut hana mbi ci'i ma i irna na suno pet.”

Tak Suno 8

Tuko ma se'da ma tlar'ba ti vin maktub pa

1 I dugo li ma vei time na cat tuko ma se'da ma tlar'ba ti vin maktub pa suno na, li ma afi na pet seng ori kring, tanam kal tan njô.

2 I dugo li numa na, han we sum sin ko ma se'da ma afi duk Lu na ma dam car i kufo Lu na, tà hana duf ko se'da i 'bana bra.

3 Bu sin ma 'dang ma afi duk Lu na mba dam car i he'd li ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin na tul; mi kau dasi ma ni lor ma 'dus ti mbur ma sisi 'bei vinin na i 'bum. Tà ham mbur ma sisi 'bei vinin na i lo dasi tanda 'bor, walama mi 'dusum, tap ti ka cen aso lilau sum aso Lu na pet, i wa li ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin hina, ma ni lor, ma car i kufo jinga vuduk ka.

4 'Deu mbur ma sisi 'bei vinin ma 'dus numa na, tap ka cen aso lilau sum aso Lu na, i 'ba bu sin ma afi duk Lu numa, ta afi i kufo Lu na.

5 I dugo li ma bu sin ma afi duk Lu na car am dasi ma ni lor ma 'dus ti mbur ma sisi 'bei vinin numa na, mi la'a ku ma i wa li ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin

numa, hen i lo, mi car pikka fa ka'd i wa angga ra. Lu na ge bra irim wilik, mi gi'd gbir gbir, mi ali kpaï, angga ra hen mik mik.

Duf ko ma pe na

⁶ I dugo li numa, sum sin ko ma se'da ma afi duk Lu na, ma ka duf ko ma se'da i 'bana numa na, car min tuna ma pe duf fa.

⁷ Bu sin ma kufo ma afi duk Lu na pe duf mum ma. Koci ka ku car tlum ndri ka vursu, car ser fa ka'd i wa angga ra. Ir angga ma wal i du hindi ra, ka ago ko ma wal i du hindi na, ka viya ko ma mbene pet na, ku ra yana suno.

⁸ I dugo li numa na, bu sin ma ho'b ma afi duk Lu na car pe duf mum ma. Tuko ma tlinge kandaka ni goi ma tong ma jika'd 'bor tan, ma ka ku i dukka, car nde fa ka'd i duk mbi sina ma tong ga. 'Ba mbi sina ma wal i du hindi ra car fang vursu.

⁹ 'Ba tuko ko ma gana ka irna i duk mbi sina ma tong ga ma wal hindi ra mat suno, keng'ba il ko ma wal i du hindi ma i duk mbi na 'deng suno.

¹⁰ I dugo li numa na, bu sin ma hindi ma fa afi duk Lu na car pe duf mum ma. Ciciu ma tong ma ve ku kandaka ni lampe tan, car fa afi nde fa ka'da. Ti nde fa ka'd ni i wa keng'ba mbi sina ko ma wal i du hindi na, ka ir mbi ko ma go 'bat na.

¹¹ (Sem ciciu tanda se Baka.) Keng'ba mbi ko ma wal i du hindi numa fang baka, sum 'bor fe ti mata, walama tà ce mbi numa, walama mi fang baka cak cak.

¹² I dugo li numa na, bu sin ma fi'di ma afi duk Lu na car pe duf mum ma. Tà car tum keng'ba fat ma wal i du hindi ra, tà tum keng'ba ter ma wal i du hindi na tan er, tà car tum keng'ba ciciu ma wal i du hindi ra ni tan er, gag keng'bana ko ma wal i du hindi ma 'de ti'de ko numa 'deng suno. Ka fat na, ti'de cei i keng'ba fat ma wal i du hindi ra, keng'ba durki ma wal i du hindi ra, ti'de cei ni tan er.

¹³ I dugo li numa na, han we, han hum der flarau 'dau ma dla'a tam afi i duk Lu na hêi 'diwerwer, go in ka derem afi gidang 'bor i sema: "Buburo ra! buburo ra! Ka ma der duf aso sum sin ko ma afi duk Lu na ma ke hindi ko hîyâ gi pe da na, lica go ta nde i wa sum ko ma suk i wa angga ra ka lana pet. "

Tak Suno 9

¹ I dugo li numa na, bu sin ma vatl ma afi duk Lu na car pe duf mum ma. Han we ciciu car fa afi duk Lu na nde fa ka'd i wa angga ra; tà handa kerlek ma i vin zra ma zurum hêi ka'd 'bor 'direu i 'banda.

- ² Ka ma ti 'bar vin zra numa suno na, i dugo li numa, 'deu car ze fa i lo zra numa, kandaka ni 'deu ma go ze fa i lo za ku ma tong tan. 'Deu ma ze fa i lo zra ma hêi ka'd 'bor 'direu numa, ndu'b ir fata suno, ka ti'de ma afi ra suno pet.
- ³ Jer car busuk fa suno i duk 'deu numa, ti 'breu i wa angga ra, tà handa gidang ma 'be ti tu, kandaka ni ndauwa ma gedreng ceu ra tan.
- ⁴ Tà in he jer ra i sema: kot 'bei ti ta gir tuko ka viya wase, ka hum ago wase, ka hum tuko ma 'dang, na gi, ti ta gir tuko ni ka sum ko ma tà ting hana tuko ma sem Lu na ndal i turum ma i vuknga mi na pet.
- ⁵ Jer tanda ra, tà handa gidang ma ci sum ko numa suno ni ci mi, ti lina ni ca ma ndak ter vatla. Ti tu ma i 'ba lica aso jer tanda ra, kandaka ni ti tu aso ndauwa ma gedreng ceu, ma gi 'be su da na, ti go girim numa tan.
- ⁶ I lo ter ma vatl numa na, sumra na go ta lang mat na, na gi, tà go ta fam mi se. Tà go ta sina ni mat na, na gi, mat na go ta ne i irna.
- ⁷ Jer tanda ra, kandaka ni ndiya'ako ma tà damna, ma zi'i ti dling tan. Tuko ma tlinge kandaka ni jum mol'bo ma ni lor tan i wanda afi; ira tlinge kandaka ni ir sum njufko tan.
- ⁸ Ngisa wanda tlinge kandaka ni ngisa wa lobki tan, se'dta kandaka ni se'd lum tan bra.
- ⁹ Ti dlu'b barau ma kandaka ni barau geu, ma zi'i ti dlinga tan i irgisa. Kar keng'banda ma la'a na, kandaka ni kar pus ko ma lilau, ma ndiya'ako go ta'ana ne ti, ta ti i li ma zi'i dlinga tan.
- ¹⁰ Ti ka ceunda ma 'be ti tu hina, kandaka ni ceu ndauwa ma gedreng ceu ra tan, ni ka ceunda numa gi, ti ka gidang ma 'be ti sum ma, girna ti ndak ter vatla.
- ¹¹ Ti ka vuduk manda hina, num gi ni bu sin ma fa afi duk Lu, ma ka zra ma hêi ka'd 'bor 'direu numa i 'bum ma. Sem ka vin Hebre na i se "Abadon", ka vin au Grek nga i se "Apoliyon" bra, (ni se 'Deng).
- ¹² Lica ma kufo ra kal suno, na gi, lica ko ma 'dang ho'b go ta mba 'bo dla.
- ¹³ I dugo li numa na, bu sin ma kandi ma fa afi duk Lu na car pe duf mum ma. Han hum der ma car fa i 'ba jef tuko ma 'dus mbur ma sisi 'bei vinin na hina, ma ni lor, ma car i kufo Lu na.
- ¹⁴ Der tanda ra car in he bu sin ma kandi ma fa afi duk Lu na ma kau duf fa i 'bum numa, i sema: "A sak sum sin ko ma fi'di ma fa afi duk Lu na, ma jeu ka'd i vin sina ma tong ma tà 'danda se Efrat ta afi."

- 15 Tà sak sum sin ko ma fi'di ma fa afi duk Lu numa afi; ni tàna ma min tuna i wa li numa, ka lo bar tanda, ka lo ter numa, ka lo kim tanda ra er, walama tà ta ci keng'ba sumra ma wal i du hindi na suno pet.
- 16 Tà tak hana lilau askar ko ma dla'a i wa ndiya'ako ma go ta dlinga, tuna kikis búb bub, kikis bub pa zu kikis ho'bo (200,000,000).
- 17 I dugo li ma tuko na ze i iran na, han we ndiya'ako ka sum ko ma dla'a i wana na, tà ka barau dling ma ni geu ma sak i irgisna tleu kandaka ni ku tan, botolosi kandaka ni goi *safir tan, bondo bondo kandaka ni *sufre tan. Wa ndiya'ako numa kandaka ni wa lum ko tan, ku go busuk fa i vinna ka 'deu, ka *sufre.
- 18 Ku ra, ka 'deu ku ra, ka *sufre na, tuko ko ma hindi numa, tà busuk fa suno i vin ndiya'ako na, ni tàna gi ci keng'ba sumra ma wal i du hindi na suno.
- 19 Walama gidang aso ndiya'ako numa na, ni ka vinna, ni ka ceuna bra. Ceuna kandaka ni vu tan, wa ceuna numa na, waram hina. Ceuna ko numa gi tà go 'be ti sumra na.
- 20 Tan sum ko ma ke bei ma mat i 'ba tuko ko ma hindi hîyâ na, tà ba ma am lona gi, wal ti ka tuko ko ma tà gir ka 'bana na mi. Tà 'bar sak ma sak vin gufna ka'd he ngisa ko ma buburo na, ka firiki ma tà yorna ma ni lor, ka bangrang, ka geu ma tleu, ka goi wase ago ma tà ce'dna ni ce'd na mi kanau; tuko ko numa, tà ndak ma we li mi er, tà hina hum la mi er, tà hina tra mi er.
- 21 Sum ko numa, tà 'bar ci ma ci minkona na, ka tlor ko ma tà go ve na, ka hu'd mana ma tà go gir ra, ka kir mana ma tà go kir ra, tà 'bar suno mi kanau.

Tak Suno 10

Bu sin ma fa afi duk Lu na ka maktub ma ga'a

- 1 I dugo li numa na, han we bu sin ma 'dang ma fa afi duk Lu na, ma gidang 'bor, car fa afi sak fa sem ka'da. 'Dukul la kulu'b i waram hît, Lu ma gei yam ma ngui i waram bra, vukum anjili kandaka ni fata tan, sem kandaka ni geu ma 'de ku mbrong mbrong numa tan.
- 2 Mi car ka maktub ma ga'a ma londa but suno i 'bum. Mi ting sem ma kati ra i wa mbi sina ma tong ga, sem ma gur ra i wa angga ra bra.
- 3 Mi dlumur zu turum ka derem afi gidang, kandaka ni lum gi dlumur zu turum tan. I dugo li ma mi dlumur zu turum numa na, ali ko ma zu se'da ma aso Lu na hom gi'd hina i zu gbir.
- 4 Ka ma vinna senga na, han min turan ma ndal la tanda. Na gi, han hum der ma in han la, fa afi duk Lu na i sema: “Kot 'bei a ta ndal tuko ko ma ali ko ma zu se'da ma aso Lu na in na, kot 'bei a ta in la tuko ko numa he su.”

- ⁵ I dugo li numa na, bu sin ma fa afi duk Lu ma han wam kufo, ma ting sem i wa mbi sina ma tong ga, ka wa angga ra na, car am 'bum ma kati ra afi,
- ⁶ mi sur turum ka sem Lu ma ka irim gag kanau na, num ma ge afi ra ka tuko ko ma hina na ndâ na, ka angga ra ka tuko ko ma hina i wanda na ndâ na, ka sina ma tong ga ka tuko ko ma hina i londa na ndâ er ra. Bu sin ma fa afi duk Lu na in i sema: “Tuko ma go ta gir gali cei se!
- ⁷ Na gi, i dugo li ma bu sin ma se'da ma fa afi duk Lu na gi pe duf mum ma da na, Lu na go ta do'o vin sar mum ma pipe'e ra, kandaka ni ma mi in he hu'dki mum, ma ni sum ko ma jok vinim ma tan.”
- ⁸ I dugo li numa na, der ma han hum fa kufo, ma in han fa la fa afi duk Lu na, hom in fa la han gafi dla i sema: “Ta ve maktub ma ga'a ma londa but suno, i 'ba bu sin ma fa afi duk Lu na, ma ting sem i wa mbi sina ma tong ga, ka wa angga ra na.”
- ⁹ Han car ta i he'd bu sin ma fa afi duk Lu numa na, han in ham i sema: mi han maktub ma ga'a tanda ra. Mi in han i sema: “Ve, nju, ti ta fang baka i loru, na gi, ti ta ke ngi'beng i viniu, kandaka ni mbur yem tan.”
- ¹⁰ Han ve maktub pa i 'bum, han njunda, ti ngi'beng i vinan, kandaka ni mbur yem tan. Na gi, ka ma han sa'anda i lora na, ti fang baka i lora na.
- ¹¹ I dugo li numa na, tà in han i sema: “A ta jok vin Lu na suno wa 'dau gafi dla, i wa ader sum ko, ka njef sum ko, ka vin li aso sum ko, ka vuduk ko.”

Tak Suno 11

Sum ko ma ho'b ma in zu la suno

- ¹ I dugo li numa na, su han hel ma guci ti tuko, hel numa kandaka ni ndu ndu tan. Mi in han i sema: “Car afi, guci za ma tong ma aso Lu ra ka li ma fal tuko vursu na hina na, a di'i ti sum ko ma go sak vin gufna ka'd hina na er.
- ² Na gi, kot 'bei a ta guci vin za ma suno ra, walama vin za ma suno ra na go ta ke ni i 'ba sum ko ma we Lu mi na. Tà go ta ve za ma tong ma ka irim 'danga, dre'bem ka semna ndak ter gufi'di wa suno ho'bo.
- ³ Han go ta sin sum ko ma man ho'b ma in zu la suno na, tà go ta sak ni barau ma ni zeu bur gi i tuna, tà ta jok vin Lu na ndak bar kikis bub 'dau kal kikis ho'b jak gukandi (1,260).”
- ⁴ Sum ko ma ho'b ma in zu la suno numa na, tàna gi ni ago Oliviye ko ho'b, ka tuko ko ho'b ma ting ku lampe i wa, ma car ti i kufo Busumra ma ni bu angga ra.

⁵ Kandaka se, su gi ba ma gir kana tuko ma buburo na, ku go ta busuk fa ni i vinna, go ta bo'd sum bibile ko mana na suno pet. Sa sa ma ba ma gir kana tuko ma buburo na, tà go ta cim ni kandaka numa tan.

⁶ Tà ka gidang ma gitleng vin mbi ma afi na, walama kot 'bei, mbi Lu na ta se ka fat bar ma tà ta jok ti vin Lu na. Tà ka gidang ma fang mbi na vursu. Tà ka gidang ma sak lica ko ma buburo i wa sum ko ma i wa angga ra, gi ni si'de ma tà gi ba na.

⁷ I dugo li ma tà gi do'o zu la mana ma in da da na, duk ma go ta ze fa i lo zra ma hêi 'bor 'direu numa, mi go ta gir ndri kana. Mi go ta kal wana, mi go ta cina suno er.

⁸ Sum numa na, matna go ta bar ka'd i ir vari ma i lo za ma tonga, i dugo li ma tà gei Busumra ma mana na hina afi i wa ago gei na. Za numa na, i zu ngisa na tà 'dam kandaka ni Sodom wase, Ejipte tan.

⁹ Sum ko ma car fa i lo njefna, ka vin lina, ka aderna 'dang 'dang ma i wa angga ra pet na, tà go ta we matna ka'd bar hindi ka zorum suno, tà go ta he vari he su mu'una mi.

¹⁰ Sumra ma i wa angga ra go ta aî wa la mat aso sum ko ma ho'b numa. Tà go ta liu, tà go ta ke'ei tuko he ndri mangar, walama sum ko ma jok vin Lu numa na, tà li ca sum ko ma i wa angga ra 'bor kasimi.

¹¹ Na gi, i kir bar ma hindi ka zorum numa na, maska ma ka ira ma fa i lo Lu na mba ze i lona, tà dam car afi ka semna, sum ko ma go wana ka irna numa na, tà fang wulak 'bor jir jir.

¹² I dugo li numa na, sum ko ma ho'b ma jok vin Lu numa na, tà hum der ma gidang, ma in hana la fa afi duk Lu na i sema: “Mbei fa afi ini man! ” Tà dla'ana afi i duk 'dukul la. Sum bibile ko mana na car go wana.

¹³ I dugo li numa na, angga ra hen 'bor mik mik, gag keng'ba za ma gu'b ma puk ka'd suno. Hen ma angga ra hen mik mik tanda ra, ci sum kikis bub bub se'da (7,000). Tan sum ko ma ke na fang wulak 'bor jir jir, tà li zu Lu ma afi na.

¹⁴ Lica ma wa ho'b pa kal suno da, na gi, koti turi 'bei, lica ma hindi ra ke tul ma go ta mba na.

Duf ma se'da na

¹⁵ I dugo li numa na, bu sin ma se'da ma fa afi duk Lu na car pe duf mum ma. Han hum der ko ma gidang ma li fa vin fa afi duk Lu na, der ko numa go in i sema: “Cem hîyâ na, gidang ma ti i wa angga ra, go ta ke ni he Busumra ma maa na, ka Kristi ma mum ma, mi go ta ti ni gag kanau.”

¹⁶ I dugo li numa na, sum ko ma kisa'a ma guho'b wa suno fi'di, ma suk i wa jinga ko mana na i kufo Lu na, tà bar ka'd sak ti vin gufna ka'd ham.

17 Tà in i sema: “Busumra na, Lu ma ni bu gidanga, a hina cem hîyâ, a hina fa kufo dei er. Ma gau de'be, walama a tak gidang mu ma tong ga, a am zu ma ti vuduk ka!

18 Njef sum ko ma wau mi ma i wa angga ra fang darki karau, na gi, li na mba ndaka, ma a tak darki mu ra suno na se, ma a li ti bol i wa sum ko ma mat na, ma a po'o ti hu'dki mu ma ni sum ko ma jok viniu na, ka sum ko mu na pet, sum ko ma go ne wulakrau na, sum lingi wase, ka ado ciciki. Li na mba ndak da, ma a ta bo'd sum ko ma 'deng angga ra suno na.”

19 Vin za aso Lu ma afi ra 'bar suno, gag ndak ma su we ti kana zanduk aso tap vin da i lo za tanda ra. I dugo li numa na, Lu na ge bra irim wilik, mi ali kpaî, mi gi'd gbir gbir, angga ra hen mik mik, koci ko ma lingi lingi se fa ka'da.

Tak Suno 12

Ma ra ka duk ma yeu na

1 I dugo li numa, tuko ma tong tak turum fa afi duk Lu na: ma hina 'dau ma sak fata i tunda kandaka ni barau tan, ter ra ka'd i zu semba bra, ti sin jum mol'bo ma ni ciciu ko gu'b wa suno ho'bo i wanda.

2 Ti go nde vra'a, ti go ci'i 'bor i 'ba tuti aso vra'a ra.

3 Tuko ma 'dang tak turum fa afi duk Lu na gafi dla: we man na, duk ma yeu ma tong ma tleu, ma ka waram hina se'da, ka mekrem gu'bu, mi ka jum mol'bo ko se'da i waram 'dau 'dau pet.

4 Ceurum tong 'bor, mi ta'a ti fa keng'ba ciciu ko ma zu hindi, ma fa afi duk Lu na fâk, mba saknga ka'd i duk angga ra. Mi dam car i kufo ma ma go nde vra'a tanda ra, walama kandaka se, ti gi vra'a fa vei na suno da na, num ta sa'am atuko zak.

5 I dugo li numa na, ma tanda ra vra'a vei ma nji, ma go ta ti i wa sum ko ma i wa angga ra pet, ni ka ndu ndu geu. Na gi, vei manda numa, tà amum ta karam afi i he'd Lu na, i wa jinga vuduk mum ba.

6 Ma ra car ne tanda i go'bo. Ni i dugo li ma Lu na min handa li hina, ti go ti hina ndak bar kikis bub 'dau jak kikis ho'b kal gukandi (1,260).

7 I dugo li numa na, ci ndri car afi i duk Lu na. Misel ka sum sin ko ma afi duk Lu ma i zurum ma, car nde ci ndri ka duk ma yeu na. Duk ma yeu na bra na, car ci ndri kana ni ka njin aso sum sin ko mum ma afi duk Lu na bra.

8 Na gi, Misel oi duk ma yeu na. Num duk ma yeu numa, ka sum sin ko mum ma afi duk Lu na pet na, tà fe vari ma suk i lo li ma afi duk Lu na gafi mi se.

9 Duk ma yeu na, tà toksom fa ka'd i wa angga ra. Num gi ni vu ma kikisa'a, ma tà go 'dam se Bu buburo na wase, Seitan na, num gi 'bu sum ko ma i wa

angga ra ka lana pet na. Tà toksom fa ka'd i wa angga ra, ka sum sin ko mum ma pet.

10 I dugo li numa na, han hum der ma in la gidang 'bor prat fa afi duk Lu na, go in i sema: "Si'd aso Lu ra mba cem hîyâ da! Cem hîyâ na, Lu na tak gidang mum ba suno da! Cem hîyâ Kristi ma mum ma tak gidang mum ba da! Walama num ma go ngui ka la i wa njurokoma i kufo Lu na, num ma go ngui ka la i wana ka durki ka fata pet na, tà toksom fa suno ka'd i li ma afi na da.

11 Njurokoma kal waram ka vursu vei time na, ka er la ma tunda ma tà go ge ra er. Tà cim duk i wa maskana mi gi, tà mat ti er.

12 Wa numa gi, hei li ko ma afi duk Lu na, ka hei sum ko ma suk hina na er, giri frê! Na gi, lica go ta ke he angga ra, ka mbi sina ma tong ga. Walama Bu buburo na jum fa ka'd i dukri, mi fang darki 'bor, walama mi we se, li na ke ham 'bor mi se."

13 Ka ma duk ma yeu na we ma se, tà toksom fa ka'd i wa angga ra da na, mi am zu ma go ci tan ma ma vra'a vei ma nji tanda ra.

14 Na gi, tà he keng'ba flarau ma ho'b numa he ma ra, walama ti dla'a ti, tanda ti i li manda ma i go'b ma, hêi dei ka vu na, ti go ti hina gag ndak kim hindi ka zurum.

15 I dugo li numa na, vu na car nji'de mbi ma i vinim ma i du wa ma ra, kandaka ni sina tan, walama mbi numa ta i zu ma ra gi 'batta fa.

16 Na gi, angga ra njin ma ra. Angga ra ngo'o vinda suno, ti ce mbi ma ze fa i vin duk ma yeu na suno ngor.

17 I dugo li numa na, duk ma yeu na fang darki ka ma ra, mi car ta i se, num ta ci ndri ka tan sum ko ma ke ma ni njef ko manda na, ni se, tàna sum ko ma ve i zu vin gat aso Lu ra, ni tàna sum ko ma kau tuna ka ir 'dil, i lo tu la ma Jesu tak hana ra.

18 Duk ma yeu na dam car i vin sina ma tong ga.

Tak Suno 13

Duwiki ma ho'b ma

1 I dugo li numa na, han we duk 'dau ma ze fa suno i duk mbi sina ma tong ga. Duk numa na, mekrem gu'b bra, waram se'da bra. Mekrem mati mati na, ka jum mol'bo i wa net net, sem ir ma ir Lu na ndal hina i waram ko numa.

2 Duk ma han wam numa na, mi kandaka ni tinjir tan, sem kandaka ni sem duk ma tà dam se ours sa tan, vinim kandaka ni vin lum tan. Duk ma yeu na ham gidang mum ba, ka jinga vuduk mum ba, ka gangrang mum ma tong ga.

- ³ Duk numa, han we waram ma nini 'dau, tà tumba ka mbi'di, kandaka tanda mat ni mat tan, na gi, mbi'd numa car ci suno fêt. Sum ma i wa angga ra pet na suk ori ging, tà tum ta i zu duk nga.
- ⁴ Sum ma i wa angga ra pet na sak vin gufna ka'd he duk ma yeu na, walama mi he gidang mum ma tong ga he duk nga. Tà sak vin gufna ka'd he duk nga er, tà go in ti i sema: “Tan na, ni sa gi tlinge kandaka duk hîyâ tan su? Tan na, sa gi ndak ma ta zi'i ndri karam su?”
- ⁵ Duk nga fe gidang ma li ti vin ma ha'a ti zu turum, ir ti Lu na; mi fe gidang ma tong ma gir ti tan, ndak ter gufi'di wa suno ho'bo.
- ⁶ Mi am zu ma go ir Lu na, go ir sem Lu na er, ka li suk mum ma, ka tàna sum ko ma suk kana afi duk Lu na pet er.
- ⁷ Mi fe gidang ma zi'i ndri ka sum aso Lu na, gag kal ti wana, mi fe gidang i wa njef sum ko, ka vin li ko, ka ader sum ko 'dang 'dang pet.
- ⁸ Sum ko ma suk i wa angga ra pet na go ta sak vin gufna ka'd i kuforum, ni se, sa sa ma sem gi bei ndal i lo maktub aso maska ra ka ma zu angga ra ting fa dei na. Vei time ma tà falam ma, num gi ka maktub tanda ra.
- ⁹ “Sa sa ma ka humndum hina na, mi hum!
- ¹⁰ Su ma gi ve minim ni lak nga, tà ta vam ni lak bra, su ma gi ci minim ka iciu za ma jika'd ta na, tà go ta cim ni ka iciu za kandaka numa tan bra. Ni wa numa gi, sum aso Lu na, tà kau tuna ni ka ir 'dil ka he tu la ra.”
- ¹¹ I dugo li numa na, han we duk ma 'dang 'dau ze fa suno i wa angga ra. Duk numa mekrem hina ho'bo, kandaka ni mek vei time tan, mi go li vin kandaka ni duk ma yeu tan er.
- ¹² Mi gir ni ka gidang aso duk ma kufo na pet, i irim. Duk ma ho'b numa na gir ndri ka angga ra ka sum ko ma suk i wanda na pet, walama tà sak vin gufna ka'd i kufo duk ma kufo na, ni num duk ma mbi'd mum ma buburo gi, mi hom ci suno fêt numa.
- ¹³ Duk ma ho'b numa gir tuko ko ma lingi lingi ma yeu. Mi sak fa ku fa afi, mba sak ka'd i wa angga ra gus gus, i ir sumra na pet.
- ¹⁴ Mi 'bu sum ko ma i wa angga ra ka tuko gir ko mum ma yeu, ma mi fe gidang ma girna ti, ni i ir duk ma kufo na. Duk ma ho'b ma in he sumra ma i wa angga ra i se, tà yor tuko ma tlinge kandaka ni duk ma tà kapum ka mbi'd gi, mbi'd na ci suno fêt numa tan, walama li ti zurum.
- ¹⁵ Duk ma ho'b ma fe gidang ma fo'o maska ma ka ira i lo tuko ma tà yorom, ma tlinge kandaka ni duk ma kufo numa tan na, gag tuko ma tà yorom numa li vin, gag mi ta ci ti sum ko ma sak vin gufna ka'd mi na suno.

¹⁶ Duk numa gir ndri ka sum ma pet, ado ciciki ka sum lingi, sum ko ma fe tuko na, ka sum ko ma ca na, laki ko ka ado vra'a ko, tà ve ndal ma mum ba i wa bike 'bana ma kati ra ka vuknga.

¹⁷ Sa sa ma ndal aso duk numa gi i 'bum mi na, mi ndak ma ta ca'b fa tuko wase, ca'b tuko suno mi er, ni se, sem duk numa wase, ndal mum ma ka sem i tu ra, ke i 'ba bum cu'b 'bigi.

¹⁸ Ni su ma ka ir jeng cu'b 'bigi se gi, ndak ma we zu la ca 'bo. Su ma gi ka ir 'dil la, mi ndak ma ta fe zu la ndal aso duk numa, walama ndal tanda ra guci ni i wa sem sura. Ndal tanda ra, ni kikis kandi kal gukandi wa suno kandi (666).

Tak Suno 14

Yem aso sum ko ma Lu na ca'bna na

¹ I dugo li numa, han we, vei time na dam car i wa goi Siyon; sum kikis bub 'dau, kal kikis bub bub gufi'di wa suno fi'di (144,000) car karam. Ka lana pet na, sem vei time na ka sem Bam ndal i vuknga net net.

² Han hum der ma fa afi duk Lu na, kandaka ni kar mbi sina ma tong ma go 'bat i wa goi kona tan, der tanda ra gi'd kandaka ni der Lu ma go gi'd numa tan er. Tuko ma han hum numa tlinge kandaka ni der angiling ma sum go pe na tan.

³ Lilau sum ko ma 'bor numa na, dam car i kufo jinga vuduk ka, i kufo tuko ko ma fi'di ma ka irna na, ka kufo sum ko ma kisa'a na, tà go ge yem ma mireu. Su ma 'dang ma ndak hat yem tanda ra cei, ni tàna sum ko ma kikis bub 'dau, kal kikis bub bub gufi'di wa fi'di ma Lu na ca'bna i wa angga ra na teu.

⁴ Sum ko numa, tà ni sum ko ma kot zu tuna, walama tà hina fang tuna njinjê ka lobki mi, tà hina ba lobki mi er. Li mani mani ma vei time na ta hina na, tà go ta i zorum mel mel; tà ni sum ko ma Lu na ca'bna fa i duk sum ma, walama tàna gi ni ir njef aso Lu ma ne'e kufo na, ka ma aso vei time hîyâ na.

⁵ Su hina hum la ma kas la ze fa i vinna mi er, tà ka buburo mi er.

Sum sin ko ma hindi ma afi duk Lu na

⁶ I dugo li numa na, han we bu sin ma nini ma fa afi duk Lu na dla'a tam afi i duk Lu na hêi 'diwerwer; mi ka la ma 'Bei ma gag kanau ra. Mi ba ma ge er la ma 'Bei tanda ra he sumra ma i wa angga ra, ka ader sumra na, ka njef sumra na, ka vin li ko 'dang 'dang pet.

⁷ Mi am derem afi gidang, mi go in ti i sema: "Nei wulak Lu na, gilei tong mum ba! walama li na ndak ma mi go ta li bol he sum ma da. Ni wa numa gi, saki vin gufi ka'd he Lu ma ge afi ra ka angga ra, ka sina ma tong ga, ka ir mbi ko ma ciciki ma go 'bat na."

8 Bu sin ma ho'b ma fa afi duk Lu na ci tan num ma kufo na, go in ti i sema: “Ti nde ka'd da, Babilon, za ma tonga nde ka'd da. Tanda ma he mbi anjor anjor ma darki he sumra ma pet na, ni se, mbi anjor anjor ma darki numa na, ni dalam manda ma buburo ra.”

9 Bu sin ma hindi ma fa afi duk Lu na car ta i zuna, mi am derem afi gidang, go in ti i sema: “Sa sa ma gi sak vin gufum ka'd i kufo duk nga, ka tuko mum ma tà yorom numa gi, mi ting ndal mum ba i vukum wase, i wa bike 'bum ma na,

10 bum numa go ta ce darki aso Lu ra, kandaka ni mbi anjor anjor ma darki ma tlumum ka mbi seng mi, ma mi ho'om i lo kop mum ma ce ti ma aso darki mum ba. Sa sa ma gi sak vin gufum ka'd i kufo duk numa na, mi go ta li ca i duk ku ma go ye ka *sufre, i kufo sum sin ko ma fa afi duk Lu ma ka irna 'danga, i kufo vei time na er.

11 'Deu aso ku ma go ta lina ca ra na, ti go ta 'dus ta afi kek kek hina do'o i du mi. Sa sa ma gi sak vin gufum ka'd i kufo duk nga, ka tuko mum ma tà yorom numa gi, mi ting ndal ma sem hina i tu ra bra na, ka durki wase, ka fat wase na, mi go ta fe 'dok tu mi kanau kanau.”

12 Ni wa numa gi, sum aso Lu na, ma ni sum ko ma ve i zu vin gat mum ba, ma go ta i zu Jesu Kristi ka tu la ra na, tà kau tuna ni ka ir 'dil.

13 I dugo li numa na, han hum der ma 'dang ma li vin afi duk Lu na, go in i sema: “Ndal la ca ra: ‘Sum ko ma go ta mat i lo sin aso Busumra na, tuna go ta elna!’ ” Ngisa na kor hina i sema: “Kandaka ni numa tan, tà go ta 'dok tuna i 'ba tikei sin ko mana ma gidanga, walama 'bei sin ko mana na go ta ci tanna.”

Fal ma aso angga ra

14 I dugo li numa, han we 'dukul ma 'babu 'dilik 'dilik, tuko ma tlinge kandaka ni sura tan suk i waram. Mi sin jum mol'bo ma ni lor gi i waram. Mi ka tlukoi ma se'dta ti 'bor ler ler i 'bum er.

15 Bu sin ma 'dang ma afi duk Lu na ze fa suno i lo za aso Lu ra, am derem afi gidang, go in ti he su ma suk afi i wa 'dukul la i sema: “Am tlukoi mu ra, fal, walama li ma fal la ndak da: angga ra ne'e ndak ma fal da!”

16 I dugo li numa na, num ma suk afi i wa 'dukul la ge tlukoi mum ba i wa angga ra blak, angga ra fal.

17 Han we bu sin ma 'dang ma afi duk Lu na, ze fa suno i lo za aso Lu ma afi duk Lu na. Num era na, mi ka tlukoi ma se'dta ti 'bor ler ler i 'bum er.

18 Han we bu sin ma 'dang ma afi duk Lu na gafî dla, mi car fa i dugo li ma fal tuko vursu na, gidang ma i wa ku ra ni i 'ba num. Mi am derem afi gidang, go in ti he bu sin ma afi duk Lu, ma ka tlukoi ma se'dta ti 'bor ler ler i 'bum ma i sema: “Am tlukoi mu ra, fal vra'a anjor anjor ma ge ader, ma i lo sine ma i wa angga ra, walama vra'aram ne'e da!”

¹⁹ Bu sin ma fa afi duk Lu na am tlukoi mum ba ge i wa angga ra, mi fal vra'a anjor anjor ma i wa angga ra sakam i lo zra ma tong ma 'dem mbi anjor anjor ra hina, ma ni darki aso Lu ra.

²⁰ Tà 'dem mbi vra'a anjor anjor ra i kir za ma tonga suno; mbi anjor anjor ma 'dem numa, 'bat fa ni mbi sina ma vursu. Jika'dam 'bat ta kilometre kikis hindi (300), zurum ma ta zra ka'd na, ndak ir wa bike 'ba 'dau ka zurum bra.

Tak Suno 15

Sum sin ko ma afi duk Lu na ka lica ko ma buburo ma do'o dana gbo'o na

¹ I dugo li numa na, han we tuko nini ma tong ma yeu 'bor afi duk Lu na: sum sin ko ma afi duk Lu na se'da, tà ka lica ko ma buburo i 'bana se'da bra. Tàna gi ni lica ko ma buburo ma do'o dana gbo'o na, ni ka lica ko numa gi, darki aso Lu ra go ta do'o ti.

² I dugo li numa na, han we tuko ma tlinge kandaka ni mbi sina ma tong, ma anjili wilik wilik tan, tà tap ndri ka ku. Gafi dla na, han we tàna sum ko ma kal wa duk nga, ka tuko ma tà yorom ma tlinge duk numa, ka ndal ma sem hina ra. Tà dam car i vin sina ma tong, ma anjili wilik wilik tanda ra, tà kau angiling ko ma Lu na hana na i 'bana.

³ Tà go ge ti yem aso Moïse, hu'd aso Lu na, ka yem aso vei time na, kandaka ni hîyâ tan er i sema: “Busumra na, Lu ma ni bu gidanga, sin ko mu na ni sin gir ko ma lingi lingi, ni sin gir ko ma yeu 'bor! Hau vuduk aso ader sumra na, vari mu ra pet na, ti 'bei i du gei, ka tu la er!

⁴ Tan na, ni sa gi go ta ne wulakrau mi na su? hau Busumra na. Tan na, ni sa gi ta va'd ma bei he tong he sem mu ra su? Walama hau ka'dau ngitleng gi ni bu ma ka iriu 'dang, ader sumra na pet go ta mba sak vin gufna ka'd i kuforu, walama sumra na pet na, tà we sin gir ko mu ma i du gei na, zuna ze suno ti'de.”

⁵ I kir numa na, han we vin za aso Lu ma afi ra, ka za dlu'bu ma i londa, ma Lu na suk hina ra 'bar suno kpak.

⁶ Sum sin ko ma se'da ma afi duk Lu na, ma ka lica ko ma buburo se'da i 'bana na, tà busuk fa suno i lo za aso Lu ra. Tà sak barau ko ma 'babu lat lat i tuna, tà jeu hiyena ni ka 'dike lor.

⁷ Ma nini 'dau i duk tuko ko ma ka irna ma fi'di na, la'a dasi ko se'da ma ni lor, he sum sin ko ma se'da ma afi duk Lu na i 'bana, darki aso Lu ra hen hina i lo, num ma suk ka irim gag kanau na.

⁸ Lo za aso Lu ra hen ka 'deu ku ma car fa i tu sem ci'i aso Lu ra, ka gangrang mum ba. Su ndak ma ze i lo za aso Lu ra mi kanau, gag sum sin ko ma fa afi duk Lu na do'o sin lica ko ma buburo ma se'da na suno cu'b 'bigi.

Tak Suno 16

Dasi ko ma darki aso Lu ra

- 1 I dugo li numa na, han hum der ma gidang, ma car fa i lo za aso Lu ra, go in he sum sin ko ma se'da ma afi duk Lu na, i sema: "Tei, ta kuki dasi ko ma se'da ma ka darki aso Lu ra i lo na i wa angga ra!"
- 2 Bu sin ma kufo ma afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba ka'd i wa angga ra. Mbi'd tôhô ko ma buburo ma gir tu 'bor sak i tu sum ko ma ka ndal aso duk nga i 'bana na, ka tàna sum ko ma sak vin gufna ka'd he tuko mum ma tà yorom numa.
- 3 I dugo li numa na, bu sin ma ho'b ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i duk mbi sina ma tong ga. Mbi sina ra fang kandaka ni vursu su ma mat tan, tuko ko ma i duk mbi sina ra pet na mat suno hurup.
- 4 I dugo li numa na, bu sin ma hindi ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i duk mbi sina ko ma ciciki na, ka ir mbi ko ma go 'bat na, mbi ko numa car fang vursu.
- 5 Han hum bu sin ma fa afi duk Lu, ma ka la aso mbi na i 'bum ma, in i sema: "Hau, a ni bu ma i du gei, a hina cem hîyâ, a hina fa kufo dei er, hau gi ni bu ma kanau kanau i lo bol ko ma a go li na.
- 6 Sum ko ma hîyâ na, tà ho'o vursu sum ko ma mu na, ka sum ko ma jok viniu na ka'da, ni wa numa gi, a hana vursu na tà ce. Tà fe ni tuko ma tà bam ma da."
- 7 I dugo li numa na, han hum der 'dau li fa vin i li ma fal tuko vursu na, go in i sema: "Ni tan, Busumra na, Lu ma ni bu gidanga, a go ka'a bol mu ra ni ka tu la, ka du gei ra."
- 8 I dugo li numa na, bu sin ma fi'di ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i ir fata. Fata fe gidang ma war ti sum kandaka ni ku tan.
- 9 Ku ma hot tanda ra war sum ma, gag tà ir ti sem Lu ma ka gidang i wa lica ko ma buburo numa. Na gi, tà ba ma am lona i wa buburo mana ra mi er, tà ba ma li zu Lu na mi tum er.
- 10 I dugo li numa na, bu sin ma vatl ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i wa jinga ma aso duk nga. Lo leu mum ba fang ndufun pet. Sumra na go nju se'dna mir mir i 'ba tuti ra;
- 11 tà ir Lu ma afi na, wa la aso tuti mana ra, ka mbi'd ko mana na. Na gi, tà am lona i wa sin gir ko mana ma buburo na mi.
- 12 I dugo li numa na, bu sin ma kandi ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i duk mbi sina ma tong, ma semba se Efrat ta. Mbi sina ra minja'a, londa co'o suno, gag vuduk ko ma i zu ka'd na fe ti vari ma kal ti hina.

13 I dugo li numa na, han we ngisa ko ma buburo hindi, tà tlinge kandaka ni gonoko tan, tà go busuk fa suno i vin duk ma yeu na, ka vin duk nga, ka vin bu ma jok la ma kas la ra.

14 Ngisa ko numa car fa ni i he'd Seitan, tà ndak ma gir tuko ko ma yeu 'bor. Tà ta i he'd vuduk ko ma i wa angga ra pet, walama tàna toknga wa la aso dling, ma ka fat bar ma tong ma aso Lu ma ni bu gidanga.

15 “We, han go ta mba kandaka ni bu kir tan! Su ma gi suk go gol, mi gi kot ti zu barau mum ba 'bei cet cet, walama kot 'bei num ta tra gandila joko, kot 'bei num ta fang kuzur i ir sumra na jok nga na, bum numa gi turum go ta elem ma.”

16 Ngisa ko ma buburo numa car tok vuduk kona i dugo li ma tà 'dam ka vin Hebre na i sema: Harmagedon na.

17 I dugo li numa na, bu sin ma se'da ma fa afi duk Lu na car ta kuk tuko ma i lo dasi mum ba i duk sime'd ma afi na. Der ma gidang car li fa vin i lo za aso Lu ra; i dugo li ma jinga vuduk ka hina na i sema: “Numa do'o da.”

18 Lu na ge bra irim wilik, mi ali kpaî, mi gi'd gbir gbir, angga ra hen 'bor mik mik. Ka ma sumra na suk ti i wa angga ra dei na, angga ra hen kandaka ni numa tan fat 'dau mi.

19 Za ma tonga wak suno i du hindi, za ko ma lingi ma i wa angga ra pet na 'deng suno pet. Lu na sar ka Babilon ma ni za ma tonga, mi ham darki mum ba i lo kop mum ma, mi ce kandaka ni sùm tan, ni se, ni darki mum ma gidang ga.

20 Wa angga ko ma fok afi i duk mbi na pet na 'deng suno, goi ko ma wi jika'd na pet na, su hom we tuna mi se.

21 Koci ko ma lingi lingi ma mbu'da 'bor car fa afi duk Lu na, sak fa ka'd i wa sumra na, ma 'dau na mbu'daram ndak kilo guff'di. Sumra na ir Lu na wa la aso lica koci numa, walama lica aso koci na buburo 'bor.

Tak Suno 17

Gaulang ma tong ga

1 I dugo li numa na, su ma nini 'dau i duk sum sin ko ma se'da ma fa afi duk Lu na, ma ka dasi ko ma se'da i 'bana numa, car mba i he'den, in han i sema: “Mba fa man, han ta tak hau bol ma guci, ma go ta li he ma ma gaulang ma tong ga, ni se, za ma tong ma suk i vin mbi sina ko ma ciciki na.

2 Tanda ma vuduk ko ma i wa angga ra gir hu'd kanda ra, tanda ma sum ko ma i wa angga ra guru'd kanda ka hu'd manda ma gir ra, kandaka ni mbi anjor anjor ma darki ma go guru'd sum tan na.”

- ³ Ngisa na aman, bu sin ma fa afi duk Lu na car ta karan i go'bo. Han ta we mâ ma dla'a i wa duk ma tleu mbeû mbeû i li numa. Sem ir ko ma ir Lu na ndal i tu duk numa hû, duk numa na, waram se'da, mekrem gu'b bra.
- ⁴ Mâ tanda ra sak ni barau ko ma tleu mbeû mbeû gi i tunda, ka lor, ka goi ko ma ca'bna gineu 'bor, ka mor ko ma anjili wilik wilik. Ti ka dasi ma lor i 'banda, dasi tanda ra hen ka tuko ma njinjê, ma ni li'b ma aso hu'd manda ma gir ra.
- ⁵ Sem ma pipe'e ma ka zunda hina, ndal i vukka: “Babilon ma tong ga, yoko gaulang kona, ka tuko ko ma njinjê ma i wa angga ra pet na.”
- ⁶ Han we mâ tanda ra guru'd ka vursu sum aso Lu na, ka vursu sum ko ma tà cina i wa er la ma tà ge i wa sem Jesu ra. Ka ma han wanda tan na, ni la ma yeu 'bor.
- ⁷ Bu sin ma fa afi duk Lu numa na ca'ban i sema: “Tan na, ni nimi gi, a kot kandaka ni tuko ma yeu tan su? Han ta tak hau zu la ma pipe'e ma aso mâ ra, ka duk ma ti dla'a i waram, ma waram se'da, ka mekrem gu'b bra na.
- ⁸ Duk ma a wam numa na, mi hina ni fa kufo fa dei, na gi, cem hîyâ, mi cei se. Mi ke tul ma ta zam fa suno i lo zra ma hêi ka'd 'bor 'direu na da, mi go tam ni i lo bas mum ba. Sum ko ma i wa angga ra, tàna ko ma semna bei ndal i lo maktub aso maska ra ka ma zu angga ra ting fa dei na, i dugo li ma tà gi we duk numa na, ni tuko ma yeu 'bor: walama duk nga hina ni fa kufo fa dei, cem hîyâ na, mi cei se, na gi, mi go ta ze fa turum gafi dla.
- ⁹ “Ni su ma ka ir 'dil, ka ir jeng cu'b 'bigi, i se gi, ndak ma we zu la ca ra. Wa ko ma se'da numa na, ni goi ko se'da, ma mâ ra suk i wana numa na. Tàna gi ni vuduk ko ma zu se'da na er:
- ¹⁰ vatl i duknga sak ka'd da, ma 'dau na gi go ti cem hîyâ, ma nini 'dau bei mba 'bo bra. Kandaka se, mi gi mba na, mi go ta ti vuduk ka njô seng mi er.
- ¹¹ Duk ma hina fa kufo fa dei na gi, cem hîyâ na, mi cei se, num gi ni vuduk ma côhô na, num 'dau gi i duk tàna ko ma se'da na er, na gi, mi go tam ni i lo bas mum ba.
- ¹² “Mek ko ma gu'b ma a wana numa na, tàna gi ni vuduk ko ma gu'b, ma tà bei tinga vuduk ko 'bo, na gi, ni fat tan 'dau, tà ta mba hana gidang ga kla ka duk nga.
- ¹³ Ka lana ma gu'b numa pet na, sar mana ra ni 'dau, tà go ta he gidang mana ra, ka tong mana ra he ni duk nga.
- ¹⁴ Tà ta zi'i ndri ka vei time na. Na gi, vei time na go ta oina; walama num gi ni Busumra aso sumo sumra na, Vuduk aso vuduk kona, mi go ta oina ka sum ko mum ma i zurum ma ir 'dil, ma Lu na 'dana ma mi manna man na.”

15 Bu sin ma fa afi duk Lu na in la ra han gafi dla i sema: “We, mbi ko ma ma ma gaulang ga suk i wana numa, tàna gi ni njef sumra ko 'dang 'dang, ka lilau sum ko ma tok wa 'bor, ka ader sumra na, ka vin li ko ma aso sumra 'dang 'dang.

16 Mek ko ma gu'b ma a wana numa na, ka duk nga pet na, tà go ta va'd ma ma gaulang tanda ra. Tà go ta la'a tuko fe ko manda pet, tà go ta 'barra ni gandila ori, tà go ta kam tleu tunda, tà go ta 'dengga suno ni ka ku bra.

17 Walama Lu na min hana lona, walama tà gir ni ba mum ba, tà gir ni sar ma 'dau, tà ta he gidang he duk nga gi, mi ti ti vuduk ka gag, vin ma aso Lu na ta mba ndak ti i lirim tan net.

18 “Ma ma a wanda tanda ra na, tanda gi ni za ma tong ma ti wa vuduk ko ma i wa angga ra.”

Tak Suno 18

Babilon nde ka'da

1 I kir numa na, han we bu sin ma nini ma fa afi duk Lu na, jum fa ka'da. Mi ka gidang ma kal 'bor, sem ci'i mum ba 'de ti'de i wa angga ra ka landa pet.

2 Mi sa'a war ka derem ma gidang afi, in ti i sema: “Ti nde ka'd da, Babilon, za ma tonga nde ka'd da! Cem hîyâ na ti fang ni li suk aso fîriki ko; ngisa ko ma buburo na, ka luko ko ma njinjê ma tà bana mi na pet na, ca'a wa ni hina.

3 Walama ti he mbi anjor anjor manda na he sum ko ma i wa angga ra ce pet, ni se, mbi anjor anjor ma darki, ma ni dalam manda ma buburo ra. Vuduk ko ma i wa angga ra pet na, tà gir hu'd kanda, sum ko ma kap par ma i wa angga ra ka lana ndâ na, ge za ni ka dalam manda ma zunda do'o mi ra.”

4 I dugo li numa na, han hum der ma nini ma 'dang, li fa vin fa afi duk Lu na, go in ti i sema: “Busuki suno, hei sum ko ma man na, busuki suno i londa! Koti 'bei ii tapi kanda i duk buburo manda ra! Koti 'bei ii ta tapi kanda i lo bol manda ra!

5 Walama buburo manda ra 'bor, buburo manda ra mol i wa ndri gag ta kap afi, Lu na bra na, mi 'dungo ka tuko gir ko manda ma buburo na mi.

6 Giri handa kandaka ma ti gir hei na tan, po'oinda wa ho'bo, i tan bal tuko ma ti gir ra bra. Heni handa tuko ce ma darki, ma kal manda ma ti gir hei na, i lo kop manda na wa ho'b i tan balam.

7 Liinda ca 'bor ka mbi ci'i, ndak ti tan bal ma ti go li ti zu tunda, ka ma ti go am ti wa tunda afi na, walama ti go in wa tunda ka'donda i sema: ‘We, han suk man, han suk kandaka ni mâ ma vuduk tan, han ni mâ ma kumri mi, han go ta tlaui turan mi kanau kanau!’

- 8** Wa numa gi, lica ko manda na go ta mba i wanda ni fat tan 'dau ori: ga'b ma, ka tlau ra, ka baktara ra; tunda go ta ye suno ni ka ku er. Walama Lu ma ni Busumra na ma ka'a handa bol la, mi tong 'bor.”
- 9** Vuduk ko ma i wa angga ra, ma tap kanda i lo hu'd ma gir ra, ka dalam manda ra bra na, i dugo li ma tà gi we 'deu ku ma go yanda ra na, tà go ta ci'i, tà go ta ge hor, tà ta tlau ti tuna i wanda.
- 10** Tà go ta dam car suno hêi dei, walama tà go ta ne wulak lica manda ra, tà go ta in i sema: “Buburo ca ra, buburo ca ra, nang Babilon ma tong ga, za ma tong ma gidanga! Ni i lo fat tan 'dau ganang ori gi, bol la vang hîyâ da!”
- 11** Sum ko ma kap par ma i wa angga ra na, tà go ta ci'i, tà go ta tlau tuna i wanda er, walama su ma go ca'b tuko ko mana na cei se:
- 12** tuko ca'b ko ma ni lor, bangrang, ka goi ko ma ca'bna 'bor, ka mor ko; ka barau ko ma 'babu, ka barau ko ma tleu mbeû mbeû, ka barau ko ma 'bei lef lef; ka ago ko ma li fena gali ko ka irna 'dang 'dang, ka tuko ko ma tà gir ni ka se'd bakni, ka ago ko ma ca'bna gineu 'bor, ka geu ko ma ni wulak, ka geu ko ma wura, ka goi ko ma anjili wilik wilik;
- 13** ka ble ago ma sisi, ka cimba, ka tla'b ko ma sisi 'bei vinin, ka mbur ma sisi 'bei vinin, ka *mir; ka mbi anjor anjor, ka mbur, ka futu, ka arau ko, ka nâu ko, ka time ko, ka ndiya'ako, ka pus nâu ko, ka laki ko, ka maska sumra er.
- 14** Sum ko ma kap par ra go ta in handa i sema: “Tuko ko mang ma 'bei ma a ba se, tà ke i 'bang pet gi, nang ha'a ti zu turanga, tà vi'i suno i irang, fe mang ga ka tuko ko mang ma a go gir ti flei ra pet na 'deng suno, a go ta fana mi se kanau!”
- 15** Sum ko ma kap par i londa, ma fang ti ni sum fe kona, tà go ta dam car hêi dei, i 'ba wulak aso lica manda ra. Tà go ta ci'i, tà go ta tlau tuna;
- 16** tà go ta in ti i sema: “Buburo ra! Buburo ra! Za ma tonga, za ma go sak barau ko ma 'babu na, ka ma tleu mbeû mbeû kona, za ma ndal turum ka tuko ko ma ni lor ko, ka goi ko ma ca'bna 'bor, ka mor kona!
- 17** I lo fat ma tan 'dau gananga gi, fe ko numa vi'i suno i ira pet.” Sum ko ma ka il la, ka sum ko ma dla'a i lo il kona, ka sum ko ma lus il kona, sa sa ma go fe vari sem ka sin, i duk mbi sina ma tong tanda ra pet na, tà go ta dam car hêi dei,
- 18** ka ma tà gi we 'deu ku ma go yanda ra na, tà go ta ci'i, tà go ta in ti i sema: “Za ma tong ma 'dang ma ndak ka za hîyâ tan na cei se!”
- 19** Tà la'a angga sak wana, tà tum ci'i gbiu, tà go tlau ti tuna i sema: “Buburo ra! Buburo ra! Za ma tonga! Hau gi ni za ma tong ma il ko ma i lo sina ko ma lingi na pet na, ge ti za ka tuko fe ko ma hina na. Gi i lo fat ma tan 'dau ra go'o gi, tuko numa pet na, 'deng suno ndâ!”

20 Nang afi ra gi hina na, aî 'bei aî se, ni wa la 'deng manda ra! Hei sum aso Lu na gi hina na aîyî, ka hei sum vin sin kona, ka sum ko ma jok vin Lu na! Walami Lu na ka'a handa bol la da, mi sa'a hei bal tuko ko ma ti gir kari na pet da!

21 I dugo li numa na, bu sin ma fa afi duk Lu ma gidang 'bor car am goi ma tong kandaka ni vuna ma tong tan, car ganda i duk mbi sina ma tong ga, mi in ti i sema: “Babilon, za ma tonga, tà go ta gam suno ka gidang kandaka hîyâ tan, su go ta wam gafi mi se.

22 Tà go ta hum der sum ko ma pe angilinga, ka der sum ko ma ge yem ba, ka der sum ko ma pe talwa na, ka der sum ko ma gile duf fa, i loru mi se kanau! Tà go ta fe su ma gir tuko ma yal i loru mi se er, su go ta hum kar vuna ma fut tan herke'e era hina mi se er.

23 Su go ta we ku lampe 'de ti'de i loru mi se, su go ta hum der su ma ve wei, ka der wei ma ve nji era i loru mi se er. Sum ko mu ma kap par ra gidang 'bor, kal sum ko ma kap par ma i wa angga ra pet, a 'bu sum ko ma i wa angga ra ka tlor mu ma a go gir ti tuko ko ma yeu ma kas la na er! ”

24 Bol ma ka'a i wa Babilon da, ni walama vursu sum ko ma jok vin Lu na, ka vursu sum aso Lu na ho'o ka'd ni i lo za ma tong numa, ni se, vursu sum ko ma tà cina i wa angga ra pet na, ni wa za numa.

Tak Suno 19

1 I kir numa na, han hum kar tuko ma la'a gidang, kandaka ni der lilau sum ma tok wa 'bor afi duk Lu na tan, tà go in ti i sema: “Gilei Lu na! Si'd ta, ka sem ci'i ra, ka gangrang ga, ni aso Lu ma maa na!

2 Mi go ka'a bol la ni ka tu la ra, ni ka varinda net net! Walama mi ka'a bol la he ma ma gaulang ma tong ga, tanda ma 'deng sum ko ma i wa angga ra pet ka hu'd manda ma gir ra. Lu na ka'a handa bol la, ni wa la ci ma ti ci hu'dki mum ma suno na.”

3 Tà go in gafi dla i sema: “Gilei Lu na! 'Deu ku ma ye za ma tonga go ta 'dus ta afi kek kek!”

4 Sum ko ma kisa'a ma guho'b wa suno fi'di na, ka tuko ko ma fi'di ma ka irna na, car bar ka'd i kufo Lu ma suk afi i wa jinga vuduk nga, sak ti vin gufna ka'd i kuforom, in ti i sema: “*Amin! Gilei Lu na!”

Tuko ti ma i li 'dum aso vei time na

5 I dugo li numa na, han hum der ma car fa i li ma jinga vuduk ka, go in i sema: “Gilei Lu ma maa na, hei hu'dki ma mum ma, ka sum ko ma go ne wulakram ma, ado ciciki ka sum lingi na pet!”

⁶ I dugo li numa na, han hum der ma tong kandaka ni der lilau sum ma tok wa 'bor tan, kandaka ni kar mbi sina ma go 'bat i wa goi fuk fuk tan, kandaka ni der Lu ma go gi'd numa tan er. Han hum ma, ti go in i sema: “Gilei Lu na! Walama Busumra na, Lu ma maa ma ni bu gidanga, mi ni vuduku!

⁷ Ma giri frêi, tuma elma ti, ma heinum tong ga! Walama li 'dum aso vei time na mba ndak da, wei mum ba era na, min tunda da er.

⁸ Ti sak barau ko ma edlem lef lef ma anjili 'bor wilik wilik i tunda.” Barau ko ma edlem lef lef numa na, tak ni sin gir ko ma i du gei ma aso sum aso Lu na.

⁹ I dugo li numa na, bu sin ma fa afi duk Lu na in han i sema: “Ndal la ca ra: sum ko ma tà 'dana fa i li tuko ti, ma i li 'dum aso vei time na hîyâ na, tuna go ta elna.” Gafi dla na, mi hom in i sema: “Tàna numa na, gi ni la aso Lu ma tunda ra.”

¹⁰ Han pat nde ka'd i kuforom, walama sak vin gufan ka'd ham, na gi, mi in han i sema: “Gir tan mi! Nan, ni hu'd aso Lu na, kandaka ni hau tan er, kandaka ni njuroku ma ve la ma tunda ma Jesu takka suno ra tan er. A sak vin gufu ka'd ni he Lu na 'de!” La ma tunda ma Jesu takka suno ra, tanda gi he gidang he sum ko ma jok vin Lu na.

Num ma dla'a i wa nda'a ma 'babu na

¹¹ I dugo li numa na, han we li ma afi duk Lu na ngo'o suno. Nda'a ma 'babu lat lat dam car kana hina. Num ma dla'a i waram ma, tà go 'dam se, Bu ir 'dil ma kanau kanau na; mi go ka'a bol la, mi go zi'i dling mum ma ni ka vari ma i du gei ra.

¹² Irim ve ku kandaka ni cil ku tan, mi sin jum mol'bo ko i waram 'bor. Sem ma ndal hina i waram ba, su ma 'dang ma we sem tanda ra cei, ni num ngaf gi we teu.

¹³ Mi sak barau ma jika'd, ma lo'd ka vursu hû i turum. Sem se, “La aso Lu.”

¹⁴ Sum dling ko ma afi duk Lu na go ta i zurum, tà dla'a i wa ndiya'ako ma 'babu lat lat, tà sak barau ko ma edlem lef lef ma tle 'babu tlang tlang i tuna bra.

¹⁵ Iciu za ma se'dta ti 'bor ler ler ze fa suno i vinim. Mi go tum njef sum ko ma i wa angga ra pet ni ka tanda. Mi go ta polna ni ka ndu ndu geu, mi go ta dro'b mbi anjor anjor ra, i lo zra ma go 'dem mbi anjor anjor ra hina na, numa gi ni darki aso Lu ma ni bu gidanga.

¹⁶ Sem ndal i tu barau mum ma jika'd ta, i tu li ma tul ka gurerem ma i sema: “Vuduk aso vuduk kona, ka Busumra aso sumo sumra na.”

17 Gafi dla na, han we bu sin ma fa afi duk Lu na 'dau dam car i wa fata. Mi sa'a war ka derem ma gidang afi 'bor polol, he luko ko ma go dla'a afi i duk Lu na hêi 'diwerwer ra, i sema: "Mbei fa, toki i wa tuko ti ma tong ma aso Lu na!"

18 Mbei fa, mba kami tleu vuduk kona, ka tleu sum lingi ko ma aso askar kona, ka tleu askar kona, ka tleu ndiya'ako na, ka tleu sum ko ma dla'a i wana na, ka tleu sumra na pet, tleu ado vra'a, ka tleu laki ko, ka tleu sum lingi na, ka ado ciciki na."

19 I dugo li numa na, han we duk nga, ka vuduk ko ma i wa angga ra, ka askar ko mana na, tà tok ndri walama zi'i ndri ka num ma dla'a i wa nda'a na, ka askar ko mum ma.

20 Tà ve duk nga ka bu ma jok vin ma kas la ma gir ti tuko ko ma yeu i kufo duk nga. (Ni ka tuko ko ma yeu numa gi, mi 'bu ti sum ko ma ve ti ndal aso duk nga i 'bana, ka tàna sum ko ma sak vin gufna ka'd i kufo tuko ma tà yorom ma tlinge duk numa.) Duk nga ka bu ma jok vin ma kas la na, tà saknga ka irna i duk mbi sina ma tong ma ve ku ma go ye ka *sufre ra.

21 Iciu za ma se'dta ti 'bor ler ler, ma ze fa i vin num ma dla'a i wa nda'a na, ci askar ko mana na. Luko kona pet aî ka tleuna gag ndaknga ce'e.

Tak Suno 20

Kim kikis bub 'dau

1 I dugo li numa na, han we bu sin ma fa afi duk Lu na 'dau car fa afi jum fa ka'da, mi ka kerlek aso vin zra ma zurum hêi ka'd 'bor 'direu na, ka kinjing ma lingi i 'bum bra.

2 Mi ve duk ma yeu, ma ni vu ma kikisa'a na, ni se, Bu buburo na wase Seitan, mi jeuwem ka'da, guci ti i wa kim kikis bub 'dau.

3 Bu sin ma fa afi duk Lu na car vam, gam i lo zra ma zurum hêi ka'd 'bor 'direu numa, mi gitleng vinim hina, mi ting tuko ma go ting ti 'ba i lo maktub pa hina i wa, walama kot 'bei, mi ta ze suno gafi gi, mi ta 'bu sumra na joko. Kandaka se, kim ma kikis bub 'dau ra gi ndak da na, i kir numa na, mi go ta sak afi gafi nde dla.

4 I dugo li numa na, han we jinga ko ma aso vuduk ko. Sum ko ma suk i wa jinga ko numa na, tà fe gidang ma ka'a ti bol. Han we maska sum ko ma tà cina i wa er la ma tunda ma Jesu takka suno, ma ni la aso Lu ra. Tà hom sak vin gufna ka'd i kufo duk nga wase, i kufo tuko ma tà yorom tlinge kandaka ni duk nga tan na mi, tà ve ndal aso duk nga i vuknga mi er, i wa bike 'bana mi er. Tà hom suk ka irna ka Kristi, tà go ti vuduk ka karam kim kikis bub 'dau.

⁵ (Tan sum ko ma mat ma ke na, tà busuk fa suno ka irna mi 'bo, gag kim ma kikis bub 'dau ra do'o suno 'bigi.) Numa gi ni busuk ma kufo kici kici ma aso mat ko ma busuk fa suno i li usiya na.

⁶ Sum ko ma busuk fa suno kufo kici kici i li usiya na, tà go ta gir frêi, 'be vin go ta ke i wana! Mat ma wa ho'b ma ka gidang i wana mi se. Tà go ta ke ni sum ko ma fal tuko vursu, ma ni sum ko ma gir sin he Lu na ka Kristi; tà go ta ti vuduk ka ka Kristi gag ndak kim kikis bub 'dau.

La Seitan do'o

⁷ I dugo li ma kim ma kikis bub 'dau ra gi do'o da na, Seitan go ta ze fa suno i lo danggai mum ba.

⁸ Mi go ta 'bu ader sumra ma i wa angga ra pet na, ni se, Gog ka Magog. Seitan go ta toknga walama zi'i ti dlinga, lilauna go ta ke 'bor, kandaka ni ngetl ma i vin sina ma tong ga tan.

⁹ Tà 'breu 'bana i wa angga ra pet, tà ngui i wa li suk aso sum aso Lu na, tà ngui i wa za ma tong ma Lu na bam ma. Na gi, ku ra car fa afi duk Lu na, mba bo'dna.

¹⁰ I dugo li numa na, Seitan ma 'buna na, tà go ta gam i duk mbi sina ma tong ma ve ku ma go ye ka *sufre ra; kufo era na, duk nga ka bu ma jok vin ma kas la na, tà saknga i du da er. Ka lana pet na, tà go ta li ca hina, ka fata ka durki kek gag zurum do'o mi.

Bol ma do'o dana gbo'o ra

¹¹ I dugo li numa na, han we jinga vuduk ma tong ma 'babu lat lat, ka num ma suk i wanda na. Angga ra ka afi ra ne i 'bum kpak, tà vi'i, tanna bar ori.

¹² I kir numa na, han we sum ko ma mat na pet, sum lingi na ka ado ciciki na, dam car i kufo jinga vuduk ka. Maktub kona ngo'o suno. I dugo li numa na, lo maktub ma 'dang 'dau ngo'o suno er, tanda ra na, ni maktub aso maska ra. Sum ko ma mat na fe bol la, ni i zu tuko gir ko mana ma tà gir, ma ndal ka'd i lo maktub pa.

¹³ I dugo li numa na, mbi sina ma tong ga busuk fa ka sum ko ma mat i londa na suno er. Mat na ka li suk aso sum ko ma mat na busuk fa ka sum ko ma mat na suno er. Ka lana pet na, tà fe bol la ni i zu tuko gir ko mana na.

¹⁴ I dugo li numa na, mat na ka li suk aso sum ko ma mat na, tà saknga i duk mbi sina ma tong ma ve ku ra. (Mbi sina ma tong ma ve ku tanda ra gi ni mat ma wa ho'b ma.)

¹⁵ Sa sa ma sem gi ndal i lo maktub aso maska ra mi na, tà go ta gam i duk mbi sina ma tong ma ve ku ra.

Tak Suno 21

Afi ma mireu ka angga ma mireu

- 1** I dugo li numa na, han we afi ma mireu, ka angga ma mireu. Afi ma kufo ra, ka angga ma kufo ra, vi'i suno cei, mbi sina ma tong ga era cei se er.
- 2** Han we za ma tong ma ka irim 'danga, ni Jerusalem ma mireu, car fa afi i he'd Lu na, 'bei 'bor kandaka ni vei wei ma min tunda, ma njuffa go vanda tan.
- 3** Han hum kar der ma gidang car fa afi, i li ma jinga vuduk ka go in i sema: "Wei man, li suk aso Lu na i duk sumra na cem hîyâ! Mi go ta suk kana, tà go ta ke ni sum ko ma mum. Lu na wa turum gi go ta ke kana, mi go ta ke ni Lu mana.
- 4** Mi go ta kut hana mbi ci'i ma i irna na suno pet. Mat na cei se er, tlau tu cei se er, hor ma ge cei se er, lica ra cei kana se er. Walama tuko ko ma kufo na pet na, do'o suno cei da. "
- 5** Num ma suk i wa jinga vuduk nga in i sema: "Cem hîyâ na, han go gir tuko kona pet ni ma mireu." Gafi na mi in han i sema: "Ndal la ca ra, walama ti ni tu la ma kanau kanau."
- 6** Mi hom in han gafi dla i sema: "Tuko kona gir do'o da! Nan gi ni *Alfa ka Omega, ting zu ra ka do'o ra. Sa sa ma vinim gi co'o na, han go ta ham mbi ma ce na ni mangar ori, ma ni ir mbi ma maska ma go 'bat na.
- 7** We man, hîyâ gi ni tuko ma han go ta he sum ko ma oi dlinga gi, am ti bangga na, han go ta ke ni Lu mana, tàna era na, tà go ta ke ni adoron bra.
- 8** Na gi, sum ko ma wulak nga, sum ko ma hom dana na, sum ko ma gir tuko ko ma njinjê na, sum ko ma ci sum ma, sum ko ma gir hu'd na, sum ko ma ka tlor ma go gir ti tuko ko ma yeu na, sum ko ma 'di fîriki na, ka sum ko ma kas la ra pet na, li suk mana na ni i duk mbi sina ma tong ma ve ku ma go ye ka *sufre ra, numa gi ni mat ma wa ho'b ma."

Jerusalem ma mireu

- 9** Su nini 'dau i duk sum sin ko ma se'da ma fa afi duk Lu, ma ka dasi ko i 'bana se'da, ma hen ka lica ko ma do'o dana gbo'o ma se'da na, mba i he'den, mi in han i sema: "Mba fa man, han ta tak hau vei wei, ma ni ma aso vei time na."
- 10** Ngisa na aman, bu sin ma fa afi duk Lu numa car ta karan i wa goi ma jika'd 'bor. Mi tak han Jerusalem, za ma tong ma ka irim 'danga, ma go car fa ni afi i he'd Lu na,
- 11** za numa go 'de li ka sem ci'i aso Lu ra. Mi go anjili kandaka ni goi ma ca'bpa tong 'bor ra tan, kandaka ni goi *jaspe tan, mi anjili wilik wilik kandaka ni goi kristal tan.

- 12** Gulmun ma wi afi jika'd 'bor ngui i wa za numa, gulmun na vinim hina 'dang 'dang zu gu'b wa suno ho'bo. Sum sin ko ma fa afi duk Lu na gu'b wa suno ho'bo go kot vin gulmun numa bra. Sem njef Israel ko ma gu'b wa suno ho'b ma, ndal hina i vin gulmun numa.
- 13** Vin za hindi fa i zu fat ma kasin da, hindi i 'ba kati, hindi i 'ba gur, hindi i zu fat ma ka liring ga bra.
- 14** Zu gulmun ma ngui i wa za ma tong numa na, ge ni i wa goi ko ma lingi lingi gu'b wa suno ho'bo, sem sum vin sin ko ma aso vei time na gu'b wa ho'b ndal i wa goi ko numa.
- 15** Bu sin ma fa afi duk Lu ma in han la ra numa, ka ndu ndu hel ma lor i 'bum, walama mi go ta guci ti za ma tonga, ka vin gulmun na, ka wi gulmun na.
- 16** Keng'ba za na ndak ndri 'dau, ni se, jika'dam ka bu'urum ndak ndri 'dau. Bu sin ma fa afi duk Lu na guci za na ka ndu ndu mum ma. Jika'dam ndak kilometre bub bub ho'bo, kal kikis ho'bo (2,200). Bu'urum ka jika'dam ma ta afi na, ndak ndri ka jika'dam ma ka'd na 'dau.
- 17** Bu sin ma fa afi duk Lu na guci gulmun na er, wirim ma ta afi na, ndak wa bike 'ba guse'da wa ho'bo, ni zu guci aso sumra na.
- 18** Gulmun na min ni ka goi *jaspe, na gi, za ma tonga min ni ka lor, za na anjili 'bei 'bor, kandaka ni gutram ma kot ti ir numa tan.
- 19** Goi ko ma ge ti zu gulmun na i wa za ma tong numa na, ni goi ko ma ca'bna gineu 'bor 'dang 'dang: goi ma kufo ra ni *jaspe, ma ho'b pa ni *safir, ma hindi ra ni *agat, ma fi'di ra ni *emerod,
- 20** ma vatla ni *onik, ma kandi ra ni *sarduwan, ma se'da ra ni *krisolit, ma cōhō ra ni *berilil, ma terfi'deu ra ni *topaz, ma gu'b pa ni *krisopras, ma gu'b wa 'dau ra ni *turkuwas, ma gu'b wa ho'b pa ni *ametiste.
- 21** Vin za ko ma gu'b wa ho'b ma, ka mor ko hina gu'b wa ho'bo, vin za mati mati na, ka mor hina 'dau 'dau pet. Vari ma i lo za ma tong numa ni ka lor ma anjili 'bei 'bor wilik wilik, kandaka ni gutram tan.
- 22** Han we za ma tong ma aso Lu ra i lo za numa mi, walama Busumra na, Lu ma ni bu gidanga, num gi ni za mum ba, num ka vei time na.
- 23** Za numa na, mi hina dau ca fat wase ter, walama 'de li i lorom mi er, walama ni sem ci'i aso Lu gi go 'de li hina, ka vei time na gi ni lampe mum ba.
- 24** Lilau sum ko ma i wa angga ra go ta tra i zu ti'de mum ba; vuduk ko ma i wa angga ra go ta mba ka tuko fe ko mana na hina.
- 25** Vin vari ko ma i lo za ma tong numa go ta bar hondong kek, hina ndu'b mi; walama durki cei hina.

²⁶ Tà go ta mba ka tuko fe ko, ka gangrang aso sum ko ma i wa angga ra pet ni i lo za numa.

²⁷ Na gi, tuko ma njinjê hina ze i lo za numa mi. Su ma gir tuko ma kuzur wase, su ma kas la hina fe vari ma ta ze hina mi er. Ni su ma sem ndal i lo maktub aso maska ra i 'ba vei time na cu'b 'bigi, bum numa ngaf gi go ta ze i lo za numa 'bo.

Tak Suno 22

I dugo li numa na, bu sin ma fa afî duk Lu na tak han mbi sina ma maska ra, ti anjili wilik wilik kandaka ni goi kristal tan, ti go 'bat fa ni i wa jinga vuduk aso Lu ra, ka vei time na,

² ti go 'bat i ir vari ma i lo za na. I keng'ba mbi sina ra, i 'ba kati ka 'ba gur ra na, ago ma maska na car hina ngi'di'd, mi go vra'a waram gu'b wa ho'b i lo kim ma 'dau ra, ter 'dau 'dau pet na, mi go vra'a. Tla'brum gi ni tlor ma go si'd sumra ma i wa angga ra pet.

³ Tuko ko ma Lu na 'de tuko i wana pet na go ta ke cei i lo za numa. Jinga vuduk aso Lu ra ka vei time na go ta ke hina i lo za numa, sum ko ma go gir sin he Lu na go ta sak vin gufna ham.

⁴ Tà go ta we irim, sem go ta ndal i vuknga bra.

⁵ Durki cei hina, tà go ta dau ca lampe ka fata mi, walama Lu ma Busumra na go ta ke ni ti'de ma mana er. Tà go ta ti hina gag gag zurum do'o mi.

Jesu go ta mba

⁶ I dugo li numa, bu sin ma fa afi duk Lu numa in han i sema: “La ko hîyâ na, ni tu la ko ma kanau kanau. Lu ma Busumra na, ma he Ngisaram he sum ko mum ma jok vinim ma, mi sin fa sum sin ko mum ma fa afi duk Lu na, walama tà tak tuko ko ma ke tul ma go ta gir ra he hu'dki mum ma, ni tuko ko ma go ta gir mbê mbê.”

⁷ Jesu in i sema: “Hum, han ke tul ma go ta kana! Sum ko ma hom wana ka'd i zu la ko ma jok vin Lu ma i lo maktub ca ra na, tuna go ta elna!”

⁸ Nan, Jâ, han hum la ko ma hîyâ pet, han wana ka iran. I kir ma han hum la ko hîyâ na, han wana na, han nde i kufo bu sin ma fa afî duk Lu, ma tak han tuko ko hîyâ, walama han sak vin gufan ka'd ham.

⁹ Na gi, mi in han i sema: “Gir tan mi! Nan, ni hu'd aso Lu na, kandaka ni hau tan er, kandaka ni njuroku ma jok vin Lu na, kandaka ni tàna ma hom wana ka'd i zu vin ma i lo maktub ca ra pet na tan er. A sak vin gufu ka'd ni he Lu na 'de!”

10 Gafi dla na, mi in han i sema: “Kot 'bei a ta pe'e wa la ko ma jok vin Lu ma i lo maktub ca ra ka'da, walama li aso tuko ko numa pet na ke tul ma go ta mba gir ra da.

11 Sa sa ma gir ni buburo ra na, mi ta irim kufo ka buburo mum ma gir ra, sa sa ma gir ni njinjê ra na, mi ta irim kufo ka njinjê mum ma gir ra, sa sa ma gir ni 'bei ra na, mi ta irim kufo ka 'bei mum ma gir ra, sa sa ma 'bei cet cet na, mi ta irim kufo ka cet cet mum ba.”

12 Jesu in i sema: “Hum, han ke tul ma go ta kana! Han go ta ta kana ka vari sem ba, sa sa na, han go ta po'om vari sem ni i zu sin mum ba.

13 Nan gi ni *Alfa ka Omega, ma kufo kici kici na, ka ma dana gbo'o na, nan gi ni ting zu ra ka do'o ra.”

14 Sum ko ma mbus barau ko mana na gi tle suno 'bei kpil kpil la, tuna go ta elna. Ni tàna gi ta fe vari ma nju vra'a ago ma maska na, tà ta fe vari ma ser ti ka vin za ko ma i lo za ma tonga er.

15 Na gi, sum ko ma gir tuko ko ma njinjê na, sum ko ma ka tlor ma go gir ti tuko ko ma yeu na, sum ko ma gir hu'd na, sum ko ma ci sum ma, sum ko ma 'di firiki na, sum ko ma ba kas la ra, ka sum ko ma kas la ra pet na, tà go ta car suno i kir za na hêi dei.

16 “Nan, Jesu, han sin kana hei bu sin man ma fa aff duk Lu na, walama ta ge hei er la ko ma hîyâ i lo Eglis kona pet. Nan gi ni se'd aso David ta, nan gi ni ciciu ma ce mbi avan ma anjili ra.”

17 Ngisa na ka vei wei ra go in i sema: “Mba!” Sa sa ma gi hum la ca ra na, mi in i sema: “Mba!” Sa sa ma vinim gi co'o na, mi mba; sa sa ma gi ba ni mbi ma maska na, mi mba ve ni mangar ori.

La ma do'o ra

18 Nan Jâ, han go dlat hum sa sa ma hum la ko ma jok vin Lu ma i lo maktub ca ra: kandaka se, su ma gi sak la ma 'dang hina na, Lu na go ta sak ham bol mum ba hina ni ka lica ko ma maktub ca ra in lana na bra.

19 Kandaka se, su gi am tuko ma i lo la ko ma jok vin Lu ma i lo maktub ca suno na, Lu na go ta la'a vari sem mum ma aso vra'a ago ma maska na, ka vari sem mum ma i lo za ma tong ma ka irim 'dang, ma maktub ca ra in laram ma suno.

20 Num ma in la ko hîyâ suno na in i sema: “Ni ma turum, han ke tul ma go ta kana!” *Amin! Mba, Busumra na Jesu!

21 O aso Busumra na Jesu ka hina na, ke kari pet.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil